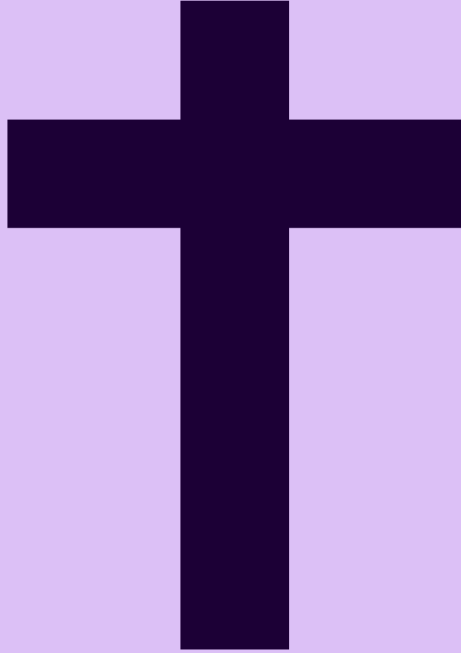

Diuusi ñiooquidλ
utuducami oodamicλdλ

New Testament in Tepehuan, Northern (MX:ntp:Tepehuan,
Northern)

Diushi ñiooquidΛ utuducami oodamicΛΔ
New Testament in Tepehuan, Northern (MX:ntp:Tepehuan, Northern)

copyright © 1981 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Tepehuan, Northern

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Tepehuán del Norte [ntp], Mexico

Copyright Information

© 1981, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Tepehuan, Northern

© 1981, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 29 Jan 2022

1cd37655-9109-5b5b-ab5d-6e755e5aa421

Contents

MATAIVO	1
MARCUSI	59
RUUCASI	93
VUAANA	152
HECHOS	198
ROMANOS	250
1 CORINTIOS	273
2 CORINTIOS	295
GÁLATAS	310
EFESIOS	319
FILIPENSES	327
COLOSENSES	333
1 TESALONICENSES	339
2 TESALONICENSES	344
1 TIMOTEO	347
2 TIMOTEO	354
TITO	359
FILEMÓN	362
EBREOS	364
SANTIAGO	383
1 PIIDURU	389
2 PIIDURU	396
1 VUAANA	400
2 VUAANA	406
3 VUAANA	407
UUDASI	408
APOCALIPSIS	410

Mataivo ooja istumaasi ivuaadana **ΛSuusi Cristo** aidasi aimraitadai tami oidigi daama

¹ Pot^ΛΛgiducatadai ^Λqui aaduñ^Λcarud^Λ Suusi Cristo ismaac^Λd^Λ ^Λrcajiudad^Λ ^Λraí Davicaru dai Davicaru ^Λrcajiudad^Λ ^ΛVraañicaru.

² Avraañicaru ^Λroogad^Λ Isaacaru, Isaacaru ^Λroogad^Λ Jacocar, Jacocar ^Λroogad^Λ Judacaru dai aa ismaac^Λd^Λ maamarai ^Λgai. ³ Judacaru ^Λroogad^Λ Paaresicaru daid^Λ Saaracaru daid^Λ ^Λd^Λd^Λ Tamara t^ΛΛgiducatadai, Paaresicaru ^Λroogad^Λ Esinomicaru, Esinomicaru ^Λroogad^Λ Aramacaru. ⁴ Aramacaru ^Λroogad^Λ Aminadabacaru, Aminadabacaru ^Λroogad^Λ Naasonacaru, Naasonacaru ^Λroogad^Λ Salmonacaru, ⁵ Salmonacaru ^Λroogad^Λ Boosocar daid^Λ ^Λd^Λd^Λ Raaba t^ΛΛgiducatadai, Boosocar ^Λroogad^Λ Obedicaru daid^Λ ^Λd^Λd^Λ Ruuta t^ΛΛgiducatadai, Obedicaru ^Λroogad^Λ Isaícaru. ⁶ Isaícaru ^Λroogad^Λ ^Λraí Davicaru, daid^Λ ^Λraí Davicaru ^Λroogad^Λ Salomofñicaru daid^Λ ^Λd^Λd^Λ ^ΛUriiasicaru ooñigad^Λ.

⁷ Daid^Λ Salomofñicaru ^Λroogad^Λ Roboamicaru, Roboamicaru ^Λroogad^Λ Aviasicaru, Aviasicaru ^Λroogad^Λ Asacaru, ⁸ Asacaru ^Λroogad^Λ Josapaatacaru, Josapaatacaru ^Λroogad^Λ Joramacaru, Joramacaru ^Λroogad^Λ Usiasicaru, ⁹ Usiasicaru ^Λroogad^Λ Jotamacaru, Jotamacaru ^Λroogad^Λ Acasicaru, Acasicaru ^Λroogad^Λ Esequiasicaru, ¹⁰ Esequiasicaru ^Λroogad^Λ Manaseesicaru, Manaseesicaru ^Λroogad^Λ Amofñicaru, Amofñicaru ^Λroogad^Λ Josiasicaru, ¹¹ Josiasicaru ^Λroogad^Λ Jeconiasicaru dai aa ismaac^Λd^Λ maamarai ^Λgai. ^Λgai oidacatadai aidasi ^Λraígd^Λ Babilooniana oidacami divia d^Λv^Λragad^Λana ^Λjudidíu dai maisapicami vuucai mui g^Λd^Λv^Λragamu.

¹² Dai gooquiar^Λ Jeconiasicaru ^Λroogad^Λ Salatielicaru, Salatielicaru ^Λroogad^Λ Sorovaveelicaru, ¹³ Sorovaveelicaru ^Λroogad^Λ Aviudicaru, Aviudicaru ^Λroogad^Λ Eliaquiimicaru, Eliaquiimicaru ^Λroogad^Λ Asoracaru, ¹⁴ Asoracaru ^Λroogad^Λ Sodocar, Sodocar ^Λroogad^Λ Aquimicaru, Aquimicaru ^Λroogad^Λ Eliudacaru, ¹⁵ Eliudacaru ^Λroogad^Λ Eleasaracaru, Eleasaracaru ^Λroogad^Λ Matanacaru, Matanacaru ^Λroogad^Λ Jacocar, ¹⁶ Jacocar ^Λroogad^Λ Osee ismaac^Λd^Λ ^Λrcunad^Λ María dai María ^Λrd^Λd^Λ Suusi ismaac^Λd^Λ ^ΛraíCristo.

¹⁷ Tami g^Λaagai baivustaama dan maacova oodami ismaac^Λd^Λ oidacatadai aidasi oidacatadai Avraañicaru abiaad^Λra asta aidasi oidacatadai Davicaru uucami tomasi mai^Λv^Λsi ^Λpana oidacatadai dai ^Λra baivustaama dan maacova Davicaru abiaad^Λra asta aidasi ^Λraí Babilooniar^Λ oidacami maisapicami vuucai ^Λjudidíu Babilooniamu ^Λgai mai^Λv^Λscatai ^Λpana oidacatadai dai ^Λra baivustaama dan maacova aid^Λ abiaad^Λra asta aidasi vuusai ^ΛCristo, ^Λgai mai^Λv^Λscatai ^Λpana oidacatadai.

¹⁸ Aduucai ^Λra^Λdui tai divia Suusi Cristo: María ^Λrd^Λd^Λ dai casi ^Λrg^Λncuucunamicatadai ^Λgai ^Λmadu ^ΛOsee d^Λmos maiquia ^Λmapai oidacatadai, taid^Λ María nonoatu guvucadad^Λc^Λd^Λ Diuusi Ib^Λad^Λ. ¹⁹ ^ΛOsee ^Λra^Λmo c^Λli c^Λga tuigacami dai maitip^Λlidadai ismatiagi ^Λoodami isnonoacatadai ^ΛMaría, baiyoma ip^Λlidadai ^Λgai is^Λstocai dagituagi sai maisoimaa taatatuldana ^Λt^Λaan^Λdamigad^Λ. ²⁰ Dai aidasi quiaa t^Λgitoitadai ^ΛOsee gomaasi, tai coosigad^Λra g^Λmaasitu ^Λmo Diuusi t^Λaañicaru^Λ daid^Λ it^Λadai:

—Osee Davicaru cajiudad^Λ, maitiduaadicuda v^Λnañi ^ΛMaría vaid^Λ ^Λrg^Λoofñiacana, Diuusi Ib^Λad^Λ guvucadad^Λc^Λd^Λ viaaca ^Λgai ^Λgai ^Λali oodami. ²¹ ^Λgai marata ^Λgai ^Λmo ali g^Λli pai Suusi t^Λta. ^ΛSuusi c^Λlgac^Λra vuvaida ^Λgai oodami soimaascamigad^Λañ^Λra ismaac^Λd^Λ vaavoitudagi casc^Λd^Λ pot^Λgiduca ^Λgai ^Λgai —ast^Λadai.

²² Aidasi apdui gomaasi aidapdui ismaacada aagai Diuusi gñiooquituldiadamigacada saida icaiti:

²³ Amo ali taji nonoatumu dai maratamu amo ali gali dai Emanuel aagadamu oodami. Ascaiti Diuusi. Emanuel itaiya lidi: Diuusi galamadu daacana.

²⁴ Dai aidasi nana Osee poduucai idui isducatai aagidi Diuusi taañicaruda, vana agai Maria. ²⁵ Damos maiaabana voo agai asta aidasi marai Maria. Agai artuucamidara marada tai Suusi tala.

2

¹ ASuusi Beleenara vuusai Judeea davarilara, aidasida Eroodasi arraicatadai ami davarilara. Tai ami Jerusaleenara Judeea davarilara dada chiqui cali. Jerusaleenara sioma muidu oidacami siaa mapacara Judeea davarilara. Caliali ismaacada ami dada ca maata nidi sisiaavugai. Siaalico padara dada cali, ² dai gatcacaimi daida icaitimi:

—Vaaco daja aapima judidu ganraiga ismaacada vuusai, nidi aatama siaavugaigada cascada dada aatama dai siaa duutuda ragai —ascaiti cali.

³ Dai aidasida rai Eroodasi mai gomaasi alia duaadimu agai. Agai poliditadai isoidaca agai mai rai siagai camaitataandaa agaitadai. Dai vasi oodami Jerusaleenara oidacami alia duduaadimu ara. Agai poliditadai isatataandami istutiditadai isancocodagi. ⁴ Taida Eroodasi mpagi vasi papaali baitaguucacamigada, amadu amamaatuldiamami Diuusi salicamigada dai cacai saaco vuusia agaitadai Cristo. ⁵ Tai agai aa noragi daida itadai:

—Beleenara tami Judeea davarilara, dai Diuusi ñiooquituldiadamigada ooja sai pocaiti Diuusi:

⁶ Ismaacada Beleenara oidaca agai Judeea davarilara aa judidu vaamioma siaa duutadamu siaa judidu.

Agai saagida vuusia agai amo ga taandami.

Dai agai taandamu ajudidu.

Ascaiti Diuusi —astadai agai.

⁷ Taida Eroodasi astocai vai cali ismaacada dada siaalico padara, dai calga cacai suu duucu gamaasitu siaavugai. ⁸ Dai gooqilara ootoi Eroodasi cali Beleenamu daida itadai:

—Imivurai dai gaaga ali siñi dai masilascada tgiagi varei dadacai gñaagida nai ana ara ma siaa duutudagi —astadai Eroodasi.

⁹⁻¹⁰ Potadai rai taida cali iji. Daida siaavugai ismaacada ta agai vaasquioma mosbaitqui imitadai. Taida calquiva siaavugai daama siaaco daacatadai ali siñi. Dai aidasi cali ta siaavugai alia baigalali. ¹¹ Dai vaapacai ami quiyara ta agai ali siñi amadu adada. Dai gantootonacada guuquiva dai siaa duutuli agai ali siñi dai gooqilara cuupioco agai gancajojoñiga dai oi ooro, dai cubimadali dai mirra. Mirra aramo istumaasi chigian uuvadami. ¹² Dai gooqilara Diuusi aagidi cali coosigadara sai camaiimana siaaco daacatadai Eroodasi tai cascada mai voyiamu salli noonora agai.

¹³ Dai aidasi canonora cali, amo Diuusi taañicaruda gamaasitu coosigadara Osee daida itadai:

—Vañigiñi dai vaidacai goali siñi amadu godada voipoivurai Ejiipituamu dai momaca avar daraaja asta silascada gñaagida ana. Eroodasi gaaga agai goali siñi dai muua lidi —astadai Diuusi taañicaruda.

¹⁴ Taida Osee vañi dai tucara vaidacai ali siñi amadu adada Ejiipituamu. ¹⁵ Dai anaasi daraaja agai asta aidasi muu Eroodasi. Aidasi poduucai idui agai poduucai

ap̄dui ismaac̄ad̄a aagai Diuusi ālquioma ḡañiooquituldiadamigac̄ad̄a dai pocaiti: “Aagidamu aan̄a giñmara sai vuusaiña Ejiipituaif̄dar̄a”, ascaiti Diuusi.

¹⁶ Dai aidasi maí āEroodasi isyaatagi āc̄ac̄ali alia baamu, dai gat̄jai coodaragai v̄lasi aali ismaac̄ad̄a viaacatadai googo uumigi coidamacoga ismaac̄ad̄a Beleen̄āa oidacatadai dai v̄lasi sicoli Beleena oidacami. āc̄ac̄ali sastuduac̄ad̄a caaagidi āEroodasi sīl̄quid̄a t̄lat̄adai āgai āsiaavugai dai poduuc̄ai āsitu āEroodasi sīl̄judid̄u raigad̄a ismaac̄ad̄a gaagai āgai cayoga viaacatadai gooca uumigi. Dai casc̄ad̄a gat̄jai coodaragai v̄lasi aali ismaac̄ad̄a viaacatadai googo uumigi coidamacoga. ¹⁷ Poduuc̄ai ap̄dui ismaac̄ad̄a ooja ḡaraduñicar̄u Jeremias̄i Diuusi ñiooquituldiadamigad̄a dai poduuc̄ai ooja: ¹⁸ Muidutai judid̄u ooqui suaan̄da āgai muiyap̄ar̄a oidacami.

Λooqui suaan̄da āgai ḡac̄ooditudac̄ai maamarad̄a.

Dai maitip̄aliadamu āooqui isaa baīl̄liatudagi.

Cacoimu maamarad̄a casc̄ad̄a.

Asc̄aiti Jeremias̄icar̄u.

¹⁹ Dai aidasi camuu āEroodasi, tai āmo Diuusi t̄laañicarud̄a ḡamaasitu āOsee coosigad̄ar̄a Ejiipit̄ar̄a daid̄a it̄at̄adai:

²⁰ —Vañigiñi dai vaidac̄ai goali sīl̄añi āl̄madu d̄al̄ad̄a ap̄amu av̄ar iimi ḡand̄av̄l̄ragamu casi atcoi āgai ismaac̄ad̄a muaa aliditadai goali sīl̄añi —ast̄at̄adai āDiuusi t̄laañicarud̄a.

²¹ Taid̄a āOsee vañi dai vuaa aali sīl̄añi āl̄madu ad̄al̄ad̄a tami Isireli d̄av̄l̄ar̄ar̄a. ²² D̄amos aidasi maí āOsee sīl̄Arquelao ar̄t̄aan̄ad̄amicatadai Judeēar̄a ḡlooga Eroodasi v̄l̄tar̄a, duaadicuitadai āgai isimiagi gaamucu, tai coosigad̄ar̄a aagidi Diuusi t̄laañicarud̄a sai Galileeamu iim̄ana. ²³ Dai āl̄cai Galileēar̄a d̄av̄l̄ar̄ar̄a Nasareeta oidatu. Aidasi poduuc̄ai idui āgai poduuc̄ai ap̄dui ismaac̄ad̄a aagai Diuusi ñiñiooquituldiadamigad̄a said̄a āoodami pocaitiada āgai said̄a āSuusi ar̄Nasareet̄ar̄a oidacami.

3

¹ Aid̄a tuigaco oidigana Judeea d̄av̄l̄ar̄ar̄a divia āVuaana ismaac̄ad̄a v̄paconai āoodami, ² daid̄a it̄at̄adai:

—Ama duuc̄ai av̄ar ḡant̄at̄agito dai camaisoimaasi ivuaada casia miaad̄imi istuigaco Diuusi soiña āgai oodami sai c̄l̄agac̄ar̄a oidacana —ast̄at̄adai.

³ Idi Vuaana āgai ismaac̄ad̄a aagai āDiuusi ñiooquituldiadamigad̄a Isaíacar̄u aduuc̄ai ooja āgai:

Diuusi ootosa āgai āmo c̄al̄i sai oidigana gamamaat̄atuldiña dai poduuc̄ai gaaagidamu āgai:

“Caotoma divia āgai ḡart̄aan̄ad̄amiga casc̄ad̄a ama duuc̄ai av̄ar ḡant̄at̄agito dai camaisoimaasi ivuaada”.

Asduu ooja Isaía.

⁴ āVuaana yuucusid̄a cameyu vopod̄ac̄ad̄a duñiscatadai dai givurad̄a ogic̄ad̄a duñiscatadai, dai soosoyi cuadana āVuaana āl̄madu saivoli. ⁵ Vai daiv̄añi oodami v̄lasi Judeea d̄av̄l̄ar̄ar̄a Jerusaleenaiñdar̄a dai aa āl̄map̄ac̄ar̄ar̄a ñdar̄a cāl̄ca aliditai istumaasi aagai āVuaana dai ismaac̄ad̄a miaanai oidacatadai āqui Jordán āp̄a. ⁶ Dai ismaac̄ad̄a daan̄añi Diuusi sai oiḡaldana soimaascamigad̄a āVuaana v̄paconañi ami āḡl̄a Jordán aquīar̄a.

⁷ D̄amos aidasi t̄l̄a āVuaana ismuidutai fariseo āl̄madu saduseo daivimi sai āgai v̄paconana tai āgai it̄at̄adai:

—Aapim̄a ismaac̄ad̄a daiv̄ai tami ansai ḡanv̄paconana āpan ducami coocoyi ismaac̄ad̄a vopooyi siuu duucu cam̄ajidagi vasoi, poliditai sai poduuc̄ai Diuusi camaisoimaasi ḡantaat̄atulda āgai. Āp̄aga ḡlaagai iss̄al̄ic̄ad̄a ama duuc̄ai ḡant̄at̄agituagi aapim̄a dai camaisoimaasi ivuaadagi. ⁸ C̄l̄agac̄ar̄av̄ar oidaca vai n̄l̄id̄iña

aa m^{ass}alic^{ada} ca^{ama} duucaⁱ g^{ant}at^{agito} dai camaisoimaasi ivuaada agai. ⁹ Dai maitavar povan^{liada} aapim^a m^{asaid} arAvraañicar^u cajiudad^a sai casc^{ada} c^{lagac}ara g^{ann}aidi Diuusi. S^{allic}ada ang^{naagidi} sai Diuusi istutuidi isiduiñiagi Avraañicar^u cajiudad^a asta idi o^{joodiaiñ}ara isip^{liadagi}. ¹⁰ Diuusi cabaig^{duu} issoimaa taat^{uldagi} maic^{aga} tuuti^{acada} apan duucaⁱ amo c^{alli} ismaac^{ada} guicutai uusi ismaac^{ada} maic^{agadu} iibiada dai m^{am}aidi. Poduucaⁱ Diuusi ootosamu a^{oodami} ismaac^{ada} soimaasi ivueeyi m^{aca} siaaco tomastuigaco m^{acana} taí. ¹¹ Aan^a gia suudagic^{ada} g^{nvapaconai} sai n^{aidiña} aa m^{asai} ca^{ama} duucaⁱ g^{ant}at^{agito} dai camaisoimaasi ivuaada agai. Damos divia agai amai ismaac^{ada} g^{nvapacona} agai Diuusi Ib^{ad}ac^{ada} sai g^{ann}amadu daacana Diuusi Ib^{ada}. Dai agai vaa n^{aida} agai oodami ismaac^{ada} arc^{aga} ivuaadami dai ismaac^{ada} armaic^{aga} ivuaadami. Agai vaamioma viaa guvucadagai iñsaana. Aan^a maitistutuidi si^{asi} istutuidi agai. ¹² Amo c^{alli} ismaac^{ada} calivai t^{ligi} bai tueeyi at^{ligi} daid^a acosada m^{am}aidi. Poduucaⁱ iduiña agai agai ismaac^{ada} divia agai a^{oodamic}ada. Ismaac^{ada} vaavoitudai agai iimia agai t^{vaagiamu} dai ismaac^{ada} maivaavoitudai Diaavora amadu iimia agai agai siaaco tomastuigaco m^{acana} taí —ast^{ada} ai a^{Vuaana} a^{oodami}.

¹³ Vaid^a a^{Suusi} Galilea d^vari amaad^{ara} im^{itadai} dai aayi ami ag^{aa} Jordán aqui^{ara} siaaco daacatadai a^{Vuaana} sai agai vacuaanana. ¹⁴ a^{Vuaana} maitip^{alidimi} tuucamid^{ara} isvacuaanagi daid^a it^{ada} ai agai a^{Suusi}:

—Aan^{ava} agai dai g^{aa}agai p^{asgiñ}vacuaanagi. ¿Tuip^{asi} aapi ip^{alidi} isaana g^{avacuaanagi}? —ast^{ada} ai a^{Vuaana}.

¹⁵ Damos a^{Suusi} it^{ada} ai:

—Casi maiñioocada siom^a arc^{aga} t^{asiduiñiagi} istumaasi Diuusi ip^{alidi} —ast^{ada} ai a^{Suusi}.

Taid^a a^{Vuaana} ip^{ali}. ¹⁶ Dai aid^{asi} mosvacoi a^{Vuaana} a^{Suusi} taid^a a^{Suusi} vuusai suudagiaiñ^{ara}. Tai otoma g^{acupiooco} at^{vaagi} taid^a a^{Suusi} t^{aa} Diuusi Ib^{ada} vai t^{vai} siaaco uucami daacatadai agai apa maasi amo tugu. ¹⁷ Tai caidatu amo ñiooqui t^{vaagiaiñ}ara daid^a icaiti:

—Idiavar giñmara nai ali^a oig^{adai} aan^a. Dai aan^a ali^a baigiñ^{alidi} gooc^{ada} —asc^{aiti} a^{ñiooqui}.

4

¹ Taid^a Diuusi Ib^{ada} vaidacai a^{Suusi} oidigamu, sabai a^{Diaavora} iduiñtuldana amo istumaasi istumaasi Diuusi maitip^{alidi}.

² Daid^a Suusi maitauu goo coobai tasai dai goo coobai tucagi dai casc^{ada} biuugimuc^{atadai}. ³ Taid^a a^{Diaavora} miaad^{ara} c^{alquiva} siaaco daacatadai a^{Suusi} n^{aida} aliditai sabai iduiñtuldana amo istumaasi istumaasi Diuusi maitip^{alidi} daid^a it^{ada} ai:

—P^{asaapi} arDiuusi marada di, t^{aañiñi} goojo^{odai} vai tascali g^{naatona} —ast^{ada} ai a^{Diaavora}.

⁴ Damos a^{Suusi} it^{ada} ai:

—Diuusi ñiooquid^{ara} icaiti: “Maisiu mos^{aca} tascalic^{ada} istutuidi oodami isoidacagi, g^{aaagiava} Diuusi ñiooquid^a a^{pa}”, asc^{aiti} Diuusi ñiooquid^{ara} —ast^{ada} ai a^{Suusi}.

⁵ Taid^a a^{Diaavora} vaidacai a^{Suusi} Jerusaleenamu dai ami ag^{aa} quiuupaigad^{ara} a^{judidíu} daama t^{sagi}, ⁶ daid^a it^{ada} ai:

—P^{asaapi} arDiuusi marada di, tabiaad^{ara} m^{atana} g^{asi} tuduid^a. Pocaiti Diuusi ñiooquid^{ara} di:

Diuusi ootosamu g^{at}at^{aañicar}u vaid^a g^{anuucaticana}.

Sig^{adaagiadamu} agai g^{annoonovic}ada pai maisaraana aapi g^{aa} caso amo odiana.

Asc^{aiti} Diuusi ñiooquid^{ara} —ast^{ada} ai a^{Diaavora}.

⁷ Taid^Λ ^ΛSuusi it^Λadai:

—Pocaiti ^Λap^Λ Diuusi ñiooquid^ΛΛ di: “Mait^Λaagai p^Λsaagiadagi Diuusi said^Λ iduuna ^Λmo istumaasi mos^Λnida ^Λliditai sabai giduuna”, asc^Λaiti Diuusi ñiooquid^ΛΛ —ast^Λadai ^ΛSuusi.

⁸ Tai ^Λpamu ^ΛDiaavora vaidacai ^ΛSuusi ^Λmo g^ΛΛ tuvidacamu dai abiaad^ΛΛ t^ΛΛagidi v^ΛΛsi g^Λg^Λ t^ΛΛaan^Λdami ismaac^ΛΛ oidaga oidigi daama dai v^ΛΛsi oodami ismaac^ΛΛ t^ΛΛaan^Λ ^Λt^ΛΛaan^Λdami, ⁹ daid^Λ it^Λadai:

—Aan^Λ ang^Λmaquiagi oigaragai pai t^Λaan^Λda v^ΛΛsi goovai p^Λsg^Λñvuid^ΛΛ g^Λt^Λootonac^ΛΛ c^Λquivagi dai giñs^Λiaa duutudagi —ast^Λadai ^ΛDiaavora.

¹⁰ Taid^Λ ^ΛSuusi it^Λadai:

—Im^Λdañi tabiaad^ΛΛ Diaavora, pocaiti Diuusi ñiooquid^ΛΛ: “Ali^Λsi g^Λaagai issiaa duutuadagi Diuusi dai mos^Λca ^Λgai ^Λg^Λiadagi”, asc^Λaiti Diuusi ñiooquid^ΛΛ —ast^Λadai ^ΛSuusi.

¹¹ Taid^Λ ^ΛDiaavora ii abiaad^ΛΛ, tai dada Diuusi t^ΛΛaañicarud^Λ dai nuucagi ^ΛSuusi.

¹² Aid^Λsi maí ^ΛSuusi ismaisapicatadai ^ΛVuaana ii Galilea d^Λv^ΛΛriamu. ¹³ D^Λmos camaivii ^Λgai Nasareet^ΛΛ baiyoma Capernauumamu ii ^Λgai dai m^ΛΛca oidaca ^Λgai. Capernauuma ^Λrg^ΛΛ suudagi ugidiana. ^Λg^ΛΛ suudagi ugidiana ^ΛrNepatalicaru d^Λv^ΛΛragad^Λcatadai dai abaana Nepatalicaru d^Λv^ΛΛragad^Λ ^ΛrSebulonacaru d^Λv^ΛΛragad^Λcatadai. ¹⁴ Aid^Λsi ^ΛSuusi ii gamucu aid^Λ ^Λp^Λdui ismaac^ΛΛ ooja Diuusi ñiooquituldiadamigad^Λ Isaíacaru daid^Λ icaiti:

¹⁵ Mui oodami sib^Λaad^ΛΛ oidacami oidaca ^Λgai Galilee^ΛΛ Sebulonacaru d^Λv^ΛΛragad^ΛΛ dai Nepatalicaru d^Λv^ΛΛragad^ΛΛ ^Λg^ΛΛ suudagi abaana Jordán aqui maigovai.

¹⁶ Dai ^Λgai maimaat^Λcamu Diuusi ñiooquid^Λ dai ali^Λ soimaasi ivuaadamu. D^Λmos gooqui^ΛΛ c^ΛΛcamu ^Λgai istumaasi gamamaat^Λtulda ^Λgai ^Λc^ΛΛgac^ΛΛ vuviaadami dai baig^Λñliadamu ^Λgai.

Asc^Λaiti Isaíacaru.

¹⁷ Aid^Λ abiaad^ΛΛ ^ΛSuusi pot^Λadaiña ^Λoodami:

—^Λma duuquiav^ΛΛ g^Λnt^Λagito dai camaisoimaasi ivuaada. Casia miaadimi istuigaco soiña ^Λgai Diuusi oodami sai c^ΛΛgac^ΛΛ oidacana —ast^Λadaiña ^ΛSuusi.

¹⁸ ^ΛSuusi g^ΛΛ suudagi ugidiamu s^ΛΛli im^Λitadai Galilee^ΛΛ, dai t^ΛΛ gooca g^Λnsi^Λg^ΛΛ. ^Λmooco Simuñi Piiduru t^ΛΛgidu, dai ^Λg^Λmai Aand^ΛΛsi. ^Λgai ^Λr^Λv^Λtopa vuudamicatadai, dai suudar^Λ dadaitudai g^Λnv^Λtopa vuicaru. ¹⁹ Taid^Λ ^ΛSuusi it^Λadai:

—Giñoidávurai nai aan^Λ g^Λnv^Λmaat^Λtuldana m^Λsducatai gaagada aapim^Λ oodami vaid^Λ giñvaavoitudana —ast^Λadai ^ΛSuusi.

²⁰ Tai ^Λgai otoma anaasi viaa g^Λnv^Λtopa vuicaru dai oí ^ΛSuusi.

²¹ Dai bait^Λquiooma t^ΛΛ ^ΛSuusi ^Λap^Λ gooca g^Λnsi^Λg^ΛΛ. Jacovo ^ΛΛmadu Vuaana Sevedeo maamarad^Λ. Vai ^Λmo vaarcu ^Λraana daraajatadai ^ΛΛmadu oogad^Λ dai daraasdi g^Λnv^Λtopa vuicaru. Taid^Λ ^ΛSuusi vaí. ²² Tai ^Λgai otoma anaasi viaa ^Λvaarcu ^ΛΛmadu g^Λnooga dai oí ^ΛSuusi.

²³ ^ΛSuusi v^ΛΛsi Galilea d^Λv^ΛΛriana aim^Λraitadai, dai v^ΛΛsi judidíu quiquiuupaigad^ΛΛ gaaagidimi isDiuusi soiña ^Λgai oodami sai c^ΛΛgac^ΛΛ oidacana. V^ΛΛsi istumaasi gaaagidiña ^ΛSuusi s^ΛΛlic^ΛΛ ^Λrc^ΛΛgaducami. Dai Suusi duduaaidimi mui oodami naana maasi coocodagai viaacami. ²⁴ Tai otoma maí v^ΛΛsi Siria d^Λv^ΛΛriat^ΛΛ oidacami istumaasi ivuaadana ^ΛSuusi, dai otoma vuaapi ^Λgai ^ΛSuusi v^ΛΛsi ^Λcoococoidad^Λ sai duduaaidana tomastuma coocodagai viaacami dai ismaac^ΛΛ maitistutuiditadai isoíñ^Λdagi vaid^Λ ^ΛSuusi duduaaidiña v^ΛΛscatai dai vuvaitu Diaavora t^ΛΛaañicarud^Λ oodamiaiñ^Λd^ΛΛ.

²⁵ Tai oí mui oodami ^ΛSuusi Galileeaiñ^Λd^ΛΛ, dai Decapolisi d^Λv^ΛΛriaiñ^Λd^ΛΛ, dai v^ΛΛsi

Judeea dAVAAriaiñdara Jerusaleenaiñdara dai aa Amapacraaiñdara, agaa aqui Jordán vasoñiomaiñdara.

5

¹ Dai aidasi taa ASuusi vAasi Aoodami, tAsai A mo giidiana dai ami daiva. TaidA Amamaatardamigada gAnAmpagi ASuusi sicoli dai vAasi Aoodami. ² VaidA ASuusi maatatuldi daida itAdai:

³ —Diuusi cAagacara nAidi vAascatai ismaacada maata istagito isDiuusi soiñagi vaidA ivuaada Agai istumaasi Diuusi ipAlidi. Diuusi soiñamu vai Agai ivuaadana istumaasi Diuusi ipAlidi.

⁴ Diuusi cAagacara nAidi Agai ismaacada sivi soigAlidi soimaasi ivuaadatai Agai Diuusi bai Aaliatudamu.

⁵ Diuusi cAagacara nAidi Agai ismaacada maigArducada gAnAlidi, Agai tAaanadamu oidigi utudiarA siAascada ugitiagi idi oidigi.

⁶ Diuusi cAagacara nAidi Agai ismaacada sAllicada cAagacara oidaca Alidi, Diuusi soiña Agai Agai vai poduucai oidacana.

⁷ Diuusi cAagacara nAidi Agai ismaacada soigAnAlidi aacada, Diuusi soigAliadamu Agaicada Apara.

⁸ Diuusi cAagacara nAidi Agai ismaacada maisoimaasi ivuaada Alidi. Agai Diuusi Amadu iimimu.

⁹ Diuusi cAagacara nAidi Agai ismaacada soicai Acocoadami sai camaitAncocodaiña. Diuusi gamaamara duucai naijadamu.

¹⁰ Diuusi cAagacara nAidi Agai ismaacada aa soimaa taatamituldi ivuaadatai Agai istumaasi Diuusi ipAlidi. Diuusi soiñamu vaidA apiaivuaada Agai istumaasi Diuusi ipAlidi.

¹¹ Diuusi cAagacara gAnnaijadamu aapimA siAascada Aoodami gAnaagiadagi soimaasi ñiooqui dai soimaasi gAntaatamituldiadagi dai masiAascada gAnyaatagadagi, giñvaavoitudaitai aapimA. ¹² Damos baigavar Anliada aapimA Diuusi ganmaaquimu A mo istumaasi cAagaducami tAvaagiarA, poduucai Apara soimaa taata ADiuusi ñiñioquituldiadamigada ismaacada Apara dada isaapimA.

¹³ IsmaicAagacara oidaca aapimA oodami maitipAliadamu isvaavoitudagi Diuusi ñiooquida poduucai isduucai A mo oodami maitipAlidiña iscuaadagi cuaadagai maiyoovicami. Cascada aliasi gAagai iscAagacara oidaca aapimA. Naiditai aa iscAagacara oidaga aapimA poduucai ipAliadamu Agai isvaavoitudagi Diuusi ñiooquida damos ismaicAagacara oidaca aapimA aida gia maisoicai aapimA oodami dai Diuusi gajiaadara gAnviaamu aapimA.

¹⁴⁻¹⁶ Aliasi Arsoiñi cuudagi tucara. Poduucai Apara aliasi Arsoiñi aapimA cAagacara oidacatai vai poduucai maatana aa isducatai Diuusi ipAlidi isoidacagi. VAsi oodami gAntagito nAidi isaapimA Arvaavoitudadami. Daida Aoodami nAiditai iscAagacara oidaga aapimA siaa duutuadagi Diuusi gArooga ismaacada tAvaagiarA daja.

¹⁷ Maitavar povAnliada aapimA iñsaana divia dai maiAgiada iñagai Diuusi sAllicamigada dai mamaatatuldiaragada ismaacada aagidi Agai Moseesaru dai gAniñioquituldiadamiga, baiyoma divia aana dai Agiada iñagai. ¹⁸ SAllicada angAnaagidi sai siAasi uucami cAacagi oidigi vAasi istumaasi aagai Diuusi moduucai imada Agai maitAviaa Agai tomalaachi tomali A mo oojai maimaigovai gAdaasa Agai asta siAascada Apara vAasi ismaacada viaa siAaduñiagi. ¹⁹ Cascada siora Amapiadara viaagi A mo

istumaasi Diuusi sállicamigadlaiñdar, tomasi agai polidi ismaisi glaagai isiduñiagi dai poduucai mamaatultuldiadagi aoodami sai poduucai ivuaadana agai maicalla ga ivueeyi istumaasi Diuusi ipalidi. Damos agai ismaacada lligiadagi Diuusi sállicamigada dai poduucai mamaatultuldiadagi aoodami sai poduucai ivuaadana agai gia calla ga ivueeyi istumaasi Diuusi ipalidi. ²⁰ Aan anganaagidi aapim sai amamaatultuldiadami Diuusi sállicamigada amadu afariseo polidi iscallagacara oidaga damos maitarvaavoi. Aapim aliasi glaagai issállicada callagacara oidacagi maisiu apan duucai agai. Damos istatagitoda aapim apan duucai agai, Diuusi maitansoiñamu iscallagacara oidaca aapim.

²¹ Aapim cajioma masaid itatdai ganallqui aaduñicar: “Maitavar gacoodada, isamaadutai gamuaagi adudunucami glaagai isgataañiagi muaragai agai lara”.

²² Damos aan anganaagidi sai tomasioora sioora baamuagi gladuñi vui, dai sioora galnaasi ñioocadagi gladuñi vui, dai sioora vuirugami aagadagi gladuñi Diuusi soimaa taatatuldamu tomasi ganmamaatultuldiadamiga maipoduucai ganmamaatultuldiadagi.

²³ Poduucai isamaadutai imiagi agall quiuupiamu dai sias duutuda agadagi Diuusi dai ami tigituagi saida idui amo istumaasi soimaascami gladuñi vui vai cascada vui baamucagi aduñda, ²⁴ glaagai isvuusia agai abiaadara dai mala naidagi gladuñi dai baiduñiagi ñiooqui agai amadu. Dai aida gia apamu imiagi agai agall quiuupiamu dai ami sias duutudagi Diuusi.

²⁵ Isamaadutai soimaasi iduñiagi gladuñi vui vaid a aduñda vaidaquiaagi dudunucamiara damos baiyoma glaagai isbai duña agai ñiooqui agai amadu voyamu vai agai maivaidaquiaagi dudunucamiara vaid adudunucami talligan tada asandaaru vaid asandaaru maisagi. ²⁶ Aan gia anaagidi sai maivuusian tada agai abiaadara asta siascada gaa namqui vasi masiñiagi.

²⁷ Aapim cajioma sai allqui abiaadara aduucai glaa: “Sai maitaagai isgoogosi ganducamicagi oodami”. ²⁸ Damos aan anganaagidi sai tomasioora sioora galnaasi gantatagitodagi amo ooqui vui tomasi maccasara naidi agai, agai capan asi soimaasi ivueeyi isamadu voimudai.

²⁹ Isamaadutai najadagi amo istumaasi dai gallasida liadagi siara ama maasi soimaascami baiyoma glaagai ismainajadagi dai Diuusi amadu imiagi dai maisiu adiaavora amadu imiagi. ³⁰ Isamaadutai iduñia liadagi amo istumaasi soimaascami ganoonovicada baiyoma glaagai ispoliadagi agai ismainoonova dai Diuusi amadu imiagi dai maisiu adiaavora amadu imiagi. Poduucai aagai asuusi sai aoodami camaisoimaasi ivuaadana.

³¹ Allqui aduucai glaagai lara: “Tomasioora sioora dagituagi glooñiga glaagai ismaquiagi amo ojai siaaco aagadagi iscadagito”. ³² Damos aan anganaagidi sai isamo calli dagituagi glooñiga, maiviaacatai istuisida dagituagi, oodami polliadamu isooqui gogoosi gducami sai cascada dagito calli damos calli arduñida ispoduucai tatagitodagi aoodami, dai sioora vanaagi amo ooqui dagitobarui agai soimaasi ivueeyi lara.

³³ Aapim cajioma lara masaid itatdai ganallqui aaduñicar: “Siascada amaadutai pocaitiadagi sai maat Diuusi sai sallicada iduñia agai amo istumaasi Diuusi vatarara aliasi glaagai isiduñiagi”. ³⁴ Damos aan anganaagidi sai maitaagai isaagadagi Diuusi tomastumaasicada. Glaagai isaagadagi Diuusi mosacaasi siascada sallicada glaagadagi dai sai siascada aagadagi isamo istumaasi arvaavoi maiaagadagi tvaagi mala gataanai Diuusi cascada, ³⁵ tomali maiaagadagi davarai ami daja Diuusi cascada, tomali Jerusaleena ami gataanada agai Diuusi garbaitacacamiga cascada.

³⁶ Dai tomali maiaagadagi gannmoomo aapima maitistutuidi istojatudagi siappa tu-
cutudagi tomali amo cuupai. ³⁷ Mosavar cho caiiada siappa aja dai maitarcagai
isvaamioma aagadagi.

³⁸ Aapima cajioma isalqui glaagai aduucai: “Ismaadutai gagagaviagi gavuji pai
camainaaada aapi gavujicada dudunucami viaa ispoduucai iduñiagi agaicada appa
dai ismaadutai gagagaviagi dai daitudagi gataatamu dudunucami viaa ispoduucai
iduñiagi appa agaicada”. ³⁹ Damos aan anganaagidi: Maitaagai pasvui gasia aapi
loomaligami baiyoma isamoco gagagaviagi gavuivasana dagitoñi vai ajadara gagagana
appa. ⁴⁰ Isamoco vaama gacassagi dai gayaatagadagi gavoopoida liditai gavaasaraga
dagitoñi vai baccañiñ gadaan vaasaraga appa. ⁴¹ Ismaadutai glaagidagi issoiña baccquia
aapi cusuvida tomasi daan duucu uucami soñiñi asta uruunoco uucami. ⁴² Tomasoor
sioora gataanadagi amo istumaasi maacañi aapi, dai sioora gataanadagi amo istumaasi
tañiuvidicami tañiuvidañi.

⁴³ Aapima cajioma appa sai aduucai glaa lqui: “Oigadañi gladuñi dai caddada
gasaayu”. ⁴⁴ Damos aan anganaagidi: Oigadavurai gansasayu, cagavar ñiocada
vui agai ismaacada gannioquidi, cagavar ivuidiada sioora gancaddadagi, gama-
madadavurai agai vatar ismaacada soimaasi ñioqui gansuuligiadagi dai soimaasi
gantatamituldiadagi. ⁴⁵ Poduucai gmaata isaapima armaamarada garooga ismaacada
tavaagiara daja. Agai ootosdi tonoli caga tuutiacami dai maicaga tuutiacami, dai
agai ootosdi duuqui ismaacada siaa duutudai dai ismaacada maisiaa duutudai. ⁴⁶ Dai
isaapima oigadagi mosaca agai ismaacada ganoigadai aapima poduucai siaadara
ganoidana Diusi amo istumaasi. Asta maicaga tuutiacami appa poduucai ivueeyi
di. ⁴⁷ Dai isviaatuldiada aapima mosaca gnaaduñi tuma caga ivueeyi aapima asta
agai ismaacada maivaavoitudai Diusi appa poduucai ivueeyi di. ⁴⁸ Cagavar ivuaada
aapima appan duucai garooga ismaacada tavaagiara daja.

6

¹ Siascada aapima siaa duutuadagi Diusi maitavar poduucai ivuaada mosipliditai
isgannlijadagi oodami dai caga ñiocadagi aapima gannvui, maspovuaada aapima
aida gia garooga ismaacada tavaagiara daja maitanoidamu tomali amo istumaasi.
² Cascada masiascada oidiadagi soituuuigami amo istumaasi maitavar poduucai
ivuaada mosipliditai isgannlijadagi oodami poduucai isduucai ivueeyi agai ismaacada
aagaiña amo istumaasi dai ama maasi ivuaadana. Quiquiuupiarai dai cacaayana podu-
ucai ivuaadana agai sai caga ñiocañi oodami agai vatar. Damos aan anganaagidi
sai agai ismaacada povuaadagi garooga ismaacada tavaagiara daja maioidamu tomali
amo istumaasi. ³ Damos masiascada aapima oidiadagi amo istumaasi soituuuigami
maitavar poduucai ivuaada ipaliditai isgannlijadagi aa. ⁴ Dai Diusi garooga ismaacada
nidi mastumaasi ivueeyi agai ganoidamu amo istumaasi aapima.

⁵ Dai masiascada gamamadada aapima, maitavar appan duucai ivuaada agai is-
maacada aagai amo istumaasi dai ama maasi ivueeyi, agai oojoidi isgugucitai gama-
madadagi quiquiuupiarai dai cacaayana sai nidiña oodami. Sallicada anganaagidi
sai garooga ismaacada tavaagiara daja maitanoidamu tomali amo istumaasi. ⁶ Damos
aapima masiascada gamamadadagi iimivurai siaaco maitipu oodami dai gama-
madada. Dai Diusi garooga ismaacada nidi mastumaasi ivueeyi astocai agai
gansoicadamu.

⁷ Masiiascadā gamamadadagi maitavar muiyoco aagada amo istumaasi isduucaī ivueeyi āgai ismaacadā maivaavoitudai Diuusi dai polidiña āgai sai amomoono caaca āgai alia tavapi ñioocaitai āgai tomasi maicaa. ⁸ Maitavar potuutiaca aapimā, Diuusi garooga maiquiaa aagidacai aapimā abiaadara camaatācana mastumaasi āgito aapimā.

⁹ Cascadā aduquivavar gamamadada:

Garooga aapi pasmaacadā tavaagiara daja, aatama ipalidi isloodami gasiaa duutuadagi.

¹⁰ Vai otoma aana istuigaco gataanada āgai aapi āagi tami oidigi daama.

Vaidā apaduuna pastumaasi aapi ipalidi tami oidigi daama poduucaī isduucaī apvueeyi tavaagiara.

¹¹ Garsoiñañi tātai viaaca aatama cuaadagai tasiāsi āgito sivi vaatarā.

¹² Garoigaldāni garsoimaascamiga tasmaacadā ivueeyi poduucaī tasduucaī oigaldi aatama āgai ismaacadā soimaasi garvuiididi.

¹³ Maiti dagito isāDiaavora garaagiadan taadacagi isiduñia aatama soimaasi.

Caā maata aatama isaapi aragaa baitācaacami tavaagiara dai oidi daama tomastuigaco, dai aapi vaamioma viaa guvucadagai tomastuigaco istomali amo amai dai isaliāsi gaaagai isvasi oodami gasiaa duutuadagi tomastuigaco.

Vāsi gomaasi sāllicadā apaduñia āgai poduquivavar gamamadada.

¹⁴ Masaapimā oigaldiadagi aa siāscadā soimaasi gānvuiidiada āgai, Diuusi garooga ismaacadā tavaagiara daja gānoigaldiadamu aapimā gānsoimaascamiga āpā, ¹⁵ dai masaapimā maioigaldiadagi aa aidā gia tomali Diuusi garooga maitānoigaldiadamu gānsoimaascamiga.

¹⁶ Masiiascadā aapimā gayunandudagi maitavar soigānliadan vuaada āpan duucaī āgai ismaacadā aagai amo istumaasi dai ama maasi ivueeyi, āgai soigānliadan vuaadana sai nāidiña oodami isyunandui āgai. Sāllicadā angānaagidi sai garooga ismaacadā tavaagiara daja maioidamu tomali amo istumaasi. ¹⁷ Damos aapimā masiiascadā gayunandudagi maitāagai massoigānliadan vuaadagi, ¹⁸ vai maimaātana oodami masgayunandui. Vai mosaca Diuusi garooga maatācana dai poduucaī āgai gānoidamu amo istumaasi caagaducami.

¹⁹ Maitāagai istāgitodagi oodami isāmpaidiadagi mui naana maasi tami oidigi daama siaaco maamaradā uugiugai dai siaa āpvueeyi istumaasi dai tami siaaco āsivogami vapacai dai gaāsidi. ²⁰ Baiyoma gaaagai isivuaadagi vāsi istumaasi Diuusi ipalidi dai āgai maaquimu istumaasi āgito tavaagiara. ²¹⁻²³ Isāmpaidiada oodami mui naana maasi dai riricutuagi aidā gia mostāgitodamu āgai gānvustuidaga dai poduucaī āgi gānvupuiirumadai dai maisoicai aa dai maitistutiadamu istāgitodagi istumaasi Diuusi ipalidi isivuaada āgai. Dai camaitāgitoi istumaasi aagai Diuusi ñiooquidara dai apiasoimaasi ivuaadana. Baiyoma gaaagai istāgitodagi oodami istumaasi Diuusi ipalidi isivuaadagi poduucaī gia soicai āgai aa.

²⁴ Sioora mostāgitodagi isducatai gamaitācadagi mui tumiñsi āgai gia maitistutuidi isāgiadagi Diuusi.

²⁵ Gānaagidiana maitavar vūam ānliada cuaadagaicadā masmaacadā ugia agadagi siāpā mastumaasi iia agadagi dai oidacagi, tomali yuucusicadā masmaacadā gānaada agadagi. Diuusi gāndui aapimā Diuusi gānmaa iibadagai āgai gānsoiñamu isviaacagi cuaadagai dai yuucusi. ²⁶ Nāidavurai ujuurugi. Goovai maita āsai tomali maita yoovai, tomali maibai tueeyi gānyoova troojara, vai vāscarā Diuusi garooga ismaacadā tavaagiara daja maacai cuaadagai. Aoodami vaamioma namāga siujuurugi. ²⁷ Cascadā

maitarsoiñi isnaana maasi tatagitodagi oodami. Tomali maitistutuidi istaajucami metro vaamioma gatcavaldiagi, tomasi naana maasi gatatagitoi.

²⁸ ¿Tuisida mosasi tatagitoiña oodami yuucusi? Aoodami glaagai isnaijadagi isducatai glaari yoosigai oidigana maita aata vuaadatai dai tomali maita iilutaitai. ²⁹ Dai vascara ganaagidi aana sai tomali araí Salomonicaru ismaacada viaacata dai yuucusi cacagaducami vascara yuucusida maipan asi chigiamasi yoosigai. ³⁰ Glaagai isgantagito naijadagi oodami vasoi. Chiqui tasai djiana guucacana dai gaaccai gamamidi ooroñiara maitiipucatai cuaagi vai vascara Diusi sigia maastudai, vasi vaamioma soiñana agai oodami isyuucustada. Vascara aoodami maicaga vaavoitudai isDiuusi nuucada. ³¹ Cascada glaagai ismaivuum aliadagi oodami dai maitaagai ispocaiti adagi: “¿Istumaasi ugimu aatama?” Siapa: “¿Istumaasi iimu aatama?” Siapa: “¿Istumaasi garaadamu aatama?” ³² Vasi aoodami ismaacada maivaavoitudai Diusi mosaca gomaasi gantatagitoiña, damos garooga ismaacada tavaagiara daja camaata isvasi gomaasi tagito aatama. ³³ Baiyoma glaagai isipali adagi oodami sai Diusi soiñana vai cacagara oidaca agai isducatai Diusi ipalidi, siDiuusi soicadamu siviaacamu agai istumaasi tagitocagi. ³⁴ Maitaagai issoimaasi gantaatamituldi adagi oodami naana maasi gantatagitoitai. Vasi tasai naana maasi oidacana dai vascara Diusi garnuucada aatama.

7

¹ Maitavar pocaiti adai: “Dañi taa soimaasi idui agai maiviaacatai istuisida pocaiti adagi”. Ispocaitiada aapima Diusi potimu sai maicaga ivueeyi aapima pocaititai. ² Ismaadutai gatagito naijadagi asoimaasi ismaacada ivuaadagi aduñida aidaga Diusi gatagito naijadamu asoimaasi ismaacada ivuaadana agai apa. ³ ¿Tuipasi gatagito nidi issoimaasi ivueeyi gaduñi dai maitatagito nidi isaapi vaamioma soimaasi ivueeyi? ⁴ ¿Tuipasi maisiaa arai aapi?, sai potadai gaduñi: “Dañi alia soimaasi ivueeyi aapi”, tatadai.

Dai maitatagito nidi isvaamioma soimaasi ivueeyi aapi. ⁵ Aapi lamoco ismaacada aagai amo istumaasi dai ama maasi ivueeyi. Lapaga glaagai iscamaisoimaasi ivuaada aapi dai gooquiara aagidagi gaduñi sai camaisoimaasi ivuaadana. Masapiaaagiadamudai aapima Diusi ñioquida aoodami ismaacada cadai Diusi mosgalnasi ñioocadamudai agai Diusi vui dai soimaasi ivuiidiadamudai Diusi ñiñioquituldiadamigada.

⁶ Cascada maitaagai masapiaaagiada Diusi ñioquida aoodami ismaacada cadai Diusi dai maivaavoituda alidi.

⁷ Aliasi glaagai masiapiataan adagi Diusi istumaasi tagitocagi sigai gansoicadamu sai viaacana istumaasi tagitocagi. ⁸ Siopara apiataan adagi Diusi istumaasi tagitocagi Diusi salicada soicadamu agai sai viaacana istumaasi tagitocagi.

⁹ ¿Baisoidaga maadutai aapima isgantaañiagi ganmara amo paana baisoidana aapima amo odai? ¹⁰ ¿Siapa isbaioidana aapima amo cooyi isgantañia agai vatopa? ¹¹ Masaapima ismaacada maicaga tuutuiga maata oidi ganmaamara istumaasi cacagaducami, sioma caga garooga ismaacada tavaagiara daja agai maacai istumaasi cacagaducami siopara taan adagi.

¹² Pocaiti Diusi salicamidagara dai pocaiti apa Diusi ñiñioquituldiadamigada. Mastumaasi ipaliada aapima isganvuiidi adagi aa poduuquiavar ivuiidiada aapima agai apa.

¹³⁻¹⁴ Salicada avar ipaliada aapima isDiuusi gansoicadagi isagiada aapima. Muidutai maitipalidi isDiuusi soicadagi. Sioma maisijaiga sigai ivuaadagi istumaasi ipalidi

damos agai gia iimimu Diaavora amadu. Ali sijaiga oodami vatar isipaliadagi isDiuusi soicadagi isagiada agai Diuusi, dai vaamioma chilaquidu siora agidi Diuusi dai agai gia iimimu Diuusi amadu.

15 Gannucadacavurai dai maitivuaada istumaasi gnaagiadagi amamaatuldiadami yaatavogami. Agai gnamadu gnapaidi ducami isvaavoitudadagi Diuusi nioquida damos maitarvaavoi isvaavoitudai agai. Agai ipalidi isgnvupuiirumadagi masaid armamaatardamigadacana dai oidiña mui naana maasi mastumaasi viaacagi. 16 Aapima istutuidi ismatiagi isbai salicada arDiuusi nioquituldiadamigada agai ischo ara, agaicada ismaacada ivuaada agai. Caga maata aapima ismaityoovai uvasi uupariaiñdara, tomali iigosi uvasi dadadaiñdara, poduucai ara oodami yaatavogami maitistutuidi iscagacara oidacagi. 17 Poduucai ara oidaga uusi ismaacada yoovi iibiada dai oidaga aa uusi ismaacada maiyoovi iibiada. 18 Amo uusi cagaducami maitistutuidi issoimaascagi iibiada, dai amo uusi maicagaducami maitistutuidi iscagaducagi iibiada. 19 Vasi uusi ismaacada maicacagaducagi iibiada tami gardavara gaguicumai dai taiyara gamamidi. Poduucai ara Diuusi soimaa taatatuldamu amamaatuldiadami yaatavogami agaa taiyara adiaavora amadu. 20 Naiditai issoimaasi ivueeyi agai poduucai gammaata isagai aryaatavogami.

21 Maisiu vascatai ismaacada pocaitiadagi sai aana artaanadamigada iimia agai siaaco gataana Diuusi mosaca agai ismaacada ivueeyi istumaasi ipalidi Diuusi garooga ismaacada tavaagira daja. 22 Siascada ajiagi istuigaco naida inagada aana vasi oodami ismaacada arcaga ivuaadami dai ismaacada armaicaga ivuaadami amaasi muidutai povai inatadamu: “Taanadami aatama gamamaatuldiña gnioqui, dai gguvucadagacada vuvaidiña Diaavora talaanicaruda oodamiaiñdara, dai gguvucadagacada ivuaadana aatama mui naana maasi ggarducami”, iscaitadamu agai. 23 Damos aana potadamu: “Aapima tomali amo imidagai maitivaavoitu. Iimivurai tabiaadara. Aapima arsoimaasi ivuaadami”, antadamu aana —astadai Suusi.

24 Daid itadai ara:

—Siora gincacagi daid ivuaadagi istumaasi aagai aana agai arapan ducami amo calli ismaacada alia saituduga daid idui amo vaaqui damos araga caga cooco davarai dai cagaducami darai simientogada. 25 Tai duudu dai gapi daivusai suudagi dai cavami ava tai vascara maigai avaaqui cagaducata dai agai simientogada cascada. 26 Damos siora gincacagi dai maitivuaadagi istumaasi aagai aana agai arapan ducami amo calli vuiirugami ismaacada mosorai daama idui amo quii. 27 Tai duudu dai gapi daivusai suudagi dai cavami ava tai gai avaaqui dai camaitarsoini —astadai ASuusi.

28 Aidasi canaatocai nio ASuusi, vaid aoodami camaita isducatai gantagituagi cacatai sia caga nioocai ASuusi. 29 Amo salicami viaacami duucai mamaatuldi agai dai maisiu arapan duucami amo mamaatuldiadami Diuusi salicamigada ismaacada aagai amo istumaasi dai ama maasi ivueeyi cascada.

8

1 Aidasi ASuusi tavai giidiaiñdara tai oi mui oodami. 2 Tai miaadara caquiva amo calli ismaacada viaacata dai amo coocodagai ismaacada duvaaldi gatuucuga dai sia duutuli ASuusi, daid itadai:

—Taanadami psipaliadagi istutuidi aapi isginduaaidagi —astadai acalli.

3 Taid ASuusi taata gnovicada daid itadai:

—Ipaldiana isgɔduaaidagi, duaadicami ivii —astɔtɔdai ɔSuusi.

Mospotɔi ɔSuusi taidɔ ɔcoocoadɔ duaadicami vii. ⁴Taidɔ ɔSuusi itɔtɔdai:

—Dañi, maitiaagiada tomali ɔmaadutai pɔsducatai dueeyi mosaiimi dai mɔɔ vuidɔɔ ɔɔquiva ɔpaali dai oida istumaasi aagai Mosesacaru sɔɔlicamigadɔ vai nɔidiña ɔoodami pɔscadueeyi —astɔtɔdai ɔSuusi.

⁵ Aidɔsi mosaayi ɔSuusi Capernaumɔɔ tai miaadɔɔ ɔɔquiva ɔmo sandaaru tɔaanɔdamigadɔ. ɔgai ɔrromanu dai dañimi, ⁶ daidɔ itɔtɔdai:

—Tɔaanɔdami giñmara quiiyɔɔ caata maitistutuidi isaimɔrdagi dai alia soimaa taataca coocodagai —astɔtɔdai.

⁷Taidɔ ɔSuusi itɔtɔdai:

—Aanɔ gaamu imimu dai duaaidamu —astɔtɔdai.

⁸Taidɔ ɔsandaaru tɔaanɔdamigadɔ aa noragi daidɔ itɔtɔdai:

—Tɔaanɔdami aapi vaamioma tɔaanɔi iñsaanɔ cascɔdɔ maitɔaagai pɔssoigɔvuaadagi mosai potɔi sai duaadɔna giñmara siɔgai duaadimu. ⁹ Aanɔ viaa giñtɔaanɔdamiga, dai aanɔ viaa ɔpɔ giñsandaaruga ismaacɔdɔ tɔaanɔi aanɔ, siɔscadɔ aagida aanɔ ɔmoco sai imɔna vai aimɔrai, dai siɔscadɔ aagida aanɔ ɔmai sai diviana vai didivai, dai siɔscadɔ tɔaaña aanɔ ɔmo istumaasi giñpiooña vaidɔ ivueeyi —astɔtɔdai ɔsandaaru tɔaanɔdamigadɔ.

¹⁰ Aidɔsi caɔ ɔSuusi imaasi, maitɔɔ istumaasi gatɔgituagi daidɔ itɔtɔdai ɔjudidíu ismaacɔdɔ oiditadai:

—Sɔɔlicɔdɔ angɔnaagidi, sai gɔraaduñi saagida maiquiaa nɔidi aanɔ tomali ɔmoco ispocaasi vaavoitudadagi siɔsi vaavoitudai idi ɔɔli. ¹¹ Aanɔ angɔnaagidi sai mui ismaacɔdɔ maitɔrjudidíu aipaco oidacami vaavoituda agai Diuusi ñiooquidɔ. Dai ɔgai iimia agai tɔvaagiamu mɔɔca siaaco gatɔaanɔi Diuusi dai ɔmadu daraaja agai Avraañicaru dai Isaacaru, dai Jacocar. ¹² Dɔmos ɔjudidíu ɔgai ismaacɔdɔ pɔɔlidi sai iimia agai mɔɔca siaaco gatɔaanɔi Diuusi Avraañicaru cajiudadɔcatai, ɔgai gia maiviaacamu oigaragai isiimiagi. Diuusi ootosa agai ɔgai mɔɔca siaaco tomastuigaco tucamuga dai suanɔda agai ɔgai dai alia soimaa taataca agai —astɔtɔdai ɔSuusi.

¹³ Dai amaasi ɔSuusi itɔtɔdai ɔsandaaru tɔaanɔdamigadɔ:

—Imɔdañi gɔquiiyamu dai pɔstumaasi vaavoitudai poduucai ɔpɔduuñimu —astɔtɔdai. Dai mospotɔi ɔSuusi tai dueeyi maradɔ ɔsandaaru tɔaanɔdamigadɔ.

¹⁴ Taidɔ ɔSuusi ii Piiduru quiidiamu vai ami caatacatadai ɔPiiduru tuumudɔ alia oiditadai toiñdagai. ¹⁵ Taidɔ ɔSuusi mostaata novidɔ tai dagito toiñdagai tai otoma vañi ɔgai dai bibi gɔdadidacami.

¹⁶ Dai aidɔsi catuca taidɔ ɔoodami vuaapi ɔSuusi mui oodami ismaacɔdɔ viaacatadai Diaavora tɔtɔaañicarudɔ, taidɔ ɔSuusi mosali ɔmo ñiooquicɔdɔ vuvaitu vɔɔsi ɔDiaavora tɔtɔaañicarudɔ dai duduaadi vɔɔsi ɔcoococoidadɔ. ¹⁷ Aidɔsi ɔpɔdui imaasi poduucai ɔpɔdui ismaacɔdɔ aagai Isaía Diuusi ñiooquituldiadamigadɔ dai poduucai ooja aagaitai ɔCristo: “ɔgai gɔrduduaaidamu”, ascaiti Isaía.

¹⁸ Aidɔsi tɔɔ ɔSuusi isalia muidu oodami ɔgai sicoli, aagidi ɔgai gɔmamaatɔrdamiga sai daivuñdana vaasadɔɔ ɔgɔɔ suudagi Galilea. ¹⁹ Tai ɔmo mamaatɔtuldiadami Diuusi sɔɔlicamigadɔ miaadɔɔ ɔɔquiva daidɔ itɔtɔdai ɔSuusi:

—Mamaatɔtuldiadami aanɔ gɔoidatucuda iñɔlidi tomasiaaco siaaco aimɔrda aapi —astɔtɔdai.

²⁰ Taidɔ ɔSuusi aa noragi daidɔ itɔtɔdai:

—Cacaasiocai viaa gantatjoga dai ujuurugi viaa gancoocosa, dāmos aanā ismaacada viaa amo samicami maivaaca —astatdai Suusi.

²¹ Dai mai ismaacada rāSuusi mamaatardamigadacatadai potatdai agai Suusi:

—Taanādami giñdagitoñi nai apaga mā yaasa aanā giñoca dai gooquirā goidatucudagi —astatdai.

²² Taidā Suusi aa noragi daidā itatdai:

—Giñoidañi dai dagito vai agai ismaacada rāpan ducami coidadā maitiñāgigitai yaasana gancoidadāga —astatdai Suusi.

²³ Amaasi Suusi tasai amo vaarcuā rāmadu aatāmā mamaatardamigadā agai. ²⁴ Dai aidāsi gā suudagi daama iimitadai agai tai aliā cavami vā vai tai tāsadāi suudagi dai vaarcu āraana vaacāi. Vaidā Suusi coosocatadai. ²⁵ Tātai aatāmā mamaatardamigadā agai iji dai mā nāitu daidā itatdai:

—Taanādami cāgacārā igarvuvaida casiatā yooga duudupi —astatdai aatāmā.

²⁶ Taidā Suusi aa noragi daidā itatdai:

—¿Tuimāsi duduaadimuca? Aapimā maivaavoitudai iñsaanā istutuidi isgānuucadacagi —gartatdai Suusi.

Dai vañi dai dodoligitu āvāli āmadu āgā suudagi tai vāsi dodoli vii. ²⁷ Tātai aatāmā maitā isducatai gartatgituagi daidā icaiti:

—¿Istuma cāli idi vai asta āvāli dai gogā suudagi āgidi? —caiti aatāmā.

²⁸ Dai amaasi vaasadā rādgavusai agai āgā suudagi dai aayi Gadara dāvāriā rā, tai vuvaaja gooca cācāli camposantuaiñdā rā agai viaacatadai Diaavora tātaañicarudā dai aliā oomaliga tomali oodami maitistutuidiñā ismiaanai dgavuscadagi. ²⁹ Amaasi miaadā rā guuquiva agai siaaco cāacatadai Suusi dai iñaquimi daidā icaitimi:

—¿Tuipāsi garāmadu vapacāi aapi Suusi Diuusi maradā maitiquiaa ācāi istuigaco soimaasi gartaatatulda agai aapi? —ascāi agai.

³⁰ Dai bai miaanai abiaadā rā ajiopaitadai mui tataisoli, ³¹ vaidā āDiaavora tātaañicarudā dañimi Suusi daidā itatdai:

—Pāsgarvuvaidagi idi cācāliaiñdā rā pai gardagito tātai vaapaquia aatāmā go-tataisoliā rā —astatdai āDiaavora tātaañicarudā.

³² Taidā Suusi itatdai:

—Iimivurai tudu —astatdai.

Taidā āDiaavora tātaañicarudā vuvuaaja ācācāliaiñdā rā dai tataisoliā rā vaapa, taidā ātataisoli koidam voopoi dai gā suudarā suuli dai vāsi baicoi.

³³ Taidā ānuucadacami tataisoli voopoi dai duduaadimutugai, dai māca gaaagidi qui-iquiana vāsi istumaasi āpādui, dai isducatai āpādui ācācālicadā ismaacada viaacatadai āDiaavora tātaañicarudā. ³⁴ Tai vāscatai oidacami iji siaaco daacatadai Suusi, dai tāgacāi dañimi sai imāna ami dāvāriaiñdā rā.

9

¹ Tai amaasi Suusi tasai amo vaarcuā rā, dai daivusai vaasadā rā āgā suudagi dai āpamu aayi āgi gādvāragā rā. ² Mātai uusiā rā vuaapi amo cāli ismaacada maitistutuiditadai isoīñadagi. Dai aidāsi tā Suusi isaliā vaavoitudai āoodami potatdai agai ācāli cocoadā:

—Maiti soigāliada giñaduñi, casiant oigāli aanā vāsi istumaasi soimaascami ismaacada ivuaadana aapi —astatdai Suusi.

³ Amaasi āmoco āmamaatātuldiadami Diuusi samicamigadā aduucāi gantatgitoitadai: “Idi cāli polidi isā rāDiuusi”, asānlidi. ⁴ Vaidā Suusi maatācatadai istumaasi gantatgitoi agai daidā itatdai:

—¿Tuimasi mosaa soimaasi gantatagitoi? ⁵⁻⁶ Aan viaa amo samicami dai cascada viaa guvucadagai isoigldiadagi vasi soimaascamigada oodami. Damos maisijaiga ispoducagai aagagi tomasioora cascada sivi gantlagidamu aan issalicada viaa aan guvucadagai isduaaidagi idi cali —astadai asuusi amamaatatuldiadami Diuusi samicamigada.

Dai amaasi itadai asuusi cali coocoad:

—Vañigiñi dai bai gvaacosi dai noragi gquiyamu —astadai.

⁷ Taida coocoad vañi dai nora gquiyamu. ⁸ Aidasi taa oodami imaasi, alia duduaadimu dai siaa duutuli Diuusi, maacacai agai guvucadagai amo cali.

⁹ Taida asuusi ii abiaadara dai giñtaa iñsaana daacatai gavuuui tumiñsi, dai povai iñtadai:

—Mataivo, giñoidañi —iñtadai.

Antai aan calquiva dai oi.

¹⁰ Dai amo imidagai gacuaadatadai asuusi amo quiyara tai mui tumiñsi vuudami dai aa soimaasi ivuaadami dada dai ami meesa vuidara daraaja Suusi amadu dai aatama mamaatardamigada asuusi ara. ¹¹ Damos tagacai afariseo gartacacai aatama asuusi mamaatardamigada dai povartadai:

—¿Tuisida gacueeyi ganmamaatatuldiadamiga tumiñsi vuudami dai soimaasi ivuaadami amadu? —gartadai.

¹² Vaida asuusi caa gomaasi daida itadai:

—Aagi cococoidada tagito gaduuaaidiadamii amaicoococoidada maitagito.

¹³ Maatavurai aapima istiya alidi idi ñiooqui Diuusi ñiooquidara: “Aan maitipalidi isloodami giñoidiadagi naana maasi tomali maitipalidi aan isloodami coodadagi tutuuru tomali sisiivatu aan giñvatar, baiyoma ipalidi aan sai soiganalidiña oodami aacada”. Aan andivia tami oidigi daama vai soimaasi ivuaadami ama duucagai gantatagitona dai camaisoimaasi ivuaadana. Ismaacada polidi ismaisoimaasi ivueeyi siaadara ama duucagai gantatagitona —astadai asuusi.

¹⁴ Amaasi amamaatardamigada vuaana miaadara guuquiva siaaco daacatadai asuusi dai potadai:

—Aatama amadu afariseo duudatai maitacueeyi. ¿Tuisida aapi gamamaatardamiga gacueeyi? —astadai.

¹⁵ Taida asuusi aa noragi daida itadai:

—Aan gia amadu aimara giñmamaatardamiga cascada gacueeyi goovai, damos siascada agai ismaacada giñvuidara vata giñmuaagi aida gia mitaugimu giñmamaatardamiga.

¹⁶⁻¹⁷ Tomali amaadutai maitistutuidi isvaavoitudagi istumaasi gamamaatatuldi aan dai apiavaavoitudadagi gvaavoidaraga —astadai asuusi.

¹⁸ Aidasida asuusi aagaitadai imaasi tai ami divia amo judidiu taanadamigada dai gtootonacada calquiva asuusi vuidara daida itadai:

—Giñmara ooqui utudama muu dai isaapi imiagi dai daama daasagi ganovi apamu duaacan tada agai —astadai ajudidiu taanadamigada.

¹⁹ Taida asuusi calquiva dai ii agai amadu dai aatama mamaatardamigada ara oi.

²⁰ Amaasi amo ooqui ismaacada cabaiivustaama dan gooca uumigi soimaascatadai masaadaigada miaadara calquiva agai asuusi abaana dai gooquiamadara mostaata ugidiana daama vaasarada. ²¹ Povalliditadai agai: “Tomasi mosaca daama vaasarada taata aan cascada caduaadian tada aan”, asalidi ooqui. ²² Damos asuusi gooquiamaco nanlava daida itadai ooqui:

—Baigi galliada giñmara giñvaavoitu aapi cascada dueeyi —astadai.

Dai aidΛ todian duucaí Δooqui dueeyi.

²³ AidΛsi aayi ΔSuusi quidiΛΓΛ ΔtΛaanΛdami tΛΛ Δgai Δiivadami cabaigΛnducacatadai dai iivitulda agaitadai aidΛmasi yaasa agaitadai Δali tΛji dai tΛΛ mui oodami vai gΛΓΛΓΛ suaanΛitadai. ²⁴ TaidΛ ΔSuusi itΛtΛdai:

—Vuvaaquivurai tabiaadΛΓΛ, goali tΛji maitΛrmuuquiadΛ mosacooso goovai —astΛtΛdai ΔSuusi.

DΛmos Δoodami mosasΔi pocaititai ΔSuusi. ²⁵ AidΛsi cavΛΛsi vuvaja Δoodami taidΛ ΔSuusi vaa dai bΛi ΔmuuquiadΛ novidΛ tai Δgai vañi. ²⁶ Dai vΛΛsi aipacoga sicoli oidacami maí istumaasi ΔpΛdui.

²⁷ AidΛsi vuusai ΔSuusi abiaadΛΓΛ gooca mainΛnΛaadami oí Δgai dai iññaquimi daidΛ icaitimi:

—Aapi Davicarú cajiudadΛ ismaacΛdΛ Diuusi maa Δmo sΛΛlicami soigi gΛΛda aatΛmΛcΛdΛ —tΛtΛdai ΔmainΛnΛaicΛdΛ.

²⁸ Dai aidΛsidΛ ΔSuusi vaa Δmo quiiyΛΓΛ taidΛ ΔmainΛnΛaicΛdΛ abaana guuquiva taidΛ ΔSuusi tΛcacai daidΛ itΛtΛdai:

—¿VaavoitudaimΛsi aapimΛ iñsaanΛ istutuidi isgΛnduduaaidagi? —tΛtΛdai.

Tai Δgai aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—ΔjΛ —tΛtΛdai.

²⁹ Amaasi ΔSuusi taata Δgai vuupuidΛ daidΛ itΛtΛdai:

—PovΛduñia Δgai isducatai vaavoitudai aapimΛ —tΛtΛdai.

³⁰ Tai povΛdui caduduaadicami vii. Amaasi ΔSuusi cΛΛga aagidi daidΛ itΛtΛdai:

—MaitavΛr aagiada aapimΛ tomali Δmaadutai istumaasi idui aanΛ —tΛtΛdai ΔSuusi.

³¹ Dai mosutudama vuvacΛcai abiaadΛΓΛ tomasioorΛ aagidimi aipacoga istumaasi iduitadai ΔSuusi.

³² AidΛsi quiaa vuvaquimi ΔcΛcΛΛli tai aa vuua Δmo cΛΛli muudugami sai duaaidana ΔSuusi. Δgai viaacatadai Δmo Diaavora tΛaañicarudΛ. ³³ Dai vuvaidacai ΔSuusi ΔDiaavora tΛtΛaañicarudΛ tai bovasdΛΓΛ gΛaagacai ñioo ΔcΛΛli. TaidΛ Δjudidíu maitΛΛ istumaasi gΛntΛtΛgituagi daidΛ icaiti:

—Tomali Δmo imidagai maitΛnΛidiña Δmo istumaasi pomaasi vΛΛsi gΛrdΛvΛΛragΛΓΛ —caiti Δjudidíu.

³⁴ DΛmos Δfariseo vui ñioocai ΔSuusi daidΛ icaiti:

—GocΛΛli vuvaidi Diaavora tΛtΛaañicarudΛ guvucadadΛcΛdΛ ΔbaitΛcΛaacamigadΛ ΔDiaavora tΛtΛaañicarudΛ —caiti.

³⁵ VaidΛ ΔSuusi aimΛraiña vΛΛsi aali quiiquiana dai aipaco ami dΛvΛΛriΛΓΛ uugidiana mamaatΛtuldiña Δgai Δoodami judidíu quiquiupaigadΛΓΛ. ΔSuusi aagidiña Δoodami sai Diuusi soicΛda Δlidi oodami sai cΛΛgacΛΓΛ oidacana. Dai duduaaidiña ΔSuusi tomastuma coocodagai viaacagi oodami. ³⁶ TΛΛgacai ΔSuusi mui oodami aliΛ soigΛΛli ΔgaicΛdΛ. Δgai aliΛ soigΛΛli vaamioma gataaanΛitai Δromamano dai maitipu sioorΛ soiñagi vai Δgi gataaanΛdagi Δgai. Δgai Δpan ducami cañiiru maipastutuuruacami, maiviaacatai sioorΛ nuucadacagi. ³⁷ Amaasi ΔSuusi povΛrtΛtΛdai aatΛmΛ ismaacΛdΛ ΔrmamaatΛrdamigadΛ:

—Tami oidigi daama oidaga mui oodami ismaacΛdΛ vaavoituda Δlidi Diuusi ñiooquidΛ, dΛmos maitipu sioorΛ aagidagi, chiΛΛquidu oodami ismaacΛdΛ gaaagidi Diuusi ñiooquidΛ cascΛdΛ. Vai ismaacΛdΛ caΛca Δlidi Δpan ducami gΛapi yoovara-gai dai yoovadami chiΛΛquidu. ³⁸ CascΛdΛ daanΛdavurai aapimΛ Diuusi ismaacΛdΛ ΔrtΛaanΛdami vai ootosana aa gΛñiñiooquituldiadamiga vai aagidana Δgai ñiooquidΛ Δoodami —gΛrtΛtΛdai ΔSuusi.

10

1 Amaasi aSuusi garvaí aatama baivustaama dan gooca tsaidla armamaatardamigadacana dai garmaa sállicami sai vuvaidiña aatama Diaavora tãtãañicaruda oodamiaiñdara dai duduaaididana oodami tomastuma coocodagai viaacami.

2 Dai potaatagidu aatama baivustaama dan gooca aSuusi ojootosada. Lapagadada arSimuñi masmaacada Piiduru aagaiña lapa, dai Aandarasi Piiduru suculida, dai Jacovo lamadu Vuaana Sevedeo maamarada, 3 dai Piili, dai Bartolomé, dai Tomás, dai aan Mataivo ismaacada arvudamicatadai tumiñsi, dai Jacovo Alfeo marada, dai Leveo masmaacada Tadeo aagaiña lapa, 4 dai Simuñi agai lamoco ismaacada vuidara caatcana aromamano, dai Uudasi Iscaliote ismaacada gooquiarioma gatangi aSuusi.

5 Daidla aSuusi garootoi vascatai aatama tsai gaaagidana Diuusi ñiooquida dai povartatadai agai:

—Maitavar iimi siaaco oidaga agai ismaacada maitarjudidú, tomali maivapacada quiquidara Samaalia davalariara oidacami, 6 baiyomavar iimi garaaduñi judidú lamadu. Ajudidú camaiagidi Diuusi ñiooquida cascada ajudidú arapan ducami cañiiru sib iimiada. 7 Iimivurai dai agida sai camiaadimi istuigaco Diuusi soicada lididi oodami sai calgacara oidacana. 8 Aan ganmaa guvucadagai masai duduaaidiña ismaacada viaacagi coocodagai ismaacada duvaldi gatuucuga dai ismaacada ama maasi coocodagai viaacagi lapa dai duduaacaldavurai coidada dai vuvaidavurai Diaavora tãtãañicaruda oodamiaiñdara. Aan ganmaa idi guvucadagai dai maitantai tumiñsi, cascada aapimavar maitaanada lapa masmaacada duduaaidagi.

9 Dai maitavar vuucai tumiñsi, 10 tomali maivuucai ganmoraraaliga gaamu voyiamu. Mosali amo vaapasaragai avar vuucai dai maitavar vuucai aa susuusacai tomali giicai. Laata vuaadami viaa sállicami masbibiaadagi.

11 Masiascada ajiagi aapimamo ali quiyara varai gaaga amo oodami cal tuigacami ismaacada vasi oodami siaa duutuadagi dai ami quidiara agai avar ganuuliña asta masiascada iji aapimabiaadara. 12 Masiascada aiya amo quiyara varai agida aoidacami sai Diuusi ipalidi isiibastudacan taadacagi agai iibada. 13 Dai isami oidacami calca aliadagi Diuusi ñiooquida dai sállicada ipaliadagi isDiuusi soiñagi vai ganiibastacan tadacagi agai aidaga ganiibastacan tadacamu agai. Dai ismaicalca aliada agai aidaga maitaniibastacan tadacamu agai. 14 Dai masiaaco maitanmiaadagida agadagi dai tomali maitancaalca aliadagi varai vuvaaqui abiaadara dai gigigida davalari gancasuaiñdara vai poduucai maatana aoodami ismaicalga idui. 15 Sállicada anganaagidi sai siascada Diuusi naidagi ismaacada arcanga ivuaadami dai ismaacada armaicalga ivuaadami vaamioma soimaasi taatatuldamu agai aoodami ismaacada maitanmiaadagidagi siloodami ismaacada Sodomara dai Gomoorara oidacatadai.

16 Ganootosai aan aoodami saagida dai lamoco alia oomaliga dai soimaasi gantaatatulda agai poduucai isduucai sallasayi soivueeyi cañiiru. Calga avar gantatagitoca dai calga tuutiaca vascatai vui. 17 Damos aapimagaagai masajagi ganuucadacagi, gantagida magari dudunucami dai gangagagatudamu aapimaquiquiupiara. 18 Dai asta vaama gantutusadamu oodami taanaanadami vuidara dai rarái vuidara giñvaavoitudaitai aapimam, poduucai istutiadamu aapimam isgiñaagadagi agai vuitapi dai agai ismaacada maitarjudidú vuitapi lapa. 19-20 Damos masiascada vaama gantutusadagi aapimam dudunucamiara maitavar vuaam analiada maimaatacatai istiyagi. Diuusi Ibadla gansoicadamu varai agada mastumaasi tagitocagi amaasi.

²¹ Dai oodami gatatagiada agai aagi gansusuuculi dai gansiisiagi dudunucamiara masai coodaina, dai dladada gatatagiada agai aagi ganmaamara, dai maamarada vuidara vataca agai gandada dai gataandamu coodaragai ara. ²² Dai vasi oidigi daama oidacami gancadada agai givavaoitudaitai aapima. Damos siora apiagivavaoitudadagi siascada uucami oidacagi oidigi daama agai calgacara vuvaaquimu. ²³ Masiascada soimaasi gantaatamituldiadagi amo ali quiyara iimivurai sibaacoga amai ali quiyara. Sallicada angnaagidi sai maiquiaa naatocai iimia agai aapima vasi aali quiquidara ljudidiu sidivimu ana ismaacada viaa amo sallicami.

²⁴ Tomali amo mamaatardami maivaamioma maata siamaata gamamaatatuldiadami dai tomali amo piooni maivaamioma gataana siasi gataana gataandami. ²⁵ Isoimaasi taatamadagi amamaatatuldiadami amamaatardamigada ara soimaa taatamaina. Dai issoimaasi taatamadagi gataandamiga apioonigada soimaasi taatamaina ara cascada aapima soimaasi taatadamu ara pan duucai ana. Aoodami Diaavora ginaagaina dai vaamioma galnaasi fiooqui gnaagiadamu agai aapima givamamaatardamiga.

²⁶ Damos maitavar labiada aoodami ismaacada soimaasi ganduinda liadagi. Cal maata Diuusi vasi istumaasi iduina liada agai aapima gnvui dai Diuusi maasiuldamu vasi gomaasi siascada nidagi agai ismaacada arcala ivuaadami dai ismaacada armaicala ivuaadami. ²⁷ Vasi ismaacada gnaagidi ana lagi daraajatai aatma aagidavurai aapima aoodami vasi aipacoga oidacami. ²⁸ Maitavar labiada agai ismaacada mumueeyi gatuucuga damos maitistutuidi ismuaagi gaibadaga. Baiyomavar labiada Diuusi ismaacada istutuidi isootosagi gaibadaga amadu gatuucuga malca siaaco oidaga aDiaavora.

²⁹⁻³¹ Cal maata aapima isgagaagarai gooca ujuurugi amo sintaavucada damos Diuusi vascara nuucadacana. Aoodami maitistutuidi ismuaagi tomali amo urugi maimaacacai oigaragai Diuusi. Dai Diuusi vaamioma gannuucada aapima sila ujuurugi cascada maitavar duduaadicuda Diuusi gannuucadaca agai. Diuusi maata vascatai asta silajaquidu amadutai cuucupada.

³² Vascatai ismaacada ganmaasiuldagi oodami vuitapi isgivaavitudai ana ara aagamu ginooga vuitapi ismaacada tavaagiaraja daja isagai argivamaamara. ³³ Dai ismaacada givastocadagi oodami vuitapi ana aagamu Diuusi grooga vuitapi ismaacada tavaagiaraja daja sai agai maitargivamaamara.

³⁴ Maitavar povanaliada aapima ansai ana divia sai sioma oidacana vasi oodami maitavar vaavoi baiyoma divia ana vai oidacana cocodi. Ismaacada maitivavaavitudai cocodamu agai ismaacada givavaavitudai. ³⁵ Isamo cali givavaavitudagi marada vuidara caatcamu. Dai isamo ooqui givavaavitudagi ooqui marada vuidara caatcamu. Dai isamo ooqui givavaavitudagi caadada vuidara caatcamu. ³⁶ Dai poduucai aipaco gnvupui vatacamu aoodami lagi gnaadunuma.

³⁷ Tomasiora siora maitivavaavituda liadagi baamucai dladada maimaaquimu ana oigaragai isargivamamaatardamicagi dai tomasiora siora maitivavaavituda liadagi baacoicai maamarada maitipaliditai isgivaavitudagi oogada maimaaquimu ana oigara-gai isargivamamaatardamicagi. ³⁸ Dai siora maibaigaducagi isoimaa taatagi dai asta muquiagi amo curusiaba givavaavitudaitai maimaaquimu ana oigaragai isagai argivamamaatardamicagi. ³⁹ Dai siora givavaavitudadagi vai cascada aoodami muaagi agai Diuusi amadu oidacamu tomastuigaco damos siora duaadicudagi masmuaagi dai cascada pocaitiadagi sai maitivavaavitudai agai gia maiimimu Diuusi amadu tavaagiamu.

⁴⁰ Dai sioorΛ ΛΛgidityai gΛncaΛcagi aapimΛ Λgai ΛΛgidityai giñcaΛ aanΛ ΛpΛ dai sioorΛ ΛΛgidityai giñcaΛ aanΛ Λgai ΛΛgidityai caΛ gΛrooga ismaacΛΔΛ giñootoi. ⁴¹ Dai sioorΛ ΛΛgidityai caΛ Λmo Diuusi ñiooquituldiadamigadΛ Diuusi ootosadΛcatai Λgai, Λgai ismaacΛΔΛ ΛΛgidityai caΛ Diuusi maaquimu Λmo istumaasi Λpan duucaī gΛñiooquituldiadamiga. Dai sioorΛ ΛΛgidityai caΛ Λmoco ismaacΛΔΛ siaa duutudai Diuusi, siaa duutudaitai Λgai Diuusi, Diuusi maaquimu Λmo istumaasi cΛΛgaducami poduucai isduucai maa Λgai ismaacΛΔΛ siaa duutudai Diuusi. ⁴² Dai tomasioorΛ sioorΛ baigΛΛliaracΛΔΛ vasidagi Λmo avΛsi suudagi Λmoco ismaacΛΔΛ giñvaavoitudai, giñΛΛgidityai caΛ Λgai sΛΛlicΛΔΛ Diuusi maaquimu Λgai Λmo istumaasi cΛΛgaducami, tomasi mosvasidagi Λmo avΛsi suudagi —gΛrtΛtΛdai ΛSuusi.

11

¹ Dai aidΛsi naatocai gΛrmaamatΛtuli ΛSuusi aatΛmΛ mamatΛrdamigadΛ iji abiaadΛrΛ dai aagida ragai Diuusi ñiooquidΛ vΛΛsi aipaco sicoli oidacami.

² ΛVuaana ismaacΛΔΛ vapaconaitadai Λoodami ΛgΛΛ aqui JordáñiarΛ maisacariarΛ daacatadai dai maī vΛΛsi istumaasi ivuaadatadai ΛSuusi. Amaasi ootoi gooca gΛmamaatΛrdamiga siaaco daacatadai ΛSuusi ³ sai tΛcacana sabai Λgai sΛΛlicΛΔΛ ΛrΛCristo ismaacΛΔΛ viaacatadai isdiviagi sabai gΛaagai isnΛnaracagi amai.

⁴ TaidΛ ΛSuusi aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—MΛΛcavΛr aagida ΛVuaana vΛΛsi mastuma nΛidi dai caΛ. ⁵ Dai aagidavurai isducatai ismaacΛΔΛ mainΛnΛaitadai casi istutuidi isnΛaadagi dai ismaacΛΔΛ maijioopaitadai caajioopai, dai ismaacΛΔΛ viaacatadai gocoocodagai ismaacΛΔΛ duvaldi gatuucuga duduaadΛi, dai ismaacΛΔΛ maitΛtΛcaidacatadai catΛtΛcaidaga, dai coidadΛ duduaacarΛi dai soituutuigami vΛΛsi gΛmamaatΛtuldi isducatai cΛΛgacΛrΛ gΛvuvacΛi. ⁶ BaigΛΛliadamu sioorΛ apiagiñvaavoitudadagi —tΛtΛdai ΛSuusi.

⁷ Dai aidΛsi caiji Λgai ismaacΛΔΛ ootoi ΛVuaana taidΛ ΛSuusi gΛaagacai aagidi Λoodami aagaitai ΛVuaana dai potΛtΛdai Λgai Λoodami:

—AapimΛ iji mΛΛ oidigana siaaco daacatadai ΛVuaana. AapimΛ maatΛcatadai sai Λgai maitΛrΛmoco ismaacΛΔΛ aagai Λmo istumaasi dai Λma maasi ivueeyi. ⁸ AapimΛ iji mΛΛca siaaco daacatadai ΛVuaana. AapimΛ maatΛcatadai sai Λgai maitΛrΛmoco ismaacΛΔΛ cΛΛga dadapacami yuucustai. AapimΛ cΛΛga maata sai ismaacΛΔΛ cΛΛga dadapacami yuucustai cΛcΛΛgaducami quiiquiarΛΛ oidaga gΛgΛr raī baabaquidΛrΛ.

⁹ AapimΛ iji mΛΛ oidigana nΛida Λlidityai Λmo Diuusi ñiooquituldiadamigadΛ dai sΛΛlicΛΔΛ angΛnaagidi sai Vuaana aa duiñdadΛ vaamioma namΛga siΛ aa duiñdadΛ vΛΛsi Λgaa Diuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ. ¹⁰ Diuusi ñiooquidarΛΛ pocaiti aagaitai ΛVuaana:

Ootosamu aanΛ Λmo ootosicami aapi Cristo gΛbaitΛqui vai Λgai aagidana Λoodami sai divia agai aapi daidΛ Λoodami Λma duucaī gΛntΛtΛgitomu dai camaisoimaasi ivuaadamu.

Ascaiti Diuusi. ¹¹ SΛΛlicΛΔΛ angΛnaagidi sai vΛΛsi oodami saagidaiñdarΛ ΛVuaana ismaacΛΔΛ vapaconaitadai Λoodami viaa goaa duiñdagai ismaacΛΔΛ vaamioma namΛga sitomasmaascΛΔΛ oodami aa duiñdadΛ, dΛmos vaamioma baigΛnΛlidi Λgai ismaacΛΔΛ giñnΛidi dai giñvaavoitudai siΛVuaana.

¹² AidΛsi divia ΛVuaana ismaacΛΔΛ vapacoi Λoodami abiaadΛrΛ Λoodami gΛnaajagai vaavoituda Λlidityai gocΛΛgaducΛΔΛ ñiooqui isducatai Diuusi soicΛi oodami sai cΛΛga gΛntΛtΛgitocana. ¹³ AidΛsi maiquia divia ΛVuaana Moseesacaru ΛΛmadu Λgaa Diuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ aagidi gΛrΛΛqui aaduñicarΛ dai ooja liivruarΛ isducatai Diuusi divia agaitadai dai gatΛaanΛda agaitadai tami oidigi daama Λmo imidagai. ¹⁴ Dai isaapimΛ vaavoitudadagi istumaasi gΛnaagidi aanΛ aidΛ gia maatΛmu aapimΛ isΛrvaavoi isΛVuaana ΛpΛga divia iñsaana dai gaaagidimi ansai aanΛ gooquiarrioma divia iñagaitadai. Λgai

idui aana duiñdagai ismaacada Diuusi ñiñoquituldiadamigada aagidi aiquioma Eliasicaru isiduniaga agaitadai. ¹⁵ Caa gavar gantagito caaca aapima istumaasi ganaagidi aana.

¹⁶ Sivi ganaagidamu aana istumaasi apan ducami aoodami sividada. Agai apan ducami aali ismaacada plaasara gatavaiña dai iñoquidiña gaaaduñi daida itadaiña: ¹⁷ “Iva aatama muusicocada matai maitatuutudai. Susuañi aatama matai aapima maisoiganaali”, astadaiña. ¹⁸ Diviacai Vuaana agai ismaacada vaponai aoodami dai agai alia duudatai gayunanduiña dai tomali amo imidagai maitayadana istumaasi navamudaga. Mai aapima pocaitiña sai agai viaa amo Diaavora taañicaruda. ¹⁹ Dai diviacai aana ismaacada viaa amo samicami dai maiduudatai gayunandui dai gayiayai mai pocaiti aapima giñparunaitai ansaidarta tuu naacadami dai itaracami tomasi tomali amo imidagai mainavamucurui aana, dai ansaidaraduñi tumiñsi vuudami dai aa soimaasi ivuaadami. Vaa scara maimaata naidi aapima isducatai Diuusi garsoi Vuaana amadu aana sai maatana aatama istumaasi gaagai tsiduniagi —tadai aSuusi.

²⁰ Amaasi aSuusi gaagacai aagidi aoodami sia soimaasi ivuaadana Corasiñiarai oidacami dai Betasaidara oidacami dai sia soimaa taata agai agai. Asuusi ivuaadana mui naana maasi gaarducami Corasiñiarai dai Betasaidara tai vaasara maiama duucai gantagito dai apiasoimaasi ivueyi ami oidacami cascada aSuusi bagaimi daida itadai:

²¹ —Soogigi aapima Corasiñiarai oidacami dai Betasaidara oidacami sia soimaa taatamu aapima. Aoodami ismaacada Tiiorara dai Sidooniarai oidacatai maitarjudidui dai maivaavoitudai Diuusi. Istagimudai agai istumaasi gaarducami masmaasi taa aapima agai gia ama duucai gantagitomudai dai camaisoimaasi ivuaadamudai dai ganaadamudai yucusi tutuucucami dai gancocomaivadamudai mataicada dai poducai tagidamudai aa oodami iscaama duucai gantagito dai camaisoimassi ivuaada agai. ²² Damos siascada Diuusi naidagi ismaacada arcaga ivuaadami dai ismaacada armaicaga ivuaadami vaamioma soimaasi gantaatatuldamu agai aapima sia Tiiorara dai Sidooniarai oidacami. ²³ Dai aapima judidui Capernaumarai oidacami povai analidi masai iimia agai Diuusi amadu baiyoma miimia agai Diaavora amadu. Aoodami ismaacada Sodoomara oidaga maitarjudidui dai maivaavoitudai Diuusi damos isagai tagimudai istumaasi gaarducami masmaasi taa aapima aida gia Diuusi maiugitudamudai Sodoomara oidacami quiaa oidacamudai oodami Sodoomara. ²⁴ Damos siascada Diuusi naidagi ismaacada arcaga ivuaadami dai ismaacada armaicaga ivuaadami vaamioma soimaasi gantaatatuldamu agai aapima sia Sodoomara oidacami —tadai aSuusi.

²⁵ Amaasi aSuusi potadai Diuusi gaoga:

—Giñoca aana gia samicada sia gaduutudai aapi aparbaitacaacami tavaagiarai dai oidigi daama. Aapi apatmaimaatatuli idi maasi ismaacada polidi isarsastudugami, aapi maatatuli mosaca agai ismaacada maatia lidi gamamaatatuldaraga. ²⁶ Caa gaduava giñoca poducai ipali aapi dai poducai idui —tadai aSuusi gaoga.

²⁷ Dai apiamamaatatuldi aSuusi aoodami dai potadai:

—Giñoca giñmaa vaasiaacatai. Aana arDiuusi marada dai tomali amaadutai maicaga giñmaata mosaca giñoca dai tomali amaadutai maicaga maata giñoca mosaca aana ismaacada armarada agai. Dai vaasara oidaga aa ismaacada maata giñoca mosaca agai ismaacada aana ipalidi sai maatana. ²⁸⁻²⁹ Vaasatai aapima ismaacada caojogi agiditai mamaatatuldaragada ismaacada gamamaatatuldi quiquiupiarai, aapima maitaniibastacan tadaga ganiibadaga gomaasicada, giñvaavoitudavurai dai giñdagito nai aana ganmamaatatuldiadagi dai agiadavurai istumaasi ganmamaatatuldiada aana. Aana maiojodai giñmamaataradamiga dai maigaducada giñalidi aana dai ganiibastacan

taadacamu aapimΛ. ³⁰ Maisijaiga isΛΛgiada aapimΛ giñmamaatΛtuldaraga —tΛtΛdai ΛSuusi.

12

¹ Amo imidagai ibΛstaragai tasΛrΛ Λsicami saagida imaitadai ΛSuusi tΛtai aatΛmΛ mamaatΛrdamigadΛ vaiñcumaimi tΛligi muuradΛ dai garnoonovicΛdΛ calivaimi aatΛmΛ dai cuumimi. ² Vai ΛΛmoco Λfariseo tΛΛgacai gomaasi potΛtΛdai Λgai ΛSuusi:

—Dañi gΛmamaatΛrdamiga ivueeyi aa duiñdagai ismaacΛdΛ maitiipu oigaragai isivuaadagi ibΛstaragai tasΛrΛ —tΛtΛdai Λfariseo.

³ DΛmos ΛSuusi potΛtΛdai:

—CanΛidi aapimΛ Λoojai siaaco aagai ismaasi idui Davicaru Λmo imidagai aidΛsi Λgai ΛΛmadu aaduñdΛ biuugicoi. ⁴ Vaa Λgai ΛquiyyΛrΛ siaaco siaa duutudaiña gΛrΛΛqui aaduñicarΛ Diiusi dai uu Λpaana daasdaradΛ Diiusi ismaacΛdΛ ΛΛgi papaali viaacatadai oigaragai iscuaadagi ΛΛgi poduucΛi viituli Moseesacaru cascΛdΛ. Tai vΛΛscΛrΛ vui Davicaru dai uu dai gomaasi maitΛrsoimaascami. ⁵ SiΛpΛ canΛidi aapimΛ oojai siaaco oojisi Moseesacaru sΛΛlicamigadΛ saidΛ Λpapaali ΛgΛΛ quiuupaigadΛrΛ judidíu aata vuaadana ibΛstaragai tasΛrΛ dai gomaasi maitΛrsoimaascami. ⁶ DΛmos aanΛ angΛnaagidi sai aanΛ cadivia dai vaamioma gΛaagai aanΛ siΛdudunucami ΛgΛΛ quiuupiΛrΛ. ⁷ AapimΛ maimaata caΛ istΛiya Λlidi idi ñiooqui Diiusi ñiooquidarΛ ismaacΛdΛ pocaiti: “AanΛ ipΛlidi isaapimΛ soigΛnΛliadagi aacΛdΛ maisiu mosΛcaasi giñdadaadiadagi naana maasi istumaasi dai coodadagi tutuuru dai sisiivatu dai giñdadasdiadagi”, ascaiti Diiusi. Ismaata caΛcamudai aapimΛ gomaasi aidΛ gia maigΛΛpiΛrΛ vuupadamudai giñmamaatΛrdamiga. Goovai maitivueeyi tomali Λmo istumaasi soimaascami. ⁸ AanΛ viaa Λmo sΛΛlicaami cascΛdΛ viaa aanΛ sΛΛlicami isaagagi istumaasi ΛpΛduñiagi ibΛstaragai tasΛrΛ —tΛtΛdai ΛSuusi.

⁹ Amaasi ii ΛSuusi abiaadΛrΛ dai vaa ΛgΛΛ quiuupaigadΛrΛ judidíu. ¹⁰ Vai ami cΛaacatadai Λmo cΛΛli ismaacΛdΛ gaquisapicatadai Λmo novidΛ, vaidΛ Λfariseo gaa-gaitadai istuucΛdΛ gΛΛpiΛrΛ vuaajagi ΛSuusi dai tΛcacai dai potΛtΛdai:

—¿Oidagasi oigaragai isduaaidagi Λmo coocoadΛ ibΛstaragai tasΛrΛ cho sio?— tΛtΛdai Λfariseo.

¹¹ TaidΛ ΛSuusi aa noragi dai potΛtΛdai:

—¿MaacΛdΛ aapimΛ maiotoma vañigidana gΛnsoiga cañiiru issibΛcai dΛΛcarΛ gΛsiagi Λgai tomasi ΛribΛstaragai tasΛrΛ? ¹² Dai Λmo oodami vaamioma namΛga isΛmo cañiiru. PoduucΛi tudu oidaga oigaragai isivuaadagi Λmo istumaasi cΛΛgaducami ibΛstaragai tasΛrΛ —tΛtΛdai ΛSuusi.

¹³ Amaasi potΛtΛdai ΛSuusi ΛcΛΛli:

—Giñuuliñdañi gΛnovi —ΛtΛdai.

Dai mosuuliñi Λgai gΛnovi tai cacΛΛga duaadicami vii Λpan duucΛi ΛgΛmai novidΛ.

¹⁴ Amaasi vuvaaja Λfariseo abiaadΛrΛ daidΛ icaiti:

—Isducatai iduuñimu aatΛmΛ dai muaamu goSuusi —ascaiti.

¹⁵ Dai aidΛsi maí ΛSuusi gomaasi, ii abiaadΛrΛ tai mui oodami oí. TaidΛ ΛSuusi duduaadi vΛΛsi ΛcoococoidadΛ. ¹⁶ Dai aagidi Λgai Λoodami sai maiaagaiña sioorΛ Λgai.

¹⁷ AidΛsi ΛpΛdui gomaasi aidΛ ΛpΛdui ismaacΛdΛ ooja Isaía sai pocaiti Diiusi:

¹⁸ Idi Λrgiñpiooñiga ismaacΛdΛ Λco vuusaitu aanΛ.

Dai aliΛ oigΛdai aanΛ goovai dai baigiñΛlidi goocΛdΛ.

GiñibΛdaga imia agai goovai ΛΛmadu.

Dai goovai aagida agai loodami ismaacada maitarjudidú sai Diuusi oigaldi looimaasi ivuaadami.

¹⁹ Dai goovai maicocaaada agai oodami dai maaiñacada agai caayana.

²⁰ Dai duduaaidiada agai loococoidada dai calgacara vuvaida agai looimaasi ivuaadami.

Dai amo imidagai goovai taiyara daituda agai lDiaavora siaaco tomastuigaco malcana.

²¹ Dai agai ismaacada maitarjudidú vaavoituda agai istumaasi aagai giñpiooñiga dai poduucái tomastuigaco Diuusi lamadu daraaja agai.

Ascaiti Diuusi, asduu ooja Isaía.

²² Amaasi matai vaidacai amo cali mainaadami dai muudugami malca siaaco daacatadai lSuusi. Calali viaacatadai amo Diaavora tlaañicaruda taida lSuusi duaadi lmuudu tai agai istui isñiooquiagi. ²³ Taida loodami maital isducatai gantallagituagi tlagacai gomaasi, daida icaiti:

—Davicarú cajiudadá liená goovai ismaacada catavapi rapdui islanara aatama, ismaacada Diuusi daasa agai saida lraícana lpan duucái graduuñi Davicarú lraícatadai —ascaiti loodami.

²⁴ Damos aidasi lfariseo cal gomaasi pocaiti:

—Idi cali vuvaidi Diaavora tlaañicaruda Diaavora guvucadadacada —ascaiti lfariseo.

²⁵ Damos lSuusi maatcatadai istumaasi gantallagitoitadai agai dai potaldai:

—Isadudunucami mosaipaco gancocoadagi camaitistutuidi isapiagataaanadagi, isaipaco gancocoadagi lmapalra oidacami ugitimu loodami dai baabaquida suuligimu. Dai isaipaco gancocoadagi amo adunuma vasi ugitimu agai. ²⁶ Poduucái lara isDiaavora lagi vuvaidagi Diaavora tlaañicaruda poduucái isduucái icaiti aapima agai poduucái lagi gancocodagi otoma camaitataaanadan tada agai. ²⁷ Aapima pocaiti ansai aaná vuvaidi Diaavora tlaañicaruda Diaavora guvucadadacada. Siarvaavoicamudai isDiaavora guvucadadacada vuvaidi aaná Diaavora tlaañicaruda aidá gia aapima gnaaduñi vuvaidi Diaavora tlaañicaruda Diaavora guvucadadacada lara. Lagi agai gnaagidamu ismaitarvaavoi isDiaavora guvucadadacada vuvaidi Diaavora tlaañicaruda aaná lamadu agai. ²⁸ Baiyoma Diuusi lbadá guvucadadacada vuvaidi aaná Diaavora tlaañicaruda dai poduucái cal maata aapima iscaayí istuigaco Diuusi soicada agai oodami sai calgacara oidacana.

²⁹ Suusi Cristo vaamioma viaa guvucadagai isDiaavora cascada istui isvuvaidagi Diaavora tlaañicaruda oodamiñdara.

³⁰ Sioora maitiñvaavoitudadagi agai giñvuidara vata, sioora maitiñsoiña aagiadagi loodami isducatai calgacara vuvacua agai, agai sobicai sai maivaavoitudana dai maicalgacara vuvacana.

³¹ Cascada aaná anganaagidi sai vasi istumaasi soimaascami ismaacada ivueeyi loodami gloigaldi dai vasi istumaasi galnaasi ismaacada aagadagi oodami gloigaldi damos sioora soimaasi ñiooqui aagadagi Diuusi lbadá vui agai gia maiviaa gloigaldaraga. ³² Dai tomasioora ismaacada giñvui ñioocadagi aaná ismaacada viaa amo sallicami agai gloigaldi damos sioora soimaasi ñiooqui aagadagi Diuusi lbadá vui agai gia maiviaa gloigaldaraga tomali amo imidagai.

³³ Ispolidi aapima ansai aaná ivueeyi Diaavora aa duiñdadá mosavar gantagito najada aapima istumaasi ivueeyi aaná dai poduucái maatamu aapima sai istumaasi ivueeyi aaná lDiuusi aa duiñdadá maisiu lDiaavora aa duiñdadá. Poduucái isduucái amo uusi calgaducami calgaducami iibiatai dai amo uusi maicalgaducami maicalgaducami iibiatai. Vasi uusi calga gamaata iibiadara. ³⁴ Aapima ivuaadana naana maasi soimaascami. Siaadara istuidana aapima isaagagi amo istumaasi

cΛΛgaducami soimaasi ivuaadatai. VΛΛsi ismaacΛΔΛ aagai Λmo oodami ibΛadΛaiñdΛrΛ vusacΛi. ³⁵ Λmo cΛΛli cΛΛ tuigacami viaa naana maasi cΛcΛΛgaducami gΛibΛdagΛrΛ cascΛΔΛ aagai naana maasi cΛcΛΛgaducami. Dai Λmo cΛΛli maicΛΛ tuigacami viaa naana maasi soimamaascami gΛibΛdagΛrΛ cascΛΔΛ aagaiñΛ Λgai naana maasi soimamaascami. ³⁶⁻³⁷ Dai aanΛ angΛnaagidi sai siΛΛscadΛ Diuusi nΛidagi ismaacΛΔΛ ΛrcΛΛga ivuaadami dai ismaacΛΔΛ ΛrmaicΛΛga ivuaadami Λgai soimaa taatatuldamu vΛΛscatai ismaacΛΔΛ galnaasi ñioocai, dai Diuusi maisoimaa taatatuldamu ismaacΛΔΛ cΛΛga ñioocai —tΛtΛdai ΛSuusi.

³⁸ Amaasi ΛΛmoco Λfariseo ΛΛmadu ΛmamaatΛtuldiadami Diuusi sΛΛlicamigadΛ potΛtΛdai Λgai ΛSuusi:

—MamaatΛtuldiadami nΛida ΛrΛlidi aatΛmΛ siduñia aapi Λmo istumaasi gΛducami —tΛtΛdai.

³⁹ TaidΛ ΛSuusi aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—Λoodami maicΛΛga tuutiacami giñagidi ansaidΛ iduuna Λmo istumaasi gΛducami Λgai vuitapi dΛmos maitΛΛgimu Λgai Λmai istumaasi gΛducami mosΛca Λistumaasi gΛducadΛ ismaacΛΔΛ idui Diuusi ootosacai Joonasi gaamu Ñiñiviamu. ⁴⁰ Dai poduucai isduucai Joonasi Λraana daacatadai Λvatopa gΛducadΛ vaica tasai dai vaica tucagi poduucai aanΛ ismaacΛΔΛ viaa Λmo sΛΛlicami yaasapicamu vaica tasai dai vaica tucagi. ⁴¹ Dai siΛΛscadΛ caaiyagi istuigaco Diuusi nΛida agadagi oodami sividadΛ ismaacΛΔΛ ΛrcΛΛga ivuaadami dai ismaacΛΔΛ ΛrmaicΛΛga ivuaadami amaasi aagamu Diuusi sai ismaacΛΔΛ ÑiñiviΛrΛ oidacatadai ΛΛqui maitΛrgΛpiΛrΛ vΛΛtΛcami dΛmos aapimΛ gia sΛΛlicadΛ gΛpiΛrΛ vΛΛtΛ, ΛÑiñiviΛrΛ oidacami Λma duucai gΛntΛtΛgito dai camaisoimaasi ivuaada agai aidΛsi Joonasi agidi Diuusi ñiooquidΛ cascΛΔΛ. Dai tami daja aanΛ sivi dai vaamioma ΛrtΛaanΛdami aanΛ siJoonasi dai aapimΛ maitiñΛΛgidityai caΛ. ⁴² Dai siΛΛscadΛ caaiyagi istuigaco Diuusi nΛida agadagi oodami sividadΛ ismaacΛΔΛ ΛrcΛΛga ivuaadami dai ismaacΛΔΛ ΛrmaicΛΛga ivuaadami amaasi aagamu Diuusi isΛooqui ΛΛquidΛ ismaacΛΔΛ ΛrbaitΛcΛaacamicatadai mΛΛ SiipΛrΛ cΛΛga gΛtΛgito Λgai mΛΛcasdΛrΛ divia dai caΛca agai istumaasi aagai ΛSalomoñi ismaacΛΔΛ ΛrΛmo tΛaanΛdami saitudugami. Dai tami daja aanΛ sivi dai vaamioma ΛrtΛaanΛdami aanΛ siΛSalomoñi mai aapimΛ maitiñΛΛgidityai caΛ —tΛtΛdai ΛSuusi.

⁴³⁻⁴⁵ Λoodami sividadΛ soimaasi ivuaadami ΛrΛpan ducami Λmo cΛΛli ismaacΛΔΛ ibΛadΛrΛ daja Λmo Diaavora tΛaañicarudΛ. SiΛΛscadΛ ΛDiaavora tΛaañicarudΛ vuu-siagi ΛcΛΛliaiñdΛrΛ oidigana aimΛraiña dai gaagaiña siaaco gΛibΛstagi dai siΛΛscadΛ maitΛΛgia Λgai siaaco povΛ Λlidiña: “Λpamu animiagi giñquiiyamu iñsiaadΛrΛ vuusai”, asΛΛlidiña. Dai siΛΛscadΛ Λpamu ami divia Λgai dai tΛtΛΛgaiña ΛcΛΛli Λpan duucai Λmo quii siaaco maitiipu oidacami dai cΛΛga voisiquicami dai cΛΛga baiduñisicami. Dai amaasi Λgai aimΛraiña dai vuaapaiña ΛpΛ cuvaracami Diaavora tΛtΛaañicarudΛ, ismaacΛΔΛ Λrvaamioma soimaascami siΛgai. Dai Λgai ΛΛmadu vΛΛsi Λgaa vapacΛiña ami cΛΛliΛrΛ dai ami oidacana dai poduucai vaamioma soigΛ vuaadana Λgai isvaasΛquioma. Poduucai ΛpΛduuñimu ΛpΛ idi oodamicadΛ sividadΛ soimaasi ivuaadami, Λgai maitiñΛΛgidityai caΛ cascΛΔΛ —tΛtΛdai ΛSuusi.

⁴⁶ DaidΛ ΛSuusi quiaa ñiooquidityadai Λoodami aidΛsi ami dada ΛSuusi dΛΛdΛ ΛΛmadu susuuculidΛ. DΛmos quiidigana guucacatadai Λgai dai nΛida Λlidityadai ΛSuusi. ⁴⁷ Tai Λmoco agidi ΛSuusi dai potΛtΛdai:

—GΛdaada ΛΛmadu gΛsusuuculi quiidigaiñdΛrΛ guuca dai gΛaatagida Λlidi —tΛtΛdai.

⁴⁸ TaidΛ ΛSuusi aa noragi dai potΛtΛdai:

—VΛΛscatai cΛΛgacΛra vuvacai giñvaavoitudaitai tomasi Λrgiñdaada dai giñsusuuculi —tΛtΛdai ΛSuusi.

⁴⁹ Amaasi gΛrvui nΛnΛava ΛSuusi aatΛmΛ mamaatΛrdamigadΛ daidΛ itΛtΛdai Λoodami:

—Idi ΛΛpΛ Λrgiñaduñi. ⁵⁰ TomasioorΛ sioorΛ ivuaadagi istumaasi ipΛlidi gΛrooga ismaacΛdΛ tΛvaagiΛra daja Λgai ΛΛpΛ Λrgiñaduñi —tΛtΛdai ΛSuusi.

13

¹ Λgai vaa tasΛra ii Λgai ami quiiyaiñdΛra dai mΛΛ gΛΛ suudagi ugidiana daiva. ² Tai mui oodami gΛnΛmpagi ami siaaco daacatadai ΛSuusi. TaidΛ ΛSuusi Λmo vaarcu Λraana vaa dai ami daiva. Tai vΛΛsi Λoodami anaasi gΛΛ suudagi ugidiana vii. ³ Tai naana maasi istumaasi mamaatΛtuli ΛSuusi cuentocΛdΛ dai potΛtΛdai:

—Λmo Λsadami gaΛsimu ⁴ dai gaΛsaimi Λgai tai chiΛΛqui tΛligi voiyΛra suuli tai dada ujuurugi dai uu. ⁵ Tai aa tΛligi ooodai saagida suuli siaaco maitiipucata dai gΛΛpi dΛvΛΛrai. Tai otoma vuvaja ΛtΛligi maituucavi dΛvΛΛracatadai ΛdΛvΛΛrai cascΛdΛ. ⁶ Tai mosvuusai tasai tai gaquisa maitatacatadai Λgai cascΛdΛ. ⁷ Aa tΛligi vasoi saagida suuli taidΛ Λvasoi maidagito isgΛΛliagi. ⁸ Tai aa tΛligi cΛΛgaducami dΛvΛΛriΛra suuli dai gΛΛ dai cΛΛga iibaji asta Λmo sientro litro vuvaja ali Λmo litroaiñdΛra. Dai aa vaicobai litro vuvaja Λmo litroaiñdΛra. Dai aa asta Λmo coobai dan baivustaama litro vuvaja Λmo litroaiñdΛra. ⁹ CΛΛgavΛr gΛntΛgito caΛca aapimΛ istumaasi gΛnaagidi aanΛ —tΛtΛdai ΛSuusi.

¹⁰ Amaasi aatΛmΛ mamaatΛrdamigadΛ ΛSuusi miaadΛra guuquiva dai tΛcacai daidΛ itΛtΛdai:

—¿Tuipasi ñiooquidi gooodami cuentocΛdΛ? —tΛtΛdai aatΛmΛ mamaatΛrdamigadΛ.

¹¹ Tai Λgai gΛraa noragi dai povΛrtΛtΛdai:

—Diuusi gΛnmaatΛtuldamu aapimΛ mΛstumaasi maimaatΛ isducatai ipΛlidi Diuusi issoicΛdagi oodami sai cΛΛgacΛra oidacana dΛmos gogaa maiviaa oigaragai ismatiagi. ¹² SioorΛ bΛΛjΛi giññiooqui dai giñΛΛgidi Λgai vaamioma maatΛtuldamu aanΛ, dai sioorΛ maibΛΛjΛi giññiooqui dai maitiñΛΛgidi tomasi palΛpi maatΛ Λgai aanΛ vΛΛscΛra maitΛgitoldamu istumaasi maatΛ Λgai. ¹³ CascΛdΛ gΛnñiooquidi aanΛ cuentocΛdΛ. Λgai canΛidiña istumaasi ivuaadana aanΛ dai maitipΛlidi isgiñvaavoitudagi dai cacacana istumaasi gamamaatΛtuldi aanΛ dai maitipΛlidi ismaatΛ caΛcagi. ¹⁴ ΛgaicΛdΛ casi ΛpΛdui ismaacΛdΛ ooja Isaíacaru Diuusi ñiooquituldiadamigadΛ dai pocaiti:

CaΛcamu aapimΛ Diuusi ñiooquidΛ dΛmos tomali Λmo imidagai maimaatΛ caΛcamu.

NΛijadamu aapimΛ istumaasi ivueeyi Diuusi dΛmos maimaatΛ nΛijadamu.

Ducami iscuupicagi gΛnvuupuji. AapimΛ maitipΛlidi isvaavoitudagi cascΛdΛ.

¹⁵ AapimΛ vuidΛra vΛΛtΛ Diuusi.

Tomali maitΛntΛgito caΛ aapimΛ Diuusi ñiooquidΛ.

MainΛijada Λlidi aapimΛ tomali maicaΛca Λlidi tomali maiΛma duuca gΛntΛtΛgitua Λlidi dai camaisoimaasi ivuaadagi isaanΛ cΛΛgacΛra gΛnvuvaidana.

AstΛtΛdai Diuusi IbΛadΛ ΛIsaía sai potΛΛna.

¹⁶ DΛmos Diuusi gΛnmaa oigaragai mΛsai aapimΛ giñmamaatΛrdamiga gia nΛidiña naana maasi istumaasi ismaacΛdΛ ivueeyi aanΛ dai mΛsai caΛcana istumaasi gamamaatΛtuldi aanΛ cascΛdΛ baigΛnΛlidi aapimΛ. ¹⁷ SΛΛlicΛdΛ gΛnaagidi aanΛ sai mui Diuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ dai aa oodami cΛΛ tuutiacami nΛida Λlidadai istumaasi nΛidi aapimΛ dΛmos mainΛidi. Λgai caΛca Λlidadai dΛmos maicaΛ.

18 Caacavurai aapim^Λ ist^Λiya iñ^Λlidi aan^Λ aagaitai ^Λsadami. 19 Ismaac^Λd^Λ ca^Λ Diuusi ñiooquid^Λ ismaac^Λd^Λ aagai istumaasi Diuusi ip^Λlidi issoiñagi oodami sai ca^Λgac^Λr^Λ oida-cana dai maimaat^Λ ca^Λ ^Λgai vaa ^Λr^Λgai daid^Λ ^Λr^Λpan ducami ^Λt^Λligi ismaac^Λd^Λ voi^Λr^Λ su-uli. ^ΛDiaavora didivai dai mait^Λgitoldi Diuusi ñiooquid^Λ. 20 Daid^Λ ^Λt^Λligi ismaac^Λd^Λ ooodai saagida suuli ^Λpan ducami ^Λoodami ismaac^Λd^Λ ca^Λcana Diuusi ñiooquid^Λ dai ca^Λga baig^Λ^Λliarac^Λd^Λ ^Λgidiña, 21 d^Λmos maisiguupuacana ^Λgai vaavoidaragad^Λ. Vaavoituda-^Λña chi^Λ^Λqui tasai dai si^Λ^Λscad^Λ parunadagi aa vaavoitudaitai ^Λgai Diuusi ñiooquid^Λ vai cadadagitoi g^Λ^Λvaavoidaraga. 22 Daid^Λ ^Λt^Λligi ismaac^Λd^Λ vasoi saagida suuli ^Λgai ^Λpan ducami ^Λoodami ismaac^Λd^Λ ca^Λcana Diuusi ñiooquid^Λ dai most^Λgitocana tumiñsi^Λr^Λ dai istumaasi t^Λgito v^Λ^Λsi tasai dai mui aa naana maasi^Λr^Λ dai poduucai maitivueeyi ^Λgai istumaasi Diuusi ip^Λlidi dai ^Λpan ducami ^Λt^Λligi ismaac^Λd^Λ maiiibiatai. 23 D^Λmos ^Λt^Λligi ismaac^Λd^Λ ca^Λga d^Λv^Λ^Λri^Λr^Λ suuli ^Λgai ^Λr^Λpan ducami ^Λoodami ismaac^Λd^Λ maat^Λ ca^Λ Diuusi ñiooquid^Λ dai mamaat^Λtuldi aa ^Λgai ismaac^Λd^Λ v^Λt^Λm^Λ mamaat^Λr^Λi ^Λgai ^Λgai daid^Λ ^Λr^Λpan ducami iibiad^Λ. ^Λamoco ^Λr^Λpan ducami ^Λt^Λligi ismaac^Λd^Λ ca^Λga iibaji asta ^Λmo sientro vuvaja ^Λmo litroaiñd^Λr^Λ dai aa ^Λr^Λpan ducami ^Λt^Λligi ismaac^Λd^Λ iibaji vaicobai litro dai aa ^Λr^Λpan ducami ^Λt^Λligi ismaac^Λd^Λ iibaji ^Λmo coobai dan baivustaama litro —g^Λr^Λt^Λd^Λ ^ΛSuusi.

24 Daid^Λ ^ΛSuusi g^Λr^Λaagidi ^Λmai ñiooqui cuentoc^Λd^Λ dai pot^Λt^Λd^Λ:

—Diuusi soic^Λi oodami sai ca^Λga g^Λ^Λt^Λt^Λgitocana. Gomaasi ^Λpan ducami aid^Λsi ^Λmo oodami ^Λi t^Λligi ca^Λgaducami g^Λd^Λv^Λ^Λrag^Λr^Λ. 25 Dai gooqui^Λr^Λ coi ^Λgai ^Λmadu g^Λpipiooñiga tai tuc^Λr^Λ divia ^Λmo saayud^Λ ^Λs^Λcami dai t^Λligi saagida ^Λi ^Λgai vasoi dai ^Λpamu nora. 26 Dai aid^Λsi cag^Λ ^Λt^Λligi dai muuradagai moguucacatadai ^Λvasoi ^Λr^Λ. 27 Amaasi iji ^Λpipiooñigad^Λ dai m^Λ^Λ aagidi g^Λaamu dai pot^Λt^Λd^Λ: “Caliodami ^Λi aapi t^Λligi ca^Λgaducami. ¿Siaad^Λr^Λ vuvaja idi vasoi?” ast^Λt^Λd^Λ. 28 Taid^Λ ^Λaamud^Λ it^Λt^Λd^Λ: “^Λmoco giñsaayu ^Λi gomaasi”, ast^Λt^Λd^Λ. Amaasi ^Λpipiooñigad^Λ it^Λt^Λd^Λ: “¿Ip^Λlidipasi isiimia aat^Λm^Λ dai vooonagi ^Λvasoi?” ast^Λt^Λd^Λ ^Λpipiooñigad^Λ. 29 “Cho”, ast^Λt^Λd^Λ ^Λgai. “Isvoopona aapim^Λ ^Λvasoi vooonan tada aapim^Λ ^Λt^Λligi ^Λr^Λ. 30 Baiyomav^Λr dagito vai v^Λ^Λsi baig^Λduuna v^Λr^Λi amaasi iimi dai ^Λr^Λpa^Λga vooona ^Λvasoi dai m^Λida dai gooqui^Λr^Λ vooona ^Λt^Λligi dai baitua giñtroojog^Λr^Λ”, ast^Λt^Λd^Λ ^Λaamud^Λ g^Λpipiooñiga —t^Λt^Λd^Λ ^ΛSuusi.

31 Daid^Λ ^ΛSuusi g^Λr^Λaagidi ^Λmai ñiooqui cuentoc^Λd^Λ sai poduucai maat^Λna ^Λoodami isducatai Diuusi ñiooquid^Λ aipacoga im^Λi oidigi daama dai pot^Λt^Λd^Λ:

—Diuusi soic^Λi oodami sai ca^Λga g^Λ^Λt^Λt^Λgitocana. Gomaasi ^Λr^Λpan ducami istumaasi ^Λr^Λvueeyi ^Λcaid^Λ ^Λmo uusi ismaac^Λd^Λ ^Λpa maasi coravi caid^Λ ismaac^Λd^Λ ^Λi ^Λmo oodami g^Λd^Λv^Λ^Λragana. 32 Goovai ^Λr^Λaliduc^Λdioma uusi caid^Λ oidigi daama ismaac^Λd^Λ g^Λ^Λsai. Vai g^Λg^Λr^Λ dai g^Λg^Λr^Λ mamartai. Dai asta ujuurugi daiv^Λi dai ami maamarad^Λr^Λ coocosatai —g^Λr^Λt^Λd^Λ ^ΛSuusi.

33 Daid^Λ ^ΛSuusi g^Λr^Λaagidi ^Λmai ñiooqui cuentoc^Λd^Λ ^Λr^Λ sai poduucai maat^Λna ^Λoodami isducatai Diuusi ñiooquid^Λ aipaco im^Λi oidigi daama, dai pot^Λt^Λd^Λ:

—Diuusi soic^Λi oodami sai ca^Λga g^Λ^Λt^Λt^Λgitocana, gomaasi ^Λr^Λpan ducami navaiti ismaac^Λd^Λ v^Λ^Λnagi ^Λmo ooqui vaica muuli t^Λligi tuicami tai copoda. V^Λ^Λsi tui saagida ii ^Λnavaiti dai poduucai v^Λ^Λsi aipacoga oidigi daama im^Λi Diuusi ñiooquid^Λ —g^Λr^Λt^Λd^Λ ^ΛSuusi.

34 V^Λ^Λsi gomaasi aagidi ^ΛSuusi ^Λoodami cuentoc^Λd^Λ dai tomastuigaco mamaat^Λtuldiña ^ΛSuusi ^Λoodami cuentoc^Λd^Λ. 35 Aid^Λsi poduucai ivuaadana ^ΛSuusi poduucai ^Λr^Λd^Λui ismaac^Λd^Λ ooja Diuusi ñiñiooquituldiadamigad^Λ istumaasi aagai Diuusi dai pocaiti:

Ñiooquidamu aanΛ loodami cuentocΛΔΛ.

Aagidamu aanΛ naanΛ maasi istumaasi ismaacΛΔΛ maimaatΛ tomali Λmo oodami
mosΛΛgi aanΛ.

Ascaiti Diuusi.

³⁶ Amaasi ΛSuusi diosagi loodami dai vaa Λmo quiiyΛΓΛ tΛtai ami miaadΛΓΛ guuquiva
aatΛMΛ mamaatΛrdamigadΛ daidΛ itΛtΛdai aatΛMΛ:

—Garaagidañi aapi istΛiya Λlidi gocuento Λvasoi ismaacΛΔΛ gΛΛi tΛligi saagida —tΛtΛdai
aatΛMΛ.

³⁷ Amaasi ΛSuusi povai gΛrtΛtΛdai:

—AanΛ ismaacΛΔΛ viaa Λmo sΛΛlicami ΛΓΛpan ducami Λgai ismaacΛΔΛ Λi ΛtΛligi.

³⁸ DaidΛ ΛdΛvΛΛrai ΛΓΛpan ducami loidigi. DaidΛ ΛtΛligi ΛΓΛpan ducami loodami
ismaacΛΔΛ gΛndagito sai Diuusi soicΛiña iscΛΛga gΛntΛtΛgitoca Λgai daidΛ Λvasoi
ΛΓΛpan ducami Λgai ismaacΛΔΛ iimia Λgai mΛΛca siaaco oidaga ΛDiaavora. ³⁹ DaidΛ

giñsaayu ismaacΛΔΛ Λi Λvasoi ΛΓΛpan ducami ΛDiaavora. Λyoovaragai ΛΓΛpan ducami
siΛascadΛ ugitiagi oidigi. Dai Λpipoofi ismaacΛΔΛ voopoi ΛtΛligi ΛΓΛpan ducami Di-
uusi tΛtΛaañicarudΛ. ⁴⁰ Poduucai isduucai Λvasoi gΛvooopo dai gΛmΛmΛji poduucai

ΛΛpΛ ΛpΛduñia Λgai siΛascadΛ ugitiagi oidigi. ⁴¹ AanΛ ismaacΛΔΛ viaa Λmo sΛΛlicami
ootosamu giñtΛtΛaañicarΛ siΛmpaidamu Λgai vΛΛsi soimaasi ivuaadami dai vΛΛscatai
ismaacΛΔΛ soimaasi iduiñtuldi aa vai Λcovai vuvaidana Λgai sai camaiΛΛmadu daraajana

Λgai ismaacΛΔΛ aanΛ soicΛi sai cΛΛga gΛntΛtΛgitocana. ⁴² Dai mΛΛca taiyΛΓΛ siaaco
oidaga ΛDiaavora ootosamu Diuusi Λgai sisuaanΛdamu Λgai dai aliΛ soimaa taatacamu.

⁴³ Amaasi vΛΛscatai ismaacΛΔΛ ivueeyi istumaasi Diuusi ipΛlidi dadadacΛda Λgai Λgai
Λpan duucai tasai mΛΛca siaaco gataaanΛi Diuusi gΛrooga. CΛΛgavΛr gΛntagito caΛca
istumaasi gΛnaagidi aanΛ dai ΛΛgiadavurai.

⁴⁴ Λgai ismaacΛΔΛ ipΛlidi sai Diuusi soicΛiña sai cΛΛga gΛntΛtΛgitocana ΛΓΛpan ducami
ΛcΛΛli ismaacΛΔΛ tΛΛ tumiñsi yaasapicami Λmo dΛvΛΛriΛΓΛ, dai Λpamu yaasa anaasi. Dai
baigΛΛliditai imΛi dai gagara vΛΛsi istumaasi viaacatadai dai gasavΛΛli ΛdΛvΛΛrai.

⁴⁵ Λgai ismaacΛΔΛ ipΛlidi sai Diuusi soicΛiña sai cΛΛga gΛntΛtΛgitocana ΛΓΛpan ducami
Λmo riicugami ismaacΛΔΛ gaagaimi soora viaa aali ojoodai namΛacami. ⁴⁶ Dai aidΛsi tΛΛ
Λmoco ismaacΛΔΛ viaacatadai Λmo odai vaamioma namΛacami sivΛΛsi Λgaa ii Λgai dai
gagaara vΛΛsi gΛvustuidaga dai gasavΛli Λali odai.

⁴⁷ Diuusi soicΛi oodami sai cΛΛga gΛntΛtΛgitocana dai gomaasi ΛΓΛpan ducami
Λmo gΛΛ vatopa vuicarui ismaacΛΔΛ dadaitudai Λvatopa vuudami ΛgΛΛ suudarΛ
dai vuuyi mui naana maasi vatopa. ⁴⁸ Siu duucu suudagi Λvatopa vuicarui

Λvatopa vuudami bΛΛ ajioopai gΛΛ suudagi ugidiana dai ami dadarΛi dai Λcovai
vuvaidi Λvatopa cΛcΛΛgaducΛdΛ dai asarΛrΛ tueeyi dai maigovai suuligai Λvatopa
maicΛcΛΛgaducΛdΛ. ⁴⁹ Poduucai ΛpΛduñia Λgai ugitΛcai oidigi. Diuusi tΛtΛaañicarudΛ

dadimu dai Λcovai vuvaidamu loodami soimaasi ivuaadami dai Λgai ismaacΛΔΛ ca-
maitarsoimaasi ivuaadami. ⁵⁰ Dai maigovai suuligamu Λsoimaasi ivuaadami taiyΛrΛ
siaaco oidaga ΛDiaavora sisuaanΛdamu Λgai dai soimaa taatacamu —gΛrtΛtΛdai ΛSuusi.

⁵¹ Amaasi ΛSuusi gΛrtΛcacai dai povΛrtΛtΛdai:

—¿MaatΛmΛs caΛ aapimΛ vΛΛsi gomaasi? —gΛrtΛtΛdai ΛSuusi.

Tai aa noragi aatΛMΛ daidΛ itΛtΛdai:

—ΛjΛ tΛaanΛdami —tΛtΛdai aatΛMΛ.

⁵² Amaasi ΛSuusi gΛraa noragi dai povΛrtΛtΛdai:

—Amoco ismaacada caa maata istumaasi aagai judidú samicamigadara dai caa maata ara ismaacada gamamaatatuldi aan isducatai Diuusi soicai oodami sai caga gantatagitocana agai gia cabai ganduuduna isaagidagi aa Diuusi ñooquida —gartatadai ASuusi.

⁵³ Aidasi naato garaagidi ASuusi acuento ii abiaadara ⁵⁴ gaamucu siaaco gaa agai. Dai judidú quiuupaigadara gaagacai gamamaatatuldi agai Diuusi ñooquida. Taidal oodami camaitaa isducatai gantatagituagi daida icaiti:

—¿Ducatai istutuidi goovai ismosaa caga tatagitodagi daida ivueeyi goovai istumaasi gagarducami? ⁵⁵ Idiavar auusi ivisumadami marada dai María ardadada. Dai susuuculida arJacovo, dai Osee, dai Simuñi, dai Uudasi. ⁵⁶ Dai susuuculida ooqui ara tami garsaagida oidaga. ¿Siaacoga mai goovai vaa si imaasi? —caiti oodami.

⁵⁷ Alia mui naana maasi maatacatadai ASuusi cascada baacoican tada oodami agai vui. Damos ASuusi itatadai:

—Vaa si oodami cagacara naidina amo Diuusi ñooquituldiadamigada mosaca agi dalvavragadana oidacami gia maisiaa duutudaina tomali aaduna —tatadai ASuusi.

⁵⁸ Daidal ASuusi maitidui mui naana maasi gagarducami ami. Oodami maivaavoitudaina agai cascada.

14

¹ Aidal tuigaco Eroodasi arcaigicatadai Galileeara dai mai istumaasi ivuaadatadai ASuusi. ² Daidal Eroodasi aagidi agai ismaacada amadu daraajatadai dai potatadai:

—Gooviava arVuaana ismaacada vaponaitadai oodami dai caduaaca agai coidada saagidaindara cascada viaa agai guvucadagai daida ivueeyi naana maasi gagarducami —astatadai Eroodasi.

³ Eroodasi laquioma gatajaitadai masai bacaina AVuaana dai maisacarui vuurana cadeenacada. Erodiiasi arduñidatadai. Erodiiasi aronigadacatadai Piili Eroodasi suculida. Damos Eroodasi aasi gasuculi onigada. ⁴ Taidal AVuaana itatadai Eroodasi:

—Maitavaaagai pasasiadagi gasuculi Piili onigada —astatadai AVuaana.

⁵ Eroodasi aidal otoma muaa liditadai AVuaana damos labaiditadai agai oodami. Oodami vaavoitudai isAVuaana arDiuusi ñooquituldiadamigada cascada. ⁶ Damos tasagadara Eroodasi idui agai amo vagimi dai amo ali taji Erodiiasi marada vaa dai gatuidai vapaidada vuitapi vaidal Eroodasi alia oojoidi tuudaidada ali taji. ⁷ Daidal itatadai Eroodasi ali taji:

—Maatal Diuusi nai gamaquiagi pastumaasi gintañiagi —astatadai.

⁸ Amaasi ii agai siaaco daacatadai adada taidal adada aagidi istumaasi taña agai Eroodasi. Dai pamu divia agai daidal itatadai Eroodasi:

—Giñmaacañi amo aasocoliar moodal AVuaana ismaacada vaponaina oodami —astatadai ali taji.

⁹ Taidal arai samicada soi gaa li. Damos caagiditadai agai sai maatal Diuusi sai maquia agai agi istumaasi taña agai. Daidal vapaidada cacatadai ara cascada. ¹⁰ Amaasi gatajai Eroodasi masai guicutana AVuaana cusivoda amaa maisacariara. ¹¹ Boodara amo aasocoliar vuaa dai maa ali taji, taidal ali taji maa gada.

¹² Amaasi dada AVuaana mamaatardamigada dai mala bai AVuaana tuucugada dai bacai dai yaasa. Dai gooquiar iji siaaco daacatadai ASuusi dai aagidi istumaasi aradi.

¹³ Aidasi mai ASuusi gomaasi ii abiaadara amo vaarcular amapacara siaaco maitipu oidacami. Damos oodami mai isii ASuusi, gooquiar iji aali quiquiaindara. Damos agai dalvavrapii salli iji. ¹⁴ Dai aidasi tavai ASuusi vaarcuaindara taa agai mui oodami

dai soigaldan tada agaicad, dai duduaadi acococoidad ismaacad vaidaticatadai agai. ¹⁵ Dai aidasi casi arurunococatadai miaadara guuquiva aatama ASuusi maatar damigad daid itadai:

—Casiat urui dai tomali amadutai maioidaga tanai. Ootosañi goodami vai iimana aali quiquiamu siaaco miaaga vai gasavdana cuaadagai dai gaugana —tadai aatama ASuusi.

¹⁶ Taid ASuusi povartadai:

—Maita viaa goovai isiimiagi. Bibidavurai aapima —gartadai ASuusi.

¹⁷ Tadi aatama itadai:

—Mosaca taama paana dai gooca vatopa viaa aatama —tadai aatama.

¹⁸ Taid ASuusi povartadai:

—Baigovai avar giñvuaapida —gartadai.

¹⁹ Dai amaasi agai agidi oodami sai vasoi saagida daraivana. Dai amaasi ASuusi vui taama paana dai tai nanaava tavaagiamu dai gamamagi dai saasacai garmaa aatama maatar damigad tasai taacogidana oodami. ²⁰ Dai vascatai gauu dai tataascovai. Dai gooquira ampagi baivustaama dan gooca aasarai susudacami saasaquigadapaana amadu vatopa. ²¹ Daid oodami ismaacad gauu artaama milicatadai, dai covai ooqui dai aali.

²² Taid ASuusi garaagidi aatama maatar damigad tasai taltidana vaarcuara dai dagavunana vaasadara agal suudagi apaga isagai dai agai diosaidimi oodami quiaa.

²³ Dai aidasi cadiosagi agai ii amo tuvidacamu dai lagi gamamada agai. Dai aidasi cadidiaimi ASuusi quiaa lagi daacatadai amaca. ²⁴ Daid avarcu caran asi imitadai agal suudagi. Daid avarcu vuidara vustai avalli dai tai vapanigi suudagi dai mala vaarcuaba astaci. ²⁵ Dai casiaalimoda ASuusi cayoga garaayitadai aatama maatar damigad mossuudagi daama imitadai agai. ²⁶ Dai aidasi tal aatama issuudagi daama imitadai agai alia duduaadimu aatama dai ijiña daid icaiti:

—Gooviava aramo suiñali —caiti aatama.

²⁷ Damos ASuusi garñiooqui dai povartadai:

—Maitavar vuaam anliada anana. Maitavar duduaadicuda —gartadai agai.

²⁸ Amaasi Piiduru ñiooqui daid itadai:

—Taanadami isaraapi giñtaañiñi isimia ana suudagi daama dai mala gajagi —tadai Piiduru.

²⁹ Taid ASuusi itadai:

—Giimi tudu —tadai.

Amaasi tavai Piiduru vaarcuaiñara dai gaagacai aimarai suudagi daama dai mala vuidara ajia agai ASuusi. ³⁰ Dai aidasi tal agai isalia cavami avallimi alia duaadimu, dai casuudagi uta vaaquimi dai iña daid itai:

—Taanadami calgacara igiñvuusaida —caiti agai.

³¹ Taid ASuusi otoma bai novida daid itadai:

—Sallicada maicaga giñvaavoitudai aapi. ¿Tuiyasi maicaga giñvaavoitudai? —tadai agai.

³² Aidasi taltasai vaarcuara Piiduru amadu ASuusi otoma galapitu avalli. ³³ Amaasi aatama ismaacad vaarcuara daraajatadai gartootonacada guuquiva ASuusi vuidara daid itadai:

—Sallicada aapi aparmarada Diusi —tadai aatama.

³⁴ Dai vaasadara dagavusai aatama agal suudagi dai aayi Genesareta avallira.

³⁵ Dai aidasi mai oodami isagai arsuusi otoma agidi vasi ami avallira oidacami. Taid oodami otoma vuaa vasi acococoidada ami siaaco daacatadai ASuusi. ³⁶ Daid oodami dañimi ASuusi daid itadai:

—Gadagitoñi tətai taata aatama galyuucusi tomasi ugidiana galyuucusi taata aatama —tətadai oodami.
Dai vascatai ismaacada taata yuucuseda duduaadicami vii.

15

¹ Amaasi miaadara guuquiva afariseo amadu amamaatatluldadami Diuusi sallycamigada siaaco daacata dai asuusi. Agai Jerusaleenaindara dada, daida itətadai:

² —¿Tuisida maitiveeyi gamamaatardamiga istumaasi garviituli garraqui aadunicarai dai maitarapan duucai vaponai gannoonovi siuu duucu gaugia aagadagi? —tətadai agai.

³ Taida asuusi təcacai daida itətadai:

—¿Tuimasi aapima maiagidi istumaasi ipalidi Diuusi baiyoma agidi aapima istumaasi ganviituli ganraqui aadunicarai? ⁴ Mospoduucai icaiti Diuusi: “Siaavara duutuada gandada”, dai pocaiti ara: “Sioora maicaga ñioocadagi gaoga sara gada vui, agai gaagai isdudunucami muaagi”, ascaiti Diuusi. ⁵ Damos aapima pocaitiña sai amo oodami istutuidi isitadagi gaoga sara gada: “Maitan istutuidi isgansoiñagi tomali istumaasicada vasi istuma viaa ana arDiuusi aa duiñada vatar”. ⁶ Dai ispotiya amaadutai mai aapima pocaitiña sai camaiviaa agai issoicadagi gaoga sara gada. Dai poduucai aapima mosgajiaadara vipieeyi istumaasi ipalidi Diuusi ducami isiaramo istumaasi maicagaducamicagi. Dai baiyoma ivueeyi aapima itumaasi ganviituli ganaadunicarai. ⁷ Aapima agai amo istumaasi dai ama maasi ivueeyi. Sallycada arvaavoi istumaasi agai Isaiacaru Diuusi ñiooquituldiadamigada ganaagaitai aapima dai agai ooja istumaasi agidi Diuusi dai poduucai ooja:

⁸ Aapima pocaiti masai giñsaa duutudai dai maisaa giñduutudai.

⁹ Gomaasi gia maitarsoiñi tomali amaadutai vatar.

Aapima maigamamaatatluldi giññoqui baiyoma gamamaatatluldi aapima istumaasi oodami ganviituli.

Ascaiti Diuusi sai ooja Isaiacaru.

¹⁰ Amaasi asuusi agidi oodami sai miaadara guuquivana daida itətadai:

—Giñcavurai dai caga maata caa: ¹¹ Tomali amo istumaasi ismaacada cueeyi oodami maivapacai tagitoidadara cascada cuaadagai maisoimaasi iduiñtuldi oodami. Baiyoma tagitoidagadaindara vusacai mui naana maasi soimaascami dai poduucai gamaata isiarsoimaasi ivuaadami —tətadai asuusi.

¹² Amaasi aatama mamaatardamigada asuusi miaadara guuquiva daida itətadai:

—¿Maatarasi isali baacoi afariseo caacai istumaasi agai aapi? —tətadai aatama.

¹³ Damos agai povartətadai:

—Tomastuma mamaatatluldiaragai istumaasi gamamaatatluldiadagi oodami ismaacada maitarDiuusi mamaatatluldaragada vasi gomaasi ugitimu. ¹⁴ Dagitovurai aapima agai ismaacada gamamaatatluldi gomaasi. Agai aran ducami amoco mainaadami ismaacada vaidaquia alidi amai mainaadami, isvaidaquia agai vagoocatai siba dalar suuligian tada agai —gartətadai asuusi.

¹⁵ Amaasi Piiduru itətadai:

—Garaagidañi aapi istaiya alidi gocuento —tətadai Piiduru.

¹⁶ Taida asuusi itətadai:

—¿Tomali aapima masmaimata caa? ¹⁷ ¿Maitamasmata aapima sai vasi cuaadagai ismaacada cueeyi oodami gavoocara vapacai dai gooquiar vusacai? ¹⁸ Damos istumaasi agai oodami agai gia gatagitoidagaiñdara vusacai, gomaasi agai dai soimaasi iduiñtuldi oodami. ¹⁹ Gatagitoidagaiñdara vusacai gosoimaasi tagitoidagai cascada, dai gomuaaragai, dai golladu voidagai aa ooqui, dai golladaragai, dai goyaatagidaragai, dai goñiooquidaragai. ²⁰ Vasi gomaasi aristumaasi soimaascami. Damos isamo

oodami maivacuanagi ganoonovi poduucai isduucai ivueeyi a fariseo siuu duucu gaugia agadagi gomaasi maitarsoimaasi — gartatadai aSuusi.

21 Daid aSuusi ii abiaadara gamu Tiroomu dai Sidooniamu. 22 Tai amo ooqui Cananeeaiñdara divia siaaco daacatadai aSuusi dai iña agai daid itatadai:

— Tlaandami, aan anvaavoitudai sai aapi arDavicaruru cajiudad ismaacada aiqui abiaadara nandracatadai aatama daid araicamu aapi. Ali taji giñmara sallaicada soimaa taataca viaacatai amo Diaavora tlaañicaruda. Soigi galda dai duaaida — tatadai aooqui.

23 Damos aSuusi maiaa noragi tomali amo ñiooqui. Amaasi aatama aSuusi maataardamigada dada dai daañimi daid itatadai:

— Ootosañi idi ooqui mosargoosira aimaraña goovai dai iñacaiña — tatadai aatama.

24 Amaasi aSuusi itatadai aooqui:

— Diuusi giñootoi ansai aagidana aan agai ñiooquida mosaca judidíu. Agai arapan ducami cañiiru sib iimiada — tatadai aSuusi.

25 Taid aooqui miaadara caquiva dai gatootonacada caquiva aSuusi vuidara daid itatadai:

— Tlaandami giñsoiñañi — tatadai agai.

26 Taid aSuusi itatadai:

— Maitavar caga isasiadagi oodami gamaamara tascalida dai oidiadagi googosi — tatadai agai.

27 Taid aooqui itatadai:

— Vaavuava isa judidíu googosi garaagai damos vascara agoogosi cuadana vasi istumaasi galsai meesagadañdara sosiaacami, cascada tomasi maitarjudíu aan giñsoiñañi aapi sivi — tatadai aooqui.

28 Amaasi aSuusi itatadai:

— Aapi ooqui alia caga vaavoitudai, cascada arduuñia agai istumaasi ipalidi aapi — tatadai.

Dai aid todian duucai aooqui marad dueeyi.

29 Taid aSuusi ii abiaadara dai ugidiana daivusai agaa suudagi dai amo giidian tsai dai ami daiva. 30 Tai ami aayi mui oodami dai vaidaticatadai chuchuecogami dai momochugami dai mainaandami dai mumuudugami dai mui naana maasi coocoidada. Daid aSuusi acasoda abaana tuua acoocoidada tai agai duduaadi. 31 Dai poduucai aoodami mital istumaasi gantatagituagi tlagacai isamumuudu ñioocai dai duduaadacai amomosiucada arpa, dai ajioopaitai achuchuecocada, dai nanaavacai amainandami. Daid aoodami ganaagacai siaa duutudai garDiuusiga.

32 Amaasi aSuusi garvai aatama maataardamigada agai daid arpartadai:

— Soigiñalidi aan idi oodamicada caayai vaica tasai istami giñamadu daraaja goovai dai maiviaa istuma ugiagi. Dai maiotosa iñalidi aan sai noonoigana goovai maitaugacai, susuiquituan tada goovai voyamu — gartatadai aSuusi.

33 Taitai aatama maataardamigada itatadai aSuusi:

— Ducatai tagimu aatama cuadagai mosaaqui oodami vatar, dai tami maioidaga tomali amo oodami — tatadai aatama.

34 Taid aSuusi povartadai:

— Maaqui paana viaa aapima — gartatadai.

Taitai aatama itatadai:

— Cuvaracami paana dai chilaaqui vatopa — tatadai aatama.

35 Tai amaasi aSuusi aagidi aoodami sai davarapi daraivana. 36 Dai agai vui acuvaracami paana dai vatopa dai gamamagi dai goosira saasarai dai garmaa aatama maataardamigada agai taitai aatama taacogi aoodami. 37 Tai vascaitai gauu

dai tatascovai. Dai gooquir^Λ ampagi cuvaracami aasarai ismaac^ΛΔ^Λ baivito. ³⁸ Daid^Λ aoodami ismaac^ΛΔ^Λ gauu armaacova miilicatadai, dai acovai ooqui dai aali. ³⁹ Dai gooquir^Λ ΔSuusi diosagi aoodami dai vaarcuar^Λ vaa dai iji aat^Λma^Λ gamu Magadaalamu.

16

¹ Taid^Λ a^Λfariseo a^Λmadu asaduseo m^ΛΔ^Λ n^Λidamu a^ΛSuusi mosn^Λijada a^Λlidity astuma duuna a^ΛSuusi gaagaitadai agai isducatai g^Λp^Λi^Λr^Λ v^Λuaajagi dai aagidi said^Λ iduuna amo istumaasi g^Λducami Diuusi guvucadad^Λc^ΛΔ^Λ. ² Tai agai aa noragi daid^Λ it^Λt^ΛΔ^Λdai:

—Si^Λascad^Λ urunoco v^Λag^Λicagi icomai aapim^Λ icaitiña sai c^Λagaduca agai tasai.

³ Dai si^Λascad^Λ quiaamoco v^Λag^Λicagi icomai aapim^Λ icaitiña sai maic^Λagaduca agai tasai. Aapim^Λ aagaiña amo istumaasi dai amamaasi ivuaadana. C^Λaga maat^Λ n^Λidi aapim^Λ oidigi si^Λascad^Λ duuduquia aagadagi dai si^Λascad^Λ maiduuduquia agadagi d^Λmos maimaata^Λ n^Λidi aapim^Λ istumaasi a^Λv^Λueeyi sivi oidigi daama. ⁴ Aapim^Λ sivi oidacami arsoimaasi ivuaadami dai maivaavoitudadami dai giñ^Λaan^Λ aapim^Λ isiduni^Λ aana amo istumaasi g^Λducami dai poduucai n^Λijada a^Λlidity aapim^Λ sabai aana ar^ΛCristo ismaac^ΛΔ^Λ n^Λn^Λra aapim^Λ d^Λmos mait^Λgimu aapim^Λ amai istumaasi g^Λducami mos^Λcaasi a^Λistumaasi g^Λducad^Λ ismaac^ΛΔ^Λ idui Diuusi ootosacai Joonasi gamu Ñiñiviamu —t^Λt^ΛΔ^Λdai a^ΛSuusi.

Dai anaasi viaa agai dai ii.

⁵ Dai aid^Λsi aat^Λma^Λ a^ΛSuusi mamaat^Λrdamigad^Λ vaasmocorad^Λr^Λ d^Λgavusai tagito ismaivuucaticatadai paana. ⁶ Amaasi a^ΛSuusi pov^Λart^ΛΔ^Λdai:

—Gofariseo navaitigad^Λ dai gosaduseo navaitigad^Λ maic^Λagadu —g^Λart^ΛΔ^Λdai.

⁷ T^Λtai aat^Λma^Λ g^Λraagacai aipaco g^Λraatagidimi daid^Λ icaiti:

—Maivuucati aat^Λma^Λ paana cascad^Λ pocaiti goovai —caiti aat^Λma^Λ.

⁸ Taid^Λ a^ΛSuusi ma^Λi istumaasi aatagaitadai aat^Λma^Λ dai pov^Λart^ΛΔ^Λdai:

—¿Tui^Λmasi pocaiti m^Λsai maivuucati paana? S^Λalic^ΛΔ^Λ maic^Λaga vaavoitudai aapim^Λ.

⁹ ¿Maitamasquiaa maat^Λ n^Λidi tomali mait^Λgito aapim^Λ aid^Λñsi bibi aana a^Λtaama mil oodami taama paanac^ΛΔ^Λ m^Λt^Λqui aasarai ampagi saasaquigad^Λ? ¹⁰ ¿Tomali maitamas^Λgito aapim^Λ aid^Λñsi bibi aana amaacova mil oodami cuvaracami paanac^ΛΔ^Λ m^Λt^Λqui aasarai ampagi saasaquigad^Λ? ¹¹ ¿Ducatai mait^Λnt^Λgito ca^Λ aapim^Λ aid^Λsi g^Λnaagidi aana m^Λsai g^Λnnuucadacana a^Λfariseo navaitigad^Λ dai asaduseo navaitigad^Λ aana maiaagaitadai paana? —g^Λart^ΛΔ^Λdai a^ΛSuusi.

¹² Amaasi gia maat^Λ ca^Λ aat^Λma^Λ is^ΛSuusi maiaagaitadai navaiti paana v^Λatar^Λ baiy-oma aagaitadai agai amamaat^Λtuldaragad^Λ a^Λfariseo dai asaduseo sai maic^Λagadu.

¹³ Dai aid^Λsid^Λ a^ΛSuusi aayi Sesarea Filiposi d^Λv^Λari^Λr^Λ g^Λrt^Λcacai daid^Λ p^Λrt^ΛΔ^Λdai:

—Aana ar^Λagai ismaac^ΛΔ^Λ viaa amo s^Λalicami d^Λmos aoodami, ¿v^Λora giñaagai? —g^Λart^ΛΔ^Λdai a^ΛSuusi.

¹⁴ T^Λtai aat^Λma^Λ aa noragi daid^Λ it^Λt^ΛΔ^Λdai:

—A^Λmoco pocaiti p^Λsaid^Λ ar^ΛVuaanacaru ismaac^ΛΔ^Λ v^Λapaconaitadai aoodami, dai aa pocaiti p^Λsaid^Λ ar^ΛEliiasicaru, dai aa pocaiti p^Λsaid^Λ ar^ΛJeremiiasicaru si^Λpp^Λ amai Diuusi ñiooquituldiadamigad^Λ —t^Λt^ΛΔ^Λdai aat^Λma^Λ mamaat^Λrdamigad^Λ.

¹⁵ Amaasi a^ΛSuusi pov^Λart^ΛΔ^Λdai:

—¿Dai aapim^Λ moor^Λ giñaagai? —g^Λart^ΛΔ^Λdai a^ΛSuusi.

¹⁶ Amaasi a^ΛSimuñi Piiduru it^Λt^ΛΔ^Λdai:

—Aapi ap^Λr^ΛCristo agai ismaac^ΛΔ^Λ viaa amo s^Λalicami. Dai aapi ar^ΛDiuusi marad^Λ ismaac^ΛΔ^Λ tomastuigaco oidaga —t^Λt^ΛΔ^Λdai a^ΛPiiduru.

¹⁷ Taid^Λ a^ΛSuusi it^Λt^ΛΔ^Λdai:

—Diuusi cΛagacαγΛ gΛnΛidi aapi Simuñi, Joonasi maradΛ tomali Λmo oodami maitΛmaatΛtuli gomaasi mosαca Diuusi gαrooga ismaacαdΛ tΛvaagianα daja Λgai gia gΛmaatΛtuli gomaasi. ¹⁸ Dai aanΛ angΛaagidi sai aapi Piiduru aagiada agai oodami ansai aanΛ αrcΛagacαγΛ vuviaadami dai muidutai giñvaavoituda agai dai Λgai gia cΛagacαγΛ vuvaidamu aanΛ, dai tomasi coiyagi vΛascαγΛ Λmo imidagai Λpamu duduaacamu vΛascatai. ¹⁹ Dai aanΛ gΛmaaquimu Λmo sΛlicami pai aagida Λoodami sai siorΛ giñvaavoitudagi soicαda aagai sai cΛaga gΛntΛtagitocana Diuusi vai poduucai tomasiorΛ siorΛ maitiñvaavoitudagi aagiditai aapi tami oidigi daama maidagitomu aanΛ isvaquia Λgai tΛvaagiαγΛ dai tomasiorΛ siorΛ giñvaavoitudagi aagiditai aapi tami oidigi daama Λgai gia dagitomu aanΛ isvaquia tΛvaagiαγΛ —tΛtαdai ΛSuusi.

²⁰ Amaasi ΛSuusi sΛlicαdΛ gardai aatΛmΛ mamaatΛrdami sai maiaagidiña tomali Λmaadutai siΛgai αrΛCristo.

²¹ AidΛ abiaadαrΛ ΛSuusi gΛaagacai gΛraagidi aatΛmΛ mamaatΛrdami sai Λgai vi-aacatadai isimiagi Jerusaleenamu dai sai soimaa taatatulda agai αtΛtΛaanΛdamigadΛ judidíu Λmadu ΛbaitαguucacamigadΛ Λpapaali Λmadu ΛmamaatΛtuldiadami Diuusi sΛlicamigadΛ. Dai gΛraagidi ΛSuusi sai Λgai muaa agaitadai dΛmos bovaica tasaicαdΛ Λpamu duaaca agaitadai. ²² Amaasi ΛPiiduru αcovai vaidacai dai vui ñiooquimi daida itΛtαdai:

—Chu cΛliodami Diuusi maitipαldana dai maitαdagitona. Tomali Λmo imidagai maitiαpαduuna imaasi —tΛtαdai ΛPiiduru.

²³ TaidΛ ΛSuusi ajaco cαquiva daida itΛtαdai ΛPiiduru:

—MaitigiñΛmadu aimαrda aapi Diaavora giñsobicai aapi. Aapi pocaiti sai maitΛaagai isivuaadagi aanΛ istumaasi Diuusi ipαlidi —tΛtαdai ΛSuusi.

²⁴ Amaasi ΛSuusi povαrtΛtαdai aatΛmΛ:

—IsΛmaadutai giñΛgiada aliada maitΛaagai isΛagi gαtagitocagi dai gΛaagai isvΛas tasai baigαducagi siαduñiada gΛmuaatuda Λgai giñvaavoitudaitai daida giñΛgiadagi. ²⁵ SiorΛ ivuaadagi Λagi istumaasi ipαliadagi Λgai gia imimu Diaavora Λmadu, dΛmos siorΛ baigαducagi dai muquiagi giñvaavoitudaitai Λgai gia cΛagacαγΛ vuusaimu. ²⁶ ¿Tumaasi αrsoiñi Λmo oodami vΛatarα isgamaitαagi vΛasi istumaasi oidaga oidigi daama vai iibαdΛ imiagi Diaavora Λmadu? Tomali Λmaadutai maitistutuidi isgaanamαquidagi dai cΛagacαγΛ vuusiagi. ²⁷ Dai aanΛ ismaacαdΛ viaa Λmo sΛlicami divimu Λmaadu mui Diuusi tΛtΛaañicarudΛ dai giñooca dadadaquigadΛ garsicoli dadadaquida agai. SiΛscadΛ diviagi Diuusi Λgai nΛidamu vΛascatai ismaacαdΛ αrcΛaga ivuaadami dai ismaacαdΛ αrmaicαga ivuaadami. ²⁸ SΛlicαdΛ oidaga Λmoco ismaacαdΛ tami guuca dai maicoiya agai asta siΛscadΛ tΛΛ goovai ismaasca iñagai aanΛ ismaacαdΛ viaa Λmo sΛlicami siΛscadΛ gαtΛaanΛdagi Diuusi Λmadu —gαrtΛtαdai ΛSuusi.

17

¹ DaidΛ ΛSuusi bonaadami tasaicαdΛ vaidacai ΛPiiduru Λmadu ΛJacovo Λmadu ΛVuaana Jacovo suculidΛ Λmo tαca giidiana. ² Dai ami ΛSuusi Λmapαdui vuitapi gΛmamaatΛrdamiga. Dai vuivasadΛ dadadaquitu Λpamaastu tasai, dai yuucusidΛ cΛaga tootuatΛ. ³ Dai todian duucai tΛΛ Λgai Eliasicaru Λmadu Moseesacaru vai gaaata-gaitadai Λmadu ΛSuusi. ⁴ Amaasi ΛPiiduru itΛtαdai ΛSuusi:

—TΛaanΛdami vΛasi αrcΛagai istami daraaja aatΛmΛ isipαliada aapi tΛtai duuñi vaica uucusai, Λmoco aapi gαvΛatarα dai Λmai Moseesa vΛatarα dai Λmai Eliasi vΛatarα —astΛtαdai ΛPiiduru.

⁵ Dai quiaa ñioocaitadai Λgai tai divia Λmo icomai dadadacαdami dai iñña vΛascatai ismaacαdΛ ami daraajatadai. Tai icomiañdαrΛ caidatu Λmo ñiooqui daida icaiti:

—Idi Suusiava argiñmara nai aanΛ alia oigΛdai dai baigiñΛlidi aanΛ goovaicΛdΛ. ΛΛgiadavurai aapimΛ —ascaiti añiooqui.

⁶ MoscaΛcai ΛmamaatΛrdami añiooqui dΛvΛΛrapi cuiiqui dai alia duduaadimu.

⁷ Amaasi ΛSuusi miaadΛrΛ cΛquiva daidΛ itΛtΛdai:

—Vaapaigivurai aapimΛ maitavΛr duduaadimu —astΛtΛdai ΛSuusi.

⁸ Dai aidasi aipaco nΛnΛaava Λgai camaitΛΛ Λgai ΛcΛcΛli mosΛca ΛΛgi ΛSuusi.

⁹ Dai aidasi tΛaapañimi Λgai ΛgΛΛ giidiaiñdΛrΛ ΛSuusi dai ΛmamaatΛrdamigadΛ daidΛ itΛtΛdai:

—MaitavΛr aagiada tomali Λmaadutai istumaasi tΛΛ aapimΛ asta siΛΛscadΛ aanΛ ismaacΛdΛ viaa Λmo sΛΛlicami caduaacagi coidadΛ saagidaiñdΛrΛ —astΛtΛdai ΛSuusi.

¹⁰ Amaasi ΛmamaatΛrdamigadΛ tΛcacai ΛSuusi daidΛ itΛtΛdai:

—¿TuisidΛ icaiti ΛmamaatΛtuldiadami Diuusi sΛΛlicamigadΛ saidΛ ΛEliiasicaru viaa-cata dai isdiviagi ΛpΛga isaapi? —astΛtΛdai ΛmamaatΛrdamigadΛ.

¹¹ TaidΛ ΛSuusi aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—Vaavoava istumaasi aagai ΛmamaatΛtuldiadami Diuusi sΛΛlicamigadΛ sai Eliiasi viaacata dai isΛpΛga diviagi dai baiduñiagi oodami iibΛadΛ. ¹² DΛmos aanΛ angΛnaagidi sai cadivia Eliiasi dai ΛmamaatΛtuldiadami Diuusi sΛΛlicamigadΛ maimaí dai soimaa taatuli Λgai isducatai ipΛli. Poduucai ΛpΛ Λoodami sividadΛ soimaasi giñtaatatuldamu aanΛ ismaacΛdΛ viaa Λmo sΛΛlicami —astΛtΛdai ΛSuusi.

¹³ Amaasi ΛmamaatΛrdamigadΛ maatΛ caΛ isΛSuusi aagaitadai ΛVuaana ismaacΛdΛ vaponaitadai Λoodami.

¹⁴ Dai aidasi aayi Λgai mΛΛca siaaco daraajatadai Λoodami Λmo cΛΛli miaadΛrΛ cΛquiva ΛSuusi daidΛ itΛtΛdai:

¹⁵ —TΛaanΛdami soigi gΛΛlda aapi giñmaracΛdΛ. SusuiquitΛrΛi Λgai dai alia soimaa taatamai. Muiyoco imidagai taiyΛrΛ gΛgΛsai dai suudarΛ. ¹⁶ Tami vuaapi aanΛ gΛmamaatΛrdamiga ismaacΛdΛ tami vii tai goovai maitistui isduaaidagi —tΛtΛdai ΛcΛΛli.

¹⁷ TaidΛ ΛSuusi povΛrtΛtΛdai:

—AapimΛ oodami maivaavoitudadami dai soimaasi ivuaadami catΛvΛpi gΛnΛΛma daja aanΛ mai aapimΛ vΛΛscΛrΛ maitiñvΛavoitudai. Aliasi Λroojodaragai aapimΛ. Baigovai avΛr giñvuaapidi goali gΛΛli —gΛrtΛtΛdai.

¹⁸ DΛmos ΛSuusi aagidi ΛDiaavora tΛaañicarudΛ sai dagitona Λali gΛΛli dai camaiΛΛmadu daacana. Tai Λgai vuusai Λali gΛΛliaiñdΛrΛ, tai Λali gΛΛli todian duucai duaadicami vii.

¹⁹ Dai gooquiΛrΛ aatΛmΛ mamaatΛrdamigadΛ ΛSuusi aatagi Λgai ΛΛgi dai tΛcacai daidΛ itΛtΛdai:

—¿TuisidΛ maitistui aatΛmΛ isvuusaidagi ΛDiaavora tΛaañicarudΛ? —tΛtΛdai aatΛmΛ.

²⁰ TaidΛ ΛSuusi povΛrtΛtΛdai:

—AapimΛ maicΛΛga giñvaavoitudai cascΛdΛ. IsmaacΛdΛ gΛnaagidi aanΛ Λrvaavoi. Sai iscΛΛga giñvaavoitudadamudai aapimΛ aidΛ gia istutiadamudai aapimΛ isivuaadagi istumaasi tomasi sΛΛlicΛdΛ sijaiga. ²¹ Gomaa Diaavora tΛtΛaañicarudΛ alia sijaiga vuvaidaragai oodamiaiñdΛrΛ cascΛdΛ avΛnacai maitaugacai gamamadagi vai poduucai vuvacΛi goovai —gΛrtΛtΛdai ΛSuusi.

²² Dai aatΛmΛ mamaatΛrdamigadΛ ΛSuusi gΛrΛmpaidimi GalileerΛ taidΛ ΛSuusi povΛrtΛtΛdai:

—AanΛ ismaacΛdΛ viaa Λmo sΛΛlicami mΛgiñtΛΛgida aagai aa oodami ²³ siΛgai giñmuaamu dΛmos vaica tasaicΛdΛ duaacamu aanΛ —gΛrtΛtΛdai ΛSuusi.

TΛtai alia soigΛrΛΛli aatΛmΛ imaasicΛdΛ.

²⁴ Aidasi aayi asuusi amadu aatama Capernaumara tumiñsi vuudami agaa quiuupaigadara judidiu iji siaaco daacatadai apiiduru daida itadai:

—¿Gamamaatatuldamiga isgamaacai ara tumiñsi agaa quiuupai vatar? —astadai tumiñsi vuudami.

²⁵ Taida apiiduru aa noragi daida itadai:

—Aja —astadai.

Amaasi utudama vaacacai apiiduru quiyara asuusi ara aga ñiooqui daida itadai:

—¿Tuma tagittoi aapi? ¿Maacada oodami taanai ataanadami tumiñsi, agi ganaaduñi sisibacoga oidacami? —tadai.

²⁶ Taida apiiduru aa noragi daida itadai:

—Asibadara oidacami —tadai.

Taida asuusi itadai:

—Amaasi aaduñda maitaagai ismamaacadagi tumiñsi. ²⁷ Damos vascara maaquimu aana tumiñsi vai poduucai maibaacuagi tumiñsi vuudami. Imiñi aapi agaa suudagi ugidiamu dai daituda amo babaidacarui dai vuusaida avatopa ismaacada ara aga baiya gobabaidacarui. Agai vatopa tñiara tagimu aapi tumiñsi. Atumiñsi graimu isgaanamquida aana dai aapi ara. Bacaiñi aapi dai maca aa namquida —tadai asuusi.

18

¹ Amaasi aatama mamaatardamigada asuusi miaadara guuquiva dai tacacai daida itadai:

—¿Sascada gataanadagi aapi vasi oidigi daama maacada aatama gamamaatardamiga vaamioma gataanada ragai? —tadai aatama.

² Amaasi asuusi vai amo ali dai garsaagida cai, ³ dai povartadai:

—Salicada arvaavoi isaapima maiama duucai gantatagituagi dai camaigarducada ganliadagi apan duucai idi ali poduucai gia maiimimu aapima siaaco taanai Diusi.

⁴ Poduucai gia agai ismaacada vaamioma gataanai maca siaaco gataanai Diusi aragai ismaacada maigarducada ganlidi apan duucai idi ali. ⁵ Tomasioora sioora vaavoitudai giñmamaatuldaraga dai cascada oigadai idi ali oodami agai gia giñoigadai aana.

⁶ Tomasioora sioora soimaasi iduiñtulda liadagi amoco ismaacada utudama giñvaavoitudagi sioma arcagagai agai vatar mascusivuana vulidagi amo ga mauturui dai ga suudara daitudagi. ⁷ Salicada maicagadu oodami vatar isoidacagi naana maasi ismaacada soimaasi iduiñtuldiadagi oodami. Vascara oidacamu istumaasi isducatai soimaasi ivuaadagi oodami damos soimaasi taatamu agai ismaacada soimaasi iduiñtuldiadagi oodami.

⁸ Isamadutai iduñia liadagi amo istumaasi soimaascami ganovicada siara gacacada baiyoma gaagai ispoliada agai ismainova siara maicaso dai maisiu Diaavora amadu imiagi. ⁹ Dai isamadutai iduñia liada amo istumaasi soimaascami gvupujicada baiyoma gaagai ispoliada agai ismaivuupuju. Sioma arcagagai ispoliada agai ismaivuupuju dai maisiu Diaavora amadu imiagi.

¹⁰ Cagacara avar najada aapima vascatai ismaacada giñvaavoitudagi. Aana anganaagidi sai Diusi talaañicaruda ismaacada tvaagiara daraaja Diusi amadu caga nuucada agai ismaacada giñvaavoitudai tami oidigi daama. ¹¹ Dai aana ismaacada viaa amo salicami divia dai cagacara vuvaida ñagai soimaasi ivuaadami agai arsiba iimiada Diusi vatar.

12 Isamaadutai viaacagi amo siento cañiiru vai sibΛ imiagi amoco siaadΛrΛ maianaasi viaana Λgai Λгаа maaco coobai dan baivustaama dan tustaama dai gaagamuna ΛsibΛimiaadΛ. 13 Dai istΛgiagi sΛΛlicadΛ vaamioma baigΛΛiatugadagi ΛgaicadΛ siΛгаа ismaacadΛ maisibΛ iimiagi. 14 Poduucai ΛpΛ Diiusi gΛrooga tΛvaagiΛrΛ daja dai Λgai maitipΛlidi isiimiagi Diaavora ΛΛmadu tomali amoco ismaacadΛ giñvaavoitudai.

15 Isamaadutai soimaasi duiñdagi Λmai, Λgai gΛaagai isaagidagi ΛΛgi Λgai sai soimaasi duñi. Dai isΛgai cΛΛga baiduñia liadagi ñiooqui aidΛ gia argΛnaadunumΛcamu Λgai. 16 Dai isΛgai maibaiduñia liadagi aidΛ gia gΛaagai isvaidaquiagi amoco siΛpΛ gooca gΛaaduñi vai poduucai oidacana nΛijadami ismaitipΛlidi Λgai isbaiduñiagi ñiooqui. 17 Dai isapiaquiaa maibaiduñia liada Λgai aidΛ gia gΛaagai isaagidagi vΛΛsi Λvaavoitudadami, dai isapiaquiaa maibaiduñia liada Λgai aidΛ gia gΛaagai isΛpan duucai nΛijadagi Λgai ismaacadΛ maivaavoitudai siΛpΛ Λpan duucai tumiñsi vuudami.

18 Dai aanΛ angΛnaagidi sai siΛΛscadΛ aagiada aapimΛ Diiusi ñiooquidΛ loodami toma-sioorΛ sioorΛ maitiñvaavoitudagi aagiditai aapimΛ Λgai maidagitomu aanΛ isvaquiagi tΛvaagiΛrΛ, dai tomasioorΛ sioorΛ giñvaavoitudagi aagiditai aapimΛ Λgai gia dagitomu aanΛ isvaquiagi tΛvaagiΛrΛ.

19 Dai aanΛ angΛnaagidi ΛpΛ sai isgoocatai aapimΛ gΛnaagidagi dai daañiagi isDiiusi gΛnsoiñagi, Diiusi gΛrooga gΛnsoiñamu. 20 Tomasiaaco siaaco gΛnΛmpidadagi gooca siΛpΛ vaica dai giñsiao duutuada agadagi dai gamamadada agadagi ami daacamu aanΛ ΛpΛ —gΛrtΛtΛdai ΛSuusi.

21 Amaasi ii ΛPiiduru dai tΛcacai ΛSuusi daidΛ itΛtΛdai:

—TΛaanΛdami, ¿vΛΛquiojo imidagai gΛaagai isoigΛldada aanΛ amoco giñaduñi ismaacadΛ soimaasi giñvuiidadagi? ¿ParΛ cuvaracamiojo? —tΛtΛdai ΛPiiduru.

22 TaidΛ ΛSuusi aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—Chu aanΛ anmaitΛagidi sai cuvaracamiojo baiyoma angΛagidi aanΛ sai maiΛcaldacai gaogΛliada.

23 Isducatai apΛvueeyi siΛΛscadΛ Diiusi soicadagi oodami iscΛΛga gΛntΛtΛgitocagi Λpan ducami istumaasi idui amo tΛaanΛdami. ΛtΛaanΛdami ipΛlidadai isΛpipiooñigadΛ aa namΛquidagi. 24 Utudama gΛaagacai taañimi Λgai gΛpipiooñiga ismaacadΛ vupuaat-ulditadai mΛtai vuaapi amo piooñigadΛ ismaacadΛ mui mil vuaatuldidatadai. 25 DaidΛ ΛpiooñigadΛ maiviaacatadai istucadΛ aa namΛquidagi. TaidΛ ΛaamudΛ aagidi sai gagaarana vΛΛsi gΛvustuidaga dai gΛmaamara dai gΛooñiga dai ΛΛgi Λgai dai vuvaidana tumiñsi dai ΛcadΛ aa namΛquidana. 26 Amaasi ΛpiooñigadΛ gΛtootonacadΛ cΛquiva gΛaamu vuidΛrΛ dai daañimi daidΛ itΛtΛdai: “Giñaamu giñnΛnracañi aapi gΛaa namΛquidamu aanΛ vΛΛsi”, astΛtΛdai. 27 TaidΛ ΛaamudΛ soigΛΛli dai oigΛli dai camaitai aidΛ, dai dagito isimiagi Λgai. 28 Tai ii Λgai dai moo maigovai tΛΛ amoco gΛaduñi ismaacadΛ vuaatuldidatadai chiΛΛqui tumiñsi. Dai cuchivuana bΛi dai cayoga vuliji daidΛ itΛtΛdai: “Aata giñnamΛquida pΛsmaacadΛ giñvuaatuli”, astΛtΛdai. 29 Amaasi ΛaduñdΛ gΛtootonacadΛ cΛquiva Λgai vuidΛrΛ dai daañimi daidΛ itΛtΛdai: “GiñnΛnracañi aapi gΛaa namΛquidamu aanΛ vΛΛsi”, astΛtΛdai. 30 TaidΛ agΛmai maitipΛli, baiyoma vaidacai dai gatΛjai maisaragai dai gaaagidi mΛsai anaasi maisacana asta siΛΛscadΛ aa namΛqui Λgai vΛΛsi. 31 Amaasi Λгаа pipiooñigadΛ agΛΛ tΛaanΛdami tΛΛ gomaasi dai sΛΛlicadΛ soigΛnΛli dai iji dai mΛΛ aagidi ΛtΛaanΛdami vΛΛsi istumaasi apΛdui. 32 Amaasi ΛtΛaanΛdami gatΛjai mΛsai mΛΛ vaidana Λgai daidΛ itΛtΛdai: “Aapi gia sΛΛlicadΛ maicΛΛ tuiga. ¿DuucaidΛ aanΛ gΛoigΛli vΛΛsi pΛsmaacadΛ giñvuaatuldidatadai aapi, giñdaañimi aapi cascadΛ? 33 ¿DuucaidΛ aapi maisoigΛΛli gΛaduñicadΛ, poduucai isduucai soigiñΛli aanΛ aapicadΛ?” astΛtΛdai. 34 Dai sΛΛlicadΛ baamu ΛaamudΛ dai gatΛjai maisaragai dai gaaagidi mΛsai anaasi maisacana asta siΛΛscadΛ aa namΛqui Λgai —tΛtΛdai ΛSuusi.

³⁵ Cuugatara povartatadai Asuusi:

—Poduucai iduñia agai garooga tavaagiarā aapimacada issallicada maitanoigaliada aapima aipacoga —gartatadai.

19

¹ Caaagacai Asuusi imaasi ii ami Galileeiñdarā dai aayi mala Judeea davalariara vaasadara Jordán aqui. ² Dai mui oodami oiditadai tai ami duduaadi Asuusi cococoidada.

³ Amaasi lamoco fariseo miaadara guuquiva siaaco daacatadi Asuusi dai mossoimaasi ñiooquituda alidi agai cascada tacacai daida itatadai:

—¿Oidagasi oigaragai siamo calli dagituagi gaoñiga tomastucada? —tatadai afariseo.

⁴ Tai agai aa noragi daida itatadai:

—Aapima canaidi Diuusi ñooquida siaaco oojisi sai aidasi Diuusi idui oodami idui agai calli dai ooqui. ⁵ Dai Diuusi ñooquidarā icaiti ara: “Cascada calli dagitomu gandada dai lamadu oidacamu gaoñiga dai vagoocatai amo oodami ganducamicamu agai”, asduucai oojisi Diuusi ñooquidarā. ⁶ Cascada amo calli maitaagai isdagituagi gaoñiga tomali amo ooqui gacuuna. Diuusi ipalidi ismapai oidaca agai asta silscada coi —tatadai Asuusi.

⁷ Amaasi tacacai afariseo daida itatadai:

—¿Tuisida Moseesacaru gamaa oigaragai isamo calli dagitua aliada gaoñiga saida istutuidi isbaiduñiagi amo oojai dudunucamiara dai poduucai dagituagi? —tatadai afariseo.

⁸ Taida Asuusi itatadai:

—Ganlaqui aduñicaru vuidara vallacana Diuusi cascada Moseesacaru maa agai oigaragai isdagitoda gaoñiga dai poduucai ganviitildi agai. Damos tucamara maitiipucataidai oigaragai poduucai. ⁹ Dai ana anganaagidi siora dagituagi gaoñiga maigogoosi gducamicatai agai dai vanaagi amai ooqui agai gia gogoosi gducami —tatadai Asuusi.

¹⁰ Amaasi aatama mamaatardamigada tatadai:

—Siarvaavoi ismaitipu oigaragai isdagituagi amo calli gaoñiga aida gia sioma arcaga ismaicucuntadagi oodami —tatadai aatama.

¹¹ Taida Asuusi povartatadai:

—Maisiu valscatai istutuidi ismaioñtadagi mosaca agai ismaacada Diuusi soicai. ¹² Lamo calli maioñtai soimaa vuvacai agai cascada dai aa mascacaapuñtudagi maioñtai, dai aa maioñtai aipaco ajioopaitai gaaagiada aliditai isducatai Diuusi soicai oodami sai calga gantatagitocana. Tomasiora siora istutiadagi ismaioñtadagi calgadu ismaioñiacatai oidaca agai —gartatadai Asuusi.

¹³ Matai aida vuaapi Asuusi chilqui aali sai taatana agai moomoda dai mamatuldana. Taida aatama mamaatardamigada agai bagaidimi oodami ismaacada vuaapaimi aali.

¹⁴ Taida Asuusi povartatadai:

—Dagitovurai goali vai dadana siaaco daja ana dai maitavar daidiada. Ismaacada aran ducami aali agai gia Diuusi soicai agai sai calga gantatagitocana —gartatadai Asuusi.

¹⁵ Daida Asuusi taata aali moomoda dai gooquiarā ii abiaadara.

¹⁶ Amo galii ii dai mala naidamu Asuusi daida itatadai:

—Mamaatatuldadami cal tuigacada. ¿Tumaasi istutuidi ana isiduñiagi dai valscara oidacagi Diuusi lamadu? —tatadai agai.

¹⁷ Taida Asuusi itatadai:

—¿Tuipasi cΛΛ tuigacΛΔΛ giñaagai? AliΛmadugava cΛΛ tuigacami dai Λgai ΛrDiuusi. ¿Ipalidipasi isimiagi Diuusi Λmaadu? ΛΛgiditai caΛca vΛΛsi istumaasi aagai Diuusi ñiooquidΛrΛ —tΛtΛdai ΛSuusi.

¹⁸ TaidΛ ΛgΛΛli itΛtΛdai:

—¿Tumaasi Λgai? —tΛtΛdai.

TaidΛ ΛSuusi itΛtΛdai:

—MaitavΛr gacoodada, dai maitavΛr googosi gΛnducamica, dai maitavΛr gaΛΛsiada gavustuidaga, dai maitavΛr yaatavoaca, ¹⁹ dai siaa duutuada gΛndΛΔΛ dai oigΛadavurai gΛnaaduñi poduucai mΛsduucaai gΛnoigΛdai aapimΛ Λgi —tΛtΛdai ΛSuusi.

²⁰ TaidΛ ΛgΛΛli itΛtΛdai:

—VΛΛsi gomaasi ansiaa duutudai aanΛ aliducatai abiaadΛrΛ. ¿Tumaasi viΛΛga isiduñia aanΛ? —tΛtΛdai ΛgΛΛli.

²¹ TaidΛ ΛSuusi itΛtΛdai:

—IpalidipΛsi isiduñiagi vΛΛsi istumaasi Diuusi ipΛlidi aidΛ gia imiñi dai gagaara vΛΛsi pΛstumaasi viaa dai oida Λtumiñsi Λsoituutuigami dai poduucai viaacamu aapi mui naana maasi tΛvaagiΛrΛ dai gooquiΛrΛ divia dai giñoidatucuda —tΛtΛdai ΛSuusi.

²² Dai aidΛsi moscaΛ ΛgΛΛli gomaasi aliaΛ soigΛΛli dai soigΛΛliatugai aliasi argΛviidacamicatadai Λgai cascΛΔΛ.

²³ Amaasi ΛSuusi povΛrtΛtΛdai aatΛmΛ mamaatΛrdami:

—Gia sijaiga isgΛnviipidacami dagituagi isDiuusi soicΛdagi iscΛΛga gΛntΛtΛgitocagi.

²⁴ Dai aanΛ angΛnaagidi ΛpΛ sai siooma maisijaiga Λmo muura vΛΛtarΛ isvaquiagi Λmo oi dΛgadΛamu sΛΛli isΛmo gΛviidacami dagitoagi isDiuusi soicΛdagi iscΛΛga gΛtΛgitocagi —gΛrtΛtΛdai ΛSuusi.

²⁵ Mosaagai ΛSuusi gomaasi tΛtai aatΛmΛ mamaatΛrdami maitΛΛ isducatai gΛrtΛtΛgituagi dai aipaco gΛrtΛcacai daidΛ icaiti:

—¿VoorΛ istutuididΛo iscΛΛgacΛrΛ vuvaquiagi? —caiti aatΛmΛ.

²⁶ TaidΛ ΛSuusi garvui nΛnΛava dai povΛrtΛtΛdai:

—Oodami gia maitistutuidi isiduñiagi imaasi dΛmos Diuusi gia istutuidi isiduñiagi. Diuusi vΛΛsiaΛcatai istutuidi isiduñiagi —gΛrtΛtΛdai ΛSuusi.

²⁷ Amaasi ΛPiiduru itΛtΛdai:

—TΛaanΛdami, aatΛmΛ viaa vΛΛsi tΛstumaasi viaacatadai gΛoidatucuda ΛrΛliditai, ¿tumaasi viaacamu aatΛmΛ? —tΛtΛdai ΛPiiduru.

²⁸ TaidΛ ΛSuusi aa noragi dai povΛrtΛtΛdai:

—IsmaacΛΔΛ gΛnaagidi aanΛ Λrvaavoi, siΛΛscadΛ Diuusi utuldagi vΛΛsi istumaasi dai siΛΛscadΛ aanΛ ismaacΛΔΛ viaa Λmo sΛΛlicami gatΛaanΛdagi daacatai Λmo daicarui dadadacΛdamiΛrΛ aapimΛ ΛpΛ ismaacΛΔΛ giñoidatucudagi gatΛaanΛdamu ΛpΛ Λchigianaasi daraicarΛrΛ daraajatai. AapimΛ baivustaama dan goocadu dai Λmoco tΛaanΛdamu RuvenicarΛ cajiudadΛ, dai gΛmai tΛaanΛdamu DanacarΛ cajiudadΛ, dai gΛmai tΛaanΛdamu GadacarΛ cajiudadΛ, dai gΛmai tΛaanΛdamu NefatalicarΛ cajiudadΛ, dai gΛmai tΛaanΛdamu AseracarΛ cajiudadΛ, dai gΛmai tΛaanΛdamu IsaacarΛ cajiudadΛ, dai gΛmai tΛaanΛdamu JudacarΛ cajiudadΛ, dai gΛmai tΛaanΛdamu ZavulonicarΛ cajiudadΛ, dai gΛmai tΛaanΛdamu SimioñicarΛ cajiudadΛ, dai gΛmai tΛaanΛdamu BenjamiñicarΛ cajiudadΛ, dai gΛmai tΛaanΛdamu EfraiñicarΛ cajiudadΛ, dai gΛmai tΛaanΛdamu ManaasesicarΛ cajiudadΛ. ²⁹ Dai tomasioorΛ sioorΛ dagituagi gΛvustuidaga siΛpΛ gΛaduñi ivuaadatai giñaa duiñdaga Λgai viaacamu Λmo siento vaamioma dai siΛΛscadΛ imiagi Λgai idi oidigiañdΛrΛ vΛΛscΛrΛ oidacamu Λgai Diuusi Λmadu. ³⁰ Dai mΛΛca siaaco tΛaanΛi Diuusi muidutai ismaacΛΔΛ vaamioma tΛaanΛi tami, mΛΛca siooma maitΛaanΛdamu dai ismaacΛΔΛ siooma maitΛaanΛi tami mΛΛca vaamioma tΛaanΛdamu.

1 Isducatai apavueeyi siascada Diuusi soicadagi oodami sai caga gantatgitocana arapan ducami istumaasi idui amo calli ismaacada galpi viaacatadai davarai lalqui quiaamoco ii agai dai gaaga agai pipioofi sai yoovana uuvasi. 2 Dai baidui agai galpipioofiga lamadu sai amo coobai piisu aa namaquida agai amo tasaicada. Dai otoma ootoi sai malca gayoovana. 3 Dai laascadioma ii calli plaasamu dai malca tal aa oodami mosdaraacami, 4 daida itadai: “Imdavurai dai gaaata duñi giñasiara dai aana ganaa namaquidamu siasi calgaducagi”, astadai. Tai agai iji. 5 Dai dan duucu apamu ii lasacami dai apua ootoi aata vuaadami, dai coi gasacai tasai ii agai dai apua ootoi. 6 Dai cauruñimoda ii agai plaasamu dai malca tal aa oodami ismosdaraaja daida itadai: “¿Tuimasi mosdaraaja amo tasai dai maitaata vueeyi?” astadai. 7 Taida loodami itadai: “Tomali amaadutai maitarmamacai aa duiñdagai cascada”, astadai. Amaasi itadai lasacami: “Imdavurai aapima vasi dai malca aata duuñi giñasiara dai aana ganaa namaquidamu siasi calgaducagi”, astadai. 8 Dai caacai siuu duucu ganallpidagi apipioofi taida lasacami aagidi agai ismaacada taanai apipioofi daida itadai: “Baigovai vaidagaaata vuaadami dai aa namaquida. Gaagacai aa namaquida alapaga ismaacada gooquira ganaaga dai ismaacada alapaga ganaaga vasia gooquira aa namaquida aapi”, astadai. 9 Amaasi dada agai ismaacada gooquira ganaagacai gaaata dui matai amo coobai piisu aa namqui. 10 Dai gooquira caaa namaquida agai ismaacada alapaga ganaagacai gaata dui vai agai povanlidadai masi vaamioma aa namaquida agaitadai, matai agai amo coobai piisu aa namqui alap. 11 Dai aidamasi mosaa namqui vai agai ñiooquimi lasacami vui. 12 Daida itadai: “Goovai ismaacada gooquira ganaaga ali amo oora aata dui matai vascara arapan lasi aa namqui dai aatama amo tasai soimaa taata toiñdagai”, astadai. 13 Taida laamudaa noragi daida itadai ali amoco lagi agai: “Giñaduñi aana maisoimaasi gavuiididi. ¿Maitasirvaavoi iñsaana ganaagidi sai amo coobai piisu ganaa namquida iñagaitadai isgaaata duña aapima giñlamadu? 14 Naa, gaa namquidaraga imadañi. Aana ipalidi isganapan lasi maquiagi goovai ismaacada gooquira ganaaga. 15 ¿Maitisviaa aana sallyicami isiduña giñtumiñsigacada istumaasi ipaliadagi? ¿Tuipasi muuquimudada caiti aapi nidadai iscaga dui aana gogaa vatar?” astadai laamudaa. 16 Poduucacai ismaacada loodami soi duu nidi tami oidigi daama vaamioma namaga malca siaaco taanai Diuusi, damos ismaacada polidi isvaamioma namaga tami oidigi daama agai gia maisii namacamu siaaco taanai Diuusi. Diuusi ñiniooquituldadamigada aagidi mui oodami saida istutuidi iscagacara vuvai agai dai mas Diuusi chilalqui laco vuvaitu —gartadai Suusi.

17 Dai amo imidagai voyamu imitadai Suusi catadimi Jerusaleenamu daida Suusi covai arvai aatama baivustaama dan gooca mamaatardamigada agai dai povartadai:

18 —Aapima nidi tascataatidimi aatama Jerusaleenara masiaaco giñtagida agai aana ismaacada viaa amo sallyicami giñtagida magari abaitaguucacamigada papaali lamadu amamaatatuldiadami sallyicami isagai gataañimu masaid giñmuaana, 19 dai giñtagidamu agai aa sibadara oidacami ismaacada maitarjudidú sigai giñparunadamu dai saasamu giñtuucuga dai giñsiisamu curusiaba. Dai bovaica tasaicada apamu duaacamu aana coidada saagidaiñdara —gartadai Suusi.

20 Amaasi Jacovo dai Vuaana lamadu adada miaadara guuquiva siaaco daacatadai Suusi. Jacovo dai Vuaana rSevedeo maamarada. Taida adada gatoonacada calquiva Suusi vuidara. 21 Taida Suusi cacai daida itadai:

—¿Tumaasi aagai aapi? —tadai agai.

Tai agai itadai:

—SiΛscadΛ aapi vΛΛsia daama ΛrgabaitΛcΛaacamicagi giñoiγΔdakai darasa aapi giñmaamara vaidΛ ΔrtΛtΛaanΛdamicana goovai —tΛtΛdai Λgai.

²² TaidΛ ΛSuusi aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—AapimΛ maimaatΛ mΛstumaasi giñaaagidi. ¿BaisistuidΛna aapimΛ issoimaa taatagi siΛΛ soimaa taata iñagai aanΛ? —tΛtΛdai ΛSuusi.

Tai Λgai itΛtΛdai:

—IstutuidiatΛta —tΛtΛdai Λgai.

²³ TaidΛ ΛSuusi itΛtΛdai:

—SΛΛlicΛdΛ Δrvaaivoi. AapimΛ gia soimaa taatamu siΛΛsi soimaa taata iñagai aanΛ dai vΛΛscΛrΛΛ aanΛ maitistutuidi isdaraasagi tΛtΛaanΛdami baiyoma Λgi Diuusi γΔrooga daraasamu tΛtΛaanΛdami —tΛtΛdai ΛSuusi.

²⁴ AidΛsi aatΛmΛ baivustaama cai gomaasi aliΛ baacoi aatΛmΛ Λgaa gooca γΔraaduñi vui. ²⁵ TaidΛ ΛSuusi γΔrvai aatΛmΛ dai povΔrtΛtΛdai:

—CΛΛ maataΛ aapimΛ sai ismaacΛdΛ maitΔrjudidíu saagida ΛbaitΛcΛaacami γΔpipioñiga duucal nΔidi γΔaduñi dai ismaacΛdΛ vaamioma gataaanΛi sΛΛlicΛdΛ tΛtΛaañicui. ²⁶⁻²⁷ DΛmos aapimΛ γΛnsaagida maitΛaagai ispoduucal ivuaadagi baiyoma sioorΛ ΔrbaitΛcΛaacamicagi γΛaagai issoicΛdagi vΛΛscatai. ²⁸ Poduucal isduucal ivueeyi aanΛ ismaacΛdΛ viaa Λmo sΛΛlicami. AanΛ gia divia oidigΔrΛ maisiu isgiñsoicΛdagi aa baiyoma divia aanΛ dai soicΛdΛ iñagai oodami dai muquia iñagai vai poduucal cΛΛgacΛrΛ vuvacΛna mui oodami —γΔrtΛtΛdai ΛSuusi.

²⁹ AidΛsi vuvaquimi aatΛmΛ JericooiñdΔrΛ mui oodami oí ΛSuusi. ³⁰ Vai voi ugidiana daraajatadai gooca mainΛnΛaadami. Dai maí Λgai isami daivusai ΛSuusi dai iññoqui daidΛ itΛtΛdai:

—Davi cajiudadΛ ismaacΛdΛ Diuusi maa Λmo sΛΛlicami soigi γΛΛda aapi aatΛmΛcΛdΛ —tΛtΛdai Λgai.

³¹ TaidΛ Λoodami bagaimi sai camaiiñacaiña vaamioma. DΛmos Λgai vaamioma iññacai daidΛ itΛtΛdai:

—TΛaanΛdami, Davi cajiudadΛ ismaacΛdΛ Diuusi maa Λmo sΛΛlicami soigi γΛΛda aatΛmΛcΛdΛ —tΛtΛdai Λgai.

³² Amaasi ΛSuusi cΛquiva dai vai ΔmainΛnΛaadami dai tΛcacai daidΛ itΛtΛdai:

—¿Tumaasi ipΛlidi aapimΛ isgΔnduiñda aanΛ? —tΛtΛdai ΛSuusi.

³³ Tai Λgai aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—TΛaanΛdami, nΛada ΔrΛlidi aatΛmΛ —tΛtΛdai Λgai.

³⁴ Amaasi ΛSuusi soigΛΛli ΛgaicΛdΛ dai taata vuupuidΛ. Tai bovasdΔrΛ ΛismaacΛdΛ mainΛnΛaitadai istui isnΛnΛavagi dai oí ΛSuusi.

21

¹ AidΛsi camiaadimitadai ΛSuusi JerusaleenΔrΛ aayi BetapagiΔrΛ miaanai Λgiidi siaaco Oliivosi tΛΛgidu, ΛSuusi ootoi gooca γΛmamaatΔrdamiga, ² dai potΛtΛdai:

—Imivurai mΛΛ aali quiiquiΔrΛ ismaacΛdΛ mΛΛmojoro guuca dai aΛcai tΛΛgimu aapimΛ Λmo asñiitu maracami vulicami vΔrai uupana dai vuaapa vΔgoocai. ³ Dai isΛmaadutai γΛnaagidagi mΔsai maiuupanana vΔrai potΛΛda ansai aanΛ tagito dai ansai otoma Δpamu ootosda iñagai —tΛtΛdai ΛSuusi.

⁴ Poduucal ΔpΛdui saidΛ ΔpΛduuna ismaacΛdΛ aagai Diuusi ñiooquituldadamigadΛ dai poduucal ooja:

⁵ Aagidavurai JerusaleenΔrΛ oidacami dai potΛΛda:

“Dañi bΔrimΛi γΔraí. MaigΔducΛdΛ γΛΛlidi goovai, Λmo asñiitu mara daama daitugai”, astΛΛda.

Asduucal ooja Diuusi ñiooquituldiadamigadΛ.

⁶ Amaasi amamaatardamigada iji daida idui isducatai aagidi asuusi. ⁷ Dai vuua asñiitu amadu amarada dai agai daama darai gansosuaa dai daama dai asuusi. ⁸ Dai voiyara ajioopaitadai mui oodami ismaacada voiyara alligaimi gansosuaa dai aa guicama uusi maamarada dai voiyara tuajaimi sai daama daivunana asuusi. ⁹ Dai agai ismaacada baitaqui iimatadai dai ismaacada gooquira iimatadai iñaquimi daida icaitimi:

—Alia caa tuiga gorai Davi cajiudada ismaacada Diuusi maa amo sallyicami. Diuusi alia callyacara naidi goovai ismaacada divia Diuusi guvucadadacada. Sallyicada callya tuiga Diuusi —caitimi aoodami.

¹⁰ Aidasi asuusi vaa Jerusaleenara vvasi aoodami sisioli dai muidutai aipaco gantacacai daida icaiti:

—¿Sioora goovai? —caiti.

¹¹ Vai aa aagidi daida itadai:

—Gooviava arsuusi Diuusi ñioquituldadamigada daida arNasareetara oidacami Galilea dararira —tadai.

¹² Tai gooquira vaa asuusi agaa quiupaigada tuisicara siaaco siaa duutudai Diuusi dai vuvaitu judidiu ismaacada ami gagaagaraitadai dai ismaacada gasaapadaitadai. Dai aipaco suuli memesagada agai ismaacada cambiando judidiu quiupaigada tumñsigada dai aipaco suuli daraicaruda ismaacada gagaagaraitadai tutuugu. ¹³ Daida itadai:

—Diuusi ñioquidara aduucai oojisi: “Agaa quii ismaacada idui aoodami dai ami giñsaa duutuada agai italliducamu quii mamaadaragai vatar”, mai aapima asivogami tajogada duucai naidi —tadai asuusi aoodami.

¹⁴ Tai ami agaa quiupaigadara judidiu amoco mainanladami amadu chuchuecogami miaadara guuquiva siaaco daacatadai asuusi tai agai duduaadi.

¹⁵ Dai aidasi baitaguucacamigada papaali amadu amamaatatuldiadami Diuusi sallyicamigada naidi istumaasi gallyucada ismaacada idui asuusi dai aidasi caa isducatai iñacai laali agaa quiupira daida icaiti: “Alia caa tuiga gorai Davi cajiudada ismaacada Diuusi maa amo sallyicami”, caiti laali. Abaitaguucacamigada papaali amadu amamaatatuldadami Diuusi sallyicamigada sallyicada baacoi asuusi vui, ¹⁶ daida itadai agai asuusi:

—¿Maitapasca istumaasi aagai goaali? Dodoligitudañi aapi —tadai.

Taida asuusi aa noragi daida itadai:

—Aja caana. Dai canaidi aapima isduucai oojisi Diuusi ñioquidara daida icaiti: Aali alia callya ñiocada agai Diuusi vui.

Ascaiti Diuusi ñioquidara —tadai asuusi.

¹⁷ Amaasi asuusi anaasi viaa dai ii Jerusaleenaiñdara Betaaniamu dai anaasi siaa.

¹⁸ Dai siaadiqui calpamu ajacoga imatadai asuusi Jerusaleenamu dai biugimu.

¹⁹ Dai tall amo iigosi dallya voi ugidiana dai abaana calquiva dai mital iigosi mosaca aagada. Daida asuusi itadai liigosi dallya:

—Aapi gia tomali amo imidagai maiiibatamu —tadai asuusi.

Tai otoma gaquisa liigosi dallya. ²⁰ Dai aidasi tall aatama mamaatardami gomaasi camital istumaasi gartatagituagi dai cacacai asuusi daida itadai:

—Ducatai mosca otoma gaquisa goiigosi dallya —tadai aatama.

²¹ Taida asuusi garaa noragi dai povartadai:

—Ismaacada gnaagidi aan arvaavoi. Iscallya vaavoitudadagi aapima maisu moscaasi istutiadamudai isidunya gomaasi ismaacada idui aan goiigosi dallyacada asta istutiadamudai aapima lapa isivuaadagi naana maasi istumaasi sallyicada sijiacami.

22 Dai vΛΛsi istumaasi taanΛi aapimΛ Diuusi mamadaitai issΛΛlicΛdΛ vaavoitudada aapimΛ Diuusi gΛnmaaquimu —gartΛtΛdai ΛSuusi.

23 Amaasi ΛSuusi vaa ΛgΛΛ quiuupaigadΛrΛ judidú dai ami gamamaatΛtulditadai Diuusi ñiooquidΛ tai miaadΛrΛ guuquiva ΛbaitΛguucacamigadΛ papaali daidΛ ΛtΛtΛaanΛdami judidú dai tΛcacai daidΛ itΛtΛdai:

—¿Tuma sΛΛlicamicΛdΛ vuvaitu aapi Λjudidú tabiaadΛrΛ? ¿ToorΛ gΛmaa gosΛΛlicami? —tΛtΛdai Λgai.

24 TaidΛ ΛSuusi aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—AanΛan ΛpΛ gΛntΛcacagi Λmo istumaasi mΛscΛga giñaa noragidagi istumaasi gΛntΛcaca iñagai aanΛ nai aanΛ ΛpΛ gΛnaagidagi istumaasi sΛΛlicamicΛdΛ ivueeyi aanΛ gomaasi. 25 ¿ToorΛ ootoi ΛVuaana sai vapaconana oodami Diuusi oodami sio? Aago vΛrai iñnoragida —tΛtΛdai ΛSuusi.

Vai Λgai Λgi aipaco gΛnaatagidi dai pocaiti:

—IspotΛda aatΛmΛ sai Diuusi ootoi goovai gΛraa noragidamu dai povΛrtΛΛdamu: “¿TuiΛsi maivaavoitu?” 26 Dai ispotΛda aatΛmΛ sai oodami ootoi, gΛrvui baacoimu goodami. Goovai sΛΛlicΛdΛ vaavoitudai siΛVuaana rDiuusi ñiooquituldiadamigadΛ cascΛdΛ —caiti.

27 Dai amaasi itΛtΛdai Λgai ΛSuusi:

—MaitatΛmaatΛ aatΛmΛ —tΛtΛdai Λgai.

Amaasi ΛSuusi itΛtΛdai:

—Tomali aanΛ anmaitΛnaagidagi istumaasi sΛΛlicamicΛdΛ ivueeyi aanΛ gomaasi —tΛtΛdai ΛSuusi.

28 DaidΛ ΛSuusi itΛtΛdai:

—Λmo cΛΛli maamaracatadai gooca, daidΛ itΛtΛdai Λmoco gΛmara: “Giñmara imΛdañi sivi dai mΛΛ yoova uuvasi giñΛΛsi”, astΛtΛdai. 29 TaidΛ ΛmaradΛ aa noragi daidΛ itΛtΛdai: “AanΛ maiimia iñΛlidi”, astΛtΛdai. Dai gooquiΛrioma gia caΛma duucai gΛtΛgito Λgai dai mΛΛca aata duñimu. 30 TaidΛ ΛoogadΛ ii dai mΛΛ aagidi ΛgΛmai gΛmara dai potΛtΛdai ΛpΛ. Tai Λgai itΛtΛdai: “ΛjΛΛ”, astΛtΛdai. Dai maiii. 31 ¿MaacΛdΛ vΛgoocatai idui istumaasi tΛgitocatadai ΛoogadΛ? —tΛtΛdai ΛSuusi.

Tai Λgai itΛtΛdai:

—ΛpΛgadadΛ —tΛtΛdai Λgai.

Amaasi ΛSuusi itΛtΛdai:

—IsmaacΛdΛ aanΛ gΛnaagidi Λrvaavoi. Sai Λtumiñsi vuudami daidΛ Λooqui taatacaligami caΛma duucai gΛntΛtΛgito dai camaisoimaasi ivuaada aagai vaavoitudacai istumaasi aagai ΛVuaana. Diuusi soicΛiña Λgai sai cΛΛga gΛntΛgitocana. Dai aapimΛ gia cho. 32 ΛVuaana ismaacΛdΛ vapaconaitadai Λoodami gΛnmamaatΛtuldi isducatai gΛaagai isoidacagi mΛtai aapimΛ maiΛma duucai gΛntΛtΛgito maivaavoitudacai tomasi nΛidi aapimΛ isΛgaa oodami sΛΛlicΛdΛ vaavoitu. Poduucai aapimΛ maidadagitoi isDiuusi gΛnsoicΛidagi iscΛΛga gΛntΛgitocagi aapimΛ.

33 CaΛcavurai aapimΛ idi cuento: Λmo oodami ismaacΛdΛ viaacatadai dΛvΛΛrai Λi uuvasi dai sicoli curarai daidΛ idui siaaco vuusiadagi uuvasi varagadΛ daidΛ idui ΛpΛ Λmo vaaqui tΛcavacami dai abiaadΛrΛ nuucadaca agai vΛΛsi gΛΛΛsi.

Dai gooquiΛrΛ taajucamicΛdΛ maa gΛΛΛsi aa oodami dai mΛΛcasi ii. 34 Dai aΛcai yoovaragai ootoi Λgai chiΛΛqui gΛpipiooñiga sai mΛΛ taanΛna Λoodami Λyoovi siΛΛqui aΛcatadai. 35 TaidΛ Λoodami vui ΛpipiooñigadΛ dai saasarai tuucugadΛ Λmoco, dai Λmai muua, dai Λmai maicacarai. 36 TaidΛ ΛaamudΛ vaamioma muiyoma ootoi situcamidΛrΛ taidΛ Λoodami poduucai idui ΛgaicΛdΛ ΛpΛ.

³⁷ Dai m^{ΛΛ} gooqui^{ΛΓ} ootoi ^Λgai g^Λmara dai pov^Λ ^Λlidadai: “Goovai gia s^Λaa duutudan taada ^Λgai”, as^{ΛΛ}lidi. ³⁸ Amaasi t^{ΛΛ}gacai ^Λoodami ^Λmarad^Λ aipaco g^Λnaagidi daid^Λ icaiti: “Gooviava ^{ΛΓ}gai ismaac^{ΛΔ} ajiagai v^{ΛΛ}si vustuidad^Λ ^Λoogad^Λ g^Λaaagai t^Λsmuaagi dai poduuc^Λ aat^Λm^Λ ^Λrtutuidacamicamu”, ascaiti ^Λoodami. ³⁹ Dai b^Λi dai d^Λjoi ugidiana vuusaitu dai muaa —t^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

⁴⁰ Amaasi ^ΛSuusi t^Λcacai ^Λoodami daid^Λ it^Λt^Λdai:

—¿Si^{ΛΛ}scad^Λ diviagi ^Λtuidacami ^Λd^Λv^{ΛΛ}rai istumaasi iduũ^Λimu ^Λgai? —t^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

⁴¹ Tai ^Λgai it^Λt^Λdai:

—Coodamu ^Λgai ^Λmaic^{ΛΛ}ga tuutiad^{ΛΔ} maisoig^{ΛΛ}liarac^{ΛΔ} dai taajucamic^{ΛΔ} maaquimu ^Λmai g^Λd^Λv^{ΛΛ}raga si^Λgai gia c^{ΛΛ}ga maacadamu si^{ΛΛ}si aaj^Λdagi ^Λgai —t^Λt^Λdai ^Λt^Λtaan^Λdamigad^Λ ^Λjudid^Λu.

⁴² Amaasi ^ΛSuusi it^Λt^Λdai:

—Aapim^Λ c^{ΛΛ} maat^Λ isduuc^Λai oojisi Diuusi ñiooquid^{ΛΓ} daid^Λ icaiti: ^Λs^{ΛΛ}licami viaacami ismaac^{ΛΔ} daasi aagai Diuusi ^Λt^Λtaan^Λdamigad^Λ ^Λjudid^Λu gajiaad^{ΛΓ} viaa ^Λgai.

Dai ^Λgai ^{ΛΓ}gai vaa ismaac^{ΛΔ} vaamioma gata^Λan^Λda ^Λgai

Diuusi iduñ^Λia gomaasi.

Dai gomaasi ^{ΛΓ}amo istumaasi c^{ΛΛ}gaducamicamu ^Λgai v^{ΛΛ}tar^Λ ismaac^{ΛΔ} vaavoitudagi. Ascaiti Diuusi ñiooquid^{ΛΓ}. ⁴³ Casc^{ΛΔ} aan^Λ ang^Λnaagidi sai Diuusi camait^Λnsoiña ^Λgai m^Λsai c^{ΛΛ}ga g^Λnt^Λt^Λgitocana. Aapim^Λ vuid^{ΛΓ} v^{ΛΛ}t^Λ ^Λgai casc^{ΛΔ}. Baiyoma soiña ^Λgai ^Λgai sai c^{ΛΛ}ga g^Λnt^Λt^Λgitocana ^Λoodami ismaac^{ΛΔ} ^{ΛΛ}giadagi. ⁴⁴ Dai sioor^Λ giñvui v^{ΛΛ}t^Λcagi soimaa taatamu dai aan^Λ vui caat^Λcamu ^Λgai aid^Λ gia iimimu ^Λgai ^ΛDiaavora ^{ΛΛ}madu —t^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

⁴⁵ Aid^Λsi ^Λbait^Λguucacamigad^Λ ^Λpapaali ^{ΛΛ}madu ^Λfariseo cai ^Λcuento ismaac^{ΛΔ} aa ^ΛSuusi, dai g^Λnt^Λgito cai si^Λgai aagada m^{ΛΛ}lidi ^ΛSuusi ^Λcuentoc^{ΛΔ}. ⁴⁶ Dai casc^{ΛΔ} b^Λiya ^Λlidadai ^Λgai ^ΛSuusi d^Λmos ^{ΛΛ}b^Λidadai ^Λgai ^Λoodami. ^Λoodami pov^Λ ^Λlidadai si^ΛSuusi ^ΛrDiuusi ñiooquituldadamigad^Λ.

22

¹ Taid^Λ ^ΛSuusi aagidi ^{ΛΛ}p^Λ ^Λmo ñiooqui cuentoc^{ΛΔ} daid^Λ it^Λt^Λdai:

² —Diuusi soic^Λi ^Λoodami sai c^{ΛΛ}ga g^Λnt^Λt^Λgitocana. Gomaasi ^{ΛΓ}apan ducami isduucatai idui ^Λmo raí ismaac^{ΛΔ} idui ^Λmo vagimi aid^Λsi ooñigai marad^Λ. ³ Ootoi ^Λgai g^Λp^Λipiooñiga sai v^Λaa^Λpana ^Λv^Λpaidad^Λ taid^Λ ^Λv^Λpaidad^Λ maitip^Λli isdadiagi. ⁴ Tai ^Λgai ^Λpamu ootoi aa g^Λp^Λipiooñiga daid^Λ it^Λt^Λdai: “Aagidavurai giñv^Λpaida sai casi gata^Λjai aan^Λ coodaragai giñsosoiga giicoligad^Λ dai sai cuaadagai cav^{ΛΛ}si baig^Λduu vai otoma baigovai iim^Λna idi cunatarag^{ΛΓ}”, ast^Λt^Λdai. ⁵ Dai v^Λpaidad^Λ maita^{ΛΛ}gi. ^Λmoco m^{ΛΛ} n^Λidamu g^Λd^Λv^{ΛΛ}raga dai ^Λmai viaacatadai ^Λma maasi is^Λn^Λidagi. ⁶ Daid^Λ ^Λgaa vui ^Λp^Λipiooñigad^Λ ^Λraí dai soi vuujimi dai v^{ΛΛ}si coi. ⁷ Taid^Λ ^Λraí ali^Λ baamu dai ootoi g^Λsandaaruga sai m^{ΛΛ} coodana ^Λgai ^Λgacoodacami dai m^Λm^Λidana baabaquid^Λ. ⁸ Amaasi ^Λraí it^Λt^Λdai aa g^Λp^Λipiooñiga: “Quiaa baig^Λduu gocunataragai dai giñv^Λpaida camaiviaa s^{ΛΛ}licami isdadiagi. ⁹ Iim^Λdavurai caayamu dai v^Λpaida v^{ΛΛ}si m^Λsioor^Λ t^{ΛΛ}giagi vai dadana idi cunatarag^{ΛΓ}”, ast^Λt^Λdai ^Λraí. ¹⁰ Taid^Λ ^Λp^Λipiooñigad^Λ aipaco voiyamu iji dai ^{ΛΛ}mpagi v^{ΛΛ}si si^{ΛΛ}qui t^{ΛΛ} ^Λoodami c^{ΛΛ}ga tuutiacami dai maic^{ΛΛ}ga tuutiacami dai poduuc^Λai suuda ami g^{ΛΛ} tuucavi ^Λoodami.

¹¹ Taid^Λ ^Λraí vaa dai n^Λn^Λlidi g^Λv^Λpaida dai g^Λt^Λgito t^{ΛΛ} siami c^{ΛΛ}acatadai ^Λmoco ismaac^{ΛΔ} mait^Λ aadaca yuucusi ismaac^{ΛΔ} maa ^Λraí g^Λv^Λpaida sai g^Λnaadana cunatarag^{ΛΓ}. ¹² Daid^Λ it^Λt^Λdai: “¿Ducatai vaa aapi mait^Λaadacatai yuucusi ismaasi g^Λaadai cunatarag^{ΛΓ}?” ast^Λt^Λdai ^Λraí. Taid^Λ ^Λgai maiñiooqui. ¹³ Taid^Λ ^Λraí it^Λt^Λdai ^Λgai ismaac^{ΛΔ} gabibidadai: “Vuravurai noonovid^Λ dai ^{ΛΛ}casod^Λ dai quidigana daasa siaaco tucagamu siami ali^Λ soimasi taatacamu goovai dai suaacadamu”, ast^Λt^Λdai

araí. ¹⁴ Diuusi ñiñiooquituldiadamigada aagidi mui oodami saida istutuidi iscaagacara vuvaaquiagi damos Diuusi chilaqui laco vuvaitu —tata dai Asuusi.

¹⁵ Taida afariseo iji dai ganaagi sabai aagatudana agai Asuusi amo istumaasi vai poduucai viaaca agai isducatai galpiara vuaajagi dudunucamiara. ¹⁶ Dai cascada ootoi afariseo ganaaduñi lamadu lamoco Eroodasi aaduñda sai mala aatagidana Asuusi vai agai itatadai:

—Mamaatatuldiadami calga maata aatama sai istumaasi gaaagidi aapi dai gamamaatatuldi arvaavoi. Dai maivuaama alidi aapi oodamicada siarganviipidacami siarsoituutuigami ara, mosgamamaatatuldi aapi istumaasi Diuusi ipalidi. ¹⁷ Garaagidañi: ¿Cagañi taa namquiada aatama gocuota aga baitacaacamigada romamano chio sio? —tata dai agai.

¹⁸ Damos Asuusi maata tala isagai vuiirumada aliditadai dai potatadai:

—Aapima aagai amo istumaasi dai amamaasi ivueeyi. ¿Tuimasi giñvuiirumada alidi aapima? ¹⁹ Giñtalagidavurai amo tumiñsi ismaacadaaa namquidi aapima acuota aga baitacaacamigada romamano —tata dai Asuusi.

Tai agai tala amo tumiñsi. ²⁰ Taida Asuusi mostala dai tacacai daida itatadai:

—¿Vora mooda dai vora talarada tumiñsiara daja? —tata dai Asuusi.

²¹ Tai agai aa noragi daida itatadai:

—Aga baitacaacami mooda dai talaragadaava —tata dai agai.

Taida Asuusi itatadai:

—Maacavurai aga baitacaacami istumaasi artuidada dai iduñivurai istumaasi Diuusi ipalidi isivuaadagi ara, agai araga baitacaacami tavaagiarai dai oidigara ara cascada —tata dai Asuusi.

²² Amaasi caa agai imaasi dai maitala istumaasi gantatagituagi dai dagito dai iji.

²³ Agai vaa tara lamoco saduseo iji siaaco daacatadai Asuusi. Asaduseo pocaiti sai maioidaga coidada duaacarada cascada potatadai agai Asuusi:

²⁴ —Mamaatatuldiadami, Amosesacaru oojisicami garvii gasalicamiga vai pocaiti sai ismuquiagi amo cali dai viaagi gooñiga maiquiaa maratagai abaana, saida asuculida cali gaagai isvannagi aviuudu dai maratagai abaana siagida vatarai ismaacada muu. ²⁵ Dai tami garsaagida oidacatadai cuvaracami amo siagama. Dai aragadada ooñigai dai muu maiquiaa maamatacai. Tai gooquilara agamai vanna aviuudu dai muu ara maiquiaa maamatacai. ²⁶ Tai gooquilara agamai vanna agai vaa ooqui dai muu ara maiquiaa maamatacai. Vaa cuvaracami podui dai vasi coi maimaamatacai tomali amaadutai. ²⁷ Dai amaasi muu ooqui ara. ²⁸ Dai duduaacacai coidada saagidañdara. ¿Ismaacada arcunadacamu ooqui vasi arcucunadacatadai agai di? —tata dai asaduseo.

²⁹ Taida Asuusi aa noragi daida itatadai:

—Maicaga gantatagitoi aapima maimaatacatai iscaiti Diuusi ñiooquida dai tomali maimaatacatai sasi guvucadagai viaa Diuusi. ³⁰ Silascada duduaacagi coidada camaicuucuntada agai tomali maioñtada agai mosapan ducamicana agai Diuusi tataañicaruda tavaagiarai. ³¹ Canidi aapima oojai istumaasi ganaagidi Diuusi sai oidaga duaacaragai coidada vatarai. ³² Tomasi catavari aradi sicoi Avraañicaru dai Isaacaru dai Jacocararu vascara pocaiti Diuusi: “Aana arDiuusigada Avraañi dai Isaa dai Jaco dai aa ara”, astatadai Diuusi. Agai Diuusi lamadu daraaja tavaagiarai. Diuusi arDiuusigada ismaacada catavaagiarai daraaja dai ismaacada iimia agai tavaagiamu —tata dai Asuusi.

³³ Mosacai oodami imaasi vascatai maitala istumaasi gantatagituagi Asuusi maamatuldaragadada.

³⁴ Aidasi Δfariseo maí siΔSuusi cΛΛga aa noragi Δsaduseo tai Δgai maitΛΛ isducatai aa noragidagi Δfariseo ΛΛgi gΛNΛmpagi. ³⁵ Dai Δmoco Δgai saagidaiñΔΓΛ ismaacΔΔ ΔrmamaatΔtuldadamicatadai Diuusi sΛΛlicamigadΔ vuiirumada Δlidadai Δgai ΔSuusi daidΔ itΔtΔdai:

³⁶ —¿MamaatΔtuldadami vΛΛsi ismaacΔΔ ipΔlidi Diuusi tΔsivuaadagi tumaasi vaamioma gΔaagai tΔsivuaadagi? —tΔtΔdai Δgai.

³⁷ TaidΔ ΔSuusi itΔtΔdai:

—“OigΛadañi ΔcΔliodami gΔDiuusiga vΛΛsi gΔibΔdacΔΔ dai vΛΛsi gΔgυvucadagacΔΔ dai vΛΛsi gΔtΔgitoidagacΔΔ. ³⁸ Gooviava Δgai dai sioma gΔaagai isivuaadagi”. ³⁹ Dai gooquiΔrdadΔ baitoma pocaidaga ΔΔpΔ: “OigΛadañi gΔaaduñi poduucai pΔsduucai gΔoigΔdai aapi ΛΛgi”. ⁴⁰ TomasiooΓΔ siooΓΔ sΛΛlicΔΔ ΛΛgidi idi ñiooqui Δgai gia vΛΛscΓΔ ivueeyi vΛΛsi istumaasi aagai Diuusi sΛΛlicamigadΔΓΔ dai istumaasi aagai Diuusi ñiñiooquituldadamigadΔ —tΔtΔdai ΔSuusi.

⁴¹ Vai quiaa Δmapai guccatadai Δfariseo ⁴² taidΔ ΔSuusi tΔcacai daidΔ itΔtΔdai:

—¿Ducatai tΔtΔgitoi aapimΔ voorΔ cajiudadΔ ΔCristo? —tΔtΔdai ΔSuusi.

Tai Δgai itΔtΔdai:

—Davicarυ cajiudadΔava —tΔtΔdai Δgai.

⁴³ TaidΔ ΔSuusi itΔtΔdai:

—TuisidΔ Δgai vaa Davicarυ aagai isducatai aagidi Diuusi IbΔadΔ daidΔ icaiti: “ΔCristo argiñDiuusiga”. DaidΔ Davicarυ icaiti ΔΔpΔ:

⁴⁴ Diuusi potΔtΔdai ΔCristo:

“GΔmaaquimu aanΔ Δmo sΛΛlicami ismaacΔΔ vaamioma namΔga.

Dai ugitudamu aanΔ vΛΛsi ismaacΔΔ gΔvuidΔΓΔ vΛΛtΔcagi”.

Ascāiti Davicarυ aagaitai ΔCristo. ⁴⁵ ¿Ducatai istutuidi ΔCristo siΔrcajiudadΔcagi ΔDavicarυ vai ΛΛgi ΔDavicarυ giñDiuusiga aagai? —tΔtΔdai ΔSuusi.

⁴⁶ Dai tomali Δmaadutai maitistutuiditadai isaa noragidagi tomali Δmo ñiooqui dai aidΔ abiaadΔΓΔ vΛΛscatai ΔbΔidiña istΔcacadagi Δmo istumaasi.

23

¹ TaidΔ ΔSuusi itΔtΔdai Δoodami dai aatΔmΔ mamaatΔrdamigadΔ:

² —ΔmamaatΔtuldiadami Diuusi sΛΛlicamigadΔ ΔΛmadu Δfariseo povΔnΔlidi siΔgai vaamioma cΛΛga maatΔ caΔ istumaasi ooja Moseesacaru dai siΛΛgi Δgai viaa sΛΛlicami isgamamaatΔtuldiadagi sΛΛlicamigadΔ Moseesacaru. ³ CΛΛgadu isΛΛgiada aapimΔ dΔmos mosΔcaasi siΛΛscadΔ gΔnaagiada Δgai mosΔcaasi istumaasi aagai Moseesacaru dΔmos maitivuaada aapimΔ ismaasi ivueeyi Δgai. Δgai aagai Δmo istumaasi dai Δmamaasi ivueeyi. ⁴ Pocaiti Δgai sai gΔaagai isiduñiagi mui naana maasi istumaasi dai Δgai ΛΛgi maitivueeyi isduucai aagai. ⁵ Δgai aliΔ oojoidi isoojadagi Diuusi ñiooquidΔ papepeeliΔΓΔ dai ali cajiitΔΓΔ daraasaiña dai gΔncovana vupuraiña dai gΔnΛΛcana. Δgai maisiaa duutudai Diuusi mospovuaadana Δgai sai pocaitiña Δoodami isΔgai aliΔ siaa duutudai Diuusi. Dai Δgai oojoidi isgΔnaadadagi yuucusi ismaacΔΔ tΔtΔvΔdu naanacΔΔ uugidiana. ΛΛgi poduucai gΔnaadaiña siooΓΔ siaa duutudagi Diuusi dΔmos ΔmamaatΔtuldiadami Diuusi sΛΛlicamigadΔ ΔΛmadu Δfariseo maisiaa duutudai Diuusi mosgΔnaadaiña Δgai Δyuucusi sai pocaitiña Δoodami isΔgai aliΔ siaa duutudai Diuusi. ⁶ Dai Δgai vΛΛscΓΔ gagaagai cΔcΛΛgaducΔdioma daraicarui siu duucu gaugia agadagi muidutai dai quiquiupiΔΓΔ. ⁷ Dai oojoidi sioodami cucuaasada gΔnvapanamu dai viaatuldiada cacaayana dai siaa duutuadagi dai Δgai aadΔΓΔ maioojoidi ispoduucai ivuaadagi.

⁸⁻¹⁰ AapimΔ mosΔmo aadunumu duucami dai mosΔca aanΔ Cristo argΔnbaitΔcΔaacamiga cascΔΔ maitΔaagai isaagiada aapimΔ oodami sai siaa

ganduutudaiña tataanadami duucai. Diuusi garooga vassia daama argabaitaacami cascada gaaagai isvaamioma siaa duutuadagi agai soodami. ¹¹ Ismaacada soicadagi aa agai argaducadamicamu aapima gansaagida. ¹² Agai ismaacada sioma gaducada galliadagi agai gia sioma maitargaducadamicamu dai agai ismaacada sioma maigaducada galliadagi agai gia sioma argaducadamicamu.

¹³ Siala soimaasi taatamu aapima mamaatatludadami Diuusi samicamigada dai aapima fariseo siala soimaa taatamu aapima. Aapima aagai amo istumaasi dai ama maasi ivueeyi. Aapima mamaatatludi oodami Diuusi samicamigada dai vascara aapima maitivueeyi istumaasi Diuusi ipalidi. Aapima mamaatatludadami maitipalidi isDiuusi gansoicadagi mai calaga gantatagitoca aapima dai aapima sobicai aa oodami sai maitipalidina isDiuusi soicadagi vai calaga gantatagitoca agai tomasi agai gia ipalidi isDiuusi soicadagi sai calaga gantatagitocana.

¹⁴ Siala soimaasi taatamu aapima mamaatatludiadami Diuusi samicamigada dai aapima fariseo siala soimaa taatamu aapima. Aapima aagai amo istumaasi dai ama maasi ivueeyi. ¿Tuimasi voopoidi baabaquida avipiuudu? Dai tavapi gamamadaina aapima sai pocaitina oodami isalia siaa duutudai aapima Diuusi dmos maitarvaavoi. Cascada aapima alia soimaasi gantaatatludamu Diuusi.

¹⁵ Siala soimaasi taatamu aapima mamaatatludiadami Diuusi samicamigada dai aapima fariseo. Aapima aagai amo istumaasi dai ama maasi ivueeyi. Aapima tomasi-aaco ajioopai dai gaagai oodami dai vaavoitulda alidi ganapan duucai dai sialscada vaavoituda agai ganapan duucai agai vaamioma soimaasi ivueeyi isaapima dai aapima arganduñi.

¹⁶ Siala soimaa taatamu aapima. Aapima mamaatatludi oodami Diuusi ñiooquida dmos tomali aapima maimaatl istiya alidi. Dai gamamaatatludi aapima sai isamo oodami aagadagi isidunia amo istumaasi sai ispocaitiadagi sai samicada arvaavoi istumaasi aagai poduucai isduucai arvaavoi isoidaga agaa quiuupai aida gia maiviaaca isidunia istumaasi aagai, dmos ispocaitiadagi sai samicada arvaavoi istumaasi aagai poduucai isduucai arvaavoi isoidaga ooro agaa quiuupiarl aida gia samicada viaaca isidunia istumaasi aagai. ¹⁷ Vupuiiruga aapima dai maimaatl istumaasi Diuusi ipalidi isivuaada aapima. Vaamioma arsoini agaa quiuupai silooro ismaacada agaa quiuupiarl daja. Looro quiuupai arana daja cascada siaa duutudi agai. ¹⁸ Dai aapima gamamaatatludi arl sai isamo oodami aagadagi isidunia amo istumaasi sai ispocaitiadagi sai samicada arvaavoi istumaasi aagai poduucai isduucai arvaavoi isoidaga amo altar agaa quiuupiarl aida gia maiviaaca isidunia istumaasi aagai, dmos ispocaitiadagi sai samicada arvaavoi istumaasi aagai poduucai isduucai arvaavoi isoidaga istumaasi Diuusi daasdaradl altar daama aida gia samicada viaaca isidunia istumaasi aagai. ¹⁹ Vupuiiruga aapima dai maimaatl istumaasi Diuusi ipalidi isivuaada aapima. Vaamioma arsoini altar siDiuusi daasdaradl. Diuusi daasdaradl altar daama daja cascada siaa duutudi agai. ²⁰ Isamo oodami aagadagi isidunia amo istumaasi dai pocaitiadagi sai samicada arvaavoi istumaasi aagai poduucai isduucai arvaavoi isoidaga amo altar agaa quiuupiarl dai poduucai aagai agai vassl istumaasi oidaga altar daama. ²¹ Isamo oodami aagadagi isidunia aagai amo istumaasi dai pocaitiadagi sai samicada arvaavoi istumaasi aagai poduucai isduucai arvaavoi isoidaga agaa quiuupai dai poduucai aagai agai vassl Diuusi, agai quiuupiarl daja cascada. ²² Isamo oodami aagadagi isidunia aagai amo istumaasi dai pocaitiadagi sai samicada arvaavoi istumaasi aagai poduucai isduucai arvaavoi isoidaga tvaagi dai poduucai aagai agai vassl Diuusi, agai tvaagiarl daja cascada.

²³ Siala soimaasi taatamu aapima mamaatatludiadami Diuusi samicamigada dai aapima fariseo. Aapima aagai amo istumaasi dai amamaasi ivueeyi. Vassl istumaasi viaa aapima aa oidina oodami Diuusi aa duiñdadl valtarl asta ivaagi masmaacada bllal.

CΛΛgadu isoidiada aapimΛ oodami Diuusi aa duiñdadΛ vΛΛtarΛ mΛstumaasi viaacagi dΛmos maitivueeyi aapimΛ istumaasi Diuusi ipΛlidi gomaasi gia maicΛΛgadu. AapimΛ maicΛΛga oidaga tomali maisoigΛΛlidi aapimΛ aacΛdΛ tomali maicΛΛga vaavoitudai aapimΛ Diuusi ñiooquidΛ poduucai aliΛ soimaasi ivueeyi aapimΛ. ²⁴ AapimΛ ΛrΛpan ducami mainΛΛaadami ismaacΛdΛ vaidaquia Λlidi oodami ΛmapΛcΛrΛ. AapimΛ ivueeyi istumaasi maisi gΛaagai dai maitivueeyi istumaasi vaamioma gΛaagai.

²⁵ SiΛΛ soimaasi taatamu aapimΛ mamaatΛtuldadami Diuusi sΛΛlicamigadΛ dai aapimΛ fariseo. AapimΛ cΛΛ tuutiacami gΛnvueeyi oodami vuitapi dΛmos aliΛ soimaasi ivueeyi aapimΛ. ΛΛsivucatai dai coimudadΛ tuutiacatai. ²⁶ AapimΛ sΛΛlicadΛ maicΛΛga maata cΛΛ Diuusi ñiooquidΛ aliΛsi gΛaagai isΛΛpΛga daanΛda aapimΛ Diuusi vai Λgai gΛnoigΛlda gΛnsoimaascamiga dai poduucai camaitΛrsoimaasi iduucamicamu aapimΛ.

²⁷ SiΛΛ soimaasi taatamu aapimΛ mamaatΛtuldiadami Diuusi sΛΛlicamigadΛ dai aapimΛ fariseo. AapimΛ aagai Λmo istumaasi dai Λma maasi ivueeyi. AapimΛ ΛrΛpan ducami siaaco gΛyaasapai coidadΛ dai aliΛ cΛΛga baiduñisi daamadΛrΛ dai Λrana aliΛ sigalnaasi. ²⁸ Pomaasi aapimΛ aliΛ cΛΛga tuutiacami gΛnvueeyi oodami vuitapi dai gΛntΛgitoidagΛrΛ aliΛ soimaasi aagaiña Λmo istumaasi dai Λma maasi ivuaadana.

²⁹ SiΛΛ soimaasi taatamu aapimΛ mamaatΛtuldiadami Diuusi sΛΛlicamigadΛ dai aapimΛ fariseo. AapimΛ aagai Λmo istumaasi dai Λma maasi ivueeyi. AapimΛ ivuididi baabaquidΛ Diuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ ismaacΛdΛ coi gΛnΛΛqui aaduñicarū dai siaaco yaasapi dai gΛnaaduñicarū coi ΛpΛ aa oodami cΛΛ tuutiacami Λgai ami daama Λsai aapimΛ yoosigai. ³⁰ Dai pocaiti aapimΛ: “Isoidacamudai aatΛmΛ ΛΛquioma aidΛsi oidacatadai gΛrΛΛqui aaduñicarū maisoiña coodamudai aatΛmΛ Diuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ”. ³¹ Poduucai ΛΛgi aapimΛ aagai mΛsidΛ ΛrcajiudadΛ dai Λpan tuutuiga aapimΛ Λgai ismaacΛdΛ coi Diuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ. ³² Isapiasoimaasi ivuaada aapimΛ otoma Λpan ΛΛsi gΛpiΛrΛ vΛΛtΛcamu aapimΛ gΛnΛΛqui aaduñicarū.

³³ SΛΛlicadΛ Λrsoimaasi ivuaadami aapimΛ. AapimΛ gia maicΛΛgacΛrΛ vuvaquimu baiyoma iimimu aapimΛ mΛΛca siaaco oidaga ΛDiaavora. ³⁴ CascadΛ ootosamu aanΛ Diuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ dai oodami sastuduacami, dai mamaatΛtuldiadami. DΛmos aapimΛ coodamu ΛΛmoco dai aa curusiaba siisiamu dai aa gΛviarsamu quiquiuupiΛrΛ, dai aa soimaa taatatuldamu aali quiiquiΛrΛ. ³⁵ Dai poduucai aapimΛ gΛpiΛrΛ vΛΛtΛcamu vΛΛsi gocΛΛ tuutiacamicadΛ ismaacΛdΛ gΛncooditu. AidΛsi abiaadΛrΛ gΛmuaatu Aveelicaru cΛΛ tuigacadΛ asta aidΛsi gΛmuaatu Zacaríasi Berequiasī maradΛ Λgai ismaacΛdΛ muaa Λgai ΛgΛΛ quiupai vuidΛrΛ Λaltar abaana. ³⁶ IsmaacΛdΛ gΛnaagidi aanΛ Λrvaavoi. AapimΛ sivi oidacami gΛpiΛrΛ vΛΛtΛcamu vΛΛsi gomaasicadΛ.

³⁷ AapimΛ JerusaleenΛrΛ oidacami aapimΛ mΛsmaacΛdΛ coodai Diuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ ojoodaicadΛ, mosΛΛ muiyoco imidagai ipΛlidadai aanΛ isgΛnΛmpaidagi dai gΛnnuucadacagi Λpan duucai Λtacucu Λmpaidi gΛmaamara gΛaana uta mΛtai maitipΛli aapimΛ. ³⁸⁻³⁹ Dañi aapimΛ sivi gΛndagitomu aanΛ dai camaitiñtΛΛgimu aapimΛ Λpamu asta siΛΛscadΛ aiyagi istuigaco potΛiya aapimΛ: “AliΛ siaa duutudai aatΛmΛ ismaacΛdΛ borimΛi Diuusi guvucadadΛcΛdΛ” —tΛtΛdai ΛSuusi.

24

¹ DaidΛ ΛSuusi vuusai ΛgΛΛ quiuupaigadΛaiñdΛrΛ Λjudidíu dai caimia agaitadai tai miaadΛrΛ guuquiva aatΛmΛ mamaatΛrdamigadΛ Λgai dai agidi sai aliΛ chigiamaasi ΛgΛΛ quiuupai. ² TaidΛ ΛSuusi gΛraa noragi dai povΛrtΛtΛdai:

—¿NΛidimΛsi aapimΛ vΛΛsi idi? IsmaacΛdΛ gΛnaagidi aanΛ Λrvaavoi sai tomali Λmo odai maiviiya agai Λmai daama, vΛΛsi siaa gΛduuñimu goovai —gΛrtΛtΛdai ΛSuusi.

³ Amaasi iji aatΛmΛ Oliivosi giidiamu dai ami daiva ΔSuusi. MosΔcaasi ΔSuusi ΔΛmadu aatΛmΛ mamaatΛrdamigadΛ agai ami daacatadai tΛtai aatΛmΛ itΛtΛdai:

—AatΛmΛ ipΛlidi pasgΛraagida aapi siΛascadΛ ΔpΛduñia agai gomaasi ismaacΛdΛ aagai aapio. ¿Duucatai maatΛcamu oodami iscayo divi agai aapi dai cayo ugitimu oidigi? —tΛtΛdai aatΛmΛ.

⁴ Amaasi ΔSuusi povΛrtΛtΛdai:

—GΛnuucadacavurai vai tomali Δmaadutai maitΛnvupuiirumadaiña. ⁵ Muidutai dadia agai daidi caitiadamu Δgai: “AanΛ anΛrCristo”, dai muidutai vupuiirumadadamu Δgai. ⁶ Cajiomacamu Δoodami muiyapΛrΛ cocodi, dai aa cayo gΛncocoda ΔpΛ, maitavΛr duduaadicuda gomaasi ΔpΛduñia agai ΔpΛga, dΛmos maiquia aayi cuugatΛrΛ tasΛrΛ. ⁷ Δmo dΛvΛΛriΛrΛ oidacami cocuadamu Δmai dΛvΛΛriΛrΛ oidacami dai oidacamu biuugigai dai cocodagai aipacoga dai aliΛ cavami gigivucudamu ΔΛmapΛcΛrΛ gooidigi. ⁸ VΛasi gomaasicΛdΛ utudama gΛaagacai soimaasi taatamu oidigi daama oidacami.

⁹ Dai amaasi Δoodami tΛΛgidamu Δvaavoitudadami dudunucamiΛrΛ mΛsaidΛ gΛagΛna dai coodana. Dai vΛasi oidigi daama oidacami cΛΛdadamu giñvaavoitudaitai Δgai. ¹⁰ SiΛascadΛ aiyagi amaasi tasΛrΛ muidutai camaitiñvaavoitudada agai, dai aipaco gΛncΛΛdadamu dai aipaco gΛntΛtΛgiadamu dudunucamiΛrΛ. ¹¹ Dai oidacamu mui yaatavogami ismaacΛdΛ pocaitada agai saidΛ ΔrDiuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ dai vupuiirumadadamu mui oodami. ¹² Dai sΛΛlicΛdΛ oidacamu soimaasi dai cascΛdΛ mui oodami camaitΛnoigΛadamu aipacoga. ¹³ DΛmos Δgai ismaacΛdΛ apiagiñvaavoitudadagi siΛasi uucami oidacagi oidigi daama Δgai gia cΛagacΛrΛ vuvaquimu. ¹⁴ Dai vΛasi oidigΛrΛ gΛaagadamu gocΛΛ caidacΛdΛ isducatai Diuusi soicΛi oodami sai cΛaga gΛntΛtΛgitocana sipoduucai vΛasi oidigi daama oidacami maatΛcamu. Dai amaasi gia caugitimu oidigi.

¹⁵⁻¹⁶ Tai Daniel Δmo Diuusi ñiooquituldiadamigadΛ poduucai ooja sai divia aagai Δmoco ismaacΛdΛ sΛΛlicΛdΛ soimaasi iduñia agai Δmo istumaasi ΔgΛΛ quiuupaigadΛrΛ judidíu Δrana. SiΛascadΛ naijada oodami ispomaasi ΔpΛvuimi, amaasi Δgai ismaacΛdΛ tami JudeeΛrΛ daraajagi gΛaagai isvoopiagi gigiidiamu —gΛrtΛtΛdai ΔSuusi.

SioorΛ naijadagi idi oojai gΛaagai ismaatΛ caΛcagi. ¹⁷ DaidΛ ΔSuusi potΛtΛdai ΔpΛ:

—SioorΛ vaaqui daama daacagi aidΛ tasΛrΛ aliΛsi gΛaagai isotoma voopiagi maivu-voidacai gΛvustuidaga tuucavidΛrΛ, ¹⁸ dai sioorΛ dΛjana ajioopadagi maitΛaagai isΛpamu iimiagi gΛnquiiquiamu dai vuyiyagi gΛnyuucusi. ¹⁹ SiΛΛ soimaa taatamu Δoqui ismaacΛdΛ noonoacagi siΛpΛ viaacagi aali siisiΛdami, aidΛ tasΛrΛ. ²⁰ AliΛsi gΛaagai isdaanΛdagi Diuusi vai maitΛrtoomococana mΛsiΛascadΛ voopiagi, tomali maitΛrΛmo ibΛstaragai tasΛrΛcana. ²¹ AliΛ soima taata agai Δvaavoitudadami cascΛdΛ. Vaamioma soimaasi gΛtaatamu amaasi sitomali Δmo imidagai aidΛsi abiaadΛrΛ Diuusi idui oidigi dai gooquiΛrΛ tomali Δmo imidagai maipomaasi gΛtaatamu. ²² Isbai tΛvΛpi ΔpΛduñiagi gomaasi aidΛ gia vΛasi coiyantada oodami dΛmos Diuusi maidagitomu istΛvΛpi ΔpΛduñia gomaasi Δgai aliΛ oigΛdai ismaacΛdΛ Δcovai vuvaitu cascΛdΛ.

²³ Amaasi isΛmaadutai povΛntΛtΛdagi: “Dañi tami daja ΔCristo”, mΛsiΛpΛ povΛtΛtΛdagi: “Dañi mΛΛca daja”, maitavΛr vaavoitudada. ²⁴ Dadia vagai yaatavogami dai pocaitiada agai saidΛ ΔrΛCristo dai pocaitiada agai saidΛ ΔrDiuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ, daidΛ ivuaada agai naana maasi gΛgΛrducami dai poduucai vupuiirumadada agai asta Δgai ismaacΛdΛ Diuusi ΔΛgi Δcovai vuvaitu isistutiadagi. ²⁵ DΛmos aanΛ ΔΛquiasdΛrΛ abiaadΛrΛ gΛaagidi. ²⁶ CascΛdΛ isaagiada Δgai dai povΛtΛtΛdagi: “Dañi mΛΛca oidigana daja ΔCristo”. MaitΛaagai isiimiagi Δoodami daida isaagiadagi Δgai dai povΛtΛtΛdai: “Dañi tami quiiyΛrΛ daja”, maitΛaagai isvaavoitudadagi. ²⁷ Poduucai ismaascana siΛascadΛ vΛpΛdocΛdagi oidigi poduucai ΔpΛ vΛasi oodami giññida agai siΛascadΛ ajiagi istuigaco diviyagi aanΛ ismaacΛdΛ viaa Δmo sΛΛlicami. ²⁸ Tomasiaaco siaaco caatΛcagi baabaidi duvaligadΛ ami gΛnΛmpaidiña nuunui, poduucai Δrvavoi ΔpΛ saidΛ ΔpΛduñi agai vΛasi istumaasi aagai aanΛ.

²⁹ Dai amaasi si^Λscad^Λ cadaivuñiagi gosoimaa taataragai tasai tucapi viiya agai dai masaadai g^Λiñña agai, dai sisiaavugai suuligia agai t^Λvaagiaiñd^Λr^Λ, dai v^Λasi istumaasi oidaga t^Λvaagi^Λr^Λ gigivucudamu. ³⁰ Dai amaasi t^Λagimu oodami t^Λvaagi^Λr^Λ ^Λmo istumaasi dai poduucai maat^Λmu iscadivia aan^Λ ismaac^Λd^Λ viaa ^Λmo s^Λalicami dai v^Λasi oidigi daama oidacami suaan^Λda agai daid^Λ giñt^Λagimu ^Λgai ist^Λvaagiaiñd^Λr^Λ im^Λdamu aan^Λ icomai saagidaiñd^Λr^Λ guvucadagaic^Λd^Λ dai Diuusi dadadaquigad^Λ ^Λmadu. ³¹ Dai ootosamu aan^Λ giñt^Λaañicar^Λ vai ^Λgai cavami iivana trompeetac^Λd^Λ dai poduucai ^Λmpaida aagai v^Λasi ^Λoodami ismaac^Λd^Λ Diuusi ^Λcovai vuvaitu v^Λasi oidigiaiñd^Λr^Λ dai v^Λasi t^Λvaagiaiñd^Λr^Λ.

³² Maat^Λvurai aapim^Λ idi ñiooqui ismaac^Λd^Λ g^Λnaagidia iñagai aan^Λ aagaitai ^Λiigosi. Si^Λscad^Λ momiacagi iigosi maamarad^Λ dai iipoidagi aagad^Λ poduucai camaat^Λca iscamiaadimi taaco. ³³ Poduucai ^Λpr^Λ m^Λsi^Λscad^Λ n^Λijadagi iscasi ^Λpr^Λvuidagi gomaasi ismaac^Λd^Λ caagidi aan^Λ camaat^Λca iscayoga ugidagai oidigi. ³⁴ Ismaac^Λd^Λ g^Λnaagidi aan^Λ ^Λrvaavoi sai gomaasi ^Λpr^Λduñia agai maiquiaa ugit^Λcai oodami sivi oidacami. ³⁵ T^Λvaagi dai d^Λv^Λarai ugitimu d^Λmos giññiooqui maiugitimu.

³⁶ D^Λmos tomali ^Λmaadutai maimaat^Λ si^Λscad^Λ tomali siuu duucu tomali Diuusi t^Λaañicarud^Λ t^Λvaagi^Λr^Λ daraajatai maimaat^Λ, tomali aan^Λ Diuusi marad^Λcatai. Mos^Λgi g^Λrooga Diuusi ^Λgai dai maat^Λ.

³⁷ Poduucai isduucai ^Λpr^Λdui aid^Λsi oidacatadai ^ΛNoé poduucai ^Λpr^Λduuñimu ^Λpr^Λ si^Λscad^Λ cadivia iñagada aan^Λ ismaac^Λd^Λ viaa ^Λmo s^Λalicami. ³⁸ ^Λqui aid^Λsi maiquiaa cavami duudu dai maiquiaa g^Λiñña oidigi suudagic^Λd^Λ ^Λoodami gacuaadana dai gay^Λdana dai cuucuntaiña, dai gamamaacaiña g^Λnmaamara ooqui m^Λsai ooñtaiña asta aid^Λ uucami sivaa ^ΛNoé g^Λvaarcug^Λr^Λ. ³⁹ Sai moduu maimai ^Λgai asta aid^Λsi caduquimi tai v^Λasi ^Λoodami coi. Poduucai ^Λpr^Λduuñimu ^Λpr^Λ si^Λscad^Λ divia aan^Λ ismaac^Λd^Λ viaa ^Λmo s^Λalicami. ⁴⁰ Dai amaasi gooca c^Λc^Λli oidigana daraajamu siDiuusi vaidacaimu ^Λmoco dai ^Λg^Λmai viaamu. ⁴¹ Dai gooca ooqui gatuaadamu siDiuusi vaidacaimu ^Λmoco dai ^Λg^Λmai viaamu.

⁴² V^Λsc^Λr^Λ g^Λaagai isbaig^Λnduca aapim^Λ maimaat^Λcatai tomali siuu duucu divia aagai ^Λtaan^Λdami. ⁴³ D^Λmos c^Λga maat^Λ aapim^Λ sai is^Λmo oodami maat^Λcagi siuu duucu ami quiidi^Λr^Λ divia agadagi ^Λmo ^Λsi^Λvogami maicosian tada ^Λgai nuucadacatai sai maivaac^Λna quiidi^Λr^Λ dai ^Λsidana. ⁴⁴ Poduucai ^Λpr^Λ aapim^Λ ali^Λsi g^Λaagai m^Λsbaig^Λnducagi, siuu duucu sioma mait^Λgitoca aapim^Λ iñsidivimu aan^Λ ismaac^Λd^Λ viaa ^Λmo s^Λalicami —t^Λadai ^ΛSuusi.

⁴⁵ Daid^Λ ^ΛSuusi it^Λadai ^Λpr^Λ:

—^Λmoco gaaamu v^Λsc^Λr^Λ gaagaiña ^Λmoco ^Λgidaracami dai saituduacami said^Λ ^Λr^Λaan^Λdamigad^Λcana pipiooñigad^Λ dai bibidiña siuu duucu g^Λaagadagi. ⁴⁶ Baig^Λliadamu ^Λtaan^Λdami ismaac^Λd^Λ iducagi v^Λasi c^Λga siuu duucu diviagi ^Λamud^Λ. ⁴⁷ S^Λlicad^Λ ang^Λnaagidi said^Λ ^Λamud^Λ ^Λtaan^Λdami duucai viituldamu v^Λasi istumaasi viaacagi. ⁴⁸ D^Λmos si^Λpooñi ismaac^Λd^Λ ^Λtaan^Λdami duucai viaagi ^Λamud^Λ maic^Λga tuigacagi dai pov^Λldagi si^Λamud^Λ maiotoma divia aagai ⁴⁹ dai g^Λaagacai soivuaadagi ^Λga pipiooñi dai ^Λgai gacuaadagi dai gay^Λdagi dai navamuagi aa navacoidad^Λ ^Λmadu. ⁵⁰ Dai poduucai ^Λamud^Λ diviagi siuu duucu ^Λpooñigad^Λ sioma main^Λracagi dai siuu duucu ^Λgai maimaat^Λcagi. ⁵¹ Dai s^Λlicad^Λ soima taatatuldamu ^Λgai daid^Λ iduuñimu ^Λgaic^Λd^Λ isducatai ^Λpr^Λvueeyi ^Λgaic^Λd^Λ ismaac^Λd^Λ aagai ^Λmo istumaasi dai ^Λma maasi ivueeyi. Amaasi susuaaquimu ^Λgai dai ali^Λ soimaasi taata agai.

25

1 Isducatai aapra vueeyi siasscada Diuusi soicadagi oodami sai canga gantagitocana arapan ducami istumaasi idui baivustaama aali tatalaji ismaacada iimi agaitadai amo cunataragiamu dai bala iimai gancuucudacaru. Dai agai ajia agai anoovio amapacara. 2 Dai taamatai agai maicanga gantatagito dai taamatai agai alia canga gantatagito. 3 Agai ismaacada maicanga gantatagito maibacai asaiti istucada suusudadagi gancuucudacaru siuu duucu caugitiagi asaitigada acucudacaru. 4 Dai agai ismaacada canga gantatagito agai gia bacai asaiti istucada suusudadagi gancuucudacaru. 5 Daida anoovio camaiotoma divia sai cavascatai sallowada coocosimu dai coocoi. 6 Sai caaran tucara sibala iina istumaasi saida icaiti: “Casibadara imai lien anoovio, macavar vuidara aji”, ascaiti. 7 Tai vascatai aali tatalaji vaapañi dai baidui gancuucudacaru. 8 Daida taama ismaacada maicanga gantatagito itatadai agaa ismaacada canga gantatagito: “Garcuucudacaru cayoga tuu garmaacavurai laalachi asaiti”, astatadai. 9 Sai aa noragi agai ismaacada canga gantatagito daida itatadai: “Chu, aida gia maitarajia goovai dai tomali aapima aapra. Baiyoma avar iimi aapima malaca siaaco gagaagarai dai savada aapima ganvatarara”, astatadai. 10 Dai aidasi utudama malaca gasavadamu agai asaiti sai aayi anoovio. Dai aali tatalaji ismaacada canga gantatagito vaapa anoovio ammadu ami cunataragiarara, dai cuu acuparagai. 11 Sai gooquiarara dada agaa aali tatalaji daida icaiti: “Caliodami, caliodami garcupioquidañi”, astatadai. 12 Sai agai aa noragi daida itatadai: “Maitanamaata”, astatadai agai —tatadai asuusi.

13 Taida asuusi povartatadai aatama mamaatardami:

—Cascada baigavar ganduca aapima maitamaata siasscada tomali siuu duucu divia inagai aana ismaacada viaa amo sallowami.

14 Siasscada Diuusi soicadagi oodami sai canga gantagitocana gomaasi arapan ducai isduucai idui amo calli ismaacada imia agaitadai amai davalriamu dai vai gapipiooñiga dai maa tumiñsi.

15 Amoco maa agai taama mil piisu, dai agamai goo mil, dai agamai amo mil. Lapagadaga sioma saituduga cascada vaamioma mui maa agai tumiñsi daida agaa sioma maisastuduga cascada vaamioma chiichiqui maa agai tumiñsi. Dai ii agai amai davalriamu. 16 Apiooñigada ismaacada viaacatadai taama mil piisu gamaita aapra taama mil piisu atumiñsicada. 17 Poduucai aapra agamai ismaacada viaacatadai goo mil gamaita aapra goo mil. 18 Tai agai ismaacada viaacatadai amo mil ii dai asto atumiñsigada gaaamu davalrai uta.

19 Tavapicada apamu divia aamudala dai vai agai gapipiooñiga dai maataca aagai sallowaqui gamaita ammadutai. 20 Lapaga divia agai ismaacada viaacatadai taama mil piisi dai tala atumiñsi ismaacada gamaita daida itatadai: “Giñaamu, aapi giñmaa taama mil piisu dai tami daja aapra taama mil piisu ismaacada gamaita aana”, astatadai. 21 Taida aamudala itatadai: “Cagaduava, aapi aramo cal piooñi cacanga idui aapi laachicada sivi gia gamaaquimu aana gapioma. Miaadai dai baigalliada aana giñamadua”, astatadai. 22 Tai gooquiarara ami divia apiooñigada ismaacada viaacatadai goo mil piisu daida itatadai: “Giñaamu giñmaa aapi goo mil piisu dai tami daja aapra goo mil ismaacada gamaita aana”, astatadai. 23 Taida aamudala itatadai: “Cagaduava, aapi aparamo cal piooñi cacanga idui aapi laachicada sivi gia gamaaquimu aana gapioma. Miaadai dai baigalliada giñamadua”, astatadai. 24 Tai gooquiarara ami divia agamai piooñigada ismaacada viaacatadai amo mil piisu, agai itatadai gaaamu: “Giñaamu cal maata aana sialia oomaliga aapi dai aa gassituldiña pai aapi mosvuudana yoovisicami dai maita aata vueeyi aapi dai vascara vuuyi tumiñsi. 25 Cascada gallowañi aana dai ii dai asto atumiñsigada davalrai uta dai tami daja”, astatadai. 26 Taida aamudala aa noragi daida

itatadai: “Aapi aramo piooñi maicall tuigacami dai paragami camaatcatadai aapi isaa giñasitildi dai iñsaan mosvuuyi yoovisicami dai ismaita aata vueeyi aan dai vasscarra vuuyi tumiñsi. ²⁷ Cascada sibaco gamaaquimudai aapi gotumiñsi masiaaco maitatuldamudai simuiyoma vuimudai aan diviacai”, astatadai laamud. ²⁸ Daid itatadai agai agaa ismaacada ami guucacatadai: “Bivurai gotumiñsi dai maaca agai ismaacada viaa baivustaama mil”, astatadai laamud. ²⁹ “Tomasioora caga aata vueeyi istucuda Diuusi garoidi vaamioma viaaca aagai. Dai soora maicallaga aata vueeyi istucada viaa, agai gia ootoma maiviaaca agai. ³⁰ Dai idi giñpiooñiga maicall tuigacada vuusaidavurai quidigamu dai poduucal ara Diuusi ootosamu vassasoimasi ivuaadami malca siaaco oidacagi adiaavora sisuaadamu agai dai alia soimaasi taata agai”, ascanti laamud.

³¹ Siasscada divia aan ismaacada viaa amo sallyicami vass giñtatlaañicarum amadu daid arraicamu aan amaasi. Diuusi giñdaasamu baitacacacami sitaadadamu aan vass oodami oidigi daama oidacami. ³²⁻³³ Dai vass oidacami ganmpaidamu giñbaana dai covai vuvaidamu aan vaavoitudadami dai sallyisapadara daraasamu dai soimaasi ivuaadami oogisapadara poduucal isduucal amo pastuuru judidiu covai vuvaidiña cañiiru sisiivatu saagidaiñdara. ³⁴ Amaasi aan ismaacada arrai aagidamu ismaacada sallyisa padara daraaja: “Aapim ismaacada Diuusi garooga cagacara naidi giñlamadu daraajamu dai aan ganmaaquimu sallyicami isaapim giñlamadu laaadagi. Aidasi abiaadara idui Diuusi oidigi aagai sai aapim gataaadaga agai aan iñlamadu. ³⁵ Biuugimu aan mtaida imbi. Tonomu aan mtaida iñvasiibi suudagi. Aan aimaraitadai mai aapim maitiñmaatcatadai dai vasscarra giñmaa aapim oigaragai isganquiiyara tiñuuliña aan. ³⁶ Dai camaiviaacatadai aan yuucusi mtai aapim giñmaa yuucusi, dai cococatadai aan mtai aapim giñdadiji, dai maisapicatadai aan mtai aapim giñdadiji ara”, povantlaadamu aan. ³⁷ Amaasi vaavoitudadami giñaa noragidamu dai povai iñtadamu: “¿Tlaaadami, vquida ganaidi aatma isbiuugimucatatadai aapi saatma gabi? ¿Vquida ganaidi aatma istonomucatatadai aapi saatma gvasiibi suudagi? ³⁸ ¿Vquida daivusai aapi saatma maitmaatcatadai dai vasscarra gmaa oigaragai isgarquiiyara coi aapi? ¿Vquida ganaidi aatma ismayuucusu aapi dai gmaa yuucusi? ³⁹ ¿Vquida cococatadai aapi dai vquida maisapicatadai aapi sigdadadiji aatma?” Povai iñtadamu vaavoitudadami. ⁴⁰ Dai aan aa noragidamu daid itadamu: “Ismaacada gnaadidi aan arvaavoitomaasi cagaducami ismaacada aapim giñaduñi ganvuiididiña aipacoga gansoicaitai ducami isgomaasi iduñimudai aapim aan imvatar”, povantadamu aan.

⁴¹ Amaasi aan gll raí, itadamu agai ismaacada giñoogisa padara guuca: “Iimadavurai aapim tabiaadara Diuusi maicallagacara ganaidi aapim, iimadavurai siaaco tomastuigaco malcana taí, malca siaaco baidui Diuusi adiaavora vatar dai adiaavora tlaañicaruda vatar: ⁴² Biuugimu aan mtai maitiñbi, tonomu aan mtai maitiñvasiibi suudagi, ⁴³ dai gandiviji aan maiaapim maitiñmaatcatadai dai cascada maitiñmaa oigaragai isganquiiyara giñuuliña aan. Dai maiyuucusucatatadai aan mtai maitiñoi yuucusi, cococatadai aan mtai maitiñdadiji, maisapicatadai aan mtai maitiñdadiji”, potadamu aan. ⁴⁴ Amaasi agai povaiñtadamu: “Tlaaadami, ¿vquida biuugimu aapi, dai tonomu, dai gdiviji, dai maiyuucusu, dai coco, dai maisapicatadai simaita soi aatma?” povaiñtadamu agai. ⁴⁵ Siaana gll raí aa noragidamu daid itadamu: “Ismaacada gnaagidi aan arvaavoitomaasi cagaducami ismaacada maitidui aapim govaavoitudadami vatar tomasi maisi gllagai govai gomaasi maitidui aapim aan giñvatar”, potadamu aan. ⁴⁶ Daid soimaasi ivuaadami iimia agai siaaco tomastuigaco Diuusi soimaasi

taatamituldiadamu daid^Δ ^ΛC^{ΛΛ}ga t^Λgitocami iimia agai t^Λvaagiamu siaaco oidacamu Diuusi ^ΛΛmadu tomastuigaco —t^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

26

¹ Aid^Λsi canaato aa ^ΛSuusi v^ΛΛsi gomaasi, agai pov^Λrt^Λt^Λdai aat^Λm^Λ mamaat^Λrdami:

² —C^{ΛΛ} maat^Λ aapim^Λ sigoo tasaic^Λd^Λ aiya agai ^Λsiaa duudagai ismaac^Λd^Λ pascua t^ΛΛgidu, siamaasi giñb^Λimu ^Λoodami dai m^ΛΛca iñt^ΛΛgidamu m^ΛΛsaid^Λ giñsiisana curusi-aba poduucai iñmuaamu aan^Λ ismaac^Λd^Λ viaa ^Λmo s^ΛΛlicami —g^Λrt^Λt^Λdai agai.

³ Amaasi ^Λbait^Λguucacamigad^Λ ^Λpapaaligad^Λ ^Λjudidíu daid^Λ ^Λmamaat^Λtuldiadami Diuusi s^ΛΛlicamigad^Λ ^ΛΛmadu ^Λpipiscaligad^Λ ^Λjudidíu Caifási quiidiana tuisicana g^ΛΛmpagi. Agai ^Λrbait^Λc^Λaacamigad^Λcatadai papaaligad^Λ ^Λjudidíu. ⁴ Dai v^ΛΛscatai agai g^ΛΛaatagi isducatai yaatagidagi ^ΛSuusi dai b^Λjiagi dai muaagi. ⁵ Daid^Λ icaiti:

—Baiyoma n^Λn^Λraca aat^Λm^Λ vai daivuñiagi gosiaa duudagai t^Λt^Λida b^Λiya aat^Λm^Λ vai mait^Λrvui baacoagi oodami —ascaiti.

⁶ Vaid^Λ ^ΛSuusi Betaani^Λr^Λ daacatadai Simuñi quiidia^Λr^Λ. ^ΛSimuñi ^ΛΛquioma viaacatadai ^Λmo coocodagai ismaac^Λd^Λ duvaldi gatuucuga d^Λmos cadueeyi agai. ⁷ Tai ami divia ^Λmo ooqui dai b^ΛΛcati ^Λmo tucayu alavastroc^Λd^Λ duñisicami suudacami asaiti sigian uuvadami s^ΛΛlic^Λd^Λ nam^Λacami. Daacatadai ^ΛSuusi mesa abaana taid^Λ ^Λooqui t^Λi ^Λasaiti mood^Λr^Λ. ⁸ Aid^Λsi t^ΛΛ aat^Λm^Λ ^ΛSuusi mamaat^Λrdamigad^Λ gomaasi ali^Λ baacoi aat^Λm^Λ dai aipaco g^Λraatagidimi daid^Λ icaiti:

—¿Istuisid^Λ siaa doodai goovai goasaiti? ⁹ C^ΛΛga g^Λgagaramudai goovai mui tumiñsic^Λd^Λ dai ^Λc^Λd^Λ soiñamudai soitutuigami —caiti aat^Λm^Λ.

¹⁰ Vaid^Λ ^ΛSuusi c^ΛΛ istumaasi aagai aat^Λm^Λ mamaat^Λrdamigad^Λ agai daid^Λ pov^Λrt^Λt^Λdai:

—¿Tuim^Λsi pocai n^Λidi aapim^Λ idi ooqui? Gomaasi ismaac^Λd^Λ giñduñi goovai ^Λr^Λmo istumaasi c^ΛΛgaducami. ¹¹ Soitutuigami v^ΛΛsc^Λr^ΛΛ viaacamu aapim^Λ g^Λnsaagida dai aan^Λ gia maisiu v^ΛΛsc^Λr^ΛΛ giñn^Λijadamu aapim^Λ. ¹² Idi ooqui giñt^Λi asaiti giñmooana otoma muquia iñagai aan^Λ c^Λsc^Λd^Λ. ¹³ Ismaac^Λd^Λ g^Λnaagidi aan^Λ ^Λrvaavoi sai tomasiaacoga siaaco gaagiadagi Diuusi ñiñiooquituldiadamigad^Λ Diuusi ñiooquid^Λ v^ΛΛsi oidigi daama gaaagiadamu ^ΛΛp^Λ istumaasi idui idi ooqui sipoduucai v^ΛΛsi oodami maat^Λcamu —g^Λrt^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

¹⁴ Tai amaasi ^ΛUudasi Iscaliote, ^Λmoco ^Λbaivustaama dan gooca mamaat^Λrdamigad^Λ ^ΛSuusi ii dai gaaataga agai ^Λbait^Λguucacamigad^Λ ^Λpapaaligad^Λ ^Λjudidíu ^ΛΛmadu, ¹⁵ daid^Λ it^Λt^Λdai:

—¿M^ΛΛqui giñmaquiagi tumiñsi isg^Λnt^ΛΛgida aan^Λ ^ΛSuusi? —ast^Λt^Λdai.

Tai agai aa nam^Λqui ^Λmo coobai dan baivustaama piisu plata. ¹⁶ Aid^Λ abiaad^Λr^Λ ^ΛUudasi gaagai isducatai gat^ΛΛgidagi ^ΛSuusi.

¹⁷ Tai aayi ^Λsiaa duudagai istuigaco g^Λt^Λgitoi ^Λjudidíu aid^Λsi Diuusi c^ΛΛgac^Λr^ΛΛ vuvaidi Ejiipituañd^Λr^Λ. Tai aat^Λm^Λ ^ΛSuusi mamaat^Λrdamigad^Λ miaad^Λr^Λ guuquiva ^ΛSuusi dai t^Λcacai daid^Λ it^Λt^Λdai:

—Vaacoga ip^Λlidi aapi t^Λsbaiduñiagi cuaadagai idi siaa duudagai v^ΛΛtar^Λ —t^Λt^Λdai aat^Λm^Λ.

¹⁸ Tai agai pov^Λrt^Λt^Λdai:

—Imivurai m^ΛΛca g^Λg^Λr quiiqui^Λr^Λ dai aagida ^Λc^Λli ismaac^Λd^Λ caaagidi aan^Λ dai aagidavurai sai aan^Λ pocaiti sai camiaadimi m^Λsi^ΛΛscad^Λ giñmua aagai sai quiidia^Λr^Λ gaugia ragai aat^Λm^Λ aan^Λ ^ΛΛmadu aapim^Λ idi siaa duudagar^ΛΛ cuaadagai —g^Λrt^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

19 Tətai aatamə mamaatərdamigadə əgai idui isducatai gəraagidi əSuusi dai baidui əcuaadagai siaa duudagəra vəətarə. Idi siaa duudagəra tətəgitoi əjudidü aidəsi Diuusi cəəgacəra vuvaitu Ejiipituaiñdəra.

20 Dai aidəsi catuca mesa vuidəra daacatadai əSuusi əmadu aatamə əbaivustaama dan gooca mamaatərdamigadə əgai. 21 Dai gacuaadatadai aatamə taidə əSuusi povərtətədai:

—Ismaacədə gənaagidi aanə ərvəvoi, əmaadutai aapimə giñtəgida əgai ədudunucami siəgai giñmuaamu —gərtətədai əgai.

22 Tətai aatamə aliə soigəraəli dai aipaco gəraagidimi dai pocaitimi aatamə.

—Təaanədəmi, aanə gia cho —tətədai aatamə.

23 Taidə əSuusi gəraa noragi dai povərtətədai:

—Ismaacədə giñləmadu gacueeyi əgai vaa plaatəra gooviava əgai daidə giñtəgida əgai dudunucami. 24 Aanə ismaacədə viaa əmo səəlicami ivueeyi istumaasi aagai Diuusi ñiooquidəra dəmos siəə soimaa taatamu gocəəli ismaacədə giñtəgida əgai sioma ərcəəgaicəmadai gocəəli vəətarə ismaivuusəimudai tami oidigi daama —gərtətədai əSuusi.

25 Amaasi ñioo əUudasi ismaacədə gatəgida əgaitadai əSuusi daidə itətədai əgai əSuusi:

—Giñmamaatətuldiadamiga, aanə gia cho —tətədai əgai.

Taidə əSuusi aa noragi daidə itətədai:

—Əjə aapiapa —tətədai əsuusi.

26 Dai aidəsi gacuaadatadai aatamə, taidə əSuusi bəi əpaana dai gamamagi dai saasarai dai gərmə aatamə mamaatərdami daidə povərtətədai:

—Ugavurai. Idi ərgiñtuucuga —gərtətədai əSuusi.

27 Dai bəi əpə əmo vaasu uvasi varagadə dai gamamadacəi gərmə əpə daidə povərtətədai:

—Iivurai idi vəəscatai aapimə. 28 Idi ərəpan ducami giñləra ismaacədə aastia əgai muucucəi aanə sipoduucəi gəoigəldamu soimaascəmigadə, tomasioorə sioorə vaavoi-tudagi. İñsiəscədə muquiaagi vai aastiaagi giñləra aidə əbiaadəra gəəagamu goñiooqui utudui ismaacədə gəəagidi isduucatai gəoigəldi soiməscəmi dai cəəgacəra vuvəquiagi.

29 Dai aanə əngənaagidi ənsai caməyələda iñəgai aanə uvasi varagadə əsta iñsiəscədə iiyagi utudui aapimə gənləmadu məəca siəəco gatəəənəi gərooga Diuusi —gərtətədai əSuusi.

30 Dai canəəcəi əmo Diuusi nəidədə siaa duutudaitai Diuusi, iji aatamə Oliivosi giidəmu. 31 Taidə əSuusi povərtətədai:

—Vəəscatai aapimə vooəimu dai əəgi giñdəgitomu sivi tucəra, pocaiti Diuusi ñiooquidəra: “Dəgitomu aanə isgəmuəatudamu pasturu sicañiirugadə aipaco iimimə”, caiti Diuusi ñiooquidəra. 32 Dəmos siəəscədə əpəmu duaəca aanə əpəgə əimə aanə Galileəra isəapimə —gərtətədai əSuusi.

33 Taidə əPiiduru aa noragi daidə itətədai:

—Tomasi vəəscatai gogəə vooəiagi dai əəgi gədəgəituagi aanə gia məiəəgi gədəgəituagi —tətədai əPiiduru.

34 Taidə əSuusi itətədai:

—Ismaacədə gəəagidi aanə ərvəvoi sai sivi tucəra məiquiəə cuujuicəi tacucu aapi vaicojo potəiyə əgai pəsəi məitiñməətə —tətədai əSuusi.

35 Taidə əPiiduru itətədai:

—Toməñsi aapi gələmadu muu məitanpotəiyəgi iñsməitəməətə —tətədai əPiiduru.

Tətai vəəscatai aatamə potəi əpə.

36 Dai əmaasi əayi əSuusi əmadu aatamə mamaatərdamigadə əgai əməpəcəra siəəco Gətasəməni təəgidu taidə əSuusi povərtətədai:

—Tamiav^{ar} daraaja naida aan^Λ m^Λca gamamadagi —g^{ar}t^{at}adai ^ΛSuusi.

³⁷ Dai vaidacai ^ΛPiiduru ^Λmadu ^Λgoca Sevedeo maamarad^Λ dai ali^Λ soig^Λlidi dai camost^Λgitocan tada isdadiagi ^Λt^Λaan^Λdami dai b^Λquiagi. ³⁸ Daid^Λ it^Λadai:

—Camuquiadan tada aan^Λ soigiñ^Λlidity. Tanasiav^{ar} vii aapim^Λ d^Λmos maitav^{ar} coocosi —t^Λadai.

³⁹ Dai bait^Λquioma ii dai cupulia voi d^Λv^Λrapi dai daan^Λ Diuusi dai pot^Λadai:

—Giñ^{ooca} isbaigaca ismaisii soimaa taata aan^Λ d^Λmos vai mait^Λp^Λ duuna istumaasi aan^Λ ip^Λlidi mos^Λcaasi istumaasi aapi ip^Λldagi —ast^Λadai ^ΛSuusi.

⁴⁰ Dai amaasi ^Λpamu ii ^Λgai m^Λca siaaco daraajatadai ^Λmamaat^Λrdamigad^Λ vai ^Λgai coocos^Λcatadai, daid^Λ pot^Λadai ^Λgai ^ΛPiiduru:

—¿Maitap^Λs istui isn^Λaagagi tomasi ^Λmo oora aan^Λ giñ^Λmadu? ⁴¹ Maitav^{ar} coocosi dai gamamadada vai maisoimaasi g^Λnduiñ^{tuldana} ^ΛDiaavora. Aapim^Λ iduñ^{ia} ^Λlidi istumaasi Diuusi ip^Λlidi dai v^Λsc^Λr^Λ maiquiaa c^Λga vaavoitudai casc^Λd^Λ maitivueeyi —ast^Λadai.

⁴² Dai im^Λcai gamamagi ^ΛSuusi ^Λpamu dai poduuc^Λ gamamagi:

—Giñ^{ooca} ismaibaigacagi ismaisoima taata aan^Λ isducatai cabaidui aat^Λm^Λ aid^Λ gia ^Λp^Λduuna isducatai aapi ip^Λliadagi —asduuc^Λ gamamadai.

⁴³ Dai otoma ^Λpamu ii siaaco daraajatadai ^Λmamaat^Λrdamigad^Λ vai ^Λpamu coocos^Λcatadai ali^Λ coocosimucataidai ^Λgai mossusulig^Λ vuupuid^Λ. ⁴⁴ Dai dagito ^Λgai dai im^Λcai gamamagi ^Λpamu ^Λgai vaa ñ^{iooquic}d^Λ. ⁴⁵ Amaasi ^Λpamu ii ^Λgai siaaco daraajatadai ^Λmamaat^Λrdamigad^Λ daid^Λ it^Λadai:

—Siviav^{ar} gia coocosi daid^Λ g^Λniib^Λsta. Casiat aayi m^Λsiuu duucu giñ^t^Λgida ^Λgai aan^Λ ismaac^Λd^Λ viaa ^Λmo s^Λlicami. Giñ^t^Λgida m^Λaagai soimaasi ivuaadami.

⁴⁶ Vaapaigivurai. Tiim^Λda. Casia bood^Λr^Λ im^Λ ismaac^Λd^Λ giñ^t^Λgida ^Λgai —ast^Λadai ^ΛSuusi.

⁴⁷ Dai quiaa ñ^{ioocaitadai} ^ΛSuusi tai ami divia ^ΛUudasi. ^Λgai ^Λr^Λmoco g^Λraduñⁱ aat^Λm^Λ baivustaama dan gooca mamaat^Λrdamigad^Λ ^ΛSuusi vai oiditadai mui oodami dai vuucati mamaastai dai uusi. ^Λgai ^Λrojootosad^Λcatadai ^Λbait^Λguucacamigad^Λ papaaligad^Λ ^Λjudidíu dai ^Λpipiscaligad^Λ ^Λjudidíu. ⁴⁸ Uudasi ismaac^Λd^Λ gat^Λgida agaitadai ^ΛSuusi casi it^Λadai ^Λquioma ^Λgai ^Λoodami:

—Ismaac^Λd^Λ usupiga aan^Λ ^Λgiava ^Λgai v^Λr^Λai bai —t^Λadai ^ΛUudasi.

⁴⁹ Amaasi miaad^Λr^Λ c^Λquiiva ^Λgai ^ΛSuusi daid^Λ it^Λadai:

—Baiga giñ^{mamaat}tuldiadamiga —t^Λadai ^ΛUudasi.

Dai usupi.

⁵⁰ Taid^Λ ^ΛSuusi aa noragi daid^Λ it^Λadai:

—¿Giñ^{aduñi} p^Λtuma duñ^{ia} ^Λgai dai divia? —t^Λadai ^Λgai.

Amaasi miaad^Λr^Λ guuquiiva ^Λoodami dai bai ^ΛSuusi.

⁵¹ Amaasi ^Λmaadutai ismaac^Λd^Λ ami guucacatadai ^ΛSuusi ^Λmadu vuusaitu g^Λcusiru dai iquit^Λ ^Λmo naacad^Λ ^Λbait^Λc^Λaacami papaali pioñ^{igad}^Λ. ⁵² Taid^Λ ^ΛSuusi it^Λadai:

—G^Λcuvier^{tag}^Λr^Λ ic^Λsa g^Λcusiru. V^Λscatai sioor^Λ g^Λcocoadagi cusiruic^Λd^Λ cusiruic^Λd^Λ coimu ^Λgai. ⁵³ ¿Maitap^Λs maata aapi iñ^{saan} istutuidi istaañ^{iagi} giñ^{ooca} ^Λmo soiñⁱ vai ^Λgai c^Λga istutuidi isgiñ^{ootosdagi} mui mil g^Λsandaaruga t^Λvaagiaiñ^d^Λr^Λ?

⁵⁴ Is^Λgai giñ^{ootosdagi} aid^Λ gia camait^Λp^Λduñ^{ia} go ismaac^Λd^Λ aagai Diuusi ñ^{iooquid}^Λr^Λ —t^Λadai ^ΛSuusi.

⁵⁵ Amaasi ^ΛSuusi it^Λadai ^Λoodami:

—¿Tuim^Λsi dada aapim^Λ dai vuucati uusi dai mamaastai? ¿Dai tuim^Λsi giñ^b^Λquia ^Λgai ducami siaan^Λ ^Λr^Λmo ^Λsivogamicagi? V^Λscatai g^Λnsaagida daacana aan^Λ ^Λg^Λ quiupaigad^Λr^Λ judidíu dai g^Λnmamaat^Λtuldiñ^a Diuusi ñ^{iooquid}^Λ m^Λtai tomali ^Λmo imidagai maimaisapicami giñ^b^Λi. ⁵⁶ Dai v^Λsi gomaasi idui aapim^Λ vaid^Λ ^Λp^Λduuna isducatai ooja Diuusi ñ^{iñiooquituldiadamigad} Diuusi ñ^{iooquid}^Λr^Λ —t^Λadai ^ΛSuusi.

Tatai vaa scatai aatama mamaatardamigada voopoi dai lagi viaa Suusi.

⁵⁷ Tai lagi ismaacada bai Suusi balcai malca siaaco daacatadai Caifasi. Lagi rbaitaclaacamigada papaaligada judiduu. Ami casi ganampaidacatadai amamaatatuldiadami Diuusi sallicamigada lamadu pipiscaligada judiduu. ⁵⁸ Vaida Piiduru mosmalcasdaga oiditadai laga baitaclaacamigada papaaligada judiduu tuisiquigadaga ucami dai amaasi vaa dai daiva sandaaruu lamadu dai najada aagai istumaasi idunia lagi Suusicada.

⁵⁹ Taida taataandamigada papaali lamadu pipiscali vaa scatai vaamioma taataandamigada uusi dadagacada dudunucami judiduu gaagai amo istumaasi istucada gapiaga vaaajagi tomasi maitarvaavoi dai poduucai gataaania lagi muaragai.

⁶⁰ Dai vaascaga maitaa tomali amo istumaasi istucada gapiaga vaaajagi tomasi muidutai dada dai yaatagai. Dai cuugadaga dada gooca najadami yaatavogami ⁶¹ daida icaiti:

—Gocalli icaiti: “Aana istutuidi isdaitudagi laga quiupai dai vaica tasaicada apamu vanigidagi”, caiti gocalli —ascati gonajadami.

⁶² Amaasi abaitaclaacamigada papaali judiduu caquiva daida itadai Suusi:

—¿Maitaras gaaa noragida lagi tomali amo istumaasi? ¿Tumaasi goovai ismaacada aagai goovai gavui? —astadai.

⁶³ Taida Suusi maiñioocacai vii. Taida abaitaclaacamigada papaali judiduu itadai:

—Aana angaaagidi pasaida gaagaagidana Diuusi vuitapi ismaacada tomastuigaco oidaga pasabai aapi arCristo Diuusi marada siapra cho —astadai.

⁶⁴ Taida Suusi itadai:

—Aja Diuusi maradana poduucai isducatai aagai aapi. Dai aapima giñtagimu ana ismaacada viaa amo sallicami siDiuusi sallica padaga daacamu ana dai giñtagimu aapima silascada tavaagiaiñdaga imada ana icomai saagida —astadai Suusi.

⁶⁵ Taida abaitaclaacamigada papaali judiduu saasarai gayuucusi. Alii baamu lagi caacatai istumaasi aagai Suusi. Daida itadai abaitaclaacami:

—Gocalli polidi isarDiuusi marada di. Dai vui ñioocai Diuusi camaitagito aatama vaamioma najadami. Aapima caca isducatai vui ñioocai goovai Diuusi. ⁶⁶ ¿Tatuma duuna gocallica? —astadai.

Tai lagi itadai:

—Gapiaga caatacamiava goovai gataaaniivurai muaragai —astadai.

⁶⁷ Daida oodami sisividimi Suusi vuivasada dai capiacarai. Dai aa vuivasana capiacarai. ⁶⁸ Daida itadai:

—Aapi polidi isDiuusi gamaa amo sallicami. Maatani toora laga —astadai.

⁶⁹ Vaida Piiduru maigovai tuisicana daacatadai tai amo cusñiirugada abaitaclaacamigada papaali ami divia daida itadai lagi Piiduru:

—Aapiapa apra lamadu aimaraiña Suusi Galileeara oidacami —astadai acusñiiru.

⁷⁰ Damos Piiduru yaatagi daida itadai:

—Maitan maata ana pasioora aagai aapi —astadai.

⁷¹ Piiduru cavuusaimi maigo quidigamu, tai apra amai lagi vaa cusñiirugada ta Piiduru apra daida itadai ismaacada ami daraajatadai:

—Gocalli apra lamadu aimaraiña Suusi Nasareeara oidacami —astadai ali taji.

⁷² Damos Piiduru apamu yaatagi daida itadai:

—Maata Diuusi ismaimaata ana gocalli —astadai Piiduru.

⁷³ Dai laachicada lagi ismaacada ami daraajatadai abaana guuquiva Piiduru daida itadai:

—Sallicada aapiara aramoco Suusi mamaatardamigada apra. Asta apamaasi ñioocai aapi Suusi —astadai.

⁷⁴ VaidΛ ΔPiiduru galñaasi ñiooquimi daidΛ icaitimi:

—MaatΛ Diuusi nai aanΛ maimaatΛ gocΛΛli —ascaiti.

Tai aidΛ otoma cuujui Δtacucu. ⁷⁵ TaidΛ ΔPiiduru Δgito istΛΔdai ΔSuusi sai maiquiaa cuujuicai Δtacucu Δgai vaicojo itΛiya agaitadai sai maimaatΛ ΔSuusi. DaidΛ ΔPiiduru ii abiaadΛΓΛ dai soigΛΛdacai sosua.

27

¹ Dai mosmaasicai vΛΛsi ΔtΛΛaanΛdamigadΛ Δpapaali ΔΛmadu Δpipiscali judidíu gΛnaatagi isducatai muaagi ΔSuusi. ² Dai vulicami bΛΛcai ΔSuusi dai mΛΛ tΛΛgi ΔPilaato, Δgai ΔrtΛaanΛdamigadΛ JudeeΛΓΛ oidacami.

³ AidΛsidΛ ΔUudasi ismaacΛdΛ gatΛΛgi ΔSuusi tΛΛ mΛscamuaa agaitadai ΔSuusi alia soigΛΛli dai Δma duucacai gΛtagito. Dai Δpamu vuidacai vΛΛsi goΛmo coobai dan baivustaama piisu ΔbaitΛguucacamigadΛ papaali judiuíu ΔΛmadu Δpipiscali. ⁴ DaidΛ itΛΔdai:

—Alia soimaasi idui aanΛ gatΛΛgidacai Δmo cΛΛli maigΔpiΛΓΛ caatΛcami mΛsai muaana —astΛΔdai ΔUudasi.

DΛmos Δgai aa noragi daidΛ itΛΔdai:

—¿Dai gomaasi tumaasi ΔrgΔrvΛΛtarΛ aatΛmΛ? Aapi ΔΛgi ΔrgΔduñi —astΛΔdai.

⁵ TaidΛ ΔUudasi ami ΔgΛΛ quiupai Δrana suuli Δtumiñsi, dai ii dai gΛvuliji.

⁶ TaidΛ ΔbaitΛguucacami Δpapaali Δmpagi Δtumiñsi daidΛ itΛΔdai:

—Maibaiga isvΛΛnaida aatΛmΛ gogaa tumiñsi ismaacΛdΛ gΛoidi oodami Diuusi aa duiñdadΛ vΛΛtarΛ. Idi tumiñsi ΔrnamΛgadΛ ΔΛrai cascΛdΛ —astΛΔdai.

⁷ Dai aipaco gΛnaagi sai Δgai tumiñsicΛdΛ savΛda Δgai Δmo dΛvΛΛrai siaaco Aajataidami tΛΛgidu dai ami viaaca aagai siaaco yaasapadagi ismaacΛdΛ maitΛroidacami ami. ⁸ Dai DΛvΛΛrai ΔΛrai tΛΛgidu asta sivi ucami. ⁹ Poduucacai ΔpΛdui ismaacΛdΛ ΔΛquioma aagai Jeremiasicaru Diuusi ñiooquituldiadamigadΛ daidΛ icaiti: “Δjudidíu tΛΛaanΛdamigadΛ vuuquia Δgai goΛmo coobai dan baivΛstaama piisu plaata ismaacΛdΛ baiga duu dai aa namΛquida gocΛΛli ismaacΛdΛ gatΛΛgi gogΛmai cΛΛli. ¹⁰ Dai ΔgaicΛdΛ gasavΛli Δgai ΔdΛvΛΛrai ismaacΛdΛ Aajataidami tΛΛgidu, poduucacai isduucacai giñaagidi giñtΛaanΛdamiga”, ascaiti Jeremiasicaru.

¹¹ Tai vaidacai Δgai ΔSuusi ΔgΛΛ tΛaanΛdami vuitapi tai Δgai tΛcacai daidΛ itΛΔdai:

—¿Aapipasí ΔrraígadΛ judidíu? —astΛΔdai.

TaidΛ ΔSuusi itΛΔdai:

—Vaavuava, ΔjΛ —astΛΔdai.

¹² TaidΛ ΔbaitΛguucacamigadΛ Δpapaali ΔΛmadu Δpipiscali gΔpiΛΓΛ vuupai dΛmos ΔSuusi maiaa noragi tomali Δmo ñiooqui. ¹³ TaidΛ ΔPilaato itΛΔdai:

—¿Maitapas caΛ aapi vΛΛsi goovai mΛsmaacΛdΛ aagai gΛvui? —astΛΔdai.

¹⁴ TaidΛ ΔSuusi vΛΛscΛΓΛ maiaa noragi tomali Δmo istumaasi, dai poduucacai ΔgΛΛ tΛaanΛdami maitΛΛ istumaasi gΛtΛgituagi.

¹⁵ VaidΛ ΔPilaato dadagitoiña Δmo maisapicami aidΛ siaa duudagΛΓΛ ΔΛgi poduucacai gΛviidacatadai Δgai isdadagitoldiادagi Δoodami ΔΛgi ismaacΛdΛ ipΛliadagi Δgai. ¹⁶ Vai ami maisacariΛΓΛ cuupicatadai Δmo cΛΛli Baraavási tΛΛgiducami ismaacΛdΛ tomasioora cajiomacatadai. ¹⁷ Tai aidΛsi Δoodami gΛnΛmpagi ΔPilaato tΛcacai daidΛ itΛΔdai:

—¿MaacΛdΛ ipΛlidi aapimΛ isdagitua aanΛ Baraavási siΛSuusi ismaacΛdΛ Cristo aagai? —astΛΔdai.

¹⁸ Δgai maatΛcatadai ismoscoimudadΛ tadacatadai ΔbaitΛguucacamigadΛ Δpapaali dai cascΛdΛ gatΛΛgi ΔSuusi.

¹⁹ ΔPilaato quiaa daacatadai ΔdudunucamiΔrΔ taidΔ ΔooñigadΔ ootosi ñiooqui daidΔ itΔtdai:

—MaitigΔvapasada aapi gocΔΔli cΔΔ tuigacami ΔΔmadu. TuucarΔ tΔΔtΔquimi aanΔ Δmo istumaasi soimasi Δgai vΔΔtΔrΔ —asducai ootosi ñiooqui Pilaato ooñigadΔ.

²⁰ DΔmos ΔbaitΔguucacamigadΔ Δpapaali ΔΔmadu Δpipiscali avΔnaqui Δoodami sai baiyoma gataanΔna mΔsdagituagi Baraavási dai sai muaana ΔSuusi. ²¹ TaidΔ ΔgΔΔ tΔaanΔdami Δpamu ñioo dai tΔcacai Δoodami daidΔ itΔtdai:

—¿MaacΔdΔ goovai vΔgoocai sioma ipΔlidi aapimΔ isgΔndagitolda aanΔ? —astΔtdai.

Tai Δgai aa noragi daidΔ itΔtdai:

—Baraavási —astΔtdai.

²² TaidΔ ΔPilaato tΔcacai daidΔ itΔtdai:

—¿Dai goSuusi mΔismaacΔdΔ Cristo aagai ducatai iduuna aanΔ? —astΔtdai.

Tai vΔascatai aa noragi daidΔ itΔtdai:

—Siisañi curusiaba vai poduu muucuna —astΔtdai.

²³ TaidΔ ΔPilaato itΔtdai:

—¿Tumaasi soimaasi iducami goovio? —astΔtdai.

Tai Δgai Δpamu ijiña daidΔ itΔtdai:

—Siisañi curusiaba, vai poduu muucuna —astΔtdai.

²⁴ AidΔsi ΔPilaato catΔΔ iscamaitistui ΔoodamicΔdΔ cavaamioma galcaititai Δgai, dai gatai suudagi dai gΔico vΔΔsi Δoodami vuitapi daidΔ itΔtdai:

—AanΔ gia maitΔrgiñduñi gocΔΔlicΔdΔ. Goovai gia maitΔrgΔΔpiΔrΔ caatΔcami, goovai gia ΔΔgi aapimΔ ΔrgΔnaa duiñdaga —astΔtdai ΔPilaato.

²⁵ Tai vΔascatai Δoodami aa noragi daidΔ itΔtdai:

—AatΔmΔ ΔΔmadu gΔrmaamara tΔrgΔΔpiΔrΔ vΔΔtΔcamicagi —astΔtdai.

²⁶ TaidΔ ΔPilaato dagitoli Baraavási daidΔ ΔPilaato gatΔjai mΔsai gΔicarsana iquisanaicΔdΔ ΔSuusi dai tΔΔgi Δoodami sai curusiaba siisana sai poduu muucuna.

²⁷ Tai gooquiΔrΔ ΔgΔΔ tΔaanΔdami sandaarugadΔ vaidacai ΔSuusi gamu Pilaato quidi-
amu dai vai vΔΔsi Δsandaaru dai ami siaaco cΔacatadai ΔSuusi vΔΔsi sicoli guuquiva.

²⁸ MΔtai uupasi yuucusidΔ ΔSuusi dai aadi aa yuucusi vΔpΔgicami sai ΔpΔa maascamu Δmo raí, ²⁹ dai moo daama daí Δmo cooronai uuparaicΔdΔ duñisicami dai maa Δmo tΔΔvΔli sΔΔlisa padΔrΔ noviΔrΔ. DaidΔ gΔntootonacΔdΔ guuquiva ΔSuusi vaidΔrΔ dai parunai daidΔ icaiti:

—Sivi gia tΔvΔpi oidacamu aapi raígadΔ Δjudidíu —ascaiti.

³⁰ Dai sisividimi ΔpΔ dai bΔbΔyi tΔΔvΔli dai ΔgaicΔdΔ moodΔana gavai. ³¹ Dai canaato parunacai Δpamu uupasi Δyuucusi vΔpΔgicΔdΔ dai Δpamu aadi ΔΔgi yuucusidΔ. Dai boodΔrΔ vaidacai dai mΔΔ siisa agai curusiaba sai poduu muucuna.

³² Dai aidΔsi utudama iji Δgai abiaadΔrΔ vaidΔrΔ aayi Δmo cΔΔli Simuñi tΔΔgiducami SireñiΔrΔ oidacami mΔtai aagidi sai bΔΔcaiña Δgai ΔcurusigadΔ ΔSuusi.

³³ Dai poduucai aayi mΔΔca siaaco Gólgota tΔΔgidu. Gólgota icaidaga moodΔ muuquiadΔ. ³⁴ Dai ami oidi uuvasi varagadΔ vΔΔnagΔcami Δmo doadigami aliΔ Δcocami sai ΔgaicΔdΔ palΔpioma soimaa taatana. TaidΔ ΔSuusi mosdΔΔ dai camaitipΔli isiiyagi.

³⁵ Dai casiisacai curusiaba dΔmos maiquiaa muu Δgai tai gooquiΔrΔ nΔΔnΔitudai volao dai poduucai nΔida agai isioorai ajia agai yuucusidΔ ΔSuusi. Dai poduucai ΔpΔdúi istumaasi aagai Diuusi ñiooquituldiadamigadΔ daidΔ icaiti: “Sai nΔΔnΔituda agai volao dai poduucai nΔida aagai isioorai ajiagi ΔyuucusidΔ”. ³⁶ Dai ami daraajatai nuucada. ³⁷ Dai curusiaba moo daama daí Δmo oojai ismaacΔdΔ gatΔjai ΔPilaato dai aagai mΔstuisidΔ gatΔjai muaaragai daidΔ icaiti: “Idiava ΔrΔSuusi, raígadΔ judidíu”, ascaiti Δoojai.

³⁸ Dai abaana ΔSuusi siisisa gooca ΔΔsivogami Δmoco sΔΔlisa padΔrΔ Δmai curusiaba dai ΔgΔmai oogisa padΔrΔ Δmai curusiaba. ³⁹ Dai ismaacΔdΔ amui dΔgavusai galnaasi ñiooqui suuligidi ΔSuusi dai gidai gΔnmoomo, ⁴⁰ daidΔ itΔtdai:

—Epa aapi pasmaacada dadaitudai agaa quiuupaigada judidiu dai vaica tasaicada ivueeyi apamu calgacala igavuusaida aapi lagi. Siaapi arDiuusi marada tvañiñi bocurusiañdala —astadai.

⁴¹ Poduucal lapa parunai lbaitaguucacamigada apapaali amadu amamaataltuldiadami Diuusi sallicamigada amadu afariseo amadu apipiscali dai aipaco ganaagidi daida icaiti:

⁴² —Calgacala vuvaitu goovai aa dai goovai lagi gia maitistutuidi iscalgacala gavuusaidagi. Issallicada arvaavoi isagai argarraiga aatama judidiu vai tavanana curusiaiñdala taitai poduucal vaavoituda aatama lapa. ⁴³ Goovai povallidi siDiuusi nuucada. SiDiuusi sallicada oigadai calgacala vuusaidana tuduida sivi. Gocaasi garaagidi goovai saidal arDiuusi marada —ascaili lagi.

⁴⁴ Dai asta lalsivogami ismaacada cucurusiaba siisapicatadai ami sonuana asuusi galnaasi ñioocai lagi vvasi.

⁴⁵ Dai dan duucu vvasi oidigi tucapi vii vaic oora. ⁴⁶ Dai aida coi galasaco galala iña asuusi daida icaiti:

—Eloi, Eloi, lama sabactani —ascaili. Asmaacada itaiya alidi giñDiuusiga, giñDiuusiga ¿tuipasi giñdagito? astaiya alidi.

⁴⁷ Dai amoco ismaacada ami daraajatadai cal ispocaili lagi daida icaiti:

—Dañi vapaidi goovai adiuusi ñiooquituldiadamigada Eliiasi —ascaili.

⁴⁸ Tai otoma amaadutai mala dai bai amo visiocoli dai vadaitu uuvasi varagada lacocamicada dai amo tootoicami cuagara dai avisiocoli dai miaadala dadasdi asuusi sai visiusuna. ⁴⁹ Damos aa itadai:

—Tadagito sabai diviana Eliiasi dai calgacala vuusaidana —astadai.

⁵⁰ Taidal asuusi galala iña dai muu. ⁵¹ Vaidal agaa icusi ismaacada agaa quiuupaigadala judidiu sagiacatadai apamansi covocami amo sueeyi dai araana salli sarai tavidala abiaadala matana ucami. Dai davalrai gigivuli dai ooodai taatapai. ⁵² Daidal gacuucupioco siaaco yaasapicatadai acoidada dai mui oodami ismaacada vaavoituda itadai Diuusi duduaca acoidada saagidañdala. ⁵³ Dai caduaacacal apamu asuusi coidada saagidañdala daida agaa vvasi vuvaja coidada saagidañdala dai mala Jerusaleenala vaapa tai mui oodami tala.

⁵⁴ Tai amaasi tlaanadamigada sandaaru amadu agaa ismaacada nuucadacatadai asuusi aidasi tala lagi isgigivuli davalrai dai tala vvasi ismaacada apadui sallicada duduaadimu, daida icaiti:

—Baivaavoi idi cali sallicada arDiuusi maradacatadai ismaacada tvai tvaagiaiñdala —ascaili.

⁵⁵ Dai ami guucacatadai mui ooquei malcasdala naiditadai lapa ismaacada Galileeaiñdala oidatucuitadai asuusi dai soicitadai. ⁵⁶ Lagi saagida daraajatadai Maria Madaliña, dai Maria Jacovo dala dai Osee dala, dai Zevedeo marada dala.

⁵⁷ Dai caurui tai ami divia amo cali gaviidacami Osee tlagiducami. Lagi arArimateeala oidacami, lagi arvaavoitudadami asuusi lapa. ⁵⁸ Dai amaasi lagi naidamu apilaato dai tai asuusi tuucugada. Taidal apilaato gatjai masai tlagidana. ⁵⁹ Dai tvañdacal asuusi ami curusiaiñdala dai amo icusi maitucuracamiala biisa. ⁶⁰ Daidal aOsee casi gatjaitadai coocodagai amo vavuana masai ami yaasana silascada muquiagi lagi damos asuusi ami tala lagi. Dai cacupacal aquitaagiña amo gaa odaicada daivunu ii. ⁶¹ Vai ami daacatadai aMaria Madaliña amadu agamai Maria siaaco yaasapicatadai asuusi sonuana.

⁶² Aidal aratasaicatadai istuigaco baivuaadana lagi vvasi dai siaadiqui aribastaragaicatadai istuigaco maitistuma vvaadana lagi. Dai siaadiqui

ΛbaitΛguucacamigadΛ Λpapaali judidíu, ΛΛmadu Λfariseo mΛΛ nΛidamu ΛPilaato ⁶³ daidΛ itΛtΛdai:

—TΛgito aatΛmΛ Λyaatavogami Suusi aidΛsi quiaa oidacatadai Λgai iscaititadai sai vaica tasaicΛdΛ duaaca agaitadai Λgai coidadΛ saagidaiñdΛrΛ. ⁶⁴ CascΛdΛ gatΛaañiñi mΛsai cΛΛga nuucadacana mΛΛca siaaco yaasapi ΛSuusi vaica tasai uucami vai poduucai maidadana ΛSuusi mamaatΛrdamigadΛ tucarΛ vai maibΛΛna ΛtuucugadΛ vai gooquiΛrΛ maipocaitiada Λgai iscaduaaca. Dai poduucai ΛgooquiΛrdadΛ yaatagi vaamioma maicΛΛgaducagi siΛtuucamidΛrΛ —astΛtΛdai.

⁶⁵ DaidΛ ΛPilaato itΛtΛdai:

—Moguuca giñsandaaruga. Vaidacai aapimΛ dai mΛΛca siaaco cayaasa ΛSuusi cΛΛ bai duñia isistutuidi di vai poduucai maibΛΛna ΛmuuquiadΛ —astΛtΛdai ΛPilaato.

⁶⁶ Dai iji dai mΛΛ cΛΛga baidui siaaco yaasapicatadai ΛSuusi dai seeracΛdΛ bidasa dai ami seeraba daí ΛseeyogadΛ ΛgΛΛ baitΛcΛaacamigadΛ Λromamano. Vai ami daraajatadai Λsandaaru ΛrΛ.

28

¹ Dai cadaivunucai ΛibΛstaragai tasΛrΛ dai camaasimi oidigi tumiñoco daidΛ ΛMaría Madaliña ΛΛmadu ΛgΛmai María iji mΛΛca siaaco yaasapicatadai ΛSuusi. ² Tai todian duucai gigivuli dΛvΛΛrΛi, Λmo Diuusi tΛaañicarudΛ tΛvai tΛvaagiaiñdΛrΛ cascΛdΛ. Dai aΛcai mΛΛca siaaco yaasapicatadai ΛSuusi maigovai daitu Λodai istucΛdΛ cuupicatadai Λgai dai daama daiva Λodai. ³ DadadacΛi Λgai Λpan duucai pΛpΛdocΛdami dai yuucusidΛ Λpan Λsi tootuja cΛvai. ⁴ MostΛΛgacai Λsandaaru ΛDiuusi tΛaañicarudΛ giigivuli duduaadimucui dai camoscoidadΛ duucai vii. ⁵ Dai amaasi ΛDiuusi tΛaañicarudΛ itΛtΛdai Λooqui:

—MaitavΛr duduaadicuda. AanΛ cΛΛga maata isgaagai aapimΛ ΛSuusi ismaacΛdΛ curusiaba gΛsiisatu. ⁶ Dai Λgai maitipu tami casiat duaaca isduucui aagaitadai Λgai. Baigovai avΛr iimi dai ñΛida siaaco caatΛcatadai Λgai. ⁷ IimΛdavurai otoma dai mΛΛ aagida ΛmamaatΛrdamigadΛ iscaduaaca Λgai coidadΛ saagidaiñdΛrΛ dai sivi imia Λgai Λgai gΛnbaitΛqui Galileamu dai ami tΛΛgimu aapimΛ. Goovai ΛrvΛΛsi ismaacΛdΛ gΛnaagida iñagai aanΛ —astΛtΛdai.

⁸ TaidΛ Λooqui otoma iji abiaadΛrΛ baigΛnΛliatugai dai duduaadimutugai. Dai voopoigi dai mΛΛ gΛraagida Λgai aatΛmΛ mamaatΛrdamigadΛ ΛSuusi vΛΛsi istumaasi aagidi ΛDiuusi tΛaañicarudΛ. ⁹ Dai aidΛsi voopoigitadai Λgai tai vuidΛrΛ aayi ΛSuusi dai viaatuli. Tai Λgai abaana gΛntootonacΛdΛ guuquiva ΛSuusi dai siaa duutuli dai taata ΛΛcasodΛ. ¹⁰ Tai Λgai itΛtΛdai:

—MaitavΛr duduaadicuda. Iimivurai dai mΛΛ aagida giñaaduñi vai iimΛna Galileamu dai ami giñtΛΛgimu Λgai —astΛtΛdai.

¹¹ AidΛsi Λooqui gamu iimΛitadai taidΛ Λsandaaru chiΛΛqui caayamu iji dai aagidi ΛbaitΛguucacamigadΛ ΛpapaligadΛ Λjudidíu vΛΛsi istumaasi ΛpΛdui. ¹² TaidΛ ΛbaitΛguucacamigadΛ iji dai mΛΛ aatagi Λgai Λpipiscali ΛΛmadu dai nΛida aagai isducatai iduñiagi. Dai gooquiΛrΛ aa namΛqui Λgai mui tumiñsi Λsandaaru ¹³ daidΛ itΛtΛdai:

—Aagidavurai aapimΛ situcarΛ coocosΛcatadai aapimΛ sai dada ΛSuusi mamaatΛrdamigadΛ dai bΛΛcai ΛtuucugadΛ ΛSuusi. ¹⁴ IsΛgΛΛ tΛaanΛdami maatia goovai aatΛmΛ atΛbai duñiagi Λgai ΛΛmadu cascΛdΛ maitasiΛnduñia Λgai —astΛtΛdai.

¹⁵ TaidΛ Λsandaaru vui Λtumiñsi dai iji dai mΛΛ aagidi istumaasi aagidi Λgai. Dai poduucui aagai Λjudidíu asta sivi ucami.

¹⁶ Dai poduucui iji aatΛmΛ baivustaama dan Λmoco mamaatΛrdamigadΛ ΛSuusi gamu Galileamu Λmo quiidiamu siaaco aagai ΛSuusi. ¹⁷ Dai aidΛsi tΛΛ aatΛmΛ ΛSuusi siaa

duutuli dΛmos ΛΛmoco gΛraaduñi maicΛΛga vaavoitudaitadai. ¹⁸ TaidΛ ΛSuusi abaana cΛquiva aatΛmΛ dai povΛrtΛtΛdai:

—AanΛ via Λmo sΛΛlicami dai vaamioma gataaanΛi tΛvaagiΛrΛ dai tami oidigΛrΛ. ¹⁹ IimΛdavurai aapimΛ dai aagida oodami vΛΛsi oidigΛrΛ oidacami sai aliΛsi gΛaagai isvaavoitudai iñsaanΛ rΛcΛΛgacΛrΛ vuviadami dai poduucai rgiñmamaatΛrdamicagi. IsmaacΛdΛ vaavoitudai Λgai gia vapaonavurai Diuusi gΛrooga guvucadadΛcΛdΛ dai giñguvucadagacΛdΛ, aanΛ rDiuusi maradΛ, dai Diuusi IbΛadΛ guvucadadΛcΛdΛ vai poduucai maatiagi aa iscavaavoitudai Λgai. ²⁰ Dai maatΛtuldavurai sai ΛΛgidiña vΛΛsi istumaasi gΛnaagidi aanΛ. MaatΛcavurai aapimΛ iñsaanΛ gΛnΛΛmadu daaca iñagai vΛΛs tasai ugitΛcai oidigi ucami —gΛrtΛtΛdai ΛSuusi.

MosΛcaasi.

Marcusi ooja istumaasi ivuaadana **ΛSuusi Cristo** aid_Λsi aim_Λraitadai tami oidigi daama.

¹ ΛΛquioma ooja Isaíacaru _Λmo ñiooqui Diuusi ñiooquid_Λra ismaac_Λd_Λ istutuidi isbai_Λliatuda oodami aagaitai **ΛSuusi Cristo** Diuusi marad_Λ.

² Isaía _Λrñiooquituldiadamigad_Λcatadai Diuusi dai aagai sai Diuusi pocaiti:

Ootosamu aan_Λ _Λmo ootosicami aapi Cristo g_Λbait_Λqui

Vai _Λgai aagidana _Λoodami sai divia agai aapi.

Daid_Λ _Λoodami _Λma duucaí g_Λnt_Λt_Λgítodamu

Dai camaisoimaasi ivuaadamu.

³ Diuusi ootosa agai _Λmo c_Λli sai oidigana gamamaat_Λtuldiña dai poduucái aagidamu _Λgai oodami:

“Caotoma divia agai g_Λrt_Λaan_Λdamiga casc_Λd_Λ _Λma duucaí av_Λr g_Λnt_Λt_Λgíto dai camaisoimaasi ivuaada”.

Asduu ooja Isaía. ⁴ Tai divia **ΛVuaana** dai oidigana vapaconaimi _Λoodami, dai aagidi sai g_Λaagai is_Λma duucaí g_Λnt_Λt_Λgítuagi dai isg_Λnvapaconacagi dai camaisoimaasi ivuaadagi sai poduucái Diuusi oig_Λldana soimaascamigad_Λ. ⁵ Tai ami oidig_Λra dada v_Λasi Judeea d_Λv_Λri_Λra oidacami dai Jerusalem_Λra oidacami dai ca_Λca agai istuma aagaiña **ΛVuaana**; vaid_Λ **ΛVuaana** vapaconaiña ami _Λg_Λl aqui Jordán_Λra ismaac_Λd_Λ aagaiña _Λsoimaascami ismaac_Λd_Λ ivuaadana sai Diuusi oig_Λldana.

⁶ Daid_Λ **ΛVuaana** yuucusid_Λ cameyu vopod_Λc_Λd_Λ duñisicatadai dai givurad_Λ ogic_Λd_Λ duñisicatadai dai cuaadana _Λgai soosoyi dai saivoli. ⁷ Dai aagidiña _Λgai _Λoodami Diuusi ñiooquid_Λ daid_Λ it_Λt_Λdaiña:

—Gooqui_Λra divia agai _Λmai ismaac_Λd_Λ vaamioma viaa guvucadagai iñsaan_Λ. Aan_Λ tomali maiviaa s_Λlicami iscuiquiagi dai uupasdagi susuusacad_Λ gígíaragad_Λ, aan_Λ maitistutuidi si_Λasi istutuidi _Λgai dai _Λgai vaamioma nam_Λga iñsaan_Λ casc_Λd_Λ. ⁸ Aan_Λ g_Λnvapaconai aapim_Λ suudagic_Λd_Λ d_Λmos _Λgai divimu dai maaqui agai oodami guvucadad_Λ Diuusi Ib_Λad_Λ —ast_Λt_Λdaiña **ΛVuaana**.

⁹ Tai aid_Λ tuigaco ii **ΛSuusi Nasareetaiñ_Λra** Galilea d_Λv_Λriaiñ_Λra m_Λca siaaco daacatadai **ΛVuaana** taid_Λ **ΛVuaana** vacoi **ΛSuusi** ami _Λaqui Jordán_Λra. ¹⁰ Amaasi mosvuusai **ΛSuusi** suudagiaiñ_Λra dai t_Λ t_Λvaagi taid_Λ g_Λcupioco dai Diuusi Ib_Λad_Λ _Λmo tugu maasi t_Λvai _Λgai daama. ¹¹ Tai caidatu _Λmo ñiooqui t_Λvaagiaiñ_Λra daidi caiti:

—Aapiap_Λ argiñmara ismaac_Λd_Λ ali_Λ oig_Λdai aan_Λ dai ali_Λ baigiñ_Λlidi aan_Λ aapic_Λd_Λ —ascaiti _Λñiooqui.

¹² Tai gooqui_Λra Diuusi Ib_Λad_Λ vaidacai **ΛSuusi** oidigamu. ¹³ Tai _Λgai ii dai oidigana daja goo coobai tasai c_Λc_Λisi saagida vaid_Λ **ΛDiaavora** soimaasi iduiñtulda _Λlídítadai **ΛSuusi**. Tai dada Diuusi t_Λt_Λañicarud_Λ dai nuucada **ΛSuusi** sai maisoimaasi iduiñtuldana **ΛDiaavora**.

¹⁴ Aid_Λ tuigaco sid_Λ **ΛEroodasi** maisa **ΛVuaana**, ii **ΛSuusi Galileeamu**, dai gaaagidimi Diuusi ñiooquid_Λ dai isducatai gat_Λaan_Λi Diuusi. ¹⁵ Daid_Λ it_Λt_Λdai _Λgai _Λap_Λ _Λoodami:

—Casi atyoga aayi istuigaco soiña agai Diuusi oodami sai c_Λgac_Λra oidacana casc_Λd_Λ _Λma duucaí av_Λr g_Λnt_Λt_Λgíto vuitapi Diuusi dai vaavoituda isDiuusi c_Λgac_Λra vuvaida agai oodami —ast_Λdai Suusi.

¹⁶ Agaa suudagi ismaacada Galilea taa gidu ugidiana salli imitadai Suusi dai taa gooca gansiagama Simuñi amadu Aandarsi. Agai arvatoa vuudamicatadai dai suudar dadaitudai ganvatoa vuicaru. ¹⁷ Taidai Suusi itadai:

—Giñoidávurai nai ana ganmaatuldana masducatai gaagadagi oodami vaidai giñvaavoitudaiña —astadai Suusi.

¹⁸ Tai agai otoma anaasi viaa ganvatoa vuicaru dai oi Suusi.

¹⁹ Vaidai Suusi apiaimai dai baitaquioma taa Jacovo Sevedeo marada dai Vuaana Jacovo sucuida, vai amo vaarcu arana daraajatai darasdi ganvatoa vuicaru. ²⁰ Taidai Suusi vai agai sai oidana tai agai anaasi vaarcu arana viaa ganooga amadu apipiooñigada dai oi Suusi.

²¹ Amaasi aayi agai Capernaumara; dai mosaayi ibastaragai tasara tai vaa Suusi ajudidíu quiupaigadara dai gaagacai gamamaatuldimi Diuusi ñioocida. ²² Dai vascatai ismaacada caa maitaa isducatai gantatagituagi caacatai sialla caaga ñioocai Suusi. Amo sallyicami viaacami duucai gamamaatuldidi agai dai maisiu pan duucai amo mamaatuldidiadami Diuusi sallyicamidada. ²³ Dai ami ajudidíu quiupaigadara daacatadai amo callyi ismaacada viaacatadai amo Diaavora taañicaruda daidai Diaavora taañicaruda iñaquitu allyi daidai itadai agai Suusi:

²⁴ —¿Tuipasi garsaagida vapacai aapi Suusi Nasareetara oidacami? ¿Garcoodapasi agai dai divia? Aanaan gia caaga gamaata dai maata ana pasiarDiuusi marada ismaacada tomali amo imidagai maisoimaasi ivueeyi —astadai allyi ismaacada viaacatadai Diaavora taañicaruda.

²⁵ Taidai Suusi bagaimi Diaavora taañicaruda daidai itadai:

—Maitiñoocada mosavuusai dai dagito gollyi —astadai Suusi.

²⁶ Tai amaasi Diaavora taañicaruda suiquituli allyi dai gagara iñaquimi dai vuusai allyi iñdara. ²⁷ Tai vascatai ismaacada ami daraajatadai alia duduaadimu, dai aipaco gantacacaimi daidai icaitimi:

—¿Tumaasi goovai? ¿Tuma utudui garmamaatuldidi goovai? Gollyi gia sallyicada viaa guvucadagai asta Diaavora taañicaruda larra agidi dai vuovacai oodami iñdara —ascati oodami.

²⁸ Tai otoma gamai vansi Galilea davarilara istumaasi ivuaadatadai Suusi.

²⁹ Aidasi vuvaja ajudidíu quiupaigada iñdara Suusi amadu Jacovo amadu Vuaana oi agai Simuñi dai Aandarsi quidiamu. ³⁰ Vaidai Simuñi tuumuda alia coococatadai oiditai toiñdagai dai caatcatadai, matai agidi Suusi sai agai coococatadai. ³¹ Taidai Suusi miaadara caquiva dai noviaiñdara bai dai vañigi. Mospodui agai tai dagito toiñdagai, dai agai vaa ooqui agai dai bibi.

³² Dai aidasi catuca, matai vuaapi Suusi vansi coococoidada dai ismaacada viaacatadai Diaavora taañicaruda larra. ³³ Dai vansi oodami ganampagi ami quitaagiña.

³⁴ Taidai Suusi duduaadi muidutai naana maasi coocodagai viaacami dai vuvaitu oodami iñdara mui Diaavora taañicaruda. Diaavora taañicaruda gia maatcatadai Suusi damos agai maidadagitoiña isñoocada agai sai maimaasico vujana oodami vuitapi siorra agai.

³⁵ Suusi siaalimoda vañi quiaa tucagamucatai dai ii oidigamu dai malla gamamada agai. ³⁶ Taidai Simuñi amadu aaduñda gaagamu Suusi. ³⁷ Dai aidasi taa agai potadai: —Vansi oodamiava gaagai —astadai.

³⁸ Damos Suusi itadai:

—TimΛda sibΛacoga dai ami gaaagida ΛpΛ Diuusi ñiooquidΛ. Gomaasi ivuaada iñagai aanΛ dai divia tami oidigi daama —astΛtdai ΛSuusi.

³⁹ Dai ii vΛasi Λjudidíu quiquiuupaigadΛrΛ Galilea dΛvΛariΛrΛ dai ami gama-maatΛtuldimi Diuusi ñiooquidΛ dai vuvaidimi Diaavora tΛtΛañicarudΛ oodamiaiñdΛrΛ.

⁴⁰ TaidΛ ΛSuusi miaadΛrΛ cΛquiva Λmo cΛli ismaacΛdΛ viaacatadai Λmo coocodagai ismaacΛdΛ duvaldi gatuucuga, dai gΛtootonacΛdΛ cΛquiva daidΛ itΛtdai:

—PΛsipΛliadagi istutuidi aapi isgiñduaaidagi —astΛtdai ΛcΛli coocoadΛ ΛSuusi.

⁴¹ TaidΛ ΛSuusi soigΛldan tadatu dai taata gΛnovicΛdΛ daidΛ itΛtdai:

—IpΛlidiana isgΛduaaidagi, duaadicami ivii —astΛtdai.

⁴² MospotΛi ΛSuusi tai maigo ii ΛcΛli coocodadΛ dai cacΛΛ duaadicami vii. ⁴³ TaidΛ ΛSuusi ootoi dai sΛlicΛdΛ dai isaagada Λgai gomaasi daidΛ itΛtdai:

⁴⁴ —Dañi, maitiaagiada tomali Λmaadutai pΛsducatai dueeyi mosai imi dai mΛΛ vuidΛrΛ cΛquiva Λpaali dai oida istumaasi aagai Moseesacaru sΛlicamigadΛ vai nΛidiña Λoodami pΛscadueeyi —astΛtdai ΛSuusi.

⁴⁵ TaidΛ ΛcΛli mosii dai otoma aagidimi vΛascatai isducatai ΛpΛdui. CascΛdΛ ΛSuusi maitistutuiditadai isvaquiagi tomali ΛmapΛcΛrΛ vΛasi oidacami vuitapi dai baiyoma mo-sugidiana aimΛraña siaaco maitipucataidai oidacami, vai vΛascΛrΛ muidutai aipadΛrΛ ajioopaiña siaaco ucami daaca Λgai.

2

¹ Dai bochiΛΛqui tasaicΛdΛ ΛSuusi Λpamu ii Capernaumamu; tai otoma maí Λoidacami isgΛquiiyΛrΛ daacatadai Λgai. ² Dai otoma sΛlicΛdΛ mui gΛnΛmpagi oodami tomali maiaΛcatadai siaa sΛli vaapaquiagi aa; vai Λgai gamaatΛtulditadai Diuusi ñiooquidΛ. ³ Amaasi aayi maacova cΛcΛli dai uusiΛrΛ bΛcaiticatadai Λmo cΛli ismaacΛdΛ maitistutuiditadai isoñiagi. ⁴ DΛmos maitΛtagaitadai Λgai isducatai aitudagi ΛcoocoadΛ siaaco daacatadai ΛSuusi mosΛΛ muiducatai oodami, dai amaasi vaaqui daama tΛtΛsai dai siaaco daacatadai ΛSuusi sΛli daama cupioco dai amui sΛli tΛvañi ΛcoocoadΛ uusiΛrΛ. ⁵ Dai aidΛsidΛ ΛSuusi tΛΛ siΛΛ cΛΛga vaavoitudaitadai Λgai, itΛtdai Λgai ΛcoocoadΛ:

—Giñmara gΛsoimaascamiga caoigΛldi —astΛtdai.

⁶ DΛmos ΛΛmoco mamaatΛtuldiadami sΛlicami ismaacΛdΛ ami daraajatadai ΛpΛnΛlidi: ⁷ “¿IstuisidΛ poduucai ñioocai gocΛli? Parundan caiti goovai Diuusi, tomali Λmaadutai maitistutuidi isgaoigΛliadagi gasoimaascamiga mosΛΛgi Diuusi”, asΛnΛlidi ΛmamaatΛtuldiadami sΛlicami. ⁸ DΛmos ΛSuusi maatΛcatadai istumaasi gΛntΛgitoitadai Λgai daidΛ itΛtdai:

—¿Tuimasi poduucai gΛntΛgitoi aapimΛ? ⁹ ¿Tumaasi sioma maisijaiga isaagidagi gococoadΛ: “GΛsoimaascamiga caoigΛldi”, siΛpΛ potΛΛdagi: “Vañigiñi dai bai gΛvaacosi dai imΛda”? ¹⁰ GΛntΛΛgidamu aanΛ iñsaanΛ ismaacΛdΛ viaa Λmo sΛlicami viaa guvucadagai ΛpΛ tami oidigi daama isgaoigΛldiada gasoimaascamiga —astΛtdai ΛSuusi ΛmamaatΛtuldiadami sΛlicami.

Dai amaasi itΛtdai Λgai ΛcΛli coocoadΛ:

¹¹ —Aapi angΛagidi vañigiñi dai bai gΛvaacosi dai noragi gΛquiiyamΛ —astΛtdai ΛSuusi.

¹² TaidΛ ΛcoocoadΛ otoma vañi; dai bai gΛvaacosi dai vuusai abiaadΛrΛ vΛascatai vuitapi. Tai vΛascatai camaitΛΛ isducatai gΛntΛgitoagi tΛΛgacai goomasi dai cΛΛga ñiooquimi Diuusi vΛatarΛ daidΛ icaiti:

—Tomali Λmo imidagai mainΛidiña aatΛmΛ gomaasi —ascaitimi Λoodami.

13 Dai gooquiara ii asuusi apamu agaa suudagi ugidiana; dai aidasi vaaasi aoodami miaadara guuquiva siaaco daacatadai asuusi tai agai mamaatutuli Diuusi ñiooquida.

14 Dai aidasi daivusquimi asuusi amapaara taa amo caali Leví taagiducami Alfeo marada vai daacatadai ami siaaco gavuudana agai tumiñsi. Agai artumiñsi vuudamicatadai, taid asuusi itadai:

—Giñoidáni —astadai.

Taid asuusi otoma caquiva dai oí.

15 Dai aidasida gacuaadatadai asuusi Leví quiidiara amadu muidutai tumiñsi vuudami amadu aa soimaasi ivuaadami. Vaascatai mesa vuidara daraajatadai amadu asuusi dai vaaasi asuusi mamaatardamigada ara. Ali muiducatadai ismaacada oidatucuiña. 16 Damos amamaatutuldiadami samicami amadu afariseo taagacai isasuusi vaaascatai amadu gacuaadatadai itadai agai amamaatardamigada:

—¿Tuisida gamamaatutuldiadamiga amadu gacueeyi daida yaayi tumiñsi vuudami dai soimaasi ivuaadami amadu? —astadai.

17 Damos aidasi ca asuusi imaasi itadai:

—Ismaacada maicoococoñi maitagito duduaaidiadamí mosacaasi ismaacada coococoñi. Dai poduucai aan maisiu caaga ivuaadami vaatar divia. Aan divia dai cacagara vuvaida iñagai soimaasi ivuaadami —astadai asuusi.

18 Amo imidagai gayunanducai avuaana mamaatardamigada amadu afariseo maamatardamigada, tai dada amoco oodami siaaco daacatadai asuusi dai cacacai daida itadai:

—¿Tuisida gayunandui avuaana mamaatardamigada amadu afariseo maamatardamigada, vai aapi gamamaatardamiga vaascara gacuadana? —astadai agai asuusi.

19 Taid asuusi aa noragi daida itadai:

—¿Istutuidisi isgayunanduagi avapaidarsicada amo cunataragiara siascada quiaa daraajagi acucuntadami? Siascada quiaa daraajagi acucuntadami maitaagai isgayunandudagi avapaidarsicada. 20 Damos istodian duucái gamuaatudagi caali aida gia gayunanduan tada avapaidarsicada —astadai asuusi.

21-22 Dai vaamioma aagidi daida itadai:

—Tomali maadutai maitistutuidi isvaavoitudagi istumaasi gamamaatutuldi aan dai apiavaavoitudadagi gavaavoitudaraga —astadai asuusi.

23 Amo imidagai ibastaragai tasara taligi asicami saagida imaitadai asuusi; vaid amamaatardamigada vaiñcumaimi taligi muurada saagida iimaitai. 24 Vaid afariseo itadai asuusi:

—Dañi ¿tuisida ivueeyi gamamaatardamiga aa duiñdagai ismaacada Moseesacaru samicamigada aagai sai maitipu oigaragai isivuaadagi ibastaragai tasara? —astadai afariseo.

25 Damos asuusi itadai:

—¿Tomali amo imidagai masmai quiaa naidi aapima aoojai siaaco aagai istumaasi idui adavi amadu aaduñda amo imidagai ali oidacai biuugigai? 26 Siaaco aagai sai vaa adavi quiuupiaraidasida abiaatar abaitacaacamigadacatadai papaali, dai bli agai acuaadagai Diuusi dasdarada ismaacada agi papaali viaacatadai oigaragai isugiagi tai agai uu dai aa oí gaaduñi —astadai asuusi.

27 Daid itadai ara asuusi afariseo:

—Ibastaragai tasai arsiaa duutudaragai Diuusi vaatar. Vaamioma namaga oodami siabastaragai tasai. 28 Cascada aan iñsmacada viaa amo samicami ara viaa guvucadagai isgaaagiadagi istumaasi gaagai isivuaadagi ibastaragai tasara —astadai asuusi.

3

1 TaidΛ ΛSuusi vaa Λpamu Λmo quiuupaigadΛΛΛ Λjudidíu vai ami daacatadai Λmo cΛΛli ismaacΛdΛ gaquisapi Λmo novidΛ. 2 Vai aa soobidacatadai ΛSuusi dai nΛida agai sabai duaaidana Λgai ΛcΛΛli ibΛstaragai tasΛΛΛ vai poduucai viaaca Λgai istucΛdΛ gΛΛpi Λrvuaajagi. 3 Amaasi ΛSuusi itΛtΛdai ΛcΛΛli ismaacΛdΛ gaquisapi ΛcadΛ:

—Vañigiñi dai Λran Λasi cΛquiiva —astΛtΛdai.

4 Dai amaasi itΛtΛdai ΛSuusi Λoodami ismaacΛdΛ ami daraajatadai:

—¿Tumaa aagai Moseesacaru sΛΛlicamigadΛΛΛ? ¿Isoidaga oigaragai isivuaadagi ibΛstaragai tasΛΛΛ Λmo istumaasi cΛΛgaducami maicΛΛgaducami sio? ¿CΛΛgacΛΛΛ vuu-saidagi Λmo oodami muaagi sio? —astΛtΛdai ΛSuusi.

DΛmos Λгаа maiñiooca vii. 5 VaidΛ ΛSuusi baamudacΛdΛ nΛnΛidi dai soiΛliaragaicΛdΛ maimaataΛ caΛcatai Λgai istumaasi aagidi ΛSuusi. Amaasi ΛSuusi itΛtΛdai ΛcΛΛli ismaacΛdΛ gaquisapicatadai novidΛ:

—SΛΛliñañi gΛnovi —astΛtΛdai.

Tai Λgai sΛΛli dai cacΛΛga duaadicami vii. 6 Tai amaasi otoma vuvaja Λfariseo abiaadΛΛΛ dai avΛnaquida agai ΛEroodasi aaduñdΛ dai muaa agai ΛSuusi.

7 DΛmos ii ΛSuusi ΛΛmadu ΛmamaatΛrdamigadΛ ΛgΛΛ suudagi ugidiamu, tai mui oodami GalileeΛΛΛ oidacami oí. 8 Dai aidΛsi aa oodami maí ΛpΛ isivuaadatadai ΛSuusi istumaasi gΛgΛrducami muidutai dada siaaco daacatadai Λgai dai nΛida agai JudeeaiñdΛΛΛ, dai JerusaleenaiñdΛΛΛ, dai IdumeaiñdΛΛΛ dai vasmocoradΛΛΛ ΛgΛΛ aqui Jordán dai Tiuro dΛvΛΛriaiñdΛΛΛ dai SidooniaiñdΛΛΛ. 9 VaidΛ ΛSuusi caΛΛquiasdΛΛΛ abiaadΛΛΛ aagidi gΛmamaatΛrdamiga sai baiduiñdacana Λmo vaarcu, vai ami daaca agai Λgai sai mainuituscΛiña mosΛΛqui oodami. 10 ΛSuusi casΛΛlicadΛ mui dud-uaadi oodami gΛgυvucadacΛdΛ vai cascΛdΛ aa coococoidadΛ aipaco nuituscΛiña ΛSuusi vΛΛscatai taata aliditai. 11 VaidΛ Λoodami ismaacΛdΛ viaacatadai Diaavora tΛtΛaañicarudΛ mostΛtΛΛgaiña ΛSuusi dai vuidΛΛΛ gΛtootonacΛdΛ guguucaina vaidΛ ΛDiaavora tΛtΛaañicarudΛ iññaquitudaiña vai Λgai itΛtΛdaiña:

—AapiapΛ ΛrDiuusi maradΛ —astΛtΛdaiña.

12 DΛmos ΛSuusi sΛΛlicadΛ daí ΛDiaavora tΛtΛaañicarudΛ ismaasiuldagi sioorΛ Λgai.

13 Dai gooquiΛΛΛ tΛsai ΛSuusi Λmo giidiamu, dai vaidacai ismaacΛdΛ Λgai ipΛli tai Λgai oí. 14 Dai amaasi Λcovai vuvaitu baivustaama dan gooca Λoodami saagidaiñdΛΛΛ sai ΛΛmadu ajioopaiña, dai sai gooquiΛΛΛ gaaagidiña Λgai Diuusi ñiooquidΛ. 15 Dai maa guvucadagai sai duduaaidiña coococoidadΛ dai sai vuvaidiña Diaavora tΛtΛaañicarudΛ oodamiaiñdΛΛΛ. 16 Λcovai vusaitu ΛSuusi, Simuñi Piiduru, dai 17 Jacovo dai siΛΛgidΛ ismaacΛdΛ Vuaana tΛΛgidu Λgai ΛrSevedeo maamaradΛ, dai Suusi Boanerges aagai Λgai ismaacΛdΛ tΛiya alidi cΛcΛΛli ismaacΛdΛ cavami ñioocai Λpan duucai covoñdami. 18 Dai AandΛΛasi, dai Piili, dai Bartolomé, dai Mataivo, dai Tomás, dai Jacovo. Alfeo maradΛ dai Tadeo, dai Simuñi ismaacΛdΛ ΛrΛmoco ismaacΛdΛ vuvaida aliditai Λromamano. 19 Dai Uudasi Iscaliote ismaacΛdΛ gooquiΛΛΛ gatΛΛgi ΛSuusi mΛsai muaana.

Dai gooquiΛΛΛ vaa ΛSuusi Λmo quiiyΛΛΛ ΛΛmadu ismaacΛdΛ Λcovai vuvaitu Λgai. 20 Tai Λpamu sΛΛlicadΛ mui gΛnΛmpagi oodami ami quiiyΛΛΛ vai Λgai tomali maitistutuiditadai isgaugiagi. 21 Dai aidΛsi maí ΛSuusi aaduñdΛ gomaasi dada dai vaidaquia agai pocaititai sai vuiirutu Λgai.

22 VaidΛ ΛmamaatΛtuldiadami sΛΛlicami ismaacΛdΛ JerusaleenaiñdΛΛΛ dada icaiti:

—Idi cΛΛli viaa Beelsevú ismaacΛdΛ ΛrDiaavora vai Λgai guvucadadΛcΛdΛ vuvaidi goovai Diaavora tΛtΛaañicarudΛ —ascaiti ΛmamaatΛtuldiadami sΛΛlicami.

²³ Tai amaasi ΔSuusi vai Δoodami dai aagidi Δmo ñiooqui cuentocΔΔ daidΔ itΔΔdai:

—¿SiaadΔΔ istuidΔna ΔDiaavora isΔΔgi Δvusedagi oodamiaiñΔΔ? ²⁴ IsΔmapΔCΔΔ oidacami ΔΔgi Δncocodagi otoma aipacoga Δncoodian tada Δgai. ²⁵ IsΔmo quiiyΔΔ oidacami ΔΔgi Δncocodagi otoma aipaco Δncoodian tada Δgai. ²⁶ Dai siΔDiaavora ΔΔgi Δvui Δsiasa Δliada siaadΔΔ istuidΔna Δgai, baiyoma mosugitian tada Δgai.

²⁷ Tomali Δmaadutai maivaquian tada Δmo CΔΔli omaligami quiidΔΔ dai ΔΔsidagi, ismaivuliagi ΔpΔgΔ; avΔnacai isvulia gia Δdagitian tada Δgai mΔSΔΔsdagi.

²⁸ SΔΔlicΔΔ aan Δnaagidi sai baiga isoigΔdagi oodami vΔΔsi soimaascamigadΔ dai issoimaasi ñiooqui ñioocada Δgai ΔpΔ; ²⁹ DΔmos sioorΔ vui ñioocadagi Diuusi IbΔadΔ Δgai gia maiviaa oigΔdaragai tomali Δmo imidagai poduucai Δgai ΔrduñidΔ tomastuigaco —astΔΔdai ΔSuusi.

³⁰ ΔSuusi poduucai aagidi Δoodami pocaititai Δgai saidΔ ΔSuusi viaa Δmo Diaavora tΔaÑicarudΔ.

³¹ Tai gooquiΔΔ ami dada ΔSuusi susuculidΔ Δmadu ΔdΔΔΔ, Δmos quiidigaiñΔΔ vii Δgai dai abiaadΔΔ ootosi ñiooqui ΔSuusi sai diviana. ³² Vai Δgai ismaacΔΔ sonuana daraajatadai ΔSuusi itΔΔdai:

—QuiidigaiñΔΔ daraaja Δdaada Δmadu Δsusuculi daidΔ Δgaagai —astΔΔdai.

³³ DΔmos ΔSuusi itΔΔdai:

—¿VoorΔ ipΔlidi aapimΔ isΔrgiñdaada daidΔ giñsusuculi? —astΔΔdai.

³⁴ Dai amaasi nΔnΔlidi vΔΔscatai ismaacΔΔ ami sicoli daraajatadai siaaco daacatadai Δgai daidi tΔi:

—Idi ΔpΔ ΔrΔpan ducami giñdaada dai giñsusuculi. ³⁵ TomasioorΔ sioorΔ ivuaadagi istumaasi Diuusi ipΔlidi Δgai ΔpΔ ΔrΔpan ducami giñdaada Δmadu giñsusuculi —ascati ΔSuusi.

4

¹ ΔpΔ Δmo imidagai gamamaatΔtulditadai ΔSuusi ΔgΔΔ suudagi ugidiana, tai sΔΔlicΔΔ mui ΔnΔmpagi oodami ami siaaco daacatadai Δgai. Dai sΔΔlicΔΔ muiducatadai Δgai tai cascΔΔ ΔSuusi Δmo vaarcu Δraana daiva ΔgΔΔ suudagi daama. Tai vΔΔsi Δoodami ooratana vii. ² TaidΔ ΔSuusi aagidi mui naana maasi cuentocΔΔ dai aidΔsi mamaatΔtuldi Δgai itΔΔdai:

³ —CaΔcavurai aapimΔ imaasi: Δmo imidagai Δmo oodami gaΔi, ⁴ tai chiΔΔqui Δstucai voiyΔΔ suuli; tai dada ujuurugi dai cuucu. ⁵ Tai aa Δstucai ojoodai saagida suuli, siaaco maisi tiipu ΔvΔΔrai; dai otoma vuvaja maisi tuucavi suuli Δgai cascΔΔ. ⁶ Dai mosvuusai tasai tai vuaama dai maisi tataaca Δgai cascΔΔ mosgaquisa. ⁷ Dai aa Δstucai uuparai saagida suuli taidΔ Δuuparai ΔgΔΔ dai mosvuaamatu, tai poduucai ΔtΔligi maiibaji. ⁸ Tai aa Δstucai CΔΔgaducami ΔvΔΔriΔΔ suuli dai vuvaja dai CΔΔga ΔgΔΔ, dai CΔΔga iibaji. Δmo caidΔaiñΔΔ Δmo coobai dan baivustaama vuvaja, dai ΔmiaiñΔΔ vaicoobai, dai ΔmiaiñΔΔ Δmo siento. ⁹ CΔΔgavΔr gantΔgito caΔca aapimΔ istumaasi Δnaagidi aanΔ —astΔΔdai ΔSuusi Δoodami.

¹⁰ Amaasi caiimΔcai Δoodami tai ΔΔgi vii ΔSuusi Δbaivustaama dan gooca ΔmamaatΔrdamiga Δmadu. Dai Δgai ismaacΔΔ sonuana daraajatadai ΔSuusi tΔcacai astΔiya Δlidi Δgai ΔcuentocΔΔ. ¹¹ TaidΔ ΔSuusi itΔΔdai:

—Diuusi ΔnmaatΔtuldΔm aapimΔ mΔstumaasi maimaatΔ isducatai ipΔlidi Diuusi issoicΔdagi oodami sai CΔΔgacΔΔ oidacana Δmos gogaa mamaatΔtuldi aanΔ cuentocΔΔ. ¹² Δgai canΔidiña istumaasi ivuaadana aanΔ dai maitipΔlidi isgiñvaavoitudagi dai

caacana istumaasi gamamaatatluldi aan dai maitipalidi ismaat caacagi, cascada Diuusi maioigaldi soimaascamigada dai maicacagacara vuvaidamu agai —astatadai asuusi.

13 Daid itatadai agai apaa:

—¿Maitamaamaata caa aapima idi cuento? ¿Ducatai maata caaca agaida aapima agaa cuentoo? 14 acalli asadami arapan ducami amoco ismaacada aagidiña oodami Diuusi ñiooquida. 15 Amoco oodami arapan ducami astucais ismaacada voyara suuli ismaacada caacana Diuusi ñiooquida vai didivai adiaavora dai maigovai dadasai ñiooqui ibadadaiñara sai maivaavoitudana. 16 Dai aa oodami arapan ducami astucais ismaacada ojoodai saagida suuli ismaacada baiganaliaracada caacana Diuusi ñiooquida dai vaavoitudaiña, 17 damos maiquiaa sigupucatar dan vuaadana agai vaavoidaragada cascada mosparunaiña aa ñiooquicada dai soimaa taatamituldiña vai agai caugiat vaavoidaragada. 18 Dai aa oodami arapan duucami astucais ismaacada uuparai saagida suuli caacana agai Diuusi ñiooquida, 19 damos alia tatagitoiña agai istumaasira ismaacada oidaga tami oidigi daama, tumiñisara dai vallasiaacatai viaaca alidiña agai dai mosgomaasira tatagitoiña dai camaitatagitoiña Diuusi ñiooquida cascada maitivueeyi istumaasi Diuusi ipalidi dai maicacagacara vuvacai. 20 Daid astucais ismaacada cacagaducami davallara suuli arapan ducami aoodami ismaacada baiganaliaracada caacana Diuusi ñiooquida dai vaavoitudaiña daid ivuaadana istumaasi Diuusi ipalidi. Amoco arapan ducami astucais ismaacada amo coobai dan baivustaama vuvaja amo caidaiñara dai amiañara vaicoobai dai amiañara amo sientoo —astatadai asuusi.

21 Dai gooquira itatadai apaa:

—Tomali amo oodami maicucuudagai amo cuudacarui dai gooquira iñapai tomali maivoicarui uta dadasai. Baiyoma tacaivi gadadasai vai cacaga maasicagi. 22 Poducais istumaasi aan gamamaatatluldi vallas gamasiuldi, sivi maiquiaa cacaga maata caa aoodami damos gooquira goma gia vallas maata cacamu agai. 23 Cacagavara gantagito caaca aapima istumaasi ganaagidi aan —astatadai asuusi.

24 Daid itatadai apaa:

—Aagiditai avara caaca aapima vallas mastuma caa. Iscaga aagiditai caaca aapima gñmamaatatluldaraga vaamioma cacaga maata cacamu vallas istumaasi ganaagidi aan. 25 Siora balaia gññiooqui dai gñlagidi agai vaamioma maatluldamu aan, dai siora maibalaia gññiooqui dai maitiñlagidi voopoidamu aan istumaasi maata galidi agai —astatadai asuusi.

26 Daid asuusi itatadai apaa aoodami:

—Diuusi soicai oodami sai cacaga gantatagitona. Gomaasi arapan ducami aidasi amo oodami alitligi. 27 Dai gooquira nonoragai dai cocosai, vaid chilaqui tasaicada vuvacai alitligi dai galrai, vaid acalli maimaatacana isducatai. 28 Adavallara lagi baivueeyi cuaadagai acalli mosacaasi nuucada asicami. Araga vuvacai agada dai gooquira muurada, dai gooquira ibiada. 29 Dai silascada cacaibia agai vai aiyagi yoovaragai otoma gayoovai —astatadai asuusi.

30 Daid itatadai apaa asuusi aoodami:

—Diuusi soicai oodami sai cacaga gantatagitocana. Dai aan cuentocada gamamaatatluldi isducatai ivueeyi gomaasi. 31 Gomaasi arapan ducami istumaasi apavueeyi acida amo uusi ismaacada ara maasi coravi caida. Goovai araliducadioma uusi caida oidigi daama 32 ismaacada gasai vai galara dai galara mamartai vaid aujuurugi acagidara ganiibastaiña —astatadai asuusi aoodami.

³³ Poduucái mamaat^Λtuldiñ^a ^ΛSuusi Diuusi ñiooquid^Λ ^Λoodami go^{ΛΛ} cuentoc^Λd^Λ tomasi maimaat^Λ ca^Λcana ^Λgai. ³⁴ Maitiipucana ^Λmo imidagai ismaiaagiada ^ΛSuusi ^Λmo istumaasi cuentoc^Λd^Λ d^Λmos gooquí^Λr^Λ v^{ΛΛ}si aagidiñ^a ^Λgai g^Λmamaat^Λrdamiga ist^Λiya ^Λlidi cuento.

³⁵ Dai ^Λgai vaa tas^Λr^Λ aid^Λsi catucaimi ^ΛSuusi it^Λt^Λdai g^Λmamaat^Λrdamiga:
—Tiim^Λda vaasad^Λr^Λ gog^{ΛΛ} suudagi —ast^Λt^Λdai.

³⁶ Taid^Λ ^Λmamaat^Λrdamigad^Λ anaasi viaa ^Λoodami dai vaidacai ^ΛSuusi ^Λv^Λarcu^Λr^Λ ismaac^Λd^Λr^Λ daacatadai ^Λgai, tai aa oodami oí ^Λr^Λ aa vaarcu^Λr^Λ. ³⁷ Tai caavami ^Λv^Λ daid^Λ ^Λv^Λli nuituscaí suudagi vai vaarcu ^Λraana vaac^Λi dai cayoga suuda ^Λv^Λarcu suudagic^Λd^Λ. ³⁸ Vaid^Λ ^ΛSuusi ^Λv^Λarcu gooquiamad^Λr^Λ coosocatadai. Taid^Λ ^Λmamaat^Λrdamigad^Λ n^Λñitu ^Λgai daid^Λ it^Λt^Λdai:

—Mamaat^Λtuldiadami, ¿maitap^Λs v^Λuam^Λ ^Λlidi t^Λsbaicoagi? —ast^Λt^Λdai.

³⁹ Tai vañi ^ΛSuusi dai dodoligitu ^Λv^Λli ^Λmadu ^Λg^{ΛΛ} suudagi daid^Λ it^Λt^Λdai:

—G^{ΛΛΛ}pidañi —ast^Λt^Λdai.

Taid^Λ ^Λv^Λli g^{ΛΛΛ}pitu tai v^{ΛΛ}si dodoli vii ⁴⁰ amaasi ^ΛSuusi it^Λt^Λdai g^Λmamaat^Λrdamiga:

—¿Tuim^Λsi duduaadimuca dai maivaavoitudai iñsaan^Λ istutuidi isg^Λnnuucadajagi?
—ast^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

⁴¹ Vai ^Λgai ali^Λ duduaadimuca dai aipaco g^Λnaagidi daid^Λ icaiti:

—¿Sioor^Λ idi c^{ΛΛ}li vai asta ^Λv^Λli dai gog^{ΛΛ} suudagi ^Λgidi? —ascaiti.

5

¹ Dai amaasi vaasad^Λr^Λ d^Λgavusai ^Λgai ^Λg^{ΛΛ} suudagi dai aayi Gadara d^Λv^{ΛΛ}r^Λi^Λr^Λ. ² Dai aid^Λsi t^Λvai ^ΛSuusi vaarcuaiñ^dr^Λ tai otoma ami divia ^Λmo c^{ΛΛ}li caposantuaiñ^dr^Λ. ^Λc^{ΛΛ}li viaacatadai ^Λmo Diaavora t^Λaañicarud^Λ. ³ ^Λc^{ΛΛ}li moscaposantuana oidacana vai tomali ^Λmaadutai maitistutuidiñ^a isvuracagi tomali cadeenac^Λd^Λ. ⁴ Muiyoco imidagai vupuraiñ^a aa oodami cadeenac^Λd^Λ noonovid^Λ dai ^Λc^Λcasod^Λ d^Λmos ^Λgai otoma ^ΛΛquitudaiñ^a vai tomali ^Λmaadutai maitistutuidiñ^a isdodoli daasacagi. ⁵ Dai tas^Λr^Λ dai tucar^Λ oidigana dai caposantuana aim^Λraitai iñacaiñ^a ^Λgai dai saasasaiñ^a g^Λtuucuga ojoodaic^Λd^Λ. ⁶ D^Λmos aid^Λsi t^{ΛΛ} ^Λgai ^ΛSuusi m^Λc^Λasd^Λr^Λ vuid^Λr^Λ m^{ΛΛ} dai vuid^Λr^Λ g^Λtootonac^Λd^Λ c^Λquiva. ⁷ Dai iñ^aquidatai it^Λt^Λdai:

—¿Tui^Λsi divia aapi Suusi tamí siaaco aim^Λrai aan^Λ? Aapi ^ΛrDiuusi bait^Λc^Λaacami marad^Λ. G^Λdaan^Λi aan^Λ Diuusi guvucadad^Λc^Λd^Λ pai maitiñoiñⁱada —ast^Λt^Λdai ^Λc^{ΛΛ}li.

⁸ Pocaiti ^Λgai it^Λt^Λdaitai ^ΛSuusi:

—Aapi Diaavora t^Λaañicarud^Λ dagitoñi idi c^{ΛΛ}li —ast^Λt^Λdai ^ΛSuusi ^ΛDiaavora t^Λaañicarud^Λ.

⁹ Daid^Λ ^ΛSuusi t^Λcacai ^ΛDiaavora t^Λaañicarud^Λ daid^Λ it^Λt^Λdai:

—¿T^{ΛΛ}gidu aapi? —ast^Λt^Λdai.

Tai ^Λgai aa noragi daid^Λ it^Λt^Λdai:

—Legión ant^{ΛΛ}gidu aan^Λ. Muidu aat^Λm^Λ casc^Λd^Λ —ast^Λt^Λdai.

¹⁰ Daid^Λ ^ΛDiaavora t^Λt^Λaañicarud^Λ daañimi ^ΛSuusi sai ^Λgai maiootosana ami d^Λv^{ΛΛ}r^Λi^Λiñ^dr^Λ. ¹¹ Vai muiducatadai tataisoli ami giid^Λr^Λ daida cuaayitadai. ¹² Taid^Λ ^ΛDiaavora t^Λt^Λaañicarud^Λ it^Λt^Λdai ^ΛSuusi:

—G^Λrdagitoñi t^Λtai vaapaquia aat^Λm^Λ gotataisoli^Λr^Λ —ast^Λt^Λdai ^ΛDiaavora t^Λt^Λaañicarud^Λ.

¹³ Taid^Λ ^ΛSuusi maa oigaragai isvaapaquia ^Λgai tataisoli^Λr^Λ, taid^Λ ^ΛDiaavora t^Λt^Λaañicarud^Λ vuvuaaja ^Λc^{ΛΛ}liaiñ^dr^Λ dai tataisoli^Λr^Λ vaapa. ^Λtataisoli ^Λrgoo mil^Λcatadai dai coidam voopoi dai g^{ΛΛ} suudar^Λ suuli dai baicoi.

¹⁴ TaidΛ anuucadacami atataisoli aliΛ dudaadimu dai voopoi dai mΛΛca gaaagidi quiiquiana dai dΛjiana. Tai dada aoodami dai nΛida agai astumaasi apΛduitadai. ¹⁵ Dai aidΛsi aayi agai ami siaaco daacatadai ΛSuusi, tΛΛ acΛΛli ismaacΛdΛ viaacatadai ΛDiaavora tΛtΛaañicarudΛ vai cacΛΛga dodoli daacatadai dai cacΛΛga yuucusu taidΛ aoodami aliΛ duduaadamu. ¹⁶ Dai agai ismaacΛdΛ nΛiditadai isducatai apΛdui acΛΛlicΛdΛ ismaacΛdΛ viaacatadai ΛDiaavora tΛtΛaañicarudΛ daidΛ atataisolicΛdΛ aagidi aoodami gomaasi. ¹⁷ TaidΛ aoodami goguama oi ΛSuusi sai imΛna abiaadΛrΛ.

¹⁸ Dai aidΛsi tΛsai ΛSuusi apamu vaarcuΛrΛ vaidΛ acΛΛli ismaacΛdΛ viaacatadai ΛDiaavora tΛtΛaañicarudΛ daañimi ΛSuusi sai dagitona isoidagi. ¹⁹ DΛmos ΛSuusi maimaa oigaragai, baiyoma itΛtdai:

—ImΛdañi gΛquiiyamu siaacoga daraaja gΛaaduñi dai aagida vΛΛsi istuma idui aanΛ aapicΛdΛ dai isducatai soigiñΛΛli aanΛ aapicΛdΛ —astΛtdai ΛSuusi.

²⁰ TaidΛ acΛΛli ii dai mΛΛca gaaagidi Decápolisi dΛvΛΛriΛrΛ vΛΛsi istumaasi idui ΛSuusi ΛgaicΛdΛ vai vΛΛscatai maitΛtgaitadai isducatai gΛntΛtgitoagi caΛcatai istumaasi aagidi agai.

²¹ Dai aidΛsi vaasadΛrΛ agΛΛ suudagi divia ΛSuusi apamu tai ami dada mui oodami siaaco daacatadai agai. TaidΛ ΛSuusi anaasi vii agΛΛ suudagi ugidiana. ²² Tai amaasi ami divia Λmo baitΛcΛaacami Λjudidíu quiuupaigadΛrΛ Jairo tΛΛgiducami; dai aidΛsi mostΛΛ agai ΛSuusi gΛtootonacΛdΛ cΛquiva ΛSuusi ΛcasodΛ abaana. ²³ Dai sΛΛlicΛdΛ daañimi daidΛ itΛtdai:

—Giñmara ooqui atcayooga muu. Tinda pai daama daraasa gΛnoonovi vai duaadΛna agai dai oidacana —astΛtdai ΛJairo.

²⁴ TaidΛ ΛSuusi oi ΛJairo; vai mui oodami oidatucuitadai ΛSuusi, dai asta nuitusquimi agai ΛSuusi. ²⁵ DaidΛ aoodami saagida imΛitadai Λmo ooqui ismaacΛdΛ cabaivustaama dan gooca uumigi coococatadai gΛΛΛracΛdΛ. ²⁶ Dai sΛΛlicΛdΛ soimaa taatacatadai agai mosΛΛ mui duduaaidiadamu Λmadu aimaraitai dai casiaa dodai vΛΛsi istuma viaacatadai. Dai vΛΛscarΛ maidueeyi, baiyoma vaamuimi agai. ²⁷ AidΛsi cajioma aooqui siΛsuusi gaduduaaidiña, miaadΛrΛ cΛquiva aoodami saagida dai gooquiamadΛrΛ taata agai ΛSuusi yuucusidΛ.

²⁸ Dai poΛlidi aooqui: “Tomasi mosΛca yuucusidΛ taata aanΛ cascΛdΛ caduaadian tada aanΛ”, asΛliditadai aooqui. ²⁹ Dai aidΛsi mostaata agai otoma uu ΛrΛdΛ dai otoma maata taata agai gΛtuucugΛrΛ iscamaigo ii coocodadΛ. ³⁰ TaidΛ ΛSuusi maí isduaadi agai Λmaadutai gΛgυvucadacΛdΛ dai amaasi gooquiamaco nΛnΛaava agai daidΛ icaiti:

—¿ToorΛ taata giñyuucusi? —ascaiti.

³¹ TaidΛ ΛmamaatΛrdamigadΛ itΛtdai:

—CanΛidi aapi isaipadΛrΛ gΛnuituscΛi goodami pai vΛΛscarΛ gatΛcacai soorΛ gΛtaata —astΛtdai.

³² DΛmos ΛSuusi aipaaco nΛΛjimi dai nΛida agai soorΛ taata. ³³ VaidΛ aooqui gi-givuquimi duaadimucai dai maatΛcatadai agai isducatai apΛduitadai ΛgaicΛdΛ, ii dai gΛtootonacΛdΛ cΛquiva ΛSuusi vuidΛrΛ, dai aagidi vΛΛsi isducatai apΛduitadai. ³⁴ TaidΛ ΛSuusi itΛtdai aooqui:

—Giñvaavoitu aapi cascΛdΛ dueeyi. ImΛdañi dai maivuaamΛ aΛiatugada dai caduaadicami vii —astΛtdai ΛSuusi aooqui.

³⁵ Dai quiaa ñioocaitadai ΛSuusi tai dada ojootosicami Jairo quiidaiñdΛrΛ daidΛ itΛtdai aΛli ooqui oogadΛ:

—Casi atmuu gΛmara. Casi maivaidacai gomamaatΛtuldiadamu —astΛtdai aΛojootosicami.

³⁶ DΛmos ΛSuusi moscaΛ istumaasi aagaitadai agai daidΛ itΛtdai agai ΛbaitΛcΛaacami Λjudidíu quiuupaigadΛrΛ:

—Maitiduaadicuda; mosai giñvaavoituda —astatadai.

³⁷ Daidal Suusi maidagito oodami isoidagi mosacaasi Piiduru dai Jacovo daidal Vuaana Jacovo suculid. ³⁸ Dai aidasi aayi agai abaitcacaacami quidiar, cai agai oodami vai siaa caiti gagar suaanai dai iñacai. ³⁹ Taidal Suusi vaa daidal itadai oodami:

—¿Tuimasi mosaa sisiocai dai tuimasi mosaa gagar suaanai? Goali ooqui maitarmuuquiadal mosacooso —astatadai Suusi.

⁴⁰ Vaidal oodami parunai pocaititai Suusi. Taidal Suusi vuvaitu vasi oodami abiaadar, dai mosaca ali ooqui dlad dagito isvaapaquiagi amadu acacali ismaacad vaidaticatadai agai. Dai vaapa siaaco caatcatadai ali ooqui. ⁴¹ Taidal Suusi noviaiñdar bai ali ooqui daidal itadai:

—Talita cumi —astatadai. Gomaasi itaiya alidi: Ali ooqui, aapi angaagidi vañigiñi.

⁴² Tai otoma vañi ali ooqui dai gaagacai aimarai. Baivustaama dan gooca uumigi viaacatadai agai. Taidal oodami mital isducatai gantagitoagi. ⁴³ Taidal Suusi salicad dai oodami sai maiaagidiña tomali maadutai gomaasi. Dai gatjai biidaragai ali ooqui.

6

¹ Taidal Suusi ii abiaadar gdlvragamu, amadu gamamaatardamiga. ² Dai aidasi aayi ibastaragai tasar, Suusi gaagaca gamamaatuldimi Diuusi ñiooquid aljudidú quiupaigadar. Dai muidutai ismaacad cacatadai camital istumaasi gantagitoagi daidal icaiti:

—¿Siaaco mai goovai vasi imaasi? ¿Ducatai istutuidi goovai ismosaa caga tagitodagi daidal ivueeyi goovai istumaasi garducami? ³ Dai idiava aruusi ivisumadami, Maria marad daidal rsiagid al Jacovo daidal Osee daidal Udasi amadu Simuñi, daidal susuculid ooqui aprami garsaagida oidaga —ascaiti oodami.

Alial mui naana maasi maatcatadai Suusi cascad baacoican tada oodami agai vui.

⁴ Damos Suusi itadai:

—Vasi oodami cacagar naidiña amo Diuusi ñiooquituldiadamigadal mosaca lagi dlvragadana oidacami gia maisiaa duutudaiña tomali aaduñd —astatadai Suusi.

⁵ Dai maitidui mui istumaasi garducami ami mosdaama daarai ganoonovi chilqui coococidad dai duduaadi. ⁶ Daidal Suusi mitalagaitadai istumaasi gtagitoagi naititai isoodami maivaavoitudai. Dai gooquiar ii Suusi vasi ami dlvriar aipaco uugidiana dai gaagidimi Diuusi ñiooquid.

⁷ Dai amaasi vai abivustaama dan gooca gamamaatardamiga, dai aipaco ootoi mosgoogocatai, dai maa guvucadagai sai vuvaididana Diaavora talaañicarud oodami-aiñdar. ⁸ Dai aagidi sai maivuucaiña tomali istumaasi voiyar vatar, mosaca gangigiica sai maivuucaiña tomali morarali, tomali biitugai tomali tumiñsi. ⁹ Dai sai ganadacaiña sususacai maisiu sasaputusi, dai sai maivuucaiña aa yuucusi. ¹⁰ Daidal itadai:

—Masilascad ajiagi amo quiyar varai anaasi gnuuliñaca asta masilascad iimiagi agai dlvriañdar. ¹¹ Dai masajiagi mapacar masiaaco mitalnmiaadagidagi dai tomali mitalnaca agadagi, varai vuvai abiaadar dai gigigida dlvrai ganacasuaiñdar vai poduucai najada agai ismaicaga idui. Salicad angaagidi sai silascad Diuusi naida agadagi ismaacad arcaga ivuaadami dai ismaacad mitalrcaga ivuaadami vaamioma soimaasi taatatuldamu agai oodami ismaacad mitalnmiaadagidagi silsodomar amadu Gomoorar oidacami —astatadai Suusi.

¹² TaidΛ amamaatΛrdamigadΛ iji dai aagidimi Λoodami sai glaagai isΛma duucaí gΛntΛtΛgitoagi vuitapi Diiusi. ¹³ Dai vuvaitu ΛΛpΛ mui Diaavora tΛtΛaañicarudΛ oodami-aíñdΛrΛ, dai mui duduaadi coococoidadΛ mostΛiditai asaiti.

¹⁴ TaidΛ ΛgΛΛ baitΛcΛaacami EroodΛsi maí gomaasi aidΛsi cavΛΛsi aipaco glaagaitadai ΛSuusi. VaidΛ ΛEroodΛsi icaiti:

—Duaacatiqúi ΛVuaana ismaacΛdΛ vapaconaitadai oodami cascΛdΛ viaa Λgai guvu-cadagai —ascaiti ΛEroodΛsi.

¹⁵ Vai aa icaiti:

—Eliiasicaru lienΛ Λgai ΛDiiusi ñiooquituldiadamigadΛ —ascaiti.

Vai aa icaiti:

—Amo Diiusi ñiooquituldiadamigadΛava Λpan duucaí ΛΛquidΛ Diiusi ñiñiooquituldiadamigadΛ —ascaiti.

¹⁶ Dai aidΛsidΛ ΛEroodΛsi caΛ imaasi icaiti:

—Gooviava ΛrVuaana di, Λgai ismaacΛdΛ gatΛjai aanΛ cuicutaragai moodΛ, dai sivi duaaca Λgai coidadΛ saagidaiñdΛrΛ —ascaiti ΛEroodΛsi.

¹⁷ ΛEroodΛsi ΛΛquioma gatΛjaitadai mΛsai bΛΛcaiña ΛVuaana dai maisacarui Λrana vuunana cadeenacΛdΛ. ΛErodiiasi ΛrduiñidΛcatadai. ΛErodiiasi ΛrooñigadΛcatadai ΛPiili EroodΛsi suculidΛ. DΛmos ΛEroodΛsi ΛΛsi gΛsuculi ooñigadΛ. ¹⁸ TaidΛ ΛVuaana itΛtdai ΛEroodΛsi:

—MaitavΛagagai pΛsΛΛsiadagi gΛsuculi Piili ooñigadΛ —astΛtdai.

¹⁹ Vai cascΛdΛ ΛErodiiasi cΛΛdaitadai ΛVuaana dai muaa Λlidadai dΛmos maitistutuiditadai. ²⁰ ΛEroodΛsi cΛΛga maatΛcatadai isΛVuaana ΛrΛmoco cΛΛ

tuigacami dai maitarsoimaasi ivuaadami. Dai Λgai ΛΛbΛiditadai ΛVuaana cascΛdΛ maidadagitoitadai Λgai issoimaasi iduiñdagi ΛErodiiasi ΛVuaana, tomasi maicΛΛga maatΛ caΛcatadai ΛEroodΛsi istumaasi aagaitadai ΛVuaana vΛΛscΛrΛ baigΛΛliaragacΛdΛ caΛcatadai. ²¹ DΛmos ΛErodiiasi Λmo imidagai tΛΛ isducatai muaagi ΛVuaana. Λmo imidagai tasagadΛrΛ ΛEroodΛsi, tai Λgai idui Λmo vagimi daidΛ idui cΛΛgaducami cuaadagai dai vapai gΛsonΛrguucacamiga, ΛΛmadu baitΛguucacamigadΛ Λsandaaru, ΛΛmadu aa gΛnviipidacami GalileeΛrΛ oidacami. ²² TaidΛ ΛErodiiasi maradΛ ooqui vaa ami siaaco gacuaadatadai ΛvapaidarsicΛdΛ dai gatuudai. TaidΛ ΛEroodΛsi ΛΛmadu ismaacΛdΛ ΛΛmadu gacuaadatadai oojoída tΛΛ Λali ooqui. TaidΛ ΛEroodΛsi itΛtdai Λali ooqui:

—Giñtaañoñi pΛstumaasi ipΛliadagi iñsaanΛ gΛmaaquimu —astΛtdai.

²³ DaidΛ itΛtdai Λpamu:

—MaatΛ Diiusi naidΛ gΛmaquiagi pΛstumaasi giñtaañoñiagi tomapΛs giñtaí tajucami dΛvΛΛrai ismaacΛdΛ tΛaanΛi aanΛ —astΛtdai ΛEroodΛsi Λali ooqui.

²⁴ TaidΛ Λali ooqui vuusai daidΛ itΛtdai gΛdΛΛ:

—¿Istumaasi taanΛna aanΛ? —astΛtdai.

TaidΛ ΛdΛΛdΛ itΛtdai:

—Taañoñi ΛVuaana moodΛ ismaacΛdΛ vapaconaiña oodami —astΛtdai ΛdΛΛdΛ.

²⁵ TaidΛ Λali ooqui otoma vaa Λpamu siaaco daacatadai Λraí EroodΛsi, daidΛ itΛtdai:

—IpΛlidiana pΛsisivi otoma giñmaquiagi Λmo aasocoliΛrΛ ΛVuaana moodΛ —astΛtdai Λali ooqui.

²⁶ TaidΛ Λraí sΛΛlicΛdΛ soigΛΛali. DΛmos caagaitadai sai maatΛ Diiusi gΛvapaida vuitapi cascΛdΛ maitistutuiditadai Λgai ismamaquiagi istumaasi taanΛi Λali ooqui.

²⁷ TaidΛ Λraí otoma ootoi Λmo sandaaru dai aagidi sai vaaapidana ΛVuaana moodΛ.

²⁸ TaidΛ Λsandaaru ii maisacaruumu, dai mΛΛ guicuta ΛVuaana moodΛ dai Λmo aasocoliana vuaa. TaidΛ Λraí maa Λali ooqui, taidΛ Λali ooqui tΛΛgi gΛdΛΛ.

²⁹ Dai aidΛsidΛ ΛVuaana mamaatΛrdamigadΛ maí imaasi, mΛΛ bΛi ΛVuaana tuucugadΛ dai bΛcai dai yaasa.

³⁰ Tai gooquiara ΔSuusi ojootosada Δpamu aayi siaaco daacatadai ΔSuusi dai aagidi vΛasi istumaasi idui, dai istumaasi gamamaatΛtuli Δgai Δoodami saagida. ³¹ Taida ΔSuusi itΛtdai gΛmamaatΛrdamiga:

—Tinda dai gΛriibΛsta siaaco maitiipu oodami —astΛtdai.

AliΛ mui oidatucuitadai oodami cascΛda Δgai maiajΛitadai tasai tomali ugida-gai vΛΛtarΛ. ³² Taida ΔSuusi ΔΛmadu gΛmamaatΛrdamiga ΔΛgi iji Δmo vaarcuana ΔmapΛcara siaaco maitiipu oidacami. ³³ DΛmos muidutai tΛΛ isiji Δgai dai maí isaraSuusi dai mosdΛvΛΛrapi sΛΛli voopai vΛasi aipadara oidacami, dai Δpaga aayi isagai. ³⁴ Dai aidasi tΛvai ΔSuusi vaarcuaiñdara tΛΛ mui oodami dai soigΛldan tadatu ΔgaicΛda, Δgai tagitocatadai siora aagidagi duucatai gΛaagai isoidacagi. Dai gΛaagacai mamaatΛtuldimi mui naana maasi. ³⁵ Dai aidasi casi Δrurunococatadai taida ΔmamaatΛrdamigada ΔSuusi miaadara guuquiva daida itΛtdai:

—Casiat urui dai tomali Δmo oodami maioidaga tanai. ³⁶ Ootosañi goodami vai iimΛna aali quiiquiamu siaaco miaaga dai savΛdana cuaadagai daida ugana, maitavuu-cati goovai istuma ugiagi —astΛtdai mamaatΛrdamigada ΔSuusi.

³⁷ DΛmos ΔSuusi aa noragi daida itΛtdai:

—Bibidavurai aapimΛ —astΛtdai ΔSuusi.

Tai Δgai itΛtdai:

—¿savΛdatasi Δragai goo sientu piisu aΛcami paana goodami vΛΛtarΛ? —astΛtdai.

³⁸ Taida ΔSuusi itΛtdai:

—MΛcavΛr nΛida mΛsΛΛqui paana viaa —astΛtdai.

Dai aidasi camaí Δgai siΛΛquidu itΛtdai:

—Taama tΛviaa paana dai gooca vatopa —astΛtdai ΔmamaatΛrdamigada.

³⁹ Tai amaasi Δgai tΛjai Δoodami sai vasoi saagida daraivana chΛchΛΛquiatai aipaco; ⁴⁰ Taida Δoodami daraiva ΔΛmo sientu dai tataucami sientu. ⁴¹ Tai amaasi ΔSuusi vui Λtaama paana ΔΛmadu Δgooca vatopa dai taí nΛnΛaava dai gamamagi dai saasacai paana maa gΛmamaatΛrdamiga sai taacogidana Δoodami. Dai Δgooca vatopaiñdara ΔpΛ taacogi vΛΛscatai. ⁴² Dai vΛΛscatai gauu dai tatascovai. ⁴³ Dai gooquiara Δmpagi baivus-taama dan gooca aasarai susudacami paana saasaquigada ΔΛmadu vatopa. ⁴⁴ Daida ismaacΛda gauu Λtaama paanaiñdara artaama mil cΛcΛΛli.

⁴⁵ Taida ΔSuusi aagidi gΛmamaatΛrdamiga sai tΛtΛidana vaarcuara dai dΛgavunana vaasadara ΔgΛΛ suudagi dai aana Betasida dΛvΛΛriara Δpaga isagai. Dai Δgai diosaidimi Δoodami quiaa. ⁴⁶ Dai aidasi cadiosagi Δgai ii Δmo giidiamu dai gamamada agai. ⁴⁷ Dai aidasi cadidiaimi Δvaarcu caΛran Λasi imΛitadai ΔgΛΛ suudagi vaidΛ ΔSuusi ΔΛgi ugidiana cΛaacatadai. ⁴⁸ Dai tΛΛ Δgai siΛmamaatΛrdamigada camaitistutuiditadai isimitudagi Δvaarcu vuidara vustaitai ΔvΛΛli. Dai casiaalimoda ΔSuusi caijimitadai gΛmamaatΛrdamiga mossuudagi daama imΛitai dai mosdaivuñia Δlilitadai. ⁴⁹ Dai aidasi tΛΛ ΔmamaatΛrdamigada issuudagi daama imΛitadai Δgai poΛlilitadai Δgai sida ΔrΛmo suiñali dai vΛΛscatai ijiña tΛΛgacai. ⁵⁰ VΛΛscatai tΛΛ Δgai cascΛda aliΛ duduaadimu. DΛmos ΔSuusi ñiooqui daida itΛtdai:

—MaitavΛr vuaamΛ anΛliada aanΛana maitavΛr duduaadicuda —astΛtdai.

⁵¹ Dai tasai Δvaarcuara ismaacΛdara iimΛitadai Δgai tai otoma gΛΛpitu ΔvΛΛli. Vaida ΔmamaatΛrdamigada maitΛΛgaitadai isducatai gΛntΛtΛgitoagi. ⁵² Dai aidΛ maiquiaa tΛtΛgaitadai Δgai isducatai idui ΔSuusi ΔpaanacΛda, aidΛ maiquiaa cΛga vaavoitudai Δgai cascΛda.

⁵³ Dai vaasadara dΛgavusai Δgai ΔgΛΛ suudagi dai aayi Genesareta dΛvΛΛriara, dai ΔgΛΛ suudagi ugidiana vuu Δgai Δvaarcu. ⁵⁴ Dai aidasi mostΛapai Δgai Δvaarcuaiñdara,

taida loodami mai lSuusi. ⁵⁵ Dai ootoma voopoi dai uusia lra luaapaimi loococoida siaaco cajiomacatadai lgai isdaacatadai lSuusi. ⁵⁶ Dai tomasiaaco siaaco daacagi lSuusi g lra quiiquiana si lra ali quiiquiana si lra d lraiana loodami vuvaidiña loococoida cacaayana dai daaniña lgai lSuusi sai g dagitona istaategi loococoida tomasi moscaasi yuucusida, dai v lscatai ismaacada mostaata dodoi.

7

¹ Amaasi miaad lra guuquiva siaaco daacatadai lSuusi lfariseo lmadu l mamaat l tuldiadami s llicami. Lgai Jerusaleenaiñ d lra dada. ² Dai lgai g lnt l gito t l is l moco l mamaat l rdamigada lSuusi mait l niicomai poduucal isduucal ivuaadana lgai siuu duucu gaugia agadagi cascada ñiooquidi lgai. ³ Lfariseo lmadu v l l si l gaaljudidíu lpan duucal g l nviidacatadai g l nqui aaduñicarul. L lra g l g l niicomaiña lgai muioco dai gooquialra gacuaadana. ⁴ Dai siuu duucu dadiagi lgai plaasaiñ d lra, maitacuaadana asta siuu duucu vapacoi g l nnoonovi isduucal g l nviidacatadai lgai. Dai quiaa ivueeyi lgai mui naana maasi g l nviituldaraga duucami isducatai vacuanai lgai g l najaasocoli dai g l najaa dai g l niidoracaru dai g l nvopoicaru. ⁵ Tai amaasi l mamaat l rdami s llicami lmadu lfariseo t l caca l Suusi daid l it l t dai:

—¿Tuisida g l mamaat l rdamiga maitivueeyi m l sducatai g l rviituli dai mait l r lpan duucal vacuanai g l nnoonovi siuu duucu gaugia agadagi? —ast l t dai.

⁶ Taid l Suusi aa noragi daid l it l t dai:

—Aapim l aagai lmo istumaasi dai lma maasi ivueeyi. S l l lica l rvaavoi istumaasi aagai Isaíacaru Diuusi ñiooquituldiadamigada g l naagaitai aapim l dai ooja istumaasi aagidi Diuusi dai poduucal looja:

Aapim l pocaiti m l sai giñsaa duutudai dai maisiaa giñduutudai.

⁷ Gomaasi gia mait l rsoiñi tomali lmaadutai v l l tar l.

Aapim l maigamamaat l tuldi giññiooqui

baiyoma gamamaat l tuli aapim l istumaasi oodami g l nviituli.

Ascail Diuusi sai ooja Isaíacaru. ⁸ Aapim l maitivueeyi istumaasi Diuusi ip l lidi, ivuaada l l iditai istumaasi oodami g l nviituli, isducatai vacuanadagi g l najaa lmadu g l najaasocoli, dai mui aa naana maasi.

⁹ Daid l it l t dai l lra:

—Mosivuaada l lidi aapim l g l nviituldaraga cascada maitivueeyi istumaasi Diuusi ip l lidi. ¹⁰ Moseesacaru icaititadai: “Siaav l r duutuada g l nooga lmadu g l nd l l”, dai “Sioor l maic l lra ñioocadagi g l ooga si lra g l d l l vui lgai g l aagai isdudunucami muaagi”, ascail Moseesacaru. ¹¹ D l mos aapim l pocaitiña sai lmo oodami istutuidi isit l l d l d l g l ooga si lra g l d l l: “Maitan istutuidi isg l soiñagi tomali istumaasicada. V l l si istumaasi viaa aan l rcorvan”, ismaacada it l iya l lidi v l l si l r Diuusi aa duiñdada v l l tar l. ¹² Dai ispot l iyagi lmaadutai mai aapim l pocaitiña sai camaiviaa lgai issoic l d l g l ooga si lra g l d l l. ¹³ Dai poduucal aapim l mosgajiaad lra vipieeyi istumaasi ip l lidi Diuusi ducami ismaic l l gaducagi, mosvuaada l l iditai g l nviituldaraga dai mui naana maasi pomaasi ivuaadana aapim l —ast l t dai lSuusi.

¹⁴ Taid l Suusi l pamu vai loodami daid l it l t dai:

—Giñca l cavurai v l l scatai dai g l nt l gito ca l ca: ¹⁵ Tomali lmo istumaasi ismaacada cueeyi oodami maivapacal t g itoidad lra cascada cuadagai maisoimaasi iduiñtuldi oodami. Baiyoma t g itoidad lra ñaiñ d lra vusacal mui naana maasi soimaascami dai poduucal g l maat l is l rsoimaasi ivuaadami. ¹⁶ C l l g v l r g l nt l gito ca l ca aapim l istumaasi g l naagidi aan l —ast l t dai lSuusi loodami.

¹⁷ Dai aid l si anaasi viaa lSuusi loodami dai quiiy lra vaa l mamaat l rdamigada t l caca l ast l iya l lidi l cuento. ¹⁸⁻¹⁹ Taid l Suusi it l t dai:

—¿Tomali aapimΛ mΛsmaimaatΛ caΛ sai istumaasi ismaacΛdΛ cueeyi oodami maivapacai tΛgitoidadΛraΛ cascΛdΛ cuaadagai maisoimaasi iduiñtuldi oodami? Gomaa cuaadaga. MosgavoocΛraΛ vapacai dai gooquiΛraΛ vusacai gatuucugaiñdΛraΛ —astΛtΛdai ΛSuusi.

Poduucai aagidi Λgai aagidi aliditai sai cuaadagai maisoimaasi iduiñtuldi oodami.
²⁰ DaidΛ itΛtΛdai ΛSuusi ΛpΛ:

—GatΛgitoidagaiñdΛraΛ vusacai gosoimaasi ²¹ tΛgitoidagai cascΛdΛ, dai goΛΛmadu voidagai aa ooqui, dai oodami ipΛlidiña isivuaadagi mosΛcaasi istumaasi ipΛlidi, gomuaaragai, ²² dai goΛΛsidaragai, dai viaaca Λlidiña gavustuidaga, dai yaatagidaragai, dai muuquimudagai, dai ñiooquidaragai, dai soiducal nΛijadagi soitutuigami, dai maicΛΛga tΛtΛgitoiña oodami, dai aa naana maasi istumaasi soimaascami. ²³ VΛΛsi gomaasi gatΛgitoidagaiñdΛraΛ vusacai dai soimaasi iduiñtuldi oodami —astΛtΛdai ΛSuusi.

²⁴ Tai amaasi ii ΛSuusi abiaadΛraΛ Tiiroamu dai Sidooniamu dai ami vaa Λmo quiiyΛraΛ dai maitipΛlidadai ismatiagi oodami isami daacatadai Λgai, dΛmos maitistui isgΛΛstuagi. ²⁵ Otoma maí Λmo ooqui dΛΛdΛ Λmo ali tΛji ismaacΛdΛ viaacatadai Λmo Diaavora tΛaañicarudΛ dai divia siaaco daacatadai ΛSuusi dai ΛcasodΛ abaana gΛtootonacΛdΛ cΛquiva. ²⁶ DaidΛ Λooqui ñioocaitadai giliego ñiooquidΛ daidΛ ΛrSiropeniisiΛraΛ oida-camicatadai. Divia Λgai dai daañimi ΛSuusi sai vusaidana ΛDiaavora tΛaañicarudΛ maradΛaiñdΛraΛ. ²⁷ DΛmos ΛSuusi itΛtΛdai:

—Aliasi gΛaagai isoodami dagitoagi ismaamaradΛ tatascoñiagi ΛpΛga maitavΛr cΛΛgai isΛΛsiadagi oodami gΛmara tascaldΛ dai maacadagi googosi —astΛtΛdai ΛSuusi.

²⁸ TaidΛ Λooqui aa noragi daidi tΛtΛdai:

—Vaavuava isΛjudidíu googosi gΛraagai dΛmos vΛΛscΛraΛ Λgoogosi ismaacΛdΛ mesa uta vΛΛtΛcana cuaadana ΛsaasaquigadΛ ismaacΛdΛ suuligaiña aali —astΛtΛdai Λooqui.

²⁹ TaidΛ ΛSuusi itΛtΛdai:

—CΛΛga pΛaagai. Dai casi istutuidi aapi pΛsnoragiagi ΛDiaavora tΛaañicarudΛ atcavuu-sai gΛmaraiñdΛraΛ —astΛtΛdai ΛSuusi.

³⁰ Dai aidΛsi aayi Λooqui gΛquiiyΛraΛ ΛmaradΛ caatΛcatadai daidΛ ΛDiaavora tΛaañicarudΛ cavuusai ΛgiaiñdΛraΛ.

³¹ TaidΛ ΛSuusi ii TiiroaiñdΛraΛ dai Sidooniamu sΛΛli daivusai dai ΛmapΛcΛraΛ DecápolisΛ dΛvΛΛriΛraΛ sΛΛli dai aayi ΛgΛΛ suudagi siaaco Galilea tΛΛgidu. ³² MΛtai ami vuaapi Λmo cΛΛli maitΛcaidacami dai sasaimΛliacami, dai daañimi sai daama daasana ΛSuusi gΛnovi. ³³ TaidΛ ΛSuusi Λcovai vaidacai siaaco maitiipucatadai oodami dai naanacadΛ Λraana vaapai gΛmamasquiga dai sisivi gΛnovi dai taata nΛnΛdΛ. ³⁴ Dai tΛvaagiamu nΛnΛaava dai sobΛvΛi daidΛ itΛtΛdai:

—Efata —astΛtΛdai. Gomaasi itΛiya Λlidi gΛcupiocoñi.

³⁵ MospotΛi Λgai taidΛ ΛmaitΛcaidacΛdΛ naanacadΛ gΛcupioco, dai nΛnΛdΛ cacΛΛga gΛdui dai Λgai cacΛΛga istui isñiooquiagi. ³⁶ TaidΛ ΛSuusi sΛΛlicΛdΛ dai Λoodami sai maiaagidiña tomali Λmaadutai. DΛmos siΛΛscadΛ vaamioma daidiada Λgai Λoodami vaamioma aipaco aagaiña. ³⁷ VaidΛ Λoodami maitΛtΛgaiña isducatai gΛntΛtΛgitoagi daidΛ iscaitiña:

—VΛΛsiaΛcatai cΛΛga ivueeyi goovai asta maitΛtΛcaidacΛdΛ tΛtΛcaidatudai dai mu-mudu ñiooquitudai —ascaitiña Λoodami.

8

¹ Dai aidΛ tuigaco mui gΛnΛmpagi oodami siaaco daacatadai ΛSuusi dai maiviaacatadai istuma ugiagi. Tai amaasi ΛSuusi vaí gΛmamaatΛrdamiga daidΛ itΛtΛdai:

² —Soigiñlidi aanΛ idi oodamicΛdΛ, caaayi vaica tasai istami giñΛΛmadu daraaja goovai dai maiviaa istuma ugiagi. ³ Dai ismaitaugacai ootosa aanΛ sai noonoigΛna goovai susuiquituan tada goovai voyiamu. Λmoco aliΛ mΛcasdΛrΛ dada di —ascaiti ΛSuusi.

⁴ TaidΛ ΛmamaatΛrdamigadΛ aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—¿VoorΛ bibidana mosΛΛqui oodami tanai siaaco maitiipu istumaasi dai tomali oida-cami? —astΛtΛdai ΛmamaatΛrdamigadΛ.

⁵ TaidΛ ΛSuusi tΛcacai daidi tΛtΛdai:

—¿MΛΛqui paana viaa aapimΛ? —astΛtΛdai.

TaidΛ ΛmamaatΛrdamigadΛ itΛtΛdai:

—Cuvaracami atΛviaa —astΛtΛdai.

⁶ Tai amaasi ΛSuusi tΛjai Λoodami sai dΛvΛΛrapi daraivana, dai Λgai vui Λpaana dai gamamagi. Dai gooquiΛrΛ saasarai dai maa Λgai gΛmamaatΛrdamiga tai Λgai taacogi Λoodami. ⁷ Dai viaacatadai Λgai chiΛΛqui vatopa ΛΛpΛ taidΛ ΛSuusi pocaiti sai baigΛlidi DiuusicΛdΛ dai gatΛjai taacogidaragai ΛΛpΛ. ⁸ VΛΛscatai gauu dai tatas-covai. Dai gooquiΛrΛ ampagi cuvaracami aasarai saasaquigadΛ ismaacΛdΛ baivito. ⁹ DaidΛ Λoodami ismaacΛdΛ gauu ΛrparΛ maacova milΛcatadai. TaidΛ ΛSuusi ootoi sai noonoigΛna. ¹⁰ Dai Λgai tΛsai vaarcuΛrΛ ΛΛmadu gΛmamaatΛrdamiga dai iji Dalmanuta dΛvΛΛriamu.

¹¹ Tai amaasi dada Λfariseo siaaco daacatadai ΛSuusi dai gaaatagaimi ΛΛmadu ΛSuusi. DaidΛ Λfariseo mosnΛida Λlidadai sabaig Λrvaavoi isΛSuusi istutuidi isivuaadagi istumaasi aagai oodami saidΛ ivueeyi Λgai, dai aagidi sai tΛΛgidana Λmo istumaasi gΛducami tΛvaagiaiñdΛrΛ. ¹² TaidΛ ΛSuusi gΛgΛrΛ sobΛvΛi daidΛ itΛi:

—¿TuimΛsidΛ giñtaanΛi aapimΛ istumaasi gΛgΛrducami? SΛΛlicΛdΛ angΛnaagidi sai maitΛΛgimu aapimΛ tomali Λmo istumaasi gΛducami —astΛi ΛSuusi.

¹³ Dai anaasi viaa Λgai Λoodami dai Λpamu tΛsai vaarcuΛrΛ dai ii vaasadΛrΛ ΛgΛΛ suudagi.

¹⁴ Dai maitΛgito Λgai isbΛquiagi cuaadagai dai mosaliΛmo paana bΛcaiticatadai vaarcuΛrΛ. ¹⁵ TaidΛ ΛSuusi itΛtΛdai gΛmamaatΛrdamiga:

—Gofariseo navaitigadΛ dai EroodΛsi navaitigadΛ maicΛΛgadu —astΛtΛdai ΛSuusi.

¹⁶ VaidΛ ΛmamaatΛrdamigadΛ aipaco gΛnaatagidimi daidi caiti:

—Maiviaa aatΛmΛ paana cascΛdΛ pocaiti goovai —ascaiti.

¹⁷ TaidΛ ΛSuusi maí istumaasi aatagaitadai Λgai daidΛ itΛtΛdai:

—¿TuimΛsi pocaiti mΛsai maiviaa paana? ¿MaitamΛsquiaa maatΛ caΛ istumaasi gΛnaagidi aanΛ? ¿Tomali maitΛntΛgito nΛidi istumaasi ivueeyi aanΛ? SΛΛlicΛdΛ maicΛΛga vaavoitudai aapimΛ. ¹⁸ ¿MaitamΛsnΛnΛeeyi aapimΛ dai maitamΛstΛtΛcaidaga? ¹⁹ ¿MaitamΛstΛgito aidΛñsi bibi aanΛ Λtaama mil oodami Λtaama paana mΛtΛΛqui aasarai ampagi saasaquigadΛ? —astΛtΛdai ΛSuusi.

TaidΛ ΛmamaatΛrdamigadΛ itΛtΛdai:

—Baivustaama dan gooca —astΛtΛdai.

²⁰ —Dai aidΛñsi bibi aanΛ Λmaacova mil oodami cuvaracami paanacΛdΛ, ¿mΛtΛΛqui aasarai susudacami ampagi? —astΛtΛdai ΛSuusi.

TaidΛ Λgai itΛtΛdai:

—Cuvaracami —astΛtΛdai ΛmamaatΛrdamigadΛ.

²¹ TaidΛ ΛSuusi itΛtΛdai:

—¿VΛΛscarΛ mΛsmaiQUIIAA maatΛ caΛ? —astΛtΛdai.

Suusi maiaagaitadai navaiti paana vΛΛtarΛ baiyoma aagaitadai Λgai ΛmamaatΛtuldaragadΛ Λfariseo dai EroodΛsi sai maicΛΛgadu.

22 Dai gooquiara aayi agai Betasaidara, matai ami vuaapi asuusi amo calli mainaadami, dai daanimi sai taatana. 23 Taida asuusi noviaindara bai calli dai vaidacai ugidiana abetasaida. Dai ami vuupujiana tai gasisivaraga dai vuupuida daama darai ganoonovi, dai tacacai sabaig istuiditadai isnaadagi tomasi palapi. 24 Taida ismaacada mainaadatadai nanaava daida itadai:

—Naidi aana oodami apa maasi uusi damos ajiopai —ascati.

25 Taida asuusi apamu vuupuida daama darai ganoonovi, vaida calli calla gatagito nanaani dai calla istui isnanaavagi dai calla naidi vassiacatai. 26 Taida asuusi ootoi calli sai noragana daida itadai:

—Maiti vaaqui Betasaidara, dai tomali maiaagiada imaasi tomali amaadutai —astadai.

27 Dai gooqiarai ii asuusi amadu gamamaatardamiga vassia amapacara Sesareera Filiposi davarara. Dai voyamu tacacai asuusi gamamaatardamiga daida itadai:

—¿Vora ginaagai oodami? —astadai.

28 Tai agai aa noragi daida itadai:

—Amoco pocaiti pasaida ara vuaana ismaacada vaponaina oodami dai aa pocaiti pasaida arEliasicaru, dai aa pocaiti pasaida aramo Diusi nioquituldiadamigada —astadai amamaatardamigada.

29 Tai amaasi asuusi itadai:

—¿Dai aapimao vora ginaagai? —astadai.

Taida Piiduru itadai:

—Aapiara ara Cristo dai Diusi gootoi —astadai.

30 Damos asuusi samicada dai sai maiaagidina tomali amaadutai.

31 Dai amaasi asuusi gaagacai mamaatuldimi dai agidi sai agai viaacatadai amo samicami dai viaacatadai issamicada soimaa taatagi dai agidi sai mosgaji-aadara viaa agitadai atanaanami amadu apapaali taanaanadamigada dai amadu amamaatuldiami samicami. Dai agidi ara masai muaa agitadai dai agidi sai bovaica tasaicada duaaca agitadai. 32 Vassia gomaasi calli salli agidi agai gamamaatardamiga. Taida Piiduru covai vaidacai dai bagaidimi. 33 Taida asuusi ajaco calquiva dai naniidi gamamaatardamiga dai bagaimi Piiduru aduucai:

—Maitiginamadu aimarda aapi Diaavora. Aapi pocaiti sai maitaagai isivuaadagi aana istumaasi Diusi ipalidi —astadai.

34 Dai amaasi vai asuusi gamamaatardamiga amadu oodami daida itadai:

—Isamaadutai ginoidatucuda aliada maitaagai issagi gatagitocagi, dai gaagai isvassara baigaducagi siaduniada gamuaatuda ginvavoitudaitai daida ginoidatucuda.

35 Damos vora ivuaadagi istumaasi agi agai ipalidi, agai gia imimu Diaavora amadu. Damos vora baigadu dai muquiagi ginvavoitudaitai dai agidi Diusi nioquida agai gia callacara vusaimu. 36 Tumaasi arcallagai oodami vatar isgamaitagai vassia istumaasi oidaga oidigi daama vai ibada Diaavora amadu imiagi. 37 Tomali amaadutai maitistutuidi isгаа namquidagi dai callacara vuusiagi. 38 Isamaadutai siaa aradagi isgamaasiuldagi oodami vuitapi dai soimaasi ivuaadami vuitapi isginvaavitudai dai ismata ginnioqui aana inismaacada viaa amo samicami ara siaa rogiadamu gaicada sascada ginooaga tagidagi isalasi viaa aana guvucadagai dai diviagi aana atanaanicaruda amadu —astadai asuusi.

9

1 Daida asuusi itadai ara:

—SallıcadΛ aangΛnaagidi sai oidaga Λmadutai tami ismaacΛdΛ maicoiya agai asta siΛscadΛ tΛΛ ismaasi siaaco tΛaanΛi Diuusi gΛgυvucadacΛdΛ —astΛtdai ΛSuusi.

² DaidΛ ΛSuusi bonaadami tasaicΛdΛ vaidacai ΛPiiduru, Λmadu ΛJacovo, Λmadu ΛVuaana, Λmo tΛca tuvidacΛrΛ dai ami ΛSuusi ΛmapΛdui vuitapi gΛmamaatΛrdamiga.

³ DaidΛ ΛyuucusidΛ dadadaquitu dai cΛΛga tootoatu Λpa maastu cΛvai tomali Λmo vacuandami oidigi daama maipocasi tootoatudai yuucusi. ⁴ Dai ΛmamaatΛrdami tΛΛ ΛEliiasıcaru Λmadu Moseesacaru vaidΛ gaaatagai ΛSuusi Λmadu. ⁵ TaidΛ ΛPiiduru itΛtdai ΛSuusi:

—MamaatΛtuldiadami, vΛΛsi ΛrcΛΛgai istami daraaja aatΛmΛ tΛtai duuñi vaica uucusai Λmoco aapi gΛvΛΛtarΛ dai Λmai Moseesa vΛΛtarΛ dai Λmai Eliiasi vΛΛtarΛ —astΛtdai ΛPiiduru.

⁶ ΛmamaatΛrdami aliΛ duduaadimucatađai, daidΛ ΛPiiduru maimaatΛcatadađi istumaasi aagaitadađi. ⁷ Tai amaasi divia Λmo icomai dai iıñΛ, daidΛ licomai saagida caıdatu Λmo ñıooqui ismaacΛdΛ ıcaıti:

—IdıavΛr giñmara ismaacΛdΛ aliΛ oıgΛdai aanΛ cΛΛgavΛr ΛΛgiada —ascıiti ñııooqui.

⁸ Dai otoma aıpacı nΛnΛaava Λgai dai camıtΛΛ ΛcΛcΛΛli mıscΛcΛ ΛSuusi ΛΛgi.

⁹ Dai aidΛsi tΛapañımi Λgai ΛtuvidacaiñdΛrΛ, ΛSuusi dai gΛmamaatΛrdamiga sai maıaagıdıñΛ tomali Λmaadutai istuma tΛΛ Λgai asta siΛscadΛ duaacagi Λgai cıdadΛ saagıdıñdΛrΛ.

¹⁰ CascΛdΛ maıaagıdı Λgai tomali Λmaadutai, dΛmos aıpacı gΛntΛcacııtadađi Λgai istΛıya Λlıdı ΛSuusi aagıtai isduaaca Λgai cıdadΛ saagıdıñdΛrΛ. ¹¹ Dai amaasi tΛcacai Λgai ΛSuusi daıdΛ itΛtdai:

—¿TuisıdΛ ıcaıti ΛmamaatΛtuldiadami sΛΛlıcımi saıdΛ ΛEliiasi ΛpΛga viaacatadađi isdıviagi isaapi? —astΛtdai ΛmamaatΛrdami.

¹² TaidΛ ΛSuusi aa noragi daıdΛ itΛtdai:

—Vaavuava istumaasi aagai ΛmamaatΛtuldiadami Diuusi sΛΛlıcımigadΛ sai ΛEliiasi viaacatadađi isΛpΛga diviagi dai soıñagi oodami sai vaavoıtudana Diuusi. Dai pocııti Diuusi ñıooquıdΛrΛ giñagıtai aanΛ ismaacΛdΛ viaa Λmo sΛΛlıcımi ansai aliΛ soımaa taata iñagai dai mΛsai ΛmapiadΛrΛ giñviaa Λgai. ¹³ DΛmos aanΛ angΛnaagıdı saıdΛ ΛEliiasi cadıvia, mΛtaıdΛ idui ΛgaıcΛdΛ vΛΛsi istumaasi ipΛli, poduucai isduucataı aagai Diuusi ñıooquıdΛrΛ mΛsaıdΛ iduñıa agıtadađi ΛgaıcΛdΛ —astΛtdai ΛSuusi gΛmamaatΛrdamiga.

¹⁴ Dai gooquıdΛrΛ Λpamu aayi Λgai siaaco daraajatadađi ΛgaΛ mamaatΛrdami, dai tΛΛ mui oodami Λgai sıcoli. Dai ami Λmadu gaaatagıtadađi ΛpΛ ΛmamaatΛtuldiadami sΛΛlıcımi. ¹⁵ Dai aidΛsidΛ Λoodami tΛΛ ΛSuusi vΛΛscataı mıtΛΛ isducataı gΛntΛΛgıtoagi dai vui voopıı dai viaatulda Λgai. ¹⁶ TaidΛ ΛSuusi tΛcacai daıdΛ itΛtdai:

—¿MΛtumaasi aatagai aapımΛ ΛΛmadΛ giñmamaatΛrdamiga? —astΛtdai.

¹⁷ Tai maadutai ismaacΛdΛ ami daraajatadađi aa noragi daıdΛ itΛtdai:

—MamaatΛtuldiadami, gΛvuaapıanta giñmara ismaacΛdΛ viaa Λmo Diaavora tΛaañıcarudΛ dai goDiaavora tΛaañıcarudΛ muıduıtuli. ¹⁸ Tomasıaaco dΛvΛΛrapi dadııtudaiñΛ goDiaavora tΛaañıcarudΛ dai totıstıdai tΛñıdΛ dai cΛcΛrΛntıdai taatamıdΛ, vai cascΛdΛ goovai maıviaa gΛgυvucadaga dai aanΛ caaagıdı gΛmamaatΛrdamiga sai vısaıdana goDiaavora tΛaañıcarudΛ tai mıtıstııı —astΛtdai ΛcΛΛli.

¹⁹ TaidΛ ΛSuusi baamıan tada daıdΛ itΛtdai:

—AapımΛ oodami maıvaavoidaracımi, ¿asta siΛscadΛ uucımi viaacamu aanΛ isgΛnΛΛmadu daacagi? GiñvuaapıdΛvıırai goalı gΛΛli —astΛtdai ΛSuusi.

²⁰ MΛtai vıaapı sıaaco daacatadađi Λgai. Dai aidΛsidΛ ΛDiaavora tΛaañıcarudΛ tΛΛ ΛSuusi sııquıtııı Λgai Λalı gΛΛli taıdΛ Λalı gΛΛli dΛvΛΛrapi gΛı, dai aıpacı yaalımi, dai totıstııımi tΛñıdΛ. ²¹ TaidΛ ΛSuusi tΛcacai ΛoogadΛ daıdΛ itΛtdai:

—¿VΛquııdΛ abıaadΛrΛ povΛvııııı goovai? —astΛtdai.

TaidΛ loogadΛ itΛtdai:

—Aliducatai abiaadΛrΛ. ²² Dai goDiaavora tΛaañicarudΛ muiyoco imidagai taiyΛrΛ dadaitudaiña dai suudarΛ muua aliditai. Dai pΛsaapi istutiadagi isiduñiagi istumaasi goovai vΛΛtarΛ, soigi gΛlda aatΛmacΛdΛ dai garsoiña —astΛtdai loogadΛ.

²³ TaidΛ ΛSuusi itΛtdai:

—PΛsistutiadagi isvaavoitudagi di, vaavoitudadami vΛΛtarΛ tomali Λmo istumaasi maisijaiga —astΛtdai ΛSuusi.

²⁴ TaidΛ ali gΛli oogadΛ gΛgarΛ iña daidΛ itΛtdai:

—Vaavoitudiana. Giñsoiñañi nai vaamioma vaavoituda aanΛ —astΛtdai.

²⁵ Dai aidΛsi tΛΛ ΛSuusi isami gΛnΛmpaidimi mui oodami Λgai bagaimi ΛDiaavora tΛaañicarudΛ daidΛ itΛtdai:

—Diaavora tΛaañicarudΛ maiñioocadami dai maitΛcaidacami aanΛ angΛtΛaanΛi pΛsai vusaiña. Dagitoñi idi ali gΛli dai camavapacΛda Λpamu idiΛrΛ —astΛtdai ΛSuusi.

²⁶ TaidΛ ΛDiaavora tΛaañicarudΛ gΛgarΛ iña dai Λpamu suiquituli ali gΛli, dai vuusaicai muuquiadΛ ducai viaa Λgai ali gΛli vai muidutai pocaitimi sai casi armuquiadΛcatadai. ²⁷ DΛmos ΛSuusi noviaiñdΛrΛ bai dai vañigi taidΛ ali gΛli cΛquiiva.

²⁸ TaidΛ ΛSuusi vaa Λmo quiyΛrΛ, taidΛ ΛmamaatΛrdamigadΛ Λcovai tΛcacai daidΛ itΛtdai:

—TuisidΛ maitistui aatΛmΛ isvusaidagi ΛDiaavora tΛaañicarudΛ —astΛtdai.

²⁹ TaidΛ ΛSuusi itΛtdai:

—Idi Diaavora tΛtΛaañicarudΛ alia sijaiga vusaidaragai cascΛdΛ avΛnacai maitaugacai gamamaadagi vai poduucai vuvacΛi goovai —astΛtdai ΛSuusi.

³⁰ Dai aidΛsi iji Λgai abiaadΛrΛ Galileeamu sΛli dΛgavusai dΛmos ΛSuusi maitipΛlidadai ismatiagi tomali Λmo oodami, ³¹ mamaatΛtuldidatadai Λgai gΛmamaatΛrdamiga cascΛdΛ dai aagiditadai sai Λgai viaacatadai Λmo sΛlicami dai mΛsai tΛΛgida agaitadai aa oodami sai Λgai muua agaitadai sai vΛΛscarΛ Λgai bovaica tasaicΛdΛ duaaca agaitadai. ³² DΛmos ΛmamaatΛrdamigadΛ maimaataΛ caΛcatadai istumaasi aagidi ΛSuusi dai duduaadicuitadai Λgai iscΛga tΛcacagi.

³³ Dai amaasi aayi Λgai CapernaumΛrΛ. Dai aidΛsi caΛmo quiyΛrΛ daraajatadai Λgai, taidΛ ΛSuusi itΛtdai gΛmamaatΛrdamiga:

—¿Matumaasi aatagaimi aapimΛ voyiaiñdΛrΛ iimΛtai? —astΛtdai.

³⁴ DΛmos ΛmamaatΛrdamigadΛ mosdodoli vii, voyiamu aagaimitadai Λgai sai ismaacΛdΛ vaamioma namΛga cascΛdΛ. ³⁵ Tai amaasi daiva ΛSuusi dai vai Λbaivustaama dan gooca gΛmamaatΛrdamiga daidΛ itΛtdai:

—IsΛmaadutai vaamioma namΛaca liadagi Λgai gΛaagai ismaigΛducΛdΛ liadagi dai gΛaagai issoicΛdagi vΛΛscatai —astΛtdai ΛSuusi.

³⁶ Amaasi bai ΛSuusi Λmo ali gΛli daidΛ gΛmamaatΛrdamiga saagida cΛi dai gooquiΛrΛ mootoi daidΛ itΛtdai gΛmamaatΛrdamiga:

³⁷ —TomasioorΛ sioorΛ vaavoitudai giñmamaatΛtuldiaraga dai cascΛdΛ oigΛdai idi ali oodami, Λgai giñoigΛdai aanΛ ΛprΛ. Dai Λgai ismaacΛdΛ giñoigΛdai aanΛ Λgai oigΛdai Λgai ismaacΛdΛ giñootoi —astΛtdai ΛSuusi.

³⁸ Amaasi ΛVuaana itΛtdai:

—MamaatΛtuldiadami, tΛΛ aatΛmΛ Λmo cΛli vai aagai gatΛtΛaaraga dai poduucai vuvaidi Diaavora tΛtΛaañicarudΛ oodamiaiñdΛrΛ. DΛmos maigarΛΛmadu aimΛrai Λgai tΛtai cascΛdΛ dai —astΛtdai ΛVuaana.

³⁹ DΛmos ΛSuusi itΛtdai:

—MaitavΛr daidiada. Maitatiipu tomali Λmaadutai isivuaadagi istumaasi gΛgarducami aagaitai giñtΛtΛaraga dai gooquiΛrΛ giññoiquiadagi. ⁴⁰ SioorΛ maitΛrvui

—Mamaat^Λtu^Λldi^Λadami c^{ΛΛ} tuigacami, ¿tuma duuna aan^Λ dai v^{ΛΛ}scat^ΛΛ oidacana Diuusi ^{ΛΛ}madu? —ast^Λt^Λdai.

¹⁸Taid^Λ ^ΛSuusi it^Λt^Λdai:

—¿Tui^Λpasi c^{ΛΛ} tuigacami giñ^Λaagai? Ali^Λmadugava c^{ΛΛ} tuigacami dai ^Λgai ^Λr^ΛDiuusi.

¹⁹Aapi c^{ΛΛ}ga maat^Λ istumaasi ip^Λlidi Diuusi isivuaadagi oodami maitiga^{ΛΛ}siada gaoñiga, dai maitigacoodadai, dai maitiga^{ΛΛ}siada gavustuidaga, dai maitiyaatag^Λda, dai maitigavupuiirumadada dai siaa iduutuada g^Λoo^Λca dai g^Λdaada —ast^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

²⁰Taid^Λ ^Λc^{ΛΛ}li aa noragi daid^Λ it^Λt^Λdai:

—Mamaat^Λtu^Λldi^Λadami, v^{ΛΛ}si gomaasi ansiaa duutudai aan^Λ aliducatai abiaad^Λr^ΛΛ —ast^Λt^Λdai.

²¹Taid^Λ ^ΛSuusi baig^{ΛΛ}liaragac^Λd^Λ n^Λn^Λidi ^Λc^{ΛΛ}li daidi t^Λt^Λdai:

—^Λmo istumaasi avi^{ΛΛ}ga p^Λsiduñiagi. Imiñi dai gagara v^{ΛΛ}si p^Λstuma viaa dai oida ^Λtumiñsi ^Λsoitutuigami dai poduucai viaacamu aapi mui naana maasi t^Λvaagi^Λr^Λ. Dai gooqui^Λr^Λ divia daid^Λ iñ^Λooida. D^Λmos ^Λr^Λp^Λga g^Λaagai p^Λsbaig^Λducagi si^Λduñiada g^Λmuaatudagi giñ^Λvaavoitudaitai —ast^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

²²D^Λmos aid^Λsi c^{ΛΛ} ^Λc^{ΛΛ}li imaasi ali^Λ soig^{ΛΛ}li dai im^Λcai soig^{ΛΛ}liatugai ali^Λsi ^Λr^Λg^Λvidacamicatadai ^Λgai casc^Λd^Λ.

²³Tai amaasi ^ΛSuusi aipaco n^Λn^Λaava daid^Λ it^Λt^Λdai g^Λmamaat^Λrdamiga:

—Gia sijaiga isg^Λnviipidacami g^Λndagituagi isDiuusi t^Λaan^Λdagi dai soic^Λdagi sai c^{ΛΛ}ga g^Λnt^Λt^Λgitocana —ast^Λt^Λdai.

²⁴Taid^Λ ^Λmamaat^Λrdamigad^Λ mait^{ΛΛ} isducatai g^Λnt^Λt^Λgitoagi pocaititai ^ΛSuusi, d^Λmos ^ΛSuusi it^Λt^Λdai ^Λpamu:

—Giñ^Λaduñi gia sijaiga is^Λgai ismaac^Λd^Λ mos^Λcaasi g^Λnvustuidag^Λr^ΛΛ t^Λt^Λgitoi dagituagi isDiuusi soic^Λdagi isc^{ΛΛ}ga g^Λnt^Λt^Λgitocagi ali^Λsi g^Λnviipidacatai ^Λgai. ²⁵Sioma maisijaiga ^Λmo muura v^{ΛΛ}t^Λr^ΛΛ isvaquiagi ^Λmo oyi d^Λgad^Λamu s^{ΛΛ}li is^Λmo g^Λviidacami dagituagi isDiuusi soic^Λdagi isc^{ΛΛ}ga g^Λt^Λgitocagi —ast^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

²⁶Dai aid^Λsi c^{ΛΛ} ^Λgai imaasi mait^{ΛΛ} isducatai g^Λnt^Λt^Λgitoagi dai aipaco g^Λnt^Λcacai daid^Λ icaiti:

—¿Voor^Λ istutuidid^Λo isc^{ΛΛ}gac^Λr^ΛΛ vuvaquiagi? —asc^Λaiti.

²⁷Taid^Λ ^ΛSuusi vui n^Λn^Λaava daid^Λ it^Λt^Λdai:

—Oodami gia maitistutuidi isiduñia imaasi, d^Λmos Diuusi gia istutuidi. Diuusi v^{ΛΛ}si^Λcatai istutuidi isiduñiagi —ast^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

²⁸Tai amaasi it^Λt^Λdai ^ΛPiiduru:

—Mamaat^Λtu^Λldi^Λadami, aat^Λm^ΛΛ viaa v^{ΛΛ}si t^Λstuma viaacatadai g^Λoidatucuda ^Λr^Λlidityai —ast^Λt^Λdai.

²⁹Taid^Λ ^ΛSuusi aa noragi daid^Λ it^Λt^Λdai:

—S^{ΛΛ}lic^Λd^Λ ang^Λnaagidi sai tomasioor^Λ sioor^Λ dagitoagi g^Λquii dai g^Λsisis^{ΛΛ}gi, dai g^Λsusuculi, dai g^Λoo^Λga, dai g^Λd^{ΛΛ}, dai g^Λooñiga, dai g^Λmaamara, dai g^Λd^Λv^{ΛΛ}r^Λga giñ^Λvaavoitudaitai aan^Λ dai vaavoitudaitai Diuusi ñi^Λo^Λquid^Λ, ³⁰^Λgai viaacamu idi oidig^Λr^ΛΛ ^Λmo sient^Λo vaamioma baabaqui, dai siisi^{ΛΛ}gi, dai susuculi, dai d^{ΛΛ}d^Λcamu, dai maa^Λmaracamu, dai d^Λd^{ΛΛ}v^Λr^Λacamu, tomasi soimaa taatamaitai. Dai si^{ΛΛ}scad^Λ imiagi ^Λgai idi oidigaiñ^Λd^Λr^ΛΛ v^{ΛΛ}scat^ΛΛ oidacamu Diuusi ^{ΛΛ}madu. ³¹D^Λmos m^{ΛΛ}ca siaaco gata^Λaan^Λi Diuusi muidutai ismaac^Λd^Λ vaamioma t^Λaan^Λi tami m^{ΛΛ}ca sioma mait^Λaan^Λdamu dai ismaac^Λd^Λ sioma mait^Λaan^Λi tami, m^{ΛΛ}ca vaamioma t^Λaan^Λdamu —ast^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

³²Dai ^Λmo imidagai voiyamu iim^Λitadai ^Λgai cat^{ΛΛ}t^Λidimi Jerusaleena ^ΛSuusi bait^Λqui im^Λitadai g^Λmamaat^Λrdamiga, vaid^Λ ^Λmamaat^Λrdamigad^Λ mait^Λt^Λgaitadai istumaasi g^Λnt^Λt^Λgitoagi dai duduaadimutugaitai oidi. Taid^Λ ^ΛSuusi ^Λpamu ^Λcovai vuvaitu ^Λbaivustaama dan gooca g^Λmamaat^Λrdamiga, dai aagidi isducatai ^Λp^Λduñia agaitadai ^Λgaic^Λd^Λ. ³³Daid^Λ it^Λt^Λdai:

—Aapim^Λ n^Λidi t^Λscat^Λt^Λidimi Jerusaleen^ΛΓ^Λ, m^Λsiaaco giñt^ΛΛgida agai aan^Λ ismaac^Λd^Λ viaa ^Λmo s^ΛΛlicami. Giñt^ΛΛgida magari ^Λbait^Λguucacamigad^Λ papaali ^ΛΛmadu ^Λmamaat^Λtuldiadami s^ΛΛlicami is^Λgai gataañimu m^Λsaid^Λ giñmuaana. Giñt^ΛΛgidamu ^Λgai aa sib^Λad^ΛΓ^Λ oidacami. ³⁴Dai giñparundada magari dai saasasa magari giñtuucuga dai giñsisiviada magari dai giñmuaa magari. D^Λmos bovaica tasaic^Λd^Λ ^Λpamu duaacamu aan^Λ coidad^Λ saagidañd^ΛΓ^Λ —ast^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

³⁵Tai amaasi ^ΛJacovo ^ΛΛmadu ^ΛVuaana ^ΛSevedeo maamarad^Λ miaad^ΛΓ^Λ guuquiva siaaco daacatadai ^ΛSuusi daid^Λ it^Λt^Λdai:

—Mamaat^Λtuldiadami, aat^Λm^Λ ip^Λlidi p^Λsiduñiagi t^Λsducatai g^Λaagida ragai —ast^Λt^Λdai.

³⁶Taid^Λ ^ΛSuusi it^Λt^Λdai:

—¿Tumaasi ip^Λlidi aapim^Λ isiduñia aan^Λ? —ast^Λt^Λdai.

³⁷Tai ^Λgai it^Λt^Λdai:

—Si^Λscad^Λ aapi v^ΛΛsia daama ^Λrgabait^Λc^Λaaacamicagi g^Λrmaacañi oigaragai t^Λtaid^Λ ^Λrt^ΛΛaan^Λdamicamica aat^Λm^Λ —ast^Λt^Λdai.

³⁸Tai amaasi ^ΛSuusi it^Λt^Λdai:

—Aapim^Λ maimaat^Λ m^Λstumaasi giñaagidi. ¿Baisi istutuid^Λna aapim^Λ issoimaasi taatagi si^ΛΛ soimaa taata iñagai aan^Λ? —ast^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

³⁹Tai ^Λgai aa noragi daid^Λ it^Λt^Λdai:

—Istutuidiat^Λta —ast^Λt^Λdai.

Taid^Λ ^ΛSuusi it^Λt^Λdai:

—S^ΛΛlicad^Λ ^Λrvaavoi. Aapim^Λ gia soimaa taatamu si^ΛΛsi soimaa taata iñagai aan^Λ.

⁴⁰D^Λmos aan^Λ maitistutuidi isdaraasagi t^ΛΛaan^Λdami baiyoma ^Λagi Diuusi g^Λrooga daraasamu t^ΛΛaan^Λdamicagi —ast^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

⁴¹Dai aid^Λsid^Λ ^Λgaa baivustaama mamaat^Λrdami cai gomaasi baacoi ^ΛJacovo ^ΛΛmadu ^ΛVuaana vui. ⁴²D^Λmos ^ΛSuusi vai ^Λgai daid^Λ it^Λt^Λdai:

—C^ΛΛ maat^Λ aapim^Λ sai ismaac^Λd^Λ mait^Λrjudidíu saagida ^Λbait^Λc^Λaaacami g^Λpipiooñiga duucaí n^Λidi g^Λaaduñi dai ismaac^Λd^Λ vaamioma gataañi s^ΛΛlicad^Λ t^ΛΛaañicui. ⁴³⁻⁴⁴D^Λmos aapim^Λ g^Λnsaagida mait^Λaaagai ispoduucai ivuaadagi baiyoma sioor^Λ ^Λrbait^Λc^Λaaacamicagi g^Λaaagai issoic^Λdagi v^ΛΛscatai. ⁴⁵Poduucai isduucai ivueeyi aan^Λ iñsmaac^Λd^Λ viaa ^Λmo s^ΛΛlicami. Aan^Λ gia divia oidig^ΛΓ^Λ maisiu isgiñsoic^Λdagi aa baiyoma divia aan^Λ dai soic^Λd^Λ iñagai oodami dai muquia iñagai vai poduucai c^ΛΛgac^ΛΓ^Λ vuvac^Λna mui oodami —ast^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

⁴⁶Amaasi aayi ^Λgai Jericoo^ΛΓ^Λ dai aid^Λsi cavuvaquimi abiaad^ΛΓ^Λ ^ΛSuusi ^ΛΛmadu ^Λmamaat^Λrdamigad^Λ dai muidutai aa oodami, vai ^Λmo c^ΛΛli main^Λaadami Vatimeo t^ΛΛgiducami Timeo marad^Λ, voi ugidiana daacatai gataan^Λi oidicami. ⁴⁷Dai aid^Λsi c^ΛΛli ismiaadimi ami ^ΛSuusi otoma iññoquidimi daid^Λ it^Λt^Λdai:

—Suusi Davi cajiudad^Λ soigig^ΛΛlda aan^Λc^Λd^Λ —ast^Λt^Λdai.

⁴⁸Tai muidutai bagaimi sai maitadacana, d^Λmos ^Λc^ΛΛli vaamioma iññacai daid^Λ icaiti:

—Davi marad^Λ soigig^ΛΛlda aan^Λc^Λd^Λ —ascaiti.

⁴⁹Taid^Λ ^ΛSuusi c^Λquiva, daid^Λ it^Λt^Λdai g^Λaaduñi:

—Baigovai av^Λr vaid^Λ —ast^Λt^Λdai.

Taid^Λ ^Λoodami vai ^Λmain^Λaadami dai av^Λnaquidimi daid^Λ it^Λt^Λdai:

—Baigi g^ΛΛliada, otoma ic^Λquiva, g^Λvaidiava ^ΛSuusi —ast^Λt^Λdai.

⁵⁰Taid^Λ ^Λc^ΛΛli otoma maigovai daitu g^Λsuaa dai otoma c^Λquivacai ii siaaco daacatadai ^ΛSuusi. ⁵¹Taid^Λ ^ΛSuusi it^Λt^Λdai:

—¿Tumaasi ip^Λlidi aapi isg^Λduiñda aan^Λ? —ast^Λt^Λdai.

Taid^Λ ^Λmain^Λaadac^Λd^Λ aa noragi daid^Λ it^Λt^Λdai:

—Mamaat^Λtuldiadami, n^Λada iñ^Λlidi aan^Λ —ast^Λt^Λdai.

⁵² TaidΛ ΛSuusi itΛtΛdai:

—Casi aapi istutuidi isimΛdagi, giñvaavoitu aapi cascΛdΛ canΛnΛaava —astΛtΛdai.

MospotΛi Λgai taidΛ ΛcΛΛi istui isnΛnΛaavagi, dai oí ΛSuusi voyiamu.

11

¹ Dai aidasi camiaadimi Λgai JerusaleenΛrΛ ugidana iimΛitai Betapagi dai Betania vuidΛrΛ ΛOliivosi giidi, taidΛ ΛSuusi ootoi gooca gΛmamaatΛrdamiga. ² DaidΛ itΛtΛdai:

—Imivurai mΛmococho ali quiiyΛrΛ, dai mΛsiuu duucu aiyagi tΛΛgimu aapimΛ Λmo asñiitu vulicami. Λgai maiquiaa dadaΛjΛi tomali Λmaadutai. Upanavurai dai vuaapa.

³ Dai isΛmaadutai gΛntΛcacagi mΛstuisidΛ povueeyi vΛrai aagida ansai aanΛ tΛgito, ansai otoma Λpamu ootsoda iñagai —astΛtΛdai ΛSuusi gΛmamaatΛrdamiga.

⁴ Tai Λgai iji, dai tΛΛ Λasñiitu vai Λmo quitaagiñΛ vulicatadai voyiΛrΛ, dai uupai. ⁵ Tai ΛΛmadutai ismaacΛdΛ ami daraajatadai itΛtΛdai:

—¿MΛtuma vueeyi? ¿TuimΛsi uupaisai goasñiitu? —astΛtΛdai.

⁶ Tai Λgai aa noragi dai aagidi istΛtΛdai ΛSuusi tai Λgai dagito mΛsbΛquiagi Λasñiitu.

⁷ Tai Λgai otoma bΛidacai Λasñiitu ΛSuusi. Dai asñiitu daama darai gΛnsusuaa, taidΛ ΛSuusi daamioma daiva. ⁸ Tai muidutai aa oodami voyiΛrΛ Λligaimi gΛnsusuaa dai aa guicuta uusi maamaradΛ dai voyiΛrΛ tuajaimi dai poduucacai tΛtΛgidi Λgai ΛSuusi isaliΛ siaa duutudai.

⁹ Dai Λgai ismaacΛdΛ baitΛqui iimΛitadai dai ismaacΛdΛ gooquiΛrΛ iimΛitadai iñΛquimi daidΛ icaitimi:

—AliΛ siaa duutudai aatΛmΛ Diuusi. AatΛmΛ ipΛlidi sai Diuusi cΛΛgacΛrΛ nΛijadana goovai ismaacΛdΛ divia Diuusi guvucadadΛcΛdΛ. ¹⁰ Dai aliΛ baiganΛliadamu vΛascatai ismaacΛdΛ tΛaanΛda goovai. Goovai ΛrΛrai DavicarΛ cajjudadΛ. SΛΛlicΛdΛ siaa duutudai aatΛmΛ Diuusi garbaitΛcΛaacamiga —ascaitimi Λgai.

¹¹ TaidΛ ΛSuusi aayi JerusaleenΛrΛ, dai vaa ΛgΛΛ quiuupaigadΛrΛ Λjudidíu. Dai aipaco nΛnΛaava dai nΛnΛidi istumaasi oidaga ami, dai gooquiΛrΛ ii Betaaniumu ΛΛmadu Λbaivustaama dan gooca mamaatΛrdamigadΛ, casi Λrurunococatadai cascΛdΛ.

¹² Dai siaadico aidasi iji Λgai BetaaniaiñdΛrΛ tai aayi biuugigai ΛSuusi. ¹³ Dai Λgai mΛcasdΛrΛ tΛΛ Λmo iigosi dΛΛdΛ cΛΛga tΛtΛdogi aagadΛ. Dai Λgai ii dai nΛnΛidi sabai ibaidaga, dΛmos maitΛΛ tomali Λmo iibiadΛ mosgoΛΛgi aagadΛ maiquiaa aayi istuigaco ibiatΛi Λgai cascΛdΛ. ¹⁴ Amaasi ΛSuusi itΛtΛdai Λiigosi dΛΛdΛ:

—Tomali Λmo imidagai camaiugimu tomali Λmaadutai gΛibaidaga —astΛtΛdai.

VaidΛ ΛmamaatΛrdamigadΛ caΛ.

¹⁵ Dai gooquiΛrΛ aayi Λgai JerusaleenΛrΛ. Dai aidasi vaa ΛSuusi ΛgΛΛ quiuupaigadΛrΛ Λjudidíu, dai vuvaidimi vΛascatai ismaacΛdΛ ami gagaagarai dai ismaacΛdΛ gasaapΛdai. Dai aipaco suuli memesagadΛ ismaacΛdΛ cambiando Λjudidíu quiuupaigadΛ tumiñsigadΛ ΛΛmadu daraicarudΛ ismaacΛdΛ gagaagarai tutugu; ¹⁶ Dai maidagito tomali Λmaadutai iscucuspΛticagi gΛvustuidaga quiuupai Λraana. ¹⁷ Dai gΛaagacai mamaatΛtuldimi daidΛ itΛtΛdai:

—Diuusi ñiiooquidΛrΛ aduucacai oojisi: “Giñquii itΛΛgiducamu quii mamaadaragai vΛΛtarΛ tomastuma oodami ami gamamaadadamu”, ascaiti Diuusi ñiiooquidΛrΛ. DΛmos aapimΛ Λpan duucacai ivueeyi ΛΛsivogami tami Diuusi quiidΛrΛ —astΛtΛdai Suusi Λoodami.

¹⁸ TaidΛ ΛbaitΛguucacamigadΛ Λpapaali ΛΛmadu ΛmaatΛtuldiadami sΛΛlicami caΛ iscaiti ΛSuusi, dai otoma gaagaimi isduucatai muaagi, poliditadai isvΛasi oodami vaavoituda aagaitadai. VaidΛ Λoodami vΛascatai maitΛtΛgaitadai isducatai gΛntΛtΛgitoagi caΛcatai isducatai mamaatΛtuldi ΛSuusi. ¹⁹ DΛmos ΛSuusi mostuca tai ii abiaadΛrΛ.

²⁰ Dai siaadico quiamoco d_Λgavusai _Λgai dai t_{ΛΛ} liigosi d_{ΛΛ}d_Λ vai cagaquisapi tatacad_Λaiñd_Λr_Λ abiaad_Λr_Λ. ²¹ Taid_Λ _ΛPiiduru t_Λgito daid_Λ it_Λt_Λdai _Λgai _ΛSuusi:

—Mamaat_Λtuldiadami, dañi goiigosi d_{ΛΛ}d_Λ ismaac_Λd_Λ ñiooquidi aapi tacavo tica-gaquisa —ast_Λt_Λdai.

²² Taid_Λ _ΛSuusi aa noragi daid_Λ it_Λt_Λdai:

—Vaavoitudadavurai Diuusi. ²³ S_{ΛΛ}lic_Λd_Λ ang_Λnaagidi, sai tomasioor_Λ sioor_Λ s_{ΛΛ}lic_Λd_Λ c_{ΛΛ}ga giñvaavoitudadagi c_{ΛΛ}ga istutuidi isivuaadagi naana maasi istumaasi s_{ΛΛ}lic_Λd_Λ sijiacami. ²⁴ Casc_Λd_Λ ang_Λnaagidi sai m_Λsia_Λscad_Λ taan_Λdagi Diuusi _Λmo istumaasi g_Λn_Λmamaadi_Λr_Λ dai m_Λss_{ΛΛ}lic_Λd_Λ vaavoitudadagi is_Λgai istutuidi isg_Λn_Λmaquiagi viaa-camu aapim_Λ m_Λstumaasi taañiagi. ²⁵ Dai m_Λsia_Λscad_Λ gamamadadagi m_Λsviaacagi _Λmoco g_Λnsaayu oig_Λldavurai, vai giñoooga ismaac_Λd_Λ t_Λvaagi_Λr_Λ daja g_Λnoig_Λldana g_Λnsomaascamiga _Λrp_Λ. ²⁶ Dai m_Λsiaapim_Λ maioig_Λldagi, tomali g_Λnooga ismaac_Λd_Λ t_Λvaagi_Λr_Λ daja mait_Λnoig_Λldamu _Λrp_Λ —ast_Λt_Λdai.

²⁷ Dai amaasi aayi _Λgai _Λpamu Jerusaleen_Λr_Λ. Dai aid_Λsid_Λ _ΛSuusi _Λg_{ΛΛ} quiuupaigad_Λr_Λ _Λjudidíu _Λrana aim_Λr_Λaitadai, tai miaad_Λr_Λ guuquiva _Λbait_Λguucacamigad_Λ _Λpapaali _ΛΛmadu _Λmamaat_Λtuldiadami s_{ΛΛ}licami, _ΛΛmadu _Λson_Λr_Λ guucacami, ²⁸ daid_Λ it_Λt_Λdai:

—¿Tuma s_{ΛΛ}licamic_Λd_Λ ivueeyi aapi imaasi? ¿Toor_Λ g_Λmaa s_{ΛΛ}licami p_Λsai pomaasi ivuaadana? —ast_Λt_Λdai.

²⁹ Taid_Λ _ΛSuusi aa noragi daid_Λ it_Λt_Λdai:

—Aan_Λan _Λrp_Λ g_Λnt_Λcacagi _Λmo istumaasi m_Λsc_{ΛΛ}ga giñaa noragidagi dai giñaaagidagi istumaasi giñt_Λcaca iñ_Λgai, nai aana _Λrp_Λ g_Λnaagidagi istuma s_{ΛΛ}licamic_Λd_Λ ivueeyi aan_Λ gomaasi. ³⁰ ¿Toor_Λ ootoi _ΛVuaana sai vapaconana oodami, Diuusi, oodamisio? Aagav_Λrai, noragida —ast_Λt_Λdai _ΛSuusi.

³¹ Vaid_Λ _Λc_Λc_Λali aipaco g_Λnaagidimi daid_Λ icaiti:

—Ispot_Λiya aat_Λm_Λ sai Diuusi ootoi _ΛVuaana goovai pov_Λrt_{ΛΛ}dan tada t_Λsai tuisi maivaavoitu. ³² Isbai pot_{ΛΛ}na aat_Λm_Λo sai oodami ootoi —asc_Λiti _Λt_Λt_Λaan_Λdami.

Ali_Λ _Λb_Λiditadai _Λgai _Λoodami casc_Λd_Λ. C_{ΛΛ}ga maat_Λcatadai _Λgai si_Λoodami s_{ΛΛ}lic_Λd_Λ vaavoitudai si_ΛVuaana _ΛrDiuusi ñiooquituldiadamigad_Λcatadai.

³³ Dai amaasi it_Λt_Λdai _Λgai _ΛSuusi:

—Maitat_Λmaat_Λ sioor_Λ ootoi _ΛVuaana —ast_Λt_Λdai.

Taid_Λ _ΛSuusi it_Λt_Λdai:

—Tomali aan_Λ anmait_Λnaagidagi tuduid_Λ istuma s_{ΛΛ}licamic_Λd_Λ ivueeyi aan_Λ gomaasi —ast_Λt_Λdai _ΛSuusi.

12

¹ Amaasi _ΛSuusi g_Λagacai mamaat_Λtuldimi cuentoc_Λd_Λ daid_Λ it_Λt_Λdai:

—_Λmo imidagai oidacatadai _Λmo c_{ΛΛ}li dai _Λi uuvasi g_Λd_Λv_{ΛΛ}ragana, dai sicoli curarai. Daidi idui siaaco vusiadagi uuvasi varagad_Λ. Daid_Λ idui _Λrp_Λ _Λmo vaaqui t_Λcavacami dai abiaad_Λr_Λ nuucadaca _Λgai v_{ΛΛ}si g_{ΛΛ}si.

Dai gooqui_Λr_Λ taajucamic_Λd_Λ maa g_{ΛΛ}si aa oodami dai m_Λcasi ii. ² Dai aid_Λsi aayi yoovaragai ootoi _Λgai _Λmoco g_Λp_Λiooñiga sai m_Λtaan_Λna _Λaata vuadami _Λuuvasi varagad_Λ si_{ΛΛ}qui _Λcatadai. ³ D_Λmos _Λaata vuadami b_Λi _Λootosicami dai soidoodai dai saasarai tuucugad_Λ dai maimaa toma laachi dai ootoi. ⁴ Taid_Λ _Λaamud_Λ ootoi _Λmai piooñi, m_Λtai _Λgai maicarai, dai saasarai mood_Λ dai galnaasi ñiooqui aagidi dai mosootoi _Λrp_Λ.

⁵ Taid_Λ _Λaamud_Λ ootoi _Λmai g_Λp_Λiooñiga, m_Λtai _Λgai muaa. Dai gooqui_Λr_Λ _Λaamud_Λ ootoi mui aa pipiooñi m_Λtai _ΛΛmoco soidoodai dai saasarai tuutucugad_Λ dai aa coi.

⁶ Dai maracatadai _Λc_{ΛΛ}li _Λmo c_{ΛΛ}li dai ali_Λ oig_Λdaitadai dai cuugat_Λr_Λ ootoi po_Λlilitai: “Giñmara gia siaad_Λr_Λ maisiaa duutudana _Λgai”, as_{ΛΛ}lidi. ⁷ D_Λmos _Λaata vuadami

tΛagacai, aipaco gΛnaatagidimi daidΛ icaiti: “Gooviava Λgai ismaacΛdΛ ajiagai vΛasi oogadΛ vustuidadΛ glaagai tΛsmuaagi dai poduucai aatΛmΛ artutuidacamicamu”, ascaiti. ⁸ Dai bΛi dai muaa dai dΛjoi ugidiana daitu ΛtuucugadΛ —astΛtΛdai ΛSuusi.

⁹ Dai amaasi ΛSuusi tΛcacai ΛtΛtΛaanΛdami daidΛ itΛtΛdai:

—¿Isduuñimu Λtuidacami ΛdΛvΛΛrai Λpipiooñi? Divimu Λgai dai codimu Λaata vuadami dai maaquimu Λgai ΛdΛvΛΛrai aa oodami.

¹⁰ AapimΛ cΛΛ maatΛ isduucal oojisi Diuusi ñiooquidarΛ daidΛ icaiti:

ΛsΛΛlicami viaacami ismaacΛdΛ daasa aagai Diuusi ΛtΛtΛaanΛdamigadΛ Λjudidíu gajiaadarΛ viaa agai.

Dai Λgai Λragai vaa ismaacΛdΛ vaamioma gataaanΛda agai.

¹¹ Diuusi iduñia gomaasi. Dai gomaasi Λramo istumaasi cΛgagaducamicamu Λgai vΛatarΛ ismaacΛdΛ vaavoitudagi.

Ascaiti Diuusi ñiooquidarΛ —astΛtΛdai ΛSuusi.

¹² Dai maatΛ caΛ ΛtΛtΛaanΛdami isΛgai aagada mΛΛlidi ΛSuusi cascΛdΛ aagai Λcuento.

Dai bΛiya Λlidadai ΛtΛtΛaanΛdami ΛSuusi dai maisagi dΛmos ΛbΛidadai Λgai Λoodami dai dagito dai iji.

¹³ Dai gooquiΛrΛ ootoi ΛtΛtΛaanΛdami ΛΛmoco Λfariseo ΛΛmadu ΛΛmoco ΛEroodasi aaduñdΛ sai nΛidana sabai aagatudana Λgai ΛSuusi Λmo istumaasi istumaasi vui caatΛcagi Λjudidíu vaavoidaragadΛ vai poduucai gΛpilarΛ vuaajagi Λgai dudunucamiΛrΛ.

¹⁴ Tai Λgai aayi siaaco daacatadai ΛSuusi daidΛ itΛtΛdai:

—MamaatΛtuldiadami, maatΛ aatΛmΛ sai istumaasi aagai aapi Λrvaavoi. Dai maivuaamΛ Λlidi aapi oodamicΛdΛ siΛrgΛnviiipidacami siΛrsoituutuigami ΛpΛ. MosgamamaatΛtuldi aapi istumaasi Diuusi ipΛlidi. ¿CΛgaisi tΛsaa namΛquiada aatΛmΛ gocuota gΛΛ baitΛcΛaacamigadΛ Λromamanu cho sio? —astΛtΛdai Λgai ΛSuusi.

¹⁵ DΛmos ΛSuusi maatΛcatadai ismosvuiirumada Λlidadai Λgai daidΛ itΛtΛdai:

—AapimΛ aagai Λmo istumaasi dai Λma maasi ivueeyi. ¿TuimΛsidΛ giñvuiirumada Λlidi? GiñtΛΛgidavurai Λmo tumiñsi ismaacΛdΛcΛdΛ gaa namΛquidi aapimΛ Λcuota nai nΛida aanΛ —astΛtΛdai.

¹⁶ MΛtai tΛagi. VaidΛ ΛSuusi nΛnΛidi daidΛ itΛtΛdai:

—¿VoorΛ moodΛ dai voorΛ tΛtΛaragadΛ viaa gotumiñsi? —astΛtΛdai.

TaidΛ gaa aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—AgΛΛ maitΛcΛaacami moodΛ dai tΛtΛaragadΛava —astΛtΛdai.

¹⁷ TaidΛ ΛSuusi itΛtΛdai:

—Maacavurai ΛbaitΛcΛaacami istumaasi artuidadΛ, dai iduñivurai istumaasi Diuusi ipΛlidi isivuaadagi ΛpΛ, Λgai ΛragΛΛ baitΛcΛaacami tΛvaagiΛrΛ cascΛdΛ —astΛtΛdai ΛSuusi.

TaidΛ ΛcΛcΛli maitΛΛ istumaasi gΛntΛtΛgitoagi caΛcatai isducatai aa noragidi ΛSuusi.

¹⁸ Tai amaasi iji ΛΛmoco saduseo siaaco daacatadai ΛSuusi. Λsaduseo pocaiti sai maioidaga duaacaragai coidadΛ vΛatarΛ, cascΛdΛ itΛtΛdai Λgai ΛSuusi:

¹⁹ —MamaatΛtuldiadami, Moseesacaru oojisicami gΛrvii vai pocaiti sai isΛmo cΛΛli muquiagi dai viaagi gΛooñiga maiquiaa maamatacai abaana, saidΛ ΛsuculidΛ glaagai isvΛΛnagi Λviuudu dai maamatagi abaana Λgai ismaacΛdΛ muu vΛatarΛ.

²⁰ Cuvaracamicatadai gΛnsiΛΛgΛmΛ. TaidΛ ΛvΛasi gasiΛΛgi ooñigai dai muu maiquiaa maamatacai. ²¹ Tai Λmo suculidΛ vΛana Λviuudu dai muu ΛpΛ maiquiaa maamatacai.

TaidΛ gΛmai suculidΛ vΛana dai podui ΛpΛ. ²² VΛΛ cuvaracami podui Λgai vaa ooqui dai vΛasi coi maimaamatacai, taida muu Λooqui ΛpΛ. ²³ Dai siΛascadΛ duduaacagi Λgai dai Λpamu oidacagio ismaacΛdΛ ΛrcunadΛcamu Λooqui vΛΛ cuvaracami ΛrcucunadΛcatai

tami oidi daama —astΛtΛdai Λsaduseo.

²⁴ Tai amaasi ΛSuusi aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—Maicalla gantatagitoi aapima maimaatacatai iscaiti Diuusi ñiooquida dai tomali maimaatacatai isDiuusi viaa guvucadagai. ²⁵ Siñascada duduaacagi coidada camaicucuntai tomali maioñtai, mosapan ducamicana agai Diuusi tataañicaruda tavaagiara. ²⁶ Ganaagidamu aana amo istumaasi aagaitai goduaacaragai. Canidi aapima Moseesacaru oojada siaaco ooja agai istumaasi aagidi Diuusi amo uusi iipoadaiñdara siaaco malacatadai tai dai aagidi sai oidaga duaacaragai. Tomasi catavapi apadi sicoi Avraañicaru dai Isaacaru dai Jacocararu vassicara pocaiti Diuusi: “Aana anarDiuusigada Avraañi dai Isaa dai Jaco dai aa ara” —astatadai Diuusi. ²⁷ Agai Diuusi amadu daraaja tavaagiara Diuusi arDiuusigada ismaacada catavaagiara daraaja dai ismaacada iimia agai tavaagiamu. Cascada ganaagidi aana masai maicalla gantatagitoi aagaitai sai maioidaga duaacaragai coidada —astatadai asuusi asaduseo.

²⁸ Tai ami divia ara siaaco daacatadai asuusi amoco amamaatatuldiadami sallicami, agai ca istumaasi aatagaitadai asuusi amadu asaduseo dai maacatadai agai isasuusi calla aa noragi, cascada itatadai agai asuusi:

—Vasi ismaacada ipalidi Diuusi tasivuaadagi ¿tumaasi vaamioma gaaagai tasivuaadagi? —astatadai amamaatatuldiadami sallicami.

²⁹ Taida asuusi itatadai:

—Pocaiti Diuusi ñiooquida: “Giñcavurari Isireliara oidacami aliodamiava argarDiuusiga dai mosaca amadugava Diuusi. ³⁰ Oigadañi aliodami gaduusi vasi galbadacada, dai vasi gatagitoidacada, dai vasi gavguvucadacada”. Goovai aragai ismaacada vaamioma gaaagai isivuaadagi. ³¹ Dai gotordada baitoma pocaidaga ara. “Oigadañi gaaduñi poduucari pasduucari gaigadai aapi ara”. Goovai vagoocari agai dai vaamioma gaaagai isaaigiadagi —astatadai asuusi.

³² Taida amamaatatuldiadami sallicami itatadai:

—Gaa calla aagai aapi amamaatatuldiadami. Vaavuava ismaacada aagai aapi, sai mosaca amaduga Diuusi sai maitipu amai mosaca amoco. ³³ Dai sai gaaagai tasogadagi Diuusi vasi garibadacada, dai vasi gartagitoidacada, dai vasi gavguvucadacada, dai tasai oigadaña gaaduñi poduucari tasduucari gaigadai aatama ara. Vasi gomaasi vaamioma namaga isavustagui dai aa naana maasi ismaacada coodaiña oodami dai mamaidiña Diuusi vatarara siaa duutudaitai Diuusi —astatadai amamaatatuldiadami sallicami.

³⁴ Dai aidasi ca asuusi iscalla aa noragi amamaatatuldiadami sallicami itatadai:

—Baitoma maata caacan caiti aapi isducatai gataraanai Diuusi —astatadai asuusi.

Tai tomali amaadutai camaitapali istacacagi vaamioma.

³⁵ asuusi amamaatatulditadai aoodami agaa quiuupaigadara ajudidíu, daida itatadai:

—¿Tuisida pocaiti amamaatatuldiadami sallicami, saida Cristo arDavi cajiudad?

³⁶ Vai agai vaa Davi aagai isducatai aagidi Diuusi Ibadada daida icaiti: “ACristo argiñDiuusiga”, ascaiti.

Diuusi potatadai Cristo:

“Gamaaquimu aana amo sallicami ismaacada vaamioma namaga.

Dai ugitudamu aana vasi ismaacada gavuidara vataracagi”, astatadai Diuusi.

Ascaiti Davicaru aagaitai Cristo.

³⁷ ¿Ducatai istutuidi Cristo siarDavi cajiudadacagi vai ara Davi giñDiuusiga aagadagi? —astatadai asuusi.

Daida aoodami sallicada muiducatadai dai baiganliaragacada caacatadai istumaasi aagai asuusi.

³⁸ Daida itatadai asuusi aoodami aidasi amamaatatulditadai:

—Maitavaf ap an duucaí ivuaada aapim g omamaat tuldiadami s allicamic ad, ismaac ad oojoidi iscaac agaducami g naadadagi yuucusi, dai oojoidi m ascucuanadagi g nvapanamu dai viaatuldiadagi cacayana. ³⁹ Dai goovai gaagaiña caac agaduc ad idioma daraicarui ajudidíu quiquiupaigad af, dai siaaco gacuaada goovai caac agaduc ad idioma daraicarui oojoidi isdadar adagi. ⁴⁰ Dai asidiña goovai vipiudu baabaquid avio dai tavapi gamamaadaiña sai maimaat acana oodami issoimaasi ivueeyi agai. Goovai tuduid agai dai vaamioma soimaa taatatuldamu Diuusi —ast adai Suusi aoodami.

⁴¹ Amo imidagai agaa quiuupaigad af ajudidíu daacata dai asuusi vuid af acajojoñi siaaco g atuaadana tumiñsi Diuusi aa duiñdad v ataf. Daacatai n idi agai vaid ag nviiipidac ad muumuji tueeyi tumiñsi ami cajojoñi af. ⁴² Tai ami aayi af af amo viudu soitigami dai amo cajoñi af tuaa goo sintavo. ⁴³ Tai amaasi asuusi vai gamamaat ardamiga daid it adai:

—S allic ad ang naagidi sai idi viudu soitigami sioma mui motuaa tumiñsi siv ascatai gogaa ismaac ad muumuji motueeyi tumiñsi. ⁴⁴ V ascatai goovai motueeyi ismaac ad cababaivitocai, damos gooqui soitigamicatai motuaa v asi ismaac ad viaacata dai istuc ad oidacagi —ast adai asuusi.

13

¹ Dai aidasi vuusai asuusi agaa quiuupaigad af aiñdaf ajudidíu tai amaadutai amamaat ardamigad it adai:

—Mamaat tuldiadami, dañi v aa sigiamaasi goojodai ismaac ad ac ad duñisi gogaa quiuupai dai gog af af baabaqui —ast adai.

² Damos asuusi it adai:

—Can idi aapim idi g af af baabaqui tami. Maiviimu tomali amo odai daama amai. V asi siaa gaduufimu goovai —ast adai asuusi.

³ Amaasi iji agai Oliivosi giidiamu, agai arvuid af agaa quiuupaigad af ajudidíu. Dai aidasi ami daiva asuusi, taid af Piiduru, amadu ajacovo, amadu avuaana, amadu a andarasi, acovai it adai agai asuusi:

⁴ —Aat am ip lidi pasg araagidagi aapi si ascad af aduñia agai gomaasi. ¿Ducatai maat acamu aat am is v asi gomaasi casi af aduñia agadagi? —ast adai.

⁵ Taid asuusi aa noragi daid it adai:

—G annuacadacavurai, vai tomali amaadutai mait an v upuiirumadaiña. ⁶ Muidutai dadia agai daidi caitdamu: “Aan an af Cristo”, dai muidutai v upuiirumadamu agai.

⁷ Damos masi ascad cajiomacagi aapim cocodi muiyaf af maitavaf duduaadicuda. V asi gomaasi gaagai is af aduñiagi. Damos gomaasi maiquiaa arcuugad. ⁸ Amo oodami cocoda agai aa oodami, dai amo d v af af oidacami cocoda agai amai d v af af oidacami. Dai muiyaf af gigivucudamu d v af af. Dai oidacamu biuugigai, dai siaa caitdamu cocoadami. V asi gomaasic ad utudama gaagacai soimaasi taatamu oidigi daama oidacami.

⁹ Damos aapim gaagai mas ajagi g annuacadacagi; g ant agida magari bait ag uucacami, dai g ang ag atudadamu aapim quiquiupi af. Dai viaacamu aapim isvan guguucadagi dudunucami vuid af dai rarai vuid af giñvaavoitudaitai aapim. Poducaí istuidimu aapim isgiñagadagi agai vuitapi. ¹⁰ Damos maiquiaa ac ai cuugat af taf gaagai isaagidagi v asi oidigi daama oidacami isducatai Diuusi caac af af vuvaidi oodami. ¹¹ Dai masi ascad vaama g ant uut usagi aapim dudunucami af, maitavaf vuaam an aliada maimaat acatai ist ayagi, tomali mait ag ai mast at agitodagi. Diuusi g ansoicadamu v af af aagada mast umaasi t agitocagi aid af af.

Aapim Δ maiñiooquia agai mos $\Delta\Delta$ gi Diuusi Ib Δ ada Δ ganñiooquitudamu. ¹² Dai oodami gat Δ giada agai Δ gi g Δ nsusuculi dai g Δ nsisi $\Delta\Delta$ gi masai coodaiña. Dai d $\Delta\Delta$ ada Δ gat Δ giada agai Δ gi g Δ nmaamara. Dai maamarada Δ vui v $\Delta\Delta$ atcamu g Δ nd $\Delta\Delta$ dai asta gata Δ an Δ damu coodaragai. ¹³ Dai v $\Delta\Delta$ asi oidigi daama oidacami g Δ nc $\Delta\Delta$ dada agai giñvaavoitudaitai aapim Δ . D Δ mos siora Δ mo $\Delta\Delta$ c $\Delta\Delta$ aga giñvaavoitudadagi si $\Delta\Delta$ si ucami oidacagi oidigi daama Δ gai c $\Delta\Delta$ gac Δ r Δ vuvauquimu.

¹⁴ Δ Diuusi ñiooquituldiadamigada Δ Daniel ooja sai divia agai Δ moco ismaac Δ ada Δ s $\Delta\Delta$ lic Δ ada Δ soimaasi iduñia agai Δ mo istumaasi Δ map Δ c Δ r Δ siaaco maiviaa Δ gai oigaragai isva-pac Δ dagi (siora Δ n Δ idagi idi oojai g Δ aagai ismaata Δ ca Δ cagi). Si $\Delta\Delta$ scada Δ n Δ ijada oodami ispomaasi Δ p Δ v Δ uimi, amaasi Δ gai ismaac Δ ada Δ tami Judee Δ r Δ daraajagi g Δ aagai isvoopiagi gigiidamu. ¹⁵ Dai amaasi siora Δ vaaqui daama daacagi aid Δ tas Δ r Δ ali Δ si g Δ aagai isotoma voopiagi maivuvaidacai g Δ vustuidaga tuucavid Δ r Δ . ¹⁶ Dai siora Δ d Δ jiana ajioopadagi, mait Δ aagai is Δ pamu iimiagi g Δ nquiyyamu dai vuiyagi g Δ nyuucusi. ¹⁷ Si $\Delta\Delta$ soimaa taatamu Δ ooqui ismaac Δ ada Δ noonoacagi si Δ p Δ viaacagi aali sisi Δ dami aid Δ tas Δ r Δ . ¹⁸ Ali Δ si g Δ aagai isdaan Δ dagi Diuusi vai mait Δ rtoomococana m Δ si $\Delta\Delta$ scada Δ voopiagi. ¹⁹ Ali Δ soimaa taata agai oodami casc Δ ada Δ . Vaamioma soimaasi g Δ taatamu amaasi sitomali Δ mo imidagai aid Δ si abiaad Δ r Δ idui Diuusi oidigi, dai gooqui Δ r Δ tomali Δ mo imidagai maipo-maasi g Δ taatama. ²⁰ Isbai t Δ v Δ api Δ p Δ duñiagi gomaasi aid Δ gia v $\Delta\Delta$ si coiyantada oodami d Δ mos Diuusi maidagitomu ist Δ v Δ api Δ p Δ duñi gomaasi Δ gai ali Δ oig Δ dai ismaac Δ ada Δ Δ covai vuvaitu casc Δ ada Δ .

²¹ Amaasi is Δ maadutai pov Δ ntat Δ dagi: “Dañi tami daja Δ Cristo”, m Δ si Δ p Δ pov Δ ntat Δ dagi: “Dañi m Δ ca daja”, maitav Δ r vaavoitudada. ²² Dadiav agai yaatavogami dai pocaitiada agai said Δ Δ r Δ Cristo dai pocaitiada agai said Δ Δ rDiuusi ñiooquituldiadamigada Δ , daid Δ ivuaada agai naana maasi g Δ g Δ rducami dai poduucai vupuiirumadada agai asta Δ gai ismaac Δ ada Δ Diuusi Δ gi Δ covai vuvaitu isistuidiagi. ²³ D Δ mos aapim Δ av Δ r baig Δ nduca casc Δ ada Δ Δ quiasd Δ r Δ abiaad Δ r Δ g Δ naagidi aan Δ gomaasi.

²⁴ Dai amaasi si $\Delta\Delta$ scada Δ cadaivuñiagi gosoimaa taataragai, tasai tucapi viiya agai dai masaadai g Δ iñia agai. ²⁵ Dai sisiaavugai suuligia agai t Δ vaagiañd Δ r Δ , dai v $\Delta\Delta$ si istumaasi oidaga t Δ vaagi Δ r Δ gigivucudamu. ²⁶ Dai amaasi giñt $\Delta\Delta$ gimu oodami aan Δ iñsimaac Δ ada Δ viaa Δ mo s $\Delta\Delta$ licami, iñsim $\Delta\Delta$ cada Δ r Δ im $\Delta\Delta$ damu icomai saagida guvucada-gaic Δ ada Δ , dai Diuusi dadadaquigada Δ Δ madu. ²⁷ Dai ootosamu aan Δ giñt Δ t Δ aañicar Δ sai Δ gai Δ mpaidana v $\Delta\Delta$ si Δ oodami ismaac Δ ada Δ Diuusi Δ covai vuvaitu v $\Delta\Delta$ si oidigiaiñd Δ r Δ dai v $\Delta\Delta$ si t Δ vaagiañd Δ r Δ .

²⁸ Maat Δ vurai aapim Δ idi ñiooqui iñsimaac Δ ada Δ g Δ naagidia iñagai aan Δ aagaitai Δ iigosi: Si $\Delta\Delta$ scada Δ momiacagi mamarada Δ dai iipoidagi aagada Δ poduucai camaat Δ ca iscamiaadimi taaco. ²⁹ Poduucai Δ p Δ m Δ si $\Delta\Delta$ scada Δ n Δ ijadagi iscase Δ p Δ vuidagi gomaasi ismaac Δ ada Δ caaagidi aan Δ camaat Δ ca iscayoga ugidagai oidigi. ³⁰ Iñsimaac Δ ada Δ g Δ naagidi aan Δ Δ rvaavo Δ sai gomaasi Δ p Δ duñia agai maiquiaa ugit Δ cai oodami sivi oidacami. ³¹ T Δ vaagi dai d Δ v Δ r Δ ai ugitimu, d Δ mos giññiooqui maiugitimu.

³² D Δ mos tomali Δ maadutai maimaata Δ si $\Delta\Delta$ scada Δ tomali siuu duucu, tomali Δ Diuusi t Δ t Δ aañicaruda Δ t Δ vaagi Δ r Δ daraajatai maimaata Δ , tomali aan Δ Diuusi marad Δ catai. Mos $\Delta\Delta$ gi g Δ rooga Diuusi Δ gai dai maata Δ .

³³ Casc Δ ada Δ g Δ aagai m Δ sbaig Δ nducagi, dai gamamadadagi maitav Δ maat Δ si $\Delta\Delta$ scada Δ ajia agai Δ caa duucu. ³⁴ Gomaasi Δ r Δ p Δ n ducami Δ mo c $\Delta\Delta$ li si $\Delta\Delta$ scada Δ imiagi sib Δ cai m $\Delta\Delta$ casi. Maiquiaa im Δ cai vipiidiña Δ gai g Δ p Δ ipiooñiga Δ madutai aa duiñdagai, dai quitaagiña vipieeyi nuucadacami. ³⁵ Dai aan Δ Δ p Δ imia iñagai dai maimaata Δ siuu duucu divia iñagai casc Δ ada Δ baigav Δ r g Δ nduca maimaata Δ catai siuu duucu divia iñagai aan Δ si Δ mo imidagai urunuco, si Δ p Δ Δ ran tucara Δ , si Δ p Δ cuujuicai tacucu, si Δ p Δ maasica Δ . ³⁶ Todian duucai

divimu aanΛ dai cascada gaaagai masbaiganducagi. ³⁷ Istumaasi ganaagidi aanΛ aapima arvΛscatai vΛatarΛ. Baigavar ganduca —astatadai ΛSuusi gamamaatardamiga.

14

¹ Dai gooca tasai viagacatadai gopascua vΛatarΛ. Gopascua lasiaa duudagai istuigaco ajudidíu tatagitoiña aidasi Diuusi cΛagacara vuvaitu Ejiipituaiñdara. Vaida Λbaitaguucacamigada Λpapaali Λmadu ΛmamaatΛtuldiadami sΛlicami gaagaitadai isducatai yaatagidacai bajiagi ΛSuusi dai muaagi. ² Damos icaititadai agai:

—Baiyoma asta siascada daivuñiagi gosiaa duudagai vai poduucai maitarvui baacogi aoodami —ascaiti.

³ Vaida ΛSuusi Betaaniara daacatadai Simuñi quiidiara. ΛSimuñi Λquioma viaacatadai acocodagai ismaacada duvaldi gatuucuga damos cadueeyi agai. Dai aidasi mesa vuidara daacatadai ΛSuusi, tai ami divia amo ooqui dai bΛcati amo tucayu alavastrocada duñisicami suudacami asaiti sigian uuvadami sΛlicada namacami. Dai taapai Λtucayu dai ΛSuusi moodara tai asaiti sigian uvaicada. ⁴ Tai Λmoco ismaacada ami daraajatadai alia baacoi dai aipaco ganaatagidimi daida icaiti:

—¿Istuisida siaa doodai goovai goasaiti sigian uuvadami? ⁵ CΛga gagagaramudai goovai vaamiomacada isvaica sientu piisu dai acada soiñamudai soitutuigami —ascaiti.

Dai sΛlicada baacoi aooqui vui.

⁶ Damos ΛSuusi itatadai:

—Casiavar maiñioocada aapima gooqui vui. Goovai ismaacada iñduñi goovai aramo istumaasi cΛgaducami. ⁷ Soitutuigami vΛscara viaacamu aapima gansaagida, daida istutuidi aapima iscΛga iduiñdagi masiascada ipaliadagi. Damos aanΛ gia maisiuu vΛscara giññajada agai aapima. ⁸ Idi ooqui giñduñi istumaasi istui. Tai goovai giñtuucuga sigian uuvadami otoma muquia iñagai aanΛ cascada. ⁹ Ismaacada ganaagidi aanΛ arvaavoi sai tomasiaacoga siaaco gaaagadagi Diuusi ñiooquida vΛsi oidigi daama gagada agai arpa istumaasi idui idi ooqui varai poduucai tatagitoda —astatadai ΛSuusi.

¹⁰ Tai amaasi ΛUudasi Iscaliote, amoco Λbaivustaama dan gooca mamaatardamigada ΛSuusi, ii daida gaaataga agai Λbaitaguucacamigada Λpapaali Λmadu dai baiduña agai ñiooqui dai tΛgida agai agai ΛSuusi. ¹¹ Dai aidasida caΛ Λbaitaguucacami imaasi alia baiganΛli dai agidi agai ΛUudasi sai aa namΛquida agai. Taida ΛUudasi gaaagacai gaa isducatai gatΛgidagi ΛSuusi masai muaana.

¹² Tai aayi Λtucamidara tasara lasiaa duudagai istuigaco tatagitoiña ajudidíu aidasi Diuusi cΛgacara vuvaitu Ejiipituaiñdara dai istuigaco gcuaadana paana maicopodaticami, dai gamumueeyiña amo ali cañiru dai aa gadadaasdiña Diuusi. Taida ΛSuusi mamaataramigada itatadai ΛSuusi:

—Vaacoga ipalidi aapi tsbaiduñiagi cuadagai idi siaa duudagai vΛatarΛ —astatadai.

¹³ Taida ΛSuusi ootoi gooca gamamaatardamiga daida itatadai:

—Imivurai mΛca gagara quiiquiana, dai ami tΛgimu aapima amo cΛli vai vaigatica agai amo aayi suudagi varai oida. ¹⁴ Dai siaaco vaquiagi agai varai ami itada ΛquiΛcami: “ΛmamaatΛtuldiadami icaiti saaco cΛca Λtucavi siaaco gaugia agai agai idi siaa duudagara cuadagai Λmadu aatΛmΛ avar tΛda”. ¹⁵ Siagai gantΛgidamu amo tuucavi gducami gocua daama vaquilara tΛcaviacoga, cabaiduñisicami, varai ami baiduñi acuaadagai —astatadai ΛSuusi.

¹⁶ Taida Λmamaatardamigada iji dai aayi agagara quiiquilara, dai vΛsi tΛ isducatai agidi ΛSuusi. Dai baidui acuaadagai lasiaa duudagai vΛatarΛ.

17 Dai aidasi cadidia ami divia ΔSuusi Δmadu gΔmamaatΔrdamiga. 18 Dai aidasi mesa voidΔraΔ daraajatai gacueeyi Δgai, taidΔ ΔSuusi itΔtΔdai:

—SΔΔlicΔΔ angΔnaagidi sai Δmaadutai aapimΔ ismaacΔΔ giñΔΔmadu gacueeyi giñtΔΔgida agai dudunucami siΔgai giñmuuamu —astΔtΔdai ΔSuusi gΔmamaatΔrdamiga.

19 TaidΔ ΔmamaatΔrdamigadΔ aliΔ soigΔnΔli, dai vΔΔscatai tΔcacaimi daidΔ itΔtΔdaimi:

—¿AanΔnsi ΔpΔ? —astΔi Δmoco.

Tai Δmai potΔi ΔpΔ:

—¿AanΔnsio? —astΔi ΔgΔmai.

20 TaidΔ ΔSuusi aa noragi daidΔ itΔtΔdai:

—Δmaadutai aapimΔ baivustaama dan goocaiñdΔrΔva. Goovai ismaacΔΔ giñsoiña cueeyi Δgai vaa asocoliΔrΔ. 21 AanΔ iñsmaacΔΔ viaa Δmo sΔΔlicami ivueeyi istumaasi aagidi Diuusi ñiooquidΔrΔ dΔmos siΔsoimaa taatamu gocΔΔli ismaacΔΔ giñtΔΔgida agai siomΔ Δrcagaicamudai gocΔΔli vΔΔtarΔ ismaivuusaimudai tami oidigi daama —astΔtΔdai ΔSuusi.

22 Dai aidasi gacuaadatadai Δgai, taidΔ ΔSuusi bΔi Δpaana dai gamamagi dai saasacai maa gΔmamaatΔrdamiga daidΔ itΔtΔdai:

—Ugavurai idi paana. Idi Δrgiñtuucuga —astΔtΔdai.

23 Dai bΔi ΔpΔ Δmo viaacami uuvasi varagadΔ dai gamamadacai maa ΔpΔ tai vΔΔscatai ii ΔvaasuaiñdΔrΔ. 24 DaidΔ ΔSuusi itΔtΔdai:

—Idi ΔrgiñΔra ismaacΔΔ aastia agai muucucai aanΔ sipoduucai gΔoigΔdamu soimaascamigadΔ tomasioorΔ sioorΔ vaavoitudagi. Dai gomaasicΔΔ canamΔaca agai Diuusi ñiooquidΔ goquirdadΔ. 25 SΔΔlicΔΔ angΔnaagidi, ansai camaiyΔΔda iñagai uuvasi varagadΔ asta iñsiΔΔscadΔ iiyagi utudui mΔΔca siaaco gatΔaanΔi Diuusi —astΔtΔdai ΔSuusi gΔmamaatΔrdamiga.

26 Dai canΔΔcai Δmo nΔidagai iji Oliivosi giidiamu. 27 TaidΔ ΔSuusi itΔtΔdai:

—VΔΔscatai aapimΔ Δgi giñviaa agai sivi tucarΔ. Pocaiti Diuusi ñiooquidΔrΔ: “GΔmuuatudamu pasturu sicañiirugadΔ aipaco iimimu”. 28 DΔmos siΔΔscadΔ Δpamu duaaca aanΔ ΔpΔga aimu aanΔ Galileana isaapimΔ —astΔtΔdai ΔSuusi.

29 Tai amaasi ΔPiiduru itΔtΔdai:

—Tomasi vΔΔscatai gΔdagito aanΔan gia maitΔdagitoagi —astΔtΔdai.

30 DΔmos ΔSuusi itΔtΔdai:

—SΔΔlicΔΔ angΔaagidi sai sivi tucarΔ maiquiaa goocujaja cuujuicai tacucu aapi vaicojo maimaasi aag agai pΔsgiñmaatΔ —astΔtΔdai ΔSuusi.

31 DΔmos ΔPiiduru vaamioma guvucamicΔΔ ñioo daidΔ icaiti:

—Tomañsi aapi gΔmadu muu maitanΔstuagi iñsigΔmaatΔ —astΔtΔdai.

Tai vΔΔscatai potΔi ΔpΔ.

32 Dai amaasi aayi Δgai ΔmapΔcΔrΔ siaaco Getasemani tΔΔgidu, taidΔ ΔSuusi itΔtΔdai gΔmamaatΔrdamiga:

—Tami avΔr daraiva naida aanΔ mΔΔca gamamaadagi —astΔtΔdai.

33 Dai vaidacai ΔPiiduru, Δmadu ΔJacovo, Δmadu ΔVuaana, dai duaadicudan tadatumi dai soigΔΔlidi. 34 DaidΔ itΔtΔdai Δgai gΔmamaatΔrdamiga:

—SΔΔlicΔΔ soigΔΔlidi giñibΔdaga muquiadan tada. Tanasi avΔr vii aapimΔ, dΔmos maitavΔr cocosi —astΔtΔdai.

35 Dai baitaquioma ii, dai cupuliaco voi dΔvΔΔrapi daanΔi Diuusi sai isbaigacamudai iducacai maisoimaa taatamudai Δgai istumaasi casi ΔpΔduñia agaitadai aidΔ. 36 DaidΔ aduucacai gamamadai ΔSuusi:

—Giñooga, aapi vΔΔsiaΔcatai istutuidi isiduñiagi maitidagito issoimaa taata aanΔ dΔmos vai maitΔpΔduna iducatai aanΔ ipΔliadagi mosΔca isducatai aapi ipΔlidi —astΔtΔdai ΔSuusi gΔooga.

³⁷ Dai amaasi ii Δgai siaaco daraajatadai ΔmamaatΔrdamigadΔ vai coocosΔcatadai, daidΔ itΔtΔdai Δgai ΔPiiduru:

—Simuñi, ¿coosopasi? ¿Maitapasistui isnΔadagi tomas Δmo ora? ³⁸ MaitavΔr coocosi dai gamamadavurai vai maisoimaasi gΔnduiñtuldana ΔDiaavora. AapimΔ iduñia Δlidi istumaasi Diuusi ipΔlidi dai vΔΔscΔrΔ maitistui isnΔadagi dai maidaanΔi aapimΔ Diuusi sai gΔnsoiñana —astΔtΔdai ΔSuusi.

³⁹ Dai imΔcai gamamagi ΔSuusi Δpamu Δgai vaa ñiooquicΔdΔ. ⁴⁰ Dai Δpamu ii siaaco daraajatadai ΔmamaatΔrdamigadΔ vai Δpamu coocosΔcatadai, aliΔ coocosimucata dai Δgai mossusuligΔi vupuidΔ. Dai maimaatΔcatadai Δgai isducatai aa noragidagi ΔSuusi.

⁴¹ Dai Δpamu gamamada Δgai ΔSuusi daidΔ itΔtΔdai gΔmamaatΔrdamiga:

—SiviavΔr gia coocosi daidΔ gΔniibasta. Casia cΔΔgadu, casi ataayi mΔsiuu duucu giñtΔΔgida Δgai aana ismaacΔdΔ viaa Δmo sΔΔlicami giñtΔΔgida magari soimaasi ivuaadami. ⁴² Vaapaigivurai, timΔda. Casia bodΔrΔ imΔi ismaacΔdΔ giñtΔΔgida Δgai —astΔtΔdai ΔSuusi.

⁴³ Dai quiaa ñioocaitadai ΔSuusi tai ami divia ΔUudasi. Δgai ΔrΔmoco Δbaivustaama dan gooca mamaatΔrdamigadΔ ΔSuusi vai oiditadai mui oodami dai vuucati mamastai dai uusi. Δgai ΔrojootosadΔcatadai Δpapaali baitΔguucacamigadΔ ΔΔmadu ΔmamaatΔtuldiadami sΔΔlicami, Δjudidíu sonΔrguucacamigadΔ ΔΔmadu. ⁴⁴ DaidΔ ΔUudasi ismaacΔdΔ gatΔΔgida agaitadai ΔSuusi caagiditadai Δgai Δoodami:

—IsmaacΔdΔ usupiga aana Δgiava Δgai vΔrai bai dai cΔΔga vulicami bΔcai —astΔtΔdai.

⁴⁵ Dai mosaayi siaaco daacatadai ΔSuusi daidΔ itΔtΔdai:

—MamaatΔtuldiadami, mamaatΔtuldiadami —astΔtΔdai.

Dai usupi. ⁴⁶ MΔtai otoma bai dai vulicami bΔΔcai.

⁴⁷ DΔmos Δmaadutai ismaacΔdΔ ami daraajatadai vusaitu gΔcusiru dai iquitΔ Δmo naacadΔ ΔbaitΔcΔaacamigadΔ papaali piooñigadΔ. ⁴⁸ TaidΔ ΔSuusi itΔtΔdai Δoodami:

—¿TuimΔsi dada aapimΔ dai vuucati uusi dai mamaastai? ¿Dai tuimΔsi giñbΔquia Δgai, ducami siaana ΔrΔmo Δsivogamicagi? ⁴⁹ VΔΔs tasai gΔnsaagida daacana aana ΔgΔΔ quiuupagadΔrΔ Δjudidíu dai gΔnmamaatΔtuldiña Diuusi ñiooquidΔ, mΔtai tomali Δmo imidagai maitimbΔi. DΔmos poduucai idui aapimΔ vaidΔ ΔpΔduuna isducatai oojisi Diuusi ñiooquidΔrΔ —astΔtΔdai ΔSuusi.

⁵⁰ Tai vΔΔscatai ΔmamaatΔrdamigadΔ voopoi dai ΔΔgi viaa ΔSuusi.

⁵¹ DΔmos Δmo gΔΔli apiaoiditadai ΔSuusi dai maitΔadacatadai yuucusi mosΔmo icuusi tΔigigi mΔtai bai Δgai ΔicusdΔaiñdΔrΔ. ⁵² Tai Δgai anaasi viaa gΔicuusi dai mosmΔΔ.

⁵³ MΔtai bΔidacai ΔSuusi ΔbaitΔcΔaacamigadΔ Δpapaali, taidΔ gΔnΔmpagi vΔΔsi Δpapaali tΔtΔaanΔdamigadΔ ΔΔmadu ΔsonΔrguucacamigadΔ Δjudidíu ΔΔmadu ΔmamaatΔtuldiadami sΔΔlicami. ⁵⁴ VaidΔ ΔPiiduru mosmΔΔcasdΔrΔ oiditadai ΔgΔΔ baitΔcΔaacamigadΔ papaali tuisiquigadΔrΔ ucami. Anaasi tuisicana vii Δgai ΔΔmadu sandaarū gΔucada taí.

⁵⁵ VaidΔ ΔtΔtΔaanΔdamigadΔ papaali ΔΔmadu vΔΔs ΔsonΔrguucacamigadΔ Δjudidíu ΔΔmadu dudunucami gatΔcΔacaitadai astuma soimaasi idui ΔSuusi daida gatΔaañia Δgai muaragai. DΔmos maitΔΔ Δgai istumaasi soimaascami vui ΔSuusi. ⁵⁶ Vai muidutai mosyaatagΔi ΔSuusi, dai maiΔmadugan duucai aagai. ⁵⁷ Vai aa mosyaatagΔi daidi caiti:

⁵⁸ —AatΔmΔ caΔ vaidi icaiti goovai: “AanΔan daitudagi gogΔΔ quiuupagadΔ Δjudidíu ismaacΔdΔ idui oodami dai vaica tasaicΔdΔ Δpamu iduñimu aana Δmai quiuupai dai Δgai maitΔrōodami duñidΔca Δgai”, pocaiti goovai —ascaiti Δoodami.

⁵⁹ DΔmos vΔΔscΔrΔ maiΔmaduga maasi ñioocai Δoodami.

⁶⁰ Tai amaasi agaa baitacaaacamigada apapaali calquiva vaaacatai saagida daida itadai agai asuusi:

—¿Tumaasi goovai ismaacada agai goovai gavui? ¿Maitapas gaaa noragida agai? —astadai.

⁶¹ Damos asuusi maiñioocacai vii, dai apiamaitadaga. Taida abaitacaaacamigada papaali apamu cacacai daida itadai:

—¿Aapipasi aacristo Diuusi marad? Diuusi gia sias duutadai aatama —astadai.

⁶² Taida asuusi itadai:

—Ajaa Diuusi maradana. Dai aapima giñtagimu aana silacada Diuusi ismaacada sallicada viaa guvucadagai giñmaquiagi amo sallicami dai giñtagimu aapima silacada lavaagiaiñdar imada aana iicomai saagida —astadai asuusi.

⁶³ Taida abaitacaaacamigada papaali saasarai gavyucusi baamucai cacatai istumaasi aagai asuusi daida itai:

—¿Tuisida gaagaiña aatama vaamioma najadami? ⁶⁴ Aapima cacaa isducatai caiti goovai sai apantuiga Diuusi. ¿Matumaasi tagitai? —astadai.

Vai vaaacatai aagidi sai gataaana muaraga.

⁶⁵ Vai amoco sisividimi, dai iñapai vuivasada dai gavai daida itadai:

—Maatñi toora gagaga —astadai.

Vaida sandaaru vuivasana gavai.

⁶⁶ Vaida piiduru maigotana tuisicana daacatai, tai ami divia amo cusñirugada abaitacaaacamigada papaali. ⁶⁷ Dai naitai istaicovai daja piiduru calaga gatagito nanaidi daida itadai:

—Aapiapa apa amadu aimaraiña asuusi Nasaretera oidacada —astadai.

⁶⁸ Damos piiduru asto daida itadai:

—Maitan maata aana agai, tomali maimaata aana pastumaasi agai aapi —astadai.

Dai ii piiduru abiaadara dai quitaagiña calquiva. Tai cuujui amo tacu caliada. ⁶⁹ Taida acusñiru apara vui nanavaa piiduru daida itadai agai ismaacada ami daraajatadai:

—Goovavar aduñda gomasapicada —astadai.

⁷⁰ Damos piiduru asto. Tai bolaacada agai ismaacada ami daraajatadai apamu itadai agai piiduru:

—Sallicada paraduñda aapi goasuusi. Galileera oidacami aapi apa di, dai apa maasi ñioocai aapi goasuusi aduñda —astadai.

⁷¹ Vaida piiduru galnaasi ñiooquimi daida icaiti:

—Maata Diuusi nai aana maimaata gocalli ismaacada agai aapima —astadai.

⁷² Tai apara cuujui tacu caliada, taida piiduru tagito istadai asuusi sai maiquiaa cuujuicai tacucu goocuaa agai vaicojo itaiya agaitadai sai maimaata asuusi. Dai tagito agai gomaasi dai sosua.

15

¹ Dai mosmaasica galampagi atalaanadamigada apapaali, amadu asonarguucamigada ajudidíu amadu amamaatatuldiadami sallicami, amadu vaaacatai talaanadami. Dai vulicami bacai asuusi dai tagi pilaato. ² Taida pilaato cacacai daida itadai:

—¿Aapipasi arraigada ajudidíu? —astadai.

Taida asuusi itadai:

—Ajaa, poduquiva pasducatai agai —astadai.

³ Vaida atalaanadamigada apapaali naana maasicada gapilara vuupaimi. ⁴ Vaida pilaato apamu itadai asuusi:

—¿Maitapas gaaa noragida agai tomali amo ñiooqui? Dañi vaa naana maasicada gapiara gavuupai goovai —astadai.

⁵ Damos Asuusi maiaa noragi tomali amo ñiooqui. Cascada Apilaato maitatgaitadai istumaasi tagitoagi.

⁶ Vaid Apilaato dadagitoiña amo maisapicami aid sias duudagara lagi poduucai gaviidacatadai agai isdadagitoldiadagi oodami lagi ismaacada ipaliadagi agai. ⁷ Vai ami maisacariara cuupicatadai amo calli Baraavasi tagiducami amadu aa ismaacada coitadai oodami amo cocodiara. ⁸ Tai ami dada oodami dai aagidimi Apilaato saida iduuna poduucai isduucai ivuaadana agai vvasi uumigi. ⁹ Taid Apilaato aa noragi daida itadai:

—¿Ipalidimasi isgandagitolda aan ganraiga? —astadai.

¹⁰ Apilaato maatcatadai isatataandamigada apapaali vui baacoicatadai Asuusi. Agai calladaitadai Asuusi oidatucuitai mui oodami dai cascada gatagi Asuusi. ¹¹ Damos atataandamigada apapaali avanaqui oodami sai baiyoma gataanana Baraavasi. ¹² Taid Apilaato tacaai daidi tadai:

—¿Dai tumaasi ipalidi aapim isiduniña aan goocada ismaacada ajudidú raigada aagai aapim? —astadai Apilaato.

¹³ Tai agai ijiña daida itadai:

—Siisañi curusiaba —astadai.

¹⁴ Taid Apilaato itadai:

—¿Tumaasi soimaasi iducami goovao? —astadai.

Tai agai apamu ijiña daida itadai:

—Siisañi curusiaba —astadai.

¹⁵ Vaid Apilaato maitipaliditadai isvui baacoagi oodami cascada dagitoli Baraavasi, dai gatjai masai glicarsana Asuusi dai gooquiara gatjai curusiaba siisaragai.

¹⁶ Taid asandaaru vaidacai Asuusi tuisicamu dai ami ampagi vvasi asandaaru. ¹⁷ Dai aadi yuucusi moraduacami daida iduñi amo coronai uuparaicada dai calli sai apa maascana amo raí dai poduucai parunai. ¹⁸ Dai vvascatai iñacai daida icaiti:

—Tan calla raigada ajudidú —ascaiti.

¹⁹ Dai amo ali uusicada moodara gavai. Dai sisividi, dai gantootonacada guguucai dai sias duutudadan vueeyi. ²⁰ Vvasi poduucai parunai agai dai gooquiara uupasi ayuucusi moraduacada dai lagi yuucuseda aadi. Dai gooquiara vusaitu abiaadara dai curusiaba siisa agai.

²¹ Vai amo calli Sireñiara oidacami Simuñi tagiducami agai aroogada Lejandro amadu Rufo. Dai oidigaiñara imaitadai agai dai amui daivusai matai goguama cusuvi acurusi ismaacada cusuvaticatadai Asuusi.

²² Matai bacai Asuusi amapacara siaaco Gólgota aagaiña saida itaiya alidi oodami mooda. ²³ Dai oida agaitadai agai uvasi varagada cocami vvanacami miira taid Asuusi maitipali isiiyagi. ²⁴ Matai curusiaba siisa. Vaid asandaaru nlanitudai volao dai nada agai sooriatai vuiya agai Asuusi yuucuseda dai astumaasi ajia agai amadutai.

²⁵ Quiaa arquiaamococatadai aidmasi curusiaba siisa Asuusi. ²⁶ Daida loojai masmaacada ooja curusiaba dai agai mastuisida gatjai maaragai, icaiti ara: “Raigada judidú”. ²⁷ Dai abaana Asuusi ticurusiaba siisisa gooca asivogami ara amoco sallisa padara amai curusiaba dai agamai oogisa padara amai curusiaba. ²⁸ Poduucai apdui saida apduuna ismaacada aagai oojiara ismaacada icaiti: “Oodami soimaasi ivuaadami duucai naidi Cristo”.

²⁹ Dai ismaacada amui dagavuscaí galnaasi ñiooqui suuligidi Asuusi dai gidai ganmoomo parunaitai Asuusi daida itadai:

—Epa aapi p_Λasmaac_Λd_Λ pocaiti p_Λsaid_Λ istutuidi isdaitudagi a_gΛΛ quiuupagad_Λ a_gjudidíu dai vaica tasaic_Λd_Λ ivueeyi a_pamu, ³⁰ c_ΛΛgac_Λr_Λ ig_Λvuuusaid_Λ aapi a_gΛgi dai t_Λv_Λañi curusiaiñd_Λr_Λ —ast_Λt_Λdai.

³¹ Poduuc_Λi a_pr_Λ parunai a_tΛ_Λaan_Λd_Λamigad_Λ papaali a_Λmadu a_mamaat_Λtuldiadami s_ΛΛlicami dai aipaco g_Λnaagidi daid_Λ icaiti:

—C_ΛΛgac_Λr_Λ vuvaitu goovai aa dai goovai a_gΛgi gia maitistutuidi isc_ΛΛgac_Λr_Λ g_Λvuuusaidagi. ³² Isn_Λijada aat_Λm_Λ goCristo raígad_Λ a_gjudidíu issivi t_Λv_Λañiagi curusiaiñd_Λr_Λ, aid_Λ gia vaavoitudan tada aat_Λm_Λ —asc_Λaiti.

Dai asta a_cΛc_ΛΛli ismaac_Λd_Λ saig_Λc_Λtadai soimaasi ñiooqui suuligidi a_gSuusi.

³³ Dai dan duucu v_ΛΛsi oidigi tucapi vii coig_Λs_Λco tasai uucami. ³⁴ Dai aid_Λ uruno tadaco g_Λg_Λr_Λ iñña a_gSuusi daidi caiti:

—Eloi, Eloi, ¿Lama sabactani? —asc_Λaiti.

Sai a_gai it_Λiya a_lidi: GiñDiuusiga, giñDiuusiga, ¿Tuip_Λsid_Λ giñdagito?

³⁵ Dai a_Λmoco ismaac_Λd_Λ ami daraajatadai ca_Λ ispocaiti a_gai daid_Λ icaiti:

—Dañi, vapaidi goovai a_gDiuusi ñiooquituldiadamigad_Λ Eliasi —asc_Λaiti.

³⁶ Tai amaadutai m_ΛΛ dai b_Λi a_mo visocli dai vad_Λitu uuvasi varagad_Λ a_cocamic_Λd_Λ, dai a_mo uusi t_Λv_Λd_Λucami cuug_Λr_Λ daí a_visocoli dai miaad_Λr_Λ dadasdi a_gSuusi sai vi-siusuna daid_Λ icaiti:

—T_Λdagito sabai diviana Eliasi dai t_Λv_Λvaiñdana —asc_Λaiti.

³⁷ Taid_Λ a_gSuusi g_Λg_Λr_Λ iñña daida muu. ³⁸ Vaid_Λ a_gΛΛ icuusi ismaac_Λd_Λ a_gΛΛ quiuupa-gad_Λr_Λ a_gjudidíu sag_Λc_Λtadai a_pan a_Λsi covoca a_mo sueeyi dai a_rana s_ΛΛli sarai t_Λcavid_Λr_Λ abiaad_Λr_Λ m_Λtana ucami. ³⁹ Daid_Λ a_capitán romanu ismaac_Λd_Λ vuid_Λr_Λ c_Λaacatadai a_gSuusi t_ΛΛgacai isducatai iñña a_gai dai isducatai muu icaiti:

—S_ΛΛlic_Λd_Λ qui a_rDiuusi marad_Λc_Λtadai goc_ΛΛli —asc_Λaiti.

⁴⁰ a_Λmoco ooqui m_Λc_Λs_Λr_Λ n_Λiditadai a_pr_Λ. A_gai saagida daraajatadai María Madaliña, dai María ismaac_Λd_Λ a_rd_ΛΛd_Λ Jacovo a_Λmadu Osee. Vai ali Jacovo aagaiña oodami Jacovo. Dai modaja a_pr_Λ Salomé. ⁴¹ Idi ooqui oidatucuiña a_gSuusi dai soic_Λiña aid_Λsi Galileana aim_Λraiña a_gai. Dai muiducatadai aa ooqui ismaac_Λd_Λ oiditadai a_gSuusi Jerusaleen_Λr_Λ uucami.

⁴² Dai caurui dai aid_Λ baivuaadana a_gjudidíu v_ΛΛsia_Λcatai dai siaadico ib_Λstaragaicatai maitistuma v_Λaadana. ⁴³ Tai ami divia Osee Arimatee_Λr_Λ oidacami, dai a_gai a_ramo g_ΛΛ t_Λaan_Λdamicatadai a_pr_Λ. Dai a_gai n_Λn_Λracatadai si_ΛΛscad_Λ gata_Λaan_Λda a_gai Diuusi. Dai maiduaadicuitai vaa siaaco daacatadai Pilaato dai taí oigaragai dai t_Λv_Λvaiñda a_gai a_gSuusi tuucugad_Λ dai yaasa a_gai. ⁴⁴ Taid_Λ Pilaato mait_ΛΛ isducatai t_Λg_Λituagi maic_ΛΛga maat_Λcatai isbai camuu a_gai. Dai vaí a_capitán dai t_Λcaca a_gai sabai camuu. ⁴⁵ Vaid_Λ a_capitán aagidi sai camuu. Taid_Λ Pilaato maa oigaragai a_gOsee isyaasagi a_gSuusi. ⁴⁶ Taid_Λ Osee sav_Λli a_mo icuusi nam_Λacami dai t_Λv_Λañi a_muuquiad_Λ dai a_licuusi_Λr_Λ biisa. Dai a_mo ait_Λana siaaco cad_Λgarsicatadai ami t_ΛΛ. Dai taagiña daí a_mo g_ΛΛ odai. ⁴⁷ Vaid_Λ María Madaliña a_Λmadu María Osee d_ΛΛd_Λ n_Λidi m_Λsiaaco t_ΛΛ a_gSuusi.

16

¹ Dai cadaivunucai a_bΛstaragai tas_Λr_Λ, taid_Λ María Madaliña a_Λmadu María Jacovo d_ΛΛd_Λ a_Λmadu Salomé, a_gai sav_Λli sigian uuvadami dai toida a_gai a_muuquiad_Λ. ² Dai tumiñoco a_Λqui iji a_gai siaaco yaasapicatadai a_gSuusi. Tasai vusaico aayi a_gai. ³ Dai aipaco g_Λnaagidimi a_gai daid_Λ icaitimi:

—¿Sioora maigovai daasamu a_gΛΛ odai sivaapaquimu aat_Λm_Λ? —asc_Λaitimi.

⁴ Dai nηηaaavacai tηη ηgηη odai vai camaianaasi daacatadai. ⁵ Tai ηgai vaapa siaaco yaasapicatadai ηSuusi, dai ami tηη ηmo Diuusi tηaañicarudη. ηgai ηpa maasi ηmo gηηli vai sηηlisa padηγη daacatadai, dai mηtana ugurui yuucusidη dai tootoaja. Taidη ηooqui aliη duduaadimu. ⁶ Dηmos ηDiuusi tηaañicarudη itηtadai:

—Maitavηγ duduaadicuda. Aapimη gaagai ηSuusi ismaacηdη Nasareetηγη oida-catadai, ηgai mηsmaacηdη curusiaba siisa. Dηmos ηgai caduaaca maitatiipu tami. Nηidavurai movai mηsiaaco tηη. ⁷ Iimivurai dai aagida ηPiiduru ηηmadu ηgaa ma-maatηrdamigadη ηSuusi saidη ηSuusi ηpηga ajiagai Galileeηγη isaapimη. Ami tηηgimu aapimη poduucai isduucai gηnaagidi ηgai —astηtadai ηDiuusi tηaañicarudη.

⁸ Taidη ηooqui voopoi abiaadηγη duduaadimucai dai giigivuquimi. Dai maiaagidi ηgai tomali ηmaadutai aliη duduaadimucai.

⁹ Aidηsi duaaca ηSuusi ηpηga gηmaasitu ηgai María Madaliña vuitapi ismaacηdηaiñdηγη vuvaitu ηgai cuvaracami Diaavora tηtηaañicarudη. ¹⁰ Tai ηgai ii dai aagidi ηgai ismaacηdη ηηmadu ajioopaiña ηSuusi. ηgai aliη soigηηηliditadai dai suaanηitadai. ¹¹ Dai aidηsi caη ηgai isduaaca ηSuusi, dai isηidi ηooqui ηgai maivaavoitu.

¹² Dai gooquiηγη ηSuusi gηmaasitu ηma duucai gooca gηoidatucudami vuitapi. ηgai oidigamu iimηitadai. ¹³ Tai ηgai iji dai aagidi ηgaa, dai tomali poduucai maivaavoitu ηgai.

¹⁴ Tai gooquiηγη gηmaasitu ηSuusi ηbaivustama dan ηmoco mamaatηrdami vuitapi aidηsi mesa vuidηγη daraajatadai ηgai. Daidη ηSuusi bagaimi gηmamaatηrdamiga maivaavoidaracatai ηgai maivaavoitudacai ηgai ηgaa ismaacηdη aagidi isηidi isdu-aaca. ¹⁵ Daidη itηtadai:

—Iimivurai vηηsi oidigi daama dai aagida vηηsi oidigi daama oidacami sai casi istutuidi iscηηgacηγη vuvaquiyagi. ¹⁶ Dai siorη vaavoitudagi dai gηnvapaconagi ηgai cηηgacηγη vuvaquimu. Dai siorη maivaavoitudagi ηgai Diaavora ηηmadu iimimu. ¹⁷ Dai naana maasi istumaasi gηgηrducami ivuaadamu siorη giñvaavoitudagi. Vuviadamu ηgai oodamiaiñdηγη Diaavora tηtηaañicarudη giñgυvucadacηdη dai ηmamaasi ñiooqui ñioocadamu ismaacηdη maimaatηcana ηgai. ¹⁸ Dai gηnnoonovicηdη vuudamu ηgai gηgηγη cocoyi. Dai isyηηda ηgai muuquigami maigalvuaadamu. Dai cococoidadη daama daraasadamu ηgai gηnnoonovi sidη ηcococoidadη duduaadηdamu —astηtadai ηSuusi gηmamaatηrdamiga.

¹⁹ Dai aidηsi canaatocai ñiooqui gηrtηaanηdamiga Suusi gηmamaatηrdamiga, taidη Diuusi vaidacai tηvaagiamu dai maa ηmo gηη sηηlicami. ²⁰ Taidη ηmamaatηrdamigadη aipaco iji dai aagidi oodami sai casi istutuidi iscηηgacηγη vuvaquiyagi vaavoitudacai gηrtηaanηdamiga Suusi Cristo. Dai ηgai vaa Suusi Cristo soicηiña aa duiñdadηγη vai ηgai naana maasi gηgηrducami ivuaadana dai poduucai maasiuldi sai ismaacηdη aagaiña ηgai ηrvaavoi.

Dai mosηcaasi.

Ruucasi ooja istumaasi ivuaadana Suusi Cristo aimaraitai oidi daama

¹ Giñaduñi Teopilo amo istumaasi gaoojidi aanλ. Mui oodami caooja isducatai apλdui aatλmλ garsaagida. ² Agai ooja ismaacλdλ aagidi aa ismaacλdλ arnλijadami. Agai nλidi isducatai apλdui tucamarλ abiaadλrλ, dai agai vaa argamamaatλtuldiadamicatadai Diuusi ñiooquidλ. ³ Aanλ λpλ cλλga giñtaatacai gatacakai isducatai apλdui tucamidλrλ abiaadλrλ, dai cλλgadu λlidi aanλ isgλoojidagi vλasi gomaasi, ⁴ pai cλλga maatλca aapi ismaacλdλ arvaavoi dai sai maisiu vλasi mλsmaacλdλ glaagidiña arvaavoi.

⁵ Aidλsidλ λEroodλsi argλλ tλaanλdamicatadai Judeeλrλ, vai ami oidacatadai amo paali Zacaríλ tλλgiducami, daidλ araduñλcatadai λAviaasicaru. Daidλ λooñigadλ λZacaríλ Elisabeeta tλλgidu, dai vλgoocatai araaduñλ apaali Aaróñicaru. ⁶ Dai vλgoocatai aliλ cλλ tuutuiga Diuusi vui, dai cλλga λλgidiña daidλ ivuaadana istumaasi Diuusi ipλlidi, dai poduucai tomali λmaadutai maigpíλrλ vuupaiña tomali amo istumaasicλdλ. ⁷ Dλmos maimamaracatadai agai, λElisabeeta maitistutuiditadai ismaamatadagi cascλdλ. Casi λroocodamicatadai agai daidλ λcλλli casi λrcλliodamicatadai.

⁸ Dai amo imidagai aλacatadai λZacaríλ λλmadu λaaduñλ isiduñiagi gλnaa duiñdaga agλλ quiuupaigadλrλ λjudidíu. Diuusi pipioñigadλ agai. ⁹ Dai tλcavi daitu amo tumiñsi λλgi poduucai gλviidacatadai λpapaali dai nλida agai soorλ vaacλna agλλ quiuupaigadλrλ λjudidíu siaaco siaa duutudai Diuusi dai mλidana λcuubimidali. Taidλ λZacaríλ aayi isvaquiagi agλλ quiuupíλrλ dai mλidagi λcuubimidali. ¹⁰ Dai aidλsi mλmλiditadai λZacaríλ λcuubimidali vλλscatai agaa quidigaiñdλrλ guucacatai gamamadai. ¹¹ Tai todian duucai tλλ λZacaríλ amo Diuusi tλaañicarudλ vai bo cλaacatadai sλλlisia padλrλ siaaco gamλmλidi cuubimidali. ¹² Dai aidλsi λZacaríλ tλλ λDiuusi tλaañicarudλ maitλλ isducatai gλduñiagi dai aliλ duaadimu. ¹³ Dλmos λDiuusi tλaañicarudλ itλλdai:

—Zacaríλ, maitiduaadicuda cacλλ Diuusi ismaacλdλ taanλi aapi daanλitai cascλdλ gλooñiga maraata agai amo ali gλλli vλrai Vuaana tλλtλi gλnmara. ¹⁴ Dai baigλnλliadamu aapimλ dai muidutai λpλ diviacai λali oodami, ¹⁵ Diuusi tλaanλdami duucai nλijada agai agai cascλdλ. Dai agai gia maitayλλda agai uuvasi varagadλ tomali ama maasi ismaacλdλ navamudaga dai maiquiaa vuusaicai agai aidλ abiaadλrλ Diuusi Ibλadλ λλmadu daacamu. ¹⁶ Dai agai vaa aagida agai λjudidíu sai cλλga vaavoitudaiña Diuusi λpan duucai λλqui aaduñλcardu dai muidutai ama duucai gλntλλgitomu dai camaisoimaasi ivuaadamu dai vaavoitudamu Diuusi. ¹⁷ Dai agai ismaacλdλ λrVuaanaca agai λpλga imimu agai isλtλaanλdami dai Diuusi Ibλadλ λλmadu daacamu sipoduucai viaacamu agai guvucadagai λpan duucai λDiuusi ñiooquituldiadamigadλ Eliiasicaru dai aagidamu agai vλasi oodami dλλdλdλ sai λpamu oigλdaiña gλnmaamara dai agai ismaacλdλ soimaasi ivueeyi sai ama duucai gλntλλgitona Diuusi vuitapi λpan duucai aa ismaacλdλ vaavoitudai Diuusi. Dai poduucai cabai gλnducamu λoodami iibλadλ siλascadλ diviagi λtλaanλdami Cristo —astλtλdai λDiuusi tλaañicarudλ λZacaríλ.

¹⁸ Amaasi λZacaríλ tλcakai λDiuusi tλaañicarudλ daidλ itλλdai:

—Isducatai maatλna aanλ siλrvaavoi ismaacλdλ giñagidi aapi casi λrcλcλλliocoidadλ aatλmλ vλgoocatai di —astλtλdai λZacaríλ.

¹⁹ Taidλ λDiuusi tλaañicarudλ aa noragi daidλ itλλdai:

—Aanλ anλrGavriel daidλ λrootosadλ Diuusi. Agai giñootoi ansaidλ glaagidana goñiooqui ismaacλdλ casi glaagidi aanλ. ²⁰ Dλmos maivaavoitu aapi ismaacλdλ glaagidi

aanΛ cascΛΔΛ muudutumu aapi dai maiñiooquimu asta siΛΛscadΛ divia gΛmara. Idi gia povΛduñia agai ismaacΛΔΛ gΛaagidi aanΛ siΛΛscadΛ Diuusi ipΛliadagi —astΛΔΛdai Gabriel.

²¹ VaidΛ Λoodami quidigamadΛrΛ guucacatai nΛnΛra ΛZacaría dai maitΛtΛΛgaitadai isgΛnΛldagi maiotoma vuusaicai ΛZacaría ΛgΛΛ quiuupaigadΛaiñdΛrΛ judidíu. ²² AidΛsi vuusai ΛZacaría maitistui isñiooquiadagi Λoodami ismaacΛΔΛ quidigana guucacatadai. Dai poduucai maí Λgai istΛΛ Λgai Λmo istumaasi ΛgΛΛ quiuupaigadΛrΛ judidíu dai cascΛΔΛ muudutu. Dai seeñacΛΔΛ ñiooquidi.

²³ AidΛsi caaitu ΛZacaría siΛΛqui tasai gaaata duñia agaitadai ΛgΛΛ quiuupiΛrΛ, nora gΛquiiyamu. ²⁴ Dai bo chiΛΛqui tasaicΛΔΛ tΛΛ Elisabeeta Λmo ali siΛΛñi. Dai taama masaadai maivuusai Λgai gΛquiiyaiñdΛrΛ. Dai poduucai gΛtΛgito Λgai: ²⁵ “Λgi poduucai giñduñi Diuusi dai sivi maraatamu aanΛ sicamaitiñcΛΛdadamu oodami”, asΛΛlidi Elisabeeta.

²⁶ Dai bo naadami masaadaicΛΔΛ Diuusi ootoi ΛGavriel Nasareetamu Galilea dΛvΛΛriΛrΛ, ²⁷ sai aagidana Λmo ñiooqui Λmo ali taji María tΛΛgiducami. NasareetarΛ oidacatadai Λmo cΛΛli Osee tΛΛgiducami dai Λgai rΛcajiudadΛ DavicarΛ. Casi ΛrgΛncuucunacamicatadai Λgai dΛmos maiquiaa Λmapai oidacatadai. ²⁸ AidΛsi aayi ΛGavriel mΛΛca siaaco daacatadai María itΛtΛdai:

—Baiga, Diuusi cΛΛgacΛrΛ gΛnΛidi dai vΛΛscΛrΛ gΛΛmadu daja, Diuusi vaamioma cΛΛgacΛrΛ gΛnΛidi aapi istomasmaascΛΔΛ ooqui —astΛΔΛdai ΛGavriel.

²⁹ AidΛsi tΛΛ María ΛGavriel dai caí istumaasi aagidi Λgai maitΛΛ isducatai gΛtΛgituagi. “Tuisi povai iñtΛtΛdai goovai sai Diuusi cΛΛgacΛrΛ giñnΛidi”, asΛΛlidi ΛMaría.

³⁰ Tai amaasi itΛtΛdai Λgai:

—María maitiduaadicuda, Diuusi cΛΛgacΛrΛ gΛnΛidi. ³¹ Aapi María maraatamu Λmo ali gΛΛli dai Suusi tΛtΛmu aapi. ³² Dai siaa duutuadamu muidutai ΛSuusi. Dai pocaitiadamu gooviava rDiuusi maradΛ Λvaamioma gΛΛ baitΛcΛaacami. Dai Diuusi maaquimu ΛSuusi sΛΛlicamigadΛ gΛaduñi DavicarΛ. ³³ Dai vΛΛscΛrΛ tΛaanΛdamu Λgai Λjudidíu. Dai tomali Λmo imidagai maiugitimu Λgai sΛΛlicamigadΛ —astΛΔΛdai Gavriel.

³⁴ Tai amaasi ΛMaría tΛcacai ΛGavriel:

—¿Ducatai ΛpΛduñia agai goovai ismaacΛΔΛ giñaagidi aapi? Maiquiaa ΛrvΛΛnacami aanΛ cΛΛli di —astΛΔΛdai María.

³⁵ Tai aa noragi Gavriel daidΛ itΛtΛdai:

—TΛvΛañimu Diuusi IbΛadΛ dai gΛΛmadu daacamu. Λgai sΛΛlicΛΔΛ viaa guvucadagai. CascΛΔΛ siΛΛscadΛ vuusiagi Λali gΛΛli ismaacΛΔΛ Suusi tΛΛgiduca agai, pocaitiadamu oodami: “Gooviava rDiuusi maradΛ ismaacΛΔΛ tomali Λmo imidagai maisoimaasi ivueeyi”. ³⁶ Dañi gΛaduñi Elisabeeta maraata agai Λmo ali gΛΛli casi ΛrooquimudadΛcatai ismaacΛΔΛ pocaidacatadai sai maitistutuiditadai ismaatagi vai sivi caviaa naadami masaadai istΛΛ Λmo ali siΛΛñi. ³⁷ Diuusi ivueeyi ΛΛgi istumaasi iduñia aliada —astΛΔΛdai Gavriel.

³⁸ TaidΛ María itΛtΛdai:

—AanΛ iduñimu ΛΛgi istumaasi giñaagidagi Diuusi. Vai Diuusi iduuna aanΛcΛΔΛ pΛstumaasi giñaagidi —astΛΔΛdai María.

BodΛrΛ daivunu ii Gabriel.

³⁹ Dai bo chiΛΛqui tasaicΛΔΛ cavami ii María gaamu ucoidigamu Λmo ali quiiyamu Judeea dΛvΛΛriΛrΛ. ⁴⁰ Dai Zacaría quidiΛrΛ vaa dai viaatuli Elisabeeta. ⁴¹ AidΛsi María viaatuli Elisabeeta maata taata ΛElisabeeta isoiñi maradΛ Λraana. Dai aidΛ Diuusi IbΛadΛ divia dai ΛΛmadu daaca agai. ⁴² Amaasi gΛgΛrΛ ñioo Elisabeeta dai potΛtΛdai:

—Diuusi vaamioma cΛΛgacΛrΛ gΛnΛidi aapi istomasmaascΛΔΛ ooqui. Dai cΛΛgacΛrΛ nΛidi Diuusi gΛmara ΛpΛ. ⁴³ NoorΛ aanΛ sidiviaca giñdiviji cΛΛgacΛrΛ giñvuviaadamiga dΛΛdΛ. ⁴⁴ Mosiñviaatuli aapi antai otoma maata taata aanΛ isoiñi giñmara giñΛraana

68 Diuusi cadivia garramadu dai casi caggacarra garvuvaitu cascada alia siaa duutudai aan Diuusi.

Aatama arjudiduu Diuusi maamarada cascada.

69 Diuusi garootosi amo caggacarra garvuviaadamiga ismaacada sallowada viaa guvucadagai.

Dai agai arcajiudad Davicaru ismaacada caga agiditadai Diuusi.

70 Poduucai aqiu utu oidigarra idui Diuusi gaaatagi gannioquituldiadamiga amadu.

71 Tai agai agidi gaaaduñicaru iscaggacarra garvuvaida agai Diuusi.

Dai maidagito agai issoigaruvaada agai garsasaayu dai vasi ismaacada maitroigadai.

72 Dai sai Diuusi soigallida agaitadai gaaaduñicarucada.

Dai sai maiugu tagitoca agai Diuusi gaaatagi ismaacada idui tucamarra.

73 Goovai argoatagi caggaducada ismaacada agidi Diuusi graduñi Avraañicaru dai pocaiti sai sallowada arvaavoi.

74 Dai sai Diuusi garsoña agai sai maisoimaasi gartaatamituldina garsasaayu.

Dai tsai siaa duutudaina aatama Diuusi maiduduaadicuitai.

75 Dai caa vaaadai Diuusi vui.

Dai caga agiditai aatama Diuusi silasi uucami oidacagi aatama amaasi uucami.

76 Dai aapi giñmara poduucai giimadamu oodami Diuusi abaitacaaacami ñioquituldiadamigada.

Aapi baitaqui imia agai tlaanadami dai maa agida agai oodami sai bai ganduucana dai silascada maa diviagi tlaanadami sai caggacarra miaadagidana.

77 Dai maatatulda agai aapi oodami sai Diuusi agai dai caggacarra garvuvaidi.

Dai garoigaldi vasi garsoimaascamiga.

78 Diuusi garooga sallowada garoigadai dai soigallidi aatamacada cascada garootosi gamara tvaagiañdara.

79 Sai gaaagidana isducatai Diuusi soicai oodami sai caga ganttagitocana tsai vaavoi-tudacai maiimana Diaavora amadu.

Cascada povueeyi Diuusi tsai amadu ajioopaiña.

Ascaiti Zacarí.

80 Dai galimi ali gali dai vas tasai vaamioma bajimi gtagitoidaga. Dai aidasi cagaa agai oidigana oidatu asta aidasi gaagacai agidi agai Diuusi ñioquida arjudiduu. Dai maa diviacai agidi agai ismaacada agidi Diuusi isaagida agai.

2

1 Aidasi vuusai Vuaana aid Augusto argaa baitacaaacamicatadai Roomarra. Dai agai tajai gasonarra gucacamiga sai alcaldana aoodami dai oojana istaagidu.

2 Aid artuamidaracatadai masalcalda agai vasi aoodami oidi daama oidacami. Aidamasi cali aoodami aid asireño arcaigicatadai Siriana.

3 Matai tajai aoodami sai iimana siaaco vuvaaja masi alcaldana.

4 Cascada ii aosee Nasareetañdara Galilea davalariñdara Beleenamu Judeea davalariarra. Davicaru arBeleenarra vuusaicami dai aosee arcajiudad Davicaru cascada ii agai Beleenamu masi alcaldana.

5 Dai aosee vaidacai María Beleenamu. Casi argancuucunamicatadai agai damos maiquiaa amapai oidacatadai. Dai María cayoga dueeyitadai.

6-7 Aidasi aayi agai Beleenarra camaitiipucataidai siaaco ganuuliña agai cascada caapayu quiidiarra ganuuli agai. Dai aidasi quiaa maa caa daraajatadai agai, tai caaayi istuigaco duaadia agaitadai María dai dueeyi. Agai artuamidarra maracatadai tai biisa dai ami siaaco gacuaadana caapayu ami vooda.

8 Dai Beleena maigovai oidigana ajioopaitadai pastutuuru dai nuucadacatadai gansosoiga cañiru tucarra.

9 Tai todian duucai gamaasitu amo Diuusi tlaañicaruda

apastutuuru vuitapi. Tai Diuusi g_Λguvucadac_Λda cuudan duí ami siaaco daraajatadai agai tai duduaadimu apastutuuru. ¹⁰ Tai pot_Λadai _ΛDiuusi t_Λaañicarud_Λ:

—Maitav_Λr duduaadicuda aapim_Λ. Aan_Λ ang_Λn_Λb_Λidati c_Λaga ñiooqui dai idi ñiooquic_Λda ali_Λ baig_Λn_Λliadamu aapim_Λ dai v_Λasi _Λoidacami oidi daama. ¹¹ _Λquiapo moquiiy_Λr_Λ siaaco oidacatadai Davicaru _Λquioma movuusai _Λmo c_Λagac_Λr_Λ g_Λn_Λvuviaadamiga. Agai arg_Λnt_Λaan_Λdamiga Cristo. _ΛCristo icaidaga _Λmo g_Λ t_Λaan_Λdami ismaac_Λda _Λcovai vuusaitu Diuusi sai c_Λagac_Λr_Λ gavuvaidiña. ¹² Mo siaaco gacuaadana _Λcaapayu mo caat_Λcamu _Λali g_Λli biisapicami sit_Λgimu aapim_Λ dai poduucai maat_Λmu aapim_Λ sai ismaac_Λda g_Λnaagidi aan_Λ s_Λlic_Λda _Λrvaavoi —ast_Λadai _ΛDiuusi t_Λaañicarud_Λ.

¹³ Mosai cuugaida ñioo agai tai mui vaamioma g_Λn_Λmaasitu Diuusi t_Λt_Λaañicarud_Λ daida it_Λadai agai apastutuuru:

¹⁴ M_ΛΛ t_Λvaagi_Λr_Λ v_Λasi Diuusi t_Λt_Λaañicarud_Λ c_Λaga ñioocai Diuusi vui.

Dai sivi tami oidigi daama Diuusi c_Λagac_Λr_Λ n_Λidi oodami.

Casc_Λda sivi gia cac_Λaga g_Λniibastacan taadacamu gooidacami.

Asc_Λiti _ΛDiuusi t_Λt_Λaañicarud_Λ.

¹⁵ Aid_Λsi iji agai abiaad_Λr_Λ t_Λvaagiamu vaid_Λ apastutuuru aipaco g_Λnaagidi daida icaiti:

—Tiim_Λda gaamu moocoro Beleenamu dai n_Λida istumaasi asducatai _Λp_Λdui goovai ismaac_Λda g_Λraagidi Diuusi —asc_Λiti apastutuuru.

¹⁶ Dai otoma iji dai cavami iji dai m_Λaca t_ΛΛ agai _ΛMaría dai _ΛOsee dai _Λali si_Λñi mo caat_Λcatadai siaaco gacuaadana _Λcaapayu. ¹⁷ Most_Λgacai apastutuuru agai otoma aagidi _ΛMaría _Λmadu _ΛOsee iscaiti _ΛDiuusi t_Λt_Λaañicarud_Λ aagaitai _Λali si_Λñi. ¹⁸ Dai v_Λascatai ismaac_Λda caí ismaac_Λda aagai apastutuuru camait_ΛΛ isducatai g_Λnt_Λg_Λituagi.

¹⁹ Dai _ΛMaría maiugu t_Λgitocana istumaasi _Λp_Λdui. ²⁰ Aid_Λsi ca_Λpamu aa suuli apastutuuru voyamu iim_Λitai siaa duutudaimi agai Diuusi dai c_Λaga aatagi aatagaimi agai Diuusi v_Λat_Λr_Λ v_Λasic_Λda ismaac_Λda t_ΛΛ agai dai ca_Λ. V_Λasi p_Λv_Λdui isducatai aagidi _ΛDiuusi t_Λt_Λaañicarud_Λ casc_Λda.

²¹ M_Λtai bo mamacova tasaic_Λda iquit_Λ tuucugad_Λ _Λali si_Λñi dai Suusi t_Λat_Λi. Maiquiaa nonoacatai María abiaad_Λr_Λ aagidi Diuusi t_Λaañicarud_Λ sai Suusi t_Λat_Λna casc_Λda Suusi t_Λat_Λ agai.

²² Dai aid_Λsi casi idui agai v_Λasi isducatai aagai Moseesacaru s_Λlicamigad_Λr_Λ said_Λ ivuaadana v_Λasi _Λooqui si_Λascada maamatadagi amaasi b_Λlc_Λai agai _Λali g_Λli Jerusaleenamu. Dai ami g_Λg_Λ quiuupaigad_Λr_Λ judidíu it_Λadai agai Diuusi:

—Aat_Λm_Λ ip_Λlidi sai g_Λr_Λmara v_Λasc_Λr_Λ g_Λg_Λgidiña —ast_Λadai.

²³ Poduucai oojisi Diuusi ñiooquid_Λr_Λ sai v_Λasi judidíu maamarad_Λ tucamid_Λr_Λ is_Λr_Λc_Λallicagi sai viaacatadai isivuaadagi Diuusi aa duiñdad_Λ. ²⁴ Iji agai dai dasda agai Diuusi gooca v_Λutu dai gooca tutuugu poduucai isduuc_Λai oojisi Diuusi ñiooquid_Λr_Λ.

²⁵ Mo Jerusaleen_Λr_Λ oidacatadai _Λmo c_Λali Simuñi t_Λagiducami. Dai c_Λaga _Λgidiña Diuusi dai siaa duutudai. Dai agai _Λr_Λmoco _Λp_Λ ismaac_Λda n_Λn_Λracatadai isdiviagi _Λmaadutai dai soiñagi _Λjudidíu vai agai _Λgi gataan_Λdagi g_Λnd_Λv_Λrag_Λr_Λ. Dai Diuusi Ib_Λad_Λ _Λmadu daacatadai Simuñi. ²⁶ Dai caaagiditadai Diuusi Ib_Λad_Λ Simuñi sai maiquiaa muucuc_Λai agai t_Λg_Λia agaitadai _ΛCristo ismaac_Λda ootosa agai Diuusi. ²⁷ Dai Diuusi Ib_Λad_Λ ootoi Simuñi g_Λg_Λ quiuupaigad_Λamu judidíu. Tai aid_Λ ami dada Osee _Λmadu María dai b_Λlc_Λati _Λali g_Λli daida iduñia agai isducatai viituli Moseesacaru. ²⁸ Tai _ΛSimuñi b_Λi _Λali si_Λñi dai siaa duutuli Diuusi dai pot_Λadai agai Diuusi:

²⁹ T_Λaan_Λdami, aan_Λ ivueeyi v_Λasi istumaasi giñaagidi aapi. Sivi gia cac_Λaga baigiñ_Λliarac_Λda muuquimu aan_Λ. Casi iñ_Λg_Λi aapi ismaac_Λda giñaagidi casc_Λda.

30 Catlaa aanla idi clla gacarla vuviaadami 31 Ismaacada ootosi aapi vvasi oidi daama oidacami.

32 Idi maatatludamu agai ismaacada maitarjudidíu gñiooqui. Dai idi cllaga ñioocadamu gmaamara judidíu vlatara.

Astladai Simuñi.

33 Daidla adladada Suusi maitaa isducatai gantatagituagi caacai istumaasi aagai Simuñi aagaitai amara. 34 Taidla asimuñi itladai:

—Vai Diuusi cllagacarla gannidiña —astladai.

Dai gooquiarla itladai agai amaría ang:

—Siascada galliagi idi ali siañi ismaacada ootoi Diuusi muidutai judidíu cllagacarla vuvaaquimu idicada dai aa mui maicllagacarla vuvaaquimu dai muidutai vui ñioocadamu.

35 Dai poduucal gmaatamu isducatai gantatagitoi aoodami. Dai aapi sallicaada gaimu soiliaragai —astladai Simuñi amaría.

36 Ami Jerusaleenara oidacatadai amo oocodami Aana tlagiducami. Agai arPanielicaru maracatadai daidla arcajitudada Asielicaru. Dai agai arDiuusi ñiooquituldiadamigadacatadai. Aidasida artajicatadai cunai agai amo calli. Dai bo cuvaracami uumigicada viuudutu. 37 Dai aidla camaaco coobai dan maacova uumigi viaacatadai. Dai vvas tasai maitacuaadatai aimaraiña agai agla quiuupaigadamu ajudidíu dai daanaiña Diuusi sai soicaiña dai siaa duutudaiña Diuusi. 38 Aidasi quiaa ami agla quiuupaigadara judidíu guucacatadai Suusi dladada lamadu Simuñi tai ami divia amara dai apaga siaa duutuli Diuusi dai gooquiarla ii dai mala aagidi vvasi arJerusaleenara oidacami ismaacada nalaracatadai isDiuusi cllagacarla vuvaidagi aagaitai asuusi.

39 Aidasi canaato Osee lamadu María vvasi ismaacada aagai Diuusi ñiooquidara canoonora Nasareetamu Galilea dlvlarara. 40 Vaidla ali galli gallimi dai cllaga bllajimi gatagitoidaga dai Diuusi cllagacarla naidi.

41 Vvasi uumigi mosaajiña agla siaa duudagada judidíu vai ajioopaiña dladada asuusi Jerusaleenamu. 42 Dai amo imidagai caviaacatadai asuusi baivustaama dan gooca uumigi aidasi aayi istuigaco ajioopaiña agai Jerusaleenamu. 43 Dai cadaivunucal agla siaa duudagai tai cavvasi noonora aoodami tai asuusi anaasi Jerusaleenara vii. Daidla adladada maimaatacatadai ismomaca vii asuusi. 44 Povanaliditadai adladada sida asuusi aoodami saagida imatadai dai amo tasai iji. Dai gaa agai asuusi aoodami saagida dai tcaacaimi gnaaduñi dai aa aoodami ismaacada maacatadai agai, 45 dai maitaa. Dai apamu aa suuli Jerusaleenamu dai gaaga agai.

46 Vaica tasai gaa daida taa vai agla quiuupaigadara ajudidíu daacatadai Suusi lamadu ismaacada gamamaatatludi Diuusi ñiooquida. Dai cllaga gatagito cal dai tcaacal ara.

47 Dai vvascatadi ismaacada cal ismaacada aagai asuusi camaitaa isducatai gantatagituagi. Dai povanalidi ducatai mosaa cllagadu goovai mooda dai mosaa cllaga gaa nonoragidi mastumaasi tcaacal, asanalidi. 48 Aidasi adladada taa asuusi poduucal gantatagitoi: “¿Ducatai tanai daja goovai?” asduucal gantatagitoi. Daidla adladada itladai:

—¿Giñmara tuiyasi povarduñi? Gaooca lamadu aana alia duduaadimucataidai ggaagaitai —astladai María.

49 Taidla asuusi itladai:

—¿Tuimasida giñgaagai? ¿Maitamasmaata aapimla isviaa aana isiduñiagi istumaasi giñtajai giñoca? —astladai.

50 Taidla adladada maimaata cal istumaasi aagidi asuusi maimaatacatadai agai isDiuusi gaoga aagai agai.

51 Taida oí asuusi gadlada gamu Nasareetamu dai apiamosasi cllaga agidi gadlada. Daidla adladada maiugu tagitocana vvasi isducatai apvueeyi dai istumaasi aagaiña asuusi.

⁵² Daid_Λ _ΛSuusi g_{ΛΛ}limi dai vaamioma b_{ΛΛ}jimi g_Λt_Λgitoidaga dai Diuusi c_{ΛΛ}gac_Λr_Λ n_Λidi _ΛSuusi daid_Λ _Λoodami _Λcaa c_{ΛΛ}gac_Λr_Λ n_Λidi _ΛΛp_Λ.

3

¹ Aid_Λsi _ΛTiverio Sesara _Λr_Λg_{ΛΛ} bait_Λc_{ΛΛ}aacamicatadai Room_Λr_Λ. Cabaivustaama dan taama uumigi daacatadai _Λgai, vaid_Λ Ponsio Pilaato _Λr_Λcaigicatadai Judee_Λr_Λ, vaid_Λ Erood_Λsi _Λr_Λcaigicatadai Galilee_Λr_Λ, vaid_Λ _ΛPiili Erood_Λsi suculid_Λ _Λr_Λcaigicatadai Ituree_Λr_Λ _ΛΛmadu Traconiit_Λr_Λ, vaid_Λ Lisaaniasi _Λr_Λcaigicatadai Aviliñi_Λr_Λ, ² vaid_Λ Aanasi _ΛΛmadu Caifasi _Λr_Λbait_Λguucacamigad_Λcatadai _Λpapaali. Dai aid_Λ _ΛVuaana Zacarí_Λ marad_Λ oidigana oidacatadai taid_Λ Diuusi ootosi _Λmo ñiooqui. ³ Daid_Λ _ΛVuaana muiyap_Λr_Λ aim_Λraiña _Λaqui Jordán ugidiana, dai aagidiña _Λoodami sai _Λma duucaí g_Λnt_Λt_Λgigtona dai camaisoimaasi ivuaadana sai Diuusi oig_Λldana v_{ΛΛ}si soimaascamigad_Λ dai sai g_Λn_Λvapaconana sai n_Λidiña _Λoodami isca_Λma duucaí g_Λnt_Λt_Λgigito dai camaisoimaasi ivuaada agai. ⁴ Isducatai aagaitadai Isaí_Λcaru Diuusi ñiooquituldiadamigad_Λ siduñia agai _ΛVuaana mospov_Λdui. Agai aduucái ooja:

Diuusi ootosa agai _Λmo c_{ΛΛ}li sai oidigana gamamaat_Λtuldiña dai poduucái gaaagidamu _Λgai:
“Si_{ΛΛ}scad_Λ _Λoodami n_Λn_Λr_Λacagi isdiviagi _Λmo bait_Λc_{ΛΛ}aacami g_Λaagai isbaiduiñdiagi voog_Λd_Λ.

Poduucái _ΛΛp_Λ g_Λaagai m_Λs_Λbaiduiñdiagi g_Λniib_Λdaga caotoma divia agai g_Λr_Λt_Λaan_Λdamiga casc_Λd_Λ.

⁵ Si_{ΛΛ}scad_Λ baiduiñdiagi _Λbait_Λc_{ΛΛ}aacami voog_Λd_Λ siaaco d_Λd_Λcagiga g_Λaagai isc_{ΛΛ}ga t_Λpaalicadagi.

Dai siaacoga tuutuvidaca g_Λaagai isc_{ΛΛ}ga t_Λpaalicadagi.

Dai siaacoga noonoliñicagi voi g_Λaagai iss_{ΛΛ}li t_Λquiagi.

Dai poduucái _ΛΛp_Λ g_Λaagai isbaiduiñdiagi _Λoodami g_Λniib_Λdaga.

⁶ Dai v_{ΛΛ}si _Λoodami oidi daama oidacami maat_Λmu isDiuusi _Λr_Λgai ismaac_Λd_Λ c_{ΛΛ}gac_Λr_Λ gavuvaidi”.

Ascaiti Isaí_Λ oojad_Λ.

⁷ Aid_Λsi vuvaaja _Λoodami g_Λn_Λquiiquiaiñd_Λr_Λ sai vapaconana _ΛVuaana taid_Λ _ΛVuaana pot_Λt_Λdai:

—Aapim_Λ ismaac_Λd_Λ dai v_Λi tami ansai g_Λn_Λvapaconana _Λpan ducami coocoyi ismaac_Λd_Λ vopooyi siuu duucu cam_{ΛΛ}jidagi vaoi poliditai sai poduucái Diuusi camaisoimaasi g_Λnt_Λaatatulda agai. _ΛΛp_Λga g_Λaagai iss_{ΛΛ}lic_Λd_Λ _Λma duucaí g_Λnt_Λt_Λgigituagi aapim_Λ dai camaisoimaasi ivuaadagi. ⁸ G_Λaagai m_Λs_Λc_{ΛΛ}gac_Λr_Λ oidaca aapim_Λ vai n_Λidiña aa m_Λs_Λc_Λma duucaí g_Λnt_Λt_Λgigito dai camaisoimaasi ivuaada agai. Dai maitav_Λr g_Λnaagiada aapim_Λ aipacoga m_Λsaid_Λ _Λr_Λv_Λraañicar_Λ cajiudad_Λ sai casc_Λd_Λ c_{ΛΛ}gac_Λr_Λ g_Λn_Λñidi Diuusi. Aan_Λ ang_Λnaagidi sai asta goojo_Λdai ismaac_Λd_Λ modaraaja c_{ΛΛ}ga istutuidi Diuusi isiduñiagi Avraañicar_Λ cajiudad_Λ isip_Λliadagi. ⁹ Diuusi cabai g_Λduu issoimaa taatatuldag_Λ maic_{ΛΛ} tuutiac_Λd_Λ _Λpan duucaí _Λmo c_{ΛΛ}li ismaac_Λd_Λ guicutai uusi ismaac_Λd_Λ maic_{ΛΛ}gadu iibiad_Λ dai m_Λm_Λidi. Poduucái Diuusi ootosamu _Λoodami ismaac_Λd_Λ soimaasi ivueeyi m_{ΛΛ}ca siaaco tomastuigaco m_{ΛΛ}cana taí —ast_Λt_Λdai _ΛVuaana.

¹⁰ Amaasi _Λoodami t_Λcacai _ΛVuaana daid_Λ it_Λt_Λdai:

—¿Tuma duuna aat_Λm_Λ sivid_Λo? —ast_Λt_Λdai.

¹¹ Taid_Λ _ΛVuaana aa noragi daid_Λ it_Λt_Λdai:

—_Λgai ismaac_Λd_Λ g_Λv_Λiida gooca vaapasaragai g_Λaagai isoidagi _Λmoco _Λgai ismaac_Λd_Λ maiviaa dai _Λgai ismaac_Λd_Λ g_Λv_Λiidacagi cuaadagai g_Λaagai isaa oidagi ismaac_Λd_Λ mait_Λv_Λiida —ast_Λt_Λdai _ΛVuaana.

¹² Tai dada _ΛΛmoco tumiñsi vuudami sai vapaconana _ΛVuaana daid_Λ it_Λt_Λdai:

—Mamaat_Λtuldiadami, ¿tuma duuna aat_Λm_Λ? —ast_Λt_Λdai.

¹³ TaidΛ ΛVuaana aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—Maitavaamioma gΛtaanΛi tumiñsi mosΛcaasi siΛΛsi maigarsi mΛsgataanΛdagi
—astΛtΛdai ΛVuaana.

¹⁴ Tai dada sandaaru ΛΛpΛ dai tΛcacai ΛΛpΛ:

—¿Dai aatΛmΛ tuma duuna? —astΛtΛdai.

TaidΛ ΛVuaana itΛtΛdai:

—MaitavΛr ΛΛsiada aapimΛ Λoodami tomali Λmo istumaasi guvucadacΛdΛ tomali
maitΛaagai mΛsgΛpiΛr vuupada ismaacΛdΛ maigΛpiΛrΛ vΛΛtΛ, baiyomavΛr baigΛnΛliada
ΛgaicΛdΛ mΛsmaacΛdΛ gamaitΛcΛi —astΛtΛdai.

¹⁵ VΛΛsi Λoodami camaatΛcatadai isDiuusi ootosa agai ΛCristo dai canΛnΛracatadai dai
cascΛdΛ povΛnΛlidadai saidΛ ΛVuaana ΛrΛgai. ¹⁶ DΛmos ΛVuaana potΛtΛdai vΛΛscatai:

—AanΛ gia suudagicΛdΛ gΛnvapaconai dΛmos divia agai Λmai ismaacΛdΛ gΛnvapacona
agai Diuusi IbΛadΛcΛdΛ sai gΛnΛΛmadu daacana Diuusi IbΛadΛ. Dai Λgai vaa nΛida
agai oodami ismaacΛdΛ ΛrcΛΛga ivuaadami dai ismaacΛdΛ ΛrmaicΛΛga ivuaadami. Λgai
vaamioma viaa guvucadagai iñsaanΛ. AanΛ maitistutuidi siΛΛsi istutuidi Λgai. AanΛ
tomali maiviaa sΛΛlicami isuupasdagi susuusacadΛ gigiaaragadΛ. ¹⁷ Λmo cΛΛli ismaacΛdΛ
cΛlivai tΛligi bai tueeyi ΛtΛligi daidΛ ΛcosadΛ mΛmΛidi. Poduucai iduñia agai Λgai
ismaacΛdΛ divia agai ΛoodamicΛdΛ. IsmaacΛdΛ vaavoitudai Λgai iimia agai tΛvaagiamu
dai ismaacΛdΛ maivaavoitudai Diaavora ΛΛmadu iimi agai Λgai siaaco tomali Λmo
imidagai maitutucui Λtai —astΛtΛdai ΛVuaana Λoodami.

¹⁸ Dai poduucai dai mui vaamioma ñiiooqui cΛΛgaducami aagidi ΛVuaana Λoodami.

¹⁹ Dai aagidi Λgai ΛΛpΛ Λcaigi EroodΛsi sai aliΛ soimaasi idui Λgai ΛΛsidacai gΛsuculi
Piili ooñigadΛ Erodiiasi, dai sai Λma maasi soimaascami idui Λgai ΛΛpΛ. ²⁰ GooquiΛrΛ
vaamioma soimaasi idui ΛEroodΛsi maisacai ΛVuaana.

²¹ DΛmos aidΛsi maiquiaa gΛmaisatu ΛVuaana Λgai vapacoi mui oodami dai vacoi
ΛSuusi ΛpΛ. VaidΛ ΛSuusi gadaanΛitadai Diuusi dai aidΛsi gadaanΛitadai Λgai Diuusi
tai gΛcupiooco ΛtΛvaagi, ²² tai Diuusi IbΛadΛ tΛvai ΛSuusi daama Λmo tugu maasi. Tai
caidatu Λmo ñiiooqui tΛvaagiaiñdarΛ dai pocaiti:

—AapiapΛ Λrgiñmara nai aliΛsi gΛoigΛdai aanΛ dai aliΛ baigiñlidi aanΛ aapicΛdΛ
—ascaiti Λñiiooqui.

²³ Suusi viaacatadai parΛ Λmo coobai dan baivustaama uumigi aidΛsi
gΛaaga gΛaa duiñdaga. Dai poΛlidadai Λoodami isΛgai ΛrOsee maradΛ. ΛOsee
ΛrmaradΛ Elicaru, ²⁴ ismaacΛdΛ ΛrmaradΛcatadai Maatataru, ismaacΛdΛ
ΛrmaradΛcatadai Levícaru, ismaacΛdΛ ΛrmaradΛcatadai Melquicaru, ismaacΛdΛ
ΛrmaradΛcatadai Anacaru, ismaacΛdΛ ΛrmaradΛcatadai Osecaru, ²⁵ ismaacΛdΛ
ΛrmaradΛcatadai Matatiasicaru, ismaacΛdΛ ΛrmaradΛcatadai Amoosicaru, ismaacΛdΛ
ΛrmaradΛcatadai Naumacaru, ismaacΛdΛ ΛrmaradΛcatadai Eslicaru, ismaacΛdΛ
ΛrmaradΛcatadai Nagaicaru, ²⁶ ismaacΛdΛ ΛrmaradΛcatadai Maataru, ismaacΛdΛ
ΛrmaradΛcatadai Matatiasicaru, ismaacΛdΛ ΛrmaradΛcatadai Semeicaru, ismaacΛdΛ
ΛrmaradΛcatadai Osecaru, ismaacΛdΛ ΛrmaradΛcatadai Uudacaru, ²⁷ ismaacΛdΛ
ΛrmaradΛcatadai Oanacaru, ismaacΛdΛ ΛrmaradΛcatadai Resacaru, ismaacΛdΛ
ΛrmaradΛcatadai Sorovaveelicaru, ismaacΛdΛ ΛrmaradΛcatadai Salatielelicaru,
ismaacΛdΛ ΛrmaradΛcatadai Nelicaru, ²⁸ ismaacΛdΛ ΛrmaradΛcatadai Melquicaru,
ismaacΛdΛ ΛrmaradΛcatadai Adicaru, ismaacΛdΛ ΛrmaradΛcatadai Cosaamacaru,
ismaacΛdΛ ΛrmaradΛcatadai Elimoodamacaru, ismaacΛdΛ ΛrmaradΛcatadai
Eracaru, ²⁹ ismaacΛdΛ ΛrmaradΛcatadai Osuecaru, ismaacΛdΛ ΛrmaradΛcatadai
Elieesicaru, ismaacΛdΛ ΛrmaradΛcatadai Oorimacaru, ismaacΛdΛ ΛrmaradΛcatadai
Mataataru, ³⁰ ismaacΛdΛ ΛrmaradΛcatadai Levícaru, ismaacΛdΛ ΛrmaradΛcatadai
Simeoñicaru, ismaacΛdΛ ΛrmaradΛcatadai Uudacaru, ismaacΛdΛ ΛrmaradΛcatadai

Osecaru, ismaacada armaradacatadai Onanacaru, ismaacada armaradacatadai Eliaaquimacaru,³¹ ismaacada armaradacatadai Meliacaru, ismaacada armaradacatadai Mainanacaru, ismaacada armaradacatadai Mataatacaru, ismaacada armaradacatadai Nataanacaru,³² ismaacada armaradacatadai Davicaru, ismaacada armaradacatadai Isaicaru, ismaacada armaradacatadai Obedicaru, ismaacada armaradacatadai Boosocaru, ismaacada armaradacatadai Salimoonocaru, ismaacada armaradacatadai Naasonocaru,³³ ismaacada armaradacatadai Aminadaavacaru, ismaacada armaradacatadai Araamacaru, ismaacada armaradacatadai Esiroomacaru, ismaacada armaradacatadai Pareesicaru, ismaacada armaradacatadai Uudacaru.³⁴ Ismaacada armaradacatadai Jacocar, ismaacada armaradacatadai Isaacaru, ismaacada armaradacatadai Avraañicaru, ismaacada armaradacatadai Tarecaru, ismaacada armaradacatadai Nacoracaru,³⁵ ismaacada armaradacatadai Serugacaru, ismaacada armaradacatadai Raagucaru, ismaacada armaradacatadai Peleegacaru, ismaacada armaradacatadai Eveelicaru, ismaacada armaradacatadai Salacaru,³⁶ ismaacada armaradacatadai Cainanacaru, ismaacada armaradacatadai Arapaajadacaru, ismaacada armaradacatadai Semicaru, ismaacada armaradacatadai Noecaru, ismaacada armaradacatadai Lamecaru,³⁷ ismaacada armaradacatadai Matusaleenacaru, ismaacada armaradacatadai Enoococaru, ismaacada armaradacatadai Areedicaru, ismaacada armaradacatadai Maalaleelicaru, ismaacada armaradacatadai Cainanacaru,³⁸ ismaacada armaradacatadai Enoosicaru, ismaacada armaradacatadai Setacaru, ismaacada armaradacatadai Adañicaru, ismaacada armaradacatadai Diuusi agai idui Adañi cascada.

4

¹ Taid agai Suusi ii aqui Jordánaiñdar vaid Diuusi Ibada amadu daacatadai dai agai vaa Diuusi Ibada vaidacai oidigamu. ² Amaasi aidasi mala oidigana divia agai anaasi daja goo coobai tasai. Dai silaqui tasai daja agai camosaagidiña adiaavora siduñia agai soimaasi. Dai silaqui tasai daja agai oidigana caaqui tasai maitauu agai. Dai asta caaqui tasaicada aayi biuugigai. ³ Amaasi adiaavora itadai:

—Isaapi arDiuusi marada di aagidañi goojodai vai tascali gnaatona —astadai adiaavora.

⁴ Taid agai Suusi aa noragi daid itadai:

—Diuusi ñiooquidar pocaiti: “Maisiu mosca tascalicada istutuidi oodami isoidacagi, gaagiava Diuusi ñiooquidar ara”, ascaiti Diuusi ñiooquidar —astadai Suusi.

⁵ Aid adiaavora vaidacai Suusi amo ga tuvidacamu dai abiaadar tatagidi vasi gagar taanadami ismaacada oidaga oidigi daama dai vasi oodami ismaacada taanai taanadami. ⁶ Daid adiaavora itadai:

—Vasi goovai ismaacada gatagidi aana, anargiñtuidaga. Aana istutuidi ismaquia agi siora maquia iñliada aana. Aapi angamaquiagi vasi goovai paida artaanadamica. ⁷ Isaapi gatoonacada caquivagi giñvuidar daid giñsia duutudagi vasi argatuidacamu goovai —astadai adiaavora.

⁸ Taid agai Suusi aa noragi daid itadai:

—Imañi tabiaadar aapi diaavora poduucai oojisi Diuusi ñiooquidar: “Siaavar duutuada aapima ganDiuusiga dai mosca agai amoco avar agiada” —astadai Suusi.

⁹ Dai gooquidar vaidacai adiaavora Suusi Jerusaleenamu. Dai ami aga quiuupaigadar agjudidu daama tasagi daid itadai:

—Isaapi arDiuusi marada di, tabiaadar matana gasi tuduid. ¹⁰ Poduucai oojisi Diuusi ñiooquidar:

Diuusi ootosamu gatataañicaru vaid ganuucaticana.

¹¹ Sigdaagidamu agai gannoonovicada pai maisaraana galacaso amo odiaba. Asduu oojisi Diuusi ñiooquidar —astadai adiaavora.

¹² TaidΛ ΔSuusi aa noragi daidΛ itΛtdai:

—Poduucai oojisi Diuusi ñiooquidΛrΛ di: “MaitΛagagai pΛsaagiadagi Diuusi saidΛ iduuna amo istumaasi mosnΛida Δlidityai sabai giduuna” —astΛtdai ΔSuusi.

¹³ Amaasi ΔDiaavora camaitΛgacai isducatai soimaasi iduiñtuldagi ΔSuusi dagito chiΛΛqui tasai.

¹⁴ TaidΛ ΔSuusi Δpamu aa gΛi Galileeamu. DaidΛ Diuusi IbΛadΛ ΛΛmadu daacatadai cascΛdΛ viaa Δgai guvucadadΛ Diuusi. Dai vΛΛsi GalileeΛrΛ oidacami dai vΛΛsi ΛΛmapΛcΛrΛ sicoli Galilea oidacami maí istumaasi ivuaadatadai Δgai. ¹⁵ Dai ami GalileeΛrΛ ΔSuusi aipaco aimΛraiña judidíu quiquiuupaigadΛrΛ dai gamamaatΛtuldiña Diuusi ñiooquidΛ dai vΛΛscatai goΛΛ cΛΛga ñiooqui aagaiña agaitai ΔSuusi.

¹⁶ Amaasi ΔSuusi aayi Nasareetana siaaco gΛΛ Δgai. Dai aidΛsi aayi ibΛstaragai tasΛrΛ ii Δgai judidíu quiuupaigadΛamu ΛΛgi poduucai gΛviidacatadai Δgai cascΛdΛ. Dai cΛquiva dai aaga agai oojai. ¹⁷ TaidΛ Δnuucadacami Δliviivru maa Δliivru ismaacΛdΛ ooja Isaíacaru Diuusi ñiooquituldiadamigadΛ. Vai Δgai nΛnΛidi dai tΛΛ siaaco aduucai oojisi:

¹⁸ Diuusi IbΛadΛ giñΛΛmadu daja.

Diuusi Δcovai giñvuusaitu ansai aanΛ imΛna dai aagidana ΔcΛΛgaducΛdΛ ñiooqui ismaacΛdΛ tagito sioorΛ soicΛdagi vaidΛ ivuaada Δgai istumaasi Diuusi ipΛlidi.

Dai ansai aagidana aanΛ Δgai ismaacΛdΛ maamaisaca ΔDiaavora sai casi istutuidi isvuvaquiagi.

Dai ansai nΛnΛaavatudana ismaacΛdΛ maiñΛnΛeeyi.

Dai ansai soiñana mΛsmaacΛdΛ soi duucai nΛidi.

¹⁹ Dai ansai aagidana aanΛ Δoodami sai caaayi istuigaco Diuusi cΛΛgacΛrΛ nΛijada agai vΛΛscatai.

Ascaiti Δoojai.

²⁰ Amaasi ΔSuusi cuu Δliivru dai gatΛΛgi dai daiva. Dai vΛΛscatai ismaacΛdΛ ami daraajatadai apianΛnΛidi ΔSuusi. ²¹ Tai Δgai ñioo daidΛ itΛi:

—Siviat caaayi aapimΛ gΛnsaagida ismaacΛdΛ ooja Isaíacaru —astΛtdai ΔSuusi.

²² Vai vΛΛscatai cΛΛga ñioocai agaitai ΔSuusi dai maitΛΛ isducatai gΛntΛtagituagi caΛcatai ismosΛΛ cΛΛga ñioocai ΔSuusi. Dai aipaco gΛnaagidi daidΛ icaiti:

—CΛΛ maata aatΛmΛ idi cΛΛli sidΛ ΔrOsee maradΛ daidΛ Δrtami oidacami —ascaiti Δoodami.

²³ TaidΛ ΔSuusi itΛtdai:

—SΛΛlicΛdΛ povai iñtΛtΛadamu aapimΛ: “PΛssΛlicΛdΛ istutuidi isiduñiagi gomaasi di, iduñiñi”. Dai povai iñtΛtΛadamu aapimΛ ΔpΛ: “Tami siaaco ΔrgΛΛracami aapi igiduñi ΔpΛ istumaasi caΛ aatΛmΛ saidΛ idui aapi CapernaumarΛ”, iñtΛtΛadamu aapimΛ —astΛtdai ΔSuusi.

²⁴ DaidΛ ΔSuusi vaamioma ñioo daidΛ itΛtdai:

—SΛΛlicΛdΛava Δrvaavoi ismaacΛdΛ gΛnaagidi aanΛ sai siΛΛscadΛ gamamaatΛtuldiadagi Δmo Diuusi ñiooquituldiadamigadΛ ΛΛgi gΛdΛvΛΛragΛrΛ maiΛΛgidityai caΛcana Δoodami. ²⁵ Goovai ismaacΛdΛ gΛnaagidi aanΛ gia sΛΛlicΛdΛ Δrvaavoi. ΔΛquioma alia ii biuugigai Isireli dΛvΛΛriΛrΛ, maiduudu vaica uumigi dan taucami cascΛdΛ. Vai aidΛ oidacatadai Eliasicaru dai muiducatadai vipiuudu ΔpΛ. ²⁶ TaidΛ Diuusi maiotoi Eliasicaru tomali Δmo viuudu quiidiamu anaasi issoiñagi Δgai dai baiyoma sibΛcoga ootoi Δgai Δmo viuudu quiidiamu SareepatΛrΛ Sidóni dΛvΛΛriΛrΛ sai soiñana. ²⁷ Dai aidΛsi quiaa oidacatadai Eliasicaru mui judidíu viaacatadai Δcoocodagai ismaacΛdΛ duvaldi gatuuuga. Tai vΛΛscΛrΛ tomali Δmaadutai Δgai maiduaadi Eliasicaru dai baiyoma duaadi Δmai sibΛaco oidacami Naamán tΛΛgiducami SiriΛrΛ oidacami —ascaiti ΔSuusi.

28 Dai goovai ismaacada aa asuusi caa loodami dai sallaicada baacoi vui. 29 Dai vaascatai guuquiva dai goguaama vaidacai asuusi dai vuusaitu Nasareetaiñdara. Nasareeta aruranacata dai. Matai tasagi asuusi amo vavuana dai abiaadara matana daituda agaitadai. 30 Taida asuusi mossagida daivusai loodami dai daivunu ii.

31 Amaasi ii asuusi Capernaumamu Galilea davalariara. Dai ami mamaatutuldi loodami Diuusi ñiooquida amo ibastaragai tasara. 32 Tai camaitaa loodami isducatai gantatagituagi caacatai isducatai gamamaatutuldi agai dai apaa asi canga ñioocaitai amo guvucadagai viaacami.

33 Dai ami judidíu quiuupaigadara daacata dai amo calli ismaacada viaacata dai amo Diaavora taañicaruda dai gagara iña daida icaiti:

34 — Gardagitoñi. ¿Tuiyasi divia aapi dai garoojutuldi aapi Suusi Nasareetara oida-cami? ¿Garugiuga pasialidi aapi diviacai? Aana gia canga gamaata aapi. Aapiapa araco vuusaidada Diuusi ismaacada tomali amo imidagai maisoimaasi ivueeyi —ascaiti adiaavora taañicaruda.

35 Taida asuusi bagaimi adiaavora taañicaruda daida itadai:

—Maitiñioocada. Dagitoñi gocalli —astadai asuusi.

Taida adiaavora taañicaruda davalarapi daitu calli vaasi loodami vuitapi dai vuusai calliaiñdara dai daivunu ii. Dai vaascara tomali amo soimaasi maitiduuñi. 36 Tai vaasi loodami duduaadimu dai apaco ganaagidi daida icaiti:

—¿Ducatai istutuidi goovai ispoduucai ñioocadagi? Ducatai istutuidi gocalli istaanaadagi Diaavora taañicaruda mosaa guvucadacada vai godiaavora taañicaruda agidi dai otoma vuvaca —ascaiti loodami.

37 Daida loodami vaasi apaco oidacami aatagaiña dai aagaiña asuusi.

38 Amaasi asuusi vuusai ami judidíu quiuupaigadañdara dai ii Simuñi quiidiamu. Vaida asimuñi tuumuda sallaicada coococata dai oiditadai toiñdagai. Vaida laaduñda coocoadaa ñimi asuusi sai duaaidana. 39 Taida asuusi miaadara calquiva dai duaadi tai otoma dagito toiñdagai. Tai otoma vañi looqui dai bibi gadadidacami.

40 Dai aida acara urunoco duupidatai tasai matai mui vuaapi asuusi coococidadaa mui naana maasi coocodagai viaacami. Vaida asuusi mostaatamai coococidadaa tuutucugada ganoonovicada vai duduaadai. 41 Dai muidutai coococidadaañdara vuvaja Diaavora taañicaruda. Dai gagara ñioocai adiaavora taañicaruda daida itadai asuusi:

—Aapiapa armarada Diuusi —astadai.

Taida asuusi bagaimi dai camaidagito isvaamioma ñioocada agai. adiaavora taañicaruda maatacata dai isagai araCristo damos asuusi maitipaliditadai isaaga agai cascada maidagito isvaamioma ñiooquiagi.

42 Dai camaasidatai ii asuusi ami Capernaumaiñdara bai maacasi oidigana siaaco maioidaga oodami. Taida loodami gaagamu daida aayi siaaco daacata dai agai. Maitipaliditadai loodami isimia agai. 43 Damos asuusi itadai:

—Alia tagito aana isimiagi sibaco gagar quiiquiamu apa dai agidagai loodami sai Diuusi soica loodami sai callagacara oidacana, cascada giñootoi Diuusi idi oidigara —astadai asuusi.

44 Daida asuusi gaaagidimi Diuusi ñiooquida quiquuupaigadara ajudidíu Galileera.

¹ Amo imidagai ΔSuusi gΛΛ suudagi ugidiana daacatadai siaaco Genesareta tΛΛgidu ΔgΛΛ suudagi. Tai mui dada oodami dai camogΔVisa Δoodami dai sΛΛlicΔΔ abaana gugucai asta baitoma maioiñitudai caΛca Δlidadai Δgai Diuusi ñiooquidΔ cascΔΔ. ²TaidΔ ΔSuusi tΛΛ gooca vaarcu ΔgΛΛ suudagi ugidiana suudagi daama simosguuca. Δvatopa vuviadami cavuvajatadai abiaadΔrΔ dai vaponaitadai gΔnvatopa vuicaru. ³TaidΔ ΔSuusi ii dai tΔsai vaarcugadΔrΔ Simuñi dai potΔtΔdai ΔSuusi ΔSimuñi sai mΛΛcasioma imitudana Δsuudagi ugidiaiñdΔrΔ. TaidΔ ΔSuusi ami vaarcuΔrΔ daiva dai abiaadΔrΔ mamaatΔtuldi Δoodami Diuusi ñiooquidΔ. ⁴Dai aidΔsi canaato ñioo ΔSuusi potΔtΔdai Δgai ΔSimuñi:

—Imitudañi govaarcu siaaco vaamioma tuucavaga dai suudarΔ avΔr suuliga gΔnvatopa vuvaidacaru dai vuvaida vatopa —astΔtΔdai ΔSuusi.

⁵TaidΔ Simuñi aa noragi daidΔ itΔtΔdai:

—MamaatΔtuldiadami Δmo tucagi gΔraaga aatΔmΔ dai maivui tomali Δmoco, isaapi pocaiti di vΛΔscΔrΔ atΔsuudarΔ suuligagi govatopa vuvaidacarui —astΔtΔdai ΔSimuñi.

⁶Dai mospodui Δgai dai sΛΛlicΔΔ mui vuvaitu vatopa asta saasaquimi Δvatopa vuvaidacarui. ⁷Tai mooguvudΔ Δgai gΔnaaduñi ismaacΔΔ ΔgΔmai vaarcuΔrΔ daraajatadai sai dadana dai soiñana. Tai Δgai dada dai cΛΔga suusudagi vΔgoocai vaarcu dai asta baitoma dupiquimi Δvaarcu vΛΔtΔcatali. ⁸TΛΔgacai imaasi ΔSimuñi Piiduru gΔtootonacΔΔ cΔquivΔ ΔSuusi vuidΔrΔ daidΔ itΔtΔdai:

—MamaatΔtuldiadami, iñdagitoñi, aanΔrΔmo cΛΛli soimaasi ivuaadami —astΔtΔdai ΔSimuñi.

⁹ΔSimuñi aliΔ duaadimucataidai cascΔΔ. Dai vΛΔsi Δgaa ΔpΔ ismaacΔΔ Δmadu daraajatadai vΛΔscatali duduaadimucataidai mosΔΔ mui tΛΛgacai vatopa. ¹⁰Jacovo dai Vuaana Sevedeo maamaradΔ ΔraaduñΔcatadai ΔSimuñi dai duduaadimucataidai ΔpΔ. Δmos ΔSuusi potΔtΔdai ΔSimuñi:

—Maiti duaadicuda sivi uucami Δrvatopa vuudamicamu aapi dai sivi abiaadΔrΔ gaagadamu aapi oodami vaidΔ giñoidatucuiña aanΔ —astΔtΔdai ΔSuusi.

¹¹Dai amaasi cavuvaidacai Δvaarcu ΔgΛΛ suudagi ugidiana anaasi viaa vΛΔsiaΔcatali dai oí ΔSuusi.

¹²Amo imidagai ΔSuusi Δmo ali quiiyΔrΔ daacatadai tai ami aayi Δmo cΛΛli ismaacΔΔ viaacatadai Δmo coocodagai ismaacΔΔ duvaldi gatuucuga. Dai aidΔsi tΛΛ Δgai ΔSuusi gΔtootonacΔΔ cΔquiva dai dΔvΔΔrapi cuiqui dai daañimi daidΔ itΔtΔdai:

—MamaatΔtuldiadami pΔsipΔliadagi istutuidi aapi isgiñduaaidagi —astΔtΔdai ΔcoocoadΔ.

¹³TaidΔ ΔSuusi taata gΔnoovicΔΔ daidΔ itΔtΔdai:

—IpΔlidiana isgΔduaaidagi. Duaadicami vii —astΔtΔdai.

MospotΔi Δgai tai maigo ii ΔcΛΛli coocodadΔ. ¹⁴TaidΔ ΔSuusi potΔtΔdai sai maiaagidiña tomali Δmaadutai imaasi dai potΔtΔdai:

—Mosai imi dai mΛΛ vuidΔrΔ cΔquiva Δpaali dai oida istumaasi aagai Moseesacaru sipoduucai maatΔcamu Δoodami iscadueeyi aapi —astΔtΔdai ΔSuusi.

¹⁵Dai aidΔsi duduaaidiña ΔSuusi Δmo cocoadΔ vai vaamioma aipaco imimi goñiooqui vai vaamioma mui oodami gΔnΔmpaidimi vΛΔs tasai caΛca Δlidadai Diuusi ñiooquidΔ. Dai sai duduaaidana Δgai cococoidadΔ ΔpΔ. ¹⁶Δmos ΔSuusi Δcovai vusacaiña siaaco maitipu oodami dai ami daanaiña Diuusi sai soiñana.

¹⁷Amo imidagai ΔSuusi gamamaatΔtulditadai Diuusi ñiooquidΔ vai ami daraajatadai Δmoco fariseo ΔpΔ dai Δmoco mamaatΔtuldiadami Diuusi sΛΛlicamigadΔ ismaacΔΔ vΛΔsi ΔmapΔcΔrΔiñdΔrΔ Galilea dada dai vΛΔsi JudeeaiñdΔrΔ dai JerusaleenaiñdΔrΔ. TaidΔ ΔSuusi Diuusi guvucadadΔcΔΔ duduaadi ΔcoococoidadΔ. ¹⁸Tai ami dada Δmoco

cΛcΛΛli dai bΛΛcaticatadai uusiΛrΛ Λmo cΛΛli ismaacΛdΛ maitistutuiditadai isoĩñiagi vai Λgai vaasa Λlidadai tuucavi siaaco daacatadai ΛSuusi. ¹⁹ DΛmos maitΛtΛΛgaitadai siaa sΛΛli vaasagi Λgai ΛcoocoadΛ gΛvistudicatadai oodami cascΛdΛ. Dai vaaqui daama tΛΛtΛsai dai abiaadΛrΛ cupiooco dai amui sΛΛli tΛvañi ΛcoocoadΛ sueeyiΛrΛ vΛΛsi Λoodami saagida sΛΛli dai aitu siaaco daacatadai ΛSuusi. ²⁰ Dai aidΛsi tΛΛ ΛSuusi siΛΛsi vaavoitudaitadai Λgai, potΛtΛdai Λgai ΛcoocoadΛ:

—Giñaduñi gΛsoimaascamiga caoigΛldi —astΛtΛdai.

²¹ Amaasi ΛmamaatΛtuldiadami Diuusi sΛΛlicamigadΛ ΛΛmadu Λfariseo ΛΛgi gΛntΛtΛgitoimi dai povΛnΛlidi: “SioorΛ idi cΛΛli dai pomaasi ñioocai. Vui ñioocai Diuusi tomali Λmaadutai maitistutuidi isgaogΛldiadagi gasoimaascamiga mosΛΛgi Diuusi”, asΛnΛlidi Λgai.

²² DΛmos ΛSuusi maatΛcatadai ispomaasi gΛntΛtΛgitoitadai Λgai dai potΛtΛdai:

—¿TuimΛsi poduucai gΛntΛtΛgitoi aapimΛ? ²³ ¿Tumaasi siooma maisijaiga isaa-gagi: “GΛsoimaascamiga caoigΛldi”, siΛΛpΛ potΛΛdagi: “CΛquivañi dai aimΛrda”?

²⁴ GΛntΛΛgidamu aanΛ aapimΛ iñsaanΛ viaa Λmo sΛΛlicami dai viaa guvucadagai tami oidigi daama isgaogΛldiadagi gasoimaascamiga —astΛtΛdai ΛSuusi Λoodami.

Dai amaasi potΛtΛdai Λgai ΛcΛΛli coocoadΛ:

—Aapi angΛaagidi vañigiñi dai bΛi gΛsuaa dai imΛda gΛquiiyamu —astΛtΛdai.

²⁵ MospotΛi ΛSuusi tai otoma vañi ΛcoocoadΛ vΛΛscatai vuitapi dai bΛi gΛsuaa istuucΛrΛ caatΛcatadai dai nora gΛquiiyamu dai cΛΛga ñiooquimi Diuusi vui. ²⁶ Dai vΛΛscatai Λoodami maitΛΛ isducatai gΛntΛtΛgituagi dai cΛΛga ñiooquimi Diuusi vui. Dai dudu-aadimucatai pocaiti:

—Sivi gia tΛΛ aatΛmΛ istumaasi gΛgΛrducami —ascaiti.

²⁷ Dai amaasi vuusai ΛSuusi abiaadΛrΛ dai tΛΛ Λmo cΛΛli tumiñsi vuudami. Λgai Leví tΛΛgidu dai daacatadai quiiyΛrΛ siaaco gΛvuudana tumiñsi dai potΛtΛdai ΛSuusi:

—Giñoidañi —astΛtΛdai.

²⁸ Amaasi ΛLeví cΛquiva dai anaasi viaa vΛΛsiaΛcatai dai oí ΛSuusi.

²⁹ Dai gooquiΛrΛ ΛLeví idui Λmo gΛΛ vagimi gΛquiiyΛrΛ ΛSuusi vΛΛtarΛ dai ami daraajatadai mui tumiñsi vuudami dai aa oodami meesa vuidΛrΛ Λгаа ΛΛmadu.

³⁰ VaidΛ Λfariseo ΛΛmadu ΛmamaatΛtuldiadami Diuusi sΛΛlicamigadΛ aatagidi ΛSuusi mamaatΛrdamigadΛ dai potΛtΛdai:

—¿TuimΛsidΛ gacueeyi dai gayΛΛyi aapimΛ gotumiñsi vuudami dai gosoimaasi ivuaadami ΛΛmadu? AapimΛ maicΛΛga ivueeyi —astΛtΛdai Λgai ΛSuusi mamaatΛrdamigadΛ.

³¹ TaidΛ ΛSuusi aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—IsmaacΛdΛ maitΛrcoococoidadΛ maitΛgito duduaaidiadami mosΛΛgi coococoidadΛ.

³² Poduucai aanΛ ΛpΛ maicΛcΛΛgaducΛdΛ vΛΛtarΛ divia mosΛΛgi soimaasi ivuaadami vΛΛtarΛ antdivia aanΛ vai Λmaa duucai gΛntΛtΛgitona —astΛtΛdai ΛSuusi.

³³ Amaasi Λgai tΛcacai ΛSuusi daidΛ itΛtΛdai:

—TuisidΛ mosΛΛ maitacueeyi dai mosΛΛsi gamamadaiña ΛmamaatΛrdamigadΛ ΛVuaana daidΛ ΛmamaatΛrdamigadΛ Λfariseo. Dai aapi gΛmamaatΛrdamiga vΛΛscΛrΛ gacueeyi dai gayΛΛyi —astΛtΛdai Λgai.

³⁴ TaidΛ ΛSuusi aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—¿Istutuidisi ismaitaugiagi ΛvapaidarsicΛdΛ Λmo cunataragiΛrΛ siΛΛscadΛ quiaa daraa-jagi Λcuucuntadami? ³⁵ DΛmos todian duucai gΛmuuatudamu ΛcΛΛli amaasi maitaugimu ΛvapaidarsicΛdΛ —astΛtΛdai ΛSuusi Λoodami.

³⁶ Dai apiamamaatΛtuldi dai potΛtΛdai:

—Tomali amaadutai maisaranan tada amo ipuurui utuudui dai acada daasdagi amo ipuurui caliñdad. Ispoduuñiagi agai siaa tuidimu lipuurui utuuducada dai vascara licuusi utuuducada maicaga viimu lipuurui caliñdadara. ³⁷ Tomali amaadutai maitueeyi valienti utuudui ojoogi cacalliocoidadara ispoduunñiagi aivalenti utuudui cocopoñtudamu ojoogi dai siaa tuidimu vasi siasi aivalenti caasi ojoogi. ³⁸ Cascada glaagai isoojogi uutuducamiara tuaadagi valienti utuudui dai poduucai maisiaa tuidara aivalenti tomali ojoogi. ³⁹ Vascatai ismaacada yayi valienti caliñdad gooquiara maiaagaiña valienti utuudui pocaitiña sai sioma vañaiga caliñdad —astadai aSuusi aoodami.

Gomaasi aagidi aSuusi aoodami caga maatacatai isloodami apiavaamioma caga vaavoitudai aquida ganvaavoidaraga dai maisiu utuuducada maataatuldaragada aSuusi.

6

¹ Amo imidagai ibastaragai tasara asicami saagida imitadai aSuusi vaid amamaatardamigada vaiñcumaimi tligi muurada dai gannoonovicada calivaimi dai cuumimi. ² Tai amaadutai fariseo itadai:

—¿Tuimasida ivueeyi aapimaa a duiñdagai ismaacada maitiipu oigaragai isivuaadagi ibastaragai tasara? —astadai.

³ Taida aSuusi aa noragi daida itadai:

—¿Maitamasquiaa naidi aapimaa ojai siaaco aagai ismaasi idui Davicaru amo imidagai aidasi agai amadu aaduñda biuugicoi? ⁴ Vaa agai aquiyaara siaaco siaa duutudaiña ajudidíu Diuusi dai vui apaana daasdarada Diuusi dai uu agai dai oi gaaduñi ismaacada amadu daraajatadai. Daida apaana mosagi papaali viaacatadai oigaragai iscuaadagi lagi poduucai viituli Moseesacaru cascada, tai vascara vui aDavicaru dai uu.

⁵ Dai potadai ara:

—Aana viaa amo samicami cascada viaa ana samicami isaagagi istumaasi araduunñiagi ibastaragai tasara —astadai aSuusi.

⁶ Ara amo ibastaragai tasara judidíu quiupaigadara vaa aSuusi dai glaagacai maataatuldi aoodami Diuusi ñiooquida. Tai ami vaa amo cali ismaacada gaquisapicatadai novida sallsia padara. ⁷ Vaida amamaatatuldiadami Diuusi samicamigada amadu fariseo soobidacatadai aSuusi sabai duaaidana ibastaragai tasara dai poduucai viaacagi istucada gapiara vaaajagi agai aSuusi. ⁸ Damos aSuusi maatacatadai ismaasi gantatagitoitadai agai daida itadai cali ismaacada gaquisapicatadai novida:

—Cequivañi dai mala aran asi cequiva —astadai.

Taida cali cequiva dai ami cequiva siaaco aagidi aSuusi. ⁹ Amaasi aSuusi potadai agaa:

—Giñaagidavurai amo istumaasi: ¿Tumaasi oidaga oigaragai isivuaadagi ibastaragai tasara istumaasi cagaducami maicagaducami sio, cagacara vuvaidagi oodami coodagi sio? —astadai aSuusi.

¹⁰ Amaasi aSuusi nanaidi vascatai ismaacada ami daraajatadai dai potadai agai cali:

—Giñuuliñdañi ganovi —astadai.

Taida cali uuliñi ganovi dai cacaga duaadicami vii. ¹¹ Taida agaa samicada baacoi dai aipaco gantacacaimi astumaasi istuuidi isiduuñiagi aSuusi vui.

¹² Amaasi ii aSuusi amo giidiamu dai daañia agai Diuusi sai soñana dai amo tucagi anaasi siaa daanaitai Diuusi. ¹³ Dai aidasi camaasi agai vai gamamaatardamiga dai covai vuvaitu baivustaama dan gooca agai saagidañdara saida arojootosadacana.

¹⁴ Dai pot^{AA}Agidu Agai: Amoco ArSimuñi taid^A ASuusi Piiduru t^{AA}tai ^{AA}p^A, dai Aand^Aasi ^{AA}p^A Simuñi suculid^A, dai Jacovo, dai Vuaana, dai Piili, dai Bartolomé, ¹⁵ dai Mataivo, dai Tomás, dai Jacovo Alfeo marad^A, dai Simuñi Agai ArAmoco zelolote saagidaiñdar^A, ¹⁶ daid^A Uudasi Jacovo suculid^A, daid^A Uudasi Iscaliote ismaac^Ad^A gooquiarioma gat^{AA}gi ASuusi.

¹⁷ Daid^A ASuusi t^{AA}vai giidaiñdar^A v^{AA}scatai Agai ^{AA}madu. Dai ^{AA}map^Ac^Ar^A siaaco t^{AA}paalica c^Aquiva ASuusi mui g^{AA}mamaat^Ardamiga ^{AA}madu dai oidacatadai ^{AA}p^A mui oodami v^{AA}asi Judeea d^{AA}v^{AA}riañdar^A dai Jerusaleenaiñdar^A dai coostaiñdar^A siaaco Tiirro t^{AA}gidu dai Sidóni ^{AA}p^A. V^{AA}asi idi ami dada ca^{AA}ca ^{AA}liditai Diuusi ñiooquid^A dai duduaadia ^{AA}liditai ^{AA}p^A casc^Ad^A dada Agai. ¹⁸ Dai ismaac^Ad^A soimaa taatacana viaacatai Diaavora t^{AA}aañicarud^A v^{AA}asi duduaadi ASuusi. ¹⁹ V^{AA}asi ^{AA}oodami taata ^{AA}liditadai ASuusi. Agai duduaaidiña ^{AA}coococoidad^A g^{AA}g^{AA}vucadac^Ad^A casc^Ad^A.

²⁰ Amaasi ASuusi vui n^{AA}n^{AA}ava g^{AA}mamaat^Ardamiga daid^A it^{AA}t^{AA}dai:

—Diuusi c^{AA}agac^Ar^A g^{AA}nn^{AA}idi aapim^A giñmamaat^Ardamiga. Aapim^A c^{AA}aga maat^A ist^{AA}gito siora g^{AA}nsoiñagi maid^A ivuaada aapim^A istumaasi Diuusi ip^{AA}lidi.

²¹ Diuusi c^{AA}agac^Ar^A g^{AA}nn^{AA}idi aapim^A ismaac^Ad^A biuugicoñi sivi gooquiara tatascon^Aca Agai aapim^A casc^Ad^A.

Diuusi c^{AA}agac^Ar^A g^{AA}nn^{AA}idi aapim^A ismaac^Ad^A suaan^{AA}i sivi, gooquiara as^{AA}da Agai aapim^A casc^Ad^A.

²² Diuusi c^{AA}agac^Ar^A g^{AA}nn^{AA}idi aapim^A ismaac^Ad^A g^{AA}nc^{AA}ldai oodami dai si^{AA}scad^A mait^{AA}ñiooquiadagi, daid^A g^{AA}nñiooquiadagi, dai tomali maica^{AA}ca ^{AA}liadagi g^{AA}nt^{AA}laraga v^{AA}asi goovai pov^{AA}duñimu giñoidatucitai aapim^A. ²³ V^{AA}asc^Ar^A s^{AA}allic^Ad^Aav^{AA}r baig^{AA}liada amaasi. Poduucai idui ^{AA}qui aaduñ^{AA}cardu goodami maic^{AA} tuutiac^Ad^A Diuusi ñiooquituldiadamigad^Ad^A. M^{AA} t^{AA}vaagiara g^{AA}nmaaquimu Diuusi mui naana maasi c^{AA}agaducami.

²⁴ D^{AA}mos si^{AA} soimaa taatamu ariricu gooquiara, sivi gia viaa Agai istuc^Ad^A baig^{AA}liadagi.

²⁵ Si^{AA} soimaa taatamu Agai ismaac^Ad^A tatascon^A sivi, gooquiara biuugicoñicamu Agai. Si^{AA} soimaa taatamu Agai ismaac^Ad^A sivi as^{AA}i, gooquiara suaan^{AA}damu Agai soi^{AA}liaragaic^Ad^A.

²⁶ Si^{AA} soimaa taatamu Agai si^{AA}scad^A v^{AA}scatai c^{AA}aga ñioocadagi Agai vui, poduucai idui ^{AA}qui aaduñ^{AA}cardu Agaic^Ad^A ismaac^Ad^A poduucai yaatagi said^A arDiuusi ñiooquituldiadamigad^A.

²⁷ D^{AA}mos aapim^A m^{AA}smaac^Ad^A giñca^{AA} aapim^A anganaagidi: Oig^{AA}adavurai g^{AA}nsasaayu, dai c^{AA}agav^{AA}r ivuiidiada ismaac^Ad^A g^{AA}nc^{AA}ldai. ²⁸ C^{AA}agav^{AA}r ñioocada Agai vui ismaac^Ad^A maic^{AA}aga ñioocai aapim^A g^{AA}nvui. Is^{AA}maadutai g^{AA}nñiooquiadagi daan^{AA}davurai Diuusi Agai v^{AA}atar^A. ²⁹ Is^{AA}maadutai g^{AA}ng^{AA}g^{AA}viagi ^{AA}mapiad^Ar^A g^{AA}nvuivasa v^{AA}rai ajad^Ar^A vui daasa ^{AA}p^A. Dai is^{AA}maadutai b^{AA}iyagi g^{AA}suaa dagitoñi vai b^{AA}acaiña g^{AA}vaasaraga ^{AA}p^A. ³⁰ Dai siora g^{AA}taan^{AA}dagi ^{AA}mo istumaasi pai oidiada. Is^{AA}maadutai b^{AA}iyagi istumaasi arg^{AA}tuidaga maititaan^{AA}da. ³¹ Ivuiidiadavurai aa m^{AA}stumaasi aapim^A ip^{AA}liadagi isg^{AA}nvuiidiada Agai ^{AA}p^A.

³² M^{AA}sapim^A oig^{AA}adagi mos^{AA}caasi ismaac^Ad^A g^{AA}noig^{AA}dai aapim^A, ¿tumaasi ar^{AA}c^{AA}gai poduucai? Asta Agai ismaac^Ad^A maic^{AA}aga tuutuiga ^{AA}p^A poduucai ivueeyi. ³³ M^{AA}si^{AA}p^{AA} c^{AA}aga ivuiidiadagi mos^{AA}caa Agai ismaac^Ad^A c^{AA}aga g^{AA}nvuiididi aapim^A, ¿tumaac^{AA} c^{AA}aga ivueeyi aapim^A poduucai? Maic^{AA}aga tuutiac^Ad^A ^{AA}p^A poduucai ivueeyi. ³⁴ Dai m^{AA}staañiupiadagi mos^{AA}caa Agai ismaac^Ad^A g^{AA}naa noragidadan tadacagi, ¿tumaasi c^{AA}aga ivueeyi aapim^A poduucai? Maic^{AA}aga tuutiac^Ad^A ^{AA}p^A taañiupidi Agaa maic^{AA}aga

tuutiacadā dai nanaracana isaa noragidagi. ³⁵ Damos aapimā glaagai isoigadagi gansasaayu dai cāga ivuidiadagi dai taañiupiadagi dai maitagitocagi masaa gannoragidagi. Poduucai Diuusi naana maasi ganmaaquimu dai poduucai aapimā maamaradā Diuusi ismaacadā aḡavaamioma baitacaaacami ganducamicamu. Diuusi cātuiga maicāga ivuaadami vui dai ismaacadā maiDiuusiatanamquidana caitiña. ³⁶ Oigaldiadavurai aapimā aa poduucai isduucai Diuusi ganooga oigaldi amaicāga tuutiacadā.

³⁷ Maitavar pocaitiada: “Dañi tā soimaasi idui ḡgai”, masimaipovantatadamu aapimā aḡa. Maitavar pocaitiada siargapiar caatcami ḡgai masimaipovantatadamu aapimā aḡa. Oigaldiadavurai aa masapimā ganoigaldidamu aḡa. ³⁸ Oidiadavurai aapimā aa masiapimā ganoidiadamu ganbaimocoraḡa amo apavidacarui cāgaducamiḡa cā suudacami gigigidicami, dai cā ḡaisatudicami dai vātanacacami. Apavidacaruiacadā ismaacadācadā gamaacai aapimā istumaasi ḡgai vaacadā ganmaaquimu ḡgai aḡa —astatadai aSuusi.

³⁹ Dai aSuusi aduucai gamamaatatuldi:

—¿Istutuidisi amo mainaadami isvoidaticagi amai mainaadami? ¿Maisiu suuligia ḡgai vagoocatai sibā dācarā? ⁴⁰ amo mamaatardami maivaamioma maata isamamaatatuldiadamigadā, dai siāscadā cacāga maatia ḡgai apan aḡsi maatcamu gamamaatatuldiadamiga.

⁴¹ ¿Tuipasi ḡatagito nāidi aapi issoimaasi ivueeyi ḡaduñi dai maitatagito nāidi isaapi vaamioma soimaasi ivueeyi? ⁴² Ducatai maisiaa aḡrai aapi ispotatadagi ḡaduñi: “Dañi aliā soimaasi ivueeyi aapi”. Dai maitatagito nāidi isvaamioma soimaasi ivueeyi aapi. Aapi aḡamoco ismaacadā aagai amo istumaasi daidā ivueeyi ama maasi. Aḡaḡa glaagai iscamaisoimaasi ivuaada aapi dai gooquiḡa aagidagi ganaduñi sai camaisoimaasi ivuaadana.

⁴³ Maioidaga uusi cacāgaducami issoimaasi iibiatadagi dai amo uusi maicāgaducami maitistutuidi iscāgaducagi iibiadā. ⁴⁴ Vāsi uusi ḡamaata iibiadā. Maitavayoovai iigosi tomali uuvasi uupariaiñdāḡa. ⁴⁵ Amo cāli maisoimaasi ivuaadami maisoimaasi ñioocaiña, ibadāḡa daja gocā tagitoidagai cascādā. Dai acāli maicāga ivuaadami goḡḡi soimaasi ñioocaiña, ibadāḡa daja gosoimaasi tagitoidagai cascādā istumaasi aagai ḡgai ḡatāñicadā vāsi ibadāiñdāḡa vusacāi.

⁴⁶ ¿Tuimasi pocaitiña ansai aanā aḡḡanaamu dai vāscarā maitiñāḡididiña?

⁴⁷ ḡanaagidamu aanā siora apan ducami ḡgai ismaacadā ḡiñāḡiditai caḡ daidā ivueeyi istumaasi aagidi aanā. ⁴⁸ ḡgai apan ducami amo cāli ismaacadā idui amo vaaqui damos aḡaḡa cāga tuucavi cooco ḡgai dai cāgaducami dai simiento dai aidāsi ḡapi daivusai suudagi vāscarā maioiñitu aliā cāgaducataidai simientogadā cascādā. ⁴⁹ Dai ismaacadā ḡiñcaḡ dai maitivueeyi istumaasi tāaanāi aanā ḡgai apan ducami amo cāli ismaacadā idui amo vaaqui mosdāvāḡrapi maidarasacai oḡodai uta tai gooquiḡa ḡapi daivusai suudagi dai daitu taidā vaaqui camaicāgaducami vii —astatadai aSuusi aoodami.

7

¹ Aidāsidā aSuusi naato ñiooqui aoodami ii Capernaumamu. ² Vai ami oida-catadai amo sandaaru tāaanadamigadā ḡgai arromanu dai ḡgai viaacatadai amo piooñi ismaacadā aliā oigadai ḡgai vai ḡgai aliā coococatadai cayoga muu. ³ Daidā asandaaru tāaanadamigadā cajioomacatadai isami aimaraitadai aSuusi dai ootoi chīāḡqui tāaanadamigadā judidū sai mā daanāna aSuusi sai diviana dai duaaidana

apiooñigada. ⁴ Tai agai miaadara guuquiva siaaco daacatadai asuusi dai samicada goguaama oidatucui dai potadai:

—Idi sandaaru taandamigada gia gaagai passoñagi. ⁵ Agai gia siaa garduutudai aatama judidú dai agai vaa agai dai gatjai duiñdagai garquiupaiga —astadai.

⁶ Taida asuusi ii agai amadu dmos aidasi cayoga aayi agai quii taida taandamigada sandaaru ootoi aa gaaduñi sai potadana asuusi:

—Mamaatuldiadami maitisoi gvuada ana tomali maiviaa samiciami pasvaquiagi giñquiyara, ⁷ cascada maitipiñali ana isagi maca gagaagamuagi. Mosai potai sai duaadana sida giñpiooñiga caduaadimu, asduucai ootosi sandaaru taandamigada ñiooqui. ⁸ Aanan ara viaa giñtaandamiga dai poduucai ara viaa ana giñsandaaruga ismaacada taandi ana siuu duucu potada ana amoco sai imana vai aimari dai siuu duucu potada ana sai diviana vai didivai, dai siuu duucu taañia ana giñpiooñiga saida iduuna amo istumaasi vaid ivueeyi.

⁹ Aidasi ca asuusi imaasi maita istumaasi gatgituagi acali vui dai vui nanaava oodami ismaacada oiditadai dai potadai:

—Samicada tomali judidú saagida mainidi ana tomali amoco ispocaasi vaavoitudai siasi vaavoitudai idi cali —astadai.

¹⁰ Dai aidasida oototicami quiyara dada vaid apiooñi cocoad caduaadicatadai.

¹¹ Dai cadaivunucai imaasi vaid asuusi Naína amaco imitadai vaid amamaatardamigada oiditadai dai mui aa oodami ara. ¹² Dai aidasi cayoga aayi agai ami Nañara ta masbaticatadai amo muuquidad dai yaasa agai dai agai maaduacatadai marada ooqui viuudu vai mui oodami ami dvaria oidacami oiditadai. ¹³ Dai aidasi ta asuusi soigali oocicada dai potadai:

—Maiti suaacada —astadai.

¹⁴ Dai miaadara caquiiva dai taata cajooñi tai guuquiva agai ismaacada baticatadai taida asuusi potadai gali muuquidad:

—Gali ana angaagidi vañigiñi —astadai.

¹⁵ Tai agai ismaacada armuuquiadacatadai salli daiva dai gaagacai ñioocai taida asuusi tagi adada. ¹⁶ Dai tagacai oodami imaasi vascatai duduaadimu dai siaa duutudaimi Diuusi dai pocaitimi:

—Garsaagida tigamaasitu amo Diuusi ñiooquituldiadamigada —ascaiti.

Daida icaiti ara:

—Diviatiqui Diuusi dai soña agai gmaamara —ascaiti oodami.

¹⁷ Dai vasi Judeara dai vasi ugidiana gamaí istumaasi idui asuusi.

¹⁸ Taida avuaana maí vasi gomaasi, amamaatardamigada agidi cascada. Taida avuaana vaí gooca gamamaatardamiga. ¹⁹ Dai ootoi siaaco daacatadai asuusi sai cacana sabai agai samicada araCristo ismaacada viaacatadai isdiviagi sabai gaagai isnancacagi amai. ²⁰ Taida amamaatardamigada avuaana miaadara guuquiva asuusi daida itadai:

—Avuaana, agai ismaacada vaponai oodami, garootoi tasai gatcacana pasabai aapi araCristo ismaacada viaa isdiviagi siara sabai gaagai tsnancacagi amai —ascaiti avuaana mamaatardamigada.

²¹ Dai aidasi mosaayi agai ami asuusi duduaadi mui oodami cococoidada dai ismaacada viaacatadai Diaavora tañicaruda duduaadi ara dai mui ismaacada mainaneeyitadai agai nanaavatu. ²² Dai poduucai asuusi aa noragi dai potadai:

—Macaavar agida avuaana vasi mastumaa nidi dai ca. Dai agidavurai isducatai ismaacada mainaneeyitadai casi istutuidi isnaadagi dai ismaacada maijioopaitadai caajioopai, dai ismaacada viaacatadai gococodagai ismaacada duvaldi gatucuga duuaadi, dai ismaacada maitaacaidacatadai cataacaidaga, dai coidada duduaacarai,

dai soituutuigami vΛasi gΛmamaatatuldi ismaacΛdΛ agai daidΛ arcΛΛgacΛrΛ vuvaidaragai. ²³ BaigΛΛliadamu sioorΛ apiagiñvaavoitudadagi —ascaiti ΛSuusi.

²⁴ Dai aidΛsi caiji agai ismaacΛdΛ ootoi ΛVuaana taidΛ ΛSuusi gΛaagacai aagidi Λoodami dai aagai ΛVuaana dai potΛtΛdai Λoodami:

—¿MΛtumaasi nΛidamu aapimΛ oidigamu? ¿MΛsbai nΛidamu aapimΛ Λvasoi ismaacΛdΛ mosaipaco oiñidi ΛVΛΛli? ²⁵ ¿MΛtumaa nΛidamu aapimΛ, Λmo cΛΛli ismaacΛdΛ cΛΛga dadaapacami yuucustai? AapimΛ cΛΛga maataΛ sai ismaacΛdΛ cΛΛga dadaapacami yuucustai cΛcΛΛgaducami quiiquiΛrΛ oidaga gΛgΛr raí baabaquidΛrΛ. ²⁶ ¿MΛtumaasi nΛidamu, Λmo Diuusi ñiooquituldiadamigadΛ? ΛjΛΛ sΛΛlicadΛ angΛnaagidi, daidΛ arasta vaamioma isΛmo Diuusi ñiooquituldiadamigadΛ. ²⁷ Vuaana ΛrΛgai ismaacΛdΛ aagai Diuusi ñiooquidΛrΛ dai pocaiti: “Ootosamu aanΛ Λmo ootocami aapi gΛbaitΛqui vai agai aagidana giññiooqui Λoodami dai poduucai agai cabai gΛnducamu dai vaavoitudamu ismaacΛdΛ aagida aapi”, ascaiti Diuusi. ²⁸ GΛnaagidiana aanΛ sai Vuaana vaamioma tΛaanΛi istomaliΛmaadutai Diuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ dai vΛascatai ismaacΛdΛ gataaanΛda agai siaaco tΛaanΛi Diuusi vaamioma gataaanΛda agai isVuaana —astΛtΛdai ΛSuusi.

²⁹ Dai aidΛsi caΛ imaasi vΛasi Λoodami ΛΛmadu Λtumiñsi vuudami ismaacΛdΛ gΛnvapacoinaitadai ΛVuaana vacuanaragadΛcΛdΛ maataΛ tΛΛ sai istumaasi aagai Diuusi Λrvaavoi. ³⁰ DΛmos Λfariseo ΛΛmadu Λmamaatatuldiadami Diuusi sΛΛlicamigadΛ ismaacΛdΛ maitΛnvapacoi Vuaana vacuanaragadΛcΛdΛ mosΛmaapiadΛrΛ viaa istumaasi Diuusi ipaliditadai isiduñiagi agai vΛΛtarΛ. ³¹ VaidΛ ΛSuusi pocaiti:

—¿Tumaasi Λpan ducami Λoodami sividadΛ? ³² Λpan ducami Λaali ismaacΛdΛ plaasΛrΛ gatΛtΛΛvΛiñΛ dai iññoquidiñΛ gΛnaaduñi daidΛ itΛtΛdaiñΛ: “Iiva aatΛmΛ muusicocΛdΛ mΛtai maitatuutudai. Susuaañi aatΛmΛ mΛtai aapimΛ maisusuaañi”, astΛtΛdaiñΛ. ³³ Diviacai Vuaana agai ismaacΛdΛ vapaconai Λoodami dai maitacueeyi tascali tomali maitayΛΛyi istumaasi guvuucami, mai aapimΛ pocaiti sai viaa Λmo Diaavora tΛaañicarudΛ. ³⁴ Dai diviacai aanΛ ismaacΛdΛ viaa Λmo sΛΛlicami dai gacueeyi dai gayΛΛyi mai pocaiti ansaidΛ artuu naacΛdami daidΛ ariitΛracami, dai ansaidΛ araduñdΛ tumiñsi vuudami dai ΛmaicΛΛga ivuaadami. ³⁵ VΛascatai ismaacΛdΛ ΛΛgidi Diuusi cΛΛ maataΛ isaliΛ cΛΛgadΛ Diuusi maataΛdagadΛ —astΛtΛdai ΛSuusi.

³⁶ Amaadutai Λfariseo vaí ΛSuusi sai quidiΛrΛ gaugaana taidΛ ΛSuusi ii quiidiamu dai meesa vuidΛrΛ daiva. ³⁷ Tai Λmo ooqui agai vaa dΛvΛΛriΛrΛ oidacami ismaacΛdΛ gogoosi gΛducamicana maí siΛSuusi ii fariseo quiidiamu dai ΛΛmadu gaugia agai. Agai ami divia dai bΛΛcati Λmo tucayu suudacami asaiti sigian uuvadami. Atucayu alavastrocΛdΛ duñisi. Agai Λrodai namΛaacami. ³⁸ Dai suaquimi daidΛ ΛSuusi ΛcasodΛ abaana daiva dai vacuañdimi ΛcasodΛ gΛoogacΛdΛ dai gooquiΛrΛ gΛcuupacΛdΛ gaqui dai usupi dai gooquiΛrΛ tΛi Λasaiti sigian uvaicΛdΛ. ³⁹ AidΛsidΛ Λfariseo ismaacΛdΛ vaí ΛSuusi tΛΛ imaasi povΛΛli: “Isidi cΛΛli sΛΛlicadΛ ΛrΛmo Diuusi ñiooquituldiadamigadΛcamudai maataΛmudai goovai ismaa ooqui goovai dai taatamai. Goovai gogoosi gΛducami”, asΛlidi Λfariseo. ⁴⁰ TaidΛ ΛSuusi potΛtΛdai Λfariseo:

—Simuñi gΛaagida iñΛlidi aanΛ Λmo istumaasi —astΛtΛdai.

TaidΛ Λfariseo aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—Giñaagidañi —astΛtΛdai.

⁴¹ TaidΛ ΛSuusi itΛtΛdai:

—Λmo cΛΛli tañiuuvi tumiñsi goocatai cΛcΛΛli. Amaadutai tañiuuvi agai taan sientodaidΛ agΛmai taajucan siento. ⁴² Dai tomali amaadutai vΛgoocatai maitistutuiditadai isaa noragidagi taidΛ ismaacΛdΛ gatañiuuvi mosoi ismaacΛdΛ vuaatulditadai agai. Sivi giñaagidañi ¿ismaacΛdΛ vΛgoocatai vaamioma oigΛdai? —astΛtΛdai ΛSuusi.

⁴³ TaidΛ ΛSimuñi aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—Poalidi aanΛ sai ismaacΛdΛ vaamioma mui oi —astΛtΛdai Λfariseo.

TaidΛ ΛSuusi potΛtΛdai:

—Vaavuava ismaacΛdΛ aagai aapi —astΛtΛdai.

⁴⁴ Amaasi ΛSuusi vui nΛnΛaava Λooqui dai potΛtΛdai ΛSimuñi:

—¿NΛidipΛsi idi ooqui? Vaa aanΛ gaquiiyΛrΛ pΛtai maitiñmaa suudagi istuucΛdΛ vacuana aanΛ giñΛΛcaso poduucai isduucai garviida aatΛmΛ tai idi ooqui vapacoi giñΛΛcaso gaooacΛdΛ dai gΛcuupacΛdΛ gaqui. ⁴⁵ Dai aapi maitiñusupi poduucai isduucai garviida aatΛmΛ, vai goovai aidasi abiaadΛrΛ vaa aanΛ maidagitocai uusupigai giñΛΛcaso. ⁴⁶ Dai aapi maitiñtΛi asaiti giñmooana poduucai isduucai garviida aatΛmΛ tai goovai giñtΛi asaiti sigian uuvadami giñΛΛcasoana. ⁴⁷ CascΛdΛ angΛaagidi sai idi ooqui tΛtΛgidi vΛΛscatai isaliΛsi iñoigΛdai aliΛsi Λrsoimaasi iducami goovai cascΛdΛ dai vΛΛsi soimaascamigadΛ caoigΛldi. DΛmos Λmai oodami ismaacΛdΛ Λrmaisi soimaasi iducami gatΛtΛgidi ismaisi iñoigΛdai maitΛrgΛpi soimaascamigadΛ cascΛdΛ dai cavΛΛsi oigΛldi —astΛtΛdai ΛSuusi Λfariseo.

⁴⁸ Amaasi potΛtΛdai ΛSuusi Λooqui:

—GΛsoimaascamiga caoigΛldi —astΛtΛdai.

⁴⁹ VaidΛ ΛvapaidarsicΛdΛ ismaacΛdΛ ami daraajatadai Λagi aipaco gΛnaagidimi daidΛ icaiti:

—¿SiooraΛ idi cΛlli dai asta gasoimaascamiga oigΛldi? —ascaiti.

⁵⁰ TaidΛ ΛSuusi potΛtΛdai Λooqui:

—Vaavoitu aapi cascΛdΛ cacΛΛgacΛrΛ vuusai, imΛΛdañi dai maivuamΛ Λliatugada —astΛtΛdai.

8

¹ Dai cadaivunucai imaasi ii ΛSuusi mui ΛmapΛcΛrΛ ami dΛvΛΛriΛrΛ dai gama-maatΛtuldimi Diuusi ñiooquidΛ dai isDiuusi soicΛi oodami sai cΛΛgacΛrΛ oidacana. Dai vΛΛ baivustaama dan gooca mamaatΛrdamigadΛ oidatucuitadai ΛSuusi. ² Dai oidatucuitadai ΛpΛ chiΛΛqui ooqui ismaacΛdΛ duduaadi ΛSuusi. Λmoco viaacatadai Diaavora tΛtΛaañicarudΛ dai aa Λma maasi coocodagai. Dai ami ΛΛmadu imΛitadai María ismaacΛdΛ ΛrMadaliña Λgai ooquiaiñdΛrΛ vuvaaja cuvaracami Diaavora tΛtΛaañicarudΛ, ³ dai Vuañiita ΛpΛ ooñigadΛ Chusa. Chusa ΛrΛmo tΛaanΛdamigadΛ EroodΛsi pipiooñigadΛ, dai Susaana, dai mui aa ooqui ismaacΛdΛ soicΛitadai istucΛdΛ viaacatadai ΛSuusi.

⁴ Muidutai oodami vuvaaja gΛndΛΛvΛragaiñdΛrΛ dai nΛida agai ΛSuusi dai aidasi gΛnΛmpagi mui oodami taidΛ ΛSuusi ñiooqui daidΛ itΛtΛdai:

⁵ —Λmo Λsaadami gaΛsimu dai gaΛsaimi Λgai tai chiΛΛqui ΛstucadΛ voiyΛrΛ suuli mΛtai cΛjiata tai dada ujuurugi dai uu. ⁶ Tai aa Λstucai ojoodai saagida suuli dai aidasi vuvaaja Λgai gaquiiisa viΛΛgacatadai vaagidagai cascΛdΛ. ⁷ Tai aa Λstucai uuparai saagida suuli dai vuvaaja taidΛ Λuuparai ismaacΛdΛ ΛΛmadu vuvaaja gaquiiistu. ⁸ Tai aa Λstucai cΛΛgaducami dΛvΛΛriΛrΛ suuli dai gΛΛ dai cΛΛga iibaji asta Λmo sientro litro vuvaaja aliΛmo litroaiñdΛrΛ.

Dai aidasi capotΛi ΛSuusi gΛgΛrΛ ñioo dai potΛtΛdai:

—MΛsaapimΛ tΛtΛcaidacagi vΛrai caΛca —astΛtΛdai.

⁹ TaidΛ ΛmamaatΛrdamigadΛ tΛcacai daidΛ itΛtΛdai:

—TΛiya Λlidi aapi idi cuentocΛdΛ —astΛtΛdai.

¹⁰ TaidΛ ΛSuusi potΛtΛdai:

—AapimΛ Diuusi gΛnmaatΛtuldamu istumaasi maimaatΛ aapimΛ isducatai Diuusi soicΛi oodami sai cΛΛga gΛntΛtΛgitocana, dΛmos gogaa poduucai ñiooquidi aanΛ vai nΛijada goovai dai ducami ismaiñΛijadagi dai caΛca dai ducami ismaicaΛcagi.

11 Ganaagidamu aan istaiya alidi gocuento:

—Goastucaí apan ducami Diuusi ñiooquidá. 12 Goastucaí ismaacáda voiyar suuli agai apan ducami aoodami ismaacáda caacana Diuusi ñiooquidá vai didivai aDiaavora dai maigovai dadasai ibadaiñdará sai maivaavoitudaiña dai maicagacará vuvaacana. 13 Daidá astucaí ismaacáda ooodai saagida suuli agai apan ducami aoodami ismaacáda caacana Diuusi ñiooquidá dai caga baiganliaracáda agidiña dmos maisi guupuacana agai vaavoidaragada. Vaavoitudaiña agai chilqui tasai dai silscada parunadagi aa vai cadadagitoiña ganvaavoidaraga. 14 Daidá astucaí ismaacáda uuparai saagida suuli agai apan ducami aoodami ismaacáda caacana Diuusi ñiooquidá dai mailagidiña mosasi gatagiticana dai gaquiistudai ganvaavoidaraga mosaa tagitocatai tumiñsiarai dai ganvagamadagarai dai mui aa naana maasiarai dai poduucái maitivueeyi agai istumaasi Diuusi ipalidi dai apan ducami astucaí ismaacáda maiibiatai. 15 Daidá astucaí ismaacáda cagaducami davarai suuli agai aloodami ismaacáda baiganliaracáda caaca alidiña Diuusi ñiooquidá dai vasi agidiña istumaasi mamaatarai Diuusi ñiooquidarai dai agai ismaacáda apiavaavoitudai dai mamaatatludi aa agai ismaacáda vatama mamaatarai agai agai daidá ariibiada ganducami.

16 Tomali amo oodami maicucuudagai amo cuudacarui dai gooquiarai iñapai tomali maivoicarui uta dadasai, baiyoma tlcavi dadasai vai cuudagidaca agai vascatai sioora vapacadagi. 17 Poduucái istumaasi aan gamamaatatludi vasi gamaasiuldi, sivi maiquiaa caga maata caa aoodami gooquiaroma gia vasi maata caacamu agai.

18 Poduucái tudu cagavar caaca. Sioora balarai giññiooqui dai giñlagidi agai vaamioma maatatlamu aan, dai sioora maibalarai giññiooqui dai maitiñlagidi poopoidamu aan istumaasi maata galidi agai —astatadai aSuusi.

19 Amaasi aSuusi dadda amadu susuuculida ami dada siaaco daacatadai agai dmos maitistutuiditadai agai ismiadarai ajiagi alia muiducatai oodami. 20 Tai amaadutai aagidi aSuusi daidá itatadai:

—Gadaada amadu gasusuuculi quiidigaiñdarai guuca dai ganlida alidi —astatadai.

21 Damos aSuusi potatadai:

—Sioora caacagi Diuusi ñiooquidá dai agiditai caacagi agiava agai daidá argiñdaada ducami amadu giñsusuuculi ducami —astatadai.

22 Amo imidagai tasai aSuusi amo vaarcuarai amadu gamamaatardamiga daidá itatadai agai:

—Tiimada vaadarai gogaa suudagi —astatadai aSuusi.

Tai bodarai iji. 23 Dai aidasi ga suudagi araana iimaitadai agai taidá aSuusi coí. Tai todian duucái cavami avá vai taí tladai suudagi daidá avarcu casuudaimi suudagi dai asta cayoga duupi. 24 Tai agai iji dai nalanitu aSuusi daidá itatadai:

—Mamaatatludiamí, Mamaataldiamí, casiatá yooga duudupi —astatadai.

Taidá aSuusi vañi dai apitu avalli amadu asuudagi tai vasi gaaapitu dai vasi dodoli vii. 25 Amaasi aSuusi potatadai gamamaatardamiga:

—¿Tadui ganvaavoidaraga? —astatadai.

Vai agai duduaadimucataidai dai maitaa istumaasi gantatagituagi dai aipaco gantacacai daidá icaiti:

—¿Sioora idi cali dai taanai avalli amadu gosuudagi vai agidi? —ascaiti.

26 Daida aayi ali quiiyarai. Gadararai tagidu ali quii. Vaadarai ga suudagi arGadara ajaadarai arGalilea. 27 Mostuvanacai aSuusi davarapi tai miaadarai caquiva

amo cʌʌli Gadarana oidaacami dai catʌvʌpi ʌpʌduitadai isʌcʌʌli viaacatadai Diaavora tʌtʌaañicarudʌ dai maitʌaadaiña yuucusi tomali maioidacatadai quiiyʌrʌ mosʌcaasi siaaco gʌyaasapai coidadʌ. ²⁸ Dai mostʌʌgacai ʌgai ʌSuusi vuidʌrʌ gʌtootonacʌdʌ cʌquiva dai iinaquimi dai potʌtʌdai:

—¿Tuiʌsidʌ giñʌʌmadu vapaacʌi aapi Suusi ʌgʌʌ baitʌcʌaacami maradʌ? Gʌdaanʌi aanʌ pai maitiñoiña —astʌtʌdai.

²⁹ Pocaiti ʌgai tʌaanʌitai ʌSuusi ʌDiaavora tʌtʌaañicarudʌ sai vuvaacʌna ʌgiainʌrʌ. Muiyoco imidagai bʌbʌʌjʌiña ʌDiaavora tʌtʌaañicarudʌ vaidʌ ʌoodami vupuuraiña noonovidʌ dai ʌcasodʌ cadeenacʌdʌ sai maiuupanʌna vai ʌgai ʌʌquitudaiña ʌcadeena. Daidʌ ʌDiaavora tʌtʌaañicarudʌ mosmʌmʌlitudaiña ʌgai oidigamu. ³⁰ Taidʌ ʌSuusi tʌcacai daidʌ itʌtʌdai:

—¿Tʌʌgidu aapi? —astʌtʌdai.

Tai ʌgai aa noragi dai potʌtʌdai:

—Legiʌn antʌʌgidu aanʌ —ascaiti.

Poduucai aagai ʌgai aliʌ muiducatai ʌDiaavora tʌtʌaañicarudʌ ismaacʌdʌ ʌgiʌrʌ vaapa cascʌdʌ. ³¹ Daidʌ ʌDiaavora tʌtʌaañicarudʌ potʌtʌdai ʌSuusi sai maiotosana siaaco tuucavaga ami siaaco oidaga vʌʌsi ʌDiaavora tʌtʌaañicarudʌ. ³² Dai muiducataidai tataisoli ami giidiʌrʌ daida cueeyitadai. Daidʌ ʌDiaavora tʌtʌaañicarudʌ potʌtʌdai ʌSuusi sai dagitona isvaapaquiagi ʌtataisoliʌrʌ. Taidʌ ʌSuusi maa oigaragai. ³³ Taidʌ ʌDiaavora tʌtʌaañicarudʌ vuvaaja ʌcʌʌliainʌrʌ dai tataisoliʌrʌ vaapa. Tai vʌʌsi ʌgai gʌʌ vaapavuana sʌʌli suuli gaamu taana dai gʌʌ suudarʌ suuli dai baicoi.

³⁴ Tai ʌgai ismaacʌdʌ nuucadacatadai ʌtataisoli aliʌ duduaadimu aidʌsi tʌʌ imaasi dai voopoi dai mʌʌca gaaagidi quiiquiana dai dʌjiana. ³⁵ Taidʌ ʌoodami vʌʌscatai iji dai nʌida ʌgai astumaasi ʌpʌdui dai aidʌsi aayi ʌgai siaaco daacatadai ʌSuusi tʌʌ ʌgai ʌcʌʌli ismaacʌdʌainʌrʌ vuvaaja ʌDiaavora tʌtʌaañicarudʌ vai ʌcasodʌ abaana daacatadai ʌgai ʌSuusi cʌʌga yuucusu dai cacʌʌga dodoli daja tai ʌgai aliʌ duduaadimu. ³⁶ Daidʌ ʌtataisoli nuucadacami ismaacʌdʌ nʌiditadai aagidi vʌʌsi isducatai dueeyi ʌcʌʌli ismaacʌdʌ viaacatadai ʌDiaavora tʌtʌaañicarudʌ. ³⁷ Imaasicʌdʌ vʌʌsi ʌoodami ami Gadarʌrʌ oidacami gʌnaaga daaʌimi ʌSuusi sai imʌʌna abiaadʌrʌ aliʌ duduaadicuitadai ʌgai cascʌdʌ. Taidʌ ʌSuusi tʌsai vaarcuʌrʌ dai ii abiaadʌrʌ. ³⁸ Daidʌ ʌcʌʌli ismaacʌdʌainʌrʌ vuvaaja ʌDiaavora tʌtʌaañicarudʌ goguaama oí sai dagitona isoidagi dʌmos ʌSuusi potʌtʌdai sai viʌʌna dai potʌtʌdai:

³⁹ —Noragiñi gʌquiiyamu dai mʌʌca gaaagida vʌʌsi istumaasi idui Diuusi aapicʌdʌ —astʌtʌdai.

Taidʌ ʌcʌʌli nora dai mʌʌca gaaagidi vʌʌsi ami dʌvʌʌriʌrʌ siʌ cʌʌga idui ʌSuusi ʌgai vʌʌtarʌ.

⁴⁰ Aidʌsidʌ ʌSuusi vaasadʌrʌ divia ʌpʌmu ʌgʌʌ suudagi tai vʌʌscatai baiganʌliaracʌdʌ miaadʌgi canʌnʌracatadai ʌgai cascʌdʌ. ⁴¹ Tai ami divia ʌmo cʌʌli Jairo tʌʌgiducami ʌgai ʌrtʌaanʌdamicatadai quiuupaigadʌrʌ judidʌu dai gʌtootonacʌdʌ cʌquiva ʌSuusi vuidʌrʌ dai daaʌimi sai imʌʌna quiidiamu. ⁴² Ali ʌmaaduacatadai ʌgai maradʌ daidʌ ʌrooqui parʌ baivustaama dan gooca uumigi viaacatadai dai cayoga muutadai. Dai imʌcai ʌSuusi oí mui oodami dai asta gʌisatudaimi.

⁴³ Dai ʌgai saagida imʌitadai ʌmo ooqui ismaacʌdʌ cabaiivustaama dan gooca uumigi coococatadai gʌʌʌracʌdʌ dai casiaa doodai vʌʌsi istumaasi viaacatadai duduaadigamiʌrʌ vai tomali ʌmaadutai maitistutuiditadai isduaaidagi. ⁴⁴ Tai ʌgai miaadʌrʌ cʌquiva ʌSuusi dai gooquiamadʌrʌ mostaata yuucusidʌ taidʌ ʌʌradʌ gʌʌʌpitu.

⁴⁵ Vaidʌ ʌSuusi gatʌcacaimi daidʌ icaitimi:

—¿Toora giñtaata? —ascaiti ʌSuusi.

Vai vʌʌscatai pocaiti sai tomali ʌmaadutai vaidʌ Piiduru ʌʌmadu ʌaaduñdʌ potʌtʌdai:

—MamaatΛtuldiadami, mosΛΛquidu oodami dai gΛgΛgΛisatudai dai aipaco gΛnuituscΛi paidΛ gatΛcacai soorΛ gΛtaata —astΛtΛdai.

⁴⁶ DΛmos ΛSuusi potΛi:

—Λmaadutai atgiñtaata, maiyanta aanΛ iñsiduaadi Λmaadutai giñgυvucadacΛdΛ —ascaiti ΛSuusi.

⁴⁷ Dai mostΛΛgacai Λooqui iscamaasico vuaa ΛSuusi divia dai gigivuquimi dai gΛtootonacΛdΛ cΛquiiva vuidΛrΛ ΛSuusi dai vΛΛsi oodami vuitapi aagidi istuisi taata dai isducatai caduaadicami vii mostaatacai. ⁴⁸ Amaasi ΛSuusi potΛtΛdai:

—Giñaduñi vaavoitu aapi cascΛdΛ cadueeyi. ImΛΛdañi dai maivuamΛ liiatugada —astΛtΛdai.

⁴⁹ Dai quiaa ñioocaitadai ΛSuusi tai divia Λmaadutai Jairo quiidiaiñdΛrΛ dai potΛtΛdai Λgai ΛJairo:

—Casiatmuu gΛmara casi maisoi vuaada gomamaatΛtuldiadami —astΛtΛdai.

⁵⁰ DΛmos aidΛsi caΛ ΛSuusi potΛtΛdai:

—Maitiduaadicuda mosai giñvaavoituda sigΛmara duaadimu —astΛtΛdai.

⁵¹ Dai aidΛsi aayi ΛSuusi quiiyΛrΛ maidagito Λgai Λoodami isvaapaquiagi ΛΛmadu tuucavi mosΛcaa Piiduru dai Jacovo dai Vuaana ΛΛmadu Λali ooqui dΛdΛdΛ. ⁵² VΛΛscatai suaanΛitadai dai alia soigΛnΛlidadai Λali ooquicΛdΛ dΛmos ΛSuusi potΛtΛdai:

—MaitavΛr suaanΛda goali ooqui maitarmuuquiadΛ mosacooso —astΛtΛdai.

⁵³ DΛmos Λoodami mosparunai pocaititai ΛSuusi. Λoodami maatΛcatadai isiaruuquiadΛ Λgai cascΛdΛ parunai. ⁵⁴ TaidΛ ΛSuusi bai novidΛ dai gΛgΛrΛ ñioo dai potΛtΛdai:

—Ali ooqui vañigiñi —astΛtΛdai.

⁵⁵ Tai Λgai Λpamu duaaca dai otoma vañi taidΛ ΛSuusi gatΛjai mΛsai biidana. ⁵⁶ DaidΛ ΛdΛdΛdΛ maitΛtΛgaitadai istumaasi gΛntΛtΛgituagi. DΛmos ΛSuusi potΛtΛdai sai maiaagidiña tomali Λmaadutai istumaasi ΛpΛdui.

9

¹ ΛSuusi Λmapagi Λbaivustaama dan gooca gΛmamaatΛrdamiga dai maa guvucadagai dai sΛΛlicami sai vuvaidiña vΛΛsi Diaavora tΛtΛaañicarudΛ oodamiaiñdΛrΛ dai sai duduaaididana gacoocodaga. ² Dai Suusi ootoi Λgai sai gaaagidana sai Diuusi soicΛi oodami sai cΛΛgacΛrΛ oidacana dai duduaaididana coococoidadΛ. ³ Dai potΛtΛdai:

—MaitavΛr vuucaci tomali Λmo istumaasi voiyΛrΛ vΛΛtarΛ tomali gΛngiica tomali gΛnmoraaliga tomali biitugai tomali tumiñsi dai mosaliΛΛmoco vaapasaragai avΛr gΛnaadatica maisiu googoca. ⁴ Tomastuma quiiyΛrΛ mΛsiaaco gΛnuuliñagi anaasiavΛr gΛnuuliñaca asta masiΛΛscadΛ iji Λgai dΛvΛΛriaiñdΛrΛ. ⁵ Dai mΛsiaaco maitΛnmiadΛgidagi vΛrai vuvaaqui abiaadΛrΛ dai gigigida adΛvΛΛrai gΛnΛΛcasoaiñdΛrΛ vai poduucaci maatΛna Λgai ismaicΛΛga idui —astΛtΛdai ΛSuusi.

⁶ Tai iji Λgai dai mosΛΛmapΛcΛrΛ iimΛi dai gaaagidimi Diuusi ñiooquidΛ dai duduaaidimi coococoidadΛ vΛΛsi aipacoga.

⁷ TaidΛ ΛtΛaanΛdami EroodΛsi maí vΛΛsi istumaasi ivuaadatadai ΛSuusi dai maitΛtΛgaitadai istumaasi gatΛgituagi. Dai ΛΛmoco pocaititadai saidΛ ΛVuaana duaaca coidadΛ saagidaiñdΛrΛ. ⁸ Dai aa pocaititadai saidΛ ΛrΛEliiasicaru Diuusi ñiooquituldiadamigadΛ daidΛ maasitu. Dai aa pocaititadai saidΛ ΛrΛmoco ΛΛquidΛ Diuusi ñiooquituldiadamigadΛ dai duaaca. ⁹ DΛmos ΛEroodΛsi pocaiti:

—AanΛ ΛΛgi antgatΛjai guicutaragai moodΛ ΛVuaana ¿dai idio sioorΛ ismaacΛdΛ mosΛΛnaana maasi caΛ aanΛ aatagi? —ascaiti ΛEroodΛsi.

DaidΛ ΛEroodΛsi gΛaajagai isnΛidagi.

¹⁰ Dai aidasi dada asuusi ojootosada aagidi agai asuusi vasi istumaasi idui. Taida asuusi vaidacai maapacala siaaco baitoma maitipu oidacami Betasaidamacoga. ¹¹ Dai aidasi mai oodami isii asuusi gooquilara iji taida asuusi miaadagi dai aagidi sai Diuusi soicai oodami sai calagacala oidacana daida asuusi duduaadi cococoidada.

¹² Dai aidasi cauruñimi abaiivustaama dan gooca mamaatardami miaadala guuquiva dai potadai agai asuusi:

—Ootosañi goodami vai ganiibastana dai gaagana cuaadagai aali quiquiana siaaco vaamioma miaagacagi. Tami siaaco daraaja aatama maitipu tomali istumaasi —astadai mamaatardami.

¹³ Taida asuusi potadai:

—Bibidavurai aapima —astadai.

Taida mamaatardamigada aa noragi daida itadai:

—Maitataviaa vaamioma mosaltaama paana dai gooca vatopa. Siagisgiaa mala savada aatama cuaadagai vasi idi oodami vatar —astadai mamaatardamigada.

¹⁴ Daida oodami para taama miil acatadai. Damos asuusi potadai gamamaatardamiga:

—Aagidavurai goodami sai daraivana chiichiachiatai aipacoga para taataucami sient —astadai asuusi.

¹⁵ Tai podui vascatai daraiva. ¹⁶ Taida asuusi vui taama paana daida agooca vatopa dai tavaagiamu nanaava dai gamamagi dai gooquilara saasarai paana dai vatopa dai maa gamamaatardamiga sai taacoidana oodami. ¹⁷ Tai vascatai gauu dai tataascovai dai gooquilara suusudagi baiivustaama dan gooca aasarai saasaquigada ismaacada baivito.

¹⁸ Amo imidagai aidasi covai daanitadai Diuusi asuusi vaid mamaatardamigada lamadu daraajatadai taida asuusi cacai gamamaatardamiga daida itadai:

—¿Voor giñagai oodami? —astadai.

¹⁹ Tai agai itadai:

—Amoco pocaiti pasaida ravaana agai ismaacada vaponaiña oodami, dai aa pocaiti pasaida Eliasi, dai aa pocaiti pasaida ralaquida Diuusi ñooquituldiadamigada dai duaaca —astadai.

²⁰ Taida asuusi potadai:

—¿Dai aapimao macaiti ansoora ana? —astadai.

Taida Piiduru aa noragi daida itadai:

—Aapiara Diuusi Cristogada ismaacada agai covai vuusaitu —astadai.

²¹ Damos asuusi sallicada dai sai maiagidiña imaasi tomali maadutai. ²² Dai potadai:

—Ana ismaacada viaa amo sallicami viaacamu issallicada soimaa taatagi dai mosamapiadala giñviaamu atalaanadamigada judidú lamadu baitaguucacamigada paali lamadu mamaatardamigada Diuusi sallicamigada. Dai giñmuaaa magari vasi dai vascala bo vaica tasaicada pamu duaacamu ana —astadai.

²³ Dai gooquilara potadai vascatai:

—Soor giñagiada aliada maitaagai isagi gatgitocagi dai vas tasai gaagai isbai gducagi siaduniada gumuaatuda giñvaavoitudaitai daida giñagiadagi. ²⁴ Soor ivuaadagi lagi istumaasi ipalidi, agai gia imimu Diaavora lamadu, damos agai ismaacada bai gaduu dai muquiagi giñvaavoitudaitai agai gia calagacala vuusaimu.

²⁵ Tumaasi arcagai amo oodami vatar isgamaitagi vasi istumaasi oidaga oidigi daama vai ibada imiagi Diaavora lamadu. ²⁶ Ana ismaacada viaa amo sallicami tavaagiaiñdara divia dai pamu noragia iñagai dai gooquilara pamu divimu ana

ΛΛmadu mui Diuusi taañicarudΛ. Dai giñooga dadadaquigadΛ garsicoli dadadaquida agai. IsΛmaadutai siaa Λradagi giñvaavoitudaitai aanΛ ΛpΛ siaa Λrogiamu amaasi iñsiΛscadΛ diviagi. ²⁷ IsmaacΛdΛ gΛnaagidi aanΛ Λrvaavoi sai oidaga Λmaadutai ismaacΛdΛ tami guuca sai maicoiya agai asta tΛgacai ismaasi siaaco tΛaanΛi Diuusi —astΛdai ΛSuusi.

²⁸ Dai aidasi potΛi ΛSuusi bo mamacova tasaicΛdΛ tΛsai Λmo giidiΛrΛ dai gamamada agai dai ΛΛmadu iimΛitadai Piiduru dai Jacovo dai Vuaana. ²⁹ Dai aidasi daanΛitadai Diuusi ΛSuusi vuivasadΛ ΛmapΛdui dai yuucusidΛ cΛgga tootuatΛ dai dadadacΛdami gΛnaato. ³⁰ Tai gΛmaasitu gooca cΛcΛli abaana ΛSuusi dai ΛΛmadu gaaatagitadai Λgai ΛrMosesacaru ΛΛmadu Eliiasi. ³¹ Dai sicolimadi Λmo cuudagi dadadacΛdami dai aagaitadai issoimaa taata agai ΛSuusi dai isducatai muquia agai JerusaleenΛrΛ. ³² Tomasi ΛPiiduru ΛΛmadu ΛaduñdΛ aliΛ coocosimucataidai vΛΛscarΛ maicooci dai tΛΛ isducatai dadadacΛi ΛSuusi sicoli dai vΛgoocai cΛcΛli ismaacΛdΛ ΛΛmadu guucacataidai. ³³ Dai aidΛsidΛ ΛcΛcΛli mΛΛcasioma iimimitadai ΛSuusi sonuaiñdarΛ taidΛ ΛPiiduru potΛdai ΛSuusi:

—MamaatΛtuldiadami, vΛΛsi ΛrcΛgΛgai istami daraaja aatΛmΛ tΛtai duuñi vaica uucusai Λmoco aapi gΛvΛΛtarΛ dai Λmai Moseesa vΛΛtarΛ dai Λmai Eliiasi vΛΛtarΛ —astΛdai.

DΛmos ΛPiiduru maimaatΛcatadai iscaititadai. ³⁴ Dai quiaa ñioocaitadai Λgai tai divia Λmo icomai dai iñña vΛΛscatai tai Λgai aliΛ duduaadimu tΛgacai isicomai saagida iji ΛcΛcΛli. ³⁵ Tai icomiañdarΛ caidatu Λmo ñiooqui ismaacΛdΛ icaiti:

—IdiavΛr giñmara dai aanΛ aliΛ oigΛdai. ΛgΛgadavurai aapimΛ —ascaiti Λñiooqui.

³⁶ Dai aidasi capotΛi Λñiooqui Λgai gΛntΛgito tΛΛ sidΛ ΛSuusi caΛgΛi cΛcatadai. Dai vΛvaicai mamaatΛrdamigadΛ maiaagidi tomali Λmaadutai tomali Λmo ñiooqui istumaasi tΛΛ agai.

³⁷ Dai siaadiqui aidasi tΛapΛi Λgai giidiañdarΛ tai mui oodami vuvaaja dai vuidΛrΛ aayi ΛSuusi. ³⁸ Tai Λmo cΛli Λoodami saagida gΛgΛrΛ ñiooqui daidΛ itΛdai:

—MamaatΛtuldiadami, giñoigΛdañi dai nΛida giñmara, idi caΛmaduga giñmara cΛli.

³⁹ Vai Λmo Diaavora tΛaañicarudΛ bΛbΛjΛi dai iññaquitudai dai susuiquituldi dai totosacatudai tΛñidΛ dai soi vueeyi dai maidagitua Λlidi. ⁴⁰ Casiant goguama oí gΛmamaatΛrdamiga sai vuusaidana Λgai goDiaavora tΛaañicarudΛ dΛmos Λgai maitistui —astΛdai.

⁴¹ Tai aa noragi ΛSuusi dai potΛdai:

—Dañi aapimΛ sivi oidacami maivaavoidaracami dai maiΛΛgidaracami siΛΛ tΛvΛpi vaamioma viaacamu aanΛ isgΛnΛΛmadu daacagi dai gΛnnΛijadagi —astΛdai ΛSuusi.

Dai potΛdai Λgai ΛoogadΛ:

—Baigovai vuaapa gΛmara —astΛdai.

⁴² DΛmos aidasi Λali gΛli miaadΛrΛ cΛquiva taidΛ ΛDiaavora tΛaañicarudΛ dΛvΛΛrapi daitu dai suiquituli. DΛmos ΛSuusi dodoligitu ΛDiaavora tΛaañicarudΛ dai duaadi Λali gΛli dai tΛgΛi oogadΛ. ⁴³ Tai vΛΛscatai maitΛΛ istumaasi gΛntΛtΛgΛituagi tΛgacai istumaasi mosΛΛ gΛducami ismaacΛdΛ idui Diuusi.

Dai maiquiaa tΛtΛgaitadai Λgai istumaasi gΛntΛtΛgΛituagi gomaasicΛdΛ ismaacΛdΛ idui ΛSuusi tai Λgai potΛdai gΛmamaatΛrdamiga:

⁴⁴ —CΛgavΛr caΛca idi dai mostΛgitoca. AanΛ ismaacΛdΛ viaa Λmo sΛlicami mΛgiñtΛgΛida agai aa oodami —ascaiti ΛSuusi.

⁴⁵ DΛmos ΛmamaatΛrdamigadΛ maimaatΛ caΛcatadai istumaasi aagidi Λgai, maimaaquiarsicatadai Λgai oigaragai ismaatΛ cajiagi cascΛdΛ, dai Λgai duduaadicuitadai isaagidagi sai cΛgga aagidana isducatai maatΛ cajiagi Λgai istumaasi agaitadai Λgai.

46 VaidΛ ΛSuusi mamaatΛrdamigadΛ ΛΛgi gΛnaatagidi dai pocaiti sai sioorΛ ΛgiaiñdΛrΛ cΛΛgadu isvaamioma gatΛaanΛdagi. 47 DΛmos ΛSuusi maí istumaasi gΛntΛtΛΛgitoitadai Λgai dai bΛi Λmo ali oodami dai gΛabaana cΛi 48 dai potΛtΛdai:

—TomasioorΛ ismaacΛdΛ vaavoitudai giñmamaatΛtuldiaraga dai cascΛdΛ oigΛdai idi ali oodami Λgai giñoigΛdai aanΛ ΛpΛ dai Λgai ismaacΛdΛ giñoigΛdai aanΛ Λgai oigΛdai Λgai ismaacΛdΛ giñootoi. IsmaacΛdΛ polidi ismaisi gataaanΛi Λgai vaa Λgai dai vaamioma gatΛaanΛi —astΛtΛdai ΛSuusi.

49 TaidΛ ΛVuaana potΛtΛdai:

—MamaatΛtuldiadami, tΛΛ aatΛmΛ Λmoco ismaacΛdΛ potΛi sai gΛguvucadacΛdΛ vuvaiditadai Diaavora tΛtΛañicarudΛ tΛtai daí sai camaivuvaidiña maitΛrΛΛmadu aimΛraitai Λgai —astΛtΛdai ΛVuaana.

50 DΛmos ΛSuusi potΛtΛdai:

—MaitavΛr daidiada. IsmaacΛdΛ maitΛrvui caata Λgai gΛrΛpa maasi tΛtΛgitoi —astΛtΛdai ΛSuusi.

51 AidΛsi camiaadimi istuigaco tΛsadia agaitadai ΛSuusi tΛvaagiamu Λgai pocaiti:

—AanΛ angia imia iñagai Jerusaleenamu —ascaiti ΛSuusi.

52 Dai baitΛqui ootoi ojootosicami tai Λgai iji Λmo ΛmapΛcΛrΛ Samaalia dai gaagida agai siaaco gΛuuliñagi ΛSuusi. 53 DΛmos ΛSamaaliΛrΛ oidacΛdΛ maitipΛli ismiaanai daasagi maatacΛi isJerusaleenamaco imΛitadai Λgai. 54 AidΛsidΛ ΛmamaatΛrdamigadΛ ΛSuusi Jacovo ΛΛmadu Vuaana tΛΛ imaasi potΛtΛdai Λgai ΛSuusi:

—MamaatΛtuldiadami, ζipΛlidipΛsi tΛsgatañiagi taí tΛvaagiaiñdΛrΛ dai vΛΛsi ugi-titudagi gooodami poduucΛi isduucΛi idui Eliasicaru Diuusi ñiooquituldiadamigadΛ? —astΛtΛdai.

55 TaidΛ ΛSuusi vui nΛnΛaava dai bagaimi dai potΛtΛdai:

—AapimΛ maimaata ismaasi gΛniibΛdaga. 56 AanΛ ismaacΛdΛ viaa Λmo sΛΛlicami maidiviacΛi cooda iñagai oodami baiyoma moscΛΛgacΛrΛ vuvaida iñagai aanΛ —astΛtΛdai ΛSuusi.

Dai amaasi iji sibΛaacoga.

57 Dai aidΛsi voyΛrΛ iimΛitadai Λgai tai Λmo cΛΛli potΛtΛdai ΛSuusi:

—MamaatΛtuldiadami, gΛoidatucuda iñΛlidi aanΛ vΛΛsi pasiaaco aimΛrdagi —astΛtΛdai.

58 TaidΛ ΛSuusi aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—CacaasiocΛi viaa gΛntΛΛtΛjoga vaidΛ Λujuurugi gΛncocosa, dΛmos aanΛ ismaacΛdΛ viaa Λmo sΛΛlicami maiviaa tomali siaaco mootagi —astΛtΛdai ΛSuusi.

59 DaidΛ ΛSuusi potΛtΛdai Λmai cΛΛli:

—Giñoidañi —astΛtΛdai.

DΛmos ΛcΛΛli potΛtΛdai:

—MamaatΛtuldiadami, giñdagitoñi quiaa ΛpΛga anmΛΛ yaasagi giñooça —astΛtΛdai.

60 DΛmos ΛSuusi aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—Dagitoñi vai Λgai ismaacΛdΛ Λpan ducami coidadΛ maiΛΛgigitai Diuusi yaasana gΛncoidadΛga, dai aapi imi dai gaaagida sai Diuusi soicΛi oodami sai cΛΛgacΛrΛ oidacana —astΛtΛdai ΛSuusi.

61 Tai Λmai cΛΛli potΛtΛdai:

—MamaatΛtuldiadami, gΛoida iñΛlidi aanΛ dΛmos giñdagitoñi quiaa nai mΛΛ diosagidagi giñaaduñi —astΛtΛdai.

62 DΛmos ΛSuusi itΛtΛdai:

—SioorΛ gasicuandagi dai aa nΛΛjidagi maisΛΛli sicuanai, poduucai ΛΛpΛ Λgai ismaacΛΔΛ giñoidatucuda Λliada dai otoma imia Λlidi gΛquiiyamu Λgai maitarcΛΛga aata vuaadami Diuusi aa duiñdadΛrΛ —astΛtdai ΛSuusi.

10

1 Dai cadaivunuca i maasi taidΛ ΛSuusi Λcovai vuvaitu ΛΛpΛ vaic coobai dan baivustaama oodami dai mosgoogocatai baitΛqui ootoi vΛΛsi ΛΛmapΛcΛrΛ siaaco viaacatadai Λgai isimiagi. 2 Dai potΛtdai:

—MΛsiaaco iimia agai aapimΛ mui oodami cabaigΛnduuduna iibΛadΛ dai caΛca agai Diuusi ñiiooquidΛ Λpan duuca i gΛpi Λsicami ismaacΛΔΛ casi gΛaagai yoovaragai. Dai Diuusi ñiñiiooquituldiadamigadΛ chiΛΛquidu cascΛΔΛ daanΛdavurai aapimΛ Diuusi ismaacΛΔΛ ΛrΛpan ducami ΛsΛcami vai ootosana aa gΛñiñiiooquituldiadamiga ismaacΛΔΛ ΛrΛpan ducami pipiooñi vai aagida Λgai ñiiooquidΛ Λoodami ismaacΛΔΛ baigΛnduuduna iibΛadΛ Λgai Λpan ducami Λsicami. 3 Iimivurai aapimΛ. Dañi aanΛ Λpan duuca i gΛnootosai cañiiru sΛΛsΛyi saagida. 4 Maitavar vuuca i gΛnmoraraaliga tomali gΛntumiñsi daraasacaru tomali aa susuusacai, dai maitavar guguquida voiyΛrΛ mΛsiaaco ajiagi oodami. 5 MΛsiΛscadΛ ajiagi Λmo quiiyΛrΛ varai aagida Λoidacami sai Diuusi ipΛlidi isiibΛstudacan tadacagi Λgai iibΛadΛ. 6 Dai isami daacagi Λmaadutai dai nΛnΛracagi isDiuusi soiñagi vai gΛiibΛstacan tadaca Λgai ibΛadΛ aidΛ gia gΛiibΛstacan tadacamu Λgai. Dai ismaitiipucagi tomali Λmaadutai ami isnΛnΛracagi isDiuusi soiñagi vai gΛiibΛstacan tadacagi Λgai vΛΛscΛrΛ aapimΛ gΛaagai isaagididagi gomaasi aa oodami. 7 Dai anaasi mΛsiaaco cΛΛga gΛnmiaadΛgidagi Λgai vaa quiiyΛrΛ avΛr gΛnuuliña dai ugaavurai dai ii istumaasi viaacagi Λgai, Λmo piooñi viaa sΛΛlicami mΛsaa namΛquidagi. Dai maitavar mosquiiquiΛrΛ ajioopada. 8 Dai mΛsiΛscadΛ ajiagi ΛmapΛcΛrΛ mΛsicΛΛga gΛnmiaadΛgidagi ugaavurai mΛstumaasi gΛnbiidagi. 9 Dai duduaaidavurai ΛcoococoidadΛ ismaacΛΔΛ ami oidacagi dai poviavar tΛΛda Λoidacami: “Cadivia Diuusi dai gΛnΛΛmadu daaca agai daidΛ ipΛlidi isgΛnsoiñagi mai cΛΛgacΛrΛ oidaca aapimΛ”. 10 Dai mΛsajiagi ΛmapΛcΛrΛ mΛsiaaco maitΛnmiaadΛgidagi varai vuvai caayΛrΛ dai potΛtda: 11 “Asta dΛvΛΛragadΛ gΛnoidaga ismaacΛΔΛ gΛrΛΛcasuana sai gigigidamu aatΛmΛ varai poduucai maataca aapimΛ mΛsmaicΛΛga idui. DΛmos maatacavurai sicayooga aayi siΛΛscadΛ gataaanΛda agai Diuusi”.

12 Dai quiaa ñiioocai ΛSuusi dai potΛtdai:

—AanΛ angΛnaagidi sai siΛΛscadΛ Diuusi nΛidagi ismaacΛΔΛ ΛrcΛΛga ivuaadami dai ismaacΛΔΛ ΛrmaicΛΛga ivuaadami Λgai soimaasi taatatulda agai Λoodami ismaacΛΔΛ maitΛnmiaadΛgidagi vaamioma soimaasi taatatuldamu Λgai siΛ SodoomΛrΛ oidacami.

13 AapimΛ CorasiñiΛrΛ oidacami dai BetasaidΛrΛ oidacami siΛ soimaa taatamu aapimΛ. IsTiiorΛrΛ dai SidooniΛrΛ oidacami tΛΛgimudai istumaasi gΛgΛrducami mΛsmaasi tΛΛ aapimΛ Λgai gia caΛΛqui abiaadΛrΛ gΛnaadadamudai yuucusi tutucucami dai gΛncocoomaivadamudai mataicΛΔΛ dai poduucai maasiuldadamudai iscaΛma duuca i gΛntΛtΛgito dai camaisoimaasi ivuaada agai. 14 DΛmos siΛΛscadΛ Diuusi nΛidagi ismaacΛΔΛ ΛrcΛΛga ivuaadami dai ismaacΛΔΛ ΛrmaicΛΛga ivuaadami gΛngΛΛgΛvituldaraga vaamioma soimaascamu isΛTiiorΛrΛ dai SidooniΛrΛ oidacami vΛΛtarΛ. 15 Dai aapimΛ CapernaumΛrΛ oidacami. ¿Povai mΛsianΛlidi mΛstΛvaagiΛrΛ ucami tΛΛtΛidia agai? Baiyoma mΛtΛapañia agai dΛvΛΛrai utamacoga —astΛtdai ΛSuusi.

16 Dai potΛtdai Λgai gΛmamaatΛrdamiga:

—Ismaacada agiditai gancal aapimlagai giñlagiditai cal aanal apal dai ismaacada gajiaadara gnvipieeyi aapimlagai gajiaadara giñvipieeyi aanal apal dai ismaacada gajiaadara giñvipieeyi aanalagai gajiaadara vipieeyi apalagai ismaacada giñootoi —astaldai ASuusi.

¹⁷ Taidalavaic coobai dan baivustaama apamu dadacai baigandaliatugai dai potaldai agai ASuusi:

—Mamaatuldiadami, asta Diaavora talaañicarudalvasi garlagi aagaitai aatamal galatlaraga —astaldai lojootosicami ASuusi.

¹⁸ Taidal ASuusi potaldai:

—Aanal annidi isducatai gal Dialavora tvaagiaiñdara lpan duucal amo siitañi. ¹⁹ Aanal anganmaa guvucadagai aapiml masai calisapaiña galar coocoyi dai nanacasara dai poduucal vaamioma viaa aapiml guvucadagai isarsaayu Diaavora. Dai aapiml maisoimaa taatamai tomali amo istumaasicada. ²⁰ Maitavlar baigandaliaa cascada galagiditai Diaavora talaañicarudal. Baiyoma mosgaagai masbaigandaliaadagi oojisicatai galatlaraga mal tvaagilara —astaldai ASuusi.

²¹ Aidal otoma bai liatu Diuusi Ibada ASuusi tai agai potaldai:

—Giñooa anal gia salicada siaa galduutudai, aapiarlrbaitalacacami tvaagilara dai oidigi daama. Aapi apatmaimaatuldi idi maasi astudugami tomali agai ismaacada naana maasi mamaatara mosaca agai ismaacada maisi sastuduga dai ismaacada mainaana maasi mamaatara. Calgaduava giñooa poduucal ipali aapi dai poduucal idui —astaldai ASuusi gaooga.

²² Dai apiamamaatuldi ASuusi loodami dai potaldai:

—Giñooa giñmaa vallasialcatai. Aanal arDiuusi maradal ismaacada tvali tvaagiaiñdara dai tomali maadutai maicalga giñmaatl mosaca giñooa dai tomali maadutai maicalga maatl giñooa mosaca anal ismaacada armaradalagai. Dai vallasara oidaga aa ismaacada maatl giñooa mosaca ismaacada anal ipalidi sai maatana.

²³ Amaasi agai vui nalava gamamaatardamiga dai lagi agai potaldai:

—Baigandalidi aapiml naliditai mastumaa nali. ²⁴ Aanal anganaagidi sai mui Diuusi ñiñiooquituldiadamigadal lamadu mui rarañ nali daliditadai mastumaasi aapiml nali dai maital, dai agai calca daliditadai mastumaasi aapiml cal dai maical —astaldai ASuusi.

²⁵ Amaasi amo mamaatuldiadami Diuusi salicamigadal calquiva dai ii dai mal aatagida agai ASuusi. Mosnala daliditadai agai sabai aagana Suusi amo istumaasi istumaasi vui caatalcagi lvaavoidaragadal dai potaldai:

—Mamaatuldiadami, ctumaasi istutuidi anal isidunñiagi dai vallasara lamadu daacagi Diuusi? —astaldai.

²⁶ Taidal ASuusi aa noragi daidal italdai:

—ctumaasi agai dai oojisi salicamilara? Aapi nalidina oojai vallas tasai giñaagidañi iscaiti —astaldai ASuusi.

²⁷ Taidal amamaatuldiadami Diuusi salicamigadal aa noragi daidal italdai:

—“Oigadañi galDiuusiga vallas galiibadacada, dai vallas galguvucadacada dai vallas galgitoidacada, dai oigadañi gaaduñi poduucal pasduucal galoigadai aapi lagi” —astaldai.

²⁸ Taidal ASuusi italdai:

—Calga patgiña noragi isvallas gomaasi idunña aapi, aapi vallasara oidacamu Diuusi lamadu —astaldai ASuusi.

²⁹ Vaidal amamaatuldiadami Diuusi salicamigadal lagi galsoiña daliditadai dai potaldai agai ASuusi:

—ctvoorl argiñaaduñi? —astaldai.

³⁰TaidΛ ΔSuusi aa noragi daidΛ itΛtdai:

—Amo imidagai Δmo cΛΛli tΛvañimitadai Δmo voi JerusaleenaiñdarΛ Jericooamu tai voyΛrΛ aayi Δsivogami dai baitoma gΛviji dai Δsi istumaasi vuucaticatadai Δgai asta yuucusidΛ dai sΛalicadΛ soidoodai dai baitoma muuquiadΛ viaa dai iji. ³¹Dai aidΛpΛcΛ amui imΛitadai Δmo paaligadΛ judidíu Δgai vaa voyΛrΛ dai tΛgacai mossΛli daivusai. ³²Dai Δmo leviita ΔpΛ amui sΛli daivusai dai aidΛsi tΛΛ Δgai mosdaivusai ΔpΛ. ³³Dai Δmai cΛli SamaaliaiñdarΛ Δgai vaa voyamu imΛitadai dai tΛgacai soigΛldian taada. ³⁴Dai miaadΛrΛ cΛquiva siaaco caatΛcatadai ΔcΛli dai duaadi istuidana saasaquicatadai asaiticadΛ dai valieenticadΛ, dai vipiosolicadΛ vuupuli dai Δgi gΛsoiga daama daí dai bΛcΛai Δmo quiiyamu dai ami gΛuuli Δmadu dai nuucagi. ³⁵Dai siaadiqui aidΛsi caimia agaitadai ΔSamaaliΛrΛ oidacami vuuvaitu goo piisu dai maa Δoidacami dai potΛtdai: “Nuucadacañi idi cΛli dai pΛsvaamioma siaa duadagi gΛaa namΛΛquidamu aanΛ iñsiΛscadΛ Δpamu diviagi”, astΛtdai ΔSamaaliΛrΛ oidacadΛ Δoidacami. ³⁶Dai sivi maacadΛ idi vΛvaicai cΛcΛli ΔraduñdΛ ΔcΛli ismaacadΛ baitoma gΛviji Δsivogami —astΛtdai ΔSuusi.

³⁷TaidΛ ΔmamaatΛtuldiadami Diuusi sΛlicamigadΛ itΛi:

—Δgai ismaacadΛ soigΛli tΛgacai —astΛtdai.

TaidΛ ΔSuusi potΛtdai:

—Imiñi aapi dai poduuñi ΔpΛ —astΛtdai.

³⁸Dai apiaimΛi ΔSuusi dai aayi ΔmaapΛcΛrΛ. Vai ami oidacatadai Δmo ooqui Maaruta tΛgadicami dai miaadΛgi gΛquiiyΛrΛ. ³⁹DaidΛ ΔMaaruta siΛgΛcatadai Δmai ooqui María tΛgadicami. Tai Δgai vuidΛrΛ daiva ΔSuusi dai caΛca Δgai istumaasi aagaitadai Δgai. ⁴⁰DΔmos ΔMaaruta aliΛsi istumaa vuaadatadai cusiñiΛrΛ dai miaadΛrΛ cΛquiva siaaco daacatadai ΔSuusi daidΛ itΛtdai:

—MamaatΛtuldiadami, ¿maitapΔsvuamΛ Δlidi tomalaachi isgiñsiisi Δgi giñvidagi mosΔsi aa duiñdagai? Aagidañi tudu vaidΛ giñsoiñana —astΛtdai ΔMaaruta.

⁴¹TaidΛ ΔSuusi aa noragi daidΛ itΛtdai:

—Maaruta, Maaruta, maitivuamΛ Δliada aapi mosΛΛ naana maasicadΛ. ⁴²MosaliΔmo istumaasi oidaga ismaacadΛ vaamioma gΛaagai dai goMaría gia bΛi cΛgadicadΛdioma aa duiñdagai dai tomali Δmaadutai maivoopoidamu —astΛtdai ΔSuusi.

11

¹Δmo imidagai ΔSuusi gamamadaitadai Δmo ΔmaapΛcΛrΛ. Dai aidΛsi canaato mamagi Δgai tai Δmaadutai ΔmamaatΛrdamigadΛ itΛtdai:

—MamaatΛtuldiadami, gΛrmaatΛtuldañi mamadaragai poduucai isduucai ΔVuaana maatΛtuli gΔmamaatΛrdamiga —astΛtdai.

²TaidΛ ΔSuusi potΛtdai:

—MΔsiΛscadΛ gamamadadagi vΛrai aduucai gamamadada:

GΛrooga aapi pΔsmaacadΛ tΛvaagiΛrΛ daja, aatΛmΛ ipΛlidi isΛoodami gΛsiaa duutuadagi, dai maatΛna isaapi maisoimaasi ivueeyi vai otoma aΛna istuigaco gatΛaanΛda Δgai aapi tami oidigi daama vaidΛ ΔpΛduuna pΔstumaasi aapi ipΛlidi tanai oidigi daama Δpan duucai tΛvaagiΛrΛ.

³GΛrsoiñañi tΛtai viaaca aatΛmΛ cuaadagai siΛsi tΛgito sivi vΛΛtarΛ.

⁴Dai gΛroigΛldañi vΛsi gΛrsoimaascamiga aatΛmΛ ΔpΛ oigΛldi vΛscatai ismaacadΛ soimaasi gΛrvuiididi.

Maiti dagito isΔDiaavora gΛraagiadan tadacagi isiduñia aatΛmΛ soimaasi poduucai vΛrgamamadada.

AstΛtdai ΔSuusi.

⁵DaidΛ ΔSuusi potΛtdai ΔpΛ:

—Ducami isamaadutai aapimΛ viaacagi Λmoco gΛnaduñi pai aapi imiagi quiidiamu ΛrantucarΛ pai potΛΛda aapi: “Giñaduñi giñtañiuvidañi vaica tascali, ⁶ utudama giñdiviji Λmoco giñaduñi mΛΛcasdarΛ imΛΛdami dai aanΛ maiviaa istumaasi biidagi”. ⁷ Dai ducami siΛgΛmai aa gΛnoragidagi tuucavidarΛ dai povΛtΛΛdagi: “Maitigiññiooquiada casia cuupi quitaagiña dai giñmaamara giñΛΛmadu vΛΛtΛ giñvaacosiarΛ nai cascΛΛ maitistutuidi aanΛ isvañigacai gΛmaquiagi tomali Λmo istumaasi”. ⁸ AanΛ angΛnaagidi tomasi maivañigacai gΛmaa Λgai istumaasi gΛaduñicatai baiyoma vañigian taada Λgai dai gΛmaquiagi vΛΛsi istumaasi tΛgitoca aapi maicaΛca Λliditai ñioocadami. ⁹ CascΛΛdΛ aanΛ angΛnaagidi masai daanΛiña Diuusi sai gΛnsoicΛiña mai viaaca aapimΛ tΛgitocagi dai gΛaagai mΛscΛΛga vaavoitudadagi sai Diuusi gΛnsoicΛda agai. ¹⁰ SioorΛ daanΛdagi Diuusi sai soicΛiña gia soicΛiña.

¹¹ Amaadutai aapimΛ ismaacΛdΛ argaoga ¿masbai oidana aapimΛ gΛnmara Λmo odai isgΛntaanΛda Λgai paana? ¿SiΛpΛ oidagi Λmo cooyi isgΛntaanΛda Λgai vatopa? ¹² ¿IsgΛntaanΛda Λgai Λmo tacunono isbai oidana aapimΛ Λmo nacasΛrai? ¹³ MΛsaapimΛ ismaacΛdΛ maicΛΛ tuutuiga maataΛ oidi gΛnmaamara istumaasi cΛΛgaducami sioma cΛΛga gΛnooga ismaacΛdΛ tΛvaagiΛrΛ daja gΛnootosdamu gΛlbΛdaga vai gΛnΛΛmadu daacana vΛΛscatai sioorΛ ipΛliadagi isΛΛmadu daaca Λgai —astΛtΛdai ΛSuusi.

¹⁴ ΛSuusi vusaasditadai Λmo cΛΛliaiñdarΛ Λmo Diaavora tΛaañicarudΛ. ΛDiaavora tΛaañicarudΛ muudutu ΛcΛΛli. Dai aidΛsi vuusai ΛDiaavora tΛaañicarudΛ taidΛ ismaacΛdΛ muudutu istui isñiooquiagi Λpamu. TaidΛ Λoodami maitΛΛ isducatai gΛntΛtΛgituagi tΛΛgacai imaasi. ¹⁵ DΛmos ΛΛmoco pocaiti:

—Idi cΛΛli vuvaidi Diaavora tΛtΛaañicarudΛ Beelsevú guvucadadΛcΛdΛ —ascaiti Λoodami. Beelsevú ΛrDiaavora dai aliΛ guvuca.

¹⁶ Dai aa mosnΛijada Λlidi astumaa duuna ΛSuusi dai cascΛΛdΛ potΛtΛdai sai tΛΛgidana Λmo istumaasi gΛducami tΛvaagiΛiñdarΛ. ¹⁷ DΛmos ΛSuusi maatacΛtadai istumaasi gΛntΛtΛgitoitadai Λgai dai potΛtΛdai:

—Isaipaco gΛncocodagi ΛmapΛcΛrΛ oidacami ugitimu Λoodami dai baabaquidΛ suuligimu. ¹⁸ Poduucai ΛpΛ isΛDiaavora Λgi gΛcocodagi otoma camaitatΛaanΛdan tada Λgai cascΛΛdΛ poduucai gΛnaagidi aanΛ pocaititai aapimΛ ansai aanΛ vuvaidi Diaavora tΛtΛaañicarudΛ Beelsevú guvucadadΛcΛdΛ. ¹⁹ SiΛrvaavoicamudai isDiaavora guvucadadΛcΛdΛ vuvaidi aanΛ Diaavora tΛtΛaañicarudΛ aidΛ gia aapimΛ gΛnaaduñi vuvaidi Diaavora tΛtΛaañicarudΛ Diaavora guvucadadΛcΛdΛ ΛpΛ. Λgi Λgai gΛnaagidamu ismaitΛrvaavoi isDiaavora guvucadadΛcΛdΛ vuvaidi aanΛ ΛΛmadu Λgai. ²⁰ Baiyoma Diuusi guvucadadΛcΛdΛ vuvaidi aanΛ Diaavora tΛtΛaañicarudΛ dai poduucai cΛΛ maataΛ aapimΛ iscaaayi istuigaco Diuusi soicΛda agai oodami sai cΛΛgacΛrΛ oidacana.

²¹ SiΛΛscadΛ Λmo oodami guvuacami dai cΛΛga gagatocami nuucadacagi gΛquii dai vΛΛsi istumaasi oidaga ami poduucai maitiipu sioorΛ gaΛΛsidagi ami. ²² DΛmos isdiviagi Λmai vaamioma guvuacami dai vaamioma istuidiagi dai ΛΛsidagi vΛΛsi gagatodΛ istuucΛdΛ gΛtΛgitocatadai Λgai isgΛsoiñagi dai gataacogida Λgai vΛΛsi istumaasi gaΛΛsidagi.

²³ SioorΛ maitΛrgiñΛmaducagi Λgai giñvuidarΛ caata sioorΛ maitiñsoiña aagiadagi Λoodami isducatai cΛΛgacΛrΛ vuvacui Λgai sobicΛi sai maivaavoitudana dai maicΛΛgacΛrΛ vuvacΛna.

²⁴ SiΛΛscadΛ Λmo Diaavora tΛaañicarudΛ vusiagi Λmo cΛΛliaiñdarΛ oidigana aimΛraiña dai gaagaiña siaaco gΛibΛΛstagi dai siΛΛscadΛ maitΛgia Λgai siaacoga povΛ Λlididña: “Λpamu animiagi giñquiiyamu iñsiaadΛrΛ vuusai”, asΛΛlididña. ²⁵ Dai siΛΛscadΛ Λpamu ami diviagi Λgai dai tΛtΛΛgaiña ΛcΛΛli Λpan duucai Λmo quii cΛΛga voisiquicami dai cΛΛga bai duñisicami. ²⁶ Dai amaasi Λgai aimΛrai dai vuarapai ΛpΛ cuvaracami Diaavora

tatlaañicarudΛ. Dai Λgai ΛΛmadu vΛΛsi Λгаа vapacaiña ami cΛΛliΛrΛ dai ami oidacana dai poduucai ΛcΛΛli vaamioma soi gΛvuaadana isvaasΛquioma —ascaiti ΛSuusi.

²⁷ AidΛsidΛ ΛSuusi aagaitadai imaasi, tai Λmo ooqui oodami saagida iña dai pocaiti:

—SiΛ cΛΛgacΛrΛ nΛidi Diuusi Λgai ismaacΛdΛ gΛmarai dai gΛsiitu —astΛtΛdai Λooqui ΛSuusi.

²⁸ DΛmos ΛSuusi potΛtΛdai:

—Λcaasi cΛΛgacΛrΛ nΛidi Λgai ΛpΛ vΛΛsi oodami ismaacΛdΛ caΛ Diuusi ñiooquidΛ dai ΛΛgiditai caΛ —astΛtΛdai ΛSuusi.

²⁹ DaidΛ Λoodami apiagΛnΛmpaidimi ami ΛSuusi sicoli taidΛ ΛSuusi gΛaagacai ma-maatΛtuldimi Diuusi ñiooquidΛ dai potΛtΛdai:

—Oodami sivi oidacami aliΛ maicΛΛga tuutuiga dai giñaagidi ansaidΛ iduuna Λmo istumaasi gΛducami Λgai vuitapi, dΛmos maitΛΛgimu Λgai Λmai istumaasi gΛducami mosΛcaasi Λistumaasi gΛducΛdΛ ismaacΛdΛ idui Diuusi ootosacai Joonasi Ñiñiviamu vai Λgai aagidi Λoidacami sai ugitia agai Λgai ismaiΛma duucai gΛntΛtΛgituagi dai camaisoimaasi ivuaadagi. ³⁰ Poduucai ΛpΛ giñootoi Diuusi. AanΛ ΛrΛgai ismaacΛdΛ viaa Λmo sΛΛlicami dai aagidamu aanΛ sivi oidacami sai ugitia agai ΛpΛ ismaiΛma duucai gΛntΛtΛgituagi dai camaisoimaasi ivuaadagi. ³¹ SiΛΛscadΛ caiyagi istuigaco Diuusi nΛidagi oodami sividadΛ ismaacΛdΛ ΛrcΛΛga ivuaadami dai ismaacΛdΛ ΛrmaicΛΛga ivuaadami, daidΛ Λooqui ismaacΛdΛ ΛrbaitΛcΛaacamicatadai SiipΛrΛ divimu dai gΛpiΛrΛ suuligamu Λoodami sivi oidacami. Λgai sΛΛlicΛdΛ mΛΛcasdΛrΛ divia dai caΛca agai istumaasi aagai ΛSalomoñi. Λgai ΛrΛmo tΛaanΛdami saitudugami dai tami daja aanΛ sivi dai vaamioma ΛrtΛaanΛdami aanΛ siSalomoñi mai aapimΛ maitiñΛΛgiditai caΛ.

³² IsmaacΛdΛ ÑiñiviarΛ oidacatadai dadimu siΛΛscadΛ Diuusi nΛida agadagi sivi oidacami ismaacΛdΛ ΛrcΛΛga ivuaadami dai ismaacΛdΛ ΛrmaicΛΛga ivuaadami, daidΛ ΛÑiñiviarΛ oidacami gΛpiΛrΛ suuligamu Λoodami sivi oidacami ΛpΛ mai aapimΛ maitiñΛΛgiditai caΛ Λgai gia caΛma duucai gΛntΛtΛgito dai camaisoimaasi ivuaada agai aidΛsi ΛJoonasicaru aagidi Diuusi ñiooquidΛ, dai tami daja aanΛ dai vaamioma ΛrtΛaanΛdami aanΛ siJoonasi.

³³ Tomali Λmaadutai cucuudagai Λmo cuudacarui dai gooquiΛrΛ ΛstoquicΛrΛ dada-sai tomali Λmo cajooñi uta baiyoma tΛcavacamilarΛ gΛdadasai vai sioorΛ vapacΛdagi istutiadagi isnaadagi. ³⁴ Gavupuji ΛrΛpan ducami Λmo cuudacarui gatuucuga vΛΛtarΛ isgΛvuupuji cΛcΛΛgΛducagi vΛΛsi gΛtuucuga ΛpΛ viaa cuudagi, dai isgΛvuupuji maicΛcΛΛgΛducagi gΛtuucuga ΛpΛ ducami istucagamucagi. ³⁵ Goovai ismaacΛdΛ maata aapimΛ DiuusicΛdΛ Λpan ducami Λmo cuudagi gΛntΛgitoidagΛrΛ gΛnnuucadacavurai aapimΛ vai maituucuna dai poduucai tucapi viimu aapimΛ. ³⁶ IscΛΛga cuudagΛcagi vΛΛsi gΛntΛgitoidagΛrΛ dai maitiipucagi tomalaachi tucapi dai poduucai cΛΛga maata caΛcamu aapimΛ Λpan duucai mΛsduucai nΛidi Λmo tuucavi siaaco cΛΛga cuudagΛcagi —astΛtΛdai ΛSuusi Λoodami.

³⁷ Dai aidΛsi cadagito ñioo ΛSuusi tai Λmo fariseo vai sai quidiΛrΛ gaugana. TaidΛ ΛSuusi ii dai meesa vuidΛrΛ daiva. ³⁸ TaidΛ Λfariseo maitΛΛ istumaasi gΛtΛgituagi tΛΛgacai siΛSuusi maivacoi gΛnoonovi isducatai viituli Moseesacaru Λjudidíu. ³⁹ Tai amaasi ΛSuusi potΛtΛdai:

—AapimΛ fariseo vuaanai gΛnajaasocoli ΛbΛadΛrΛ dΛmos aapimΛ tuculimadai gΛnΛranaga muuquimudagaicΛdΛ dai soimaascamicΛdΛ. ⁴⁰ Vupuiiruga aapimΛ, ¿maitamΛs maata tΛtΛgitoi maitamΛs maata sai sioorΛ idui ΛbΛadΛrΛ idui ΛpΛ ΛraviadΛrΛ? ⁴¹ Gaoidiadavurai oidicami baigΛnΛliaracΛdΛ dai poduucai maitΛrsoimaasi iducamicamu aapimΛ.

⁴² Si^Λ soimaa taatamu aapim^Λ fariseo v^Λasi istumaasi viaa aapim^Λ aa oidi oodami Diuusi aa duiñdad^Λ v^Λatar^Λ, asta ivaagi m^Λsmaac^Λd^Λ b^Λaj^Λi. C^Λagadu isoidiada aapim^Λ oodami Diuusi aa duiñdad^Λ v^Λatar^Λ m^Λstumaasi viaacagi d^Λmos ali^Λ soi duucaí n^Λidi aapim^Λ g^Λnaaduñi dai maioig^Λdai Diuusi gomaasi gia maic^Λagadu.

⁴³ Si^Λ soimaa taatamu aapim^Λ fariseo. Oojoidi aapim^Λ isc^Λc^Λagaduc^Λdioma daraicari^Λr^Λ dadaar^Λdagi judidíu quiquiuupaigad^Λr^Λ dai oojoidi aapim^Λ isv^Λasi oodami siaa g^Λnduutuadagi.

⁴⁴ Si^Λ soimaa taatamu aapim^Λ fariseo dai aapim^Λ mamaat^Λtuldiadami Diuusi s^Λallicamigad^Λ. Aagai aapim^Λ ^Λmo istumaasi dai ^Λma maasi ivueeyi. Aapim^Λ r^Λpan ducami siaaco g^Λyaasapai coidad^Λ dai camaimaat^Λgia maasi daamad^Λr^Λ vaid^Λ ^Λoodami daama d^Λgavusc^Λiña maimaat^Λcatai si^Λ sigalnaasi uta, pomaasi aapim^Λ r^Λaviad^Λr^Λ ^Λpr^Λ —ast^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

⁴⁵ Tai ^Λamoco ^Λmamaat^Λtuldiadami Diuusi s^Λallicamigad^Λ aa noragi dai pot^Λt^Λdai: —Mamaat^Λtuldiadami, aagaitai aapi imaasi asta aat^Λm^Λ v^Λasi g^Λrñiooquidi —ast^Λt^Λdai ^Λgai ^ΛSuusi.

⁴⁶ D^Λmos ^ΛSuusi pot^Λt^Λdai:

—Si^Λ soimaa taatamu aapim^Λ mamaat^Λtuldiadami Diuusi s^Λallicamigad^Λ ^Λpr^Λ. Aapim^Λ pocaiti sai g^Λaagai siduñiagi mui naana maasi istumaasi maiaagai Moseesacaru. Ducami isvaamioma cucuspiada aapim^Λ asta si^Λasi uucami maitistutuidi ^Λoodami dai aapim^Λ maicucusp^Λi tomalaachi.

⁴⁷ Si^Λ soimaa taatamu aapim^Λ. Aapim^Λ ivuiididi baabaquid^Λ Diuusi ñiñiooquituldiadamigad^Λ ismaac^Λd^Λ coi g^Λna^Λqui aaduñicaru. ⁴⁸ C^Λaga maat^Λ aapim^Λ v^Λasi gomaasi dai soic^Λd^Λ m^Λn^Λlidi aapim^Λ g^Λnaaduñicaru. ^Λgai coi Diuusi ñiñiooquituldiadamigad^Λ mai aapim^Λ ivuiididi baabaquid^Λ.

⁴⁹ Casc^Λd^Λ Diuusi ismaac^Λd^Λ maat^Λ v^Λasia^Λcatai pocaiti: “G^Λnootosdamu aana giñiñiooquituldiadamiga ^Λmadu giñojootosa m^Λsiaapim^Λ coodamu ^Λmoco dai aa soimaa taatatuldamu”, asc^Λiti Diuusi. ⁵⁰ Diuusi soimaasi g^Λntaatatulda agai aapim^Λ sivi oidacami v^Λasic^Λd^Λ ñiñiooquituldiadamigad^Λ ismaac^Λd^Λ g^Λncooditu aid^Λsi abiaad^Λr^Λ c^Λquiva gooidigi. ⁵¹ Aid^Λsi abiaad^Λr^Λ g^Λmuaatu Aveelicaru asta aid^Λsid^Λ g^Λmuaatu Zacari^Λasicaru ^Λgai ismaac^Λd^Λ g^Λmuaatu ^Λg^Λ quiuupai abaana vai ajad^Λr^Λ c^Λca ^Λooroñi m^Λsiaaco m^Λm^Λidiña vustaaqui isducatai gataj^Λi Diuusi. S^Λallic^Λd^Λ ang^Λnaagidi sai Diuusi g^Λpi^Λr^Λ g^Λnsuuliga agai aapim^Λ sivi oidacami ^Λpr^Λ.

⁵² Si^Λ soimaa taatamu aapim^Λ mamaat^Λtuldiadami Diuusi s^Λallicamigad^Λ. Ducami iscuupaca aapim^Λ candaadoc^Λd^Λ siaaco oidaga Diuusi mamaat^Λtuldaragad^Λ, dai aapim^Λ viaa yaavigad^Λ dai maivapac^Λi aapim^Λ dai tomali maidadagitoi aa isvaapaquiagi tomasi vaapaquia ^Λlidi ^Λgai —ast^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

⁵³ Aid^Λsi aagidi ^ΛSuusi imaasi taid^Λ ^Λmamaat^Λtuldiadami Diuusi s^Λallicamigad^Λ ^Λmadu ^Λfariseo ali^Λ baacoi ^Λgai vui dai g^Λnaagacai t^Λcacaimi mui naana maasi, ⁵⁴ sabai aagana ^Λgai ^Λmo istumaasi vaavoidaragad^Λ vui vai poduuc^Λi g^Λpi^Λr^Λ v^Λaaja ^Λgai.

12

¹ Tai amaasi mui miil oodami g^Λn^Λmpagi s^Λallic^Λd^Λ muidu dai asta g^Λnc^Λc^Λisapai aipacoga. Taid^Λ ^ΛSuusi g^Λaagacai aagidi ^Λpr^Λga g^Λmamaat^Λrdamiga dai pot^Λt^Λdai:

—C^Λagav^Λr g^Λnt^Λt^Λgitoca aapim^Λ. Maitav^Λr ^Λpan duucaí ivuaada gofariseo. Goovai aagai ^Λmo istumaasi dai ^Λma maasi ivueeyi vai aa n^Λidiña dai poduuc^Λi ivuaada ^Λlidiña ^Λpr^Λ d^Λmos aapim^Λ mait^Λaagai ispoduuc^Λi ivuaadagi. ² Maioidaga tomali ^Λmo istumaasi ^Λstoquicami tomasi duudusali g^Λaagai v^Λasc^Λr^Λ v^Λasi g^Λmamaat^Λi, dai maioidaga tomali ^Λmo istumaasi ^Λstoquicami ismait^Λmaasiuldagi. ³ V^Λasi m^Λsmaac^Λd^Λ

aagai aapim^Λ tucara^Λ v^Λasi gomaasi g^Λca^Λcamu tas^Λr^Λ, dai m^Λsmaac^Λd^Λ duudusali aagai aapim^Λ cuupacatai quitaagiña goovai v^Λasi iñacaitai g^Λaagadamu baabaqui daamad^Λr^Λ.

⁴ Aapim^Λ giñaaduñi ang^Λnaagidi sai mait^Λaagai m^Λs^Λbiadagi ^Λgai ismaac^Λd^Λ muueeyi gatuucuga, dai gooqui^Λr^Λ ^Λgai camaitistutuidi isiduñiagi vaamioma. ⁵ D^Λmos g^Λnaagidamu aan^Λ siora^Λ gia g^Λaagai m^Λs^Λbiadagi. ^Λbiadavurai ^Λgai ismaac^Λd^Λ viaa guvucadagai is^Λquiagi muuquiad^Λ ib^Λad^Λ Diaavor ^Λmadu. ^Λja, ^Λgai gia g^Λaagai m^Λs^Λbiadagi.

⁶⁻⁷ Diuusi vaamioma g^Λnoig^Λdai aapim^Λ si^Λ ujuurugi casc^Λd^Λ maitav^Λr duduaadicuda c^Λl^Λ maat^Λ aapim^Λ isg^Λgaagarai taama ujuurugi gooca sintavuc^Λd^Λ vai Diuusi v^Λasc^Λr^Λ nuucadacana. Diuusi maat^Λ v^Λasia^Λcatai asta si^Λaj^Λquidu ^Λmadutai cuupad^Λ.

⁸ G^Λnaagidiana sai v^Λascatai ismaac^Λd^Λ g^Λnmaasiuldi oodami vuitapi isgiñvaavoitudai aan^Λ ^Λp^Λ ismaac^Λd^Λ viaa ^Λmo s^Λlicami mai^Λstocadamu Diuusi t^Λaañicarud^Λ vuitapi mosaagamu aan^Λ is^Λgai ^Λrgiñmaamara. ⁹ Dai ismaac^Λd^Λ giñastocadagi oodami vuitapi aan^Λ ^Λp^Λ astocadamu ^Λgai Diuusi t^Λaañicarud^Λ vuitapi.

¹⁰ Dai tomasiora^Λ ismaac^Λd^Λ giñvui ñioocadagi aan^Λ ismaac^Λd^Λ viaa ^Λmo s^Λlicami istutuidi isoig^Λdagi. D^Λmos siora^Λ soimaasi ñiooqui aagadagi Diuusi Ib^Λad^Λ vui ^Λgai gia maiviaa g^Λoig^Λdaraga.

¹¹ M^Λsi^Λascad^Λ vaama g^Λantuutusa agadagi ^Λmo quiupaigad^Λr^Λ judidíu si^Λp^Λ bait^Λguucacami dai aa s^Λlicami viaacami vuid^Λr^Λ, maitav^Λr vuam^Λ ^Λliada Diuusi Ib^Λad^Λ g^Λnsoiñamu. ¹² M^Λsiuu duucu caviaacagi isñiooquiagi m^Λsducatai gaa noragidagi dai m^Λst^Λyagi —ast^Λdai ^ΛSuusi g^Λmamaat^Λrdamiga.

¹³ Tai ^Λmaadutai ^Λoodami saagidaiñd^Λr^Λ pot^Λdai ^ΛSuusi:

—Mamaat^Λuldiadami, aagidañi giñsiisi t^Λaid^Λ ^Λrtacoida aat^Λm^Λ g^Λr^Λvustuidaga —ast^Λdai.

¹⁴ D^Λmos ^ΛSuusi pot^Λdai:

—Giñaduñi, [¿]toora^Λ giñdaí aan^Λ dunucami duucai si^Λp^Λ taacogiadami aapim^Λ g^Λv^Λatar^Λ? —ast^Λdai.

¹⁵ Dai pot^Λdai ^Λp^Λ:

—Dañi g^Λnnuucadacavurai dai maicoimudad^Λ tuutiaca tomasi naana maasi viaa ^Λmo oodami maimos^Λca g^Λaic^Λd^Λ duaaca —ast^Λdai ^ΛSuusi.

¹⁶ Dai amaasi agidi ^ΛSuusi ^Λmo ñiooqui ^Λoodami cuentoc^Λd^Λ dai pot^Λdai:

—Oidacatai ^Λmo c^Λli riicuacami, daid^Λ ^Λsida s^Λlic^Λd^Λ c^Λl^Λga g^Λduitadi. ¹⁷ Vaid^Λ ^Λriicu g^Λt^Λagitoi dai pov^Λlidi: “Istumaa duuñimu aan^Λ maiviaa aan^Λ siaaco baituagi giñyoova”. ¹⁸ Daid^Λ pov^Λli: “Casian maat^Λ istumaa duñiagi. Suuligamu aan^Λ gotroojo daid^Λ iduñimu aa g^Λarducamioma dai ami baituamu aan^Λ v^Λasi giñyoova dai v^Λasi iñstumaa viaa. ¹⁹ Dai amaasi povaiñ^Λdamu aan^Λ”, asc^Λiti ^Λriicu. “Mui naana maasi ap^Λv^Λiaa baidarajami mui uumigi v^Λatar^Λ sivi gia g^Λib^Λast^Λñi gacuaadañi dai baig^Λliada”, asc^Λiti ^Λriicu. ²⁰ D^Λmos Diuusi pot^Λdai: “Vuuirugami aapi idi vaa tucara^Λ p^Λmuquia agai dai v^Λasi istumaasi viaa aapi, [¿]siora^Λ v^Λatar^Λ viimu goovai?” ast^Λdai Diuusi. ²¹ ^Λgi poduuc^Λ ap^Λv^Λueeyi ^Λoodamic^Λd^Λ is^Λmpaidiadagi mui naana maasi ^Λgi g^Λv^Λatar^Λ ^Λgai mossoitigami^Λr^Λ vipi^Λy^Λ Diuusi vuitapi —ast^Λdai ^ΛSuusi.

²² Dai gooqui^Λr^Λ pot^Λdai ^ΛSuusi g^Λmamaat^Λrdamiga:

—G^Λnaagidiana maitav^Λr vuam^Λ ^Λliada cuadagaic^Λd^Λ m^Λsmaac^Λd^Λ ugia agai dai oidaca agai, tomali yuucusic^Λd^Λ m^Λsmaac^Λd^Λ g^Λnaada agai. ²³ Gaib^Λdaga vaamioma g^Λaagai sicuaadagai, dai gatuucuga vaamioma g^Λaagai siyuucusi. ²⁴ G^Λnt^Λgitov^Λr n^Λida cooc^Λñi^Λr^Λ, ^Λgai maita^Λsai tomali maitayoovai tomali maiviaa g^Λntroojoga, d^Λmos

⁴⁷ Daid_Λ apiooñi ismaac_Λda_Λ maata istumaasi _Λamud_Λ ip_Λlidi isiduñiagi dai maibai g_Λducagi dai mai_Λgidagi v_Λasi ismaac_Λda_Λ t_Λjai _Λamud_Λ, _Λgai soimaa taatamu g_Λg_Λg_Λg_Λtudacai. ⁴⁸ D_Λmos apiooñi ismaac_Λda_Λ maimaat_Λcagi daid_Λ iduñiagi istumaasi soimaascami _Λgai v_Λasc_Λr_Λ maisi soimaa taatamu. Dai _Λgai ismaac_Λda_Λ vaamioma maata Diuusi ñiooquid_Λ dai mai_Λgidi _Λgai vaamioma soimaasi taatatuldamu Diuusi.

⁴⁹ Divia aan_Λ dai c_Λgac_Λr_Λ vuvaida iñagai v_Λasi oidi daama oidacami v_Λascatai ismaac_Λda_Λ giñvaavoitudagi oig_Λldamu aan_Λ v_Λasi soimaascamigad_Λ dai _Λgai ismaac_Λda_Λ maitiñvaavoitudagi ugitimu. S_Λlic_Λda_Λ can_Λijada iñ_Λlidi aan_Λ idi c_Λgac_Λr_Λ vuvaidaragai iscaipaco im_Λdagi _Λpan duuc_Λai taí. ⁵⁰ Ali_Λ soimaa taatamu aan_Λ chi_Λqui tasai, dai soigiñ_Λliadamu asta si_Λscad_Λ ajiagi istuigaco soimaa taata iñagai aan_Λ. ⁵¹ Aapim_Λ pov_Λan_Λlidi ansai aan_Λ divia sai sioma oidacana v_Λasi oodami, maitav_Λr vaavoi baiyoma divia aan_Λ vai oidacana cocodi aan_Λc_Λda_Λ. ⁵² Dai sivi bait_Λcoga oidacamu taama _Λmo quiiy_Λr_Λ oidacami dai vaica vuid_Λr_Λ v_Λat_Λcamu gooca. ⁵³ _Λoogad_Λ vuid_Λr_Λ caat_Λcamu g_Λmara c_Λali daid_Λ _Λmarad_Λ g_Λooga, daid_Λ _Λd_Λad_Λ vuid_Λr_Λ caat_Λcamu g_Λmara ooqui daid_Λ marad_Λ g_Λd_Λad_Λ, daid_Λ tuumud_Λ vuid_Λr_Λ caat_Λcamu g_Λcaa d_Λad_Λ daid_Λ _Λcaa d_Λad_Λ g_Λtuumu —ast_Λt_Λdai _ΛSuusi.

⁵⁴ Daid_Λ _ΛSuusi pot_Λt_Λdai _Λap_Λ _Λoodami:

—Siuu duucu n_Λijada aapim_Λ iicomai isuruñi amad_Λr_Λ vuvac_Λi otoma pocaitiña aapim_Λ sai duuduquia _Λgai, vai pov_Λ v_Λaadana. ⁵⁵ Dai si_Λscad_Λ d_Λv_Λarai toñiamad_Λr_Λ _Λv_Λrdagi pocaitiña aapim_Λ sai toñica _Λgai, vai pov_Λ v_Λaadana. ⁵⁶ Aapim_Λ ismaac_Λda_Λ aagaiña _Λmo istumaasi dai _Λma maasi iv_Λaadana. ¿Ducatai maata aapim_Λ ismaasca _Λgai oidigi mosn_Λiditai m_Λstumaa n_Λidi? Dai v_Λasc_Λr_Λ maimaat_Λ n_Λidi tomali maimaat_Λ ca_Λ istumaasi _Λp_Λv_Λueeyi sivi aapim_Λ g_Λnsaagida.

⁵⁷ ¿Tuim_Λsi mait_Λnt_Λt_Λgitoi aapim_Λ istumaasi _Λrc_Λg_Λg_Λducami? ⁵⁸ Is_Λmaadutai g_Λpi_Λr_Λ g_Λv_Λuupadagi dai g_Λv_Λidaquiagi dunucami_Λr_Λ baigi duuñi ñiooqui _Λgai _Λmadu voiyamu vai _Λgai mait_Λv_Λidaquiagi dunucami_Λr_Λ vaid_Λ _Λdunucami g_Λt_Λg_Λgidagi _Λsandaaru vaid_Λ _Λsandaaru g_Λmaisagi. ⁵⁹ Dai abiaad_Λr_Λ gia siaad_Λr_Λ vuusaiña aapi asta p_Λsi_Λscad_Λ gaa nam_Λqui v_Λasi m_Λsi_Λsi g_Λtañiagi —ast_Λt_Λdai _ΛSuusi _Λoodami.

13

¹ Amaasi tuigaco ami dada chi_Λqui c_Λc_Λali siaaco daacatadai _ΛSuusi dai aagidi isducatai _ΛPilaato coi chi_Λqui c_Λc_Λali Galileeana oidacami dai b_Λi _Λrad_Λ dai saagida v_Λanagi vustaaqui _Λrad_Λ ismaac_Λda_Λ coitadai _Λc_Λc_Λali Galileeana oidac_Λda_Λ maiquiaa g_Λncooditudacai ismaac_Λda_Λ daasda agaitadai _Λgai Diuusi. ² D_Λmos _ΛSuusi pot_Λt_Λdai:

—¿Pov_Λai m_Λsi_Λn_Λlidi aapim_Λ ispomaasi _Λp_Λdui _Λc_Λc_Λlic_Λda_Λ Galilee_Λr_Λ oidacami vaamioma soimaasi iv_Λaadamicatai _Λgai si_Λgaa anaasi oidacami? ³ Aan_Λ ang_Λnaagidi sai cho, dai m_Λsaapim_Λ mai_Λma duuc_Λai g_Λnt_Λt_Λgituagi dai camaisoimaasi iv_Λaadagi v_Λascatai ugitimu aapim_Λ _Λap_Λ. ⁴ ¿Pov_Λai m_Λsi_Λn_Λlidi aapim_Λ si_Λbaivustaama dan mamacova ismaac_Λda_Λ coi daama g_Λasacai _Λg_Λl vaaqui t_Λcavac_Λda_Λ Siloe_Λr_Λ si_Λgai vaamioma _Λrduñid_Λcatadai is_Λgaa Jerusaleen_Λr_Λ oidac_Λda_Λ? ⁵ Aan_Λ ang_Λnaagidi sai cho dai m_Λsaapim_Λ mai_Λma duuc_Λai g_Λnt_Λt_Λgituagi dai camaisoimaasi iv_Λaadagi v_Λascatai ugitimu aapim_Λ _Λap_Λ —ast_Λt_Λdai _ΛSuusi.

⁶ Daid_Λ _ΛSuusi aagidi _Λmo ñiooqui cuentoc_Λda_Λ dai pot_Λt_Λdai:

—_Λmo c_Λali _Λsac_Λatadai _Λmo iigosi g_Λd_Λv_Λaragana, dai _Λmo imidagai m_Λl n_Λidamu sabai iibaidaga, d_Λmos mait_Λl tomali _Λmo iibiada. ⁷ Dai amaasi pot_Λt_Λdai _Λgai _Λc_Λali

ismaacada nuucatuldacatadai agai gadavara: “Dañi cavaica uumigi miaad oida-
cai didivai aan dai gaagaiña goigosi iibiada dai maitatagai mosagi caaca goovai
maiibiataliacatai”, astadai lasacami gapioñiga. “Daitudañi”, astadai. ⁸ Damos
anuucadacami aa noragi dai potadai: “Dagitoñi quiaa tomasi mosaca idi uumigi,
moicadagena godavara dai daadagi apua darai duaadidicami. ⁹ Sabai podu-
ucai iibatana, dai ismaiibatagi aidai gia daitudagi”, astadai anuucadacami.

¹⁰ Dai amo ibastaragai tasara asuusi gamamaatutlidadai Diuusi ñooquida amo
judidíu quiuupaigadara. ¹¹ Vai ami daacatadai amo ooqui ismaacada cabaivustaama
dan mamacova uumigi cococatadai. Amo Diaavora taañicaruda topostudacatadai vai
agai maitistutuiditadai isgalinañagi tomali palapi. ¹² Dai aidasi taa asuusi ooqui vai dai
potadai:

—Giñaduñi casiapat duaadicami vii —astadai.

¹³ Mosdaama darai agai ganoonovi taida ooqui galina, dai gaagacai caaga ñoo
Diuusi vui. ¹⁴ Damos taaanadami judidíu quiuupaigadara salicada baamu duaaidacai
asuusi ooqui ibastaragai tasara, dai potadai agai oodami:

—Oidagava naadami tasai aa duiñdagai vatarai dai istutuidi aapima isdadacai
ganduduaaidagi, dai maisiu ibastaragai tasara —astadai taaanadami oodami.

¹⁵ Tai amaasi asuusi aa noragi dai potadai:

—Aapima ismaacada aagai amo istumaasi dai ama maasi ivueeyi. ¿Istutuidimasi
aapima ismaiupanagi gansoiga vooyisi siara gansoiga asñiitu ibastaragai tasara dai
iitudagi suudagi? ¹⁶ Dai idi ooqui ismaacada arcajiudad Avrañicaru vaidai Diaavora
vuracatadai idi cocodagaicada cabaivustaama dan mamacova uumigi. ¿Dai maitis-
baiga tomali isduaaidagi cocodada ibastaragai tasara? —astadai asuusi.

¹⁷ Dai aidasi capotai asuusi, vascatai ismaacada vuidara vatadadai siaa aran
tadatu damos vasi oodami baiganaliditadai naitai istumaasi gagarducami is-
maacada ivuaadatadai asuusi.

¹⁸ Amaasi potai asuusi:

—Siuu duucu Diuusi soicai oodami sai cagacara oidacana ¹⁹ gomaasi arapan ducami
istumaasi aravueeyi caida amo uusi ismaacada coravi tagidu ismaacada amo cali
gadajoogana ai. Taida cali caida gaa dai gaa uusi ganaato. Vaidai lujuurugi maamaradara
dadaraiña dai ami gacocosatai. Poduucai sia otoma gaa cali caida poduucai otoma
gamaatamu aipacoga isducatai soicai Diuusi oodami sai cagacara oidacana —astadai
asuusi.

²⁰ Dai potai asuusi ara:

—Siuu duucu Diuusi soicai oodami sai cagacara oidacana ²¹ gomaasi arapan ducami
istumaasicada ooqui avocamadai tligi tuicami dai gooquilara ivueeyi paana. Amo
ooqui vanaidi gocopodacarui vaica muuli tligi tuicami vai copodara. Vasi tui
saagida aimarai gocopodacarui dai poduucai vasi oidigi daama imai Diuusi ñooquida
—astadai asuusi oodami.

²² Vaidai asuusi apiaimitadai Jerusaleenamu dai aijimi quiquilara dai gama-
maatutldimi Diuusi ñooquida. ²³ Tai amaadutai tacacai dai potadai:

—Mamaatutldiadiami, ¿maitasmuidu ismaacada cagacara vuvacai? —astadai.

Taida asuusi aa noragi daida itadai:

²⁴ —Ganaagavurai dai vaapaqui goquitaagiña ismaacada alidu gajiaacoga. Aan
anganaagidi sai muidutai vaapaquia liadamu dai maitistuidimu alia sijaiga isvaa-
paquiagi siaaco taaanai Diuusi cascada. ²⁵ Dai siuu duucu aquilacami cacupagi gquii,

dai aapimΛ mΛsmaacΛdΛ quiidigana guuca ñiooquiadamu aapimΛ dai potΛtΛadamu: “CΛliodami gΛrcupioquidañi”. DΛmos Λgai gΛnaa noragidamu dai povΛntΛΛadamu: “MaitanmaatΛ aanΛ mΛsiaadΛrΛ aapimΛ”. ²⁶ MΛsi aapimΛ potΛΛadamu: “GΛΛΛmadu gacuaadana aatΛmΛ dai gayΛΛdana dai aapi gamamaatΛtuldiña tΛsiaaco oidaga aatΛmΛ”. ²⁷ DΛmos Λgai gΛnaa noragidamu dai povΛntΛΛadamu: “Casian gΛnaagidi ansai maimaatΛ mΛsiaadΛrΛ aapimΛ. Λcovai avΛr iimi giñabaiñdΛrΛ, vΛascatai aapimΛ mΛsmaacΛdΛ soimaasi ivueeyi”, astΛΛdamu Λgai. ²⁸ Dai ami suaanΛdamu aapimΛ dai aliΛ soimaa taata agai, nΛiditai ΛAvraañi ΛΛmadu Isaa, dai Jaco dai vΛasi Diuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ ΛΛmadu daraaja Diuusi siaaco gatΛaanΛi Λgai, mai aapimΛ quiidigamu gΛnvuvaidagi. ²⁹ AipadΛrΛ dadimu oodami dai darai vacai gaugimu ami siaaco gatΛaanΛi Diuusi. ³⁰ Amaasi ΛΛmadutai ismaacΛdΛ vaamioma namΛga tami oidigi daama mΛΛca siooma maiñamΛacamu dai ΛΛmadutai ismaacΛdΛ maiñamΛga tami oidigi daama mΛΛca siooma namΛacamu —astΛtΛdai ΛSuusi.

³¹ Dai Λgai vaa tasΛrΛ ami dada ΛΛmoco fariseo siaaco daacatadai ΛSuusi dai potΛtΛdai: —ImΛdañi tabiaadΛrΛ ΛEroodΛsi gΛmuua Λlidi —astΛtΛdai Λfariseo.

³² DΛmos ΛSuusi aa noragi dai potΛtΛdai:

—Imivurai dai mΛΛ aagida ΛcΛali ismaacΛdΛ aliΛ saituduga mosΛca soimaasi iduiñdagai vΛatarΛ. Quiaa anvuvaidagi Diaavora tΛtΛaañicarudΛ oodamiaiñdΛrΛ dai duduaaidagi cococoidadΛ dai asta naatomu aanΛ giñaa duiñdaga daida apiaimΛdamu JerusaleenamΛ. ³³ Tomali Λmaadutai Diuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ maitΛcooditudai sibΛaacoga mosΛca JerusaleenΛrΛ cascΛdΛ aliΛsi gΛagai isimia aanΛ JerusaleenamΛ.

³⁴ AapimΛ JerusaleenΛrΛ oidacΛdΛ, aapimΛ mΛsmaacΛdΛ coodai Diuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ dai maisai ojootosicami ismaacΛdΛ gΛnootosdi Λgai. MosΛ muiyoco imidagai ipΛlidadai aanΛ isgΛnΛmpaidagi dai gΛnnuucadacagi Λpan duucal Λtacucu Λmpaidi gΛmaamara gΛaana uta mΛtai maitipΛli. ³⁵ AapimΛ sivi gΛndagitomu aanΛ dai camaitiñtΛΛgimu aapimΛ Λpamu asta siΛascadΛ aayi istuigaco potΛiya aapimΛ: “AliΛ baigΛlidi goovai ismaacΛdΛ borimΛi Diuusi guvucadadΛcΛdΛ”, astΛiya aapimΛ —astΛtΛdai ΛSuusi.

14

¹ Λmo ibΛstaragai tasΛrΛ ii ΛSuusi Λmo fariseo baitΛcΛaacami quiidiamu dai ΛΛmadu gaugia agai, vaidΛ Λgaa fariseo soobidacatadai sabai giduuna Λmo istumaasi istucΛdΛ istutiada Λgai isgΛpiΛrΛ vΛaajagi. ² Vai ami ΛSuusi vuidΛrΛ daacatadai ΛpΛΛmo cocoadΛ ismaacΛdΛ vaiguuguñicatadai. ³ Tai amaasi ΛSuusi tΛcacai ΛmamaatΛtuldiadami Diuusi sΛΛlicamigadΛ ΛΛmadu Λfariseo dai potΛtΛdai:

—¿Oidagasi oigaragai Λmo ibΛstaragai tasΛrΛ isduaaidagi Λmo cocoadΛ chio sio? —astΛtΛdai ΛSuusi.

⁴ DΛmos Λgaa mosdodoli vii. Tai amaasi ΛSuusi bai ΛcocoadΛ dai duaadi dai potΛtΛdai sai noragΛna. ⁵ Dai potΛtΛdai ΛSuusi Λfariseo:

—¿MaacΛdΛ aapimΛ maiotoma vañigidana gΛnsoiga asñiitu siΛpΛ gΛnsoiga vooyisi is-sibΛcai dΛΛcarΛ gΛsiagi Λgai tomasi ΛribΛstaragai tasΛrΛ? —astΛtΛdai ΛSuusi.

⁶ TaidΛ Λfariseo tomali Λmaadutai maitΛΛ istΛΛdagi.

⁷ TΛΛgacai ΛSuusi siΛvΛpaidarsicΛdΛ cΛcΛΛgaducΛdioma daraicariΛrΛ darai vaimi meesa vuidΛrΛ, aagidi idi ñiooqui cuentocΛdΛ dai potΛtΛdai:

⁸ —SiΛascadΛ Λmaadutai gΛnvaidagi Λmo cunataragiΛrΛ maitavΛr cΛcΛΛgaducΛdioma daraicariΛrΛ darai va. Divian tada Λmai vaidarsicami ismaacΛdΛ vaamioma namΛga isaapimΛ. ⁹ Vai Λgai ismaacΛdΛ gΛnvapai divian tada dai povΛntΛΛdagi

amaadutai aapim: “Maacañi godaicarui idi gamai”. Amaasi agai siaa aratugaitai calquivan tada dai cugatar daicariara daivagi. ¹⁰ Baiyoma masiascada ganvaidagi varai soimaascadioma daraicariara daraiva, dai poduucai divimu agai ismaacada ganvapai dai povantadamu: “Giñaaduñi vaamioma cacagaducadioma daraicariara avardaraiva”. Dai poduucai vaamioma gducada galdamu agai vuitapi ismaacada lamadu daraajagi meesa vuidara. ¹¹ Agai ismaacada sioma gducada galiadagi agai sioma maitargducadamicamu dai agai ismaacada sioma maigducada galiadagi agai sioma argducadamicamu —astatadai asuusi oodami.

¹² Daid asuusi potadai ara agai ismaacada vai:

—Pasiascada gabibida liada maitivapiada gaaaduñi tomali gasiisiagi tomali gasusuuculi, tomali gaaaduñi riricu agai ara gvaidan tada dai poduucai viaacamu aapi gaa noragidaraga. ¹³ Baiyoma pasiascada gabibida liada pai vapaida soituutuigami ismaacada maiviaa istumaasi, dai ismaacada maitistutuidi isgaaata vaaadagi, dai ismaacada maitistutuidi isajioopadagi, dai ismaacada maiñaneeyi. ¹⁴ Dai baigaliadamu aapi maitistutuiditai agai isgaa noragidagi. Viaacamu aapi gaa noragidaraga siascada duduaacagi coidada saagidaiñara agai ismaacada agidi Diuusi —astatadai asuusi.

¹⁵ Dai caacai imaasi amaadutai ismaacada meesa vuidara daacatadai potadai agai asuusi:

—Baigaliadamu agai ismaacada gacuaadagi maca siaaco gataani Diuusi —astatadai.

¹⁶ Taid asuusi potadai:

—Amo cali idui gapi cuaadagai, dai ootoi siora vapaidagi mui oodami. ¹⁷ Dai aidasi caayi siuu duucu gugia agai, taid cali ootoi amoco gapiooñiga sai potadana vapaidarsicada sai cadadana sai cabaigadu vassiacatai. ¹⁸ Damos vasi vapaidarsicada maiimia lidi cascada potadai sai oigaldana. Arpagadada potadai: “Utudama savali ana amo davarai dai viaa ismal nidagi aagidañi vaid giñoigaldana sivarara”, astatadai. ¹⁹ Taid agamai potadai: “Savali ana taama vuupulicami vopooyisi dai viaa ana isnidagi sabai cacagadu aagidañi vaid giñoigaldana”, astatadai. ²⁰ Tai amai potadai: “Utudama antooñigai dai cascada maitistutuidi isimiagi”, astatadai. ²¹ Dai aidasida apiooñi apamu quiyara divia dai agidi vasi imaasi glaamu tai agai salicada baamu dai potadai gapiooñiga: “Imiñi otoma cacayamu dai plaasamu dai baigovai vaaapa vasi soituutuigami ismaacada maiviipia istumaasi dai agai ismaacada maitistutuidi isgaaata vaaadagi dai agai ismaacada maitistutuidi isajioopadagi dai ismaacada maiñaneeyi”, astatadai laamud gapiooñiga. ²² Tai bo laascada potadai apiooñigada: “Casiant idui pasducatai giñaagidi, vai quiaa oidaga siaacoga aa vatarara”, astatadai apiooñigada. ²³ Tai amaasi laamud potadai gapiooñiga: “Imiñi apamu voyamu dai dajiamu dai goguama vapaida aa vai vaapacana, vai poduucai suudana giñquii. ²⁴ Ganaagidiana sai tomali amaadutai ismaacada vapai ana araga maiugimu giñcuaadagaiga”, astatadai laamud gapiooñiga —astatadai asuusi oodami.

²⁵ Mui oodami oidatucuitadai asuusi, dai agai aa nanaava dai potadai:

²⁶ —Isamaadutai giñoidatucuda liada dai vaamioma oigadagi googa dai gada, dai gooñiga, dai gamaamara, dai gasusuuculi, dai gasiisiagi, dai asta lagi gaibadaga isana, agai maitistutuidi isargiñmamaatardamicagi. ²⁷ Dai siora maibaiga ducagi issoimaa taatagi dai asta muquiagi curuusiaba giñvaavoitudaitai maitistutuidi isargiñmamaatardamicagi. ²⁸ Isamaadutai aapim iduñia liada amo quii siaara maiasitudana aapim araga sasi glaagai msabai aitudadan tada caasi. ²⁹ Ama

duucaí isdarasa aapim^Λ ojoodagad^Λ dai maiviaacagi istuuc^Λd^Λ naatuagi dai v^Λascatai sioor^Λ n^Λijadagi g^Λnparunadamu ³⁰ dai pocaitiadamu: “Goc^Λali mosg^Λaaga g^Λquii dai maitistui isnaatuagi”, caitiadan tada oodami. ³¹ Si^Λp^Λ amo raí cocoda agadagi ^Λmai raí siaad^Λr^Λ mai^Λsitudana ^Λgai ^Λp^Λga sabai istuidiadan tada iscocodagi baivustaama miil sandaaruc^Λd^Λ vui ^Λg^Λmai ismaac^Λd^Λ viaa ^Λmo coobai miil. ³² Dai ismaitistuidiadan tadaca ^Λgai ootosan tada ^Λgai ojootosicami si^Λascad^Λ quiaa m^Λcasd^Λr^Λ im^Λdagi ^Λg^Λmai, sai baiduuna ñiooqui. ³³ Poduucái ^Λp^Λ sioor^Λ maidagituagi v^Λasi istumaasi viaa maitistutuidi is^Λrgiñmamaat^Λrdamicagi —ast^Λd^Λdai ^ΛSuusi.

³⁴ Daid^Λ it^Λd^Λdai ^Λp^Λ:

—Gomaa onai ali^Λ v^Λañiga d^Λmos iscamaiyoovica ^Λgai, [¿]ducatai yoovituna ^Λgai ^Λpamu?

³⁵ Camaic^Λgaducamu ^Λgai duaaidaragai d^Λv^Λr^Λai v^Λat^Λr^Λ mos^Λ daituda ^Λgai. Aapim^Λ m^Λsmac^Λd^Λ t^Λt^Λcaidaga ca^Λcavurai —ast^Λd^Λdai ^ΛSuusi.

15

¹ V^Λascatai ^Λtumiñsi vuudami ^Λmadu ^Λgai ismaac^Λd^Λ maivaavoitudai vaavoidaragad^Λ ^Λfariseo miaad^Λr^Λ guuquiva siaaco daacatadai ^ΛSuusi dai ca^Λca ^Λgai istumaasi aagaitadai ^Λgai, ² vai casc^Λd^Λ ^Λfariseo ^Λmadu ^Λmamaat^Λtuldiadami Diuusi s^Λlicamigad^Λ ñiooquidi ^Λgai ^ΛSuusi dai pocaiti:

—Idi c^Λali miaad^Λgidi soimaasi ivuaadami dai ^Λmadu gacueeyi —ascaiti.

³ Taid^Λ ^ΛSuusi aagidi ^Λmo ñiooqui cuentoc^Λd^Λ dai pot^Λd^Λdai:

⁴ —Voor^Λ aapim^Λ isviaacagi ^Λmo sientu cañiiru vai sib^Λ imiagi ^Λmoco siaad^Λr^Λ maianaasi viaana aapim^Λ ^Λgaa maaco coobai dan baivustaama dan tustaama dai gaagamuna ^Λsib^Λ imiaad^Λ asta siuu duucu t^Λ. ⁵ Dai t^Λgacai baiyagi dai baig^Λliatugaitai mootiagi dai b^Λquiagi. ⁶ Dai a^Λcái g^Λquiiy^Λr^Λ ^Λmpaidagi g^Λaaduñi dai pot^Λd^Λdagi: “Baig^Λv^Λr ^Λn^Λliada giñ^Λmadu casiant^Λ giñsoiga ismaac^Λd^Λ sib^Λ iitadai”. ⁷ Aan^Λ ang^Λnaagidi sai poduucái ^Λp^Λ vaamioma oidaga bai^Λliaragai m^Λ t^Λv^Λagi^Λr^Λ ^Λmo soimaasi ivuaadamic^Λd^Λ ismaac^Λd^Λ ^Λma duucaí g^Λt^Λgituagi dai camaisoimaasi ivuaadagi isbai maaco coobai dan baivustaama dan tustaamac^Λd^Λ ismaac^Λd^Λ mait^Λrsoimaasi ivuaadami dai mait^Λaagai is^Λma duucaí g^Λnt^Λt^Λgituagi dai camaisoimaasi ivuaadagi —ast^Λd^Λdai ^ΛSuusi.

⁸ Daid^Λ ^ΛSuusi it^Λd^Λdai ^Λp^Λ:

—Si^Λp^Λ amo ooqui viaacagi ^Λgai ali baivustaama piisu dai sib^Λ v^Λaajagi ^Λmoco siaad^Λr^Λ maicuudana ^Λgai ^Λmo cuudagi dai voiscana dai c^Λga g^Λtaatacai gaagana asta siuu duucu t^Λ. ⁹ Dai t^Λgacai ^Λmpaidagi g^Λaaduñi dai pot^Λd^Λdagi: “Giñ^Λmadu av^Λr baig^Λn^Λliada casiant^Λ ^Λtumiñsi ismaac^Λd^Λ sib^Λ v^Λaatadai aan^Λ”. ¹⁰ Aan^Λ ang^Λnaagidi sai poduucái ^Λp^Λ ali^Λ baig^Λn^Λlidiña Diuusi t^Λt^Λaañicarud^Λ ^Λmo soimaasi ivuaadamic^Λd^Λ si^Λascad^Λ ^Λma duucaí g^Λt^Λgituagi ^Λgai dai camaisoimaasi ivuaadagi —ast^Λd^Λdai ^ΛSuusi.

¹¹ Daid^Λ ^ΛSuusi pot^Λd^Λdai ^Λp^Λ:

—^Λmo c^Λali maamaracatadai gooca c^Λc^Λali, ¹² taid^Λ ^Λgooquiardad^Λ pot^Λd^Λdai g^Λooga: “Giñooca giñmaacañi g^Λvustuidaga si^Λasi giñajaga”, ast^Λd^Λdai. Taid^Λ ^Λoogad^Λ maa g^Λvustuidaga si^Λasi aacatadai. ¹³ Tai bo chi^Λqui tasaic^Λd^Λ ^Λmarad^Λ gooquiardad^Λ ^Λmpagi v^Λasi g^Λvustuidaga dai daivunu ii m^Λcasí ^Λmai d^Λv^Λr^Λia^Λr^Λ, dai ami v^Λasi soimaasi^Λr^Λ siaa doodai g^Λvustuidaga. ¹⁴ D^Λmos aid^Λsi cav^Λasi siaa doodai ^Λgai tai divia g^Λ biuugigai ami d^Λv^Λr^Λia^Λr^Λ, vai ^Λgai bibiuugai. ¹⁵ Dai amaasi gaagamu aa duiñdagai ^Λmo c^Λali ami d^Λv^Λr^Λia^Λr^Λ oidacami ^Λmadu, tai ^Λgai ootoi sai nuucadana tataisoli. ¹⁶ Tascoña ^Λlilitadai ^Λuuparai iibiad^Λc^Λd^Λ ismaac^Λd^Λ cuaadatadai ^Λtataisoli dai tomali

amaadutai maibibiditadai tomalaachi. ¹⁷ Tai amaasi divia t_Λgitoidad_Λ dai _Λgai pov_{ΛΛ}li: “Mos_{ΛΛ} muidu giñoo_{ca} quiidi_Λr_Λ pipiooñi vai v_{ΛΛ}sc_Λr_Λ babaivitoc_Λi cuaadagai, dai aan_Λ tanai cayooga muu biuugimucai. ¹⁸ Imimu aan_Λ giñoo_{ca} quidi_Λmu dai pot_{ΛΛ}damu: Giñoo_{ca}, soimaasi idui aan_Λ Diuusi vui dai aapi g_Λvui, ¹⁹ camaiviaa aan_Λ s_{ΛΛ}licami siarg_Λmaracagi, tomasi _Λmoco g_Λp_Λiooñiga duuc_Λi giñ_Λijada aapi ist_{ΛΛ}damu aan_Λ”, as_{ΛΛ}lidi. ²⁰ Dai amaasi voy_Λr_Λ c_Λquiva dai ii g_Λooga quidi_Λmu.

Dai quiaa m_{ΛΛ}casd_Λr_Λ im_Λi tai t_{ΛΛ} _Λoogad_Λ dai aayi so_Λliaragai t_{ΛΛ}gacai g_Λmara dai m_{ΛΛ} dai m_{ΛΛ} vuid_Λr_Λ aayi dai coomitu dai usupi. ²¹ Taid_Λ amarad_Λ pot_{ΛΛ}adai g_Λooga: “Giñoo_{ca}, soimaasi idui aan_Λ Diuusi vui dai aapi g_Λvui, camaiviaa aan_Λ s_{ΛΛ}licami siarg_Λmaracagi”, ast_{ΛΛ}adai. ²² D_Λmos _Λoogad_Λ pot_{ΛΛ}adai g_Λp_Λipiooñiga: “Otomav_Λr vuvaida c_Λc_{ΛΛ}g_Λduc_Λdioma yuucusi dai aadida dai daasdavurai _Λmo aniyu novi_Λr_Λ, dai aadidavurai sasapatusi _Λp_Λ. ²³ Dai v_Λaapavurai _Λvaaca mara gi_Λc_Λdioma dai muua t_Λtaid_Λ iduñi vagimi. ²⁴ Idi giñ_Λmara casi _Λrmu_Λquiad_Λcatadai dai _Λpamu duaaca casi _Λrsib_Λ imiad_Λcatadai goovai t_Λtai _Λpamu t_{ΛΛ}”, as_Λcaiti _Λoogad_Λ daid_Λ idui vagimi.

²⁵ Vaid_Λ amarad_Λ g_Λduc_Λdioma d_Λjiana aim_Λraitadai dai aid_Λsi divia _Λgai cayoga aijimitadai quii dai cai iivaragai dai tuutudac_Λdami. ²⁶ Dai amaasi vaí _Λgai amaadutai _Λg_Λg_{ΛΛ}li dai t_Λcacai astumaasi _Λp_Λduitadai. ²⁷ Taid_Λ _Λg_{ΛΛ}li pot_{ΛΛ}adai: “Casi atdivia g_Λsucuuli casc_Λd_Λ g_Λooca gatajai muaragai _Λvaaca mara gi_Λc_Λdioma c_{ΛΛ}gac_Λr_Λ diviacai _Λgai dai maicoocotugaitai”, ast_{ΛΛ}adai _Λg_{ΛΛ}li. ²⁸ D_Λmos _Λsi_{ΛΛ}gid_Λ s_{ΛΛ}lic_Λd_Λ baamu, dai maitip_Λlidadai isvaquiagi taid_Λ _Λoogad_Λ vuusai dai goguama oí sai vaac_Λna. ²⁹ Tai _Λgai pot_{ΛΛ}adai g_Λooga: “Aapi c_{ΛΛ}ga maat_Λ iscamui uumigi vaa g_Λsoi aan_Λ dai v_{ΛΛ}sc_Λr_Λ g_{ΛΛΛ}gidiña pai tomali _Λmo imidagai maiquiaa giñoidi tomali _Λmo sivatu is_{ΛΛ}madu iduñia aan_Λ vagimi giñ_Λaduñi. ³⁰ D_Λmos sivi diviacai g_Λmara ismaac_Λd_Λ soimaasi_Λr_Λ siaa doodai g_Λtumiñsiga ooqui taatacaligami _{ΛΛ}madu p_Λtai muí _Λvaaca mara gi_Λc_Λdioma”, ast_{ΛΛ}adai _Λmarad_Λ g_Λduc_Λdioma g_Λooga. ³¹ Amaasi _Λoogad_Λ pot_{ΛΛ}adai: “Giñ_Λmara aapi v_{ΛΛ}sc_Λr_Λ giñ_{ΛΛ}madu daacana dai v_{ΛΛ}si istumaasi viaa aan_Λ v_{ΛΛ}si _Λraapi g_Λv_{ΛΛ}tar_Λ. ³² D_Λmos sivi s_{ΛΛ}lic_Λd_Λ g_Λaagaitadai isiduñia aat_Λm_Λ vagimi dai baig_Λr_Λliadagi, g_Λsucuuli ismaac_Λd_Λ casi _Λrmu_Λquiad_Λcatadai _Λpamu duaaca casi _Λrsib_Λ imiad_Λcatadai t_Λtai _Λpamu t_{ΛΛ}”, ast_{ΛΛ}adai _Λoogad_Λ g_Λmara —ast_{ΛΛ}adai _ΛSuusi _Λoodami.

16

¹ Daid_Λ _ΛSuusi pot_{ΛΛ}adai _Λp_Λ g_Λmamaat_Λrdamiga:

—Oidacatadai _Λmoco gaaamu g_Λv_Λiidacami dai viaacatadai mui pipiooñi dai _Λmoco _Λp_Λpipiooñi t_Λaan_Λdamigad_Λ. Dai amaasi maí _Λaamud_Λ si_Λp_Λpipiooñi t_Λaan_Λdamigad_Λ siaa vuiididi vustuidad_Λ. ² Amaasi _Λaamud_Λ vaí dai pot_{ΛΛ}adai: “¿Tumaasi idi m_Λsmaac_Λd_Λ giñ_Λaagidi p_Λsaid_Λ ivueeyi? Giñ_Λaagidañi p_Λstumaasi idui aapi vaa giñ_Λvustuidagac_Λd_Λ casiap_Λ mait_Λrgiñ_Λtaañicaruca agai”, ast_{ΛΛ}adai _Λaamud_Λ. ³ Amaasi _Λp_Λpipiooñi t_Λaan_Λdamigad_Λ aduuc_Λi g_Λt_Λgito: “¿Istuma duuñimu aan_Λ giñ_Λvuusaidacai giñ_Λamu idi aa duiñdagiañ_Λd_Λr_Λ? Maiguvuca aan_Λ isaata v_Λaadagi d_Λjiana, dai siaa _Λrai aan_Λ isgataan_Λdagi oidicami. ⁴ Casian maat_Λ istuma duñiagi dai viaacagi sioor_Λ giñ_Λmiaad_Λgidagi iñ_Λsi_{ΛΛ}scad_Λ maiviaaca aan_Λ aa duiñdagai”, as_{ΛΛ}lidi. ⁵ Amaasi vaí mos_{ΛΛ}madutai ismaac_Λd_Λ vupuaatulditadai _Λaamud_Λ. Dai t_Λcacai _Λp_Λgadad_Λ dai pot_{ΛΛ}adai: “¿P_{ΛΛ}si v_Λaatuldi aapi giñ_Λamu?” ast_{ΛΛ}adai. ⁶ Tai _Λgai aa noragi dai pot_{ΛΛ}adai: “_Λmo siento vopoti giigi”, ast_{ΛΛ}adai. Taid_Λ _Λt_Λaan_Λdami pot_{ΛΛ}adai: “Tanai daja siaaco oojisi p_Λsi_{ΛΛ}si v_Λaatuldi. B_Λiñi dai siaa duaada dai _Λpamu ooja dai poduuc_Λi ooja p_Λsai altaajucami siento v_Λaatuldi”, ast_{ΛΛ}adai. ⁷ Amaasi vaí _Λgai _Λmai dai pot_{ΛΛ}adai: “¿Aapio p_{ΛΛ}si v_Λaatuldi?” ast_{ΛΛ}adai. Tai _Λgai pot_{ΛΛ}adai: “_Λmo baimocoroi t_Λligi”, ast_{ΛΛ}adai. Taid_Λ _Λt_Λaan_Λdami pot_{ΛΛ}adai: “Tami daja siaaco oojisi p_Λsi_{ΛΛ}si v_Λaatuldi. B_Λiñi dai siaa duada dai _Λpamu ooja dai poduuc_Λi ooja p_Λsai ali maaco coobai v_Λaatuldi”, ast_{ΛΛ}adai.

tuduid Δ aapi, c Δ liodami Avraa \tilde{n} i, pai ootosa goLázar \tilde{u} gi \tilde{n} oo \tilde{c} a quiidiamu, ²⁸ ami siaaco daraaja taama gi \tilde{n} susuuculi dai gi \tilde{n} siisi Δ gi vai aagidana goovai isducatai maidadiagi Δ gai Δ pp Δ tami siaaco mos Δ soimaasi gataatamai”, ast Δ adai. ²⁹ D Δ mos Δ Avraa \tilde{n} i pot Δ adai: “ Δ gai viaa Δ gai ismaac Δ ooja Moseesacaru Δ madu Diuusi \tilde{n} i \tilde{n} iooquituldiadamigad Δ , vai Δ g Δ iditai ca Δ cana”, ast Δ adai Avraa \tilde{n} i. ³⁰ Taid Δ Δ g Δ viidac Δ da aa noragi dai pot Δ adai: “Da \tilde{n} i aapi Avraa \tilde{n} i, siaad Δ Δ g Δ idana Δ gai Avraa \tilde{n} i d Δ mos isimiagi Δ maadutai coidad Δ saagidai \tilde{n} d Δ m Δ ca siaaco daraaja Δ gai poduuc Δ gia Δ ma duuc Δ g Δ nt Δ gituan tada Δ gai dai camaisoimaasi ivuaadagi”, ast Δ adai. ³¹ D Δ mos Δ Avraa \tilde{n} i pot Δ adai: “Is-mai Δ gida Δ liada Δ gai Δ Moseesacaru Δ madu Diuusi \tilde{n} i \tilde{n} iooquituldiadamigad Δ poduuc Δ Δ pp Δ siaad Δ Δ g Δ idana Δ gai tomasi Δ maadutai duaacagi coidad Δ saagidai \tilde{n} d Δ ”, ast Δ adai Δ Avraa \tilde{n} i —ast Δ adai Δ Suusi Δ fariseo.

17

¹ Amaasi Δ Suusi pot Δ adai g Δ mamaat Δ rdamiga:

—V Δ asc Δ ra o Δ dacamu istumaasi isducatai soimaasi ivuaadagi oodami d Δ mos si Δ soimaa taatamu Δ gai ismaac Δ soimaasi idui \tilde{n} tulda Δ liada oodami. ² Siom Δ Δ rc Δ gai Δ gai v Δ atar Δ m Δ scusivuana vulidagi Δ mo mauturui dai g Δ suudar Δ daitudagi baiyoma issoimaasi idui \tilde{n} tuldada Δ gai Δ maadutai idi ismaac Δ utudama vaavoitu. ³ C Δ gav Δ g Δ nt Δ gitoca aapim Δ is Δ maadutai soimaasi idu \tilde{n} ia g Δ vui aagidavurai aapim Δ Δ gai issoimaasi idui Δ gai g Δ vui. Dai is Δ ma duuc Δ g Δ gituagi Δ gai dai camaisoimaasi ivuaada agadagi oig Δ davurai. ⁴ Tomasi muiyoco soimaasi g Δ vuiidiada Δ gai dai v Δ asi vuidag Δ didivadagi dai povai g Δ nt Δ adagi: “Casian maipovuaadagi”, v Δ asc Δ ra g Δ aagai m Δ soig Δ ndiadiagi —ast Δ adai Δ Suusi.

⁵ Lojootosicami pot Δ adai Δ Suusi:

—G Δ rsoi \tilde{n} a \tilde{n} i t Δ tai vaamioma vaavoituda aat Δ m Δ —ast Δ adai.

⁶ Amaasi Δ Suusi pot Δ adai:

—Isviaacamudai aapim Δ tomasi l Δ chi vaavoidaragai tomasi Δ pan Δ asi isuiduru Δ mo caid Δ coravi istutiadamudai aapim Δ ispot Δ adagi idi iigosi: “G Δ vai \tilde{n} cuma \tilde{n} i dai g Δ suudar Δ c Δ quiva”, idi iigosi gia g Δ ndiadiadiagi —ast Δ adai Δ Suusi.

⁷ Is Δ maadutai aapim Δ viaacagi Δ mo pioo \tilde{n} i vai Δ gai gasicuandagi d Δ jiana si Δ pp Δ nuucadacagi vustaqui, dai siuu duucu divia Δ gai \tilde{z} bais pot Δ adana aapim Δ giimi dai gauga? ⁸ Maipot Δ dan tada aapim Δ baiyoma pot Δ dan tada aapim Δ : “Baigi tua gocuaagi nai aan Δ gaugiagi quiaa pai gooqui Δ gauga aapi”. ⁹ \tilde{z} Bais Diuusi Δ nam Δ quidana t Δ dana aapim Δ Δ pioo \tilde{n} i iduuc Δ Δ gai m Δ stumaasi t Δ jai? Cho lien Δ . ¹⁰ Poduuc Δ aapim Δ Δ pp Δ m Δ si Δ scad Δ naatuagi v Δ asi istumaasi ismaac Δ g Δ nt Δ aan Δ Diuusi, g Δ aagai m Δ spot Δ adagi: “Aat Δ m Δ Δ pan ducami tomastuma pipioo \tilde{n} i idui aat Δ m Δ mos Δ caasi istumaasi viaacatadai isidu \tilde{n} ia g Δ scad Δ ” —ast Δ adai Δ Suusi.

¹¹ Dai apiaim Δ itadai Δ Suusi Jerusaleenamu Δ mapiad Δ Δ rSamaalia dai ajad Δ Δ rGalilea tai Δ gai Δ rana s Δ ali daivusai. ¹² Dai a Δ c Δ Δ gai Δ mo Δ map Δ c Δ vai vuid Δ iim Δ itadai baivustaama c Δ c Δ li ismaac Δ viaacatadai Δ coocodagai ismaac Δ duvaldi gatuucuga d Δ mos bai m Δ casd Δ guuquiva Δ gai ¹³ dai iji \tilde{n} a daid Δ icaiti:

—Suusi mamaat Δ tuldiadami soigi g Δ lda aat Δ m Δ —asc Δ iti Δ c Δ li.

¹⁴ Dai aid Δ si t Δ Δ Suusi pot Δ adai:

—Iimivurai dai m Δ vuid Δ guuquiva Δ papaaligad Δ Δ judid \tilde{u} —ast Δ adai Δ Suusi.

Dai aid Δ si iim Δ itadai Δ gai todian duuc Δ duduaadicami vii. ¹⁵ Amaasi Δ maadutai Δ gai most Δ iscadueyi aa g Δ dai i \tilde{n} aquitadai siaa duutudaimi Diuusi. ¹⁶ Dai g Δ tootonac Δ

cΛquiva ΛSuusi vuidΛrΛ dai dΛvΛΛrapi cuiqui dai potΛtΛdai: “DiuusiatΛnamΛquidana”, astΛtΛdai. Dai idi cΛΛli ΛrSamaaliΛrΛ oidacamicatadai. ¹⁷ Amaasi ΛSuusi pocaiti:

—¿Bais maivΛΛ baivustaama dudueeyi? ¿Siaaco daraaja Λгаа tuustaama? ¹⁸ MosΛca idi ismaacΛdΛ maitΛrjudíu aa gΛi dai siaa duutuda agai Diuusi —ascaiti ΛSuusi.

¹⁹ Dai amaasi potΛtΛdai Λgai ΛcΛΛli:

—CΛquivañi dai imΛda. Giñvaavoitu aapi cascΛdΛ dueeyi —astΛtΛdai ΛSuusi.

²⁰ TaidΛ Λfariseo tΛcacai ΛSuusi sΛΛscadΛ Λgai sigatΛaanΛda agai Diuusi tami oidigi daama, taidΛ ΛSuusi aa noragi dai potΛtΛdai:

—SiΛΛscadΛ gataaanΛdagi Diuusi tami maitΛrΛmo istumaasi ismaacΛdΛ maasi.

²¹ Maita povΛcaitiada agai: “Tamia daja”, siΛΛpΛ “MΛΛca daja”; Diuusi catanai gΛnsaagida gataaanΛi —astΛtΛdai ΛSuusi.

²² Dai amaasi potΛtΛdai ΛSuusi gΛmamaatΛrdamiga:

—Aimu istuigaco aapimΛ ipΛliadamu isgatΛaanΛda aanΛ ismaacΛdΛ viaa Λmo sΛΛlicami tami tomasi Λmo tasai dΛmos maiaimu amaasi. ²³ Dai aa povΛntΛtΛadamu: “Tamia daja”, siΛΛpΛ “MΛΛca daja”. DΛmos maitavΛr ajiopada, tomali maioidatucuda. ²⁴ Poduucai ismaascana siΛΛscadΛ vΛpΛdocΛdagi oidigi pomaascamu siΛΛscadΛ ajiagi istuigaco diviagi aanΛ ismaacΛdΛ viaa Λmo sΛΛlicami. ²⁵ DΛmos ΛpΛga viaa aanΛ issΛΛlicΛdΛ soimaa taatagi, daidΛ Λoodami sivi oidacami gajiaadΛrΛ giñviaamu.

²⁶ Poduucai isducatai ΛpΛdui aidΛsi oidacatadai ΛNoee, poduucai ΛpΛduuñimu ΛpΛ siΛΛscadΛ cadivia iñaaagada aanΛ ismaacΛdΛ viaa Λmo sΛΛlicami. ²⁷ Λoodami gacuaadana dai gayΛΛdana, dai cuucuntaiña, dai gamamaacaiña gΛnmaamara ooqui mΛsai ooñtaiña, asta aidΛ uucami sivaa ΛNoee gΛvaarcugΛrΛ tai sΛΛlicΛdΛ tΛvΛpi duudu tai vΛΛsi Λoodami coi. ²⁸ Dai poduucai ΛpΛdui ΛpΛ aidΛsi oidacatadai ΛLota Λoodami gacuaadana, dai gayΛΛdana, dai gasaapΛdaiña dai gaagaraiña, dai gaΛsaiña, daidΛ ivuaadana baabaqui. ²⁹ DΛmos aidΛsi ii ΛLota SodoomaiñdΛrΛ tai duudu tai ΛΛmadu asufre tΛvaagiaiñdΛrΛ, tai vΛΛsi oodami coi. ³⁰ Poduucai ΛpΛduuñimu ΛpΛ siΛΛscadΛ diviagi aanΛ ismaacΛdΛ viaa Λmo sΛΛlicami.

³¹ Amaasi isΛmaadutai vaaqui daama daacagi dai tuucavi viaacagi gΛvustuidaga maitΛaagai istΛvañiagi Λgai dai vuvaidagi, dai isΛmaadutai dΛjiana aimΛrdagi maitΛaagai isimiagi Λgai gΛquiiyamu. ³² GΛntΛgitovurai Lota ooñigadΛ isducatai muu vaamioma oigΛdatai gΛvustuidaga tami oidi daama siDiuusi. ³³ SioorΛ mostΛtΛgitodagi isducatai cΛΛgacΛrΛ oidacagi tami oidigi daama Λgai tomali Λmo istumaasi maiviaacamu gooquiΛrΛ, dai sioorΛ maitΛtΛgitodagi mosΛcaasi isducatai cΛΛgacΛrΛ oidacagi tami oidigi daama Λgai sΛΛlicΛdΛ baigΛΛliadamu.

³⁴ GΛnaagidiana sai amaasi tucarΛ goocatai abaana vΛΛtΛcamu siDiuusi bΛΛcaimu Λmoco dai ΛgΛmai viaamu. ³⁵ Dai gooca ooqui Λmapai gatuaadamu siDiuusi bΛΛcaimu Λmoco dai ΛgΛmai viaamu. ³⁶ Dai gooca cΛcΛΛli dΛjiana daraajamu siDiuusi bΛΛcaimu Λmoco dai ΛgΛmai viaamu —astΛtΛdai ΛSuusi.

³⁷ MoscaΛcai Λгаа imaasi tΛcacai dai potΛtΛdai:

—¿Vaaco ΛpΛduñia agai imaasi? —astΛtΛdai.

Tai Λgai aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—Tomasiaaco siaaco caatΛcagi baabaidi duvaligadΛ ami gΛnΛmpaidiña nunui poduucai Λrvaavoi ΛpΛ saidΛ ΛpΛduuñia agai istumaasi aagai aanΛ —astΛtΛdai ΛSuusi.

18

¹ ΛSuusi aagidi Λoodami Λmo ñiooqui cuentocΛdΛ dai aagidi sai gΛaagai ismaiugutai daanΛdagi Diuusi dai maiiibiocorΛitai. ² Dai potΛtΛdai:

—Amapacara oidacatadai amo dunucami ismaacada maisiaa duutudaitadai Diuusi dai tomali maivuama aliditadai tomali amaadutaicada. ³ Dai amaasi agai vaa davarilara oidacatadai apra amo ooqui viuudu, ismaacada cocodacatadai mai dai alia duudatai aimaraina agai adunucami quiidiamu dai potatadaina sabai baiduinana fiooqui asaayuda amadu. ⁴ Tavapi mospovuaadana agai vaid adunucami moscaana. Damos gooquilara povalli: “Tomasi maisiaa duutudai aan Diuusi dai maivuama inlidi tomali amaadutaicada, ⁵ damos idi ooqui viuudu apiagiinootuldi soinamu aan vai camaididivaitai giinootuldiina vaamioma”, ascaiti adunucami —astadai Suusi.

⁶ Dai potadai Suusi:

—Poduucai aagai adunucami maicla tuigacada. ⁷ Isbai maisoinana Diuusi apra ismaacada covai vuvaitu agai ismaacada maiugutai taanadagi soini? Isbai tavapicada soina agai? ⁸ Aan anganaagidi sai agai gia otoma soinamu. Damos siascada diviagi aan ismaacada viaa amo samicami, isbai quiaa tagimu aan oodami vaavoitudadami tami oidigi daama?

⁹ Daid Suusi aagidi mai cuento chilaquiatai vatar ismaacada sioma caga tuutiacami analidi siaa dai soiduucai nidi aga. Dai potadai:

¹⁰ —Gooa calali iji aga quiuupaigadamu judidu dai gamamada agai. Amoco arfariseocatadai dai agamai arvudamicatadai tumiñsi. ¹¹ Afariseo cacatai gamamadai dai aduucai gamamadai: “GiñDiuusiga, alia baiginlidi aan maitarapan ducamicatai aa ismaacada arsasivogami dai ismaacada arsoimaasi ivuaadami, dai ismaacada googosi anducami aan tomali maitarapan ducami idi vuudami tumiñsi. ¹² Dai aan maitacueeyi gocuaja amo caldiara, dai aa goidi aan inismaacada gamitaci”. ¹³ Damos avuudami tumiñsi baimacsdara vii dai tomali maitapalli tomali istai nanaavagi tavaagiamu, mosgavai gamoo dai pocaiti: “GiñDiuusiga soigi galda aanada aliasi arsoimaasi ivuaadami aan”, ascaiti avuudami tumiñsi. ¹⁴ Aan anganaagidi sai idi vuudami tumiñsi nora gquiyamu caigaldicami soimaascamigada dai agamai gia chio. Tomasioora ismaacada gaducada galiadagi agai maitargaducadamicamu dai sioora maigaducada galiadagi agai argaducadamicamu.

¹⁵ Dai aa oodami vuapaimi apra aali siaaco daacatadai Suusi, sai agai taatana. Damos aidasida amamaatardamigada Suusi tala imaasi, bagaidimi agai ismaacada vuaapaimi aali. ¹⁶ Damos Suusi vai gamamaatardamiga dai potadai:

—Dagitovurai vai dadana goali siaaco daja aan, dai maitavar daidiada. Ismaacada rpan ducami idi aaliducada agai agai ismaacada ajioopai maca siaaco gataanai Diuusi. ¹⁷ Aanaan samicada ganaagidi sioora iimia liada siaaco gataanai Diuusi agai gaagai siapan ducamica amo ali dai ismaipoducamica agai siaadara vaacana —astadai Suusi gamamaatardamiga.

¹⁸ Amaadutai atlaandami tacacai Suusi dai potadai:

—Mamaatatuldiadami cal tuigacada, tumaasi istutuidi aan siduniagi dai vascara oidacagi Diuusi amadu? —astadai.

¹⁹ Taid Suusi potadai:

—Mosca Diuusi cal tuiga dai tomali amo imidagai maisoimaasi ivueeyi. Dai aapi maivaavoitudai insaan arDiuusi. Mosagi pocaiti aapi ansai aan rca tuigacami dai tomali amo imidagai maisoimaasi ivueeyi. ²⁰ Aapi calga maata istumaasi gataanai Diuusi: “Maitavar googosi anducamica, maitavar gacoodada, maitavar galsiada, maitavar yaatagada aa, dai siaavar duutuada ganooga amadu gandla”, podu gataanai Diuusi —astadai Suusi.

²¹ Taid calali potadai:

—VΛasi gomaasi aan aliducatai abiaadΛrΛ ΛΛgidi —astΛtΛdai ΛCΛΛli.

²² Amaasi caΛcai ΛSuusi imaasi potΛtΛdai:

—DΛmos quiaa viΛΛga Λmo istumaasi pΛsiduñiagi, gagarañi vΛasi pΛstumaasi viaa dai oida Λsoituutuigami Λtumiñsi, dai poduucai viaacamu aapi vaamioma tΛvaagiΛrΛ. Imiñi dai poduuñi dai diviacai giñoidatucuda —astΛtΛdai ΛSuusi.

²³ Dai aidΛsi caΛ ΛCΛΛli imaasi, aliΛ soigΛΛli, aliΛsi ΛrgΛviidacamicatadai Λgai cascΛdΛ.

²⁴ Dai tΛΛgacai ΛSuusi isaliΛ soigΛΛli Λgai potΛtΛdai:

—Gia sijaiga isgΛnviiipidacami iimiagi siaaco gatΛaanΛi Diuusi. ²⁵ Sioma maisijaiga Λmo muura vΛΛtarΛ isdaivuñiagi Λmo oi dΛgadΛamu sΛΛli isΛmo gΛviidacami imiagi siaaco gatΛaanΛi Diuusi —astΛtΛdai.

²⁶ Dai Λgai ismaacΛdΛ caΛ imaasi potΛtΛdai:

—¿Vooriatai istutuidido iscΛΛgacΛrΛ vuvaquiagi? —ascaiti.

²⁷ TaidΛ ΛSuusi potΛtΛdai:

—Istumaasi oodami maitistutuidi isiduñiagi Diuusi gia istutuidi —astΛtΛdai ΛSuusi.

²⁸ TaidΛ ΛPiiduru potΛtΛdai:

—MamaatΛtuldiadami, aatΛmΛ viaa vΛasi tΛstumaasi viaacatadai, gΛoidatucuda ΛrΛliditai —astΛtΛdai.

²⁹ Amaasi ΛSuusi aa noragi dai potΛtΛdai:

—SΛΛlicΛdΛ angΛnaagidi tomasioorΛ ismaacΛdΛ viaagi gΛquii, siΛΛpΛ gΛdΛΛdΛ, siΛΛpΛ gΛsusuuculi, siΛΛpΛ gΛooñiga, siΛΛpΛ gΛmaamara iduñia Λliditai Diuusi aa duiñdadΛ, ³⁰ Λgai sioon mui viaacamu idi oidi daama dai gooquiΛrΛ ΛgΛmai oidigΛrΛ vΛΛscΛrΛ oidacamu —astΛtΛdai.

³¹ ΛSuusi Λcovai vai Λbaivustaama dan gooca gΛmamaatΛrdamiga dai potΛtΛdai:

—Siviata iimiagi JerusaleenamΛ, siaaco gΛaagai isΛpΛduñiagi vΛasi istumaasi ooja ΛDiuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ giñaagaitai aanΛ ismaacΛdΛ viaa Λmo sΛΛlicami.

³² GiñtΛΛgida magari aa sibΛadΛrΛ oidacami, dai giñparunada magari, dai soimaasi ñiooqui giñsuuligiada agai, dai giñsisiviada agai. ³³ Dai giñgΛicarsa magari, dai gooquiΛrΛ giñmuaamu, dΛmos bo vaica tasaicΛdΛ Λpamu duaacamu aanΛ coidadΛ saagidaiñdΛrΛ —astΛtΛdai ΛSuusi gΛmamaatΛrdamiga.

³⁴ DΛmos ΛmamaatΛrdamigadΛ maimaatΛ caΛ tomali Λmo istumaasi idi maasi, tomali maimaatΛcatadai Λgai istumaasi agidi ΛSuusi, goovai ΛrΛmo istumaasicatadai istumaasi maitistutuiditadai Λgai ismaatΛ caΛcagi cascΛdΛ.

³⁵ AidΛsidΛ ΛSuusi caaijimitadai JericooΛrΛ vai voi ugidiana daacatadai Λmo maiñΛadami daidΛ gataanΛitadai oidicami. ³⁶ Dai aidΛsi caΛ Λgai ismΛi iimΛdan caitimi oodami, ΛmaiñΛadami gatΛcacai astumaasi ΛpΛduitadai. ³⁷ MΛtai potΛtΛdai sai amui imΛitadai ΛSuusi NasareetΛrΛ oidacΛdΛ. ³⁸ Tai Λgai iñΛ dai pocaitimi:

—Suusi Davi maradΛ soigi gΛΛlda aanΛcΛdΛ —ascaiti ΛCΛΛli.

³⁹ DΛmos Λgai ismaacΛdΛ baitΛqui iimΛitadai bagaimi sai camaiiñacaiñΛ vaamioma. DΛmos Λgai apiaiñacai dai pocaiti:

—Davi maradΛ soigi gΛΛlda aanΛcΛdΛ —ascaiti.

⁴⁰ Amaasi ΛSuusi caquiva dai ootoi sioorΛ vΛaapagi ami siaaco daacatadai Λgai. Dai aidΛmΛsi caami vΛaa taidΛ ΛSuusi tΛcacai dai potΛtΛdai:

⁴¹ —¿Tumaasi ipΛlidi aapi iñsiΛduiñda aanΛ? —astΛtΛdai.

TaidΛ ΛCΛΛli ismaacΛdΛ maiñΛaadatadai aa noragi dai potΛtΛdai:

—MamaatΛtuldiadami, nΛada iñΛlidi aanΛ —astΛtΛdai.

⁴² TaidΛ ΛSuusi potΛtΛdai:

—NΛadañi, vaavoitu aapi cascΛdΛ nΛnΛaava —astΛtΛdai ΛSuusi.

⁴³ Mospotai agai taidai ismaacada maiñaadatadai istui isnaaavagi, dai oí Suusi dai siaa duutudaimi Diuusi. Dai vasi oodami ismaacada taa imaasi siaa duutuli Diuusi.

19

¹ Taidai Suusi aayi ami Jericoora dai amui daivusquimi agai. ² Vai ami oidacatadai amo calli gaviidacami Zaqueo taagiducami, dai agai rbaitacaacamigadcatadai tumiñsi vuudami. ³ Daidai Zaqueo matia aliditadai Suusi, damos maitistutuiditadai istagiagi alia maitacavacatadai Zaqueo cascada dai oodami alia muiducatadai. ⁴ Vai agai maitatgaitadai isducatai matiagi dai amaasi baitqui maa dai tsai amo uusi tacaavacamiara voyara siaaco viaacatadai Suusi isdaivuñiagi. ⁵ Dai aidasi amui daivusquimi Suusi tacaivi nanaava dai potadai:

—Zaqueo otoma itavani boodara sivi anviasa ana isgquiyara giñuuliñagi —astadai Suusi.

⁶ Taidai Zaqueo otoma tava, dai baigalliaracada miaadagi agai Suusi. ⁷ Amaasi taagacai oodami imaasi vascatai ñiooquidimi Suusi dai pocaitimi saidai Suusi amo soimaasi ivuaadami quidiara gauuli. ⁸ Amaasi Zaqueo caquiva dai potadai Suusi:

—Dañi, mamaatatuldiadami oidamu ana soituutuigami taajucami vasi giñvustuidaga inmaacada viaa dai insiamadutai lasi ana vuirumadacai aa noragidamu ana asta macovaco vaamioma ismaacada lasi ana —astadai Zaqueo.

⁹ Taidai Suusi potadai:

—Idi calli cavaavoitu Diuusi isduucai vaavoitu aduñda Avraañicaru cascada siviati aayi callagacara vuvaidaragai idi quiyara. ¹⁰ Ana ismaacada viaa amo sallyicami divia dai gaaga inagai dai callagacara vuvaida inagai soimaasi ivuaadami agai arsibañiimiada Diuusi vatarara —astadai Suusi.

¹¹ Dai camiaanai daacatadai agai Jerusaleena daidai oodami povanlidadai iscaotoma gataanada agai Diuusi oidi daama cascada aidasi quiaa tatagitoitadai oodami ismaacada aagidi Suusi, agai aagidi amo ñiooqui cuentocada, ¹² dai potadai:

—Amo imidagai oidacatadai amo calli dai vasi laaduñda artaanaadamicatadai daidai arganviipidamicatadai. Dai maaasi ii agai amai davarara masiaaco daasa agaitadai rai dai gooquyara apamu divia agaitadai. ¹³ Dai maiquiaa imacai vai baivustaama gapipiooñiga dai vascatai amadutai maa tumiñsi dai potadai: “Aa duiñtuldavurai idi tumiñsi asta siascada divia ana”, astadai. ¹⁴ Damos agamai davarara oidacami alia calldaitadai dai imacai agai tai agaa gooquiamu ootoi chiliqui calli sai potadana: “Maitata ipalidi aatama isaapi argartaanaadamicagi”, astadai. ¹⁵ Matai vascara dai agai gataanadami duucai tai apamu nora. Amaasi acai gquiyara vai agai gapipiooñiga ismaacada vii agai tumiñsi dai maataca agai sallyiqui gamaita amadutai. ¹⁶ Lapagadada divia dai potadai: “Giñaamu, gatumiñsiga gamaita baivustaamojo vaamioma”, astadai. ¹⁷ Taidai rai aa noragi dai potadai: “Callagaduava aapiara aramo call piooñi cacalga idui aapi laachicada sivi gia gdaasamu ana caigi pai taanada baivustaama quiqui”, astadai. ¹⁸ Tai gooquyara divia amai dai potadai: “Giñaamu, gatumiñsiga gamaita taamojo vaamioma”, astadai. ¹⁹ Taidai laamudaa noragi dai potadai: “Aapi arcaigicamu ara dai taanadamu taama quiqui”, astadai. ²⁰ Tai gooquyara divia amai dai potadai: “Giñaamu, tanai daja gatumiñsiga giñpañiitugara vuraca ana dai baidasaca. ²¹ Gallabani ana. Maata ana isalia oomaliga aapi cascada. Dai maita aata vueeyi dai vascara vuuyi tumiñsi, dai aa gallsituldi pai aapi mosvuuyi yoovisicami”, astadai. ²² Amaasi rai potadai: “Aapiara aramo piooñi maicall tuigacami. Gañiooquicada maata ana isaapi araduñi dai maicall dui. Iscaatacatadai aapi siaana aroomaligami dai ismaitaata vueeyi

aanΛ dai vΛascara vuuyi tumiñsi dai isaa giñsitudi dai isaanΛ mosvuuyi yoovisicami. ²³ CamaatΛcatadai aapi ζtuipasi maitamaa gotumiñsi sibΛacoga mΛsiaaco gamaitΛmudai vaamioma Λtumiñsicada simuiyoma vuimudai aanΛ diviacai?” astatadai aamudΛ. ²⁴ Amaasi potatadai Λgai Λгаа ismaacada ami daraajatadai: “Baivurai gotumiñsi dai maaca Λgai ismaacada viaa baivustaama”, astatadai araí. ²⁵ Tai Λgai potatadai: “Garaamu, Λgai caviaa baivustaama”, astatadai. ²⁶ TaidΛ araí aa noragi dai potatadai: “AanΛ angΛnaagidi sai ismaacada viaa vaamioma gΛmaacai dai ismaacada maiviaa gΛvoopoidi tomasi Λlaachi ismaacada viaaca Λgai. ²⁷ Dai Λoodami ismaacada giñvui vΛata dai maitipaliditadai isiartΛaanΛdamica aanΛ, vuaapavurai dai giñvuitapi cooda”, astatadai araí gΛpipioñiga.

²⁸ Dai amaasi caagacai ΛSuusi imaasi Λpamu apiaimΛitadai Jerusaleenamu. ²⁹ Dai aidasi caajimitadai ΛSuusi Betapagiara dai Betaaniara miaanai Λgiidi siaaco Oliivosi tΛagidu, ΛSuusi ootoi gooca gΛmamaatardamiga, ³⁰ dai potatadai:

—Imivurai mΛa aali quiiquiara ismaacada miaaga tabiaadara dai aΛcai tΛagimu aapimΛ Λmo asñiitu vulicami ismaacada tomali Λmaadutai maiquiaa dadaΛjai vΛrai uupana dai vuaapa. ³¹ Dai isΛmaadutai gΛntacacagi mΛstuisi uupasai vΛrai potΛada ansai aanΛ tΛgito —astatadai ΛSuusi gΛmamaatardamiga.

³² Amaasi Λmamaatardamigada iji dai tΛa vΛasi isducatai aagidi ΛSuusi. ³³ Dai aidasi uupasaitadai Λgai Λasñiitu taidΛ Λsoigacami tΛcacai dai potatadai:

—ζTuimasi uupasai goasñiitu? —astatadai.

³⁴ Tai Λgai aa noragi dai potatadai:

—ΛmamaatΛtuldiadami tΛgito cascada —astatadai.

³⁵ Amaasi baidadai Λgai Λasñiitu ΛSuusi, dai asñiitu daama darai gΛnsosua dai daama daí ΛSuusi. ³⁶ Dai aidasi asñiitu daama imΛitadai ΛSuusi Λoodami voiyara Λligaimi gΛnsosua. ³⁷ Dai aidasi camiaadimi Λgai coidama gΛasacara ΛOliivosi giidiaiñdara, vai vΛascatai Λvaavoitudadami ismaacada oiditadai iñaquimi baiganΛliatugaitai dai siaa duutudaimi Diuusi vΛasi Λismaacada gΛgarducamicada ismaacada tΛatadai Λgai. ³⁸ Dai pocaitimi:

—Diuusi aliΛ cΛagacara nΛidi goovai ismaacada divia Diuusi guvucadadΛcadΛ. VΛascatai gΛniibΛstacan tada tΛvaagiara aatΛmΛ aliΛ siaa duutudai Diuusi —ascaitimi Λvaavoitudadami.

³⁹ Amaasi Λmoco Λfariseo ismaacada Λoodami saagida daraajatadai potatadai Λgai ΛSuusi:

—MamaatΛtuldiadami bagaidañi gΛmamaatardamiga —astatadai.

⁴⁰ DΛmos ΛSuusi aa noragi dai potatadai:

—AanΛ angΛnaagidi sai isidi maiiñacadagi sΛlicada goojodai iñacadamu —astatadai ΛSuusi.

⁴¹ Dai aidasi caajimitadai Λgai Jerusaleenara dai tΛagacai Jerusaleena ΛSuusi sosua Λoidacamicada ⁴² dai pocaiti:

—Gia ipΛlidi aanΛ issivi maata caΛcagi gooidacami isducatai istutuidi isgΛniibΛstacan tadacagi dΛmos maitistutuidi goovai ismaata caΛcagi. ⁴³ Aimu istuigaco sicolimagi sasaayuda dai sicoli curartamu, dai vΛasi aipadara cocodamu, ⁴⁴ vΛasi dΛvΛarapi suligamu dai coodamu dai vΛasi Jerusaleenara maiviimu tomali Λmo odai Λmai daama. Aidasi diviji aanΛ ismaacada arDiuusi tai maitiñmiaadagi gooidacami cascada —ascaiti ΛSuusi.

⁴⁵ Amaasi ΛSuusi vaa ΛgΛa quiuupaigadara judidú dai vuvaitu ismaacada ami gagaa-garaitadai dai ismaacada gasaapΛdaitadai, ⁴⁶ dai potatadai:

—Diuusi ñiooquidar^{ra} pocaiti: “Giñquiiavar mamadaragai v^{la}tar^{ra}”. Mai aapim^a t^{la}jogad^a ^{la}ssivogami duuc^ai n^{la}idi —ast^{la}t^{la}dai ^{la}Suusi.

⁴⁷ ^{la}Suusi v^{la}as tasai gamamaat^{la}tuldiña Diuusi ñiooquid^a ^{la}g^{la} quiuupaigad^{ra} judidíu, d^{la}mos ^{la}bait^{la}guucacamigad^a ^{la}papaaligad^a judidíu ^{la}madu ^{la}mamaat^{la}tuldiadami Diuusi s^{la}licamigad^a, dai ^{la}madu ^{la}dudunucamigad^a ^{la}oodami gaagaitadai isducatai muaagi ^{la}Suusi. ⁴⁸ D^{la}mos v^{la}asi ^{la}oodami c^{la}ga g^{la}nt^{la}gito ca^{la}catadai iscaiti ^{la}Suusi casc^{la}d^a mait^{la}gaitadai ^{la}gai isducatai muaagi.

20

¹ ^{la}mo imidagai ^{la}g^{la} quiuupaigad^{ra} judidíu daacatadai ^{la}Suusi dai mamaat^{la}tulditadai ^{la}oodami Diuusi ñiooquid^a ^{la}madu c^{la}gac^{ra} vuvaidaragai, tai ami dada ^{la}bait^{la}guucacamigad^a papaaligad^a ^{la}judidíu ^{la}madu ^{la}mamaat^{la}tuldiadami Diuusi s^{la}licamigad^a, ^{la}madu aa bait^{la}guucacami, ² dai pot^{la}t^{la}dai ^{la}gai ^{la}Suusi:

—G^{ra}agidañi, ¿tuma s^{la}licamic^{la}d^a pomaasi ivueeyi aapi? ¿Toora g^{la}maa gos^{la}licami? —ast^{la}t^{la}dai.

³ Amaasi ^{la}Suusi pot^{la}t^{la}dai:

—Aan^{la}n ^{la}pa g^{la}nt^{la}cacagi ^{la}mo istumaasi v^{ra}i giñaagida: ⁴ ¿Toora ootoi ^{la}Vuaana sai gavapaconana? ¿Diuusi oodami sio? —ast^{la}t^{la}dai ^{la}Suusi.

⁵ D^{la}mos v^{la}asi ^{la}bait^{la}guucacami ^{la}gi aipaco g^{la}naatagidimi dai pocaiti:

—¿Ist^{la}damu aat^{la}m^a? Ispot^{la}da aat^{la}m^a sai Diuusi ootoi goovai otoma g^{ra}aa noragidamu dai pov^{ra}t^{la}damu: “¿Tuimasi maivaavoitu?” ⁶ Dai ispot^{la}da aat^{la}m^a sai oodami ootoi, v^{la}scatai gooodami garcoodian tada ojoodaic^{la}d^a, v^{la}scatai goovai s^{la}lic^{la}d^a vaavoitudai si^{la}Vuaana ^{ra}Diuusi ñiooquituldiadamigad^a —ascaiti ^{la}bait^{la}guucacami.

⁷ Dai amaasi aa noragi ^{la}gai ^{la}Suusi dai pot^{la}t^{la}dai sai maimaata sioora ootoi ^{la}Vuaana sai gavapaconana. ⁸ Amaasi ^{la}Suusi pot^{la}t^{la}dai:

—Tomali aan^{la}n mait^{la}naagidagi istuma s^{la}licamic^{la}d^a ivueeyi aan^{la} imaasi —ast^{la}t^{la}dai ^{la}Suusi.

⁹ Amaasi ^{la}Suusi g^{la}aagacai aagidi ^{la}oodami, dai aagidi ^{la}mo ñiooqui cuentoc^{la}d^a dai pot^{la}t^{la}dai:

—Oidacatadai ^{la}mo c^{la}li ismaac^{la}d^a ^{la}i uuvasi g^{la}d^{la}v^{la}ragana, dai gooqui^{ra} taajucamic^{la}d^a maa ^{la}gai aa oodami g^{la}asi dai ii abiaad^{ra} sib^{la}aco dai t^{la}v^{ra}pi daja. ¹⁰ Dai aid^{la}si aayi yoovaragai ^{la}gai ootoi ^{la}moco g^{la}p^{la}ioñiga sai taan^{la}na ^{la}gai ^{la}oodami ^{la}yoovi si^{la}si a^{la}catadai, d^{la}mos ^{la}oodami g^{la}icacarai dai soi doodai dai ootoi maimaacacai istumaasi.

¹¹ Amaasi ^{la}tuidacami ootoi ^{la}mai pioñi, m^{la}tai ^{la}gai ^{la}pa ali^a soimaasi ñiooqui aagidi dai g^{la}icacarai dai ootoi maimaacacai istumaasi aagaimi ^{la}gai. ¹² Daid^a ^{la}tuidacami ootoi ^{la}mai, d^{la}mos ^{la}oodami ali^a soi doodai ^{la}gai ^{la}pa dai aadaji.

¹³ Dai cagooqui^{ra} pocaiti ^{la}tuidacami ^{la}d^{la}v^{la}rai: “¿Isducatai iduuñimu aan^{la}? Ooto-samu aan^{la} giñmara tomasi ali^a oig^{la}dai aan^{la}, siaad^{ra} maisiaa duutudadan tadacana ^{la}gai siuu duucu t^{la}giagi”, ascaiti ^{la}c^{la}li. ¹⁴ D^{la}mos aid^{la}sid^a ^{la}aata v^{la}adami t^{la} g^{la}mo marad^a aipaco g^{la}naatagidimi dai pocaiti: “Idi ^{la}gai ismaac^{la}d^a ^{ra}tuidacamica ^{la}gai oogad^a vustuidad^a g^{la}aagai t^{la}smuaagi dai poduuc^ai aat^{la}m^a ^{ra}tutuidacamicamu”, ascaiti ^{la}aata v^{la}adami. ¹⁵ Dai amaasi vuusaitu ami d^{la}jiañ^{ra} dai muaa. Amaasi ^{la}Suusi t^{la}cacai ^{la}oodami dai pot^{la}t^{la}dai:

—¿Isduuñimu ^{la}d^{la}v^{la}rai tuidacami ^{la}aata v^{la}adami? ¹⁶ Divimu ^{la}gai dai coodimu dai maaquimu ^{la}d^{la}v^{la}rai aa oodami —ast^{la}t^{la}dai ^{la}Suusi.

Mosca^{la}c^ai ^{la}gai imaasi maí is^{la}gai aagadam^a ^{la}lidi ^{la}Suusi casc^{la}d^a pocaiti ^{la}gai:

—Diuusi maidagitona ispo^{va} duñiagi —ascaiti.

¹⁷ D^{la}mos ^{la}Suusi vui n^{la}lava dai pot^{la}t^{la}dai:

—¿Tɔiya ʌlidi idʌ goovio ismaacʌdʌ oojisi Diuusi ñiooquidarʌ siaaco pocaiti?:
ʌodai ismaacʌdʌ gajiaadarʌ viaa ʌbaabaquitadami sivi ʌgai ʌrʌgai ismaacʌdʌ vaamioma
gʌagai ʌvaaqui vʌtarʌ.

Asduu oojisi Diuusi ñiooquidarʌ. ¹⁸ Tomasioorʌ ismaacʌdʌ utuvagi ʌodiarʌ moslalachi
daivamu, dai isʌodai daama gʌsiagi ʌmai ʌgai mosʌtuisamu —astʌdai ʌSuusi.

¹⁹ ʌbaitʌguucacamigadʌ ʌpapaaligadʌ judidíu ʌmadu ʌmamaatʌtuldiadami Diuusi
sʌʌlicamigadʌ ipʌlidadai isaidʌ otoma bʌjiagi ʌSuusi, cʌʌga maatʌcatadai ʌgai isʌgai
vʌtarʌ aagaitadai ʌSuusi ʌcuento cascʌdʌ, dʌmos ʌbʌlidadai ʌgai ʌoodami. ²⁰ Dai
amaasi ootoi sioorʌ soobidacagi vai ʌgai cʌʌ tuutiacami gʌnvueeyi, dai gaagai isducatai
aagagi ʌSuusi ʌmo istumaasi istumaasi vui caatʌcagi ʌdudunucami vai poduucai tʌʌgida
ʌgai ʌdudunucami. ²¹ Cascʌdʌ tʌcacai ʌgai dai potʌdai:

—Mamaatʌtuldiadami, cʌʌ maata aatʌma sai ismaacʌdʌ gaaagidi aapi dai
gamamaatʌtuldi ʌrvaavoi. Dai maivuaama ʌlidi aapi oodamicʌdʌ siʌrgʌnviipidacami
siʌrsoitutuigami ʌpʌ, mosgamamaatʌtuldi aapi istumaasi Diuusi ipʌlidi.
²² Gʌraagidañi, ¿cʌʌgaisi tʌsaa namʌʌquiadagi ʌgʌʌ baitʌcʌacami romano cho sio?
—astʌdai.

²³ Dʌmos ʌSuusi maata tʌʌ isʌgai vuiirumada ʌlidadai dai potʌdai:

—¿Tuimʌsi giñvuiirumada ʌlidi aapimʌ? ²⁴ Giñtʌʌgidavurai aapimʌ ʌmo tumiñsi. ¿Voorʌ
moodʌ dai voorʌ tʌʌtaradʌ tumiñsiʌrʌ daja? —astʌdai ʌSuusi.

Tai ʌgaa aa noragi daidʌ itʌdai:

—ʌgʌʌ baitʌcʌacami moodʌ dai tʌʌtaragadʌava —astʌdai.

²⁵ Taidʌ ʌSuusi potʌdai:

—Maacavurai ʌgʌʌ baitʌcʌacami istumaasi ʌrtuidadʌ dai maacavurai Diuusi istu-
maasi ʌrDiuusi tuidadʌ —astʌdai ʌSuusi.

²⁶ Tai ʌgai maitistui issoimaasi ñiooquitudagi oodami vuitapi baiyoma maitʌʌ ʌgai
isducatai gʌntʌʌgituagi caʌcatai isducatai ñioocai ʌSuusi dai cascʌdʌ maiñioocacai vii.

²⁷ Dai gooquiʌrʌ iji ʌmoco ʌsaduseo siaaco daacatadai ʌSuusi. ʌsaduseo pocaiti sai
maioidaga coidadʌ duaacaradʌ cascʌdʌ potʌdai ʌgai ʌSuusi:

²⁸ —Mamaatʌtuldiadami, ʌMosesacaru oojisicami gʌrvii vai pocaiti sai ismuquiagi
ʌmo cʌʌli dai viaagi gʌooñiga maiquiaa maamatacai abaana, saidʌ ʌsucuulidʌ ʌcʌʌli
gʌagai isvʌʌnagi ʌviuudu dai maamatagi abaana ʌsiʌʌgidʌ vʌtarʌ ismaacʌdʌ muu.

²⁹ Dai ʌmo imidagai oidacatadai cuvaracami ʌmo siʌʌgʌma, ʌpʌgadadʌ ooñigai dʌmos
muu maiquiaa maamatacai. ³⁰ Amaasi ʌgooquiʌrdadʌ vʌʌna ʌviuudu, dai muu ʌpʌ
maiquiaa maamatacai. ³¹ Tai gooquiʌrʌ ʌgʌmai vʌʌna ʌgai vaa ooqui, dai muu
ʌpʌ maiquiaa maamatacai, vʌʌ cuvaracami podui dai vʌʌsi coi maimaamatacai

tomali ʌmaadutai. ³² Dai amaasi muu ʌooqui ʌpʌ. ³³ Dai duduaacacai coidadʌ
saagidaiñdarʌ, ¿ismaacʌdʌ ʌrcunadʌcamu ʌooqui vʌʌsi ʌrcuucunadʌcatadai ʌgai di?
—astʌdai ʌsaduseo.

³⁴ Amaasi ʌSuusi aa noragi dai potʌdai:

—Tami oidigi daama cʌcʌʌli dai ooqui cuucuntai dai ooñtai. ³⁵ Dʌmos ʌgai ismaacʌdʌ
Diuusi maquiagi oigaragai isiimiagi tʌvaagiamu caduduaacacai coidadʌ saagidaiñdarʌ
mʌʌca maitʌcuucuntai tomali maitʌmamacai gʌnmaamara cuucuntaragai vʌtarʌ,

³⁶ mʌʌca camaitʌcooyi cascʌdʌ. Moscaduduaacacai ʌgai ʌpan ducamica ʌgai Diuusi
tʌtʌañicarudʌ ʌgai ʌrDiuusi maamaradʌ. ³⁷ Moseesa ʌpʌ gʌrmamaatʌtuldi sai dudu-
aacarʌi coidadʌ siaaco gʌagai ʌali uusi ismaacʌdarʌ mai tai daidʌ ʌuusi maimʌi ami
gʌagai ʌpʌ sai Diuusi ʌrʌvraañicarʌ dai Isaacaru dai Jacocarʌ Diuusigadʌ. ³⁸ Dʌmos
Diuusi maitʌrDiuusigadʌ ʌgai ismaacʌdʌ ʌDiaavora ʌmadu ajioopai coocai, baiyoma
ʌrDiuusigadʌ ʌgai ismaacʌdʌ ʌgai ʌmadu ajioopai —astʌdai ʌSuusi.

³⁹ Amaasi Δ mamaat Δ tuldiadami Diuusi $s\Delta\Delta$ licamigad Δ pot Δ t Δ dai:

— $C\Delta\Delta$ ga aagai aapi mamaat Δ tuldiadami —ast Δ t Δ dai.

⁴⁰ Dai camait Δ p Δ n $\Delta\Delta$ li isvaamioma t Δ cacagi.

⁴¹ Taid Δ Δ Suusi pot Δ t Δ dai:

— ζ Ducatai pocaiti aapim Δ said Δ Δ Cristo Δ rDavi marad Δ ? ⁴² Vaid Δ Δ Davi aduucai ooja Salmosi liivrugad Δ r Δ :

Δ t Δ aan Δ dami pot Δ t Δ dai gi Δ nt Δ aan Δ damiga:

“ $G\Delta$ maaquimu aan Δ Δ mo $s\Delta\Delta$ licami ismaac Δ d Δ vaamioma nam Δ ga.

⁴³ Dai ugitudamu aan Δ $v\Delta\Delta$ si ismaac Δ d Δ $g\Delta v$ uid Δ r Δ $v\Delta\Delta$ t Δ ”.

⁴⁴ ζ D Δ mos ducatai istutuidi Δ Cristo si Δ rmarad Δ cagi Δ Davi vai Δ agi Δ Davi gi Δ nt Δ aan Δ damiga aagai? —ast Δ t Δ dai Δ Suusi.

⁴⁵ $v\Delta\Delta$ si Δ oodami ca Δ catadai aid Δ si Δ Suusi pot Δ t Δ dai $g\Delta$ mamaat Δ r Δ damiga:

⁴⁶ — $C\Delta\Delta$ gav Δ r $g\Delta$ nt Δ t Δ gitoca aapim Δ . Maitav Δ r Δ pan duucai ivuaada goma-maat Δ tuldiadami Diuusi $s\Delta\Delta$ licamigad Δ . Goovai oojoidi is $c\Delta c\Delta\Delta$ gaducami yuucustadagi, dai ip Δ lidi Δ ña m Δ s $c\Delta c\Delta\Delta$ oanadagi $g\Delta$ n v apaanamu dai viaatuldiadagi cacaayana, dai $c\Delta c\Delta\Delta$ gaduc Δ dioma daraicari Δ r Δ oojoidi isdadar Δ dagi judid Δ u quiquiupaigad Δ r Δ , dai siaaco gacuaada goovai $c\Delta c\Delta\Delta$ gaduc Δ dioma daraicari Δ r Δ oojoidi isdadar Δ dagi $\Delta\Delta$ p Δ .

⁴⁷ Dai Δ sidi Δ ña goovai $\Delta\Delta$ p Δ Δ v i piuudu baabaquid Δ dai t Δ v Δ pi gamamadai Δ ña sai n Δ lidi Δ ña Δ oodami. Goovai Δ gai ismaac Δ d Δ vaamioma soimaa taatatuldamu Diuusi —ast Δ t Δ dai Δ Suusi $g\Delta$ mamaat Δ r Δ damiga.

21

¹ Dai Δ Suusi t $\Delta\Delta$ Δ g $\Delta\Delta$ quiuupaigad Δ r Δ judid Δ u Δ g Δ n v iipidac Δ d Δ ismaac Δ d Δ tueeyi tumi Δ ñsi cajojoo Δ ñi Δ r Δ ismaac Δ d Δ r Δ $g\Delta$ Δ mpaidi tumi Δ ñsi Diuusi aa dui Δ ñdad Δ $v\Delta\Delta$ t Δ r Δ . ² Dai t $\Delta\Delta$ $\Delta\Delta$ p Δ Δ mo viuudu soitigami ismaac Δ d Δ ami cajojoo Δ ñi Δ r Δ darai goo sintaavu, ³ tai pot Δ i Δ Suusi:

— $S\Delta\Delta$ lic Δ d Δ ang Δ naagidi sai idi viuudu soitigami vaamioma da Δ is $v\Delta\Delta$ scatai.

⁴ $v\Delta\Delta$ scatai gogaa darai ismaac Δ d Δ cababaivitoc Δ i, d Δ mos goooqui soitigamicatai modai $v\Delta\Delta$ si ismaac Δ d Δ viaacatadai istuuc Δ d Δ oidacagi —ast Δ t Δ dai Δ Suusi Δ oodami.

⁵ Dai Δ madutai aagai Δ g $\Delta\Delta$ quiuupaigad Δ judid Δ u dai pocaiti sai ali Δ sigia maasi Δ quiupai Δ ojoodaic Δ d Δ sigia maascamic Δ d Δ dai aa Δ mamaasic Δ d Δ ismaac Δ d Δ aa ami darai sai sigia maascana Δ quiupaigad Δ judid Δ u. Tai amaasi Δ Suusi pot Δ t Δ dai:

⁶ —Aimu si $\Delta\Delta$ scad Δ $v\Delta\Delta$ si idi m Δ smaac Δ d Δ n Δ lidi aapim Δ $v\Delta\Delta$ si siaa $g\Delta$ duu Δ ñimu, dai maiviimu tomali ojoodai goocua daama —ast Δ t Δ dai Δ Suusi.

⁷ Tai Δ gai t Δ cacai dai pot Δ t Δ dai:

—Mamaat Δ tuldiadami, ζ $v\Delta\Delta$ scad Δ Δ p Δ du Δ ña agai imaasi? ζ Ducatai maat Δ mu aat Δ m Δ isimaasi casi Δ p Δ du Δ ña agai? —ast Δ t Δ dai Δ gai Δ Suusi.

⁸ Taid Δ Δ Suusi pot Δ t Δ dai:

— $G\Delta$ nt Δ gitov Δ r n Δ ijada, dai maitav Δ r $g\Delta$ ndagito m Δ sg Δ n v upuiirumadadagi, dadiava agai muidutai gi Δ nt $\Delta\Delta$ t Δ aaragac Δ d Δ dai pocaitiadamu Δ gai: “Aan Δ an Δ r Δ Cristo”, dai “Casiat aayi istuigaco ugitia agai oidigi”. D Δ mos maitav Δ r oidatucuda. ⁹ Dai m Δ si $\Delta\Delta$ scad Δ cajiomacagi muiyap Δ r Δ cocoodi, maitav Δ r duduaadicuda gomaasi daivu Δ ña agai $\Delta\Delta$ p Δ ga, d Δ mos maiquiaa aayi cugat Δ r Δ tas Δ r Δ .

¹⁰ Dai bod Δ r Δ apiaaatagidimi vaamioma dai pot Δ t Δ dai:

—Amo dAVAAriARΛ oidacami cocoaadamu Λmai dAVAAriARΛ oidacami. ¹¹ Dai aliΛ cavami gigivucudamu ΛΛmapACARΛ gooidigi, dai oidacamu biuugigai dai cocodagai aipacoga, dai tAVaagiARΛ duaadimudaca maascamu istumaasi dai naana maasi gAgARducami maascamu ΛpΛ.

¹² DΛmos ΛpΛga gAnsasaayu gANvuimu dai soimaasi gAntaatatuldamu, dai vaama gAntuutusada agai Λgai ATATAANΛdami vuidARΛ Λgai vaa ismaacADΛ gATAANΛi quiquiu-upaigADARΛ judidiu, dai gANmaamaisapada agai dai vaama gAntutususada agai Λrarai vuidARΛ dai moomoyi vuidARΛ giñvaavoitudaitai aapimΛ. ¹³ Amaasi tuigaco istutiaadamu aapimΛ isaagadagi Λgai vuitapi isvaavoitudai aapimΛ istumaasi gamamaatΛtuldi aANΛ. ¹⁴ Dai maibai vuaada ΛΛquiasdARΛ isducatai aa noragidagi Λgai ismaacADΛ gAPIARΛ gAnsusuuligadagi. ¹⁵ AANΛ gANmaaquimu maatADagai dai ñiooqui isducatai gANsoiña aapimΛ dai poduucai gAnsasaayu maiviaacamu isducatai gANaa noragidagi tomali maitANvui ñioocadamu. ¹⁶ Dai asta gANDΛΛDΛ dai gAnsusuuculi dai gANsiisiΛgi dai gANAaduñi aagiada agai gAnsasaayu masiaaco daraaja aapimΛ. Dai gANcooditudamu aapimΛ ΛΛmadutai. ¹⁷ Dai VΛasi oidacami gANCΛΛDadamu giñvaavoitudaitai aapimΛ, ¹⁸ dΛmos maisibΛ imimu tomali Λmo cuupai gANmooaiñdARΛ. ¹⁹ DΛmos aapimΛ api-avaavoitudadamu dai MASiΛASCADΛ dAgavuñiagi VΛasi gosoomaa taataragai gooquiarΛ VΛASCARΛ oidacamu aapimΛ Diuusi ΛΛmadu.

²⁰ MASiΛASCADΛ nΛijadagi iscasicoolimadi sandaaru JerusaleenARΛ, maatACamu aapimΛ iscaotoma VΛasi siaa gADuuñimu. ²¹ Amaasi ismaacADΛ JudeeARΛ daraajagi gΛaagai isvoopiagi gigiidiamu, dai sioora JerusaleenARΛ daraajagi gΛaagai isvuvaaquiaagi abi-aadARΛ, dai sioora dΛjiaadana ajioopadagi maitΛaagai isΛpamu iimiagi gANquiiquiamu. ²² Amaasi Λgai istuigaco soimaasi taatatulda agai Diuusi Λjudidiu ismaacADΛ vuidARΛ VΛATACagi Diuusi. Poduucai pΛduñia agai ismaacADΛ oojisi Diuusi ñiooquidARΛ. ²³ SiΛ soimaa taatamu Λooqui ismaacADΛ amaasi noonoacagi siΛpΛ viaacagi aali siisidami aliΛ oidacamu soimaa taataragai oidi daama, dai sALLicADΛ soimaasi gΛAgAVituldaragai idi oodami JerusaleenARΛ oidacami VΛATARΛ. ²⁴ ΛΛmoco coimu cocodiarΛ, dai aa sibADARΛ oidacami maamaisapicami vuimu aa dai vuucaimu. Dai ismaacADΛ maitARjudidiu gATAANΛda agai JerusaleenARΛ asta siASCADΛ uucami Diuusi maquiagi oigaragai.

²⁵ Dai amaasi oidacamu maasidaragai tasiARΛ dai masaadiARΛ dai sisiaavugiARΛ, dai tami oidigi daama VΛasi oidacami maitATAgadamu isducatai gANTATAgitodagi aliΛ duduaadicudamu Λgai aliΛ sigal caititai ΛgΛΛ suudagi. ²⁶ Λoodami susuiiquitARDamu duduaadicuitai dai tATAgitoitai istumaasiARΛ istumaasi daivuñia agai oidigi daama, asta tAVaagi gigivucudamu. ²⁷ Dai amaasi giñTAGimu aapimΛ aANΛ ismaacADΛ viaa Λmo sALLicami iñsiboodARΛ imADamu Λmo icomai saagida guvucadagaicADΛ dai sALLicADΛ dadadaquidatani. ²⁸ SiASCADΛ casi pΛVvuiidagi imaasi VARai tai nANΛnda moscamiaadidatani mastuigADΛ CΛAgACARΛ gANvuvaida agai —astATADai ΛSuusi.

²⁹ Dai aagidi ΛpΛΛmo ñiooqui cuentocADΛ dai potATADai:

—NΛidavurai goigosi sipΛΛ tomastuma Λmai uusi. ³⁰ MASiASCADΛ nΛijadagi iscai-ipooidagi aagADΛ, aapimΛ camaatACana iscamiaadimi toiñdagai. ³¹ Dai poduuquiavar maatACA ΛpΛΛ MASiASCADΛ nΛijadagi gomaasi VARai maatACA iscamiaadimi istuigaco gATAANΛda agai Diuusi tami oidi daama.

³² SALLicADΛ angANAagidi sai VΛasi imaasi pΛduñia agai maiquiaa ugitACai idi oodami.

³³ TAVaagi ΛΛmadu oidigi ugitimu, dΛmos ismaacADΛ aagai aANΛ goovai gia pΛduñia agai.

³⁴⁻³⁵ Todian duucani aimu Diuusi Λpan duucani isduucani gACucuupai Λmo trampa dai VΛasi oidi daama oidacami maatAMu imaasi, cascADΛ gANTAgitovar nΛijada dai maigajjaadARΛ vipiaada Diuusi mosgayΛΛdatani dai tATAgitoitai istumaasi oidaga oidi daama. ³⁶ Baigavar Λnduca aapimΛ tudu, dai tomastuigaco avAR gamamadada dai poduucani istuidimi aapimΛ isCΛAgACARΛ vuvaaquiaagi VΛasi gomaasiaiñdARΛ ismaacADΛ pΛduñia

agai, dai poduucai istuidimu isgiñvuidarΛ guuquivagi aapimΛ aanΛ ismaacΛΔΛ viaa Λmo sΛΛlicami —astΛtΛdai ΛSuusi Λoodami.

³⁷ ΛSuusi gamamaatΛtuldiña tasarΛ agΛΛ quiuupaigadarΛΛ judidíu dai tucarΛ aimΛraiña dai giidiana cocosaiña siaaco Oliivosi tΛΛgidu. ³⁸ Dai vΛΛsi Λoodami ΛΛqui quiamoco agΛΛ quiuupaigadarΛΛ judidíu dai vΛiña caΛca Λliditai istumaasi aagidiña ΛSuusi.

22

¹ AidΛ camiaadimitadai Λsaa duudagai istuigaco tΛtΛgitoiña Λjudidíu aidasi Diuusi cΛΛgacarΛΛ vuvaitu EjiipituaiñdarΛ. Λsaa duudagai pascua tΛΛgidu. ² VaidΛ ΛpapaaligadΛ Λjudidíu baitΛguucacamigadΛ ΛΛmadu ΛmamaatΛtuldiadami Diuusi sΛΛlicamigadΛ gaa-gaitadai isducatai muaagi ΛSuusi, dΛmos aliΛ ΛΛbΛiditadai Λgai Λoodami.

³ Tai amaasi ΛDiaavora vaa ΛUudasiarΛ, mΛsmaacΛΔΛ Iscaliote aagaiña ΛprΛ, Λgai arΛmoco Λbaivustaama dan gooca ismaacΛΔΛ arΛSuusi ojootosadΛ. ⁴ DaidΛ ΛUudasi nΛidamu ΛpapaaligadΛ Λjudidíu baitΛguucacamigadΛ ΛΛmadu sandaarΛ agΛΛ quiuupaigadarΛΛ judidíu dai agΛΛ quiuupiarΛΛ sandaarΛ dai ΛΛmadu gaaataga dai aagidi isducatai istutuiditadai Λgai istΛΛgidagi ΛSuusi. ⁵ Tai Λgai aliΛ baigΛnΛΛli dai aagidi Λgai ΛUudasi sai maquia agai tumiñsi, ⁶ taidΛ ΛUudasi bai aa dai gΛagacai gaa isducatai gatΛΛgidagi ΛSuusi siΛΛscadΛ maitiipucagi aa oodami.

⁷ Tai amaasi aayi Λsaa duudagai istuigaco tΛtΛgitoiña Λjudidíu aidasi Diuusi cΛΛgacarΛΛ vuvaitu EjiipituaiñdarΛΛ dai aidΛ coodaiña Λjudidíu cañiiru dai dadasdiña Diuusi. ⁸ TaidΛ ΛSuusi ootoi ΛPiiduru ΛΛmadu ΛVuaana, dai potΛtΛdai:

—Imivurai dai bai duuñi cuaadagai idi siaa duudagai vΛΛtarΛ —astΛtΛdai ΛSuusi.

⁹ Tai Λgai tΛcakai dai potΛtΛdai:

—¿Vaaco ipΛlidi aapi tΛsbai duñiagi? —astΛtΛdai.

¹⁰ TaidΛ ΛSuusi aa noragi dai potΛtΛdai:

—MΛsiuu duucu ajiagi ΛquiiquiarΛ, tΛΛgimu aapimΛ Λmo cΛΛli ismaacΛΔΛ vaigatica agai Λmo aayi suudagi vΛrai oida siaaco vaquia Λgai. ¹¹ Dai tΛcacavurai ΛquiΛΛcami saaco cΛΛca Λtuucavi siaaco gaugia iñagai aanΛ idi siaa duudagarΛΛ ΛΛmadu aapimΛ. ¹² SiΛgai gΛntΛΛgidamu Λmo tuucavi gΛducami goocua daama vaaquiarΛΛ tΛcaviacoga cabai duñisicami vΛrai ami bai duuñi cuaadagai —astΛtΛdai ΛSuusi.

¹³ Tai Λgai iji dai tΛΛ vΛΛsiaΛcatai isducatai aagidi ΛSuusi, dai bai dui Λcuaadagai siaa duudagai vΛΛtarΛ.

¹⁴ Dai caacai ugidagai, taidΛ ΛSuusi meesa vuidarΛΛ dai va ΛΛmadu gΛojootosa. ¹⁵ TaidΛ ΛSuusi potΛtΛdai gΛojootosa:

—Gia ipΛlilitadai aanΛ isgΛnΛΛmadu gaugiagi idi siaa duudagarΛΛ maiquiaa muucucai. ¹⁶ AanΛ angΛnaagidi ansai sivi gaugia iñagai idi siaa duudagarΛΛ cuaadagai dai camaitacuaada iñagai idi siaa duudagarΛΛ cuaadagai asta siΛΛscadΛ idui Diuusi vΛΛsi istumaasi iduñia agai dai cΛΛgacarΛΛ vuvaidagi oidi daama oidacami diviacai Λgai dai gataaanΛda tami oidigi daama.

¹⁷ Amaasi bai Λmo tucayu uuvasi varaagadΛ dai gamamagi dai gooquiarΛΛ maa gΛmamaatΛrdamiga daidΛ itΛtΛdai:

—VΛΛscatai avΛr ii idi tucayuaiñdarΛ. ¹⁸ SΛΛlicadΛ angΛnaagidi ansai camaitayΛΛda iñagai uuvasi varaagadΛ asta siΛΛscadΛ aiyagi istuigaco diviagi Diuusi dai nΛidagi oodami ismaacΛΔΛ arCΛΛga ivuaadami dai ismaacΛΔΛ armaicΛΛga ivuaadami —astΛtΛdai ΛSuusi.

¹⁹ Dai gooquiarΛΛ bai Λpaana dai gamamagi dai gooquiarΛΛ saasarai dai maa gΛmamaatΛrdamiga, daidΛ itΛtΛdai:

—Idiav arapan ducami giñtuucuga masmaacada gatagida agai masai muaana masai aapima cagacara vuvacana. Poduuquivav ivuaada daida giñtatagitoda —astatadai ASuusi.

²⁰ Dai cauugitocai ASuusi bai atucayu dai potatadai gamamaatardamiga:

—Idi uuvasi varaagada ismaacada idi tucayuana daja arapan ducami giñlara ismaacada aastia agai masai aapima cagacara vuvacana. Insiascada muquiaagi vai aastia giñlara aid abiaadar gaaagadamu goñiooqui utudui ismaacada Diuusi ootosda agai hoodami.

²¹ Damos sivi gocali ismaacada giñtagida agai adudunucami tami meesa daama caata novida giñapan duucai. ²² Aan ismaacada viaa amo samicami cabacaiti govoi ismaacada gaa aqvi abiaadar damos sila soimaa taatamu acali ismaacada giñtagida agai —astatadai ASuusi.

²³ Amaasi amamaatardamigada aipaco gantacacaimi soora agai dai gatagida agai.

²⁴ Amaasi amamaatardami agi ganvupui ñiño aagaitai sai ismaacada vaamioma artaanadamica agai siascada iimiagi siaaco gataanai Diuusi. ²⁵ Damos ASuusi potatadai:

—Ismaacada maitarjudidú saagida abaitacacamicigada gapipiooñiga duucai naidiña hoodami, dai agai aadara ipalidi mascalga tuutiacami duucai najadagi. ²⁶ Damos aapima maitaagai maspoduucai ivuaadagi, baiyoma ismaacada abaitacacamicigagi gaaagai isvaamioma gali gvuaadagi dai piooñi duucai. ²⁷ ¿Maacada arvaamioma taanadami ismaacada meesa vuidara daja ismaacada gabiaajai sio? ¿Maitasi arvaavoio sai ismaacada meesa vuidara daja? Damos aan gansaagida daja amo piooñi duucai.

²⁸ Aapima vascara giñlamadu daraajana aidasi soimaa taatamaiña aan. ²⁹ Cascada aan ganmaquia iñagai amo samicami poduucai isduucai giñooca giñmaa aan. ³⁰ Dai aapima giñlamadu gacuaadamu malca siaaco gataanada iñagai aan dai giñsoiña taanadamu aapima Diuusi maamarada —astatadai ASuusi gamamaatardamiga.

³¹ Amaasi potai ara ASuusi:

—Simuñi, Simuñi, diaavora tai oigaragai Diuusi isgduiñdagi mui naana maasi soimaascami masai camaitiñvaavoitudaña. ³² Damos aan daanai Diuusi aapima ganvatarai vai maivasi ugitana ganvaavoidaraga, dai siascada pamu calga giñvaavoituda aapi pai soiña gaaduñi vai vaamioma calga giñvaavoitudana —astatadai.

³³ Taidai ASimuñi aa noragi daida itatadai:

—Mamaatardamigami, baigan giñduu isgoidagi maisacaruamu dai asta muquiaagi galamadu —astatadai Simuñi.

³⁴ Taidai ASuusi potatadai:

—Piiduru, samicada angaaagidi sai sivi maiquiaa cuujuicai tacucu paapi vaicojo potaiya agai pasai maitiñmaata —astatadai ASuusi.

³⁵ Taidai ASuusi potatadai:

—Aidaidai ganotoi aan maimoraraaliacami dai tomali tumiñsi daraasacaruami, dai tomali aa sususacacada ¿isbai viagacatadai aapima istumaasi? —astatadai ASuusi gamamaatardamiga.

Tai agai aa noragi dai potatadai:

—Tomali amo istumaasi —astatadai.

³⁶ Tai amaasi ASuusi potatadai:

—Sivi angaaagidi sai soora viaacagi moraali gaaagai isbaa aimardagi, dai tumiñsi darasacaru ara, dai soora maiviaacagi maastai vai gagarana amoco gvaasaraga dai savdana. ³⁷ Aan angaaagidi sai gaaagai silpaduñiagi isducatai ooja Isaacaru Diuusi ñiooquidara siaaco icaiti: “Soi duucai manlijada agai tomastuma soimaasi

⁵⁷ Damos ΔPiiduru asto, daidΔ itΔdai:

—MaitanmaatΔ aanΔ gocΔli di —astΔdai ΔPiiduru.

⁵⁸ Tai gooquiΔrioma, Δmai cΔli tΔΔ daidΔ itΔdai:

—AapiapΔ arΔmoco gomaisapicΔΔ aduñΔ ΔpΔ —astΔdai.

Damos ΔPiiduru itΔdai:

—Cho, maitanmaatΔ aanΔ gocΔli di —astΔdai.

⁵⁹ Tai bo laascΔΔ Δmai itΔi:

—SΔlicΔΔ idi cΔli Δmadu aimΔraiña gomaisapicΔΔ ΔpΔ daidΔ arGalileeΔΔ oida-cami ΔpΔ —astΔdai ΔcΔli.

⁶⁰ TaidΔ ΔPiiduru itΔi:

—Cho, aanΔ tomali maimaatΔ masioora aagai aapimΔ —astΔdai ΔPiiduru.

Dai quiaa ñioocaitadai Δgai tai cuujui tacucu. ⁶¹ TaidΔ ΔSuusi vui nΔnaava ΔPiiduru, taidΔ ΔPiiduru tΔgito istumaasi aagidi ΔmamaatΔtuldiadami, sai maiquiaa cujuicai tacucu Δgai vaicojo astua agaitadai ismaatΔ ΔSuusi. ⁶² TaidΔ ΔPiiduru vuusai abiaadΔΔ dai soigΔldacai sosua.

⁶³ DaidΔ ΔcΔcΔli ismaacΔΔ nuucadacatadai ΔSuusi parunai dai saasarai tuucugadΔ.

⁶⁴ Dai iñna vuupuidΔ dai vuiwasana gΔvai, daidΔ itΔdai:

—¿Maatañi toora gΔgΔgΔ? —astΔdai.

⁶⁵ Dai aagidi mui naana maasi ñiooqui sigalnascami.

⁶⁶ Dai aidΔsi casi artasΔcatadai, gΔnΔmpagi Δjudidíu sonΔra guucacamigadΔ, Δmadu ΔbaitΔguucacamigadΔ ΔpapaaligadΔ Δjudidíu, Δmadu ΔmamaatΔtuldiadami Diuusi sΔlicamigadΔ, mΔtai vaan cΔi ΔSuusi dudunucami vuidΔra mΔtai ami tΔcakai, daidΔ itΔdai:

⁶⁷ —¿GΔraagidañi povai pascaiti aapi pasaidΔ arCristo ismaacΔΔ Diuusi Δcovai vuu-saitu pasai cΔgacΔra gΔrvuvaidana? —astΔdai.

Tai Δgai aa noragi daidΔ itΔdai:

—IspovantΔda aanΔ sai Δja, siaadΔra giñvaavoitudana aapimΔ. ⁶⁸ Dai isgantΔcaca aanΔ Δmo istumaasi siaadΔra giñaa noragidana aapimΔ tomali maitiñdagituan taada aapimΔ. ⁶⁹ Dai aanΔ ismaacΔΔ viaa Δmo sΔlicami caotoma imimu Diuusi Δmadu dai Δmadu gataanada iñagai, ismaacΔΔ vaamioma viaa guvucadagai istomali Δmo Δmai —astΔdai ΔSuusi.

⁷⁰ Tai amaasi vΔscatai tΔcakai ΔSuusi daidΔ itΔdai:

—¿AidΔ gia aapi arDiuusi maradΔ? —astΔdai.

TaidΔ ΔSuusi aa noragi daidΔ itΔdai:

—Δja Diuusi maradΔana poduucai masduucai aagai aapimΔ —astΔdai.

⁷¹ Tai Δgai itΔi:

—¿TuisidΔ nΔnaracana aatΔma vaamioma nΔjadami cacaΔcatai isΔgi gatañicada gΔraagidi goovai? —ascaiti ΔbaitΔguucacami.

23

¹ Amaasi vΔscatai ΔbaitΔguucacami bΔcΔi ΔSuusi dai Pilaato vuidΔra cΔi. ² Dai ami gΔpiΔra vuupaimi daidΔ icaiti:

—TΔa aatΔma idi cΔli vai sisioquitudai gΔraaduñi daidΔ icaiti sai maitaaagai tΔsaa namΔquiadagi ΔgΔΔ baitΔcΔaacami romano, daidΔ icaiti ΔpΔ sai sΔlicadΔ arCristo goovai ismaacΔΔ arrai ΔpΔ —astΔdai.

³ Amaasi ΔPilaato tΔcakai daidΔ itΔdai:

—¿Aapipasí arΔjudidíu raígadΔ? —astΔdai.

TaidΔ ΔSuusi aa noragi daidΔ itΔdai:

—AjΛ poduuquiava pasducatai aagai aapi —astΛtdai.

⁴ Amaasi ΛPilaato itΛtdai ΛbaitΛguucacamigadΛ papaali ΛΛmadu Λoodami:

—MaitantΛtgai tomali Λmo istumaasi soimaascami idi cΛΛliΛrΛ —astΛtdai.

⁵ DΛmos Λoodami vaamioma gΛgΛrΛ aagidi daidΛ itΛtdai:

—Goovai sisioquitudai vΛΛsi JudeeΛrΛ oidacami gΛmamaatΛtuldaragacΛdΛ, GalileeaiñdΛrΛ abiaadΛrΛ gΛaaga goovai dai asta tami —astΛtdai.

⁶ Dai aidΛsi caΛ ΛPilaato imaasi gatΛcacai sabaigΛ rGalileeΛrΛ oidacami ΛcΛΛli. ⁷ Dai aidΛmΛsi aagidi sai ΛjΛ, tai Λgai ootosi ΛEroodΛsi ismaacΛdΛ rrtΛaanΛdamicatadai GalileeΛrΛ dΛmos aidΛ JerusaleenΛrΛ daacatadai Λgai. ⁸ TaidΛ ΛEroodΛsi aliΛ baigΛΛli tΛΛgacai ΛSuusi ΛΛquioma abiaadΛrΛ nΛida Λliditadai Λgai cajioomacatadai Λgai dai nΛida Λlidiña isivuaada Λgai Λmo istumaasi gΛgΛrducami. ⁹ DaidΛ ΛEroodΛsi naana maasi tΛcacai, dΛmos ΛSuusi maiaa noragi tomali Λmo istumaasi. ¹⁰ Dai ami daraajatadai ΛΛpΛ ΛbaitΛguucacamigadΛ ΛpapaaligadΛ Λjudidíu ΛΛmadu ΛmamaatΛtuldiadami Diuusi sΛΛlicamigadΛ, Λgai aliΛ goguama gΛpiΛrΛ vuupai. ¹¹ Amaasi ΛEroodΛsi ΛΛmadu ΛsandaarugadΛ soi duucai nΛidi ΛSuusi, dai mosparunda Λlidi Λgai dai cΛΛga dadapacami aadi yuucusi Λmo raí duucai. Amaasi ΛEroodΛsi ootosi Λpamu ΛPilaato. ¹² Dai aidΛ tasΛrΛ gΛnaaduñta ΛPilaato ΛΛmadu ΛEroodΛsi ΛΛquioma ΛrgΛnsasaayumΛcatadai Λgai.

¹³ Amaasi ΛPilaato Λmpagi ΛbaitΛguucacamigadΛ papaali ΛΛmadu ΛtΛtΛaanΛdami ΛΛmadu Λoodami, ¹⁴ daidΛ itΛtdai:

—AapimΛ mΛtaiñvuaapi idi cΛΛli pocaititai sai goovai sisioquitudai oodami, nai aanΛ catacacai aapimΛ gΛnvuitapi dai canΛidi aapimΛ iñsmaitΛtgai istumaasicΛdΛ gΛpiΛrΛ caatΛcagi goovai tomali Λmo istumaasicΛdΛ mΛstuuΛcΛdΛ gΛpiΛrΛ vuupai aapimΛ.

¹⁵ Tomali ΛEroodΛsi baiyoma Λpamu gΛrootosi Λgai canΛidi aapimΛ ismaitΛristuma ducami goovai tomali maiviaa aatΛmΛ istuisidΛ muaagi. ¹⁶ Mossoimaa taatatuldamu aanΛ dai gooquiΛrΛ dagitomu —astΛtdai ΛPilaato.

¹⁷ Pilaato aidΛ siaa duudagarΛ viaacatadai isdagitoldagi Λoodami Λmaadutai ΛmaamaisapicΛdΛ poduucai ivuaadana Λgai vΛΛsi uumigi cascΛdΛ. ¹⁸ Tai vΛΛsi Λoodami Λmapai ijiña dai pocaiti:

—Vaidacaivurai goovai dai muaa dai dagito Baraavási —ascaiti Λoodami.

¹⁹ Baraavási Λmpagi oodami dai cocotuli ΛbaitΛguucacami ΛΛmadu daidΛ Λrgamuaacamicatadai ΛΛpΛ mai cascΛdΛ maisacatadai. ²⁰ VaidΛ Pilaato dagitua Λliditadai ΛSuusi, dai aagidi Λoodami Λpamu. ²¹ DΛmos Λgai vaamioma ijiña daidΛ icaiti:

—Siisañi curusiaba. Siisañi curusiaba —ascaiti Λoodami.

²² Dai amaasi cavaicΛrΛ itΛtdai ΛPilaato:

—¿Tuma soimaasi iducami goovio? AanΛ maitΛtgai istuisi muaagi, soimaa taatatuldamu aanΛ dai dagitomu —astΛtdai ΛPilaato.

²³ DΛmos Λoodami vaamioma gΛgΛr ñiioquimi daidΛ icaiti mΛsai curusiaba siisana, dai mosΛΛ gΛgΛr ñiioquimi Λgai mΛsai siisana curusiaba mΛtai poduucai idui isducatai aagai Λgai. ²⁴ TaidΛ ΛPilaato ipΛli isiduñiagi mΛsducatai aagidi, ²⁵ dai dagito ΛcΛΛli ismaacΛdΛ Λoodami ipΛli, Λgai ismaacΛdΛ maisapicatadai gamuaacamicatai dai cocotuldacai Λoodami. TaidΛ ΛPilaato tΛΛgi ΛSuusi Λoodami saidΛ iduuna ΛgaicΛdΛ istumaasi ipΛliadagi.

²⁶ Dai aidΛsi vaidaticatadai Λgai ΛSuusi dai curusiaba siisa agai, dai caayana aayi Λmo cΛΛli SireñiΛrΛ oidacami ismaacΛdΛ dΛjiaiñdΛrΛ imΛitadai Simuñi tΛΛgiducami, mΛtai bΛi dai tΛjai sai gooquiΛrΛ imΛiña ΛSuusi dai bΛΛcaticana Λcurusi.

²⁷ Dai oiditadai mui oodami dai mui ooqui aapra oiditadai dai gagnar suaafimi dai iinaquimi soiganliditai naiditai aSuusi. ²⁸ Damos aSuusi vui nanaava daida itadai:

—Ooqui Jerusaleenara oidacami maitavar suanda soimaa taatacatal aana baiyomavar suanda masiascada soimaa taatacagi aapima amadu ganmaamara giivaavoitudaitai. ²⁹ Aimu istuigaco alia soimaasi gataatamu dai povacaitiada agai: “Siaa baiganlidi oooqui ismaacada maitistutuidi ismaatadagi dai agai ismaacada tomali amo imidagai maimaamatai”. ³⁰ Dai amaasi aoodami ipaliadamu isdaama suuligiagi agigiidi dai sai iinana. ³¹ Canlidi aapima sia soimaasi gintaatamitildi goodami maitaristuma ducamicatal aana, damos naidamu aapima sia soimaa taatamu goovai ismaacada arsoimaasi iducami —astadai aSuusi aoodami.

³² Dai vaidaticatadai aapra gooca asivogami dai amadu coodia agai aSuusi. ³³ Dai amaasi acai maca siaaco Calavera tagidu ami curusiaba siisa aSuusi, amadu avagocai gapiara vatacam. Amoco amo curusiaba sallsia padara aSuusi dai agamai amai curusiaba oogisia padara. ³⁴ Dai aidamasi curusiaba siisapaitadai aSuusi tai agai itai:

—Giiooca oigaldañi idi oodami maitamaata goovai istuma vueeyi —astadai aSuusi.

Daida asandaaru taciavi dadaitudai tumiñsi dai naida agai sooriatai gantaacoida agai aSuusi yuucusda. ³⁵ Vaida aoodami naiditadai ami daraajatai, dai asta atataandami parunaitadai aSuusi daida icaiti:

—Cagacara vuvaitu goovai aa dai sivi tuisida maicagacara gvuusaida lidi goovai aagi? Issallicada araCristo goovai di daida arDiuusi covai vuusaidada —ascaiti atataandami.

³⁶ Daida asandaaru aapra parunai dai miaadara gugucal dai iituda agaitadai valienti maisi cagaducami ³⁷ daida itadai aapra:

—Pasaapi arraigada judidiu di cagacara igvuusaida aapi aagi —astadai asandaaru.

³⁸ Dai mooda daanioma oojisicatadai gilieegocada dai latiiñicada dai evreocada, siaacoga icaiti: “Idiavar raigada judidiu”, ascaiti aoojai.

³⁹ Amaadutal agapiara vatacada ismaacada ami saigicatadai parunai agai cascada itadai:

—Pasaapi arCristo cagacara igvuusaida aapi aagi dai cagacara arvuvaida aatama aapra —astadai.

⁴⁰ Damos agamai bagaimi gaduñi daida itadai:

—¿Maitapas abalidi Diuusi? Aapi aapra soimaasi taataca apan duucal goovai. ⁴¹ Damos aatama gia viaa istucada soimaasi taatacagi, soimaasi idui aatama cascada. Damos idi calli maitidui tomali amo soimaasi —astadai.

⁴² Dai amaasi itadai agai aSuusi:

—Pasiascada aiyagi pasiaaco gataanda agai pai gitaagito —astadai.

⁴³ Taida aSuusi aa noragi daida itadai:

—Sallicada angaagidi pasai sivi ginaamadua daaca agai tavaagiar —astadai aSuusi.

⁴⁴ Aidasi casi ardaan duucucatadai vasi oidigi tucapi vii uruno taadaco uucami.

⁴⁵ Tasai mostucapi vii, taida gaa icuusi vaanioma covocami sialmo sueeyi ismaacada agaa quiuupaigadara judidiu sagiacatadai aran salli sarai salliacaoga tavidara abiadara. ⁴⁶ Amaasi aSuusi gagara iina daida itai:

—Giiooca gaviituldagena ginaadaga —astadai. Dai mospota agai dai muu.

⁴⁷ Dai aidasida asandaaru taandamigada ismaacada arromano naiditai istumaasi apaduitadai, siaa duutuli Diuusi daida icaiti:

—Sallicada arvaavoi isidi calli maitarsoimaasi iducamicatadai —ascaiti.

⁴⁸ Dai vasi aoodami ismaacada ami daraajatadai dai naidi istumaasi apadui, iji abiaadara dai gavimi ganmoomo. ⁴⁹ Damos vascatal ismaacada maatacatadai aSuusi

mΛΛcasdΛrΛ guucacatai nΛidi imaasi ΛΛmadu Λooqui ismaacΛdΛ oiditadai GalileeiñdΛrΛ abiaadΛrΛ.

⁵⁰ Dai oidacatadai Λmo cΛΛli cΛΛ tuigacami dai maitarsoimaasi ivuaadami, Osee tΛΛgiducami, ArimateerΛ oidacami Judeea dΛvΛΛriΛrΛ. Dai Λgai rΛΛmo tΛaanΛdami ismaacΛdΛ tΛcacaifña mΛsmaacΛdΛ vaan tutusaiña. ⁵¹ Λgai nΛnaracatadai istuigaco gataaanΛda Λgai Diuusi, cascΛdΛ maibai aagaitadai Λgai isducatai idui Λгаа baitΛguucacami. ⁵² Dai amaasi Λgai nΛidamu ΛPilaato dai tai ΛSuusi tuucugadΛ. ⁵³ Dai tΛvaañdakai curusiaiñdΛrΛ Λmo icuusi tuaacamiΛrΛ biisa dai Λmo tΛjoovai tΛΛ mΛsiaaco tomali Λmaadutai maiquiaa yaasa Λmai muuquiadΛ. ⁵⁴ AidΛ ΛrΛtasaicatadai istuigaco bai vΛadana Λgai vΛΛsi dai siaadiqui ΛribΛstaragaicatadai istuigaco maitistuma vΛadana Λgai.

⁵⁵ DaidΛ Λooqui ismaacΛdΛ oiditadai ΛSuusi GalileeiñdΛrΛ abiaadΛrΛ iji dai nΛnΛidi ΛtΛjoi dai gantΛgito nΛnΛidi mΛsducatai tΛΛ ΛmuuquiadΛ. ⁵⁶ Dai aidΛsi quiiyana dada Λgai bai dui asaiti sigian uuvadami dai siaadiqui ibΛstaragΛrΛ gΛniibΛsi poduucal isducatai gΛnviidacatadai Λgai.

24

¹ Dai siaadiqui tuucamidΛrΛ tasΛrΛ ΛcaldiaΛrΛ, Λooqui ΛΛqui quiaamoco iji siaaco caatΛcatadai ΛSuusi tuucugadΛ dai vuucaticatadai Λsigian uuvaicΛdΛ ismaacΛdΛ bai duitadai Λgai dai tΛida agaitadai ΛmuuquiadΛ dai aa ooqui ΛpΛ oiditadai. ² Dai aidΛsi aayi Λgai gantΛgito tΛΛ isΛodai ismaacΛdΛ ΛcΛdΛ cuupicatadai ΛtΛjoi iscamaianaasi daacatadai, ³ tai Λgai vaapa dΛmos maitΛΛ Λgai ΛSuusi tuucugadΛ. ⁴ Dai Λgai aliΛ duduaadimucataidai dai tomali maimaatΛcatadai istuma duñiagi, dai tΛΛ gooca cΛcΛΛli vai sonuana guucacatadai dai dadadacΛi yuucusidΛ. ⁵ DaidΛ Λooqui cuicΛsacatadai duduaadimucal taidΛ ΛcΛcΛΛli itΛtΛdai:

—¿TuimΛsi gaagai coidadΛ saagida Λgai ismaacΛdΛ duaaca? ⁶ Maita tami daja Λgai duaacata. GantΛgitovurai isducatai gΛnaagidi Λgai aidΛmΛsi quiaa GalileerΛΛ daraajatadai. ⁷ AidΛsi povantΛtΛdai Λgai sai Λgai ismaacΛdΛ viaa Λmo sΛΛlicami gΛaagaitadai mΛstΛΛgidagi soimaasi ivuaadami, dai sai bo vaica tasaicΛdΛ duaaca agaitadai —astΛtΛdai ΛcΛcΛΛli.

⁸ Tai Λgai gantΛgito ññiooqui ismaacΛdΛ aagidi ΛSuusi. ⁹ Dai iimΛcai abiaadΛrΛ Λooqui iji dai mΛΛ aagidi vΛΛsi imaasi Λbaivustaama dan Λmoco ΛSuusi ojootosadΛ ΛΛmadu vΛΛscatai Λгаа. ¹⁰ Λooqui ismaacΛdΛ aagidi Λojootosicami ΛrMaría Madaliña, ΛΛmadu Vuañiita, ΛΛmadu María Jacovo dΛΛdΛ, dai aa ooqui. ¹¹ DΛmos Λojootosicami mosvui-irugami duucal caΛ ññiooqui ismaacΛdΛ aagidi Λooqui dai maivaavoitu.

¹² DΛmos ΛPiiduru maritai vuusai dai mΛΛ nΛnΛidi siaaco caatΛcatadai ΛSuusi, dai aΛcai tuucavi nΛnΛaava dai tΛΛ Λicuusi tuaacΛdΛ ismaacΛdΛrΛ biisapicatadai ΛmuuquiadΛ vai mosgajiaadΛrΛ daacatadai, tai Λgai Λpamu aa gΛi dai duaadimutugaitai ΛgaicΛdΛ ismaacΛdΛ ΛpΛduitadai.

¹³ Dai Λgai vaa tasΛrΛ goocatai ΛSuusi mamaatΛrdamigadΛ Emausamaco iimΛitadai, Emausa maisi mΛΛcoraga JerusaleenaiñdΛrΛ parΛ goo oora imidagai. ¹⁴ Dai iimΛitai aatagaimi dai aagaimi Λgai vΛΛsi istumaasi daivusai JerusaleenΛrΛ. ¹⁵ Dai aidΛsi aipaco gΛnaatagidimi Λgai, tai ΛΛgi ΛSuusi miaadΛrΛ cΛquiva dai oí. ¹⁶ DaidΛ ΛcΛcΛΛli nΛiditadai dΛmos Diuusi maimaa oigaragai ismatiagi sioorΛ Λgai. ¹⁷ TaidΛ ΛSuusi tΛcakai daida itΛtΛdai:

—¿Tumaasi aatagaimi aapimΛ iimΛitai? ¿TuimΛsi soigΛnΛlidi? —astΛtΛdai ΛSuusi.

¹⁸ Tai Λmaadutai ΛcΛcΛΛli ismaacΛdΛ Cleofasi tΛΛgidu aa noragi daida itΛtΛdai:

—VΛasi oidacami maatΛ istumaasi ΔpΔdui JerusaleenΔrΔ, ¿mosΔca aapipΔs maimaí, ami gΛuuliñacatai ΔpΔ? —astΔtΔdai.

¹⁹ Amaasi ΔSuusi itΔtΔdai:

—¿Tumaasi ΔpΔduio? —astΔtΔdai.

Tai Δgai itΔtΔdai:

—Δgai ismaacΔdΔ ΔpΔdui ΔSuusi NasareetΔrΔ oidacamicΔdΔ, ismaacΔdΔ ΔrΔmo Diuusi ñiooquituldiadamigadΔcatadai daidΔ ivuaadana mui naana maasi gΔgΔrducami asta gΔñiooquicΔdΔ Diuusi vuitapi dai Δoodami vuitapi. ²⁰ Dai isduucai ΔbaitΔguucacamigadΔ ΔpapaaligadΔ Δjudidíu Δmadu gΔrΔtΔtaanΔdamiga gatΔΔgi mΔsai gataaanΔna muaaragai dai curusiaba siisana. ²¹ AatΔmΔ poliditadai isΔgai Δgai dai cΔΔgacΔrΔ vuvaida agaitadai judidíu. Δmos sivi casiapΔdui vaica tasai siapΔdui gomaasi. ²² Δmos Δmoco ooqui aatΔmΔ gΔrsaagidaiñdΔrΔ gΔrΔΔbΔcatai. AliΔ ΔΔqui iji Δgai siaaco caatΔcatadai ΔSuusi, ²³ dai maitΔΔ Δgai ΔtuucugadΔ, dai dadacai pocaitimi sai vuitapi gΔnmaasitu Diuusi tΔtΔaañicarudΔ sai potΔtΔdai sai ΔSuusi duaaca. ²⁴ Tai Δmadutai gΔraaduñi iji siaaco caatΔcatadai Δgai dai tΔΔ vΛasi isducatai aagai Δooqui Δmos ΔSuusi gia maitΔΔ Δgai ΔpΔ —astΔtΔdai ΔcΔcΔΔli.

²⁵ Amaasi ΔSuusi itΔtΔdai:

—Gia maimaata cΔΔ aapimΔ dai mosΔΔ tΔvΔpicΔdΔ maiquiaa vaavoitudai ismaacΔdΔ aagai ΔDiuusi ñiñiooquituldiadamigadΔ. ²⁶ ¿Maitasi viaacatadai ΔCristo issoimaa taatagi vΛasi gomaasi vai gooquiΔrΔ siaa duutuadagi vΛascatai tΔvaagiΔrΔ? —astΔtΔdai ΔSuusi.

²⁷ Amaasi ΔSuusi aagidi istΔiya Δlidi vΛasi Δoojai ismaacΔdΔ oojisi Diuusi ñiooquidΔrΔ siaaco ooja Diuusi ñiñiooquituldiadamigadΔ aagitai ΔSuusi. ΔpΔga aagai Δgai ismaacΔdΔ ooja Moseesacaru dai gooquiΔrΔ aagai ismaacΔdΔ ooja Δгаа Diuusi ñiñiooquituldiadamigadΔ.

²⁸ Dai aidΔsi aayi ΔcΔcΔΔli siaacoga iimia agaitadai vaidΔ ΔSuusi mosdaivuñia agaitadai abiaadΔrΔ. ²⁹ Δmos ΔcΔcΔΔli goguama oí sai viΔΔna daidΔ itΔtΔdai:

—GΔrΔΔmadu ivii casia uruñimi oidigi dai catucaimi vΛasi —astΔtΔdai.

TaidΔ ΔSuusi ami aayi ΔpΔ dai Δmadu viiya agai. ³⁰ Dai aidΔsi gaugia agaitadai Δgai ΔcΔcΔΔli Δmadu meesa vuidΔrΔ taidΔ ΔSuusi bΔi Δpaana dai gamamagi dai saasarai dai maa ΔcΔcΔΔli. ³¹ Mospodui Δgai tai Diuusi maa oigaragai ΔcΔcΔΔli sai maatΔna isΔgai ΔrΔSuusi. Δmos aidΔ otoma ΔSuusi maitΔmaasitu abiaadΔrΔ. ³² VaidΔ ΔcΔcΔΔli povai gΔntΔtΔdai aipacoga:

—¿Maitasi Δrvaavoi tΔsaliΔ baigΔrΔlilitadai aatΔmΔ aidΔsi gΔroiditadai Δgai voyaiñdΔrΔ dai gΔraagidimi isducatai icaiti Diuusi ñiooquidΔ? —astΔtΔdai ΔcΔcΔΔli.

³³ Dai amaasi Δgai mainΔnΔra vaamioma mosotoma Δpamu aa suuli Jerusaleenamu, vai ami gΔnΔmpaidacatadai Δbaivustaama dan Δmoco ojootosicami Δmadu ΔaaduñΔ.

³⁴ DaidΔ Δojootosicami potΔtΔdai Δгаа gooca cΔcΔΔli:

—SΔΔlicΔdΔ Δrvaavoi isduaaca ΔmamaatΔtuldiadami goSimuñi catΔΔ —astΔtΔdai.

³⁵ Amaasi ΔvΔgoocai cΔcΔΔli aagidi isducatai ΔpΔdui voyΔrΔ, dai isducatai maí Δgai ΔSuusi aidΔsi saasarai Δgai Δpaana.

³⁶ Amaasi quiaa aagaitadai Δgai imaasi, taidΔ ΔSuusi saagida cΔquiva dai aduucai viaatuli:

—¿BaigamΔsi ΔnΔlidi? —astΔtΔdai.

³⁷ Tai Δgai aliΔ duduaadimu dai povΔnΔlilitadai siΔrΔmo suiñali ismaacΔdΔ nΔidi Δgai.

³⁸ Δmos ΔSuusi itΔtΔdai:

—¿TuimΔsi duduaadimucu? ¿TuimΔsi maicΔΔga vaavoitu aapimΔ? ³⁹ NΔidavurai giñnoonovi Δmadu giñΔΔcaso Δgai vaa Suusiana. Giñtaatavurai dai nΔida. Δmo suiñali maioo tomali maituucuga poduucai mΔsducatai giñnΔidi aapimΔ —astΔtΔdai ΔSuusi.

⁴⁰ Dai pot^Λcai tat^Λgidi g^Λnoonovi ^Λmadu g^{ΛΛ}caso. ⁴¹ D^Λmos ^Λgai maiquiaa vaavoi-tudaitai baig^Λndacai dai mait^Λgaitai istumaasi g^Λnt^Λgituagi. Casc^Λ ^ΛSuusi pot^Λdai:

—¿Viaam^Λsi istumaa ugia aan^Λ? —ast^Λdai ^ΛSuusi.

⁴² Tai ^Λgai maa laachi vatopa gaicami dai ^Λmo m^{ΛΛ}vai. ⁴³ Taid^Λ ^ΛSuusi b^Λi dai uu ^Λgai vuitapi. ⁴⁴ Dai gooqui^Λ it^Λdai ^ΛSuusi:

—V^Λsi istumaasi ismaac^Λ soimaa taata aan^Λ ^Λr^Λgai isducatai g^Λnaagidi aan^Λ aid^Λsi quiaa g^Λmadu daacatadai, sai viaacatadai si^Λduñiagi v^Λsi gomaasi ismaac^Λ g^Λagai ^Λliivro^Λ ismaac^Λ ooja Moseesacaru dai ismaac^Λ ooja ^ΛDiuusi ñiñiooquituldiadamigad^Λ dai ismaac^Λ oojisi Salmosi liivrugad^Λ giñagaitai —ast^Λdai ^ΛSuusi.

⁴⁵ Dai soi ^ΛSuusi ^Λgai sai maata ca^Λcana. ⁴⁶ Daid^Λ it^Λdai:

—Poduucai oojisi said^Λ ^ΛCristo viaacatadai ismuquiaagi dai bo vaica tasaic^Λ vi-aacatadai isduaacagi coidad^Λ saagidaiñd^Λ. ⁴⁷ Dai gomaasi ismaac^Λ soimaa taata aan^Λ g^Λagai m^Λsaagidagi v^Λsi oidigi daama oidacami Jerusaleenaiñd^Λ abiaad^Λ g^Λnaagacai dai sai g^Λagai is^Λma duucai g^Λnt^Λgituagi dai camaisoimaasi ivuaadagi vai poduucai oig^Λdica ^Λgai v^Λsi soimaascamigad^Λ. ⁴⁸ Dai aapim^Λ ^Λrn^Λijadami v^Λsi imaasi. ⁴⁹ Dai aan^Λ g^Λnootosdamu v^Λsi istumaasi aagai giñoo^Λ, d^Λmos tanasi Jerusaleen^Λ av^Λr daraaja asta si^Λscad^Λ diviagi Diuusi guvucadad^Λ t^Λvaagiaiñd^Λ aapim^Λ g^Λmadu —ast^Λdai ^ΛSuusi.

⁵⁰ Daid^Λ ^ΛSuusi vaidacai g^Λojootosa abiaad^Λ Betaaniamu, dai vañigidacai g^Λnoonovi siaa duutuli. ⁵¹ Dai siaa duutuldacai ^Λcovai ii dai t^Λvaagiamu t^Λsai. ⁵² Daid^Λ ^Λojootosicami casiaa duutudacai aa suuli Jerusaleenamu dai ali^Λ baig^Λliatugai, ⁵³ dai v^Λsc^Λ ^Λg^Λ quiuupaigad^Λ ^Λjudidíu daraajatai siaa duutudaiña Diuusi.

Mos^Λcaasi.

Λ Vuaana ooja istumaasi ivuaadana ΛSuusi Cristo aidasi quiaa aimraitadai tami oidi daama

¹⁻² Diuusi maradΛ agai dai tomastuigaco tΛvaagiΛrΛ daacana Diuusi ΛΛmadu. Aidasi maiquiaa cΛquiva oidigi vΛΛscΛrΛ oidaga Diuusi maradΛ Diuusi ΛΛmadu. Diuusi maradΛ agai daidΛ gΛrmaatΛtuli istuiga Diuusi. Diuusi maradΛ ΛrDiuusi ΛΛpΛ cascΛdΛ. ³ Diuusi maradΛ ΛΛmadu Diuusi idui vΛΛsiaΛcatai. ⁴ Diuusi maradΛ gΛrmaacai ibΛdagai utuducami dai soicΛi oodami ismaatΛ caΛcagi Diuusi ñiooquidΛ. ⁵ Diuusi maradΛ divia oidigi daama dai oidacatadai oodami saagida. Λoodami maimaatΛ caΛcatadai Diuusi ñiooquidΛ baiyoma apiasoimaasi ivuaadana. Diuusi maradΛ soi mui oodami sai maatΛ caΛcana Diuusi ñiooquidΛ tomasi vaamioma muidu ismaacΛdΛ gajiaadΛrΛ vipieeyi Diuusi ñiooquidΛ. Siaaco oidaga cuudagi maitutucagΛi. Poduucai ΛΛpΛ sioorΛ vaavoitudai dai ΛΛgidi Diuusi maradΛ agai gia gajiaadΛrΛ vipieeyi gosoimaascami.

⁶⁻⁷ Diuusi ootoi ΛVuaana sai vapaconana oodami sai gaagidana isDiuusi maradΛ ΛrΛgai ismaacΛdΛ maatΛtuldia agai oodami Diuusi ñiooquidΛ, sai oodami vaavoitudana ΛCristo. ⁸ ΛVuaana maitΛrΛCristocatadai baiyoma Diuusi ootoi ΛVuaana sai gaaagidiana sioorΛ ΛrΛCristo. ⁹ ΛCristo divia agaitadai gooquiΛrioma dai soiña agai oodami sai maatΛ caΛcana Diuusi ñiooquidΛ.

¹⁰ ΛCristo oidacatadai oidi daama dΛmos Λoodami maimaatΛcatadai sioorΛ agai. Agai agai daidΛ idui oidigi. ¹¹ DaidΛ ΛCristo ΛrjudiΛcatadai dΛmos chiΛΛqui judidíu vaavoitudaitadai agai. ¹² DΛmos vΛΛscΛrΛ ΛΛmoco cΛΛga gΛntΛgito caΛ dai vaavoitu ΛSuusi Cristo tai Diuusi maa agai sΛΛlicami saidΛ ΛrDiuusi maamaradΛcana. ¹³ Mospoduucai ΛrDiuusi maamaradΛcana oodami maisiu mosvΛvaacΛcai oodamiaiñdΛrΛ. Λvaavoitudadami ΛrDiuusi maamaradΛ maisiu mosipΛlidityai dΛdΛdΛ tomali maisiu mosipΛlidityai Λmo oodami baiyoma ΛrDiuusi maamaradΛ ipΛlidityai Diuusi.

¹⁴ DaidΛ ΛCristo Diuusi maradΛ tΛvai tΛvaagiΛiñdΛrΛ dai ΛgaicΛdΛ gΛmaí istuiga Diuusi. Diuusi maradΛ vuusai oodami duucai dai oodami saagida oidacana. Dai agai sΛΛlicΛdΛ cΛΛgacΛrΛ nΛidiña oodami dai vΛΛsi istumaasi aagaiña agai Λrvaavoi. Dai aatΛmΛ maí siΛgai viaa Λmo sΛΛlicami dai alia viaa guvucadagai. Diuusi agai dai maa gΛmara sΛΛlicami dai guvucadagai. Diuusi mosaliΛΛmaduga maradΛ. ¹⁵ Dai poduu aagai ΛVuaana aagaitai agai:

—Idiava ΛrΛgai ismaacΛdΛ gΛnaagidi aanΛ sai divia agaitadai, dai vaamioma namΛga iñsaana dai aanΛ maitistutuidi siΛΛsi istutuidi idi. Maiquiaa vuusaicai aanΛ abiaadΛrΛ caoidacatadai idi —ascaiti ΛVuaana.

¹⁶ DaidΛ agai sΛΛlicΛdΛ gΛroigΛdai dai cΛΛgacΛrΛ gΛrnΛidi dai vΛΛscΛrΛ gΛrsoicΛi naana maasi istumaasicΛdΛ aatΛmΛ ismaacΛdΛ vaavoitudai agai. ¹⁷ Moseesacaru agai daidΛ gΛrmaa Diuusi sΛΛlicamigadΛ dai sioorΛ maiΛΛgidiña ΛsΛΛlicami Λdudunucami gΛvaiña agai iscodaiña ΛΛpΛ. DΛmos ΛSuusi Cristo agai dai oigΛdai oodami dai oigΛldi dai cΛΛgacΛrΛ nΛidi dai vΛΛsi istumaasi aagai agai Λrvaavoi. ¹⁸ Tomali Λmaadutai mainΛidi Diuusi tomali Λmo imidagai. DΛmos Diuusi maradΛ ismaacΛdΛ tomastuigaco tΛvaagiΛrΛ daja Diuusi gΛrooga ΛΛmadu dai cascΛdΛ caΛ maatΛ istuiga Diuusi. Agai agai dai gΛrmaatΛtuldi istuiga Diuusi. Diuusi mosaliΛΛmaduga maradΛ.

¹⁹ Λfariseo JerusaleenΛrΛ oidacami ootoi papaali ΛΛmadu pipiooñigadΛ sai tΛcacana ΛVuaana soor agai. ²⁰ TaidΛ ΛVuaana sΛΛli aagidi dai potΛtdai:

—AanΛ anmaitΛrΛCristo —astΛtdai ΛVuaana.

²¹ Amaasi potΛtdai Λpapaali ΛΛmadu pipiooñigadΛ agai:

—¿Poor aapi? ¿Aapipasi ΛrEliiasi Diuusi ñiooquituldiadamigadΛ? —astΛtdai.

TaidΛ ΛVuaana potΛtΛdai:

—Chuu —astΛtΛdai.

Tai Λgaa potΛtΛdai:

—¿Aapipasi ΛrΛDiuusi ñiooquituldiadamigadΛ ismaacΛdΛ aagai Diuusi ñiooquidΛrΛ sai divia agaitadai? —astΛtΛdai.

TaidΛ ΛVuaana potΛtΛdai:

—Chuu —astΛtΛdai.

²² Amaasi Λgaa potΛtΛdai:

—¿Poor aapi? GΛraagidañi aapi tΛtai agida aatΛmΛ Λmo istumaasi Λgai ismaacΛdΛ gΛrootoi. ¿Tumaasi gΛraagidamu aapi? ¿Poor aapi? —astΛtΛdai.

²³ TaidΛ ΛVuaana potΛtΛdai:

—AanΛanΛ Λgai ismaacΛdΛ aagai Diuusi ñiooquituldiadamigadΛ Isaíacaru sai oidigana gamamaatΛtuldia agai Diuusi ñiooquidΛ dai aduucai ooja Λgai: “Aagidamu Λgai oodami sai otoma divia agai gabaitΛcΛaacamiga, cascΛdΛ aliΛsi gΛaagai isΛma duucai gΛntΛtΛgito dai camaisoimaasi ivuaada Λgai”, asduucai ooja Isaíacaru —astΛtΛdai ΛVuaana.

²⁴ Amaasi Λfariseo ojootosadΛ ismaacΛdΛ dada JerusaleenaiñdΛrΛ ²⁵ potΛtΛdai:

—Isaapi maitΛrΛCristo, tomali maitΛrEliasi, tomali maitΛrDiuusi ñiooquituldiadamigadΛ ismaacΛdΛ divia agaitadai, aidΛ gia ¿tuirpasi vapaconai aapi oodami? —astΛtΛdai Λgai.

²⁶ TaidΛ ΛVuaana potΛtΛdai:

—AanΛ gia suudagicΛdΛ vapaconai oodami dΛmos aapimΛ gΛnsaagida aimΛrai Λmai dai maimaatΛ aapimΛ sioorΛ Λgai. ²⁷ AanΛ ΛpΛga divia isΛgai dΛmos Λgai vaamioma viaa guvucadagai iñsaanΛ. AanΛ maitistutuidi siΛΛsi istutuidi Λgai. Λgai sΛΛlicΛdΛ vaamioma namΛga iñsaanΛ —astΛtΛdai ΛVuaana.

²⁸ VΛΛsi gomaasi ΛpΛdui BetaabarΛrΛ vaasmocoradΛrΛ agΛΛ aqui Jordán. Λaqui JordánΛrΛ Λgai siaaco vapaconai ΛVuaana Λoodami.

²⁹ Siaadico ΛVuaana nΛidi isvuidΛrΛ imΛi ΛSuusi. DaidΛ ΛVuaana itΛtΛdai Λoodami:

—Dañi gooviava Λgai ismaacΛdΛ ootoi Diuusi sai gΛmuaatudana curusiaba vai poduucai Diuusi istuidΛna isoigΛldiagi oodami soimaascamigadΛ. Poduucai goSuusi ΛrΛpan ducami Λali cañiiru ismaacΛdΛ ΛΛquioma gΛraaduñicarΛ coodaiña sai Diuusi oigΛldiña soimaascamigadΛ. ³⁰ Goovai aagai aanΛ aidΛñsi pocaiti: “AanΛ ΛpΛga divia isΛgai dΛmos Λgai vaamioma viaa guvucadagai iñsaanΛ. AanΛ maitistutuidi siΛΛsi istutuidi Λgai. Maiquiaa vuusaicai aanΛ abiaadΛrΛ caoidacatadai Λgai”, tΛtΛdai aanΛ. ³¹ AanΛ ΛpΛ maimaatΛcatadai sioorΛ Λgai. DΛmos aanΛ vapaconai Λjudidíu suudagicΛdΛ vai poduucai Λgai maatΛna sioorΛ Λgai —astΛtΛdai ΛVuaana.

³² DaidΛ ΛVuaana pocaiti ΛpΛ:

—AanΛ tΛΛ aidΛsi Diuusi IbΛadΛ tΛvai tΛvaagiaiñdΛrΛ ΛSuusi daama Λmo tugu maasi.

³³ AanΛ maiquiaa maatacatadai sioorΛ Λgai dΛmos Diuusi Λgai dai giñootoi sai vapanana aanΛ oodami suudagicΛdΛ dai Λgai povaiñtΛtΛdai: “SiΛΛscadΛ nΛijadagi giñibΛdaga istΛvañiagi dai dan daiva Λmo cΛΛli Λgai vaa ΛrΛgai dai maaqui agai oodami guvucadadΛ giñibΛdaga”, iñtΛtΛdai Diuusi. ³⁴ Dai nΛidi aanΛ istumaasi ΛpΛdui ΛcΛΛlicΛdΛ dai aanΛ ΛrnΛijadami isΛgai ΛrDiuusi maradΛ ismaacΛdΛ tΛvai tΛvaagiaiñdΛrΛ —astΛtΛdai ΛVuaana.

³⁵ Siaadico ΛVuaana movaasi daacatadai ΛΛmadu gooca gΛmamaatΛrdamiga. ³⁶ Dai nΛiditai isdaivusai ΛSuusi, ΛVuaana itΛtΛdai gΛmamaatΛrdamiga:

—Dañi bodΛrΛ imΛi goovai ismaacΛdΛ Diuusi ootoi sai gΛmuaatudana curusiaba vai poduucai Diuusi istuidana isoigΛldiagi oodami soimaascamigadΛ. Poduucai Suusi ΛrΛpan duucami Λali cañiiru ismaacΛdΛ ΛΛquioma gΛraaduñicarΛ coodaiña vai Diuusi oigΛldiña soimaascamigadΛ —astΛtΛdai ΛVuaana.

³⁷ VΛgoocatai mamaatΛrdamigadΛ ΛVuaana cai iscaiti ΛVuaana dai oí Λgai ΛSuusi.

³⁸ Amaasi ΛSuusi aa nΛnΛava dai tΛΛ isoidi Λgai daidΛ itΛΛdai:

—¿Tuma gaagai aapimΛ? —astΛΛdai ΛSuusi.

Tai Λgai itΛΛdai:

—MamaatΛtuldiadami, ¿paaco oidaga aapi? —astΛΛdai.

³⁹ TaidΛ ΛSuusi itΛΛdai:

—Giñoidávurai dai nΛida —astΛΛdai.

Amaasi oí Λgai dai tΛΛ siaaco gΛuliñacatadai Λgai. Dai casi Λrurunucocatadai dai movaasi daraaja Λgai ΛSuusi ΛΛmadu asta duupicoi tasai.

⁴⁰ Amaadutai Λgai AandΛrΛsi tΛΛgidu. Λgai ΛrsuculidΛ Simuñi Piiduru. ⁴¹ Otoma ii Λgai dai tΛΛ gΛsiΛΛgi daidΛ itΛΛdai:

—AatΛmΛ tΛΛ ΛCristo ismaacΛdΛ Diuusi ootoi tΛvaagiaiñdΛrΛ —astΛΛdai.

⁴² Dai AandΛrΛsi vaidacai Simuñi mΛΛca siaaco daacatadai ΛSuusi. Dai mostΛΛgacai ΛSuusi ΛSimuñi potΛΛdai:

—AapiapΛ ΛrSimuñi Joonási maradΛ dΛmos sivi Sefasi gΛaagadamu aanΛ. Sefasi ΛrPiiduru —astΛΛdai ΛSuusi.

⁴³ Dai siaadico ΛSuusi imia agaitadai Galilea dΛvΛΛriamu. DΛmos ΛpΛga tΛΛ Λgai ΛPiili daidΛ itΛΛdai:

—Giñoidáni —astΛΛdai.

⁴⁴ ΛPiili ΛrBetasidΛrΛ oidacami. Dai ami oidacatadai ΛpΛ AandΛrΛsi ΛΛmadu Piiduru.

⁴⁵ Amaasi ii ΛPiili dai gaagamu Natanieli daidΛ itΛΛdai:

—AatΛmΛ tΛΛ ΛcΛΛli ismaacΛdΛ aagai Mosesacaru daidΛ ΛDiuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ aidΛsi ooja Λgai Diuusi ñiooquidΛ. Λgai ΛrSuusi, Osee maradΛ NasareetΛrΛ oidacami —astΛΛdai ΛPiili.

⁴⁶ TaidΛ ΛNatanieli itΛΛdai:

—SiaadΛrΛ diviana Λmo oodami cΛΛ tuigajami NasareetaiñdΛrΛ —astΛΛdai.

TaidΛ ΛPiili itΛΛdai:

—Timuda pai nΛida —astΛΛdai.

⁴⁷ AidΛsi ΛSuusi tΛΛ isvuidΛrΛ imΛi ΛNatanieli, potΛΛdai Λgai Λoodami:

—Bodar imΛi Natanieli. Goovai ΛrΛmo judíu ismaacΛdΛ sΛΛlicΛdΛ siaa duutudai Diuusi dai cΛΛga ΛΛgidi Diuusi sΛΛlicamigadΛ dai maitryaatavogami —astΛΛdai ΛSuusi.

⁴⁸ Amaasi Natanieli itΛΛdai:

—¿Ducatai giñmaatΛ aapi? —astΛΛdai.

TaidΛ ΛSuusi itΛΛdai:

—AanΛ gΛnΛidi aidΛsi abiaadΛrΛ maiquiaa gΛvaí goPiili pai Λmo iigosi uta daacatadai aapi —astΛΛdai ΛSuusi.

⁴⁹ Amaasi Natanieli itΛΛdai:

—MamaatΛtuldiadami, aapi apΛrDiuusi maradΛ ismaacΛdΛ tΛvai tΛvaagiaiñdΛrΛ. Aapi apΛrraígadΛ Λjudidíu —astΛΛdai Natanieli.

⁵⁰ TaidΛ ΛSuusi itΛΛdai:

—¿MosgΛaagidacai aanΛ sai gΛnΛidi Λiigosi uta giñvaavoitu aapi? NΛidamu aapi naana maasi istumaasi vaamioma gΛgΛrducami sigomaasi —astΛΛdai ΛSuusi.

⁵¹ DaidΛ ΛSuusi itΛΛdai ΛpΛ:

—SΛΛlicΛdΛ tΛΛgimu aapimΛ iscupioquiñi Λtavaagi dai Diuusi tΛtΛaañicarudΛ tΛΛsadΛdamu dai tΛapanΛdamu siaaco aimΛrda aanΛ. AanΛanΛ Λgai dai viaa Λmo sΛΛlicami —astΛΛdai ΛSuusi.

2

¹ Bovaica tasaicΛdΛ Suusi ii Λmo cunataragΛrΛ CanaaΛrΛ Galilea dΛvΛΛriarΛ. Vai ami daacatadai ΛSuusi dΛΛdΛ ΛpΛ. ² DaidΛ ΛSuusi ΛΛmadu aatΛmΛ mamaatΛrdamigadΛ

vapaidarsicatadai ʌpʌ cascʌdʌ iji aatʌmʌ. ³Tai ugidagai uuvasi varagadʌ. Taidʌ ʌSuusi dʌʌdʌ itʌtʌdai ʌSuusi:

—Camaitipu uuvasi varagadʌ —tʌtʌdai.

⁴Dʌmos ʌSuusi itʌtʌdai:

—Giñdaada, ¿tuipʌsi giñaagidi gomaasi? Maiquiaa aayi siuu duucu iduñia iñagai aanʌ ʌmo istumaasi gʌducami —tʌtʌdai.

⁵Dʌmos ʌSuusi dʌʌdʌ potʌtʌdai ʌvasibadami:

—Iduufiivurai tomastumaasi istumaasi gʌnaagidagi goSuusi —tʌtʌdai ʌSuusi dʌʌdʌ.

⁶Vai ami daraajatadai naadami ojoodai ajaayi, ismaacʌdʌrʌ toadana ʌjudidíu suudagi sai ʌcʌdʌ gʌniicomana vʌʌsi ʌvapaidarsicami poduucai isduucai viituli ʌjudidíu ʌʌqui aaduñdʌcardu. ʌmo ajaayi aajai parʌ maaco coobai litro suudagi. ⁷Taidʌ ʌSuusi potʌtʌdai ʌvasibadami:

—Suusudadavurai idi ajaayi suudagicʌdʌ —tʌtʌdai ʌSuusi.

Tai ʌgai cʌʌ suusudagi ʌajaayi suudagicʌdʌ. ⁸Tai amaasi ʌSuusi itʌtʌdai:

—Siviavar gia vaasiba ʌʌchi dai bʌidacai ʌtʌaanʌdami idi cunataragiʌrʌ —tʌtʌdai ʌSuusi.

Tai podui ʌgai. ⁹Taidʌ ʌtʌaanʌdami dʌʌ gosuudagi ismaacʌdʌ uuvusi varagadʌ gʌnaato. Dʌmos ʌgai maimai siaadʌrʌ vuua ʌvasibadami gouuvasi varagadʌ. Mosʌʌgi ʌvasibadami maatacatadai. ʌgi ʌgai vaigi ʌsuudagi cascʌdʌ. Taidʌ ʌtʌaanʌdami vai ʌnovio ¹⁰daidʌ itʌtʌdai:

—Sʌʌlicʌdʌ vʌʌñiga idi uuvasi varagadʌ. Vʌʌsi oodami ʌpʌga gavasidiña ʌuuvasi varagadʌ vʌʌñiacʌdioma dai gooquiʌrʌ maisi vʌʌñiacʌdʌ. Dʌmos aapi ʌpʌga gatʌjai va-sibaragai gouuvasi varagadʌ maisi vʌʌñiacʌdʌ dai gooquiʌrʌ ʌvʌʌñiacʌdioma —tʌtʌdai.

¹¹Gomaasi ismaacʌdʌ idui ʌSuusi Canaaʌrʌ ʌrʌpʌgadadʌ istumaaasi gʌducʌdʌ ismaacʌdʌ idui ʌgai ʌoodami vuitapi dai ʌgaicʌdʌ mai ʌoodami isviaa ʌgai guvucadagai. Dai aatʌmʌ mamaatʌrdamigadʌ ʌSuusi vaavoitu isʌgai ʌrʌCristo.

¹²Dai mosgʌcuugaidacai ʌvagimi ii ʌSuusi Capernaumamu. Dai Suusi dʌʌdʌ ʌʌmadu Suusi susuculidʌ ʌʌmadu Suusi mamaatʌrdamigadʌ oidi ʌgai dai anaasi daraaja chiʌʌqui tasai.

¹³Dai aidʌ camiaadimitadai ʌsaa duudagarʌ ʌjudidíu istuigaco ʌgai tʌtʌgitoiña aidʌsi Diuusi cʌʌgacʌrʌ vuvaitu cajiudadʌ Ejiipituaiñdʌrʌ. Daidʌ ʌSuusi ii Jerusaleenamu.

¹⁴Dai anaasi ʌgʌʌ quiuupiʌrʌ tuisicʌrʌ ʌSuusi tʌʌ isami ʌʌmadutai gagaagaraitadai vopoisi dai cañiiru dai tutugu dai aa mo daraaja gagaagaraitadai ʌtumiñsi ismaacʌdʌcʌdʌ saapʌdaiña ʌoodami istumaasi gʌgaagaraiña quiuupiʌrʌ. ¹⁵Mostʌʌgacai ʌSuusi gomaasi idui ʌmo iquisanai aali tʌtʌroviñdicʌdʌ dai vuvaitu quiidigamu vʌʌsi ʌoodami ʌʌmadu ʌvopoisi dai ʌcañiiru. Dai dʌvʌʌrapi suuli ʌtumiñsi ismaacʌdʌ gagaa-garaitadai ʌcʌcʌʌli dai aipaco suuli meesagadʌ ʌgai ismaacʌdʌ gagaagaraitadai tutugu.

¹⁶Daidʌ potʌtʌdai ʌSuusi ʌgaagardami tutugu:

—Vuvaidavurai vʌʌsi gomaasi. Maitavar ʌmo gagaaracarui duucai nʌijada giñooga quiidʌ —tʌtʌdai ʌSuusi.

¹⁷Amaasi aatʌmʌ ʌSuusi mamaatʌrdamigadʌ gʌntʌgito ispodu oojisi Diuusi ñiooquidʌrʌ: “Giñooga, sʌʌlicʌdʌ ipʌlidi aanʌ isvʌʌsi oodami siaa duutuadagi gʌquii poduucai isduucai aapi ipʌlidi”, asduucai oojisi Diuusi ñiooquidʌrʌ.

¹⁸Amaasi ʌjudidíu tʌcacai ʌSuusi dai potʌtʌdai:

—¿Tumaa istumaasi gʌducami iduñia ʌgai aapi vai ʌgaicʌdʌ maatiagi aatʌmʌ isaapi viaa sʌʌlicami isivuaadagi gomaasi? —tʌtʌdai ʌjudidíu.

¹⁹Taidʌ ʌSuusi itʌtʌdai:

—Daitudavurai aapimʌ idi gʌʌ quiuupai dai vaic tasaicʌdʌ ʌpamu iduufimu aanʌ —tʌtʌdai ʌSuusi.

²⁰Amaasi ʌjudidíu itʌtʌdai:

—Goo coobai dan naadami uumigicada apadui idi gaa quiuupai. ¿Siaadara iduuna aapi vaic tasaicada? —tatadai ajudidíu.

²¹ Damos asuusi maiaagai gaai quiuupai ismaacada idui oodami. Asuusi aagai lagi gatuucuga. ²² Cascada aidasi asuusi apamu duaaca acoidada saagidiaiñdara gartagito aatama mamaatardamigada lagi iscaiti asuusi dai vaavoitu Diuusi ñiooquida dai vasi istumaasi asuusi aagaiña.

²³ Aidasi asuusi modaacatadai Jerusaleenara asiaa duudagara ajudidíu istuigaco lagi tatagitoiña aidasi Diuusi calgacara vuvaitu cajiudad Ejiipituaiñdara muidutai vaavoitu isagai arCristo, naiditai naana maasi istumaasi gagarducami ismaacada ivuaadana asuusi. ²⁴ Damos asuusi labiadan tada lagi maatacatai isagai maiaggiada agaitadai. Asuusi calga maata iducatai tatagitoi vasi oodami cascada. ²⁵ Asuusi maitagito isaagidiagi amai isducatai tatagitoi oodami mosaggi lagi maata cascada.

3

¹⁻² Amo imidagai tucara ii Nicodemo dai mala diviji asuusi. Nicodemo arfariseo daida aramo dunucamigada ajudidíu. Daida itadai Nicodemo asuusi:

—Mamaatatuldiadami, cal maata aatama isDiuusi gaotoi aapi pasai garmamaatuldana ñiooquida. Mosmaitipu aa soora istutiadagi isivuaadagi naana maasi gagarducami isducatai ivueeyi aapi isDiuusi maiamadu daacagi. Poduucai gamaata issallicada viaa guvucadagai aapi —astadai Nicodemo.

³ Amaasi asuusi itadai:

—Aana angaagidi sai sallicada ismaiapamu vuusiagi amo oodami maitistutiada lagi ismatiagi isducatai taana Diuusi —astadai asuusi.

⁴ Taida Nicodemo cacai daida itadai:

—¿Ducatai istutuidi amo cali isapamu vusiagi cacallicuca? Siaadara apamu vaacana amo oodami gadala araana dai apamu vuusaiña —astadai Nicodemo.

⁵ Taida asuusi aa noragi daida itadai:

—Aana angaagidi sai soora maivuusiagi suudagicada dai Diuusi Ibadacada arpa lagi gia maiimia lagi tavaagiamu dai Diuusi amadu oidacagi. ⁶ Istumaasi vuusai oodamiaiñdara lagi aroodami. Istumaasi vuusai Diuusi Ibadaiñdara lagi viaa amo ibadagai utudui: ⁷ ¿Tuiyasi maita aapi istumaa tagituagi gaagiditai aana sai vascatai viaa isapamu vuvacuiagi? ⁸ Alvali tomasiaaco vustai dai calcana aapi iscaiti damos maimaata siaadara daivuscui tomali siaaco imia lagi. Poduucai arpa gaicada ismaacada vusacui Diuusi Ibad guvucadadacada, tomali amaadutai mainidi Diuusi Ibad mosacaasi naidi isducatai ama maasi tagito oodami aidasi Diuusi Ibad amadu daacagi —astadai asuusi.

⁹ Taida Nicodemo itadai:

—¿Ducatai arvueeyi imaasi? —astadai.

¹⁰ Taida asuusi itadai:

—Aapi aramo gaa mamaatuldiamigada ajudidíu. ¿Ducatai maimaata cal aapi istumaasi gaagidi aana? ¹¹ Aana gaagidi istumaasi sallicada maata dai aana arnajiadami istumaasi sallicada naidi. Damos aapima maivaavoitudai istumaasi gaagidi aana. ¹² Isaapima maitiñvaavoitudagi agaitai aana istumaasi arvueeyi tami oidigi daama ¿ducatai ñvaavoituda lagi isganaagidiagi istumaasi arvueeyi tavaagilara?

¹³ Tomali amo oodami maai tavaagiamu dai apamu divia tami oidi daami daida istutuidi isaagidiagi aa ismaasi mala. Mosacaasi aana ismaacada viaa amo sallicami tavai tavaagiaiñdara dai apamu imimu aana tavaagiamu. ¹⁴ Dai poduucai isduucui Moseesacaru amo uusilara sagia amo cooyi vaiñomicada duñisicami dai oodami vuitapi cali uusi oidigana, poduucui magiñsiisa lagi curusiaba dai aoodami vuitapi calasa lagi

Λcurusi. AanΛ arΛgai dai divia tΛvaagiaiñdarΛ dai aanΛ viaa Λmo sΛlicami. ¹⁵ Giñmuaamu Λoodami curusiaba vai tomasioorΛ sioorΛ vaavoitudagi iñsaanΛ arΛcΛagacΛrΛ vuviadami Λgai gia camaiimia agai ΛDiaavora ΛΛmadu baiyoma imia agai tΛvaagiamu dai Diuusi ΛΛmadu oidaca agai tomastuigaco.

¹⁶ Diuusi sΛlicadΛ oigΛdai Λoodami oidigi daama oidacami cascadΛ ootoi Λgai gΛmara, mosaliΛmaduga Λgai maradΛ, dai gΛmuaatu sai tomasioorΛ sioorΛ vaavoitudagi isΛgai arΛcΛagacΛrΛ vuviadami camaiimi agai ΛDiaavora ΛΛmadu baiyoma imia agai tΛvaagiamu dai Diuusi ΛΛmadu oidaca agai tomastuigaco. ¹⁷ Diuusi ootoi gΛmara tami oidi daama sai cΛagacΛrΛ vuvaidana oodami sioorΛ vaavoitudagi maisiu isootosa Λgai ΛDiaavora ΛΛmadu.

¹⁸ SioorΛ vaavoitudai Diuusi maradΛ agai gia maiimia agai ΛDiaavora ΛΛmadu dΛmos sioorΛ maivaavoitudagi Λgai gia imia agai ΛDiaavora ΛΛmadu maivaavoitudacai Λgai Diuusi maradΛ. MosaliΛmaduga Diuusi maradΛ. ¹⁹ SioorΛ maivaavoitudagi sΛlicadΛ imia agai ΛDiaavora ΛΛmadu. ΛCristo divia tami oidigi daama dai soicada agai oodami sai maatΛ caΛcana Diuusi ñiooquidΛ dΛmos Λoodami vaamioma oojoidi issoimaasi ivuaadagi dai maisiu vaavoitudagi ΛCristo. Λoodami arsoimaasi ivuaadamicatadai cascadΛ. ²⁰ SioorΛ soimaasi ivueeyi Λgai gia cΛadai ΛCristo dai maivaavoitudai ΛCristo maitipΛlidity isaa maatiagi issoimaasi ivueeyi. ²¹ DΛmos sioorΛ Λgidi Diuusi Λgai gia dai vaavoitudai ΛCristo vai poduucai gΛmaatΛcana isivueeyi Λgai istumaasi Diuusi ipΛlidi —astatΛdai ΛSuusi Λgi gΛagaitadai.

²² Dai casi arΛduucai gomaasi ii ΛSuusi ΛΛmadu aatΛmΛ mamaatΛrdamigadΛ Judeea dΛvΛriamu. Dai movaasi daraaja aatΛmΛ chiΛqui tasai vapaconaitadai oodami. ²³ DaidΛ ΛVuaana vapaconaitadai oodami ΛarΛ EnoonarΛ dai abiaadarΛ SalimarΛ mi-aaga. Ami gΛpiacatadai suudagi cascadΛ. Tai daada oodami sai vapaconana ΛVuaana. ²⁴ AidΛ maiquiaa maisapicatadai ΛVuaana ismaacadΛ vapaconaitadai oodami.

²⁵ Ajudidu muiyoco imidaga dai naana duucai gΛniicomaiña siuu duucu gaugia agadagi. Λgai polididai sai poduucai Diuusi cΛagacΛrΛ ñididai. DΛmos ΛmamaatΛrdamigadΛ ΛVuaana maipoduucai ivuaadana cascadΛ Λmo imidagai aliΛsi gΛnvupui ñiño Λgai ΛΛmadu aa judididai aagaitai gomaasi. ²⁶ Dai gooquiarΛ iji ΛmamaatΛrdamigadΛ ΛVuaana daidΛ itatΛdai Λgai ΛVuaana:

—MamaatΛtuldiadami ΛcΛli ismaacadΛ gΛΛmadu daacatadai agΛΛ aqui Jordán vaasadarΛ ismaacadΛ gΛraagidi aapi saidΛ arΛCristo sivi Λgai vapaconai oodami dai muidutai oidatucui Λgai —astatΛdai ΛmamaatΛrdamigadΛ ΛVuaana.

²⁷ Amaasi ΛVuaana itatΛdai:

—TomasioorΛ sioorΛ viaacagi sΛlicami Diuusi Λgai dai maacai gomaasi. ²⁸ AapimΛ cacaΛ iscaiti aanΛ ansai maitarΛCristo. AanΛ arΛga divia isΛgai. ²⁹ SiΛscadΛ cunaata agadagi Λmo ali tΛji vΛascarΛ ipalididai isΛΛmadu daacagi Λnovio. DaidΛ Λnovio vapaidadΛ aliΛsi baiganΛlidi isΛmapai daraaja Λgai. Dai sivi aanΛ arΛga baigiñlidi ñididai ismui oodami oidatucui ΛCristo. ³⁰ AliΛsi gΛagagai isΛCristo vaamioma arbaicΛaacamicagi iñsaanΛ vai poduucai otoma camaiñamΛacagi giñsΛlicamiga.

³¹ ΛCristo tΛvai tΛvaagiaiñdarΛ dai vaamioma namΛga sΛlicamigadΛ Λgai sitomasioorΛ sΛlicamigadΛ. DΛmos aanΛ aroidigi daama oidacami dai gaaagidi aanΛ istumaasi arΛvueeyi tami oidigi daama. ³² ΛCristo gaaagidi istumaasi ñidi dai istumaasi caΛ tΛvaagiarΛ vai chiΛquidu ismaacadΛ vaavoitudai. ³³ DΛmos sioorΛ vaavoitudai poduucai cΛaga maatΛ isDiuusi maiyaatagai tomali Λmo imidagai. ³⁴ Suusi Cristo arΛgai ismaacadΛ Diuusi ootoi sai gaaagidana Diuusi ñiooquidΛ. SΛlicadΛ Diuusi IbΛada ΛΛmadu daja Λgai cascadΛ sΛlicadΛ viaa guvucadagai dai maitistutuidi ismaatiagi siΛsi

guvucadagai viaa ʌgai. ³⁵ Diiusi gʌrooga sʌʌlicʌdʌ oigʌdai ʌgai. ʌgai ʌrmaradʌ cascʌdʌ. Dai Diiusi maa ʌgai ʌmo sʌʌlicami sai vaamioma tʌaanʌiña sitomasioorʌ. ³⁶ Sioorʌ vaavoitudai Diiusi maradʌ ʌgai gia tomastuigaco oidaca agai tʌvaagiʌrʌ Diiusi ʌʌmadu. Dʌmos sioorʌ maivaavoitudagi ʌgai maiimi agai tʌvaagiamu baiyoma Diiusi sʌʌlicʌdʌ soimaasi taatatuldia agai ʌgai —astʌtʌdai ʌVuaana.

4

¹ ʌfariseo cajioma sai Suusi vaamioma mui vapaconaitadai oodami siʌVuaana dai vaamioma mui oodami oidatucui ʌSuusi siʌVuaana. ² Dʌmos maitʌrvaavoi isʌSuusi vapaconaitadai oodami. Aatʌmʌ mamaatʌrdamigadʌ ʌgai dai vapacoinaitadai oodami. ³ Dai aidʌsi maí ʌSuusi ismaí ʌfariseo gomaasi ii ʌgai Judeeaiñdʌrʌ dai nora Galileeamu. ⁴ ʌgai viaacatadai isdaivuñiagi Samaaria dʌvʌʌriʌrʌ. ⁵ Dai aayi Sicaarʌrʌ Samaaria dʌvʌʌriʌrʌ ismaacʌdʌ miaan daja Jacocarʌ dʌvʌʌragadʌ. ʌgai vaa ʌrʌdʌvʌʌrai ismaacʌdʌ Jacocarʌ maa gʌmara Osee. ⁶ Ami ʌgai siaaco daja Jacocarʌ poosogadʌ. ʌSuusi caibimucataidai aimʌraitai dai modaiva pooso soonoana. Aidʌ cayoga dan duitadai. ⁷ Tai ami divia ʌmo ooqui Samaariʌrʌ oidacami dai vaigi agai suudagi. Taidʌ ʌSuusi itʌtʌdai:

—Giñvasidañi suudagi —astʌtʌdai ʌSuusi.

⁸ Aatʌmʌ caijitadai caayamu dai gasavʌda ragai cuaadagai. ⁹ Amaasi ʌooqui itʌtʌdai ʌSuusi:

—¿Tuipʌsi giñtaanʌi suudagi? Aapi ʌrjudiʌ nai aanʌ ʌrSamaariʌrʌ oidacami —astʌtʌdai ʌooqui.

ʌjudidiʌ ʌʌmadu ʌSamaariʌrʌ oidacami maicʌʌga gʌññiñiooquidi aipacoga cascʌdʌ potʌtʌdai ʌooqui. ¹⁰ Amaasi ʌSuusi aa noragi daidʌ itʌtʌdai:

—Ismaatʌcamudai aapi istumaasi maacai Diiusi ʌoodami dai sioorʌ aanʌ aidʌ gia aapi giñtaañimudai suudagi, dai aanʌ gʌoidamudai suudagi ismaacʌdʌcʌdʌ oodami tomastuigaco oidacana Diiusi ʌʌmadu —astʌtʌdai ʌSuusi.

¹¹ Taidʌ ʌooqui itʌtʌdai:

—Aapi maiviaa istucudʌ vusaidagi suudagi dai aliʌ tuucavuga gopooso. ¿Vaadʌrʌ vusaida agai aapi suudagi ismaacʌdʌcʌdʌ oodami tomastuigaco oidacana Diiusi ʌʌmadu daidʌ giñoidagi? ¹² Gʌrʌʌqui aduñicarʌ Jaco idui idi pooso. ʌgai ʌʌmadu maamaradʌ ʌʌmadu sosoigadʌ gayʌʌdana suudagi idi poosoaiñdʌrʌ. Siaadʌrʌ vaamioma gataaanʌiña aapi siʌgai —astʌtʌdai ʌooqui.

¹³ Taidʌ ʌSuusi aa noragi daidʌ itʌtʌdai:

—Sioorʌ yʌʌdagi idi suudagi vʌʌscʌrʌ ʌpamu tonocorʌiña. ¹⁴ Dʌmos sioorʌ iiyagi ʌsuudagi ismaacʌdʌ aanʌ gaoidi, camaitonocorʌi ʌgai tomali ʌmo imidagai. ʌsuudagi ismaacʌdʌ aanʌ gaoidi gaibʌdagʌrʌ daacana dai vʌʌscʌrʌ vusanʌiña gosuudagi poducacai isduucacai vusanʌi suudagi ʌmo vagʌacañiaiñdʌrʌ dai gosuudagicʌdʌ tomastuigaco oidacana oodami tʌvaagiʌrʌ Diiusi ʌʌmadu —astʌtʌdai ʌSuusi.

¹⁵ Amaasi ʌooqui itʌtʌdai:

—Giñoida aapi ʌsuudagi nai poducacai camaitonoomucurʌda aanʌ tomali maiviaacagi isdidivaitai gavaigʌdagi suudagi idi poosoaiñdʌrʌ —astʌtʌdai ʌooqui.

¹⁶ Taidʌ ʌSuusi itʌtʌdai:

—Imʌdañi dai vuaapa gʌcuna —astʌtʌdai ʌSuusi.

¹⁷ Amaasi aa noragi ʌooqui daidʌ itʌtʌdai:

—Maicuna aanʌ —astʌtʌdai.

Taidʌ ʌSuusi itʌtʌdai:

—Vaavuava ismaicuna aapi cascʌdʌ pocaiti. ¹⁸ Cataama ñiooquiditadai aapi cʌcʌʌli dai sivi ʌmoco ʌʌmadu oidaga aapi vai ʌgai maitʌrgʌcuna cascʌdʌ istumaasi aagai aapi ʌrvaavoi —astʌtʌdai ʌSuusi.

¹⁹ Mosca^Λ gomaasi ^Λooqui daid^Λ t^Λt^Λdai:

—Aapi s^Λallic^Λd^Λ ^Λr^Λamo Diuusi ñiooquituldiadamigad^Λ. ²⁰ Ga^Λr^Λal^Λqui aaduñicar^Λu tam^Λi Samaari^Λr^Λ oidacatadai dai siaa duutudaiña Diuusi tam^Λi idi giidiana d^Λmos aapim^Λ judidíu pocaiti sai Jerusaleen^Λr^Λ ^Λgai siaaco g^Λaagai issiaa duutuadagi Diuusi —ast^Λt^Λdai ^Λooqui.

²¹ Taid^Λ ^ΛSuusi it^Λt^Λdai:

—Giñvaavoitudañi aapi, aimu istuigaco aapim^Λ siaa duutuadamu Diuusi maisiu tam^Λi idi giidiana tomali Jerusaleenana. ²² Aapim^Λ Samaari^Λr^Λ oidacami maic^Λl^Λ maat^Λ Diuusi tomasi siaa duutuadai. Aat^Λm^Λ judidíu c^Λl^Λga maat^Λ Diuusi. ^Λgai ismaac^Λd^Λ c^Λl^Λgac^Λr^Λ vuvaida ^Λgai oodami ^Λrjudíu. ²³ D^Λmos aimu istuigaco sior^Λ s^Λallic^Λd^Λ siaa duutuadagi Diuusi siaa duutuada ^Λgai maisiu mos^Λcaasi ñiooquic^Λd^Λ baiyoma siaa duutuada ^Λgai Diuusi g^Λniib^Λdagac^Λd^Λ dai g^Λnt^Λt^Λagitoidagac^Λd^Λ poduuc^Λi isduuc^Λi Diuusi ip^Λlidi. ²⁴ Diuusi ^Λrib^Λdag^Λi casc^Λd^Λ sior^Λ siaa duutuada ^Λliadagi Diuusi g^Λniib^Λdagac^Λd^Λ viaa isiaa duutuadagi poduuc^Λi isduuc^Λi Diuusi ip^Λlidi dai maisiu mos^Λcaasi ñiooquic^Λd^Λ —ast^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

²⁵ Taid^Λ ^Λooqui it^Λt^Λdai:

—Aan^Λ gia maat^Λ isdivia ^Λgai ^ΛCristo dai si^Λascad^Λ diviagi ^Λgai c^Λl^Λga ga^Λragida ^Λgai v^Λl^Λsi istumaasi —ast^Λt^Λdai ^Λooqui.

²⁶ Taid^Λ ^ΛSuusi it^Λt^Λdai:

—Aan^Λ an^Λr^ΛCristo —ast^Λt^Λdai.

²⁷ Dai quiaa aatagiditadai ^Λgai t^Λtai dada aat^Λm^Λ mamaat^Λrdamigad^Λ ^ΛSuusi. Dai mait^Λl^Λ istumaasi g^Λrt^Λt^Λgituagi t^Λl^Λgac^Λi ^ΛSuusi isaatagidi ^Λmo ooqui. D^Λmos v^Λl^Λscatai aat^Λm^Λ ^Λl^Λb^Λiditadai ^ΛSuusi casc^Λd^Λ tomali ^Λl^Λmadutai mait^Λcac^Λi istumaa ^Λgai tomali istumaasi aatagidi ^Λooqui. ²⁸ Amaasi ^Λooqui anaasi viaa g^Λvaigacar^Λu dai ii caayamu dai pot^Λt^Λdai ^Λoodami:

²⁹ —M^Λl^Λcav^Λr n^Λida ^Λmo c^Λl^Λi ismaac^Λd^Λ giñagidi v^Λl^Λsi istumaasi ivuaadana aan^Λ. ^ΛCristo lien^Λ ^Λgai —ast^Λt^Λdai ^Λooqui.

³⁰ Amaasi iji ^Λoodami caayaiñd^Λr^Λ dai aayi m^Λl^Λca siaaco daacatadai ^ΛSuusi.

³¹ Mosim^Λc^Λi ^Λooqui poosoiñd^Λr^Λ t^Λtai aat^Λm^Λ mamaat^Λrdamigad^Λ ^ΛSuusi daañimi sai gaugana.

³² D^Λmos ^ΛSuusi pov^Λrt^Λdai:

—Viaa aanan^Λ ^Λmo istumaasi istumaasi cueeyi istumaasi maimaat^Λ aapim^Λ —g^Λrt^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

³³ Amaasi aat^Λm^Λ mamaat^Λrdamigad^Λ ^ΛSuusi aipaco g^Λrt^Λcac^Λimi dai pocaiti:

—¿Sior^Λ vuaapi cuaadagai? —c^Λiti aat^Λm^Λ.

³⁴ D^Λmos ^ΛSuusi it^Λt^Λdai:

—Siuu duucu ivuaada aan^Λ istumaasi ip^Λlidi Diuusi giñoo^Λga ismaac^Λd^Λ giñootoi ivuaadatai aa duiñdad^Λ ^Λgai, gomaasi ^Λr^Λpan duucami cuaadagai aan imv^Λl^Λtar^Λ.

³⁵ Aapim^Λ pocaiti sai quiaa v^Λl^Λga maaco masaadai isyoovagi oodami t^Λligi. D^Λmos aan^Λ ang^Λnaagidi sai caoidaga mui oodami ismaac^Λd^Λ ca^Λca ^Λlidi isgaaagiadagi aapim^Λ Diuusi ñiooquid^Λ. ³⁶ Sior^Λ ga^Λsai t^Λligi gamait^Λc^Λi tumiñsi dai sior^Λ gayoovai t^Λligi gamait^Λc^Λi tumiñsi ^Λr^Λ. Poduuc^Λi ^Λr^Λ Diuusi aa duiñdad^Λr^Λ. ^Λl^Λmadutai aagidiña Diuusi ñiooquid^Λ oodami vai aa daivuiña gooqui^Λr^Λ dai ^Λpamu aagidiña Diuusi ñiooquid^Λ oodami vai ^Λgai vaavoitudañi Diuusi ñiooquid^Λ dai c^Λl^Λgac^Λr^Λ vuvac^Λi dai tomastuigaco oidacana t^Λvaagi^Λr^Λ Diuusi ^Λl^Λmadu. Daid^Λ ismaac^Λd^Λ ^Λr^Λga gaaagiadagi Diuusi ñiooquid^Λ daid^Λ ismaac^Λd^Λ gooqui^Λr^Λ gaaagiadagi Diuusi ñiooquid^Λ ali^Λ baig^Λn^Λliadamu.

³⁷ S^Λallic^Λd^Λ ^Λrvaavoi istumaasi g^Λaagai sai ^Λl^Λmoco ga^Λsai daid^Λ aa gayoovai. ³⁸ Aan^Λ g^Λnootoi masai aagidana Diuusi ñiooquid^Λ oodami vai ^Λgai giñvaavoitudana. D^Λmos aa Diuusi ñiñiooquituldiadamigad^Λ caaagidi Diuusi ñiooquid^Λ ^Λoodami dai aapim^Λ aagidi ^Λoodami sai ^Λl^Λsi g^Λaagai isvaavoitudagi. Poduuc^Λi ^Λgaa ^Λr^Λpan ducami ^Λsadami t^Λligi dai aapim^Λ ^Λr^Λpan ducami yoovadami t^Λligi —g^Λrt^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

³⁹ Dai muidutai Samaariara oidacada vaavoitu isasuusi atacristo caacatai islooqui potatadai saida asuusi maat vasi istumaasi ivuaadana agai. ⁴⁰ Cascada aidasi aayi asamaariara oidacada daaŋimi agai asuusi sai anaasi vana. Taida asuusi anaasi daja goo tasai. ⁴¹ Tai vaamioma muidutai vaavoitu caacatai istumaasi aagidi asuusi. ⁴² Amaasi potatadai oodami ooqui:

—Sivi vaavoitu aatama maisiu mosacaasi istumaasicada garaagidi aapi lagi aatama cacaa apa istumaasi garaagidi goovai dai caga maat aatama issallicada aracristo dai cagacara vuvaidi goovai oodami —tatadai oodami.

⁴³ Dai bogoca tasaicada asuusi ii Samaariaiñdara Galilea davarriamu. ⁴⁴ asuusi pocaititadai sai isamo Diuusi ñiooquituldiadamigada gaaagiadagi Diuusi ñiooquida lagi gadavarragara ami davarriara oidacami maiagiditai cacana istumaasi aagiadagi agai. ⁴⁵ Dai aidasi aayi asuusi Galilea davarriara baiganliaracada viaatuli dai miaadaga Galileeara oidacami. Agai naiditadai vasi istumaasi idui asuusi Jerusaleenara agaa siaa duudagara cascada.

⁴⁶ Amaasi aa gai asuusi Canaamu siaaco idui agai uuvasi varagada suudagicada. Dai Capernaumara oidacatai amo gaa dunucami. Dai maracataidai agai amo cali vai alia cooco. ⁴⁷ Aidasi mai adunucami isasuusi caaayi Galileeara ii agai dai nida agai asuusi. Dai daaŋimi agai asuusi sai imana quidamu dai duaaidana marada ismaacada camuquimi. ⁴⁸ Amaasi asuusi itatadai oodami:

—Aapima maivaavoitudai ismainijadagi amo istumaasi gducami ismaacada ivuaadagi ana —tatadai asuusi.

⁴⁹ Damos dunucami itatadai:

—Mamaatatuldiadami, timada otoma vai maimuucuna giñmara —tatadai.

⁵⁰ Amaasi asuusi itatadai:

—Noragiñi aapi gquiamu gamara cadueeyi —tatadai asuusi.

Taida cali vaavoitu asuusi dai ii. ⁵¹ Dai voyara aayi pipioñigada tai agai potatadai:

—Cadueeyi gamara —tatadai.

⁵² Amaasi taanadami tacacai suu duucu dueeyi. Taida pipioñigada itatadai:

—Tacavo moscoi gasaco tasai dagito toiñdagai —tatadai pipioñigada.

⁵³ Amaasi ali gali oogada tagitu isaca duucu asuusi aagidi sai cadueeyi marada. Daida adunucami amadu vascatai ismaacada quidara oidaga vaavoitu isasuusi aracristo. ⁵⁴ Agaicada casi argooca istumaasi ggarducami ismaacada idui asuusi Galileeara aidasi abiaadara vuusai Judeaiñdara.

5

¹ Dai gooquira apamu ii asuusi Jerusaleenamu dai ami daivuñda agai ajudidú siaa duudagada. ² Jerusaleenara oidaga amo gaa piila. Ami cañiru cuuparagadara tagidu. Agaa piila Betesada tagidu ajudidú ñiooquidacada. Dai sicoli taamadu portatali. ³ Vai ami portataliana vatacatadai mui cococoidada amadu mui maiñaadami, amadu mui chuchuecugami amadu muidutai ismaacada maitistutuidi isoñadagi. Vascatai mosnanaracataidai isoñiagi asuudagi. ⁴ Amamo iimidagai tapanaiña amo Diuusi taañicaruda dai oiñidiña asuudagi. Vai tomasmaacada cocoad ismaacada apaaga vaaquiagi asuudara caoñicami agai gia duduaadai. ⁵ Amo cali ismaacada ami caatacatadai viaacataidai amo coobai dan baivastaama dan mamaco uumigi iscoocataidai. ⁶ Daida asuusi tagacai dai maatacai isagai catavapi mocaatacatadai potatadai:

—¿Ipalidipasi isduaadiagi? —tatadai.

⁷ Taida cocoad itatadai:

imaasi cascada. ²⁸ Tomasi aapima maitatlagiadagi istumaasi gantatagitodagi gomaasicada vasscatala aimu istuigaco vasscatala ismaacada cacoi caaca agai insaan Diuusi marada ismaacada tavai tavaagiaiindara vapaida agai ²⁹ dai gacuucupiocoa agai siaaco yaasapi sigai vuvauquimu. Dai ismaacada arcala ivuaadamicatadai tomastuigaco oidaca agai Diuusi lamadu dai ismaacada arsoimaasi ivuaadamicatadai iimia agai ADiaavora lamadu.

³⁰ Aana lagi ginshalicamigacada maitivueeyi tomali amo istumaasi. Aana ivueeyi mosacaasi istumaasi ipalidi Diuusi ginooaga. Cascada silascada naidi aana sabai calaga ivuaadana sipa maicalaga ivuaadana amo oodami aana ivueeyi istumaasi arshalicami agaicada. ³¹ Insaan lagi gnaagidagi insaan arCristo siaadara ginvaavoitudana aapima. ³² Damos isDiuusi gnaagidagi insaan viaa amo shalicami aidia gia vaavoitudan tada aapima. ³³ Aapima ootoi lamoco sai taccana AVuaana soor agai daida AVuaana aa istumaasi arvaavoi. ³⁴ Damos aana maitagito amo najadami oodami saagidaiindara isaagagi insoora aana. Aana gnaagidi gomaasi masai poduucai vaavoitudana aapima insaan arCristo dai calagacatala vuvaacana. ³⁵ Siaaco daacagi amo cuudagi cal maascana vassiacatala. Poduucai lapa soora caa istumaasi aagai AVuaana cal maata caacana Diuusi niooquida. Dai aapima baiganliaracada cana agai chilaqui tasai. ³⁶ Dai aana ivueeyi naana maasi istumaasi garducami istumaasi gintaiai Diuusi ginooaga ansaidia ivuaadana dai agaicada calaga gamaata isDiuusi ginootoi ansai gnaagidana niooquida agai dai calaga gamaata insaan viaa amo shalicami. Dai gomaasicada vaamioma calaga gamaata insoora aana sila AVuaana niooquidacada. ³⁷ Dai aana arootosada Diuusi ginooaga. Dai agai arcalami sai istumaasi aagai aana arvaavoi, tomasi aapima tomali amo imidagai maicaa inioocai agai tomali mainaidi aapima. ³⁸ Damos aapima maishalicada vaavoitudai Diuusi niooquida, aapima maitinvaavoitudai aana Diuusi ootosada cascada. ³⁹ Aapima calaga nanaidi oojai Diuusi niooquidara poliditai ispoduucai tomastuigaco oidaca agai aapima Diuusi lamadu. Damos Diuusi niniooquituldiadamigada ginaagai Diuusi niooquidara dai pocaitina ansai aana arCristo. ⁴⁰ Damos aapima maitinvaavoitudai poduucai siaadara tomastuigaco oidacana Diuusi lamadu.

⁴¹ Aana maigaagai soora calaga nioocadagi aana gimvatar. ⁴² Aana calaga ganmaata aapima. Maata aana ismaioigadai aapima Diuusi. ⁴³ Aana arootosada Diuusi ginooaga dai aapima maitinvaavoitudai. Damos daivaitai aa ismaacada maitarojotosada Diuusi ginooaga agai gia vaavoitudadaina aapima. ⁴⁴ Aapima maihaligidi Diuusi vai agai calagacatala gannajadagi baiyoma aapima ipalidi isoodami calaga nioocadagi aapima gmvatar cascada maitistutuidi aapima isginvaavoitudagi. ⁴⁵ Aana maigapilara gansuuliga inagai Diuusi vuitapi, Moseesacaru agai dai gapilara ganvuupai tomasi aapima pocaiti masai vaavoitudai istumaasi ooja Moseesacaru. ⁴⁶ Isshalicada vaavoitudadamudai aapima istumaasi gaaagidi Moseesacaru aidia gia aapima ginvaavoitudadamudai aana lapa. Moseesacaru oojadara ginaagai cascada. ⁴⁷ Aapima maivaavoitudai istumaasi ooja Moseesacaru cascada maivaavoitudai aapima istumaasi gnaagidi aana —tatadai ASuusi.

6

¹ Dai gooquilara ii ASuusi vaasadara agaa suudagi ismaacada Galilea tagidu dai Tibeeriasi tagidu lapa. ² Tai mui oodami oi ASuusi. Aoodami canaidi isASuusi duduaadi mui cococoidada cascada. ³ Aidia ASuusi tsai amo giidilara dai modaiva aatama mamaatardamigada lamadu. ⁴ Aidia camiaadimitadai agaa siao duudagai istuigaco ajudidia tatagitoina aidias Diuusi calagacatala vuvaitu cajiudada Ejiipituaindara. Asiaa

duudagai pascua tΛΛgidu. ⁵ Dai aidΛsi tΛΛ ΛSuusi ismuidutugai oodami, Λgai gooquiΛrΛ potΛtΛdai ΛPiili:

—¿Siaaco savΛdamu aatΛmΛ cuaadagai mosΛΛqui oodami vΛΛtarΛ? —tΛtΛdai ΛSuusi.

⁶ Suusi aagidi gomaasi ΛPiili maatia Aliditai istΛiya Λgai. ΛSuusi camaatΛcatadai istumaasi iduñia agai. ⁷ Amaasi ΛPiili itΛtΛdai:

—IssavΛda aatΛmΛ goo siento piisu aΛcami paana vΛΛscarΛ moslaalachi ajian tada goovai —tΛtΛdai ΛPiili.

⁸⁻⁹ Amaasi AandarΛsi potΛtΛdai ΛSuusi:

—Tami cΛΛca Λmo ali gΛΛli dai viaa taama paana dai gooca vatopa. ¿DΛmos siaadΛrΛ aΛna goovai mosΛΛqui oodami vΛΛtarΛ? —tΛtΛdai AandarΛsi.

AandarΛsi arΛmoco ΛSuusi mamaatΛrdamigadΛ daidΛ arsuculidΛ ΛSimuñi Piiduru.

¹⁰ Amaasi ΛSuusi itΛtΛdai:

—Aagidavurai goodami vai daraivana —tΛtΛdai ΛSuusi.

AliΛ vaasoacatadai ami oidigi tai ami daraiva Λoodami. Λgai ajΛacatadai parΛ taam mil cΛcΛΛli. ¹¹ Amaasi ΛSuusi vui Λpaana dai aagidi Diiusi sai aliΛsi baigΛΛlidi oidacatai cuaadagai. Dai amaasi ΛSuusi gΛrmaa Λpaana tΛsai aatΛmΛ taacogidana Λoodami daidΛ taacogi Λvatopa ΛpΛ tai Λgai uu vΛΛsi siΛΛjΛsi ipΛli. ¹² Dai catatascovai vΛΛscatai taidΛ ΛSuusi povΛrtΛtΛdai:

—Ampaidavurai aapimΛ gosaasaquigadΛ ismaacΛdΛ baivito vai maisuuligagi toma lΛΛchi —gΛrtΛtΛdai ΛSuusi.

¹³ TΛtai aatΛmΛ ampagi saasaquigadΛ ismaacΛdΛ vii tai suusuda baivustan dan goo aasarai Λpaana saasaquigadΛcΛdΛ. ¹⁴ Amaasi Λoodami tΛΛgacai isSuusi idui gomaasi gΛducami pocaiti:

—SΛΛlicΛdΛ arvaavoi isidi cΛΛli arΛDiiusi ñiooquituldiadamigadΛ ismaacΛdΛ divia agaitadai tami oidigi daama —caiti Λoodami.

¹⁵ DΛmos ΛSuusi maatΛcatadai isΛoodami poipΛlidadai isagai arraígadΛ cascΛdΛ goguama vaidaquia agaitadai saidΛ arraígadΛcana dΛmos ΛSuusi maitipΛlidadai, cascΛdΛ Λagi ii abiaadΛrΛ sibΛacoga ami giidΛrΛ.

¹⁶ Dai aidΛsi cadidiaimi aatΛmΛ mamaatΛrdamigadΛ ΛSuusi tΛaapai agΛΛ suudagi ugidiana. Amaasi catuca taidΛ ΛSuusi maiquiaa divia, ¹⁷ taidΛ aatΛmΛ ΛmamaatΛrdamigadΛ tΛΛtasai vaarcuΛrΛ dai dΛgavusquimi agΛΛ suudagi Capernaumamu. ¹⁸ DaidΛ Λvaarcu vuidΛrΛ cavami vustai ΛvΛΛli dai taí vapañigai suudagi dai mΛΛ vaarcuaba aastΛcΛi. ¹⁹ Dai aidΛsi caiji aatΛmΛ parΛ taam mil metro agΛΛ suudagi daama todian duucal tΛΛ aatΛmΛ ΛSuusi issuudagi daama imΛitadai dai aliΛ duduaadimu aatΛmΛ. ²⁰ DΛmos ΛSuusi povΛrtΛtΛdai:

—AanΛana. MaitavΛrduduaadicuda —gΛrtΛtΛdai ΛSuusi.

²¹ Amaasi baigΛrΛliaracΛdΛ miaadΛgi aatΛmΛ taidΛ ΛSuusi tΛsai ΛvaarcuΛrΛ dai otoma aayi aatΛmΛ mΛΛca siaaco iimia ragaitadai.

²² Dai siaadico Λoodami ismaacΛdΛ vaasadΛrΛ agΛΛ suudagi viitadai maatΛ tΛΛ iscaiji aatΛmΛ abiaadΛrΛ ΛvaarcuΛrΛ dai ami maitiipucatadai Λmai vaarcu. Dai maí Λgai isΛsuusi maitaroi. ²³ VΛΛscarΛ aa cΛcΛΛli aayi aa vaarcuΛrΛ TibeeriasiaiañdΛrΛ dai ami tuutui Λgai Λvaarcu miaanai siaaco ΛSuusi baigΛΛliaracΛdΛ bibi Λoodami gamamadacai. ²⁴ AidΛsi Λoodami maí ismaitipu ΛSuusi tomali aatΛmΛ mamaatΛrdamigadΛ aidΛ gia tΛtΛsai Λgai ΛvaarcuΛrΛ dai iji Capernaumamu dai gaaga agai ΛSuusi.

²⁵ Mosaayi Λoodami vaasadΛrΛ agΛΛ suudagi dai tΛΛ ΛSuusi daidΛ itΛtΛdai:

—MamaatΛtuldiadami, ¿pΛtΛquidΛ aayi aapi tami? —tΛtΛdai Λoodami.

²⁶ TaidΛ ΛSuusi itΛtΛdai:

⁴⁶ Tomali amo oodami oidigi daama oidacami mainidi Diuusi. Moscaasi aan naidi Diuusi. Aan divia tavaagiaiñdar siaaco daja Diuusi. Aan arDiuusi marad cascada. ⁴⁷ Vaavuava sai siora giñvaavoitudai tomastuigaco oidaca agai tavaagiara. ⁴⁸ Aan anarapan ducami apaana oodami vatar. Aan cagacara vuvaidi oodami vai agai tomastuigaco oidacagi tavaagiara cascada. ⁴⁹ Ganlaqui aadunicarui oidigana gau apaana ismaacada amaná tlagiducata dai damos vascara coi agai. ⁵⁰ Damos tomasiora siora cueeyi apaana ismaacada tva tavaagiaiñdar agai gia maiimia agai Diaavora lamadu. ⁵¹ Aan antvai tavaagiaiñdar dai aan arapan ducami apaana dai tomasiora siora giñugiagi tomastuigaco oidacamu tavaagiara. Aan muuquimu curusiaba vai poduucai mui oodami tomastuigaco oidacana tavaagiara —tatadai Suusi.

⁵² Amaasi ajudidíu gnaatagidimi aipacoga daidi pocaiti:

—¿Ducata istutuidi goovai isgarbiidagi gatuucuga tsai uugana? —caiti ajudidíu.

⁵³⁻⁵⁴ Taidai Suusi itatadai:

—Aan anaviaa amo samicami namacami. Daidai oodami giñmuaamu amo curusiaba siastimu giñara vai tomasiora siora vaavoitudagi insaanar cacagacara vuviadami agai gia tomastuigaco oidaca agai tavaagiara Diuusi lamadu dai aan duduaacaldamu agai silscada caugitiagi oidigi. Damos siora maitiñvaavoitudagi agai gia maiimia agai tavaagiamu tomali maioidaca agai Diuusi lamadu. ⁵⁵ Cascada aliasi gaaagai insaan muuquiagi curusiaba vai astiagi giñara moscaasi poduucai istutuidi oodami iscagacara vuvaiagi. ⁵⁶ Siora giñvaavoitudagi giñama daacamu agai dai soinamu aan agai sai cacagacara oidacana. ⁵⁷ Diuusi giñooga giñootoi dai agai tomastuigaco oidaga dai cascada aan arpa tomastuigaco oidaga poduucai arpa siora giñvaavoitudagi tomastuigaco oidaca agai. ⁵⁸ Aan anarapan ducami apaana dai tva tavaagiaiñdar. Apaana ismaacada maná tlagidu tai uu ganlaqui aadunicarui maitarsoinicatadai istomastuigaco oidacagi. Damos siora giñvaavoitudagi dai giñlagiadagi agai gia tomastuigaco oidaca agai tavaagiara Diuusi lamadu —tatadai Suusi.

⁵⁹ Gomaasi gamamaatutuli Suusi ajudidíu quiuupaigadara Capernaumara.

⁶⁰ Dai muidutai ismaacada oiditadai Suusi mosca gomaasi daidai icaiti:

—Samicada sijaiga ismaat cacagi aatama idi ñioqui. ¿Siaadara istuidana oodami islagiadagi gomaasi? —caiti oodami.

⁶¹ Amaasi Suusi maí isoodami maibaiganalli gomaasicada ismaacada aagiditadai agai cascada itatadai:

—¿Gansobicasi aan idi ñioquicada isvaavoituda aapima? ⁶² ¿Isducatai gantatagitona aapima masgiñtlagiagi aan ismaacada viaa amo samicami isnoragiagi aan tavaagiamu? ⁶³ Diuusi Ibadai agai dai maacai oodami ibadagai utudui. Giñtuucuga maisoicai oodami sai cacagacara vuvacana moscaasi giñibadaga. Istumaasi aagai aan argaibadaga vatar maisiu gatuucuga. Tomasiora siora vaavoitudagi goñioqui ismaacada ganaagidi aan agai gia viaaca agai ibadagai utudui dai tomastuigaco oidaca agai tavaagiara Diuusi lamadu. ⁶⁴ Damos quiaa oidaga amoco aapima gansaagida ismaacada maivaavoitudai —tatadai Suusi.

Suusi maí tucamidara abiaadara ismaacada mamaatardamigada maivaavoituda itadai dai ismaacada mamaatardamigada inñdar gatlagida agaitadai masai muaana.

⁶⁵ Daidai Suusi itatadai oodami:

—Cascada casi ganaagidi aan sai moscaasi agai ismaacada Diuusi giñooga ipalidi isgiñlagididai agai gia giñvaavoitudai —tatadai Suusi.

⁶⁶ Aidai abiaadara muidutai ismaacada oidatucuitadai Suusi covai iji dai camaioidatucui agai Suusi. ⁶⁷ Amaasi Suusi povartatadai aatama abavustan dan gooca mamaatardamigada:

—¿Giñdagitoamasi alidi aapima arpa? —gartatadai Suusi.

⁶⁸ Tai Simuñi Piiduru itatadai:

—¿Siaadara gadagitona aatama? Aapi argarbaitacaacami. Dai gamamaatatuldiaragacada camaata aatama isducatai cagacara vuvacai oodami dai tomastuigaco oidaca agai tavaagiaru Diuusi amadu. ⁶⁹ Dai aatama cavaavoitu. Dai call maata aatama isaapi arCristo Diuusi marada dai tavai tavaagiaiñdara. Dai Diuusi tomastuigaco oidaga —tatadai Simuñi Piiduru.

⁷⁰ Taida asuusi povartadai:

—Acovai ganvuvaitu aan baivustan dan gooca aapima dai amoco arDiaavora pi-ooñigada —gartadai asuusi.

⁷¹ asuusi aagidi gomaasi aagaitai auudasi Iscaliote asimuñi marada. Dai tomaasi agai amoco abavustan dan gooca mamaatardamigada asuusi, vascara Uudasi gatagida agaitadai masai muaana asuusi cascada pocaiti asuusi.

7

¹ Dai gooquiaru asuusi aimaraitadai Galilea davarriaru. Agai maitipali isaimardagi Judeea davarriaru, ajudidú ipaliditadai ismuaagi agai cascada. ² Dai camiaadimi asiaa duudagada ajudidú istuigaco ivuaadana uucusai cascada potlagidi asiaa duudagai uucusai. ³ Taida asuusi susuculida itadai:

—Maiviimu aapi tanai. Imadañi aapi Judeea davarriamu vai poduucai goidatucadami ismaacada maca daraaja najadagi istumaasi ivueeyi aapi. ⁴ Tomasiooru sioru ipaliadagi ismaatacagi oodami istumaasi ivueeyi agai gia maiastocai ivueeyi istumaasi. Issallicada ivueeyi aapi naana maasi istumaasi aida gia ivuaadañi gomaasi oodami vuitapi vai najada agai vascatai —tatadai asuusi susuculida.

⁵ Damos tomali agai maivaavoitudaitadai asuusi cascada pocaiti. ⁶ Amaasi asuusi itadai:

—Maiquiaa aayi istuigaco imia aan gaamucu. Damos aapima calga istutuidi isgaamucu iimiagi tomasiascada. ⁷ oodami ismaacada maivaavoitudai Diuusi maitancadai aapima mosaca aan. Aan aagidi saida arsoimaasi ivuaadami agai cascada. ⁸ Iimivurai aapima gaamucu idi siaa duudagaru. Aan gia maiimimu. Maiquiaa aayi istuigaco imiagi aan cascada —tatadai asuusi.

⁹ Dai mospotadai asuusi dai anaasi Galilea davarriaru vii.

¹⁰ Amaasi caiji asuusi susuculida tai gooquiaru ii asuusi arpa asiaa duudagamu. Agai glasto ii sai mainidiña oodami. ¹¹ Ajudidú gaagai asuusi asiaa duudagaru daida icaiti:

—¿Siaaco daja calali? —caiti agai.

¹² Dai aliarsi ganaatagidimi oodami aipacoga aagaitai asuusi. Dai amoco pocaiti sai cal tuiga agai. Dai aa pocaiti sai maical tuiga sai mosyaatagidi agai oodami.

¹³ Damos oodami ismaacada calga ñioocai asuusi vatar maitipali ismaatacagi ajudidú tataanadami iscalga ñioocai agai asuusi vatar abaidi agai cascada.

¹⁴ Aidasi catajucami viitugai isugitiagi avagimi ii asuusi ajudidú gaa quiuupaigadamu dai ami gamamaatuldi. ¹⁵ Daida atataanadamigada ajudidú maita istumaasi gantatagitoagi cacatai asuusi daida icaiti:

—¿Ducatai maata idi cali mosaa naana maasi istumaasi maitavapi daivacai ojaru? —caiti ajudidú.

¹⁶ Taida asuusi aa noragi daida itadai:

—Istumaasi gamamaatuldi aan arDiuusi ñiooquida maisiu aan lagi. Agai giñootoi.

¹⁷ Dai sioru ipaliadagi isivuaadagi istumaasi Diuusi ipalidi agai gia maatamu isgiñmamaatuldaraga arDiuusi ñiooquida sirpa sabai aan gamamaatuldi istumaasi lagi aan ipalidi. ¹⁸ Siору gaaagiadagi mosacaasi istumaasi lagi agai tatagitodagi agai

povuaadana sai oodami cΛΛga ñioocaiña Λgai vΛΛtarΛ. DΛmos sioorΛ ipΛliadagi isΛoodami cΛΛga ñioocadagi Λgai vΛΛtarΛ ismaacΛdΛ ootoi Λgai gia gaaagidi istumaasi Λrvaavoi dai tomali Λmo imidagai maiyaatagidiña Λgai Λoodami.

¹⁹ Vaavuava isMosesacaru gΛrmaa ΛsΛΛlicami dΛmos tomali Λmaadutai aapimΛ maiΛΛgidi vΛΛsi ΛsΛΛlicami. ¿Tuimasi giñmuaa Λlidi aapimΛ? —tΛtΛdai ΛSuusi.

²⁰ TaidΛ Λoodami itΛtΛdai:

—Aapi viaa Λmo Diaavora tΛaañicarudΛ. ¿VoorΛ gΛmuaa Λlidi? —tΛtΛdai Λoodami.

²¹ TaidΛ ΛSuusi itΛtΛdai:

—AanΛ idui Λmo istumaasi Λmo ibΛstaragai tasΛrΛ dai aapimΛ maitΛΛ istumaasi gΛntΛtΛgitoagi. ²² DΛmos aapimΛ iiquitΛcΛi aali tuutucugadΛ tomasi ΛribΛstaragai tasΛrΛ. Mosesacaru gΛntΛjai mΛsai poduucai ivuaadana cascΛdΛ poduucai ivueeyi aapimΛ. VΛΛscΛrΛ ΛΛqui abiaadΛrΛ capovuaadana gΛrΛΛqui aaduñicarΛ. ²³ IsaapimΛ ivueeyi gomaasi tomasi ΛrΛmo ibΛstaragai tasΛrΛ ΛΛgida Λlidityi Mosesacaru sΛΛlicamigadΛ, ¿tuimasi bacocoi aapimΛ aanΛ giñvui duaaidacai aanΛ Λmo cΛΛli Λmo ibΛstaragai tasΛrΛ? ²⁴ CΛΛgavar gΛntΛtΛgito aapimΛ. Maisiu gΛpiΛr giñvuuropa maicΛΛga gΛntΛtΛgitoitai, baiyomavar cΛΛga gΛntΛtΛgitoda aapimΛ istumaasi ΛrsΛΛlicami —tΛtΛdai ΛSuusi.

²⁵ Amaasi ΛΛmoco ΛJerusaleenΛrΛ oidacami aipacoga gΛntΛcacaimi dai pocaitimi:

—¿Maitasi Λridi cΛΛli Λgai mΛsmaacΛdΛ gaagai dai muaa agai? ²⁶ MosmocΛΛca goovai dai mamaatΛtuldi gooodami vai tomali Λmaadutai maivui ñioocai. ¿Maisiu cavaavoitu Λjudidíu tΛtΛaanΛdamigadΛ isgoovai ΛrΛCristo? ²⁷ Siaadar ΛrΛCristocana goovai. AatΛmΛ cΛΛ maata siaaco oidaga idi cΛΛli. SiΛΛscadΛ diviagi ΛCristo tomali Λmaadutai maimaatΛca agai siaadarΛ divia agai Λgai —caiti Λoodami.

²⁸ DaidΛ ΛSuusi quiaa mamaatΛtulditadai Λoodami agΛΛ quiuupiΛrΛ dai caΛcai istumaasi aagai Λoodami cavami ñioo Λgai dai potΛtΛdai:

—Vaavuava ismaata aapimΛ siaaco oidaga aanΛ. DΛmos maimaatΛ aapimΛ sioorΛ giñootoi. AanΛ divia maisiu mosΛΛgi ipΛlidityi aanΛ baiyoma Λgai ismaacΛdΛ tomali Λmo imidagai maiyaatagai atgiñootoi. VΛΛsi istumaasi aagai Λgai Λrvaavoi. Dai aapimΛ maimaatΛ Λgai. ²⁹ AanΛ gia maata Λgai. AanΛ Λgai ΛΛmadu daacatadai tai Λgai giñootoi tami oidigi daama —tΛtΛdai ΛSuusi.

³⁰ Amaasi Λoodami baiya Λlidityi dai ΛSuusi dai maisagi dΛmos tomali Λmaadutai maibΛi, maiquiaa aayi istuigaco cascΛdΛ. ³¹ Dai vΛΛscΛrΛ muidutai vaavoitu ΛSuusi daidΛ icaiti:

—SiΛΛscadΛ diviagi ΛCristo siaadarΛ iduuna Λgai vaamioma gΛgΛrducami istumaasi isidi cΛΛli —caiti Λoodami.

³² Amaasi Λfariseo caΛcai ispocaiti Λoodami aagaitai ΛSuusi Λgai ΛΛmadu ΛbaitΛgucacamigadΛ Λpapaali judidíu ootoi sandaaru ismaacΛdΛ nuucada Λquiupai sai bΛΛna ΛSuusi dai maisana. ³³ TaidΛ ΛSuusi itΛtΛdai:

—ChiΛΛqui tasai daacamu aanΛ aapimΛ gΛnsaagida dai gooquiΛrΛ noragimu aanΛ dai ΛΛmadu daacamu Λgai ismaacΛdΛ giñootoi. ³⁴ AapimΛ giñgaagamu dai maitiñtΛΛgimu. AapimΛ maitistutuidi isiimiagi mΛΛca siaaco daaca aanΛ cascΛdΛ —tΛtΛdai ΛSuusi.

³⁵ Amaasi Λjudidíu aipaco gΛtΛcacaimi daidΛ icaiti:

—¿Siaaco imia agai idi cΛΛli tasai maitΛΛgana aatΛmΛ? ¿Imia Λlidi lienΛ goovai Λjudidíu ΛΛmadu ismaacΛdΛ Λgiliego saagida oidaga mamaatΛtulda Λlidi lienΛ goovai Λgiliego?

³⁶ ¿IstΛiya Λlidi goovai dai pocaiti tasai gaaga ragai dai maitΛΛgia ragai, dai sai aatΛmΛ maitistutuidi isiimiagi mΛΛca siaaco daaca agai Λgai? —caiti Λjudidíu.

³⁷ ΛcuugatarΛ tasΛrΛ Λsiasa duudagarΛ vaamioma namΛga isΛgaa tasai. Amaasi ΛSuusi cΛquiva dai cavami ñioo dai potΛtΛdai Λoodami:

—Sioor^Λ ip^Λliadagi isc^{ΛΛ}gac^Λr^Λ vuvaquiagi vai dadana dai giñca^Λcana. ³⁸ Poduucai oojisi Diuusi ñiooquid^Λr^Λ sai tomasioor^Λ giñvaavoitudagi ^Λgai gia viaacamu guvucadagai isaagidagi muidutai isducatai Diuusi c^{ΛΛ}gac^Λr^Λ vuvvaidi oodami —t^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

³⁹ Pocaiti ^ΛSuusi vai maat^Λca ^Λoodami isDiuusi Ib^Λad^Λ ^{ΛΛ}madu daacana sioor^Λ vaavoitudagi ^Λgai. Aid^Λ maiquiaa t^Λvai Diuusi Ib^Λad^Λ t^Λvaagiaiñd^Λr^Λ. ^ΛSuusi maiquiaa ii t^Λvaagiamu casc^Λd^Λ.

— — — —
⁴⁰ ^{ΛΛ}mo oodami mosca^Λ gomaasi daid^Λ icaiti:

—S^{ΛΛ}lic^Λd^Λ ^Λrvaavoi isidi c^{ΛΛ}li ^Λr^ΛDiuusi ñiooquituldiadamigad^Λ ismaac^Λd^Λ Mosesacaru aagai sai divia ^Λgai —caiti.

⁴¹ Dai aa icaiti:

—Idiava ^Λr^ΛCristo —caiti.

D^Λmos aa icaiti:

—^ΛCristo maidivia ^Λgai Galileeaiñd^Λr^Λ. ⁴² Pocaiti Diuusi ñiooquid^Λr^Λ said^Λ ^ΛCristo ^ΛrDavicaru cajiudad^Λca ^Λgai, dai Beleen^Λr^Λ vuusia ^Λgai ^Λgai vaa ali quiiy^Λr^Λ siaaco vuusai Davicaru —caiti ^Λgai.

⁴³ Poduucai ^Λoodami mai^Λmadugan caiti aagaitai ^ΛSuusi. ⁴⁴ ^{ΛΛ}moco b^Λiya ^Λlidi dai maisagi d^Λmos tomali ^Λmaadutai maib^Λ.

— — — —
⁴⁵ ^Λsandaarugad^Λ ^Λg^{ΛΛ} quiuupai ^Λpamu dada siaaco daraacatadai ^Λfariseo ^{ΛΛ}madu ^Λbait^Λgucacamigad^Λ ^Λpapaali judidíu tai ^Λgai it^Λt^Λdai:

—¿Tuim^Λsi maivuaa aapim^Λ ^ΛSuusi? —ast^Λt^Λdai.

⁴⁶ Taid^Λ ^Λsandaaru aa noragi daid^Λ it^Λt^Λdai:

—Tomali ^Λmo imidagai tomali ^Λmaadutai mai^Λpan duucai ñioocaiña idi c^{ΛΛ}li —ast^Λt^Λdai ^Λsandaaru.

⁴⁷ Amaasi ^Λfariseo it^Λt^Λdai:

—¿Aapim^Λ m^Λscasi ^Λndagitu ^{ΛΛ}p^Λ isg^Λnyaataida ^Λgai? ⁴⁸ Tomali ^Λmaadutai aat^Λm^Λ dudunucamigad^Λ ^Λjudidíu daid^Λ ^Λfariseo maivaavoitudai. ⁴⁹ D^Λmos idi oodami maic^{ΛΛ} maat^Λ Mosesacaru s^{ΛΛ}licamigad^Λ. Dai s^{ΛΛ}lic^Λd^Λ Diuusi soimaasi taatatuldiamu ^Λgai vaavoitudaitai ^Λgai ^Λc^{ΛΛ}li —ast^Λt^Λdai ^Λfariseo.

⁵⁰ Taid^Λ ^ΛNicodemo, ^Λgai vaa ismaac^Λd^Λ diviji ^ΛSuusi tucar^Λ, ^Λr^Λmo fariseo daid^Λ it^Λt^Λdai:

⁵¹ —G^Λr^Λs^{ΛΛ}licami^Λr^Λ pocaiti sai mait^Λaagai ispocaitiadagi sai ^Λmo c^{ΛΛ}li ^Λr^Λg^Λpi^Λr caat^Λcami asta si^{ΛΛ}scad^Λ vuaa ^Λc^{ΛΛ}li dai t^Λcacagi dai maat^Λcagi istumaasi idui ^Λgai sabai ^Λg^Λpi^Λr caat^Λcami ischo ^{ΛΛ}p^Λ —ast^Λt^Λdai ^ΛNicodemo.

⁵² Amaasi ^Λgaa aa noragi daid^Λ it^Λt^Λdai:

—¿Aapip^Λsi ^ΛrGalilee^Λr^Λ oidacami ^{ΛΛ}p^Λ? Gaagañi aapi Diuusi ñiooquid^Λr^Λ dai n^Λidamu aapi sai tomali ^Λmo Diuusi ñiooquituldiadamigad^Λ maivuusai Galileeaiñd^Λr^Λ —ast^Λt^Λdai ^Λfariseo.

⁵³ Amaasi v^{ΛΛ}scatai noonora.

8

— — — —
¹ Daid^Λ ^ΛSuusi ii ^ΛOliivosi giidiamu. ² Dai siaadico mosmaasico ^{ΛΛ}pamu ii ^Λgai quiuupiamu. Tai v^{ΛΛ}scatai dada siaaco daacatadai ^ΛSuusi vai ^Λgai mamaat^Λtuldimi ^Λoodami. ³ Dai quiaa ñioocaitadai ^ΛSuusi tai dada ^Λfariseo ^{ΛΛ}madu ^Λdudunucamigad^Λ ^Λjudidíu dai vuaa ^Λmo ooqui ismaac^Λd^Λ gogoosi g^Λducami dai aa t^{ΛΛ} is^Λma voopoi ^Λmo c^{ΛΛ}li ismaac^Λd^Λ mait^Λr^Λcunad^Λ. Daid^Λ ^Λfariseo ^Λoodami vuitapi van c^Λi ^Λooqui, ⁴ daidi it^Λt^Λdai ^Λfariseo ^ΛSuusi:

—Mamaatʼtuldiadami, ʼʼmoco tʼʼ idi ooqui isʼʼmadu voopoi ʼmo cʼʼli ismaacʼʼdʼ maitʼʼrcunadʼ. ⁵ Moseesacaru sʼʼlicamigadʼʼ pocaiti sai gʼʼagai iscoodadagi ismaacʼʼdʼ googosi gʼʼnducami ojoodaicʼʼdʼ. ¿Aapio pʼcaiti? —tʼʼtʼʼdai ʼfariseo ʼʼmadu ʼgaa.

⁶ Pocaiti ʼgai mosnʼijada ʼlidity astʼʼʼna ʼSuusi gaagaitadai ʼgai isducatai gʼʼpiʼʼ vuaajagi ʼSuusi. Dʼʼmos ʼSuusi cuicʼʼʼsa dai ooja dʼʼvʼʼrapi gʼʼmasavicʼʼdʼ. ⁷ Dai ʼgaa apiatʼʼcacaimi, taidʼ ʼSuusi cʼʼquiva daidʼ itʼʼtʼʼdai:

—Tomasmaacʼʼdʼ aapimʼ mʼasmaacʼʼdʼ vuaa goooqui dai ismaacʼʼdʼ tomali ʼmo imidagai maisoimaasi ivuaadana vai ʼpʼʼga maiñʼana goooqui —tʼʼtʼʼdai ʼSuusi.

⁸ Dai ʼpamu cuicʼʼʼsa dai gaooja dʼʼvʼʼrapi. ⁹ Dʼʼmos ʼgai ismaacʼʼdʼ vuaa ʼooqui moscaʼ istumaasi aagai ʼSuusi dai mosʼʼmadutai iimimi. ʼʼpʼʼga ʼcʼʼcʼʼliocoidadioma dai gooquiʼʼʼ ʼuutuducʼʼdioma maatʼʼcatai vʼʼscatai isʼʼrsoimaasi ivuaadami. Dai maivii tomali ʼmoco mosʼʼʼgi vii ʼSuusi ʼʼmadu ʼooqui. ¹⁰ Amaasi ʼSuusi cʼʼquiva dai camaitʼʼʼ tomali ʼmaadutai ʼgaa, potʼʼtʼʼdai ʼgai ʼooqui:

—¿Siaaco duudui ʼoodami ismaacʼʼdʼ gʼʼpiʼʼʼ gʼʼvuupai? ¿Camaitiipu siora gʼʼmaicarsagi? —tʼʼtʼʼdai ʼSuusi.

¹¹ Tai ʼooqui potʼʼtʼʼdai:

—Chu. Camaitiipu, tomali ʼmaadutai —tʼʼtʼʼdai.

Amaasi ʼSuusi itʼʼtʼʼdai:

—Tomali aanʼ maitʼʼmaicarsamu. Sivi gia imʼdañi dai camaisoimaasi ivuaada —tʼʼtʼʼdai.

—————
¹² Daidʼ ʼSuusi apiaaatagidimi ʼoodami ismaacʼʼdʼ ʼʼmadu aatagaitadai:

—Aanʼ anʼsoicʼʼi ʼoodami iscʼʼʼga maatʼ caʼcʼagi istumaasi Diuusi ipʼlidi isivuaadagi. Dai siora giñvaavoitudai ʼgai gia viaacamu ibʼdagai utudui dai camaioojiadamu issoimaasi ivuaadagi —tʼʼtʼʼdai ʼSuusi.

¹³ Amaasi ʼfariseo itʼʼtʼʼdai ʼSuusi:

—Aapi cʼʼʼga ñioocai ʼʼgi gʼʼvʼʼʼtarʼ dʼʼmos gʼʼñiooqui maiñʼamaga —tʼʼtʼʼdai ʼfariseo.

¹⁴ Daidʼ ʼSuusi aa noragi daidʼ itʼʼtʼʼdai:

—Tomasi ʼʼgi aanʼ cʼʼʼga ñioocai giñvʼʼʼtarʼ vʼʼscara sʼʼlicʼʼdʼ ʼrvaavoi istumaasi aagai aanʼ. Cʼʼʼ maatʼ aanʼ iñsiaadarʼ divia dai iñsiaaco imia iñagai dʼʼmos aapimʼ gia maimaatʼ iñsiaadar divia tomali iñsiaaco imia iñagai. ¹⁵ Aapimʼ caʼ istumaasi aagai aanʼ dai pocaiti sai maiñʼamaga giñiooqui maimaatʼcatai siora aanʼ dʼʼmos aanʼ maigʼpiʼʼ vuupai tomali ʼmaadutai. ¹⁶ Dʼʼmos isgʼpiʼʼ gʼʼnvuupadamudai aanʼ istumaasi agadamudai ʼrsʼʼlicamicamudai. Aanʼ maiʼʼgi gʼʼpiʼʼʼ gʼʼnvuupadamudai. Diuusi giñoogai ismaacʼʼdʼ giñootoi ʼgai gʼʼpiʼʼʼ gʼʼnvuupai aanʼ iñʼʼmadu. ¹⁷ Dai Moseesacaru sʼʼlicamigadʼʼ pocaiti sai siʼʼscadʼ gooca cʼʼcʼʼli nʼijadami ʼmadugan caitiadagi aliʼsi gʼʼagai isvaavoitudagi. ¹⁸ Aanʼ anʼʼʼmo nʼijadami daidʼ giñooga ismaacʼʼdʼ giñootoi ʼgai ʼrʼmai nʼijadami —tʼʼtʼʼdai ʼSuusi.

¹⁹ Amaasi ʼgaa itʼʼtʼʼdai:

—¿Vaa daja gʼʼooga? —tʼʼtʼʼdai.

Taidʼ ʼSuusi itʼʼtʼʼdai:

—Aapimʼ maimaatʼ iñsiora aanʼ, tomali maimaatʼ giñooga. Ismaatʼmudai aapimʼ iñsiora aanʼ aidʼ gia maatʼmudai ʼpʼʼ giñooga —tʼʼtʼʼdai ʼSuusi.

²⁰ ʼSuusi gaaagidi vʼʼsi gomaasi gamamaatʼtulditai daacatai ʼgʼʼ quiuupiʼʼʼ anaasi siaaco daraaja ʼcajoñi siaaco gʼʼdaraasai ʼtumiñsi Diuusi aa duiñdadʼ vʼʼʼtarʼ. Dʼʼmos tomali ʼmaadutai maibʼi ʼSuusi. Maiquiaa aayi istuigaco cascʼʼdʼ.

—————
²¹ Daidʼ ʼSuusi ʼpamu ñiooqui ʼoodami daidʼ itʼʼtʼʼdai:

—AanΛ anΛimia iñagai dai aapimΛ giñgaagamu dΛmos aapimΛ iimia agai ΛDiaavorΛ ΛΛmadu aapimΛ Λrsoimaasi ivuaadami cascΛΔ. Dai maitistutuidi isimiagi aapimΛ mΛΛca iñsiaaco imia iñagai aanΛ —tΛtΛdai ΛSuusi.

²² Amaasi Λjudidíu pocaiti:

—¿ΛΛgi gΛmuaa agai lienΛ goovai dai cascΛΔΛ povΛrtΛtΛdai tΛsai maitistutuidi isiimiagi mΛΛca siaaco imia agai goovai? —caiti.

²³ Amaasi ΛSuusi itΛtΛdai:

—AapimΛ Λroidigi daama oidacami dΛmos aanΛ gia chu. AanΛ tΛvai tΛvaagiaiñdΛrΛ.

²⁴ CascΛΔΛ povΛntΛtΛdai aanΛ mΛsai aapimΛ imia agai ΛDiaavora ΛΛmadu quiaa soimaasi ivuaadamicatai. Ismaitiñvaavoitudai aapimΛ gΛnaagiditai iñsioorΛ aanΛ aidΛ gia aapimΛ iimia agai ΛDiaavora ΛΛmadu quiaa soimaasi ivuaadamicatai —tΛtΛdai ΛSuusi.

²⁵ Amaasi Λjudidíu itΛtΛdai:

—¿PoorΛ aapio? —tΛtΛdai.

TaidΛ ΛSuusi itΛtΛdai:

—Casi gΛnaagidi aanΛ tucamidΛrΛ abiaadΛrΛ. ²⁶ Dai aanΛ quiaa gaaagidamu naana maasi istumaasi gΛnaagitai aapimΛ dai aanΛ gΛpiΛrΛ gΛnvuaajamu ΛΛmo istumaasicaΔΛ. DΛmos aanΛ gaaagidi mosΛcaasi istumaasi giñgaagidi Λgai ismaacΛΔΛ giñootoi dai Λgai gia sΛΛlicΔΛ aagai mosΛcaasi istumaasi Λrvaavoi —tΛtΛdai ΛSuusi.

²⁷ DΛmos Λjudidíu maimaatΛ caΛ isΛSuusi aagai Diuusi gΛrooga. ²⁸ CascΛΔΛ ΛSuusi potΛtΛdai:

—SiΛΛscadΛ aapimΛ giñmuaagi aidΛ gia maatΛmu aapimΛ iñsaanΛ ΛrΛCristo Λgai vaa ismaacΛΔΛ viaa Λmo sΛΛlicami. Dai aanΛ gΛñaagidi mosΛcaasi istumaasi giñmamaatΛtuli giñooga maisiu istumaasi ΛΛgi aanΛ ipΛlidi. ²⁹ Dai giñooga Λgai daidΛ giñootoi dai vΛΛscΛrΛ giñΛΛmadu daja. Λgai maiΛΛgi giñdadagitu. AanΛ vΛΛscΛrΛ ivueeyi istumaasi Λgai ipΛlidi —tΛtΛdai ΛSuusi.

³⁰ AidΛsi ΛSuusi aagidi gomaasi muidutai vaavoitu.

—————
³¹ Amaasi ΛSuusi itΛtΛdai Λjudidíu ismaacΛΔΛ vaavoitu:

—IsaapimΛ apiavaavoitudadagi istumaasi gΛnaagidi aanΛ, sΛΛlicΔΛ aapimΛ ΛrgiñmamaatΛrdamicamu. ³² Dai maatΛmu istumaasi Λrvaavoi. Dai siΛΛscadΛ camaatia aapimΛ istumaasi Λrvaavoi aidΛ gia camaitΛrpipiooñicamu aapimΛ —tΛtΛdai ΛSuusi.

³³ Tai Λgai itΛtΛdai:

—AatΛmΛ ΛrAvraañicarΛ cajiudadΛ. Dai tomali Λmo imidagai maitΛrpipiooñigadΛcatadai tomali Λmaadutai. ¿Ducata caiti aapi iscamaitΛrpipiooñicamu aatΛmΛ? —tΛtΛdai Λgai.

³⁴ TaidΛ ΛSuusi itΛtΛdai:

—SΛΛlicΔΔΛ Λrvaavoi sai sioorΛ soimaasi ivuaadagi Λgai gia ΛrpiooñigadΛ ΛDiaavora.

³⁵ Λmo cΛΛli maiΛmadugan duucaí nΛidi gΛpipiooñiga dai gΛmaamara. ³⁶ Dai siΛΛscadΛ aanΛ Diuusi maradΛ ismaacΛΔΛ tΛvai tΛvaagiaiñdΛrΛ cΛΛgacΛrΛ vusaidiagi Λmo cΛΛli Λgai camaitΛrpiooñigadΛcamu ΛDiaavorΛ. ³⁷ CamaatΛ aanΛ isaapimΛ ΛrcajiudadΛ AvraañicarΛ dΛmos aapimΛ maitiñvaavoitudai cascΛΔΛ giñmuaa Λlidi. ³⁸ AanΛ anΛgΛnaagidi istumaasi giñooga giñmaatΛtuli dai aapimΛ ivueeyi istumaasi gΛnaagidi gΛnooga —tΛtΛdai ΛSuusi.

³⁹ TaidΛ Λgai aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—AvraañicarΛ ΛrgΛraduñicarΛ —tΛtΛdai Λgai.

DΛmos ΛSuusi itΛtΛdai:

—IssΛΛlicΔΔΛ Λrvaavoi isaapimΛ ΛrAvraañicarΛ cajiudadΛcamudai aidΛ gia giñvaavoitudamudai aapimΛ Λpan duucaí AvraañicarΛ. ⁴⁰ DΛmos aapimΛ giñmuaa Λlidi tomasi aanΛ gΛnaagidi mosΛcaasi itumaasi Λrvaavoi istumaasi Diuusi giñmaatΛtuli. AvraañicarΛ maipoduucaí iduuhimudai. ⁴¹ AapimΛ ivueeyi poduucaí isduucaí ivueeyi gΛnooga —tΛtΛdai ΛSuusi.

Amaasi Λgai itΛtΛdai:

—Aatama maitarmaamarada ooqui taatacaligami. Mosamaduga garooga agai vaa arDiuusi —tatadai ajudidíu.

⁴² Amaasi asuusi itadai:

—Issallicada arvaavoicamudai isDiuusi arganoogacamudai aid gia aapima giñoigadamudai. Diuusi giñootoi maisiu mosagi divia ana. ⁴³ Aapima maitipalidi isagiadagi istumaasi ganaagidi ana cascada maimaata caa giñmamaatatuldiaraga. ⁴⁴ Aapima ganooga arDiaavora cascada aapima armaamarada arDiaavora daida ivuaada alidi istumaasi agai ipalidi. Tucamidara abiaadara arDiaavora argamuaacami daida aryaatavogami. Agai tomali amo imidagai maiaagai istumaasi arvaavoi baiyoma vascara mosyaatagai agai. Vasi istumaasi tagitoi agai maitarvaavoi potuiga agai cascada. Agai roogada ducami vasi yaatavogami. ⁴⁵ Cascada silscada ana ganaagidi istumaasi arvaavoi aapima maitiñvaavoitudai. ⁴⁶ Tomali maadutai aapima gansaagida maitistutuidi isaagagi inšana idui amo istumaasi soimaasicami. Silscada ganaagiada ana istumaasi arvaavoi, ¿tuimasi maitiñvaavoitudai aapima? ⁴⁷ Diuusi maamarada sallicada oojoidi iscacagi Diuusi ñooquida damos aapima maicaaca alidi Diuusi ñooquida, aapima maitarDiuusi maamarada cascada —tatadai asuusi.

⁴⁸ Amaasi ajudidíu itadai:

—Sallicada arvaavoi istumaasi aagai aatama sai aapi arsamartano dai isviaa aapi amo Diaavora taañicaruda —tatadai ajudidíu.

⁴⁹ Daida asuusi aa noragi daida itadai:

—Ana gia maiviaa Diaavora taañicaruda. Ana mossiaa duutudai giñooga dai aapima maisiaa giñduutudai mossoiduucai giñalidi. ⁵⁰ Ana maigagaagai siora siaa giñduutuadagi damos vascara oidaga amoco ismaacada gagaagai siora siaa giñduutuadagi, dai agai soimaasi taatatuldiami siora maisiaa giñduutuadagi. ⁵¹ Vaavuava sai siora agiditai caa istumaasi gaaagidi ana agai gia tomastuigaco oidaca agai —tatadai asuusi.

⁵² Amaasi ajudidíu aa noragi daida itadai:

—Sivi gia caa maata aatama issallicada viaa aapi amo Diaavora taañicaruda. Avraañicaru dai vasi Diuusi ñiñoquituldiadamigada coi dai vascara aapi garaagidi sai siora agiditai caa istumaasi gaaagidi aapi agai gia tomastuigaco oidaca agai. ⁵³ ¿Povaiasi alidi aapi pasai vaamioma viaa guvucadagai isAvraañicaru garalqui aduñicaru ismaacada camuu? ¿Dai povaiasi alidi aapi pasai vaamioma viaa guvucadagai siDiuusi ñiñoquituldiadamigadacaru ismaacada cacoi? ¿Aapia poora galidi? —tatadai ajudidíu.

⁵⁴ Amaasi asuusi itadai:

—Inšana lagi calga ñioocadagi lagi gimvatar aid gia maiñamaga giññoqui. Damos Diuusi giñooga agai vaa ismaacada aagai aapima saida arganDiuusiga agai gia calga ñioocai ana gimvatar. ⁵⁵ Damos aapima maimaata agai. Ana gia maata agai. Daida isganaagiadagi ana ansai maimaata ana agai aid gia ana aryaatavogamicagi ganapan duucai. Damos sallicada arvaavoi inšana maata agai dai agiditai caa ana vasi istumaasi gaaagidi agai. ⁵⁶ Galalqui aduñicaru Avraañi aliasi baigali maatacai inšana divia inagaitadai oidigi daama dai vaamioma baigali agai aidasi divia ana —tatadai asuusi.

⁵⁷ Amaasi ajudidíu potadai asuusi:

—Maiquiaa viaa aapi goo coobai dan baivastaama uumigi, ¿ducatai caiti aapi isalidi Avraañicaru? —tatadai agai.

⁵⁸ Taida asuusi aa noragi daida itadai:

—Vaavuava ismaiquiaa vuusaicai Avraañicaru abiaadara catavaagiar daacatadai ana —tatadai asuusi.

⁵⁹ Amaasi vui ʌjudidíu ojoodai dai maicarsa ʌliatugai ʌgai ʌSuusi. Dʌmos ʌSuusi gʌʌʌsto ii dai vuusai ʌgʌʌ quiuupiaiñdʌrʌ. Dai ʌoodami saagida daivusai dai ii.

9

¹ Vaidʌ ʌSuusi daivusquimi ʌmapʌcʌrʌ dai tʌʌ ʌmo maiñʌadami. Podu vuusai ʌgai.

² Tʌtai aatʌmʌ mamaatʌrdamigadʌ ʌSuusi tʌcacai daidʌ itʌtʌdai:

—Gʌrmamaatʌtuldiadamiga, ¿tuisi podu vuusai idi cʌʌli? ¿Voorʌ soimaasi idui gocʌʌli isʌdʌʌdʌdʌ? —povʌrtʌtʌdai aatʌmʌ.

³ Taidʌ ʌSuusi itʌtʌdai:

—Idi cʌʌli maisoimaasi idui tomali ʌdʌʌdʌdʌ. Baiyoma goovai maiñʌai sai poduucai aa oodami maatʌna issʌʌlicʌdʌ viaa guvucadagai Diuusi isduaaidagi. ⁴ Iñsiʌʌsi uucami oidacagi tami oidigi daama ʌiasi gʌaagai iñsivuaadagi aa duiñdadʌ ʌgai ismaacʌdʌ giñootoi. Aimu istuigaco iscamaitistutuidi isaata vuaadagi tomali ʌmaadutai tomali aanʌ. ⁵ Quiaa oidacatai aanʌ tami oidigi daama aanʌ soicʌi oodami iscʌʌga maata caʌcagi istumaasi Diuusi ipʌlidi isivuaadagi —tʌtʌdai ʌSuusi.

⁶ Caaagacai gomaasi ʌSuusi dʌvʌʌrapi sisiva dai vadʌitu laachi dʌvʌʌrai dai ʌmaiñʌadami vuupuidʌ daama daí ʌdʌvʌʌrai vaagiadʌ. ⁷ Amaasi itʌtʌdai:

—Imʌdañi dai vacuana gʌvuupuji ʌpiilʌrʌ ismaacʌdʌ Siloé tʌʌgidu —tʌtʌdai ʌSuusi.

Siloé tʌiya ʌlidi ootosicami oodamicʌdʌ. Taidʌ ʌmaiñʌadami ii dai vacoi gʌvuupuji dai ʌpamu divia dai canʌeeyi. ⁸ Amaasi ʌaaduñdʌ ʌʌmadu aa ismaacʌdʌ ʌʌquioma nʌiditadai ʌmaiñʌadami icaiti:

—¿Maitasi ʌridi cʌʌli ʌgai vaa ismaacʌdʌ daacatai gataanʌiña tumiñsi? —ascaiti ʌgai.

⁹ Vai aa icaiti:

—ʌja ʌgai vaa goovai —ascaiti.

Vai aa icaiti:

—Chu, maitʌrʌgai dʌmos ʌpʌa maasi goovai —ascaiti.

Dʌmos ʌcʌʌli ʌʌgi pocaiti:

¹⁰ —Aanʌava —ascaiti.

Amaasi ʌgaa tʌcacai daidʌ itʌtʌdai:

—¿Ducatai nʌeeyi aapi sivi? —astʌtʌdai.

¹¹ Tai ʌgai aa noragi daidʌ itʌtʌdai:

—ʌcʌʌli ismaacʌdʌ Suusi tʌʌgidu vadʌitu dʌvʌʌrai dai giñvuupujiana dagivi daidʌ povaiñtʌtʌdai ansai imʌna dai vacuanana giñvuupuji ʌpiilʌrʌ ismaacʌdʌ Siloé tʌʌgidu. Antai aanʌ ii dai vacuanacai casistui aanʌ isnʌnʌavagi —astʌtʌdai ʌgai.

¹² Amaasi tʌcacai ʌgaa daidi itʌtʌdai:

—¿Vaa daja ʌcʌʌli? —astʌtʌdai.

Tai ʌgai itʌtʌdai:

—Maimaatʌ aanʌ —astʌtʌdai.

¹³ Amaasi ʌoodami vaidacai ʌgai ismaacʌdʌ mainʌaadatadai ʌfariseo vuitapi.

¹⁴ Aidʌsi ʌSuusi vadʌitu ʌdʌvʌʌrai gʌsisivaragacʌdʌ dai dagivi vuupuidʌrʌ ʌgai ismaacʌdʌ maiñʌaadatadai aidʌ ʌribʌstaragai tasʌrʌcatadai. ¹⁵ Cascʌdʌ ʌfariseo ʌpʌ tʌcacai ʌcʌʌli dai potʌtʌdai:

—¿Ducatai nʌnʌaava aapi? —astʌtʌdai ʌfariseo.

Tai ʌgai itʌtʌdai:

—Giñdagiviamata dʌvʌʌrai vagiadʌ giñvuupuji daama antai vacoi aanʌ dai sivi canʌeeyi —astʌtʌdai.

¹⁶ Amaasi ʌʌmoco ʌfariseo icaiti:

—ʌcʌʌli ismaacʌdʌ idui goomasi maitʌrootosadʌ Diuusi, ʌgai maisiaa duutudai ibʌstaragai tasai cascʌdʌ —ascaiti ʌgai.

Damos aa icaiti:

—¿Ducata ivueeyi agai naana maasi gagnarducami isiarsoimaasi ivuaadami? —ascaiti agai.

Poduucai amoco aagai amo istumaasi dai aa aagai amai istumaasi. ¹⁷ Dai apamu taccacai agai ismaacada maiñlaadatadai daida itadai:

—¿Dai aapi patiya agai aagaitai acalli ismaacada gadaadi? —astadai.

Tai agai itadai:

—Aan gnaagidi saida aramo Diuusi ñioquituldiadamigada —astadai.

¹⁸ Damos ajudidíu maitipaliditadai isvaavoitudagi isalquioma maiñlaadatadai agai dai sivi canaeyi cascada vaí agai dadada acalli ismaacada maiñlaadatadai. ¹⁹ Dai taccacai daida itadai:

—¿Idisi arganmara aapima ismaacada pocaiti aapima sai maiñlaadami vuusai? ¿Ducatai canaeyi goovai sivi? —astadai ajudidíu.

²⁰ Taida acalli dadada itadai:

—Maata aatama isidi arganmara dai ismaiñlaadami vuusai. ²¹ Damos maimaata aatama isducatai sivi canaeyi goovai tomali maimaata aatama siora nanaavatu. Lagiavar taccacai aapima. Goovai casi argaducami. Lagi goovai gnaagidiamu —astadai dadada.

²² Potadai agai abaiditai ajudidíu. Ajudidíu casi gnaagi aipacoga sai isamoco vaavoitudagi saida asuusi arCristo agai ismaacada vaavoitudagi camaiviaaca agai oigaragai isvapaacadagi ajudidíu quiuupaigadara. ²³ Cascada acalli dadada itadai sai taccacana marada dai sai agai casi argaducami.

²⁴ Amaasi ajudidíu apamu vaí acalli ismaacada maiñlaadatadai daida itadai:

—Lagi Diuusi vatar icaga ñiocada aapi dai maisiu asuusi. Caga maata aatama saida asuusi arsoimaasi ivuaadami —astadai ajudidíu.

²⁵ Amaasi agai aa noragi daida itadai:

—Aan maimaata isiarsoimaasi ivuaadami ischo ara. Moscaasi maata aan isaana armaiñlaadamicatadai dai sivi gia cananaava aan —astadai.

²⁶ Tai apamu taccacai agai daida itadai:

—¿Tumaasi idui agai? ¿Ducatai idui pasicananaava? —astadai agai.

²⁷ Tai aa noragi acalli daida itadai:

—Casian gnaagidi, ¿maitamasca aapima? ¿Tuimasi ipalidi isapamu gnaagida aan? ¿Aapima masilara vaavoituda alidi? —astadai acalli.

²⁸ Amaasi ajudidíu vui ñioquimi acalli daida itadai:

—Aapiapa vaavoitudai agai damos aatama lagi Moseesacaru sallicamigada.

²⁹ Aatama maata isDiuusi ñioqui Moseesacaru damos maimaata aatama tomali siaadara divia asuusi —astadai.

³⁰ Amaasi acalli aa noragi daida itadai:

—Calio maimaata aan istumaasi tagitai pocaititai aapima. asuusi gnanavaatu dai vascara aapima maimaata siaadara divia. ³¹ Caga gnaata isDiuusi maica asoimaasi ivuaadami baiyoma Diuusi ca moscaasi agai ismaacada siaa duutudai Diuusi daida ivuaadagi istumaasi Diuusi ipalidi. ³² Tomali amo imidagai maicajiomacatadai aatama ismaadutai duaadi amoco ismaacada maiñlaadami vuusai dai nanaavatu. ³³ Isagai maitarDiuusi ootosadcamudai maitistutiamudai ispoduucai ivuaadagi —astadai agai ismaacada maiñlaadatadai.

³⁴ Amaasi agaa itadai:

—Gadada amadu aapi arsoimaasi ivuaadami dai vascara aapi gnaatatulda alidi —astadai ajudidíu.

Daida quidamacoga vuusaitu.

³⁵ Amaasi maí ΔSuusi mΔsiΔgΔΔ quiuupai quiidigamu vuusaitu ΔCΔΔli ismaacΔΔ maiñΔaadatadai. Dai aidΔsi ΔSuusi tΔΔ Δgai potΔtΔdai:

—¿VaavoitudaipΔsi aapi ΔCristo Diuusi maradΔ ismaacΔΔ tΔvai tΔvaagiaiñΔrΔ? —tΔtΔdai ΔSuusi.

³⁶ TaidΔ ΔCΔΔli itΔtΔdai:

—Iñaaagidañi aapi sioor Δgai nai vaavoitudagi aanΔ —tΔtΔdai.

³⁷ TaidΔ ΔSuusi aa noragi daidΔ itΔtΔdai:

—NΔidapa. Aatagidapa. AanΔana —tΔtΔdai ΔSuusi.

³⁸ Amaasi ΔCΔΔli gΔtootonacΔΔ cΔquiva ΔSuusi vuidΔrΔ daidΔ itΔtΔdai:

—GiñtΔaanΔdamiga aanΔ gia gΔvaavoitudai —tΔtΔdai.

³⁹ Amaasi ΔSuusi itΔtΔdai:

—AanΔ divia tami oidigi daama dai nΔnΔaavatuda iñagai Δgai ismaacΔΔ maiñΔnΔai, dai Δgai ismaacΔΔ pocaiti sai cΔΔga maatΔ caΔ Diuusi ñiooquidΔ maatΔna ismaitΔrvaavoi baiyoma ΔrΔpan ducami maiñΔaadami maimaatΔcatai —astΔtΔdai ΔSuusi.

⁴⁰ Amaasi ΔΔmoco Δfariseo ismaacΔΔ ami daraajatadai itΔtΔdai:

—¿Povai pΔs caiti aapi tΔsai aatΔmΔ maiñΔnΔai ΔrΔ? —tΔtΔdai.

⁴¹ TaidΔ ΔSuusi aa noragi daidΔ itΔtΔdai:

—IssΔlicΔΔ maiñΔnΔadamudai aapimΔ dai maimaatΔ caΔcamudai Diuusi ñiooquidΔ aidΔ gia maitΔrgΔnduñicamudai aapimΔ dΔmos aapimΔ pocaiti mΔsai cΔΔga maatΔ caΔ Diuusi ñiooquidΔ cascΔΔ Δrsoimaasi ivuaadami aapimΔ —tΔtΔdai ΔSuusi.

10

¹ Vaavuava sai sioorΔ vovacΔdagi Δmo curarΔrΔ daama sΔΔli maisiu quitaagiña sΔΔli Δgai gia ΔrΔΔsivogami. ² Δpastuuru Δgai dai nuucada Δcañiiru dai Δgai gia quitaagiña sΔΔli vovacΔi. ³ ΔCΔΔli ismaacΔΔ quitaagiña cΔaacana dai nuucadacana Δcañiiru tucarΔ siuu duucu ami diviagi Δpastuuru Δgai otoma cupioscΔiña. Δcañiiru cΔΔ maatΔ caΔcana Δpastuuru ñiooquidΔ. Δpastuuru vapaiddiña Δcañiiru poduucai istΔΔtΔgida Δgai dai vuvaidi Δgai curaraiñΔrΔ. ⁴ Dai cavuvaidacai vΔΔsi Δcañiiru Δpastuuru baitΔqui imΔiña vaidΔ Δcañiiru oidíña. Δcañiiru cΔΔ maatΔ ñiooquidΔ Δpastuuru cascΔΔ. ⁵ DΔmos Δcañiiru maioidátucui Δmoco ismaacΔΔ maimaatΔ Δgai baiyoma vopooyiña Δgai maimaatΔcatai ñiooquidΔ —tΔtΔdai ΔSuusi.

⁶ ΔSuusi aagidi gomaasi ipΔlidity ismamaatΔtulldagi Δoodami naana maasi istumaasi dΔmos Δgai maimaatΔ caΔ.

⁷ Amaasi ΔSuusi Δpaamu aagidi Δoodami daidΔ itΔtΔdai:

—Vaavuava iñsaanΔ ΔrΔpan ducami Δcurarai quitaagiñagadΔ siaa sΔΔli vovacΔi Δcañiiru.

⁸ VΔΔsi ΔmamaatΔtulldiamai yaatavogami ismaacΔΔ dada maiquiaa diviacai aanΔ Δgai ΔrΔΔsivogami ducami dΔmos Diuusi maamaradΔ maioidátucui Δgai. ⁹ Vaavuava iñsaanΔ ΔrΔpan ducami Δmo quitaagiña. SioorΔ ipΔliadagi isivuaadagi istumaasi Diuusi ipΔlidi giñvaavoitudaitai Δgai gia poduucai cΔΔgacΔrΔ vuvacΔi. DaidΔ Δvaavoitudadami ΔrΔpan ducami cañiiru ismaacΔΔ Δpastuuru vΔΔs tucagi vaapasai ΔcurarΔrΔ dai vΔΔs tasai nunucadai.

¹⁰ ΔΔsivogami dada dai mosΔcaasi mosgΔΔsidiña dai coodaiña dai siaa vuaadana naana maasi istumaasi dΔmos aanΔ divia vaidΔ Δoodami tomastuigaco oidaca Δgai cΔΔgacΔrΔ vuvaacΔitai dai vai sΔΔlicΔΔ baigΔnΔliaracΔΔ oidacana. ¹¹ Δmo pastuuru cΔΔ tuigacami cΔΔga nunucada gΔsosoiga cañiiru tomasi gΔmuuatu sai maicuucuna ΔsΔΔyi. Dai aanΔ ΔrΔpan ducami Δmo pastuuru cΔΔ tuigacami. ¹² DΔmos Δmo pastuuru ismaacΔΔ maitΔrsosiacami Δgai gia mosmΔmΔraiña siuu duucu tΔΔgiagi Δmo sΔΔyi dai dadagitoi Δcañiiru. VaidΔ ΔsΔΔyi bΔbΔΔyiña Δmo Δcañiiru vaidΔ Δgaa aipaco

vopooyiña. ¹³ Apastuuru maitarsosiacamicana cascada mamaraña dai maivuaama alidiña acañiurcada.

¹⁴ Aan anarapan ducami amo pastuuru clla tuigacami ismaacada clla maat galsosoiga cañiiru dai acañiiru clla maat gapastuuruga. ¹⁵ Poduucai isduucai Diuusi giñooga cllaga giñmaat dai aan cllaga maat giñooca. Dai aan sallyicada soñamu siora giñvaavoitudagi dai aan muuquimu vai agai cllagacara vuvaiagi. ¹⁶ Dai oidaga aa oodami ismaacada maitarjudidíu ismaacada giñvaavoituda agai lapa. Dai aan cllagacara vuvaidamu. Quiaa arsibaa oidacami agai damos aimu istuigaco isagai amadu aa giñvaavoitudadami aramo aadunumaca agai dai viaaca agai amo baitaclaacami.

¹⁷ Aan muuquimu dai apamu duaacamu vai poduucai cllagacara vuvaiagi oodami. Cascada giñoigadai giñooca. ¹⁸ Tomali amaadutai maitistutuidi isgiñmuuagi ismaitiñdagitu aan. Vallasara iñdagitamu aan masgiñmuaagi mosaan ipalidi cascada. Aan viaa sallyicami isdagituagi isgiñmuaagi dai aan viaa guvucadagai isapamu duaacagi. Diuusi giñooca giñmaa sallyicami dai guvucadagai cascada —tatadai asuusi.

¹⁹ Aidasi ajudidíu talaañdamigada caa gomaasi amoco aagai amo istumaasi dai aa aagai amai istumaasi. ²⁰ Dai muidutai pocaiti:

—¡Goovai viaa amo Diaavora talañcaruda di! Sallyicada arvuiirugami goovai. Maitlaagai tascaacagi istumaasi aagai goovai —caiti ajudidíu.

²¹ Damos aa icaiti:

—Isviaacamudai goovai amo Diaavora talañcaruda maitistutiadamudai isclaga ñiooquiagi poduucai isduucai ñioocai goovai. Tomali maitistutiadamudai isduaaidagi amo mañlaadami —caiti amoco.

²² Aidasi asuusi Jerusaleenara daacata dai, aid artoomococatada. Dai aid casi aravagimicatada ismaacada ivuaadana ajudidíu talaagitoitai istuigaco idui agaa quiuupai. ²³ Daid asuusi moimaitada agaa quiuupiarara siaaco Solomoni portaaligada tlagidu.

²⁴ Daid atalaanadamigada ajudidíu socoli guuquiva asuusi abaana daidi itadai:

—¿Pascada garaagida agai isbai aapi sallyicada arCristo ischo lapa? —tatadai agai.

²⁵ Taid asuusi aa noragi daid itadai:

—Casiant gnaagidi aan damos aapima maitiñvaavoitu. Diuusi giñooga giñmaa sallyicami ansaid ivuaadana aan naana maasi istumaasi gagarducami ismaacada cllaga gamaata iñsiora aan. ²⁶ Damos aapima maitiñvaavoitudai. Aapima maitargiñaaduñi vaavoitudadami cascada, poduucai isduucai casiganaagidi aan.

²⁷ Giñaaduñi vaavoitudadami clla maat giñmamaat tuldaraga daid giñlamadu ajioopai. Dai aan cllaga maat giñaaduñi vaavoitudadami. ²⁸ Aan cllagacara vuvaidi agai vai tomastuigaco oidacana tavaagiara. Maitipu siora istutuidi isgiñvoopoidagi giñaaduñi vaavoitudadami. ²⁹ Diuusi giñooga agai daid llovai vuvaitu agai said giñvaavoitudana. Diuusi giñooga sallyicamigada vaamioma namaga istomasioorai dai cascada maitipu siora istutuidi isvoopoidagi giñooga giñaaduñi vaavoitudadami. ³⁰ Aan amadu giñooga viaa agai vaa sallyicami daid agai vaa tagitoidagai dai agai vaa guvucadagai —tatadai asuusi.

³¹ Amaasi ajudidíu apamu vui ooodai dai maicarsa agaitada asuusi. ³² Taid asuusi itadai:

—Casivuaadana aan mui naana maasi gagarducami guvucadadacada giñooga aapima gansaagida. ¿Maascada agaicada giñmaicarsa agai aapima? —tatadai asuusi.

³³ Taid ajudidíu aa noragi daid itadai:

—Maisiu ivuaadatai aapi amo istumaasi gducami aatama gamaicarsa agai vui ñioocaitai aapi Diuusi aagaitai sai aapi arDiuusi damos aapi arcalli —tatadai ajudidíu.

³⁴ Amaasi asuusi itadai:

—Diuusi ñiooquidara pocaiti said adudunucami ajudidíu ardidiuusi ducami. Diuusi maacai sallyicami cascada. ³⁵ Clla maat aatama sai istumaasi oojisi Diuusi

ñiooquidat sállicad arvaavoi. Dai Diuusi pocaiti sai agai ismaacdad Diuusi maa amo sállicami ardiuusi ducami. ³⁶ Dai Diuusi acovai giñvusaitu daid giñootoi tami oidagi daama. ¿Ducatai povaiñtatdai aapim sai aan vui ñioocai Diuusi aagaitai ansaid araana Diuusi marad? ³⁷ Aan ivueeyi naana maasi gagarducami. Diuusi giñooga giñmaa amo sállicami cascada. Dai cascada aliassi gaaagai isaapim giñvaavoitudagi. ³⁸ Tomasi maivaavoitudai aapim istumaasi gaaagidi aan vaaascaara caga maata aapim isivuaadana aan naana maasi istumaasi gagarducami dai gomaasicada aliassi gaaagai isvaavoitudagi iñsaan arDiuusi marad dai istavai aan tavaagiaiñdara dai poduucai vaavoitudagi sai Diuusi giñooga aan giñlamadu daja dai sai aan Diuusi giñooga lamadu daja —tatdai asuusi.

³⁹ Taid apamu ajudidú ipalitadai isbiyagi asuusi dai maisagi damos asuusi mosdaivunu ii.

⁴⁰ Amaasi asuusi apamu ii agaa aqui Jordán mamojoradara siaaco aalquioma gavapacnaitadai avuaana dai ami daaca agai. ⁴¹ Taid mui oodami iji dai mala nidamu asuusi daid icaiti:

—Tomasi avuaana maitidui tomali amo istumaasi gaducami vaascaara vaaasi istumaasi aagai agai aagaitai idi cali sállicad arvaavoi —caiti aoodami.

⁴² Tai ami mui oodami vaavoitu asuusi.

11

¹ Amo cali Betaaniara oidacami alia coococatadai. Lázaru tagidu agai. Daid alázaru susuculid arMaría dai Maaruta. ² María agai dai aalquioma tai asaiti sigian uvaicada asuusi acasoda daama dai gacupacada gaqui. ³ Daid María lamadu Maaruta ootoi amo pioñi sai aagidana asuusi sai alia coco alázaru dai potatdai apioñi asuusi:

—Garbaitacaacamiga, alia coco gaamiiguga Lázaru —tatdai apioñi.

⁴ Tai mosmaí asuusi daid icaiti:

—Agai oí coocodagai dai tomasi muuquiagi vaascaara maisiu cascada oí coocodagai. Agai oí coocodagai sai poduucai gooquira mui oodami maatana issállicada viaa guvucadagai Diuusi, dai sai aoodami maatana ara isalia cali tuiga aan Diuusi marad —tatdai asuusi.

⁵ Tomasi asuusi sállicada oigadai Maaruta lamada suculid lamadu Lázaru ⁶ vaascaara anaasi vii ara goo tasai. ⁷ Dai gooquira povartatdai agai aatama:

—Timada apamu Judeeamu —gartatdai.

⁸ Taitai aatama itatdai:

—Mamaatatuldiadami, maiquiaa daivusai mui tasai daid ajudidú mala Judeera ipaliditadai isgamaicarsagi. ¿Ducatai apamu mala imia lidi aapi? —tatdai aatama.

⁹⁻¹⁰ Taid asuusi povartatdai:

—Tomali amaadutai maitistutuidi isgiñmuaagi maiquiaa naatocai aan giñaa duiñdaga.

¹¹ Garaamiiguga Lázaru cooso dai aan imia iñagai dai nañiituda iñagai —gartatdai asuusi.

¹² Amaasi aatama itatdai:

—Garaaanadamiga, iscooso agai aid gia casi gataumadaimi agai —tatdai aatama.

¹³ Povartatdai asuusi potaiya aliditai said Lázaru camuu. Damos aatama poliditadai isarvaavoi iscooso agai. ¹⁴ Amaasi asuusi cali garaagidi dai povartatdai:

—Camuu Lázaru. ¹⁵ Dai calagadu ismaillamadu daacatadai aan. Poduucai vaamioma calagaduca agai aapim ganvaatara, vaamioma giñvaavoituda agai cascada. Tiñda —gartatdai asuusi.

¹⁶ Amaasi Tomás masmaacada cuate aagaiña povartatdai:

—Toidá cascada mapai cooyi aatama —gartatdai Tomás.

17 Tai mosaayi ΔSuusi BetaaniΔΓΔ dai maí iscasi ΔpΔduitadai maaco tasai isyaasapi ΔLázaru. 18 BetaaniaiñΔΓΔ miaaga Jerusaleenamu parΔ goo mil dan taan siento metro ΔΔsi. 19 Dai mui judidíu caaayi dai daadiji Maaruta ΔΔmadu María camuucucái Lázaru. 20 Aidasi ΔMaaruta maí isΔSuusi camiaadimi, ii Δgai dai mΔΔ vuidΔΓΔ ajia agai. DΔmos ΔMaría anaasi quiiyΔΓΔ vii. 21 DaidΔ ΔMaaruta itΔΔdai ΔSuusi:

—GiñtΔaanΔdamiga, istami daacamudai aapi maimuuquimudai giñsiΔΔgi. 22 DΔmos cΔΔ maatΔ aanΔ sai Diuusi iduñia agai tomastumaasi istumaasi aagida aapi —tΔtΔdai ΔMaaruta.

23 TaidΔ ΔSuusi itΔΔdai:

—GΔsiΔΔgi Δpamu duaacamu —tΔtΔdai ΔSuusi.

24 TaidΔ ΔMaaruta itΔΔdai:

—ΔjΔ, cΔΔga maatΔ aanΔ sai Δpamu duaaca agai Δgai siΔΔscadΔ aiyagi istuigaco dudu-aacagi vΔΔsi coidadΔ —tΔtΔdai ΔMaaruta.

25 Amaasi ΔSuusi itΔΔdai:

—AanΔanΔ Δgai dai Δpamu duduaacalda iñagai coidadΔ sitomastuigaco oidacamu Δgai. SioorΔ giñvaavoitudai tomasi muuquiagi vΔΔscΔΓΔ tomastuigaco oidaca agai tΔvaagiΔΓΔ.

26 Dai sioorΔ oidaga giñvaavoitudaitai Δgai gia maiimia agai ΔDiaavora ΔΔmadu. ¿Vaavoitu-daiΔasi aapi imaasi? —tΔtΔdai ΔSuusi.

27 TaidΔ ΔMaaruta itΔΔdai:

—ΔjΔ, vaavoitudiana isaapi ΔΓΔCristo, Diuusi maradΔ ismaacΔΔ tΔvai tΔvaagiaiñΔΓΔ. Δgai vaa ismaacΔΔ tΔvΔpi nΔnΔracatadai aatΔmΔ —tΔtΔdai ΔMaaruta.

28 Caaagidi ΔMaaruta gomaasi dai ii dai duudusali aagidi gΔsuculi María dai potΔtΔdai:

—GΔrmamaatΔtuldiadami cadivia dai gΔvaidi —astΔtΔdai ΔMaaruta.

29 Amaasi mosmaí Δgai gomaasi dai cΔquiva dai ii dai mΔΔ viaatuli ΔSuusi. 30 Maiquiaa vaatadai ΔSuusi caayΔΓΔ. Quiaa momΔΔca cΔaacatadai Δgai siaaco aayi ΔMaaruta.

31 Aidasi Δjudidíu ismaacΔΔ quiiyΔΓΔ daraacatadai ΔΔmadu ΔMaría tΔΔ isΔgai todian duucái cΔquiva dai otoma vuusai oidi Δgai ΔMaría. Δgai povΔnΔlidadai isimia agai Δgai mΔΔca siaaco yaasapi ΔsiΔΔgidΔ dai ami suaacada agai.

32 Amaasi aΔcái ΔMaría mΔΔca siaaco cΔaacatadai ΔSuusi gΔtootonacΔΔ cΔquiva Δgai ΔSuusi vuidΔΓΔ daidΔ itΔΔdai:

—GiñbaitΔcΔaacamiga istami daacamudai aapi maimuuquimudai giñsiisi —tΔtΔdai ΔMaría.

33 MostΔΔgacái ΔSuusi issuanΔi Δjudidíu ΔΔmadu ΔMaría sΔΔlicΔΔ soigΔΔli Δgai. 34 DaidΔ itΔΔdai:

—¿Vaaco yaasa aapimΔ Δgai? —tΔtΔdai ΔSuusi.

Tai Δgai itΔΔdai:

—GΔrtΔaanΔdamiga tiñda pai nΔida —tΔtΔdai Δgai.

35 TaidΔ ΔSuusi soso. 36 Amaasi Δjudidíu icaiti:

—Dañi sΔΔlicΔΔ oigΔdaitadai goovai —caiti Δjudidíu.

37 DΔmos ΔΔmoco icaiti:

—Idi cΔΔli nΔnΔaavatu ΔmaiñΔadami. CΔΔga istuidimudai goovai issoiñagi ΔLázaru simaimuuquimudai Δgai —caiti Δgai.

38 TaidΔ ΔSuusi Δpamu soigΔΔli aidasi caaijimi ΔtΔjovai siaaco yaasapi ΔLázaru. Dai ΔtΔjovai vaacΔaacΔΓΔ daja Δmo odai gΔducami. 39 TaidΔ ΔSuusi itΔΔdai:

—MaigovaiavΔr daasa goodai —tΔtΔdai ΔSuusi.

TaidΔ ΔMaaruta suculidΔ amuuquiadΔ itΔΔdai:

—GiñtΔaanΔdamiga, casi ΔpΔdui maaco tasai ismuu goovai dai galiuvai goovai nai iñΔlidi aanΔ —tΔtΔdai ΔMaaruta.

40 DΔmos ΔSuusi itΔΔdai:

—¿Maitasi arvaavoi saida gaaagidi aana isvaavoitudagi aapi naidagi isDiuusi saalicada viaa guvucadagai? —tata dai Asuusi.

⁴¹ Amaasi maigovai dai agai oodai. Taida Asuusi tai nanaava daida itata dai Diuusi gaooga:

—Giñooga, baigiñalidi aana aapicada isgiñcancana aapi siuu duucu gñiooquiada aana.

⁴² Canga maata aana isvascara giñcancana aapi damos sivi poduucai gaaagidi aana sai vansi idi oodami ismaacada tanasi guuca vaavoitudagi isaapi giñootoi —tata dai Asuusi.

⁴³ Dai capotacai Asuusi cavami ña daida itai:

—¡Lázarú vuusaiñi! —tata dai.

⁴⁴ Tai vuusai muuquiada dai quiaa biisapicatada noonovida dai casoda amo icusi tavavducamicada. Daida vuivasada apa quiaa biisapi amo icusicada. Taida Asuusi itata dai:

—Upanavurai vaid istuida aimaraiña —tata dai Asuusi.

⁴⁵ Dai muidutai ajudidú ismaacada oidatucuitadai María vaavoitu Asuusi naiditai isapan duaacali Asuusi Lázarú. ⁴⁶ Damos amoco ajudidú ismaaca vuidara vata Asuusi iji dai naida agai fariseo dai aagidi istumaasi idui Asuusi. ⁴⁷ Amaasi fariseo amadu atataandamigada apapaali ganamapagi ajudidú dudunucami daida itata dai:

—¿Tuma duuna aatama? Idi cali ivueeyi mui naana maasi garducami.

⁴⁸ Ismosdagitu aatama dai maitiduniagi tomali amo istumaasi muidutai vaavoituda agai agai daida atataandamigada romamanu dadimu dai daitudamu garquiupaiga gducada dai garcodamu —tata dai ajudidú.

⁴⁹ Damos amoco vaamioma atataandamigada ajudidú saagida ismaacada Caifási tagidu dai aida uumira agai abaitacaacamigada apapaali aa noragi daida itata dai:

—Vupuiirugami aapima, maimaata tomali amo istumaasi. ⁵⁰ Maimaata aapima isvaamioma arcagai aatama garvatar ismuuquiagi amo cali vansi oodami vatar dai poduucai maiugitimu vansi oodami —astata dai Caifási.

⁵¹ Damos Caifási pocaiti maisiu poduucai tagitoitai lagi agai baiyoma agai arabaitacaacamigada apapaali cascada Diuusi poduucai tagitoli agai ismuuquiagi Asuusi ajudidú vatar. ⁵² Dai maisiu mosacaasi ajudidú vatar muuquia agaitada Asuusi baiyoma vansi oodami ismaacada aipa oidaga vansi oidigara. ⁵³ Aida tasara abiaadara atataandamigada ajudidú gagaagaimi isducatai muaagi Asuusi.

⁵⁴ Cascada Asuusi camaiamarai caayana ajudidú saagida. Baiyoma ii agai Judeeaiñara ma Efraïnamu amo ali quiiyara oidigana ugidana. Dai movaasi daraaja aatama amadu Asuusi.

⁵⁵ Aida camiaadimitadai siaa duudagai istuigaco ajudidú tagitoiña aidasi Diuusi cagacara vuvaitu cajiudada Ejiipituaiñara. Siaa duudagai pascua tagidu. Dai mui oodami aali quiiquaiñara iji Jerusaleenamu dai ami iduñi agai istumaasi gaaagaitada siduniagi maiquia aca agaa siaa duudagai. ⁵⁶ Gagaagaimi oodami Asuusi dai agaa quiuupira guucacatada dai aipaco gantacacai daida icaiti:

—¿Tumaasi tagitoi aapima? ¿Bais divimu Asuusi sivi siaa duudagara? —ascaiti.

⁵⁷ Fariseo amadu atataandamigada apapaali gaaagidi sai siora matiagi siaaco daja Asuusi sai agidaña vaid ajudidú bajiagi Asuusi.

12

¹ Quiaa viagacatada naadami tasai isaayagi siaa duudagai taida Asuusi ii Betaniamu. Ami oidacatadai Lázarú agai vaa ismaacada Asuusi pamu duaacali acoidada saagidañara. ² Tai ami oodami vai Asuusi sai gauugana. Taida Maaruta gabibi dai Lázarú meesa vuidara daiva Asuusi amadu. ³ Amaasi María vaa para taucami litro

asaiti sigian uvadami sállicada namacami. Dai tai agai asaiti asuusi ascasoda dai gacuupacada gaqui. Tai sállicada sigian uvaitu vassiquiara. ⁴ Amaasi Uudasi Iscaliote amo maardamigada asuusi ñooqui asuusi. Agai vaa Uudasi arSimuñi marada daida gatagida agaitadai asuusi daida potadai:

⁵ —¿Tuisi maitagagaara idi asaiti sigian uvadami? Caga gvuiimudai para vaic sientopiisu dai gaicada soñamudai aatama asoitutuigami —tadai Uudasi.

⁶ Damos Uudasi potadai maisiu soigaliditai agai asoitutuigamicada baiyoma arassivogami agai cascada pocaiti. Agai argartumiñsiga nuucadacamicatadai dai garassidiña. ⁷ Amaasi asuusi itadai:

—Daigitoñi gooqui. Dagitoñi vai bai daasana goovai gogaa asaiti ismaacada vii asta masiasscada giñyaasagi. ⁸ Vassara oidaca agai soitutuigami gansaagida vara soicada damos ana maivassara oidacamu aapima gansaagida —tadai asuusi.

⁹ Muidutai ajudidú maí isaSuusi Betaaniara daacatadai. Dai maa iji maisiu mosacaasi naidi aliditai asuusi damos naidi aliditadai alázaru ara. Agai vaa Lázaru ismaacada asuusi duaacali coida saagidiañdara. ¹⁰⁻¹¹ Dai muidutai judidú maí isaSuusi duaacali alázaru dai cascada gajiaadara viaa ajudidú vaavoidaragada dai vaavoiudaimi asuusi. Cascada ataaanadamigada apapaali bai idui ismuaagi alázaru ara.

¹² Mui oodami Jerusaleenara dada gosiaa duudagara. Dai cajioma oodami sai siaadico divia agaitadai asuusi Jerusaleenara. ¹³ Amaasi oodami guicama souvali maamarada dai iji dai maa vuidara aayi asuusi dai iñquimi daida icaiti:

—Ali sía duutudai aatama Diuusi. Aatama ipalidi sai Diuusi alia cagacara najadagi aráigada ajudidú ismaacada divia Diuusi guvucadadacada —caiti oodami.

¹⁴ Taida asuusi taa amo asñiitu dai dan daiva poduucai isduucai gaaagidi Diuusi ñooquituldiadamigada Diuusi ñooquidara dai podu oja:

¹⁵ Maitavara duduaadicuda aapima Jerusaleenara oidacami.

Dañi baramai garaíga amo asñiitu dan daitugai.

Asduu oja Diuusi ñooquidara.

¹⁶ Aida aradiu gomaasi maimaí aatama mamaardamigada asuusi istuisi podui. Damos gooquidara aidasi asuusi apamu nora tavaagiamu aida gia tagitu aatama isDiuusi ñiñooquituldiadamigada oja Diuusi ñooquidara aagitai Cristo dai sai poduucai araduña agaitadai.

¹⁷ Oodami ismaacada moguucacatadai asuusi amadu aidasi agai vaí alázaru quiaa yaasapicatai agai dai naidi agai isaSuusi duaacali alázaru coidada saagidiañdara aagidi aa oodami istumaasi naidi. ¹⁸ Cascada iji oodami dai maa vuidara aayi asuusi. Caa maata oodami isaSuusi idui amo istumaasi gaducami. ¹⁹ Amaasi arfariseo aipaco gnaagidi daida icaiti:

—Dañi. Maitistutuidi aatama isbiyagi asuusi sivi. Vassatai oidátucui agai cascada —ascaiti arfariseo.

²⁰ Oodami saagida ajioopaitadai amo giliego. Agai dada Jerusaleenara sai sía duutuda agai Diuusi asía duudagara. ²¹ Dai agai miadara guuquiva arPiili ismaacada arBetasaidara oidacami. Betasaida aramo ali quii Galilea davara. Daida oodami giliego itadai arPiili:

—Aapi cali, aatama naida aralidi asuusi —astadai giliego.

²² Taida arPiili ii dai aagidi aandara. Taida vagoocatai iji dai aagidi asuusi. ²³ Amaasi asuusi itadai:

—Aana aragai ismaacada viaa amo sállicami dai caayi istuigaco matiagi oodami isvaamioma namaga giñsállicamiga sitomasascada sállicami. ²⁴ Vaavuava isamo

caid_Λ t_Λligi v_{ΛΛ}scat_Λ mosali_Λmaduacana asta m_Λsi_{ΛΛ}scad_Λ _Λsiagi vai vusac_Λi vupusiad_Λ dai g_{ΛΛ}rai vai uugiat_Λi _{ΛΛ}stuc_Λi dai muuratai vai muidar_Λi t_Λligi. ²⁵ Sioor_Λ ivuaadagi _{ΛΛ}gi istumaasi ip_Λlidi, _Λgai gia iimimu _ΛDiaavora _{ΛΛ}madu, d_Λmos sioor_Λ maiivuaadagi _{ΛΛ}gi istumaasi ip_Λlidi tami oidigi daama _Λgai gia c_{ΛΛ}gac_Λr_Λ vuusaimu dai tomastuigaco oidacamu t_Λvaagi_Λr_Λ. ²⁶ Is_Λmaadutai giñsoic_Λda _Λliadagi g_Λaagai isgiñoidátucudagi dai tomasiaaco aim_Λrda aan_Λ movaasi aim_Λradagi _Λgai _{ΛΛ}p_Λ. Dai sioor_Λ giñsoic_Λi, giñooga c_{ΛΛ}gac_Λr_Λ n_Λijada agai, _Λgai.

²⁷ Camuquiadan tada aan_Λ soigiñ_Λlidityai. D_Λmos v_{ΛΛ}scat_Λ maiaagidamu aan_Λ giñooga sai giñsoiñana ismaisii soimaasi taatagi aan_Λ. Aan_Λ divia tami oidi daama dai soimaasi taata iñagai dai muuquia iñagai oodami v_{ΛΛ}tar_Λ, casc_Λd_Λ maiaagidamu aan_Λ giñooga sai giñsoiñana nai maisoimaasi taata aan_Λ. ²⁸ Baiyoma aagidamu aan_Λ giñooga sai v_{ΛΛ}si oodami maat_Λna sai Diuusi _Λrbait_Λc_{ΛΛ}acamigad_Λ v_{ΛΛ}si oidigi dama oidacami dai sai v_{ΛΛ}scatai siaa duutuadagi Diuusi —t_Λt_Λdai _ΛSuusi.

Amaasi ñioo Diuusi t_Λvaagiain_Λd_Λr_Λ daid_Λ it_Λt_Λdai _Λgai _ΛSuusi:

—_Λoodami gia maat_Λ isaapi siaa giñduutudai soimaasi taatamai aapi casc_Λd_Λ —t_Λt_Λdai Diuusi.

²⁹ Taid_Λ _Λoodami ismaac_Λd_Λ novaasi guucacatadai daid_Λ cai isDiuusi ñioo icaiti sai covoi oidigi dai aa oodami icaiti:

—_Λmo t_{ΛΛ}añicarud_Λ Diuusi ñiooqui —caiti.

³⁰ Amaasi _ΛSuusi pot_Λt_Λdai _Λoodami:

—Pocaiti giñooga sai aapim_Λ maat_Λna is_Λgai c_{ΛΛ}gac_Λr_Λ giñ_Λidi. ³¹ Camiaadimi istuigaco camainam_Λaca agai _ΛDiaavora s_{ΛΛ}licamigad_Λ tami oidigi daama baiyoma aan_Λ iñs_{ΛΛ}licamiga nam_Λaca agai. ³² Dai m_Λsi_{ΛΛ}scad_Λ giñsiisagi curusiaba Diuusi soiña agai muidutai v_{ΛΛ}si oidigi daama sai giñvaavoitudana —t_Λt_Λdai _ΛSuusi.

³³ Pot_Λt_Λdai _ΛSuusi sai maat_Λna _Λoodami isducatai muuquia agai _Λgai. ³⁴ Taid_Λ _Λoodami aa noragi daid_Λ it_Λt_Λdai:

—Diuusi ñiooquid_Λr_Λ pocaiti said_Λ _ΛCristo tomastuigaco oidaca agai. ¿Ducatai caiti aapi said_Λ _Λoodami siisapa agai _Λmo curusiaba _Λgai ismaac_Λd_Λ viaa _Λmo s_{ΛΛ}licami? ¿Sioor_Λ _Λgai ismaac_Λd_Λ viaa _Λmo s_{ΛΛ}licami? —t_Λt_Λdai _Λoodami.

³⁵ Amaasi _ΛSuusi it_Λt_Λdai:

—Aan_Λ quiaa daacamu aapim_Λ _{ΛΛ}madu _{ΛΛ}p_Λ chi_{ΛΛ}qui tasai dai g_Λn_Λmamaatulda iñagai aan_Λ. C_{ΛΛ}gav_Λr giñca_Λca aapim_Λ istumaasi g_Λnaagidi aan_Λ vai poduuc_Λi c_{ΛΛ}gac_Λr_Λ oidacagi dai c_{ΛΛ}gac_Λr_Λ vuv_Λquiagi. Sioor_Λ maic_{ΛΛ}gac_Λr_Λ oidaga maimaata siaaco iimia agai coocai. ³⁶ Ali_Λsi g_Λaagai isvaavoitudadagi aapim_Λ istumaasi g_Λn_Λmamaat_Λtuldi aan_Λ quiaa daacatai aan_Λ aapim_Λ g_Λn_{ΛΛ}madu vai poduuc_Λi c_{ΛΛ}gac_Λr_Λ oidaca aapim_Λ —t_Λt_Λdai _ΛSuusi.

Caaagidacai _ΛSuusi imaasi ii abiaad_Λr_Λ dai g_{ΛΛ}sto taid_Λ _Λoodami camait_{ΛΛ}.

³⁷ _ΛSuusi idui mui naana maasi istumaasi g_Λr_Λg_Λrducami _Λoodami vuitapi d_Λmos v_{ΛΛ}scat_Λ maivaavoitu _Λgai. ³⁸ Poduuc_Λi _Λp_Λdui istumaasi gaaagidiña Diuusi ñiooquituldiadamigad_Λ Isaíacaru pot_Λt_Λdai _Λgai Diuusi:

GiñDiuusiga baitoma tomali _Λmaadutai maivaavoitu aid_Λsi aagidi aat_Λm_Λ g_Λñiñiooquituldiadamiga g_Λñiooqui _Λoodami.

Tomasi _Λoodami _Λidi iss_{ΛΛ}licad_Λ viaa aapi giñDiuusi guvucadagai v_{ΛΛ}scat_Λ maimaata _Λidi istumaasi _Λp_Λdui.

Ast_Λt_Λdai Isaíacaru.

³⁹ Dai Isaíacaru ooja _{ΛΛ}p_Λ istuusi maitistutuidi _Λoodami isvaavoitudagi dai podu ooja:

⁴⁰ N_Λijadamu _Λgai istumaasi ivueeyi Diuusi d_Λmos Diuusi maidagito ismaat_Λ n_Λijadagi. Ducami iscuupicagi vuupuid_Λ.

Ca_Λ _Λgai Diuusi ñiooquid_Λ d_Λmos Diuusi maidagito ismaat_Λ ca_Λcagi.

Dai Diuusi pocaiti: “Agai maiama duucaí gantatagito alidi dai maitanvaavoitu vai poduucái cagacaga ganvuvaidan aan”, ascaiti Diuusi.

Asduucaí ooja Isaíacaru.

⁴¹ Pocaiti Isaíacaru aagaitai ACristo. Isaía naidi ACristo gacoosigarai dai poduucái maí issallicada vaamioma viaa guvucadagai ACristo sitomasioora dai isvaamioma taaanai sitomasioora.

⁴² Damos vaascaga muidutai ajudidíu taaandamigada vaavoitu ASuusi damos maiaagidi vaasi oodami. Agai labaidi ismaatmudai afariseo. Agai camaidagitu isvaapaquiagi aquiuupaigadara. ⁴³ Vaamioma oojoidi agai isloodami cagacaga najadagi siadiuusi.

⁴⁴ ASuusi cavami iina daida icaiti:

—Tomasioora soora invaavoitudagi agai vaavoitudai lapa Diuusi ginooga. Agai agai daida ginootoi. ⁴⁵ Dai tomasioora soora maata istuiga aan caga maata istuiga agai ismaacada ginootoi. ⁴⁶ Aan andivia tami oidigi daama vai loodami maatana istumaasi Diuusi ipalidi isivuaadagi dai divia aan sai soora ginvavoitudagi camaisoimaasi ivuaadagi. ⁴⁷ Tomasioora soora cacagi istumaasi gaaagiada aan dai maitinlagiadagi aan maitaragai ismaacada gaaagida inagai isducatai soimaasi taata agai agai. Aan divia tami oidigi daama sai cagacaga vuuvacana oodami, dai maisiu agida inagai oodami isducatai soimaasi taata agai agai. ⁴⁸ Tomasioora soora gajiaadara ginviaa aan dai maivaavoitudai ginviooqui agai gia sallicada soimaasi taata agai salscada caugitiagi oidigi. Ginvamaatatuldiaragacada caga gammaatamu isagai arsoimaasi ivuaadami. ⁴⁹ Istumaasi aagai aan maitaraan lagi ginviooqui baiyoma aan aagai mosacaasi istumaasi ipalidi ginooga. Agai ginootoi daida ginaagidi istumaasi gnaagida aan dai istumaasi ganmaatatuldiagi aan. ⁵⁰ Dai ca maata aan sai istumaasi ginaagidi ginooga ansai gaaagidana gomaasicada cagacaga vuvacai oodami. Cascada aan angaaagidi mosacaasi istumaasi gintaiai ginooga ansai gaaagidana —caiti ASuusi loodami.

13

¹ Dai cayoga aayitadai asiaa duudagai istuigaco ajudidíu tatagitoiina aidasi Diuusi cagacaga vuvaitu Ejiipituaindara, mosamo tasai vialaga. Camaatacatadai ASuusi iscaaayi istuigaco daivunu imia agai agai idi oidigiaindara dai apamu noragia agai malaca siaaco daja oogada. ASuusi sallicada oigadai vaasi ismaacada vaavoitudai agai tami oidi daama, vaasi gaibadagacada oigadai agai.

² Dai ASuusi amadu aatama maaatar damigada gacueeyitadai tucara. Taida laquioma abiaadara diaavora divia Simuñi marada AUudasi Iscaliote amadu dai ipalitu isgatlagida agai ASuusi sai bana agai ismaacada vuidara vaatacatadai. ³ ASuusi maatacatadai isDiuusi oogada agai ootoi tami oidi daama tavaagiaindara dai isapamu gaamu aa gasiagi Diuusi amadu. Dai agai maatacatadai lapa isloogada camaa guvucadagai sai taaanaiina vaasiaacatai. ⁴ Daida quiaa acueeyitadai ASuusi amadu aatama maaatar damigada dai calquiva agai dai maigo dai gadaamanaga yuucusi dai bai amo gaquidacarui dai gapuraan vuu. ⁵ Amaasi toa suudagi amo vaateejarai dai glaagacai garvacuañimi garlacaso aatama maaatar damigada. Dai gaquigi gaquidacarucada ismaacada gapuraana vuutadai.

⁶ Dai aidasi vacuaaña agaitadai agai ASimuñi Piiduru laccasoda agai potatadai:

—¿Aan inlacaso psvacuaana agai lapa? —tatadai.

⁷ Taida ASuusi aa noragi daida itatadai:

—Sivi maimaata naidi aapi istuma vueeyi aan damos gooquiarai gia maata naidamu aapi —tatadai.

⁸ Damos Piiduru itadai:

—Aan giñcaso gia tomali amo imidagai maitiñvacuaañdamu aapi —tadai.

Taid Suusi itadai:

—Ismaivacuana aan gacaso aid gia aapia maitirgiñaduñi —tadai.

⁹ Taid Simuñi Piiduru itadai:

—Giñbaitacacamiga aid gia maisiu moscaasi giñcaso vacuaanamumu aapi, gaaagai psvacuanaagi aapi giñnoonovi daid giñmoop —tadai.

¹⁰ Damos Suusi itadai:

—Sioora utudami ganvapaataviagi maitaagai isvasi tuucugada vacuaanagi moscaasi casoda gaaagai isvacuaanagi. Dai aapim cavuaañicam vii damos maisiu vascatai —tadai Suusi.

¹¹ Cal mai Suusi sioora tagida agaitadai, cascada pocaiti sai maivascatai vuaañicam vii, poduucai tiya alidi Suusi isarsoimaasi ivuaadami agai ismaacada tagida agaitadai.

¹² Dai canaato vacuaañdacai Suusi aatama mamaatardamigada casoda apamu gaa gdaamanaga yuucusi dai apamu daiva meesa vuidara. Daid itadai aatama mamaatardamigada:

—¿Maatmasi nidi aapim istumaasi idui aan aapimada? ¹³ Aapim mamaatatuldiadami dai baitacacami giñaagai daid arvaavoi iñsaana armamaatatuldiadami daid arbaitacacami cascada poduucai calga aagai aapim.

¹⁴ Dai aan iñmaacada argamamaatatuldiadamiga daid argabaitacacamiga cavacoi aan aapim ganacaso cascada aliasi gaaagai masiaipacoga ganvacuaañdiadagi aapim ganacaso. ¹⁵ Aapim aliasi gaaagai masivuaadagi opa isducatai ivueeyi aan.

¹⁶ Vaavuava istumaasi ganaagidi aan sai tomali amo pioñi maivaamioma namaga isgaaamu dai tomali amo ootocami maivaamioma namaga sia agai ismaaca ootoi.

¹⁷ Masimaata cal aapim vasi imaasi dai agiditai cal salicada baiganliadamu aapim.

¹⁸ Dai aan maivascatai ganaagai agaitai masaid arsoimaasi ivuaadami. Cal maata ismaacada covai vuvaitu aan. Dai vascara aliasi gaaagai ispaduñiagai istumaasi aagai Diusi ñiooquidara dai poduucai aagai: “Agai vaa ismaacada giñlamadu acueeyi casi giñvuidara gai”, caiti Diusi ñiooquidara. ¹⁹ Ganaagidi aan imaasi maiquia apaduucai vai poduucai siascada paduñiagi aapim vaavoitudana iñsaana aragai iñmaacada aagai aan. ²⁰ Vaavuava istumaasi ganaagidi aan sai sioora miaadagidagi giñootosa agai gia giñmiaadagi aan opa dai sioora giñmiaadagidagi aan agai gia miaadagi agai ismaacada giñootoi —gartadai Suusi.

²¹ Caaagidacai Suusi imaasi salicada soigalli agai dai sali aagidi dai potadai:

—Vaavuava ismaadutai aapim giñtagida agai saida giñbana giñvuidara vatacami —tadai Suusi.

²² Amaasi aatama mamaatardamigada agai aipaco garnanidimi vascatai maimatacatal ismaacada aagai Suusi.

²³ Aan Suusi abaana daivacai gauu. Aan aliasi giñoigadaiña Suusi. ²⁴ Vaid Simuñi Piiduru ganoovicada giñsisigidi ansai cacana sioora aagai agai. ²⁵ Amaasi aan aabanion daiva Suusi daid itadai:

—Giñbaitacacamiga. ¿Vooraa aagai aapi? —tadai aan.

²⁶ Taid Suusi giñaa noragi daid povaiñtadai:

—Vadidamu aan laachi paana dai sioor maquia aan agiava agai —iñtadai.

Amaasi vaditu laachi paana dai maa Uudasi. Agai armarada Simuñi Iscaliote. ²⁷ Dai mosbali Uudasi paana daid Diaavora vaa ibdagara agai. Amaasi Suusi itadai Uudasi:

—Istumaasi iduñia agai aapi, otoma iduñi tuduidi —tadai.

²⁸ Damos tomali amaadutai ismaacada mees vuidara daraaja maimaata caa istuisi potadai asuusi. ²⁹ Uudasi agai dai bai darasacana vascatai tumiñsigada cascada amadutai poduucai gantatagito sai Suusi taana issavada agai amo istumaasi tumiñsicada siaa duudagara vatarapa siapa maquiagi amo istumaasi soituutuigami. ³⁰ Dai mosgau apaana Uudasi dai vuusai quidigamu. Dai casi rtucaracatadai.

³¹ Dai mosvuusai Uudasi taida asuusi potai:

—Sivi gia maatamu oodami issallicada viaa ana guvucadagai ana inismaacada viaa amo sallicami. Dai maatamu apa issallicada siaa duutudai ana Diuusi giñooa muucucai ana curusiaba sai calgacata vuvacana oodami poduucai isduucai agai ipalidi. ³² Sialscada ana inismaacada viaa amo sallicami talgidagi oodami isDiuusi giñooa sallicada viaa guvucadagai aida gia Diuusi giñooa talgidamu oodami issallicada viaa ana guvucadagai apa. Dai otoma iduñimu agai gomaasi. ³³ Giñaaduñi camaitavapi daacamu ana aapima ganlamadu. Aapima giñgaagamu dai maitiñtalgimu. Dai ana anganaagidi aapima apa duucai agidi ana ajudidú sai malca siaaco imiagi ana, aapima maitistutuidi isiimiagi. ³⁴ Dai ana ganaagidi idi ñiooqui utudui sai aapima aipacoga ganoigadaiña. Poduucai isduucai ganoigadai ana poduucai apa aliasi glaagai masiapima aipacoga ganoigadagi. ³⁵ Vai poduucai vasi oodami oidi daama calga maatamu masiapima argiñmamaatardamiga —tadai asuusi.

³⁶ Taida asimuñi Piiduru itadai:

—Giñbaitacacamiga, ¿pa imia agai aapi? —tadai.

Taida asuusi itadai:

—Malca siaaco imia inagai ana aapi maitistutuidi isiñoidági sivi, damos gooquiarioma giñoidámu aapi —tadai asuusi.

³⁷ Amaasi Piiduru itadai:

—Giñbaitacacamiga, ¿tuisi maitistutuidi ana isoidá sivi? Ana baigiñduu inismuuquiagi aapi gavatara —tadai.

³⁸ Taida asuusi itadai:

—Mospocaiti aapi isbaigadu pismuuquiagi ana giñvatar. Baiyoma sivi tucara maiquiaa cucuicai tacucu potaimu aapi vaicojo ismaitagiñmaata.

14

¹ Maitavaruvaama anliada aapima. Calgavar vaavoitudada Diuusi dai calgavar giñvaavoitudada ana apa. ² Malca siaaco daja giñooa muidu baabaqui. Dai malca imia inagai ana dai movai duñimu ana siaaco oidaca aapima. Ismaitarvaavoicamudai imaasi ana gia maitanaagidamudai. ³ Dai caimacai ana bai duñimu siaaco oidaca aapima aida gia apa divimu ana daida gnvaidacamu ana vai aapima oidacagi ana inlamadu. ⁴ Aapima gia cal maata siaaco imia inagai ana dai maata apa voi —tadai asuusi.

⁵ Taida Tomás itadai:

—Giñbaitacacamiga aatama maimaata siaaco imia agai aapi. ¿Duucata maana aatama voi? —tadai.

⁶ Taida asuusi itadai:

—Ana voi inducami aapima gnvatar cascada anacada aimu aapima malca siaaco daja Diuusi. Dai anacada maatamu istumaasi arvaavoi. Dai ana ganmaacai ibdagai utudui. Mosacaasi siora giñvaavoitudagi aimu malca siaaco daja giñooa. ⁷ Iscala maatumudai aapima insiora ana aida gia maatumudai aapima giñooa apa. Damos sivi maata aapima agai canidi agai cascada —tadai asuusi.

⁸ Taida Piili itadai:

—Giñbaitacaaacamiga, gardagitoñi tasnaida aatama Diuusi garooga. Mosacaasi gomaasi ipalidi aatama —tatadai apili.

⁹ Taid aasuusi itatadai:

—Piili, mosaa tavapi daja aana ganlamadu. ¿Ducatai maitiñmaata aapim quiaa? Sioora giñnidi agai nidi giñooga apa. ¿Tuipasi giñaagidi iñsaana gandagituagi masnidadagi aapim Diuusi garooga? ¹⁰ ¿Maitapavaavoitudai aapi ismosmadugan tuutuiga aana lamadu garooga? Idi ñiooqui ismaacada ganaagidi aana maisiu lagi giñtagitoidacada aagi aana. Garooga agai daida giñlamadu daja daida giñmaa guvucadagai isiduuna aana aa duiñdagada agai. ¹¹ Giñvaavoitudavurai aapim ismadugan tuutuiga aana lamadu garooga. Ismaitiñvaavoitudai mosacaasi giññiooquicada aida gia giñvaavoitudavurai aapim anaana maasi gagarducamicada iñsmaacada ivuaadana aana. ¹² Sallicada arvaavoi isagai ismaacada giñvaavoitudai iduñimu apa naana maasi gagarducami poduucai isduucai ivueeyi aana dai asta istumaasi gagarducadioma iduñia agai agai. Aana noragimu malca siaaco daja garooga cascada. ¹³ Dai siuu duucu daanada aapim Diuusi giñvaavoitudacai taanavurai istumaasi ipalidi nida ganmaaquimu aana vai poduucai gamaatiagi isviaa guvucadagai giñooga. ¹⁴ Sallicada iduñimu aana tomastumaasi istumaasi ismaacada taanadagi aapim giñvaavoitudacai.

¹⁵ Masiaapim iñoigadai agiditai avarcaaca ismaacada ganaagidi aana. ¹⁶ Siaana daanadamu garooga sigai ganootosdamu gibadaga vai agai gansoicadagi masai vaamioma calga vaavoitudaiña daida baiganliatudagi an duucai aana gansoicai daida baiganliatudai sivi. Agai vaa agai daida gamaatatuldiamu mosacaasi istumaasi arvaavoi. Dai agai vascara ganlamadu daaca agai. ¹⁷ Aoodami maivaavoitudadami maimaata Diuusi lbada tomali maimaata istan daja agai cascada maitistutuidi isdagituagi islamadu daacagi. Damos agai cadaja aapim ganlamadu daida ganlamadu daaca agai tomastuigaco cascada aapim maata Diuusi lbada. ¹⁸ Aana gia maitandagitomu silagi daraaca aapim. An divimu aana daida ganlamadu daacamu. ¹⁹ Otoma aoodami tami oidi daama oidacami camaitiñnijadamu, damos aapim gia giñtagimu apamu. Aana gia apamu duaacamu cascada aapim oidaca agai tomastuigaco. ²⁰ Aida gia aapim maatamu iñsaana vascara daja Diuusi giñooga lamadu. Dai aana vascara ganlamadu daja. ²¹ Ismaadutai maatacagi istumaasi gataana aana dai agiditai calcagi poduucai cal maata aana issallicada iñoigadai agai. Dai Diuusi giñooga oigadamu vascatai ismaacada giñoigadai. Dai aana apa oigadamu agai. Dai aana maatatuldamu agai iñsaana daja agai lamadu —tatadai asuusi.

²² Aida gia ñioo Uudasi (idi aramai Uudasi maisiu Uudasi Iscaliote) dai potatadai:

—Garbaitacaaacamiga, ¿ducatai aapi garmatatuldamu mosacaasi aatama pasgarlamadu daja dai maimaatatulda agai aoodami maivaavoitudadami? —tatadai.

²³ Taid aasuusi itatadai:

—Sioora giñoigadai agai gia agiditai calcamu giññiooqui. Daida garooga oigadamu agai. Dai giñooga lamadu aana daraajamu agai lamadu. ²⁴ Sioora maitiñoigadai agai gia mailagiditai cal giññiooqui. Idi ñiooqui ismaacada ganaagidi aana maisiu mosalagi ganaagidi aana baiyoma gomaasi arñiooquida Diuusi giñooga dai agai giñootoi.

²⁵ Aana ganaagidi vasi imaasi quiaa aimaraitai tami oidi daama aapim ganlamadu. ²⁶ Dai daañidamu aana Diuusi giñooga sai agai ootosana gibadaga sai agai ganuucadacana daida baiganliatudana. Agai agai daida ganmaatatludiamu vasiaacatai dai agai gantagitotulda vasi istumaasi ganaagidi aana.

²⁷ Canoragimu aana damos aapim daraajamu dai ganiibastacan tadacamu ganiibadaga. Vascara aana ganiibastudan tadatudamu ganiibadaga maisiu an duucai oodami caiti isiibastudan tadacana. Maitavar vuaama anliada aapim tomali maiabiada tomali amo istumaasi. ²⁸ Aapim casi giñcai iscaiti aana isimia iñagai

mΛΛca siaaco daja gΛrooga dai iñsΛpamu divimu aanΛ dai Λmapai daraajamu aatΛmΛ. IssΛΛlicΛdΛ giñoigΛadamudai aapimΛ aidΛ gia baigΛnΛliadamudai caΛcai iñsimia iñagai aanΛ. Giñooga vaamioma viaa guvucadagai iñsaanΛ cascΛdΛ. ²⁹ AanΛ gΛnaagidi imaasi sivi maiquiaa ΛpΛdui vai poduucai siΛΛscadΛ ΛpΛduñiagi aapimΛ cΛΛga vaavoitudamu istumaasi gΛnaagidi aanΛ.

³⁰ CamaitΛvΛpi gΛnaatagidamu aanΛ aapimΛ. Casi bΛrimui ΛDiaavora. Λgai Λgai dai tΛaanΛi Λoodami ismaacΛdΛ maitiñvaavoitudai. DΛmos Λgai maitistutuidi aanΛcΛdΛ.

³¹ DΛmos vΛΛscΛrΛ gΛaagai ispoduucai ΛpΛduñiagi vai Λoodami maatiagi iñsaanΛ oigΛdai gΛrooga daidΛ iñsaanΛ ivueeyi vΛΛsi istumaasi giñtΛaanΛi Λgai. Guuquivavurai aapimΛ. TimΛda tabΛrΛ.

15

¹ Uuvasi dΛΛdΛ iñducami aanΛ. Dai uuvasi dΛΛdΛ nuucadacami ducami Diuusi gΛrooga. ² ΛmaamaradΛ ismaacΛdΛ maiiibiatai guicumai Λnuucadacami daidΛ ΛgaquiadΛ maamaradΛ guicumai ΛpΛ vai poduucai vaamioma cΛΛga iibiatai Λuuvasi dΛΛdΛ.

³ DaidΛ ΛmaamaradΛ ismaacΛdΛ cΛΛga iibiatai gΛnducami aapimΛ cΛΛga giñvaavoitudaitai.

⁴ MaitavΛr gajiaadΛrΛ giñviaa aapimΛ dai aanΛ maigajiaadΛrΛ gΛnviaa ΛpΛ. Λuuvasi maamaradΛ maisiu Λagi iibiatai. MosΛcaasi ΛmaamaradΛ ismaacΛdΛ quiaa arasaca Λuuvasi dΛΛdΛ istutuidi isiibiatagi. Dai poduucai aapimΛcΛdΛ ΛpΛ. MosΛcaasi siorΛ apiavaavoitudada giññiooqui istutuidi iscΛΛgacΛrΛ oidacagi.

⁵ Uuvasi dΛΛdΛ iñducami aanΛ dai aapimΛ maamaradΛ gΛnducami. SiorΛ maigajiaadΛrΛ giñviaagi Λgai vaamioma cΛΛga istutuidi iscΛΛgacΛrΛ oidacagi. AatΛmΛ Λmapai daraaja cascΛdΛ. AapimΛ Λagi maitistutuidi isiduñiagi tomali Λmo istumaasi cΛΛgaducami. ⁶ SiorΛ gajiaadΛrΛ viaa giññiooqui gajiaadΛrΛ viaamu aanΛ ΛpΛ, poduucai isduucai gΛguicomai Λuuvasi maamaradΛ ismaacΛdΛ maiiibiatai dai gaquisarΛi. Dai gooquiΛrΛ gΛΛmpaidi ΛmaamaradΛ gaquiadΛ daidΛ mΛmΛidi.

⁷ IsaapimΛ maitiñdagitu dΛmos baiyoma apiavaavoitudada giñmamaatΛtuldaraga aidΛ gia giñtaañimu istumaasi ipΛliadagi dai aidΛ gia aanΛ gΛnmaaquimu. ⁸ SiΛΛscadΛ aapimΛ cΛΛgacΛrΛ oidacagi poduucai siaa duutuda aapimΛ Diuusi, dai poduucai cΛΛga gΛmaata isaapimΛ ΛrgiñmamaatΛrdamiga. ⁹ Poduucai isduucai giñoigΛdai giñooga poduucai aanΛ ΛpΛ gΛnoigΛdai aapimΛ. ApiavΛr tΛtΛgitoda aapimΛ iñsgΛnoigΛdai aanΛ. ¹⁰ IsΛΛgiadagi aapimΛ giñmamaatΛtuldaraga poduucai tΛtΛgitodamu aapimΛ iñsgΛnoigΛdai aanΛ. Dai aanΛ ΛpΛ Λgidi vΛΛsi istumaasi giñaagidi giñooga dai baigiñΛlidi aanΛ giñoigΛdaitai Λgai.

¹¹ GΛnaagidi aanΛ idi ñiooqui vai poduucai aapimΛ baigΛnΛliadagi aanΛ iñΛΛmadu dai isvΛΛsi gΛniibΛdacΛdΛ baigΛnΛliada aapimΛ. ¹² Dai aanΛ gΛntΛjai masiaipacoga gΛnoigΛada aapimΛ poduucai isduucai gΛnoigΛdai aanΛ. ¹³ SiorΛ aliΛsi oigΛadagi Λmoco gΛaduñi Λgai gia bai gΛduu ismuuquiagi Λgai vΛΛtarΛ. ¹⁴ Dai aapimΛ Λrgiñaaduñicamu masivuaadagi istumaasi gΛnaagidi aanΛ. ¹⁵ AanΛ camaigiñpipiooñiga gΛnaagai. Apiooñi maimaata istuma vueeyi aamudΛ cascΛdΛ. Baiyoma aanΛ giñaaduñi gΛnaagai. AanΛ casi gΛnaagidi vΛΛsi istumaasi giñaagidi giñooga cascΛdΛ. ¹⁶ AapimΛ maiΛcovai giñvusaitu baiyoma aanΛ Λcovai gΛnvuvaitu aapimΛ. Dai aanΛ gΛnootoi aapimΛ sai aagidana giññiooqui aa oodami vΛΛscΛrΛ cΛΛgacΛrΛ oidacatai aapimΛ. DaidΛ giñooga gΛnmaaquimu vΛΛsi istumaasi taañΛdagi aapimΛ giñvaavoitudaitai. ¹⁷ Dai aanΛ gΛntΛaanΛi siaipacoga gΛnoigΛada aapimΛ.

¹⁸ IsΛoodami gΛncΛΛdadagi aapimΛ gΛntΛgitovurai isaanΛ giñcΛΛdaina Λgai ΛpΛga. ¹⁹ IsaapimΛ uurapΛcΛdamudai Λoodami maivaavoitudadami aidΛ gia Λgai gΛnoigΛadamudai poduucai isduucai gΛnoigΛdai Λgai aipacoga. DΛmos aanΛ Λcovai gΛnvuvaitu Λoodami maivaavoitudadami saagidiaiñdΛrΛ dai sivi camaiuurapΛcΛi

aapimΛ agai. CascadΛ agai gancΛadai. ²⁰ GantΛagitovurai aapimΛ isgΛnaagidi aanΛ sai tomali Λmo piooñi maivaamioma namΛga siaamudΛ. Aoodami soimaasi giñtaatatuli aanΛ ismaacΛdΛ gaaamu cascadΛ soimaasi gantaatatuldamu ismaacΛdΛ giñpipiooñiga ganducami. Λmo oodami Λagiditai caΛ giññiooqui poduucai ΛpΛ Λmo oodami Λagiditai caΛcamu gΛññiooqui. ²¹ VΛasi gomaasi iduunimu agai giñvaavoitudacai aapimΛ. Agai maimaataΛ agai ismaacΛdΛ giñootoi cascadΛ.

²² IñsaanaΛ maidivimudai dai maiñiooquidamudai agai aidΛ gia agai maigajiaadΛrΛ giñviaamudai. DΛmos aliasi soimaasi idui agai gajiaadΛrΛ giñviaacai maitiipucatai istui. ²³ SioraΛ giñcΛadada agai gia cΛadai Diuusi garooga ΛpΛ. ²⁴ IñsaanaΛ maitiduuñimudai agai saagida naana maasi gΛgΛrducami ismaacΛdΛ maitidui tomali Λmo Λmai agai maisoimaasi iduunimudai gajiaadΛrΛ giñviaacai. DΛmos tomasi agai nΛidi vΛasi gomaasi vΛascΛrΛ giñcΛadai daidΛ agai cΛadai giñooga ΛpΛ. ²⁵ AidΛsi ΛpΛdui imaasi aidΛ ΛpΛdui istumaasi caoojisi Λjudidiu sΛlicamigadΛrΛ dai pocaiti: “GiñcΛadai agai maitiipucatai istucudΛ”, ascaiti.

²⁶ DΛmos daañimu aanΛ giñooga vai agai ootosana gΛIbΛdaga. Dai siΛscadΛ diviagi agai gΛnsoicΛdamu mΛsai cΛga vaavoitudaiña daidΛ baigΛnΛliatudamu agai. Dai agai gia gΛnaagidamu mosΛcaasi istumaasi Λrvaavoi. Dai agai gΛnaagidamu naana maasi istumaasi giñaagaitai aanΛ. ²⁷ Dai aapimΛ ΛpΛ aagidamu aa oodami naana maasi istumaasi cΛcΛgΛducami giñaagaitai aanΛ. AapimΛ aanΛ iñΛΛmadu ajioopaitadai tucamidΛrΛ abiaadΛrΛ cascadΛ.

16

¹ VΛasi imaasi gΛnaagidi aanΛ mΛsai apiacΛga vaavoitudaiña. ²⁻³ DaidΛ Λjudidiu ismaacΛdΛ maisΛlicΛdΛ maataΛ Diuusi garooga tomali maisΛlicΛdΛ giñmaataΛ maitandagitamΛ isaapimΛ vapaquiagi quiquiupaigΛdΛrΛ. Dai aimu istuigaco agai vaa gΛncoodamu poΛlilitai ispoduucai ivueeyi istumaasi Diuusi ipΛlidi. ⁴ Poduucai gΛnaagidi aanΛ vai siΛscadΛ ΛpΛduuñiagi gomaasi ismaacΛdΛ gΛnaagidi aanΛ aidΛ gia tΛgitomu aapimΛ iscasi gΛnaagidi aanΛ.

AanΛ gΛnΛΛmadu aimΛraitadai cascadΛ maitΛnaagidi aanΛ imaasi ΛΛquioma. ⁵ DΛmos sivi caΛpamu imimu aanΛ mΛΛca siaaco daja giñooga. Agai agai dai giñootoi tami oidi daama. Dai tomali Λmaadutai maitiñtΛcacai aapimΛ iñsiaaco imia iñaagai. ⁶ Baiyoma soigΛnΛli aapimΛ gΛnaagidacai aanΛ imaasi. ⁷ DΛmos sΛlicΛdΛ Λrvaavoi isvaamiomΛ ΛrcΛΛgai aapimΛ gΛnvΛΛtarΛ iñsimi aanΛ. Iñsmāimia aanΛ aidΛ gia maidivimu agai ismaacΛdΛ gΛnsoicΛda agai mΛsai vaamioma cΛga vaavoitudaiña dai baigΛnΛliatudagi. DΛmos iñsimia aanΛ aidΛ gia baigovai ootosamu aanΛ agai. ⁸⁻¹¹ SiΛscadΛ divia agai maatΛtuldiadamu oodami isΛrsoimaasi ivuaadami maitiñvaavoitudacai agai. DaidΛ Diuusi IbΛadΛ maatΛtuldiadamu Aoodami ΛpΛ iñsaanaΛ sΛlicΛdΛ cΛga giñtagito dai tomali Λmo imidagai maisoimaasi idui aanΛ. VΛasi imaasi cΛga maatΛmu agai imΛcai aanΛ mΛΛca siaaco daja giñooga dai aapimΛ camaitiñΛijadamu. DaidΛ Diuusi IbΛadΛ maatΛtuldiadamu Aoodami isΛmo imidagai Diuusi soimaasi taatamituldiamu Aoodami maivaavoitudadami. Dai aidΛ gia Diuusi soimaasi taatamituldiamu ΛDiaavora ΛpΛ.

¹² Quiaa oidaga naana maasi istumaasi gΛnaagida iñΛlidi aanΛ dΛmos aapimΛ maitis-tutuidi ismaataΛ caΛcagi sivi. ¹³ SiΛscadΛ diviagi Diuusi IbΛadΛ agai gΛnmaatΛtuldiamu vΛasi istumaasi Λrvaavoi. VΛasi istumaasi aagai agai Λrvaavoi. Agai gΛnmaatΛtuldiamu maisiu istumaasi Λgi agai ipΛlidi, baiyoma agai gΛnmaatΛtuldiamu mosΛcaasi istu-maasi aagidi aanΛ. Dai agai gΛnaagidamu istumaasi ΛpΛduñia agai. ¹⁴ Dai agai soicΛda agai oodami sai siaa giñduutudaiña maaatΛtulditai agai istumaasi aanΛ aagidi. ¹⁵ VΛasi istumaasi aagai giñooga agai vaa ñiooqui aagai aanΛ ΛpΛ cascadΛ pocaiti aanΛ sai Diuusi IbΛadΛ gΛnmaatΛtuldiamu istumaasi aagai aanΛ.

16 Caotoma maitiññajadamu aapimΛ dai gooquiΛrΛ maitΛvΛpicΛdΛ Λpamu giñtΛΛgimu. AanΛ imimu tΛvaagiamu siaaco daja giñooga cascΛdΛ —tΛtΛdai ΛSuusi.

17 Amaasi ΛΛmoco aatΛmΛ mamaatΛrdamigadΛ ΛSuusi aipaco gartΛcacaimi dai pocaitimi:

—IstΛiya Λlidi goovai dai pocaiti tΛsai caotoma mainΛijada ragai aatΛmΛ dai gooquiΛrΛ maitΛvΛpicΛdΛ Λpamu tΛΛgia ragai. Dai sai imia agai tΛvaagiamu siaaco daja oogadΛ. 18 Istuisi pocaiti goovai tΛsai otoma camaitΛΛgia ragai. AatΛmΛ maimaatΛ caΛ istΛiya Λlidi goovai —caiti aatΛmΛ.

19 ΛSuusi maatΛcatadai isaatΛmΛ tΛcaca ipΛlidadai Λmo istumaasi cascΛdΛ povΛrtΛtΛdai:

—Casi gΛnaagidi aanΛ sai caotoma maitiññajadamu aapimΛ dai gooquiΛrΛ maitΛvΛpicΛdΛ Λpamu giñtΛΛgimu. ¿Gomaasi mΛsaagai aapimΛ? 20 SΛΛlicΛdΛ aapimΛ soigΛnΛliadamu dai suaanΛdamu dΛmos Λoodami maivaavoitudadami baigΛnΛliadamu. DΛmos gΛnsοiΛliaraga ugitimu sibaigΛnΛliadamu aapimΛ. 21 SiΛΛscadΛ Λmo ooqui cacooocagi duaaidia agaitai ali oodami aliΛ soimaasi taatacana Λgai dΛmos siΛΛscadΛ cavuusai Λali oodami camaitΛgito iscavami cooco baigΛliatugaitai iscavuusai Λmo ali oodami. 22 Poduucai aapimΛ soigΛnΛlidi sivi dΛmos Λpan divimu aanΛ dai gΛnnΛidamu dai aidΛ gia sΛΛlicΛdΛ baigΛnΛliadamu aapimΛ dai maitiipucamu siorΛ soigΛnΛliatudagi.

23 AidΛ tasΛrΛ camaitiññacacamu aapimΛ tomali Λmo istumaasi. SΛΛlicΛdΛ Λrvaavoi mΛsiaapimΛ tañiagi Diuusi gΛrooga tomastumaasi giñvaavoitudacai Λgai gia gΛnmaaquimu istumaasi tañiagi aapimΛ. 24 ΛΛquioma daanΛiña aapimΛ Diuusi maisiu giñsΛΛlicamigacΛdΛ. Sivi gia taanΛdavurai aapimΛ Diuusi istumaasi tΛgitocagi giñsΛΛlicamigacΛdΛ dai Diuusi gΛnmaaquimu vai poduucai sΛΛlicΛdΛ baigΛnΛliadamu aapimΛ.

25 AanΛ gΛnaagidi ΛΛmo istumaasi gΛnmaatΛtulda iñΛlidadai Λma maasi. DΛmos aimu istuigaco aanΛ camaipoduucai gΛnmamaatΛtuldiadamu baiyoma sΛΛli gΛnaagiadamu aanΛ naana maasi istumaasi agaitai Diuusi gΛrooga. 26 Dai aidΛ tasΛrΛ daañidamu aapimΛ Diuusi gΛrooga giñsΛΛlicamigacΛdΛ. Dai camaitΛgitocamu aapimΛ iñsaanΛ daanΛdagi gΛrooga aapimΛ gΛnvΛΛtarΛ. 27 Diuusi gΛrooga sΛΛlicΛdΛ gΛnoigΛdai giñoigΛdaitai aapimΛ dai vaavoitudaitai iñsaanΛ divia mΛΛcadΛrΛ siaaco oidaga Diuusi gΛrooga. 28 Vaavuava iñsaanΛ divia mΛΛcadΛrΛ siaaco oidaga Diuusi giñooga dai divia aanΛ tami oidi daama. Dai sivi caimΛdamu aanΛ Λpamu gaamucu siaaco daja gΛrooga —tΛtΛdai ΛSuusi.

29 TaidΛ aatΛmΛ ΛSuusi mamaatΛrdamigadΛ potΛtΛdai:

—Sivi gia casΛΛli gΛraagidi dai maisiu gΛraagidi Λmo istumaasi gΛrmaatΛtulda Λlidadai Λma maasi. 30 Sivi gia caΛ maatΛ aatΛmΛ isaapi maatΛ vΛΛsiaΛcatai. Aapi maitΛgito isΛmo oodami gΛtΛcaca Λmo istumaasi. Aapi camaatΛ vΛΛsi istumaasi tΛtΛgitoi oodami cascΛdΛ. ImaasicΛdΛ cavaavoitu aatΛmΛ isaapi divia mΛΛcadΛrΛ siaaco daja Diuusi —tΛtΛdai aatΛmΛ.

31 TaidΛ ΛSuusi povΛrtΛtΛdai:

—¿SΛΛlicΛdΛ mΛsgiñvaavoitudai aapimΛ? 32 Otoma aimu istuigaco aapimΛ aipacoga voopoimu dai Λagi ginviaamu. DΛmos vΛΛscΛrΛ maiΛΛgi daacamu aanΛ. Diuusi giñooga giñΛΛmadu daacamu cascΛdΛ. 33 VΛΛsi imaasi gΛnaagidi aanΛ vai aapimΛ gΛniibastacan tadaca giñvaavoitudacai. Tami oidigi daama sΛΛlicΛdΛ soimaasi taatamu aapimΛ. DΛmos maitavΛrvuaam ΛnΛliada aapimΛ aanΛ gia vaamioma istutuidi siΛgai ismaacΛdΛ viaa guvucadagai tami oidi daama —gartΛtΛdai ΛSuusi.

17

1 Caaagidacai aSuusi imaasi dai tai naanaava tavaagi amacoga daida itatadai:

—Giñooga caayi siuu duucu aapi tagidagi oodami innaana gamara viaa guvucadagi dai tagidamu aana oodami issallicada viaa guvucadagai aapi. 2 Aapiapa agai daida giñmaa sallicami ansai aana taanaña vvasi oodami oidi daama oidacami. Dai ansai aana maacana ibadagai utudui vvasi ismaacada aapi aco vuvaitu vai agai vvascara oidacamu aatama garramadu. 3 Dai siora viaacamu idi ibadagai utudui poduucal agai gmaat aapi daida giñmaat aana ara. Daida maat agai issagi aapi sallicada arDiusi, dai isaapi giñooto tami oidigi daama.

4 Camamaatutuli aana oidacami tami oidi daama isaapi vaamioma viaa guvucadagai sitomasiora. Canaato aana aa duiñdagai ismaacada giñtajai aapi. 5 Sivi gia giñooga apamu igiñmaaca agai vaa guvucadagai ismaacada viaacatadai aana aapi amadu maiquiaa tiipucatai oidigi abiaadara.

6 Camaatutuli aana agai ismaacada aco vuvaitu aapi oidigi daama oidajami saagidi-aiñdara istuiga aapi. Aapi aco vuvaitu agai vaid giñoidatucuiña dai agiditai cacana gñiooqui ismaacada aagidi aana. 7 Dai sivi agai cara maat ismoscaasi istumaasi giñaagidi aapi agai vaa ñiooqui aagidi aana agai. 8 Poduucal aana aagidi agai gñiooqui ismaacada giñmaa aapi dai agai vaavoitu giñiooqui. Dai agai vaavoitudai ara innaana divia macadara siaaco daja aapi daida isaapi giñooto tami oidi daama.

9 Gadaañai aana pasai nuucadacana agai ismaacada giñoidatucui agai vaa ismaacada aco vuvaitu aapi dai maisiu gdaana pasai nuucadacana aapi amaivaavoitudadami. 10 Vvasi istumaasi viaa aapi arana inñtuidaga ara dai vvasi istumaasi viaa aana arapi gatuidaga ara. Dai vvasi aapi gamaamara arana giñmaamara ara. Sallicada siaa giñduutuadamu oodami naitai isducatai ivueeyi agai ismaacada giñvaavoitudai.

11 Aana gia camaiviimu tami oidi daama baiyoma imimu aana maca siaaco daja aapi. Damos agai gia viimu tami oidi daama. Giñooga aapi tomali amo imidagai maisoimaasi ivueeyi sallicada caga tagito aapi. Nuucadañi aapi gaguvucadacada agai ismaacada aco vuvaitu aapi vai agai viaacagi amo tagitoidagai aran duucal aatama viaa amo tagitoidagai. 12 Aidasi quiaa aimaraitadai aana agai amadu tami oidi daama caga nuucadatadai aana gaguvucadacada agai ismaacada aco vuvaitu aapi dai soicitadai aana sai apiavaavoitudaiña. Tomali amoco maigajiaadara giñviaa mosca amoco agai ismaacada amadu daja Diaavora dai poduucal aradi ismaacada casi ooja Diusi ñiooquidara.

13 Dai sivi caimia inagai aana maca siaaco daja aapi. Damos quiaa daacatai aana tami oidi daama aagidi aana vvasi imaasi giñmamaatardamiga vai agai baiganliada poduucal isduucal baigñalidi aana. 14 Camaa aana gñiooqui agai. Daida amaivaavoitudadami sallicada cadai vaavoitudadami. Vaavoitudadami camaisoiduucal oidaga cascada. Vaavoitudadami cagacara oidaga giñapan duucal. 15 Aana maitdaana pasai vuvaidana vaavoitudadami oidigi daamaiñdara moscaasi gdaana aana pasai sobicadana Diaavora vai agai maisoimaasi duiñtuldana. 16 Aana gia maisoiduu oidaga daida giñmamaatardamiga maisoiduu oidaga poduucal isduucal soiduu oidaga amaivaavoitudadami. 17 Soicadañi aapi giñmamaatardamiga vai agai sallicada caga gantatgitocana dai caga oidacagi vaavoitudacal agai gñiooqui. Gñiooqui sallicada arvaavo cascada. 18 Poduucal isduucal aapi giñooto tami oidi daama aana ara ootosa giñmamaatardamiga vai aagidiana agai gñiooqui aoodami tami oidi daama oidacami. 19 Dai aana gia sallicada gaggidi vvasi istumaasi giñtaana aapi vai poduucal agai ara sallicada gaggiadagi dai cagacara oidacagi.

20 Maisiu moscaasi gdaana aana pasai soicaiña giñmamaatardamiga baiyoma gdaana aana pasai soicaiña agaa ismaacada vaavoituda agai aagidacal

giñmamaatardamiga gñiooqui. ²¹ Dai gdaani aan giñooga isagai vascatai mosamadugan duucai tatagitoiña anpan duucai aatama mosamadugan duucai tatagitoi. Mosamadugan duucai tatagitodacai agai poduucai oodami oidi daama oidacami vaavoituda agai pasigiñootoi aapi tami oidi daama. ²² Poduucai isduucai aapi giñooga giñsaa duutudai iñlamadu aimaraitai poduucai lapa aan siaa duutudai giñmamaatardamiga lamadu aimaraitai aan. ²³ Agai lamadu daja aan. Dai aapi giñlamadu daja. Dai poduucai amadugan duucai tatagitoi agai daida poduucai maivaavoitudadami maatamu isaapi giñootoi daida isaapi oigadai giñmamaatardamiga poduucai isduucai giñoigadai aapi.

²⁴ Giñooga, aapi aco vuvaitu agai aan iñvatar. Dai aan ipalidi isagai giñlama daraajagi dai nidagi iñsaan viaa amo samicami ismaacada giñmaa aapi dai iñsaan ramo gaa taaandami maca siaaco daja aapi. Maiquiaa calquivacai oidigi abiaadara giñoigadai aapi cascada giñmaa salmicami. ²⁵ Giñooga aapi ivueeyi mosacaasi istumaasi rsmalicami. Oodami maivaavoitudadami maitamaat dmos aan gia gmaat. Daida giñmamaatardamiga calmaat isaapi giñootoi ansai diviana tami. ²⁶ Aan casi aagidi agai istuiga aapi. Dai quiaa aagidimi aan agai istuiga aapi, vai poduucai agai giñoigadagi poduucai isduucai aapi giñoigadai, lamadu daacatai aan agai —tatadai aSuusi glooga.

18

¹ Dai casi aagidacai aSuusi imaasi ii agai aatama mamaatardamigada lamadu mamocoradara laqui Sedaróni maca siaaco muidu oliivosi dladada. Dai movaapa agai uusi saagida. ² Daida aUudasi calga maatacatadai ami, aSuusi lamadu aatama mamaatardamigada agai duudatai ami gampaidiña cascada. aUudasi agai dai ami gatagida agaitadai aSuusi masai balcaña dai muaana. ³ Taida aUudasi ami divia siaaco daacatadai aSuusi dai vaidati mui sandaaru. Siasa guviernu sandaarugada icaasi ajudidú quiupaigada sandaarugada ismaacada ootoi abaitaguucacamigada papaali daida afariseo. Asandaaru vucati mamaastai dai cuudagi. ⁴ Damos aSuusi camaatacatai vasi istumaasi paduña agaitai vidara calquiva asandaaru dai cacai dai potatadai:

—¿Moor gaagai aapim? —tatadai.

⁵ Taida asandaaru aa noragi daida itatadai:

—Gaagai aatama aSuusi Nasareetara oidacami —tatadai.

Taida aSuusi aa noragi daida itatadai:

—Aanava —tatadai.

Taida asandaaru saagida calca aUudasi. Agai vaa agai daida gatagi aSuusi. ⁶ Aidasi aSuusi itatadai: “Aanaan”, taida asandaaru taí suuli dalarapi. ⁷ Taida aSuusi mostacacai lapa asandaaru daida itatadai:

—¿Moor gaagai aapim? —tatadai.

Taida asandaaru itatadai:

—Gaagai aatama aSuusi Nasareetara oidajami —tatadai.

⁸ Amaasi aSuusi itatadai:

—Casi gnaagidi aanava. Isgiñaagaimi aapim, dagitavurai vai iimana idi ismaacada giñlamadu guuca —tatadai.

⁹ Dai mopovadi dai padui istumaasi caagaitadai aSuusi: “Ismaacada aco vuvaitu giñooga tomali maadutai maitiñvoopoji”, caititadai aSuusi. ¹⁰ Amaasi Simuñi Piiduru vusaitu gacusiru dai gaicada iquita naacada salisa padara Malico. Agai rpioñigada abaitacaacamigada papaali. ¹¹ Damos aSuusi itatadai Piiduru:

—Apamu igacubiertagara calsa gacusiru. Alasi gaagai iñsaan soimaasi taatagi poduucai isduucai aagai giñooga issoimaasi taata iñagai aan —tatadai aSuusi.

¹² Amaasi Δ guviernu sandaarugad Δ Δ madu Δ t Δ aan Δ damigad Δ Δ gai Δ madu Δ judidíu sandaarugad Δ bai Δ Suusi dai vuu. ¹³ Dai otoma vaidacai Δ Aanási quiidiamu Aanási Δ rtuubad Δ Caifási. Aid Δ uumir Δ Caifási Δ rbait Δ c Δ aaacamigad Δ Δ papaali. ¹⁴ Δ gai vaa Caifási caaagiditadai Δ judidíu isvaamioma Δ rc Δ Δ gai Δ gai v Δ Δ tar Δ ismuuquiagi Δ mo c Δ li v Δ asi oodami v Δ Δ tar Δ .

¹⁵ Simuñi Piiduru Δ madu aan Δ oí Δ Suusi. Δ bait Δ c Δ aaacamigad Δ Δ papaali giñmaat Δ catadai casc Δ d Δ vaa aan Δ Suusi Δ madu tuisicana quiid Δ r Δ Δ bait Δ c Δ aaacamigad Δ . ¹⁶ Δ amos Piiduru quidigana vii cuuparagai abaana. Casc Δ d Δ aagidi aan Δ lali ooqui ismaac Δ d Δ nuucada quitaagiña sai maacana oigaragai isvaaguiagi Piiduru. Dai mosai vaaquimi Δ Piiduru ¹⁷ taid Δ lali ooqui t Δ cacai Δ Piiduru daidi it Δ t Δ dai:

—¿Maitasi Δ rvaavoi isaapi Δ rmamaat Δ rdamigad Δ gomaisapic Δ d Δ ? —t Δ t Δ dai lali ooqui.

Taid Δ Δ Piiduru it Δ t Δ dai:

—Chuava. Angia chu —t Δ t Δ dai.

¹⁸ Δ pidicatadai aid Δ p Δ r Δ casc Δ d Δ Δ pipiooñi Δ madu Δ sandaaru ganai daid Δ g Δ uucadaca taí. Vaid Δ Δ Piiduru ami gasaagida c Δ ac Δ Δ r Δ daid Δ uucadacai Δ r Δ .

¹⁹ Δ bait Δ c Δ aaacamigad Δ Δ papaali t Δ cacaimi Δ Suusi soor Δ Δ rmamaat Δ rdamigad Δ Δ gai dai astumaasi mamaat Δ tuli Δ gai. ²⁰ Taid Δ Δ Suusi it Δ t Δ dai:

—Aan Δ gaaagidi giññiooqui Δ oodami vuitapi dai v Δ Δ sc Δ r Δ gamamaat Δ tulitadai lali quiquiupaigad Δ r Δ Δ judidíu daid Δ Δ g Δ l quiuupaigad Δ r Δ Δ judidíu siaaco g Δ n Δ mpaidi Δ gai. Dai aan Δ maisiu Δ stocai gaaagidi tomali Δ mo istumaasi. ²¹ ¿Tuip Δ si giñt Δ cacai? T Δ cacañi aapi Δ gai ismaac Δ d Δ giñca Δ vai Δ gai g Δ aaagidana istumaasi gaaagidi aan Δ . C Δ l maat Δ Δ gai istumaasi gaaagidi aan Δ —t Δ t Δ dai Δ Suusi.

²² Pot Δ adacai Δ Suusi tai Δ mo sandaaru Δ g Δ l quiuupiaíñd Δ r Δ moc Δ aacatadai dai g Δ l Δ g Δ Δ gai Δ Suusi vuivasad Δ r Δ daid Δ it Δ t Δ dai:

—Maitiñoiquiada Δ bait Δ c Δ aaacamigad Δ Δ papaali —t Δ t Δ dai Δ sandaaru.

²³ Taid Δ Δ Suusi aa noragi daid Δ it Δ t Δ dai:

—Isaagai aan Δ Δ mo istumaasi maic Δ l Δ gaducami iñaagidañi aapi istumaasi maic Δ l Δ gaducami aagai aan Δ . Δ amos isc Δ l Δ gadu istumaasi aagidi aan Δ , ¿tuip Δ si giñg Δ l Δ g Δ ? —t Δ t Δ dai Δ Suusi.

²⁴ Amaasi Δ sandaaru vuu Δ Suusi tai Aanási ootoi Δ Suusi Caifási quiidiamu. Caifási Δ r Δ bait Δ c Δ aaacamigad Δ Δ papaali.

²⁵ Vaid Δ Piiduru quiaa taíco c Δ aacatadai dai g Δ uucada. Daid Δ Δ gaa ismaac Δ d Δ moguu-cacatadai it Δ t Δ dai:

—¿Maitasi Δ rvaavoi isaapi Δ rmamaat Δ rdamigad Δ gomaisapic Δ d Δ ? —t Δ t Δ dai Δ gai.

Taid Δ Δ Piiduru it Δ t Δ dai:

—Chu, angia chu —t Δ t Δ dai.

²⁶ Vai ami c Δ aacatadai Δ mo piooñigad Δ Δ bait Δ c Δ aaacamigad Δ Δ papaali. Δ piooñi Δ r Δ aduñd Δ Δ c Δ l Δ li ismaac Δ d Δ Piiduru iquit Δ naacad Δ . Daid Δ Δ piooñi it Δ t Δ dai Δ Piiduru:

—¿Maitasi Δ rvaavoi isg Δ n Δ idi aan Δ m Δ l Δ ca siaaco muidu oliivosi d Δ l Δ d Δ d Δ Δ maisapic Δ d Δ Δ madu? —t Δ t Δ dai.

²⁷ Dai Piiduru Δ r Δ r Δ it Δ t Δ dai ismait Δ rvaavoi. Pocaitimi Piiduru tai cuujui Δ mo tacu c Δ liad Δ .

²⁸ Dai camaasidatái oidigi Δ sandaaru vaidacai Δ Suusi Δ g Δ l quiiyamu siaaco daacatadai Δ caigi. Δ amos ami siaaco daacatadai Δ caigi maivaapa Δ judidíu. Camiaadim-itadai istuigaco Δ judidíu t Δ t Δ gitoiña aid Δ si Diuusi c Δ l Δ gac Δ r Δ vuvaitu Ejiipituaíñd Δ r Δ casc Δ d Δ . Δ judidíu daidarsi isvaapaquiagi quiid Δ r Δ Δ moco ismaac Δ d Δ Δ mait Δ r Δ judidíu siaa

duutudaitai asiaa duudagai. ²⁹ Cascaḏa ḏcaigi ismaacḏa Pilaato tḏgidu vuusai dai ñiooquida agai ḏjudidíu dai potḏdai:

—¿Tumaasicḏa ḡpiar vuupai aapimḏ idi cḏli? —tḏdai ḏcaigi.

³⁰ Tai ḏgaa aa noragi daidḏ itḏdai:

—Isgoovai maitarsoimaasi ivuaademicamudai maivuaapamudai aatḏḏ —tḏdai ḏjudidíu.

³¹ Amaasi ḏPilaato tḏdai:

—Bacavurai aapimḏ ḡcḏli dai ḏḡi aapimḏ ḏida issḏlicḏa ḡpiar caatḏcami ischu ḏḏḏ aapimḏ ḡḏsḏlicamigacḏa —tḏdai ḏPilaato.

Tai aa noragi ḏjudidíu dai potḏdai:

—Damos aatḏḏ ḏjudidíu maiviaa oigaragai ismuaagi tomali ḏmaadutai —tḏdai.

³² Aidḏi ḏḏui gomaasi aidḏ ḏḏui ismaacḏa aagai ḏSuusi aagaitai isducatai muuqui agai. ³³ Taidḏ ḏPilaato aa ḡḏi dai vaa ḏḡḏ quiyḏḏ. Dai vaí ḏḡai ḏSuusi daidḏ tḏcakai dai potḏdai:

—¿Aapipasí ḏraíḡadḏ ḏjudidíu chu sio? —astḏdai ḏPilaato.

³⁴ Taidḏ ḏSuusi itḏdai:

—¿Aapi ḏḡipasí ḡñḏcakai gomaasi aa isḡḏagidio? —astḏdai ḏSuusi.

³⁵ Taidḏ ḏPilaato aa noragi daidḏ itḏdai:

—¿Povaiḏ ḏlidi aapi iñsaanḏ ḏḡjudíu? ḡḏaduñi ḏjudidíu ḏḏadu ḏbaitḏḡuucacamigadḏ ḏpapaali ḡḏvuaa tami. ¿Tuma dui aapi? —astḏdai ḏPilaato.

³⁶ Amaasi ḏSuusi itḏdai:

—ḡñsḏlicamiga maisiu ḏpan ducami sḏlicamigadḏ baitḏḡuucacami tami oidi daama. Isḏraícamudai aanḏ ḏpan duucai ḏmo raí tami oidi daama aidḏ ḡḏia ḡñoidatucudamiga cocodamudai ḏjudidíu sai maitimbḏḏa dai tomali ḏUudasi maitiñḏḏḡidamudai ḏjudidíu. Damos aanḏ ḏraí maisiu ḏpan duucai ḏmo raí tami oidigi daama —astḏdai ḏSuusi.

³⁷ Amaasi ḏPilaato itḏdai:

—¿Aidḏ ḡḏia ḏrvaavoi isaapi ḏraíḡadḏ ḏjudidíu? —astḏdai.

Taidḏ ḏSuusi itḏdai:

—Aanḏ ḏraí poduucai isduucai iñagidi aapi. Aanḏ divia tami oidi daama dai oodami duucai vuusai daidḏ ḡḏagida iñagai istumaasi ḏrvaavoi. Tomasioorḏ sioorḏ caḏca ḏlidi istumaasi ḏrvaavoi ḏḡai ḡḏia ḏḡiditai caḏcana istumaasi agidi aanḏ —astḏdai ḏSuusi.

³⁸ Taidḏ ḏPilaato itḏdai:

—¿Tumaasi ḏrvaavoi? —astḏdai.

— — — — —
Dai mospotḏdakai ḏḏḏḏ vuusai ḏḡai quiidigamu dai ñiooquida agai ḏjudidíu daidḏ potḏdai:

—Aanḏ maitḏḏḡai istumaasicḏa ḡpiar vuupai aapimḏ idi cḏli. ³⁹ Damos aapimḏ poduucai ḡḏḏiida vḏḏi uumigi idi siaa duudagḏḏ isdagituagi isimiagi ḏmo maisapicami. ¿ḏḏlidimḏi aapimḏ iñsdagituagi isimiagi ḏraíḡadḏ ḏjudidíu? —tḏdai ḏPilaato.

⁴⁰ Amaasi vḏḏscatai cavami ijiña daidi itḏdai:

—Googia chu. Daigitoñi vai imḏna Baraavási —tḏdai ḏjudidíu.

ḏBaraavási ḏḏḏsivogamicana.

19

¹ Amaasi ḏPilaato ḡatḡai ḏḏsai ḡḏḡḏna ḏSuusi iquisanaicḏa. ² Daidḏ ḏsandaaru idui ḏmo cooronai uuparaicḏa dai ḏSuusi moodḏ daama daí. Dai aadi yuucusi moraducami sai ḏḏa maascana raí. ³ Dai sicoli guuquiva daidḏ icaiti:

—Tan cḏca ḏraíḡadḏ ḏjudidíu —ascaiti ḏsandaaru parunaitai ḏSuusi.

Daidḏ ḏsandaaru capiji ḏSuusi.

⁴ Amaasi ḏPilaato ḏpamu vuusai quiidigamu daidi itḏdai ḏjudidíu:

—Vuaapamu aanΛ gomaisapicΛdΛ baigovai vai nΛida aapimΛ ismaitΛΛ aanΛ isducatai arsoimaasi ivuaadami goovai —tΛtΛdai ΛPilaato.

⁵ Tai vuusai ΛSuusi dai quiaa gΛmoo dan daasa Λuuparai coronai dai apiaquiaa gΛaada Λyuucusi moraduacΛdΛ. AidΛ ΛPilaato itΛtΛdai Λjudidíu:

—Tan cΛΛca gocΛli —tΛtΛdai.

⁶ MostΛΛ ΛbaitΛguucacamigadΛ Λpapaali ΛΛmadu sandaaruga ΛSuusi dai iifiaquimi daidΛ icaiti:

—Siisañi curusiaba, siisañi curusiaba vai poduu muucuna —caiti Λoodami.

TaidΛ ΛPilaato itΛtΛdai:

—Vaidacaivurai aapimΛ idi cΛli dai siisa curusiaba. AanΛ gia maitΛtΛΛgai isducatai arsoimaasi ivuaadami idi —tΛtΛdai ΛPilaato.

⁷ DaidΛ Λjudidíu aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—GarsΛΛlicamigadΛcΛdΛ aliΛsi gΛaagai ismuuquiagi gocΛli. Goovai gaagidi saidΛ arDiuusi maradΛ ismaacΛdΛ divia tΛvaagiaiñdΛrΛ daidΛ isΛpan tuiga Diuusi. CascΛdΛ aliΛsi gΛaagai ismuquiagi —tΛtΛdai Λjudidíu.

⁸ MoscaΛcai imaasi ΛPilaato dai vaamioma duaadimu Λgai. ⁹ Dai Λpa aa gai dai vaa ΛgΛΛ quiiΛrΛ dai tΛcacai ΛSuusi dai potΛtΛdai:

—¿Paaco oidacami aapi? —astΛtΛdai.

DΛmos ΛSuusi maiaa noragi tomali Λmo ñiooqui.

¹⁰ Amaasi ΛPilaato itΛtΛdai:

—¿Maitiña noragi aapi? ¿MaitapΛsmaatΛ aapi iñsaana viaa sΛlicami isgΛsiisagi curusiaba? Dai aanΛ viaa sΛlicami ΛpΛ isgΛdagituagi pΛsai imΛna —tΛtΛdai ΛPilaato.

¹¹ TaidΛ ΛSuusi aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—Aapi gia maiviaacamudai toma lΛchi sΛlicami pΛsigiñmuaagi isgiñooga maitΛmaaquimudai sΛlicami. CascΛdΛ Λgai ismaacΛdΛ giñtΛΛgi aapi vuitapi vaamioma arsoimaasi ivuaadami isaapi —astΛtΛdai ΛSuusi.

¹² AidΛ abiaadΛrΛ ΛPilaato gaagaimi isducatai dagituagi isimiagi ΛSuusi. DΛmos Λjudidíu iifiaquimi dai potΛtΛdai:

—Isaapi dagituagi isimiagi goovai aidΛ gia aapi maitΛramiigugadΛ ΛbaitΛcΛaacamigadΛ ΛRoomΛrΛ oidacami. TomasioorΛ sioorΛ raíca Λliadagi Λgai arsaayudΛ ΛbaitΛcΛaacamigadΛ Λromamano —tΛtΛdai Λjudidíu.

¹³ MoscaΛcai ΛPilaato imaasi gatajai sai vusaidana ΛSuusi. DaidΛ ΛPilaato daiva ami siaaco gatΛcacai ismaacΛdΛ gΛpiΛr vuupai sabai isgΛpiΛr caatΛcami ischu ΛpΛ. Ami GabatΛrΛ tΛΛgidu ismaacΛdΛ evreo ñiooquidΛcΛdΛ itΛiya Λlidi odai daapacami.

¹⁴ AidΛ arΛmo tasai ΛbaidΛrΛ Λsiaa duudagai istuigaco Λjudidíu tΛtΛgitoiña aidΛsi Diuusi cΛΛgacΛrΛ vuvaitu EjiipituaifñdΛrΛ daidΛ cayoga dan duitadai. Amaasi ΛPilaato itΛtΛdai Λjudidíu:

—Tan cΛΛca gΛnraíga —tΛtΛdai.

¹⁵ DΛmos cavami ijiiña Λjudidíu:

—Muucuna, muucuuna, siisañi curusiaba —tΛtΛdai Λjudidíu.

TaidΛ ΛPilaato itΛtΛdai:

—¿IprΛlidimΛsi aapimΛ iñsaana siisana curusiaba gΛnraíga? —tΛtΛdai ΛPilaato.

DΛmos ΛbaitΛcΛaacamigadΛ Λpapaali aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—MosaliΛΛmaduga aatΛmΛ gΛrraíga. MosΛΛgi ΛbaitΛcΛaacamigadΛ Λromamano —tΛtΛdai.

¹⁶ GomaasicΛdΛ ΛPilaato tΛΛgi ΛSuusi Λjudidíu sai gatΛaanΛna siisaragai curusiaba. Tai Λgai vaidacai ΛSuusi.

¹⁷ Tai vuusai ΛSuusi dai bΛcati gΛcurusiga. Dai imΛi mΛΛ oodami moodΛamu ismaacΛdΛ tΛΛgidu GólgotΛrΛ evreo ñiooquidΛcΛdΛ. ¹⁸ Dai ami siisa Λsandaaru ΛSuusi curusiaba. Dai abaana ΛSuusi siisisa pΛr gooca. Amoco sΛllisa padΛrΛ Λmai curusiaba dai ΛgΛmai ogisa

padaral amai curusiaba dai ASuusi araana. ¹⁹ Dai curusiaba moo daama dai amo oojai ismaacada gatajai APilaato daida icaiti: “Idiavar ASuusi Nasareetaral oidacami raigada ajudidú”, caiti loojai. ²⁰ Dai ooja ñiooqui evreo ñiooquicada dai giliego ñiooquicada dai latiñi ñiooquicada. Dai maaca siaaco siisa agai ASuusi miaaga ababaqui cascada muidutai ajudidú naidi gooojai. ²¹ Cascada abaitacaacamigada apapaaligada ajudidú, itatadai APilaato.

—Maitiooja aapi “Raigada ajudidú”, baiyoma poduu ooja. “Aagi pocaiti idi calli saida arraigada ajudidú” —astatadai.

²² Damos APilaato aa noragi daida itatadai:

—Isduu ooja aan poduu viimu goo —astatadai APilaato.

²³ Dai casiisacai sandaaru ASuusi curusiaba dai ampagi yuucusida ASuusi dai gantaacogi aagi vataral maacova sandaaru. Daida bai ASuusi vaasaragada tavalladucada. Maisoomi agai mosaran daga. ²⁴ Daida sandaaru aipacoga gaagidi dai pocaiti:

—Maisaranamu aatama govaasaragai. Baiyoma nalanituda aatama volao dai poduucai naida agai isiooral ajiagi govaasaragai —caiti sandaaru.

Aidasi apadui imaasi aida apadui istumaasi aagai Diuusi ñiooquituldiadamigada daida poduu ooja: “Gantaacogi agai giñyuucusi aagi agai ganvataral nalanitudacai volao giñyuucusi vataral”, asduu oojisi. Poduucai idui sandaaru.

²⁵ Suusi curusigada abaana guccatadai Suusi dadda amadu Suusi duusulida amadu María Caliopasi ooñigada, amadu María Madaliña. ²⁶ Daida ASuusi taa gada dai aan abaana caacatadai. Dai aliñi giñoigadaña. Daidi itatadai ASuusi gada.

—Giñdaada, mocaca gamaara —tatadai ASuusi giñaagaitai.

²⁷ Amaasi povaiñtatadai ASuusi.

—Mocaca gadaada, iñtatadai.

Dai aida abiaadaral ASuusi adada giñquiyaral oidatu.

²⁸ Daida mai ASuusi iscapadui vansi istumaasi gaagaitadai isapaduñiagi vai calgacalaral vuvaiquiagi oodami. Daida ASuusi icaiti.

—Tonomo aan —caiti.

Daida gomaasicada apadui istumaasi oojisi Diuusi ñiooquidaral isapaduñi agaitadai.

²⁹ Dai ami daacatadai amo aayi suudacami uuvasi varagada acocami. Daida sandaaru bai amo visiocoli dai vaditu uuvasi varagadacada dai amo tootoicami cuugaral dai aviocoli dai miaadaral dadasdi ASuusi sai visiusuna. ³⁰ Taida ASuusi visiusu uuvasi varagada acocada daida icaiti:

—Capadui vansi istumaasi apaduñia agaitadai —caiti ASuusi.

Amaasi coidamacoga cuiqui ASuusi dai muu.

³¹ Aida aramo tasai abidaral asiaa duudagai istuigaco ajudidú tatagitoiña aidasi Diuusi calgacalaral vuvaitu Ejiipituaiñdaral. Daida ajudidú maitipaliditadai iscurusiaba viiagi acoidada ibastaragai taral. Vaamioma siaa gaddu aida taral cascada. Dai cascada daanitatadai agai APilaato sai gataanana omisaragai nonoosacada agai ismaacada cucurusiaba siisapi dai istaapaiñdagi tuutucugada cucurusiaiñdaral. ³² Amaasi sandaaru iji dai oomi nonoosacada apagadada daida agamai appa ismaacada ASuusi abaana siisapi amai curusiaba. ³³ Damos aidasi miaadaral nalanidi agai ASuusi taa agai iscasi armuquidada dai cascada maioomi nonoosacada ASuusi.

³⁴ Vallacalaral amo sandaaru bai amo uusi tavalladucami muucacami cuugada dai agaicada sai oonomada uuta tai vuusai arada amadu suudagi abidaral. ³⁵ Idi ismaacada ooja aan, aan gia ñaidi dai sallacada arvaavoi. Dai cal maat aan vaid arvaavoi daida poduu ooja aan masai vaavoitudana aapima appa. ³⁶ Aidasi apadui vansi gomaasi aida apadui istumaa ooja Diuusi ñiooquituldiadamigada dai poduu ooja: “Maimuuliña agai

tomali amo odΛ agai”. 37 Dai ooja ΛpΛ Diuusi ñiooquituldiadamigadΛ dai poduu ooja: “Dai ñidamu loodami mΛssΛi tuucugadΛ agai”, asduu ooja.

38 Amaasi amo cΛΛli Osee tΛΛgiducami ArimateeΛrΛ oidacami ii dai taí oigaragai ΛPilaato sai dagitona isbΛΛquia agai ΛSuusi tuucugadΛ. DaidΛ ΛOse Λrvaavoitudadamicatadai, tomasi Λsto vaavoitudai agai. ΛbΛidi agai Λjudidíu cascΛdΛ. TaidΛ ΛPilaato maa oigaragai isbΛΛquiagi agai ΛSuusi tuucugadΛ. TaidΛ ΛOsee ii dai bΛcai tuucugadΛ ΛSuusi. 39 ΛOsee ΛΛmadu ii Nicodemo. ΛNicodemo agai dai tucarΛ diviji ΛSuusi. Dai bΛcati agai amo coobai dan baivustaama kilo chigian uuvadami. Λchigian uuvadami mirracΛdΛ ΛΛmadu áloesicΛdΛ duñisicatadai. Mirra ΛrΛsabai daidΛ áloesi ΛrΛmo uusi. 40 DaidΛ ΛOsee ΛΛmadu ΛNicodemo bΛΛcai ΛtuucugadΛ ΛSuusi dai biisa yuucusicΛdΛ ismaacΛdΛ sarabi agai Λchigian uuvadami poduucai isduucai gΛnvii dacana Λjudidíu yaasapitai ΛcoidadΛ. 41 MΛΛca siaaco siisa loodami ΛSuusi curusiaba ami oidacatadai mui uusi ismaacΛdΛ iibiatai. Dai ami oidacatadai amo tΛjoi ismaacΛdΛ idui loodami aitΛrΛ dai ami yaasa agai amo muuquiadΛ. DΛmos maiquiaa yaasa tomali Λmaadutai tΛjoviΛrΛ. 42 Dai ami Λsto agai ΛSuusi tuucugadΛ. AliΛ miaaga ΛtΛjoi cascΛdΛ dai cayoga aayi siuu duucu abiaadΛrΛ siaa duutudaiña Λjudidíu ΛibΛstaragai tasai.

20

1 Dai tumiñoco maiquiaa maasicai María Madaliña ii mΛΛca siaaco caatΛcatadai ΛSuusi tuucugadΛ. Dai aidΛsi aayi agai tΛΛ isΛodai ismaacΛdΛ ΛcΛdΛ cuupicatadai ΛtΛjoi camaianaasi daacatadai. 2 Amaasi mΛΛ ΛMaría mΛΛca siaaco daraacatadai ΛSimuñi Piiduru ΛΛmadu aanΛ. ΛSuusi aliΛsi giñoi gΛdaiña aanΛ. DaidΛ ΛMaría povΛrtΛtΛdai:

—Casi mΛtibΛcai gΛrbaitΛcΛaacamiga ΛtΛjoo viaiñdΛrΛ dai maimaatΛ aatΛmΛ mΛsiaaco Λsto —gΛrtΛtΛdai ΛMaría.

3 Amaasi ΛPiiduru ΛΛmadu aanΛ vuvaja dai iji. 4 Λmapai voopoigi aatΛmΛ vΛgoocatai. DΛmos vaamioma mΛldaga aanΛ siΛPiiduru dai ΛpΛga aayi mΛΛ tΛjoo vai. 5 Dai gai nΛnΛaava aanΛ tuucavi. Dai tΛΛ Λyuucusi ismaacΛdΛ ΛcΛdΛ biisapicatadai ΛSuusi tuucugadΛ ismodaraaja dΛmos maivaa aanΛ. 6 GooquiΛrΛ aayi ΛPiiduru dai tuucavi vaa. Dai Piiduru tΛΛ ΛpΛ Λyuucusi ismodaraaja. 7 Dai tΛΛ ΛpΛ Λicuusi isaacΛdΛ ΛcΛdΛ biisapicatadai ΛSuusi moodΛ ismaiabaana daja agaa yuucusi baiyoma Λcovai daacatadai dai biisapica daja. 8 Amaasi vaa aanΛ ΛpΛ dai tΛΛ istumaasi ΛpΛduitadai dai vaavoitu. 9 AatΛmΛ maiquiaa maatΛ caΛcatadai istumaasi ooja Diuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ Diuusi ñiooquidΛrΛ dai pocaiti sai aliΛsi gΛagagai isΛSuusi Λpamu duaacagi coidada saagidiaiñdΛrΛ. 10 Amaasi aa suuli aatΛmΛ quiiyamu.

11 DΛmos ΛMaría anaasi quiidigana vii ΛtΛjoi abaana dai suaacai soigΛΛldacai maitΛagacai ΛSuusi tuucugadΛ. DaidΛ quiaa suaacaitai gai nΛnΛaava tucavi tΛjovai.

12 Dai tΛΛ gooca Diuusi tΛtΛaañicarudΛ tooto yuucuscami vai daraaja ami siaaco caatΛcatadai ΛtuucugadΛ ΛSuusi. Amo Diuusi tΛaañicarudΛ moovasa amadΛrΛ daacatadai dai agΛmai taatapΛsi amadΛrΛ. 13 TaidΛ ΛDiuusi tΛtΛaañicarudΛ itΛtΛdai ΛMaría:

—¿Tui pΛsi suaacai? —astΛtΛdai.

TaidΛ ΛMaría itΛtΛdai:

—BΛΛquiamΛta giñbaitΛcΛaacamiga dai maimaatΛ aanΛ mΛsiaaco imitu —astΛtΛdai ΛMaría.

14 MospotΛtΛdai ΛMaría dai aa nΛnΛaava dai tΛΛ ΛSuusi vai ami cΛΛca dΛmos maimái agai siΛrSuusi. 15 Amaasi ΛSuusi tΛcacai dai potΛtΛdai:

—¿Tui pΛsi suaacai? ¿PoorΛ gaagai aapi? —astΛtΛdai ΛSuusi.

DaidΛ ΛMaría povΛlidi siΛgai ΛrΛΛsicami nuucadacami daidΛ itΛtΛdai:

—Aapi cΛli, pΛsbΛΛcai Δmuuquiada iñaagidañi pΛsiaaco daí nai aanΛ bΛΛquiagi —astΛtdai.

¹⁶ TaidΛ ΔSuusi itΛtdai:

—María —astΛtdai.

Taida ΔMaría aa nΛnΛaava daidΛ itΛtdai evreocΛΔ:

—Raboñi —astΛtdai.

IsmaacΛΔ itΛiya Δlidi mamaatΛtuldiadami.

¹⁷ TaidΛ ΔSuusi itΛtdai:

—Casi maitiñtaamada. Maiquiaa tΛsai aanΛ mΛΛca siaaco daja giñooga. Baiyoma imΛdañi dai aagidañi giñaaduñi iñscaimia iñagai aanΛ mΛΛca siaaco daja Diuusi gΛrooga —astΛtdai ΔSuusi.

¹⁸ Amaasi ii ΔMaría Madaliña dai gΛraagida agai iscatΛΛ ΔSuusi dai istumaasi aagidi Δgai.

¹⁹ Δgai vaa tΛsΛΛ tucΛΛ gΛrΛΛmapagi aatΛmΛ Δmo quiiyΛΛ. Dai cucuupacatadai cucuuparagai. ΔbΛiditadai aatΛmΛ Δjudidíu cascΛΔ. Tai todian duucaí vaa ΔSuusi dai Δran cΛquiva Δgai. Dai gΛrviaatuli dai povΛrtΛtdai:

—GΛniibΛstacan tadacavurai gΛniibΛdaga —gΛrtΛtdai ΔSuusi.

²⁰ GΛraagidacai gomaasi ΔSuusi gΛrtΛΛgi gΛnoovovi daidΛ gΛoonomaba gΛrtΛΛgi ΔpΛ siaaco sΛΛsiñi. TΛtai aatΛmΛ sΛΛlicΛΔ baigΛrΛΛli tΛΛgacai ΔSuusi. ²¹ Amaasi ΔSuusi Δpamu povΛrtΛtdai:

—GΛniibΛstacan tadacavurai gΛniibΛdaga. Poduucái isduucái giñootoi giñooga tami oidi daama saidΛ iduuna aanΛ istumaasi Δgai ipΛlidi poduucái gΛnootoi aanΛ aapimΛ saidΛ iduuna aapimΛ istumaasi Δgai ipΛlidi —gΛrtΛtdai Δgai.

²² Amaasi ΔSuusi gΛrvuijago vusiji dai povΛrtΛtdai:

—Diuusi IbΛadΛ gΛnΛΛmadu daacana. ²³ IsaapimΛ oigΛldi ΔsoimaascamigadΛ Δoodami casiatgΛoigΛldi ΔsoimaascamigadΛ Δgai. Dai isaapimΛ maioigΛldi ΔsoimaascamigadΛ Δoodami casiatamaigΛoigΛldi ΔsoimaascamigadΛ Δgai —gΛrtΛtdai ΔSuusi.

²⁴ DΛmos Tomás Δmoco aatΛmΛ gΛraduñi ΔbaivΛstaama dan gooca ma-maatΛrdamigadΛ ΔSuusi maitΛrΛma daacatadai aidΛsi divia ΔSuusi. Cuatai aagaiña oodami ΔTomás. ²⁵ Dai gooquiΛrΛ aatΛmΛ potΛtdai ΔTomás:

—TΛΛ aatΛmΛ gΛrbaitΛcΛaacamiga —tΛtdai aatΛmΛ.

DΛmos ΔTomás povΛrtΛtdai:

—IsmaitaΛΛgi aanΛ mΛsiaaco dΛΛdΛgarai ΔclaavocΛΔ noonovidΛrΛ dai ismaivaasa aanΛ giñmaasaviga siaaco dΛΛdΛga noonoviΛrΛ ΔclaavocΛΔ dai ismaivaasa aanΛ giñoovi siaaco sΛΛsiñi oonomaba maitistuidi antada aanΛ isvaavoitudagi —gΛrtΛtdai ΔTomás.

²⁶ Bomamaco tasaicΛΔ Δpamu gΛrΛΛmapagi aatΛmΛ mamaatΛrdamigadΛ ΔSuusi Δmo quiiyΛΛ. Dai aidΛ ΔTomás modaacatadai aatΛmΛ gΛrΛΛmadu. Vai cucuupicatadai cucu-uparagai tai vΛΛscΛrΛ vaa ΔSuusi dai Δran cΛquiva. Dai gΛrviaatuli Δgai dai povΛrtΛtdai:

—GΛnibΛstacan tadacavurai gΛniibΛdaga —gΛrtΛtdai ΔSuusi.

²⁷ DaidΛ ΔSuusi itΛtdai ΔTomás:

—Vaasañi tami gΛmasaviga dai nΛida giñmaataca. Dai vaasañi gΛnoovi dΛgacΛrΛ giñoonoma. CascΛΔ camaipoΛliada aapi ismaitΛrvaavoi, baiyoma vaavoitudañi —tΛtdai ΔSuusi.

²⁸ AidΛ gia aa noragi Tomás daidΛ itΛtdai:

—GiñbaitΛcΛaacamiga, giñDiuusiga —tΛtdai ΔTomás.

²⁹ TaidΛ ΔSuusi itΛtdai:

—Tomás sivi gia vaavoitudai aapi giñtΛΛgacai. SΛΛlicΛΔ baigΛnΛlidi Δgai ismaacΛΔ vaavoitudai tomasi maitiñnΛidi —tΛtdai ΔSuusi.

³⁰ Daid^Λ ΔSuusi idui mui naana maasi g^Λg^Λrducami aat^Λm^Λ g^Λr^Λvuitapi ismaac^Λd^Λ maioojisi idi liivru^Λr^Λ. ³¹ D^Λm^Λos v^Λlasi istumaasi oojisi idi liivru^Λr^Λ casi g^Λooja vai poduucai vaavoitudana aapim^Λ isSuusi r^Λr^ΛCristo daid^Λ r^ΛDiuusi mara^Δ ismaac^Λd^Λ t^Λvai t^Λvaagiaiñd^Λr^Λ. Daid^Λ isv^Λlasc^Λr^Λ oidaca agai aapim^Λ Diuusi Δ^Λmadu vaavoitudacai Suusi Cristo.

21

¹ Dai Δ^Λp^Λ Δmo imidagai ΔSuusi Δpamu g^Λmaasitu aat^Λm^Λ g^Λr^Λvuitapi m^Λl^Λca ugidana Δg^Λl^Λ suudagi Tiveriiasi. Dai poduucai idui Δgai: ² Δmapai daraaja ΔSimuñi Piiduru Δ^Λmadu ΔTomás ismaac^Λd^Λ Cuatai aagaiña oodami Δ^Λmadu Nataniel Cana^Λr^Λ oidacami. Cana Δr^Λmo ali quii Galilea d^Λv^Λl^Λr^Λi^Λr^Λ. Daid^Λ modaraaja Δ^Λp^Λ Sevideo maamarad^Λ dai Δ^Λp^Λ gooca g^Λraaduñi ΔSuusi mamaat^Λr^Λd^Λmigad^Λ. ³ Taid^Λ ΔSimuñi Piiduru pov^Λr^Λt^Λd^Λdai:

—M^Λl^Λca vuvaida iñagai aan^Λ vatopa —t^Λt^Λdai.

T^Λtai aat^Λm^Λ aa noragi daid^Λ it^Λt^Λdai:

—Aat^Λm^Λ Δ^Λp^Λ imia ragai aapi g^Λl^Λl^Λmadu —t^Λt^Λdai.

Amaasi iji aat^Λm^Λ dai t^Λat^Λsai Δmo vaarcu^Λr^Λ. Dai Δmo tucagi gaagai aat^Λm^Λ vatopa dai tomali Δmoco maivuusaitu. ⁴ Dai camaasidat^Λ g^Λmaasitu ΔSuusi Δg^Λl^Λ suudagi ugidana d^Λm^Λos maimaí aat^Λm^Λ is^Λr^ΛSuusi Δgai. ⁵ Amaasi ΔSuusi pov^Λr^Λt^Λd^Λdai:

—Giñaaduñi, ¿maitam^Λsi vuusaitu tomali Δmoco? —g^Λr^Λt^Λd^Λdai Δgai.

T^Λtai aat^Λm^Λ aa noragi daid^Λ it^Λt^Λdai:

—Tomali Δmoco —t^Λt^Λdai aat^Λm^Λ.

⁶ Taid^Λ ΔSuusi t^Λt^Λdai:

—Daitudavurai Δvatop vuicar^Λ s^Λl^Λlisa apad^Λr^Λ govaarcu dai poduucai vuvaidamu aapim^Λ vatopa —g^Λr^Λt^Λd^Λdai ΔSuusi.

Dai podui aat^Λm^Λ dai camaitistui isvusaidagi Δvatop vuicarui mui vatopa vuucaticatai. ⁷ Amaasi aan^Λ it^Λt^Λdai ΔPiiduru:

—Goovai arg^Λr^Λbait^Λc^Λaacamiga —t^Λt^Λdai aan^Λ.

Mosca^Λ ΔSimuñi Piiduru is^Λr^Λg^Λr^Λbait^Λc^Λaacamiga Δgai dai otoma g^Λai g^Λyuucusi dai suudar^Λ g^Λi. Δ^Λquiapioma Piiduru uupai g^Λyuucusi vuvaidacai vatopa. ⁸ Δvaarcu maisi m^Λl^Λcasi daja Δg^Λl^Λ suudagi ugidiaiñd^Λr^Λ Δmo sien metro Δsi. Dai aat^Λm^Λ ismaac^Λd^Λ vaarcu^Λr^Λ vii vaiñstugai aat^Λm^Λ Δvatopa vuicarui suudacami vatopa dai uugidi^Λr^Λ vuusaitu. ⁹ Amaasi most^Λaapai aat^Λm^Λ d^Λv^Λl^Λr^Λapi dai t^Λl^Λ tutupali m^Λl^Λcami dai dan caata Δmo vatopa dai an v^Λl^Λt^Λ paana Δ^Λp^Λ. ¹⁰ Taid^Λ ΔSuusi pov^Λr^Λt^Λd^Λdai:

—Baigovai av^Λr^Λgimvuida chi^Λl^Λqui vatopa ismaac^Λd^Λ utudami vuvaitu aapim^Λ —g^Λr^Λt^Λd^Λdai ΔSuusi.

¹¹ Taid^Λ ΔSimuñi Piiduru t^Λsai Δvaarcu^Λr^Λ dai t^Λvaim^Λ Δvatopa vuicarui Δg^Λl^Λ suudagi ugidana. C^Λl^Λ suudacami vatopa g^Λg^Λrducami Δvatop vuicarui asta Δmo sient^Λ dan goo coobai dan baiv^Λstaama dai vaica aj^Λga vatopa. Dai tomasi muidu Δvatopa v^Λl^Λc^Λr^Λ mai^Λl^Λc^Λi Δvatop vuicarui. ¹² Amaasi ΔSuusi pov^Λr^Λt^Λd^Λdai:

—Baigov^Λr iimi t^Λt^Λaida uuga —g^Λr^Λt^Λd^Λdai ΔSuusi.

Dai tomali Δmaadutai aat^Λm^Λ mait^Λp^Λr^Λl^Λi ist^Λcacagi ΔSuusi sioo^Λr^Λ Δgai c^Λl^Λga maat^Λcatai is^Λgai r^ΛSuusi. ¹³ Amaasi ΔSuusi taicovai c^Λquiva dai vui Δpaana dai Δvatopa gaicami dai g^Λr^Λtaacogi Δgai.

¹⁴ Aid^Λc^Λd^Λ casi r^Λv^Λaicojo is^ΛΔSuusi g^Λmaasitu g^Λr^Λvuitapi duaacai abiaad^Λr^Λ.

¹⁵ Cauugitocai aat^Λm^Λ taid^Λ ΔSuusi t^Λcacai ΔSimuñi Piiduru dai pot^Λt^Λdai:

—Simuñi, Joonasi mara^Δ, ¿vaamiomap^Λsi giñoig^Λdai aapi isgogaa? —t^Λt^Λdai ΔSuusi.

Taid^Λ ΔPiiduru aa noragi daid^Λ it^Λt^Λdai:

—Δj^Λ, giñbait^Λc^Λaacamiga c^Λl^Λ maat^Λ aapi iñsaan^Λ g^Λoigadai —t^Λt^Λdai ΔPiiduru.

Taid^Λ ΔSuusi it^Λtdai:

—Aid^Λ gia nuucadacañi aapi Δoodami ismaac^Λd^Λ giñvaavoitudai. Aapi Δr^Λpan ducami Δmo pastuuru.

¹⁶ Dai Δp^Λp^Λ t^Λcacai ΔSuusi ΔPiiduru daid^Λ it^Λtdai:

—Simuñi, Joonasi marad^Λ, ¿giñoi^Λg^Λdaip^Λsi aapi? —t^Λtdai.

Taid^Λ ΔPiiduru aa noragi daid^Λ it^Λtdai:

—Δj^Λ giñbait^Λc^Λaacamiga c^ΛΔ maat^Λ aapi iñsaan^Λ g^Λoi^Λg^Λdai —t^Λtdai Δgai.

Taid^Λ ΔSuusi it^Λtdai:

—Aid^Λ gia nuucadacañi aapi Δoodami ismaac^Λd^Λ giñvaavoitudai —t^Λtdai Δgai.

¹⁷ Tai Δp^Λmu t^Λcacai ΔSuusi ΔPiiduru daid^Λ it^Λtdai:

—Simuñi, Joonasi marad^Λ, ¿giñoi^Λg^Λdaip^Λsi aapi? —t^Λtdai ΔSuusi.

Taid^Λ soig^Λli ΔPiiduru cat^Λcacaitai ΔSuusi vaicojo isbai oi^Λg^Λdai Δgai daid^Λ it^Λtdai:

—Giñbait^Λc^Λaacamiga c^ΛΔ maat^Λ v^Λasi istumaasi. C^ΛΔ maat^Λ aapi iñsaan^Λ g^Λoi^Λg^Λdai —t^Λtdai ΔPiiduru.

Taid^Λ ΔSuusi it^Λtdai:

—Aid^Λ gia nuucadacañi aapi Δgai ismaac^Λd^Λ giñvaavoitudai. ¹⁸ Aan^Λ g^Λaagidi sai s^ΛΔlic^Λd^Λ aid^Λsi vaamioma Δrg^Λli aapi Δgi g^Λaada g^Λyuucusi dai aim^Λrai tomasiaaco imia Δliadagi. D^Λmos si^ΛΔscad^Λ cac^Λlimu aapi s^ΛΔliñamu g^ΛΔca vai Δmai g^Λaadidamu g^Λyuucusi dai g^Λvaidacamu m^ΛΔca siaaco maitip^Λlidi aapi siimiagi —t^Λtdai ΔSuusi.

¹⁹ Pot^Λtdai ΔSuusi ΔPiiduru vai poduucai maat^Λna isducatai muuquia Δgai Δgai vaid^Λ poduucai oodami c^ΛΔga siaa duutuadagi Diuusi. Daid^Λ gooqui^Λr^Λ pot^Λtdai:

—Iñoidáñi —t^Λtdai ΔSuusi.

²⁰ Tai aa n^Λn^Λaava ΔPiiduru dai giñt^Λ isgooqui^Λr^Λ im^Λitadai aan^Λ. ΔSuusi aliasi giñoi^Λg^Λdaiña aan^Λ. Dai aan^Λ abaana daivacai gauu ΔSuusi aid^Λ tucar^Λ m^Λsigat^Λgida agaitadai. Dai aan^Λ t^Λcacai asmaac^Λd^Λ Δgai dai t^Λgida Δgai. ²¹ Aid^Λsi ΔPiiduru giñt^Λ t^Λcaca Δgai ΔSuusi daid^Λ it^Λtdai:

—Giñbait^Λc^Λaacamiga, ¿tumaasi Δp^Λduñi Δgai idi c^ΛΔlic^Λd^Λ? —t^Λtdai ΔPiiduru.

²² Taid^Λ ΔSuusi aa noragi daid^Λ it^Λtdai:

—Iñsaan^Λ ip^Λliadagi isgoovai oidacagi asta si^ΛΔsca Δpamu divia aan^Λ, ¿tumaasi Δrg^Λv^Λtar^Λ aapi? Mosai apiac^Λga giñvaavoitudada aapi —t^Λtdai ΔSuusi.

²³ Amaasi Δvaavoitudadami aipaco aagaiña ansai aan^Λ maimuuquiaa iñagai. D^Λmos ΔSuusi maiaagai ismimuuquia iñagai aan^Λ baiyoma pot^Λtdai Δgai ΔPiiduru: “Iñsaan^Λ ip^Λliadagi isgoovai oidacagi asta si^ΛΔsca Δpamu divia aan^Λ, ¿tumaasi Δrg^Λv^Λtar^Λ aapi?” —t^Λtdai ΔSuusi.

²⁴ Dai aan^Λ ooja v^Λasi gomaasi idi liivru^Λr^Λ. Dai v^Λasi istumaasi ooja aan^Λ s^ΛΔlic^Λd^Λ Δrvaavoi.

²⁵ Dai oidaga mui vaamioma istumaasi ismaac^Λd^Λ idui ΔSuusi. Daid^Λ isg^Λoojamudai v^Λasi gomaasi liliivru^Λr^Λ aan^Λ piñ^Λlidi ismaiaajiacamudai v^Λasi oidig^Λr^Λ Δliliivru ismaac^Λd^Λ Δp^Λduuñimudai.

Mos^Λcaasi.

Ruucasi ooja istumaasi ivuaadana Suusi Cristo ojootosadΛ caimΛcai Suusi Cristo tΛvaagiamu

¹ Giñaduñi Teopilo aanΛ arRuucasi dai casiant gΛooji aanΛ dai gΛaagidi vΛasi istumaasi idui ΛΛmadu istumaasi mamaatΛtuldiña ΛSuusi oodami. Dai gΛaagidi aanΛ isducatai gΛaaga ΛSuusi gΛaa duiñdaga dai isducatai ivuaadana ² asta aidasi tΛsai Λgai tΛvaagiamu. Aidasi maiquiaa ii ΛSuusi tΛvaagiamu aagidi Λgai guvucadadΛcadΛ Diuusi IbΛadΛ gΛojootosa istumaasi gΛaagai isiduñiagi. Λgai arΛgai vaa ismaacΛdΛ Λco vuvaitu ΛSuusi ΛΛquioma abiaadΛrΛ. ³ Aidasi muu ΛSuusi Λpamu duaaca dai Λgai vaa divia dai vuidΛrΛ cΛquiva gΛojootosa dai goo coobai tasai aitu didividitai. Poduucai maasitu ΛSuusi isduaaca. Dai aagadi ΛSuusi gΛojootosa ismaasi siaaco tΛaanΛi Diuusi.

⁴ Aidasi quiaa daacatadai ΛSuusi gΛojootosa ΛΛmadu aagidi sai maiimΛna JerusaleenaiñdΛrΛ, dai potΛtdai:

—NΛnaracavurai aapimΛ asta siΛascadΛ apΛdui ismaacΛdΛ gΛnaagidi Diuusi giñooga isiapΛduñiagi, Λgai vaa ismaacΛdΛ gΛnaagidi aanΛ. ⁵ SΛalicΛdΛ ΛVuaana gΛnvapacoi suudagicΛdΛ mosΛpΛ chiΛΛqui tasaicΛdΛ vapacoñicamu aapimΛ Diuusi IbΛadΛcadΛ sai Λgai gΛnΛΛmadu daaca agai. Poduucai divimu Diuusi IbΛadΛ dai vΛascΛrΛ gΛnΛΛmadu aimΛrdamu —astΛtdai ΛSuusi.

⁶ Dai aidasi gΛnΛmpaidacatadai Λgai Oliivosi giidiΛrΛ taidΛ Λojootosicami itΛtdai ΛSuusi:

—MamaatΛtuldiadami, ¿sivisi arsiΛascadΛ vuvaida agai aapi Λromamano vai camaitΛaanΛiña Λgai tanai Isireli dΛvΛΛriΛrΛ dai baiyoma aapi tΛaanΛdagi? —astΛtdai Λojootosicami.

⁷ TaidΛ ΛSuusi aa noragi daidΛ itΛtdai:

—AapimΛ maitΛrΛnvΛΛtarΛ mΛsmaatΛcagi siΛascadΛ tomali istuigaco iduñiagi giñooca istumaasi Λagi Λgai viaa sΛalicami siduñiagi. ⁸ SiΛascadΛ tΛvañiagi Diuusi IbΛadΛ aapimΛ gΛnΛΛmadu viaacamu aapimΛ guvucadadΛ dai ñiooquimu giñvΛΛtarΛ siΛasi tami JerusaleenΛrΛ Λcaasi aipacoga sicooli Jerusaleena, siaaco Judeea tΛΛgidu, dai gΛmai dΛvΛΛriΛrΛ vΛasi siaaco Samaalia tΛΛgidu dai asta mΛacasi oidigi ugidΛrioma —astΛtdai ΛSuusi.

⁹ Aidasi caagidi ΛSuusi imaasi tΛsai tΛvaagiamu. Dai quiaa tΛΛgigi Λojootosicami tai divia Λmo icomai dai iñña ΛSuusi tai camaivaamioma tΛΛ Λgai. ¹⁰ Dai quiaa tΛΛgigi Λgai tΛvaagiamu dai todian duucai tΛΛ gooca cΛcΛli tooto yuucuscami vai abaana guuca. Λgai dada aidasi quiaa tΛsadimi ΛSuusi tΛvaagiamu. ¹¹ Dai potΛtdai:

—CΛcΛli GalileeΛrΛ oidacami, ¿tuimasi mosguucacatai tΛvaagiamu nΛeeyi? Λgai vaa Suusi ismaacΛdΛ tΛsai tΛvaagiamu aapimΛ gΛnsaagidaiñdΛrΛ apamu divimu poduucai isducatai tΛΛgigi aapimΛ aidasi tΛsai Λgai tΛvaagiamu —astΛtdai ΛcΛcΛli.

¹² Tai iji Λojootosicami ami giidaiñdΛrΛ Jerusaleenam. Agiidi miaanai cΛcΛ Jerusaleena parΛ goo miil vaan cΛisapi Λsi. ¹³ Aidasi caaayi Λgai JerusaleenΛrΛ goocua daama vaaquiΛrΛ tΛcaviaco tΛtΛsai. Ami gΛnuuliñacatadai ΛPiiduru, Jacovo, Vuaana, AandΛrΛsi, Piili, Tomás, Bartolomé, Mataivo, ΛΛmadu Jacovo Alfeo maradΛ, ΛΛmadu Simuñi ismaacΛdΛ vuvaida aliditadai Λromamano, ΛΛmadu Uudasi Jacovo suculidΛ. ¹⁴ VΛascatai Λgai gΛnΛmpaidiña mamaadaragai vΛΛtarΛ, Suusi susuuculidΛ ΛΛmadu dai María Suusi dΛdΛ ΛΛmadu dai aa ooqui ΛpΛ.

¹⁵ Λmo imidagai aidasi gΛnΛmpagi Λvaavoitudadami tai saagida cΛquiva ΛPiiduru, ami daraajatadai Λmo sientu dan Λmo coobai oodami. TaidΛ ΛPiiduru potΛtdai:

¹⁶ —Giñaaduñi, poduucai gaaagaitadai siapaduñiagi ismaacada laquioma aagai Davicararu guvucadadacada Diuusi Ibada. Davicararu aagai Uudasicaru. Uudasicaru aragai ismaacada vuua agai ismaacada maisapicami baaicai asuusi. ¹⁷ Daida aramoco graduñicatadai dai viaacatadai samicami garaa duiñdagara. ¹⁸ Dai gasavalli amo davaraai tumiñsicada ismaacada aa namqui abaitaguucacami Uudasicaru soimaasi iduucai agai. Tai Uudasicaru gasagia dai vaiguugu dai taapai voocada tai vuvaaja ijida. ¹⁹ Aidasi maí Jerusaleenara oidacami Aselidama taitai davaraai ismaacada itaiya alidi oodamicada davaraai aragara. ²⁰ Poduucai ooja Davicararu liivruara Salmosi taagiducara aagaitai Uudasicaru:

Agai vanna vaaquida. Maitiipucana siora ami oidacagi.

Dai siamai baimu samcamigada.

Asduucai ooja Davicararu.

²¹ Tanai aatama garsaagida oidaga amoco cacalli ismaacada garlamadu ajioopaiña vana tasai aidasi daacatadai asuusi aatama garlamadu. ²² Aidasi abiaadara avuaana vacoi asuusi garlamadu ajioopaiña goovai asta aidasi tasai agai tavaagiamu aatama garsaagidaiñdara. Aliasi gaaagai isgaaga aatama amoco goovai saagidaiñdara ismaacada naidi isduaaca Suusi vaidara agiadamicana Suusi duaacarada aatama garlamadu —astadai Piiduru.

²³ Amaasi aco vuvaitu gooca. Amoco Osee Barsavasi taagidu mai Justo aagaiña ara. Dai agamai Matia taagidu. ²⁴ Dai aduucai gamamagi:

—Aapi caliodami Diuusi garooga, caa maata vascatai iibada. Gartagidañi ismaacada idi vagoocai aco vuusaitu aapi ²⁵ sai banna samcamigada Uudasicaru dai garsoicaiña idi aa duiñdagiara ismaacada garmaa aapi. Agai arDiuusi ootosadacatadai dai dagito gasamicamiga dai ii ami siaaco aacatadai alia soimaasi iduucai —asduucai gamamagi.

²⁶ Dai tacaivi daitu amo tumiñsi tai gamaita Matia. Dai otoma vanna abavustaama dan amoco ojootosicami.

2

¹ Aidasi aayi agaa siaa duudagai Pentecostési taagiducada mosamapacara daraajatadai avavaoitudadami vascatai amapai. ² Tai todian duucai gaa caidatu tavaagiaiñdara anpan caiti siascada cavami avardagi dai vasiaacatai gigiduli ami quiiyara siaaco daraajatadai agai. ³ Amaasi gamaasitu amo istumaasi tai maascami dai aipaco daama daraiva ismaacada ami daraajatadai. ⁴ Tai divia Diuusi Ibada dai vascatai avavaoitudadami lamadu daaca agai tai agai ganaagacai ñiño ama maa ñiooqui. Vascatai ñiño amo ñiooqui ismaacada maimaatadai ismaacada maa Diuusi Ibada.

⁵ Aida Jerusaleenara oidacatadai judidíu vasi aipadara dai maiamo ñiooqui ñioocaitadai dai alia siaa duutudai Diuusi. ⁶ Aidasi caa agai isgaa caidatu ganampagi ami siaaco daraajatadai avavaoitudadami dai maitaa isducatai gantatagituagi cacatai islamadutai ñioocai ñiooquidacada. ⁷ Dai vascatai vupuiirutuan tada dai aipaco ganaagidi:

—Goovai ismaacada pomaa ñioocai arGalileera oidacami. ⁸ ¿Dai ducatai aatama lamadutai caa agai garñiooqui? ⁹ Tami daraaja oodami Partiaiñdara, dai Meediaiñdara, dai Elamaiñdara, dai Mesapotaamiaiñdara, dai Judeeiaiñdara, dai Capadusiiaiñdara, dai Poontoiaiñdara, dai Aasiaiñdara, ¹⁰ dai Filijiaiñdara, dai Panfiliaiñdara, dai Ejiipituaiñdara, dai amapacaraiaiñdara Apilica vaasoñiomaiñdara Sireni. Tami daraaja amoco Romaiñdara ara dai amoco arjudidíu vaavoitudaitai vaavoidaragada arjudidíu dai aa gia arjudidíu dadada cascada arjudidíu goovai. ¹¹ Tami daraaja ara oodami Carataiñdara, dai Araaviaiñdara dai vascatai aatama caa isgarñiooquicada aagai gocacalli istumaasi gargarducami istumaasi agi Diuusi ivueeyi —ascati arjudidíu ismaacada ami dada.

12 Dai vupuiirutuan tada dai aipaco gantacacai daidΛ icaiti:

—¿Istuisi apadiu gomaasi? —ascaiti.

13 Dai aa mosparunai daidΛ icaiti:

—AliΛ navaacoñi goovai cascada pomaa ñioocai —ascaiti oodami.

14 Amaasi guuquiva abaiivustaama dan gooca ojootosicami taidΛ apiiduru gagara ñioo daidΛ itadai:

—JudeeΛ oīdacami amadu vascatai ismaacada JerusaleenΛ oīdaga maatavurai aapimΛ idi dai cagavar caaca ismaacada gnaagida iñagai aanΛ. 15 Aatma maitarnavaacoidada māducatai gantatagitoi aapimΛ. Tami oīdacami mainavaacorΛ alqui quiaamoco tuustamΛ. 16 Idi aragai ismaacada aagidi Joeelīcaru garalqui aaduñīcaru. Agai arDiuusi ñiooquituldiadamigadacatadai dai pocaiti:

17 Pocaiti Diuusi: “Cayoga ugitacai oīdigi divīmu giñibadaga dai amadu daacamu vasi oodami aipaco oīdacami.

Vasi ganmaamara ñiooquīmu aanΛ giñvatarΛ.

Dai ganmaamara calali tagīmu mui naana maasi istumaasi mainaidi aa oodami.

Dai ñiooquida iñagai aanΛ calaliocoidada coosigadΛ.

18 Amaasi ootosamu aanΛ giñibadaga vai amadu daacana giñpipioñiga.

Siagai ñiooquīmu aanΛ giñvatarΛ.

19 Tacavi tvaagiana gantagidamu aanΛ mui naana maasi istumaasi.

Dai oīdigi daama gantagidamu aanΛ mui naana maasi arai amadu taí, amadu gapi cuubusi dai poduucai maatamu aapimΛ iscaugitia agai oīdigi.

20 Tucaagamucamu gotasai. Dai masaadai moarai gaduñīmu dai gooquīΛ aimu istuigaco divīa agai atanadami.

Dai vascatai siaa duutuada agai.

21 Amaasi vascatai ismaacada giñdaandagi calgacarΛ vuvaidamu aanΛ”, ascaiti Diuusi. Ascaiti Joeelīcaru.

22 Calcavurai aapimΛ judidū ismaacada gnaagida iñagai aanΛ. Suusi arNasareetΛ oīdacamicatadai dai agai aramo cali ismaacada maa Diuusi gal guvucadagai saida iduuna mui naana maasi garducami aapimΛ gnvuitapi dai idi maasicada Diuusi gantagi isotoi asuusi. Vasi imaasi cal maata aapimΛ. 23 VascaΛ aidamasi gantagi asuusi maisatugai aapimΛ dai tagi calali ismaacada maisiaa duutudai Diuusi sai curusiaba siisana dai poduucai gatjai aapimΛ muaragai. Vasi imaasi camaatcatadai Diuusi. Agi agai capomaasi gatgito alqui abiaadarΛ sai poduucai apaduuna. 24 Agai vaa Diuusi apamu duaacali asuusi. Tomali amo istumaasi maitistui issoobidagi asuusi isduaacagi, tomali muuquigami. 25 Dai agai Davīcaru asuusi dai poduucai oja:

VascaΛ naidi aanΛ calliodami Diuusi aanΛ giñlamadu daja giñsallisa padΛ.

Giñnuucada agai vai tomali amadutai maisoīmaasi giñvuididi.

26 Cascada aliΛ baigiñlidi aanΛ dai agai ansai baigiñlidi.

Cascada maiduaadicui aanΛ istuma daivuñīagi giñtuucugacada silscada muuquia aanΛ.

27 Damos aapi giñDiuusiga maiviaamu giñibadaga aa coidada ibada saagida.

Dai maitidagito issiaa tuidiagi giñtuucuga.

AanΛ aragai ismaacada oīgdai aapi.

28 Giñduaacaldamu aapi.

AanΛ giñlamadu aimarai aapi cascada aliΛ baigiñlidi aanΛ.

Asduucai oja Davīcaru.

29 Giñaduñi calga maata aapimΛ silalqui muu garaduñi Davīcaru dai quīa maasi masiaaco yaasa. 30 Davīcaru arDiuusi ñiooquituldiadamigadacatadai dai calga maatacatadai isDiuusi aagidi vasi gaibadacada sai amadutai cajiudadΛ arCristoca agai dai bñia agai Davīcaru sallicamigada. 31 Idi vaa calga maatacatadai Davīcaru

nlijadacan caitiña Δ quioma abiaad Δ r Δ casc Δ d Δ aagaitadai Δ gai Δ Suusi duaacarad Δ daid Δ icaiti maiviimu Cristo Ib Δ ad Δ coidad Δ saagida tomali maisiaa tuidimu tuucugad Δ .

³² Diuusi duaacali Δ gai vaa Suusi dai v Δ ascatai aat Δ m Δ Δ rn Δ lijadami v Δ asi imaasi.

³³ Diuusi vaidacai Δ Suusi t Δ vaagiamu sai sonuana daacana dai poduucai maa Δ mo g Δ l Δ s Δ allicami. Dai sivi ootoi Δ Suusi Diuusi Ib Δ ad Δ , poduucai isducatai g Δ naagidi Δ Suusi oogad Δ . V Δ asi idi ismaac Δ d Δ n Δ idi aapim Δ dai ca Δ Diuusi Ib Δ ad Δ idui. ³⁴ Davicaru mait Δ r Δ gai ismaac Δ d Δ t Δ sai t Δ vaagiamu. Δ agi Davicaru icaiti:

Δ c Δ liodami Diuusi it Δ t Δ dai giñt Δ aan Δ damiga:

“Daacañi giñs Δ alisa pad Δ r Δ ³⁵ asta si Δ ascad Δ cabaidui aan Δ vai camaitistuidiagi vaamioma g Δ sasaayu”.

Ascaiti Davicaru.

³⁶ V Δ asi judidíu s Δ allic Δ d Δ g Δ laagai ismaat Δ camudai is Δ gai vaa Suusi ismaac Δ d Δ siisa aapim Δ curusiaba cadaí Diuusi Δ gai said Δ Δ rCristocana ismaac Δ d Δ vaamioma t Δ aan Δ da Δ gai oidigi daama —ast Δ t Δ dai Piiduru.

³⁷ Aid Δ si ca Δ Δ гаа gomaasi aayi so Δ liaragai dai t Δ cacai Δ gai Δ Piiduru Δ madu Δ гаа ojootosicami:

—¿T Δ tumaa duuna? —ascaiti Δ oodami.

³⁸ Amaasi Δ Piiduru aa noragi daid Δ it Δ t Δ dai:

— Δ ma duucaia Δ v Δ r g Δ nt Δ t Δ gito dai camaisoimaasi ivuaada vai Diuusi g Δ noig Δ ldana v Δ asi g Δ nsoimaascamiga. G Δ nvapaconavurai aapim Δ v Δ ascatai Suusi s Δ allicamigad Δ c Δ d Δ siDiuusi ootosamu g Δ l Δ b Δ daga vai g Δ n Δ madu daacana. ³⁹ Idi ñiooqui Δ raapim Δ g Δ n Δ v Δ tar Δ Δ madu g Δ n Δ maamara dai Δ gai ismaac Δ d Δ m Δ l Δ casi daraaja dai v Δ ascatai ismaac Δ d Δ Δ c Δ liodami g Δ rDiuusiga vapaida Δ lidio —ast Δ t Δ dai Δ Piiduru.

⁴⁰ Idi ñiooquic Δ d Δ Δ madu vaamioma aa ñiooquic Δ d Δ ñioo Δ Piiduru dai c Δ l Δ ga maa ñiooqui dai pot Δ t Δ dai:

—C Δ l Δ gac Δ r Δ av Δ r vuvaaqui g Δ l Δ g Δ vituldaragad Δ aiñ Δ r Δ Δ oodami soimaasi ivuaadami —ast Δ t Δ dai Δ Piiduru.

⁴¹ Poduucai tudo v Δ ascatai ismaac Δ d Δ Δ agi ñiooquid Δ g Δ nvapacoi. Aid Δ t Δ s Δ r Δ urava par Δ vaica miil oodami Δ гаа ismaac Δ d Δ vaavoitudai. ⁴² Dai v Δ ascatai apiavaavoitudai istumaasi mamaat Δ tuldiña Δ ojootosicami. Dai Δ mo t Δ gitoidagai viaacana dai gama Δ madaiña g Δ n Δ mpaiditai siuu duucu gaugia agadagi.

⁴³ Daid Δ ivuaadana Δ ojootosicami mui naana maasi g Δ g Δ rducami vai v Δ ascatai duduaadicuiña. ⁴⁴ Dai v Δ ascatai ismaac Δ d Δ vaavoitudaitadai s Δ allic Δ d Δ c Δ l Δ ga g Δ nuraavacatadai dai Δ mapai viaacatadai g Δ nvustuidaga. ⁴⁵ Dai gaagaraiña g Δ nvustuidaga dai Δ tumiñsi Δ r Δ v Δ ascatai v Δ l Δ tar Δ cana. Is Δ maadutai vaamioma t Δ gitocagi vaamioma maacaiña Δ gai. ⁴⁶ Dai v Δ l Δ s t Δ sai g Δ n Δ mpaidiña Δ g Δ l Δ quiuupaigad Δ r Δ judidíu. Dai Δ mapai gacuaadana quiiqui Δ r Δ baig Δ n Δ liarac Δ d Δ dai tomali Δ moco maivaamioma g Δ duc Δ d Δ g Δ l Δ lidiña. ⁴⁷ Dai v Δ ascatai siaa duutudaiña Diuusi dai v Δ asi oodami c Δ l Δ gac Δ r Δ n Δ idiña dai v Δ l Δ s t Δ sai Δ mpaidimi Diuusi ismaac Δ d Δ cac Δ l Δ gac Δ r Δ vuvaidimi Δ madu Δ гаа ismaac Δ d Δ cavaavoitudai.

3

¹ Δ mo imidagai coi g Δ l Δ s Δ co t Δ l Δ t Δ idimitadai Piiduru Δ madu Vuaana Δ mapai Δ g Δ l Δ quiuupaigad Δ r Δ judidíu. Caaayi siuu duucu gamamadaiña Δ gai. ² V Δ l Δ s t Δ sai ami dada Δ l Δ iña Δ mo c Δ l Δ li. Δ gai maitistutuidiña isaim Δ rdagi poduucai vuusai Δ gai. Δ g Δ l Δ quiuupaigad Δ amu judidíu b Δ l Δ ajioopaiña aa, dai dadaasaiña quitaagiña c Δ l Δ tioodic Δ r Δ t Δ l Δ giducana sai gataan Δ iña tumiñsi oidicami ismaac Δ d Δ vaapaquidagi ami. ³ Aid Δ si t Δ l Δ Δ c Δ l Δ li soimaasc Δ d Δ Δ Piiduru Δ madu Δ Vuaana aid Δ si vaapaquia agaitadai Δ gai Δ g Δ l Δ

quiuupaigadara judidú taí amo oidicami. ⁴ Amaasi vui nanaava aPiiduru amadu aVuaana acalli taid aPiiduru potadai:

—Garvuidara inanaava —astadai.

⁵ Amaasi vui nanaava acalli poliditai isoida agai istumaasi. ⁶ Damos aPiiduru potadai:

—Mitan viaa tumiñsi vascara goidamu aan istuma viaa. Suusi Cristo ismaacada Nasaretera oidacatadai guvucadadada calquivañi dai aimarda —astadai aPiiduru.

⁷ Amaasi bai aPiiduru acoocoda novida salla padara dai vañigi. Tai bovasdara guupucatu acasoda amadu tataanasigada. ⁸ Amaasi taca tual daa agai dai calquiva. Dai gaagacai aimara dai vaa agaa amadu agaa quiuupaigadara judidú. Dai tuali dadaimi. Dai alia calga ñioquimi Diusi vui. ⁹ Dai caniditai vascatai iscaimara dai calga ñioocai Diusi vui alia duduaadimu, ¹⁰ dai camitaa isducatai gantatagituagi tomali istiyagi naiditai iscadueeyi acoocoda. Calga maacatadai agai isagai atagai vaa ismaacada dadaña daida taanaña oidicami agaa quiuupaigadara judidú quitaagiña tiodicara.

¹¹ Caduaadacai acalli ismaacada maitistutuiditadai isaimardagi mosamadu aimaraña agai aPiiduru amadu aVuaana. Dai vasi aoodami camitaa istumaasi gantatagituagi dai voopoi ami agaa quiuupaigadamu judidú siaaco Solomoni portaaligada tagidu. ¹² Dai tagacai aPiiduru isganampagi vascatai potadai:

—Aapima judidú, ¿tuimasi garnañidi ducami isaatama agi duaaidamudai idi calli dai imitu garguvucadagacada siapa calli tuutiacatai? ¹³ Baiyoma Suusi guvucadadada atdueeyi idi calli. Diusi maa gamara Suusi adaasicami ismaacada vaamioma viaa guvucadagai. Dai agai vaa Diusi arDiusigadacatadai ara graduñi Avrañicaru dai Isaacaru dai Jacocararu. Dai Suusi aragai vaa ismaacada tagi aapima dudunucami. Dai aidasi dagitua agaitadai Pilaato aSuusi mosgajiaadara vipieeyi aapima. ¹⁴ Maiaagidi aapima isdagitomudai agai ismaacada calli tuiga dai maitargapiar caacami baiyoma aagidi aapima isdagitua agai amo gamuaacami. ¹⁵ Poduucacai muaa aapima ismaacada gamaacai ibadagai utudui. Taid Diusi duaacali agai coidada saagidaiñdara, vasiaacatai idi aatama daraaja najadami. ¹⁶ Agai vaa Suusi guvucadadada bai guvucadagai idi calli ismaacada naidi dai maata aapima. Vaavoitudai aatama dai idi calli Suusi guvucadadara cascada cacalga dueeyi goovai. Canidi aapima iscadueeyi.

¹⁷ Giñaaduni judidú calga maata aan isaapima amadu ganbaitaguucacamiga muaa aSuusi maicalga maacatai mastuma vueeyi. ¹⁸ Poduucacai baidui Diusi ismaacada alicacoga aagai ñiñoquituldiadamigada. Agai vaa agaitadai isalia soimaa taata agaitadai aCristo. ¹⁹ Cascada ama duucaivar gantatagito aapima dai aagoavar suuligi gosoimaa voiyaiñdara. Vaavoitudavurai Diusi vai agai ganoigaldana vasi gansoimaacamiga amaasi acaliodami Diusi baiganalliatudamu. ²⁰ Dai ganootosdamu Diusi Suusi apamu. Agai vaa arCristo ismaacada alicacoga aco vuusaitu Diusi aapima ganvatar. ²¹ Vascara tavaagidara viimu Suusi Cristo asta siascada baidui Diusi vasiaacatai istumaasi isducatai agaitadai alicacoga añiñoquituldiadamigada ismaacada agi agai aco vuvaitu. ²² Poduucacai tudu alicacoga potadai Moseesacaru gaaadunnicaru: “Ootosamu Diusi amo ñiñoquituldiadami aapima ganvatar vascatai aapima gnaadunum saagidaiñdara poduucacai isducatai giñootoi agai aan. Aagiadavurai vasiaacatai istumaasi agai gnaagiadagi. ²³ Vascatai ismaacada maagidi Diusi ñiñoquituldiadamigada ugititudamu Diusi dai aco vuvaidamu judidú saagidaiñdara”, astadai Moseesacaru.

²⁴ Poduucacai tudu vasi Diusi ñiñoquituldiadamigada Samueli baigovacoga aagai istumaasi daivunia agaitadai sivi. ²⁵ Aapima arcajudada vasi Diusi ñiñoquituldiadamigada. Dai vasi añioqui ismaacada ootoi Diusi

gãñiñoquituldiadamigacada ðraapimã gãnvãatãrã. Dai vãasi istumaasi ismaacada Diuusi baidui gãnaaduñicarũ ðmãdu ðraapimã gãnvãatãrã. Dai asta ismaacada aagidi Diuusi gãraduñi Avraañicarũ aidasi potãtdai: “Aanã baiãliatudamu vãasi oodami oidigi daama oidacami aapi gãcãjiudagacada”. ²⁶ Aidasi duaacali Diuusi gãmara ðpãga gãnootosi aapimã sai baigããliatudana mãsai aapimã camaisoimaasi ivuaadana —astãtdai Piiduru.

4

¹ Quiaa ñiñoquiditadai ðPiiduru ðmãdu ðVuaana ðoodami tai dada ðpapaali judidíũ ðmãdu ðbaitãcãaacamigada ðgãã quiuupiarã sandaaru ðmãdu ðsaduseo. ðsaduseo ðrãgai ismaacada maivaavoitudai duaacaragai. ² Dai aliã baacoi vãascatai mamaatãtulditai ðPiiduru ðmãdu ðVuaana ðoodami isduaacaradãcãda ðSuusi camaata vãascatai isoidaga duaacaragai coidada vãatãrã. ³ Amaasi vuiã gai ðPiiduru ðmãdu ðVuaana dai casi ðrurunococatadai dai camaiaãcatadai uruñi isbai duñiagi dudunucamiãrã cascãda cuuã gai asta siaadiqui. ⁴ Muidutaiã gai ismaacada gãntãgito caã ñiñoqui vaavoitu. Vãasi ismaacada vaavoitu baitoma aayi taan miil, gocãqui aayi goãã cãããli.

⁵ Dai siaadiqui gããmpagi Jerusaleenãrã vãasi ðdudunucamigada ðjudidíũ ðmãdu ðpipiscali ðmãdu ðmamaatãtuldiadami Diuusi sããlicamigada. ⁶ Dai ami daacatadai ðpãã Aanasi baitãcãaacamigada papaali, judidíũ ðmãdu Caifási, ðmãdu Vuaana, ðmãdu Alijandãro, ðmãdu vãasi ismaacada ðraaduñda ðbaitãcãaacamigada papaali. ⁷ Dai vaiã ðPiiduru ðmãdu ðVuaana dai ðraana tuutui dai tãcacai:

—¿Tuma guvucadagaicãda dai voorã sããlicamigadãcãda ivueeyi aapimã gomaasi? —astãtdaiã gai.

⁸ Amaasi Diuusi Ibãada ðmãdu daacatadai ðPiiduru taidã ðPiiduru itãtdai:

—Dudunucamigada dai pipiscaligada judidíũ ⁹ sivi casi gãrtãcacai aapimã isducatai cããgacãrã vuusai idi cããli coocoda dai isducatai dueeyi goovai. ¹⁰ Aapimã gãnvuitapi aagamu aatãmã vai maãtãna vãascatai Isireliãrã oidacami. Idi cããli vãascatai aapimã gãnvuitapi cããca caduaadãcatai Suusi Cristo guvucadadãcãda. ðgai ðrãgai vaa ismaacada Nasareetãrã oidacatadai dai aapimã siisa curusiaba tai Diuusi duaacali coidada saagidaiñdãrã. ¹¹ ðSuusi ðpan ducami ðodai ismaacada sioma gããgaiã mo vaaqui vãatãrã dai aapimã ðpan ducami ðbaabaquitadami ismaacada gãjiaadãrã viaa ðodai. ¹² Diuusi ootoi ðSuusi Cristo oidi daama saiã gaiã viaacana guvucadagai iscããgacãrã vuviaadagi vãasi oodami oidi daama oidacami. Maitiipuã maiã vãasi oidigãrã ismaacada viaa guvucadagai iscããgacãrã vuviaadagi oodami —astãtdai ðPiiduru.

¹³ Amaasi tãã ðdudunucami ðPiiduru ðmãdu ðVuaana dai maãtã tãã isãcãããli maitãvãpi daraiva oojiãrã dai maitãrmamaatãtuldiadami dai vãascããrã maidudu-aadimu ñiño. Daidã ðdudunucami maitãã istumaasi gãntããgituagi. Dai amaasi maãtã tãã sidiã rãgaiã ismaacada ðmãduã ajioopaiñaã ðSuusi. ¹⁴ Daiã cããliã ismaacada cadueeitadaiã amiã ðmãduã cãaacatadaiã ðPiiduruã ðmãduã ðVuaanaã cascãdaã maitistutuiditadaiã ðdudunucamiã isvuidãrãã ñiñoocada tomaliã moã ñiñoqui. ¹⁵ Daidã ðdudunucamiã ðãgiã gaaatagaã ðlidadaiã cascãdaã ootoiã ðojootosicamiã saiã vuvaacãnaã ðmpaidaragiaiñdãrã, ¹⁶ daidãã icaiti:

—¿Tãduunaã gocãããli? Cãã maãtãã vãascataiã Jerusaleenãrãã oidacamiã sidãã iduiã gocãããliã idiã istumaasiã gãducamiã daiã maitistutuidiã aatãmãã ispotãiyagiã ismaitãrvãavo. ¹⁷ ðbããcatãmuã aatãmãã vaiã siviã abiaadãrãã camaiaãgidiñaã goovaiã tomaliã maãdutaiã istumaasiã ivuaadanaã ðSuusiã daiã istumaasiã gamamaatãtuldiñaãã gaiã vaiã camaivaãmiomaã aipacoã imãnaã idiã maasiã —ascãitiã ðdudunucamiã.

18 Amaasi vaí adudunucami aPiiduru amadu aVuaana dai aagidi sai camaiagaiña istumaasi ivuaadana aSuusi dai mamaatatuldiña. 19 Damos aa noragi aPiiduru amadu aVuaana daid itatadai:

—¿Tuma tatagitoi aapim a baysi arcagai Diuusi vatar isganagida aatam aapim dai maiagidagi Diuusi? 20 Mosmaibaiga ismaiaaga aatam tastuma naidi aatam dai caa—astatadai aPiiduru amadu aVuaana.

21 Baitoma vasi oodami caga ñiño Diuusi vatar duaadacai acoocoad cascada adudunucami alia abaiditadai oodami cascada maitapnallidi isgaviaarsagi aPiiduru amadu aVuaana dai mosabqui dai dagito sai iimana. 22 Acalli ismaacada cadueeyi Diuusi guvucadadacada viaacatadai vaamioma isgoo coobai uumigi.

23 Amaasi cadagitocai agai aPiiduru amadu aVuaana agai mosiji malca siaaco daraajatadai aaduñda dai vasi aagidi istatadai abaitaguucacamigada papaali amadu judidú pipiscali. 24 Aidasi caa agai imaasi vascatai amapai daana Diuusi daid icaiti:

—Garcali odamiga Diuusi, aapiar arDiuusi ismaacada idui tavaagi dai davarai dai gla suudagi dai vasi istumaasi. 25 Gapiooniga Davicaru aagai istumaasi aagidi aapi sai aagana dai pocaiti:

¿Tuisida bacocoi vasi oodami naana maasi ñioocadami Diuusi vui?

¿Dai tuisi tatagitoi oodami mui naana maasi maicacagaducami?

26 ararai oidigi daama oidacami amadu aa baitaguucacami ganampagi dai ñiooquiada agai Diuusi amadu Cristogada.

27 Sallicada arvaavoi istana Jerusaleenara ganampagi Erodasi amadu Ponsio Pilaato amadu judidú dai aa ismaacada maitarjudidú dai vuidara suuli gamara Suusi ismaacada maisoimaasi idui dai aco vuusaitu aapi garDiuusiga. 28 Gomaasicada idui agai vasiaacatai ismaacada ipali aapi garDiuusiga sipaduñiagi. 29 Sivi gargaviarsa agaitadai adudunucami cascada garmaacani aatam gapipiooniga guvucadagai tatai ñioocadagi gñiooqui maisiu duaadimudacada. 30 Dai duduaaididagi acoococoidada gguvucadagacada daid ivuaadagi istumaasi ggarducami gamara Suusi guvucadadacada. Agai vaa Suusi argaaco vuusaida aapi —ascaiti aaduñda vaavoitudadami.

31 Aidasi canaato mamagi agai gigivuli aquii siaaco daraajatadai agai tai divia Diuusi Ibad vascatai amadu dai poduucai maiduduaadicutai aagaiña agai Diuusi ñiooquida.

32 Dai camuiducatadai vaavoitudadami dai vascatai viaacatadai amo tagitoidagai. Dai vascatai amapai viaacatadai ganvustuidaga cascada tomali amaadutai maiagaiña sigai artuidada amo istumaasi. 33 Vascatai oojootosicami apiaaagaiña sioma guvucadagaicada Suusi duaacaragada vai Diuusi cagacaga naidiña vascatai. 34-35 Vascatai ismaacada viaacatadai davarai isbaabaqui apra gaagaraiña agai dai vaaapaiña atumiñsi. Dai maacaiña agai oojootosicami atumiñsi. Atumiñsi arvascatai vatarcana. Isamadutai vaamioma tagitocagi vaamioma maacaiña agai cascada vascatai viacana istumaasi tagito. 36 Dai ami agai amadu daacatadai amo calli Levicaru cajiudad agai Osee tagiducatadai. Agai arSipilara vuusaicami. Taid a oojootosicami Bernabé taitai ismaacada itaiya alidi amo baiiatudadami. 37 Agai gagaara amo davarai ismaacada viaacatadai agai dai vaaapi atumiñsi oojootosicami.

5

1 Dai ami daacatadai apra amai calli Ananiiasi tagiducami dai Safira tagiducatadai oonigada. Dai vagoocatai viaacatadai agai amo davarai dai gagaara. 2 Acalli aa maa

²⁴ Amaasi caacai imaasi abaitacaaacamigada agaa quiuupiaru sandaaru amadu abaitacaaacamigada papaali judidiu amadu aa papaali taanaanadami aipaco gantacacai daida icaiti:

—¿Istumaasi daivuñia agai vasi gomaasicada? —ascaiti.

²⁵ Tai amaasi divia amo calli dai potadai:

—Acacalli ismaacada maamaisa aapima agaa quiuupaigadaru judidiu guucacatai mamaatuldidi oodami —astadai calli.

²⁶ Amaasi ii abaitacaaacamigada agaa quiuupiaru sandaaru amadu sandaaru dai vuaa. Damos alia abaiditadai sandaaru oodami ismaicarsagi agai cascada maisoi vuimi oojootosicami. ²⁷ Amaasi vuaa dai vuitapi tuutui avamioma taanaanadami taida abaitacaaacamigada papaali judidiu potadai:

²⁸ —Sallicada gandai aatama masai camaitaaagidiña Suusi Cristo maamaatuldaragada. ¿Mostuma dui aapima? Camaatuli aapima vasi Jerusaleenaru oidacami gnmamaatuldaraga. Dai aatama gpiaru garsusuuligai gmuuatudacai calli ismaacada Suusi aagai aapima —astadai abaitacaaacami.

²⁹ Amaasi piiduru amadu aa oojootosicami ismaacada oi agaa quiuupiaiñaru ñiño daida itadai:

—Alia gaaagai isagida aatama Diuusi arpa sioodami. ³⁰ Aatama quiaa vaavoitudai garaaduniaru Diuusigada. Agai apamu duaacali asuusi. asuusi aragai ismaacada gatajai aapima curusiaba siisaragai dai muaragai. ³¹ Tai avagiamu vanigi Diuusi asuusi dai salla padaru dai saida artaanadamicana daida arcagacaru vuviadamicana vaid istuidana aatama judidiu isama duucai gartatgituagi dai camaisoimaasi ivuaadagi dai poduucai garoigladamu Diuusi garsoimaascamiga. ³² Dai vasi imaasi arnadjadami aatama amadu Diuusi Ibaada ismaacada ootoi Diuusi sai vascatai amadu daacana ismaacada agiditai caa —astadai piiduru.

³³ Amaasi caacai agaa gomaasi alia baacoi dai cooda liditadai. ³⁴ Amaasi calquiva amo sonaru caacami Gamalieli talliducami. Agai aramo fariseo daida armamaatuldidiadami Diuusi sallcamigada. Dai vasi oodami alia siaa duutudaiña. Dai agai gatajai masai vuvaidana laachi oojootosicami. ³⁵ Dai otoma potadai agai agaa taanaanadami:

—Giñaaduñi, aatama arjudidiu, gantagitoru naida masduñiagi gocacalli.

³⁶ Gantagitoru aapima catavari aradi isoidacatadai amo calli Teudasi talliducami. Dai pocaititadai saida aramo calli gaa guvucadagai viaacami tai oi maaco sientu cacalli. Matai muua. Tai vascatai ismaacada oidatucitadai vasi aipaco iji. Dai vasi ugidagai.

³⁷ Dai gooquiaru aidasi gatajai agaa taanadami acaldaragai oodami oidacatadai mai calli Uudasi talliducami agai arGalileearu oidacamicatadai. Tai muidutai oi. Matai muua arpa. Dai vascatai ismaacada oidatucitadai aipaco iji. ³⁸ Cascada aan anganaagidi masai dagitona idi cacalli. Maitavar oiñiada. Siaduñiada gomaasi aramo istumaasi ismaacada ivueeyi oodami vasi ugitimu goovai. ³⁹ Siaduñiada gomaasi aramo istumaasi ismaacada ivueeyi Diuusi siadaru istuidacai ugititudana aapima. Gantagitoru naida maisiu soimaasi ivuaada Diuusi vui —ascaiti Gamalieli.

⁴⁰ Tai vascatai bai aa isducatai agidi arGamalieli. Amaasi vai agai oojootosicami. Dai gaviaacarai sai camaiavamioma ñioocaiña Suusi vataru. Dai gooquiaru dagito sai iimana. ⁴¹ Oojootosicami vuvaacacai vuitapaiñaru avamioma taanaanadami baiganliatugai dagitocai Diuusi issoimaa taatagi agai gaaagiditai asuusi mamaatuldaragada. ⁴² Dai vasi tasai gamamaatuldidiña agaa quiuupaigadaru judidiu dai quiuquiaru dai gaaagidiña isSuusi Cristo aragai ismaacada Diuusi co vuusaitu saida aracagacaru vuviadamicana.

¹ Amaasi tuigaco vaamioma muidaimi avaavoitudadami dai agai ismaacada ñioocaitadai giliego ñiooquida aagidi oojootosicami sai agai ismaacada ñioocaitadai judidíu ñiooquida maicanga oidi cuaadagai avipiuudu giliego gataacogiditai cuaadagai vallas tasai. ² Taida abavustaama dan gooca oojootosicami aagidi avaavoitudadami sai ganampaidana dai potadai:

—Maitaagai isdagitocai gaaagiada aatama Diuusi ñiooquida, cascada maitistutuidi aatama isgantaacogiadagi cuaadagai. ³ Cascada graaduñi, gaagavurai aapima cuvaracami cacalli gansaagidaiñdara ismaacada sastuduga dai lagiadagi Diuusi Ibada dai vallascatat sía duutuadagi dai nuucatulda idi aa duiñdagai. ⁴ Aatama apiagamamadada ragai dai apiagamamaatatuldiada ragai Diuusi ñiooquida —astadai agai.

⁵ Tai vallascatat bai aa dai naidacai lco vuusaitu Tiivañi agai alia canga vaavoitudai dai lagi Diuusi Ibada amadu Piili, amadu Porocoro, amadu Nicanoro, amadu Tiimoñi, amadu Parameenasi, amadu Micuraasi amo calli Antioquiara oidacami ismaacada lquioma vaavoitudaiña judidíu vaavoidaragada dai sivi cavaavoitudai Suusi Cristo. ⁶ Matai vallascatat vaidacai siaaco daraajatadai oojootosicami tai agai gamamaagi dai daama darai gannoonovi.

⁷ Dai vallsi aipaco ii Diuusi ñiooquida. Jerusaleenara vaamioma muidaimi avaavoitudadami dai muidutai papaali judidíu vaavoitu lpa.

⁸ Tiivañi aramo calli ismaacada Diuusi calgacara naiditadai. Dai agai viaacatadai guvucadada Diuusi Ibada. Cascada ivuaadana agai mui naana maasi galarducami oodami saagida. ⁹ Amaasi dada amoco cacalli amo judidíu quiuupaigadañdara. Lquiupai arcacalli valtaracatadai ismaacada lquioma aa oodami gansosoiga duucai viaacana dai sivi camosajioopaitadai agai, dai aa Sireñiaiñdara, dai Alijandariñdara dai Silisiañdara, dai Aasiañdara dai alia ñiño lTiivañi vui. ¹⁰ Tiivañi ñioocaitadai maatadagaicada ismaacada maa Diuusi Ibada, cascada camaitistutuiditadai agaa isvaamioma vuidara suuligiagi. ¹¹ Amaasi agaa aa namqui aa sai potana sai ca agai isTiivañi soimaa ñioocai Moseesacaru mamaatuldaragada vui dai Diuusi vui. ¹² Dai poduucai sisiolitu agai oodami amadu pipiscali, amadu amamaatatuldiadami Diuusi samicamigada. Dai vallascatat vuidara suuli lTiivañi. Dai bai. Dai bacai avamioma talaanadamigada ljudidíu vuidara. ¹³ Amaasi lpara gaa agai aa yaatavogami saida itana:

—Idi calli vallascara vui ñioocaiña agaa quiuupai siaaco sía duutudai aatama Diuusi. Dai vallascara vuidara caatcana Moseesacaru samicamigada. ¹⁴ Caatata aatama iscaiti Tiivañi sai lSuusi ismaacada Nasareetara oidacatadai daituda agaitadai agaa quiuupai. Dai garmaatulda lidi amamaasi vaavoidaragai ismaacada maiapa maasi ismaacada garvii Moseesacaru —ascaiti lyaatavogami.

¹⁵ Amaasi lalaanadami amadu vallascatat ismaacada ami daraajatadai talgacai lTiivañi gantagito tal ispa maasi vuivasada amo Diuusi laañicaruda.

7

¹ Amaasi lbaitlacamigada papaali judidíu itadai lTiivañi:

—¿Baisi arvaavoi vallsiacatata imaasi? —astadai.

² Tai agai aa noragi daida itadai:

—Canga baigiñliaracada ganñidi aana aapima giñaaduñi amadu talaanadami. Giñcavurai. Diuusi garoga aragai ismaacada vaamioma viaa guvucadagai istomali amo mai. Dai gamaasitu graduñi Avraañicaru vuitapi aidasi quiaa oidacatadai agai Mesopotaamara aidasi maiquiaa ii agai Araanamu dai malca oidaca agai. ³ Dai potadai: “Dagitoñi gadavara amadu vallsi gaaduñi dai imi nai aana galagidana

oidigi p̄asiaaco oidacagi”, ast̄at̄adai Diuusi ΔAvraañicar̄u. ⁴ Taid̄ ΔAvraañi vuusaid̄ Calideeaiñdar̄ dai ii Araanam̄u dai ami oidaca agai. Tai gooquīar̄ muuid̄ oogad̄. Tai vuaa Diuusi ΔAvraañi tami idi d̄v̄ar̄iar̄ siaaco oidaga aapim̄ sivi. ⁵ Dai maioi tomalaachi d̄v̄ar̄iar̄ tami tomali siaaco c̄aisa agai. Dai v̄asc̄ar̄ caaagiditadai Diuusi isoida agai. Sai sīascad̄ muquiaa agai said̄ arc̄ajiudad̄ v̄at̄ar̄aca agai. Aid̄ ΔAvraañi maiquiaa maamaracatadai. ⁶ Dai aagidi Δp̄r̄ Diuusi ΔAvraañi sai c̄ajiudad̄ oidaca agai m̄asc̄asdar̄ oidacami duuc̄ai gad̄v̄ar̄ragana dai sai soiduuc̄ai oidaca agai dai m̄asai soiduuc̄ai n̄ijada agai agai maaco sient̄o uumigi. ⁷ Dai pot̄at̄adai Diuusi Δp̄r̄: “Soimaa taatatuld̄amu aan̄ agai ismaac̄ad̄ t̄aañia agai aa d̄uiñdaḡai ḡansosoiga duuc̄ai dai gooquīar̄ v̄uv̄aaquimu ḡac̄ajiudaga abiaad̄ar̄ dai giñsiaa duutuadam̄u agai idi d̄v̄ar̄iar̄”, ast̄at̄adai Diuusi. ⁸ Diuusi baidui Δmo ñiooqui Avraañicar̄u Δmad̄u. Dai t̄aj̄ai sai iquiit̄ana ḡatuuc̄uga dai poduuc̄ai t̄gitocana ismaac̄ad̄ aagidi Diuusi. Casc̄ad̄ aid̄asi vuusai Isaac̄aru Avraañicar̄u marad̄ bo mamacova tasaic̄ad̄ poduuc̄ai iquiit̄ Avraañicar̄u Isaa Δp̄r̄, dai poduuc̄ai idui Δp̄r̄ Isaac̄aru ḡamara Jacocar̄u dai Jacocar̄u podui Δp̄r̄ Δbaivustaama dan gooca ḡamaamara ismaac̄ad̄aiñdar̄ v̄uv̄aaja v̄asi judid̄u.

⁹ Ḡaraduñi Jacocar̄u maamarad̄ alī c̄ad̄ai ḡansuc̄uli Osee casc̄ad̄ gagaali agai ΔOsee aa c̄ac̄ali sib̄aad̄ar̄ oidacami tai agai b̄lac̄ai ΔOsee Ejiipitu d̄v̄ar̄iam̄u dai gagaali Potifara. ¹⁰ Dai agai alī soimaa taat̄amituld̄iña ΔOsee dai maisa. Dai v̄asc̄ar̄ Diuusi Δmad̄u daacatadai ΔOsee dai c̄agac̄ar̄ vuusait̄u maisacar̄uaiñdar̄, dai maa sait̄uduc̄ami t̄gitoidaḡai. Paraoñi c̄agac̄ar̄ n̄iditadai ΔOsee, Diuusi poduuc̄ai ip̄li casc̄ad̄. Paraoñi Δrr̄ai Ejiipitar̄ dai dai agai ΔOsee ali mooyi sai soiña t̄aan̄iña ami d̄v̄ar̄iar̄ dai Paraoñi quidīar̄ Δp̄r̄.

¹¹ Amaasi divia ḡal̄ biuugigai tai alī soimaa taata Ejiipitar̄ oidacami Δmad̄u Canaan̄ar̄ oidacami. Dai ḡaraduñicar̄u Δqui oidacami ismaac̄ad̄ Canaan̄ar̄ oida-catadai camait̄at̄gaitadai istumaa ugiagi. ¹² Aid̄asi maí Jacocar̄u isoidacatadai t̄ligi Ejiipitar̄ gaamucu ootoi ḡamaamara. Agai arḡar̄Δqui aaduñicar̄u. Dai agai tomali Δmo imidaḡai maiquiaa ajioopaiña Ejiipituam̄u. Dai aid̄asi t̄al̄ agai ΔOsee Ejiipitar̄ maimaí sid̄ Δrsuc̄ulid̄acatadai. ¹³ Dai gooquīar̄ Δpaamu iji agai taida aagidi ΔOsee sioor̄ agai. Dai poduuc̄ai maí ΔParaoñi istuma oodamicatadai ΔOsee. ¹⁴ Amaasi ΔOsee ootosi ñiooqui ḡooga Jaco sai dividana v̄asi maamarad̄ Δmad̄u, v̄asic̄ad̄ Δrv̄ai coobai dan baivustaama dan taamacatadai agai. ¹⁵ Poduuc̄ai ii Jaco Ejiipitar̄ oidatu. Dai gooquīar̄ movaasi muu. Dai movaasi coi Δp̄r̄ aa ḡaraduñicar̄u. ¹⁶ Tai gooquīar̄ Δc̄ajiudad̄ vuuc̄ai ḡnaaduñicar̄u ood̄ Siqueemam̄u dai yaasa Δt̄ajoovai ismaac̄ad̄ sav̄ali ΔAvraañicar̄u ΔAmori maamarad̄ Siqueem̄ar̄.

¹⁷ Aid̄ tuigaco cayooga aayitadai istumaasi ismaac̄ad̄ bai duitadai Diuusi Avraañicar̄u Δmad̄u v̄asi ḡat̄gitoidac̄ad̄. Dai Δjudid̄u ismaac̄ad̄ Ejiipitar̄ oidacatadai alī muidaimi dai s̄allic̄ad̄ muida. ¹⁸ Aid̄ utuudama daiva Ejiipitar̄ Δmo bait̄ac̄aacami dai agai maimaat̄acatadai ΔOsee. ¹⁹ Dai idi bait̄ac̄aacami naana duuc̄ai v̄upuiirumada Δl̄iditadai ḡaraduñicar̄u dai alī soimaasi ivuiid̄iditadai dai dadaagitoldi c̄ac̄ali maamarad̄ d̄ad̄ad̄aiñdar̄ utu v̄uv̄aaquiad̄ sai coona. ²⁰ Aid̄asi gataañitadai Δbait̄ac̄aacami maic̄al̄ tuigac̄ad̄ aid̄ vuusai Moseesa. Aliducatai abiaad̄ar̄ baiḡaldac̄ai t̄al̄ Diuusi. Taid̄ Δad̄ad̄ad̄ nuuc̄agi ḡanquīȳar̄ vaica masaadai. ²¹ Aid̄asi caviaacatadai Δad̄ad̄ad̄ isvuusaid̄agi ΔMoseesa quidīaiñdar̄ camait̄istutuidit̄ai is̄stuagi taid̄ Δooqui Paraoñi marad̄ bai dai ḡali ḡamara duuc̄ai. ²² Casc̄ad̄ maaat̄atuld̄iña Ejiipitar̄ maaat̄atuld̄iadami ΔMoseesa v̄asi istumaasi maaat̄acatadai Ejiipitar̄ oidacami. Dai c̄aga maata ñiooc̄ai ΔMoseesa dai alī sait̄uduga Δp̄r̄.

²³ Aid̄asi caviaacatadai ΔMoseesa goo coobai uumigi diviji agai Δjudid̄u Goosiena, agai Δr̄jud̄uc̄atadai Δp̄r̄ casc̄ad̄. ²⁴ Dai ami t̄al̄ ΔMoseesa Δmo c̄ali Ejiipitar̄ oidacami ismaac̄ad̄ soi v̄aad̄atadai Δmo jud̄u. Dai soiña Δl̄iditadai ΔMoseesa Δjud̄u casc̄ad̄ muua

agái acalli Ejiipitará oidacami tai aduucái aa noragi ismaacáda soimaasi ivuaadatadai agái. ²⁵ Moseesa poliditadai isjudidíu camaatácatadai isDiuusi ootosa agái agái sai vuvaidana aoodami Ejiipituaiñdará dai vascará maimaatácatadai agái. ²⁶ Dai siaadiqui taa amoseesa gooca judidíu vai aliási gancocoodaitadai dai agái baialliatuda alidi cascáda itatadai: “Aapimá aramo oodami ¿tuimasi soi gánvueeyi?” astatadai. ²⁷ Amaasi agái ismaacáda soi vueeyi agámai nuituca Moseesa daida itatadai: “¿Toora gadaí aapi taaandami duucái dai dunucami duucái aatama garvatará? ²⁸ ¿Giñmuua pasialidi aana ara poduucái pasduucái muua aapi tacavo aEjiipitará oidacáda?” astatadai. ²⁹ Tai maaida amoseesa caacái iscaiti acalli. Dai vuusai Ejiipituaiñdará dai maaacasi ii Madianamu. Dai ami oidacatu maaacáda oidacami duucái. Dai maamarai gooca.

³⁰ Dai cadaivunucaí goo coobai uumigi, ami oidigana miaanai agiidi siaaco Siñái taa gidu, gamaasitu amo Diuusi taaañicaruda amoseesa vuitapi taiyara ismaacáda maaacatadai amo uusi iipudará. ³¹ Taidá amoseesa maitaa isducatai gatagituagi taagacái gomaasi. Dai aidási miaadara caquiva agái dai calgioma naida agái, caa agái Diuusi ñiooquida ismaacáda itatadai: ³² “Aanaaná arDiuusigada gaaqui aaduñicaru Avraañicaru amadu Isaacaru amadu Jacocarú”, ascáiti ñiooqui. Amaasi amoseesa gigivuquimi duaadimucái dai camaitapalli isvui naanavagi vaamioma. ³³ Taidá Diuusi itatadai amoseesa: “Movai pasiaaco caaca aapi godavaraí aracovai giñvuusáida cascáda uupasáñi gasusuusaca dai poduucái siaa giñduutuda. ³⁴ Aana caa maata síaa soimaa taataca vaasi giñmaamara Ejiipitará oidacami, aana caa isaijigái agái cascáda tavai aana dai calgacará vuváida ñagái. Imiñi tudu gaootosamu aana Ejiipituamu”, astatadai Diuusi ñiooquida amoseesa.

³⁵ Tomasi amoseesa aaduná maicallgacará naiditadai amoseesa dai potatadai: “¿Toora dunucami dai taaandami duucái gadaí?” astatadai. Vascará Diuusi ootoi amoseesa taaandami duucái dai calgacará vuviadami, poduucái ootosi agái ñiooqui gataañicarcáda ismaacáda gamaasitu ataiyara. ³⁶ Dai Moseesa aragái ismaacáda vuvaitu garaaduñicaru Ejiipituaiñdará dai idui mui naana maasi gagarducami Diuusi guvucadacáda ami davararaí dai siaaco Gaa Suudagi Vagicará taa gidu ara dai oidigana ara goo coobai uumigi pomaasi ivueeyi agái. ³⁷ Dai amoseesa agái daida itatadai a judidíu: “Diuusi ganootosda agái amoco ismaacáda ñioocada agái agái vatará aagi aapimá gnaadunuma saagidaiñdará, poduucái isduucái giñootoi agái aana. Dai aagiadavurai agái”, astatadai Moseesa. ³⁸ Dai amoseesa agái ismaacáda oidigana aimaraitadai amadu aoodami, dai agái ñiooqui Diuusi taaañicaruda agiidi Siñáíara dai amadu daacatadai garaaduñicaru ara dai Diuusi aagidi Moseesa ñiooqui sai garaagidana isducatai gaagái isoidaca aatama.

³⁹ Damos garaaduñicaru maitipali isallgídagi, baiyoma mosgajiaadara vipieeyi agái ismaacáda mamaatatuldi Moseesa dai apamu noonoigia aliditadai Ejiipituamu. ⁴⁰ Amaasi itatadai agái Aaróni: “Aatama ipalidi pasgarduiñdagi didiuisi vai garnuucadacana aatama maimaata siaaco dui amoseesa ismaacáda garvuvaitu Ejiipituaiñdará”, ascáiti aoodami. ⁴¹ Amaasi idui agái amo ali calisi vaaca mara maasi, dai coi vustaaqui dai dadasdiña vaaca mara ismaacáda idui agái dai diuusi aagaiña. Dai alia baiganaliditadai agái agaicáda ismaacáda idui agái gannoonovicáda. ⁴² Amaasi Diuusi acovai ii agái saagidaiñdará, dai dagito sai siaa duutudaiña agái sisiaavugái gandiuusiga duucái, dai amo Diuusi ñiooquituldiadamigada oja iscaiti Diuusi sai pocáiti:

¿Coimasi aapimá judidíu vustaaqui dai giñdadasdiña aidási goo coobai uumigi oidigana ajiopaitadai aapimá?

⁴³ Baiyoma ba ajiopaiña aapimá gandiuusiga Moloqui amo icuusi vaaquiara daida idui aapimá amo istumaasi amo siaavugái maasi dai Rempañi taatái, agái ardidiuisi ismaacáda aapimá aagi idui dai siaa duutudaiña.

CascadΛ gΛnvuvaidamu aanΛ gandΛvΛΛragaiñdarΛ dai gΛnootosamu mΛΛcasi Babilonia baitΛqui.

Ascaiti Diuusi.

⁴⁴ GΛraaduñicarΛ viaacatadai oidigana Λmo icuusi vaaqui siaaco bai daraasacana Λgai Λojoodai caacaparacadΛ ismaacΛdarΛ ooja Diuusi ismaacΛdΛ ΛrsΛΛlicami. Diuusi tΛjai ΛMoseesa Λicuusi vaaqui sai poduucai iduuna isducatai nΛiditadai Λgai Λmai sibΛacoga siaaco tΛΛgi Diuusi. ⁴⁵ Dai gΛraaduñicarΛ vii Λicuusi vaaqui ismaacΛdΛ idui MoseesacarΛ aa gooquiΛrdadioma gΛraaduñicarΛ, dai Λgai ismaacΛdΛ oiditadai ΛJosue bΛΛcaticatadai Λicuusi vaaqui aidΛsi voopoji Λgai dΛvΛΛragadΛ aa Λma maa ñioocadami. Diuusi vuvaitu Λgai ismaacΛdΛ ami oidacatadai sai ami oidacana ΛJosue ΛΛmadu Λgaa oodami. DaidΛ Λicuusi vaaqui movaasi viaacatadai Λoodami dai ami siaa duutudaiña Diuusi asta aidΛsi gatajΛi ΛbaitΛcΛaacami DavicarΛ. ⁴⁶ Diuusi aliΛ cΛΛgacΛrΛ nΛiditadai DavicarΛ vaidΛ ΛDavicarΛ iduñia Λliditadai Λmo vaaqui Diuusi vΛΛtarΛ. GΛraduñi JacocarΛ vaavoitu Diuusi gΛrooga ΛpΛ. ⁴⁷ DΛmos ΛSalomõni Λgai daidΛ idui Diuusi vaaquidΛ. ⁴⁸ Tomasi Diuusi ismaacΛdΛ ΛrΛbaitΛcΛaacami maioidaga quiquiuupiΛrΛ ismaacΛdΛ ivueeyi oodami. Poduucai isducatai aagai Diuusi ñiooquituldiadamigadΛ sai pocaiti Diuusi:

⁴⁹ AanΛana Λgai ismaacΛdΛ tΛaanΛi tΛvaagi dai vΛΛsi oidigi ΛpΛ.

¿Maasca agai Λvaaqui ismaacΛdΛ giñduiñda agai aapimΛ?

AanΛ anmaitΛgito siaaco giñibΛstagi.

⁵⁰ ¿Maitansi ΛΛgi idui aanΛ vΛΛsi gomaasio?

Ascaiti Diuusi.

⁵¹ DaidΛ ΛTiivañi apiañiooquidi Λoodami daidΛ itΛtdai:

—AapimΛ aasñiñitu ganducami maitatΛΛcaidaga Λpan ducami aapimΛ ismaacΛdΛ maivaavoitudai Diuusi. Dai vΛΛscarΛ vuidarΛ vΛΛtacana aapimΛ Diuusi IbΛadΛ Λpan tuutuiga aapimΛ gΛnΛΛqui aaduñicarΛ. ⁵² GΛnaaduñicarΛ soimaa taatatuli dai asta coi vΛΛsi Diuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ ismaacΛdΛ ΛΛquioma dada dai aagidi Diuusi ñiooquidΛ. Λgai vaa ñiñiooquituldiadami aagai isdivia agai ΛcΛΛ tuigacΛdΛ ismaacΛdΛ tomali Λmo imidagai maisoimaasi ivueeyi. Dai aidΛsi divia Λgai aapimΛ gatΛΛgi masai muaana. ⁵³ Diuusi gΛnaagidi gatΛtΛaañicarΛcadΛ isducatai gΛaagai mΛsoidacagi mai aapimΛ maiΛΛgidi —astΛtdai Tiivañi.

⁵⁴ Dai aidΛsi caΛ Λoodami imaasi sΛΛlicadΛ baacoi ΛTiivañi vui dai cΛcΛrΛñdimi gΛntaatamu. ⁵⁵ DΛmos Diuusi IbΛadΛ ΛΛmadu daacatadai ΛTiivañi tai Λgai tΛvaagiamu nΛnΛava dai tΛΛ Diuusi isvaamioma dadadacΛi sitasai dai ΛSuusi sΛΛlisa padΛrΛ cΛΛca Diuusi. ⁵⁶ Amaasi itΛtdai ΛTiivañi Λoodami:

—Dañi nΛidi aanΛ tΛvaagi vai cupioquiñi dai Λgai ismaacΛdΛ viaa Λmo sΛΛlicami sΛΛlisa padΛrΛ cΛΛca Diuusi —astΛtdai Tiivañi.

⁵⁷ Amaasi Λoodami cuu gΛnnaanaca maicaΛca Λliditai, dai vΛΛscatai gΛgΛrΛ iññaquimi dai vui voopoi ΛTiivañi ⁵⁸ dai bai dai vuusaitu ami JerusaleenaiñdarΛ dai maicacarai. Dai Λgai ismaacΛdΛ maisai nuucatuli gΛnsosoa Λmo gΛΛli Saulo tΛΛgiducami. ⁵⁹ Dai aidΛsi quiaa maisaitadai Λoodami taidΛ ΛTiivañi aduucai daanΛgi ΛSuusi:

—Suusi bΛΛcaiñi giñiibΛdaga —ascaiti.

⁶⁰ Dai gooquiΛrΛ gΛtootonacΛdΛ cΛquiva dai gΛgΛrΛ iñña daidΛ icaiti:

—TΛaanΛdami maiti gΛpiΛrΛ vuupada gooodami idi soimaascamicΛdΛ —ascaiti.

Dai mospotΛ dai muu.

8

¹ DaidΛ ΛSaulo baiΛa ΛpΛ mΛsmuaagi ΛTiivañi. Dai aidΛ ΛcΛrΛ sigΛmuaatu ΛTiivañi ΛJerusaleenΛrΛ oidacΛdΛ vui suuli Λvaavoitudadami dai soimaa taatatuli. Tai vΛΛsi Λvaavoitudadami aipaco iji Judeeamu dai Samaaliamu mosΛcaasi Λojootosicami maiiji

abiaadara. ² Dai lamoco calalli ismaacada siaa duutudaitadai Diuusi yaasa lTiivañi dai salicada sosuañi lagaicada. ³ Vaida lSaulo apiasoi vuaadatadai lvaavoitudadami, dai vasi quiquira vapaacaiña dai tvaimaticatai vuvaidiña calalli dai ooqui gataañia liditai maamaisaragai.

⁴ Damos lvaavoitudadami ismaacada iji Jerusaleenaiñara tomasiaaco siaaco ajiopaitadai lagi gaaagidimi isSuusi Cristo arcagacara vuviaadami. ⁵ Amaadutai lvaavoitudadami Piili tagiducadadai dai ii mapacara Samaalia dlvllriara. Dai ami gaaagidi isSuusi Cristo arcagacara vuviaadami. ⁶ Vaida loodami ganmpaidiña dai calga gantagito calcana istumaasi aagidiña lPiili. Dai naidi lagi lara istumaasi gagarducami ismaacada ivuaadatadai lPiili Diuusi guvucadadacada. ⁷ Muidutai lagi ismaacada viaacata dai Diaavora talaañicaruda duduaadi lPiili vaida lDiaavora talaañicaruda vuvacaiña oodamaiñara iñaquidatadi, dai muidutai ismaacada maitistutuiditadai isoñiadagi lamoco ganllca silara lamoco gancaacaji vasi duduaadi lagi. Dai lamoco ismaacada maitistutuiditadai isajioopadagi vasi duduaadi lagi. ⁸ Dai poduucadi vasi loodami baiganalli.

⁹ Dai ami oidacata dai amo calli Simuñi tagiducami, ismaacada lquioma arcadaracamicatadai dai mosyaatagidiña lagi loodami potadaitadai saida lmaatcami. ¹⁰ Vai vasi loodami lamaduga masi aaliducami dai gagarducami vasi gantagito calcana istumaasi aagaiña lagi daida icaitiña:

—Goovai gia viaa Diuusi guvucadada —ascaitiña loodami.

¹¹ Tavari yaatagidiña lSimuñi gadaragacada cascada gantagito calcana loodami dai lagiñi. ¹² Dai aidasi vaavoitu loodami agiditadi lPiili isDiuusi soicai oodami sai calgacara oidacana dai isSuusi Cristo arcagacara vuviaadami, muidutadi ooqui dai calalli ganvapanoi. ¹³ Dai asta lSimuñi ismaacada arcadaracamicatadai vaavoitu dai gavacoi, dai lamadu aimarañi lPiili dai maitatagaiña isducatai gatagituagi naiditadi lPiili isivuaadana naana maasi gagarducami Diuusi guvucadadacada.

¹⁴ Aidasi mai lojootosicami ismaacada Jerusaleenara daraajatadai isSamaalira oidacami vaavoitu Diuusi ñooquida, gaamucu ootoi lPiiduru lamadu lVuaana. ¹⁵ Dai aidasi aayi lagi Samaalira gamamagi lvaavoitudadami vllara, sai Diuusi lbadadiviana lvaavoitudadami lamadu. ¹⁶ Tomali amaadutadi lagi maiquiaa lamadu daacata dai Diuusi lbadad. Mosvapacoñicatadadi lagi Suusi salicamigadacada. ¹⁷ Cascada lPiiduru lamadu lVuaana daama daradi gannoonovi tai poduucadi divia Diuusi lbadad lvaavoitudadami lamadu.

¹⁸ Dai aidasida lSimuñi tala isdivia Diuusi lbadad lvaavoitudadami lamadu aidasida daama daradi lojootosicami gannoonovi, ¹⁹ amaasi lSimuñi itadadi:

—Aan ganmaquiaagi tumiñsi varai aapiml giñmaaca guvucadagai nai silscada aan daama darasadagi giñnoonovi tomastuma oodami vai didivadagi Diuusi lbadad lagi lamadu —astadadi lSimuñi.

²⁰ Amaasi lPiiduru itadadi:

—Polidi aapi sai istumaasi gaoidi Diuusi gasaadadi tumiñsical cascada ugitana gatumiñsiga aapi gamadu. ²¹ Aapi maiviaa tomalaachi salicami idi guvucadagilra maitacagadu galbadaga Diuusi vuitapi. ²² Dagitoñi vasi gasoimaascamiga dai daañi Diuusi sabai goigaldana lagi gasoimaascamiga ismaacada viaa aapi galbadagara. ²³ Giñtagito naidi aan isaliasi arsoimaasi iducami aapi dai gasoimaascamiga gamaisacan duu —astadadi lPiiduru.

²⁴ Amaasi lSimuñi aa noragi daida itadadi:

—Daanlavuradi aapiml Diuusi aanacada nai maipovai iñduña aan masducatai aagai aapiml —astadadi lSimuñi.

¹ Asaulo maidagitocai soi vueeyi avaaivoitudadami. Dai pocaitiña sai coodia agai cascada naidamu agai abaitacaaacamigada papaali judidíu ² dai tai oojai ismaacadaa maa agai oigaragai sai imana agai judidíu quiquiupaigadamu Damascara dai gaagana ismaacada apiavaivoitudai Suusi Cristo mamaatutldaragada dai sai maamaisapicamu vaaapana Jerusaleenara vaaasi maduga maasi ooqui dai caali. ³ Damos aidasi voyiamu imitadai agai camiaadara Damasco, tai todian duucai vlapdoli sicoli agai amo cuudagi tavaagiaiñdara. ⁴ Taida Asaulo davalrapí gá, dai ca amo ñiooqui ismaacada itadai:

—Saulo, Saulo, ¿tuipasi soi giñvueeyi? —astadai.

⁵ Amaasi Asaulo itadai:

—¿Poora aapi taaanadami? —astadai.

Taida añaiooqui aa noragi daida itadai:

—Aanaan ara Suusi agai vaa ismaacada soi vueeyi aapi. Lagi gatomitascái aapi apan duucái amo vooyisi ismaacada cuituscái tootoicami cuugada —astadai añaiooqui.

⁶ Amaasi Asaulo gigivuquimi duaadimucái daida itadai:

—Taaanadami, ¿tumaasi ipalidi aapi isiduiña ana? —astadai.

Taida ataaanadami itadai:

—Caquivañi dai ai Damascara masimaca gaaagidamu istumaasi gaaagai pasiduiñiagi —astadai ataaanadami.

⁷ Caali ismaacada amadu iimitadai Asaulo alia duduaadimu caacacái añaiooqui dai maitagacái tomali maadutai. ⁸ Amaasi Asaulo caquiva davalrapidara, damos maitistui isnaavagi tomalaachi. Taida aaduiña vaidacái Damascoamu. ⁹ Daida Asaulo vaica tasai maitistui isnaavagi dai maitauu dai maitaii tomalaachi istumaasi.

¹⁰ Dai ami Damascara oidacatadai amo vaaivoitudadami Ananiiasi taaagiducami tai agai vuitapi gamaasitu Asuusi daida itadai:

—Ananiiasi —astadai.

Tai agai aa noragi daida itadai:

—Taaanadami tami andaja —astadai Ananiiasi.

¹¹ Amaasi ataaanadami itadai:

—Caquivañi dai imi siaaco caayi Sallinicaa taaagidu dai Uudasi quidiara naida amo caali Tarsuaiñdara Saulo taaagiducami gamamadiava. ¹² Gatataquiara taa agai amo caali Ananiiasi taaagiducami sai vaa dai daama darai ganoonovi saida istui agai isnaavagi apamu —astadai Asuusi.

¹³ Taida Ananiiasi mosca imaasi daida itadai:

—Taaanadami muidutai giñaagidiña gocali dai vaaasi soimaascami ismaacada ivuididiña goovai ismaacada gavaivoitudai Jerusaleenara. ¹⁴ Dai sivi divia goovai tami apapaali baitaguucacamigada sallcamigadada, dai maamaisapicami vuuquia agai vaascatai ismaacada gavaivoitudai aapi —astadai Ananiiasi.

¹⁵ Amaasi ataaanadami itadai:

—Imiñi casiant aco vuusaitu ana Asaulo vai aagidana agai aa ama maasi ñioocadami dai raraí dai judidíu aara iñsaana caagacara vuvaidi oodami. ¹⁶ Ana taaagidamu isalia viaa agai issoima taatagi giñvaivoitudaitai —ascái Asuusi.

¹⁷ Amaasi ii Ananiiasi aquiyamu siaaco daacatadai Asaulo dai ami vaacacái daama darai ganoonovi daida itadai:

—Giñaduñi Saulo, Asuusi ismaacada gamaasitu aapi gvuitapi voyiaiñdara agai atgiñootoi pasai apamu naavana dai sai Diuusi Ibadá gamadu daaca agai —astadai Ananiiasi.

¹⁸ Tai otoma suuli vatopa coocomida maasi vuupujiaiñdara dai casi istui agai isnaavagi. Dai otoma caquiva dai gvacoi sai naidiña aoodami iscaama duucái gatagito agai dai camaisoimaasi ivuaada agai. ¹⁹ Dai gooquara gauu dai bai gvuvucadaga apamu dai anaasi daja chilaqui tasai vaaivoitudadami amadu Damascara.

20 Otoma gaaagacai gamamaatultudimi ΔSaulo judidíu quiqiuupaigadara Diuusi ñiooquida dai gaaagidi sai Suusi arDiuusi marada. 21 Dai vascatai ismaacada caa maitatagaitadai isducatai gantatagituagi daida icaiti:

—¿Maitasi aracalli goovai ismaacada Jerusaleenara aimaraiña dai gaagaiña avavoitudadami dai soi vaaadana? ¿Dai maitasi aragai vaa ismaacada tami divia dai maamaisapicami vuuquia agaitadai vaavoitudadami ara dai tagida agai abaitaguucacamigada papaali Jerusaleenara? —ascaiti oodami.

22 Damos ΔSaulo vaamioma maiduaadicutai gaaagidi Diuusi ñiooquida dai gaaagidiña ara saida ΔSuusi arCristo, taida Δjudidíu Damascara oidacada camaitaa isducatai gantatagituagi.

23 Dai bai tavapicada Δjudidíu ganaagi dai muaa agai ΔSaulo. 24 Damos ΔSaulo maí. Dai Damasco sicoli cuupicatadai gaa bidaaviquicada vaid Δjudidíu abidaaviqui cuucuparagadara soobidacana tarara dai tucara siaaco vuusiagi sai muaa agaitadai. 25 Damos avavoitudadami gaa asarai arana daí ΔSaulo dai bidaaviquiamu salli tavaañi amo imidagai tucara tai poduucai cagacara vuusai ΔSaulo.

26 Aidasi aayi ΔSaulo Jerusaleenara agai urava aliditadai avavoitudadami damos avavoitudadami abaidiña vascara maivaavoitudaiña agai siΔSaulo casi arvaavoitudadami ara cascada. 27 Damos ΔBernabé gia vaidacai dai vaan calsi oojootosicami dai aagidi isducatai taa ΔSaulo ΔSuusi Cristo voiyara, dai isducatai ñiooqui ΔSuusi, dai isducatai ΔSaulo maiduaadimudacada aagidi Diuusi ñiooquida Damascara oidacami. 28 Taida ΔSaulo anaasi Jerusaleenara vii dai amadu aimaraiña avavoitudadami. 29 Dai maiduaadicutai gaaagidiña Diuusi ñiooquida, dai amadu gaaatagaiña agai Δjudidíu ismaacada ñioocaitadai giliego ñiooquida, damos Δjudidíu gaagaitadai isducatai muaagi ΔSaulo. 30 Dai aidasida avavoitudadami maí gomaasi otoma vaidacai agai ΔSaulo Sesareamu dai abiaadara ootoi Tarsuamu.

31 Aida camaitiipucataidai siora soi duucanijadagi avavoitudadami Judeeara dai Galileeara dai Samaalilara oidacami cascada baiganaliditai oidaga agai dai vaamioma calga vaavoitudaimi dai siaa duutudaiña Diuusi. Dai Diuusi Ibadaa amadu daacataidai vai vaamioma muidaimi vaavoitudadami.

32 Aidasida ΔPiiduru didividitadai avavoitudadami diviji agai ara avavoitudadami Liidilara oidacada. 33 Vai ami oidacataidai ara amo calli Eneesi tagiducami ismaacada capara mamacova uumigi moscaatcatadai maitistutuidiña agai isaimardagi cascada.

34 Taida ΔPiiduru itatadai:

—Eneesi casiapadueeyi Suusi Cristo guvucadadacada, vañigiñi dai bai duuñi gavaacosi —astatadai ΔPiiduru.

Taida Eneesi otoma vañi. 35 Dai vascatai Liidilara oidacada dai Saroñilara oidacada tagacai imaasi dagito aalquida ganvaavoidaraga dai vaavoitu Diuusi.

36 Aida Jopara oidacataidai amo ooqui vaavoitudadami Tavita tagiducami dai giliego ñiooquicada arDoorcasi. Idi ooqui vascara calga ivuaadana dai soicaiña asoituutuigami. 37 Dai amo imidagai alia cooco oooqui dai muu, matai vatasi dai gooquilara goocua daama vaaquilara taccaviaco taa. 38 Dai Jopaiñara miaaga Liidiamu siaaco daacataidai ΔPiiduru, taida avavoitudadami maí isami daacataidai ΔPiiduru dai ootoi gooca calalli sai mala aagidana ΔPiiduru sai otoma diviana.

39 Taida ΔPiiduru otoma oí acacalli. Aidasi aayi agai matai otoma vaidacai siaaco caatcatadai amuuquida, tai vansi avipiuudu sicoli guuquiva dai suaañimi dai vuvaitu yuupurui dai vaapasaragai ismaacada idui ΔDoorcasi maiquiaa muucucai dai tatagidi

ΔPiiduru. ⁴⁰ Amaasi ΔPiiduru quiidigamu ootoi vΛΛscatai ismaacΔΔ ami daraajatadai dai gΔtootonacΔΔ cΛquiva dai gamamagi, dai vui nΛnΛava Δgai Δooqui muuquiadΔ daidΔ itΔΔdai:

—Tavita vañigiñi —astΔΔdai ΔPiiduru Δooqui.

Tai Δgai cupioco gΔvuupuji dai tΔΔ ΔPiiduru dai sΔΔli daiva. ⁴¹ TaidΔ ΔPiiduru noviaiñdΔrΔ bΔi dai vañigi, dai otoma vai ΔaduñdΔ ΔΔmadu Δvipiuudu dai vaan cΔΔsi duaacami. ⁴² VΔΔsi gomaasi mai vΛΛscatai JopΔrΔ oidacami dai muidutai vaavoitu Suusi Cristo. ⁴³ TaidΔ ΔPiiduru anaasi JopΔrΔ vii bai tΔvΔpi Δmo vaqueetatadami quidiΔrΔ Simuñi tΔΔgiducami.

10

¹ SesareeΔrΔ oidacatadai Δmo cΔΔli Cornelio tΔΔgiducami ismaacΔΔ tΔaanΔitadai Δmo sientio sandaaruru mΔsmaacΔΔ Italianu aagaiña. ² Dai Cornelio Δmadu vΔΔsi aaduñdΔ aliΔ siaa duutudaiña Diuusi, dai Δgai soicΔiña mui tumiñsicΔΔ Δjudidíu dai vΛΔscΔrΔ gamamadaiña. ³ Dai Δmo imidagai coi gΔΔsΔco tasai cΔΔga tΔΔ ΔCornelio Δmo Diuusi tΔaañicarudΔ ismaacΔΔ vaa siaaco daacatadai Δgai daidΔ itΔΔdai:

—Cornelio —astΔΔdai ΔDiuusi tΔaañicarudΔ.

⁴ VaidΔ ΔCornelio mosnΔidi ΔDiuusi tΔaañicarudΔ duaadimucai. Dai amaasi tΔcakai daidΔ itΔΔdai:

—¿Tumaasi tΔgito aapi? —astΔΔdai Cornelio.

Amaasi ΔDiuusi tΔaañicarudΔ itΔΔdai:

—Diuusi aliΔ baigΔΔlidi gΔmamadaragacΔΔ dai vΔΔsicΔΔ ismaacΔΔ ivueeyi aapi soicΔitai soituutuigami. ⁵ Ootosañi cΔcΔΔli Jopamu vai vaidana Simuñi Piiduru, ⁶ ismaacΔΔ Δmai Simuñi quidiΔrΔ gΔuuliñaca. Δgai Δrvaqueetatadami dai gΔΔ suudagi ugidiana oidaga. ΔPiiduru gΔagidamu istumaasi gΔaagai pΔsiduñiagi —astΔΔdai ΔDiuusi tΔaañicarudΔ.

⁷ AidΔsi ii ΔDiuusi tΔaañicarudΔ taidΔ ΔCornelio vai gooca gΔpipiooñiga dai Δmo sandaaruru ismaacΔΔ siaa duutudai Diuusi vaidΔ ΔCornelio baigΔΔlidityai nΔidiña. ⁸ Dai aagidi vΔΔsi istumaasi tΔΔ Δgai. Dai gooquΔrΔ ootoi Jopamu.

⁹ Dai siaadiqui aidΔsi camiaadimitadai Δgai JopΔrΔ dan duucu Δsi tΔsai ΔPiiduru vaaqui daama daida mamada Δgai. ¹⁰ Dai Δgai aliΔ biuugimucatadai dΔmos quiaa bai vuidditadai cuaadagai, tai gΔmaasitu Δgai vuitapi Δmo istumaasi. ¹¹ TΔΔ Δgai isgΔcupioco tΔvaagi dai dΔvΔΔrapi uucami tΔaapanΔi Δmo istumaasi Δpa maasi Δmo gΔΔ tua icuusi vΔmaacova siisiodΔ vuupuli. ¹² Dai ami tua icuusiΔrΔ daraitugai naana maasi cΔcΔsi maaco taataracami dai gΔgΔr coocoyi dai ujuurugi ΔpΔ. ¹³ Dai amaasi caΔ Δgai Δmo ñiiooqui ismaacΔΔ itΔΔdai:

—CΔquivañi Piiduru dai cooda dai uga —astΔΔdai Δñiiooqui.

¹⁴ TaidΔ ΔPiiduru aa noragi daidΔ itΔΔdai:

—Chio tΔaanΔdami, tomali Δmo imidagai maitΔrugacami aanΔ istumaasi judidíu maiviaa oigaragai iscuaadagi —astΔΔdai ΔPiiduru.

¹⁵ TaidΔ Δñiiooqui Δpamu ñiioo daidΔ itΔΔdai:

—Istumaasi Diuusi aagai saidΔ Δrcuaadagai maitΔaagai pΔspocaitiadagi sai maicΔΔgadu —astΔΔdai Δñiiooqui.

¹⁶ Δtua icuusi vaicojo tΔvai daida tΔsai tΔvaagiamu Δpamu. ¹⁷ AidΔsidΔ ΔPiiduru tΔtΔgitoitadai istΔiya Δlidi Δgai ismaacΔΔ gΔmaasitu vuitapi, tai quitaagiña aayi ΔcΔcΔΔli Cornelio ojootosadΔ gatΔcacaimi Δgai siaaco oidaga Simuñi daida aayi. ¹⁸ Dai aΔcai gΔgΔrΔ gatΔcacai sabai ami gΔuuliñacatadai Δmo cΔΔli Simuñi Piiduru tΔΔgiducami. ¹⁹ Dai quiaa tΔtΔgitoitadai ΔPiiduru ΔgiΔrΔ ismaacΔΔ vuitapi gΔmaasitu, taidΔ Diuusi IbΔada itΔΔdai:

—Dañi g_Λgaagiava vaica c_Λc_Λli. ²⁰ T_Λv_Λñiñi dai oida dai maivuaam_Λ _Λiatugada aan_Λanta ootoi —ast_Λt_Λdai Diuusi Ib_Λad_Λ.

²¹ Taid_Λ _ΛPiiduru t_Λvai dai ii siaaco guucacatadai _Λc_Λc_Λli Cornelio ojootosad_Λ daid_Λ it_Λt_Λdai:

—Aan_Λana _Λgai m_Λsmaac_Λd_Λ gaagai aapim_Λ. ¿M_Λtumaasi aagaimi? —ast_Λt_Λdai.

²² Taid_Λ _Λc_Λc_Λli aa noragi daid_Λ it_Λt_Λdai:

—G_Λrbait_Λc_Λaacamiga Cornelio atg_Λrootoi. _Λgai _Λr_Λmo c_Λli c_Λl tuigacami dai siaa duutudai Diuusi. Dai v_Λasi _Λjudidíu c_Λagac_Λr_Λ n_Λidi dai oig_Λdai. Tai _Λmo Diuusi t_Λaañicarud_Λ aagidi _ΛCornelio sai g_Λvaidana p_Λsai aapi im_Λna quiidiamu sai _Λgai c_Λc_Λna p_Λstumaasi viaaca isaagidagi —ast_Λt_Λdai _Λc_Λc_Λli.

²³ Taid_Λ _ΛPiiduru miaad_Λgi, tai _Λgai anaasi vii aid_Λ tuc_Λr_Λ _ΛPiiduru _Λmadu. Dai siaadiqui iji tai oí _ΛPiiduru dai oí _Λp_Λ _Λmmoco _Λvaavoitudadami Jop_Λr_Λ oidacami.

²⁴ Dai siaadiqui aayi _Λgai Sesaree_Λr_Λ siaaco n_Λn_Λr_Λacatadai _ΛCornelio _Λmadu muidu-tai aaduñd_Λ dai aa ismaac_Λd_Λ c_Λaga _Λmaducatadai _Λgai v_Λasi vapai. ²⁵ Aid_Λsi aayi _ΛPiiduru quiiy_Λr_Λ tai vuusai _ΛCornelio dai miaad_Λgida _Λgai dai vuid_Λr_Λ g_Λtootonac_Λd_Λ c_Λquiva dai siaa duutuda agaitadai. ²⁶ D_Λmos _ΛPiiduru c_Λquivat_Λ daid_Λ it_Λt_Λdai:

—C_Λquivañi. Aan_Λ an_Λp_Λ _Λr_Λc_Λli g_Λpan duuc_Λi —ast_Λt_Λdai.

²⁷ Dai apiaaatagaimi _Λgai _ΛCornelio _Λmadu dai vaa tuucavi dai ami t_Λl mui oodami ismaac_Λd_Λ g_Λn_Λmpaidacatadai. ²⁸ Amaasi _ΛPiiduru it_Λt_Λdai _Λoodami:

—Aapim_Λ c_Λaga maata isjudidíu vaavoidaragad_Λ maitamaacai oigaragai isuurap_Λc_Λdagi _Λma maa ñioocadami tomali isvapac_Λdagi quidi_Λr_Λ. D_Λmos Diuusi giñmaat_Λtuli ansai dagitona aan_Λ govaavoidaragai. Dai sior_Λ Diuusi c_Λagac_Λr_Λ n_Λidi aan_Λ maiviaa istuisi gajiaad_Λr_Λ vipiaadagi. ²⁹ Casc_Λd_Λ mosgiñvaí antai maiñioocacai m_Λac_Λd_Λr_Λ ii. Dai maataca iñ_Λlidi aan_Λ t_Λim_Λsid_Λ giñvaí —ast_Λt_Λdai _ΛPiiduru.

³⁰ Taid_Λ _ΛCornelio aa noragi daid_Λ it_Λt_Λdai:

—Casi _Λp_Λdui maacova tasai icaduucu lien_Λ coi g_Λas_Λco tasai tanasi giñquiiy_Λr_Λ daa-catadai aan_Λ dai gamamadaitadai maitaugacai, dai t_Λl aan_Λ _Λmo c_Λli vai dadadac_Λi yuucusid_Λ. ³¹ Vaid_Λ ipiñt_Λt_Λdai: “Cornelio, Diuusi c_Λl gamamadaraga dai maata _Λp_Λ istumaasi ivueeyi aapi soic_Λital soituutuigami. ³² Ootosaño tudu Jopamu sior_Λ vaidagi _ΛSimuño Piiduru _Λmai Simuño quidi_Λr_Λ av_Λuuliñaca. _Λgai _Λrvaqueetatadami dai g_Λl suudagi ugidiana oidaga. Dai si_Λscad_Λ divia _Λgai g_Λaagidamu _Λmo istumaasi iñt_Λt_Λdai _Λc_Λli”, asc_Λiti _ΛCornelio. ³³ Casc_Λd_Λ otoma ootoi aan_Λ m_Λsai g_Λgaagana, dai aapi c_Λaga dui diviacai. Dai sivi tami daraaja aat_Λm_Λ dai siaa duutudai Diuusi dai c_Λca _Λr_Λlidi añiooqui ismaac_Λd_Λ g_Λrootosi Diuusi aapic_Λd_Λ —ast_Λt_Λdai _ΛCornelio.

³⁴ Amaasi g_Λaagacai ñioo _ΛPiiduru daid_Λ it_Λt_Λdai:

—Sivi camaata n_Λidi aan_Λ isDiuusi maivaamioma c_Λagac_Λr_Λ n_Λidi _Λmmoco, _Λgai v_Λascatai _Λmadugan duuc_Λi n_Λidi. ³⁵ Diuusi ali_Λ c_Λagac_Λr_Λ n_Λidi tomastuma oodami ismaac_Λd_Λ siaa duutudai dai maisoimaasi ivuaadagi. ³⁶ Diuusi ootosi _Λmo ñiooqui _Λjudidíu Suusi Cristoc_Λd_Λ sai c_Λagac_Λr_Λ oidacana Diuusi vuitapi dai oodami vuitapi daid_Λ Suusi Cristo _Λrbait_Λc_Λaacamigad_Λ v_Λasi oidi daama oidacami. ³⁷ Aapim_Λ c_Λaga maata istumaasi _Λp_Λdui judidíu d_Λv_Λr_Λagad_Λr_Λ, aid_Λsi casi gaaagidi _ΛVuaana Diuusi ñiooquid_Λ dai casi gavapaconacai v_Λasi gomaasi Galileeaiñd_Λr_Λ g_Λaaga. ³⁸ Dai c_Λaga maata aapim_Λ _Λp_Λ isducatai maa Diuusi _ΛSuusi ismaac_Λd_Λ Nasaree_Λr_Λ oidacatadai guvucadad_Λ Diuusi Ib_Λad_Λ, dai isducatai aim_Λraitai c_Λaga ivuaadana _Λgai dai duduaaidiña v_Λascatai ismaac_Λd_Λ soimaa taatacana Diaavora t_Λt_Λaañicarud_Λc_Λd_Λ. Diuusi Ib_Λad_Λ _Λmadu daacatadai _ΛSuusi casc_Λd_Λ pomaasi ivuaadana _Λgai. ³⁹ Dai aat_Λm_Λ _Λr_Λn_Λijadami v_Λasi istumaasi ivuaadana _ΛSuusi si_Λsi Judeea d_Λv_Λr_Λr_Λ _Λcaasi Jerusaleen_Λr_Λ _Λp_Λ m_Λtai gooqui_Λr_Λ curusiaba siisa dai muua. ⁴⁰ D_Λmos Diuusi bo vaica tasaic_Λd_Λ du-aacali _Λpamu, dai g_Λrmaa oigaragai t_Λst_Λgiagi. ⁴¹ D_Λmos maisiu v_Λasi oodami maa

agai oigaragai istagiagi mosca aatama ismaacada Diuusi covai vuvaitu aquiomab
 abiaadara tsaidan rnarlijadamicana dai aatama amadu gauu dai gaii caduaacacai agai
 coidada saagidaindara. ⁴² Dai agai gartajai tsai aagidana oidigi daama oidacami
 Diuusi ñiooquida dai aagidana apra tastaumaasi naidina dai tastauma caana sai Diuusi
 aagidi asuusi sai agai naidana acoidada dai aduduaacada ismaacada arcaga ivuaadami
 dai ismaacada armaicaga ivuaadami. ⁴³ Aquiomab abiaadara aagai vasi adiuusi
 ñiooquituldiadamigada asuusi dai pocaiti sai siora vaavoitudagi isasuusi arcagacara
 vuviadami Diuusi oigalda agai vasi soimaascamigada.

⁴⁴ Quiaa ñioocaitadai adiiduru, tai divia Diuusi Ibada dai amadu daaca agai vascatai
 ismaacada ca istumaasi aagaitadai adiiduru. ⁴⁵ Taida ajudidu vaavoitudadami is-
 maacada oiditadai adiiduru camitaa isducatai gantatagituagi naiditai isDiuusi Ibada
 divia dai amadu daaca agai apra agai ismaacada maitarjudidu. ⁴⁶ Dai ca agai isnaana
 maasi ñiooqui ñioocai agai dai siaa duutudai Diuusi. ⁴⁷ Amaasi adiiduru itai:

—¿Baigas potana aapima isidi oodami maitistutuidi isvapacoñicagi canidi aapima
 isdivia Diuusi Ibada vascatai amadu poduucai isduucai divia aatama garamadu?
 —ascaiti adiiduru.

⁴⁸ Amaasi tajai adiiduru oodami sai ganvapaconana isduucai gatjai Suusi Cristo. Dai
 goquiara agai goguaama oi adiiduru sai anaasi vana chiqui tasai.

11

¹ Amaasi oojootosicami amadu vaavoitudadami ismaacada Judeera daraajatadai
 mai isagai ismaacada maitarjudidu vaavoitu Diuusi ñiooquida apra. ² Dai aidasi apamu
 ii adiiduru Jerusaleenamu vaid ajudidu ismaacada rvaavoitudadami ñiooquidi, ³ daida
 itadai:

—¿Tuipasi diviji ismaacada maitarjudidu dai amadu gauu? —astadai ajudidu
 vaavoitudadami adiiduru.

⁴ Taida adiiduru aagidi vasi isducatai apadi daida itadai:

⁵ —Aan Jopara daacataidai, dai aidasi gamamadaitadai aan taa aan amo istumaasi
 apa maasi amo ga tua icuusi, vai tavaagiaiñdara taaapanai dai aajai maa siaaco
 daacataidai aan dai va maacova siisisoda vuupuli tua icuusi. ⁶ Dai aidasi caga nani
 aan astumaasi oidaga ana, vai ami daraajatadai cacasi maaco taataracami, dai
 coocoyi dai ujuurugi apra. ⁷ Dai ca aan amo ñiooqui vaid ipiñtadai: “Cqui-
 vañi adiiduru dai cooda dai uga”. ⁸ Damos aan itadai: “Chio taanadami tomali amo im-
 idagai anmaivapasai aan giñañara istumaasi judidu maiviaa oigaragai iscuaadagi”,
 antadai aan. ⁹ Tai amaasi ñiooqui tavaagiaiñdara apamu giñiooqui daida ipiñtadai:
 “Istumaasi Diuusi aagai saida arcuaadagai maitaagai pspocaitiadagi sai maicagadu”,
 caiti ñiooqui. ¹⁰ Taida tua icuusi vaicojo tava dai apamu tsai tavaagiamu. ¹¹ Dai
 quiaa vaaqui daama daacataidai aan tai ami dada vaica cacali daida giñgaagaimi agai
 rojootosicami Sesareaindara. ¹² Taida Diuusi Ibada giñaagidi ansai oidana maivuaam
 inliatugaitai, tai idi naadami vaavoitudadami giño apra dai vascatai aatama vaapa
 amo cali quidiara, ¹³ ismaacada graagidi isducatai taa agai amo Diuusi taañicaruda
 sai caa daida itadai: “Ootosaño cacali Jopamu vai maa vaidana Simuñi adiiduru.
¹⁴ Sigai gaagidamu isducatai cagacara vuusia aapi amadu vasi gaaduñi”, astadai
 adiuusi taañicaruda. ¹⁵ Dai aidasi giñaagacai ñiooqui aan divia Diuusi Ibada vascatai
 agai amadu poduucai isducatai divia aatama garamadu tuucamidara. ¹⁶ Amaasi
 antai taito aan iscaiti gartaanadami: “Vaavuava sida avuaana suudagicada gavapa-
 coi damos vapacoñicamu aapima Diuusi Ibadaada sai agai ganamadu daaca agai”.

17 IsDiuusi maa ʌgai ʌʌpʌ istumaasi gʌrmaa aatʌmʌ ismaacʌdʌ vaavoitu Suusi Cristo ʒnoorʌ aanʌ sivuidʌrʌ ñioocaiña Diuusi? —astʌtʌdai ʌPiiduru.

18 Aidʌsi caʌ imaasi ʌvaavoitudadami ismaacʌdʌ Jerusaleenʌrʌ daraajatadai camaiñiñio ʌPiiduru vui. Mossiaa duutudaimi Diuusi daidʌ icaiti:

—Iscapovʌdui di isDiuusi maa oigaragai ismaacʌdʌ maitʌrjudidíu ʌʌpʌ isʌma duucaí gʌntʌtʌgituagi ʌgai dai poduucái vʌʌscʌrʌ oidacagi Diuusi ʌʌmadu —ascaiti ʌjudidíu.

19 Aidʌsi muua ʌoodami ʌTiivañi, gʌnaagacai soi vuimi ʌʌpʌ ʌгаа vaavoitudadami, tai ʌʌmoco dʌgavunu voopoi asta Penisirʌrʌ uucami dai aa Sipiliamu dai aa Antioquiiʌrʌ uucami dai ami aagidi Diuusi ñiooquidʌ mosʌca ʌjudidíu dai aa oodami gia chio.

20 Dʌmos ami Antioquiiʌrʌ dada aa vaavoitudadami Sipiliaiñdʌrʌ dai Sireñiaiñdʌrʌ dai aagidi ʌoodami dai ismaacʌdʌ maitʌrjudidíu ʌʌpʌ isSuusi Cristo ʌrcʌʌgacʌrʌ vuviadami.

21 Diuusi Ibʌadʌ ʌʌmadu daacatadai ʌvaavoitudadami dai poduucái muidutai ʌгаа dagito gʌnʌʌqui vaavoidaraga dai vaavoitu isSuusi Cristo ʌrcʌʌgacʌrʌ vuviadami.

22 Dai aidʌsi maí ʌvaavoitudadami Jerusaleenʌrʌ imaasi ootoi ʌBernabé asta Antioquiiʌrʌ uucami. 23 Dai aʌcai Bernabé tʌʌ isducatai Diuusi alia cʌʌgacʌrʌ naíditadai ʌvaavoitudadami dai alia baigʌʌli, dai maa ñiooqui daidʌ itʌtʌdai sai vʌʌsi gʌnibʌdacʌdʌ apiavaavoitudaiña Diuusi. 24 Bernabé ʌrʌmo cʌʌli cʌʌ tuigacami dai vʌʌsi gʌibʌdacʌdʌ vaavoitudaiña ʌgai vai Diuusi Ibʌadʌ ʌʌmadu daacatadai dai poduucái muidutai vaavoituli ʌgai Diuusi ñiooquidʌ.

25 Dai gooquiiʌrʌ ii Bernabé Tarsuamu dai gaaga ʌgai ʌSaulo, dai tʌʌgacai vaidacai Antioquiiʌrʌ. 26 Dai anaasi daraaja ʌgai ʌvaavoitudadami ʌʌmadu ʌmo uumigi suudacami dai gamamaatʌtuldi Diuusi ñiooquidʌ. Antioquiiʌrʌ ʌgai siaaco ʌʌpʌga gʌaaga goñiooqui iscristianu aagadagi vaavoitudadami.

27 Aidʌ tuigaco iji ʌʌmoco Diuusi ñiñiooquituldiadamigadʌ Jerusaleenaiñdʌrʌ Antioquiiʌrʌ. 28 Tai ʌmoco Agavo tʌʌgiducami cʌquiva ʌvaavoitudadami saagida daidʌ itʌtʌdai sai imia ʌgai ʌmo gʌʌ biuugigai vʌʌsi oidigi daama. Gomaasi maatʌcatadai ʌgai aagiditai Diuusi Ibʌadʌ, tai sʌʌlicʌdʌ povʌdui aidʌsidʌ ʌrbaitʌcʌaacamicatadai ʌClaudio.

29 Taidʌ ʌvaavoitudadami Antioquiiʌrʌ gʌnaagi dai ootosda ʌgai soiñi ʌгаа vaavoitudadami Judeeʌrʌ, dai ʌmpagi vʌʌscatai siʌʌjasi istui. 30 Dai ootosi ʌtʌtʌaanʌdamigadʌ ʌvaavoitudadami Judeeʌrʌ Bernabéʌdʌ dai Saulocʌdʌ.

12

1 Aidʌ tuigaco ʌraí Eroodʌsi gʌaagacai soi vuaadatadai ʌvaavoitudadami. 2 Dai gatʌjai muaaragai ʌJacovo Vuaana siʌʌgidʌ ʌmo mastaicʌdʌ. 3 Dai aidʌsi tʌʌ ʌgai isalia baigʌnʌʌli ʌjudidíu pomaasi iduucái ʌgai maisapicami bʌi ʌʌpʌ ʌPiiduru. Gomaasi ʌpʌdui siaa duudagarʌ istuigaco tʌtʌgitoiña ʌjudidíu aidʌsi Diuusi cʌʌgacʌrʌ vuvaitu Ejiipituaiñdʌrʌ. 4 Aidʌsi cabʌi ʌgai ʌPiiduru maisacariʌrʌ cuu siaacoga sʌʌlicʌdʌ cʌʌga nuucadicatadai maamacova ʌmapai ajioopaitadai ʌsandaaru maacovapʌrʌ dai nuucada ʌmaamaisapicʌdʌ. Cadaivunucaí ʌsiaa duudagai ʌEroodʌsi vuusaida ʌlidadai ʌPiiduru maisacaruaiñdʌrʌ dai vʌʌsi ʌoodami vuitapi gatʌaañia agaitadai muaaragai.

5 Vaidʌ ʌPiiduru maisapicatadai dai cʌʌga nuucadicatadai. Vaidʌ ʌvaavoitudadami sʌʌlicʌdʌ gamamadaitadai ʌgai vʌʌtarʌ.

6 Aidʌsi vuusaida agaitadai ʌEroodʌsi ʌPiiduru ʌoodami vuitapi aidʌ tacavioma tucara coosocatadai ʌPiiduru vai aipadʌrʌ guucacatadai gooca sandaaru nuucadacami vaidʌ ʌPiiduru vulicatadai gooca cadeenacʌdʌ ʌvʌgoocai sandaaruaiñdʌrʌ, dai aa sandaaru

quiidigamadara guacacatadai dai nuucadacatadai amaamaisapicada. ⁷ Tai todian duucai gamaasitu amo Diuusi taañicaruda Piiduru vuitapi dai vasi maasiuli maisacarui daida Diuusi taañicaruda taata Piiduru maapiadara dai nantu daida itadai:

—Otoma ivañigi —astadai.

Tai otoma uupai acadeena ismaacada acad vulicatadai Piiduru noonovid. ⁸ Taida Diuusi taañicaruda itadai:

—Gaisatudañi gativuura dai gaada gsusuusaca —astadai.

Dai aidasi capodui Piiduru taida itadai Diuusi taañicaruda:

—Gatuiñi gsuaa daida ñoia —astadai.

⁹ Amaasi vuusai Diuusi taañicaruda vaid Piiduru oidi maimaatacatai siarvaavoi ischio ara agai ismaacada ivuididi Diuusi taañicaruda. Baiyoma taaqui liditadai agai. ¹⁰ Damos dagavusai agai siaaco guacacatadai tuucamidara nuucadacami dai gooquira siaaco guacacatadai ga nuucadacami dai aidasi aayi agai siaaco caa amo ga vaiñomi cuuparagai caayamacoga cacada cuuparagai agi gacupioo, tai vuvaja agai dai mapai iji laachi dai amaasi agi viaa Diuusi taañicaruda Piiduru. ¹¹ Amaasi Piiduru mai siarvaavoi daida itai:

—Sivi gia camai aan siarvaavoi isotoi Diuusi gataañicaru sai cacagara ginvuusaidana Eroodasi maisacarduaiñara dai vasi soimaascamiaiñara ismaacada iduñia agaitadai judidíu anada —ascati Piiduru.

¹² Amaasi quiaa povoliditadai agai dai ii María quiidiamu dada Vuaana Marcusi. Vai ami mui ganmpaidacatadai oodami dai gamamadaitadai Piiduru vatar. ¹³ Dai aidasi aayi Piiduru soosoi cuuparagai caayamadara cacada tai vuusai amo ali taji Rooda tagiducami dai nida agai soora agai. ¹⁴ Dai maatacai Piiduru ñiooquida maicupioqui baigaldacai baiyoma apamu tuucavi mala dai aagida agai ga sai quitaagiña caa Piiduru. ¹⁵ Amaasi agai itadai:

—Vuiirutupatiqúi aapi —astadai.

Damos ali taji apiaaagidi saida rvaavoi. Amaasi agai icaiti:

—Siaadara rPiidurucana goovai, ibada lien goovai —ascati.

¹⁶ Vaida Piiduru apiasooñiditadai amaasi cupioo agai dai tagacai sida rPiiduru alia duduaadimu. ¹⁷ Damos Piiduru ganovicada aagidi sai dodoligicana dai aagidi isducatai vuusaitu Diuusi maisacaruaiñara daida itadai agai oodami:

—Aagidavurai imaasi Jacovo dai ga vaavoitudadami ara —astadai.

Dai amaasi ii abiaadara sibacoga.

¹⁸ Dai camaasica sandaaru camaita isducatai gantatagituagi maimaatagai siadi Piiduru. ¹⁹ Amaasi Eroodasi taji sandaaru sai gaagana Piiduru dai aidasi camaita agai taida Eroodasi vapai sandaaru ismaacada nuucadacatadai amaamaisapicada dai cacai istuma dui dai gooquira gatjai coodaragai. Dai gooquira ii Eroodasi Judeeaiñara dai Sesareara oidaca agai.

²⁰ Eroodasi vui baamucata dai Tiiora oidacami, amaasi agai ganaagi dai vaan guuquiva agai Eroodasi vuidara, damos araga aa namqui agai tumiñicada amo sonara caacamigada Eroodasi sai aagidana agai Eroodasi sai camaibaamucana vui, agai cucuuspiña cuaadagai Eroodasi davaragadañara cascada ipoliditadai isbai duñiagi ñiooqui. ²¹ Taida Eroodasi ootosi ñiooqui dai aagidi isma tasara iimia agai. Daida Eroodasi aid tasara gai cacagaducadioma gyuucusi dai raí daicardura daiva. Dai sida tavapi aatagi. ²² Taida oodami ganaagacai ijiña daida icaiti:

—Idi ismaacada ñioocai maitavaramo cali, amo diuusiava —ascati oodami.

²³ Damos aidasi quiaa iñacaitadai agai tai divia amo Diuusi taañicaruda dai coocotuli Eroodasi maisiaa duutudacai agai Diuusi cascada vatopadagai agai dai muu.

²⁴ Muiyapara gaaagidi vaavoitudadami Diuusi ñiooquida dai muidutai vaavoitudaimi.

²⁵ Aidasi Bernabé madu Saulo canaato ganaa duiñdaga iji Jerusaleenaiñdar Antioquiiamu dai vaidaticatadai larua Vuaana Marcusi.

13

¹ Antioquiara vaavoitudadami saagida oidacatadai Diuusi ñiñoquituldiadamigada dai aa armamaatutuldiamicatadai. Agai Bernabé dai Simuñi tucucada, dai Luusio Sireñiara oidacami, dai Manameena ismaacada madu gaa Eroodasi ismaacada arcaigi Galileara, dai Saulo. ² Dai amo imidagai siaa duutudaitadai agai Diuusi maitaugacai taida Diuusi Ibadai itadai:

—Acovai avar giñvuuusaitulda Bernabé madu Saulo vaidai iduuna goovai aaduiñdagai ismaacada viaa aana goovai vatar —ascaiti Diuusi Ibadai.

³ Amaasi agai gamamagi maitaugacai dai daama darai gannoonovi dai diosagi dai ootoi.

⁴ Dai gooquiar Diuusi Ibadai ootoi Bernabé madu Saulo Seliisiamu tai agai iji. Dai ami tatasai amo vaarcuara dai iji Sipiliamu agai aramo mapacara sicolimadicami gaa suudagi. ⁵ Amaasi acai adavara ugidiana siaaco Salamiña tagidu, agai ganaagacai mamaatutuldi oodami Diuusi ñioquida judidú quiqiuupaigadana, vaidai Vuaana larua oiditadai amo pioñi duucai. ⁶ Dai vasi aipacoga iji agai adavara siaaco sicolimadi suudagi dai aayi mapacara siaaco Pafosi tagidu dai ami taa amo judidú Barsuusi tagiducami dai agai aramo candaracami. Dai agai mosyaatagidiña oodami dai pocaitiña saida aramo Diuusi ñioquituldiadamigada. ⁷ Daidai candaracada madu daacatadai caigi Serjio Paulo, ismaacada aramo cali saitudugami gatagitoidagara. Daidai caigi ootosi ñioqui Bernabé madu Saulo sai iimana quidiamu caa aliditadai agai Diuusi ñioquida cascada. ⁸ Amaasi candaracada Barsuusi Elimasi vui ñioquimi Bernabé madu Saulo daida aliditai caigi isvaavoituda agai. ⁹ Amaasi Saulo masmaacada Paavora aagaiña larua Diuusi Ibadai madu daacatadai agai, vai agai gatagito naniidi candaracada ¹⁰ daidai itadai:

—Yaatagidaracami maicaga ivuaadami, Diaavora aduñda dai vuidara caatcami vasi gocagaducada. ¿Dai tuipasi sobicai oodami sai maivaavoitudana Diuusi? ¹¹ Sivi Diuusi gagagamu simainijadamu aapi tomali tasai cuudagida —astadai Saulo.

Mospotai agai taidai candaracada mainanava mostuca oidigi agai vatar, dai gagaiña agai siora baal aimardagi noviaiñdarai mainaadana agai cascada. ¹² Aidasi taa caigi imaasi vaavoitu Diuusi ñioquida maitagaitadai agai silaldagi caacatai istumaasi gamamaatutuldi acacali.

¹³ Amaasi Paavora madu aaduñda tatasai amo vaarcuara Pafosia dai iji Perji-
amu, Panfilia davara, taidai Vuaana anaasi viaa gaaduñi dai aagai Jerusaleenamu.

¹⁴ Tai gooquiar agai iji Perjaiñdarai Antioquiiamu Pisidia davara. Dai ami amo imidagai ibastaragai tasara vaapa agai judidú quiuupaigadara dai ami daraiva. ¹⁵ Amaasi casi gaagacai oojai siaaco ooja Moseesacaru gasalicamiga dai ismaacada ooja Diuusi ñiñoquituldiadamigada taidai baitaguucacami quiuupaigadara judidú ootosi ñioqui adadidacami ami quiuupiarai masaidai itadana:

—Garaaduñi masmaquia liada aapima gooidacami ñioqui istutuidiana ismaquiagi —astadai.

¹⁶ Tai otoma calquiva Paavora dai ganovicada aagidi sai dodoligicana daidai itadai:

—Giñcavurai aapima judidú dai vascatai ismaacada siaa duutudai Diuusi.

¹⁷ Diusigada judidú covai vuvaitu garalqui aaduñcaru dai muidali aidasi quiaa Ejiipitara oidacatadai agai macasara oidacami duucai dai gooquiar vuvaitu agai

ami dAVAAriaiñdARA gAguvucadacADA. 18 Dai goo coobai uumigi oidigana oidacatadai Agai tomasi soimaasi ivuaadana Agai Diuusi VAAACARA maioojogi. 19 Dai Diuusi ugititu cuvaracami naana maasi ñioocadami ismaacADA CanaanARA oidacatadai dai maa ADAAARAi gAAARqui aaduñicarú. 20 Dai gooquiARA maaco sientu uumigi dan taajucami Diuusi darasdiña dudunucami gAAaduñicarú asta aidA uucami sioidacatadai ADiuusi ñiooquituldiadamigada Samuéli. 21 Tai aidA uumiARA gAAaduñicarú gataí sai Diuusi daasagi Amoco saidA ARAÍcana dai tAAanaiña Agai, dai sai camaitAAanaiña Adudunucami. Tai Diuusi daí ASaul saidA ARAÍcana dai gataanaiña goo coobai uumigi Agai ARSisi marada Benjamín cajiudadA. 22 Dai gooquiARA Diuusi vuusaitu Saúl sai camaitatAAanaiña dai maa ASAAlicami ADavi dai Agai gataanaiña daidA icaiti Diuusi: “Baigiñliditai ñidi aanA goDavi Isai marada dai goovai ivuaadamu istumaasi ipAlidi aanA”, ascaiti Diuusi. 23 Dai Suusi arcajiudadA Agai vaa Davicarú, ASuusi ismaacADA Acovai vuusaitu Diuusi sai cAAgacARA vuvaidana Ajudidú poduucái isducatai bai dui Agai ñiooqui gAAaduñicarú AAmadu. 24 Dai aidAsi maiquiaa divia ASuusi, AVuaana aagidi VAAasi judidú dai potAtAdai sai gAAagai isvapacoñicagi dai Ama duucái gAntAtAgituagi dai camaisoimaasi ivuaadagi. 25 Aidasi cayoga aayi istuigaco muquia Agai AVuaana Agai itAtAdai Aoodami: “AanAan maitARAgai mASmaacADA aapimA tAtAgitói, giñgooquiARA divia Agai Ama ismaacADA aanA tomali maiviaa SAAllicami isuupasdagi susuusacadA gígíaragada”, astAtAdai AVuaana.

26 AapimA giñaaduñi Avraañicarú cajiudadA AAmadu aapimA mASmaacADA siaa duutudai Diuusi, aapimA gANVAAARAAVA idi ñiooqui cAAgacARA vuvaidaragai. 27 IsmaacADA JerusaleenARA oidacatadai AAmadu dudunucamigada maimaatAcataidai sioorA ARSuusi. Dai tomali maimaatA caAcana Añiooqui ismaacADA gAAagaiña quiquiupiana VAAACARA íbAstaragai tAsARA oojai ismaacADA ooja ADiuusi ñiñiooquituldiadamigada, dai poduucái aidAsi gatAjai Adudunucamigada AJerusaleenARA oidacami muaragai ASuusi poduucái ApAdui isducatai aagaitadai AAquidA Diuusi ñiñiooquituldiadamigada. 28 Tomasi maitAA Agai tomali Amo istumaasi soimaascami ASuusi vui, VAAACARA aagidi Agai APilaato sai gataanana muaragai. 29 Dai aidAsi casi idui Agai VAAasi isducatai ooja ADiuusi ñiñiooquituldiadamigada aagaitai ASuusi, tAvañi Agai curusaiñdARA dai yaasa. 30 DAMos Diuusi duaacali coidada saagidaiñdARA. 31 DaidA ASuusi caduaacacai mui tasai gAmamasdiña vuitapi Agai ismaacADA oidatucuiña GalileeaiñdARA Jerusaleenamu, dai sivi Agai vaa maimaatARDamigada aagidi Aoodami istumaasi ivuaadana dai maimaatAtuldiña ASuusi.

32 Dai poduucái AApa aatAMA gANAagidi ACAAgaducADA ñiooqui ismaacADA aagidi Diuusi gAAARqui aaduñicarú. 33 Dai aatAMA arcajiudadA Agai. Dai aidAsi Diuusi duaacali ASuusi aidA casi idui Agai aatAMA gAAVAAARAA ismaacADA aagidi Agai gAAARqui aaduñicarú poduucái isducatai oojisi Salmosi goocARA siaaco icaiti: “AapiapA Argiñmara dai sivi vaama Cai aanA VAAasi oodami vuitapi vai maatacana isaapi Argiñmara”, ascaiti Diuusi. 34 Diuusi aagidi ASuusi sai duaacalda Agai coidada saagidaiñdARA sai maiduvana tuucugada, daidA icaiti Diuusi ñiñiooquituldiadamigada: “GANmaaquimu aanA Aistumaasi cAAgaducADA ismaacADA aagidi aanA Davicarú”, ascaiti. 35 CascADA poduucái aagai Cristo Ama SalmosiARA: “Maidagitomu aapi isduvagi tuucugada gApiooñiga ismaacADA alia oigAdai aapi”. 36 ADavicarú gia soi ismaacADA oidacatadai aidAsi oidacatadai Agai, poduucái isducatai tAjai Diuusi, dai gooquiARA muucucái Agai taidA libAdA ii mAAca siaaco daraajatadai AAaduñAcardu DAMos tuucugada gia duva. 37 DAMos Agai ismaacADA duaacali Diuusi Agai gia maiduva tuucugada. 38 Giñaaduñi aapimA gAAagai ismaatAcagi isSuusi CristocADA ismaacADA muu curusiaba AgaicADA Diuusi oigAlDi VAAasi oidigi daama oidacami soimaascamigada. 39 AgaicADA Agai vai Diuusi oigAlDi soimaascamigada sioorA vaavoitudagi isSuusi Cristo arcAAgacARA vuviadami. Moseesacaru SAAllicamigadARA maitiipucataidai oigAldaragai. 40 GANnuucadacavurai aapimA, vai maipoduucái ApAduuna aapimAcADA isducatai ooja ADiuusi ñiñiooquituldiadamigada

aidΛsidΛ icaiti:

⁴¹ Dañi aapimΛ parunadami, gΛntΛgitovΛr nΛijada ugitivurai.

AanΛanΛ ΛrDiuusi daidΛ iduunimu aanΛ mui naana maasi gΛgΛrducami quiaa oidacatai aapimΛ.

Dai maitΛΛgimu aapimΛ istΛiyagi dai vΛΛscΛrΛ maivaavoitudamu tomamΛsi gΛnaagidi.

Ascaiti ΔDiuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ —astΛtΛdai ΔPaavora Λoodami quiuupiΛrΛ.

⁴² Dai aidΛsi vuvaja ΔPaavora ΛΛmadu ΛaduñdΛ judidíu quiuupaigadΛaiñdΛrΛ, tai Λgai ismaacΛdΛ maitΛrjudidíu aagidi sai ΛgΛmai ibΛstaragai tasΛrΛ aagidana Paavora Λpamu gomaasi ñiooqui. ⁴³ AidΛsi caugidagai Λmpaidaragai quiuupiΛrΛ tai muidutai judidíu ΛΛmadu aa ismaacΛdΛ maitΛrjudidíu dΛmos vaavoitu judidíu vaavoidaragadΛ oí ΔPaavora ΛΛmadu Bernabé, vai Λgai mamaacaiña ñiooqui dai aagidiña sai gΛagagai isapiavaavoitudadagi isDiuusi aliΛ oigΛdai.

⁴⁴ Dai ΛgΛmai ΛcaldiΛrΛ ibΛstaragai tasΛrΛ baitoma vΛΛsi AntioquiiΛrΛ oidacami gΛnΛmpagi dai caΛca agai Diuusi ñiooquidΛ. ⁴⁵ DΛmos aidΛsi tΛΛ Λjudidíu isgΛnΛmpagi mosΛΛqui oodami aliΛ Λgacoi dai vui ñiooquimi Λgai ΔPaavora dai sigalnaasi ñiooqui suuligidimi. ⁴⁶ Tai amaasi ΔPaavora ΛΛmadu Bernabé maiduduaadicuitai ñiñio daidΛ itΛtΛdai:

—Aliasi gΛagaitadai isgΛnaagida aatΛmΛ Diuusi ñiooquidΛ ΛpΛga aapimΛ ismaacΛdΛ Λrjudidíu, dΛmos aapimΛ sivi caΛmapiadΛrΛ vipieeyi Diuusi ñiooquidΛ cascΛdΛ camaiviaa aapimΛ sΛΛlicami isvΛΛscΛrΛ oidacagi Diuusi ΛΛmadu, sivi iimimu aatΛmΛ Λgai ΛΛmadu ismaacΛdΛ maitΛrjudidíu. ⁴⁷ Λgi poduucai gΛrtΛjai gΛrtΛaanΛdamiga Suusi Cristo daidΛ ΛpΛrtΛtΛdai:

AanΛant gΛnootoi Λmo cuudagi duucai Λgai vΛΛtarΛ ismaacΛdΛ maitΛrjudidíu

Mai mamaatΛtulda isducatai cΛΛgacΛrΛ vuvaquia Λgai vΛΛscatai

Asta oidigi ugidiΛrioma oidacami vΛΛsi.

AstΛtΛdai gΛrtΛaanΛdamiga —astΛtΛdai ΔPaavora.

⁴⁸ Dai aidΛsi caΛ imaasi Λgai ismaacΛdΛ maitΛrjudidíu aliΛ baigΛnΛli daidΛ icaitimi sai Diuusi ñiooquidΛ aliΛ cΛΛgadu, dai vΛΛscatai vaavoitu ismaacΛdΛ Diuusi Λcovai vuvaitu sai vΛΛscΛrΛ oidacana Λgai ΛΛmadu. ⁴⁹ Dai poduucai vΛΛsi Λgai dΛvΛΛriΛrΛ gΛaa Diuusi ñiooquidΛ. ⁵⁰ DΛmos Λjudidíu aataga ΛΛmadu Λmo ooqui ismaacΛdΛ cΛΛga vaavoitudai Λjudidíu vaavoidaragadΛ dai vΛΛsi Λoodami siaa duutudaiña Λgai dai aataga ΛpΛ ΛcΛcΛli ΛΛmadu ismaacΛdΛ tΛaanΛi ami AntioquiiΛrΛ. Λjudidíu aapΛnaquidi sai soimaasi taatΛuldana Λgai ΔPaavora ΛΛmadu Bernabé dai sai adaiña abiaadΛrΛ. ⁵¹ Amaasi ΔPaavora ΛΛmadu Bernabé gigigi dΛvΛΛrai gΛnΛΛcasoaiñdΛrΛ sai maatΛcana Λoodami ismaacΛdΛ adaji ismaicΛΛga idui Λgi poduucai gΛnviiacatadai Λgai. Dai iji Iconiamu. ⁵² DΛmos Λvaavoitudadami AntioquiiΛrΛ aliΛ baigΛnΛliditai vii ΛΛmadu daacatai Diuusi IbΛadΛ.

14

¹ Amaasi ΔPaavora ΛΛmadu Bernabé vaapa judidíu quiuupaigadΛrΛ IconiΛrΛ, dai aliΛ cΛΛga ñiñio Λgai tai muidutai vaavoitu vΛΛsi mosΛmaduga mΛΛsi judidíu ΛΛmadu ismaacΛdΛ maitΛrjudidíu. ² DΛmos Λjudidíu ismaacΛdΛ maivaavoitu soimaasi aapΛnaquidi Λgai ismaacΛdΛ maitΛrjudidíu dai soimaasi tΛtΛgitoituldiña vui Λvaavoitudadami. ³ CascΛdΛ ΔPaavora ΛΛmadu Bernabé anaasi vii bai tΛvΛpi. Dai maiduduaadicuitai ñioocaiña Λgai vaavoitudaitai Diuusi. Dai Diuusi apiamaacaiña guvucadagai saidΛ ivuaadana mui naana maasi gΛgΛrducami. Dai poduucai Diuusi tΛtΛgidi Λoodami siΛrvaavoi ismaacΛdΛ aagidi ΔPaavora ΛΛmadu Bernabé isDiuusi cΛΛgacΛrΛ vuvaida Λlidi. ⁴ DΛmos IconiΛrΛ oidacami aipaco gΛnvupui vΛΛtΛcatadai. Λmoco vuidΛrΛ vΛΛtΛcatadai Λjudidíu dai cΛΛga ñioocaiña Λojootosicami vΛΛtarΛ vai aa vuidΛrΛ vΛΛtΛcana Λojootosicami dai cΛΛga ñioocaiña Λjudidíu vΛΛtarΛ. ⁵ Amaasi Λjudidíu ΛΛmadu ismaacΛdΛ

maitarjudidíu vllascatai ismaacada vuidara vllatcatadai lojootosicami glnaagi lmadu lbaitaguucacami dai soimaasi ñiooqui aagida agai dai maicarsa agai ojoodaicada. ⁶ Damos aidasi maí lPaavora lmadu Bernabé voopoi abiaadara Listiramu dai Derviamu, Licaonia dlvllarilara, dai vllasi sicolu ⁷ siaaco glaagaiña lpara isSuusi Cristo arcagacara vuviadami.

⁸ Listara oidacatadai lmo cllli ismaacada maitistutuiditadai isaimardagi. Lagi poduucai vuusai agai dai mosdaacana. Dai tomali lmo imidagai maitarimacami agai. ⁹ Dai agai daacatai cacatadai istumaasi aagai lPaavora. Amaasi lPaavora gatagito tll isvaavoitudai agai isDiuusi istutuidi isduaaidagi. ¹⁰ Dai amaasi glagara itatadai:

—Sllli calquiva —astatadai lPaavora.

Taida acalli tlcavi tuali tuudai dai calquiva dai glaagacai aimara. ¹¹ Dai aidasi tll loodami ismaacada idui lPaavora iññaquimi glnñiooquicada daida icaitimi:

—Didiuusi lpa maasi cllli titlapai aatama garsaagida —ascaiti loodami.

¹² Daida icaiti saida lBernabé rdiuusi ismaacada Upiteli aagaiña agai, daida lPaavora lrdiuusi ismaacada Mercurio aagaiña agai. lPaavora ñiooquiditadai loodami cascada Mercurio tlltai agai. ¹³ Taida lUpiteli paaligada ismaacada mosvaacacara Listirara cacatadai quiupaigada, agai vuaa tuturu lmadu yoosigai dai agai lmadu loodami cooda agaitadai ltuturu lPaavora lmadu Bernabé vllatara dai poduucai siaa dutuda agaitadai. ¹⁴ Damos aidasida lojootosicami lPaavora lmadu Bernabé maí gomaasi, saasaimi ganyuucusi lagi poduucai ivuaadana agai sai nldiña loodami ismaitarcagagai issiaa duutuadagi oodami didiuusi duucal, dai vaapa agai loodami saagida dai iññaquimi daida icaitimi:

¹⁵ —¿Cllli, tuimasi povueeyi? Aatama arcacalli lpara glapan duucal, dai cascada dada aatama dai glnaagida ragai sai glaagai msdagituagi gomaasi ismaacada maitarsoiñi, dai glaagai msvaavoitudagi lDiuusi ismaacada duaaca agai ismaacada idui tvaagi lmadu dlvllarai lmadu gll suudagi dai vllasi istumaasi oidaga. ¹⁶ Llaquioma Diuusi dagito loodami saida ivuaadana istumaasi ipalidi. ¹⁷ Tomasi vllascara tatagidiña agai siora listumaasi clllgaducamicada ismaacada ivuaadana agai loidacami vllatara, agai garootosdi duuqui dai cllga garmacai cuaadagai dai tstuucada vagiam arliadagi —ascaitimi.

¹⁸ Damos tomasi aagidi agai vllasi imaasi maitistui isdaidagi loodami iscoodagi agai ltuturu ismaacacada siaa duutuda agaitadai agai lPaavora lmadu Bernabé.

¹⁹ Tai amaasi ami dada lmmoco judidíu Antioquiiñdara dai Iconiindara dai avanaqui loodami dai maicacarai lPaavora. Dai aidasi poliditadai agai iscamuaa tvaimacai mllcasi dai Listira ugidiana viaa. ²⁰ Dai aidasida lvaavoitudadami glampagi lPaavora sicoli tai agai vañi dai ii lparamu Listiramu dai siaadiqui iji abiaadara agai lmadu Bernabé Derviamu.

²¹ Dai ami gaaagidi Diuusi ñiooquida dai siora arcagacara vuviadami tai muidutai vaavoitu, tai agai lparamu iji Listiramu dai Iconiamu dai Antioquiiamu. ²² Dai vllasi amui vaamioma baialliatudaimi agai lvaavoitudadami dai maacaimi ñiooqui daida itatadaimi sai glaagai isapiavaavoitudadagi dai sai viaacatadai issoimaa taatagi mui naana maasi dai poduucal istuidacal iimiagi siaaco gataanai Diuusi. ²³ Dai vllasi aipacoga siaaco ajioopaitadai agai lvaavoitudadami saagida daraasaimi lmmoco tllaanadami lvaavoitudadami vllatara dai aidasi darasaiña agai maitaugacal gadaanaiña Diuusi dai potatadaiña saida ivuaadana istumaasi Diuusi ipalidi.

²⁴ Dai gooquilara iji dai Pisidia dlvllariamu sllli dgavusai dai aayi Panfilia dlvllarilara. ²⁵ Dai gaaagidimi Diuusi ñiooquida Pelijilara, dai amaasi iji Ataliamu. ²⁶ Dai ami tllatsai lmo vaarculara dai iji Antioquiiamu Siria dlvllarilara, siaadara vuvaaja agai aidasi iji

taida lvaavoitudadami gadaanadagi Diuusi sai nuucaticana aa duiñdadara vai sivi canaatoli. ²⁷ Dai aidasi aayi lagi Antioquiiara lmpagi vlassi vaavoitudadami dai aagidi vlassi istumaa dui Diuusi lagaicada aidasi gamamaatatulditadai lagi Diuusi ñiooquida, dai isducatai Diuusi soi isaagida lagi Diuusi ñiooquida lagi ismaacada maitarjudidiu dai isducatai lagi vaavoitu larpa. ²⁸ Daida lPaavora lamadu Bernabé anaasi vii lvaavoitudadami lamadu lavapi.

15

¹ Aida tuigaco lamoco cacalli ismaacada iji Judeeaiñdara Antioquiiamu aagidimi lvaavoitudadami sai sioora cllagacara vuvaaquia liada sai glaagaitadai isiquitlagi gantuucuga poduucai isducatai viituli Moseesacaru. ² Taida lPaavora lamadu Bernabé alia ñiño acacalli lamadu aagaitai gomaasi, dai aagidi sai camaipoduucai gantatagitoiña, maitaita acovai vuvaitu Paavora lamadu Bernabé dai aa sai iimana Jerusaleenamam dai mala bai duuna idi ñiooqui lojootosicami dai lbaitaguucacamigada lvaavoitudadami lamadu.

³ Lvaavoitudadami Antioquiiara lagi dai ootoi, dai voyiamu iimaitai Penisia sai Samaalia dadalvariamu salli dagavusai lagi dai aagidimi lvaavoitudadami isducatai lagi ismaacada maitarjudidiu dagito ganalqui vaavoidaraga dai vaavoitu Diuusi, tai vlassatai lvaavoitudadami alia baiganalli caacai gomaasi.

⁴ Aidasi aayi lPaavora lamadu Bernabé Jerusaleenara taida lvaavoitudadami lamadu lojootosicami lamadu lbaitaguucacami baiganaliaracada miaadagi, daida lPaavora lamadu Bernabé aagidi vlassi istumaasi idui Diuusi aipaco siaaco ajioopaitadai lagi.

⁵ Damos lamoco lfariseo ismaacada vaavoitu guuquiva daida itai:

—Glaagiava isiquitlagi tuutucugada vlassatai vaavoitudadami ismaacada maitarjudidiu dai glaagai istlaañiagi vai lagidiña vlassi istumaasi viituli Moseesacaru —ascaiti lfariseo.

⁶ Tai ganlmpagi lojootosicami lamadu lbaitaguucacami dai bai duña agai lñiooqui.

⁷ Dai catavapi gaaataga lagi tai calquiva lPiiduru daida itai:

—Giñaaduñi cllaga maata aapima sai bai lalqui Diuusi acovai giñvuisaitu aana aapima gansaagidaiñdara ansai aagidana aana lagi ismaacada maitarjudidiu Diuusi ñiooquida sai lagi vaavoitudana larpa. ⁸ Dai Diuusi maata vlassatai iibada dai ootoi galbadaga sai lamadu daacana lagi ismaacada maitarjudidiu larpa poduucai isduucai garootosi lagi aatama vlassatai dai poduucai Diuusi gartalagi isoigadai lagi larpa. ⁹ Diuusi mosamadugan duucai garnaidi aatama lamadu lagi ismaacada maitarjudidiu cascada oigaldi lagi soimaascamigada larpa vaavoitudacai lagi. ¹⁰ Sivi tuimasi maivaavoitudai aapima ismaacada idui Diuusi, dai tuimasi poduucai tlaana aapima lagi istumaasi tomali aatama maitistutuidi isganalagidagi tomali garalqui aaduñicaru maitistui. ¹¹ Maitavar poduucai. Aatama vaavoitudai isDiuusi cllagacara garvuvaitu dai cllagacara garnaidi dai Suusi garoigadai lpan duucai lagi —astatadai lPiiduru.

¹² Tai vlassatai agaa mosdodoli vii, vaidal Paavora lamadu Bernabé aagidi vlassi istumaasi idui lagi Diuusi guvucadadacada lagi ismaacada maitarjudidiu saagida. ¹³ Dai aidasi canaato ñioo lPaavora lamadu Bernabé taida lJacovo itai:

—Giñaaduñi, giñcalcavurai. ¹⁴ Casi garaagidi goSimuñi Piiduru silalquida abiaadara cllagacara naidi Diuusi lagi ismaacada maitarjudidiu dai acovai vuvaitu lamoco lagi saagidaiñdara sai siaa duutudaiña Diuusi daida larmaamaradacana. ¹⁵ Bai lalqui poduucai ooja Diuusi ñiñoquituldiadamigada cascada glaagaitadai silpaduñiagi calcavurai aapima isducatai ooja lmaadutai Diuusi ñiooquituldiadamigada:

¹⁶ Pocaiti Diuusi:

Laraga naana maasi dagavuña agai dai gooquiiara lpamu divimu aana judidiu saagida. Lagi lrismaacada lalqui abiaadara acovai vuvaitu aana.

Dai gooquiara mui uumigicada camaitiñsaa duutudaiña agai cascada aagidamu aana sai apamu giñsaa duutudaiña poduucai isducatai giñsaa duutudaiña agai aidasi oidacatai Davicaru.

¹⁷ Apamu divimu aana dai aagidamu sai giñlagidiña.

Poduucai iduñimu aana vai vansi oodami ismaacada maitarjudidíu giñtagitoiña daida argiñmaamaracana dai giñlagidiña.

¹⁸ Pocaiti Diuusi ismaacada garmaatutuli vansi idi istumaasi aiqui abiaadara. Ascaiti Diuusi.

¹⁹ Cascada aana pocaiti maitaagai issoi vuaadagi ismaacada maitarjudidíu. Agai cadagito aiquidagavaavoidaraga dai vaavoitu Diuusi. ²⁰ Moscaasi gaagai tasoojidagi sai camaicuaadana baabaidi ismaacada dadasdi amoono ismaacada siaa duutudai oodami Diuusi duucai, dai sai maigoogosi ganducamicana, dai camaicuaadana baabiada vustaaqui baicuada ismaacada maivuusanai arada siascada coiyagi, dai tomali maicuaadana arada. ²¹ Aiqui abiaadara aipacoga oidaga siora gamamaatutldi Moseesacaru sallicamigada vascara ibstaragai tasara judidíu quiquiuupaigadara gaagaiña gomaasi —astatdai Jacovo.

²² Amaasi oootosicami amadu abaitaguucacami amadu vascatai vaavoitudadami apallali iscovai vuvaidagi amoco agi gansaagidaiñdara dai ootosagi Antioquiamu amadu Paavora dai Bernabé. Dai aco vuusaitu Uudasi masmaacada Barsavasi aagaiña ara, dai aco vuusaitu Siilasi ara agai abaitacaaacamigada vaavoitudadami. ²³ Dai gaicada ootoi amo oojai ismaacada icaiti:

“Aatama oootosicami amadu abaitaguucacami amadu gogaa vaavoitudadami ganviaatuldi aapima garaaduñi ismaacada maitarjudidíu ismaacada Antioquiara oidaga dai Siria dai Silisia davalariara oidaga. ²⁴ Maí aatama sai amo oodami iji tabiaadara ismaacada aatama maiotoi. Dai agai gansoobi ganñiooquicada masi aapima maimaata isducatai gantatagituagi. Agai povai gantatdai sai gaagai masiquitlagi gantuutucuga dai agidagi Moseesacaru sallicamigada. ²⁵ Cascada cagadu allali aatama isaco vuvaidagi amoco aatama garsaagidaiñdara sai maca gannaidana aapima amadu garaaduñi Paavora dai Bernabé ismaacada alia oigadai aatama. ²⁶ Paavora dai Bernabé muiyapara ajioopaiña masiaaco cooda agaiña gamamaatutlditai goovai isSuusi Cristo arcagacara vuviadami. ²⁷ Cascada ganootosi aatama Uudasi amadu Siilasi vai agi goovai ganaagidana vansi idi ismaacada ganooji aatama. ²⁸ Garaagidi Diuusi Ibaada tastuma duñiagi. Aatama garvatar ara cagadu cascada maitantaanai aatama mui naana maasi, moscaasi chilaqui istumaasi ismaacada gaagai. ²⁹ Masai maicuaadana baabaidi ismaacada dadasdi amoono ismaacada siaa duutudai oodami Diuusi duucai, tomali maicuaadagi arada, tomali baabiada vustaaqui baicuada ismaacada maivuusanai arada siascada coiyagi, dai tomali maigoogosi ganducamicagi. Maslagiadagi vansi idi istumaasi aid gia cacaga ivueeyi aapima. Gartlagadamu”, ascaiti abaitacaaacamigada.

³⁰ Matai ootoida tai iji vamaacova Antioquiamu. Dai ami apagi vansi vaavoitudadami dai maa aoojai. ³¹ Taida vaavoitudadami alia baiganalli nidacai aoojai. ³² Uudasi amadu Siilasi arDiuusi ñiñiooquituldiadamigada dai baialliatu vaavoitudadami ganñiooquicada tai agai vaamioma vaavoitu. ³³ Bai tavapi anaasi daraaja vamaacova dai aidasi caiimia agaitadai agai taida vaavoitudadami diosagi dai potatdai: “Diuuscada avlar viaatulda Jerusalemara oidacami agai ismaacada ganootoi”, astatdai. ³⁴ Damos aSiilasi ipali isviiagi. ³⁵ Daida aPaavora amadu Bernabé ara anaasi vii Antioquiara. Dai muidutai aa amadu anaasi gaaagidiña Diuusi ñiooquida.

³⁶ Cabai tavapicada Paavora potatdai aBernabé:

—Tinda apamu maa dadida garaaduñi aipacoga tasiaaco casi gaaagidi Diuusi ñiooquida. Dai naida asducatai daraaja —astatadai.

³⁷ Bernabé vaidaquia aliditadai avuaana Marcusi ³⁸ agai ismaacada oí aidasi tuucamidara iji agai aipacoga dai gaaagidimi Diuusi ñiooquida dai Panfiliaiañdara aa glai dai camaisoicaña cascada apaavora maitipaliditadai isvaidaquiyagi. ³⁹ Dai alia cavaami ñiño dai maibai dui dai ajacovai iji. Bernabé vaidacai Marcusi dai tatasai amo vaarcuara dai iji Sipiliamu. ⁴⁰ Taida apaavora vaidacai Siilasi. Taida avavoitudadami gadaanai Diuusi sai nuucaticana taida iji. ⁴¹ Dai Siiliana dai Silisiana dagavusai dai vaamioma baialliatudaimi avavoitudadami.

16

¹ Paavora amadu Siilasi Derviarai aayi dai Listirara. Dai ami taa amo avavoitudadami Timoteo taagiducami. Agai armaradacatadai amo ooqui judiu daida arvaavitudadami larra daida loogada argiliego. ² Avavoitudadami ismaacada Listirara dai Iconiarai oida-catadai calga ñioocaitadai Timoteo vatarara. ³ Apaavora ipali isvaidaquiyagi atimoteo damos tajai sai iquitana gatuucuga maibaacoituda aliditai ajudidiu ismaacada ami oidacatadai tomasi vascatai maatacatadai siargiliego oogada. ⁴ Tomasiaaco siaaco dagavusquimi apavora amadu Siilasi aagidimi agai avavoitudadami isducatai ooji lojootosicami amadu abaitaguucacami Jerusaleenaiñdara avavoitudadami Antioquiara vatarara sai vascatai avavoitudadami agidiña. ⁵ Dai poduucai avavoitudadami sioma calga vaavoiu, dai vas tasai vaamioma muidaimi avavoitudadami.

⁶ Dai Diuusi Ibadada maidagito isgaaagida agai Diuusi ñiooquida Aasia davararara. Cascada mosdagavusai agai Pilijia dai Galasia davarararai. ⁷ Dai ugidiana Misia aayi dai abiaadara Bitiñiamaco iimia aliditadai damos Diuusi Ibadada maidagito isgaamu iimia agai. ⁸ Dai Misia ugidiana salli dagavusai, dai taapai siaaco Troasi taagidu gaa suudagi ugidiana siaaco aajai vaarcu. ⁹ Dai ami amo imidagai tucara taaquimi apavora amo calli Masedoniaiañdara sai vuidara calca dai daanai daida itatadai: “Diimi Masedoniamu dai garsoiña”, astatadai. ¹⁰ Cascada otoma bai gardui aatama dai iimia ragai Masedoniamu, cacalga vaavoiu aatama isgarvaidi Diuusi tasai gaaagidana ami davararara ñiooquida.

¹¹ Anaasi Troasirara amo vaarcuara tatasai aatama dai salli iji Samotrasia davarararai siaaco sicolimadi suudagi. Dai gan siaadiqui Neápolisirara aayi aatama dai ami taapai vaarcuaiñdara. ¹² Dai abiaadara iji aatama Pilipoosiamu ami arromamanu davararagada, agai armapacara Masedoniarara siaaco oidaga mui quiqui. Dai ami daraaja aatama chiallqui tasai. ¹³ Amo imidagai ibastaragai tasara vuvaaja aatama Pilipoosiaiañdara maisi maaacasi gaa aqui ugidiana, siaaco duudatai gamamadaiña loodami anaasi daraiva aatama dai aagidi aatama Diuusi ñiooquida looqui ismaacada ganampagi ami. ¹⁴ Amoco Lidia taagiducataidai. Agai arTiatirara oidacami daida argaagardami yuucusi moraducami. Dai idi ooqui alia siaa duutudai Diuusi. Dai calcatadai agai añaioqui tai Diuusi soi sai agidana agai ismaacada aagidi Paavora. ¹⁵ Dai gavacoi agai amadu vascatai ismaacada quidiara oidacataidai dai gooquira gardaaniimi agai dai povartatadai:

—Masi aapima sallicala vaavitudadagi isvaavitudai aanai Diuusi, vurai iimi dai giñquiyana daraaja asta masiascalai iji tabiaadara —astatadai agai.

Dai maitardagito tascho taiyagi.

¹⁶ Amo imidagai caiimitadai aatama siaaco gamamadaiña dai vuidara aayi aatama amo ali ooqui ismaacada viaacataidai amo Diaavora taañicaruda dai agai alquiasdara maatacana istumaasi daivuñia agai. Dai viaacataidai agai gatutuidacami dai ali ooqui

mui gamaitacaiña tumiñsi gātutuidacami vāatar. ¹⁷ Idi ali ooqui gāroidatucuiña Paavora amadu aatama dai iñaquidana daida icaitidana:

—Idi cacalli arpipioñigada Diuusi ismaacada rabaitacaaacami, dai goovai gānaagidi aapima isducatai cāgacara vuvaquiagi —caitidana ali ooqui.

¹⁸ Mui tasai povueeyi agai tai amo imidagai oojogi Paavora dai ajaco cāquiva daida itadai Diaavora taañicaruda ismaacada viaacata dai ali ooqui:

—Suusi Cristo guvucadadacada angaagidi vuusaiñi gooquiaiñdara —astadai.

Taida Diaavora taañicaruda otoma vuusai.

¹⁹ Dai aidasi ali ooqui tutuidacami maata taa iscamaitistutuidi isgamaitacadagi tumiñsi agaicada vui agai Paavora amadu Siilasi dai vuucai dai vaan tuutui dudunucamiara plaasana. ²⁰⁻²¹ Daida itadai agai adudunucami:

—Idi cacalli ismaacada arjudidū gardavāragana dada dai garaagidi tsviaa siduñiagi istumaasi aatama maitistutuidi. Aatama arromamanu dai gardaidi gartāaanadamiga gomaasi. Dai poduucai baacoituda goovai oodami gāñiooquicada —astadai.

²² Tai vāsi oodami vui baacoi, taida adudunucami gatajai sai uupasdana yuucuida dai gāviaarsana uusicada. ²³ Dai catavapi gāviacarai dai maamaisa. Dai tājai amaisacarui nuucadacami sai cāga nuucadacana. ²⁴ Aidamasi potadai amaisacarui nuucadacami agai tuucavi vavaisanana uucami vaapai maisacariara. Dai uusi maisacariara vaapai acasoda dai anaasi viaa.

²⁵ Aran tucara aidasi Paavora amadu Siilasi gamamadai dai siaa duutudai Diuusi gānāidagacada vaidā agaa maamaisapicada moscaatadai. ²⁶ Tai todian duucai cavami gigiduli davārai dai oiñitu bibidaviqui ooodagada utioma daraajada. Tai gocada gācucupioo vāsi cucuparagada amaisacarui, dai upai vāsi maamaisapicada cadeenagada ismaacada acada vuupulicatada agai. ²⁷ Dai aidasi nāna amaisacarui nuucadacami taa iscucupioquiñi amaisacarui cucuparagada vuusaitu gamastaga dai acada agi gamuaa agaitadai poliditai isvuvaja maamaisapicada. ²⁸ Damos Paavora iñioqui daida itadai:

—Maitigamuaa tamiata daraaja vāscatai —astadai.

²⁹ Taida amaisacarui nuucadacami gatai amo cuudagi dai maraitai vaa duaadimutugaitai dai gigivuquimi dai vuidara gātootona cāquiva agai Paavora amadu Siilasi.

³⁰ Dai otoma vuvaitu dai tacacai daida itadai:

—¿Cacalli tuma duuna ana dai cāgacara vuusaiña? —astadai.

³¹ Taida Paavora amadu Siilasi aa noragi daida itadai:

—Vaavoitudañi aapi isSuusi Cristo arcāgacara vuviadami dai poduucai cāgacara vuusaimu aapi amadu vāscatai ismaacada gāquiiyara oidaga —astadai.

³² Daida Paavora amadu Siilasi aagidi Diuusi ñiooquida vāscatai ismaacada amaisacarui nuucadacami quidiara oidacata dai. ³³ Dai quiaa artucaracata dai vaidā amaisacarui nuucadacami vacuañdi tuutucugada masiaaco saasarai uusicada. Dai otoma agai amadu vāscatai ismaacada quidiara oidacata dai gānvapacoi. ³⁴ Dai gooquiyara vaidacai gāquiiyamu dai bibi. Dai agai amadu vāscatai ismaacada quidiara oidacata dai ali baigāñlidadai vaavoitudacai.

³⁵ Siaadiqui quiaamoco adudunucami ootosi ñiooqui sandaarucada amaisacarui nuucadacami sai dagitona agai Paavora amadu Siilasi. ³⁶ Taida amaisacarui nuucadacami potadai Paavora:

—Adudunucami casi giñootosi ñiooqui ansaida gāndagitona. Diuusi gānuucaticana —astadai.

³⁷ Damos Paavora itadai sandaaru:

—Aatama arromamanu ara matai vāscara vāsi oodami vuitapi gārgāviacarai maitardagitocai tsvñiooquia aatama, dai gāmaamaisa. Dai sivi astocai gārdagitua lidi agai poduucai gia cho. Vai agi dadana agai dai gārvuvaidana —astadai Paavora sandaaru.

³⁸ TaidΛ asandaaru mΛΛ aagidi idi ñiooqui adudunucami tai Λgai aliΛ duduadimu maatΛcai isΛgai arromamanu ΛpΛ. ³⁹ Dai cascΛΔ iji Λgai mΛΛca siaaco daraajatadai ΛcΛcΛΛli dai daañimi sai oigΛdana. Dai vuvaitu dai daañimi sai vuvacΛna Piliposi-aiñdΛrΛ. ⁴⁰ Tai Λgai vuvaja maisacaruaiñdΛrΛ dai iji Lidia quiidiamu dai aagidi Λvaavoitudadami isducatai vuvaitu adudunucami maisacaruaiñdΛrΛ sai camaidudu-aadicuiña Λvaavoitudadami, dai gooquiΛrΛ iji Λgai abiaadΛrΛ.

17

¹ Dai iimΛcai ΛPaavora ΛΛmadu Siilasi Ampipoliisiana dai Apolooniana sΛΛli dΛgavusai dai boodΛrΛ aayi TesalonicΛrΛ ami cΛaacatadai Λmo judidíu quiuupaigadΛ. ² TaidΛ ΛPaavora ii Λjudidíu quiuupaigadΛamu poduucai isduucai ivuaadana Λgai vΛΛscΛrΛ. Dai vaica Λcaldi anaasi daraaja Λgai. Dai vΛΛscΛrΛ ibΛstaragai tasΛrΛ ΛΛmadu gaaatagaiña Λgai Λjudidíu isducatai icaiti Diuusi ñiooquidΛrΛ ³ isΛCristo viaacatadai issoimaa taatagi, dai muquiaagi dai Λpamu duaacagi. Dai potΛtΛdaiña Λgai:

—Λgai vaa Suusi ismaacΛΔ gΛnaagidi aanΛ ΛrΛCristo, Λgai vaa ismaacΛΔ ΛΛqui abiaadΛrΛ nΛnΛra aapimΛ —astΛtΛdai ΛPaavora.

Vai ΛΛmoco judidíu pocaitiña sai maitΛrvaavoi.

⁴ Tai ΛΛmoco vaavoitu dai uraava ΛPaavora dai Siilasi. Dai mui giliego ismaacΛΔ siaa duutudai Diuusi vaavoitu ΛpΛ, dai mui ooqui ΛpΛ ismaacΛΔ Λoodami aliΛ siaa duutudaiña. ⁵ CascΛΔ aliΛ baacoi Λjudidíu ismaacΛΔ maivaavoitu. Dai Λmpagi cΛcΛΛli soimaasi ivuaadami ismaacΛΔ mosajioopaiña caayana dai aliΛ siaa caitimi Λgai gΛnΛmpaidacai vaidΛ Λoidacami maisiooma daraajatadai caΛcaci. TaidΛ ΛcΛcΛΛli soimaasi ivuaadami ΛΛmadu Λjudidíu Jasoñi quiidiΛrΛ dada dai daitu cuuparagai dai vaapa dai gaagaimi ΛPaavora ΛΛmadu Siilasi dai vuvaida agaitadai abiaadΛrΛ dai tΛΛgida agaitadai Λgai Λoodami. ⁶ Dai maitΛΛ Λgai ami dai cascΛΔ tΛvaimΛcai Jasoñi ΛΛmadu aa vaavoitudadami dai vuucai dudunucamiΛrΛ, dai ami ijiña daidΛ icaiti:

—ΛcΛcΛΛli ismaacΛΔ naana dui vΛΛsi oidigi gΛñiooquicΛΔ caayai tami TesalonicΛrΛ ΛpΛ. ⁷ Tai goJasoñi miaadΛgi gΛquiiyΛrΛ. Dai vΛΛsi Λgai ivueeyi mui naana maasi istumaasi gΛΛ tΛaanΛdami romanu maitamaacai oigaragai. Λgai pocaiti sai oidaga Λmai gΛΛ baitΛcΛaacami Suusi tΛΛgiducami —ascaiti.

⁸ TaidΛ Λoodami ΛΛmadu adudunucami moscaΛ goñiooqui dai sisioli. ⁹ Dai taí adudunucami Jasoñi ΛΛmadu Λгаа vaavoitudadami tumiñsigadΛ dai potΛtΛdai sai Λpamu maquia agaitadai siΛscadΛ vuvaaquiagi abiaadΛrΛ ΛPaavora dai Siilasi, tai Λgai gamaa mΛtaida dagito isiimiagi.

¹⁰ TaidΛ Λvaavoitudadami otoma vuvaitu ΛPaavora ΛΛmadu Siilasi tucΛrΛ dai ootoi Bereamaco. Tai Λgai mosaayi BereΛrΛ dai iji judidíu quiuupaigadΛamu. ¹¹ Λjudidíu ami oidacΛΔ vaamioma cΛΛga tuutuiga siΛгаа TesalonicΛrΛ oidacΛΔ Λgai mos-baigΛnΛliaracΛΔ caΛcana istumaasi aagidiña ΛPaavora ΛΛmadu Siilasi. Dai vΛΛs tasai gaagaiña Diuusi ñiooquidΛrΛ dai nΛida agaiña sabaigΛ Λrvaavoi ismaacΛΔ aagidiña ΛPaavora ΛΛmadu Siilasi. ¹² Dai poduucai muidutai judidíu ΛΛmadu giliego vaavoitu, vΛΛsi Λmaduga mΛΛsi cΛcΛΛli ΛΛmadu ooqui ismaacΛΔ Λoodami aliΛ siaa duutudaiña. ¹³ Dai aidΛsi maí Λjudidíu TesalonicΛrΛ oidacami siΛPaavora gaaagidi Diuusi ñiooquidΛ BereΛrΛ ΛpΛ, gaamu iji dai sisiolitu Λoidacami. ¹⁴ DΛmos Λvaavoitudadami otoma ootoi ΛPaavora coostamu, taidΛ ΛSiilasi ΛΛmadu Timoteo anaasi vii. ¹⁵ Λgai ismaacΛΔ oí ΛPaavora AteenasiΛrΛ uucami dagito dai aa suuli. TaidΛ ΛPaavora ootosi ñiooqui ΛgaicΛΔ ΛSiilasi ΛΛmadu Timoteo sai gaamu iimΛna siΛotoma istutiadagi.

¹⁶ Dai aidasi Ateenasiar daacatadai Paavora dai nancacatadai Siilasi madu Timoteo ami nidi agai moonoo ismaacada siaa duutudai oodami Diuusi duucai cascada alia soiglilitadai agai dai baamucan tada. ¹⁷ Cascada Paavora aagidiña Diuusi ñooquida judidiu ismaacada gampaidiña quiupiar dai aa ara ismaacada ami siaa duutudaiña Diuusi. Dai vass tasai aagidiña agai Diuusi ñooquida agai ismaacada plaasana daraajagi. ¹⁸ Dai amoco agai repicureo mamaatardamigada dai aa aragai ismaacada mamaatari estotoico mamaatardaragada. Dai gnaagacai ñiño agai amadu Paavora dai amoco icaiti:

—¿Istumaasi goovai ismaacada aagai goatagaracada? —ascaiti.

Vai aa icaiti:

—Garaagidan caiti goovai sibadara didiuusi —ascaiti.

Paavora aagaiña Suusi dai duaacarada cascada pocaiti agai. ¹⁹ Dai bai agai Paavora dai bacai maca siaaco Aliopago tagidu, ami siaaco bai vaaadana ñooqui adudunucami daida itadai agai Paavora:

—Maataca aralidi aatma istumaasi utuducami garmatolda alidi aapi.

²⁰ Garaagidani istumaasi maimata aatma dai cascada maataca aralidi aatma istiya alidi aapi goocada —astadai.

²¹ Vascatai Ateenasiar oidacami dai sibadara vuvacami ismaacada anaasi oida-catadai, maitivaaadana ama maasi moscaana istumaasi utuducami dai gaaagidiña ara.

²² Amaasi Paavora cquiva vascatai saagida ami Aliopagara daida itai:

—Cacali Ateenasiar oidacami vasiaacatai nidi aan masalia siaa duutudai aapima gandidiuusiga. ²³ Aidasi aimaraiña aan dai nandiniña vasi amapara siaaco oidaga moomono, ta aan amapara siaaco aduucai oojisi: “Tami aradiuusi vatar ismaacada maimata aatma”. Idi vaa ismaacada siaa duutudai aapima maimatacatai gooviava aradiuusi ismaacada naagidi aan.

²⁴ Agai aradiuusi ismaacada idui oidigi dai vasiaacatai istumaasi oidaga agai rbaitaacami ismaacada taanai tvaagi dai vasi oidigi. Agai maiquiquiupiana oidaga ismaacada ivueeyi oodami. ²⁵ Agai maitagito isivuaadagi oodami tomali amo istumaasi agai vatar. Agai vaa aragai ismaacada garmacai ibadagai dai valli dai vasi istumaasi.

²⁶ Vasi naana maasi oodami vuvaaja oodamiñara ismaacada idui Diuusi ara. Dai Diuusi tjai sai vasi oidigi daama oidacana, dai vascara aagaiña siaacoga dai siascada. ²⁷ Daida icaiti Diuusi: “Aan andarai oodami oidigi daama sai matia lidiniña sabai oidaga Diuusi”, ascaiti Diuusi. Vascara maimacasi daja Diuusi mosalia miaanai daja agai vascatai. ²⁸ Diusicada duduaaca aatma dai ajioopai dai oidaga. Ganaqui aaduficaru sastuduacada pocaiti: “Aatma armarada Diuusi”, ascaiti. ²⁹ Vaavoava siardiuisi maamarada aatma cascada maitaagai tspoduucai tagitoda aatma ismo moonoo istutuidi siardiuisicagi ismaacada ivueeyi oodami isducatai gantagitoi agai oocada, isplaatacada isodaicada. ³⁰ Aequioma pocaiti Diuusi: “Oidacatadai oodami ismaacada maitiñmata cascada maitiñgidiña antai aan vascara maioojogi dai sivi taanai aan vascatai apaco oidacami sai ama duucai gantagitona dai camaisoimaasi ivuaadana”, ascaiti Diuusi. ³¹ Amo imidagai amo dunucami nida agai vasi oodami ismaacada araga ivuaadami dai ismaacada armaicaga ivuaadami gomaasi iduñia agai agai Diuusi vatar dai caga iduñia agai. Diuusi aagai siascada. Agai arsuusi ismaacada covai vuusaitu Diuusi. Diuusi duaacali suusi coidada saagidaniñara dai poduucai caga maata vascatai siarvaavoi ismaacada aagai Diuusi —astadai Paavora.

³² Aidasi ca agai coidada duaacarada amoco mosparunai dai aa icaiti:

—Baiyoma ispadaamar garaagida gomaasi —ascaiti oodami.

³³ Amaasi ΔPaavora anaasi viaa dai ii. ³⁴ Tai ΔΔmoco cΔcΔΔli oí ΔPaavora dai vaavoitu. Dai Δgai saagida imΔitadai Dionisio ismaacΔΔ ΔrΔmo dunucami AliopagΔrΔ, dai Δmo ooqui Dámalsi tΔΔgiducami, dai aa ΔΔpΔ.

18

¹ Dai gooquiΔrΔ ii ΔPaavora AteenasiaiñΔrΔ Coriintoamu. ² Dai ami tΔΔ Δgai Δmo judidíu Aquilasi tΔΔgiducami. Δgai ΔrPonto dΔvΔΔriΔrΔ oidacamicatadai. AidΔ vaasΔquioma ami divia ΔAquilasi ΔΔmadu ooñigadΔ Prisiilasi ItaliainΔrΔ. ΔgΔΔ baitΔcΔaacami Claudio tΔjai sai vuvacΔna vΔΔsi Δjudidíu RoomainΔrΔ cascΔΔ Δgai viaacatadai isvuvacuiagi ΔΔpΔ. TaidΔ ΔPaavora ii dai diviji. ³ Dai tΔΔ ΔPaavora isΔgai viaacatadai Δgai vaa aa duiñdagai ismaa viaacatadai ΔPaavora isivuaadagi icuusi baabaqui cascΔΔ anaasi ΔΔmadu vii Δgai dai ΔΔmadu gaaata vuaada agai. ⁴ DaidΔ ΔPaavora vΔΔscΔrΔ ibΔstaragai tasΔrΔ aimΔraiña Δjudidíu quiuupaigadΔamu. Dai ami gaaagidiña Diuusi ñiooquidΔ tai muidutai vaavoitu siΔΔsi judidíu Δcaasi Δgai ismaacΔΔ maitΔrjudidíu ΔΔpΔ.

⁵ AidΔsi Siilasi ΔΔmadu Timoteo aayi MasedoniΔrΔ aidΔ abiaadΔrΔ ΔPaavora maiti vuaadana Δma maasi mosgaaagidiña Diuusi ñiooquidΔ. Dai sΔΔli aagidiña ΔPaavora Δjudidíu daidΔ itΔtΔdaiña:

—ΔSuusi ismaacΔΔ gΔnaagidi aanΔ ΔrΔCristo ismaacΔΔ nΔnΔra aapimΔ —astΔtΔdai ΔPaavora.

⁶ Tai Δgai vui baacoi dai sigalnaasi ñiooqui aagidi taidΔ ΔPaavora itΔtΔdai:

—ΔΔgi aapimΔ ΔrgΔnduñi mΔsiΔΔscadΔ coiya aapimΔ maiiimimu Diuusi ΔΔmadu. AanΔ gia camaitΔrgiñduñi —astΔtΔdai ΔPaavora.

CascΔΔ ΔPaavora gigigi gΔyuucusi ΔΔgi poduucai gaaagidiña Δgai ismaitΔrduñidΔ. Dai Δpamu ñioo ΔPaavora daidΔ itΔtΔdai:

—Sivi baitΔqui imimu aanΔ Δgai ismaacΔΔ maitΔrjudidíu ΔΔmadu —astΔtΔdai.

⁷ DaidΔ ΔPaavora vuusai Δjudidíu quiuupaigadΔaiñΔrΔ dai ii Δmo cΔΔli quiidiamu Justo tΔΔgiducami ismaacΔΔ aliaΔ siaa duutudai Diuusi. Δgai quiuupai abaana oidacatadai. ⁸ Dai Δmo cΔΔli Calisipo tΔΔgiducami ismaacΔΔ ΔrbaitΔcΔaacami quiuupiaΔrΔ, vaavoitu isSuusi Cristo ΔrcΔΔgacΔrΔ vuviadami. Dai vΔΔscatai ismaacΔΔ quidiΔrΔ oidacatadai vaavoitu ΔΔpΔ. Dai muidutai CoriintoΔrΔ oidacami moscaΔ dai vaavoitu dai gΔnvpacoi. ⁹ Dai Δmo imidagai tucarΔ ΔPaavora gΔcoosigΔrΔ nΔidi Diuusi saidΔ itΔtΔdai:

—Maitiduaadicuda apiaigaaagidida giññiooqui maitidagitocai aagada. ¹⁰ AanΔ angΔΔmadu daja dai tomali Δmaadutai maisoimaasi gΔtaatatuldamu, aanΔ viaa mui oodami tami CoriintoΔrΔ —astΔtΔdai Diuusi.

¹¹ Tai cascΔΔ ΔPaavora CoriintoΔrΔ vii Δmo uumigi dan taajucami dai gaaagidiña Diuusi ñiooquidΔ Δoodami saagida.

¹² AidΔsi Galioñi ΔrΔΔaanΔdamicatadai AcaayΔrΔ Δjudidíu vui baacoi ΔPaavora dai bΔΔcai ami siaaco daacatadai ΔtΔaanΔdami ¹³ daidΔ itΔtΔdai:

—Idi cΔΔli gaaagidiña sai gΔagagai issiaa duutuadagi Diuusi dΔmos daidarsi isducatai ivueeyi goovai —astΔtΔdai Δgai ΔtΔaanΔdami.

¹⁴ Paavora cañiooquia agaitadai taidΔ ΔGalioñi itΔtΔdai Δjudidíu:

—Dañi siΔrsoimaasi iducamicamudai goovai aidΔ gia bai gΔnduiñdamudai aanΔ.

¹⁵ DΔmos aapimΔ aagai istumaasi aapimΔ ΔΔgi gΔndaidi, ΔΔgiavΔr bai duuñi aapimΔ. AanΔ anmaivapacΔi gomaasiΔrΔ —astΔtΔdai.

¹⁶ Dai vuvaitu abiaadΔrΔ. ¹⁷ Tai vΔΔscatai Δgiliego bai Sostiña ismaacΔΔ baitΔcΔaacami judidíu quiuupaigadΔrΔ dai anaasi vuitapi ΔtΔaanΔdami gΔicacarai vaidΔ ΔtΔaanΔdami mosnΔidi dai maivuaΔ Δlidi.

¹⁸ ΛPaavora quiaa anaasi vii mui tasai. Dai gooquiΛrΛ diosagi Λgai Λvaavoitudadami dai iji Paavora ΛΛmadu Prisiilasi dai Aquiilasi SincΛΛliamu. Dai ami ivisu ΛPaavora gΛmoo sai nΛidiña Λoodami isΛΛgidi Λgai istumaasi bai dui vaasΛquioma Diuusi ΛΛmadu. Dai abiaadΛrΛ tΛΛtasai Λmo vaarcuΛrΛ dai iimia agai Siilia dΛvΛΛriamu. ¹⁹ Dai aidΛsi aayi Λgai EfeesiΛrΛ taidΛ ΛPaavora anaasi viaa Prisiilasi ΛΛmadu Aquiilasi dai ii judidíu quiuupaigadΛamu dai aagidi Diuusi ñiiooquidΛ Λjudidíu ismaacΛdΛ ami gΛnΛmpaidiña dai Λgai aliΛ ñiñio ΛPaavora ΛΛmadu aagaitai imaasi. ²⁰ DaidΛ Λjudidíu daañimi ΛPaavora sai viΛΛna tΛvΛpioma dΛmos Λgai maivii. ²¹ Dai diosagi daidΛ itΛtdai:

—Viaa aanΛ isJerusaleenΛrΛ daacagi siaa duudagΛrΛ ismaacΛdΛ camiaadimi, vΛΛscΛrΛ Λpamu divimu aanΛ dai gΛnΛidamu isDiuusi ipΛliadagi —astΛtdai.

Dai tΛsai Λmo vaarcuΛrΛ dai EfeesiaiñdΛrΛ ii. ²² Dai aidΛsi aayi Λgai SesareeΛrΛ taidΛ ΛPaavora ii JerusaleenamΛ dai viaatulda agai Λvaavoitudadami, dai otoma tΛvai Antioquiiamu. ²³ Dai anaasi vii ΛPaavora bai tΛvΛpi. Amaasi Λpamu ii dai divide agai vΛΛsi Λvaavoitudadami vΛΛsi ΛmapΛcΛrΛ GalaasiΛrΛ dai PilijiΛrΛ. Dai aagidimi Λpamu Diuusi ñiiooquidΛ dai poduucai soiquimi sai vaamioma cΛΛga ΛΛgidiña Diuusi.

²⁴ AidΛ aayi EfeesiΛrΛ Λmo judíu Apoolosi tΛΛgiducami. Λgai ΛrAlejandΛΛliΛrΛ oida-cami dai Λgai cΛΛga maata ñiioocai dai cΛΛga maata Diuusi ñiiooquidΛ. ²⁵ AliΛ cΛΛga maataΛtuldicatadai Λgai Diuusi ñiiooquidΛ. Dai baiΛliaracΛdΛ ñiioocaiña. Dai sΛΛli aagaiña istumaasi idui ΛSuusi. Dai maimaatΛcatadai Λgai Λmai vacuanaragai mosΛcaasi ΛVuaana vacuanaragadΛ maatacatadai Λgai. ²⁶ DaidΛ ΛApoolosi maiduaadicuitai ñiioocaiña judidíu quiuupaigadΛrΛ. AidΛsi caΛ Prisiilasi ΛΛmadu Aquiilasi Λcovai vuusaitu dai sioma cΛΛga maataΛtuli Diuusi ñiiooquidΛ. ²⁷ AidΛsi imia agaitadai Apoolosi Acaaya dΛvΛΛriamu taidΛ Λvaavoitudadami soi dai ootosi Λmo oojai Λgaa vaavoitudadami dai potΛtdai sai baigΛnΛliaracΛdΛ miaadΛgidana ΛApoolosi. Dai aidΛsi ΛApoolosi aayi AcaayΛrΛ cΛΛga soi Λgai Λvaavoitudadami ismaacΛdΛ Diuusi aliΛ oigΛdai dai vaavoituli. ²⁸ DaidΛ ΛApoolosi aagidi vΛΛscatai vuitapi isducatai maicΛΛga ivueeyi Λjudidíu gΛnvaavoidaragΛrΛ. Dai aliΛ ñiioo dai mamaatΛtuldi iscaiti Diuusi ñiiooquidΛrΛ isSuusi Cristo ΛrΛgai vaa ismaacΛdΛ nΛnΛracatadai Λgai. CascΛdΛ Λgai maitistutuiditadai isvui ñiioocadagi.

19

¹ Apoolosi quiaa CoriintoΛrΛ daacatadai taidΛ ΛPaavora ΛΛmapΛcΛrΛ ucoidigana daivusai dai EfeesiΛrΛ aayi dai ami tΛΛ chiΛΛqui vaavoitudadami. ² DaidΛ itΛtdai Λgai Λvaavoitudadami:

—¿AidΛsi vaavoitu aapimΛ diviasi Diuusi IbΛadΛ dai gΛnΛΛmadu daaca agai? —astΛtdai.

Tai Λgai aa noragi daidΛ itΛtdai:

—Tomali maicajiomacatadai aatΛmΛ isoidaga Diuusi IbΛadΛ —astΛtdai.

³ TaidΛ ΛPaavorai itΛtdai:

—¿MaacΛdΛ vacuanaragaicΛdΛ gΛnvapacoi aapimΛ? —astΛtdai.

Tai Λgai aa noragi daidΛ itΛtdai:

—ΛVuaana vacuanaragadΛcΛdΛ —astΛtdai.

⁴ TaidΛ ΛPaavora itΛtdai:

—ΛVuaana vapaconaiña oodami sai nΛidiña aa isΛgai caΛma duucai gΛntΛtgito dai camaisoimaasi ivuaada agai. Dai Λgai potΛtdaiña ΛpΛ sai gΛaagai isvaavoitudagi ismaacΛdΛ gooquiΛrioma divia agaitadai. Agai ΛrSuusi Cristo —astΛtdai ΛPaavora.

⁵ AidΛsi caΛ Λgai gΛnvapacoi sai nΛidiña aa isΛgai vaavoitu Suusi Cristo ma-maatΛtuldaragadΛ. ⁶ AidΛsidΛ ΛPaavora daama darai gΛnoonovi divia Diuusi IbΛadΛ Λgai ΛΛmadu. Tai Λgai gΛnaagacai ñiñio Λma maasi ñiiooquicΛdΛ ismaacΛdΛ maimaatΛcatadai Λgai dai aagai istumaasi aagidi Diuusi. ⁷ VΛΛsicΛdΛ ΛrparΛ baivustaama dan gooca Λgai.

8 Daid Δ Δ Paavora vaica masaadai aitu aim Δ raitai judidíu quiquiuupaigad Δ amu dai maiduaadicuitai gaaagidiña isDiuusi soicai oodami sai c Δ agac Δ ra oidadcana. Tai Δ amoco gia vaavoitu. 9 Damos aa maivaavoitu mai Δ ma duucai g Δ nt Δ at Δ agitua Δ lidityai. Dai sigalnaasi ñioocai idi mamaat Δ tuldaragai vui Δ oodami vuitapi. Amaasi Δ Paavora Δ covai ii dai vaidacai Δ vaavoitudadami Δ mo escueelamu siaaco gamamaat Δ tuldiña Tirano. Dai v Δ as tasai mosvusac Δ ña Tirano vai amaasi Δ Paavora Δ madu Δ gaa anaasi aata-gaiña dai aagaiña Diuusi ñiooquid Δ . 10 Poduucai idui Δ gai goo uumigi dai poduucai v Δ asi Aasia d Δ v Δ ari Δ ra oidadcami ca Δ Diuusi ñiooquid Δ v Δ asi Δ maduga m Δ asi judidíu dai ismaac Δ d Δ mait Δ rjudidíu. 11 Dai Diuusi maa guvucadagai Δ Paavora said Δ iduuna mui naana maasi g Δ arducami. 12 Taid Δ Δ oodami voidacai Δ coococoidad Δ g Δ npañiñituga dai g Δ ntaagiñagi Δ caru ismaac Δ d Δ Δ c Δ d Δ taata Δ gai Δ Paavora tuucugad Δ tai mos Δ gaic Δ d Δ dudueeyi Δ coococoidad Δ dai asta Diaavora t Δ t Δ aañicarud Δ vuvac Δ ña oodamiaiñd Δ ra.

13 Dai Δ amoco judidíu ismaac Δ d Δ mosaipaco ajioopaiña vuvaidimi Diaavora t Δ t Δ aañicarud Δ oodamiaiñd Δ ra vuvaida Δ lidityadai Δ gai Suusi guvucadad Δ c Δ d Δ dai pot Δ t Δ dai Δ judidíu Δ Diaavora t Δ t Δ aañicarud Δ :

—G Δ nt Δ aan Δ i aat Δ m Δ Suusi guvucadad Δ c Δ d Δ Δ gai vaa ismaac Δ d Δ aagaiña Δ Paavora m Δ sai vuvac Δ na —ast Δ t Δ dai.

14 Poduucai ivuaadana cuvaracami c Δ c Δ ali Δ gai Δ rmaamarad Δ Δ mo c Δ ali Isiiquiva t Δ agiducami. Δ gai Δ r Δ mo bait Δ c Δ aacamigad Δ t Δ t Δ aan Δ dami judidíu quiuupaigad Δ ra.

15 Aidasi pot Δ t Δ dai Δ c Δ c Δ ali Δ Diaavora t Δ t Δ aañicarud Δ tai Δ gai aa noragi daid Δ it Δ t Δ dai:

—Maat Δ aan Δ Δ Suusi dai maat Δ sioor Δ Δ r Δ Paavora. ¿Damos aapimo moor Δ ? —ast Δ t Δ dai.

16 Casc Δ d Δ Δ c Δ ali ismaac Δ d Δ viaacatadai Δ Diaavora t Δ t Δ aañicarud Δ void Δ ra Δ ai Δ c Δ c Δ ali dai vaamioma istui isv Δ ascatai dai cavami capiacarai Δ gai taid Δ Δ c Δ c Δ ali maiyuucustugaitai voopoi ami quiyaiñd Δ ra dai saasaquitugai tuutucugad Δ . 17 Dai v Δ asi Efeesi Δ ra oidadcami maí gomaasi judidíu dai ismaac Δ d Δ mait Δ rjudidíu Δ ra casc Δ d Δ v Δ ascatai alia duduaadimu, dai alia siaa duutudaimi Suusi Cristo.

18 Dai muidutai ismaac Δ d Δ vaavoitu dada dai gaaagidimi istumaasi soimaascami ismaac Δ d Δ ivuaadana Δ gai Δ l Δ quioma. 19 Dai muidutai ismaac Δ d Δ Δ r Δ c Δ c Δ daracamicana vaa g Δ nlilivrugai dai v Δ ascatai vuitapi m Δ m Δ ji. Dai gooqui Δ ra Δ situ Δ lilivru nam Δ gad Δ sai aayi par Δ taajucami siento miil piisu. 20 Dai poduucai muidutai t Δ al gomaasi dai muiyap Δ ra maí oodami Diuusi ñiooquid Δ .

21 Cadaivunucai v Δ asi gomaasi taid Δ Δ Paavora Δ p Δ ali isimiagi Masedoniamu dai Acaayamu dai abiaad Δ ra Jerusaleenamu. Daid Δ icaiti:

—Cadaivunucai amui g Δ aagai isimia aan Δ Roomamu Δ ra —ascaiti.

22 Dai caotosacai gooca g Δ aaduñi ismaac Δ d Δ soic Δ ña aa duiñdad Δ ra Masedoniamu Δ gai Δ rTimoteo Δ madu Erastusi, dai Δ gai anaasi vii Aasi Δ ra bai t Δ v Δ pi.

23 Aid Δ alia sisioli Efeesi Δ ra oidadcami Diuusi ñiooquid Δ c Δ d Δ . 24 Δ mo c Δ ali Demetrio t Δ agiducami sisiolitu Δ oodami. Δ gai ivuaadana plaata quiquiuupai aaliducami Δ pa maasi ismaasi Diana quiuupaigad Δ dai Δ raana daasaca Diana. Diana Δ r Δ mo odai uvisi ismaac Δ d Δ siaa duutudai Efeesi Δ ra oidadcami Diuusi duucai. Dai v Δ ascatai ismaac Δ d Δ Δ madu gaaata vuaadana Δ c Δ ali alia mui gamait Δ c Δ ña tumiñsi. 25 Dai Δ gai Δ mpagi v Δ asi g Δ pipiooñiga Δ madu aa ismaac Δ d Δ viaacatadai pomaasi aa duiñdagai Δ ra, daid Δ it Δ t Δ dai:

—Giñaaduñi, c Δ aga maat Δ aapim Δ isalia c Δ agac Δ ra oidaga aat Δ m Δ idi aa duiñdagaic Δ d Δ .

26 Dai c Δ aga n Δ idi aapim Δ dai ca Δ si Δ Paavora gaaagidiña sai idi moono ismaac Δ d Δ ivueeyi oodami mait Δ rdidiusi. Dai poduucai vaavoituldi Δ gai muidutai, maisiuu mos Δ ca tami Efeesi Δ ra oidadcami v Δ asi Aasia d Δ v Δ ari Δ ra oidadcami Δ ra. 27 V Δ asi idi aliasi Δ rduaadimudagai maisiuu mos Δ ca g Δ raa duiñdaga siaa g Δ duuñian tada dai v Δ asi oodami camait Δ gitomu goquiuupaigad Δ g Δ duc Δ d Δ g Δ rduusiga Diana. V Δ asi Aasi Δ ra oidadcami Δ madu v Δ ascatai v Δ asi oidigi daama oidadcami siaa duutudai idi g Δ duc Δ d Δ

gárdiuusiga Diana. Dai sivi siaa gáduñian tada gogáducamigadá goovai —astátdai Demetrio gáaduñi.

²⁸ Dai moscaacacai áoodami gomaasi aliá baacoi dai iññaquimi daidá icaitimi:

—Gáducadá gárdiuusiga Diana, gáducadá —ascaiti.

²⁹ Dai vlassi Efeesiárida oidacami aliá siaa caitimi. Dai vui Gaayo áámadu Aristarco ágai árgooa cácala ismaacada Masedoniárida oidaga dai oiditadai áPaavora. Taidá áoodami cavami gánaagacai távaimacai máaca uucami siaaco gánámpaidiña áoodami. ³⁰ Daidá áPaavora vaquia álditadai dai ñiooquida ágaitadai áoodami dámos ávaavoitudadami maidagito. ³¹ Áámoco ismaacada árdudunucami Áasiárida ismaacada ámiigugada áPaavora ágai ápra ootosi ñiooqui dai daañimi sai maivaacana ámi. ³² Dai ámi siaaco gánámpagi áoodami áámoco iññacai ámo istumaasi vai áa áma maasi dai aliá siaa caiti vlassi oodami dai baitoma vlasscatai mámaatácatadai istuisidá gánámpagi. ³³ Dámos áámoco ismaacada áoodami saagida guucacatadai ágidi áAlejandro astuisidá ámi gánámpagi. Taidá ájudidíu baitáqui cá áAlejandro. Vai ágai ñiooquia ágaitadai cáscada vañigi gánovi sai dodoligiana vlasscatai. ³⁴ Dai áidási maí ágai isAlejandro árdudíu vlasscatai ijiña para goo oora daidá icaiti:

—Gáducadá gárdiuusiga Diana, gáducadá —ascaiti.

³⁵ Ámaasi ámo dunucami ánaasi Efeesiárida oidacami cadodoligitudacai vlasscatai itátdai:

—Giñaaduñi Efeesiárida oidacami, cáaga maata vlassi oidi dáama oidacami isaatáma nuucada goodai moonoo ismaacada távaagiáñdára gá. Ágai ismaacada Diana táágidu. Ágai árgárdiuusiga. Dai nuucada áatáma quiuupaigada ápra. ³⁶ Cáaga maata áapimá istomali ámaadutai máitistutuidi ispotáiyagi ismáitárvavoí vlassi gomaasi, cáscada dodoligivurai. Máitávar istuma váaada mámaicáaga gántágitodagi ápraga. ³⁷ Idi cácala mámaacada váa áapimá mátagááside goovai tomali ámo istumaasi goquiupiañdára dai tomali másigálnaasi ñioocai gárdiuusiga vui. ³⁸ SiáDemetrio áámadu ága áata váadami viaacagi ámo istumaasi ámo oodami vui cáscada oidaga dudunucami síora bai duñiagi gomaasi. Dai cáaga istutuidi isvan cáasagi. Dai ámi dudunucamiárida istutuidi isaipaco gápirá gánvuupadagi. ³⁹ Dai síárama máasicagi ismaacada ágito áapimá ápradaamárida ávar bai duñi áoodami ámpádaragadára. ⁴⁰ Másgártácacagi istuisidá siaa caitimi áatáma sivi máitiipu istumaasi gaaagida áatáma cáscada áliási árdúaadimudagai. Daidá ádudunucami cáaga istutuidi isváama gártuutusagi dai potáiyagi tása áatáma vui baacoi —astátdai ádunucami.

⁴¹ Dai capotáacai ootoi vlasscatai sai noonoígana.

20

¹ Mosugitácai ásisioligai taidá áPaavora ootosi ñiooqui ávaavoitudadami sai gánámpádana sai ágai máquia ágai ñiooqui. Dai gooquiárida coocomitu dai díosagi dai ii áámapácala Masedoniárida. ² Dai gádiviji múiyápara Masedonia dáváárida dai ágidimi ávaavoitudadami ápamu Díuusi ñiooquida dai poduucái sóiquimi sai váamioma cáaga ágidiña Díuusi. Dai ábiaárida Gilisia dáváárida áayi. ³ Dai ánaasi dája váica másadai dai gooquiárida cátsadia ágaitadai ámo váarcuárida dai imia ágaitadai Síriámu, dámos maí isájudidíu cábai dúitadai ñiooqui dai sóobida ágai cáscada ápráli ágai isaa gásiagi dáváárida sáli ápamu Masedoniamu sáli. ⁴⁻⁵ Dámos áámoco ismaacada oiditadai áPaavora baitáqui íji dai Trooásiárida gárnáracatadai. Ágai áSópatera Bereérida oidacami, áámadu Aristarco, dai Segundo, Tesalonicárida oidacami, áámadu Gaayo Deliviárida oidacami, áámadu Timoteo, áámadu Tíquico, dai Trófimo ápra ágai áAsia dáváárida oidacami. ⁶ Cádaivunucai ásiaa duudagai istuigaco gácuádana ápaana

maicopodatudicami tallasai aatama vaarcuara dai Pilipoosiaiñdara iji. Dai bo taama tasaicada aayi aatama agaa Trooasara dai anaasi daraaja aatama cuvaracami tasai.

7 Dai tumiñoco ganmpagi vaavoitudadami dai gaugia agai. Aida aristuigaco tagitoina agai isducatai muu Suusi Cristo curusiaba. Vaida Paavora mamaatutldi Diuusi ñiooquida. Alias gaagaitadai isimiagi agai siaadiqui cascada apiañioocai agai aran tucara uucami. 8 Dai amo vaaqui vaico daama tuutucaviacamara tucaviaco ganmpaidacata dai vaavoitudadami dai muiducata dai cuucudagi. 9 Dai amo galli Eutico tagiducami amo ali quitaagiña daacata dai dai alia tavapi gañiooqui Paavora vaida agalli alia coosimucata dai dai coi dai abiaadara matan gai. Dai aidamasi vañigi agai camuucata dai. 10 Tai otoma tavai Paavora dai cuiqui agalli daama dai coomitu dai potadai agai oodami:

—Maitavar duduaadicuda duaacava —astatadai Paavora.

11 Dai apamu tasai tucavi dai gasaasasi paana dai gauu dai apiañioocai maasico uucami daida ii. 12 Matai ballai agalli duaacami dai alia baiganldacai vii oodami.

13 Tantai aatama baitaqui iji amo vaarcuara Asoonara uucami. Dai ami vana ragai aatama apamu Paavora. Agai aralli isdvlarapi salli imiagi cascada lagi poduucai garaagidi agai. 14 Dai aidasi aayi aatama Asoonara ami daacata dai Paavora dai garalamadu tasai vaarcuara tantai iji Mitiliñiamu. 15 Dai iji aatama abiaadara dai siaadiqui miaanai dagavusai aatama Quiiyosi. Dai gan siaadiqui aayi aatama Samoosara dai Trojiilara gariibasai. Dai gan siaadiqui Mileetara aayi aatama. 16 Alia otoma aiya aliditadai Paavora Jerusaleenara dai ami daaca aliditadai Pentecosteesico sistuidiagi. Amaasi aramo siaa duudagada judidiu. Cascada maitpaliditadai Paavora istavapi daacagi Aasara dai maiaayi Efeesara.

17 Aidasi quiaa Mileetara daacata dai Paavora ootosi agai ñiooqui Efeesara vaavoitudadami baitaguucacamigada sai dadana. 18 Dai aidasi dada agai taida Paavora itadai:

—Canga maata aapima isducatai daacata dai aan vascatai oidacami amadu, aidasi tuucamidara abiaadara divia aan Aasara. 19 Vascara aidasi gansaagida daacata dai aan arpiooñigadacata dai Diuusi. Dai maigaducada giñalidiña aan. Dai alia suacaiña aan naiditai oodami ismaivaavitudai. Dai tomasiaacoga siaaco aimaraiña aan giñsobicaña judidiu cascada alia soimaa taatacana aan. 20 Dai maidagito-cai aagaiña aan vasi istumaasi ismaacada arcagaducami aapima ganvatar. Dai gamamaatutldiña aan vasi oodami vuitapi dai ganquiquiana vasi amaduga masi judidiu dai ismaacada maitarjudidiu. 21 Dai aan ganaagidiña sai gaagai isama duucal gantatagituagi dai camaisoimaa ivuaadagi dai vaavoitudagi isSuusi Cristo arcagacara vuvadami. 22 Sivi imimu aan Jerusaleenamu. Giñootosai Diuusi Ibad. Dai maimaata aan istumaasi iñduñiagi. 23 Moscaasi maata aan istomasiaaco iñsiaaco aimardagi giñaagidiña Diuusi Ibad masai giñmaysa agai Jerusaleenara dai sai alia soimaa taata iñagai aan. 24 Damos aan gia maivuam iñlidi gomaasicada. Aan gia maisoigiñlidi giñtuucugacada. Moscaasi istumaasi argiñvatar arnaatuagi aaduiñdagai ismaacada giñmaa gartaanadamiga Suusi Cristo daida iduñiagi vasi istumaasi giñvii agai ansaid iduuna. Aa duiñdagai ismaacada giñvii agai argaaagidagi cagaducada ñiooqui isDiuusi oigadai vascatai.

25 Casi gaaagidi aan aapima gansaagida idi ñiooqui isDiuusi soicai oodami sai cagacara oidacana dai sivi canga maata aan sai tomali amaadutai aapima camaitiñtagia agai apamu. 26 Cascada anganaagida iñlidi aan sivi sai camaitargiñduñi masmaiimiagi Diuusi amadu masiascada coiyagi. 27 Casi ganaagidi aan maiastocai tomali amo istumaasi mosvasi ganaagidi aan istumaasi ipalidi Diuusi tasmaatcagi daida ivuaadagi. 28 Cascada ganuucadacavurai aapima lagi dai nuucadacavurai

vΛascatai Λvaavoitudadami ΛpΛ Λpan duucaī cañiiru pastuurugadΛ cΛΛga nuucadacana gasosoiga. CΛΛga maatlΛ aapimΛ isDiuusi IbΛadΛ gΛndarai mΛsai nuucadacana Λvaavoitudadami ismaacΛdΛ Λcovai vuvaitu Diuusi cascΛdΛ cΛΛgavΛr mamaatΛtulda. Suusi Cristo Diuusi maradΛ muu dai aasi ΛradΛ Λgai vΛΛtarΛ dai poduucai cΛΛgacΛrΛ vuvaitu saidΛ ΛrΛmo siΛΛgΛmΛ ducamicana. ²⁹ CΛΛga maatlΛ aanΛ sai iñsiΛΛscadΛ imiagi dadimu aa dai siaa duñia agadamu Λgai vaavoidaragadΛ Λpan duucaī sΛΛsΛyi omaligami daivΛi dai maivieeyi cañiiru. ³⁰ Todian duucaī aapimΛ gΛnsaagidaiñdΛrΛ baitΛqui guuquivamu Λmoco dai gamamaatΛtuldiadamu yaatagi baiyoma siismaacΛdΛ Λrvaavoi. Dai poduucai iduunimu Λgai sai oidatucuiña aa daidΛ ΛrmamaatΛrdamigadΛcana. ³¹ GΛnnuucadacavurai tudu. GΛntagitovurai aapimΛ iñsaanΛ aitu vaica uumigi gΛnmaacaitai ñiooqui tasΛrΛ dai tucarΛ. Maidagitocai gΛnmaacaiña aanΛ ñiooqui vΛascatai ΛΛmadutai dai suaacaiña aanΛ aapimΛcΛdΛ.

³² Sivi giñaaduñi gΛnviaamu aanΛ Diuusi ΛΛmadu vai Λgai gΛnnuucadacana dai Diuusi ñiooquidΛ ΛΛmadu ΛpΛ ismaacΛdΛ gΛraagidi isgΛroigadai Diuusi. Idi vaa ñiooqui guvucadaliga dai ΛgaicΛdΛ sioma cΛΛga Λgidi aapimΛ Diuusi. Dai ΛgaicΛdΛ ΛpΛ viaa aatΛmΛ mui naana maasi cΛcΛΛgaducami ismaacΛdΛ maacai Diuusi Λgai ismaacΛdΛ Λcovai vuvaidi Λgai. ³³ AidΛsi gΛnΛΛmadu aimΛraiña aanΛ maitataanΛiña aanΛ tumiñsi tomali yuucusi. ³⁴ Baiyoma cΛΛga maatlΛ aapimΛ iñsaanΛ Λgi gaaata vuaadana dai gaagaiña istumaasi tΛgito aanΛ giñvΛΛtarΛ dai ismaacΛdΛ giñΛΛmadu ajioopaiña ΛpΛ. ³⁵ VΛascΛrΛ gΛnmamaatΛtuldiña aanΛ ispoduucai gΛagagai isgaaata vuaadagi dai soicΛdagi soituutuigami. VΛascΛrΛ avΛr tΛtΛgitoda istumaasi caiti Suusi Cristo: “Sioma baigΛΛlidiña ismaacΛdΛ gamaacai siismaacΛdΛ bΛΛjΛi mastumaasi oidi”, ascaiti Suusi Cristo —astΛtdai Paavora.

³⁶ Mosaagacai ΛPaavora gomaasi gΛtootonacΛdΛ cΛquiva vΛascatai ΛΛmadu dai gamamagi. ³⁷ Dai vΛascatai suaañimi dai cocomituquimi dai uusupigaimi diosaidacai. ³⁸ Dai aliΛ soigΛnΛli potΛdacai ΛPaavora sai camainΛijada Λgai vaamioma. Dai oí asta siaaco cΛΛca Λvaarcu.

21

¹ Dai anaasi viaacai Λvaavoitudadami tΛΛtasai aatΛmΛ vaarcuΛrΛ dai sΛΛli iji Coosiamu. Dai siaadiqui iji aatΛmΛ Roodasiamu dai abiaadΛrΛ Paataramu. ² PaatarΛrΛ tΛΛ aatΛmΛ Λmai vaarcu Penisiamaco imΛdami tatai agiΛrΛ tΛΛtasai aatΛmΛ dai iji. ³ Dai dΛgavusai aatΛmΛ ΛmapΛcΛrΛ siaadΛrΛ maasi Sipiliamu, Sipili ΛrΛmapΛcΛrΛ siaaco sicolimadi suudagi. Dai dΛgavusai aatΛmΛ tai Sipili oogisa padΛrΛ vii. Dai apiaiimΛi aatΛmΛ SiiliarΛ uucami. Tiiroana viaa agaitadai istumaasi cusuvuti Λvaarcu cascΛdΛ ami aayi Λgai. ⁴ TΛtai anaasi tΛapapai aatΛmΛ dai tΛΛ Λmoco vaavoitudadami. Dai anaasi vii aatΛmΛ cuvaracami tasai. Tai Diuusi IbΛadΛ ñiooqui Λvaavoitudadami tai Λgai potΛtdai ΛPaavora sai maitΛagagai isimia Λgai Jerusaleenamu. ⁵ Dai mosaΛcai cuvaracami tasai iji aatΛmΛ. Tai vΛasi Λvaavoitudadami dai ooñigadΛ dai maamaradΛ gΛroi gΛΛ suudagi ugidiΛrΛ uucami dai anaasi ooratana gΛrtootonacΛdΛ guuquiva aatΛmΛ dai gamamagi. ⁶ Amaasi coocomitu aatΛmΛ Λvaavoitudadami dai diosagi dai tΛΛtasai aatΛmΛ vaarcuΛrΛ tai Λgai iji gΛnquiiquiamu.

⁷ Dai TiiroaiñdΛrΛ apiaiimΛi aatΛmΛ vaarcuΛrΛ TolemaidΛrΛ uucami dai ami tΛapapai aatΛmΛ dai viaatuli gΛraaduñi dai anaasi daraaja Λmo tasai Λgai ΛΛmadu. ⁸ Dai siaadiqui Paavora ΛΛmadu aatΛmΛ ismaacΛdΛ oiditadai iji abiaadΛrΛ dai aayi SesareerΛ. Dai ami iji Piili quiidiamu Λgai ΛrΛmoco ismaacΛdΛ gaaagidiña Diuusi ñiooquidΛ. Dai Λgai ΛrΛmoco tatacogiadami ΛcuvaracamiaiñdΛrΛ ΛpΛ. TΛtai anaasi vii aatΛmΛ Λgai ΛΛmadu. ⁹ DaidΛ ΛPiili maamaracatadi maacova ooqui. Dai Λgai maiquiaa arcuucunacami. DaidΛ Λooqui aagaiña istumaasi aagidiña Diuusi. ¹⁰ Cadaraajatadai aatΛmΛ chiΛΛqui tasai tai ami divia Λmo cΛΛli Agavo tΛΛgiducami. Λgai JudeeaiñdΛrΛ divia dai Λgai aagai

istumaasi aagidiña Diuusi. ¹¹ Dai ḷgai bai Paavora givuradḷ dai ḷcadḷ vuupu gḷḷḷcaso dai gḷnoonovi daidḷ itai:

—Pocaiti Diuusi Ibḷadḷ sai Jerusaleenḷḷḷ ḷjudidíu aduucai vulia agai idi givurai tuidacami dai tḷḷgida agai ismaacḷadḷ maitḷḷjudidíu —ascaiti ḷAgavo.

¹² Dai moscaḷcai aatḷmḷ ḷḷmadu Sesareeḷḷḷ oidacami gomaasi vḷḷscatai daañimi aatḷmḷ ḷPaavora sai maiimḷna Jerusaleenamu. ¹³ Dḷmos ḷPaavora gḷraa noragi dai povai gḷrtḷḷadai:

—¿Tuimḷsi suaanḷi dai soigḷñḷḷiatudai? ¿Ducatai ipḷlidi aapimḷ isḷma duucai giñḷḷgitoituldagi? Mḷsiñḷvuliagi isgiñḷmuaagi ḷḷpḷ Jerusaleenḷḷḷ gaaagiditai aanḷ isSuusi Cristo ḷrcḷḷgacḷḷḷ vuviadami. Aanḷ gia maivuam iñḷlidi —ascaiti ḷPaavora.

¹⁴ Aidḷsi tḷḷ aatḷmḷ ismaitistui isḷma duucai ḷgitoituldagi dagito aatḷmḷ daidḷ icaiti:

—ḷpḷduuna istumaasi ipḷliadagi Diuusi —caiti aatḷmḷ.

¹⁵ Cadaivunucai chiḷḷqui tasai bai gḷrdui aatḷmḷ dai iji Jerusaleenamu. ¹⁶ Tai gḷroí ḷḷmoco vaavoitudadami Sesareeaiñḷḷḷḷ. Dai ḷmaadutai ḷgai ḷḷḷmo cḷḷḷi Nasooñi tḷḷgiducami. ḷgai ḷrSipiliḷḷḷḷ oidacami dai ḷḷqui abiaadḷḷḷ ḷrvaavoitudadami. Dai ḷgai quiidiḷḷḷḷ viiya ragaitadai aatḷmḷ.

¹⁷ Aidḷsi aayi aatḷmḷ Jerusaleenḷḷḷ gḷraaduñi baigḷḷḷliaracḷadḷ gḷrviaatuli. ¹⁸ Siaadiqui Paavora gḷroí aidḷsi dividamu aatḷmḷ Jacovo. Ami daraajatadai vḷḷsi baitḷguucacamigadḷ ḷvaavoitudadami ḷḷpḷ. ¹⁹ Taidḷ ḷPaavora viaatuli dai aagidi vḷḷsi istumaasi idui ḷgai Diuusi guvucadadḷcadḷ ismaacḷadḷ maitḷḷjudidíu saagida. ²⁰ Dai aidḷsi caḷ ḷgai gomaasi cḷḷga ñiioocai Diuusi vḷḷtarḷ. Tai amaasi ḷbaitḷguucacami potḷḷadai ḷPaavora:

—Gḷraduñi, dḷmos cḷḷga maata aapi siḷḷquidu vaavoitudadami judidíu saagida dai vḷḷscatai pocaiti sai aliḷsi gḷaagai isvḷḷsi vaavoitudadami apiaḷḷḷgiadagi vḷḷsi Moseesacaru sḷḷlicamigadḷ. ²¹ Dai ḷḷmo oodami aspocaitiña pḷsai aapi mamaatḷtuldi vḷḷsi judidíu ismaacḷadḷ sibḷaco oidaga sai maiḷḷgidiña Moseesacaru sḷḷlicamigadḷ, dai poviapḷs caitiña ḷḷpḷ sai maitḷaagai isiquiacadagi gḷnmaamara cḷcḷḷi tuutucugadḷ, tomali maiḷḷgidiña gḷrviituldaraga. ²² ¿Istumaasi ḷpḷduuñimu? Mosmaatḷmḷ ḷoodami iscadivia aapi dai gḷḷḷmpaidamu ḷgai dai maataca ḷliadamu isducatai gamamaatḷtuldiña aapi. ²³ Sivi mosgḷaagidamu aatḷmḷ istumaasi gḷaagai pḷsiduñiagi. Tanai daraaja gḷraaduñi saagida maacova cḷcḷḷi ismaacḷadḷ bai dui ḷmo ñiiooqui Diuusi ḷḷmadu dai maiquiaa naatocai idui. ²⁴ Vaidacaiñi aapi judidíu quiuupaigadḷamu daidḷ iduñi istumaasi gḷaagai isiduñiagi siḷḷscadḷ bai duñiagi ḷmo istumaasi Diuusi ḷḷmadu poduucai isduucai gḷrmaatḷtuli Moseesacaru dai gaaata iñḷamḷquida aapi ḷgai vḷḷtarḷ quiuupiarḷ. Dai gooquiḷḷḷḷ casi iduucai gomaasi casi istutuidi ḷgai isiicagi gḷncuucupa poduucai tasduucai ivueeyi aatḷmḷ. Dai casi iduucai aapi gomaasi maatḷmu vḷḷscatai ismaitḷrvaavoi mḷscaiti gḷḷḷidi, baiyoma mosaapi ḷḷpḷ ḷḷgida mamaatḷtuldaragadḷ Moseesacaru. ²⁵ Moscaooji aatḷmḷ ḷmo oojai ḷvaavoitudadami ismaacḷadḷ maitḷḷjudidíu dai poduucai ooji aatḷmḷ sai camaivuam ḷḷḷlidiña mamaatḷtuldaragadḷcadḷ Moseesacaru tomali judidíu viituldaragadḷcadḷ, dai sai maicuaadana ḷḷpḷ baabaidi ismaacḷadḷ gḷdadasdi uuvisi ismaacḷadḷ siaa duutudai oodami Diuusi duucai, tomali ḷḷradḷ, dai tomali ḷmo cḷisi baabiadḷ baimuadḷ ismaacḷadḷ gḷcueeyi dai sai maigoogosi gḷnducamicana —astḷḷadai ḷbaitḷguucacami ḷPaavora.

²⁶ Taidḷ ḷPaavora vaidacai ḷmaacova cḷcḷḷi judidíu quiuupaigadḷamu dai siaadiqui Paavora ḷḷmadu ḷgaa maacova idui istumaasi gḷaagaitadai siduñiagi siḷḷscadḷ bai duñiagi ḷmo istumaasi Diuusi ḷḷmadu. Dai gooquiḷḷḷḷ vaa Paavora ḷgḷḷ quiuupaigadḷḷḷ judidíu dai aagida agai ḷḷaanḷdami ḷgḷḷ quiuupaigadḷḷḷ judidíu istuigaco naatocai

iduñia agai ismaacada bai dui agai Diuusi amadu, dai amaasi vuaapa agai agai apaa amadutai istumaasi daasda agai Diuusi.

²⁷ Dai cayoga aca cuvaracami tasai tai amoco judiduu Aasia davariala oidacami taa Paavora agaa quiuupaigadala judiduu dai sisiolitu vasi oodami dai bai Paavora. ²⁸ Dai iijna daida icaitimi:

—Aapima judiduu, garsoñavurai. Idi araaali ismaacada aipaco aimaraiña dai vui ñioocaiña judiduu dai mamaatutudaragada Mosesacaru dai idi judiduu quiuupaigada vui apaa dai sivi asta vaapai goovai aa oodami ismaacada maitarjudiduu agaa quiuupaigadala judiduu dai poduucai maisiaa duutuli idi quiupai siaaco siaa duutudai judiduu Diuusi —ascaiti a judiduu.

²⁹ A judiduu Aasia davariala oidacami Jerusaleenala naiditadai Paavora vaasquioma Tróximo amadu. Tróximo arEfeesiala oidacami. A judiduu Aasia davariala oidacami poliditadai is Paavora vaidacai cascada pocaiti.

³⁰ Tai vasi oidacami sisioli dai voopoigitai dada ami dai bai Paavora dai tavaimacai quidigamu dai otoma cuu cuucuparagada quiupai. ³¹ Dai camuaa agaitadai sai amadutai agidi agaa taaanadamigada sandaaru sai vasi Jerusaleenala oidacami siaa caiti. ³² Tai agai otoma vaidacai gasandaaruga amadu ataaanadami dai voopoigitai tapai ami siaaco daraajatadai oodami. Dai aidasida oodami taa agaa taaanadami amadu sandaarugada camaigaa vaamioma Paavora. ³³ Taida agaa taaanadami maa dai maisapicami bai Paavora dai gatajai masai vurana gooca cadeenacada dai gooquiala gatacakai sioga agai dai astuma dui. ³⁴ Vaida oodami alia sisiocai dai amoco aagai amo istumaasi vai aa ama maasi dai poduucai maitistutuidi agaa taaanadami iscaacagi dai matiagi astuma siadui cascada tajai agai gasandaaruga sai baacaiña Paavora madana siaaco oidaga agai. ³⁵⁻³⁶ Dai mosacai tsadicarudala sandaaru quida, alia muidutugaitai oodami dai baiya agai Paavora dai iñaquimi daida icaitimi:

—Muaavurai, muaavurai —ascaitimi vascatai.

Cascada sandaaru viaacatadai ismootiadagi Paavora sai maibana agaa.

³⁷ Dai aidamasi cavaasa agaitadai Paavora tuucavi agai itadai agaa taaanadamigada sandaaru:

—¿Giñmaquiagipasi oigaragai isñioquia aana? —astadai Paavora.

Taida taaanadami itadai:

—¿Ñioocaipasi aapi giliego? ³⁸ ¿Aida gia aapi maitaraaali Ejiipitala oidacada ismaacada amquioma gaagacai cocoda dudunucami dai gooquiala vaidacai maaco miil gacoodacami oidigamu? —astadai agaa taaanadami.

³⁹ Taida Paavora itadai:

—Aana arjuduu. Tarsala vuusaicami aana dai anaasi aroidacami. Agai armapalala gaducami Silisia davariala. Damos giñmacañi oigaragai nai ñiooquida aana goodami —astadai Paavora.

⁴⁰ Taida agaa taaanadami maa oigaragai. Taida Paavora calquiva tsadicariala. Dai vañigi ganovi sai dodoligiana vascatai. Dai aidasi cadodoli vii agai taida Paavora ñioo evreocada daida itadai:

22

¹ —Giñaaduñi, caacavurai aapima istumaasi ganaagida iñagai aana dai poduucai giñsoiña iñagai —astadai Paavora.

² Dai mosacai oodami isñiooquidi agai evreocada vaamioma dodoli vii taida Paavora itadai:

³ —Aana arjuduu. Tarsala vuusaicami aana. Agai armapalala Silisia. Damos tanai Jerusaleenala gaa aana. Gamalieli argiñmamaatutudiamicatadai. Agai cala salli giñmaatutuli sallicamigada garlaqui aduñicaru. Dai aana vascala giñaajagali isiduñiagi

vΛasi giñgυvucadacΛdΛ istumaasi ipalidi Diuusi, poduucai isducatai gΛnaajagΛi aapimΛ siduñiagi sivi. ⁴ AanΛ Λquiomα aliΛ soi vυaadana vΛascatai ismaacΛdΛ vaavoitudai is-Suusi Cristo arcΛagacΛrΛ vυviadami. Dai coodaiña aanΛ Λmoco dai aa vυuyiña aanΛ dai vυpuraiña cadeenacΛdΛ dai maamaisapaiña vΛasi Λmaduga mΛasi ooqui dai cΛcΛli. ⁵ Dai cΛga maatΛ ΛbaitΛcΛaacamigadΛ papaali judidíu dai vΛasi Λdudunucami quiuupiΛrΛ dai Λgai ΛrnΛijadami isΛgai vaa giñmaa oojai gΛraaduñi judidíu DamascΛrΛ oidacami vΛatarΛ. ΛoojiΛrΛ giñmaa Λgai oigaragai ansai imΛna Damascamu dai gaagana vaavoitudadami dai vυaapa iñagaitadai aanΛ tanai JerusaleenΛrΛ mΛsai soimaa taatatuldana.

⁶ Mosimaitadai aanΛ dai camiaadimi DamascΛrΛ dai cayoga danduucu tai todian duucai giñsicoli vΛpΛdolian dui Λmo gΛΛ cuudagi tΛvaagiaiñdΛrΛ. ⁷ Antai aanΛ dΛvΛΛrapi gΛi dai cai aanΛ Λmo ñiooqui vai povaiñtatΛdai: “Saulo, Saulo, ¿tuipΛsi soi giñvueeyi?” iñtatΛdai Λñiooqui. ⁸ Antai tΛcacai aanΛ daidΛ itΛtΛdai: “¿PoorΛ aapi?” Tai Λgai povaiñtatΛdai: “AanΛ anΛrSuusi NasareetΛrΛ oidacami Λgai vaa ismaacΛdΛ soi vυeeyi aapi”, iñtatΛdai ΛtΛaanΛdami. ⁹ Λgai ismaacΛdΛ giñΛmadu iimaitadai tΛΛ Λcuudagi dai aliΛ duduaadimu dΛmos maimaatΛ cai Λgai Λñiooqui ismaacΛdΛ giñaagidi Λgai. ¹⁰ Antai aanΛ potΛi: “¿Tumaa duuna aanΛ?” TaidΛ ΛtΛaanΛdami ipiñtatΛdai: “Vañigiñi dai apiaimΛda Damascamu siami gΛaagidamu aa vΛasi pΛstumaasi viaa siduñiagi”, iñtatΛdai. ¹¹ DaidΛ ΛgΛΛ cuudagicΛdΛ mainΛadatai vii aanΛ cascΛdΛ giñaaduñi viaacatadai isgiñnoviana bΛΛcaticagi DamascΛrΛ uucami.

¹² Dai ami oidacatadai Λmo cΛli Ananiiasi tΛΛgiducami. Λgai ΛrΛmo cΛli ismaacΛdΛ cΛga Λgidi Moseesacaru mamaatΛtuldaragadΛ. Dai vΛasi Λjudidíu ismaacΛdΛ DamascΛrΛ oidacatadai aliΛ cΛga ñioocaiña Λgai vΛatarΛ. ¹³ Ananiiasi divia dai giñnΛida agai. Dai mosaayi dai povaiñtatΛdai: “Giñaduñi Saulo casi istutuidi aapi isnaaadagi Λpamu”, mospotΛi Λgai antai otoma nΛnΛava aanΛ dai tΛΛ ΛcΛli ismaacΛdΛ giñaagiditadai. ¹⁴ Tai Λgai povaiñtatΛdai: “Λgai vaa Diuusi ismaacΛdΛ siaa duutuli gΛrΛΛqui aaduñicarΛ Λqui abiaadΛrΛ Λcovai gΛvυusaitu aapi pΛsai maatΛcana istumaasi Λgai iduñia Λlidi tanai oidigi daama, dai pΛsai nΛidana ΛpΛ Λgai ismaacΛdΛ tomali Λmo imidagai maisoimaasi idui, dai pΛsai cΛcΛna ΛpΛ isΛgai vaa gΛñiooqui. ¹⁵ Dai sivi catΛΛ aapi dai cacaΛ dai sivi cΛga ñiooquimu aapi Λgai vΛatarΛ vΛasi oodami vuitapi dai aagidamu aapi pΛstuma tΛΛ dai pΛstuma caí. ¹⁶ ¿Dai sivi tΛtumaa nΛnΛra aatΛmΛ? CΛquivañi dai vaavoituda Suusi Cristo vai Λgai gΛoigaldana gΛsoimaascamiga nai gΛvacuanana”, iñtatΛdai ΛcΛli.

¹⁷ Dai aidΛsi divia aanΛ tami JerusaleenΛrΛ ii aanΛ quiuupiamu dai gamamagi tai ami Diuusi giñtΛagi Λmo istumaasi. ¹⁸ TΛΛ aanΛ ΛtΛaanΛdami Suusi vaidΛ ipiñtatΛdai: “SiΛascadΛ cΛga ñiooquia aapi aanΛ giñvΛatarΛ tanai JerusaleenΛrΛ maivaavoituda agai Λoodami cascΛdΛ otoma cavami gΛaagacai vυusai tanai JerusaleenaiñdΛrΛ”, iñtatΛdai ΛtΛaanΛdami Suusi Cristo. ¹⁹ Antai aanΛ potΛtΛdai: “Dañi tΛaanΛdami cΛga maatΛ Λgai iñsaanΛ vΛasi quiquiuupaigadΛana judidíu aimΛraiña dai maamaisapicami vuudana ismaacΛdΛ gΛvaavoitudai dai gΛvaiña aanΛ. ²⁰ Dai aidΛmΛsi mumueeyi gΛñiooquituldiadamiga Tiivañi Λgai ismaacΛdΛ cΛga ñioocaiña aapi gΛvΛatarΛ aanΛ ΛpΛ ami daacatadai dai bai aagaitadai aanΛ mΛsmuaagi dai asta nuucada aanΛ sosoadΛ Λgai ismaacΛdΛ mumueeyitadai”, antΛtΛdai aanΛ. ²¹ DΛmos ΛtΛaanΛdami povaiñtatΛdai: “Imiñi aapi gΛootosana iñagai aanΛ mΛΛcasi ismaacΛdΛ maitΛrjudidíu saagida”, iñtatΛdai ΛtΛaanΛdami —astΛtΛdai ΛPaavora.

²² CΛga caΛcatadai Λoodami asta aagacai Λgai isDiuusi ootosa agai ismaacΛdΛ maitΛrjudidíu saagida taida gΛnaagacai ijiñna daidΛ icaitimi:

—Muaavurai gocΛli. SiomΛ arcΛgai ismaoidaca goovai —ascaiti Λoodami.

²³ Dai ali^Λ baacoicatadai ^Λgai casc^ΛΔ api^Λaiñacai dai t^Λcavi susuligai g^Λnvaapasaraga dai t^Λcavi daitudai d^Λv^ΛΛrai. ²⁴ Taid^Λ ^Λg^ΛΔ t^Λaan^Λdamigad^Λ sandaaru gat^Λjai m^Λsai tuucavi vaasana ^ΛPaavora dai g^Λicarsana sai ñioocana dai aagana istuisid^Λ vui baacoi ^Λoodami. ²⁵ D^Λmos aid^Λsi cavuracatadai ^Λgai dai g^Λicarsa agaitadai taid^Λ ^ΛPaavora it^ΛΔdai ^Λmai t^Λaan^Λdamigad^Λ ^Λsandaaru ismaac^ΛΔ ami c^Λaacatadai:

—Viaam^Λsi aapim^Λ s^ΛΔlicami isg^Λicarsagi ^Λmo romano dai tomali mait^Λcacacai dudunucami^Λr^Λ istuma dui —ast^ΛΔdai ^ΛPaavora.

²⁶ Dai mosca^Λcacai ^Λt^Λaan^Λdami gomaasi ii dai m^ΛΔ aagidi ^Λg^ΛΔ t^Λaan^Λdami daid^Λ it^ΛΔdai:

—G^Λnuucadacañi gomaasic^ΛΔ ismaac^ΛΔ iduñia agai. Idi c^ΛΔliava ^Λrromano —ast^ΛΔdai.

²⁷ Taid^Λ ^Λg^ΛΔ t^Λaan^Λdami divia siaaco daacatadai ^ΛPaavora daid^Λ it^ΛΔdai:

—¿Vaavoisi si^Λrromano aapi? —ast^ΛΔdai ^Λg^ΛΔ t^Λaan^Λdami.

Taid^Λ ^ΛPaavora it^ΛΔdai:

—Aj^Λ —ast^ΛΔdai ^ΛPaavora.

²⁸ Taid^Λ ^Λg^ΛΔ t^Λaan^Λdami pot^ΛΔdai:

—Gaa nam^Λqui aan^Λ mui tumiñsi dai romanutu —ast^ΛΔdai ^Λg^ΛΔ t^Λaan^Λdami.

Taid^Λ ^ΛPaavora aa noragi daid^Λ it^ΛΔdai:

—Aan^Λ gia ^Λrromamano giñ^ΔΔΔ —ast^ΛΔdai ^ΛPaavora.

²⁹ Gomaasic^ΛΔ ^Λgai ismaac^ΛΔ g^Λicarsa agaitadai ^ΛPaavora dagito dai maigovioma iji. Dai camaata^Λcai ^Λg^ΛΔ t^Λaan^Λdami isvuu ^Λmo c^ΛΔli ismaac^ΛΔ ^Λrromano ali^Λ duaadimu.

³⁰ Siaadiqui ^Λg^ΛΔ t^Λaan^Λdami c^ΛΔga maataca ^Λlidadai istuc^ΛΔ g^Λpi^Λr^Λ vuupai ^Λjudidíu ^ΛPaavora casc^ΛΔ uupai cadeena ismaac^ΛΔ ^Λc^ΛΔ vuracatadai dai t^Λjai ^Λbait^Λguucacamigad^Λ papaali judidíu ^ΛΔmadu v^ΛΔsi ismaac^ΛΔ vaamioma t^Λaan^Λ sai g^Λn^Λmpaidana dai vuusaitu ^ΛPaavora dai v^ΛΔscatai vuitapi c^Λi.

23

¹ Taid^Λ ^ΛPaavora vui n^Λn^Λava v^ΛΔsi ^Λbait^Λguucacami ismaac^ΛΔ g^Λn^Λmpagi daid^Λ it^ΛΔdai:

—Giñaaduñi, ^ΛΔqui abiaad^Λr^Λ oidaga aan^Λ dai c^ΛΔga ivueeyi Diuusi vuitapi asta sivi uucami casc^ΛΔ c^ΛΔga bai tadaga giñib^Λdaga —ast^ΛΔdai ^ΛPaavora.

² Taid^Λ ^ΛAnaniiasi ismaac^ΛΔ ^Λbait^Λc^Λaacamigad^Λ papaali judidíu t^Λjai ^Λgai ismaac^ΛΔ miaad^Λrioma guucacatadai ^ΛPaavora sai t^Λñiana g^ΛΔg^Λana. ³ D^Λmos ^ΛPaavora it^ΛΔdai:

—Diuusi soimaasi g^Λtaatatuldamu aapi. Aapi aagai ^Λmo istumaasi dai ^Λma maasi ivueeyi. Mosdaja aapi dai n^Λida agai isbai maic^ΛΔga idui aan^Λ isducatai aagai Moseesacaru s^ΛΔlicamigad^Λr^Λ dai v^ΛΔsc^Λr^Λ gata^Λan^Λ aapi m^Λsaid^Λ giñg^ΛΔg^Λana dai gomaasi daidarsi s^ΛΔlicami^Λr^Λ —ast^ΛΔdai ^ΛPaavora.

⁴ Tai ^Λgai ismaac^ΛΔ ami guucacatadai pot^ΛΔdai:

—¿Ducatai vui ñioocai aapi bait^Λc^Λaacamigad^Λ papaali ismaac^ΛΔ ivueeyi Diuusi aa duiñdad^Λ? —ast^ΛΔdai.

⁵ Taid^Λ ^ΛPaavora pot^ΛΔdai:

—Giñaaduñi, maimaat^Λcatadai aan^Λ isgoovai ^Λbait^Λc^Λaacamigad^Λ papaali judidíu mospocaiti Diuusi ñiooquid^Λr^Λ: “Maitav^Λr vui ñioocada g^Λndudunucamiga”, caiti Diuusi —ast^ΛΔdai ^ΛPaavora.

⁶ Daid^Λ ^ΛPaavora maata t^ΛΔ is^ΛΔmoco ^Λdudunucami ^Λrsaduseo dai aa ^Λrfariseo, dai g^Λg^Λr^Λ ñioo daid^Λ it^Λi:

—Giñaaduñi, aan^Λ ^Λrfariseo aan^Λ vaavoitudai fariseo vaavoidaragad^Λ casc^ΛΔ. Dai giñ^ΔΔΔ ^Λrfariseo. Dai aan^Λ vaavoitudai coidad^Λ duaacarad^Λ casc^ΛΔ giñvuaa aapim^Λ tanai dai vaama giñc^Λi —ast^ΛΔdai ^ΛPaavora.

⁷ Aidasi potai agai afariseo amadu asaduseo lagi ganvupui ñiooquimi. ⁸ Asaduseo pocaiti sai maioidaga duaacaragai, dai maitiipu Diuusi talaañicarudai dai ismaiibadaga oodami. Damos afariseo vaavoitudai vasi gomaasi cascada amoco aagai amo istumaasi vai aa ama maasi. ⁹ Dai vascatai iñacai. Tai guuquiva amoco maatatuldiadami Diuusi samicamigada ismaacada vaavoitudai agai vaa vaavoidaragai ismaacada vaavoitudai afariseo, daida icaiti.

—Idi calli maitarsoimaasi iducami siarvaavoi isñiooqui amo Diuusi talaañicarudai isamo ibada arpa maitarcagagai tasvuidara vatacagi Diuusi —ascaiti amamaatatuldiadami Diuusi samicamigada.

¹⁰ Dai idi aatagiara alia baacoicatadai oodami cascada agaa tlaanadamigada sandaaru alia duaadicuitadai masoi duñiagi aPaavora, cascada ootosi agai ñiooqui sandaaru sai dadana dai vuusaidana aPaavora oodami saagidaiñdara dai balaicaiña apamu sandaaru quiidiamu.

¹¹ Siaadiqui tucara divia Diuusi dai sonuana caquiva aPaavora dai potatadai:

—Maitiduaadicuda Paavora poduucai pasduucai calga ñioo aapi ana giñvatarata nai Jerusaleenara poduucai arpa pañiooquia agai Roomara —astatadai Diuusi.

¹² Siaadiqui amoco judidíu bai dui ñiooqui dai muaa agai aPaavora. Dai poduucai bai dui sai maidaca agai cuaadagai tomali suudagi asta silascada muaa aPaavora sai Diuusi gaggavia agai ismaipoduña agai. ¹³ Acacalli ismaacada poduucai bai dui arvaamioma isgoo coobai. ¹⁴ Dai agai iji siaaco daraajatadai abaitaguucacamigada papaali amadu aa talaanadamigada judidíu daida itatadai:

—Cabai dui aatama tasai maidaca ragai cuaadagai asta tasilascada muaa aPaavora sai Diuusi gargagana asmaipoduñiagi. ¹⁵ Daidi sivi apima amadu aa ismaacada arvaamioma talaanadamigada judidíu aagidavurai agaa tlaanadamigada romamano sai baigovai vaaapana Paavora dai poviavar tada masai vaamioma calga maataca agai istuma dui agai. Taitai aatama soobidaca ragai maiquia ana taitai muaa ragai —astatadai acacalli.

¹⁶ Damos amarada Paavora silagida maí gomaasi dai ii sandaaru quiidiamu dai aagida agai aPaavora. ¹⁷ Taidai aPaavora vai amo sandaaru tlaanadamigada daida itatadai:

—Vaidacaiña idi ali galli malca siaaco daja agaa tlaanadami aagidasa agai goovai amo ñiooqui —astatadai aPaavora.

¹⁸ Taidai tlaanadami vaidacai siaaco daacatadai agaa tlaanadami daida itatadai:

—Paavora maisapicada giñaagidi ansai gvuapidana idi ali galli gaagidasa alidi goovai amo ñiooqui —astatadai.

¹⁹ Taidai agaa tlaanadami noviaiñdara bai ali galli dai covai vaidacai daida itatadai:

—¿Tumaasi giñaagida alidi aapi? —astatadai agaa tlaanadami.

²⁰ Taidai ali galli itatadai:

—Ajudidíu cabai dui sai gaagida agai pasai sioroco balaicaiña goPaavora malca siaaco daraaja talaanadamigada judidíu sai sioma calga maataca agai istuma dui agai.

²¹ Damos maitivaavoituda. Vaamioma isgoo coobai cacalli assoobidaca agai voiyara dai maiquia ana sai muaa agai dai poduucai bai dui sai maidaca agai cuaadagai tomali suudagi asta silascada muaa sai Diuusi gaggavia agai ismaipoduña agai. Dai sivi cabai ganduuduna dai mosnara istaiya aapi —astatadai ali galli.

²² Taidai agaa tlaanadami diosagi ali galli dai potatadai sai maiaagidiña tomali amaadutai iscaaagidi gomaasi.

²³ Taidai agaa tlaanadami vaí gooca sandaaru talaanadamigada dai taji sai bai duuna gooca sientu sandaaru gantataracada ajioopadami, dai vaicoobai dan baivustaama sandaaru caapayu daama ajioopadami, dai goo sientu sandaaru ismaacada vuu ajioopai

lalansa sai iimana amadu Paavora Sesareamu aid tucar tustaamar. ²⁴ Dai gatjai lar sai bai duuna caapayu sai daitugaiña Paavora dai tjai lar sai cagaducami tagidana gaa dunucami Pailisi. ²⁵ Dai gaicada ootoi amo oojai dai oojilar itatadai:

²⁶ “Gaa dunucami Pailisi, ana rCaudio Liisiasi dai ana aliasi siaa gaduutudai dai gaviaatuldi. ²⁷ Ajudidu camaisapicami bai idi cali dai muaa agaitadai antai mai ana isgoovai rromano cascada otoma ii ana amadu ginsandaaruga dai maa soi. ²⁸ Damos ana maataca inlidadai mastuucada gpiara vuupai cascada vaidacai ana dudunucamigada judiduu ampaidaragadamu, ²⁹ dai mosotoma mai ana masai gpiara vuupai maivaavoitudaitai goovai viituldaragada, dai mosmaitiipucata dai istu-isi muaagi tomali istuisi maisagi. ³⁰ Damos mai ana isajudiduu cabai du dai muaa agai cascada antotoma gootosi, dai caagidi ana lar agai ismaacada gpiara vuupai sai gaamu iimana dai gaagidana istuma viaaca agai goPaavora vui. Moscaasi”, astatadai oojilar.

³¹ Taida sandaaru bai Paavora tucar poduucai masduucai aagidi dai bacai Antipatrisilar uucami. ³² Siaadiqui sandaaru gantaataracada ajioopadami pamu dada ganquilar daida caapayu daama imacada apiavaidaticatadai Paavora. ³³ Dai acai Sesareara maa oojai adunucami dai bo tagi Paavora lar. ³⁴ Taida adunucami laraga nanidi oojai dai gooquilar tacacai Paavora saaco oidacami, dai camaatacai isilarSiliisilar oidacami ³⁵ potatadai:

—Gaacamu ana silascada dadiagi agai ismaacada gpiara gvuuapai —astatadai adunucami.

Dai gatjai masai nuucadacana gaa raí Eroodasi quidiilar.

24

¹ Bo taama tasaicada ami divia Ananiiasi agai rbaitacacamigada papaali judiduu. Dai amadu imatadai lar amoco ajudiduu baitaguucacamigada dai mai ismaacada rñiooquituldiadami agai Tértulo tagidu. Dai vascatai vuidara guuquiva gaa taaandami dai gpiara vuaaja agai Paavora. ² Matai mosvuaa Paavora vaid a Tértulo gpiara vuupaimi dai potatadai Tértulo Pailisi:

—Alia baigarlidi aatama aapi garbaitacacamigacada alia saituduga aapi cascada cagaacara oidaga aatama, dai vasiaacatai sioma cagadu vasi oodami vatar taaandamicatai aapi, ³ cascada salicada baigarlidi aatama vascatai aipaco oidacami. ⁴ Maisi tavapi gasoobida rralidi aatama, cascada gdaana ana pasai garioigadana dai garcaacana laachi. ⁵ Moscamaí aatama isidi cali rcaisi imisaliacami gducami dai vasi aipaco sisioquitudai judiduu. Dai goovai rbaitacacamigada oodami ismaacada vaavoitudai mamaatatuldaragada Suusi Cristo Nasareetara oidacada cascada nasareno aagai agai. ⁶ Dai gocalli vaapasa liditadai amoco ismaacada maitarjudiduu gaa quiuupaigadara judiduu dai poduucai maisiaa duutuli goovai garquiuupaiga, tatai aatama bai dai van calsa ragaitadai gardunucamiga vuidara. ⁷ Damos Liisiasi gaa taaandamigada sandaaru anai divia dai guvucadagaicada garvoopoji. ⁸ Daid icaiti sai soora gpiara vuupadagi sai dadana aapi gamadu. Mostacacani aapi lagi dai poduucai caga maatacamu aapi isiarvaavoi vasi ismaacada gaagidi aatama —astatadai Tértulo.

⁹ Taida ajudiduu ismaacada ami guucacata dai potatadai lar sai vasi gomaasi rvaavoi. ¹⁰ Amaasi gaa taaandami sisigi Paavora sai ñioocana taida Paavora poti:

—Caga maata ana isaapi rdunucamigada idi oodami laqui abiaadara cascada baigiñaliaracada lagi giñsoiñamu ana aapi gvuitapi. ¹¹ Caga istutuidi aapi ismatiagi ismaiquiaa baivito baivustaama dan gooca tasai isaayi ana Jerusaleenara dai siaa du-utuda inagai Diuusi. ¹² Dai ana maivui ñioocai tomali maadutai tomali maisiolitudai ana oodami gaa quiuupaigadara judiduu tomali aali quiuupiara tomali mapacara

Jerusaleenlra. ¹³ Idi oodami maitistutuidi isvuusaidagi tomali amo nlijadami ispotaiyagi sida arvaavoi gomaasi istucada gpiara giñvuupai goovai. ¹⁴ Damos amo istumaasi sallyicada ganaagidi aan. Aan anlagidi Diuusi agai vaa ismaacada lagidiña giñlqui aaduñicar. Lagidi aan Diuusi anpan duucal agai ismaacada vaavoidudai Suusi Cristo mamaatuldaragada. Ajudidú pocaiti sai maitarvaavoi idi vaavoidaragai. Aan vaavoidudai lpa vvasi ismaacada ooja Moseesacaru dai ismaacada ooja Diuusi ñiñoquituldiadamigada. ¹⁵ Aan lpa vaavoidudai anpan duucal ajudidú isduduaaca agai vvasi coidada calaga tuutiacada dai maicalaga tuutiacada lpa. ¹⁶ Cascada gaagai aan isducatai calgacala oidacagi dai maisiaa aradagi Diuusi vuitapi dai oodami vuitapi.

¹⁷ Chilaqui uumigi sibaco aimaraiña aan dai apamu divia giñdavaragana dai vuaapida ñagai loidacami tumiñsi ismaacada ootosi aa sibadara oidacami dai aan lpa gamaquia ñagai soiñi. ¹⁸ Gomaasi ivuaadatadai aan agal quiuupaigadara judidú aidasida giñtal amoco judidú Asia davarilara oidacami. Dai casi iduitadai aan istumaasi gaagai siduñiagi silascada bai duñiagi amo istumaasi Diuusi amadu poduucal isduucal garviituli Moseesacaru. Dai maitiipucata dai mui oodami giñlamadu dai tomali maisiioacitadai oodami. ¹⁹ Agai vaa Asia davarilara oidacami ismaacada pocaiti ansai aan maisiaa duutuli agal quiuupai tudu gaagai isdadimudai dai gpiara giñvuajamudai tami isviaacagi agai amo istumaasi giñvui. ²⁰ Malca Jerusaleenlra vaama giñcal ajudidú ganbaitaguucacamiga vuidara. Dai sivi vai aagana idi ismaacada Jerusaleenaiñdara dada sabai tal nlijadami issoimaasi idui aan. ²¹ Maatas pocaiti agai lpa issoimaasi idui aan aidasi galara ñioo aan dai potai: “Aan anvaavoidudai coidada duaacarada cascada vaama giñcacasai aapim sivi”, antatadai aan —caiti Paavora.

²² Apailisi cacalaga maatacatadai vvasi istumaasi ismaacada vaavoidudai agai ismaacada vaavoidudai Suusi Cristo cascada aidasi moscal istumaasi aagai lpaavora camaivaamioma tacaai dai potatadai:

—Silascada diviagi agal taanadamigada sandaaru Liisiasi bai ganduñdamu aan idi ñiooqui —astatadai.

²³ Daid lpaailisi tajai amo sandaaru taanadamigada sai apianuucadacana lpaavora dai vascara dagitona saida ivuaadana istumaasi ipaliada agai dai dagitona lpa sai daividiña aaduñda dai soicaliña istumaasicada tagitocagi lpaavora.

²⁴ Dai bo chilaqui tasaicada apamu divia lpaailisi dai vaidati galooñiga Durusila. Agai arjudú. Daid lpaailisi ootosi ñiooqui lpaavora sai diviana dai aagidana Suusi Cristo mamaatuldaragada. ²⁵ Aidasi Paavora agidi isducatai gaagai iscalgacala oidacagi sai ganuucadacana dai maisoimaasi ivuaadana, dai agidi lpa sai amo imidagai Diuusi naida agai vvasi oodami ismaacada arcalaga ivuaadami dai ismaacada armaicalaga ivuaadami. Taid lpaailisi aidasi cal agai gomaasi alia duaadimu daid itatadai:

—Imadañi, lpa daamara ñisilascada istutiadagi nai galootosdagi ñiooqui —astatadai lpaailisi.

²⁶ Daid lpaailisi povalliditadai lpa silpaavora maquia agai tumiñsi sai dagitona isimiagi cascada duudatai vapaidiña agai dai aatagidiña. ²⁷ Dai poduucal aitu goo uumigi. Taida aayi istuigaco gatalagi lpaailisi galasallyicamiga matai dai Poolisio Festo. Daid lpaailisi ipaliditadai iscalgacala nlijadagi ajudidú cascada maisapicami viaa agai lpaavora.

25

¹ Taid lpaFesto aayi Judee lra dai baiya agai galasallyicamiga. Dai bo vaica tasaicada Sesareeaiñdara tasai Jerusaleenamu. ² Dai ami lbaitaguucacamigada papaali judidú amadu atataanadamigada judidú aagidi Festo sai Paavora argpilara caatcami. ³ Dai daañimi dai potatadai sai oigadana dai ootosana siora vuaapagi lpaavora ami

Jerusaleenar. Agai cabai duitadai dai soobida agai Paavora voiyar dai muaa agai cascada potadai agai Festo. ⁴Taid Festo aa noragi daid itadai:

—Paavora maisapi Sesaree dai aan gaamucu imia inlidi chilaqui tasaicada, ⁵cascada aapim masmaacada viaa sallicami glaagai masgionidagi Sesareeamu. Dai sia Paavora arsoimaasi iducami ami istutuidi aapim isgariar vuaajagi —astadai Festo.

⁶Daid Festo anaasi Jerusaleenar vii para mamacova tasai dai apamu ii Sesareeamu dai siaadiqui vaa dudunucami quidiar siaaco gataanada agai agai dai gatajai masai vuaapana Paavora. ⁷Aidasi Paavora vaa ami taid ajudidiu ismaacada dada Jerusaleenaindar miaadar guuquiva dai gariar vuupaimi sai naana maasi idui alia soimaascami. Damos maitiipucata dai tomali amo najadami. ⁸Taid Paavora ciquiva dai lagi gsoiña agai dai pocaiti:

—Aan gia maisoimaasi ivueeyi sallicamigada judidiu vui tomali gaa quiuupaigada judidiu vui, tomali baitacacamigada romamano vui —astadai Paavora.

⁹Vaid Festo ipaliditadai iscalgacar najadagi ajudidiu cascada itadai agai Paavora:

—Imiipasi lidi Jerusaleenamu nai maa gatacaca naana maasi istumaasi dai nidamu aan isgariar gduñi ischo ar? —astadai Festo.

¹⁰Taid Paavora aa noragi daid itadai:

—Tamian caaca siaaco gataanai dudunucami ismaacada daraasai baitacacamigada romamano dai tami agai masiaaco istutuidi isgintacacagi. Caga maata aapi insaan maitivueeyi tomali amo istumaasi soimaascami ajudidiu vui.

¹¹Siduñiada arvaavoica issoimaasi idui aan mascascada ginmuaa liada tomamas ginmuaa. Dai ismaitarvaavoicagi gomaasi istumaasi gariar ginvuupai tomali maadutai maiviaa sallicami isgintagidagi ajudidiu. Aan ipalidi masvaama gincaasagi gaa baitacacamigada romamano vuidar —astadai Paavora.

¹²Taid Festo gaaataga amadu gmaacadamiga ñiooqui daida aa noragi Paavora daid itadai:

—Capocaiti aapi pasaida ipalidi isgatacacagi gaa baitacacami agai amadu tudu imimu aapi —astadai.

¹³Cadavunucai chilaqui tasai tai ii amai raí amadu oñigada Berenisa Sesareeamu dai viaatulda agai Festo. ¹⁴Dai anaasi daraaja bai tavapi taid arai Festo agidi Agilipo sai maisaca amo cali Paavora tagiducami dai potadai:

—Govaa cali aragai ismaacada maisapicami viaa Pailisi. ¹⁵Aidasi Jerusaleenar daacata dai aan taid baitacacamigada papaali amadu atataandamigada judidiu ginaagidi sai Paavora argariar caatcami dai ginaagidi ansai gataanana muaragai.

¹⁶Antai aan aa noragi dai potadai sai adudunucamigada romamano maita maacai oigaragai ismuaagi amo gariar caatcami asta silascada vupuidar guuquiva gariar caatcada amadu ismaacada gariar vuupai, dai poduucai gariar caatcada lagi istutuidi isgsoiñagi. ¹⁷Cascada aidasi dada agai mainanara aan vaamioma mossiadiqui vaa aan dudunucami quidiar dai gatajai aan masai vuaapana cali. ¹⁸Damos agai ismaacada dada dai gariar vuaaja agai maigariar vuaa tomali amo istumaasi poduucai isduucai tagitoitadai aan. ¹⁹Mosacaasi ismaacada agaitadai agai mosagi ganvaavoidaraga sai Paavora maisiaa duutuli vaavoidaragada judidiu. Dai mosagaitadai ar cali Suusi ismaacada camuu sai Paavora pocaiti sai duaaca. ²⁰Dai camaimai aan isducatai iduñiagi amo istumaasi pomaasi, dai cacai aan Paavora sabai imia lidi Jerusaleenamu ansai maa cacana aan gomaasi. ²¹Damos agai ipalidi masvan casagi gaa baitacacami Augusto vuidar, cascada gatajai aan masai apiamaisacana asta silascada istui aan isootosdagi gaa baitacacami —astadai Festo.

²² TaidΛ ΛAgilipo potΛtΛdai Festo:

—AanΛ ΛpΛ caΛca iñΛlidi ΛcΛΛli —astΛtΛdai ΛAgilipo.

TaidΛ ΛFesto aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—Sioroco caΛcamu aapi —astΛtΛdai Festo.

²³ Dai siaadiqui aidΛsi aayi Agilipo ΛΛmadu Berenisa dai dudunucami quidiΛrΛ vaapa dai gΛgΛr raí gΛntuidigi. Dai Λgai ΛΛmadu iimΛitadai ΛpΛ ΛbaitΛguucacamigadΛ san-daaru dai Λvaamioma tΛtΛaanΛdami SesareeΛrΛ. TaidΛ ΛFesto gatΛjai mΛsai vuaapana ΛPaavora ²⁴ dai potΛi:

—Aapi gΛΛ raí Agilipo dai vΛΛsi cΛcΛΛli ismaacΛdΛ tanai gΛrΛΛmadu gΛnΛmpagi, tami nΛidi aapimΛ idi cΛΛli. Idi rΛgai ismaacΛdΛ gΛpiΛrΛ vuupai muidutai Λjudidíu vΛΛsi ΛpanΛΛsi JerusaleenΛrΛ siΛΛsi tanai SesareeΛrΛ dai maidagitocai giñagidi sai idi cΛΛli casi gΛaagai ismuquiagi. ²⁵ Damos aanΛ poΛlidi istiipu istuisi muaagi. Dai Λgi goovai ipΛli mΛsvan cΛΛsagi ΛgΛΛ baitΛcΛaacami Augusto vuidΛrΛ, cascΛdΛ capoduucai tΛgito aanΛ iñsiootosdagi. ²⁶ Dai aanΛ maimaata istumaasi oojidagi ΛbaitΛcΛaacami cascΛdΛ gatΛjai aanΛ mΛsai vuaapana tami aapimΛ gΛnvuitapi. Sioma cΛΛga aapicΛdΛ raí Agilipo pai aapi tΛcaca istuma dui goovai dai poduucai viaacamu aanΛ istumaasi oojidagi ΛgΛΛ baitΛcΛaacami. ²⁷ AliΛ vuiirugami Λlidi aanΛ ismosapiaduucai ootosagi amo maisapicami dai maiaagidagi mΛstuisi gΛpiΛrΛ vuupai —astΛtΛdai Festo.

26

¹ TaidΛ Agilipo potΛtΛdai Paavora:

—Casi istutuidi aapi isñiooquiagi ΛΛgi gΛvΛΛtarΛ —astΛtΛdai Agilipo.

TaidΛ ΛPaavora vañigi gΛnovi dai gΛaagacai ñioo dai pocaiti:

² —AliΛ baigiñΛlidi aanΛ istutuiditai isgΛΛmadu gaaatagagi aapi raí. Dai giñsoiñagi vΛΛsiaacatai istumaasi gΛpiΛrΛ giñvuupai Λjudidíu. ³ Dai cΛΛga maata aapi ΛpΛ vΛΛsi viituldaragadΛ judidíu dai vΛΛsi tΛstuucΛdΛ gΛrvupui ñioocaiña, cascΛdΛ gΛdaanΛi aanΛ pΛsai maioojodaitai giñcaΛcana.

⁴ VΛΛsi Λjudidíu maata isducatai oidacatadai aanΛ aliducatai abiaadΛrΛ ΛΛgi Λgai saagida giñdΛvΛΛragana dai JerusaleenΛrΛ. ⁵ Dai maata vΛΛsi isgΛΛlicatai abiaadΛrΛ Λrfariseo aanΛ. Goma fariseo vaamioma cΛΛga ΛΛgidi judidíu vaavoidaragadΛ. Dai vΛΛsi Λjudidíu cΛΛga istutuidi isaagagi vΛΛsi gomaasi isipΛliadagi. ⁶ Dai Diuusi bai ΛΛqui aagidi gΛrΛΛqui aaduñicarΛ sai duduaacalda agai coidadΛ nai aanΛ vaavoitudai gomaasi cascΛdΛ gΛpiΛrΛ giñvuupai sivi. ⁷ Dai vΛΛsi ΛcajiudadΛ Λbaivustaama dan gooca cΛcΛΛli maamaradΛ Isirelicaru Λgai vaa ΛrgΛrΛΛqui aaduñicarΛ dai Λgai quiaa nΛnΛra ispoduucai iduñiagi Diuusi cascΛdΛ siaa duutudai Λgai dai ΛΛgidi Diuusi tasΛrΛ dai tucΛrΛ. Dañi tudu aapi raí Agilipo gomaasi vaavoidaragaicΛdΛ gΛpiΛrΛ giñvuupai Λgai vaa judidíu. ⁸ TuimΛsi poduucai tΛtΛgitoi aapimΛ ismaibaiga isvaavoitudagi isDiuusi istutuidi isduduaacaldagi coidadΛ.

⁹ ΛΛquioma aanΛ ΛpΛ poduucai tΛtΛgitoiña isgΛaagai isiduñiagi mui naana maasi Suusi NasareetΛrΛ oidacami vui. ¹⁰ Dai poduucai idui aanΛ JerusaleenΛrΛ. SΛΛlicamigadΛcΛdΛ ΛbaitΛguucacamigadΛ papaali maamaisa aanΛ mui vaavoitudadami. Dai aidΛmasi coodaiña aanΛ cΛΛga bai aagaiña. ¹¹ Dai muiyoco imidagai aanΛ soi vuaadana Λvaavoitudadami sai potΛΛna sai camaivaavoitudai. Gomaasi ivuaadana aanΛ judidíu quiquiupaigadΛrΛ. Dai aliΛ oomaliacana aanΛ Λgai vui dai asta aimΛraiña aanΛ aa dΛdΛΛvΛriamu dai soi vuaadana.

¹² Gomaasi¹² imaitadai aan¹² Damascamu. Abait¹²guucacamigad¹² papaali giñmaa oojai asta ¹³ agi ¹³ agai giñootoi. ¹³ Dañi aapi raí, voiya¹³ imaitadai aan¹³ dan duucu t¹³ aan¹³ amo g¹³ cuudagi vaamioma dadadac¹³dami sitasai vai g¹³arsicoli dadadac¹³ ai aan¹³ amadu ismaac¹³d¹³ giñ¹³amadu iimaitadai. ¹⁴ T¹⁴ tai v¹⁴ascatai d¹⁴v¹⁴arapi suuli aat¹⁴ma antai aan¹⁴ ca¹⁴ amo ñiooqui evreoc¹⁴d¹⁴ vai povaiñtat¹⁴dai: “Saulo, Saulo, ¿tuip¹⁴asi soi giñvueeyi? gatomit¹⁴asc¹⁴ ai aapi ¹⁴ agi ¹⁴ apan duuc¹⁴ ai amo vooyisi ismaac¹⁴d¹⁴ cuitus¹⁴ ai tootocami cuugad¹⁴”, iñtat¹⁴dai ñiooqui. ¹⁵ Antai aan¹⁵ pot¹⁵ ai: “¿Poor¹⁵ aapi?” antat¹⁵dai aan¹⁵. Tai ¹⁵ agi ¹⁵ povaiñtat¹⁵dai: “Aan¹⁵ an¹⁵arSuusi ¹⁵ agi ¹⁵ vaa ismaac¹⁵d¹⁵ soi vueeyi aapi. ¹⁶ Vañiñi tudu. Divia aan¹⁶ aapi g¹⁶amadu pai giñsoiña dai aagada p¹⁶astumaasi t¹⁶ sivi dai p¹⁶astuma t¹⁶giagi si¹⁶ascad¹⁶ divia aan¹⁶ apamu g¹⁶amadu. ¹⁷ Sivi ang¹⁷ootosai ismaac¹⁷d¹⁷ mait¹⁷arjudidíu saagida dai m¹⁷asi¹⁷ascad¹⁷ g¹⁷amuaa agadagi aan¹⁷ g¹⁷soiñamu dai si¹⁷ascad¹⁷ judidíu saagida aim¹⁷rda aapi g¹⁷anuucadacamu aan¹⁷ ap¹⁷. ¹⁸ G¹⁸ootosai aan¹⁸ ismaac¹⁸d¹⁸ mait¹⁸arjudidíu saagida pai maat¹⁸tulda sai camaisoi duuc¹⁸ ai oidacana vai baiyoma c¹⁸agac¹⁸ar¹⁸ oidacana, vai camaitivuaadana isducatai gata¹⁸aan¹⁸ ai Diaavora vai baiyoma ivuaadana isducatai gata¹⁸aan¹⁸ ai Diuusi. Vai ¹⁸ agi ¹⁸ vaavoitudana iñsa¹⁸an¹⁸ ar¹⁸c¹⁸agac¹⁸ar¹⁸ vuviadami dai poduuc¹⁸ ai Diuusi oig¹⁸ldamu soimaascamigad¹⁸ dai maaquimu s¹⁸allicami vai amadu daraajana ismaac¹⁸d¹⁸ Diuusi acovai vuvaitu”, iñtat¹⁸dai a¹⁸Suusi.

¹⁹ Dañi aapi raí Agilipo, poduuc¹⁹ ai ¹⁹ agi ¹⁹ aan¹⁹ istuma ca¹⁹ t¹⁹vaagiaiñd¹⁹ar¹⁹ aid¹⁹asi divia Suusi aan¹⁹ giñ¹⁹amadu. ²⁰ Dai ap²⁰aga aagidi aan²⁰ gomaasi Damasc²⁰ar²⁰ oidacami dai gooqui²⁰ar²⁰ Jerusaleen²⁰ar²⁰ oidacami, dai v²⁰asi Judeea d²⁰v²⁰ar²⁰ar²⁰ dai ismaac²⁰d²⁰ mait²⁰arjudidíu ap²⁰. Aagidiña aan²⁰ sai g²⁰aa²⁰gai is²⁰ma duuc²⁰ ai g²⁰ant²⁰at²⁰agituagi dai camaisoimaasi ivuaadagi dai ²⁰ agidagi Diuusi, dai sai c²⁰agac²⁰ar²⁰ oidacana sai ñidiña aa isca²⁰ma duuc²⁰ ai g²⁰ant²⁰at²⁰agito ²⁰ agi ²⁰ dai camaisoimaasi ivuaada ²⁰ agi. ²¹ Mosgomaasic²¹d²¹ giñ²¹bai a²¹judidíu ²¹ ag²¹ quiuupaigad²¹ar²¹ judidíu dai giñ²¹muaa agaitadai. ²² Diuusi giñ²²soic²² ai nai apiaquiaa aagidi aan²² v²²ascatai istumaasi Diuusi giñ²²maat²²tuli v²²asi at²²at²²aan²²dami dai ismaac²²d²² mait²²art²²at²²aan²²dami. Aan²² mos²²acaasi aagai ismaac²²d²² ooja Diuusi ñiñiooquituldiadamigad²² amadu Moseesacar²²u istuma daivuñia ²² agi. ²³ Agai poduuc²³ ai ooja sai g²³aa²³gaitadai issoimaa taatagi Suusi, dai muquiagi dai said²³ ar²³ap²³agadad²³ca ²³ agi ²³ ismaac²³d²³ duaaca ²³ agi ²³ coidad²³ saagidaiñd²³ar²³, dai gaaagida ²³ agi ²³ sai c²³agac²³ar²³ vuvaidaragai ar²³v²³ascatai v²³atar²³ v²³asi amaduga m²³asi g²³araaduñi amadu aa oodami —ast²³at²³dai a²³Paavora.

²⁴ Mospot²⁴ ai Paavora ²⁴ agi ²⁴ g²⁴asoic²⁴aitai, taid²⁴ a²⁴Festo g²⁴ar²⁴ar²⁴ ñioo daid²⁴ it²⁴at²⁴dai: —Vuiirutup²⁴tiq²⁴ui aapi Paavora. Mos²⁴asi mamaatar²⁴ ai aapi casc²⁴d²⁴ cavuiirutu —ast²⁴at²⁴dai Festo.

²⁵ D²⁵amos a²⁵Paavora aa noragi daid²⁵ it²⁵at²⁵dai: —Maitant vuiirutu aan²⁵ baiyoma goovai ismaac²⁵d²⁵ aagai aan²⁵ s²⁵allic²⁵d²⁵ arvaavoi. ²⁶ Tamí daja gorá Agilipo dai goovai c²⁶aga maata v²⁶asi gomaasi casc²⁶d²⁶ maidu-aadicuitai aagai aan²⁶ goovai vuitapi. Aan²⁶ s²⁶allic²⁶d²⁶ vaavoitudai isgoovai c²⁶aga maata v²⁶asi gomaasi. Goovai mait²⁶ar²⁶amo istumaasi astoquicami. ²⁷ Raí Agilipo, ¿vaavoitudaip²⁷asi aapi ismaac²⁷d²⁷ aagai Diuusi ñiñiooquituldiadamigad²⁷? C²⁷aga maata aan²⁷ isvaavoitudai aapi —ast²⁷at²⁷dai Paavora.

²⁸ Taid²⁸ a²⁸Agilipo pot²⁸at²⁸dai: —Moschi²⁸allic²⁸qui ñiooquic²⁸d²⁸ baitoma giñ²⁸vaavoituli aapi isSuusi Cristo ar²⁸c²⁸agac²⁸ar²⁸ vuviadami —ast²⁸at²⁸dai Agilipo.

²⁹ Taid²⁹ a²⁹Paavora pot²⁹at²⁹dai: —Chi²⁹allic²⁹qui ismuic²⁹d²⁹ daan²⁹da iñ²⁹alidi aan²⁹ Diuusi sai maisiu mos²⁹aca aapi vaavoitudadana isducatai vaavoitudai aan²⁹ mos²⁹v²⁹ascatai ismaac²⁹d²⁹ giñ²⁹ca²⁹ sivi poduuc²⁹ ai

vaavoitudana ʌpʌ, dʌmos maivuupulicagi cadeenacʌdʌ giñʌpan duucaí —ascaiti ʌPaavora.

³⁰ Aidʌsi potʌi ʌPaavora cʌquiva ʌraí ʌmadu Festo ʌmadu Berenisa ʌmadu vʌʌscatai ismaacʌdʌ ami daraajatadai. ³¹ Dai ʌcovai iji dai ʌʌgi gaaataga agai dai pocaiti:

—Idi cʌʌli maitarsoimaasi iducami maitiipu mʌstuisi muaagi, tomali maitʌagai ismaisapica goovai —ascaiti.

³² Taidʌ ʌAgilipo potʌtʌdai Festo:

—Idi cʌʌli cʌʌga baigacamudai mʌsdagituagi ismaipotʌimudai goovai saidʌ ipʌlidi mʌsvan cʌʌsagi ʌgʌʌ baitʌcʌaacami vuidʌʌʌ —astʌtʌdai.

27

¹ Aidʌsi povʌnʌʌli ʌgai isgʌrootosagi Italiamu mʌtai tʌʌgi ʌPaavora ʌmadu ʌgaa maa-maisapicʌdʌ ʌmo tʌaanʌdamigadʌ sandaaru Julio tʌʌgiducami. ʌgai ʌrtʌaanʌdamigadʌ sandaarugadʌ ʌgʌʌ baitʌcʌaacami Augusto. ² Dai tʌʌtasai aatʌmʌ ʌmo vaarcuʌʌ ismaacʌdʌ ʌrAdaramitʌʌʌ oidacami dai casi ʌrimʌdamicatadai muiyapʌʌʌ Aasia. Dai Aristarco gʌroiditadai ʌpʌ, ʌgai Tesalonicʌʌʌ oidaga. ³ Siaadico Sidooniʌʌʌ gʌruuli aatʌmʌ. Dai Julio cʌʌgacʌʌʌ nʌidi Paavora dai dagito sai mʌʌ nʌidana gʌaaduñi. Daidʌ ʌaaduñdʌ baiganʌliaracʌdʌ miaadʌgi tai ami gʌibʌʌsi ʌgai. ⁴ ʌVaarcu ʌvʌʌlicʌdʌ aimʌrai. Dai abiaadʌʌʌ iimʌcai gʌrvuidʌʌʌ vustaimi ʌvʌʌli cascʌdʌ Sipili ʌʌbʌgi dʌgavusai aatʌmʌ. ʌgai ʌʌmapʌcʌʌʌ sicolimadicami suudagi. ⁵ Dai dʌgavunucʌi aatʌmʌ ʌgʌʌ suudagi Silisia abaana dai Panfilia abaana sʌʌli dai Miriʌʌʌ aayi Lisia dʌvʌʌriʌʌʌ.

⁶ Tai ami ʌtʌaanʌdamigadʌ sandaaru tʌʌ ʌmai vaarcu Alijandʌliaiñdʌʌʌ imʌdami dai Italia amaco imʌitadai. Dai ami gʌrtʌʌtʌitu tasai apiaiimʌiña. ⁷ Bai mui tasai moscʌʌ duucaí iimʌi aatʌmʌ dai alia sijaitai aayi Gʌnido abaana. Vai quiaa gʌrvuidʌʌʌ vustai ʌvʌʌli cascʌdʌ dʌgavusai aatʌmʌ Salomoni dai Calieta ʌʌbʌgi sʌʌli iji. ʌgai ʌʌmapʌcʌʌʌ sicolimadicami suudagi. ⁸ Dai apiaquiaa sijaitai iimʌi Calieta abaana aayi aatʌmʌ ʌmapʌcʌʌʌ siaaco cʌʌga Uuliñacarui tʌʌgidu Lasea abaana.

⁹ Camui tasai ʌpʌdui tʌsi mosiimʌitadai dai camiaadimi toomoco cascʌdʌ aliasi ʌrduaadimudagai isapiaiimʌdagi, cascʌdʌ Paavora maa ñiooqui, ¹⁰ dai potʌtʌdai:

—Cʌcʌʌli aanʌ poʌlidi isgʌrimidaga aliasi ʌrduaadimudagaica agai dai siaa gʌduuñimu siʌʌsi govaarcu moduucʌi cusuuvʌdʌ, dai asta aatʌmʌ istutuidi iscoiyagi —astʌtʌdai Paavora.

¹¹ Dʌmos ʌsandaaru tʌaanʌdamigadʌ vaamioma ʌʌgi ʌvaarcu soigacami dai ʌvaarcu tʌaanʌdamigadʌ siʌPaavora. ¹² Dai ami maicʌʌgaducatadai isdaivuñdagi toomoco dai baitoma vʌʌscatai povʌnʌlidadai issiooma ʌrcʌʌgai isiimiagi abiaadʌʌʌ dai nʌida agai sabaig istuidʌcai aʌna Peiñisiʌʌʌ dai ami daivuñdagi toomoco. Ami ʌʌmai ʌmapʌcʌʌʌ siaaco gugucʌi vaarcu Calieta dʌvʌʌriʌʌʌ. Dai ami maisi aajʌi ʌvʌʌli.

¹³ Cʌʌvʌ ʌpamu maisi cavami sur amacoaiñdʌʌʌ vai cascʌdʌ povʌnʌlidadai ʌgai issistutuidi isapiaiimʌdagi. Tʌtai iji dai Calieta dʌvʌʌrai abaana sʌʌli iimʌi. ¹⁴ Dʌmos otoma alia cavami ʌvʌ dʌvʌʌri amadʌʌʌ. ¹⁵ Dai gʌʌ suudagi amaco gʌrnuituscaí. Dai camaitʌrdagito tʌsbaitʌaco iimiagi cascʌdʌ mosdagito ʌgai sai gʌrbʌʌcaiña. ¹⁶ Dai ʌmapʌcʌʌʌ sicolimadi suudagi Cʌluda tʌʌgidu tʌtai ʌʌbʌgi dʌgavusai aatʌmʌ. Dai alia sijaita tʌsagi aatʌmʌ ʌʌli vaarcu ismaacʌdʌ tʌvaimʌticatadai ʌvaarcu gʌducʌdʌ. ¹⁷ Aidʌtʌsi cacʌʌga vuu ʌʌli vaarcu gooquiʌʌʌ gʌgʌʌ tʌʌtʌropiñdicʌdʌ vuu ʌgʌʌ vaarcu sai maisiaa gʌduuna. Dai duduaadicuitadai aatʌmʌ isgʌrbʌʌquiagi ʌvʌʌli Silite amacoga siaaco oidaga oorai duupiacami cascʌdʌ tʌvañi aatʌmʌ ʌicuusi ismaacʌdʌ ʌcʌdʌ nui-tuscaí ʌvʌʌli ʌvaarcu. Dai mosapiaduucʌi dagito aatʌmʌ sai gʌrbʌʌcaiña ʌʌvʌʌli. ¹⁸ Dai siaadico apiaquiaa alia cavami vustai ʌvʌʌli cascʌdʌ gʌʌ suudagi ʌrana suuligaimi

Agai cuaadagai sai maisi vΛΛatugaiña Λvaarcu dai camaidupiquidana suudarΛ. ¹⁹ Dai gΛnsiaadico vΛΛscatai aatΛmΛ suudarΛ suuli vΛΛsi istumaasi oidacatadai vaarcu Λrana. ²⁰ Dai catΛvΛpi ΛpΛdui tΛsi mainΛidi tasai tomali sisiaavugai. Dai alia cavami ΛvΛrai quiaa cascΛΔ camaitΛgitocatadai aatΛmΛ isvuvauquiagi.

²¹ Dai catΛvΛpi ΛpΛdui tΛsi maitacueeyi aatΛmΛ taidΛ ΛPaavora cΛquiva vΛΛscatai saagida daidΛ itΛi:

—CΛcΛli sioma arcΛΛgaicamudai isgiñΛΛgidamudai aapimΛ dai maivuvauquimudai CΛlietaiñdΛrΛ simaisoi gΛduuñimudai govaarcu dai tomali aatΛmΛ maisoimaa taatamudai dai maisiaa gΛduuñimudai mosΛΛqui istumaasi. ²² Dai sivi aanΛ gΛnaagidi mΛsai maisoigΛnΛlidiña. Tomali Λmaadutai aapimΛ maimuquiaa agai. Tomasi govaarcu siasa gΛdui. ²³ AanΛ ΛrDiuusi maradΛ dai ΛΛgidi aanΛ, dai tucarΛ tΛΛ aanΛ Λmo Diuusi tΛaañicarudΛ ²⁴vai povaiñtΛtΛdai: “Paavora maitiduaadicuda viaapa isvuidΛrΛ cΛquivagi ΛgΛΛ baitΛcΛaacamigadΛ romamano. CascΛΔ aapi ΛΛmadu vΛΛscatai ismaacΛΔ gΛΛΛmadu iimΛi cΛΛgacΛrΛ vuvauquia agai”, iñtΛtΛdai ΛDiuusi tΛaañicarudΛ. ²⁵ CascΛΔ baigavΛr gΛnΛliada aapimΛ vΛΛscatai. AanΛ gia vaavoitudai Diuusi dai cΛΛga maata aanΛ ispovai gΛduñia agai isducatai giñaagidi ΛDiuusi tΛaañicarudΛ. ²⁶ Siasa gΛduuñimu govaarcu dai aatΛmΛ ΛmapΛcΛrΛ sicolimadicamiΛrΛ suudagi viimu —astΛtΛdai Paavora.

²⁷ Dai cagooca Λcaldi gΛΛ suudarΛ iimΛitadai aatΛmΛ dai AdΛliana iimΛitadai aatΛmΛ gΛΛ tucarΛ vai aipaco garbΛΛ ajioopai ΛvΛli. Dai Λran tucarΛ maata tΛΛ Agai ismaacΛΔ nuucati Λvaarcu iscayoga aayi dΛvΛΛrai. ²⁸ Dai Λpavi Agai suudagi sΛΛ tuucavaga saidΛ ΛrΛmo coobai dan baivustaama dan naadami metro dai baitΛquioma Λpamu Λpavi sai casi ΛrΛmo coobai dan cuvaracami metro. ²⁹ Dai Agai duduaadicuitadai isΛvaarcu gΛΛgΛviagi ojoodai gΛΛ suudagi ugidiana cascΛΔ gooquiamadΛrΛ Λvaarcu tΛaapañi maacova gΛgar vapaiñomi vΛpΛtΛcami suudarΛ sai cΛquivana. Dai aliasi ipΛlidadai isotoma masiagi. ³⁰ Dai ΛΛmoco Agai ismaacΛΔ nuucati Λvaarcu vuvauquia Λlidadai ΛvaarcuaiñdΛrΛ cascΛΔ catΛvañdimi Λali vaarcu suudarΛ, duucami istuvañda agadagi ΛgΛgar vapaiñomi vΛpΛtΛcΛdΛ baitΛadΛrΛ. ³¹ DΛmos ΛPaavora aagidi ΛgΛΛ tΛaanΛdamigadΛ sandaaru ΛΛmadu Λsandaaru dai potΛtΛdai:

—Ismaiviiyagi idi cΛcΛli vaarcuΛrΛ aapimΛ maitistuidimu iscΛΛgacΛrΛ vuvauquiagi —astΛtΛdai Paavora.

³² TaidΛ Λsandaaru iquiaca Λali vaarcu tΛΛtΛropiñdadΛ dai dagito sai suudarΛ gΛΛsΛna.

³³ Dai sialimadΛ ΛPaavora daañimi vΛΛscatai saida ugaana dai potΛtΛdai:

—Caaayi gooca Λcaldi ismaicΛΛga gacueeyi aapimΛ nuucaticatai govaarcu.

³⁴ GandaanΛi aanΛ mΛsai ugaana tomasi laachi. Aliasi gΛagagai isgaugiagi dai cΛΛgacΛrΛ vuvauquiagi. MaitavΛr vuam ΛnΛliada tomali Λmaadutai maitasiΛduuñimu —astΛtΛdai Paavora.

³⁵ Dai mospotΛi dai bai Λmo paana dai gamamagi vΛΛscatai vuitapi dai saasarai dai gauu. ³⁶ Dai vΛΛscatai bai gΛnΛli dai gauu ΛpΛ. ³⁷ VΛΛscatai aatΛmΛ Λrgoo sientu dan vaicoobai dan baivustaama dan naadamicatadai vaarcuΛrΛ. ³⁸ Dai aidasi gauu vΛΛscatai gΛΛ suudarΛ suuli ΛtΛligi ismaacΛΔ baivito sai vaamioma maivΛΛtΛtuna Λvaarcu.

³⁹ Dai aidasi camaasi Λnuucadacami vaarcu camaimai tΛsiaaco daraajatadai. DΛmos nΛidi Agai Λmo aqui maasi dai ooraga ugidiana dai ami imituda agaitadai Λvaarcu isistuidiagi. ⁴⁰ Dai iquiaca ΛgΛgar tΛΛtΛropiñdadΛ ΛgΛgar vapaiñomi vΛpΛtΛcΛdΛ ismaacΛΔ ΛcΛdΛ cΛΛcai Λvaarcu dai anaasi suudarΛ viaa. Dai uupai ΛtΛΛtΛropiñdi ismaacΛΔ ΛcΛdΛ vupurai Λtavla ismaacΛΔ ΛcΛdΛ imitudai Agai Λvaarcu siajacoga ipΛliadagi. Dai vañigi ΛgΛΛ icuusi baitΛadΛrΛ saidΛ ΛvΛli imitudana dΛvΛΛri amacoga. DaidΛ Λvaarcu dΛvΛΛri amacoga imimi. ⁴¹ Dai todian duucai aayi ΛmapΛcΛrΛ siaacoga goocapadΛrΛ imΛi suudagi dai ooratana sai baitΛadΛrΛ dai anaasi vii dai camaitistui isoiñiagi dai gooquiamadΛrΛ cataataquimi guvuacatai Λsuudagi. ⁴² VaidΛ Λsandaaru cooda agaitadai

amaamaisapicada sai maicagacara vuvacana susuligidatai suudara dai noonoigana. ⁴³ Damos agaa taaanadami cagacara vuusaida aliditadai Paavora cascada maidagito mascoodagi. Dai taja vascatai ismaacada susuligicui sai apaga suudara suuligana dai ana davarai. ⁴⁴ Sai agaa tavla daama iimana sipa laalachi vaarcu oomiquigada daama. Dai poduucai vascatai cagacara aayi davarai.

28

¹ Dai cagacara vuvacacai mai aatama isami sicolimadicara suudagi Malta tagidu. ² Dai ami oidacami caga tuutuiga. Dai alia apidicatadai dai duucui cascada gapi ganai agai dai garmiaadagi tasai garuucadana. ³ Taida Paavora vui chiliqui cuaagi gaquida dai taiyara tuaajaimi tai vuusai amo cooyi cuaagiaiñdara toñdakai dai noviana bai Paavora. ⁴ Aidasi taa aoodami isnoviaiñdara sagigi cooyi aipaco ganaagidimi daida icaiti:

—Idi cali gia salicada argamuaacami. Tomasi cagacara vuusai goovai suudagiaiñdara vascara Diuusi maidagitomu isoidaca goovai —ascaiti oidacami.

⁵ Taida Paavora taiyara gigigi ganovi sai gasana cooyi dai maitsiadi. ⁶ Vascatai naracatai isvaiguuguagi sipa todian duucui muquiaagi. Dai catavapi naracadatai tai maitsiadi tai cascada vascatai ama duucui gantagito dai pocaiti sai Paavora aramo diuusi.

⁷ Dai maisi macasi abiaadara oidacatai agaa taaanadami Maltara. Agai Puvulio tagidu. Agai caga garmiaadagi taiti sioma daraaja aatama vaica tasai anaasi. ⁸ Vaida Puvulio oogada cococatadai dai caatcatadai oiditai toñdagai dai arai bitavigai. Taida Paavora dividamu dai apaga gamamagi dai daama darai ganoonovi tai agai dueeyi. ⁹ Dai aidasi capovadi tai agaa cococoidada ismaacada anaasi Maltara oidacatai dada dai vasi dudueeyi. ¹⁰ Dai aliasi garsiaa duutuli dai gooquara aidasi caiimia ragaitadai garmaa agai vasiaacatai istumaasi gaagai voyara.

¹¹ Dai cavaica masaadai daraaja aatama Maltara daida tatasai amo vaarcuara ismaacada anaasi daivuñtu toomoco. Vaarcu Alejandriaiñdara divia dai Cocotai tagidu. ¹² Dai aayi aatama Siracuosiana dai ami daraaja vaica tasai. ¹³ Dai abiaadara apiaiimi aatama davarai sonuana daida aayi Rejara. Dai siaadico cacaga ava dai gargoquiamadara vustai avalli, dai gan siaadiqui aayi aatama Puteolara. ¹⁴ Dai ami taa aatama chiliqui vaavoitudadami tai agai garvai tasai amadu daraajana amo caldi. Dai gooquara abiaadara iji aatama Roomamu. ¹⁵ Aidasi mai gadauñi Roomara tsaajimi, vuvaja dai voyara garaayi. Dai Apiporara tagidu amapacara tai ami garaayi amoco dai aa garaayi siaaco Vaica Tavernasi tagidu. Taida Paavora alia baigali tagacai dai siaa duutuli Diuusi. ¹⁶ Dai aidasi aayi Roomara taida agaa taaanadamigada sandaaru tagi amaamaisapicada mai sandaaru taaanadamigada. Dai Paavora gida digito sai covai oidacana amadu amo sandaaru ismaacada nuucada.

¹⁷ Dai bo vaica tasaicada Paavora ootosi ñooqui abaitaguucacamigada judidiu sai ganampaidana. Dai aidasi casi ganampagi agai taida Paavora ñooqui dai potadai:

—Giñaaduñi, tomasi maitistuma dui aana ajudidiu vui tomali garaliqui aaduñicaru viituldaragada vui taida ajudidiu vascara giñtagi romamano Jerusaleenara, dai vaama giñcai. ¹⁸ Taida taaanadami maitaa tomali amo soimaascami istuisida giñmuaagi cascada giñdagitua aliditadai. ¹⁹ Damos ajudidiu vui baacoi dai viaacatai aana ispotadagi sai agaa baitacacamigada romamano giñcacana, tomasi maiviaa aana istuisida apiara vuupadagi giñaaduñi. ²⁰ Cascada ganvai aana sivi dai gannida iñagai dai ganaatagida iñagai. Aana anvaavoitudai ganapan duucui amadu vasi gadauñi

judidíu isllaqui abiaadara Diuusi pocaiti sai ootosa agai amo cllagacara vuviadami dai vaavoitudai ana vllasi isDiuusi duduaacalda agai coidada cascada vuli ana idi cadeenacada —astatadai Paavora.

²¹ Tai agai potatadai:

—Tami maididivai tomali amo oojai Judeeaiñdara isglaagadagi aapi, tomali amaadutai garaaduñi judidíu ismaacada dai vai mllacadara maitaraagidiña tomali amo istumaasi soimaasi aapi gavui. ²² Cll maata aatama istomasiaacoga ñiooquidiña oodami idi utuducada vaavoidaragai cascada amo imidagai gcala ara lidi aatama pasillidi aapi —astatadai ajudidíu.

²³ Dai poduucai tudu bai dui istuigaco ganampadagi. Dai aidasi aayi istuigaco bai dui agai tai ganampagi mui oodami ami siaaco gluuliñacatadai aPaavora. Tai agai ñiooqui quiamoco abiaadara urunoco uucami. Dai agidi isducatai Diuusi soicai oodami sai cllagacara oidacana Paavora agidi ismaacada ooja Moseesacaru llmadu aa Diuusi ñiñoquituldiadamigada dai gomaasicada ipaliditadai isvaavoituldagi isSuusi arcllagacara vuviadami. ²⁴ Dai llmoco vaavoitu ismaacada agidi aPaavora dai aa gia maivaavoitu.

²⁵ Dai maiamo tagitoidagai viacatadai dai iimimi. Taida aPaavora potatadai:

—Alisasi arvaavoi ismaacada agidi Diuusi ñiooquituldiadamigada Isaia garllqui aaduñicaru. Agai agidiña istumaasi Diuusi Ibada agidiña ismaacada pocaiti:

²⁶ Imadañi aapi dai potllada aoodami:

Caacamu aapima dai maimaata caacamu.

Naijadamu aapima dai maimaata naijadamu ducami iscuupicagi ganvuupuji.

²⁷ Maitantagito caa aapima.

Mainaijada lidi aapima tomali maicala lidi,

Tomali maiama duucai gantatagitua lidi iñsaana cllagacara ganvuvaidana.

Ascaiti Diuusi Ibada Isaia sai potllana. ²⁸ Ipalidi ana mllmaatacagi —ascaiti Paavora—, sai sivi baitaqui ismaacada maitarjudidíu viacamu isducatai maatiagi isDiuusi cllagacara vuvaida lidi agai llpa dai agai gia cllaga gantagito caacamu —ascaiti Paavora.

²⁹ Aidasi potai aPaavora taida ajudidíu iji dai aipaco gnaatagidimi.

³⁰ Taida aPaavora anaasi vii gooca uumigi amo quii rentagidicamiara. Dai ami miadagidiña vllscatai sioora daividiña. ³¹ Tomali amaadutai maidaidiña isgaaagiada agai isDiuusi soicai oodami sai cllagacara oidacana dai isSuusi Cristo arcllagacara vuviadami cascada maiduaadicutai gaaagidiña agai gomaasi.

Mosacaasi.

Idi oojai ooji Paavora Λvaavoitudadami RoomarΛ oidacami

¹ AanΛ arPaavora Suusi Cristo piooñigadΛ. Dai gΛnoojidi aanΛ aapimΛ vaavoitudadami RoomarΛ oidacami. Diuusi giñmaa sΛalicami ansaidΛ arrootosamicana aanΛ dai Λcovai giñvusaitu ansaidΛ gaaagidiña aanΛ sai Diuusi cΛagacarΛ gavuvaidi.

² ΛΛquioma Diuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ ooja Diuusi ñiooquidarΛ sai Diuusi aagai sai poduucai araduñia agaitadai. ³ Agai aagai sai divia agai gartΛaanΛdamiga Suusi Cristo Diuusi maradΛ ismacΛdΛ tavai tΛvaagiañdarΛ. Agai oodami duucai vuusai daidΛ ararai DavicarΛ cajiudadΛ. ⁴ Suusi Cristo muu dai apamu duaaca coidadΛ saagidaiñdarΛ. GomaasicadΛ cΛga gamaí issΛlicadΛ arDiuusi maradΛ dai viaa guvucadagai dai tomali Λmo imidagai maisoimaasi idui. ⁵ Cristo cΛagacarΛ giññΛidi cascadΛ giñaagidi ansaidΛ arrootosamicana aanΛ, Diuusi ipΛli cascadΛ. Dai giñootoi agai ansaidΛ gaaagidiña Diuusi ñiooquidΛ sai poduucai vΛasi naana maasi oodami saagida oidacana sioorΛ vaavoitudadagi dai Λgiadagi. ⁶ Dai aapimΛ arΛmo oodami ismaacΛdΛ Diuusi Λcovai vuvaitu masaidΛ armamaataradamigadΛcana Suusi Cristo.

⁷ Diuusi gΛnoigadai daidΛ Λcovai gΛnvuvaitu masaidΛ armaamaradΛcana. AanΛ ipΛlidi isDiuusi garooga Λmadu gartΛaanΛdamiga Suusi Cristo cΛagacarΛ gannΛijadagi dai gΛniibastudacan taadacagi.

⁸ Suusi Cristo cΛagacarΛ giñvusaitu cascadΛ viaa aanΛ sΛalicami isñioocadagi Diuusi Λmadu. Dai agidi aanΛ Diuusi isaliΛ baigiñlidi aanΛ vΛasi aapimΛcadΛ. Tomasiaaco siaaco aimarai aanΛ glaagai gΛnvaavoidaraga cascadΛ. ⁹ AanΛ ivueeyi Diuusi aa duiñdadΛ vΛasi giñguvucadagacadΛ maiuojodaitai gaaagidi aanΛ isSuusi Cristo Diuusi maradΛ arcΛagacarΛ vuviadami. Diuusi cΛΛ maata ñisaana aliasi gantatagitoi vΛascarΛ siuu duucu gamamadadagi. ¹⁰ ΛΛqui abiaadarΛ daanai aanΛ Diuusi sai giñmaacana oigaragai isagai ipΛliadagi sai aanΛ istuidana ismaaca gandividagi. ¹¹ GannΛida iñlidi aanΛ, dai vaamioma gΛnsoiña iñlidi mai vaamioma cΛga oidaca isducatai Diuusi ipΛlidi mai vaamioma cΛga vaavoituda aapimΛ. ¹² SiΛscadΛ nΛida aanΛ masΛΛ cΛga vaavoitudai aapimΛ dai aapimΛ nΛida siΛΛ cΛga vaavoitudai aanΛ aipaco baigarΛlliatudamu aatΛmΛ.

¹³ Giñaaduñi aanΛ ipΛlidi ismaatΛca aapimΛ ismuyoco imidagai gannΛidamua iñlidiña aanΛ dΛmos maiquia istui. AanΛ ipΛlidi ismuidutai aapimΛ RoomarΛ oidacami vaavoitudagi Suusi Cristo dai Λgiadagi apΛn duucai sibΛcoga oidacami siaaco gaaagidiña aanΛ Diuusi ñiooquidΛ arpa, cascadΛ imia iñlidi aanΛ dai gannΛida iñlidi. ¹⁴ AanΛ viaa isaagidagi Diuusi ñiooquidΛ agiliego dai aa Λma maasi ñioocadami, dai sastuduacami dai maisastuduacami. ¹⁵ Poduucai arpa sΛlicadΛ ipΛlidi aanΛ isgΛnaagidagi aapimΛ RoomarΛ oidacami isSuusi Cristo arcΛagacarΛ vuviadami.

¹⁶ AanΛ maisiaa arai isgaaagiadagi isSuusi Cristo arcΛagacarΛ vuviadami. SiΛscadΛ gaaagiadagi aanΛ gomaasi vΛascatai sioorΛ vaavoitudai cΛagacarΛ vuvacΛi Diuusi guvucadadΛcadΛ. Arpa Diuusi ñiooquidΛ arjudidΛ vΛatarΛcatadai dΛmos sivi arvΛascatai vΛatarΛ. ¹⁷ Diuusi ñiooquidarΛ aagai sai sioorΛ vaavoitudagi isSuusi Cristo arcΛagacarΛ vuviadami Diuusi cΛagacarΛ nΛidiña ducami istomali Λmo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai. ΛΛquioma poduucai ooja Diuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ dai pocaiti: “SioorΛ vaavoitudagi Diuusi, Diuusi cΛagacarΛ nΛidiña ducami istomali Λmo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai, dai agai vΛascarΛ oidacamu Diuusi Λmadu”.

¹⁸ CΛΛga gΛmaatΛ isDiuusi alia soimaa taatamituldi vΛΛsi soimaasi ivuaadami. Λgai soimaasi ivueeyi dai poduucal maidadagitoi aa isvaavoitudagi istumaasi λrvaavoi. ¹⁹⁻²⁰ Λsoimaasi ivuaadami cΛΛga maata isoidaga Diuusi. TomasiooΓΛ nΛidi vΛΛsi istumaasi oidaga oidi daama dai poduucal cΛΛ maata isoidaga Diuusi tomasi mainΛidi oodami Diuusi. AidΛsi abiaadΛrΛ Diuusi idui oidigi cΛΛga gΛmaatΛ isoidaga Diuusi, dai isΛgai tomastuigaco viaa guvucadagai, cascΛΔΛ Λgai ismaacΛΔΛ maivaavoitudai Λgai ΛΛgi λrduñida isDiuusi soimaasi taatatuldagigi. ²¹ Tomasi cΛΛga maata λsoimaasi ivuaadami isoidaga Diuusi vΛΛscΛrΛ maisiaa duutudaiña isducatai gΛaagai, tomali maipocaitiña Λgai sai baiganΛlidi DiuusicΛΔΛ. Baiyoma Λgai tΛtΛgitoi istumaasi maicΛcΛΛgaducami dai vaamioma maimaata cΛcΛna istumaasi cΛcΛΛgaducami. ²² Tomasi poΛlidi Λgai isalia sastuduga dΛmos vaamioma vupuiirutu. ²³ Dai Λgai gΛaagai isiaa duutuadagi Diuusi ismaacΛΔΛ tomastuigaco oidaga dai vΛΛscΛrΛ maisiaa duutudai baiyoma idui Λgai momoono uusicΛΔΛ dai ojoodaicΛΔΛ λΛpa maasi oodami, dai λΛpa maasi ujuurugi, dai λΛpa maasi cΛcΛsi, dai λΛpa maasi cocoyi, dai siaa duutudaiña poΛlidity isΛgai λrdidiuusi.

²⁴ CascΛΔΛ Diuusi gajiaadΛrΛ viaa Λgai dai dagito saidΛ ivuaadana Λgai istumaasi sigal nanaascami istumaasi ΛΛgi Λgai ipΛli isivuaadagi, dai sai googosi gΛnducamicana. ²⁵ Λgai maivaavoitudai istumaasi aagai Diuusi tomasi cΛΛ maatacatadai isirvaavoi. Baiyoma vaavoitudai istumaasi maitλrvaavoi. Diuusi idui oodami, dai ujuurugi, dai cocoyi, dΛmos λoodami idui moonoo ismaacΛΔΛ λΛpa maasi oodami dai ujuurugi dai cocoyi dai siaa duutudaiña. Dai maisiaa duutudaiña Diuusi siooΓΛ alia si gΛaagai issiaa duutuadagi vΛΛscΛrΛ.

²⁶ CascΛΔΛ Diuusi gajiaadΛrΛ viaa Λgai dai dagito sai googosi gΛnducamicana. Asta ooqui dagito cΛcΛΛli dai ΛΛgi googosi gΛnducamicana. ²⁷ Dai cΛcΛΛli ΛΛgi poduucal ivueeyi λΛpΛ dai Diuusi alia soimaasi taatamituldi cascΛΔΛ cocorΛi poduucal ivuaadatai.

²⁸ AidΛsidΛ λsoimaasi ivuaadami camaitipΛli isvaavoitudagi Diuusi tai Diuusi gajiaadΛrΛ viaa dai dagito sai tΛtΛgitoiña naana maasi maicΛcΛΛgaducami daidΛ ivuaadana mui naana maasi istumaasi maitλaagai isivuaadagi. ²⁹ Λgai λrsoimaasi ivuaadami dai googosi gΛnducami dai maicΛΛ tuutuiga dai viaaca λlidiña mui naana maasi istumaasi viaa aa dai coimudadΛ tuutuiga, daidΛ λrgacoodacami, dai oomaliga, dai yaatavoga, dai naana caiti nΛidiña aa ³⁰ dai aagatλraga istumaasi maitλrvΛλtΛrΛ, dai cΛΛdai Λgai Diuusi, dai gΛgΛrducΛΔΛ gΛnΛlidiña, dai maisiaa duutudaiña aa, dai vΛΛscΛrΛ tΛtΛgitoiña isducatai soimaasi ivuaadagi, dai maisiaa duutudaiña gΛndΛΔΛ, ³¹ dai maimaata cΛΛ istumaasi cΛcΛΛgaducami, dai maitivueeyi istumaasi aagai, dai maioigΛdai oodami, dai maioigΛldi aa, dai maisoiganΛlidi aacΛΔΛ. ³² Tomasi cΛΛ maata Λgai istumaasi Diuusi tΛjajai oodami saidΛ ivuaadana dai maata Λgai sai siooΓΛ soimaasi ivuaadagi maitistutuidi isiimiagi Diuusi λΛmadu dai vΛΛscΛrΛ apiasoimaasi ivueeyi dai baiganΛlidiña Λgai siλscadΛ aa pomaasi ivuaadagi λΛpΛ.

2

¹ CascΛΔΛ isΛmaadutai pocaitiadagi sai alia si λrsoimaasi ivuaadami λoodami ismaacΛΔΛ gΛaagai tami sai gΛaagai issoimaasi taatagi ducami ispocaitiadagi sai Λgai λΛpΛ gΛaagai issoimaasi taatagi. Λgai λrsoimaasi ivuaadami λΛpΛ λpan duucal Λgai cascΛΔΛ.

² Dai cΛΛ maata aatΛmΛ iscΛΛga ivueeyi Diuusi siλscadΛ soimaasi taatamituldiadagi ismaacΛΔΛ soimaasi ivueeyi. ³ SiooΓΛ pocaitiadagi sai alia si λrsoimaasi ivuaadami aa dai vΛΛscΛrΛ λpan duucal ivueeyi maitλaagai ispoΛliadagi sai Diuusi maisoimaasi taatatulda agai Λgai λpan duucal soimaasi taatatulda agai λgaa soimaasi ivuaadami.

⁴ Oodami maitλaagai istΛtΛgitodagi ismaicΛΛga ivueeyi Diuusi baiyoma alia si gΛaagai istΛtΛgitodagi isDiuusi maiquia soimaasi taatatuli dai alia cΛΛ tuiga vui sai λma duucal tΛtΛgitona. ⁵ DΛmos iscatλvΛpi daivuñiagi vai Λgai vΛΛscΛrΛ λma duucal gΛntΛtΛgitua

Diuusi vaamioma soimaasi taatatuldamu, si¹ascad² diviagi ³agai dai n⁴idagi ismaac⁵ad⁶ arc⁷aa⁸ga ivuaadami dai ismaac⁹ad¹⁰ armaic¹¹aa¹²ga ivuaadami. ⁶Si¹³ascad¹⁴ diviagi Diuusi ¹⁵agai baiduñia ¹⁶agai v¹⁷ascatai ¹⁸amadu. ⁷Sioora¹⁹ apiaivuaadagi istumaasi Diuusi ip²⁰alidi ip²¹aliditai isDiuusi baig²²aliadagi ²³agai vui dai isv²⁴ascara²⁵ oidaca ²⁶agai Diuusi ²⁷amadu, Diuusi maaquia ²⁸agai oigaragai sai v²⁹ascara³⁰ oidacana ³¹agai ³²amadu. ⁸Damos Diuusi ali³³asi soimaasi taatatuldamu ³⁴agai ismaac³⁵ad³⁶ vuid³⁷ara³⁸ v³⁹aa⁴⁰ta Diuusi dai maivaavoitudai Diuusi ñiooquid⁴¹a baiyoma soimaasi ivueeyi ⁴²agai. ⁹S⁴³allicad⁴⁴a soimaasi taatamu v⁴⁵ascatai ismaac⁴⁶ad⁴⁷ soimaasi ivueeyi, ⁴⁸ap⁴⁹aga ⁵⁰ajudidíu dai gooqui⁵¹ara⁵² ⁵³agai ismaac⁵⁴ad⁵⁵ mait⁵⁶arjudidíu. ¹⁰Damos ⁵⁷agai isma⁵⁸cad⁵⁹ ivueeyi istumaasi Diuusi ip⁶⁰alidi, Diuusi baig⁶¹aliadamu ⁶²agaic⁶³ad⁶⁴ dai iib⁶⁵astudacan tadacamu, ⁶⁶ap⁶⁷aga ⁶⁸ajudidíu dai gooqui⁶⁹ara⁷⁰ ⁷¹agai ismaac⁷²ad⁷³ mait⁷⁴arjudidíu.

¹¹ Diuusi n⁷⁵ida ⁷⁶agai v⁷⁷asi oodami ismaac⁷⁸ad⁷⁹ arc⁸⁰aa⁸¹ga ivuaadami dai ismaac⁸²ad⁸³ armaic⁸⁴aa⁸⁵ga ivuaadami. Dai Diuusi soimaasi taatamitulda ⁸⁶agai v⁸⁷asi ⁸⁸asoimaasi ivuaadami. ¹²⁻¹⁵ Diuusi soimaasi taatatuldamu ⁸⁹agai ismaac⁹⁰ad⁹¹ mait⁹²arjudidíu soimaasi ivuaadamicatai ⁹³agai tomasi maimaí ⁹⁴agai Moseesacaru s⁹⁵allicamigad⁹⁶a ismaac⁹⁷ad⁹⁸ maa Diuusi. C⁹⁹aa maata ¹⁰⁰agai istumaasi arc¹⁰¹aa¹⁰²gaducami dai istumaasi armaic¹⁰³aa¹⁰⁴gaducami, v¹⁰⁵asi oodami c¹⁰⁶aa¹⁰⁷ga maatacana si¹⁰⁸ascad¹⁰⁹ soimaasi ivuaadagi. Dai Diuusi soimaasi taatatuldamu ¹¹⁰ajudidíu soimaasi ivuaadamicatai ¹¹¹agai. ¹¹²Agai maata Moseesacaru s¹¹³allicamigad¹¹⁴a ismaac¹¹⁵ad¹¹⁶ maa Diuusi dai v¹¹⁷ascara¹¹⁸ mai¹¹⁹agidi casc¹²⁰ad¹²¹. C¹²²aa¹²³ga maata ¹²⁴agai istumaasi arc¹²⁵aa¹²⁶gaducami dai v¹²⁷ascara¹²⁸ maitivueeyi. Ismaac¹²⁹ad¹³⁰ ¹³¹agidi Diuusi ñiooquid¹³²a ¹³³agai gia c¹³⁴aa¹³⁵gac¹³⁶ara¹³⁷ vuvaidi Diuusi. Dai ¹³⁸agai ismaac¹³⁹ad¹⁴⁰ mai¹⁴¹agidi Diuusi ñiooquid¹⁴²a tomasi maata ¹⁴³agai gia maic¹⁴⁴aa¹⁴⁵gac¹⁴⁶ara¹⁴⁷ vuvaidamu Diuusi. ¹⁶Amo imidagai Diuusi otosa ¹⁴⁸agai Suusi Cristo sai n¹⁴⁹idana ismaac¹⁵⁰ad¹⁵¹ arc¹⁵²aa¹⁵³ga ivuaadami dai ismaac¹⁵⁴ad¹⁵⁵ armaic¹⁵⁶aa¹⁵⁷ga ivuaadami. ¹⁵⁸Agai maata asta istumaasi t¹⁵⁹at¹⁶⁰agitoña oodami. V¹⁶¹asi gomaasi ¹⁶²agai ismaac¹⁶³ad¹⁶⁴ gaaagidi aan¹⁶⁵.

¹⁷ Diuusi maa Moseesacaru judidíu aduñ¹⁶⁶a g¹⁶⁷as¹⁶⁸allicamiga casc¹⁶⁹ad¹⁷⁰ ¹⁷¹ajudidíu pov¹⁷²an¹⁷³alidi sai Diuusi c¹⁷⁴aa¹⁷⁵gac¹⁷⁶ara¹⁷⁷ n¹⁷⁸idi dai casc¹⁷⁹ad¹⁸⁰ g¹⁸¹ag¹⁸²arducad¹⁸³a gan¹⁸⁴alidi. ¹⁸Agaic¹⁸⁵ad¹⁸⁶ ismaac¹⁸⁷ad¹⁸⁸ ooja Moseesacaru c¹⁸⁹aa¹⁹⁰ maata ¹⁹¹agai istumaasi Diuusi ip¹⁹²alidi isivuaadagi oodami dai c¹⁹³aa¹⁹⁴ maata istumaasi arc¹⁹⁵aa¹⁹⁶gaducami dai istumaasi armaic¹⁹⁷aa¹⁹⁸gaducami. ¹⁹⁻²⁰ Agai maata v¹⁹⁹asi istumaasi aagai Moseesacaru s²⁰⁰allicamigad²⁰¹ara²⁰² casc²⁰³ad²⁰⁴ po²⁰⁵alidi ²⁰⁶agai said²⁰⁷a istutuidi ismamaat²⁰⁸atuldagí ²⁰⁹agai ismaac²¹⁰ad²¹¹ maimaata Diuusi ñiooquid²¹²a. ²¹Dai ismaac²¹³ad²¹⁴ po²¹⁵alidi said²¹⁶a istutuidi ismamaat²¹⁷atuldiagi aa ²¹⁸agai g²¹⁹aa²²⁰agai isivuaadagi poduuc²²¹ai isducatai gamamaat²²²atulda ²²³aliadagi. Ismaac²²⁴ad²²⁵ gamamaat²²⁶atuldi sai mait²²⁷aa²²⁸agai isga²²⁹al²³⁰siadagi ²³¹agai mait²³²aa²³³agai isga²³⁴al²³⁵siadagi ²³⁶ap²³⁷ra. ²²Dai ismaac²³⁸ad²³⁹ gamamaat²⁴⁰atuldi sai mait²⁴¹aa²⁴²agai isgoogosi g²⁴³anducamicagi ²⁴⁴agai mait²⁴⁵aa²⁴⁶agai isgoogosi g²⁴⁷anducamicagi ²⁴⁸ap²⁴⁹ra. Dai ismaac²⁵⁰ad²⁵¹ c²⁵²aa²⁵³dai momoono ismaac²⁵⁴ad²⁵⁵ siaa duutuadagi oodami mait²⁵⁶aa²⁵⁷agai isga²⁵⁸al²⁵⁹siadagi istumaasi oidaga quiqui²⁶⁰upi²⁶¹ara²⁶² siaaco oidaga ²⁶³amomoono. ²³Dai ²⁶⁴agai ismaac²⁶⁵ad²⁶⁶ g²⁶⁷ag²⁶⁸arducad²⁶⁹a gan²⁷⁰alidi pocaitai sai Diuusi aagidi aduñ²⁷¹a Moseesacaru istumaasi ooja ²⁷²agai dai c²⁷³aa²⁷⁴ maata ²⁷⁵agai istumaasi aagai s²⁷⁶allicami²⁷⁷ara²⁷⁸ dai v²⁷⁹ascara²⁸⁰ mai²⁸¹agidi poduuc²⁸²ai ali²⁸³a soiduuc²⁸⁴ai n²⁸⁵idi Diuusi. ²⁴Pocaiti Diuusi ñiooquid²⁸⁶ara²⁸⁷: “Aapim²⁸⁸a ismaac²⁸⁹ad²⁹⁰ arjudidíu soimaasi ivueeyi casc²⁹¹ad²⁹² ²⁹³agai ismaac²⁹⁴ad²⁹⁵ mait²⁹⁶arjudidíu vui ñioocai Diuusi”.

²⁵ Vaavoava said²⁹⁷a arc²⁹⁸aa²⁹⁹gai isi³⁰⁰arjudidíucagi is³⁰¹al³⁰²giadagi ³⁰³agai Moseesacaru s³⁰⁴allicamigad³⁰⁵a ³⁰⁶damos ismai³⁰⁷agiada ³⁰⁸agai aid³⁰⁹a gia ducami ismait³¹⁰arjudidíucagi ³¹¹agai. ²⁶Damos is³¹²agai ismaac³¹³ad³¹⁴ mait³¹⁵arjudidíu ³¹⁶al³¹⁷giadagi Moseesacaru s³¹⁸allicamigad³¹⁹a Diuusi c³²⁰aa³²¹gac³²²ara³²³ n³²⁴lijadamu ³²⁵agai ducami isi³²⁶arjudidíucagi. ²⁷Si³²⁷ascad³²⁸ ³²⁹ajudidíu mai³³⁰al³³¹giadagi Moseesacaru s³³²allicamigad³³³a tomasi cao³³⁴ojisicami viaa ³³⁵agai dai ismaac³³⁶ad³³⁷ mait³³⁸arjudidíu ³³⁹al³⁴⁰giadagi Moseesacaru s³⁴¹allicamigad³⁴²a poduuc³⁴³ai g³⁴⁴amaata is³⁴⁵ajudidíu maic³⁴⁶aa³⁴⁷ga ivueeyi. ²⁸Maisiu v³⁴⁸asi ³⁴⁹ajudidíu arDiuusi maamarad³⁵⁰a tomasi iquit³⁵¹qui ³⁵²agai tuutucugad³⁵³a poduuc³⁵⁴ai isduuc³⁵⁵ai aagai Moseesacaru s³⁵⁶allicamigad³⁵⁷ara³⁵⁸. ²⁹Baiyoma Diuusi maamarad³⁵⁹a ar³⁶⁰agai ismaac³⁶¹ad³⁶² Diuusi maacai ib³⁶³adagai utudui dai poduuc³⁶⁴ai ³⁶⁵agai camaitivuaada ³⁶⁶alidi

istumaasi soimaasi dai Diuusi IbΛadΛ ΛΛmadu daja Λgai ismaacΛdΛ vaavoitudai dai ΛΛgidi Diuusi. Dai Diuusi cΛΛgacΛrΛ nΛijadamu Λgai tomasi oodami maicΛΛgacΛrΛ nΛidi.

3

¹ VΛΛscΛrΛ aliΛsi Λrsoiñi isΛrjudidíucagi oodami daidΛ Λrsoiñi isΛjudidíu iquitΛquicagi tuutucugadΛ. ² Diuusi Λcovai vuvaitu Λjudidíu sai Λgai oojana ñiooquidΛ dai nuucadacana Λoojai. ³ Vaavoava sai ΛΛmadutai Λjudidíu maivaavoitu Diuusi, dΛmos Diuusi gia vΛΛscΛrΛ iduuñimu istumaasi aagai. ⁴ Λgai vΛΛscΛrΛ ivueeyi istumaasi aagai, tomasi vΛΛsi oodami yaatavoga. Pocaiti Diuusi ñiooquidΛrΛ:

Tomasi oodami poΛlidi ismaitΛrvaavoi istumaasi aagai Diuusi, VΛΛscΛrΛ nΛidamu Λgai isiΛrvaavoi istumaasi aagai Diuusi. Ascaiti Diuusi ñiooquidΛrΛ.

⁵⁻⁶ DΛmos isΛmaadutai pocaitiadagi sai siΛΛscadΛ soimaasi ivuaadagi oodami sai poducacai gΛmaatΛ isDiuusi cΛΛ tuiga dai cascΛdΛ maitΛagai issoimaasi gΛrtaatamituldiada Λgai, tomasi pocaiti ΛΛmoco vΛΛscΛrΛ maitΛrvaavoi. Diuusi vΛΛscΛrΛ cΛΛga ivueeyi siΛΛscadΛ soimaasi taatatuldi oodami.

⁷⁻⁸ ΛΛmo oodami giñiooquidi dai pocaiti ansai gamamaatΛtuldi aanΛ sai gΛagai issoimaasi ivuaada oodami sai poducacai sioma cΛΛga gΛmaatΛ isDiuusi maitΛrsoimaasi ivuaadami. Λgai pocaiti ansai gamamaatΛtuldi aanΛ sai isyaatagada Λmoco poducacai sioma cΛΛga gΛmaatΛ isDiuusi maitΛrsoimaasi ivuaadami. Diuusi maiyaatagai cascΛdΛ. Sai cascΛdΛ Diuusi maitΛagai issoimaasi taatamituldiagi ismaacΛdΛ soimaasi ivueeyi. DΛmos Diuusi cΛΛga iduuñimu siΛΛscadΛ soimaasi taatatuldiagi Λgai ismaacΛdΛ pocaitiadagi.

⁹ AatΛmΛ judidíu maivaamioma cΛΛga tuutuiga siaa oodami. CamaatΛ aatΛmΛ isvΛΛsi oodami oidigi daama oidacami Λrsoimaasi ivuaadami. ¹⁰ Pocaiti Diuusi ñiooquidΛrΛ: Tiipu tomali Λmaadutai maisoimaasi ivuaadami.

¹¹ Tiipu tomali Λmaadutai ismaacΛdΛ maatΛ caΛcagi Diuusi ñiooquidΛ.

Dai tomali Λmaadutai maimaatΛca Λlidi iscaiti Diuusi ñiooquidΛrΛ.

¹² VΛΛscatai gajiaadΛrΛ vipieeyi Diuusi,

Dai vΛΛscatai Λrsoimaasi ivuaadami.

Tomali Λmaadutai maitivueeyi istumaasi Diuusi ipΛlidi.

¹³⁻¹⁴ VΛΛscatai Λryaatavogami daidΛ Λroomaligami.

Dai mosΛgi soimaasi ñiooqui aagaiña Λgai.

¹⁵ TomastucΛdΛ gΛncoodaiña oodami.

¹⁶ GomaasicΛdΛ soiducacai gΛnnΛidiña oodami aipacoga.

¹⁷ Dai mosgΛncocoda Λlidiña Λgai.

¹⁸ MaiΛΛbΛidi Λgai Diuusi.

Ascati Diuusi ñiooquidΛrΛ.

¹⁹ CΛΛ maatΛ aatΛmΛ isDiuusi maa Moseesacaru ΛsΛlicami sai oodami ΛΛgigitai caΛcana. Diuusi sΛΛlicΛdΛ soimaasi taatulda agai sioorΛ maiΛΛgiadagi dai Λgai maivi-aacamu isducatai gΛnsoiñagi. Dai poducacai ΛpΛ vΛΛsi oodami oidigi daama oidacami Λrsoimaasi ivuaadami Diuusi vuitapi. ²⁰ Moseesacaru sΛΛlicamigadΛcΛdΛ maatΛ aatΛmΛ isiΛrsoimaasi ivuaadami. Diuusi cΛΛgacΛrΛ nΛidi oodami ducami istomali Λmo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai vaavoitudaitai Λgai Suusi Cristo maisiu ΛΛgigitai caΛcatai Moseesacaru sΛΛlicamigadΛ.

²¹ AidΛsi maiquiaa divia ΛCristo tami oidigi daama Λjudidíu gΛnaajagiña iscΛΛgacΛrΛ oidacagi dai ΛΛgiadagi vΛΛsi Moseesacaru sΛΛlicamigadΛ, Λgai poΛlidiña sai poducacai istutuidi isiimiagi Diuusi ΛΛmadu. Dai gooquiΛrΛ Diuusi ootoi ΛCristo tami oidigi daama sai Λgai maatΛtuldana Λoodami isducatai istutuidi Diuusi iscΛΛgacΛrΛ

naijadagi oodami ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai. Diuusi ñiñoquituldiadamigada casi gaaagiditadai isDiuusi poduucai iduñia agaitadai. ²² Tomasioora ismaacada vaavoitudai isSuusi Cristo arcagacara vuviadami. Diuusi cagacara naijadamu agai ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai. ²³ Tomali amo oodami maitivueeyi istumaasi Diuusi ipalidi vascatai soimaasi ivueeyi cascada. ²⁴ Diuusi oigaldi agai ismaacada vaavoitudai isSuusi Cristo aracagacara vuviadami dai cagacara naidi ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai. Diuusi poduucai ivueeyi oigadaitai agai. Diuusi maitataanai namagada cagacara vuvaidaragai. ²⁵ Vasi oodami aliasi soimaasi ivueeyi cascada gaaagaitadai isDiuusi soimaasi taatatuldagi damos Diuusi ootoi asuusi Cristo tami oidigi daama sai muucuna curusiaba dai soimaasi taatatuli dai poduucai aoodami camaitaagai issoimaasi taatagi soimaasi ivuaadatai. Diuusi cagacara vuvaidi agai ismaacada vaavoitudai gomaasi. Vasi gomaasi idui Diuusi sai poduucai maana aoodami isDiuusi caga idui oigaldacai alquida soimaasi ivuaadami. ²⁶⁻²⁸ Dai isDiuusi apiacaga ivueeyi sivi oigalditai dai cagacara naiditai vascatai ismaacada vaavoitudai isSuusi Cristo arcagacara vuviadami maisu agai ismaacada pocaiti sai caga agidi Moseesacaru sallicamigada cascada maitipu istuisida garducada ganliadagi tomali amaadutai.

²⁹ Diuusi arDiuusigada ajudidu dai agai ismaacada maitarjudidu lra. ³⁰ Mosali amo Diuusi oidaga dai agai oigaldi dai cagacara naidi vascatai ismaacada vaavoitudai isSuusi Cristo arcagacara vuviadami tomasi aramoco ismaacada iquitaa gatuucuga ischo lra. ³¹ Tomasi arvaavoi scagacara vuvacai oodami vaavoitudaitai isasuusi Cristo arcagacara vuviadami vascara aliasi gaaagai isagiadagi Diuusi sallicamigada.

4

¹ Avraañicaru argaralqui aduñicaru. Sivi naidamu aatama isducatai Diuusi cagacara naidi agai ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai. ²⁻³ IsAvraañi iduñimudai amo istumaasi cagaducami sicascada cagacara naijadamudai Diuusi aidagia viaacamudai Avraañi istuisida gaducada ganliadagi. Damos Diuusi ñiñoquidara pocaiti: “Avraañi vaavoitu Diuusi cascada Diuusi cagacara naidi agai”. Cascada Avraañi maiviaa istuisida gaducada ganliadagi. ⁴ Isamoco iduñiagi amo aa duiñdagai aamuda gaaagai isaa namalquidagi, mastumaasi aa namalquidagi maitaroidicami. ⁵ Diuusi ipalidi isaoodami cagacara oidacagi damos maisu poduucai oigaldi dai cagacara naidi Diuusi aoodami baiyoma Diuusi oigaldi dai cagacara naidi amo soimaasi ivuaadami ismaacada vaavoitudagi Diuusi. ⁶ Davicaru aagai sai alia baigalidiña amo oodami silscada Diuusi oigaldagi dai cagacara naijadagi vaavoitudacai agai Diuusi. Dai pocaiti Davicaru: ⁷ Baigalidi aoodami ismaacada Diuusi oigaldi soimaascamigada.

⁸ Baigalidi aoodami ismaacada Diuusi camaisoimaasi taatatulda agai. Ascaiti Davicaru.

⁹⁻¹⁰ Avraañi sallicada baigali aidasi Diuusi oigali agai dai cagacara naidi ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai vaavoitudacai agai Diuusi maiquiaa iquitacai agai gatuucuga. Poduucai caga gamaata isDiuusi oigaldi dai cagacara naidi agai ismaacada iquitacai gatuucuga silasi agai ismaacada maiquitacai gantuucuga. ¹¹ Avraañicaru cavaavoitu Diuusi dai gooquilara iquitaa gatuucuga sai poduucai naidiña aa isDiuusi cacagacara naidi agai, vaavoitu agai Diuusi cascada. Dai poduucai Avraañicaru araduñacatadai agai ismaacada vaavoitudai Diuusi maiquitacai gatuucuga dai poduucai lra gamaata isDiuusi oigaldi dai cagacara naidi agai. ¹² Avraañicaru araduñacatadai agai ismaacada iquitacai gantuucuga vaavoitudacai Diuusi apan duucacai Avraañicaru vaavoitudaitadai.

¹³ Diuusi aagidi Avraañicaru sai vlassi oidigi artuidadaca agaitadai, agai amadu cajiudad, Diuusi poduucai aagidi Avraañicaru vaavoitudacai agai dai maisiu agidacai Diuusi sällicamigad. ¹⁴ Amoco pocaiti sai vlassi oidigi artuidadaca agai agai ismaacad aagidi Diuusi sällicamigad dai maisiu agai ismaacad vaavoitudai Diuusi damos gomaasi maitarvaavoi. Isirpoduucamudai aid gia maitarsoiñicamudai vaavoidaragai, tomali maitarsoiñicamudai ismaacad aagai Diuusi. ¹⁵ Siasscad aatama garaajagadagi isagiadagi Diuusi sällicamigad sai agai cagacara garnaidiña dai sai cagacara garvuvaidana agai viaa issoimaasi gartaatamituldiadagi maicaga agiditai aatama. Ismaitiipucamudai sällicami aid gia maitiipucamudai oodami maiagidaracami.

¹⁶ Diuusi cagacara naidi oodami vaavoitudacai agai daid oodami maigamaitalai cagacara vuvaidaragai. Caga maata aatama isDiuusi cagacara garnaidi tomasi ivueeyi aatama judidü viituldaragad ischo apr, isvaavoitudada aatama Diuusi an duucai Avraañicaru. Poduucai agai argaraduñicaru, ¹⁷ cascada pocaiti Diuusi sai Avraañicaru aroogad ducami mui oodami naana maasi ñioocadami. Diuusi cagacara naidi tomasuma oodami isvaavoitudagi Diuusi an duucai Avraañicaru. Diuusi alia viaa guvucadagai dai agai duduaacaldi coidad dai siasscad Diuusi aagadagi said apadunia agai amo istumaasi ismaacad maiquiaa apadui ducami iscaasi apr duuñimudai.

¹⁸ Cascada aidasi Diuusi aagidi Avraañicaru sai ooñigad marata agaitadai said amarad cajiudad sällicad muiduca agaitadai taid Avraañicaru caga vaavoitu tomasi maibaigaca maascata dai gomaasi. ¹⁹ Tomasi Avraañicaru viaacata dai amo sientu uumigi daid Saara arooñigad dai viaacata dai maaco coobai dan baivustaama uumigi aliasi arcasalliocoidadacata dai agai dai camaibaigaca maascata dai ismaamaracagi. ²⁰ Damos Avraañicaru apiacaga vaavoituda dai Diuusi dai asta vaamioma vaavoitu. Dai tomasi maiquiaa viaacata dai agai istumaasi aagidi Diuusi vascara caga ñioo agai Diuusi vatar. ²¹ Sällicad caga vaavoitudai agai isDiuusi istutuidi isidunñiagi istumaasi aagai. ²² Cascada Diuusi oigaldi Avraañicaru soimaascamigad dai Diuusi pocaiti sai camaitarsoimaasi iducami Avraañicaru. ²³ Aidasi Diuusi aagidi Avraañicaru sai oigali agai dai cagacara naidi ducami istomali amo imidagai maisoimaasi iduñimudai mosvaavoitudacai agai Diuusi, maisiu mosacaasi Avraañicaru aagidi agai gomaasi. ²⁴ Diuusi garaagidi aatama apr. Diuusi garoigaldi dai cagacara garnaidi aatama apr ismaacad vaavoitudai Diuusi ismaacad duaacali gartaanadami Suusi Cristo coidad saagidaindara. ²⁵ Agai muu dai poduucai garoigaldi garsoimaascamiga dai duaaca dai poduucai Diuusi pocaiti sai camaitarsoimaasi iducami aatama.

5

¹ Poduucai Diuusi cagacara garnaidi ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai vaavoitudacai aatama dai poduucai ganiibastacan tadacagi gariibadaga. Suusi Cristo muu dai poduucai garoigaldi garsoimaascamiga cascada. ² Dai poduucai istutuidi aatama ismamadadagi dai poduucai apiacagacara garnaidi Diuusi. Dai alia baigaralidi aatama nanaracata siasscad Diuusi garvaidaquiagi tavaagiamu tasai amadu daraajana. ³ Dai gaagai isbaigaraliadagi aatama siasscad soimaa taatamadagi, gomaasi garsoicai aatama issoimaa taatamadagi dai maivui ñioocadagi Diuusi dai tasai vaamioma ivuaada alididña istumaasi Diuusi ipalidi. ⁴ Dai siasscad soimaasi taatamadagi dai maivui ñioocadagi poduucai baigalidi Diuusi aatamacad. Dai siasscad Diuusi baigaliadagi aatamacad gomaasi garsoicai tasai nanaracana aatama siasscad Diuusi garvaidaquiagi tavaagiamu dai sällicad vaavoitudai aatama isDiuusi sällicad iduñia agai istumaasi aagai ñiooquidara. ⁵ Dai siasscad vaavoitudai aatama Diuusi tomali amo imidagai maisiaa gartaratudadamu agai, agai vascara ivueeyi istumaasi

aagai cascada. Diuusi ootoi galbadaga sai garlamadu daacana dai Diuusi Ibadla garmaatutldi sai Diuusi aliisi garoigadai.

⁶ Aatama maitistutuiditadai isalagi calgacarla garvuvaidagi. Tai Suusi Cristo divia aidasi Diuusi ipali dai muu sai calgacarla vuvacana soimaasi ivuaadami. ⁷ Baitoma maitiipu tomali amaadutai oidigi daama siora muquia liadagi sai calgacarla vuusaiña amai tomasi cal tuiga ismaacada gamuaatuda agadagi. Damos isalia cal tuigacagi amo oodami ismaacada gamuaatuda agadagi aid gia oidacan tada amaadutai siora muquia liadagi agai vatar. ⁸ Damos Cristo muu lasai aatama calgacarla vuvacana tomasi quiaa arsoimaasi ivuaadamicatadai aatama ⁹ dai poduucai Diuusi gartalagi isialisi garoigadai dai calgacarla garnidi ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai cascada aatama camaiviaa issoimaa taatagi Diaavora lamadu. ¹⁰ Aidasi maiquiaa vaavoitu aatama Diuusi, agai garvuidara caatacatadai soimaasi ivuaadatai aatama damos Suusi Cristo muu lasai aatama calgacarla vuvacana dai poduucai Diuusi camaitarvuidara caata. Sivi sioma calga istutuidi Diuusi iscalgacarla garvuvaidagi duaacacai Suusi Cristo dai camavuidara vata aatama Diuusi. ¹¹ Cascada alia baigralidi aatama Diuusi vui.

¹² Adanacaru larlagadada oodami ismaacada oidacatadai oidigi daama dai soimaasi idui agai dai cascada muu cascada vasi oodami soimaasi ivueeyi dai cooyi. ¹³ Ismaitiipucamudai sallicami tomali amaadutai maitistutiadamudai ispoaitiadamudai ismailagidi sallicami vascara aidasi maiquiaa maa Diuusi galallicamiga Moseesacaru oodami casoimaasi ivuaadatadai. ¹⁴ Damos oodami vascara coodana lara aidasi abiaadara oidacatadai Adanacaru asta aid uucami sioidacatadai Moseesacaru poduucai isduucai cooyi Moseesacaru abiaadara dai sivi quiaa cooyi cascada gamaata issoimaasi ivuaadana agai tomasi maiapan duucai soimaasi ivuaadana agai Adanacaru. Maiapan tuutuiga Adanacaru lamadu Cristo ismaacada divia agaitadai.

¹⁵ Adanacaru soimaasi idui dai cascada muu agai dai vasi cajiudad coo lara damos Suusi Cristo muu dai poduucai Diuusi oigaldi dai calgacarla nidi muidutai. Poduucai maiapan dui Suusi Adan. ¹⁶ Asoimaascami ismaacada idui Adan maiapa maasi calgacarla vuvaidaragai ismaacada garmaacai Diuusi. Adanacaru soimaasi idui dai cascada soimaasi ivueeyi vasi oodami vai Diuusi soimaasi taatamitldi damos Cristo muu vai cascada Diuusi calgacarla nidi ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai, dai calgacarla vuvaidi tomasi oodami aliisi arsoimaasi ivuaadami. ¹⁷ Adanacaru soimaasi idui dai cascada vasi oodami viaa iscoiyagi, Suusi Cristo muu dai vascatai ismaacada Diuusi calgacarla nidi ducami istomali amo imidagai maisoimaasi iduunimudai agai oidacamu Suusi Cristo lamadu tavaagilara tomastuigaco.

¹⁸ Adanacaru soimaasi idui dai cascada soimaasi ivueeyi vascatai vai Diuusi soimaasi taatamitldi. Damos Suusi Cristo idui amo istumaasi calgaducami vai cascada Diuusi calgacarla nidi oodami ducami istomali amo imidagai maisoimaasi iduunimudai dai poduucai tomastuigaco oidacamu Diuusi lamadu. ¹⁹ Adanacaru mailagi Diuusi vai cascada vascatai soimaasi ivueeyi damos Suusi Cristo lagi Diuusi vai Diuusi calgacarla nidi oodami ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai.

²⁰ Diuusi maa oodami galallicamiga sai poduucai maatana oodami isalia mailagidi Diuusi. Damos aidasi oodami vaamioma soimaasi ivuaadatadai vaamioma oigaldi Diuusi agai dai oigadai. ²¹ Oodami apiasoimaasi ivuaadatadai dai cascada viaacatadai iscoiyagi. Damos Suusi Cristo muu sai poduucai oodami calgacarla vuvacana dai tomastuigaco oidacana Diuusi lamadu dai cascada Diuusi calgacarla nidi oodami ducami istomali amo imidagai maisoimaasi iduunimudai dai poduucai lagi agai oodami isalia oigadai.

6

1-3 Damos maitaagai isapiasoimaasi ivuaadagi vai poduucai Diuusi oigaldiadagi dai poduucai gamaata issallicada oigadai agai oodami. Gantagitovurai isvasscatai aatama ismaacada casi garvapacoi Suusi Cristo guvucadadacada poduucai arapan ducami iscoimudai aatama agai amadu dai viaa aatama guvucadada agai dai istutuidi aatama iscamaisoimaasi ivuaadagi. Suusi Cristo vaamioma viaa guvucadagai isDiaavora, cascada maitaagai issoimaasi ivuaadagi.

4-5 Aatama quiaa arsoimaasi ivuaadamicatadai dai aidasi garvapacoi aatama ducami isyaasapicamudai amadu Cristo dai ducami isduduaacamudai aatama coidada saagidaindara amadu Cristo Diuusi guvucadadacada dai poduucai viaa aatama ibadagai utudui. 6 Dai ducami iscoi aatama curusiaba Suusi Cristo amadu dai poduucai camaitivueeyi aatama mosacaasi istumaasi ipalidi aatama poduucai isduucai ivuaadana alquioma, 7 amo muuquiad camaisoimaasi ivueeyi cascada. 8 Ducami iscaco aatama Cristo amadu sallicada ducami iscaduduaaca Cristo amadu dai caviaa ibadagai utudui. 9 Cal maata aatama sai Cristo duaaca coidada saagidaindara dai camaimuquia agai tomali amo imidagai cascada. 10 Oodami soimaasi ivueeyi cascada Cristo curusiaba muu poduucai Diuusi soimaasi taatatuli Suusi Cristo dai camaiviaa isapamu muquiagi. Damos sivi Suusi Cristo tomastuigaco oidaga Diuusi amadu ivueeyi Diuusi aa duiñada. 11 Sialscada soimaasi iduñia aliada aapima glaagai maspoliada aapima masaid arcoidad ducami damos isiduñia aliada aapima Diuusi aa duiñada Suusi Cristo amadu glaagai maspoliadagi masai maitarcoidad.

12 Casiavar maitandadagitoda isDiaavora soimaasi ganduñituldagi dai poduucai camaisoimaasi ivuaadamu aapima. 13 Maitavar ivuaada istumaasi adiaavora ipaliadagi baiyomavar ivuaada istumaasi Diuusi ipaliadagi ducami iscacoimudai aapima dai apamu duduaaca. 14 Adiaavora camaitantlaanadamu. Aapima camaiviaa isalgiadagi vassisi ismaacada aagai Moseesacaru sallicamigadara dai calgacara vuvaquiagi, mosglaagai isvaavoitudagi Suusi Cristo vai poduucai Diuusi ganoigaldi dai calgacara gannidi.

15 Vassacara maitaagai isapiasoimaasi ivuaadagi tomasi maiviaa isalgiadagi vassisi ismaacada aagai Moseesacaru sallicamigadara. 16 Cal maata aapima sai ismaadutai baiduñiagi dai gaaata duñia agadagi amo pioñi duucai agai gia viaa isalgiadagi glaamu. Poduucai arpa sioora algiadagi adiaavora glaamu duucai tomali amo imidagai maiimia agai Diuusi amadu. Damos sioora algiadagi Diuusi calgacara oidacamu dai imi agai Diuusi amadu. 17 Damos baigiñalidi aana Diuusicada isaapima ismaacada alquioma algidiña adiaavora gooquilara cavaavoitu Diuusi dai sivi algiditai cal Diuusi ñioquida. 18 Dai sivi camaitarpipiooñigada aapima adiaavora baiyoma arpipiooñigada aapima Diuusi dai calgacara oidaga. 19 Aagai aana gapipiooñiga dai gaaamu mai poduucai sioma calga maata calca aapima. Alquioma algidiña aapima adiaavora daida ivuaadana mui naana maasi soimaascami damos sivi glaagai isalgiada aapima Diuusi daida ivuaadagi istumaasi calgaducami.

20 Aidasi quiaa algidiña aapima adiaavora maiviaacana aapima isivuaadagi istumaasi calgaducami. 21 Istumaasi ivuaadana aapima maitarsoiñi poduucai baiyoma mosmaitistutuiditadai aapima isiimiagi Diuusi amadu mossiaa arai aapima sivi agaicada ismaacada ivuaadana. 22 Damos sivi camialgidi aapima adiaavora baiyoma algidi aapima Diuusi gomaasi gia arsoiñi dai poduucai aapima aracovai vuvaidada Diuusi dai tomastuigaco oidacamu aapima Diuusi amadu. 23 Agai ismaacada algidi adiaavora maiimia agai Diuusi amadu damos agai ismaacada algidi Diuusi, Diuusi maaquimu agai oigaragai istomastuigaco oidacamu Diuusi amadu vaavoitudaitai agai Suusi Cristo.

7

1 Giñaaduñi aapimΛ cΛΛga maatlΛ isΛmo oodami istutuidi isivuaadagi istumaasi aagai sΛΛlicamiΛrΛ siΛasi uucami oidacagi siΛascadΛ coiyagi amaasi gia cho. 2 Λmo ooqui cunacami viaa isΛΛmadu oidacagi gΛcuna siΛasi uucami oidacagi cunadΛ, poduucai aagai sΛΛlicamiΛrΛ cascΛdΛ. DΛmos siΛascadΛ muquiagi cunadΛ Λooqui camaiviaa isΛΛgiadagi gosΛΛlicami ismaacΛdΛ poduucai aagai sai Λmo ooqui cunacami viaa isΛΛmadu oidacagi gΛcuna. 3 DΛmos isΛooqui vΛΛnagi Λmai cΛΛli quiaa oidacatai cunadΛ Λgai soimaasi ivueeyi. Dai ismuquiagi cunadΛ Λgai istutuidi isvΛΛnagi Λmai cΛΛli dai maisoimaasi ivueeyi.

4 Giñaaduñi poduucai ΛpΛ aidΛsi muu Suusi Cristo camaiviaa isivuaadagi istumaasi aagai Moseesacaru sΛΛlicamigadΛ dai aidΛsi vaavoitudai Suusi Cristo poduucai Λrducami iscoimudai aapimΛ Suusi Cristo ΛΛmadu curusiaba dai cascΛdΛ maiviaa isivuaadagi istumaasi aagai Moseesacaru sΛΛlicamigadΛ dai cΛΛgacΛrΛ vuvaquiagi, dai ducami isduduaacamudai aapimΛ coidadΛ saagidaiñdΛrΛ ΛΛmadu Cristo Diuusi guvucadadΛcΛdΛ dai poduucai viaa ibΛdagai utudui dai Cristo ΛΛmadu oidaga daidΛ ivueeyi Diuusi aa duiñdadΛ. 5 AidΛsi quiaa ivuaadatadai aapimΛ istumaasi ΛDiaavora ipΛlidi aidΛsi maí aapimΛ Moseesacaru sΛΛlicamigadΛ vaamioma soimaasi ivuaada Λlidadai dai poduucai camaiimia agaitadai aapimΛ Diuusi ΛΛmadu. 6 DΛmos sivi ducami iscacoimudai Cristo ΛΛmadu cascΛdΛ maiviaa isivuaadagi istumaasi aagai Moseesacaru sΛΛlicamigadΛ. ΛΛquioma ivuaadatadai aapimΛ Diuusi aa duiñdadΛ ΛΛgiditai Moseesacaru sΛΛlicamigadΛ. Λgai ΛrcΛΛlimudadΛ sΛΛlicami. DΛmos sivi ivueeyi aapimΛ Diuusi aa duiñdadΛ viaacatai ibΛdagai utudui Diuusi IbΛadΛ guvucadadΛcΛdΛ.

7 CΛΛ maatlΛ aapimΛ isMoseesacaru sΛΛlicamigadΛ maitΛrsoimaascami. VΛΛscΛrΛ ismaioidacamudai sΛΛlicami maimaatΛcamudai aanΛ istumaasi Λrsoimaascami. IssΛΛlicamiΛrΛ maiaagadamudai sai maitΛagagai isviaaca Λliadagi gavustuidaga aidΛ gia maimaatΛcamudai aanΛ gomaasi. 8 AidΛsi maiquiaa maatlΛcatadai aanΛ ΛsΛΛlicami maimaatΛcatadai aanΛ istumaasi Λrsoimaascami dΛmos aidΛsi maí aanΛ ΛsΛΛlicami aidΛ gia aanΛ viaaca iñΛlidadai gavustuidaga aanΛ Λrsoimaasi ivuaadamicitadai cascΛdΛ. Ismaioidacamudai sΛΛlicami maimaatΛcamudai oodami istumaasi Λrsoimaascami. 9 AidΛsi maiquiaa maatlΛ caΛcatadai aanΛ ΛsΛΛlicamigadΛ Moseesacaru aanΛ aliΛ baigiñΛlidiña dΛmos aidΛsi camaí aanΛ istumaasi aagai Moseesacaru sΛΛlicamigadΛrΛ aidΛ gia maí aanΛ ismaiΛΛgiditadai ΛsΛΛlicami daidΛ Λrsoimaasi ivuaadamicitadai, dai poduucai maiimia iñagaitadai aanΛ Diuusi ΛΛmadu. 10 Dai poduucai ΛsΛΛlicamiΛrΛ gΛagaitadai ismaatΛmudai aanΛ isducatai cΛΛgacΛrΛ oidacagi baiyoma maí aanΛ ismaiimia iñagaitadai Diuusi ΛΛmadu. 11 Poduucai ΛDiaavora giñyaatagi giñtΛgitoli ansaidΛ istutuidi aanΛ isΛΛgiadagi vΛΛsi Moseesacaru sΛΛlicamigadΛ dai cΛΛgacΛrΛ vuusiagi dΛmos maitistui aanΛ isΛΛgidagi vΛΛsi Moseesacaru sΛΛlicamigadΛ dai cascΛdΛ maiimia iñagaitadai Diuusi ΛΛmadu.

12 SΛΛlicamiΛrΛ maiaagai tomali Λmo istumaasi soimaascami vΛΛsi istumaasi gΛagagai ami ΛrcΛΛgaducami. 13 ΛsΛΛlicami maitΛrduñidΛ ismaiimi iñagaitadai aanΛ Diuusi ΛΛmadu, ΛDiaavora ΛrduñidΛ, Λgai soimaasi iduiñtuldi oodami cascΛdΛ. Λoodami maiΛΛgidi Diuusi sΛΛlicamigadΛ dai poduucai soimaasi ivueeyi dai maiimia agai Diuusi ΛΛmadu dai poduucai gΛmaatlΛ ismaicΛΛgadu issoimaasi ivuaadagi.

14 Diuusi maa ΛsΛΛlicami Moseesacaru dai ΛsΛΛlicami aliΛ cΛΛgadu. DΛmos aanΛ piooñigadΛ giñducami ΛDiaavora dai cascΛdΛ soimaasi ivuaada iñΛlidi aanΛ. 15 AanΛ sΛΛlicΛdΛ ivuaada iñΛlidi istumaasi cΛΛgaducami, dΛmos maitistutuidi, baiyoma ivueeyi aanΛ istumaasi maioojoidi. 16 CΛΛ maatlΛ aanΛ ismaicΛΛga ivueeyi dai maatlΛ aanΛ isΛsΛΛlicami aliΛ cΛΛgadu tomasi maiΛΛgidi aanΛ. 17 Poduucai aanΛ maisoimaasi ivuaada

iñalidi dλmos λDiaavora soimaasi giñduiñtuldi cascλdλ maitλrgiñduñi aanλ. ¹⁸ Dai cλλmaatλ aanλ iñsaanλ λrsoimaasi ivuaadami maitiñλλmadu daacatai Diuusi. Aanλ cλλga ivuaada iñalidi dλmos maitistutuidi. ¹⁹ Aanλ maitivueeyi istumaasi cλλgaducami tomasi cλλga ivuaada iñalidi baiyoma apiasoimaasi ivueeyi aanλ tomasi maisoimaasi ivuaada iñalidi. ²⁰ Poduucai isivuaada aanλ istumaasi maitipλlidi, λDiaavora λgai dai soimaasi giñduiñtuldi.

²¹ Gomaasi λpλvueeyi aanλcλdλ siλλscadλ cλλga ivuaada iñaliada aanλ baiyoma soimaasi ivueeyi. ²² Aanλ oojoide Diuusi sλλlicamigadλ ²³ dλmos oidaga λmo istumaasi ismaacλdλ giñsobicai isλλgiada aanλ Diuusi sλλlicamigadλ. λgai λrλDiaavora ismaacλdλ soimaasi giñduiñtuldi dai giñmaisacan duu.

²⁴ Sλλlicadλ soigiñalidi aanλ. Sioraλ λrpiipiooñigadλ Diaavora maiajioopai Diuusi λλmadu cascλdλ aliasi tλgito aanλ sioraλ cλλgacλrλ giñvusaidagi vai giñdagituagi λDiaavora nai camaisoimaasi ivuaada aanλ. ²⁵ Baigiñalidi aanλ Diuusicλdλ isSuusi Cristo gartλaanλdamiga istutuidi iscλλgacλrλ giñvuusaidagi. Aanλ λgiada iñalidi Diuusi sλλlicamigadλ dλmos λDiaavora soimaasi giñduiñtuldi.

8

¹ Sioraλ vaavoitudai Suusi Cristo dai camaisoimaasi ivueeyi isduucai ivuaadana maiquiaa vaavoitudacai Suusi Cristo baiyoma ivueeyi istumaasi Diuusi Ibλadλ ipλlidi, λgai gia Diuusi caoigλli dai maisoimaasi taatatuldamu. ² Sioraλ vaavoitudai Suusi Cristo λgai viaa guvucadadλ Diuusi Ibλadλ ismaacλdλ gλrmaacai ibλdagai utudui. Diuusi Ibλadλ guvucadadλ cλλgacλrλ giñvusaitu taidλ λDiaavora giñdagito nai imia iñagai aanλ Diuusi λλmadu cascλdλ camaitλagagai issoimaasi ivuaada aanλ. ³ λoodami maitistutuidi iscλλgacλrλ vuvauquiagi Moseesacaru sλλlicamigadλcλdλ, maiλλgidi λgai sλλlicami cascλdλ. Dλmos Diuusi ootoi gλmara sai λgai cλλgacλrλ vuvaidana λoodami. Suusi Cristo λrDiuusi maradλ dai oodami duucai vuusai dλmos tomali λmo imidagai maisoimaasi idui λgai. Oodami λrsoimaasi ivuaadami cascλdλ Suusi Cristo curusiaba gλmuaatu ducami isλgai λrsoimaasi ivuaadamudai dai oodami camaisoimaasi ivuaadami duucai vii. ⁴ Diuusi idui gomaasi tλsai poduucai istutuidiñλ aatλmλ isλλgiadagi istumaasi aagai sλλlicamiλrλ camaitivueeyi aatλmλ istumaasi aatλmλ λgi ipλlidi baiyoma ivueeyi aatλmλ istumaasi ipλlidi Diuusi Ibλadλ.

⁵⁻⁶ Sioraλ ivueeyi istumaasi λgi λgai ipλlidi λgai mostλtλgitoiñλ istumaasi iduñia λlidi. λgai maiviaa ibλdagai utudui. Dλmos sioraλ ivueeyi istumaasi ipλlidi Diuusi Ibλadλ λgai mostλtλgitoiñλ istumaasi Diuusi Ibλadλ ipλlidi isivuaada λgai. Dai λgai gia viaa ibλdagai utudui dai gλniibλstacan taadacana. ⁷⁻⁸ Sioraλ ivueeyi istumaasi λgi λgai ipλlidi vui vλλtλ Diuusi. λgai maitipλlidi tomali maitistutuidi isλλgiadagi Diuusi sλλlicamigadλ cascλdλ Diuusi maitistutuidi isbaigλliadagi λgaicλdλ.

⁹ Dλmos Diuusi Ibλadλ aapimλ gλnλλmadu daja cascλdλ maitivueeyi aapimλ istumaasi λgi ipλlidi baiyoma ivueeyi aapimλ istumaasi ipλlidi Diuusi Ibλadλ. IsDiuusi Ibλadλ maiλλmadu daacagi oodami λgai maivaavoitudai Suusi Cristo. ¹⁰ Dλmos isλCristo λλmadu daacagi oodami Diuusi cλλgacλrλ nλijadamu λgai ducami istomali λmo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai cascλdλ tomastuigaco oidacamu ibλadλ. ¹¹ Diuusi duaacali Suusi Cristo coidadλ saagidaiñdλrλ daidλ isDiuusi Ibλadλ gλnλλmadu daacagi aidλ gia siλλscadλ coiya aapimλ Diuusi gλnduduaacaldamu. Diuusi Ibλadλ gλnλλmadu daja cascλdλ.

¹² Giñaduñi aatλmλ viaa isivuaadagi istumaasi Diuusi Ibλadλ ipλlidi dai maisiu istumaasi aatλmλ λgi ipλliadagi. ¹³ Dλmos isaapimλ ivuaadagi istumaasi aapimλ λgi

ipaliadagi aidΛ gia maiiimimu aapimΛ Diuusi ΛΛmadu. Baiyoma isDiuusi IbΛadΛ guvucadadΛcΛdΛ ivuaada aapimΛ istumaasi Diuusi IbΛadΛ ipalidi aidΛ gia camaisoimaasi ivuaadamu aapimΛ.

¹⁴ SioorΛ vaavoitudadagi isDiuusi IbΛadΛ soicai sai cΛΛga tΛtΛgitoiña, Λgai ΛrDiuusi maamaradΛ. ¹⁵ Diuusi IbΛadΛ divia dai gΛnΛΛmadu daaca agai cascΛdΛ maitΛagai isΛabiada aapimΛ Diuusi Λpan duucai Λmo piooñi ΛbΛidiña glaamu. AapimΛ ΛrmaamaradΛ Diuusi, Diuusi IbΛadΛ ipalidi cascΛdΛ. CascΛdΛ glaagai isgΛrooga agada aatΛmΛ Diuusi. ¹⁶ Dai Diuusi IbΛadΛ gΛrmaatΛtuli sai aatΛmΛ sΛalicΛdΛ ΛrDiuusi maamaradΛ. ¹⁷ AatΛmΛ ΛrDiuusi maamaradΛ cascΛdΛ gΛrmaaquimu Λgai istumaasi viaa poduucai isduucai maacai Λgai Suusi Cristo. AatΛmΛ vΛΛscΛrΛ oidaca ragai Suusi Cristo ΛΛmadu tΛvaagiΛrΛ cascΛdΛ viaa aatΛmΛ issoimaa taatamadagi poduucai isduucai soimaa taata Λgai.

¹⁸ VΛΛscΛrΛ siΛascΛdΛ tΛtΛgitoda aatΛmΛ isDiuusi gΛrmaquia agai mui naana maasi cΛcΛΛgaducami dai istumaasi soimaa taatamai aatΛmΛ sivi maitΛristumaasi. ¹⁹⁻²¹ AidΛsi AdΛnacaru soimaasi idui EdeenΛrΛ aidΛ abiaadΛrΛ divia ΛDiaavora oidigΛrΛ dai Diuusi soimaa taatatuli AdΛnacaru dai ootoi oidigΛrΛ muuquigami dai darai uuparai dai mui naana maasi istumaasi maicΛcΛΛgaducami. SiΛascΛdΛ Suusi Cristo diviagi Λpamu tami oidigi daama dai vΛΛsi vaavoitudadami ΛΛmadu daraajamu poduucai gΛmaatΛmu isΛvaavoitudadami sΛalicΛdΛ ΛrDiuusi maamaradΛ amaasi ugitimu uuparai, dai vΛΛsi soimaascami, dai muuquigami dai vΛΛsi istumaasi maicΛΛgadu oidigi daama, ΛDiaavora camaitΛaanΛda agai cascΛdΛ. DaidΛ Λvaavoitudadami camaisoimaasi ivuaadamu tomali Λmo imidagai. ²² CΛΛ maata aatΛmΛ iscoocodagai, dai soimaa taataragai, dai muuquigami dai vΛΛsi istumaasi soimaascami oidaga oidigi daama. ²³ Dai aatΛmΛ ismaacΛdΛ vaavoitudai Suusi Cristo soimaa taatamai ΛpΛ tomasi Diuusi IbΛadΛ gΛrΛΛmadu daja dai apiasoimaasi taatamai dai nΛnΛra siΛascΛdΛ gΛmaatΛmu isvΛΛsi vaavoitudadami sΛalicΛdΛ ΛrmaamaradΛ tΛvaagiΛrΛ dai aatΛmΛ casi ipalidi isajiagi siΛascΛdΛ Diuusi gΛrmaaqiagi ibΛdagai utudui dai camaicoocorda ragai dai camaicoodamu aatΛmΛ. ²⁴ SioorΛ cΛΛgacΛrΛ vuvaquia aliadagi glaagai isvaavoitudadagi dai nΛnΛracagi siΛascΛdΛ Diuusi cΛΛgacΛrΛ vuvaidagi soimaasi ivuaadami saagidaiñdΛrΛ dΛmos istumaasi canΛijada oodami maitΛagai isapianΛnΛracagi. ²⁵ Baiyoma istumaasi mainΛijada Λgai gia glaagai isnΛnΛracagi dai isnΛnΛracagi vaavoitudaitai Λmo istumaasi gomaasi gΛrsoicai isnΛnΛracagi maivui ñioocaitai Diuusi.

²⁶ Dai Diuusi IbΛadΛ gΛrsoicai ΛpΛ ismamadadagi aatΛmΛ maimaata isducatai dai maimaata istumaasi aagidagi Diuusi. Diuusi IbΛadΛ daanΛi Diuusi aatΛmΛ gΛrvΛΛtarΛ maiñiooquicΛdΛ mosaijigai Λgai. ²⁷ Diuusi cΛΛ maata istumaasi tΛtΛgitoi oodami dai cΛΛ maata istΛiya alidi Diuusi IbΛadΛ siuu duucu Λgai daanΛi Diuusi Λvaavoitudadami vΛΛtarΛ istumaasi Diuusi ipalidi.

²⁸ CΛΛ maata aatΛmΛ sai isoigΛada aatΛmΛ Diuusi dai isivuaada istumaasi Diuusi ipalidi aidΛ gia vΛΛsi istumaasi ΛpΛvuaadagi aatΛmΛcΛdΛ Λrsoiñi aatΛmΛ ΛΛgi gΛrvΛΛtarΛ. Diuusi poduucai ipalidi saidΛ Λrsoiñicana aatΛmΛ gΛrvΛΛtarΛ cascΛdΛ. ²⁹ TucamidΛrΛ abiaadΛrΛ Diuusi maata sioorΛ Λcovai vuvaituda agai saidΛ ΛrΛmaamaradΛcana. Diuusi ΛΛqui abiaadΛrΛ aagai sai sioorΛ vaavoitudagi Λpan tuutiaca agai Diuusi maradΛ ismaacΛdΛ tΛvai tΛvaagiΛiñdΛrΛ dai poduucai Diuusi maradΛ ΛrsiΛΛgidΛ ducamica agai. ³⁰ Dai Λcovai vuvaidacai aagidi sai ΛΛgigitai caΛcana istumaasi aagiadagi Λgai dai sioorΛ ΛΛgigitai caΛca istumaasi aagai Diuusi. Diuusi cΛΛgacΛrΛ nΛidi Λgai ducami istomali Λmo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai. Dai Diuusi aagai sai Λmo imidagai oidacamu Λgai ΛΛmadu tΛvaagiΛrΛ tomastuigaco.

³¹ VΛΛsi gomaasicΛdΛ cΛΛ maata aatΛmΛ isDiuusi sΛalicΛdΛ gΛrsoicai dai tomali amaadutai maivaamioma istutuidi isDiuusi. ³² Diuusi ootoi gΛmara tami oidigi daama

dai dagito sai soimaa taatana muucucai curusiaba t̄sai poduucai c̄llagac̄ar̄a vuvac̄ana aat̄ama dai Diuusi s̄allic̄ad̄a gar̄maquia agai v̄lasi istumaasi t̄agito aat̄ama poduucai isduucai ootoi agai gamara sai c̄llagac̄ar̄a gar̄vuvaidana. ³³ Diuusi casi ac̄ovai gar̄vuvaitu dai c̄llagac̄ar̄a gar̄n̄lidi ducami istomali amo imidagai maisoimaasi iduun̄imudai aat̄ama casc̄ad̄a maitiipu siora istutiadagi isḡapiar̄a gar̄vuupiadagi Diuusi vuitapi t̄assoimaasi ivueeyi. ³⁴ Casc̄ad̄a maitiipu siora gat̄laañiagi m̄sai soimaasi gartaatatuldana. Suusi Cristo muu dai gooquiar̄a apamu duaaca dai sivi s̄allisa padar̄a daja Diuusi dai daan̄i Diuusi aat̄ama gar̄v̄l̄atar̄a. ³⁵ Alias̄i gar̄oiḡadai Suusi Cristo dai tomastuigaco gar̄oiḡada agai, tomasi soigar̄alidi aat̄ama, siar̄a cococoñicagi, siar̄a soimaa taatamadagi, siar̄a ar̄soituutuigamicagi siar̄a gar̄ḡaḡvia agadagi aa, siar̄a gar̄cooda agadagi aa, ³⁶ poduucai oojisi Diuusi ñiooquidar̄a:

Siora ivuaadagi istumaasi Diuusi ip̄alidi aa aoodami cooda agaiña.

Agai pol̄alidiña saida arc̄llaḡai iscoodadagi ap̄an duuc̄ai vustaqui.

Asduu oojisi Diuusi ñiooquidar̄a. ³⁷ Damos v̄lasc̄ar̄a v̄lasi gomaasi maitarsobic̄ai isvaavoitudadagi aat̄ama baiyoma gar̄soic̄ai isvaamioma c̄llaga vaavoituda aat̄ama dai Suusi Cristo gar̄oiḡadai daid̄a gar̄soic̄ai aar̄a. ³⁸ Tomali amo istumaasi maisobic̄ai Diuusi isgar̄oiḡadagi tomali Diuusi t̄t̄laañicarud̄a, tomali aDiaavora t̄t̄laañicarud̄a, tomali istumaasi ap̄avueeyi sivi tomali istumaasi ap̄aduñia agai gooquiar̄a, tomali aDiaavora ³⁹ tomali amo istumaasi ismaac̄ad̄a oidaga t̄vaagiar̄a tomali amo istumaasi ismaac̄ad̄a oidaga oidigi daama, tomasi coi aat̄ama v̄lasc̄ar̄a Diuusi gar̄oiḡadai casc̄ad̄a ootoi gamara Suusi Cristo tami oidigi daama sai agai c̄llagac̄ar̄a gar̄vuvaidana.

9

¹⁻³ Giñaaduñi judidíu aliasi ip̄alidi aana isvaavoitudadagi aapim̄a Suusi Cristo. Tucara dai t̄sar̄a alia soigiñalidiña aana aapim̄ac̄ad̄a. Suusi Cristo amadu Diuusi Ib̄ad̄a c̄llaga maata iss̄allic̄ad̄a ar̄vaavoi ansai aana ip̄alidi isDiuusi gajiaadar̄a giñviaagi isgomaasi ar̄soiñicagi isc̄llagac̄ar̄a vuvaquia aapim̄a. ⁴ Aapim̄a ar̄judidíu dai Diuusi gamaamara duuc̄ai gann̄lidi dai ḡanaaduñicar̄u n̄lidiña isducatai Diuusi dadadac̄ai ḡansaagida. Diuusi aagidi ḡanaduñi Avraañicar̄u dai Davicar̄u saida iduñia agai mui naana maasi cac̄llagaducami cajiudad̄a v̄latar̄a, dai Diuusi maa s̄allicami Moseesac̄aru, dai Diuusi aagidi isducatai ḡlaagai issiaa duutuadagi Diuusi, dai Diuusi aagidi isamo imidagai ootosa agaitadai amo c̄llagac̄ar̄a vuviadami. ⁵ Avraañicar̄u dai Isaac̄aru dai Jacocar̄u arḡanaaduñicar̄u. Agai ismaac̄ad̄a Diuusi ootoi saida arc̄llagac̄ar̄a vuviadamicana agai ar̄judíu aar̄a daid̄a ar̄Diuusi dai agai t̄aan̄i v̄lasi istumaasi oidaga oidigi daama dai t̄vaagiar̄a. Dai aana ip̄alidi isoodami c̄llaga ñioocadagi Diuusi v̄latar̄a tomastuigaco.

⁶ Tomasi maivaavoitudai muidutai judidíu dai maitar̄Diuusi maamarad̄a, v̄lasc̄ar̄a v̄lasi istumaasi aagadagi Diuusi v̄lasi ap̄avueeyi. ⁷ Maisiu v̄lasi Avraañicar̄u cajiudad̄a vaavoitudai ap̄an duuc̄ai agai dai maisiu v̄lasc̄atai viaaca agai istumaasi Diuusi aagidi Avraañicar̄u sai maquia agai, mosaca Avraañicar̄u cajiudad̄a ismaac̄ad̄a vuvaja Isaiñdar̄a. ⁸ Poduuc̄ai gamaata sai maisiu v̄lasi Avraañicar̄u cajiudad̄a ar̄Diuusi maamarad̄a mosacaasi agai ismaac̄ad̄a vaavoitudai ismaac̄ad̄a Diuusi aagidi Avraañicar̄u, agai ar̄Diuusi maamarad̄a. ⁹ Diuusi aagidi Avraañicar̄u sai amo uumigic̄ad̄a divia agaitadai ap̄amu sai amaasi Saara marata agaitadai.

¹⁰⁻¹³ Aidasi Reveca nonoacatadai Diuusi aagidi sai cucuatai maamaraca agai sai amoco Esaú t̄lagiduca agai dai agamai Jaco daid̄a agaduc̄adioma ar̄piooñigad̄aca agaitadai aliduc̄ad̄a tomasi maiquiaa vuvaja dai maiquiaa ivuaadana tomali amo istumaasi c̄llagaducami tomali soimaascami. Daid̄a Isaa ar̄roogad̄a laali. Dai Diuusi aagidi sai oiḡadai Jaco dai c̄lladai Esaú. Poduuc̄ai gamaata isDiuusi istutuidi isac̄ovai vuvaidagi siora ip̄aliadagi.

¹⁴ VΛASCARΛ VΛasi gomaasicΛΔΛ maitΛaagai isaatΛMΛ pocaitiadagi sai Diuusi maicΛΛga ivueeyi. ¹⁵ Diuusi potΛtΛdai Moseesacaru: “AanΛ soigiñΛliadamu dai cΛΛgacARΛ nΛijadamu sioorΛ ipΛliada aanΛ”. ¹⁶ Poduucai gΛmaatΛ isDiuusi cΛΛgacARΛ nΛidi oodami maisiu mosipΛlidityai oodami sai cΛΛgacARΛ nΛidiña tomali cΛΛgacARΛ oidacatai baiyoma Diuusi soigΛΛlidi oodamicΛΔΛ cascΔΔ cΛΛgacARΛ nΛidi. ¹⁷ Diuusi ñiooquidarΛ pocaiti sai Diuusi potΛtΛdai ΛraígaΔ EjiipitarΛ oidacami: “AanΛ gΛdagito isiΛrraíca aapi vai poduucai gΛmaatΛna iñsaanΛ aliΛ viaa guvucadagai dai poduucai gΛmaatΛna VΛasi oidigi daama sioorΛ aanΛ”. ¹⁸ Dai Diuusi soigΛΛlidi sioorΛcΔΔ ipΛlidi Λgai dai Diuusi maidadagitoi isΛΛgiadagi sioorΛ ipΛliada Λgai.

¹⁹ IsΛmaadutai giñtΛcacagi: “IsDiuusi maidadagitoi isΛΛgiadagi oodami tuisi gΛpiARΛ vuupai Diuusi oodami ismaiΛΛgiadagi”. ²⁰⁻²¹ Ducami isajaayi ñioocadamudai VΛASCARΛ maitΛaagai ispotΛtΛada Λgai Λajaatadami: “¿TuiPasi poduucai idui giñuusu?” DΛmos oodami maitΛaagai isñiooquiadagi Diuusi. Diuusi idui oodami cascΔΔ viaa sΛΛlicami isivuaadagi oodamicΛΔΛ isducatai ipΛliadagi. CΛΛ maatΛ VΛascatai isDiuusi idui oodami cascΔΔ oodami maiviaa sΛΛlicami ispotΛtΛadagi Diuusi: “¿TuiPasi poduucai giñdui?”

²² TucamidARΛ cΛquivacai oidigi abiaadarΛ Diuusi maivui baamucui ismaacΔΔΛ soimaasi ivueeyi dai maisoimaasi taatamituldi VΛASCARΛ Λmo imidagai soimaa taatΛuldamu poduucai gΛmaatΛ isDiuusi aliΛ viaa guvucadagai. ²³ Vai poduucai gΛmaatΛ isaliΛsi gΛroigΔdai Diuusi aatΛMΛ ismaacΔΔΛ Λcovai gΛrvuvaitu Λgai dai cΛΛgacARΛ gΛrnΛidi daidΛ gΛrvuuquia agai tΛvaagiamu. ²⁴ Diuusi Λcovai vuvaitu ΛΛmoco Λjudidíu saagidaiñdarΛ dai aa ismaacΔΔΛ maitΛrjudidíu saagidaiñdarΛ. ²⁵ Osea ooja Diuusi ñiooquidarΛ istumaasi aagai Diuusi sai pocaiti:

IsmaacΔΔΛ maitΛrjudidíu saagida gaagamu aanΛ aa vaidΛ Λrgiñmaamaracana.

Dai oigΛadamu aanΛ Λgai tomasi ΛΛquioma tomali Λmaadutai maioigΔdaiña.

²⁶ Dai ismaacΔΔΛ ΛΛquioma potΛtΛdai aapimΛ maitΛrgiñmaamara.

Sivi povΛntΛΛdamu aanΛ aapimΛ Λrgiñmaamara. AanΛ ΛrΛgai dai tomastuigaco oidaga.

Ascāiti Diuusi. ²⁷ Isaía pocaiti aagaitai Λjudidíu: “Tomasi judidíu aliΛ muidu VΛASCARΛ chiΛΛqui cΛΛgacARΛ vuvaquimu. Poduucai isduucai maibaiga isacaldi Λorai poduucai ΛΛPΛ maitistutuidi isacaldi Λjudidíu ismaacΔΔΛ oidaga oidigi daama sΛΛlicΔΔΛ muidu Λgai cascΔΔΛ. ²⁸ SiΛΛscadΛ Diuusi gΛaagacai soimaa taatatulda agadagi oodami oidigi daama Λgai otoma naatomu”. ²⁹ Dai ΛΛquioma pocaiti ΛΛPΛ Isaía:

Diuusi Λgai dai tΛaanΛi VΛasiaΛcatai.

IsΛgai maicΛΛgacARΛ vuvaidamudai chiΛΛqui aidΛ gia aatΛMΛ Λpan duuñimudai

SodoomARΛ oidacami dai GomorARΛ oidacami.

Ascāiti Isaía.

³⁰ VΛasi gomaasicΔΔΛ gΛmaatΛ sai tomasi ismaacΔΔΛ maitΛrjudidíu maivuam ΛnΛlidiña isvaavoitudagi Diuusi sai Λgai cΛΛgacARΛ nΛidiña dai todian duucai vaavoitu vai Diuusi cΛΛgacARΛ nΛidi. ³¹ VaidΛ Λjudidíu gΛnaajagiña isΛΛgiadagi VΛasi Moseesacaru sΛΛlicamigadΛ sai poduucai Diuusi cΛΛgacARΛ nΛidiña Λgai ducami istomali Λmo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai VΛASCARΛ Λgai maitistui iscΛΛga ΛΛgiadagi Moseesacaru sΛΛlicamigadΛ. ³² Λgai maitΛgitoiña ismosvaavoitudacai Suusi Cristo Diuusi cΛΛgacARΛ nΛidiña ducami istomali Λmo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai, baiyoma polididiña Λgai sai ΛΛgidityai Moseesacaru sΛΛlicamigadΛ Diuusi cΛΛgacARΛ nΛidiña ducami istomali Λmo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai cascΔΔΛ vui baacoi Λgai Suusi Cristo. ³³ Dai Isaía ooja isduucai aagidi Diuusi:

Ootosdamu aanΛ ΛCristo Λjudidíu dai muidutai Λgai vui baacoimu ΛCristo.

DΛmos sioorΛ vaavoitudagi maiviaacamu istuisi siaa Λradagi.

Poduu ooja Isaía isduucai aagidi Diuusi.

10

1 Giñaaduñi sállicada ipalidi aaná iscáagacára vuváquiagi ájudidíu cascada madaí aaná sai Diuusi cáagacára vuváidana. 2 Cáa maata aaná iságai sállicada siaa duutudai Diuusi dai gánaajagai isivuaadagi istumaasi Diuusi ipalidi dâmos maimaata. 3 Ágai maimaata cáa isCristo muu curusiaba sai Diuusi oigaldana soimaascamigada dai cáagacára náidíña ducami istomali ámo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai cascada maivaavoitudai Suusi Cristo. Baiyoma gánaajagai isáagiadagi vâasi Moseesacaru sállicamigada polidítai sai poduucái Diuusi cáagacára náijada ágai ducami istomali ámo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai. 4 Maiquiaa diviacai Cristo ájudidíu gánaajagáitadai isáagiadagi vâasi Diuusi sállicamigada ágai polidíña isáagidítai sállicamigada Diuusi cáagacára náidi ducami istomali ámo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai. Dâmos Diuusi ootoi Cristo tami oidigi daama sai ágai cáagacára náidíña oodami ducami istomali ámo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai dai sivi gaaagai isvaavoitudagi Cristo maisiu sállicami.

5 Moseesacaru poduucái ooja sai isámaadutai istutiadagi isáagiadagi vâasi sállicami dai maisoimaasi ivuaadagi tomali ámo imidagai sai poduucái istutuidi iscáagacára vuváquiagi. 6 Dâmos Diuusi cáagacára vuváidi oodami mosvaavoitudacái Suusi Cristo. Gántágitovurai isSuusi Cristo cadivia távaagáidâra, 7 daidá ismuu ágai dai ápan duaaca coidada saagidáidâra. 8 Dai aaná gaaagidi aipacoga sai Diuusi cáagacára vuváidi oodami mosvaavoitudacái Suusi Cristo dai tomasioora istutuidi isvaavoitudagi siu duucu ipáliadagi. 9 Sioora pocaiti adagi sai Suusi Cristo ártáaanádamigada daidá isvaavoitudadagi sai Diuusi duaacali Suusi Cristo coidada saagidáidâra Diuusi cáagacára vuváidi. 10 Mosvaavoitudacái Diuusi cáagacára náidi oodami ducami istomali ámo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai, dai sioora aagiadagi aa sai vaavoitudai Diuusi cáagacára vuváidi.

11 Pocaiti Diuusi ñiooquidâra sai sioora vaavoitudagi Suusi Cristo maiviaacamu istuisi siaa áradagi. Cristo ivueeyi istumaasi ágai cascada. 12 Diuusi ámadugan duucái cáagacára vuváidi ájudidíu dai ismaacada maitárjudidíu. Diuusi ámadugan duucái táaanái dai nuucada ájudidíu dai ismaacada maitárjudidíu dai soigállidi vâasicada sioora aagiadagi sai oigaldana soimaascamigada. 13 Pocaiti Diuusi ñiooquidâra: “Vâascatai sioora vaavoitudagi dai daanádagí Diuusi, Diuusi cáagacára vuváidamu”. 14 Dâmos ismaacada maiquia vaavoitudai Diuusi siaadâra aagidíña sai oigaldana soimaascamigada. Dai ismaacada maiquia cáa Diuusi ñiooquidá siaadâra vaavoitudana. Dai ismaitiipucagi sioora aagiadagi Diuusi ñiooquidá, ¿ducatai cácana ágai? 15 Dai ismaitiipucagi sioora ootosagi oodami saidá gaaagidíña Diuusi ñiooquidá poduucái típu sioora gaaagiadagi. Dâmos Diuusi gia caotoi gáñiñiooquituldiadamiga. Cascada pocaiti Diuusi ñiooquidâra: “Baigánálidíña oodami siâascada táagiagi ámo Diuusi ñiooquituldiadamigada ismaacada gaaagiadagi sai Diuusi iibástudacan tadatuda álidi oodami iibáada”.

16 Dâmos maisiu vâascatai vaavoitu Diuusi ñiooquidá. Isaíacaru potátdai Diuusi: “GiñDiuusiga baitoma tomali ámaadutai maivaavoitu áidási aagidi aatáma gáñiñiooquituldiadamiga gáñiooqui áoodami”, ástátdai Isaíacaru. 17 Tomali ámaadutai maitistutuidi isvaavoitudagi Suusi Cristo asta siâascada cáa isDiuusi ñiñiooquituldiadamigada aagiadagi isSuusi Cristo cáagacára gavuváidi.

18 Dâmos ájudidíu gia cáa Diuusi ñiooquidá. Pocaiti Diuusi ñiooquidâra: Tomasiaacoga gaaagai Diuusi ñiooquidá.

19 Daidá ájudidíu sállicada maata Diuusi ñiooquidá pocaiti Moseesacaru:

Diuusi cáagacára vuváidamu ismaacada maitárjudidíu dai maimaatacatadai Diuusi ñiooquidá vai poduucái baacoíña ájudidíu.

20 Dai Isaía maiduaadicuitai ñioo dai ágai istumaasi aagidi Diuusi:

Tomasi maitatacacai ismaacada maitarjudidú isducatai istutuidi isgiñmatiagi vascara ootoi aan giññoquituldiadamiga sai aagidana isducatai istutuidi isgiñmatiagi tai agai giñmaí.

Ascaiti Diuusi. ²¹ Dai aagai Isaía istumaasi aagidi Diuusi aagaitai ajudidú:

Vascara oigadai aan giñmaamara dai daanaí sai ama duucái gantatgitona sai camaisoimaasi ivuaada agai dai siaa giñduutudana.

Damos agai gajiaadara giñviaa dai maitiñagi.

Ascaiti Diuusi.

11

¹ Aan maipocaiti sai Diuusi gajiaadara viaa ajudidú. Siaadara pocaitiña aan. Aan ara arjudíu di. Dai aan arcajiudad giñaaduñicaru Avraaí dai Benjamín. ² Diuusi aiqui abiaadara covai vuvaitu ajudidú cascada maigajiaadara vipieeyi. Tagitovurai isducatai oojisi Diuusi ñooquidara. Eliasi gamamadai dai pocaiti: ³ “GiñDiuusiga ajudidú alia soimaasi ivueeyi. Agai coi gññoquituldiadamiga dai suuli altar siaaco siaa gduutudaiña agai dai mosaca aan vii dai giñmuua alidi agai aan ara”, ascaiti Eliasi. ⁴ Damos Diuusi potadai: “Quiaa oidaga cuvaracami mil oodami ismaacada giñsaa duutudai. Aan nuucada agai dai agai maisiaa duutudai moonoo ismaacada Baal tagidu”, ascaiti Diuusi. ⁵ Dai sivi ara oidaga amoco ismaacada siaa duutudai Diuusi. Diuusi cagacara naidi agai cascada covai vuvaitu. ⁶ Agai maitivueeyi tomali istumaasi cagaducami istucada cagacara najadagi Diuusi. Baiyoma Diuusi ipali cascada cagacara naidi.

⁷ Ganaagidamu aan istumaasi aradi. Ajudidú matia aliditadai isducatai cagacara vuvaquiagi damos chilaquiatai maí, mosaca agai ismaacada Diuusi covai vuvaitu. Dai Diuusi dagito isagaa maimaata cacana dai cascada maimaí agai. ⁸ Pocaiti Diuusi ñooquidara: “Diuusi dagito sai agai maimaata cacana istumaasi aagai ññoquituldiadamigada cascada maimaí agai dai sivi maiquiaa maata caa agai”, ascaiti Diuusi ñooquidara. ⁹⁻¹⁰ Pocaiti Davicaru ara:

Agai cueeyi cagaducami cuaadagai cascada polidi sai Diuusi cagacara naidi, damos maitarvaavoi.

Dai agai maimaata isDiuusi soimaa taatatulda agai. Agai soimaasi ivueeyi cascada.

Dai tomastuigaco soimaa taatacamu agai.

Ascaiti Davicaru.

¹¹ Dai vascara Diuusi maigajiaadara viaa ajudidú, tomasi soimaa taatamai. Damos ajudidú gia gajiaadara viaa Suusi Cristo aidasi divia agai dai cagacara vuvaida agaitadai dai cascada ismaacada maitarjudidú saagida gaagai isSuusi Cristo arcagacara vuviadami dai muidutai vaavoitudai saida ajudidú naiditai gomaasi vaavoituda alidiña ara. ¹² Aidasi ajudidú soimaasi ivuaadatadai dai gajiaadara viaa Suusi Cristo poduucái aid abiaadara Diuusi cagacara naidi agai ismaacada maitarjudidú vasi oidigara oidacami dai silascada apamu vaavoitudagi ajudidú Diuusi salicada aliasi cagacara najadamu vasi oodami oidigi daama oidacami.

¹³ Sivi ganaagidamu aan amo ñooqui aapima ismaacada maitarjudidú. Caa maata aapima isDiuusi giñootoi ansai aan aagidana ismaacada maitarjudidú sai Suusi Cristo arcagacara vuviadami. Istumaasi ganaagidi salicada gaagai masmaatacagi.

¹⁴ Dai salicada ipalidi aan isgiñaaduñi judidú vaavoitudagi Suusi Cristo dai poduucái cagacara vuvaquiagi naiditai isaapima vaavoitudai. ¹⁵ Diuusi gajiaadara viaa ajudidú ismaacada maivaavoitudai dai aid abiaadara ootoi gññoquituldiadamiga ismaacada maitarjudidú saagida cascada agai casi istutuidi isarmaamaradacagi Diuusi. Dai

siāscadā ājudidū apamu vaavoitudagi Diuusi vai Diuusi cāgacāra nājadagi ducami isduduaacamudai āgai. ¹⁶ Diuusi ācovai vuvaitu ājudidū aaduñdācardu cascādā vāsi ājudidū ācovai vuvaidadā Diuusi āpā.

¹⁷ Diuusi cagajiaadāra viaa āmoco judidū cajiudadā ismaacādā maivaavoitu dai āmoco aapimā ismaacādā maitājudidū ismaacādā cavaavoitudai casi āDiuusi maa-maradā vai cāgacāra gānāidi poduucāi isduucāi cāgacāra nāidi āgai ājudidū ismaacādā vaavoitudai. ¹⁸ Diuusi ñiñiooquituldiadamigadā ismaacādā gānaagidi Diuusi ñiooquidā ājudidū daidā ācāgacāra vuviadami ājudidū āpā cascādā aapimā ismaacādā maitājudidū maitāagāi isoiduucāi nājadagi ājudidū.

¹⁹ Dāmos isaapimā ismaacādā maitājudidū pocaitiadagi sai Diuusi gajiaadāra viaa ājudidū sai poduucāi aapimā āmaamaradācana Diuusi ²⁰ gāagāi istāgitodagi aapimā sai ājudidū maivaavoitudai sai cascādā Diuusi gajiaadāra viaa āgai. Dāmos aapimā āDiuusi maamaradā vaavoitudaitai. Cascādā aapimā maitāagāi isgāgārducādā gānāliadagi. Baiyoma gāagāi issiaa duutuadagi Diuusi vai āgai maigajiaadāra gānviaagi aapimā. ²¹ Diuusi gajiaadāra viaa ājudidū daidā istutuidi isgajiaadāra gānviaagi aapimā āpā. ²² Sālicādā cā tuiga Diuusi dāmos vāscāra soimā taatamituldi oodami. Diuusi soimā taatamituldi āgai ismaacādā maivaavoitudai dāmos Diuusi cā tuiga aapimā gānvui. Dāmos aapimā āliasi gāagāi isapiavaavoitudadagi Diuusi vai poduucāi āgai maigajiaadāra gānviaagi. ²³ Dai isāa judidū vaavoitudagi Diuusi aidā gā āmaamaradācamu Diuusi āpā. Diuusi istutuidi iscāgacāra vuvaidagi tomasioora sioora vaavoitudagi. ²⁴ Isaapimā ismaacādā maitājudidū cāga istutuidi isāmaamaradācāgi Diuusi tomasi āquiomā maitāmaamaradācatadai Diuusi, vaamiomā cāga istutuidi ājudidū Diuusi āco vuvaidadā siāmaamaradācāgi Diuusi.

²⁵ Giñaduñi, aana ipāliidi ismaatāca aapimā āmo istumaasi istumaasi maiquiaa maata tomali āmaadutai vai poduucāi maigāgārducādā gānāliada aapimā poliditai sai vaamiomā sastuduga aapimā siājudidū. āmoco ājudidū saagida vupuiirutu dai mo-maascamu āgai asta siāscadā Diuusi cāgacāra vuvaitu vāsi ismaacādā maitājudidū ismaacādā cāgacāra vuvaida āgai Diuusi. ²⁶ Siāscadā poduucāi āpā duñiagi amaasi Diuusi cāgacāra vuvaida āgai vāsi ājudidū. Pocaiti Diuusi ñiooquidāra āpā: ācāgacāra vuviadami vuusia āgai ājudidū saagidāñdāra.

Dai āgai āma duucāi tāgitōitulda āgai ājudidū sai camaisoimaasi ivuaadana.

²⁷ Dai oigādamu āgai vāsi soimaascamigadā poduucāi isduucāi aagidi Diuusi ājudidū. Ascāiti Diuusi ñiooquidāra.

²⁸ Muidutai ājudidū maiiojoidi isācācāgi isSuusi Cristo ārcāgacāra vuviadami dai āgai vui vāta Diuusi dai poduucāi aapimā ismaacādā maitājudidū istutuidi iscāgacāra vuvāquiagi. Dāmos vāscāra Diuusi quiaa oigādai ājudidū, Diuusi āco vuvaitu aaduñdācardu cascādā. ²⁹ āquiomā Diuusi āco vuvaitu ājudidū sai āgai āmaamaradācana. Dai āgai sai cāgacāra nājada āgai vāsi ājudidū tomastuigāco dai Diuusi vāscāra ivueeyi istumaasi āgai. ³⁰ āquiomā aapimā maiāgidiñā Diuusi dāmos sivi ājudidū maiāgidi Diuusi dai poduucāi Diuusi cāgacāra gānāidi vaavoitudaitai aapimā. ³¹ Dai Diuusi soigāliadamu ājudidūcādā dai oigādamu soimaascamigadā āgai āpā siāscadā āgai āma duucāi gāntāgitōi. ³² Dai Diuusi ñiooquidā pocaiti isvāsi oodami ārsoimaasi ivuaadami dai āgi oodami cā maata isārsoimaasi ivuaadami dai poduucāi cā maata oodami isāliasi tāgito isDiuusi oigāli soimaascamigadā.

³³ Sālicādā cā tuiga Diuusi. āliasi saituduga āgai dai maata vāsiācātai. Oodami maimaata vāsi istumaasi ivueeyi Diuusi dai istumaasi tāgitōi. ³⁴ “Tomali āmaadutai maitistutuidi ismaatiagi istumaasi tāgitōi Diuusi. Tomali āmaadutai maimaātūli Diuusi tomali āmo istumaasi. ³⁵ Tomali āmaadutai maitistutuidi isoidagi Diuusi āmo istumaasi sai poduucāi Diuusi cāgacāra nāidiñā”. ³⁶ Diuusi idui vāsiācātai dai Diuusi

guvucadacada quiaa caaca oidigi. Vlassi oodami aliassi glaagai iscala ga ñioocadagi Diuusi vui tomastuigaco.

12

¹ Giñaaduñi Diuusi casoigalli aapimacada dai oigali gansoimaascamiga cascada aana gandaanai masai potatadaiña Diuusi masaid ivuaada alidi istumaasi agai ipalidi. Dai calgacara avar oidaca dai camaisoimaasi ivuaada. Calgadu ispoduucai tatagitodagi aapima dai poduucai ivuaadagi. Poduucai glaagai issiaa duutuada aapima Diuusi. ² Maitavar an duucai oidaca asoimaasi ivuaadami baiyomavar ama duucai gantatagito dai poduucai ama duucai oidacamu aapima. Dai poduucai maatacamu aapima istumaasi Diuusi ipalidi isivuaada aapima. Diuusi baigallidi ispoduucai ivuaada aapima daida arcagai aapima gmvallatar poduucai vaamioma calga vaavoitudamu aapima. Gomaasi arvaamioma calga ducami sia tomastumaasi istumaasi isivuaadagi aapima.

³ Diuusi calgacara giñnaldi dai giñmaa sallicami ansai gamamaatatuldiña istumaasi agai ipalidi cascada gnaagidi aana sai maitaagai isgarducada ganaliadagi. Calgavar gantatagitoda. Tatagitodavurai istumaasi arvaavoi istumaasi istutuidi aapima isivuaadagi dai tatagitodavurai siassi vaavoitudai aapima Diuusi. ⁴ Amo oodami moo dai noonova dai lcaso dai maisiu mosacaasi gomaasi. Gamoocada maitivueeyi istumaasi ivueeyi ganoonovicada dai ganoonovicada maitivueeyi istumaasi ivueeyi galacasocada. ⁵ Poduucai lara aatama vaavoitudadami tomas muidu vascara aatama aramo adunuma ducami vaavoitudaitai Suusi Cristo dai Suusi Cristo argartaanadamiga.

⁶ Vascatai istutuidi isivuaadagi amo istumaasi Diuusi garmacai guvucadagai isducatai agai ipalidi. Istumaasi istutiada aatama isivuaadagi glaagai iscala ivuaadagi. IsDiuusi maaquiagi guvucadagai amadutai aapima sai aagiña istumaasi agai gnaagiadagi, glaagai masaagadagi poduucai isduucai gnmamaatatuli aatama. ⁷ IsDiuusi maaquiagi guvucadagai aa sai soicaiña oodami, glaagai iscala soicadagi. Isamadutai maatai gamamaatatuldiadagi Diuusi ñiooquida, glaagai iscala gama-maatatuldiadagi. ⁸ Siora maata soicadagi aa sai vaamioma vaavoitudana agai, glaagai ispvuaadagi. Siora mui gamaacadagi tumiñsi Diuusi aa duiñdada vllatar maitaagai isgducada aliadagi mui gamaacaitai. Siora gatlaanadagi glaagai iscala gatlaanadagi isduucatai baigaliadagi Diuusi siora daiviadagi acococoidada daida asoituuuigami glaagai isbaigaliadagi.

⁹ Sallicada avar ganoigada aipacoga. Dai gajiaadara avar viaa vlassi istumaasi soimaascami dai mosacaasi istumaasi calgaducami ivuaada. ¹⁰ Ganoigadavurai aapima gansiagama duucai. Glaagai issiooma garducada duucai najada aapima aa isaapima lagi.

¹¹ Maitavar paparaca. Ivuaadavurai istumaasi Diuusi ipalidi baigaliaragacada.

¹² Baigavar analiada aapima nalaracatai masiasscada iimi agai tvaagiamu dai amadu oidaca agai Diuusi. Maitavar vui ñioocada Diuusi masiasscada soimaa taatamadagi. Vascara avar daanada Diuusi.

¹³ Oidadavurai aa vaavoitudadami soituutuigami mastumaasi viaacagi. Dai calgavar miaadagiada iimadami ismaacada gandaiviadagi.

¹⁴ Siascada soimaasi gantaatamituldiadagi aa, daanadavurai aapima Diuusi sai agai oigaldiana soimascamigada dai calgacara vuvaidana. Dai maigalnaasi ñioocada aapima agai vui.

¹⁵ Siascada gnaaduñi baigaliadagi aapima lara glaagai masbaigaliadagi, dai siasscada gnaaduñi soigaliadagi aapima lara glaagai massoigaliadagi.

¹⁶ CΛagacαra avαr gαnnaijada aipacoga. Maitavαr gαgαrducαda gαnliada. CΛagacαra avαr nαijada soituutuigami. Maitavαr povαnliada aapimα mαsialia sastudaga. ¹⁷ Maitavαr soimaasi ivuuiidiada sioora soimaasi gαnvuuiidiada aapimα. Mosgolaagi istumaasi cΛagaducami avαr ivuaada aapimα vΛascatai vuitapi. ¹⁸ Maitavαr vuidαra vΛαtaca aa oodami tomasi αgai gαnvuidαra vΛαta. ¹⁹ Giñaaduñi isαmaadutai soimaasi gαnduiñdagi aapimα maitαagai issoimaasi taatatuldiagi. Diuusi soimaasi taatatuldiamu. Diuusi ñiooquidαra pocaiti: “Aanα αgai dai soimaasi taatamituldi soimaasi ivuaadami”, ascaiti Diuusi. ²⁰ Dai pocaiti αpa: “Isgαnsasaayu biuugicoñicagi, bibiadavurai aapimα, dai istonocoñicagi, oidavurai suudagi. Ispoduucai ivuaada aapimα siaa aratudamu aapimα”, ascaiti Diuusi ñiooquidαra. ²¹ Maitavαr vuidαra vΛαtaca aa oodami baiyoma cΛagacαra oidaca aapimα dai poduucai αDiaavora camaitistuidimu issoimaasi gαnduiñtuldiagi.

13

¹ VΛascatai aliαsi gαagai isαagiadagi αtαtaanadami. Diuusi darai vΛasi tαtaanadami, tomali αmaadutai maiviaa sαlicami αagi, Diuusi αgai dai maacai. ² Poduucai ismaacαda maiαgidi αtαtaanadami αgai vuidαra vΛαta istumaasi gαtaanai Diuusi, dai Diuusi soimaasi taatatuldiamu. ³ Tαtaanadami maiαbαcatai sioora maisoimaasi ivueeyi mosαcaasi ismaacαda soimaasi ivueeyi. Sioora maiαbiada aliadagi αtαtaanadami maitαagai issoimaasi ivuaadagi, sida αtαtaanadami cΛaga ñioocadamu gavui. ⁴ αgai αrpipiooñigada Diuusi daidα ivueeyi istumaasi cΛagaducami aapimα gαmvΛαtarα. Damos sioora soimaasi ivuaadagi gαagai isαbiada αtαtaanadami. αgai viaa sαlicami issoimaasi taatatuldiagi αsoimaasi ivuaadami. ⁵ Cascαda gαagai isαagiadagi αtαtaanadami maisiu mosmaisoiimaasi taatamada αliditai gomaasi gαagai isipaliadagi isivuaadagi cascαda. ⁶ Atumiñsi vuudami αrpipiooñigada αtαtaanadami cascαda maacai aapimα tumiñsi, vΛasi uumigi istuigaco gataanai αgai.

⁷ Anamαquidavurai istumaasi vaaatuldi. Siaavαr duutuada αtαtaanadami αpa. ⁸ Maitαagai isapiagαvuaatuliadagi. Gαnoigαdavurai aipacoga. Sioora oigαada aa αgai ivueeyi istumaasi gαtaanai Diuusi. ⁹ Diuusi aagidi gαsαlicamiga Moseesacaru dai potαtdai: “Maitavαr googosi gαnducamica, dai maitavαr gacoodada, dai maitavαr αsivuaca, maitavαr yaatagαda tomali αmaadutai, maitavαr viaaca aliada gavustuidaga”. Sioora aliαsi oigαada aa oodami dai sαlicαda ipaliadagi sai Diuusi soicαña isoigαada aa oodami αpan duucai αagi αgai gαoigαada, poduucai αgai gia αagidi vΛasi istumaasi gαtaanai Diuusi. ¹⁰ Sioora oigαadagi aa oodami αgai maisoimaasi ivueeyi baiyoma ivueeyi vΛasi istumaasi Diuusi gαtaanai.

¹¹ Dai vΛasi gomaasi ivuaada aapimα tαgitoitai isotoma dαgavuscaī gotasai dai sivi cavaamioma miaadimi istuigaco iimia ragai aatαmα tαvaagiamu cascαda gαagai isvaamioma cΛaga ivuaadagi Diuusi aa duiñdada. ¹² Cayoga ugidagai siαsi oidaca ragai aatαmα tami oidigi daama siaaco aliαsi soimaasi ivueeyi oodami. Dai miaadimi istuigaco oidaca ragai aatαmα Diuusi αmadu siaaco tomali αmaadutai maisoimaasi ivueeyi. Cascαda gαagai isgajiaadαra viaagi vΛasi soimaascami. Daidα ivuaadagi istumaasi cΛagaducami. ¹³ Maitavαr navacorαda, dai maitavαr googosi gαnduucamica dai maitavαr oomaliaca, maitavαr αgacoitaraca, baiyoma cΛagacαra oidaca aapimα duucami iscaαmadu oidacamudai Diuusi. ¹⁴ αpan duucai avαr oidaca aapimα Suusi Cristo maitavαr ivuaada aliada istumaasi soimaascami tomali maitαgitoda gomaasi.

14

¹ Isαmo vaavoitudadami maicαα maatα caαcagi vΛasi istumaasi gamamaatαtuldi aana αmadu aa oootosada Suusi Cristo vΛascαra cΛagavαr miaadαgiada. Damos maitavαr

gΛnvupui ñioocada aagaitai ismaicΛΛga maatΛ caΛ Λgai ΛΛmo istumaasi. ² ΛΛmoco vaavoitudai saidΛ istutuidi iscuaadagi tomastuma cuaadagai vai aa ismaacΛΔΛ maicΛΛga maatΛ caΛ istumaasi gamamaatΛtuldi aatΛmΛ maicueeyi baabaidi. ³ IsmaacΛΔΛ cueeyi baabaidi maitΛaagai issoiduucai ñaijadagi Λgai ismaacΛΔΛ maicueeyi. Dai ismaacΛΔΛ maicueeyi baabaidi maitΛaagai ispotΛtΛadagi Λgai ismaacΛ cueeyi sai maicΛΛga ivueeyi, Diuusi cΛΛgacΛrΛ ñaidi vΛascatai cascΔΔ. ⁴ Tomali Λmaadutai maiviaa sΛΛlicami ispotΛtΛadagi gapipiooñiga sai maicΛΛga ivueeyi. Λgi aamudΛ viaa sΛΛlicami isaagiadagi iscΛΛga ivueeyi ismaicΛΛga ΛpΛ. VΛasi Λvaavoitudadami ΛrDiuusi pipiooñigadΛ dai Diuusi istutuidi iscΛΛga iduiñtuldiagi.

⁵ ΛΛmoco vaamioma siaa duutudai Λmo tasai siaa tasai dai aa poΛlidi sai vΛΛs tasai ΛrΛgai vaa. VΛascatai gΛaagai iscΛΛga maatΛcagi istumaasi ipΛlidi isivuaadagi sai gΛaagai isivuaadagi. ⁶ SioorΛ siaa duutudai Λmo tasai Λgai povueeyi siaa duutuada Λlidityai Diuusi. Dai sioorΛ maisiaa duutudai tomali Λmo tasai Λgai povueeyi siaa duutudai Λlidityai Diuusi. Dai sioorΛ cueeyi baabaidi Λgai povueeyi siaa duutuada Λlidityai Diuusi dai baigΛlidi Λgai Diuusi vui. Dai sioorΛ maicueeyi baabaidi Λgai povueeyi siaa duutuada Λlidityai Diuusi dai baigΛlidi Λgai Diuusi vui.

⁷ Λvaavoitudadami maitivueeyi mosΛcaasi istumaasi Λgi ipΛlidi tomali maimaata sΛascadΛ tomali isduucatai coi agai. ⁸ VΛasi vaavoitudadami ΛrpiipiooñigadΛ Suusi Cristo quiaa oidacatai tami oidi daama dai coocai ΛpΛ. ⁹ Suusi Cristo muu tai Diuusi duaacali saidΛ ΛrtΛaanΛdamigadΛcana vaavoitudadami ismaacΛΔΛ quiaa oidaga dai ismaacΛΔΛ cacoi.

¹⁰ DΛmos aapimΛ maitΛrtΛaanΛdami cascΔΔ maitΛaagai ispotΛtΛadagi aa ismaicΛΛga ivueeyi, tomali maitΛaagai issoiduucai ñaijadagi. VΛascatai viaa aatΛmΛ isvuidΛrΛ quiquivagi Suusi Cristo siΛgai aagamu istumaasi cΛΛga ivuaadana aatΛmΛ dai istumaasi maicΛΛga ivuaadana aatΛmΛ. ¹¹ Diuusi ñiooquidΛrΛ pocaiti:

SΛΛlicadΛ Λrvaavoi isΛmo imidagai vΛascatai maatΛmu iñsaanΛ ΛrΛgai ismaacΛΔΛ vaamioma tΛaanΛi daidi giñsiaa duutuadamu.

Dai vΛascatai cΛΛga ñioocadamu aanΛ gimvΛΛtarΛ.

Ascaiti Diuusi ñiooquidΛrΛ.

¹² Poduucai vΛascatai aatΛmΛ aagidamu Diuusi istumaasi ivuaadana.

¹³ Amaasi camaitΛrñiooquidamu aatΛmΛ aipacoga baiyoma maitΛaagai isivuaadagi aatΛmΛ tomali Λmo istumaasi istucΔΔ soimaasi duiñtuldiagi aa. ¹⁴ CΛΛ maatΛ aanΛ istomali Λmo cuaadagai maidaidarsi vaavoitudacai Suusi Cristo. DΛmos sioorΛ poΛliadagi sai daidarsi Λmo cuaadagai Λgai gia maitΛaagai iscuaadagi. ¹⁵ IsΛmaadutai cuaadagi Λmo istumaasi vuitapi Λgai ismaacΛΔΛ poΛlidi sai daidarsi dai vΛascΛrΛ uugiagi ΛpΛ, ismaacΛΔΛ ΛpΛga uugiagi ducami ismaioigΛadagi Λгаа. MaitΛaagai mΛssoimaasi iduiñtuldiadagi aa mosugia Λlidityai Λmo istumaasi. Suusi Cristo muu Λgai vΛΛtarΛ vΛasi. ¹⁶ MaitavΛr dagitu aa ispocaitiadagi mΛsai maicΛΛga ivueeyi tomasi aapimΛ gimvΛΛtarΛ maitΛrsoimaascami. ¹⁷ Diuusi ΛrΛgai dai tΛaanΛi vΛasi vaavoitudadami. Diuusi maisi vuaamΛ Λlidi istumaasi cuaadagi oodami tomali istumaasi yΛΛdagi vaamioma ipΛlidi Λgai iscΛΛgacΛrΛ oidacagi oodami, dai maitΛncocoadagi dai sai baiganΛlidiña. Diuusi IbΛadΛ garsoicΛi sai poduucai ivuaadana. ¹⁸ IsmaacΛΔΛ poduucai oidaga Λgidityai Suusi Cristo, Λgai ivueeyi istumaasi Diuusi ipΛli vaidΛ Λoodami cΛΛga ñioocada Λgai vΛΛtarΛ.

¹⁹ CascΔΔ gΛraajagΛi aatΛmΛ isivuaadagi Λgi istumaasi garsoicΛi ismaitΛrcocoadagi dai vaamioma cΛΛga maatΛcagi dai Λgiadagi Diuusi ñiooquidΛ. ²⁰ SΛΛlicadΛ maitΛaagai iscuaadagi baabaidi ispoduucai soimaasi iduiñtuldi aapimΛ aa vaavoitudadami vai Λgai vaamioma maicΛΛga maatΛ caΛcagi dai vaamioma maicΛΛga Λgiadagi Diuusi ñiooquidΛ. Vaavuava sai tomali Λmo cuaadagai maidaidarsi. DΛmos vΛascΛrΛ maicΛΛgadΛ isΛmaadutai cueeyi baabaidi ispoduucai soimaasi iduiñtuldiadagi aa. ²¹ Aliasi ΛrcΛΛgai

ismaicuaadagi baabaidi, tomali maitay^Λadagi, tomali maitivuaadagi tomali ^Λmo istumaasi istuc^Λd^Λ soimaasi iduiñtuldiagi aa vai ^Λgai vaamioma maic^Λga maata ca^Λcagi dai vaamioma maic^Λga ^Λgiadagi Diuusi ñiooquid^Λ. ²² Ismaac^Λd^Λ vaavoitudai sai maidaidarsi tomali ^Λmo cuaadagai mait^Λaagai isaagiadagi oodami mos^Λcaasi Diuusi. Aliasi baig^Λlidi ^Λgai ismaac^Λd^Λ ivuaadatai istumaasi ^Λlidi ^Λgai is^Λrca^Λgaducami maivuaam^Λ ^Λlidi tomasi aa ^Λlidi ismait^Λrca^Λgaducami. ²³ D^Λmos sior^Λ cuaadagi baabaidi maic^Λga vaavoitudaitai ismaidaidarsi baabaidi soimaasi ivueeyi. V^Λasi istumaasi ivuaadagi g^Λaagai isivuaadagi isduucatai vaavoitudadagi. Ismaac^Λd^Λ maipovueeyi ^Λgai soimaasi ivueeyi.

15

¹ Aat^Λm^Λ ismaac^Λd^Λ vaavoitudai sai maidaidarsi tomali ^Λmo cuaadagai ali^Λsi g^Λaagai ismai^Λvui ñioocada ^Λgaa ismaac^Λ vaavoitudai sai daidarsi ^Λmo cuaadagai, dai maisiu ivuaadagi mos^Λcaasi istumaasi ip^Λlidi aat^Λm^Λ mait^Λat^Λgitoitai istumaasi vaavoitudai ^Λgaa. ² V^Λascatai aat^Λm^Λ ali^Λsi g^Λaagai isivuaadagi istumaasi oojoidi g^Λraaduñi vaavoitudadami vai poduucai soic^Λida aat^Λm^Λ ^Λgaa sai vaamioma c^Λga maata ca^Λcana Diuusi ñiooquid^Λ dai vaamioma c^Λga oidacagi. ³ Poduucai idui ^ΛCristo. ^Λgai maitidui mos^Λcaasi istumaasi oojoidi casc^Λd^Λ Diuusi ñiooquid^Λr^Λ pocaiti: “V^Λascatai ismaac^Λ g^Λc^Λadai aapi giñc^Λadai aana ^Λpr^Λ”, astat^Λdai ^ΛCristo Diuusi. ⁴ V^Λasi istumaasi g^Λooja ^Λquoma Diuusi ñiooquid^Λr^Λ araat^Λm^Λ garv^Λatar^Λ, tasai poduucai maat^Λna istumaasi Diuusi ip^Λlidi isivuaada aat^Λm^Λ. Si^Λascad^Λ n^Λaniada aat^Λm^Λ oojai istumaasi oojisi Diuusi ñiooquid^Λr^Λ maamatar^Λai aat^Λm^Λ isducatai nuucada Diuusi ^Λoodami ^Λquid^Λ dai isducatai soimaa taatamaiña ^Λgai dai maiñioocaiña Diuusi vui. Gomaasi garsoic^Λi isapiavaavoitudada isDiuusi garsoic^Λi. ⁵ Diuusi ^Λr^Λgai dai garsoic^Λi sai maiñioocaiña ^Λgai vui tomasi soimaasi taatamai daid^Λ garsoic^Λi isapiavaavoitudadagi is^Λgai g^Λrnuucada. Dai aana ip^Λlidi is^Λgai g^Λsoic^Λada mai mait^Λncocoada aapim^Λ aipacoga baiyoma siaa g^Λnduutuada aapim^Λ aipacoga. Suusi Cristo ip^Λlidi ispovuaada aapim^Λ casc^Λd^Λ. ⁶ Vai poduucai aapim^Λ ^Λmo tagitoidagai viaacagi dai c^Λga ñioocada Diuusi vui. Diuusi ^Λroogad^Λ g^Λrtaan^Λdamiga Suusi Cristo.

⁷ C^Λagac^Λr^Λ avar g^Λnn^Λijada aapim^Λ aipacoga poduucai isduucai Suusi Cristo c^Λagac^Λr^Λ g^Λr^Λidi aat^Λm^Λ vai poduucai c^Λga ñioocadagi aa Diuusi vui. ⁸ ^ΛCristo divia dai ^Λjudidíu saagida oidaga c^Λagac^Λr^Λ vuvaida ^Λliditai ^Λjudidíu. Poduucai ^Λr^Λdui istumaasi aagidi Diuusi ^Λjudidíu ^Λqui aaduñ^Λcardu sai ^Λmo imidagai divi agaitadai ^Λmo c^Λagac^Λr^Λ vuviadami. Dai poduucai maat^Λtuldi Diuusi ^Λgai sai istumaasi aagai Diuusi s^Λalic^Λd^Λ ^Λrvaavoi. ⁹ Daid^Λ ^ΛCristo divia vaid^Λ ^Λgai ismaac^Λd^Λ mait^Λrjudidíu c^Λga ñioocaiña Diuusi vui. Diuusi c^Λagac^Λr^Λ ^Λidi ^Λgai dai c^Λagac^Λr^Λ vuvaidi ^Λgai casc^Λd^Λ. Pocaiti Diuusi ñiooquid^Λr^Λ:

Casc^Λd^Λ c^Λga ñioocadamu aana aapi g^Λv^Λatar^Λ ^Λgai ismaac^Λd^Λ mait^Λrjudidíu saagida.

Dai gan^Λdamu aana siaa g^Λduutudaitai.

Pot^Λt^Λdai Davicar^Λ Diuusi.

¹⁰ Dai pocaiti ^Λpr^Λ Diuusi ñiooquid^Λr^Λ:

Baigavar ^Λn^Λliada aapim^Λ ismaac^Λd^Λ mait^Λrjudidíu ^Λpan duuc^Λ ai ismaac^Λd^Λ ^ΛrDiuusi maamarad^Λ.

Asc^Λaiti Diuusi ñiooquid^Λr^Λ.

¹¹ Dai pocaiti ^Λpr^Λ Diuusi ñiooquid^Λr^Λ:

C^Λagavar ñioocada Diuusi vui v^Λascatai aapim^Λ ismaac^Λd^Λ mait^Λrjudidíu.

Dai v^Λasi oodami g^Λaagai isc^Λga ñioocadagi Diuusi vui.

Dai g^Λaagai ispocaitiadagi sai Diuusi s^Λalic^Λd^Λ viaa g^Λvucadagai.

Ascaiti Diuusi ñiooquidara.

¹² Dai pocaiti Isaia ara aagaitai Cristo:

Dai amoco acajiudadaiñdara Isaia divimu dai taanadamu agai ismaacada maitarjudidiu.

Daidi agai ismaacada maitarjudidiu vaavoitudamu isagai cagacara vuvaidamu.

Ascaiti Isaia.

¹³ Diuusi aragai ismaacada garsoicai isvaavoitudadagi istumaasi arvaavoi. Dai aanal ipalidi isagai baiganaliatuda dai ganibastudacan tadacatuda vaavoitudacai aapim Diuusi vai Diuusi Ibadal guvucadacada aapim samicada vaavoitudada isDiuusi gannucada.

¹⁴ Giñaaduni cal maata aanal isaapim cal tuutuiga dai sastuduga dai calga istutuidi isganmamaatatluldiadagi aipacoga istumaasi Diuusi ipalidi isivuaadagi. ¹⁵⁻¹⁶ Damos idi oojai maiduadicuitai ganoojidi aanal dai apamu ganaagidi aanal naana maasi. Diuusi giñmaa samicami ansaidal rootosadacana Suusi Cristo cascada. Diuusi cagacara giññaidi dai giñootoi ismaacada maitarjudidiu saagida ansai aagidana sai Diuusi cagacara vuvaida alidi. Apapaali judidiu vuaapai naana maasi dai dadasdi Diuusi dai aanal ipalidi isDiuusi najjadagi avavoitudadami ismaacada maitarjudidiu apanducal istumaasi dadasdi aanal Diuusi. Diuusi Ibadal aco vuvaitu agai cascada Diuusi cagacara alidi agai.

¹⁷ Suusi Cristo giñsoicai idi aa duiñdaga ismaacada ivueeyi aanal Diuusi vatar cascada istutuidi aanal ispocaitiadagi sai calgadu. ¹⁸ Dai maisiaa arai aanal isgaaagiadagi vasi istumaasi giñsoicai Suusi Cristo isivuaada aanal. Vasi istumaasi gaaagidi aanal agai giñaagidi dai agai giñmaa guvucadagai ansaidal ivuaadana naana maasi istumaasi sai agai ismaacada maitarjudidiu agididina Diuusi. ¹⁹ Silascada oodami najjadagi vasi istumaasi garducami ismaacal ivueeyi aanal calga maata agai isDiuusi Ibadal guvucadadacada ivueeyi aanal gomaasi. Poduucal caagidi aanal oodami Jerusaleenaiñdara abiaadara asta Iliricoara isSuusi Cristo aracagacara vuviadami. ²⁰ Aanal giñaajagai isgaaagiadagi gomaasi siaaco maiquiaa cal oodami isoidaga Suusi Cristo. Maitaagiada inlidi aanal siaaco casi gaaagidi aa. ²¹ Vai poduucal apaduuna istumaasi aagai Diuusi ñiooquidara siaaco pocaiti Isaia:

Maatamu ismaacada tomali amo imidagai maiquiaa cal isoidaga Cristo.

Dai maata calcamu isagai aracagacara vuviadami.

Ascaiti Isaia.

²² Araqi abiaadara gannalida inlidiñaa aanal damos maitistutuidiñaa. Viaacatadai aanal isaagiadagi ismaacada maiquiaa maatacatadai isSuusi Cristo aracagacara vuviadami. ²³ Damos sivi caagidi aanal vascatai ismaacada maimaatacatadai siaaco gaaata vuaadana aanal cascada casistutuidi aanal ismalca gannalidagi. ²⁴ Modaviana inlidi aanal silascada imiagi Espaañiamu. Dai silascada gandivida aanal baigiñliadamu aanal gantlagacai. Aanal ipalidi isgiñsoiña aapim istucada imi aanal baitaquioma. ²⁵ Damos quiaa imia inagai Jerusaleenamu dai vuidaquia inagai tumiñsi avavoitudadami Jerusaleenara oidacami. ²⁶ Avavoitudadami Masedooniara oidacami dai Acaayara oidacami baiganalidi ampaidacai tumiñsi dai ootosda agai avavoitudadami soituuuigami Jerusaleenara oidacami. ²⁷ Agai soi Masedooniara oidacami dai Acaayara oidacami sai maatana isSuusi Cristo aracagacara vuviadami cascada Masedooniara oidacami dai Acaayara oidacami gaagaitadai issoiñiagi tumiñsical dai vascara baiganalidi calmpaidacai. ²⁸ Cascada silascada vuidaquia aanal gotumiñsi avavoitudadami Jerusaleenara oidacami casistutuidi aanal isimiagi Espaañiamu dai modaivunucal gandividagi. ²⁹ Silascada ai aanal masiaaco daraaja aapim cal maata aanal isSuusi Cristo giñbaialiatuda agai. Aanal ganmamaatatlulda inagai vaamioma Suusi Cristo maataatlularagada.

³⁰ Aapim Λ siaa duutudai Suusi Cristo daid Λ Diuusi Ib Λ ad Λ garsoic Λ i isgaroig Λ ada aat Λ m Λ casc Λ d Λ g Λ ndaan Λ i aan Λ masai mamadai Λ na aan Λ imv Λ at Λ r Λ . ³¹ Vai Diuusi maidagitona Judee Λ r Λ oidacami ismaac Λ d Λ maivaavoitudai issoimaasi gi Λ ntaatat Λ ldiagi. Dai daan Λ davurai Diuusi Λ Λ p Λ vaid Λ Λ vaavoitudadami Jerusaleen Λ r Λ oidacami baig Λ r Λ liarac Λ d Λ vuuna Λ tumi Λ nsi ismaac Λ d Λ vuidiaquia i Λ gai aan Λ . ³² Vai poduuc Λ i isDiuusi ip Λ lidagi baigi Λ ntatugada aan Λ si Λ ascad Λ g Λ ndividagi dai gi Λ ntastagi g Λ dividacai. ³³ Diuusi gariib Λ studacan tadatudai dai aan Λ ip Λ lidi is Λ gai g Λ n Λ madu daacagi.

16

¹ Gaamucu imi agai Peve. Goov Λ arg Λ radu Λ ni vaavoitudadami. Dai goovai soic Λ i Λ ooqui vaavoitudadami coococoidad Λ dai soituutuigami Sencree Λ r Λ oidacami. ² Aan Λ ip Λ lidi isaapim Λ c Λ ga miaad Λ giadagi si Λ ascad Λ ajia goovai, poduuc Λ i isduuc Λ i g Λ aagai m Λ smiaad Λ giadagi v Λ asi Λ vaavoitudadami. Dai maacadavurai istumaasi t Λ gitoca goovai. Goovai soic Λ i Λ na muidutai dai aan Λ Λ Λ p Λ gi Λ ntat Λ ldi Λ na goovai casc Λ d Λ .

³ Diuusc Λ d Λ av Λ r viaatulda Prisila Λ madu Aquila. Goovai argi Λ naadu Λ ni ismaac Λ gi Λ ntat Λ ldi gaaagidi isSuusi Cristo Λ r Λ c Λ gac Λ r Λ vuviadami. ⁴ Goovai baitoma g Λ ncooditu dai c Λ gac Λ r Λ gimvusaitu aid Λ masi gi Λ ntat Λ ldi aagaitadai casc Λ d Λ aliasi baigi Λ ntat Λ ldi aan Λ goovaic Λ d Λ . Dai maisiu mos Λ caasi aan Λ baigi Λ ntat Λ ldi v Λ ascatai vaavoitudadami ismaac Λ d Λ mait Λ rjudid Λ u baig Λ ntat Λ ldi Λ Λ p Λ . ⁵ Diuusc Λ d Λ av Λ r viaatulda Λ Λ p Λ v Λ ascatai Λ vaavoitudadami ismaac Λ d Λ g Λ n Λ mpaidi Prisila Λ madu Aquila quid Λ r Λ . Diuusc Λ d Λ av Λ r viaatulda Epeneto goovai Λ r Λ p Λ gadad Λ ismaac Λ d Λ vaavoitu Suusi Cristo Acaay Λ r Λ . ⁶ Diuusc Λ d Λ av Λ r viaatulda Mar Λ ia. Goovai aliasi aata vueeyi aapim Λ g Λ nsaagida. ⁷ Diuusc Λ d Λ av Λ r viaatulda gi Λ ntat Λ ldi Andr Λ nic Λ o Λ madu Juniiasi. Goovai gi Λ ntat Λ ldi maisapicatadai. Daid Λ Λ ojootosicami c Λ ga maata goovai, dai alia siaa duutudai. Dai goovai Λ p Λ ga vaavoitu Suusi Cristo i Λ saan Λ .

⁸ Diuusc Λ d Λ av Λ r viaatulda Ampliiasi Λ gai Λ r Λ mai vaavoitudadami dai alia oig Λ dai aan Λ . ⁹ Diuusc Λ d Λ av Λ r viaatulda Λ r Λ vano goovai g Λ r Λ madu aata v Λ aadana Suusi Cristo aa dui Λ dad Λ r Λ . Dai Diuusc Λ d Λ av Λ r viaatulda Estaaquisi. Goovai alia oig Λ dai aan Λ . ¹⁰ Diuusc Λ d Λ av Λ r viaatulda Apees Λ i. Goovai alia soimaa taatamai dai apiavaavoitudai Suusi Cristo. Diuusc Λ d Λ av Λ r viaatulda Arist Λ bulo aadi Λ nd Λ . ¹¹ Diuusc Λ d Λ av Λ r viaatulda gi Λ ntat Λ ldi Erodiono Λ madu Narsiso aadi Λ nd Λ Λ gai vaavoitudai Suusi Cristo. ¹² Diuusc Λ d Λ av Λ r viaatulda Tripena Λ madu Triposa. Goovai aata vueeyi Suusi Cristo aa dui Λ dad Λ r Λ . Diuusc Λ d Λ av Λ r viaatulda g Λ radu Λ ni P Λ rsida. Goovai alia oig Λ dai aan Λ dai aliasi aata vueeyi Suusi Cristo aa dui Λ dad Λ r Λ . ¹³ Diuusc Λ d Λ av Λ r viaatulda Rupo. Goovai gia c Λ ga vaavoitudai dai c Λ gac Λ r Λ oidaga. Diuusc Λ d Λ av Λ r viaatulda Rupo d Λ ad Λ . Goovai argi Λ ndaada ducami. ¹⁴ Diuusc Λ d Λ av Λ r viaatulda As Λ ncrito Λ madu Flegonte Λ madu Ermasi Λ madu Patroovasi Λ madu Ermesi Λ madu Λ vaavoitudadami ismaac Λ d Λ Λ madu daraaja. ¹⁵ Diuusc Λ d Λ av Λ r viaatulda Fil Λ logo Λ madu Julia Λ madu Nereo Λ madu suculid Λ Λ madu Oliimpasi Λ madu v Λ ascatai Λ vaavoitudadami ismaac Λ d Λ Λ madu daraaja.

¹⁶ Cocomitucudavurai dai viaatuldiada g Λ naadu Λ ni vaavoitudadami. V Λ asi aipacoga siaaco aim Λ r Λ i aan Λ v Λ ascatai ismaac Λ d Λ vaavoitudai Suusi Cristo Diuusc Λ d Λ g Λ mviaatuldi.

¹⁷ G Λ nnuucadacavurai Λ gaic Λ d Λ ismaac Λ d Λ daivui dai gamamaat Λ tuldi Λ na istumaasi mait Λ rvaavoi dai poduuc Λ i cocotuldi Λ vaavoitudadami dai soimaasi idui Λ ntuldi. Maitav Λ r urap Λ c Λ da Λ gai. ¹⁸ Λ gai maitvueeyi istumaasi ip Λ lidi Suusi Cristo. Λ gai baiyoma ivueeyi istumaasi Λ gi Λ gai ip Λ lidi. Λ gai v Λ amunai Λ na oodami ismaac Λ d Λ polidi ismaitiipu yaatavogami dai poduuc Λ i vupuiirumadai Λ na. ¹⁹ V Λ ascatai c Λ ga maata

isduucatai ʌʌgidiña aapimʌ istumaasi ganmaatʌtuldi aanʌ cascʌdʌ baigiñʌlidi aanʌ. Dai aanʌ ipʌlidi issastuduaca aapimʌ daidʌ ivuaadagi istumaasi cʌʌgaducami dai maisiu istumaasi maicʌʌgaducami. ²⁰ Diiusi garsoicʌi iscʌʌgacʌrʌ oidacagi maitʌrcocodaitai aipacoga dai ʌgai ootoma aadaimu ʌDiaavora vai camaisoimaasi gartaatamituldiña. Aanʌ ipʌlidi isSuusi Cristo gartaʌaanʌdamiga cʌʌgacʌrʌ gannʌijadagi.

²¹ Diiuscʌdʌ gamviaatuldi Timoteo. Goovai giñsoiñacai ivueeyi iña duiñdaga. Dai Diiuscʌdʌ gamviaatuldi ʌʌpʌ Jasoñi ʌmadu Sosipater. Goovai ʌrgiñaaduñi.

²² Aanʌ Tersio ivuiididi idi oojai Paavora dai Diiuscʌdʌ gamviaatuldi ʌʌpʌ. Aanʌ vaavoitudai Suusi Cristo ʌʌpʌ.

²³ Diiuscʌdʌ gamviaatuldi Gaayo. Goovai quidʌrʌ giñuuliñaca aanʌ. Dai taañiupidiña goovai gʌquii ʌvaavoitudadami sai ami ganʌmpaidiña. Diiuscʌdʌ gamviaatuldi Erasto ʌʌpʌ. Goovai ʌrtumiñsi vuudami tanai. Diiuscʌdʌ gamviaatuldi Cuarto ʌʌpʌ.

²⁴ Aanʌ ipʌlidi isSuusi Cristo cʌʌgacʌrʌ gannʌijadagi aapimʌ vʌʌscatai.

²⁵ Diiusi istutuidi isgansoiñagi mai vaamioma cʌʌga vaavoituda aapimʌ istumaasi ganmaatʌtuldi aanʌ. Aanʌ ganmaatʌtuldi isSuusi Cristo ʌrʌcʌʌgacʌrʌ vuviadami dai naana maasi istumaasi Suusi Cristo ipʌlidi ismaatʌca aapimʌ. Gomaasi maitʌmaatʌcatadai ʌʌquioma ²⁶ dʌmos sivi Diiusi garmaatʌtuldi vʌʌsi gomaasi vai aatʌmʌ istutuidi isganmaatʌtulda aapimʌ. Tomasi Diiusi ñiñiooquituldiadamigadʌ ʌʌquioma ooja isdivia agaitadai ʌCristo dʌmos ʌoodami maicʌʌga maata caʌcatadai. Dai sivi cadivia Suusi Cristo dai garmaatʌtuldi aatʌmʌ ismaacʌdʌ ʌrojootosadʌ vʌʌsi gomaasi. Dai aatʌmʌ ganmaatʌtuldi istuiya ʌlidi ismaacʌdʌ ooja Diiusi ñiñiooquituldiadamigadʌ. Diiusi poduucai gatʌjai vai poduucai ʌoodami vʌʌsi oidigi daama oidacami vaavoitudana isSuusi Cristo ʌrʌcʌʌgacʌrʌ vuviadami dai ʌʌgidiña. Diiusi tomastuigaco oidagai.

²⁷ Aanʌ ipʌlidi isaapimʌ dai vʌʌsi oodami siaa duutuadagi Diiusi dai cʌʌga ñioocadagi giñʌpan duucai. Diiusi ʌgai dai maata vʌʌsiaʌcatai. Poduucai ivueeyi aatʌmʌ vaavoitudaitai isSuusi Cristo ʌrʌcʌʌgacʌrʌ vuviadami.

Mosʌcaasi.

Idi arapagadad oojai ismaacada ooji Paavora avaavitudadami Coriintoara oidacami

¹ Aan arPaavora dai Suusi Cristo acovai giñvuusaitu ansaid arrootosadacana poduucai ipali Diuusi cascada. Aan amadu garaduñi Sóstenes ² Diuuscada ganviaatuldi aatama aapima vaavitudadami masmaacada ganampaidiña Coriintoara dai siaa duutudaiña Diuusi. Aapima arDiuusi maamarada vaavitudaitai Suusi Cristo. Diuusi acovai ganvuvaitu aapima masai gajiaadara vipiaadana vlassi soimaascami dai maisiu mosaca aapima agai ismaacada vlassi oidigara siaa duutudai Suusi Cristo ara. Suusi Cristo artaanadamigada agai dai aatama ara. ³ Aan ipalidi isDiuusi garooga amadu Suusi Cristo gartaanadamiga apiacagacara gannaijadagi dai apiaganiibstudacan tadacagi.

⁴ Vlasscara baigiñalidiña aan Diuusicada. Diuusi cagacara gannaiidi vaavitudaitai aapima Suusi Cristo. ⁵ Sallicada Diuusi cagacara gannaiidi aapima vai poduucai aapima caa maata caa ñiooquida dai caga aagidi aapima aa istumaasi aagai Diuusi ñiooquidara. ⁶ Poduucai isduucai ganaagidi aan sai Suusi Cristo istutuidi iscagacara ganvuvaidagi dai gansoiñagi masai cagacara oidacana, tai poduucai idui. ⁷ Dai poduucai aapima maivialaga tomali amo istumaasi istumaasi Diuusi maacai vaavitudadami. Vlassi gomaasi Diuusi ganmaacai nanaracatai aapima isdiviagi gartaanadamiga Suusi Cristo. ⁸ Dai Suusi Cristo gansoiñamu isapiavaavitudadada aapima dai cagacara oidacagi asta masiasscada coiyagi vai poduucai tomali amaadutai maigalpiara ganvuupadagi siasscada diviagi Suusi Cristo. ⁹ Diuusi vlasscara ivueeyi istumaasi aagai. Dai agai garaagidi isapiamamadaña aatama gartaanadamiga Suusi Cristo vuitapi agai garoigadai cascada.

¹⁰ Giñaaduñi gartaanadamiga Suusi Cristo giñmaa sallicami ansai ganaagidana masai amo tagitoidagai viaacana dai maitanvupui vlatcana. Baiyoma avar cagacara gannaijada aipacoga. ¹¹ Cloe aduñda giñaagidi masai aapima gancocodaiña cascada poduucai ganaagidi aan. ¹² Agai giñaagidi masai aapima ganvupui vlatcana pocaititai: “Aatama arPaavora mamaatardamigada”. Dai sai aa pocaitiña: “Aatama arApoolosi mamaatardamigada”. Dai sai aa pocaitiña: “Aatama arSeefasi mamaatardamigada”. Dai sai aa pocaitiña: “Aatama arCristo mamaatardamigada, dai aapima gia cho”. ¹³ Amoco viaaca alidi amo taaandami dai aa viaaca alidi amai taaandami poduucai gia maitarcagai. Mosaca Suusi Cristo taaanai vlassi vaavitudadami. Aan maimuu curusiaba masai cagacara vuvacana aapima. Aan maitanvapacoi masaida argiñmamaatardamicana. ¹⁴ Alia baigiñalidi aan Diuusi vui ismaitanvapacoi aan tomali amaadutai aapima mosaca Crispo dai Gaayo vapacoi aan. ¹⁵ Cascada tomali amaadutai aapima maitistutuidi ispotaiyagi sai aan ganvapacoi masaida argiñmamaatardamicana. ¹⁶ Utudami tagito aan isEstéfana aduñda vapacoi aan ara, damos maitagito aan isvapaconai aa. ¹⁷ Suusi Cristo maitiñootoi ansai gavapaconana. Agai giñootoi ansai gaaagidana isagai afacagacara vuviadami. Dai aan maiñioocai amo saitudugami duucai. Siasscada glaagadagi sai Suusi Cristo muu curusiaba sai cagacara vuvacana oodami, aoodami cagacara vuvacai Diuusi guvucadagacada dai maisiu caa maata ñioocaitai agai ismaacada aagidi Diuusi ñiooquida.

¹⁸ Siasscada gaaagiada aatama isSuusi Cristo muu curusiaba dai poduucai cagacara garvuvaidi, agai ismaacada iimia agai diaavora amadu mosvuiirugami duucai

caacana gomaasi, dāmos aatama ismaacada Diuusi caagacara garvuvaidi vaavoitudai isgomaasi arDiuusi guvucadada. ¹⁹ Pocaiti Diuusi ñiooquida:

Aana maatatuldamu oodami sai istumaasi aagai mamaatacami maitarsoiñi caagacara vuvaidaragai vatar.

Tomali istumaasi ivueeyi astuduacada maitarsoiñi apr.

Ascaiti Diuusi.

²⁰ Tomali mamaatacami, tomali mamaatuldiadami tomali agai ismaacada caa maata ñioocai maitistutuidi iscaagacara garvuvaidagi. Diuusi garmaatutldi sai siascada amamaatacami gamamaatuldiada aliadagi isducatai gataana Diuusi sai agai vupui-irugami duucai ñioocai. ²¹ Diuusi caa maata istumaasi agi agai ivueeyi. Diuusi maidagito tomali amo oodami isaagi maatiagi isducatai gataana Diuusi tomali avamioma sastuduacada, Diuusi baiyoma ipali iscaagacara vuvaquiagi soora vaavoitudagi, naiditai ñiooquida ismaacada oojisi tomasi aa vuuirugami duucai najadagi Diuusi ñiooquida ismaacada aagai caagacara vuvaidaragai.

²² Ajudidu ipalidi istaagiagi mui naana maasi garducami ismaacada ivueeyi Diuusi dai poduucai maatiagi isbaiga arvaavoi Diuusi ñiooquida ismaacada aagai caagacara vuvaidaragai, daida agiliego ismaacada polidi isalia sastuduga vaavoitudai mosacaasi istumaasi maivuidara caata mamaatuldaragada. ²³ Damos aatama gamamaatuldi isaCristo ismaacada nanara ajudidu cadivia dai gamuaatu curusiaba damos gomaasi aliasi arsiaa araragai ajudidu ismaacada maivaavoitudai vatar, daida agiliego vuuirugami alidi gomaasi. ²⁴ Damos agai ismaacada Diuusi aco vuvaitu sai caagacara vuvacana tomasi arajudidu dai giliego agai maata isDiuusi alia viaa guvucadagai dai isDiuusi alia caa tatagitoi dai isDiuusi ootoi aCristo sai caagacara ganvuvaidana. ²⁵ Tomasi oodami vuuirugami alidi gomaasi ismaacada ivueeyi Diuusi damos Diuusi vaamioma caaga tatagitoi sioodami. Tomasi oodami polidi isDiuusi maiviaa guvucadagai dai dagito masmuaagi aCristo curusiaba, damos Diuusi vaamioma viaa guvucadagai sioodami.

²⁶ Giñaaduñi gaagai masmaatacagi isDiuusi maicovai vuvaitu mui sastudugami tomali mui tataanadami, tomali mui riricu. ²⁷ Baiyoma Diuusi aco vuvaitu mui ismaacada aoodami polidi isiarvupuiirugami vai poduucai siaa arana sastuduacada, dai Diuusi aco vuvaitu mui ismaacada aoodami polidi ismaitistutuidi isgataanadagi vai poduucai siaa arana atataanadami. ²⁸ Diuusi maidagitua agai atataanadami isgataanadagi tavaagiara baiyoma aco vuvaitu agai ismaacada maitartataanadami dai ismaacada aoodami soi duucai naidi sai agai gataanaña tavaagiara. ²⁹ Dai poduucai tomali amaadutai maigaducada galiadamu Diuusi vuitapi. ³⁰ Diuusi garmaa iibadagai utudui vaavoitudaitai aatama Suusi Cristo dai Diuusi ootoi Suusi Cristo tami oidigi daama sai poduucai maatana aatama isducatai caagacara vuvaidi agai oodami, dai Suusi Cristo muu curusiaba tasai aatama caagacara vuvacana cascada Diuusi caagacara garnaidi ducami istomali amo imidagai maisoimaasi iduunimudai aatama, Suusi Cristo garsoicai tasai caagacara oidacana maisoimaasi ivuaadatai, Suusi Cristo aragai ismaacada caagacara garvuvaidi. ³¹ Cascada pocaiti Diuusi ñiooquidara: “Tomali amaadutai maitaagai isgaducada galiadagi agaicada ismaacada ivueeyi baiyoma gaagai isbaiganaliadagi agaicada ismaacada ivueeyi Diuusi”.

2

¹ Damos giñaaduñi aidasa ii aana dai ganaagidi Diuusi ñiooquida aana maiamo caa maata ñioocadami duucai ganaagidi. ² Aidasi ganlamadu daacata dai aana, aana ipaliditadai isganaagidagi soora arSuusi Cristo dai istumaasi ivuaadana dai vaamioma ipalidian ismaataca aapima isSuusi Cristo muu curusiaba cascada muiyoco ganaagidiña aana gomaasi. ³ Aidasi tucamaraa aayi aana gigivuquimi aana duaadimutugaitai poliditadai

aanΛ ismaicΛΛga iduñia iñagai giñaa duiñdaga. ⁴ Dai aidΛsi gΛnaagidi aanΛ Diuusi ñiooquidΛ aanΛ maiΛmo cΛΛ maatΛ ñioocadami duucaΛ gΛnaagidi baiyoma Diuusi IbΛadΛ guvucadadΛcadΛ ⁵ vai poduucΛ ai dΛsi vaavoitu aapimΛ Diuusi IbΛadΛ gΛnvaavoituli dai maisiu oodami cΛΛ maatΛ ñioocadami.

⁶ VΛΛSCARΛ Λgai saagida ismaacΛdΛ vaamioma cΛΛga Λgidi Diuusi ñiooquidΛ ma-maatΛtuldi aanΛ vΛΛsi istumaasi Diuusi giñmamaatΛtuldi vai poduucΛ Λgai vaamioma cΛΛga maatΛna Diuusi ñiooquidΛ. Gomaasi maimaatΛ Λoodami ismaacΛdΛ pocaiti sai Λgai Λrsastudugami tomali ismaacΛdΛ vaamioma tΛaanΛi. Λgai mai vΛΛSCARΛ tΛaanΛda Λgai. ⁷ Baiyoma agidiñΛ aatΛmΛ istumaasi gΛrmamaatΛtulidi Diuusi istumaasi Λgidi Λgai maatΛcatadai. Gomaasi gatΛtΛgitoitadai Λgai mai quiaa cΛquivacΛi oidigi abi-aadΛrΛ tΛtΛgitoitadai Λgai isducatai cΛΛgacΛrΛ gΛrvuvaidagi, tΛsΛi tomastuigaco oidacana aatΛmΛ Λgai ΛΛmadu. ⁸ Tomali Λmaadutai tΛtΛaanΛdami oidigi daama maimaatΛ caΛ gomaasi. MaatΛ caΛcamudai Λgai maicursiaba siisamudai ΛSuusi Cristo ismaacΛdΛ vΛΛscatai gΛaagΛi issiaa duutuadamudai. ⁹ Dai Diuusi ñiooquidΛrΛ pocaiti daidΛ ΛrvΛavoituli: Diuusi bai duu mui naana maasi Λgai vΛΛtarΛ ismaacΛdΛ oigΛdai.

Λgai Λristumaasi istumaasi tomali Λmaadutai mainΛidiñΛ tomali maicajiomacana tomali maitΛtΛgitoiñΛ.

¹⁰ Gomaasi Λgai istumaasi Diuusi IbΛadΛ gΛrmamaatΛtuldi dai gΛrsoicΛi tΛsΛi maatΛcana. Diuusi IbΛadΛ cΛΛ maatΛ vΛΛsi istumaasi tΛtΛgitoi Diuusi.

¹¹ Tomali Λmo oodami maimaatΛ istumaasi tΛtΛgitoi Λmai oodami mo sΛjΛΛgi maatΛ istumaasi tΛtΛgitoi. PoduucΛi ΛpΛ tomali Λmo oodami maimaatΛ istumaasi tΛtΛgitoi Diuusi dΛmos Diuusi IbΛadΛ maatΛ istumaasi tΛtΛgitoi Diuusi. ¹² Diuusi gΛrootosi gΛIbΛdaga sai gΛrΛΛmadu daacana, tΛsΛi poduucΛi maatΛ caΛcana vΛΛsi istumaasi cΛcΛΛgaducami istumaasi Diuusi ivueeyi aatΛmΛ gΛrvΛΛtarΛ. Maisiu oodami sΛstudugami gΛrmamaatΛtulidi gomaasi. ¹³ Idi ñiooqui ismaacΛdΛ gΛnaagidi aanΛ Diuusi IbΛadΛ giñmaatΛtuldi maisiu oodami. Dai poduucΛi mamaatΛtuldiñΛ aanΛ oodami ismaacΛdΛ ΛΛmadu daja Diuusi IbΛadΛ.

¹⁴⁻¹⁵ DΛmos Λgai ismaacΛdΛ maiΛΛmadu daja Diuusi IbΛadΛ maitistutuidi ismaata caΛcagi tomali isvaavoitudagi istumaasi gamamaatΛtuldi Diuusi IbΛadΛ gomaasi Λrvuiirudagai Λgai vΛΛtarΛ. Mo sΛcaasi Λgai ismaacΛdΛ ΛΛmadu daja Diuusi IbΛadΛ Λgai gia istutuidi ismaata caΛcagi vΛΛsi. DΛmos Λgai ismaacΛdΛ maiΛΛmadu daja Diuusi IbΛadΛ maitistutuidi ismaatiagi istuisi poduucΛi vaavoitudai aa. ¹⁶ Diuusi ñiooquidΛrΛ pocaiti: “Tomali Λmaadutai maimaatΛ istumaasi gatΛtΛgitoi Diuusi. Dai tomali Λmaadutai maitistutuidi ismaatΛtuldagidi Diuusi”. DΛmos Diuusi IbΛadΛ gΛrΛΛmadu daaca aatΛmΛ vaavoitudadami dai gΛrsoicΛi tΛsΛi maatΛna tomasi palΛpi istumaasi tΛtΛgitoi Suusi Cristo.

3

¹ AidΛsi gΛnΛma daacatadai aanΛ, aanΛ maitistui iscΛΛga gΛnmaatΛtuldagidi Λpan duucaΛi Λgai ismaacΛdΛ ΛΛmadu daja Diuusi IbΛadΛ. AapimΛ ivuaadana istumaasi ipΛlidiñΛ maisiu istumaasi ipΛlidiñΛ Suusi Cristo. Baiyoma gΛnmaatΛtuldi aanΛ poduucΛi isduucaΛi mamaatΛtuldiñΛ aanΛ ismaacΛdΛ utudama vaavoitudai. ² AapimΛ maitistutuiditadai ismaata caΛcagi istumaasi sijiacami ismaacΛdΛ aagai Diuusi ñiooquidΛrΛ cascΛdΛ gΛnmaatΛtuldi aanΛ istumaasi maisijiacami. Dai vΛΛSCARΛ tomali sivi mai quiaa istutuidi aapimΛ ismaata caΛcagi. ³ AapimΛ quiaa ivueeyi istumaasi ipΛlidi. AapimΛ coimudadΛ tuutuiga dai oomaliga Λpan duucaΛi vΛΛsi oodami ismaacΛdΛ maivaavoitudai. PoduucΛi ivueeyi aapimΛ istumaasi ipΛlidi maisiu istumaasi ipΛlidi Suusi Cristo. ⁴ SiΛΛscadΛ

pocaitiada aapimΛ: “AanΛ arPaavora mamaatardamigadΛ”. Dai aa pocaitiada: “AanΛ arApoolosi mamaatardamigadΛ”. AapimΛ apan vueeyi ismaacadΛ maivaavoitudai.

⁵ Apoolosi dai aanΛ aroodami. ¿Dai tuma guvucadagai viaa aatamΛ? AatamΛ mosarpipiooñigadΛ Diuusi. Diuusi acovai garvuvaitu tasai gaaagidiña ñiooquidΛ dai aatamΛ gnaagidi aapimΛ matai aapimΛ vaavoitu. ⁶ AanΛ apaga gnaagidi Diuusi ñiooquidΛ dai gooquiara Apoolosi vaamioma ganmaatutuli damos Diuusi agai dai vaamioma ganvaavoituldi. ⁷ AanΛ ismaacadΛ apaga gnaagidi tomali Apoolosi ismaacadΛ gooquiara gnaagidi aatamΛ maiviaa guvucadagai mosΛagi Diuusi. Diuusi aragai ismaacadΛ vaamioma ganvaavoituldi. ⁸ Dai vΛasi Diuusi pipiooñigadΛ apan ducami dai Diuusi aa namΛquida agai gapipiooñiga tavaagiara isamaadutai vaamioma cΛaga iduñiagi aa duiñdadΛ tami oidigi daama vaamioma aa namΛquidamu agai mΛΛca. ⁹ AatamΛ arDiuusi pipiooñigadΛ dai gnaagidi ñiooquidΛ dai Diuusi vaamioma ganvaavoituldi.

AapimΛ arDiuusi maamaradΛ dai Diuusi IbadΛ ganΛΛmadu daja. ¹⁰ Diuusi giñmaa sΛΛlicami ansaidΛ gaaagidiña aanΛ ñiooquidΛ Diuusi guvucadadΛcadΛ. Aidasi apaga gnaagidi aanΛ Diuusi ñiooquidΛ aanΛ gnaagidi isSuusi Cristo muu curusiaba. Gomaasi glaagai isapaga vaavoitudagi. Vai sivi amai vaamioma ganmamaatutuldi Diuusi ñiooquidΛ. Tomasioora sioora gamamaatutuldiadagi glaagai isgamamaatutuldiadagi istumaasi arvaavoi. ¹¹ SiΛscadΛ amaadutai glaagacai gamamaatutuldiada aliadagi Diuusi ñiooquidΛ glaagai isapaga gamamaatutuldiadagi isSuusi Cristo muu curusiaba. ¹² Dai gooquiara vaamioma gamamaatutuldiadagi mosΛcaasi istumaasi arvaavoi dai maisiu istumaasi maitarvaavoi. ¹³ SiΛscadΛ diviagi Suusi Cristo dai nΛidagi ismaacadΛ arcΛaga ivuaadami dai ismaacadΛ armaicΛaga ivuaadami amaasi cΛaga gmaatamu ismaacadΛ vaamioma cΛaga idui gΛaa duiñdaga. ¹⁴ Agai ismaacadΛ gaaagidi mosΛcaasi istumaasi arvaavoi agai gia Diuusi aa namΛquidamu tavaagiara. ¹⁵ Damos agai ismaacadΛ gamamaatutuldi istumaasi maitarvaavoi agai gia maiaa namΛquidamu Diuusi, tomasi agai cΛagacara vuusai.

¹⁶ AapimΛ arDiuusi maamaradΛ dai Diuusi IbadΛ ganΛΛmadu daja. ¹⁷ Dai Diuusi acovai ganvuvaitu masai camaisoimaasi ivuaadama. CascadΛ isamaadutai ganmamaatutuldiadagi istumaasi maitarvaavoi, Diuusi alia soimaa taatatuldamu agai.

¹⁸⁻¹⁹ Tomali amaadutai maitaagai isΛagi ganvupuiirumadadagi. Isamaadutai polliadagi isalia saituduga aliasi glaagai istatagitodagi sai Diuusi vupuiirugami duucai nΛidi aoodami sastuduacadΛ. Sioma arcΛagai siaa oodami pocaitiadagi saidΛ arvupuiirugami dai Diuusi vΛatarΛ gia sastuduga agai. Diuusi ñiooquidara pocaiti: “Agai ismaacadΛ polliidi issastuduga, Diuusi dadagitoi sai aΛagi ganvupuiirumadaiña”. ²⁰ Dai pocaiti ara: “CΛΛ maatΛ Diuusi sai tatagitoidadΛ ismaacadΛ polliidi issastuduga maitarsoiñi iscΛagacara oidacagi”. ²¹ CascadΛ maitaagai masgancocoadagi sastuducatai ganmamaatutuldiadamiga. Diuusi casi ganmaa vΛasi istumaasi tagito aapimΛ. ²²⁻²³ AapimΛ arCristo aaduñdΛ dai Cristo arDiuusi maradΛ. Dai aanΛ dai Apoolosi dai Piiduru arganpipiooñiga aapimΛ. Dai oidigi araapimΛ gantuidaga. Dai oidaga aapimΛ dai coiya agai aapimΛ, dai nΛidi aapimΛ mui naana maasi istumaasi apvueeyi sivi, dai tΛΛgimu aapimΛ mui naana maasi istumaasi dagavuñia agai, vΛasi gomaasi arsoiñi aapimΛ ganvΛatarΛ.

4

¹ Poduucai aapimΛ aliasi glaagai isCristo pipiooñigadΛ duucai garnΛijadagi. Diuusi garrootoi tasai ganmamaatutuldana istumaasi aΛgi Diuusi maatacatadai. ² Dai vΛascara isamaadutai viaacagi amo aa duiñdagai glaagai iscΛaga ivuaadagi. ³ Damos aanΛ maivuum iñΛlidi tomamΛs caiti giñnΛidi aapimΛ dai tomali maivuum iñΛlidi tomasi

caiti giññaidi dudunucami. Damos aanλ maimaataλ isbaig λrsoimaasi iducami aanλ. ⁴ Vλλascaraλ polidi iscλλagacaraλ oidaga dai maisoimaasi ivueeyi, maisiu gomaasicadaλ ismaacadaλ tatagitoi aanλ potλimu Diuusi ismaitarsoimaasi iducami. Mosλλagi λgai maataλ isbaigλ λrsoimaasi ivuaadami aanλ ischo λppλ. ⁵ Dai cascadaλ aapimλ maitaagai isapiapocaitiadagi ansai aanλ λrsoimaasi ivuaadami asta siλλscadaλ divia Suusi Cristo amaasi λgai maasiuldamu istumaasi maitamaataλ sivi, asta istumaasi tatagitoiña oodami, dai sioorλ cλλaga ivuaadana Diuusi potλλdamu sai cλλaga idui.

⁶ Dai casi gλnaagidi aanλ sai gλaagai masamaadugan duucaλ gλrnλijadagi Apoolo λλmadu aanλ vai poduucal cλλaga maataca aapimλ sai maitaagai ispocaitiadagi sai vaamioma cλλagadu gλnmamaatatuldiadamiga siaa. Dai poduucal ivuaada aapimλ istumaasi Diuusi ipλlidi. Siλλscadaλ pocaitiada aapimλ gλmaataλ isgλgλrducadaλ gλnλlidi aapimλ. ⁷ Aapimλ maitaagai isgλgλrducadaλ gλnλliadagi. Vλλasi istumaasi istutuidi aapimλ isivuaadagi Diuusi gλnmaa guvucadagai cascadaλ istutuidi aapimλ isivuaadagi. ¿Tuimasi gλgλrducadaλ gλnλlidi aapimλ ducami isλλagi aapimλ viaacagi guvucadagai isivuaadagi?

⁸ Aapimλ polidi iscamaataλ vλλasiaacatai istumaasi aagai Diuusi ñiooquidaraλ. Dai aapimλ tataanadami duucaλ oidaga. Dai gajiaadaraλ garviaa aapimλ. Siλλasi arcλλagaicamudai issλλlicadaλ artataanadamicamudai aapimλ siaatamaλ ojotosicami λppλ gλnsoiñacal gataanadamudai. ⁹ λmo imidaga polidi aanλ sai Diuusi pipiooñi duucaλ gλrnλijada cascadaλ. Ducami istomali λmo imidagai maitaanλi aatamaλ tomali λmo istumaasicadaλ. Dai ducami iscasi garcoodia agadamudai oodami dai Diuusi tataañicarudaλ dai oodami mosnλijadamudai. ¹⁰ Dai ducami isoodami vupuiirugami duucaλ gλrnλijadamudai gaaagiditai aatamaλ isSuusi Cristo arcλλagacaraλ vuviadami. Mai aapimλ povanλlidi masi aliaλ sastuduga vaavoitudaitai Suusi Cristo. Ducami isaatamaλ maicλλaga vaavoitudadagi Diuusi ñiooquidaλ mai aapimλ polidi masai cλλaga vaavoitudai. Ducami isvλλasi oodami soi duucaλ gλrnλijadagi dai ducami masapimλ siaa gλnduutuadagi. ¹¹ Aatamaλ bibiuuguiña, dai tonocoñicana, dai maiyuucusucana, dai oodami soi duucaλ gλrnλidiña, dai maivaacaλ aatamaλ. ¹² Dai iibiocoraλ aatamaλ gaata vuaadatai. Oodami soimaasi ñiooqui gλraagidiña damos aatamaλ daanλiña Diuusi sai λgai soicλiña. Oodami soimaasi gartaatamituldiña tatai aatamaλ maivui ñioocaiña. ¹³ Dai oodami gλrñiooquidiña damos aatamaλ maacaiña ñiooqui ducami siargaraaduñica λgai. Dai oodami voisiqui duucaλ gλrnλidi.

¹⁴ Aapimλ giñmaamara gλnducami nai aanλ aliasi gλnoigλdai cascadaλ poduucal gλnoojidi aanλ gλnmaquia iñλlilitai ñiooqui maisiu gλnsiaa λratuda iñλlilitai. ¹⁵ Tomamasi aapimλ viaacagi baivustaama miil mamaatatuldiadami ismaacadaλ gλnmamaatatuldi istumaasi aagai Suusi Cristo damos maimuidu ismaacadaλ λpan ducami gλnooga mosaca aanλ. Aanλ gλnaagidi isSuusi Cristo arcλλagacaraλ vuviadami matai aapimλ vaavoitu cascadaλ gλnooga giñducami aanλ. ¹⁶ Cascadaλ gλndaanλi aanλ masai giñλpan duucaλ oidacana.

¹⁷ Cascadaλ gλnotosda iñagai aanλ goTimoteo dai goovai gλaagidamu isduucatai gλaagai isoidaca aapimλ. Goovai giñmara gλducami nai aanλ aliaλ oigλdai dai goovai cλλaga ivueeyi gλaa duiñdaga. Dai goovai gλnaagidamu isduucatai ivueeyi aanλ vaavoitudaitai Suusi Cristo, dai istumaasi mamaatatuldi aanλ vλλasi aipacoga quiquiupiarλ. ¹⁸ λmadutai aapimλ gλgλrducadaλ gλnλlidi poliditai iñsaanλ gλnλbλidi dai cascadaλ maitandidividi aanλ. ¹⁹ Damos aanλ otoma mλλca gλnnλida iñλlidi is-Diuusi ipλldagi. Dai amaasi nλidamu aanλ sλλ cλλaga vaavoitudai dai sλλ cλλaga oidaga λgai ismaacadaλ gλgλrducadaλ gλnλlidi dai maisiu mosaca istumaasi aagai λgai. ²⁰ Dai λgai saagida ismaacadaλ iduñia λlidi istumaasi Diuusi ipλlidi Diuusi guvucadadaλ vaamioma gλaagai sioodami ñiooquidaλ. ²¹ Cλλagacaraλ avar oidaca aapimλ dai poduucal

aanΛ maitΛnbagaidamu siΛΛscadΛ gaamu imiagi dai poduucai baigiñΛliadamu aanΛ aapimΛcadΛ.

5

¹ Sivi cajioma aatΛmΛ isΛmaadutai aapimΛ vΛΛna gΛooga ooñigadΛ. Gomaasi arΛmo istumaasi aliΛ soimaascami. Dai maitiipu oigaragai isivuaadagi tomali Λgai saagida ismaacadΛ maiΛΛgidi Diuusi. ² Dai vΛΛscara quiaa gΛgarducadΛ ganΛlidi aapimΛ. Baiyoma gΛaagai mΛssiaa Λradamudai dai soiganΛliadamudai. ΛcΛΛli ismaacadΛ po- maasi idui maitΛaagai masdadagitodagi isvapacadΛ Λgai ganΛmpaidaragarΛ. ³⁻⁴ Tomasi maiganΛΛmadu daja aanΛ vΛΛscara gantatΛgitoiña aanΛ. AtΛaanΛdami Suusi Cristo giñmaa sΛΛlicami cascadΛ gΛnaagidi aanΛ istumaasi idui gocΛΛli aliΛsi arsoimaascami. AanΛ gΛnaagidamu istumaasi gΛaagai isiduñiagi aapimΛ ducami isganΛΛmadu daaca- mudai aanΛ. Ampaidavurai aapimΛ vΛΛsi vaavoitudadami dai Suusi Cristo guvucadadΛ ganΛΛmadu daacamu. ⁵ Dai aagidavurai gocΛΛli sai camaivapacΛiña ganΛmpaidaragarΛ vai poduucai ΛΛmadu aimaraiña oodami ismaacadΛ ivueeyi istumaasi ΛDiaavora ipΛlidi. ΛDiaavora aliΛ viaa guvucadagai. Poduucai sΛΛlicadΛ soimaa taatamu Λgai. Dai Λgai soimaasi taatacai istutuidi siΛma duucai gatΛgituagi dai camaisoimaasi ivuaadagi po- duucai cΛΛgacara vuusaiña siΛΛscadΛ diviagi atΛaanΛdami Suusi Cristo.

⁶ MaitΛaagai masgagarducadΛ ganΛliadagi poliditai mΛscΛΛga ivueeyi. CΛΛ maata aapimΛ sai Λmo oodami soimaasi ivuaadami istutuidi issoimaasi iduiñtuldagi mui oodami. ⁷ CascadΛ gΛaagai isaagidagi gocΛΛli sai camaivapacΛiña ganΛmpaidaragarΛ. Λgai istutuidi issoimaasi iduiñtuldagi aa vaavoitudadami tomasi maiquiaa soimaasi iduiñtuli aa. Suusi Cristo arΛpan ducami Λaali cañiiru ismaacadΛ coodaiña gΛnaaduñicaru ΛgΛΛ siaa duudagarΛ ismaacadΛ pascua tΛagidu vai poduucai Diuusi oigaldiña soimaas- camigadΛ. ⁸ Dai poduucai aatΛmΛ gΛaagai iscamaisoimaasi ivuaadagi dai cΛΛgacara oidaca.

⁹ Casi gΛnaagidi aanΛ Λmai oojiarΛ dai maitΛaagai masuurapΛcadagi Λgai ismaacadΛ googosi ganducami. ¹⁰ Damos aanΛ maitanaagida iñΛlidadai masai gajiaadara vipiadana vΛΛscatai ismaacadΛ googosi ganducami, dai ismaacadΛ coimudadΛ tuutuiga, dai ismaacadΛ Λsivoga, dai ismaacadΛ siaa duutudai momoono. Ismaiñiooquiada agadamudai aapimΛ goodami avΛnacai isiimia aapimΛ idi oidigi daamadara. ¹¹ Baiyoma ganagida iñΛlidadai aanΛ masai maiuurapΛcΛiña Λgai ismaacadΛ pocaitiada saidΛ arvaavoitudadami dai vΛΛscara googosi ganducamicagi, dai coimudadΛ tuutiacagi, dai ñiooquiadagi aa oodami, dai navacoitaracagi, dai Λsivoacagi, tomali maitΛaagai masgacuaadagi Λgai ΛΛmadu. ¹²⁻¹³ AanΛ maiviaa sΛΛlicami isaagadagi ismaacadΛ arcaΛga ivuaadami dai ismaacadΛ armaicΛΛga ivuaadami, Λgai ismaacadΛ maitarvaavoitudadami mosΛΛgi Diuusi viaa sΛΛlicami. Damos aapimΛ vaavoitudadami ΛΛgi gΛnsaagida gΛaagai isaagadagi ismaacadΛ maicΛΛga ivuaadagi. Maitavar dadagitoda gocΛΛli soimaasi ivuaadami isgΛnsaagida vapacadagi siuu duucu siaa duutuadagi aapimΛ Diuusi.

6

¹ SiΛΛscadΛ Λmaadutai aapimΛ viaacagi Λmo istumaasi gΛaduñi vaavoitudadami vui maitΛaagai isvan cacΛsadagi dudunucamiara ismaacadΛ maitarvaavoitudadami. ² Maitamas maata aapimΛ sai ismaacadΛ vaavoitudai Diuusi nΛida agai Λgai ismaacadΛ maivaavoitudai Diuusi ismaacadΛ arcaΛga ivuaadami dai ismaacadΛ armaicΛΛga ivuaadami. Poduucai arpa gΛaagai masΛΛgi baivuaadagi istumaasi tΛgitocagi gΛnaaduñi. ³ Maitamasmaata aapimΛ tasai asta Diuusi tΛtΛaañicaruda

naida ragai ismaacada arcalla ivuaadami dai ismaacada armaicalla ivuaadami. Vaamioma calla istutuidi aatama isnaidagi gaaaduñi vaavoitudadami saagida ismaacada arcalla ivuaadami dai ismaacada armaicalla ivuaadami tami oidigi daama. ⁴ Siascada gancocoda aapima, ¿tuimasi ajioopaiña aapima sai baiganduiñdana dudunucami ismaacada maitarvaavoitudadami? ⁵ Gomaasi gia gnaagidi aan masai siaa arana. Siaadara maioidacana amaadutai aapima gansaagida ismaacada istutiadagi isbaigandvuiidiadagi ñiooqui aapima vaavoitudadami gansaagida. ⁶ Amo vaavoitudadami maitaagai isvan callaagi gaaaduñi dudunucami vuidara ismaacada maitarvaavoitudadami.

⁷ Sallacada arvaavoi sai isgancocoda aapima poduucai alia soimaasi ivueeyi aapima. Baiyoma maitaagai masvui ñioocadagi siora gancocoda liadagi. Dai baiyoma maitaagai masvui ñioocadagi siora ganlassiadagi. ⁸ Damos aapima maicalla ivueeyi dai lassidiña asta gnaaduñi vaavoitudadami.

⁹⁻¹⁰ ¿Maitamas maata aapima sai ismaacada arsoimaasi ivuaadami maiimia agai siaaco gataana Diuusi? Maitavar gandadagitoda masganvupuiirumadadagi. Sallacada arvaavoi isagai ismaacada googosi ganducami, dai ismaacada siaa duutudai amomoono ismaacada ivueeyi oodami dai diuusi aagai dai calli ismaacada maiaaban voopoi ooqui baiyoma calli lagi aipacoga ganvuudana, dai ismaacada lassivoga, dai ismaacada coimudada tuutuiga, dai ismaacada navacoitara, dai ismaacada oojoidi isñiooquiadagi aa oodami, maitataana agai mala tavaagira Diuusi amadu. ¹¹ Poduucai oidacatai amadutai aapima damos sivi Diuusi casi ganoigali gansoimaascamiga dai casi covai ganvuvaitu dai Diuusi callagacara gannaidi ducami istomali amo imidagai maisoimaasi iduunimudai aapima Suusi Cristo callagacara ganvuvaitu dai Diuusi Ibadan ganlamadu daja cascada.

¹² Amo oodami pocaiti: “Oodami istutuidi isivuaadagi vassiacatai istumaasi ipalidi”. Damos aan pocaiti: sai maisiu vassi istumaasi ivueeyi oodami arsoiñi. Dai maitaagai isivuaadagi tomali amo istumaasi soimaascami tomasi iduñia lidi. ¹³ Alia arvaavoi istumaasi aagai oodami: “Cuaadagai arugidagai vatar dai gavoocara vaacai cascada vooca oodami”. Damos Diuusi uginituda agai vassi gomaasi. Damos tuucuga oodami maisiu isgama voopoda tomasascada, baiyoma tuucuga oodami vai poduucai ivuaadana Diuusi aa duiñdagada dai Diuusi nuucada oodami tuucugada. ¹⁴ Poduucai isduucai Diuusi duaacali gartanaanamiga Suusi Cristo poduucai garduduaacalda agai aatama ara gavgucadagacada.

¹⁵ ¿Maitamas maata aapima sai ismaacada vaavoitudai Suusi Cristo arapan ducami agai daida araduñda? Aatama arSuusi Cristo aduñda cascada maitaagai tavapanagadagi ooqui taataligami. ¹⁶ ¿Maitamas maata aapima sai siascada amo calli valla agi amo ooqui tataligami vagoocatai aramo oodamicana? Pocaiti Diuusi ñiooquidara: “Vagoocatai aramo oodamicana agai”. ¹⁷ Damos siascada amo oodami vaavoitudagi Suusi Cristo agai amo tagitoidagai viacana Suusi Cristo amadu.

¹⁸ Aapima gaaagai isgajiaadara vipiaadagi vassi goomaasi. Diuusi idui oodami sai siaa duutudaiña agai dai maisiu isivuaadana mosacaasi istumaasi ipaliadagi. Mui naana maasi soimaascami ivueeyi oodami damos agai ismaacada googosi ganducami agai soimaasi ivueeyi gatuucuga vui. ¹⁹ ¿Maitamas tagito aapima sai Diuusi ootoi gIbadaga sai ganlamadu daacana? Poduucai aapima camialagi gantanaan. ²⁰ Diuusi alia calla idui aapima ganvatar ootosacai gamara Suusi Cristo masai aapima callagacara vucana. Cascada alia gaaagai issiaa duutuada aapima Diuusi siassi gantuucugacada caasi ganibadagacada Diuusi taana gantuucuga dai ganibadaga cascada.

7

1 Sivi gia ganaa noragidamu aana istumaasi giñtacacai aapima giñoojidacai. Caaagaduava ismaiooñtadagi cacalli. 2 Damos alia muidu ismaacada googosi ganducami cascada aliasi gaaagi iscalalli viaacagi ganooñiga dai ooqui viaacagi gancuucuna dai poduucai maisoimaasi ivuaadagi googosi ganduucamicatai. 3 Acalli gaaagai isama voopodagi gaooñiga siuu duucu looñigada ipaliadagi dai ooqui gaaagai isama voopodagi gcuna siuu duucu acunada ipaliadagi. 4 Siascada cunatagi amo ooqui camiaagi taaanai gatuucuga acalli agai dai taaanai. Dai siascada ooñtagi amo calli camiaagi taaanai gatuucuga apra looqui agai dai taaanai. 5 Cascada maitaagai ischo gantatadagi aipacoga. Siagis gia gnaagida agai dai maiampai voopodagi chiaqui tasai gamamadada aliditai. Dai vascara gooquira gaaagai isampai voopodagi agai vai diaavora maisoimaasi iduiñtuldagi looqui amai calli amadu tomali acalli amai ooqui amadu.

6 Aana maitantaanai masooñtadagi masmaiooñtadagi apra baiyoma istutuidi aapima isiduiñiagi istumaasi ipaliadagi. 7 Aana lagi ipalidi isvascatai maiooñtagi giñpan duucai, damos amoco istutuidi isivuaadagi amo istumaasi dai aa ama maasi. Diusi maacai guvucadagai cascada.

8 Ismaacada maiquiaa ooñiga dai ismaacada maiquiaa cuucuna dai vipiuudu calgaicamudai isalagi viiyagi agai giñpan duucai. 9 Damos ismaitistutiada agai isalagi oidacagi vai ooñtana. Vaamioma arcallagai isooñiacagi dai maisoimaa taatamadagi ama voopoda aliditai ooqui.

10 Damos ismaacada caoñigai dai ismaacada cacuucuna aana gantaanai sai ooqui maidadagitoiña gancuucuna. Idi ñiooqui aagaiña gartaanadamiga Suusi Cristo apra. 11 Damos isamo ooqui dagituagi gcuna agai maitaagai iscunatagi apamu baiyoma gaaagai isbaiduña agai ñiooqui gcuna amadu. Poduucai apra acalli maitaagai isdagituagi gaooñiga.

12 Dai ama maasi aagida iñalidi aana ismaacada ooñiga maivaavoitudadami amadu dai ismaacada cuucuna maivaavoitudadami amadu. Oidaga amo ñiooqui ismaacada maiaagaiña gartaanadamiga Suusi Cristo damos aana gia gnaagidamu sivi. Isamaadutai ooñigada maitarvaavoitudadamicagi dai vascara amadu oidaca aliadagi gcuna, cunada maitaagai isdagituagi saibai poduucai vaavoitudana ooñigada. 13 Dai isamaadutai cunada maitarvaavoitudadamicagi dai vascara amadu oidaca aliadagi gaooñiga, ooñigada maitaagai isdagituagi sabai poduucai vaavoitudana cunada. 14 Acalli ismaacada maitarvaavoitudadamicagi Diusi calgacara naidi agai vanaacai agai amo ooqui vaavoitudadami daida looqui ismaacada maitarvaavoitudadamicagi Diusi calgacara naidi agai vanaacai agai amo calli vaavoitudadami. Dai ismaitarpoduucicamudai maamarada arpan ducamicamudai maamarada agai ismaacada maivaavoitudai, damos Diusi calgacara naidi maamarada apra. 15 Damos iscalalli maivaavoitudadamicagi dagitua aliadagi gaooñiga vai dagitona daida looqui camaviaa isamadu oidacagi dai isalooqui maivaavoitudadamicagi dagitua aliadagi gcuna vai dagitona daida acunada camaviaa isamadu oidacagi. Diusi acovai garvuvaitu tasai calgacara oidacana dai maitarcocodaiña. 16 Dai vascara maimaata amo calli sia amo ooqui iscalgacara vusaidagi gaaduiña sia ismaicalgacara vusaidagi apra quiaa amadu oidacatai agai.

17 Dai gaaagai masbaiganaliadagi agaicada ismaacada Diusi ipalidi isivuaada aapima. Dai aliasi arcalla ismaidagituagi ganaa duiñdaga ismaacada viaacataidai aidasi Diusi acovai vusaitu sai vaavoitudana. Gomaasi agai istumaasi taaanai aana vasi vaavoitudadami aipaco oidacami. 18 IsDiusi acovai vusaidagi amaadutai ismaacada

iquitΛquicagi tuucugadΛ isducatai gΛmviidacata dai Δjudidú Δgai gΛaagai ismoduucai viiyagi dai isDiuusi Δcovai vuusaidagi Δmaadutai ismaacΛdΛ maiiquitΛquicagi tuucugadΛ Δgai maitΛaagai isiquitΛagi. ¹⁹ Tomasmaasi oodami isiquitΛquicagi tuucugadΛ ischo ΔpΛ mosgΛaagai isivuaadagi istumaasi Diuusi ipΛlidi. ²⁰ Aliasí arcΛga isvΛasi oodami maid-agituagi gΛnaa duiñdaga ismaacΛdΛ viaacata dai aidΛsi Diuusi Δcovai vuusaitu sai vaavoitudana. ²¹ IsΔmaadutai Δrpíooñicatadai aidΛsi Diuusi Δcovai vusaitu maitΛaagai isvuamΛ aliada Δgai. DΔmos isviaacagi Δgai isducatai vuusiagi dai camaitΔrpíooñicagi gΛaagai isvuusiagi. ²² Pipíooñi ismaacΛdΛ Diuusi Δcovai vuvaitu sai vaavoitudadana gΛaagai istΔtagitodagi isΔraaduñdΛ Cristo dai Δgai ismaacΛdΛ maitΔrgapipíooñiga ismaacΛdΛ Diuusi Δcovai vuvaitu sai vaavoitudana gΛaagai istΔtagitodagi isΔrpíooñigadΛ Suusi Cristo. ²³ Diuusi aliΛ cΛga idui aapimΛ gΛnvΛatarΛ ootosacai gΔmara dai sivi gΛaagai mΔsΛagiadagi Diuusi maisiu oodami. ²⁴ Poduucai tudo giñaaduñi tomali Δmaadutai maitΛaagai isdagituagi gΛnaa duiñdaga ismaacΛdΛ viaacata dai aidΛsi Diuusi Δcovai gΛnvuvaitu sai vaavoitudana, Diuusi gΛnΛmadu daja cascΛdΛ.

²⁵ Dai sivi maaquimu aanΛ ñíooqui ismaacΛdΛ maitΔrooñiacami dai ismaacΛdΛ maitΔrcuucunacami. Suusi Cristo maipoduu aagai dΔmos aanΛ angΛnaagida iñagai. Diuusi cΛgacΛrΛ giñnΛidi daidΛ giñvaavoitudai cascΛdΛ aapimΛ gΛaagai isgiñvaavoitudagi ΔpΛ cascΛdΛ gΛnaagidamu aanΛ istumaasi tΔtagitoi aanΛ. ²⁶ Otoma aliasí soimaasi taatamituldi Δgai Δdudunucami vΛasi Δvaavoitudadami cascΛdΛ polidi aanΛ sai ismaacΛdΛ maitΔrooñiacami dai ismaacΛdΛ maitΔrcuucunacami gΛaagai isapiaduu viiyagi. ²⁷ VΛascΛrΛ ismaacΛdΛ caoñiga maitΛaagai isdadagitodagi gΛnooñiga dai ismaacΛdΛ maiquiaa ooñiga maitΛaagai isooñtagi. ²⁸ DΔmos isΔmo cΛli ooñtagi maisoimaasi ivueeyi dai isΔmo ooqui cunatagi maisoimaasi ivueeyi. DΔmos síoorΛ gavΛanacami vaamioma soimaasi taata Δgai dai aanΛ ipΛlidi isotolioma soimaasi taata Δgai aapimΛ.

²⁹⁻³¹ Giñaaduñi aanΛ gΛnaagidi sai chíΛΛqui tasai viΛΛga mΔsicamaioidacamu tami oidi daama cascΛdΛ gΛaagai tΔsvaamioma ivuaadagi Diuusi aa duiñdadΛ síama maasi sivi quiaa istutuiditai. SíoorΛ ooñiacagi, dai síoorΛ soigΛnΛliadagi, dai síoorΛ baigΛnΛliadagi, dai síoorΛ viaacagi tumiñsi dai tomasíoorΛ ismaacΛdΛ tami oidigi daama oidaga gΛaagai isvaamioma ivuaadagi Diuusi aa duiñdadΛ síama maasi. Idi oidigi caugitimi cascΛdΛ.

³² AanΛ ipΛlidi isaapimΛ maivuum ΔnΛliadagi tomali Δmo istumaasicΛdΛ. Δmo cΛli maiooñiacami vaamioma tΔtagitoi Diuusi aa duiñdadΛ daidΛ ivuaada Δlidiña istumaasi Diuusi ipΛlidi. ³³ DΔmos síΛascadΛ caoñta Δgai vaamioma tΔtagitoiña Δgai istumaasi gΛaagai quiiyΔrΛ, daidΛ ivuaada Δlidiña istumaasi ipΛlidi ooñigadΛ. ³⁴ Poduucai ΔpΛ Δmo ooqui maicunacami vaamioma tΔtagitoi Diuusi aa duiñdadΛ daidΛ ivuaada Δlidiña istumaasi Diuusi ipΛlidi vai poduucai vaamioma cΛga ivuaadagi istumaasi Diuusi ipΛlidi síΛasi tuucugadΛ Δcaasi ibΛadΛ. DΔmos síΛascadΛ cacunata Δgai vaamioma tΔtagitoiña istumaasi gΛaagai quiiyΔrΛ daidΛ ivuaada Δlidiña istumaasi ipΛlidi cunadΛ.

³⁵ AanΛ gΛnaagidi gomaasi gΛnsoiña iñΛlilitai maisiu gΔndaída iñΛlilitai mui naana maasi, vΛrai poduucai cΛgacΛrΛ oidaca daidΛ ivuaada Diuusi aa duiñdadΛ oigΔdaitai Diuusi.

³⁶ DΔmos isΔmaadutai polliadagi iscaoquimuimi maradΛ dai polliadagi issiooma arcΛagai iscunata Δgai, dai isΔooqui polliada ΔpΛ vai cunatana gomaasi maitΔrsoimaascami. ³⁷ DΔmos isΔmai sΛlicadΛ polliadagi ismaitΛaagai iscunatagi maradΛ dai ismaitipu istuisi cunata Δgai, oogadΛ viaa sΛlicami isiduñia istumaasi ipΛliadagi, Δgai cΛga ivueeyi. ³⁸ DΔmos síoorΛ dagituagi gΔmara sai cunatana cΛga ivueeyi dai síoorΛ maidagituagi gΔmara sai cunatana vaamioma cΛga ivueeyi.

³⁹ Δmo ooqui cunacami viaa isΛΛmadu oidacagi gΔcuna asta síΛascadΛ muu Δgai. DΔmos síΛascadΛ muquiagi cunadΛ Δooqui viaa sΛlicami iscunatagi Δpamu síoorΛ ΛΛmadu ipΛliadagi, dΔmos Δrvaavoitudamicagi Δgai. ⁴⁰ DΔmos Δooqui vaamioma baigΛnΛliadan tada ismaicunata Δpamu. Gomaasi Δgai istumaasi tΔtagitoi aanΛ. Dai

Diuusi IbΛadΛ giñΛma daja aanΛ ΛpΛ dai gomaasi ismaacΛdΛ aagai aanΛ pολlidi aanΛ isDiuusi IbΛadΛ giñΛagidi.

8

¹ AapimΛ giñΛcacai isbai oidaga oigaragai iscuaadagi cuaadagi ismaacΛdΛ gΛdadasdi Λmomoono ismaacΛdΛ ivueeyi oodami ischo ΛpΛ. BaiyomavΛr maicuaada. VΛascatai aatΛmΛ maatΛ isDiuusi maigΛpiΛr gΛrvuupai iscuaada aatΛmΛ istumaasi gΛdadasdi Λmomoono. DΛmos siorΛ pocaitiadagi sai vaamioma maatΛ siaa Λgai gΛgΛrducΛdΛ gΛnΛlidi. DΛmos siorΛ oigΛadagi vΛasi oodami Λgai poduucai vaamioma cΛΛga vaavoitudai Diuusi. ² SiorΛ pοliadagi iscamaatΛ mui naana maasi Λgai maicΛΛga maí isducatai gΛaagaitadai ismamaatΛmudai Λgai. ³ DΛmos Diuusi cΛΛgacΛrΛ nΛidi siorΛ oigΛdai Diuusi. Λgai ΛrmaamaradΛ cascΛdΛ.

⁴ Amomoono ismaacΛdΛ ivueeyi oodami dai diuusi aagai maitΛrdidiuusi mosaliΛmadugava Diuusi. ⁵ Oodami pοlidi ismuidu didiuusi tΛvaagiΛrΛ dai oidi daama, Λgai vΛΛtarΛ gia oidaga mui didiuusi. ⁶ DΛmos cΛΛ maatΛ aatΛmΛ sai mosaliΛmaduga Diuusi, gΛrooga. Λgai idui vΛΛsiaΛcatai. AatΛmΛ oidaga dai siaa duutuda ragai Diuusi daidΛ ivuaadaragai aa duiñdadΛ. Dai aliΛmaduga gΛrtΛaanΛdamiga Λgai ΛrSuusi Cristo, dai Λgai idui vΛΛsiaΛcatai. Dai Λgai gΛrmaa ibΛdagai utudui.

⁷ Gomaasi maisiu vΛasi oodami maatΛ. Λmadutai ismaacΛdΛ ΛΛquioma siaa duutudaiñΛ Λmoono quiaa vaavoitudai sai cuaadatai cuaadagai ismaacΛdΛ gΛdadasdi Λmoono sai Λgai siaa duutudai Λmoono cascΛdΛ pοlidi Λgai sai maitΛrcΛΛgai iscuaadagi. ⁸ Vaavoava siDiuusi maivaamioma cΛΛgacΛrΛ gΛrnΛidi tomali maivaamioma cΛΛgacΛrΛ oidacana aatΛmΛ cuaadatai cuaadagai. ⁹ VΛascΛrΛ avΛrmaicuaada cuaadagai ismaacΛdΛ gΛdadasdi Λmoono ismaacΛdΛ ivueeyi oodami dai diuusi aagai. Iscuaada aapimΛ Λcuaadagai aidΛ gia Λgai ismaacΛdΛ maicΛΛga maatΛ caΛ isducatai ipΛlidi Diuusi isoidacana ugian tada ΛpΛ dai gomaasi Λrsoimaascami Λgai vΛΛtarΛ. ¹⁰ DΛmos isΛmadutai aapimΛ ismaacΛdΛ cΛΛ maatΛ vΛasi gomaasi vΛΛscΛrΛ imiagi Λmoono quiuupaigadΛamu dai gacuaadagi cuaadagai ismaacΛdΛ gΛdadasdi Λmoono vai gΛntΛgiagi Λmai ismaacΛdΛ maicΛΛga maatΛ caΛ isducatai ipΛlidi Diuusi isoidacana, Λgai ugian tada ΛpΛ. ¹¹ Dai poduucai ΛgaicΛdΛ ismaacΛdΛ iduñia aapimΛ Λgai soimaasi iduñian tada, dai Suusi Cristo muu Λgai vΛΛtarΛ ΛpΛ. ¹² Poduucai isaapimΛ soimaasi iduiñtuldagi gΛnaduñi ismaacΛdΛ maicΛΛga maatΛ caΛ isducatai ipΛlidi Diuusi isoidacana, aapimΛ soimaasi ivueeyi Suusi Cristo vui. ¹³ Poduucai iñsaana cuaadagi cuaadagai ismaacΛdΛ dadasdi Λmoono dai poduucai soimaasi iduiñtuldagi giñaduñi vaavoitudadami baiyoma maicuaadan tada aanΛ cuaadagai ismaacΛdΛ dadaasdi momoono tomali Λmo imidagai maisoimaasi iduiñtulda iñΛliditai.

9

¹⁻³ Sivi aagidamu aanΛ Λmo ñiooqui Λgai ismaacΛdΛ maivaavoitudai iñsaana ΛrootosadΛ Suusi Cristo. SΛΛlicadΛ Λrvaavoi iñsaana ΛrootosadΛ Suusi Cristo. AanΛ tΛΛ gΛrtΛaanΛdamiga Suusi Cristo. Dai aapimΛ vaavoitudai Suusi Cristo, aanΛ gΛnaagidi isΛgai ΛrcΛΛgacΛrΛ vuviadami cascΛdΛ. Tomasi aa maivaavoitudai iñsaana ΛrSuusi Cristo ootosadΛ, dΛmos aapimΛ gia gΛaagai isvaavoitudagi dai aapimΛ Λrvaavoitudadami cascΛdΛ gΛmaatΛ iñsaana ΛrSuusi Cristo ootosadΛ.

⁴ AanΛ viaa sΛΛlicami isgamaitΛcadagi cuaadagai gaaagiditai Diuusi ñiooquidΛ. ⁵ Dai viaa aanΛ sΛΛlicami isooñtagi Λmo ooqui vaavoitudadami poduucai isduucai ivueeyi Λgaa Suusi Cristo ojootosadΛ, dai Suusi Cristo susuuculidΛ dai Piiduru. ⁶ ¿Povai mΛsianΛlidi aapimΛ ismosΛca aanΛ dai Bernabé maviaa sΛΛlicami isdagituagi aa

duiñdagai dai gaaagiadagi isSuusi Cristo arcagacara vuviadami? ⁷ Sandaaruu maiaggi gaaa namquidi istumaasi siaa vueeyi. Dai siora asadagi uuvasi viaa sallyicami iscuaadagi iibiada. Dai siora nuucadacagi sisivatu viaa sallyicami isyadagi viibada. ⁸ Aana maitnaagidi istumaasi aagai oodami aana gnaagidi istumaasi aagai Diuusi ñiooquidara. ⁹⁻¹¹ Aatama gnaagidi Diuusi ñiooquida dai poduucai gansoicai iscagacara oidaca aapima cascada viaa aatama sallyicami isgantaanadagi cuaadagai aapima poduucai soicai aa oodami cascada gaaagai isvaamioma garsoicada aapima aatama. Poduucai ooja Moseesacaru: “Maitavar dacamidacartudada atuturu masiascada calivadagi tligi agaicada vai poduucai cuaajida agai tligi”, asduu ooja. Poduucai gamaata isaata vuaadami viaa sallyicami isgamaitacadaagi cuaadagai. Agai ismaacada gasicuaanai dai ismaacada gayoovai agai gaaagai istagitocagi isajiagi aa yoovi. ¹² Isaa viaacagi sallyicami iscuaadagi gancuaadagaiga sioma callya aatama.

Vaascara maiuu aatama tomasi viaacatadai sallyicami. Baiyoma agi gaaata namquidiña aatama vvasi tastaumaasi siaa vuaadana. Aana ipaliditadai iscaga gantagito caaca aapima istumaasi gnaagidi aana dai maisiu tatagitodagi insaana gamaitacai gnaagiditai Diuusi ñiooquida. ¹³ Cal maata aapima sai ismaacada gaaata vueeyi agaa quiupaigadara ajudidíu siaaco gacoodai vustaqui poduucai isduucai gatajai Diuusi agai istutuidi isaa cuaadagi abaabaidi. ¹⁴ Dai poduucai Diuusi aagai sai siora gaaagiadagi isSuusi Cristo arcagacara vuviadami sai ismaacada vaavoitudadagi gaaagai ismaacadagi vvasi istumaasi tagito. ¹⁵ Damos aana tomali amo imidagai maitaanai tomali amo istumaasi tomasi viaa aana sallyicami isgataanadagi. Aana ganoojidi maisiu gantaanadami inlilitai istumaasi. Apara muquian tada aana biuugimucai isgantaanadagi amo istumaasi.

¹⁶ Aana maitaagai isgaducada giñliadagi gaaagiditai isSuusi Cristo arcagacara vuviadami, gomaasi viaa aana isivuaadagi cascada. Sial soimaa taatamu aana ismaitaagiadagi gomaasi. ¹⁷⁻¹⁸ Ismosacaasi baigiñliaracada gnaagidamudai aana isSuusi Cristo arcagacara vuviadami aida gia baigiñlidi viiagi aana ducami isaa namquidamudai aapima tumiñsicaada tomasi matiñmaa tomali amo sintavo. Damos maisiu mosacaasi baigiñliaracada gnaagidi aana isSuusi Cristo arcagacara vuviadami baiyoma aliassi viaa aana isgaaagidagi gomaasi. Diuusi giñtai ansaid iduuna cascada.

¹⁹ Aana maitarpiooñigada tomali amaadutai dai vaascara vaascatai piooñigada duucai oidaga aana vai poduucai vaamioma muidutai vaavoitudana isSuusi Cristo arcagacara vuviadami. ²⁰ Sialscada giñaaduni judidíu saagida daaca aana ismaacada ivueeyi vvasi istumaasi ooja Moseesacaru aana para pan duucai ivuaadana vai poduucai vaamioma muidutai vaavoitudana isSuusi Cristo arcagacara vuviadami tomasi maiviaa aana isivuaadagi vvasi istumaasi ooja Moseesacaru. ²¹ Dai sialscada saagida daaca aana agai ismaacada maiagidi istumaasi ooja Moseesacaru aana pan duucai ivuaadana agai mosacaasi istumaasi gardaidi Diuusi gomaasi maitivuaadana aana. Aana viaa isivuuadagi istumaasi aagai Diuusi dai istumaasi aagai Suusi Cristo cascada, vai poduucai vaavoitudana agai isSuusi Cristo arcagacara vuviadami. ²² Dai sialscada saagida daaca aana ismaacada maicallya maata caa istumaasi Diuusi ipalidi isivuaadagi aida gia ivueeyi aana istumaasi ivueeyi agai vai poduucai istutuidi aana issoiñagi agai isvaamioma callya maata istumaasi Diuusi ipalidi isivuaadagi. Tomasiaacoga daaca aana pan duucai ivuaadana aana oodami vai poduucai amadutai vaavoitudana. ²³ Poduucai ivuaadana aana sai calga gantagito caacana agai isSuusi Cristo arcagacara vuviadami dai poduucai alia baigiñlidiña aana sialscada vaavoitudagi amadutai.

²⁴⁻²⁷ Siora vopooyi aliassi gnaajagai gamaita aliditai. Istumaasi gamaitacai agai vvasi uugiatai. Damos aapima gaaagai iscagacara oidacagi vaavoitudaitai dai agiditai Diuusi dai Diuusi gannaquimu amo istumaasi tavaagiar ismaacada tomali amo imidagai maiuugiatai. Utuisdami lquiasdara vopooyiña vaidaa aaji utuiñaragai dai gajiaadara

ΛΛmadu siu duucu siaa duutuadagi ΛDiaavora tΛtΛaañicarudΛ. CΛΛmaatΛ aatΛmΛ isDiuusi vaamioma guvuca isaatΛmΛ.

²³ Mui naana maasi istutuidi aatΛmΛ isivuaadagi dΛmos maisiu vΛasi istumaasi garsoicai iscΛagacara oidaca aatΛmΛ Diuusi vuitapi. ²⁴ IsΛmaadutai iduñia aliadagi Λmo istumaasi gΛaagai isapaga tΛtΛgitodagi sabaigΛ aristumaasi soimaascami aaduñdΛ vΛΛtarΛ.

²⁵ SapΛadavurai tomastuma baabaidi ismaacΛdΛ oidacagi dai maitavar gatacacada masbai daasi Λmo moonoo ischo ΛpΛ. Baiyoma maimaataca aapimΛ dai maipoaliadagi massoimaasi ivueeyi cuaadaitai. ²⁶ VΛasi oidigi dai vΛasi istumaasi oidaga arDiuusi tuidadΛ cascada gΛaagai mascuaadagi vΛasi istumaasi oidacagi.

²⁷ IsΛmaadutai ismaacΛdΛ maitarvaavoitudadamicagi ganvaidagi masai quidiara gauugana dai masiimia aliadagi, iimivurai dai ugavurai mastumaasi ganbiidagi dai maitacacada isbai daasi Λmo moonoo ischo ΛpΛ. Baiyoma maimaataca aapimΛ dai maipovΛnaliadagi massoimaasi ivueeyi cuaadaitai. ²⁸ DΛmos isΛmaadutai povantΛdagi masai gocuaadagai ismaacΛdΛ modaja daasi Λmo moonoo ismaacΛdΛ siaa duutudai oodami, varai maiuga vai agai maipoaldagi masapimΛ vaavoitudai ΛpΛ Λmoonoo, ²⁹ tomamas aapimΛ maatΛ masmaivaavoitudai.

DΛmos aanΛ ipalidi sai Λmaadutai giñagidamu: “¿Istuisi maitistutuidi iscuaadagi cuaadagai ismaacΛdΛ dadasdi moonoo mospocaititai aa saidΛ arΛmo istumaasi soimaascami, ³⁰ dai sai iscuaadagi baigaliditai Diuusi vui, tuisi potΛΛna Λmai issoimaasi ivueeyi?” ³¹ DΛmos aanΛ gnaagidamu sai masiuu duucu cuaadagi tomastuma cuaadagai siΛpΛ tomastumaasi mastumaasi ivuaadagi gΛaagai masivuaadagi siaa duutudaitai Diuusi. ³² Maitaagai isivuaadagi istumaasi sobicadagi oodami isΛagiada Suusi Cristo tomasi arjudidiu ismaitΛarjudidiu ΛpΛ dai ismaacΛdΛ vaavoitudai Suusi Cristo ΛpΛ. ³³ Aana vΛascara giñajagai isivuaadagi istumaasi istucadΛ baiganaliadagi aa. Dai aana maitivueeyi mosacaasi istumaasi arcagai aana giñvΛatarΛ baiyoma ivueeyi aana istumaasi arsoiñi aa vΛatarΛ, vai poduucai cΛagacara vuvauia agai.

11

¹ Giñapan duucai varivuaada aapimΛ poduucai isduucai apan duucai ivueeyi aana Suusi Cristo.

² Giñaaduñi alia cΛaga ivueeyi aapimΛ tΛtΛgitoitai daidΛ ivuaadaitai istumaasi ganmaatΛtuli aana. ³ Aana ipalidi masmaatacagi sai Cristo agai dai tΛaanai cacalli, dai cacalli tΛaanai ganooñiga, dai Diuusi tΛaanai Cristo. ⁴ Dai aapimΛ Coriintara oidacami pocaiti sai isΛmo cΛali gacacasada gavanamu siuu duucu gamamadadagi siapΛ siuu duucu gaaagiadagi Diuusi ñiooquidΛ gomaasi rsiaa Λraragai agai vΛatarΛ. ⁵ DΛmos isΛmo ooqui maivuracagi gamoo siuu duucu gamamadadagi dai siuu duucu gaaagiadagi Diuusi ñiooquidΛ gomaasi rsiaa Λraragai agai vΛatarΛ gomaasi rapan ducami isivisumicamudai agai moodΛ. ⁶ IsΛmo ooqui maivuraca aliadagi gamoo sioma arcagai isbovasdara ivisua agai gamoo. DΛmos isgomaasi rsiaa Λraragaicagi ooqui vΛatarΛ baiyoma gΛaagai isvuraca gamoo. ⁷⁻⁹ Diuusi idui acalli sai apan tuigacana naana masiara. Dai cacalli viaa sallicami isgataaanadagi oidigi daama poduucai isduucai Diuusi tΛaanai tavaagiara, cascada aapimΛ Coriintara oidacami pocaiti sai siuu duucu gamamadadagi dai siuu duucu gaaagiadagi Diuusi ñiooquidΛ cacalli maitaagai isgacacasada gavanamu dai poduucai cacalli gatatΛgidi isagai vaamioma viaa guvucadagai dai vaamioma tΛaanai isooqui, cascada cacalli maitaagai istutusadagi ganvapanamu siuu duucu gamamadagi dai siuu duucu gaaagiadagi Diuusi ñiooquidΛ. DΛmos Diuusi idui aooqui cΛaliaindara maisiu acalli ooquiaindara. Dai Diuusi idui

looqui dai soicaiña acalli maisiu acalli sai soicaiña looqui. ¹⁰ Poduucai Diuusi gatatagidi isvaamioma gataaanai acalli siooqui cascada ooqui gaaagai isvuracagi gamoo. Asta Diuusi tataañicaruda iñapai ganvupuivasa siuu duucu vuidara gugucadagi Diuusi. ¹¹ Vaaascara agai saagida ismaacada vaavoitudai Suusi Cristo aliasi tagito calli dai aliasi tagito ooqui vai gansoicadagi aipacoga ivuaadatai Diuusi aa duiñdad. ¹² Vaavoava sicallaiñdara apadui looqui daida arvaavoi sicacalli ooquiñdara vuvacai dai vaasi gomaasi idui Diuusi.

¹³ Giñaagidavurai aapima sabaiga arcaga isamo ooqui gamamadadagi maitavuracatai amo pañitu. ¹⁴⁻¹⁵ Maitasi arvaavoi sai vaascatai povanlidi sai ooqui gaaagai isvuracagi gamoo dai oojoidi istatavuducagi cuupada dai cacalli vaatar arsiaa araragai istatavuducagi cuupada. ¹⁶ Isamaadutai giñvui ñiooqui aliada agaitai gomaasi, agai gaaagai ismaatcagi tasai aatama tomali aa vaavoitadadami maiviaa amai viitularagai.

¹⁷ Sivi ganaagidamu aan ama maasi dai goocada maitistutuidi aan ispotiyagi ansai baigiñlidi. Siascada ganampaidiada aapima dai cuaada cuaadagai ismaacada cueeyi aapima tatagitoitai isducatai muu Suusi Cristo curusiaba vaamioma soimaasi ivueeyi aapima isbai caga ivuaadagi. ¹⁸ Cajiona aan masai aapima ganvupui ñioocaiña dai baitoma vaavoitudai aan. ¹⁹ Alias gaaagai isvaascatai aagadagi isducatai vaavoitudai poduucai gamaatamu ismaacada agai dai sallicada vaavoitudai Suusi Cristo. ²⁰⁻²¹ Masiascada ganampadiada aapima dai cuaadagi cuaadagai ismaacada cueeyi aapima tatagitoitai isducatai muu Suusi Cristo curusiaba amoco araga cuaadana cuaadagai ismaacada vuaa dai asta navacoraiña gayaldatai vai aa maitatasconaraiña, dai chichiñqui aipaco dadaraiña poduucai sallicada soimaasi ivueeyi aapima maisiaa duutudai aapima Suusi Cristo. ²² Maitamasviaa aapima ganquiqui masiaaco gacuaadagi dai maigapi gacuaadagi masiaaco ganampaidiadagi. Aapima soiduucai ñidi ismaacada Diuusi aco vuvaitu dai siaa aratudai aapima agai ismaacada maiviaa cuaadagai. ¿Povai masianlidi aapima iñsaana baigiñalda iñagai? Siaadara baigiñaldana aan.

²³ Suusi Cristo lagi giñmaatutuli istumaasi ganaagidi aan. Aida acara tucara masigatalagida agaitadai Suusi Cristo agai bai amo paana ²⁴ dai gamamagi dai gooquilara saasarai daida itai: “Ugavurai, idi arapan ducami giñtuucuga iñismaacada talagida agai aan masai aapima cagacara vuvacana. Masiascada poduucai ivuaadagi varai giñtatagitoda”, astai aSuusi Cristo. ²⁵ Poduucai arpa caugitocai bai agai amo tucayu uuvasi varagada daida itatadai gojootosa: “Idi uuvasi varagada ismaacada idi tucayuna daja arapan ducami giñlara ismaacada astia agai varai aapima cagacara vuvaqui. Iñiascada muquiagi vai astia giñlara aida abiaadara gaaagamu goñiooqui utudui ismaacada Diuusi ootoca agai aoodami. Vaaascara masiascada ganampaidiadagi dai yadagi uuvasi varagada varai giñtatagitoda”, astatadai Suusi Cristo. ²⁶ Poduucai vaaascara masiascada gacuaadagi dai yadagi uuvasi varagada poduucai aapima tatagidi aa masvaavoitudai isSuusi Cristo muu curusiaba sai cagacara vuvacana oodami dai aapima gaaagai ispovuaadagi asta siascada diviagi Suusi Cristo.

²⁷ Poduucai tomasioora siora cuaadagi apaana dai yadagi uuvasi varagada poduucai isduucai giñmaatutuli Suusi Cristo dai maicaga vueeyi navacoritai dai alia soimaasi ivuaadagi maitatagitoitai isSuusi Cristo muu curusiaba vai cagacara vuvaidi oodami, poduucai agai soi duucal ñidi Suusi Cristo. ²⁸ Cascada vaascatai maiquiaa gaugacai dai maiquiaa yacai uuvasi varagada alias gaaagai istatagitodagi isSuusi Cristo muu curusiaba vai cagacara vuvacana oodami. ²⁹ Isamaadutai cuaadagi apaana dai gayadagi uuvasi varagada dai maitatagitodagi isSuusi Cristo muu curusiaba vai

cΛΛgacΛrΛ vuvacΛna oodami Diuusi soimaasi taatatuldamu. ³⁰ ΛΛmadutai aapimΛ poduucai ivuaadana cascΛΔ cococoñi dai maiguupuca dai ΛΛmoco asta cooyi. ³¹ DΛmos isaatΛmΛ istatΛgitodagi isSuusi Cristo muu curusiaba aidΛ gia Diuusi maiviaacamu-dai issoimaasi gartaatamituldiadagi. ³² DΛmos siΛΛscadΛ Diuusi nΛidagi ismaacΛΔΛ arcΛΛga ivuaadami dai ismaacΛΔΛ ΛrmaicΛΛga ivuaadami Λgai soimaasi taatatuldamu ismaacΛΔΛ ΛrmaicΛΛga ivuaadami vai poduucai maiiimia Λgai Diaavora ΛΛmadu.

³³ Poduucai tudo giñaaduñi mΛsiΛΛscadΛ gΛnΛmpaidiadagi dai gaugia aagadagi Λpaana dai gayΛΛdagi uuvasi varagadΛ vΛrai nΛnΛraca asta siuu duucu gΛnΛmpagi vΛascatai vΛrai Λmapai gauga. ³⁴ IsΛmaadutai biuugimucagi gΛaagai isΛΛpΛga gaugiagi gΛquiiyΛrΛ vai poduucai Diuusi maiviaacagi issoimaasi gΛntaatatuldagi gomaasicΛΔΛ istumaasi ivueeyi aapimΛ gΛnΛmpaiditai. Gogaa istumaasi ismaacΛΔΛ giñacaca aapimΛ oojiarΛ bai duuñimu aanΛ iñsiΛΛscadΛ mΛΛca gΛnnΛidagi.

12

¹ Giñaaduñi gΛnaagida iñΛlidi aanΛ Λmo istumaasi vΛrai maatΛca. Sai Diuusi IbΛadΛ maacai guvucadagai vaavoitudadami sai naana maasi ivuaadana.

² CΛΛ maataΛ aapimΛ sai aidΛmΛsi maiquiaa vaavoitudaiña Suusi Cristo aapimΛ siaa duutudaiña mui moonoo ismaacΛΔΛ maiñioocai. ³ AapimΛ gΛnsaagida daivΛi ΛΛmoco ismaacΛΔΛ pocaiti sai aagai istumaasi aagidi Diuusi. DΛmos isΛgai ñiooquiadagi Suusi Cristo poduucai gΛmaataΛ isΛgai maiaagai gomaasi Diuusi IbΛadΛ guvucadadΛcΛΔΛ. Dai isΛmaadutai cΛΛga vaavoitudadagi isSuusi Cristo ΛrDiuusi dai ΛΛgiadagi poduucai gΛmaataΛ sai istumaasi aagai Λgai, Λgai aagai Diuusi IbΛadΛ guvucadadΛcΛΔΛ.

⁴ Vaavoitudadami viaa guvucadagai isivuaadagi ΛΛmo istumaasi. Diuusi IbΛadΛ Λgai dai maacai guvucadagai. ⁵ VΛascatai ivueeyi Suusi Cristo aa duiñdadΛ isducatai istutuidi dΛmos vΛascatai ivueeyi Λgai vaa Suusi Cristo aa duiñdadΛ. ⁶ VΛascatai ivueeyi Diuusi aa duiñdadΛ dΛmos maiΛmadugan duucai dΛmos vΛascΛrΛ Λgai vaa Diuusi Λgai dai soicΛi vΛascatai. ⁷ Diuusi IbΛadΛ maacai guvucadagai vΛasi vaavoitudadami saidΛ ivuaadana ΛΛmo istumaasi vai poduucai gΛmaataΛ siDiuusi IbΛadΛ ΛΛmadu daja vΛascatai, dai istumaasi ivueeyi ΛΛmadutai Λrsoiñi vΛascatai vΛatarΛ. ⁸ Diuusi IbΛadΛ maacai guvucadagai ΛΛmadutai sai cΛΛga maataΛ aagaiña ismaacΛΔΛ aagai Diuusi, dai Diuusi IbΛadΛ maacai guvucadagai aa sai cΛΛga maataΛ caΛcana Diuusi ñiooquidΛ, ⁹ dai Diuusi IbΛadΛ maacai guvucadagai aa sai vaamioma cΛΛga vaavoitudaiña Diuusi dai poduucai ivuaadana naana maasi, dai Diuusi IbΛadΛ maacai guvucadagai aa sai duduaaidiña cococoidadΛ, ¹⁰ dai Diuusi IbΛadΛ maacai guvucadagai aa saidΛ ivuaadana naana maasi gΛgΛrducami, dai Diuusi IbΛadΛ maacai guvucadagai aa sai cΛΛga maataΛ gaaagidiña Diuusi ñiooquidΛ, dai Diuusi IbΛadΛ maacai guvucadagai aa sai maataΛ nΛidiña asmaacΛΔΛ ñioocai Diuusi IbΛadΛ guvucadadΛcΛΔΛ dai ismaacΛΔΛ ñioocai Diaavora tΛtΛaañicarudΛ guvucadadΛcΛΔΛ, dai Diuusi IbΛadΛ maacai guvucadagai aa sai ñioocaiña aa ñiooquicΛΔΛ ismaacΛΔΛ maimaataΛ Λgai, dai Diuusi IbΛadΛ maacai guvucadagai aa sai aagaiña istumaasi aagai Λgai ismaacΛΔΛ aa ñiooquicΛΔΛ ñioocai. ¹¹ VΛasi gomaasi ivueeyi Λgai vaa Diuusi IbΛadΛ. Λgai Λgai dai maacai guvucadagai vΛascatai saidΛ ivuaadana ΛΛmadutai istumaasi ΛΛgi Diuusi IbΛadΛ ipΛlidi.

¹² Oodami ΛΛcaso dai noonova dai naanaca dai vuupuju dai vΛascΛrΛ ΛrΛgai vaa tuucugadΛaiñdarΛ. Poduucai isduucai ismaacΛΔΛ vaavoitudai Suusi Cristo saagida oidaga ojootosicami dai Diuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ dai maamatΛtuldiadami dai vΛascΛrΛ Λgai argΛnaadunumu. ¹³ Tomasi aatΛmΛ Λrjudidiu isgiliēgo ΛpΛ, tomatΛsi Λrpipiooñi ischo ΛpΛ vΛascΛrΛ vΛascatai casi garvapacoñica Diuusi IbΛadΛ guvucadadΛcΛΔΛ tΛsaidΛ argΛraadunumucana aatΛmΛ, dai Λgai vaa Diuusi IbΛadΛ gΛrΛma daja vΛascatai.

14 Poduucai isduucai caaagai aanΛ oodami ΛΛcaso dai noonovΛ dai naanaca dai vuupuju dai vΛΛscaraΛ arΛgai vaa tuucugadaĩndarΛ. 15 IsΛmo oodami potΛiyagi: “GiñΛcaso maitargiñnovi cascadaΛ maitargiñtuucuga”. VΛΛscaraΛ siaadaraΛ maigovai gΛΛsana ΛcasodaΛ. 16 Dai isΛmo oodami potΛiyagi: “Giñnaaca maitargiñvuji cascadaΛ maitargiñtuucuga”. VΛΛscaraΛ siaadaraΛ maigovai gΛΛsana ΛnaacadΛ. 17 IsvΛΛsi gartuucuga arvujicamudai isducatai caΛcamudai aatΛmΛ. SiΛpΛ isvΛΛsi gartuucuga arnaacaicamudai isducatai istutiadamudai aatΛmΛ isuuvapiadagi. 18 Diuusi darai oodami vuupuidaΛ siaaco Λgai ipΛli dai daacadΛ, naanacadΛ dai vΛΛsi istumaasi viaa oodami. 19 SiΛmo oodami arvujicamudai siaaco daacamudai ΛtuucugadaΛ. 20 DΛmos sΛΛlicadaΛ arvaavoi isΛmo oodami ΛΛcaso dai noonovΛ dai naanaca dai vuupuju dai vΛΛscaraΛ arΛgai vaa tuucugadaĩndarΛ.

21 VΛΛsi gartuucuga aliasi gΛaagai. AliaΛ tΛgito aatΛmΛ garvuupuji dai garnoonovi dai garmoo dai garΛΛcaso. 22 Dai ismaacadaΛ maiguupuca Λgai dai sioma gΛaagai. 23 Dai istuidaba sioma maitΛagada maasi Λgai tΛtai vaamioma nunucadai aatΛmΛ dai ismaacadaΛ siaa araragai isnΛidi aa oodami Λgai gia iĩñapai aatΛmΛ. 24 Poduucai gardui Diuusi cascadaΛ. 25 Oodami ΛΛcaso dai noonovΛ dai naanaca dai vuupuju. Dai vΛΛsi istumaasi viaa oodami abaana saasaΛ Λgai. Dai vΛΛsi aliasi gΛaagai. 26 IsΛmo oodami coococagi ΛmapΛcaraΛ tuucugadaΛ maibai tadacana vΛΛsi tuucugadaΛ. IsΛmo cΛΛli maata ñiocoocadagi dai aa oodami aagidi sai cΛΛgadu moodΛ aliaΛ baigΛΛlidiña ΛcΛΛli.

27 Poduucai ΛpΛ aapimΛ muidu daidaΛ arΛmo aadunumu. 28 Dai vaavoitudadami saagida darai Diuusi ΛΛmoco saidaΛ arΛjootosicamicana dai aa saidaΛ arñiñiooquituldiadamigadΛcana dai aa saidaΛ arΛmamaatΛtuldiadamicana, dai aa saidaΛ ivuaadana mui naana maasi gΛgarducami, dai aa saidaΛ duduaaidiña coococoidadaΛ, dai aa sai soicΛiña gΛnaaduñi, dai aa saidaΛ arΛtΛaanΛdamicana, dai Diuusi maacai guvucadagai aa sai ñiocoocaiña aa ñiocoocicadaΛ ismaacadaΛ maimaataΛ Λgi Λgai. 29 Maisiu vΛΛsi vaavoitudadami arΛjootosicami, dai maisiu vΛΛsi arDiuusi ñiñiooquituldiadamigadaΛ, dai maisiu vΛΛsi arΛmaatΛtuldiadami, dai maisiu vΛΛsi ivueeyi istumaasi gΛgarducami, 30 dai maisiu vΛΛsi duduaaidi coococoidadaΛ dai maisiu vΛΛsi ñiocoocai aa ñiocoocicadaΛ, dai maisiu vΛΛscatai maataΛ aagai istΛiya Λlidi Λoodami aa ñiocoocicadaΛ ismaacadaΛ maimaataΛ Λgai. 31 Aagiadavurai Diuusi sai gΛnmaacana guvucadagai maidaΛ ivuaada aapimΛ istumaasi vaamioma gΛaagai. DΛmos aanΛ gΛnaagidi iñΛlidi Λmo istumaasi ismaacadaΛ vaamioma arsoiñi isvΛΛsi gomaasi.

13

1 Isistutiadamudai aanΛ isñiocoocadagi aa ñiocoocicadaΛ ismaacadaΛ maimaataΛ aanΛ tomasi aroodami ñiocoocidaΛ siΛpΛ Diuusi tΛtΛaañicarudaΛ ñiocoocidaΛ dai ismaioigΛadaΛ aanΛ oodami mosarapan ducami aanΛ Λmo istumaasi imaacadaΛ moscaiti dai maitarsoiñi. 2 Dai isistutiadamudai aanΛ isaagadagi Diuusi ñiocoocidaΛ dai ismaatΛcamudai aanΛ istumaasi ΛΛgi Diuusi maatacatadai dai ismaatΛcamudai aanΛ mui naana maasi, iscΛΛga viaacamudai aanΛ vaavoidaragai dai poduucai istutiadamudai issibΛaco tutusadagi gigidi, mospocaititai aanΛ ismaigovai imΛdagi dai ismaioigΛadaΛ aanΛ oodami ducami ismaitis-tutiadamudai aanΛ isistuma vΛaadagi. 3 IsaanΛ gaoidagi vΛΛsi istumaasi viaa aanΛ, dai masgiñmΛidagi gaaagiditai aanΛ Diuusi ñiocoocidaΛ, dai ismaioigΛadaΛ aanΛ oodami gomaasi maitarsoiñi giñvΛΛtarΛ.

4 Oodami ismaacadaΛ sΛΛlicadaΛ oigΛdai aa Λgai maioomaliga, dai cΛΛ tuutuiga, dai maicoimudadaΛ tuutuiga, dai maigΛgarducadaΛ gΛnΛlidiña, 5 dai maisoiduucai ñlidiña aa, dai maivupuiiruga oodami vui, daidaΛ ivuaadana istumaasi ipΛliadagi aa maisiu mosΛcaasi istumaasi ipΛliadagi Λgai, siΛΛscadaΛ aa ñiocoocidagi Λgai maita ñiocoocidaiña, dai maivuaamΛ Λlidiña tomasi soimaasi ivuiididi aa. 6 Dai maibaigΛnΛlidiña siΛΛscadaΛ soimaasi ivuaadagi aa baiyoma baigΛnΛlidiña siΛΛscadaΛ cΛΛga ivuaadagi aa. 7 Oodami

ismaacada sallaicada oigadai aa maivui ñioocai aa ismaacada soimaasi naidi, dai vaascara vaavoituda alidi istumaasi aagidi aa, dai vaascara vaavoitudai isaa ipalidi iscala ivuaadagi, dai vaascara apiaoigadai aa ismaacada soimaasi taatamituda.

⁸ Tomastuigaco oidacamu amadutai ismaacada oigadagi aa, damos aimu istuigaco tiipuca agai Diuusi ñiooquituldiadamigada, dai tomali maitañioocada agai aa ñiooquicada, dai tomali maitaagada agai isDiuusi Ibada maacai guvucadagai oodami sai calga maata calcagi Diuusi ñiooquida. ⁹ Damos sivi palapi maata aatama Diuusi ñiooquida dai maicalga maata aagai aatama Diuusi ñiooquida. ¹⁰ Aimu istuigaco vaascatai maata calca agai vaasi Diuusi ñiooquida cascada maitaagada agai isDiuusi Ibada maacadagi guvucadagai oodami isivuaadagi tomali amo istumaasi.

¹¹⁻¹² Tami oidigi daama maimaata aatama vaasi istumaasi Diuusi maata apan duucai amo ali maimaata vaasi istumaasi maata amo oodami gducami. Poduucai apra maimaata cal aatama vaasi Diuusi ñiooquida ducami isnaijadagi amo naidacarui ismaacada maicalga maasi damos aimu istuigaco calga maata calcamu aatama vaasi Diuusi ñiooquida poduucai isduucai Diuusi garmaata. Dai amo oodami gducami camaitivueeyi istumaasi ivuaadana aliducatai poduucai apra siascada iimia aatama Diuusi amadu camaitivuaadamu istumaasi ivuaadana tami. ¹³ Vaascara oidacamu soora vaavoitudadagi Diuusi dai soora nalaracagi istumaasi Diuusi iduñia aatama garvaatar, dai soora oigadagi aa. Damos vaamioma arcagai isoigadagi aa.

14

¹ Alias gaaagai masaipaco ganoigadagi. Daanadavurai aapima Diuusi sai agai ganmaacana guvucadagai maid ivuaada aapima tomasi amo istumaasi ismaacada ivueeyi aa vaavoitudadami, damos sioma arcagai isaagada aapima Diuusi ñiooquida.

² Agai ismaacada ñioocai aa ñiooquicada ismaacada maimaata, agai Diuusi amadu ñioocai maisiu oodami. Oodami maimaata cal istumaasi aagai agai cascada. Diuusi Ibada maacai guvucadagai sai aagaiña istumaasi lagi Diuusi maata. ³ Baiyoma agai ismaacada aagai Diuusi ñiooquida agai gia oodami amadu ñioocai, dai poduucai soical agai vaavoitudadami sai vaamioma calga vaavoitudana, maacatai ñiooqui dai baialliatudaitai. ⁴ Agai ismaacada ñioocai aa ñiooquicada ismaacada maimaata lagi agai vaamioma vaavoitudai, damos agai ismaacada aagai Diuusi ñiooquida agai soical aa vaavoitudadami sai vaamioma calga vaavoitudana.

⁵ Aana ipalidi isvaascatai aapima istutiadamudai isñioocadagi ama maasi ñiooqui damos vaamioma ipalidi aana isaapima aagadagi Diuusi ñiooquida. Isñioocada aapima ama maasi ñiooqui dai maiaagadagi istaiya alidi maitarsoiñi vaavoitudadami vaatar cascada sioma arcagai isaagiadagi Diuusi ñiooquida siisñioocadagi ama maasi ñiooqui. Damos isñioocada aapima ama maasi ñiooqui dai aagadagi istaiya alidi goovai gia arsoiñi apran duucai isduucai arsoiñi isaagadagi Diuusi ñiooquida. ⁶ Cascada giñaaduñi iñsaana gandividagi dai ama maasi ñiooqui ganñiooquiadagi poduucai maitansoiñan tada aana isvaamioma vaavoituda aapima. Damos iñsaana gnaagiadagi istumaasi Diuusi giñaagiadagi, dai istumaasi maata calca aana, siapra isgnaagiada aana istumaasi Diuusi iduñia, siapra gnaagiada aana Diuusi ñiooquida poduucai gia gansoiñan tada aana.

⁷ Siora iivadagi uusi gitarui gaaagai iscala iivada agai vai poduucai maata calcagi aa istuma iivaragai iivai agai. ⁸ Sandaaru saagida oidaga amoco ismaacada iivai piito dai iivaiña agai amo iivaragai dai poduucai aagidiña sandaaru sai vaapaigana dai iivaiña amai iivargai sai gacocodana goll iivaragaicada aagidiña agai sandaaru istumaasi gaaagai isiduñiagi cascada gaaagai iscala iivada agai vai maata calcagi sandaaru daida ivuaadagi istumaasi tagitocagi agai. ⁹ Poduucai apravueeyi aapimacada. Isamadutai ñioocadagi ama maasi ñiooqui siaadara maata calcana aa iscaiti agai. Ducami islagi

ñioocadamudai agai. ¹⁰ Sallıcada arvaavoi isoidaga mui naana maasi ñiooqui oidigi daama dai vıascatai ismaacada ñioocai maata caa. ¹¹ Dai isamaadutai giññiooquiadagi ama maa ñiooquicada ismaacada maimaata ana poduucai maitarcalcan tada aatama aipacoga. ¹² Cascada aapima ismaacada ipalidi isDiuusi Ibada ganmaaqiagi guvucadagai isiduñiagi amo istumaasi ismaacada ivueeyi aa vaavoitudadami, aagiadavurai Diuusi sai agai ganmaacana guvucadagai maida ivuaada aapima istumaasi arsoiñi vaavoitudami vıatar.

¹³ Poduucai siora ñioocadagi ama maasi ñiooqui ismaacada maimaata agai, glaagai isaagiada agai Diuusi sai maacana guvucadagai vai gaaagiada istıya alidi agai añiooquicada. ¹⁴ Isgamamadada ana amai ñiooquicada ismaacada maimaata ana, maata ana issiaa duutudai Diuusi damos maimaata ana iscaiti. ¹⁵ Glaagai isgamamadada ana siaa duutudaitai Diuusi dai maatacagi iscaiti ana. Glaagai isganada ana siaa duutudaitai Diuusi dai maatacagi iscaiti ana. ¹⁶ Damos isamaadutai gamamadadagi amai ñiooquicada ismaacada maimaata agai tomali aaduñda, laaduñda siaadara potana agai vaavoava. ¹⁷ Tomasi alia calga gamamadai agai maitarsoiñi aaduñda vıatar. ¹⁸ Ana baigiñalidi Diuusicada isvaamioma ñioocai ana ama maasi ñiooqui isvıascatai aapima. ¹⁹ Damos sıascada gıampaidiada aatama vaavoitudadami ana baiyoma ipalidiña isaagadagi altaama ñiooqui damos vıascatai maata caacagi maisiu baivustan miil ñiooqui amai ñiooquicada ismaacada maimaata caacagi tomali amaadutai.

²⁰ Giñaaduñi maitavar tatagitoda anpan ducai agai ismaacada maiquiaa calga maata istumaasi glaagai isivuaadagi baiyoma glaagai mıscaga tatagitodagi. Sıascada iduñia aliada aapima amo istumaasi soimaascami amaasi gia glaagai istagitodagi aapima anpan duucai agai ismaacada maiquiaa maata ivueeyi istumaasi soimaascami. ²¹ Pocaiti liivruara ismaacada oja Moseesacaru sai pocaiti Diuusi: “Aa oodami ama maasi ñioocadami giññiooquituldiadamu ajudidı saagida damos vıascara maitiñlagidamu ajudidı”, caiti Diuusi, asduucai oja Moseesacaru. ²² Poduucai ara sıascada agai ismaacada maivaavoitudai Diuusi caacagi vaavoitudadami isñiooquiagi amai ñiooquicada poduucai glaagai ismaatiagi isDiuusi guvucadadacada ñioocai oodami, dai sıascada amaadutai gaaagiadagi Diuusi ñiooquida poduucai maata vaavoitudadami isDiuusi guvucadadacada ñioocai agai. ²³ Dai isganampaidagi vaavoitudadami dai vıascatai ama maasi ñiooqui ñioocadagi vai vaapaquiagi aa ismaacada maivaavoitudai potıyan tada agai sai vupuiurutu vaavoitudadami. ²⁴ Damos isvıascatai aagadagi Diuusi ñiooquida vai vaapaquiagi amadutai ismaacada maivaavoitudai, agai maatamu isiarsoimaasi ivuaadami dai cascada ama duucai gatagitomu ²⁵ dai siaa duutuadamu Diuusi dai potımu isDiuusi sallıcada amadu daja vaavoitudadami.

²⁶ Giñaaduñi sıascada gıampaidiada aapima vıascatai ivueeyi istumaasi istutuidi. Amoco ganadana dai aa gamamaatuldıña Diuusi ñiooquida dai aa aagaiña istumaasi aagidi Diuusi, dai aa ñioocaiña ama maasi ñiooqui, dai aa aagadamu istıya alidi agai añiooquicada, vıascara mastumaasi ivuaadagi glaagai isiarsoiñicagi vaavoitudadami vıatar. ²⁷ Sıascada amadutai ñioocadagi ama maasi ñiooqui ali googocatai glaagai isñioocadagi sıara vaavaicatai damos vaamioma gia cho. Damos amadutai glaagai isñioocadagi maisiu vıascatai arana. Damos glaagai isoidacagi siora aagadagi istıya alidi aoodami añiooquicada. ²⁸ Damos ismaitıipucagi siora aagadagi istıya alidi oodami ama maa ñiooqui, sioma arcalgai ismaitıñioocadagi ama maasi ñiooqui msıascada gıampaidiadagi sioma arcalgai isajagi ñiooquiada agai Diuusi mostagitoidadara, gomaasi arsoiñi ajagi agai vıatar. ²⁹ Poduucai ara sıascada amadutai aagadagi Diuusi ñiooquida ali googocatai glaagai isaagadagi sıara vaavaicatai, dai aa glaagai isaagadagi sabaig arDiuusi ñiooquida ismaacada aagai agai. ³⁰⁻³² Damos isDiuusi aagidagi amo istumaasi amaadutai ismaacada daacagi agamai ismaacada cañioocaitadai glaagai

iscamaiñioocadagi vai ñiooquiagi agamai. Caga istutuidi oodami iscamaiñioocadagi ismaiñiooquia liadagi. Poduucai isDiuusi aagiadagi amo istumaasi amaadutai gaaagai isaagadagi apaga amoco dai gooquiarai amai vai poduucai vaascatai maatiagi dai baiganliadagi. ³³ Diuusi maisiolitudai oodami baiyoma soicai sai maisiocaiña dai ibastudacan tadatudai. Vasi gomaasi ismaacada caaagai aan ivueeyi garaaduñi vaavoitudadami ismaacada ganmpaidi tomasiaacoga.

³⁴ Siascada ganmpaidiadagi vaavoitudadami dai siaa duutuadagi Diuusi, ooqui maitaagai isnioocadagi, gomaasi daidarsi. Ooqui aliasi gaaagai isagiadagi gancuucuna poduucai isduucai aagai Diuusi ñiooquidarai. ³⁵ Dai isooqui maatca liadagi amo istumaasi gaaagai isquiyarai tacaca agai gancuucuna. Aliasi arsiaa araragai isamo ooqui ñioocadagi siaaco ganmpaidacagi oodami dai siaa duutuadagi Diuusi.

³⁶ Gantagitovurai masai aapima maitarapagadada ismaacada gaaagidi Diuusi ñiooquida, dai maisiu mosca aapima vaavoitudai Diuusi ñiooquida. ³⁷ Isamaadutai polliadagi isagai istutuidi isaagadagi Diuusi ñiooquida siarpa polliadagi isDiuusi Ibadai amadu daja gaaagai istagitodagi sai istumaasi ganooji aan Diuusi poduucai ganootosdi ñiooqui. ³⁸ Damos isamaadutai maiagiadagi istumaasi ganaagidi aan aidai gia maitaagai mascaacagi istumaasi ganaagiada agai.

³⁹ Poduucai giñaaduñi gaaagai masdaanadagi Diuusi sai agai ganmaacana guvucadagai mai aapima aagadagi Diuusi ñiooquida dai maitavar daidiada aa isnioocada agai ama maasi ñiooqui. ⁴⁰ Dai vasi istumaasi ivuaadagi gaaagai mascaaga ivuaadagi isducatai gaaagai isivuaadagi dai maitavar sisiocada.

15

¹ Sivi giñaaduñi aan ipalidi mastagitodagi isducatai ganaagidi aan sai Suusi Cristo acagacara vuviadami. Matai aapima vaavoitu gomaasi dai apiavaavoitudai. ² Isiarvaavoi iscaga vaavoitu aapima tucamidara dai apivaavoitudai poduucai cagacara vuvacai aapima.

³ Aan ganmamaatatuli aapima istumaasi giñmaatutuli Suusi Cristo. Aan ganmaatutuli istumaasi vaamioma gaaagai ismaatcagi. Aan ganaagidi sai Suusi Cristo muu dai poduucai garoigaldi garsoimaascamiga, poduucai isducatai aagai Diuusi ñiooquidarai. ⁴ Dai aan ganaagidi arpa masai yaasa Suusi Cristo tai agai bo vaica tasaicada apamu duaaca, poduucai isduucai aagai Diuusi ñiooquidarai arpa, ⁵ dai sai gamaasitu agai Piiduru vuitapi, dai gooquiarai gamaasitu agai agaa ojootosicami vuitapi. ⁶ Dai gooquiarai gamaasitu agai vaamioma istaama sienta vaavoitudadami vuitapi bo vasdara, dai muidutai agai quiaa oidaga dai amoco cacoi. ⁷ Dai gooquiarai gamaasitu agai Jacobo vuitapi dai gooquiarai vasi ojootosicami.

⁸ Dai cuugarai gamaasitu agai aan giñvuitapi, dai cagacara giñvuusaitu aidasi tomali amaadutai maitagitatadai ⁹ agaa ojootosicami vaamioma gataaanai iñsaan dai aan maitaagai masootosicami giñaagadagi. Aan soimaa taatatuli vaavoitudadami cascada. ¹⁰ Damos Diuusi cagacara giñnaidi cascada rootsada aan. Dai aan ivuaadana mui naana maasi Diuusi guvucadadacada. Dai vaamioma aata vuaadana aan sivascatai agaa Diuusi vascara giñsoicai cascada. ¹¹ Damos iñsaan ganaagidiña Diuusi ñiooquida siarpa agaa ojootosicami vascara aragai vaa Diuusi ñiooquida ismaacada vaavoitudai aapima.

¹² Aan ganaagidi sai Suusi Cristo duaaca coidada saagidaiñdara, mai amadutai aapima pocaiti sai maioidaga duaacaragai coidada vatarai. ¹³ Isiarvaavoicamudai ismaaca aagai aapima sai maioidaga duaacaragai coidada vatarai aidai gia tomali Suusi Cristo maiduaacamudai. ¹⁴ Damos isiarvaavoicamudai isSuusi Cristo maiduaaca aidai

gia vΛasi istumaasi aagai aatΛmΛ maitarsoiñicamudai. ¹⁵⁻¹⁷ DΛmos isiarvaavoicamudai ismaiodaga duaacaragai aidΛ gia aatΛmΛ aryaatavogami. AatΛmΛ agai dai aagai sai Diuusi duaacali Suusi Cristo cascΛΔ. DΛmos ismaitarvaavoicamudai isoidaga duaacaragai aidΛ gia maitarvaavoicamudai ΛpΛ isDiuusi duaacali Suusi Cristo, dai poduucai gΛnvaavoidaraga maitarsoiñicamudai, quiaa arsoimaasi ivuaadamicamudai aapimΛ. ¹⁸ DaidΛ Λvaavoitudadami ismaacΛΔΛ cacoι maiimimudai Diuusi ΛΛmadu. ¹⁹ Ismaitarvaavoicamudai isiimia ragai aatΛmΛ Suusi Cristo ΛΛmadu siΛascadΛ coiyagi aidΛ gia vaamioma soigarΛliadamudai aatΛmΛ siaa oodami oidigi daama.

²⁰ DΛmos arvaavoi isSuusi Cristo duaaca coidadΛ saagidaiñdarΛ. Poduucai cΛΛ maataΛ aatΛmΛ isDiuusi garduduaacalda agai aatΛmΛ ΛpΛ. ²¹⁻²² Diuusi idui Λmo cΛΛi dai Adán tΛΛtΛ. Agai maiΛagi Diuusi cascΛΔΛ muu dai cascΛΔΛ vΛasi oodami oidigi daama cooyi. GooquiΛrΛ Diuusi ootoi gamara oidigi daama. Agai Λagi Diuusi dai aidasi muu agai Diuusi duaacali coidadΛ saagidaiñdarΛ cascΛΔΛ vΛascatai ismaacΛΔΛ vaavoitudai Diuusi, Diuusi duduaacalda agai coidadΛ saagidaiñdarΛ. ²³ Suusi Cristo ΛpΛga duaaca aidasi Diuusi ipΛi dai agai ismaacΛΔΛ vaavoitudai Suusi Cristo duduaacamu siΛascadΛ diviagi Suusi Cristo apamu, siΛascadΛ Diuusi ipΛdagi. ²⁴ Dai siΛascadΛ ugitiagi oidigi tiipuca agai tomali Λmo tΛaanΛdami dai Suusi maidagitua agai isgataaanΛdagi ΛDiaavora tΛtΛañicarudΛ tomali ΛDiaavora amaasi Suusi tΛagida agai gasΛalicamiga Diuusi garooga. ²⁵ Cristo gΛaagai isapiaviaacagi gasΛalicamiga asta siΛascadΛ ugiritu Diuusi vΛasi ismaacΛΔΛ vuidarΛ vΛatΛca. ²⁶ Dai cuugatΛrΛ Diuusi duduaacalda agai vΛasi coidadΛ vai poduucai gΛmaatΛna isvaamioma guvuca agai ismuuquigami. ²⁷ Diuusi maa sΛalicami gamara Suusi Cristo sai agai tΛaanΛña vΛasi istumaasi oidaga. Mosaca Diuusi maitΛaanΛi agai. ²⁸ Dai siΛascadΛ vΛascatai Λagiadagi Cristo amaasi Cristo tΛagida agai gasΛalicamiga Diuusi dai Diuusi tΛaanΛdamu vΛasi.

²⁹ ΛΛmoco vaavoitudadami vaavoitudai saidΛ arsoiñi isganvapaconadagi coidadΛ vΛΛtarΛ. ¿DΛmos ismaitarvaavoi isoidaga duaacaragai duucatai arsoiñi gomaasi?

³⁰⁻³¹ AatΛmΛ ojotosicami vΛΛs tasai garcooda agaiña oodami. ¿Dai ismaiduduaaca ragai aatΛmΛ cocai tumaasi arsoiñi gomaasi aatΛmΛ garvΛΛtarΛ? Gomaasi gia arvaavoi masvΛΛs tasai gimuaa agaiña. IsaapimΛ vaavoitudai isgΛnoigΛdai aanΛ poduucai ΛpΛ gΛaagai masvaavoitudadagi istumaasi gΛnaagidi aanΛ. ³² EfeesiΛrΛ giñcocoda oodami oomaliacami. ¿Tumaasi arsoiñi gomaasi aanΛ giñvΛΛtarΛ ismaiduaaca iñaagai aanΛ camuucuai? Isiarvaavoi ismaitipu duaacaragai gΛaagai tΛsgaiiyagi sivi dai vagiam arΛliadagi, sioroco siΛpΛ vaasΛmacΛΔΛ coiya ragai aatΛmΛ.

³³ Maitavar gandadagitoda isaa ganvupuiirumadadagi ganmamaatΛtulditai Λma maasi. CΛΛ maataΛ aapimΛ sai siorΛ uurapΛcΛi oodami maicΛΛga ivuaadami agai apΛn duucai mamaatarΛi dai soimaasi ivuaadana ΛpΛ. ³⁴ GΛaagai mascΛΛgai gantΛtagituagi apamu dai camaisoimaasi ivuaada. ΛΛmadutai aapimΛ maivaavoitudai iscΛΛ tuiga Diuusi dai siΛasi viaa guvucadagai, cascΛΔΛ gΛaagai massiaa ΛΛradagi.

³⁵ Amaadutai aapimΛ giñtΛcacamu lienΛ. “¿Asducatai duduaacarΛi coidadΛ? ¿Dai asmaas-cana tuucugadΛ?” ³⁶ SiorΛ giñtΛcacagi gomaasi aliΛsi arvuiirugami. Astucai ismaacΛΔΛ gΛΛsai vuvacai dai gΛΛrai dai gooquiΛrΛ ΛcaidΛ ismaacΛΔΛ gΛΛi camaitiipucana. ³⁷ GΛΛsai uunui caidΛ vai vuvacΛi dai gΛΛrai dai camaiΛpa maascana ΛcaidΛ ismaacΛΔΛ gΛΛi. Poduucai apΛvueeyi tomastuma astucaicΛΔΛ. ³⁸ Diuusi poduucai idui cascΛΔΛ. Poduucai ΛpΛ oodami ismaacΛΔΛ cooyi dai gΛyaasapai ugiatΛi tuucugadΛ dai siΛascadΛ duduaaca Diuusi gΛmaaquimu ΛtuucugadΛ imaacΛΔΛ Λagi agai ipΛlidi. ³⁹ Oodami tuutucugadΛ maiΛpa maasi cΛcΛisi tuutucugadΛ, tomali ujuurugi, tomali vatopadagai. ⁴⁰ Diuusi tΛtΛañicarudΛ tΛvaagiΛrΛ oidaga dai oodami oidigi daama oidaga cascΛΔΛ maiΛΛpa mamaasi tuutucugadΛ. ⁴¹ Tasai dai masaadai dai sisiaavugai maiΛΛpanΛΛsi dadadacΛi,

vΛascara Λmo sisiaavugai vaamioma dadadacai siaa. ⁴² Poduucai idui Diuusi vΛasi gomaasi dai poduucai iduñia agai siΛascada duduaacaldagi coidada. Oodami tuutucugada ismaacada gΛyaasapai duvarai dΛmos siΛascada Diuusi duduaacaldagi camaicoodamu Λgai. ⁴³ Oodami tuutucugada ismaacada gΛyaasapai camaitarsoiñi dΛmos siΛascada Diuusi duduaacaldagi dadadacadamu Λgai. Oodami tuutucugada ismaacada gΛyaasapai camaiguupuacana dΛmos siΛascada Diuusi duduaacaldagi amaasi gia guupuacamu Λgai. ⁴⁴ Oodami tuutucugada ismaacada gΛyaasapai oo dai tuucuga dai Λra dai uugiatai dΛmos siΛascada Diuusi duduaacaldagi camaiugitimu Λgai.

⁴⁵ Pocaiti Diuusi ñiooquidara sai Adán artuucamidara oodami ismaacada idui Diuusi sai tami oidigi daama oidacana. DΛmos ΛSuusi Cristo gooquiarioma divia. Λgai arDiuusi dai maacai ibadagai utudui oodami. ⁴⁶⁻⁴⁹ Diuusi idui Adán dΛvΛaraicada dΛmos ΛSuusi Cristo tavaagiaiñdara divia. VΛasi oodami ismaacada oidigi daama oidaga dΛvΛaraicada duñisi apan duucai Adán. Dai vΛascatai ismaacada vaavoitudai Suusi Cristo apa maascamu Suusi Cristo siΛascada duduaacagi dai tavaagiarra oidacamu. Suusi Cristo maidΛvΛaraicada duñisi.

⁵⁰ Giñaaduñi aanΛ angΛnaagidi sai oodami tuutucugada maiajioopai tavaagiamu istumaasi ismaacada uugiatai maitistuidi isΛmadu daacagi istumaasi maiuugiatai. ⁵¹⁻⁵² DΛmos gΛnaagidi aanΛ Λmo istumaasi istumaasi Diuusi giñaagidi istumaasi Λgi Diuusi maatacatadai. Maisiu vΛascatai aatΛma coiya ragai dΛmos todian duucai garanatudamu dai Λma maasi tuucuga viaacamu dai tomastuigaco oidacamu vΛasi coidada dai duduaacada. Siuu duucu cacuugatarra iivagi Diuusi tΛtaañicaruda pitocada, duduaacamu coidada dai tomali Λmo imidagai camaicoimu. ⁵³ Poduucai isduucai oidaga aatΛma sivi maitistutuidi istomastuigaco oidacagi cascada gΛagagai isapa mamaastua aatΛma Diuusi dai amaasi camaicoodamu aatΛma dΛmos ismaacada cooyi gia duvarai tuutucugada cascada gΛagagai isapa mamaastua aatΛma Diuusi dai amaasi camaicoodagi. ⁵⁴ SiΛascada apduñiagi gomaasi amaasi casi apduuñimu istumaasi aagai Diuusi ñiooquidara. Dai aidΛ abiaadara camaicoodamu oodami. ⁵⁵ Cascada maitΛagagai isΛbiadagi muuquigami. ⁵⁶ Aoodami ismaacada caoigΛi Diuusi soimaascamaigada camaisoimaa taatamai siΛascada coiyagi. Diuusi ñiooquidara maata aatΛma isiarsoimaasi ivuaadami vΛascatai. ⁵⁷ DΛmos baigiñlidi aanΛ Diuusicada. Λgai gΛroigΛldi garsoimaascamiga vaavoitudaitai aatΛma Suusi Cristo cascada camaisoimaasi taatamu aatΛma siΛascada coiyagi.

⁵⁸ Cascada giñaaduñi apiavΛr cΛga vaavoitudada dai apiacΛga ivuaada Diuusi aa duiñidadΛ. AapimΛ cΛga maata sai aa duiñdagai masmaacada ivueeyi Diuusi vΛatarra maitarmosΛgicada.

16

¹ Sivi gΛnaagidamu aanΛ Λmo ñiooqui. AanΛ caagidi Λvaavoitudadami ismaacada Galaasilarra oidaga isduucatai gΛagagai isΛmpaidiada Λgai tumiñsi gΛraaduñi vaavoitudadami ismaacada Jerusaleenara oidaga vΛatarra. Dai aapimΛ ΛpΛ gΛagagai ispoduucai ivuaadagi. ² VΛasi tumiñoco gΛagagai masacovai darasadagi chichiΛΛqui tumiñsi masmaacada gamaitacai, dai bai darasaca poduucai maiviaaca aapimΛ isΛmpaidagi tumiñsi siΛascada maΛ divia aanΛ. ³ Dai siΛascada maΛ divia aanΛ ootosamu aanΛ siora ipaliada aapimΛ sai vuidacaiña tumiñsi dai oojai gΛraaduñi Jerusaleenara oidacada. ⁴ Dai ñsaana istutiadagi isimia ΛpΛ aidΛ gia giñoidamu goovai.

⁵ SiΛascada imia aanΛ gamucu viaa aanΛ isMasedoniamu sΛli daivuñiagai, dai gooquilarra aimu aanΛ Coriintorara. ⁶ GΛnaΛmadu daaca ñlidi aanΛ chiΛΛqui tasai isΛmo toomoco ΛpΛ. Dai siΛascada imia ñagada aanΛ boodara sibΛcoga aapimΛ istutuidi

isgiñmaaqiagi istumaasi tãgitoca aanã voiyarã vããtarã. ⁷ Aanã maisiu mosdaivunucai gãnnãida iñãlidi baiyoma ipãlidi aanã isbai tãvãpi daacagi gãnnãmadu, isDiuusi ipãldagi. ⁸ Dãmos tanasi Efeesiãrã daaca iñãgai aanã quiaa, siaa duudagarã uucami ismaacãdã Pentecostesi tããgidu. ⁹ Sivi tami cããga istutuidi aanã isgaaagiadagi Diuusi ñiooquidã dai vããsi tasai muidutai vaavoitudai, dai muidutai garvuidarã vããtarã.

¹⁰ Ismãã diviagi Timoteo varai cããgacãrã nãida vai maiduaadicuda ãgai. ãgai ããpã ivueeyi Diuusi aa duiñdadã ãpan duucai aanã. ¹¹ Cascãdã vããscatai aapimã gããagai mãscããgacãrã ñãijadagi. Dai siããscadã baigovai imia ãgai boodarã varai maaca istumaasi tãgitoca ãgai voiyarã vããtarã. Tami ñããrãrã aanã Timoteo ããmadu ãgaa vaavoitudadami ismaacãdã oidi.

¹² Aanã goguama oi garaduñi Apoolosi sai oidana gogaa vaavoitudadami dai mããca gãnnãidana, dãmos sivi maitipãli ãgai isimiagi. ãgai imimu siããscadã istutiadagi.

¹³ Gãnnuucadacavurai vai maisoimaasi gãnduiñtuldana ãDiaavora, dai apiãvãr cããga vaavoitudada. Maitãvãr ããbiada ismaacãdã gãnvuidarã vããtarã. Cããgacãrã avãroidaca Diuusi gãnmaacai guvucadagai cascãdã. ¹⁴ Dai vããscãrã avãr oigãada vããsi oodami.

¹⁵ Cããga maata aapimã giñãaduñi sai Acayãrã ããpãga vaavoitu Tiivañi ããmadu vããscatai ismaacãdã quiidiãrã oidacatadai. Dai aidãsi cavaavoitudaimi aa ãgai soicãñã vããsiãrã istumaasi tãgitocana ãgai. ¹⁶ Aanã gãnaagidi mãsai siaa duutudaiñã dai ããgidiñã ãgai ismaacãdã ãpan tuutuiga Tiivañi dai aaduñdã dai vããscatai ismaacãdã gãnsoicã dai ismaacãdã ivueeyi Diuusi aa duiñdadã. ¹⁷ Aliã baigiñãlidi aanã giñdividacai Tiivañi dai Fortunato dai Acayo ãgai aliã baigiñãliatu poduucai aapimã ããpã aliã baigiñãliatudamudai isdadimudai. ¹⁸ Dai casi giñiibãstan tada aanã go ããmadu gaaatagacai dai polãlidi aanã isaapimã ããpã gãniibãstacan tada. Gããagai issiaa duutuadagi Tiivañi ããmadu Fortunato ããmadu Acayo. Goovai garsoicã cascãdã.

¹⁹ ãvaavoitudadami Asiãrã oidacami dai Aquila ããmadu Prisila dai ãgaa vaavoitudadami ismaacãdã Aquila dai Prisila quiidiãrã gãnãmpaidi Diuuscãdã gãnviaatuldi ããpã. ²⁰ Dai vããsi ãvaavoitudadami ismaacãdã tanai daraaja Diuuscãdã gãnviaatuldi. Dai casiãvãr maitãncocoda baiyomãvãr gãnviaatuldiada aipaco.

²¹ Tami cuugatãrã gia ããgi ooja aanã dai Diuuscãdã gãnviaatuldi.

²² Sioorã maioigãdai Suusi Cristo Diuusi gãjiaadarã vipieeyi. Aanã ipãlidi isotoma diviagi gãrtãããdamiga Suusi Cristo.

²³ Aanã ipãlidi isgãrtããããdamiga Suusi Cristo cããgacãrã gãnnãijadagi. ²⁴ Aanã dai aapimã vaavoitudai Suusi Cristo cascãdã aliãsi gãnoigãdai aanã.

Mosãcaasi.

Idi aragotordada oojai ismaacada ooji Paavora avaavitudadami Coriintoara oidacami

¹ Aana arPaavora dai Suusi Cristo acovai giñvusaitu ansaida arootosadacana. Poduucai ipali Diuusi cascada. Aana amadu gradufi Timoteo gamviaatuldi. Dai aana ganoojidi idi oojai aapima gradufi vaavitudadami masmaacada Coriintoara oidaga dai ganampaidina dai siaa duutudaina Diuusi. Dai idi oojai argradufi vaavitudadami Acaayara oidacami vatarara ara. ² Aana ipalidi isDiuusi garooga amadu Suusi Cristo gartaanadamiga apiacagacara gannaijadagi dai apiaganiibastudacan tadacagi.

³ Diuusi agai dai vascara soigalidi aatamacada dai garbaialliatudai cascada caga ñioocai aatama Diuusi vui. Agai agai daida aroogada gartaanadamiga Suusi Cristo. ⁴ Siuu duucu soimaa taatamadagi aatama Diuusi baigaralliatudai dai poduucai istutuidi aatama isbaialliatudadagi aa ismaacada soimaasi taatamai. ⁵ Aatama alia soimaa taatamai vaavitudaitai Suusi Cristo poduucai isduucai soimaasi taata Suusi Cristo. Dai agai vaa Suusi Cristo sallicada baigaralliatudai. ⁶ Aatama soimaasi taatamai ganaagiditai sai Suusi Cristo arcagacara vuviadami dai poduucai istutuidi aatama isbaiganalliatudadagi. Dai Diuusi baigaralliatudai aatama dai poduucai aapima baiganallidina ara. Dai poduucai caga istutuidi aapima issoimaa taatamadagi poduucai isduucai soimaa taatamai aatama maivui ñioocaitai Diuusi. ⁷ Dai sallicada vaavitudai aana isapiavaavitudadamu aapima. Caa maata aana issoimaasi taatamu aapima poduucai isduucai soimaasi taatamai aana. Dai caa maata aana isDiuusi baiganalliatudamu aapima poduucai isduucai baiginaalliatudai agai aana.

⁸ Gradufi ipalidi aatama ismaatia aapima siasi soimaa taatamaina aatama Asia davarara. Alias cavami soimaasi taatamaina aatama dai camaitistui isvaamioma soimaasi taatagi. Dai asta poliditadai aatama masgarcooda agai. ⁹ Sallicada poliditadai aatama iscacoiya aragai aatama. Diuusi dagito ispoduucai araduufiagi tasi aatama maatana isducatai vaamioma caga vaavitudagi Diuusi dai maisiu poliada aatama isaggi istutuidi isgarsoicadagi. Diuusi agai dai aran duduaacaldi acoidada. ¹⁰ Dai Diuusi garsoi tati camaitarcooditu aatama dai Diuusi quiaa garsoicai. Daida caa maata aatama isvascara garsoicadamu agai. ¹¹ Alias gaagai isdaanada aapima Diuusi sai garsoicaina. Dai siascada muidutai daanadagi Diuusi sai garsoicaina muidutai pocaitiada agai ara sai baiganalidi Diuusicada maatacatai isDiuusi garsoicai.

¹² Alias baigaralidi aatama maatacatai gartagitoidagara iscaa tuutuiga aatama tomasiacoga sioon caga aapima gansaagida vascara ipalidina aatama iscaga ivuaadagi tomastumaasi. Aatama agi maitistutuidi isivuaadagi gomaasi baiyoma Diuusi agai dai garsoicai cascada caga ivueeyi aatama. ¹³⁻¹⁴ Dai ganoojidi aatama mosacaasi istumaasi caga istutuidi ismaata naijadagi dai maata caacagi aapima. Dai aana ipalidi sai siascada ajiagi istuigaco Suusi Cristo garvaidaquiaagi tavaagiamu baiganaliadamu aapima aatamacada poduucai isduucai aatama baigaraliadamu aapimacada ismaacada vaavoiu aSuusi Cristo ganaagiditai aatama isagai aracagacara vuviadami.

¹⁵⁻¹⁶ Dai vaavitudai aana isalia baiganalidi aapima aanacada, aana gandivida inaliditadai aidasi Masedoña maacoga daivusai aana dai aran baigo vacoga daivunucai dai poduucai goocaja gandividamudai aana dai aapima baiganaliadamudai giñniditai, dai aapima caga istutiadamudai isgiñsoiñiagi naana maasicada istumaasi tagitocatadai aana voiyara Judeea maacoga imaitai. Damos mai aana isquiaa soimaasi ivuaadatadai aapima dai aana maisoiganalliatuda inaliditadai

gandibagaidacai cascada maiii. ¹⁷ Aidasi aagai aanai saigandivida inagaitadai aanasallidada gandivida inlilitadai. Aana maitarapan ducami amoco ismaacada pocaitina saiduuñiagi amo istumaasi tomasi maata agai ismaitistutuidi. ¹⁸ Diuusi caga maata inaan gandivida inlilitadai cascada aagaitadai aana. ¹⁹ Aana amadu Timoteo amadu Silvanu casi ganaagidi isSuusi Cristo Diuusi marada ismaacada tavai tavaagiaiñdara arcagacara vuviadami. Agai maiaagai amo istumaasi dai ama maasi ivueeyi. Agai vascara ivueeyi vasi istumaasi aagai. ²⁰ Dai Suusi Cristo agai daida ivueeyi vasi istumaasi aagai Diuusi saida iduñia agaitadai oodami vatar. Dai Suusi Cristo garsoicai tasai caga ñioocaiña aatama Diuusi vui. ²¹ Dai Diuusi agai daida garsoicai isapiacaga vaavoitudada aatama Suusi Cristo. Dai Diuusi ootoi galdaga saigaramadu daacana, ²² sai poduucai maatana aatama isDiuusi sallidada iduñia agai vasi istumaasi aagai saida iduñia agai. Diuusi Ibadaga agai dai garmacai gavgucadagai tasai caga ivuaadana Diuusi aa duñdada.

²³ Damos maata Diuusi ismai quiaa ii aana Coriintoamu maitanbagaida inlilitai soimaasi ivuaadatai aapima. ²⁴ Sillascada gandadida aatama, aatama maitipalidi isganaagidiagi masai ama maasi vaavoitudana. Aapima cacaga vaavoitudai istumaasi arvaavoi cascada. Baiyoma gansoiña ralidi aatama masai vaamioma baiganalidiña.

2

¹ Dai povai inlidi aana iscamaiapamu soiganliatuda inagai gandividacai. ² Siuu duucu baiganliadagi aapima baiginlidiña aana ara dai siuu duucu soiganliadagi aapima soiginlidiña aana ara. Poduucai insoiganliatudagi aana camaitipucamu isducatai baiginliatuda aapima. ³ Cascada casi ganooji aana alquioma vai poduucai siora soimaasi ivuaadatadai isama duuca tagitocagi saicamaisoimaasi ivuaadana naida gandivida aana. Vai poduucai sillascada aaji aana maisoiginliatudagi aapima. Aapima aragai daida gaagai isbaiginliatudagi. Aana polidi issi uu duucu baiginliadagi aana poduucai aapima ara baiganalidiña. ⁴ Aidasi ganoojiditadai aana sallidada soiginlilitadai aana gantatagitoitai dai asta suaacaitadai aana. Damos aana gia maitipalidi issoiganliatudagi baiyoma ipalidi aana ismaatiagi aapima silasi ganoigadai aana.

⁵ Gocalli ismaacada soigarliatu soimaasi ivuaadatai vaamioma soiganliatu goovai aapima tomasi aana soiginlidi ara. Damos camaivaamioma bagai aana agai vai maivaamioma soigalidiña. ⁶ Casi alia soimaa taatatuldi aapima agai casivar maiñoquiada vaamioma. ⁷ Dai sivi gandaana aana masai oigaldana aapima agai dai baigavar liatuda vai poduucai maipova lidiña agai iscamaitipu oigaldaragai agai vatar. ⁸ Vai poduucai maatiagi agai issallidada oigadai aapima. ⁹ Aiqui abiaadara ganooji aana masai soimaasi taatatuldiana gocalli dai poduucai maataca inagai sabai ginlagidi aapima ischo ara. ¹⁰ Dai sillascada oigaldadagi aapima amaadutai aana oigaldadamu agai ara. Dai caga maata Suusi Cristo iscaoigali aana gocalli dai poduucai vascatai baiganliadamu aapima. ¹¹ Vai poduucai diaavora maitarmaitiagi moscala maata aatama isalia yaatavoga agai.

¹² Aidasi ii aana Troasiamu dai aagida inagai aoidacami isSuusi Cristo aracagacara vuviadami, agai vaa Suusi Cristo ginsoi saimaata cacana dai vaavoitudana mui oodami. ¹³ Damos aidasi ai aana maita garaduñi Tito cascada maitabastan tada ginbadaga. Cascada otoma ii aana macadara Masedonio davariam.

¹⁴ Damos sallidada baigaralidi aatama Diuusicada. Agai vaa agai daida garsoicai isapiagaaagiadagi aatama ñioquida dai garsoicai saimaitarsoicaiña ismaacada vudara vata

Suusi Cristo. Diuusi garsoicai ismamaatutuldi aatama aa istumaasi idui aSuusi Cristo oodami vaatar. Dai siascada caaca aoodami isSuusi Cristo arcagacara vuviadami baiganliaracada caacana idi ñiooqui poduucai isduucai bai liaracada uvaida oodami amo chigian uvadami. ¹⁵ Dai baigalidi Diuusi gaaagiditai aatama Suusi Cristo ñiooquida. Siascada mamiadagi ajudidíu papaaligada cubimidali quiuupiar vaascatai ismaacada ami daraajagi uvagidacana. Dai siascada gaaagiadagi aana Diuusi ñiooquida vaascatai ismaacada ganmpaidiadagi caacana dai amoco cagacara vuvaquimu dai iimimu Diuusi amadu dai aa maivaavoitudamu dai aDiaavora amadu iimimu. ¹⁶ Ismaacada vaavoitudai Diuusi ñiooquida agai gia cagacara vuvacai. Dai ismaacada maivaavoitudai agai gia, arsiibiimiada ducami Diuusi vaatar. Tomali amaadutai maitistutiudi isagaaagiadagi Diuusi ñiooquida avanacai Diuusi guvucadadacada. ¹⁷ Damos aatama maitarapan ducami muidutai ismaacada gaaagidi Diuusi ñiooquida gamaitaa aliditai tumiñsi dai istumaasi gamamaatutuldiña agai maisiu vaasi arDiuusi ñiooquida. Damos aatama gaaagidi Diuusi ñiooquida samicada maatacatai isarvaavoi dai maisiu gamaitaa aliditai tumiñsi. Diuusi garrootoi tasai gaaagidana ñiooquida dai maata agai iscaga gaaagidi aatama vaavoitudaitai Suusi Cristo. Aatama arCristo ojootosada cascada.

3

¹ Gomaasicada ismaacada caagaa aatama sioor maata isbai polidi aapima isaatama moscaga ñioocai aatama lagi garvaatar. Tomasiaaco siaaco ajiopadagi aatama maitagito isbacaticagi amo oojai siaaco aagadagi isca tuutuiga aatama poduucai isduucai ivueeyi aa.

² Samicada vaamioma arsoiñi aapima aatama garvaatar siamo oojai. Mosnaititai oodami isducatai caga vaavoitudai aapima poduucai maatamu iscaga idui aatama garaa duiñdaga aapima gansaagida. Vaasi imaasi ca maata aatama garibadagara.

³ Suusi Cristo agai daida cagacara ganvuvaitu aapima vaavoitudacai isagai aracagacara vuviadami. Dai agai gansoicai masai camaisoimaasi ivuaadana ootosacai Diuusi Ibada isganamadua daacana. Agai agai dai tomastuigaco oidaga. Dai aatama agai daida ganaagidi Suusi Cristo ñiooquida. Poduucai tomasioora siora naidi isducatai caga oidaga aapima agai gia caga maata isaatama arojootosada Suusi Cristo. Poduucai ducami isSuusi Cristo oojamudai amo oojai dai aoojara aagidamudai vaasi oodami tasi aatama arojootosada agai. Agai baiyoma ducami isganiibadagara ooja maisiu oodiar isducatai idui Diuusi aidasi maa Moseesacaru samicamigada.

⁴ Samicada maata aatama isarDiuusi ojootosada vaavoitudacai aapima Suusi Cristo.

⁵ Aatama lagi maitistutiudi isivuaadagi Diuusi aa duiñdada baiyoma Diuusi agai daida garmaacai guvucadagai tasaid ivuaadana aatama istumaasi agai ipalidi. ⁶ Agai vaa agai daida garsoicai isaagiadagi aatama oodami sai oidaga samicami utudui. Aatama maiaagidi oodami sai coiya agai ismaaggiadagi vaasi istumaasi gatjai Diuusi baiyoma gaaagidi aatama sai Diuusi Ibada maacai ibadagai utudui tomasioora siora vaavoitudagi Suusi Cristo.

⁷ Damos ca maata aatama isaquioma gia coodana oodami ismaacada maiagidi Diuusi samicamigada ismaacada Diuusi ooji odai daama. Aidasi maa Diuusi gasamicamiga Moseesacaru aliasi dadadacitadai Moseesacaru vuivasada dai cascada ajudidíu maitistutuiditadai isvui nanlavagi Moseesacaru tomasi camaisi dadadacitadai agai. ⁸⁻⁹ Diuusi cagacara naititadai Moseesacaru aidasi maa agai gasamicamiga. Asamicamicada coodana ismaacada maiagidi.

Dai sivi vaamioma cagacara garnaidi Diuusi aatama ismaacada gaaagidi goutu samicami ismaacada garmaa Diuusi Ibada. Goutu samicamicada Diuusi Ibada garmaacai ibadagai utudui. ¹⁰⁻¹¹ Golaqui samicami aliasi cagaducataidai tomasi

maitavapi cavaca agaitadai agai dāmos sivi camaiñamaga agai toma laachi casi garmaacacai Diuusi goutu sāllicami ismaacada vaamioma cālagadu. Goovai tomastuigaco namaca agai.

¹² Cascada gaaagidi aatama vāasi istumaasi Diuusi aagai. Dai aagidi aatama ñiooquicada ismaacada maisijaiga maata caidagai. Cāā maata aatama istomastuigaco namaca agai idi ñiooqui cascada. ¹³⁻¹⁶ Aatama maiapan duucai ivueeyi Moseesacaru. Istumaasi aagaiña agai maicāā maata caācana aoodami. Dai asta sivi maiquiaa cāāga maata caā ajudidū gōāāqui sāllicami. Mosācaasi Suusi Cristo agai dai soicai oodami ismaata caācagi gōāāqui sāllicami vaavoitudacai Suusi Cristo. ¹⁷ Suusi Cristo agai daida garmaa ibadagai utudui. Tomasioora sioora caviaacagi ibadagai utudui camaiviaa isāāgiadagi vāasi istumaasi aagai Moseesacaru sāllicamigadara. ¹⁸ Dai sivi aatama vāascatai cāāga maata isSuusi Cristo sāllicada cāā tuiga. Dai vāascara maata aatama isagai vaa Suusi Cristo gartaanadamiga arDiuusi marada, dai tavaagaiñadara tavai agai tami oidigi daama, dai tomali amo imidagai maisoimaasi idui agai. Dai Diuusi Ibadā guvucadadacada vāās tasai vaamioma cāāga oidacana aatama poduucai isduucai oidacana Suusi Cristo tami oidigi daama.

4

¹ Cascada baigaraaliaracada gaaagidi aatama Diuusi ñiooquida. Diuusi garmaa idi aaduiñdaga agai cāāgacara garñaidi cascada. ² Oidaga āāmo oodami ismaacada astocai ivueeyi istumaasi siaa araracami, dai vupuiirumadaiña oodami, dai maicāāga gamamaatutldiña Diuusi ñiooquida baiyoma aagai agai istumaasi maitarvaavoi. Dāmos aatama maitivueeyi gomaasi baiyoma aatama gamamaatutldi mosācaasi istumaasi arvaavoi, vai poduucai oodami cāāga istutuidi ismaatiagi iscāāga ivueeyi aatama. ³ Amoco maicāā maata caā istumaasi gamamaatutldi aatama. Agai agai dai maivaavoitudai Suusi Cristo dai cascada iimia agai āDiaavora āāmadu. ⁴ Adiaavora agai daida artaanadamigada agai ismaacada maivaavoitudai Suusi Cristo, dai maidadagitoi ismaata caācagi agai siāā cāā tuiga Suusi Cristo dai maidadagitoi ismaatiagi isSuusi Cristo arDiuusi. ⁵ Aanā gia gaaagidi sai Suusi Cristo arābaitācāāacami vai poduucai siaa duutuadagi oodami Suusi Cristo dai maisiu aanā Suusi Cristo agai daida artaanadami dai aanā mosarpiooñigada. Agai giñootoi ansai gansoicaiña isvaavoituda aapimā agai ñiooquida. ⁶ Diuusi agai daida idui ācuudagi tuucamidara. Dai Diuusi garsoi iscāāga maatiagi aatama iscāā tuiga agai maatacatai aatama istuiga Suusi Cristo.

⁷ Sāllicada viaa guvucadagai Diuusi. Agai giñāagidi istumaasi gaaagida aanā. Aanā āāgi maiviaa guvucadagai baiyoma Diuusi agai daida giñmaacai guvucadagai ansaidā gaaagidiña ñiooquida. ⁸ Tomasiaaco siaaco ajiopai aatama āāsi soimaasi taatamai dāmos vāascara garsoicai Diuusi. Tomasi āāmo imidagai maitatāāgaiña aatama istumaasi gartatāgituagi vāascara apiavaavoitudai aatama Diuusi. ⁹ Tomasi soi duucai garñaidiña oodami vāascara Diuusi gartāāmadu daacana. Dai garcooda agaiña oodami dāmos maitistutuidiña. ¹⁰⁻¹¹ Tomasiaaco siaaco ajiopai aatama garcooda aagaiña oodami poduucai isduucai muāa aagaiña agai āSuusi quiaa aimaraitai agai tami oidigi daama dai bai tavapicada muāa dāmos aatama gia maiquiaa coi, Suusi Cristo garsoicai gāguvucadacada cascada. Dai poduucai gāmaata isDiuusi duaacali agai. ¹² Poduucai garcooda aagaiña oodami gaaagiditai aatama Diuusi ñiooquida dāmos aapimā caviaa ibadaga utudui vaavoitudacai Diuusi ñiooquida.

¹³ Pocaiti Diuusi ñiooquidara: “Vaavoitu aanā Diuusi ñiooquida dai cascada aagidi aanā oodami Diuusi ñiooquida”, ascāiti. Poduucai aatama āāpā vaavoituda Diuusi ñiooquida dai cascada gaaagidi aatama Diuusi ñiooquida. ¹⁴ Dai cāā maata aatama isDiuusi duaacali gartaanadamiga Suusi coidada saagidiaiñadara dai poduucai āāpā garduduaacalia agai

agai aatama coidada saagidaindara. Dai amaasi garvaidaquia agai vasscatai amapai tavaagiamu Suusi Cristo amadu. ¹⁵ Dai aatama soimaasi taatamai naana maasi istumaasi dai gaaagidi Diuusi ñiooquida maatacatai ispoduucai vaamioma gansoicai aatama aapima. Dai poduucai vaamioma muidutai vaavoituda agai Diuusi ñiooquida dai Diuusi cagacara najada agai dai agai pocaitiada agai sai baiganalidi Diuusicada dai caga ñioocada agai agai Diuusi vui.

¹⁶ Cascada baiganalidi aatama. Tomasi calimuimi gartuucuga vascara tiodian tada garibadaga. ¹⁷ Tami oidi daama maisi cavami soimaasi gataatamai dai alia otoma daivuscai. Dai gomaasicada Diuusi garmaquia agai naana maasi istumaasi cacagaducami ismaacada tomastuigaco maiuugiatai. ¹⁸ Dai vaamioma tatagitoi aatama istumaasi aagai Diuusi ñiooquidara sai oidaga tavaagiarai siistumaasi oidaga tami oidigi daama. Vassi istumaasi oidaga oidi daama alia otoma uugiatai damos istumaasi oidaga tavaagiarai go gia tomastuigaco maiuugiatai.

5

¹ Gartuucuga arapan ducami amo vaaqui daida garibadaga gartuucuga arana oidaga. Siasscada ugitiagi gartuucuga cal maata aatama isDiuusi garmaquia agai amai utudui tavaagiarai siaaco tomastuigaco oidacamu aatama dai tomali amo imidagai maiuugiatai agai. ² Alias aiigai aatama ipaliditai iscaimiagi tavaagiamu dai viaacagi gartuucuga ismaacada garmaquia agai Diuusi ³ poduucai gamaata istuucucara ragai tavaagiarai. ⁴ Quiaa oidacatai garibadaga tami oidi daama idi tuucugara ismaacada arapan ducami amo quii alia aiigai aatama soimaasi taatamatai. Dai tomasi maicoiya analidi aatama vascara sioma ipalidi aatama istavaagiarai oidacagi dai viaacagi gartuucuga ismaacada maiuugiatai tomali amo imidagai. ⁵ Diuusi agai dai poduucai idui. Dai Diuusi caotoi gabadaga sai garlamadu daacana sai poduucai maatacana aatama issalicada garmaquia agai tuutucuga uutudui.

⁶ Cascada baiganalidi aatama Diuusicada, tomasi cal maata aatama isquiaa oidacatai aatama tami oidi daama maitistutuidi aatama isoidaga tavaagiarai Diuusi amadu. ⁷ Damos vascara garlamadu daja Suusi Cristo vaavoitudaitai aatama ñiooquida agai tomasi maitiquiaa nidi aatama agai. ⁸ Vascara baiganalidi aatama. Damos vascara vaamioma ipalidi aatama isiimiagi tavaagiamu siaaco nidia aragai Suusi Cristo siapiaoidacagi tami oidi daama idi tuucugiarai. ⁹ Cascada ipalidi aatama isivuaadagi istumaasi ipalidi Diuusi quiaa oidacatai tami oidi daama dai siasscada tavaagiarai daraaja arpa. ¹⁰ Dai aimu istuigaco Suusi Cristo garnaida agai aatama vaavoitudadami ismaacada caga ivuaadana aa duiñdada dai ismaacada maicaga ivuaadana quiaa oidacatai tami oidi daama. Siora caga ivuaadana Suusi Cristo aa duiñdada Suusi Cristo maaquimu agai naana maasi istumaasi cacagaducami dai siora maicaga ivuaadana maimaaquimu agai gomaasi.

¹¹ Alias siaa duutudai aatama Diuusi, cascada duudatai aagidi aan loodami sai vaavoitudana Diuusi ñiooquida. Cal maata Diuusi istuutuiga aatama daida isaatama aagai moscaasi istumaasi arvaavoi. Daida ipalidi aatama isaapima arpa cal maatacagi gomaasi. ¹² Maitipalidi aatama isangi ganaagiadagi iscal tuutuiga aatama, damos vascara ipalidi isbaiganalida aapima aatamacada. Vai poduucai viaacamu aapima isducatai garsoicadagi siasscada gapiar garvuupadagi loodami ismaacada gargarducada analidi ivuaadatai ganviituldaraga, maitatagitoitai istumaasi Diuusi ipalidi isivuaadagi. ¹³ Tomasi polidi loodami ismaisi cagadu tatagitoi ischo arpa vascara ivuaadamu aan moscaasi istumaasi ipalidi Diuusi ipaliditai isgansoicadagi aapima. ¹⁴ Alias giñigadai Suusi Cristo cascada povueeyi aan. Suusi Cristo muu vassi oodami vatarai. Diuusi soimaasi taatatuldi Suusi Cristo soimaasi ivuaadatai oodami.

Poduucai Diuusi oigaldi oodami ducami isDiuusi casoimaasi taatatuldiamudai oodami, cascada apan ducami isvulasi oodami cacoimudai. ¹⁵ Suusi Cristo muu dai apan duaaca vulasi oodami vaatarai vai ismaacada viaa ibadaga utudui vaavoitudacai Suusi Cristo camaitivuaadaiña istumaasi aagi ipalidi isivuaadagi baiyoma ivuaadagi istumaasi Suusi Cristo ipalidi isivuaadagi. ¹⁶ Oodami maivaavoitudadami soi duucai naidi aamo oodami dai caga naidi aa oodami. Aana aapa poduucai naidiña oodami maiquiaa vaavoitudacai Suusi Cristo dai asta Suusi Cristo soi duucai naidiña aana. Damos sivi cavaavoitu aana Suusi Cristo dai amadugan duucai naidi aana oodami. Maiquiaa vaavoitudaitai aana Suusi Cristo apan duucai naidi aana oodami poduucai isduucai amaivaavoitudadami naidi oodami. Aaquioma poduu naidi aana aSuusi Cristo damos sivi camaipoduu naidi aana agai. ¹⁷ Cascada tomasioora sioora cavaavoitudagi Suusi Cristo camaiapan duucai tatagitoi tomali maiapan duucai ivueeyi maiquiaa vaavoitudacai. Agai viaa aamo ibadagai utudui cascada.

¹⁸ Diuusi agai dai soicai vaavoitudadami sai povuaadana vaavoitudacai agai Suusi Cristo. Dai camai vui vaatacana aatama Diuusi cavaavoitudacai ismuu Suusi Cristo aatama garvaatarai soimaasi ivuaadatai aatama. Dai Diuusi gartajai tsai aagidana oodami sai ama duucai tatagitona sai poduucai camaiuidara vaatacana agai Diuusi. ¹⁹ Diuusi agai dai ootoi Suusi Cristo sai soina oodami sai ama duucai gantatagitona sai poduucai Diuusi cagacara naidiña. Dai poduucai Diuusi oigaldi oodami soimaascamigada ismaacada vaavoitudai Suusi Cristo. Dai Diuusi gartajai tsai aagidana oodami sai agai salicada oigalda alidi soimaascamigada. ²⁰ Cascada Diuusi garmaa salicami tsaidi arojoosadacana Suusi Cristo. Dai aagidi aatama oodami istumaasi Diuusi ipalidi isaagidiagi. Gandaana aatama masai ama duucai gantatagitona masai camaiuidara vaatacana aapima Diuusi. aSuusi Cristo ipalidi ispovuaada aapima. ²¹ Tomali aamo imidagai maisoimaasi idui aSuusi Cristo. Damos aatama gia soimaasi ivuaadatai Diuusi soimaasi taatatuli aSuusi Cristo ducami issoimaasi iducamicamudai agai dai sivi camaisoimaasi gartaatatulda agai Diuusi aatama vaavoitudacai aatama Suusi Cristo. Dai Diuusi cagacara garnaidi ducami ismaisomaasi ivuaadamudai aatama.

6

¹ Aatama amadu aapima ivueeyi Diuusi aa duiñdada cascada ganaagidi aatama masai apiavaavoitudaiña isDiuusi cagacara gannaidi. ² Pocaiti Diuusi gñiooquiara: Aidasi abiaadara casi ipali aana iscagacara vuviadagi oodami giñdaanaitadai aapima dai aana gia caa.

Dai aana gia gansoi masai cagacara vuvacana.

Ascaiti Diuusi. Sivi arsiascada caa Diuusi oodami ismaacada daana. Sivi arsiascada cagacara vuvaidi Diuusi oodami.

³ Salicada ipalidi aatama ismaisomaasi ivuaadagi vai tomali amaadutai maipocaiti adagi sai maicaga ivueeyi aatama Diuusi aa duiñdada. ⁴ Baiyoma ipalidi aatama iscaga oidacagi ivuaadatai Diuusi aa duiñdada vai poduucai vaamioma caga vaavoitudagi oodami Diuusi ñiooquida. Cascada soimaasi taatamai aatama dai maivui ñioocai Diuusi, tomasi aamo imidagai maitaagai aatama istumaasi gartatagitoagi tomali siaaco iimiagi. ⁵ Daida cavami gargvaiña oodami, dai garmamaisapaiña. Daida amapacara garcadaiña oodami dai siaa caitiña iñaquidatani. Dai aamo imidagai aliisi gaaata vuaadana aatama dai aamo imidagai maicocoosiña dai bibiuugiña aatama. ⁶ Dai maigoogosi garducamica aatama. Dai caa maata aana Diuusi ñiooquida. Dai maibaacocoi aatama tomasi aa oodami naana caiti garnaidi gñiooquidi. Dai caa tuutuiga aatama. Dai Diuusi Ibadada garamadu daja. Dai salicada oigadai aatama vulasi vaavoitudadami. ⁷ Dai gaaagidi aatama Diuusi ñiooquida. Dai Diuusi garmaacai guvucadagai tsaidi ivuaadana vulasi istumaasi agai ipalidi. Dai Diuusi garsoicai tsaidi ivuaadana mosacaasi istumaasi arcagaducami dai poduucai istutuidi aatama isagai

garsoicadagi siuu duucu ΔDiaavora soimaasi garduiñtulda Δliadagi. ⁸ Δmo imidagai siaa garduutudai oodami dai Δmo imidagai maisiaa garduutudai. Δmo oodami garñiooquidiña dai aa gia cho. Δmo oodami yaatavogamu garaagaiña dai aa pocaitiña tasai aatΔma aagai istumaasi Δrvaavoi. ⁹ Δmo oodami maicΔ tuutuiga garvui ducami ismaitΔmaatΔcamudai tomasi cΔga garmaatΔ dai Δmoco cΔ tuutuiga garvui tomasi maitΔmaatΔ. Δmo imidagai baitoma garcoodaiña Δmo oodami dΔmos apiaquiaa oidaga aatΔma. Δmoco aliΔsi soimaasi gartaatamituldiña dΔmos maiquiaa garcoi. ¹⁰ Tomasi Δmo imidagai soimaasi taatamai aatΔma vΔscara baigarΔlidiña. Tomasi Δrsoituutuigami aatΔma vΔscara soicΔi aatΔma mui oodami idi ñiooquicΔΔ ismaacΔΔ aagidi aatΔma. Maiviaa aatΔma tomali Δmo istumaasi dΔmos Diuusi garmaacai vΔsi istumaasi tΔgito aatΔma. VΔsi gomaasicΔΔ cΔga gΔmata tΔsiaatΔma ΔrDiuusi ojootosadΔ.

¹¹ AapimΔ garaaduñi CoriintoΔra oidajami casi gΔnaagidi aatΔma mui naana maasi istumaasi aatΔma maitΔnastoquidi tomali Δmo istumaasi. AatΔma gΔnoigΔdai cascΔΔ.

¹² AatΔma ipΔlidi iscΔgacara gΔnnΔijadagi dΔmos aapimΔ maitipΔlidi. ¹³ AanΔ gΔndaanΔi giñmaamara duucai mΔsai cΔga tuutiaca giñvui poduucai isduucai cΔ tuiga aanΔ gΔnvui.

¹⁴ Maitavar Δpa maasi ivuaada urapΔcΔda aa ismaacΔΔ maivaavoitudai. AapimΔ maiΔpan duucai oidaga Δgai cascΔΔ. Δgai oojoidi isivuaadagi naana maasi istumaasi soimaascami dai aapimΔ gia cho. ¹⁵ Suusi Cristo maiΔpan duucai ivueeyi ΔDiaavora daidΔ Δvaavoitudadami maiΔpan duucai ivueeyi Δmaivaavoitudadami. ¹⁶ GogΔ qui vaaco siaa duutudai oodami Diuusi ismaacΔΔ tomastuigaco oidaga maiΔpan ducami gogΔ qui siaaco siaa duutudai oodami momoono ismaacΔΔ ivueeyi Δgai. Dai aapimΔ Δpan ducami Δquii siaaco siaa duutudai oodami Diuusi. PotΔtdai Diuusi garΔΔqui aaduñicarū:

AanΔ vaavoitudadami saagida oidaga.

AanΔ ΔrDiuusigadΔ.

Dai Δgai Δrgiñmaamara.

Ascaiti Diuusi. ¹⁷ CascΔΔ pocaiti ΔpΔ:

AapimΔ vaavoitudadami camaitΔagai mΔsiΔpan duucai oidacagi Δgai ismaacΔΔ maivaavoitudai,

Casiavar maitivuaada istumaasi soimaascami.

¹⁸ Dai aanΔ ΔrgΔnoogacamu,

Dai aapimΔ Δrgiñmaamaracamu.

Dai aanΔ cΔgacara gΔnnΔijadamu.

Pocaiti garbaitΔcaacami ismaacΔΔ sΔlicΔΔ viaa guvucadagai.

7

¹ AapimΔ giñaduñi aanΔ gΔnoigΔdai. Gomaasi aagai Diuusi maisiu mosΔcaasi garΔΔqui aaduñicarū vΔatarΔ, vΔsi gomaasi ΔraatΔma garvΔatarΔ ΔpΔ. CascΔΔ aliΔsi gΔaagai tΔsigajiaadΔra vipiaadagi vΔsi soimaascami dai camaisoimaasi ivuaadagi. Dai siaa duutudaitai Diuusi aliΔsi gΔaagai isivuaadagi mosΔcaasi istumaasi Diuusi ipΔlidi.

² CΔgavar tuutiaca aapimΔ garvui. AatΔma maitΔnmamaatΔtuli mΔsisoimaasi ivuaadagi aapimΔ tomali maiyaataidi aatΔma. ³ Aagai aanΔ gomaasi maisiu soimaasi ivuaadatai aapimΔ. AanΔ sΔlicΔΔ gΔnoigΔdai cascΔΔ. Dai gΔnoigΔdamu aanΔ asta siΔscadΔ muu. ⁴ Vaavoitudai aanΔ mΔsiaapimΔ iduñia agai vΔsi istumaasi gΔnaagidi aanΔ. Dai sΔlicΔΔ baigiñlidi aanΔ aapimΔcΔΔ. Dai tomasi soimaasi taatamai aanΔ vΔscara sΔlicΔΔ baigiñlidi.

⁵ Aidasi abiaadarla aayi aatama tami Masedooniarla maiquiaa ganiibastacan tada gariibadaga alia soimaa taatamai aatama cascada. Tomasiaaco siaaco ajioopada aatama garcocoodai oodami dai vaascara tatagitoi aana giñaaduñi vaavoitudadami. Aana maitipalidi isagai dagituagi ganvaavoidaraga. ⁶ Damos Diuusi agai dai baihatudai vaavoitudadami ismaacada soigaliadagi, cascada baigrali aatama diviacai Tito. ⁷ Maisiu mosacaasi diviacai agai. Agai alia baigaliatugai aapimacada cascada. Agai garaagidi sai aapima sallicada garnaida alidi. Daidla garaagidi larpa sai aapima aliasi giñtatagitoi dai soigalidi aanaada. Gomaasicada vaamioma baigiñalli aana.

⁸ Tomasi soigali aapima naidacai loojai ismaacada ganotosi aana vaascara maivuaam iñalidi aana sivi. Tomastuucamidara soigiñalli aana maatacai issoigali aapima chaaqui tasai naidacai gooojai ⁹ vaascara sivi baigiñalidi, maisiu soigaliacai aapima, aapima ama duucai gantatagitoi aidasi soigali cascada. Diuusi alia baigali naiditai isducatai ivuaadana aapima aidamasi soigalidi. Cascada maata aana ismaisoimaasi ganduñi ganoojidacai. ¹⁰ Siascada amaadutai soigaliadagi dai maivui ñioocadagi Diuusi, poduucai Diuusi alia baigalidiña dai poduucai ama duucai gatatagitoiña oodami dai cagacara vuvacai. Cascada arsoiñi issoigaliadagi oodami siascada soimaasi ivuaadagi dai ama duucai gatatagitoiña. Damos siascada soigaliadagi amo maivaavoitudadami dai maiama duucai gatatagitoi aidla gia imi agai agai adiaavora lamadu. ¹¹ Damos aapima alia caga idui cascada alia baigali Diuusi dai canidi aapima istumaasi apdui gooquilara. Alia baacoi aapima lagi poliditai sai Diuusi soimaasi gantaatatuldi agai dai giñaliditai iñsaana ganbagaidagi. Cascada ipalidi aapima iñsaana ganoigaldagi, dai otoma bagaimi aapima acali ismaacada soimaasi idui. Dai ipaliditadai iñsaana gandividiagi. Vasi gomaasicada caga gamaata masiapima maibaigalidi acali vui soimaasi ivuaadatai agai. ¹² Aidasi ganooji aana maisiu mosacaasi gocali tagitocatadai aana ismaacada soimaasi idui tomali gamai ismaacada soimaasi iduñi goovai. Baiyoma maata Diuusi ispoduucai ganooji aana aliasi ganoigadaitai. ¹³ Vasi gomaasicada alia baigralidi aatama.

Dai vaamioma baigralidi aatama naiditai isbaigalidi Tito aapimacada. Tito aliasi baigalidi naiditai isducatai ama duucai gantatagitoi dai gajiaadara vipiaada aapima asoimaascami. ¹⁴ Aidasi maiquiaa ii Tito Coriintoamu aana aagidi masai aapima lagiida agai istumaasi ganoojida iñagaitadai aana dai aapima podui. Vasi istumaasi ganaagidi aatama arvaavoi dai istumaasi aagidi aatama Tito vasi apdui. ¹⁵ Dai sivi vaamioma ganoigadai Tito tatagitotai isaapima caga lagi vasi istumaasi ganaagidi agai dai caga miaadagidacai aapima dai caga siaa duutudai aapima agai. ¹⁶ Caga vaavoitudai aana masiapima apiaaggiada agai istumaasi ganaagidi aana cascada baigiñalidi aana.

8

¹ Sivi giñaaduñi ipalidi aana isganaagidagi isducatai Diuusi cagacara naidi avavoitudadami Masedooniarla oidajami dai agai caga soicai aa vaavoitudadami. ²⁻⁴ Tomasi aliasi soimaa taatamai agai vaascara alia baigalidi. Tomasi sallicada arsoituutuigami agai vaascara mui ampagi tumiñsi ducami isrircuacamudai agai daidla gardaaniimi tasai dagitona aatama isootosda atumiñsi avavoitudadami Jerusaleenara oidajami. ⁵ Aatama maivaavoitudadaitadai ismosaa mui ampaida agai tumiñsi. Larpa idui agai vasi istumaasi Diuusi ipali dai gooquilara duuñia aliditadai istumaasi aagidi aatama. ⁶ Mosnaiditai aana isalia mui ampagi tumiñsi avavoitudadami Masedooniarla oidacami aagidi aana Tito sai agai apamu imana malca siaaco daraaja aapima dai ganaagidana masai apamu ampaidiña tumiñsi avavoitudadami soituutuigami Jerusaleenara oidajami vatarla poduucai isduucai ivuaadatadai aapima lagioma. ⁷ Aapima vasiaacatai sallicada caga ivueeyi, dai sallicada caga vaavoitudai aapima.

Dai aliási cllaga gamamaatatludña. Dai istumaasi ivueeyi aapiml baigalliaracada ivueeyi. Dai aliási garoigadai. Dai sivi aliási gaaagai isclaga soña aapiml garaaduñi soituutuigami.

⁸ Aanl gnaagidi gomaasi maisiu gantlaañia iñaliditai baiyoma gnaagidi aanl gomaasi masai maatcana isducatai aa vaavoitudadami baigalliaracada ampaidi tumiñsi garaaduñi vllatarl. Dai silascadal aapiml gaoidagi llpl vllascatai maatamu isaapiml ali oigadai garaaduñi. ⁹ Aapiml camaatl isSuusi Cristo ali cll tuiga. Aidasi maiquiaa divialgai tami oidigi daama maivialgacatai tomali amo istumaasi tavaagiarl daacatai. Damos diviacai tami oidigi daama soitigami gnaato lagi. Suusi aliási ganoigadai cascada poduucal idui, vai poduucal istuidana aapiml isiimiagi tavaagiamu dai ami viaacagi naana maasi istumaasi cllagaducami.

¹⁰ Aanl gnaagidi saidl arclaga isotoma aitudagi atumiñsi ismaacada baiiliaracada ampaidi aapiml vasumirl abiaadarl. ¹¹ Sivi istutuidi aapiml masiaitudagi tumiñsi massiallqui aagai isaituda lagi. Vllascatai gaaagai isgamaacadagi silasi istutuidi.

¹² Sioorl baigalliaracada gamaacadagi silasi istutuidi Diuusi baigalidñia lagi vui llpl.

¹³ Aanl maitiplidi masvllasi gamaacadagi masialljasil viaacagi ¹⁴ baiyoma ipalidi aanl masilpan lljasil viaacagi. Sivi aapiml ganbaivitocami viaa cascada gaaagai masiaa oidagi garaaduñi soituutuigami. An tasarl lagi ganbaivitocami viaacamu dai aapiml maiviaacamu silagai gnoidamu llpl. Dai poduucal vllascatai viaacamu aapiml istumaasi tagito. ¹⁵ Poduucal isduucal aagai Diuusi ñiooquidarl: “Sioorl naana maasi viaacatai maibaivito, dai sioorl baitoma maiviaacatai vllscarl maivialgacatai”, pocaiti Diuusi ñiooquidarl.

¹⁶ Dai pocaiti aanl sai baigiñalidi aanl Diuusicada isagai soí Tito isagai ganoigadagi aapiml poduucal isduucal ganoigadai aanl. ¹⁷ Tito aliási ipalidñia isvllscarl baigallialida aapiml cascada imi lagi goovai maisiu mosacaasi ootosaitai aanl baiyoma goovai lagi ipalidi isimiagi cascada.

¹⁸ Dai ootosa ragai aatama lmai garaduñi Tito llmadu. Vllasi lvaavoitudadami cllaga ñioocai gocalli vui, ali cllaga gamamaatatluditai goovai Diuusi ñiooquidl. ¹⁹ Lagi lvaavoitudadami acovai vusaitu gocalli sai garoidana dai garsoña ampaidana atumiñsi ismaacada ampagi garaaduñi vaavoitudadami aipacoga oidacami. Aatama ampaidi gotumiñsi lvaavoitudadami soituutuigami vllatarl dai poduucal maatamu aa oodami sialil cll tuiga Diuusi, dai poduucal llpl gamaatamu isbaigarlliaracada ivueeyi aatama istumaasi Diuusi ipalidi. ²⁰ Aatama ootosa aragai idi cllalli cllaga tuutiacadal sai ampaidana atumiñsi vai poduucal maitarñiooquidñia oodami. ²¹ Aatama cllaga iduñia aralidi goaa duiñdagai Diuusi vuitapi dai oodami vuitapi llpl.

²² Dai lmai cllali oida lagi llpl Tito llmadu aduñl dai idi cllali camaatl aatama llpl isclaga ivueeyi Diuusi aa duiñdadal dai baigalliaracada oida lagi gogaa vaavoitudaitai masiaapiml slllicadal cllaga soña lagi garaaduñi soituutuigami tumiñsicadal. ²³ Isamaadutai gantacacagi istuisi ootoi aanl goTito aagidavurai sai goovai argiñaduñi dai giñsoical giñaa duiñdagarl ganmamaatatluditai Diuusi ñiooquidl. Dai isamaadutai gantacacagi istuisi ootoi aanl gogaa vagoocai, aagidavurai sai govaavoitudadami tami oidacami ootoi. Dai aa oodami naliditai iscll tuutuiga goovai ali cll ñioocañia Suusi Cristo vllatarl. ²⁴ Silascadal mall dadia gocallil cllagavarl miaadagida dai cllaga lagiada dai poduucal maatamu lvaavoitudadami aipaco oidacami masiaapiml ali oigadai gnaaduñi vaavoitudadami. Aanl caagidi garaaduñi vaavoitudadami aipaco oidacami masai aapiml ali oigadai gnaaduñi vaavoitudadami.

¹ AanΛ maiviaa isgΛnaagidagi idi oojiΛΛΛ masai Λmpaidana tumiñsi gΛraaduñi soituutuigami vΛΛtarΛ. ² CamaatΛ aanΛ masiaapimΛ baiΛliaracΛΔΛ soicΛi gΛnaaduñi soituutuigami. AanΛ vΛΛscarΛ baigiñliaracΛΔΛ aagidiña gΛraaduñi vaavoitudadami MasedooniΛΓΛ oidacami masai aapimΛ AcaayΛΓΛ oidacami vasumirΛ abiaadΛΓΛ Λmpaidi tumiñsi dai ootosda agai gΛraaduñi soituutuigami. AidΛsi maí Λvaavoitudadami MasedooniΛΓΛ oidajami masduucatai ivueeyi aapimΛ baitoma vΛΛscatai vaamioma baigΛnΛliaracΛΔΛ Λmpaidi tumiñsi Λsoituutuigami vΛΛtarΛ. ³ VΛΛscarΛ ootosa iñagai aanΛ idi gΛraaduñi vai sΛΛlicΛΔΛ vaavoi vuusaiña istumaasi aagai aanΛ gΛnaagaitai. Dai aanΛ ipΛlidi issΛΛlicΛΔΛ bai duuca aapimΛ Λtumiñsi poduucΛi isduucΛi caagidi aanΛ gΛraaduñi MasedooñiΛΓΛ oidacami. ⁴ SΛΛlicΛΔΛ ipΛlidi aanΛ isbai duuca aapimΛ Λtumiñsi siduũniadagi giñoidagi ΛΛmoco gΛraaduñi tami MasedooniΛΓΛ oidacami siΛΛscadΛ imiagi aanΛ. Sias ΛΛran tada aanΛ ismaibai duuca aapimΛ. AanΛ vΛΛscarΛ vaavoitudai istumaasi aagada aapimΛ. AapimΛ ΛpΛ sias ΛΛran tada maibai duucacatai. ⁵ CascΛΔΛ aanΛ polidi sai aliΛsi gΛaagai isΛpΛga iimiagi idi cΛcΛΛli dai gΛnsoiña naato Λmpaidagi Λtumiñsi ismaacΛΔΛ viΛΛga isaituda aapimΛ siΛΛqui aagai. PoduucΛi Λgi Λmpaidamu aapimΛ mosΛcaasi siΛΛqui ipΛlidi maisiu siΛΛqui aatΛmΛ ipΛliadagi.

⁶ TΛgitovurai aapimΛ sioorΛ chΛΛqui gaoidadagi Diuusi maisicΛΛga soicΛiña, dai sioorΛ mui gaoidadagi Diuusi cΛΛga soicΛi ΛpΛ. ⁷ VΛΛscatai gΛaagai isgaoidadagi siΛΛjΛqui cΛΛgadu aliadagi. MosgΛaagai isbaigΛnΛliaracΛΔΛ gaoidadagi maisiu guvucadacΛΔΛ. Diuusi oigΛdai sioorΛ baigΛnΛliaracΛΔΛ gaoidi. ⁸ Diuusi cΛΛga istutuidi isgΛnmaacadagi naana maasi istumaasi dai poduucΛi viaacamu aapimΛ vΛΛsi istumaasi tΛgitocagi aapimΛ gΛnvΛΛtarΛ. Dai poduucΛi viaacamu aapimΛ istucudΛ soicΛdagi aa. ⁹ Pocaiti Diuusi ñiooquidΛΓΛ:

SioorΛ cΛΛ tuutuiga aliΛ cΛΛga soicΛi Λsoituutuigami.

Dai Diuusi vΛΛscarΛ soicΛdamu sioorΛ cΛΛga soicΛi aa.

Ascaiti Diuusi ñiooquidΛΓΛ. ¹⁰ Diuusi Λgai dai maacai oodami Λstocai ismaacΛΔΛ Λsai. Dai Λgai vaa Diuusi gΛnmaaquimu aapimΛ vΛΛsi mastumaasi tΛgitucagi. Dai aapimΛ gΛnbaivitocami viaacamu dai poduucΛi cΛΛga soicΛdamu aa. ¹¹⁻¹² SiΛΛscadΛ vuidaquia aatΛmΛ Λsoituutuigami gotumiñsi ismaacΛΔΛ Λmpagi aapimΛ sΛΛlicΛΔΛ baigΛnΛldiamu Λgai Diuusi vui viaacatai istumaasi tΛgito. ¹³ Dai cΛΛga ñioocadamu Λgai Diuusi vui maatacatai isaapimΛ cΛΛga Λgidi istumaasi aagai Suusi Cristo cascΛΔΛ ootosdi aapimΛ gotumiñsi. Dai cΛΛga ñioocadamu Λgai Diuusi vui mui ootosdakai aapimΛ tumiñsi Λgai vΛΛtarΛ dai aa vΛΛtarΛ ΛpΛ. ¹⁴ Dai Λgai vaamioma gΛnoigΛadamu cascΛΔΛ daanΛdamu Diuusi sai Λgai vaamioma gΛnsoicΛiña. Λgai maata isDiuusi gΛnsoicΛi iscΛΛ tuutiaca aapimΛ cascΛΔΛ mosΛΛ cΛΛga soicΛi aapimΛ dai cascΛΔΛ aliΛsi gΛnoigΛdai Λgai. ¹⁵ SΛΛlicΛΔΛ baigΛrΛlidi aatΛmΛ DiuusicΛΔΛ isΛgai mosΛΛsi gΛnsoicΛi. Maitistutuidi aatΛmΛ iscΛΛga aagagi isΛΛsi gΛnsoicΛi Diuusi.

10

¹ AanΛ Paavora gΛnaagidamu Λmo istumaasi. CΛΛ maata aapimΛ isSuusi Cristo aliΛsi cΛΛ tuiga dai maioomaliga dai aanΛ ΛpΛ ipΛlidi ispotuigacagi. ΛΛmo oodami pocaiti sai siΛΛscadΛ gΛnΛΛmadu daaca aanΛ maioomaliga aanΛ gΛnvui dΛmos siΛΛscadΛ gΛnoojiada aanΛ aliΛsi gΛnbagaiña. ² AanΛ gΛndaanΛi giñaaduñi masai gajiaadΛΓΛ viaana vΛΛsi gosoimaascami poduucΛi siΛΛscadΛ gaamo imia aanΛ maiviaacamu isgΛnbagaidagi. DΛmos isΛΛmoco quiaa pocaitaidagi sai aanΛ ivueeyi mosΛcaasi istumaasi aanΛ Λgi ipΛlidi, Λgai gia bagaidamu aanΛ. ³ Vaavuava isaatΛmΛ ΛpΛ Λroodami dai quiaa oidi daama oidaga dΛmos maiΛpan duucΛi ivueeyi aatΛmΛ Λgai ismaacΛΔΛ maivaavoitudai Diuusi. ⁴ Diuusi Λgai dai giñsoicΛi iscΛΛga ivuaada aanΛ aa duiñdadΛ maisiu aanΛ

Λagi. Amo oodami Λagi maitistutuidi isgajiaadΛra viaagi gosoimaascami avΛnacai Diuusi guvucadadΛcadΛ. CascadΛ Diuusi giñmaacai guvucadagai ansai cΛga ivuaadana aa duiñdadΛ. ⁵ Idi guvucadagaicadΛ ismaacadΛ Diuusi giñmaacai vaamioma maata ñioocai aanΛ isΛgai ismaacadΛ gΛgΛrducadΛ ganΛlidi vui ñioocaitai Diuusi ñiooquidΛ ismaacadΛ gamamaatΛtuldi aanΛ. Λgai maitipΛlidi isoodami maatiagi istumaasi Diuusi ipΛlidi isivuaadagi. Dai Λgai vaa guvucadagaicadΛ vaamioma istutuidi aanΛ isΛgai dai avΛnacai poduucai Λgai ΛpΛ Λgidi Diuusi ñiooquidΛ. ⁶ SiΛscadΛ cacΛga Λgiada aapimΛ vΛasiaacatai istumaasi aagai Diuusi ñiooquidΛra aidΛ gia casi istutiadamu aanΛ isbagaidagi ismaacadΛ maiΛΛgidi Diuusi ñiooquidΛ.

⁷ GΛagagai mΛscΛga gantΛgito naijadagi istumaasi pΛvueeyi aapimΛ gΛnsaagida. Dai Λgai ismaacadΛ pocaiti saidΛ rSuusi Cristo ojotosadΛ dai giñvui ñioocai gΛagagai ismaatΛcagi iñsaanΛ ΛpΛ rSuusi Cristo ootosadΛ. ⁸ Tomasi aliΛ aagai aanΛ sai Suusi Cristo giñmaa Λmo sΛlicami vΛscΛra maisiaa Λrai aanΛ. Suusi Cristo giñmaa gosΛlicami ansai gansoicaiña masai vaamioma cΛga vaavoitudaiña Diuusi ñiooquidΛ, maisiu ansai gΛnsobicaiña isvaavoitudadagi aapimΛ. ⁹ MaitipΛlidi aanΛ isganΛΛbΛcatadagi gomaasicadΛ ismaacadΛ gΛnaagidiña aanΛ ganoojiditai. ¹⁰ Λmo oodami pocaitiña sai siΛscadΛ ganoojiada aanΛ ganbagadan caitiña aanΛ dai sai siΛscadΛ ganΛΛmadu daaca aanΛ sai aidΛ gia doadicudan duucai ñioocaiña aanΛ. ¹¹ DΛmos Λgai ismaacadΛ pocaitiña gΛagagai ismaatΛcagi sai poduucai isduucai ganoojidiña aanΛ istutuidi ismotuigacagi siΛscadΛ gandividagi.

¹² DΛmos maitipΛlidi aanΛ isΛpan tuigacagi Λgai ismaacadΛ gΛgΛrducadΛ ganΛlidi giñvui ñioocaitai. Λgai polidi sai vaamioma sastuduga siaa oodami. Λgai aliΛ vupui-iruga cascadΛ polidiña sai vaamioma cΛga gamamaatΛtuldiña siaa aduñdΛ ma-
maatΛtuldiadami. ¹³ SiΛscadΛ gΛnaagiada aanΛ ansai cΛga ivueeyi giñaa duiñdaga aanΛ gΛnaagidiña mosΛcaasi istumaasi ivueeyi aanΛ. AanΛ ivueeyi istumaasi Diuusi giñtΛjai ansaidΛ ivuaadana, cascadΛ mosΛcaasi gomaasi gΛnaagidiña aanΛ. Dai Λgai giñtΛjai ansaidΛ ganmaatΛtuldana ñiooquidΛ aapimΛ CoriiñtoΛra oidacami. ¹⁴ AanΛ ivueeyi mosΛcaasi istumaasi Diuusi giñagidi. AanΛ Λgai dai pΛga gΛnaagidi Suusi Cristo ñiooquidΛ. ¹⁵ AanΛ maiaagai istumaasi gamamaatΛtuldi aa mosΛcaasi istumaasi aanΛ Λagi gamamaatΛtuldi. AliasipΛlidi aanΛ masai vaamioma cΛga vaavoitudana aapimΛ nai poduucai istutiada aanΛ isvaamioma naana maasi istumaasi ganmaatΛtuldiagi. ¹⁶ Dai poduucai casi istutuidi aanΛ isgamaatΛtuldiagi Diuusi ñiooquidΛ sibΛcoga siaaco maiquiaa gamaatΛtuldi aa oodami.

¹⁷ AliasirCΛagagai iscΛga ñioocadagi oodami Diuusi vui dai maisiu Λagi gΛvΛatarΛ. ¹⁸ Diuusi maibaigΛlidi ΛgaicadΛ ismaacadΛ cΛga ñioocadagi Λagi gΛvΛatarΛ baiyoma Λagi Diuusi maata siora baiΛiadagi.

11

¹ Maitavar oojodacai caaca istumaasi gΛnaagida iñagai aanΛ tomasi polidi aapimΛ ismaicΛgadu giñtagitoidaga. ² Diuusi ipΛlidi sai baamucan tadacana aanΛ goma-
maatΛtuldiadami yaatavogami vui, goovai ganvupuiirumada lidi cascadΛ. AanΛ Λgai dai gΛnaagidi sai Suusi Cristo rCΛgacΛra vuviadami matai aapimΛ vaavoitu. Dai sivi aliΛsi ipΛlidi aanΛ isaapimΛ apiavaavoitudadagi dai cΛga Λgiadagi Suusi Cristo. ³ AanΛ maitipΛlidi mΛsganyaatagiadagi tomali maitipΛlidi aanΛ mΛsganvupuiirumadadagi masai gajiaadΛra viaana Suusi Cristo poduucai isduucai ΛDiaavora yaatagi dai vui-irumagi Eva EdeenΛra. ⁴ AanΛ maata mΛsiaapimΛ cΛga miaadΛgidiña tomas-
tuma mamaatΛtuldiadami ismaacadΛ gΛndaividi dai cΛga gantΛgito caacana istumaasi ganmamaatΛtuldiadagi agaitai ΛCristo Λgai, tomasi maitΛragai vaa ma-
maatΛtuldiaragai ismaacadΛ ganmaatΛtuli aanΛ. AanΛ ganmaatΛtuli sai Suusi Cristo

arcagacaru vuviadami dai sai Diuusi Ibada garlamadu daja dai sai soora vaavoitudai Suusi Cristo cagacaru vuvacai. Damos aa ama maasi ganmamaatatuldi dai vascara aapima caga gantagito cacana. ⁵ Agai polidi sai vaamioma sastuduga siaa damos aan polidi sai maivaamioma sastuduga agai insaan. ⁶ Tomasi aan maicaga maata ñioocai vascara ca maata aan istumaasi ganmamaatatuldi agai cascada maata aan isganyaatagidi agai. Dai aapima caga giñmaata dai ca maata istumaasi gamamaatatuldi aan.

⁷ Amo oodami pocaitiña sai isamaadutai gamamaatatuldiadagi dai maitamaitadagi sai maitarsoiñi mamaatatuldiaragada. Soor maata issiooma arcagaicamudai isgiña namquidamudai aapima dai poduucai vaamioma caga lagiadamudai istumaasi ganmamaatatuldiña aan. Baiyoma gaaata vaaadana aan dai gaagaiña istumaasi tagito aidasi gandiviji aan dai ganmaatutuli Diuusi ñiooquida poduucai ivuaadana aan gansoiña inliditai. ⁸ Dai aa vaavoitudadami sibaa oidacami giñoidiña tumiñsi arpa ansai acada giñsoicaiña ganlamadu daacatai. ⁹ Aidasi mada vaaavoitudadami Masedooniar oidajami agai agai dai giñoi tumiñsi dai poduucai aapima maisiaa doodai tomali amo istumaasi aan giñvatar dai tomali amo imidagai maiviaacamu aapima issiaa vaaadagi tomali amo istumaasi aan giñvatar. ¹⁰ Aan vaavoitudai Suusi Cristo cascada istumaasi aagai aan arvaavoi. Cascada agidi aan vasi Acaaya dvarrar oidacami ansai maitantaanda inagai aapima tomali amo tumiñsi. ¹¹ Maitavar povanliada ismaitanoigadai aan dai cascada pocaiti. Lagi Diuusi maata isaliasi ganoigadai aan.

¹² Amamaatatuldiadami yaatavogami gantaani tumiñsi ganmamaatatulditai cascada aan maitipalidi masiaapima giñoidadagi tumiñsi vai maipocaitiadagi amamaatatuldiadami sai giñpan duucai ivueeyi. ¹³ Agai pocaitiña saida arSuusi Cristo ojootosada damos maitarvaavoi. Agai mosaryaatavogami. ¹⁴⁻¹⁵ Dai agai ca tuutiacami ganvuaadana damos ivueeyi istumaasi adiaavora ipalidi isivuaadagi. Adiaavora alia yaatavoga arpa cascada. Damos Diuusi samicada soimaasi taatatuldamu soimaasi ivuaadatai agai.

¹⁶ Aan maitipalidi ispoliada aapima ismaicagadu giñtagitoidaga. Damos ispoliada aapima ismaicagadu giñtagitoidaga vascara gaagai masacagidi istumaasi ganaagidi aan giñaagaitai aan lagi isalial ca tuiga aan ducami isgaducada giñliadamudai aan. ¹⁷ Damos Suusi Cristo maipoduucai garmaatutuli agai maigaducada galidiña, cascada vuiirugan tada aan poduucai ñioocaitai. ¹⁸ Muidutai mamaatatuldiadami aagaiña sai alia caga ivueeyi ganaa duiñdaga cascada aan arpa aagai ansai alia caga ivueeyi giña duiñdaga. ¹⁹ Aapima polidi masai alia sastuduga cascada caga istutuidi aapima masmaitiñojoadagi vuiirugami duucai ñioocaitai aan ²⁰ poduucai isduucai maiojodai aapima amamaatatuldiadami yaatavogami tomasi agai gantataañicaru duucai gannidi, dai maiñamquidacai vuuyi ganvustuidaga, dai soi duucai gannidi, dai gangavaiña. ²¹ Damos aan maiojoidi ispoduucai ivuaadagi. Dai aliasi baigiñlidi aan ismaisoimaasi ganvuiididi.

Amamaatatuldiadami yaatavogami aagaiña sai caga ivueeyi ganaa duiñdaga dai aan aagadamu arpa tomasi vuiirugan tada aan aagaitai. ²² Agai gargarducada ganlidi judiducatai. Aan arpa arjudiu. Dai agai gargarducada ganlidi Isireliar oidacamicatai. Aan arpa arisireliar oidacami. Dai agai gargarducada ganlidi Avraañicaru cajiudadacatai. Aan arpa arAvraañicaru cajiudad. ²³ Agai gargarducada ganlidi pocaititai saida arSuusi Cristo ojootosada. Aan gia samicada arSuusi Cristo ootosada, tomasi vuiirugami duucai ñioocai aan. Aan vaamioma gaaagidi Diuusi ñiooquida isagai. Dai aan vaamioma giñgvai oodami isagai. Dai aan vaamioma muiyoco vaa giñmaisatu isagai. Dai muiyoco giñmuaa aagaiña oodami. ²⁴ Taama imidagai giñgaga

ajudidú iquisanaicada dai vaa taama imidagai aitu amo coobai dan baivastaama dan tuvustaamaojo. ²⁵ Dai aapa vaica imidagai uusicada giñgaa. Dai aapa amo imidagai giñmaicacarai. Vaica imidagai duupi avaarca suudara ismaacada imañña ana. Dai amo imidagai suudara vii ana amo tasai dai amo tucagi amo uusaiñdara iñdaagacatai maacasi davarai ugidiaiñdara. ²⁶ Ana aipaco aimaraiña. Dai baitoma giñbaa aimaraiña suudagi. Dai asivogami giñsobicaiña voyara. Dai giñaaduñi giñvui vaatacana dai sibacoga aa oodami giñvui vaatacana aapa. Dai gaagar quiquiara oidacami giñvui vaatacana aapa. Dai siascada oidagana aimarda ana giñaajaiña asivogami. Dai siascada vaarcuara aimarda ana amo imidagai duupicaiña avaarca. Dai agai ismaacada yaatagai saida arvaavotudadami giñvui vaatacana aapa. ²⁷ Alia soimaa taatamai ana aata vaaadatai. Muiyoco maicocosiña ana. Dai muiyoco alia bibiuugiña dai tonomocariña. Dai aliassi gaaata vaaadana ana cascada amo imidagai maitiñajai tasai ugidagai. Dai muiyoco imidagai avamucariña ana. Dai muiyoco imidagai baitoma maiyuucusucana ana.

²⁸ Dai vaas tasai ana aapa tatagitoi vaasi vaavotudadami vaasi aipacoga oidacami. ²⁹ Isamaadutai maicaga vaavotudadagi ducami iñsaana aapa maicaga vaavotudadagi. Isaa oodami soimaasi duiñtuldagi amo vaavotudadami ana siaa araiña dai baamucuiña ana adiaavora vui. ³⁰ Ana caagai naana maasi istumaasi aagaitai isducatai soimaa taatamaiña vai poduucai gamaatana iñsaana salicada tagito isdiuusi giñsoicadagi. ³¹ Cal maata Diuusi sai istumaasi aagai ana arvaavoi. Diuusi aroogada gartaanadamiga Suusi Cristo dai aliassi gaagai isvaascatai calga ñioocadagi agai vaataratomastuigaco. ³² Damasco aamo amapacara adavariara siaaco taana ai arai Aretas. Dai amo imidagai Damascara daacatadai ana. Damasco sicoli cuupi gaagar bibiidaviquicada. Taida asonar caacami daarai nuucadacamio vaas cuucuparagiara sai giñsobicacana siuu duu vuusia ana sai giñbaji aagaitadai. ³³ Damos giñaaduñi amo asarara giñdai dai bidaviqui an salli giñtavañi. Dai poduucai calgacara vuusai ana.

12

¹ Ana polidi sai maitarcagai isgducada giñaliada ana gomaasicada ismaacada ivueeyi ana baiyoma aagamu ana istumaasi giñtagi gartaanadamiga Suusi Cristo dai istumaasi agai giñmaatuli. ²⁻³ Camui uumigi vaa apadi isvaavoi ana Suusi Cristo. Casiapadi baivastaama dan maacova uumigi isgartaanadamiga Suusi Cristo giñvaidacai tavaagiamu siaaco daja agai. Damos maimaata ana isbai lagi ii giñbadaga ismoduucai giñtuucuga aapa. Lagi Diuusi maata isducatai apadi. ⁴ Damos calga maata ana isii tavaagiamu dai maaca cal ana istumaasi giñaagidi Diuusi. Dai Diuusi maitiñmaa oigaragai isaagida ana tomali amaadutai istumaasi cal. ⁵ Calga istutuidi ana isgducada giñaliadagi ana imacai tavaagiamu, damos baiyoma alia tagito ana isdiuusi giñsoicadagi vaas tasai. ⁶ Calga istutuidi ana isganaagidagi naana maasi istumaasi ismaacada ivuaadana ana. Ana ganaagidamudai mosacaasi istumaasi arvaavoi dai gomaasi maitarvuiirudagaicamudai. Damos vaascara maiaagaiña. Damos casi giñmaat aapima naiditai isducatai ivuaadana ana dai isducatai oidacana dai mosacaasi poduucai ipalidi ana isgiñmaatacagi aapima cascada maiaagaiña naana maasi istumaasi ismaacada ivuaadana ana.

⁷ Naana maasi istumaasi gagarducami ta ana tavaagiana. Damos Diuusi maitipali isgducada giñaliada ana tagacai gomaasi cascada Diuusi dagito adiaavora sai soimaasi giñtaatatuldana cocodagaicada. Salicada coco giñtuucuga ducami isgiñsasimudai amo uusi muucacami. ⁸ Vaicojo dai ana giñtaanadamiga sai maigovai imitudana cocodagai ⁹ damos agai poviñtadai: “Aapi mosviaa ismaatiagi iñsaana gaogidai. Damos maitan aduaaidagi vai poduucai gamaatana sai aapi lagi maiviaa

guvucadagai isivuaadagi giñaa duiñdaga. AanΛ agai daidΛ gΛmaacai guvucadagai”, iñtΛtdai Cristo. BaigiñΛlidi aanΛ maiviaacatai guvucadagai vai poduucai gΛmaatΛna isSuusi Cristo giñmaacai guvucadagai ansaidΛ ivuaadana aa duiñdadΛ. ¹⁰ BaigiñΛlidi aanΛ maiviaacatai guvucadagai poduucai vaamioma cΛΛga maatΛ aanΛ isCristo agai dai giñmaacai guvucadagai. Dai baigiñΛlidi aanΛ maiviaacatai guvucadagai isivuaadagi Cristo aa duiñdadΛ, agai giñmaacai guvucadagai isivuaadagi aa duiñdadΛ cascΛdΛ, daidΛ oodami giññiooquidiña vaavoitudaitai aanΛ Suusi Cristo, dai aliΛ soimaa taatamai aanΛ biuugigai, dai soi duucai giñnΛlidi oodami, dai aliΛ soimaa taatamai naana maasi istumaasi.

¹¹ AanΛ Λpan duucai ñioocai Λmoco ismaacΛdΛ maicΛΛgadu tΛgitoidadΛ aliΛsi giñaagaitai aanΛ Λagi dΛmos aapimΛ argΛnduñi ispoduucai ñioocai aanΛ, aapimΛ maicΛΛga ñioocai aanΛ imvΛΛtarΛ cascΛdΛ. AmamaatΛtuldiadami yaatavogami pocaiti saidΛ arojootosadΛ Suusi Cristo dai sai vaamioma namΛga agai istomasioorΛ. DΛmos tomasi aanΛ ΛpΛ maiñamΛga vΛΛscarΛ Λpan Λsi namΛga aanΛ agai. ¹² AanΛ maioojodacai gΛnaagidiña Diuusi ñiooquidΛ dai Diuusi giñmaa guvucadagai ansaidΛ iduuna aapimΛ gΛnsaagida naana maasi gΛgΛrducami dai gomaasicΛdΛ cΛΛga gΛmaatΛ iñsaanΛ sΛΛlicΛdΛ aroootosadΛ Suusi Cristo. ¹³ AanΛ cΛΛgacΛrΛ gΛnnΛlidi aapimΛ Λpan duucai tomastuma vaavoitudadami ismaacΛdΛ vaavoitudai Suusi Cristo. MosΛca soiñi maitantaí aanΛ poduucai isduucai taanΛi aanΛ aa. DΛmos soior maata isbai poΛlidi aapimΛ sai gΛaagai isgΛnaagida aanΛ masai giñoigaldana gocascΛdΛ.

¹⁴ Sivi cabai giñduu aanΛ Λpamu dai gΛndivida iñagai sivicΛdΛ casi Λrvaicojoca agai. Dai Λpamu maitantañimu aanΛ soiñi. AanΛ maitagito gΛnvustuidaga, mosai ipΛlidi aanΛ isgiñoigΛada aapimΛ. AanΛ gΛnooga giñducami cascΛdΛ maitantaanΛi aanΛ soiñi. ¹⁵ Baiyoma baigiñΛliaracΛdΛ siaa doadamu aanΛ istumaasi viaa. AanΛ bai giñduu isapiagΛnsoicΛdagi vai vaamioma cΛΛga oidacana aapimΛ. AanΛ gΛnsoicΛdamu asta siΛΛscadΛ ugitiagi giñguvucadaga, tomasi aanΛ aliΛsi gΛnoigΛdai poΛlidi aanΛ masiaapimΛ maitiñoigΛdai.

¹⁶ DΛmos Λmoco aapimΛ gΛnsaagidaiñdarΛ tomasi cΛΛ maatΛ agai ismaitantaí aanΛ soiñi gΛnΛΛmadu daacatai, vΛΛscarΛ pocaiti ansai aa vuuyi aanΛ tumiñsi ismaacΛdΛ Λmpagi aapimΛ gΛraaduñi soituutuigami vΛΛtarΛ. ¹⁷ Dai pocaiti ΛpΛ ansai aanΛ ootoi Tito sai gΛnvupuiirumadana. ¹⁸ Vaavuava isotoi aanΛ Tito ΛΛmadu Λmai gΛraduñi. DΛmos agai maitΛnvupuiirumagi iimΛcai. CΛΛ maatΛ aapimΛ iñsaanΛ ΛΛmadu Tito Λpan duucai oidacana aapimΛ gΛnsaagida.

¹⁹ AanΛ maisiu mosΛcaasi aapimΛ gΛnaagidi gomaasi Diuusi giñcΛΛ ΛpΛ. AanΛ gΛnaagidi istumaasi Cristo ipΛlidi. Dai aanΛ ipΛlidi masiaapimΛ vaamioma cΛΛga vaavoitudagi Diuusi ñiooquidΛ. SΛΛlicΛdΛ gΛnoigΛdai aanΛ cascΛdΛ. ²⁰ MaimaatΛ aanΛ isducatai daraajamu aapimΛ siΛΛscadΛ mΛΛ divi aanΛ. AanΛ maitipΛlidi isΛncocoda aapimΛ, dai maitipΛlidi iscoimudadΛ tuutiaca, dai maitavΛr baacoica, dai tΛtΛgitodavurai istumaasi viΛΛgacagi aa, maitavΛr yaatagΛda aa, maitavΛr gΛnñiooquiada aipacoga, maitavΛr gΛgΛrducΛdΛ gΛnΛliada, dai maitavΛr gΛnvupui ñioocada. Nai poduucai maiviaaca aanΛ isgΛnbagaidagi. MaitipΛlidi aanΛ issoigΛnΛliatudagi. ²¹ MaitipΛlidi aanΛ issiaa Λragi Diuusi vui aapimΛcΛdΛ tomali maitipΛlidi aanΛ issusuaquiagi soimaasi ivuaadatai ΛΛmadutai aapimΛ ΛΛqui abiaadarΛ. Agai quiaa googosi gΛnducami.

13

¹ Cagoocoaja gΛndiviji aanΛ sivicΛdΛ casi Λrvaicojoca agai. IsΛmaadutai gΛpiΛr vuaaja Λliada gΛaduñi sai soimaasi idui gΛaagai isoidacagi gooca isΛpΛ vaica nΛijadami. ² AidΛsi gΛnΛΛmadu daacatadai aanΛ gΛnaagidi vΛΛscatai aapimΛ Λmo ñiooqui dai tomasi

mΛΛcasi daja aanΛ Λpamu gΛnaagidamu aanΛ Λgai vaa ñiooqui. Sivi gia soimaasi gΛntaatatuldamu aanΛ isquiaa soimaasi ivuaada aapimΛ poduucai isduucai gΛnaagidi aanΛ. ³ Poduucai maatΛmu aapimΛ isSuusi Cristo guvucadadΛcadΛ ñioocai aanΛ. CΛΛ maataΛ aapimΛ sai istumaasi aagai Suusi Cristo sΛΛlicadΛ ivueeyi Λgai. ⁴ Vaavuava sai aidΛsi sisapicatadai Suusi Cristo curusiaba maiviaaca maascataidai guvucadagai dΛmos Λpan duaaca Λgai dai tΛvaagiΛrΛ daja Diuusi guvucadadΛcadΛ. AatΛmΛ gia maiviaa guvucadagai dΛmos Diuusi Λgai daidΛ gΛrmaacai guvucadagai tasai gΛnaagidiña masai soimaasi ivueeyi.

⁵ CΛΛgavar tΛtΛgitoda aapimΛ istumaasi ivueeyi masabai cΛΛga vaavoitudai. CΛΛ maataΛ aapimΛ isSuusi Cristo ΛΛmadu daja ismaacadΛ cΛΛga vaavoitudai. ⁶ IpΛlidi aanΛ istΛtΛgitoda aapimΛ issΛΛlicadΛ vaavoitudai aanΛ Suusi Cristo. AanΛ gia maitΛnyaatagidi. ⁷ DaanΛi aanΛ Diuusi masai maisoimaasi ivuaadana aapimΛ, masai baiyoma cΛΛgacΛrΛ oidacana. AanΛ sΛΛlicadΛ ipΛlidi ispoduucai oidaca aapimΛ dΛmos maisiu cascadΛ ipΛlidi aanΛ isΛoodami siaa giñduutuadagi. ⁸ Mosai ipΛlidi aanΛ isoodami vaavoitudadagi Diuusi ñiooquidΛ aatΛmΛ tomali Λmo imidagai maivuidΛrΛ vΛΛtΛcana Diuusi ñiooquidΛ. ⁹ CascadΛ baigiñΛlidiña aanΛ siΛΛscadΛ cΛΛga ΛΛgiadagi aapimΛ Diuusi ñiooquidΛ vai poduucai maiviaaca aatΛmΛ isgΛnbagadagi tomasi aa poΛliadagi ismaiviaa aanΛ guvucadagai. Dai daanΛi aanΛ Diuusi masai vaamioma cΛΛga ΛΛgidiña dai vaamioma cΛΛga vaavoitudaiña Diuusi. ¹⁰ AanΛ gΛnoojidi idi oojoi maiquiaa gΛndividacai vai poduucai siΛΛscadΛ mΛΛca divia aanΛ maiviaaca isgΛnbagaidagi tomasi viaa aanΛ sΛΛlicami. GΛrtΛaanΛdamiga Λgai daidΛ giñmaa idi sΛΛlicami ansai gΛnsoicΛiña isvaamioma cΛΛga vaavoituda dai vaamioma cΛΛga ΛΛgiadagi aapimΛ Diuusi. Diuusi maitipΛlidi issobicadΛ aanΛ gΛnvaavoidaraga.

¹¹ Otoma gΛrtΛΛgadamu aatΛmΛ giñaaduñi. Ivuaadavurai mosΛcaasi istumaasi ΛrcΛΛgaducami, dai baigavar ΛnΛliada, dai Λmo tΛgitoidagai avΛr viaaca aapimΛ, dai casiavar maitΛncocoda. DaidΛ gΛrDiuusiga ismaacadΛ gΛriibΛstudan tadatudai dai gΛroigΛdai gΛnΛΛmadu daacamu. ¹² CΛΛgavar gΛnmiaadΛgiada aipacoga. ¹³ VΛΛsi gΛraaduñi vaavoitudadami tami oidacami DiuuscadΛ gΛmviaatuldi.

¹⁴ AanΛ ipΛlidi isSuusi Cristo cΛΛgacΛrΛ gΛnΛijadagi, dai sai Diuusi apiagΛnoigΛdaiña, dai sai Diuusi IbΛadΛ gΛnΛΛmadu daacana.

MosΛcaasi.

Idi oojai ooji Paavora ʌvaavoitudadami Galaasiʌʌ ʌoidacami

¹ Aan ʌʌPaavora Suusi Cristo ootosad. ʌgai giñootoi sai gaaagidiña aan ʌʌDiuusi ñiooquid. Suusi Cristo ʌʌmadu Diuusi gʌrooga giñootoi maisiu oodami. Diuusi ʌgai dai duaacali Suusi Cristo coidad ʌʌsaagidiaiñdʌʌʌ. ² Aan ʌʌanoojidi idi oojai dai aan ʌʌmadu vʌʌsi govaavoitudadami ismaacʌʌ giñama daraaja gʌmviaatuldi aapim ʌvaavoitudadami Galaasiʌʌ ʌoidacami. ³ Aan ʌʌipʌlidi isDiuusi gʌrooga ʌʌmadu Suusi Cristo gʌʌʌaanʌdamiga cʌʌgacʌʌʌ gʌʌʌʌijadagi dai gʌʌʌniibʌstudacan tadacagi. ⁴ Suusi Cristo ʌʌgi gʌdagitu mʌsmuaagi dai poduucai gʌroigʌldi gʌʌʌsoimaascamiga dai cʌʌgacʌʌʌ gʌʌʌvuvaitu sai camaiʌʌgidiña ʌʌDiaavora dai camaisoimaasi ivuaadana poduucai isduucai ivueeyi oodami sivi tanai oidigi daama. Vʌʌsi gomaasi ʌʌpʌdui poduucai isduucai Diuusi ipʌli. ⁵ Aan ʌʌipʌlidi isvʌʌsi oodami cʌʌga ñioocada Diuusi vui tomastuigaco.

⁶ Maitʌʌʌgai aan ʌʌisducatai giñʌʌgituagi mosʌʌ otoma gajiaadʌʌʌ viaacai aapim ʌʌDiuusi. Diuusi sʌʌlicʌʌ soigʌʌlidi aapimʌcʌʌ cascʌʌ ootoi Cristo sai muucuna curusiaba sai poduucai cʌʌgacʌʌʌ vuvacʌna oodami. Diuusi ñiooquidʌʌʌ pocaiti sai sioorʌ vaavoitudagi Suusi Cristo ʌgai imia agai tʌvaagiamu dai ami oidaca agai tomas-tuigaco Diuusi ʌʌmadu. Dʌmos aapim ʌcavaavoitudai ʌma maasi. ⁷ Dʌmos maitiipu ʌmai vaavoidaragai ismaacʌʌcʌʌʌ istutuidi oodami iscʌʌgacʌʌʌ vuvaquiaagi mosʌca Cristo mamaatʌtularagad. Dʌmos vʌʌscʌʌʌ ʌʌmadutai ipʌlidi isgʌʌmaatʌtuldiagi ʌma maasi dai maisiu mosʌcaasi Suusi Cristo mamaatʌtuldiaragad. ⁸ Dʌmos ʌgai ismaacʌʌʌ gʌʌmamaatʌtuldiadagi ʌma maasi ismaacʌʌʌ maiʌʌʌ maasi istumaasi gʌʌmaatʌtuli aatʌmʌ gʌʌagai isDiuusi soimaasi taatatuldagi ʌgai tomasi ʌraan ʌʌisʌmo Diuusi tʌʌaʌñicarudʌ ismaacʌʌʌ diviagi tʌvaagiaiñdʌʌʌ ʌʌʌʌ. ⁹ Dai ʌʌpamu gʌʌnaagidi aan ʌʌsai ismaacʌʌʌ gʌʌmamaatʌtuldiadagi ʌma maasi ismaacʌʌʌ maiʌʌʌ maasi istumaasi gʌʌmaatʌtuli aatʌmʌ ʌgai gʌʌagai isDiuusi soimaasi taatatuldagi ʌgai.

¹⁰ Aan ʌʌagai gomaasi dʌmos maitipʌlidi aan ʌʌsiodami pocaitiadagi sai cʌʌga ivueeyi aan ʌʌbaiyoma ipʌlidi aan ʌʌisDiuusi aagagi iscʌʌga ivueeyi aan. Iñsaan ʌʌivuaadamudai istumaasi oodami ipʌlidi dai maisiu istumaasi Diuusi ipʌlidi aidʌ gia maitʌʌʌSuusi Cristo piooñigadʌcamudai aan.

¹¹⁻¹² Dʌmos maatʌcavurai aapim ʌʌgiñaaduñi sai istumaasi gamamaatʌtuldi aan ʌʌSuusi Cristo giñmaatʌtuli maisiu oodami.

¹³ Aapim ʌcamaatʌ isducatai ivuaadana aan ʌʌʌquioma aidʌsi ʌʌgidiña aan ʌʌʌjudidíu vaavoidaragad. Camaatʌ aapim ʌʌisaliʌ soimaasi taatamituldiña aan ʌʌʌgai ismaacʌʌʌ vaavoitudaiña Suusi Cristo. Aan ʌʌvʌʌsi coodai iñʌlidadai. ¹⁴ Aan ʌʌvaamioma cʌʌga ʌʌgidiña ʌʌjudidíu vaavoidaragad ʌʌsaa giñaaduñi ismaacʌʌʌ ʌʌrgiñʌpanacami dai aan ʌʌvaamioma cʌʌga ʌʌgidiña giñaaduñicarʌ viituldiaragad. ¹⁵ Dʌmos Diuusi ʌcovai giñvuusaitu aidʌsi abiaadʌʌʌ maiquiaa vuusai aan. ʌgai sʌʌlicʌʌ giñoigʌdai cascʌʌ. ¹⁶ Dai aan ʌʌmaí Suusi aidʌsi Diuusi ipʌli. Cascʌʌ istutuidi aan ʌʌisaagiadagi Diuusi ñiooquid ʌʌgai ismaacʌʌʌ maitʌʌʌjudidíu sai ʌʌgai ʌʌʌʌ maatʌna isducatai cʌʌgacʌʌʌ vuvaquiaagi. Aidʌsi tʌʌ aan ʌʌSuusi Cristo aidʌ otoma maiaagidi aan ʌʌtomali ʌmaadutai, ¹⁷ tomali maiotoma ii aan ʌʌJerusaleenamu dai nʌidamu ʌʌgai ismaacʌʌʌ ʌʌʌSuusi Cristo ojootosad ʌʌʌga isaan. Baiyoma otoma ii aan ʌʌAraaviamu. Dai gooquiʌʌʌ ʌʌpamu divia aan ʌʌDamaascʌʌʌ.

¹⁸ Dai asta vaica uumigicada ii aan Jerusaleenamu. Aid maí aan Piiduru dai lamadu daja aan goocaldi. ¹⁹ Dai taa aan Jacovo lapa Suusi suculida dai lga Suusi ojootosada gia maitaa aan. ²⁰ Maata Diuusi sai istumaasi ganoojidi aan lrvavo.

²¹ Dai gooquiala ii aan Siiriamu dai Siliisiamu. ²² Garaaduni vaavoitudadami ismaacada Judeeala oidacata dai maitiñmaatacatada. ²³ Moscajiomacana lga sai aan laquioma soimaasi taatamituldiña lvaavoitudadami dai caldaiña Suusi Cristo gooquiala casi gaaagidi isSuusi Cristo lrcalagacala vuviadami. ²⁴ Dai calga ñioocaiña Diuusi vaaatara cajiomacatai gomaasi.

2

¹ Dai cadaivunucai baivastan dan maacova uumigi lparamu ii aan Jerusaleenamu lamadu Bernabé. Dai vaidacai aan Tito. ² Diuusi giñaagidi sai gaamu iimana cascada ii aan. Dai Jerusaleenala gnanmpagi vaaasi lvaavoitudadami taanadamigada antai aan aagidi istumaasi mamaatatluldi aan ismaacada maitarjudidíu aagaitai Suusi Cristo calagacala garvuviaadamiga, dai tacaai aan sabai calgadú giñmamaatatluldaraga. ³ Vai lga pocaiti sai calgadú cascada maitajai lga isa Tito iquitalagi gatuucuga tomaasi lga maitarjudíucata dai. ⁴ Ami vaapa lamoco yaatavogami. Lga pocaiti saida lrvavoitudadami damos maitarvaavoi. Lga vaapa dai nada lga sabai larvaavoi isaatama ismaacada cavaavoi Suusi Cristo camailagidi Moseesacaru sallicamigada. Dai lga ipaliditadai isvascatai lgiada aatama Moseesacaru sallicamigada. Lga gia ipaliditadai isTito iquitiagi gatuucuga. ⁵ Damos aatama mailagi, ipaliditai isaapima apiavaavoitudadagi isSuusi Cristo lrcalagacala vuviadami dai maisiu tatagitodagi isitutuidi iscalagacala vuvaquiagi Moseesacaru sallicamigadacada.

⁶ Damos lvaavoitudadami taanadamigada maitiñaagidi ansai ama maasi gamamaatatluldiña aan. Aan maivuaama iñlidi taanadamicatai lga. Diuusi lamadugan duucaí nidi vascatai cascada. ⁷ Lga maitiñaagidi isducatai gamamaatatluldiada aan. Lga maata taa isDiuusi giñmaa lga duiñdagai ansai mamaatatluldiana aan ismaacada maitarjudidíu isSuusi Cristo lrcalagacala vuviadami poduucal isduucal maa lga Piiduru lga duiñdagai dai aagidiña lga ljudidíu isSuusi Cristo lrcalagacala vuviadami. ⁸ Diuusi maa sallicami Piiduru saida lrootosadacana Suusi Cristo dai aagidiña ljudidíu sai Suusi Cristo lrcalagacala vuviadami, dai Diuusi giñmaa aan lpa sallicami ansaidal lrootosadacana Suusi Cristo dai aagidiña ismaacada maitarjudidíu sai Suusi Cristo lrcalagacala vuviadami.

⁹ Cascada Jacovo lamadu Piiduru lamadu Vuaana, ismaacada lrvavoitudadami baitaguucacamigadacana, maata lalagacal isDiuusi sallicada calagacala garnidi aatama, aan lamadu Bernabé, lga alia baiganali aatamacada. Dai garaagidi tasai api-aaagidiña aatama Diuusi ñiooquidal ismaacada maitarjudidíu sai lga apiaaagida lga Diuusi ñiooquidal ljudidíu. ¹⁰ Dai garaagidi lga lpa tasai vascala soicaiña aatama lsoitutuigami, tomaasi aan vascala ivuaadana gomaasi.

¹¹⁻¹² Aidasi ii Piiduru Antioquiamu siaaco daraajatadai aatama, lga tucamidala gacuaadana lga lamadu ismaacada maitarjudidíu. Damos aidasi ami dada lamaco Jacovo aadunla, Piiduru camaitauu ismaacada maitarjudidíu lamadu. Lga maitipaliditadai isñiooquiadagi ljudidíu vaavoitudadami ismaacada apialagiditadai Moseesacaru sallicamigada. Cascada aan bagaimi povuaadatai lga. ¹³ Amaasi lvaavoitudadami judidíu uraava Piiduru tomasi lga aagaitadai amo istumaasi dai ama maasi idui. Dai asta Bernabé uraava lga tomasi Bernabé pocaititadai sai glaagaitadai isdagituagi Moseesacaru sallicamigada, gooquiala vascala lparamu lgiada aliditadai. ¹⁴ Damos aidasi taa aan ismaicalga ivuaadatadai lga isducatai aagai Diuusi

ñiooquidara, amaasi aan potatadai Piiduru vasssi vaavoitudadami vuitapi: “Maicalla ga ivueeyi aapi. Tomasi aapi arjudiu vasssara llaquioma gajiaadara viaa aapi Moseesacaru sallcamigada. ¿Dai ducatai sivi ipalidi aapi isagai ismaacada maitarjudidiu llaagiadagi Moseesacaru sallcamigada”? antatadai aan.

15 Aatama arjudidiu, gardada dai garaaduñicaru arjudidiu cascada. 16 Damos vasssara cca maata aatama sai Diuusi cllagacara naidi oodami ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai vaavoitudatai Suusi Cristo maisiu mosallgigitai Moseesacaru sallcamigada. Aatama cllagacara vuvauquia aralidi cascada vaavoitu Suusi Cristo dai camaivaavoitudai Moseesacaru sallcamigada.

17 Aidasi aatama mamaataraitadai sai Suusi Cristo cllagacara naidi oodami ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai, amaasi mai aatama isaatama lpla arsoimaasi ivuaadami lpan duucal agai ismaacada maitarjudidiu. Damos maitistutuidi aatama ispotaiyagi sai Suusi Cristo soimaasi garduiñtuli. 18 Dai iñsaana lpamu gamamaatatuldiadagi sai glaagagai isllagiadagi Moseesacaru sallcamigada dai poduucal cllagacara vuvauqiagi aidla gia gamamaatatuldiadamudai aan istumaasi cagajiaadara viaa aan dai poduucal sallcada soimaasi ivuaadamudai aan. 19 Aana llgida iñaliditadai Moseesacaru sallcamigada damos maitistui aan cascada mai aan sai tomali amaadutai maitistutuidi iscclagacara vuusiagi Moseesacaru sallcamigadacada. Cascada gajiaadara viaa aan Moseesacaru sallcamigada dai vaavoitu Suusi Cristo dai poduucal cllagacara oidaga isducatai Diuusi ipalidi. 20 Aidasi Suusi Cristo muu curusiaba aidla abiaadara camainamaga Moseesacaru sallcamigada cascada aidasi vaavoitu aan Suusi Cristo aan gajiaadara viaa Moseesacaru sallcamigada. Dai sivi Suusi Cristo giñlamadu daja daidla aan ivueeyi istumaasi agai ipalidi maisiu istumaasi aan ipalidi. Suusi Cristo giñoigadai dai agai muu curusiaba ansai aan cllagacara vuusaiña. 21 Dai sallcada vaavoitudai aan ismosacaasi soora vaavoitudai Suusi Cristo cllagacara vuvacal dai Diuusi oigaldi soimaascamigada dai cllagacara naidiña. Damos soora pocaitiadagi sai glaagagai isllagiadagi Moseesacaru sallcamigada dai poduucal cllagacara vuvauqiagi agai gia gajiaadara vipieeyi vasssi istumaasi idui Suusi Cristo aidasi muu curusiaba. Aana gia maitipalidi ispoduucal ivuaadagi.

3

1 Ali vupuiiruga aapima giñaaduñi vaavoitudadami Galaasilara oidacami gandagitocai isganvupuiirumadagi aa oodami ganyaatagi ganmamaatatulditai ama maasi ñiooqui masai maiallgidiña Diuusi ñiooquida. Aana cllaga ganmaatatuli isSuusi Cristo muu curusiaba sai cllagacara vuvacana oodami. 2 Tatagitodavurai aapima sai Diuusi Ibada divia dai ganlamadu daaca agai vaavoitudacal aapima Suusi Cristo dai maisiu llgidadacal aapima Moseesacaru sallcamigada. 3 Sallcada vupuiiruga aapima. Cca maata aapima sai aidasi ganaaga aapima isoidacagi isducatai Diuusi ipalidi Diuusi Ibada gansoi. Cascada glaagagai ismaatca aapima sai maitistutuidi aapima isivuaadagi istumaasi Diuusi ipalidi llgigitai Moseesacaru sallcamigada. 4 Aapima aliasi soimaa taata vaavoitudacal Suusi Cristo cascada aan ipalidi isgomaasi gansoiñagi mai apiavaavoitudada aapima. 5 Diuusi ootoi galbadaga dai ganlamadu daacana dai Diuusi ivueeyi naana maasi galarducami aapima gansaagida vaavoitudacal aapima Suusi Cristo maisiu llgidadacal aapima Moseesacaru sallcamigada.

6 Cca maata aapima isducatai Avraañicaru vaavoitu Diuusi dai poduucal istui isimiagi tavaagiamu. 7 Poduucal cllaga gmaata sai soora vaavoitudai Diuusi agai arAvraañicaru cajiudadal ducami. 8 Diuusi camaatacatadai iscclagacara nlijada agaitadai mui oodami

ismaacada maitarjudidú ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai vaavoitudacai agai Suusi Cristo, cascada Diuusi potatadai Avraañicaru: “Aana baialliatudamu vlassi oodami oidigi daama oidacami aapi gacajiudagacada”, astatadai Diuusi. ⁹ Poduucacai Diuusi baialliatudai siora vaavoitudai Suusi Cristo poduucacai isduucacai Diuusi baialliatu Avraañicaru vaavoitudacai agai Diuusi.

¹⁰ Siora vaavoitudai isistutuidi iscagacaga vuvacai agai Moseesacaru sallycamigada, Diuusi gajiaadara viaa agai agai. Pocaiti Diuusi ñiooquidara: “Vascatai ismaacada maivascaga agiada vlassi Moseesacaru sallycamigada Diuusi sallycada gajiaadara viaa agai”. ¹¹ Pocaiti Diuusi ñiooquidara ara: “Mosacaasi siora vaavoitudagai Diuusi, Diuusi cagacaga naidina ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai dai agai vascaga oidacamu Diuusi amadu”. Poduucacai caga gamaata is-Diuusi cagacaga naidi oodami ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai vaavoitudaitai Suusi Cristo maisiu cagacaga vuvacai mosagiditai Moseesacaru sallycamigada. ¹² Siora vaavoitudai isistutuidi iscagacaga vuvacai agai Moseesacaru sallycamigada maipan duucacai tagitai agai ismaacada vaavoitudai isSuusi Cristo arcagacaga vuvacai.

¹³ Diuusi gajiaadara viaa Suusi Cristo curusiaba maisiu soimaasi ivuaadatai Suusi damos soimaasi ivuaadatai aatama. Poduucacai Suusi Cristo cagacaga garvuvaitu aatama ismaacada vaavoitudai agai dai Diuusi garoigali dai camaigajiaadara garviaa agai tomasi laquioma maiagidina aatama Diuusi sallycamigada. Suusi Cristo casoimaasi taata aatama garvatar cascada. Ajudidú coodaina ismaacada alia soimaasi ivuaadana dai saigiaraina sai maatana aa issoimaasi idui agai. Cascada pocaiti Diuusi ñiooquidara sai sallycada gajiaadara vipieeyi Diuusi agai ismaacada gasaigiatudai soimaasi ivuaadatai. ¹⁴ Dai poduucacai Diuusi cagacaga vuvacai agai agai ismaacada maitarjudidú vaavoitudaitai agai Suusi Cristo poduucacai isduucacai Diuusi cagacaga vuvacai Avraañicaru vaavoitudacai agai Diuusi. Dai Diuusi Ibadada amadu daacamu vlassi vaavoitudadami. Poduucacai isduucacai aagai Diuusi.

¹⁵ Gñaduñi, sallycada amo oodami iduñi agai amo oojai siaaco aagai siora vataraca agai vustidad sallycada muuqui agai dai daasagi gatataaraga tomali amaadutai maitistutuidi isama duucacai iduñi agai. ¹⁶ Poduucacai ara Diuusi vascaga ivueeyi vlassi istumaasi aagai saida iduñia agai. Laquioma Diuusi potatadai Avraañicaru: “Avraañi, aapi amadu amaadutai gacajiudadaindara baialliatuda agai mui oodami aipacoga oidacami”, astatadai Diuusi. Avraañicaru cajiudad ismaacada aagai Diuusi sai baialliatuda agai mui oodami araCristo. Dai maisiu mosacaasi agai baialliatuda agai mui oodami damos Avraañi ara baialliatuda agai mui oodami. ¹⁷ Cadaivunuca maaco sientu dan amo coobai dan baivastama uumigi aidasi abiaadara aagidi Diuusi gomaasi Avraañicaru Diuusi maa gasallycamiga Moseesacaru. Damos vascaga maigajiaadara viaa agai istumaasi aagidi Avraañicaru caaagidacai issallycada iduñia agai istumaasi aagidi. ¹⁸ Tomali amaadutai maitistutuidi iscagacaga vuvacai agai ivuaadatai istumaasi aagai Moseesacaru sallycamigada. Siora vaavoitudagai Diuusi agai dai cagacaga vuvacai poduucacai isduucacai vaavoitu Avraañicaru istumaasi aagidi Diuusi.

¹⁹ Moseesacaru sallycamigada vascaga soí oodami sai maatana isiarsoimaasi ivuaadami. Diuusi ootoi gatataañicaru dai maacana sallycamigada Moseesacaru taida Moseesacaru aagidi oodami. Dai Moseesacaru sallycamigada namacatadai asta aiduucami sidivia aCristo. aCristo araAvraañicaru cajiudadacatadai. ²⁰ Diuusi ootosi ajudidú gasallycamiga aacada damos Avraañicaru gia agi aagidi agai.

²¹ Damos maacacai Diuusi gasallycamiga ajudidú vascaga maigajiaadara viaa istumaasi aagidi aAvraañicaru. Moseesacaru sallycamigada maimaa guvucadagai

tomali amaadutai saida ivuaadana istumaasi aagai sállicamiara. Isasállicami gamaacadamudai guvucadagai istutiadamudai oodami iscallagacara vuvacadagi asállicamicada. ²² Damos asállicamicada callaga maata vlassi oodami isarsoimaasi ivuaadami dai istagito agai sioora callagacara vuvaidagi poduucai siasscada matiagi oodami sai Suusi Cristo callagacara vuvaidi sioora vaavoitudai aidã gia vaavoitudamu agai dai callagacara vuvaquimu.

²³⁻²⁴ Maiquiaa diviacai Suusi Cristo vlasscara maatacatadai oodami istumaasi glaagai isivuaadagi dai istumaasi maitaagai isivuaadagi Moseesacaru sállicamigadara. Dai Moseesacaru sállicamigada namacatadai asta aidã uucami sidivia Suusi Cristo. Diuusi ootoi Suusi Cristo sai callagacara garnãidiña agai ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai vaavoitudaitai aatama. ²⁵ Aidasi abiaadara divia Suusi Cristo casistutuidi oodami iscallagacara vuvacadagi vaavoitudatai agai, dai Moseesacaru sállicamigada cagajiaadara vii.

²⁶ Vlasscatai aapima arDiuusi maamarada vaavoitudaitai Suusi Cristo. ²⁷ Dai aapima ismaacada cavapacoñi vaavoitudacai Suusi Cristo agai cadivia dai ganlamadu daaca agai dai poduucai istutuidi aapima iscalla tutiacagi apan duucai Suusi Cristo callagacara oidacatadai tami oidi daama. ²⁸ Vlasscatai ismaacada vaavoitudai Suusi Cristo agai aadunã ganducami Suusi Cristo tomasi arjudiducagi ismaitarjudiducagi lara, isarpioñicagi ischo lara, tomasi arcacalli isooqui lara. ²⁹ Dai vlassi vaavoitudadami arAvraañicaru cajiudada ganducami cascada vlassi vaavoitudadami viaaca agai lara vlassi istumaasi aagidi Diuusi Avraañicaru sai maaquia agai cajiudada.

4

¹⁻² Siasscada muuquiagi amo oodami dai viida gavustuidaga gamara ali galli, aa oodami nuucadacana vustuidada asta siasscada gall agai. Oodami tomastuma pioñi duucai nãidiña tomasi argaviidacami agai. Aali galli viaaca isallgiadagi loodami ismaacada nuucada vustuidada agai. ³ Maiquiaa diviacai Suusi Cristo vlassi oodami viaacatadai gansállicamiga dai polãidiña agai sai agiditai gansállicamiga istutuidi iscallagacara vuvaquiyagi. ⁴ Aidasi caayyi istuigaco Diuusi ipãlidi sai diviana Suusi Cristo tami oidigi daama agai oodami duucai vuusai dai dãdã arjudiu cascada Suusi lara agidiña judidiu sállicamigada. ⁵ Aatama maicalla agidiña Moseesacaru sállicamigada cascada viaacatadai issoimaasi taatagi damos Suusi Cristo callagacara garvuvaitu vai poduucai aatama istutuidi isarmaamaradacagi Diuusi.

⁶ Dai cascada Diuusi ootoi gaibadaga sai garlamadu daacana cascada aatama garrooga aagaiña. ⁷ Dai sivi Diuusi camaigarpioñiga duucai garnãidi baiyoma gamaamara duucai garnãidi dai aatama lara garmaaquimu agai istumaasi maacai agai gamaamara.

⁸ Aaquioma aidasi maiquiaa maatacatadai aapima Diuusi siaa duutudaiña aapima naana maasi istumaasi didiuusi aliditai. ⁹⁻¹⁰ Damos sivi camaata aapima Diuusi dai Diuusi gamaamara duucai ganãidi. Damos aapima polãidi masaidã istutuidi iscallagacara vuvaquiyagi mosacaasi ivuaadatai naana maasi vagimi daidã maitaata vaaadatai vlassi saapatoco poduucai isduucai ganviida arjudidiu. Aanã maimaata istuisidã apamu vaavoituda lãidi aapima apan duucai aaquioma. ¹¹ Aanã polãidi sai giñaã duiñdaga maitãsoi.

¹² Giñaaduñi aanã gandaanã masai gajiaadara viaana arjudidiu sállicamigada poduucai isduucai idui aanã. Dai aanã apan duucai oidaga ismaacada maitarjudidiu. Aidasi ganlamadu daacatadai aanã aapima callagacara giñãidiña. ¹³ Call maata aapima iscoococatadai aanã aidasi tucamidara gandiviji aanã dai ganaagidi sai Suusi Cristo arcallagacara vuviaadami. ¹⁴ Tomasi uuvadacara maasi giñcoocodaga vlasscara aapima callagacara giñãidiña dai callaga giñmiaadagi aapima duucami iñsaanã aramo Diuusi taañicarudacamudai dai ducami iñsaanã arSuusi Cristocamudai. ¹⁵ ¿Tuimasi

camaibaigandalidi aanla giñvui? Tucamidara alia baigandalidi aapimla aanla giñvui dai asta ganvuupuji giñmaaquimudai lienla aapimla isbaigacamudai. ¹⁶ Damos sivi gansaayu duuca giñnaldi aapimla ganaagidacai aanla istumaasi arvaavoi.

¹⁷ Aa oodami yaatavogami gnmamaatatluldi naana maasi istumaasi. Agai cala tuu-tiacami ganvueeyi masai calagacara naidiña dai gajiaadara giñviaana aanla. ¹⁸ Aliasi arcagaisaipacoga ganoigada oodami dai maisiu ganvupuiirumadadagi aipacoga. Calaga tagito aanla issallicada giñoigadaña aapimla aidasi ganlamadu daacata dai aanla. Dai aanla ipalidi isquiaa giñoigada aapimla tomasi maitanlamadu daja. ¹⁹ Giñaaduñi sallicada soigiñliatudai aapimla dai apiasoigiñliadamu aanla asta silascada sallicada calaga vaavoitu aapimla Suusi Cristo dai calaga oidacagi poduucal isduucal oidacana Suusi Cristo tami oidigi daama. ²⁰ Aanla ipalidi isganlamadu daacagi sivi dai poduucal maatacagi aanla isducatai gaagai isganñiooquiada aanla. Dai aanla maitatagai istumaasi giñtatagituagi maicalaga gantatagitoitai aapimla.

²¹ Aapimla ismaacada ivuaada alidi istumaasi aagai Moseesacaru sallicamigadara poliditai sai poduucal istutuidi iscalgacara vuvaquiagi gaagai iscalaga maatacagi aapimla istumaasi gaagai sallicamira. ²² Moseesacaru oojai amo istumaasi agaitai Avraañicaru dai pocaiti sai Avraañicaru maamaracata dai gooca calalli. Amoco armarada Aaaracaru. Aaar arcusñirugadacata dai Avraañi. Dai agamai armarada Saracaru. Sara arAvraañi ooñigada. ²³ Diuusi aagidi Avraañi saida Sara marata agaitadai cascada marai agai tomasi casi roquimudadacata dai agai. Damos acusñirugada maitaroquimudadacata dai cascada marai. ²⁴⁻²⁵ Vlassi gomaasi ganaagidi aanla vai poduucal vaamioma calaga maata calcagi aapimla vlassi istumaasi Diuusi aagidi Moseesacaru agiidi Siñaiara aidasi maa agai gasallicamiga, dai maata calca aapimla larra vlassi istumaasi Diuusi aagidi Avraañicaru aidasi aagidi saida iduñi agaitadai mui naana maasi calagaducami agai vlatara. Ismaacada vaavoitudai saida istutuidi iscalgacara vuvaquiagi lagiditai Moseesacaru sallicamigada atataanadami soimaasi taatatluldi dai asta cooda soora maicalaga lagiadagi sallicami. Poduucal isduucal Avraañicaru istutuiditadai issoimaasi taatatludiagi Aaaracaru ismaicalaga lagiadagi. Ajudidíu aragai ismaacada vaavoitudai saida istutuidi iscalgacara vuvaquiagi lagiditai Moseesacaru sallicamigada. Agai arIsireliara oidacami dai Jerusaleenara oidaga ajudidíu tataanadamigada. ²⁶ Damos aatama vaavoitudai isSuusi Cristo arcagacara vuviadami dai cascada aatama armaamarada Diuusi. Dai Suusi Cristo argartaanadamiga. Dai agai oidaga tavaagira siaaco vlasscatai cagajiaadara vii Moseesacaru sallicamigada, dai malca iimimu aatama tasai oidacamu tomastuigaco Diuusi lamadu. ²⁷ Dai pocaiti Diuusi ñiooquidara sai Diuusi potatadai Sara aidasi Avraañicaru lamadu daacata dai gacusñiruga:

Baigi galliada aapi Sara tomasi maiquiaa marai aapi, tomasi maitistutuidi aapi ismaamatagi.

Iñacadañi baigallicaracada tomasi maiquiaa cooco duduaaiditai.

Vaamioma maamata agai aapi sila gacusñiruga.

Ascaiti Diuusi.

²⁸ Diuusi aagidi Avraañicaru lamadu Saracaru sai maarata agaitadai cascada mara agai dai Isaa tatali. Aatama vaavoitudai Suusi Cristo poduucal isduucal Avraañicaru vaavoitu Diuusi cascada aatama Avraañicaru cajiudadal garducami. ²⁹ Aaar marada Ismael talagiducata dai. Ismael soi duucal naidiña Isaa. Isaa agai dai vuusai Diuusi Ibadal guvucadadacada. Poduucal larra ajudidíu ismaacada vaavoitudai saida istutuidi iscalgacara vuvaquiagi lagiditai Moseesacaru sallicamigada soimaasi gartaatamituldi aatama ismaacada vaavoitudai saida istutuidi iscalgacara vuvaquiagi vaavoitudaitai Suusi Cristo. ³⁰ Damos Diuusi ñiooquidara pocaiti sai Sara potatadai Avraañi: “Ootosaño

gocusñiiru vai imana tabiaadara amadu gamara. Marada maitistutuidi istaanadagi gavasitudaga amadu giñmara”, astatadai Sara. ³¹ Giñaaduñi aatama maiviaa isaggiadagi Moseesacaru samicamigada baiyoma aatama mosvaavoitudai Suusi Cristo vai agai cagacara garvuvaidi, dai aatama arDiuusi maamarada.

5

¹ Suusi Cristo cagacara garvuvaitu tsai camaitivuaadana vasi istumaasi aagai Moseesacaru samicamigadara. Alias gaaagai isapiavaavoitudada aapima Suusi Cristo dai maisiu apamu agiadagi vasi Moseesacaru samicamigada. Ala sijaiga iscaga agiadagi Moseesacaru samicamigada.

² Cagavar gantagito caaca istumaasi ganoojidi aana. Aana arPaavora daida ganaagidi sai isaapima vaavoitudai sai iiquititai gantuucuga poduucai isduucai aagai Moseesacaru samicamigada istutuidi iscagacara vuvauquiagi aida gia Suusi Cristo maitansoicai. ³ Apamu ganaagidi aana sai soora iiquitiagi gantuucuga agai gia viaa isaggiadagi vasi istumaasi aagai Moseesacaru samicamigada. ⁴ Aapima ismaacada vaavoitudai sai Diuusi cagacara gannidi ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai mosagiditai Moseesacaru samicamigada cagajiaadara viaa aapima Suusi Cristo amadu Diuusi ismaacada ganoigadai. ⁵ Dai Diuusi Ibada garsoicai isapiavaavoitudada aatama Suusi Cristo. Agai muu curusiaba sai Diuusi ganoigaldiña garsoimaascamiga dai cagacara gannidiña duucami istomali amo imidagai maisoimaasi iduñimudai aatama. Cascada iimia ragai aatama tavaagiamu siaaco daja Suusi Cristo. ⁶ Dai camaviaa aatama isiquitiagi gantuucuga isduucai aagai Moseesacaru samicamigada agai camainamaga cascada. Baiyoma gaaagai tsavaavoitudada Suusi Cristo dai ganoigadagi aipacoga.

⁷ Aidasi maiquiaa gansaagida dada amamaatatuldiadami yaatavogami aapima caga vaavoitudaiña. ¿Tuimasi camiaagidi Suusi Cristo mamaatatuldiaragada? ⁸ Diuusi ipali isaapima vaavoitudagi Suusi Cristo damos aapima camaitivueeyi istumaasi Diuusi ipalidi. ⁹ Maatacavurai sai tomasi amaduga mamaatatuldiadami yaatavogami vascara istutuidi isvupuiirumada mui oodami. ¹⁰ Aana caga vaavoitudai sai Suusi Cristo gansoia agai mai aagiada aapima istumaasi gannamaatatuldi aana. Dai Diuusi soimaasi taatatuldiamu tomasioora soora gannvupuiirumadadagi.

¹¹ Giñaaduñi iñsaana quiaa aagiadamudai oodami sai iquitacaiña gantuucuga dai poduucai cagacara vuvauquiagi aida gia ajudidu maisoimaasi giñtaatamituldiadamudai tomali maibacocodamudai giñvui. Damos aana aagidi sai viaa agai isvaavoitudadagi isSuusi Cristo muu curusiaba dai poduucai cagacara vuvauquiagi cascada soimaasi giñtaatamituldi agai. ¹² Aana ipalidi sai iimana bodara ayaatavogami ismaacada gannvupuiirumadai.

¹³ Diuusi cagacara gannvuvaitu masai camaviaacana isaggiadagi vasi istumaasi aagai Moseesacaru samicamigadara. Damos maitaagai masivuaadagi mosacaasi istumaasi aapima agi ipaliadagi. Baiyoma gaaagai masigansoicadagi aipacoga ganoigadaitai. ¹⁴ Poduucai isduucai aagai Suusi Cristo. Agai pocaiti: “Oigadavurai aa oodami poduucai isduucai ganoigadai aapima agi”, ascaiti Suusi Cristo. Ismaacada samicada oigada aa oodami agai gia ivueeyi vasi istumaasi aagai Diuusi samicamigadara. ¹⁵ Damos isaapima ganniooquiada aipacoga dai gannadadagi poduucai camiacagacara gannajadan tada aapima aipacoga.

¹⁶ Damos aana anganaagidi masai ivuaadana vasi istumaasi Diuusi Ibada ipalidi dai maisiu mosacaasi istumaasi aapima agi ipaliadagi. ¹⁷ Oodami ivuaada lidi istumaasi maioojoidi Diuusi Ibada. Agi potuutuiga oodami cascada. Dai poduucai maitivueeyi

istumaasi maata sai gaaagai isivuaadagi. ¹⁸ Ismaacada ivueeyi istumaasi ipalidi Diuusi Ibada camaiviaa isaggiadagi aljudidú samicamigada.

¹⁹ Caga gamaata siascada oodami ivuaadagi istumaasi lagi agai ipalidi. Agai googosi ganducami. ²⁰ Dai siaa duutudai naana maasi istumaasi Diuusi duucal. Dai amoco cadaraga. Dai aipacoga gancocodaina dai gncadaina. Dai agacoitaraga. Dai oomaliga. Daid ivueeyi moscaasi istumaasi lagi agai ipalidi. Dai anvupui bacocoina. ²¹ Dai coimudada tuutuiga. Dai gncodaina aipacoga. Dai navacoitaraga. Dai aa naana maasi soimaascami. Aana casi gnaagidi dai pamu gnaagidi sai soora ivuaadagi gomaasi agai gia maiimi agai maca siaaco Diuusi gataana.

²² Damos siascada amo vaavoitudadami lagiadagi Diuusi Ibada aida gia Diuusi Ibada soical agai sai oigadaina aa oodami, dai soical sai baigalidina dai soical sai gibastacan tadacana, dai soical sai maivui ñiocaina Diuusi siascada soimaasi taatamadagi, dai soical sai ca tuigacana, dai soical sai soicalina aa oodami, dai soical sai ivuaadana istumaasi agada, ²³ dai soical sai maioomaliacana, dai soical sai maibaamucuiña tomali maigogoosi gducamicana. Vasi gomaasi maitarsoimaascami cascada maidaidi Moseesacaru samicamigada gomaasi. ²⁴ Dai agai ismaacada cavaavitudai Suusi Cristo cagajiaadara viaa vasi istumaasi lagi agai ipalidi isivuaadagi cascada camaigogoosi gducamica tomali maiomaliacana tomali maitivueeyi naana maasi istumaasi ismaacada lagi agai ipalidi isivuaadagi. ²⁵ Diuusi Ibada garmaa ibadagai utudui vaavoitudaitai Suusi Cristo, cascada aliasi gaaagai isivuaadagi aatama vasi istumaasi ipalidi Diuusi Ibada.

²⁶ Dai aatama maitaagai isgarducada garaliadagi poduucal anvupuidara vaatcana oodami. Dai maitaagai iscoimudada tuutiacagi.

6

¹ Isamo vaavoitudadami todian duucal soimaasi iduñiagi, aapima ismaacada caga lagiidi Diuusi Ibada gaaagai masaagidiagi sai daana Diuusi sai oigaldiana dai gaaagai masaagidiagi sai camaisoimaasi ivuaadana sai baiyoma caga lagiidina Diuusi Ibada. Damos maitaagai masbagadagi. Gaaagai mastatagitodagi isDiaavora istutuidi issoimaasi ganduñitldiagi aapima apra. ² Poduucalavar gansocada aapima aipacoga siascada soimaasi taatamada aapima dai poduucal ivuaadamu aapima istumaasi aagai Suusi Cristo mamaatatuldaragadara.

³ Ismaadutal gducada galiadagi agai gia lagi anvuiirumadai dai maitistutuidi issoicadagi aa. ⁴ Vascatai gaaagai istatagitodagi sabai caga ivueeyi istumaasi Diuusi ipalidi. Iscaga ivuaada agai poduucal baigalidina. Maitavar gantagitu najada isducatai ivueeyi aa cascada maipocaitiada aapima masai vaamioma caga ivueeyi isagai. ⁵ Vascatai viaa isajagi ivuaadagi istumaasi Diuusi ipalidi dai soora maitivuaada istumaasi Diuusi ipalidi lagi agai arduñida.

⁶ Soora armamaatardami agai viaa issoicadagi istucada istuutiadagi soora maatatuldiadagi.

⁷⁻⁸ Maitavar anvupuiirumadada aapima poliditai sai oodami istutuidi isyaatagiadagi Diuusi. Diuusi maata vasiaacatai cascada tomali maadutal maitistutuidi isyaatagiadagi. Soora ivuaadagi istumaasi lagi agai ipalidi dai maisiu istumaasi Diuusi ipalidi agai gia maitistutuidi iscagacara oidacagi dai maiimimu Diuusi amadu. Damos soora ivuaadagi istumaasi ipalidi Diuusi Ibada agai gia iimi agai tavaagiamu dai tomastuigaco oidacamu Diuusi amadu. ⁹ Cascada maitaagai isoojoadagi ivuaadatal istumaasi ipalidi Diuusi Ibada. Poduucal Diuusi amo imidagai garmaaquimu mui naana maasi istumaasi cadgaducami tavaagilara isapiaivuaadagi istumaasi ipalidi

Diuusi. ¹⁰ Cascada siascada istutiada aatama gaaagai tasoicadagi soora tigitu amo istumaasi sooma caga gaaagai tasoicadagi garaaduñi vaavoitudadami.

¹¹ Sivi aana lagi ganoojidi cascada gardu idi ojai. ¹² Amamaatutuldiadami yaatavogami lagi dai gaaagidi masai viaa isiiquitiagi gantuucuga dai poduucai cagacara vuvacuiagi. Lagi poduucai ivueeyi sai cagacara naidiña ajudidíu dai maisiu soimaasi taatamituldiña vaavoitudaitai lagi sai Suusi Cristo muu curusiaba sai cagacara vuvacuiña oodami. ¹³ Tomali lagi ismaacada iquitai gantuucuga maitivueeyi vasi istumaasi aagai Moseesacaru samicamigadara. Damos amamaatutuldiadami yaatavogami ipalidi isaapima iquitiagi gantuucuga vai poduucai garducada ganliada lagi ivuaadatai aapima istumaasi lagi gantaani. ¹⁴ Aana gducada giñlidi muucuai gartaanadamiga Suusi Cristo curusiaba sai cagacara vuvacuiña oodami maisiu ama maasicada. Dai cascada aana camaioojoidi isivuaadagi istumaasi ivueeyi lagi ismaacada soimaasi ivueeyi. ¹⁵ Ismaacada vaavoitudai Suusi Cristo maitarsoiñi isiquitiquicagi tuucugada ischo ara. Baiyoma arsoiñi isviaacagi amo ibadagai utudui. ¹⁶ Aana ipalidi sai Diuusi ibastudacan tadacana vasi ismaacada vaavoitudai Suusi Cristo dai camaiavaavoitudai Moseesacaru samicamigada. Dai aana ipalidi ara sai Diuusi soigalidiña agaicada.

¹⁷ Sivi baitqui camaitaagai masvui ñioocadagi istumaasi aana ganmamaatutuli. Aana gaaagidi sai Suusi Cristo arcagacara vuviadami cascada oodami soimaasi giñtaatamituldiña dai quiaa maasi siaaco saasarai lagi giñtuucuga.

¹⁸ Giñaaduñi, aana ipalidi sai gartaanadamiga Suusi Cristo cagacara ganñaidiña. Moscaasi.

Idi oojai ooji Paavora ʌvaavoitudadami Efeesiʌrʌ oidacami

¹ Aanʌ ʌrPaavora dai gʌnoojidi aanʌ aapimʌ Efeesiʌrʌ oidacami ismaacʌdʌ vaavoitudai Suusi Cristo. Aapimʌ ʌrDiuusi ʌcovai vuvaidadʌ. Aanʌ ʌrootosadʌ Suusi Cristo. Diuusi ipʌli cascʌdʌ. ² Aanʌ ipʌlidi isDiuusi gʌrooga ʌʌmadu Suusi Cristo gʌrtʌaanʌdamiga cʌʌgacʌrʌ gʌnnʌijadagi dai gʌniibʌstudacan tadacagi.

³ Diuusi ivueeyi naana maasi cʌcʌʌgaducami aatʌmʌ gʌrvʌʌtarʌ. Ootoi ʌgai Suusi Cristo sai ʌgai gʌrʌʌmadu daacana dai sai ʌgai gʌroigʌldiña gʌrsoimaascamiga dai cʌʌgacʌrʌ gʌrvuvaidiña dai gʌrmaacana gʌguvucadaga vai poduucai ʌgai bai gʌrvueeyi tʌsai iimana tʌvaagiamu. Vʌʌsi gomaasicʌdʌ aanʌ ipʌlidi isvʌʌsi vaavoitudadami aliʌsi baigʌnʌliadagi Diuusicʌdʌ dai cʌʌga ñioocadagi Diuusi vui. ʌgai ʌroogadʌ Suusi Cristo gʌrtʌaanʌdamiga. ⁴ Diuusi ʌcovai gʌrvuvaitu maiquiaa iduucai oidigi abi-aadʌrʌ. Daidʌ gʌrnʌidi ducami siCristo gʌrʌʌmadu daacagi. Suusi Cristo muuquia aagaitadai curusiaba tʌsai aatʌmʌ cʌʌgacʌrʌ vuvacana dai vuidʌrʌ guuquivana Diuusi maigʌpiʌr vʌʌtʌcatʌi gʌroigʌldacai Suusi Cristo gʌrsoimaascamiga. Dai poduucai casi ʌrducamicana istomali ʌmo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai. ⁵ Aliʌsi gʌroigʌdai Diuusi cascʌdʌ ʌʌqui abiaadʌrʌ ipʌli tʌsaidʌ ʌrmaamaradʌcana aatʌmʌ cʌʌgacʌrʌ gʌrvuvaidacai Suusi Cristo. Diuusi poduucai ipʌli cascʌdʌ. ⁶ Dai cascʌdʌ aliʌ siaa duutudai aatʌmʌ Diuusi dai cʌʌga ñioocai ʌgai vui. Cʌʌ maata aatʌmʌ isDiuusi sʌʌlicʌdʌ cʌʌ tuiga cʌʌgacʌrʌ gʌrnʌiditʌi ʌgai siʌʌscadʌ ʌma duucai gʌrtʌʌgitua aatʌmʌ dai camaisoimaasi ivuaadagi vaavoitudacai Diuusi maradʌ Suusi Cristo. Diuusi sʌʌlicʌdʌ oigʌdai ʌgai. ⁷ Dai Diuusi sʌʌlicʌdʌ cʌʌ tuiga cʌʌgacʌrʌ gʌrnʌiditʌi cascʌdʌ ootoi gʌmara sai ʌgai muucuna curusiaba sai poduucai cʌʌgacʌrʌ gʌrvuvaidiana dai gʌroigʌldana gʌrsoimaascamiga. ⁸ Diuusi sʌʌlicʌdʌ gʌroigʌdai cascʌdʌ gʌrsoicʌi iscʌʌga maata caʌcagi aatʌmʌ vʌʌsi ñiooquidʌ dai cʌʌga maatacagi isducatai gʌaagai isoidacagi. ⁹ Dai Diuusi gʌrmaatʌtuli istumaasi iduñia ʌlidi ʌgai istumaasi maimaatʌcatadai oodami ʌʌquioma. ¹⁰ Vʌʌsi povʌduuñimu isducatai ʌgai ipʌlidi. Cascʌdʌ ootoi Diuusi gʌmara oidi daama sai ʌgai ʌrCristocana daidʌ ʌrcʌʌgacʌrʌ vuviadamiana. Dai siʌʌscadʌ ʌpʌduñiagi vʌʌsi istumaasi Diuusi ipʌlidi siʌpʌduñiagi amaasi Cristo gataʌaanʌdamu tʌvaagiʌrʌ dai oidigi daama.

¹¹⁻¹² Aatʌmʌ vaavoitudai Suusi Cristo dai ʌʌquioma Diuusi ʌcovai gʌrvuvaitu daidʌ ʌroida ʌgai istumaasi oidi ʌgai ʌvaavoitudadami. Vʌʌsi gomaasi ʌpʌduñia ʌgai poduucai isduucai ipʌlidi Diuusi. Diuusi ivueeyi istumaasi ʌgai poʌlidi iscʌʌgadu. Poduucai idui Diuusi vaidʌ aatʌmʌ ʌjudidíu ismaacʌdʌ ʌpʌga vaavoitu Cristo cʌʌgacʌrʌ oidacana vai poduucai cʌʌga ñioocadagi oodami Diuusi vui. ¹³ Dai aapimʌ vʌʌsi ismaacʌdʌ maitʌrjudidíu caʌ ʌñiooqui ismaacʌdʌ ʌrvaavoi daidʌ ʌrcʌʌgaducami sai Diuusi cʌʌgacʌrʌ vuvaidi tomasioora siora vaavoitudagi Suusi Cristo. Dai aapimʌ vaavoitu Suusi Cristo. Dai Diuusi ootoi gʌibʌdaga sai gʌnʌʌmadu daacana poduucai isduucai aagai ʌgai. Dai poduucai cʌʌga gʌmaatʌ isaatʌmʌ ʌrmaamaradʌ Diuusi. ¹⁴ Poduucai cʌʌ maata aatʌmʌ ʌʌmadu aapimʌ isDiuusi gʌrmaaqʌi ʌgai vʌʌscatai vʌʌsi istumaasi ʌgai. Vai vʌʌsi gomaasicʌdʌ siaa duutuadagi dai cʌʌga ñioocadagi oodami Diuusi vui. ʌgai aliʌ cʌʌ tuiga cascʌdʌ.

¹⁵ Aanʌ cajioma sai cʌʌga vaavoitudai aapimʌ Suusi Cristo dai sʌʌlicʌdʌ oigʌdai aapimʌ aa vaavoitudadami. ¹⁶ Cascʌdʌ aliʌ baigiñʌlidi aanʌ Diuusi vui aapimʌcʌdʌ gʌntʌʌgitoitʌi siuu duucu daanʌdagi aanʌ Diuusi sai gʌnsoicʌiña. ¹⁷⁻¹⁸ Siaa duutuada

aanΛ Diuusi Suusi Cristo gartΛaanΛdamiga oogadΛ. Λgai Λgai dai aliΛsi glaagai isvΛasi oodami siaa duutuadagi. Dai daanΛi aanΛ Diuusi sai Λgai gΛnsoiñana iscΛΛga maatΛ caΛca aapimΛ Diuusi ñiooquidΛ daidΛ vaamioma maatΛcagi istumaasi Diuusi ipΛlidi ismaatΛca aapimΛ. Vai poduucacai maatΛcagi aapimΛ vΛasi istumaasi Diuusi maatΛtuldia Λlidi sioora vaavoitudai Suusi Cristo ismaacΛdΛ Diuusi Λcovai vuvaitu. Dai ismaatΛcagi aapimΛ ΛpΛ siaa cacΛΛgaducami istumaasi Diuusi maacai vaavoitudadami, ¹⁹ dai isDiuusi alia viaa guvucadagai dai isΛgai garsoicΛi aatΛmΛ vaavoitudadami gΛguvucadagacΛdΛ. Dai gΛguvucadagacΛdΛ ²⁰ Diuusi duaacali Cristo coidadΛ saagidiaiñdΛrΛ dai glabaana sΛΛlisa padΛrΛ dai tΛvaagiΛrΛ. ²¹ Dai maa guvucadagai sai vaamioma gataaanΛiña sitomas tuma sΛΛlicami viaacami vΛasi oidigi daama sivi dai tomastuigaco. ²² VΛascatai glaagai isΛΛgiadagi Cristo. Dai Diuusi maa sΛΛlicami saidΛ ΛrbaitΛcΛaacamigadΛcana vΛasi vaavoitudadami. ²³ DaidΛ vΛasi vaavoitudadami ΛΛmadu Cristo ΛrΛmo adunumΛ gΛnducami. Dai Cristo ΛΛmadu daacana vΛasi vaavoitudadami poduucacai istutuidi vaavoitudadami iscΛΛgacΛrΛ oidacagi.

2

¹ ΛΛquioma Diuusi maitΛnΛΛmadu daacatadai alia soimaasi ivuaadana aapimΛ cascΛdΛ. Damos sivi Diuusi casi gΛnmaa ibΛdagai utudui mΛsai cΛΛgacΛrΛ oidacana aapimΛ poduucacai isduucacai Λgai ipΛlidi. ² ΛΛquioma Λpan duucacai oidacatadai aapimΛ aa oodami, daidΛ ivuaadana istumaasi ΛDiaavora ipΛlidiña. ΛDiaavora Λgai dai gataaanΛi oidigi daama, dai soimaasi iduiñtuldi ismaacΛdΛ maiΛΛgiadagi Diuusi. ³ VΛascatai aatΛmΛ poduucacai oidacatadai ΛΛquioma ivuaadana istumaasi ipΛlidiña dai istumaasi oojoidiña aatΛmΛ dai istumaasi tΛtagitoiña aatΛmΛ. CascΛdΛ glaagaitadai isDiuusi soimaasi gartaatatuldiagi Λpan duucacai aa ismaacΛdΛ maivaavoitudai Suusi Cristo. ⁴ Damos Diuusi aliΛsi garoigΛdai dai soigΛΛli aatΛmΛcΛdΛ. ⁵ CascΛdΛ aidasi Diuusi maigΛrΛΛmadu daacatadai, quiaa soimaasi ivuaadana aatΛmΛ, amaasi Diuusi garmaa ibΛdaga utudui vaavoitudacai aatΛmΛ Suusi Cristo. Diuusi duaacali Cristo coidadΛ saagidiaiñdΛrΛ sai Λpamu oidacana dai Diuusi garmaa ibΛdaga utudui Suusi Cristo diviacai sai gΛrΛΛmadu daacana. Diuusi soigΛΛli aapimΛcΛdΛ cascΛdΛ cΛΛgacΛrΛ gΛmvuvaitu. ⁶ Diuusi duaacali Suusi dai glabaana dai sΛΛlisa padΛrΛ tΛvaagiΛrΛ. Dai ΛΛquioma Diuusi maigΛrΛΛmadu daacatadai damos sivi garmaa ibΛdagai utudui dai garmaa sΛΛlicami tasai abaana daraajana tΛvaagiΛrΛ siaascadΛ coiyagi Suusi Cristo gΛrΛΛmadu daaca cascΛdΛ. ⁷ Dai poduucacai Diuusi gatΛtagidi vΛascΛrΛ isalια cΛΛ tuiga Λgai garvui dai issΛΛlicadΛ cΛΛgacΛrΛ gΛrnΛidi vaavoitudacai aatΛmΛ Suusi Cristo. ⁸ Diuusi cΛΛgacΛrΛ vuvaidi oodami maisiu cΛΛga oidacatai Λgai. Baiyoma Diuusi cΛΛgacΛrΛ nΛidi oodami vaavoitudacai Λgai Suusi Cristo. Gomaasi maiΛΛgi ivueeyi oodami Diuusi Λgai daidΛ ivueeyi. ⁹ CascΛdΛ maitΛaagai isgΛgΛrducΛdΛ gΛnΛliadagi oodami. ¹⁰ Dai Diuusi Λgai daidΛ garmaa ibΛdagai utudui ismaacΛdΛ vaavoitudai Suusi Cristo sai cΛΛgacΛrΛ oidacana. Poduucacai isduucacai Diuusi ipΛli ΛΛquioma abiaadΛrΛ.

¹¹ AapimΛ maitΛrjudidíu, gΛndΛΛdΛ maitΛrjudidíu cascΛdΛ. Ajudidíu iquitΛcΛi gΛnmaamara cacΛΛli tuucugadΛ cascΛdΛ iquitΛquicadΛ gΛnaagaiña Λgai aipacoga. Dai aapimΛ ismaacΛdΛ maiiquitΛquicadΛ gΛnaagaiña Λgai. ¹² GantΛgitovurai aapimΛ isΛΛquioma maivaavoitudaiña Cristo dai aapimΛ maitΛraaduñicatadai Λjudidíu dai maimaatΛcatadai aapimΛ istumaasi aagidi Diuusi saidΛ iduñi agaitadai Λgai vΛΛtarΛ. AapimΛ maiñΛnΛracatadai isiimiagi Diuusi ΛΛmadu siaascadΛ coiyagi tomali Diuusi maitΛnΛΛmadu daacatadai. ¹³ ΛΛquioma maivaavoitudaiña aapimΛ Diuusi tomali midaanΛiña aapimΛ Λgai sai gΛnsoicΛiña damos sivi vaavoitudai aapimΛ Diuusi dai daanΛi sai gΛnsoicΛiña vai Λgai gΛnsoicΛi vaavoitudaitai aapimΛ Suusi Cristo. Λgai

muu curusiaba dai aasi aarada vai poduucai tomasioora istutuidi isarmaamaradacagi Diuusi. ¹⁴ Judidíu viaacata dai gansalicamiga sai aagi agai istutuidi isarmaamaradacagi Diuusi. Cascada judidíu dai ismaacada maitarjudidíu aiquioma argansasaayumacana dai aidasi divia Cristo bai dui sai camaitargansasaayumacana sai baiyoma aamo adunuma ducamicana. ¹⁵ Aidasi abiaadara muu Suusi Cristo curusiaba camaiñamaga salicamigada judidíu cascada casi istutuidi judidíu amadu ismaacada maitarjudidíu isganaadunuma ganducamicagi Suusi Cristo garlamadu daacatai. Poduucai Cristo bai dui sai camaitargansasaayumacana. ¹⁶ Aidasi abiaadara muu Suusi Cristo curusiaba tomasioorai istutuidi iscalgacara vuvaiquai vaavoitudacai agai. Poduucai Suusi Cristo bai dui judidíu amada ismaacada maitarjudidíu sai camai vuvai vavacana Diuusi dai sai camaitancocodaiña agai aipacoga.

¹⁷ Suusi Cristo divia dai aipacoga gaaagidi naana maasi calagaducami siansi aapima ismaacada maivaavoitudaiña Diuusi aasi judidíu ismaacada cavaavoitudaiña Diuusi masai camai vuvai vavacana Diuusi ¹⁸ vaavoitudacai Suusi Cristo. Diuusi Ibada garsoicai tasai vaavoitudana aatama Suusi Cristo dai poduucai casi istutuidi judidíu amadu maitarjudidíu isdaanadagi Diuusi sai soicaiña. ¹⁹ Poduucai aapima camaitarsibadara oidacami ganducami baiyoma aapima amadu vansi vaavoitudadami aamo adunuma ganducami. Vascatai arDiuusi maamarada cascada. ²⁰ Diuusi ñiooquituldiadamigada dai Cristo dai oojotosada Cristo aagai Diuusi ñiooquida poduucai mai aapima. Dai vascatai ismaacada gamamaatutuli Cristo ar baitacacacamicigada. ²¹⁻²² Dai vascatai ismaacada vaavoitudai Suusi Cristo aamo siangama ganducami. Poduucai idui Diuusi vai Diuusi Ibada diviagi dai garlamadu daacagi. Dai Diuusi covai garvuvaitu dai Diuusi Ibada garlamadu daja dai garsoicai isvaamioma calga oidacagi dai vaamioma maata calcagi Diuusi ñiooquida.

3

¹ Vansi gomaasicada aana Paavora gandaani masai calgacara oidacana. Aana gnaagidiña aapima ismaacada maitarjudidíu isSuusi Cristo ar calgacara vuvaiadami cascada maisapi aana. ² Aapima camaata lien isDiuusi giñaagidi sai gnaagidana aana sai Diuusi calgacara vuvai ismaacada maitarjudidíu. Gomaasi aamo salicami ismaacada Diuusi giñmaa. Diuusi calgacara gannai aapima cascada. ³ Aana ganoojidi chiqui ñiooquicada daida gnaagidi isducatai Diuusi giñaagidi amo istumaasi istumaasi aiquioma aagi Diuusi maatacatadai. ⁴ Siascada naida aapima idi ojai maatamu aapima iscamaata aana istumaasi aiquioma aagi Diuusi maatacatadai sai Cristo iduñia agai amo istumaasi. ⁵ Aiquioma Diuusi maiaagidi gomaasi tomali amaadutai damos sivi Diuusi Ibada aagidi oojotosada Suusi Cristo ismaacadara Diuusi ñiooquituldiadamigada ismaacada Diuusi covai vuvaitu. ⁶ Dai pocaiti sai ismaacada maitarjudidíu viaaca agai apan duucai judidíu istumaasi Diuusi maaqui agai vaavoitudadami vaavoitudacai agai Suusi Cristo. Judidíu dai ismaacada maitarjudidíu amo adunuma ganducami dai vansi istumaasi Diuusi aagidi judidíu sai iduñi agai vaavoitudacai agai Suusi Cristo sivi arismaacada maitarjudidíu vavara ara. ⁷ Diuusi giñmaa salicami ansaida gnaagidiña idi ñiooqui sai Suusi Cristo ar calgacara vuvaiadami. Aana maical tuigacana damos vascara Diuusi calgacara giñnadi daida giñmaa aguvucadaga sai gnaagidiña aana ñiooquida. ⁸ Aana polidi issioma maiñamaga aana isvansi vaavoitudadami damos Diuusi giñmaa salicami sai aagidiña aana ismaacada maitarjudidíu sai Suusi Cristo calgacara vuvai oodami daida ivueyi mui naana maasi vaavoitudadami vavara. Tomali amaadutai maitistutuidi ismaatiagi vansi istumaasi ivueyi Cristo vaavoitudadami vavara. ⁹ Dai Diuusi giñaagidi ansai aagidana aana vansi oodami istumaasi Diuusi iduñia lidi aiquioma abiaadara istumaasi tomali amaadutai maimaatacatadai.

Diuusi idui vΛΛsiaΛcatai. ¹⁰ Poduucai λpΛdui vai nΛijadagi Diuusi tΛtΛaañicarudΛ ismaacΛdΛ tΛaanΛi tΛvaagiΛrΛ istumaasi ivueeyi Diuusi vaavoitudadami vΛΛtarΛ sai poduucai maatΛna Diuusi tΛtΛaañicarudΛ siΛΛ saituduga Diuusi. ¹¹ VΛΛsi gomaasi λpΛdui poduucai isduucai λgai tΛtΛgitoiña tomastuigaco daidΛ idui λgai isducatai aagai ootosacai Suusi Cristo oidigi daama. ¹² Dai vaavoitudai aatΛmΛ Suusi Cristo cascΛdΛ viaa aatΛmΛ sΛΛlicami isdaanΛdagi Diuusi sai garsoicΛiña vaavoitudaitai isλgai garcaΛ. ¹³ CascΛdΛ gΛndaanΛi aanΛ masai maivuaam λnΛlidiña soimaa taatacatai aanΛ. AanΛ aagidi Diuusi ñiooquidΛ aapimΛ ismaacΛdΛ maitΛrjudidiu cascΛdΛ soimaa taataca aanΛ. Dai aapimΛ glaagai istΛtΛgitodagi siΛΛsi gΛnoigΛdai aanΛ cascΛdΛ aliΛ baigiñΛlidi soimaa taatacatai aanΛ aapimΛcΛdΛ.

¹⁴ CascΛdΛ siaa duutudai aanΛ oogadΛ Suusi Cristo gartΛaanΛdamiga. ¹⁵ Diuusi idui vΛΛscatai. Idui λgai oodami oidigi daama daidΛ idui λgai gatΛtΛaañicaru tΛvaagiΛrΛ. VΛΛsi λrΛmo oodami garducami aatΛmΛ cascΛdΛ gΛrooga aagaiña aatΛmΛ. ¹⁶ Diuusi sΛΛlicΛdΛ viaa guvucadagai. Dai daanΛi aanΛ Diuusi sai λgai gΛnmaacana guvucadagai gΛniibΛdagΛrΛ vai poduucai vaamioma cΛΛga tutiacana aapimΛ, Diuusi IbΛadΛ gΛnΛΛmadu daja cascΛdΛ. ¹⁷ Dai daanΛi aanΛ Diuusi sai Cristo gΛnΛΛmadu daacana vaavoitudaitai aapimΛ λgai vai poduucai vaamioma cΛΛga oigΛada aapimΛ aa oodami. ¹⁸⁻¹⁹ Dai daanΛi aanΛ Diuusi masai aapimΛ ΛΛmadu vΛΛsi vaavoitudadami maatΛna siΛΛsi gΛroigΛdai Suusi Cristo tomasi maitistutuidi aatΛmΛ ismaatiagi vΛΛsi siΛΛsi gΛroigΛdai λgai. Dai daanΛi aanΛ Diuusi sai λgai gΛnΛΛmadu daacana dai sai aapimΛ oidacana isducatai Diuusi ipΛlidi.

²⁰ SΛΛlicΛdΛ viaa guvucadagai Diuusi dai λgai gΛrΛΛmadu daja. DaidΛ garsoicΛi isivuaada aatΛmΛ istumaasi λgai ipΛlidi. Dai λgai cΛΛga istutuidi isivuaadagi vΛΛsi istumaasi aagiada aatΛmΛ dai istumaasi tΛtΛgitodagi aatΛmΛ dai asta vaamioma istutuidi λgai isivuaadagi. ²¹ AanΛ ipΛlidi sai vΛΛsi oodami cΛΛga maatΛ iscΛΛ tuiga Diuusi nΛiditai istumaasi ivueeyi λgai vaavoitudadami vΛΛtarΛ dai maatacatai istumaasi ivuaadana Suusi Cristo.

4

¹ CascΛdΛ gΛndaanΛi aanΛ aapimΛ masai cΛΛgacΛrΛ oidacana aapimΛ tomasi maisapi aanΛ vaavoitudaitai Suusi Cristo gartΛaanΛdamiga. Dai gΛndaanΛi aanΛ masai cΛΛgacΛrΛ oidacana isducatai glaagai isoidacagi Diuusi λco vuvaidadΛ. AapimΛ λrDiuusi λco vuvaidadΛ cascΛdΛ. ² Maitavar gΛgarducΛdΛ gΛnΛliada dai cΛΛgavar tuutiaca dai maitavar bacocoda dai mosnΛijada istumaasi gΛnvuidadagi aa dai gΛnoigΛadavurai aipacoga. ³ Amo tΛgitoidagai avΛr viaaca cΛΛgacΛrΛ gΛnnΛiditai aipacoga, Diuusi IbΛadΛ gΛnsoicΛi cascΛdΛ. ⁴ Dai vΛΛsi vaavoitudadami λrΛmo adunumΛ ducami dai vΛΛscatai viaa λgai vaa Diuusi IbΛadΛ. Dai Diuusi λco vuvaitu vΛΛsi vaavoitudadami dai maatΛ aatΛmΛ isΛmo imidagai iimia ragai Diuusi ΛΛmadu dai tomastuigaco ΛΛmadu daraaja ragai. ⁵ MosaliΛ Λmaduga gartΛaanΛdamiga, vΛΛscatai aatΛmΛ vaavoitudadami Λmadugan duucai vaavoitudai, dai mosΛmadugan duucai garvapaconai aatΛmΛ, ⁶ mosΛmaduga Diuusi gΛrooga dai λgai λrbaitΛcΛaacamigadΛ vΛΛscatai dai gΛrΛΛmadu daja dai gΛrnΛiditai ismaacΛdΛ maivaavoitudai istutuidi ismaatiagi isDiuusi aliΛ viaa guvucadagai.

⁷ Cristo gΛrmaacai guvucadagai vΛΛscatai ΛΛmadutai saidΛ ivuaadana Λmo istumaasi poduucai isduucai λgai ipΛlidi. ⁸ CascΛdΛ pocaiti Diuusi ñiooquidΛrΛ: TasadΛcai Cristo tΛvaagiamu gΛmaatΛ isvaamioma istui λgai isΛDiaavora. CascΛdΛ ΛDiaavora camaitistutuidi iscucupadagi vaavoitudadami iibΛadΛ. Dai gotorΛ Cristo maa guvucadagai vaavoitudadami. Pocaiti Diuusi ñiooquidΛrΛ.

9-10 Capocaititai Diuusi ñiooquidar isSuusi Cristo tsai tavaagiamu poduucai canga gamaata isapaga tvaai tvaagiaiñdar dai divia tami oidigi daama. Tsai Cristo siaaco vaamioma tucavaga tvaagiara, dai sivi tomasiacoga daja agai. 11 Dai Cristo maa guvucadagai vascatai amadutai vaavoitudadami saida ivuaadana amo istumaasi. Amoco maa agai guvucadagai saida roojotosadacana, dai aa saida arDiuusi ñiooquituldiadamigadacana, dai aa sai aagidiña oodami ismaacada maiquiaa ca isSuusi Cristo arcagacara vuviadami sai Suusi Cristo arcagacara vuviadami, dai aa saida arvaavoitudadami talaanadamigadacana, dai aa saida arvaavoitudadami maatatuldiadamigadacana. 12 Poduucai bai dui Suusi Cristo agai saida ivuaadana Diuusi aa duiñdada vai poduucai vaavoitudadami vaamioma canga oidacana dai vaamioma canga vaavoitudana Diuusi ñiooquida. 13 Vai poduucai vascatai aatama amaduga maksi vaavoitudaiña dai amaduga maksi maatana aatama maatatuldiaragada Suusi Cristo. Dai poduucai aatama vaavoitudadami baiyagi tagitoidagai daida ivuaadagi istumaasi Diuusi ipalidi, asta siasca canga oidaca aatama isducatai oidacata dai Suusi Cristo. 14 Dai poduucai camaiapan ducamicamu aatama aali ismaacada tomasioora vupuiirumadai aagiditai ama maasi vaavoidaragai. Dai camaitistutiadamu oodami sastuducami isgarvupuiirumadadagi gamamaatatuldiaragacada ismaacada maitarvaavoi. 15 Baiyoma aatama aagadagi mosagi istumaasi arvaavoi poduucai gaagai isbaiyagi tagitoidagai daida ivuaadagi istumaasi Cristo ipalidi garoigadaitai aatama aipacoga. Aatama amo adunuma garducami dai Suusi Cristo argartalaanadamiga. 16 Dai agai garsoicai gaguvucadagacada iscagacara gannijadagi aatama aipacoga daida iscanga ivuaada aatama istumaasi agai ipalidi dai poduucai vaamioma canga oidacamu aatama garoigadaitai aipacoga.

17 Aana ganaagidi istumaasi giñaagidi Suusi Cristo. Agai pocaiti masai camaioidacana aapima isducatai oidaca agai ismaacada maivaavoitudai Diuusi. Agai tatagitoidada maisoicai iscagacara oidacagi. 18 Agai alia soimaasi ivueeyi cascada maitistutuidi iscanga tatagitodagi. Dai agai gajiaadara viaa Diuusi maitipaliditai istatagitodagi Diuusi cascada camaitistutuidi agai istatagitodagi Diuusi cascada maiviaa agai ibadagai utudui ismaacada gamaacai Diuusi. 19 Dai camaisiaa arai isgoogosi ganducamicagi baiyoma baiganalidiña pomaasi ivuaadatai. 20-21 Aidasi cajioma aapima isSuusi Cristo arcagacara vuviadami dai mai aapima isducatai oidacata dai agai dai isducatai gamamaatatuldiña agai poduucai mai aapima istumaasi arvaavoi. Poduucai mai aapima sai maitaagai isapan duucai oidacagi maivaavoitudadami. 22 Casiavar maioidaca isducatai oidacata dai aapima maiquiaa vaavoitudacai Suusi Cristo. Aaquioma adiaavora gnvupuiirumadaiña cascada aapima polidiña sai vaamioma sioma oidacana soimaasi ivuaadatai. 23 Baiyoma gandagitovurai vai Diuusi ama duucai gantatagitoituldiña vai camaitatagitoda aapima isducatai tatagitoiña aaquioma baiyoma tatagitoda aapima isducatai Diuusi ipalidi. 24 Dai viaacamu aapima ibadaga utudai ismaacada gamaacai Diuusi vai poduucai cagacara gannijadamu aapima aipacoga poduucai isduucai Diuusi cagacara gannidi dai agiadamu aapima Diuusi poduucai isduucai Diuusi ipalidi.

25 Cascada casivar maiyaatavoaca, aatama amo adunuma garducami cascada.

26 Isbaamuagi amaadutai aapima maitavar soimaasi ivuaada dai maitaagai isamo tasai baamuca agai 27 poduucai istutuidi adiaavora issoimaasi iduiñtuldiagi cascada.

28 Ismaacada asivucata dai camaitaagai isasivucagi baiyoma gaagai isgaaata vuaadagi dai poduucai viaacagi istumaasi oidadagi soituutuigami.

29 Maitavar sigalnaasi ñiooqui aagada baiyomavar canga ñioocada vai poduucai sioora gancaacagi cagacara oidacana dai baiganalidiña. 30 Dai poduucai maisoiliatudai aapima Diuusi Ibadada. Ducami isdaasamudai Diuusi Ibadada gatapacaru vai poduucai

gamaata isamo imidagai iimi agai aapima tavaagiamu dai tomastuigaco Diuusi amadu daraajamu.

³¹ Maitavar oomaliaca, maitavar bacocoda, maitavar gancocoda, maitavar sigalnaasi niooqui aagada, maitavar vui nioocada aa, dai gajiaadaraa viaa vasi soimaascami.

³² Baiyomavar caa tuutiaca dai cagacara gannajada aipacoga dai ganoigaldadavurai aipacoga poduucai isduucai Diuusi ganoigali aapima vaavoitudaitai aapima Suusi Cristo.

5

¹ Aapima arDiuusi garooga maamarada dai agai samicada ganoigada. Cascada avar apan duucai ivuaada aapima agai. ² Ganoigadavurai aipacoga poduucai isduucai Cristo garoigadai cascada gmuuatu curusiaba sai poduucai Diuusi gaoigaldiña gasoimaascamiga. Dai Diuusi baigalidi Suusi Cristocada poduucai iduucai agai. Ajudidíu coodaiña cañiru maamarada amo altar daama dai dadaasdiña Diuusi sai agai oigaldiana soimaascamigada. Istumaasi idui Cristo arapan ducami isducatai ivuaadana ajudidíu.

³ Aapima casi arDiuusi maamarada cascada maitaagai masgoogosi ganducamicagi tomali maiaagadagi gomaasi tomali maitaagai mascoimudada tuutiacagi. ⁴ Dai maitaagai isaagadagi gosoimaascami dai maitaagai isvupuiiruga maasi nioocada gomaasi maitarcagagai isaagadagi. Baiyoma gaagai isbaigaraliadagi Diuusicada. ⁵ Caa maata aapima sai ismaacada googosi ganducami maiimia agai siaaco gataaanai Cristo amadu Diuusi. Dai ismaacada coimudada tuutuiga, aga arapan duucami ismaacada siaa duutudai amoomono, agai maiimia agai siaaco gataaanai Cristo amadu Diuusi. ⁶ Dai Diuusi samicada soimaa taatatuldiamu ismaacada pomaasi ivueeyi. Agai maiagidi Diuusi cascada. Diuusi maitavar gandadagitoda isganvupuiirumadadagi aa ganaagiditai sai maitarvaavoi istumaasi ganaagidi aana. ⁷ Maitavar urapacada siora pocaitadagi.

⁸ Aaquioma aapima maimaatacataidai Diuusi niooquida dai alia soimaasi ivuaadana. Damos sivi cavaavoitudai aapima Suusi Cristo dai maata Diuusi niooquida cascada gaagai mscagacara oidacagi poduucai isduucai Diuusi ipalidi. ⁹ Ismaacada maata dai agidi Diuusi niooquida agai gia caa tuutuiga dai cagacara naidi aa oodami dai agai vaavoitudai sai vasi istumaasi aagai Diuusi niooquidara arvaavoi dai agidi. ¹⁰ Ganajagadavurai ismaatiagi vasi istumaasi baijadi Diuusi. ¹¹ Maitavar urapacada ismaacada soimaasi ivueeyi agai ivueeyi istumaasi maitarsoiñi dai aapima maitaagai ispomaasi ivuaadagi. Baiyomavar aagiada aapima agai sai soimaasi ivueeyi. ¹² Alias araria isaagadagi istumaasi ivueeyi agai astocai. ¹³ Dai siascada aagiadagi aapima asoimaasi ivuaadami sai alia soimaasi ivueeyi, dai siascada najadagi agai vaavoitudadami iscagacara oidaga, aidia maatumu agai issamicada soimaasi ivueeyi dai caga istutuidi isama duucai gantatagituagi. ¹⁴ Cascada pocaiti Diuusi niooquidara: Ismaacada maimaata Diuusi niooquida dai ismaacada soimaasi ivueeyi,

agiditai avar caaca Diuusi niooquida dai vaavoituda siCristo cagacara ganvuvaidamu.

Ascaiti Diuusi niooquidara.

¹⁵ Cascada cagacara avar oidaca. Maitavar apan duucai oidaca ismaacada maimaata Diuusi niooquida baiyomavar oidaca apan duucai sastuducami ismaacada maata Diuusi niooquida. ¹⁶ Ganaagavurai dai cagacara oidaca samicada soimaasi ivueeyi aa oodami ismaacada maivaavoitudai Diuusi cascada. ¹⁷ Maitavar vupuiiruaca. Ganaajagadavurai ismaatiagi istumaasi Diuusi ipalidi isivuaada aapima. ¹⁸ Maitavar navacorada. Ismaacada navacorai aliasi soimaasi ivueeyi. Baiyomavar dagito Diuusi Ibada vai agai gansoiñana iscaga tatagitoda aapima. ¹⁹ Siascada gndaiviada aapima aipacoga gaagai isganadagi Diuusi naidada samicada siaa duutudaitai Diuusi. ²⁰ Vascara avar

baigʌnʌliada Diuusi gaʀoogacʌda vʌasi istumaasicʌda. Daidavar tʌgituda isDiuusi gaʀooga gaʀcaʌca vaavoitudaitai aatʌma Suusi Cristo.

²¹ Gʌnsoicʌdavurai aipacoga, dai vuudavurai ñiooqui ismaacʌda gʌnmaacadagi aa vaavoitudadami, dai cʌʌgavʌr gʌntʌgito caʌca isducatai gʌnmamaatʌtuldiadagi aa vaavoitudadami. Aapimʌ siaa duutudai Cristo cascʌda.

²² Ooqui gʌaagai isʌʌgiadagi gʌncuucuna poduucai isduucai ʌgidi ʌgai gaʀtaʌaanʌdamiga Suusi Cristo. ²³ ʌcʌʌli ʌgai dai tʌaanʌi gaʀooñiga poduucai isduucai Suusi Cristo tʌaanʌi vʌasi vaavoitudadami. Suusi Cristo cʌʌgacʌra vuvaitu ʌvaavoitudadami daidʌ ʌvaavoitudadami aaduñda gʌnducami Suusi Cristo. ²⁴ Poduucai isduucai ʌvaavoitudadami ʌgidi Suusi Cristo ooqui gʌaagai isʌʌgiadagi gʌncuucuna vʌasi istumaasi tʌaanʌdagi cuucunada.

²⁵ ʌcʌcʌʌli gʌaagai isoigʌadagi gʌnooñiga poduucai isduucai Cristo oigʌdai ʌvaavoitudadami dai muu curusiaba sai ʌgai cʌʌgacʌra vuvacʌna ²⁶ saida ʌvaavoitudadami camaisoimaasi ivuaadana baiyoma ivuaadana Diuusi aa duiñdada. Cristo oigʌli soimaascamigada vaavoitudacai ʌgai Diuusi ñiooquida sai poduucai camaigʌpiʌr vʌʌtʌcana. ²⁷ Poduucai Cristo bai ivueeyi ʌvaavoitudadami sai ʌmadu oidacana camaitʌrsoimaasi ducamicatai. Cristo caʌco vuvaitu ʌgai, siʌʌscada iimia vaavoitudadami tʌvaagiamu camaitiipucamu sioora gʌpiʌr vuupadagi. ²⁸ Poduucai isduucai oigʌdai Suusi Cristo ʌvaavoitudadami poduucai gʌaagai isoigʌadagi cʌcʌʌli gʌnooñiga dai nuucadacagi poduucai isduucai gʌnnuucada ʌgai ʌgi. Ismaacʌda nuucada gaʀooñiga ducami isʌʌgi gʌnuucadacamudai ʌgai. ²⁹ Tiipu sioora ʌgi gʌcʌʌdadagi baiyoma gʌnuucada siʌʌscada biuugimuca ʌgai gacuaadana dai siʌʌscada ʌvamuca ʌgai gʌuucadaiña poduucai isduucai Cristo nuucada ʌvaavoitudadami. ³⁰ ʌgai ʌraaduñda ducami cascʌda. Dai aatʌma ʌpa ʌvaavoitudadami cascʌda aaduñda gaʀducami Cristo. ³¹ “Cascʌda cʌcʌʌli dadagitoi gʌndʌʌda dai vʌpʌnagi ooqui, dai vʌʌ goocatai ʌraʌmo oodami gʌnducamicana ʌgai”. ³² Dai poduucai isduucai ʌmo cʌʌli ʌmadu ʌmo ooqui ʌraʌmo oodami gʌnducami poduucai Cristo ʌmado ʌvaavoitudadami ʌraʌmo oodami gʌnducami. Gomaasi ʌquioma maimaatʌcatadai oodami dʌmos sivi gʌnaagidi aanʌ dai gomaasi aliʌsi gʌaagai ismaatʌcagi vʌasi vaavoitudadami. ³³ Dai aapimʌ aliʌsi gʌaagai istʌgituagi iscasi gʌnaagidi aanʌ sai vʌʌscatai gʌaagai isoigʌada gʌnooñiga dai nuucadacagi poduucai isduucai gʌnnuucada ʌgai ʌgi. Daidʌ ooqui gʌaagai issiaa duutuadagi gʌncuucuna.

6

¹ Aapimʌ aali ʌʌgiadavurai gʌndʌʌda vaavoitudaitai Suusi Cristo, poduucai ʌgai daidʌ ʌrcʌʌgai. ²⁻³ Diuusi sʌʌlicamigadʌra pocaiti ʌmo ñiooqui: “Sioora siaa duutuadagi gʌndʌʌda ʌgai gia baigʌliadamu dai mui uumigi oidacamu ʌgai tami oidigi daama”. Idiaʌr ʌpʌgadada sʌʌlicamigada Diuusi ismaacʌdʌcʌda Diuusi aagidi isiduuña agaitadai ʌmo istumaasi ʌgai vʌʌtaʀa ismaacʌda ʌgidi ʌñiooqui.

⁴ Dai aapimʌ ismaacʌda maamara maitavʌr bacoquitudada gʌnmaamara baiyomavʌr cʌʌga nuucadaca dai maacada ñiooqui dai cʌʌgavʌr maamatʌtuldiada vai vaavoitudana Suusi Cristo.

⁵ Aapimʌ pipiooñi ʌʌgiadavurai gʌnaamu siaa duutudaitai, dai cʌʌga soicʌda ducami isivuaada Cristo aa duiñdada. ⁶ Cʌʌgavʌr gaaata vuaada maisiu mosʌcaasi siuu duucu gʌnnʌijada gʌnaamu ipʌlilitai ispotʌiya ʌgai masai aliʌ sastudaga baiyoma Cristo pipiooñigada duucai sʌʌlicʌda ivuaadatai istumaasi Diuusi ipʌlidi. ⁷ Baigʌnʌliaracʌda vʌrai ivuaada gʌnaa duiñdaga ducami isivuaadamudai aapimʌ Suusi Cristo aa duiñdada maisiu oodami. ⁸ Cʌʌ maata aapimʌ isvʌascatai tomasi ʌrpipiooñi tomasi ʌrgaaamu Diuusi maaquimu istumaasi maacai ʌgai vaavoitudadami cʌʌga ivuaadatai ʌgai.

⁹ Dai aapim Λ gaaamu c $\Lambda\Lambda$ gav Λ r nuucadaca g Λ npiiooñiga dai maisoimaasi taatamitul-diada. G Λ nt Λ t Λ gitovurai sai Suusi Cristo t Λ vaagiana daja dai Λ gai g Λ nt Λ aan Λ i v $\Lambda\Lambda$ scatai. Dai Λ gai $\Lambda\Lambda$ madugan duuca i n Λ idi v $\Lambda\Lambda$ scatai.

¹⁰ Dadagitovurai aapim Λ sai Suusi Cristo g Λ nmaacana g Λ guvucadaga. ¹¹ Λ Diaavora g Λ rvid Λ r Λ caat Λ aat Λ m Λ vaavoitudadami dai soimaasi g Λ rduiñtuldiada Λ lidi Λ gai. Λ gai alia yaatavoga casc Λ d Λ g Λ aagai isg Λ rnuucadacagi v $\Lambda\Lambda$ si istumaasic Λ d Λ ismaasc Λ d Λ Diu-usi g Λ rmaacai, vaavoitudaitai Suusi Cristo vai poduucai Λ gai maidagituagi is Λ Diaavora soimaasi g Λ rduiñtuldadagi. ¹² Ismaac Λ d Λ g Λ rvid Λ r Λ v $\Lambda\Lambda$ t Λ mait Λ rloodami. Λ gai Λ rDiaavora $\Lambda\Lambda$ madu t Λ t Λ aañicarud Λ . Λ gai alia soimaasi ivueeyi dai oidi daami ajioopai siaaco gataan Λ i Λ gai moomoyi dai dudunucami duuca. Λ gai t Λ aan Λ i ismaac Λ d Λ maivaavoitudai Diuusi. ¹³ Casc Λ d Λ g Λ aagai isg Λ rnuucadacagi vaavoitudacai Suusi Cristo, vai poduucai mait Λ rmaita Λ Diaavora siuu duucu soimaasi g Λ rduiñtuldadada Λ liada Λ gai. Dai ismaidadagituda aat Λ m Λ issoimaasi g Λ rduiñtuldadada Λ Diaavora v $\Lambda\Lambda$ sc Λ r Λ aliasi g Λ aagai isapiag Λ rnuucadacagi. ¹⁴ Aliasi g Λ aagai isg Λ rnuucadacagi vaavoitudaitai Diuusi ñiooquid Λ . Diuusi ñiooquid Λ s $\Lambda\Lambda$ lic Λ d Λ Λ rvaavoi dai g Λ rsoic Λ i ismai $\Lambda\Lambda$ giadagi Λ Diaavora. Dai aliasi g Λ aagai isc $\Lambda\Lambda$ tuutiacagi aat Λ m Λ dai c $\Lambda\Lambda$ gac Λ r Λ oidacagi. ¹⁵ Aliasi g Λ aagai isbai g Λ rduuca aat Λ m Λ tomastuigaco isgaaagiadagi Diuusi ñiooquid Λ ismaac Λ d Λ soic Λ i oodami sai g Λ niib Λ stacan tadacana. ¹⁶ Dai g Λ aagai isc $\Lambda\Lambda$ ga vaavoitudada Suusi Cristo vai poduucai maisoimaasi g Λ rduiñtuldiada Diaavora. ¹⁷ Dai c $\Lambda\Lambda$ gac Λ r Λ g Λ r Λ vuvaidacai Suusi Cristo poduucai sobic Λ i Λ gai Diaavora vai maisoimaasi g Λ rduiñtuldiña. Dai aliasi g Λ aagai isc $\Lambda\Lambda$ ga maataca aat Λ m Λ Diuusi ñiooquid Λ . Diuusi ñiooquid Λ c Λ d Λ vaamioma istutuidi aat Λ m Λ is Λ Diaavora. ¹⁸ V $\Lambda\Lambda$ sc Λ r Λ g Λ aagai isdaan Λ da aat Λ m Λ Diuusi isduucatai ip Λ lidi Diuusi Ib Λ ad Λ . G Λ aagai ismaioojoda aat Λ m Λ isdaan Λ dagi Diuusi sai soic Λ iña v $\Lambda\Lambda$ si vaavoitudadami. ¹⁹ Dai daan Λ davurai aapim Λ Diuusi aan Λ giñv $\Lambda\Lambda$ tar Λ $\Lambda\Lambda$ p Λ vai Diuusi giñsoic Λ dagi sai c $\Lambda\Lambda$ ga gaaagidiña aan Λ maiduaadicuitai Diuusi ñiooquid Λ ismaac Λ d Λ aagai c $\Lambda\Lambda$ gac Λ r Λ vuvaidaragai ismaac Λ d Λ $\Lambda\Lambda$ quioma maimaat Λ catadai oodami. ²⁰ Aan Λ Λ rrootosad Λ Suusi Cristo. Λ gai giñootoi sai gaaagidiña aan Λ is Λ gai Λ rc $\Lambda\Lambda$ gac Λ r Λ vuviadami casc Λ d Λ maisapi aan Λ . V $\Lambda\Lambda$ sc Λ r Λ daan Λ davurai aapim Λ Diuusi sai maiduaadicuitai gaaagidiña aan Λ Diuusi ñiooquid Λ poduucai isduucai g Λ aagai isivuaada aan Λ .

²¹⁻²² Tiiquico Λ rg Λ raduñi vaavoitudadami dai aan Λ alia oig Λ dai. Goovai c $\Lambda\Lambda$ ga g Λ rsoic Λ i Suusi Cristo aa duiñdad Λ r Λ . Casc Λ d Λ g Λ nootosda iñagai aan Λ dai goovai g Λ naagidamu isduucatai daraaja aat Λ m Λ dai istuma v Λ ueeyi aan Λ $\Lambda\Lambda$ madu aa vaavoitudadami ismaac Λ d Λ giñ Λ ma daraaja. Dai poduucai baig Λ n Λ liadamu aapim Λ .

²³ Aan Λ ip Λ lidi sai Diuusi g Λ rooga $\Lambda\Lambda$ madu Suusi Cristo g Λ rt Λ aan Λ damiga iib Λ studacan tadacana Λ vaavoitudadami dai sai Λ gai soic Λ iña Λ vaavoitudadami isc $\Lambda\Lambda$ ga g Λ noig Λ dagi aipacoga vaavoitudaitai Suusi Cristo. ²⁴ Dai sai Diuusi c $\Lambda\Lambda$ gac Λ r Λ g Λ nn Λ idiña aapim Λ ismaac Λ d Λ c $\Lambda\Lambda$ ga siaa duutudai tomastuigaco Suusi Cristo g Λ rt Λ aan Λ damiga.

Mos Λ caasi.

Idi oojai ooji Paavora ʌvaavoitudadami Filipoosiʌrʌ oidacami

¹ Aana Paavora ʌʌmadu Timoteo ʌrpiiooñigada Suusi Cristo dai gʌnoojidi idi oojai vʌʌsi aapima garaaduñi Filipoosiʌrʌ oidacami ismaacada vaavoitudai Suusi Cristo ʌʌmadu tataanadamigada dai sonʌrguucacamigada tataanadami. ² Aatʌma ipʌlidi siDiuusi garooga ʌʌmadu gʌrtʌaanadamiga Suusi Cristo cʌʌgacʌrʌ gʌnnʌijadagi dai gʌniibʌstudacan tadacagi.

³ Aliʌ baigiñʌlidiña aana giñDiuusigacada siʌʌscada gʌntʌʌgitodagi. ⁴ Dai siuu duucu gamamadada aana aapima gʌnvʌʌtarʌ vʌʌscʌrʌ aliʌ baigiñʌlidiña aana. ⁵ Aidʌsi abiaadʌrʌ vaavoitu aapima aipaco garsoicʌi aatʌma Diuusi aa duiñdadʌrʌ. ⁶⁻⁸ Aana aliʌsi gʌnoigʌdai aapima dai Diuusi cʌʌgacʌrʌ gʌnnʌidi poduucʌi isduucʌi cʌʌgacʌrʌ giñʌidi aana ʌʌrʌ dai Diuusi gʌnsoicʌi aapima poduucʌi isduucʌi giñsoicʌi aana ʌʌrʌ tʌsai maivuʌi ñioocaiña aatʌma ʌgai siʌʌscada soimaa taatamadagi. Maisapi aana cascada aliʌ soimaa taataca aana ʌʌmadu aapima ʌʌrʌ. Diuusi garsoicʌi ʌʌrʌ tʌtai maiduduaadicuda aatʌma siʌʌscada vaan guuquivagi dudunucamiʌrʌ gaaagiditai isSuusi Cristo ʌrcʌʌgacʌrʌ vuviadami. Diuusi ʌrnʌijadami isaliʌsi gʌnoigʌdai aana aapima vʌʌscatai. Suusi Cristo aana giñʌʌmadu daja cascada gʌnoigʌdai aana poduucʌi isduucʌi gʌnoigʌdai. Vʌʌsi imaasicada sʌʌlicada vaavoitudai aana isDiuusi ismaacada gʌnsoi mʌscʌʌgacʌrʌ oidacagi aidʌmʌsi utudama vaavoitu ʌgai apiagʌnsoicʌdamu asta siʌʌscada diviagi Suusi Cristo. Dai cʌʌgadu ispoduucʌi vaavoitudai aana. ⁹ Daanʌi aana Diuusi mʌsai vaamioma cʌʌga oigʌdaiña aapima gʌnaaduñi vaavoitudadami dai sai Diuusi gʌnmaacana vaamioma maatʌdagai vai vaamioma maata caʌca aapima Diuusi ñiooquida. ¹⁰ Vai poduucʌi vaamioma cʌʌga maataca aapima istumaasi ʌrcʌʌgaducami dai istumaasi ʌrmaicʌʌgaducami. Dai poduucʌi istutiadamu aapima iscʌʌgacʌrʌ oidacagi dai maitiipucamu istucada gʌpiʌrʌ gʌnvʌupadagi tomali ʌmo oodami siʌʌscada diviagi Suusi Cristo. ¹¹ Dai Suusi Cristo gʌnsoiñʌmu mai cʌʌgacʌrʌ oidaca aapima. Dai poduucʌi aa nʌijadamu mʌsduucʌi oidaga aapima dai ʌgai pocaitiada isDiuusi aliʌ cʌʌtuiga dai poduucʌi siaa duutuadamu ʌgai ʌʌrʌ.

¹² Giñaaduñi aana ipʌlidi iscʌʌga maataca aapima isvʌʌsi istumaasi ʌpʌvʌueeyi aanaʌcʌda sai gomaasi ʌpʌvʌueeyi aanaʌcʌda sai vaamioma mui oodami maataca isSuusi Cristo ʌrcʌʌgacʌrʌ vuviadami. ¹³ Dai poduucʌi vʌʌsi idi sandaarugada ʌgʌʌ raʌ ʌʌmadu vʌʌscatai ismaacada ʌraʌ quiidiʌrʌ oidaga maataca iñsaana maisapi gaaagiditai isSuusi Cristo ʌrcʌʌgacʌrʌ vuviadami. ¹⁴ Dai cayoga vʌʌsi garaaduñi vaamioma cʌʌga vaavoitudai isgarDiuusiga gʌrnuucada dai maiduduaadicuitai gaaagidi Diuusi ñiooquida nʌidi ʌgai iñsaana maiduaadicui tomasi maisapi cascada ʌgai maiduduaadicui ʌʌrʌ.

¹⁵⁻¹⁷ ʌʌmoco sʌʌlicada giñʌʌgacoi aliʌ cʌʌgacʌrʌ giñʌidiña ʌoodami gama-maatʌtulditai aana Diuusi ñiooquida. ʌgai vaa oodami ismaacada giñʌʌgacoi soigiñʌliatuda ʌlidi cascada gaaagidiña isSuusi Cristo ʌrcʌʌgacʌrʌ vuviadami. Povuaadana ʌgai mʌsai cʌʌgacʌrʌ nʌidiña ʌʌrʌ dai ʌʌmoco sʌʌlicada iduñia ʌlidi Diuusi aa duiñdada cascada gaaagidiña isSuusi Cristo ʌrcʌʌgacʌrʌ vuviadami. Dʌmos ʌгаа gia choo, mospovuaadana ʌgai mʌsai cʌʌgacʌrʌ nʌidiña ʌʌrʌ. Dʌmos aa vaavoitudadami cʌʌga tutuiga dai cascada gaaagidiña isSuusi Cristo ʌrcʌʌgacʌrʌ vuviadami. ʌgai aliʌsi giñoigʌdai dai cʌʌga maata iñsaana gaaagidiña isSuusi Cristo ʌrcʌʌgacʌrʌ vuviadami dai cascada maisapi aana. ¹⁸ Tuido, tomasoorʌ aagai isSuusi Cristo ʌrcʌʌgacʌrʌ vuviadami dʌmos aagada istumaasi Diuusi ipʌlidi. ʌmoco sʌʌlicada iduñia ʌlidi Diuusi aa duiñdada

cascadā gaaagidiña isSuusi Cristo arcāagacārā vuviadami dāmos aa gia povuaadana masai cāagacārā naidiña. Dāmos aagada āgai Diuusi ñiooquidā cascadā cabaigiñālidī aana.

Dai apiabaigiñāliadamu aana. ¹⁹ Moscāāga maata aana isdaanaī aapimā Diuusi aana giñvāatarā dai cāāga maata aana isgiñsoicāī Diuusi Ibādā āgai vaa ismaacādā āmadu daja Suusi Cristo cascadā vāasi istumaasicādā āpavueeyi aana cādā Diuusi cāagacārā giñvūsaida āgai. ²⁰ Aana maata ismaitivuaada iñāgai istucādā siaa āradagi aana dai maata aana ismaiduaadicuitai aagada iñāgai Diuusi ñiooquidā vai sivi āpan duucaī āquīoma vaamioma nāijadagi dai tāgitodagi āoodami iscāagacārā oidaga aana dai imaasicādā siaa duutuadagi āoodami Suusi Cristo āpā tomasi camuu aana isquīaa oidacagi āpā. ²¹ Tami oidigi daama ipālidī aana isivuaadagi mosācaasi istumaasi ipālidī Suusi Cristo dai siāscadā muquia aana vāascārā āgai āmadu daacamu aana dai goovai āāmo istumaasi cāagaducami. ²² Dāmos isquīaa oidaca aana tami oidigi daama istutuidī aana isapiaivuaadagi Diuusi aa duiñdadā. Dai vāascārā maimaata aana istumaasi ipālidī ismuquiagi isoidacagi. ²³ Aliā sijaiga ismatia aana ismaacādā ipālidī. Aana baiyoma ipālidī ismuquiagi dai Suusi Cristo āmadu daacagi poduucāi siōoma arcāāgai aana giñvāatarā. ²⁴ Dāmos aapimā gānvāatarā siōoma arcāāgai isapiaoidaca aana tami oidigi daama. ²⁵ Aana cāāga maata isgiñtagito aapimā cascadā poālidī aana isquīaa oidaca iñāgai aana gānāmadu, dai gānsoiñagi mai vaamioma vaavoituda aapimā Suusi Cristo dai vaamioma baigānāliada. ²⁶ Poduucāi gānāmadu daacamu aana āpamu vai poduucāi aagida aapimā aa siā cāāga ivueeyi Suusi Cristo aapimācadā.

²⁷ Dai vāascārā avār cāagacārā oidaca aapimā māsducatai māī Suusi Cristo mamaatātuldaragadā. Aana ipālidī iscajiomacagi māsmoā cāagacārā oidaga tomasi gānāmadu daja aana ismāācasi āpā, dai cajiomaca iñālidī aana āpā masai āmadugan duucaī tāgitoi dai masai vāascatai apiaaagidiña aa oodami Suusi Cristo mamaatātuldargadā, ²⁸ dai maitāndadagitoda isgānābācatada ismaacādā gānvuidāru vāatā. Imaasicādā cāāga maatacamu āgai ismaiimīa āgai Diuusi āmadu dāmos Diuusi cāagacārā gānvūvidamu aapimā. āgi Diuusi maataituldamu gomaasi. ²⁹ Diuusi gānmaa oigaragai māsvaavoitudagi Suusi Cristo dai māsoimaa taatagi āgaicādā vuidārā vāatācatai vāasi soimaascami ivuaadatai Diuusi aa duiñdadā dai poduucāi gia arcāāgai. ³⁰ Aapimā nāidī isducatai soimaa taatamaiña aana. Dai maata aapimā āpā isducatai soimaa taataca aana sivi. Dai aapimā giñāpan duucaī soimaa taatamai āpā.

2

¹ Camaata aapimā isSuusi Cristo gānsoicāī, dai isāgai baigānāliatudai gānoigādaitai, dai maata aapimā isDiuusi Ibādā gānāmadu daja dai soigālidī aapimācadā. ² Mosāmo tagitoidagai avār viaaca aapimā dai gānoigādavurai āmo siāāgāma duucaī, dai maicāāda tānāijada dai mainaana caitī ānāijada aipaco dai poduucāi vaamioma baigiñāliatudadamu aapimā. ³ Soicādavurai aa maisiu āgi gāntāgitoca dai maitavār gāgarducādā gānāliada vāascatai gāāgai ispovānāliadagi sai aduñdā vaamioma ārgāgarducādā siāāgi āgai. ⁴ Vāascatai aliāsi gāāgai istātagitodagi isducatai istutuidī issoicādagi aa dai maisiu āgi gānsoicādagi.

⁵ Aapimā gāāgai isāpan duucaī tātagitodagi Suusi Cristo. ⁶⁻⁷ Tomasi āgai āDiuusi vāascārā dagito gāśālicamīga chīāāqui uumigi dai oodami duucaī vuusai dai gooquīārā ārpīoñigācatadai vāasi oodami. ⁸ Dai caoodamitucaī maigāducādā gāālidīña dai gadagito māsmuaagi curusiaba iduñīa āliditai istumaasi oogadā ipālidī tomasi aliāsi ārsīaa ārāragāicana māsmuaagi āmaadutai curusiaba. ⁹ Cascadā Diuusi maa Suusi Cristo vaamioma gāducādā daasicami istomali āmo āmai, ¹⁰ sai vaamioma siaa dutudaiña vāascatai tāvaagiārā dai oidigi daama dai dāvāārāi uta istomali āmo āmai.

11 Vai poduucai v^lasi naana maasi oodami matiagi dai pocaitiadagi isSuusi Cristo ar^laan^ldami dai siaa duutuada agai Diuusi garooga.

12-13 Cascad^l giñaaduñi glaagai isapiagiñ^lagiditai ca^lca aapim^l tomasi mait^lan^llamadu daja aan^l poduucai isduucai giñ^lagidiña aapim^l aid^lasi gan^llamadu daja aan^l. Diuusi gan^llamadu daja aapim^l lamadutai dai gan^lsoic^lai maic^lagac^lar^l oidaca aapim^l poduucai isduucai ip^lalidi agai cascad^l g^lnaagavurai isc^lagac^lar^l oidacagi s^lallicad^l l^lab^liditai Diuusi c^lagac^lar^l gan^lvuvaididat^lai agai.

14 Maitavar vui ñioocada Diuusi tomali mait^lnvupui ñioocada g^lnaaduñi lamadu. 15-16 Vai tomali lamaadutai mait^lat^lgaiña tomali amo istumaasi istucad^l g^lpi^lar^l gan^lvupadagi baiyomav^lar c^lagac^lar^l oidaca. Aapim^l ar^lDiuusi maamarad^l dai mui oodami soimaasi ivuaadami saagida oidaga aapim^l. Dai c^laga gamamaat^luldiadagi ismaac^lad^l aagai Suusi Cristo isducatai glaagai isoidacagi dai isducatai v^lasc^lar^l oidaca aat^lm^l agai lamadu, vai silascad^l loodami ismaac^lad^l oidigi daama oidaga najadagi isducatai oidaga aapim^l poduucai matia agai ispoduucai glaagai isoidacagi. Dai poduucai silascad^l diviagi Suusi Cristo aan^l baigiñ^lliadamu aapim^lac^lad^l maatac^latai ismaimos^lagic^lad^l aapim^l g^lnsaagida aim^lraitad^lai g^lnaagidiña aan^l Diuusi ñiooquid^l. 17 Isaapim^l vaamioma vaavoitudagi dai vaamioma siaa duutuadagi Diuusi muucuc^lai aan^l, aan^l gia ip^lalidi ismuquiagi. Dai v^lasc^lar^l baigiñ^lalidi aan^l tomasi muu aan^l aapim^lac^lad^l. 18 Dai aapim^l av^lar baig^lan^lliada l^lpa giñ^lapan duuc^lai.

19 Aan^l polidi is^lat^laan^ldami Suusi Cristo ip^lalidi isotoma gaamucu gan^lnootosda aan^l goTimoteo, dai aan^l gia gan^lnootosda iñ^lalidi vai poduuc^lai silascad^l ap^lamu diviagi goovai vaamioma baigiñ^lliada aan^l maatac^lai masduuc^lai daraaja aapim^l. 20 Maitiipu amai tami ismaac^lad^l giñ^lapan duuc^lai tat^lagitoi dai s^lallicad^l gan^lsoiña alidiña. 21 V^lascatai gogaa mos^lagi g^lntat^lagitoiña dai maivuaman^l alidiña isivuaadagi Suusi Cristo aa duiñdad^l. 22 Camaata aapim^l isTimoteo c^laga tuiga goovai ivueeyi istumaasi aagai. Dai c^laga maata aapim^l isducatai giñ^lsoic^lai goovai gaaagidiña isSuusi Cristo arc^lagac^lar^l vuviadami. Goovai giñ^lsoic^lai ap^lan duuc^lai isduuc^lai soic^lai amo ali g^lali glooga. 23 Cascad^l gan^lnootosda iñ^lalidi aan^l mosmaatac^lai mastumaasi iduñia agai tami maisacar^lar^l aan^lac^lad^l. 24 Aan^l polidi isDiuusi giñ^lmaquia agai oigaragai is^lagi m^laca g^lnn^lida aan^l otoma.

25 Aan^l polidi isg^llaagai isgan^lnootosda aan^l garaduñi Epafarodito ismaac^lad^l giñ^lsoic^lai dai giñ^lapan duuc^lai soimaa taatamai gaaagiditai Diuusi ñiooquid^l. Aapim^l giñ^lnootosi aid^lasi tagitocatad^lai aan^l. 26 Goovai polidi masapim^l maibaig^lan^lalidi maatac^lai iscocatad^lai goovai cascad^l g^lnn^lida alidi goovai aapim^l v^lascatai. 27 Vaavoava iss^lallicad^l cococatad^lai goovai baitoma muu damos Diuusi soig^lali goovaic^lad^l dai aan^lac^lad^l l^lpa ansai poduuc^lai maivaamioma soigiñ^lalidiña. 28 Cascad^l s^lallicad^l gan^lnootosda iñ^lalidi aan^l vai poduuc^lai baig^lan^lalda aapim^l t^lagac^lai ap^lamu. Dai poduuc^lai camaisii soigiñ^lliadamu aan^l. 29-30 Cascad^l baig^lan^lliaragac^lad^l av^lar miaad^lgida. Goovai arg^laraduñi vaavoitudadami. G^lnt^lagitovurai aapim^l isgoovai baitoma muu gaaagiditai Diuusi ñiooquid^l. Baitoma muu goovai giñ^lsoic^laitai istumaasi^lar^l maitistutuidi aapim^l isgiñ^lsoiñagi m^lacasi daraajatai. Glaagai masg^larduc^lad^l duuc^lai najadagi v^lascatai ismaac^lad^l ap^lan tuutuiga goEpafarodito.

3

1 Dai sivi giñaaduñi glaagai masbaig^lan^lliadagi. Aapim^l ar^lDiuusi maamarad^l cascad^l. Aan^l maioojodai isgan^lnoojiadagi agai vaa ñiooqui ismaac^lad^l casi gan^lnooji aan^l dai aapim^l gan^lv^latar^l gia ar^lsoiñi goovai. 2 G^lnnuucadacavurai agaic^lad^l ismaac^lad^l vuid^lar^l

aatama maitaroidacami tanai amo imidagai noonoigimu aatama tavaagiamu. Dai tanai nanara aatama isdiviagi gartaanadamiga Suusi Cristo tavaagiañdara. ²¹ Agai baquia agai gartuucuga ismaacada otoma ugiatai dai dadadaquituda agai anpan duucai ismaasi agai tuucugada. Poduucai iduñia agai agai agai vaa guvucadagaicada ismaacacada taanai agai vassiacatai istumaasi oidaga.

4

¹ Cascada giñaduñi apiavar vaavoitudada dai apiaangiada aapima Suusi Cristo. Aana gia samicada gannida inlidi aliasi ganoigadai aana cascada. Alia baigiñlidi aana aapimacada vai tomasioora siora nlijadagi isducatai oidaga aapima caga matiagi ismaisiu mosagicada gaaagidi aana Diuusi ñooquida aapima gansaagida.

² Daanai aana Evodia amadu Sintique sai baiduuna ñooqui agai arvaavoitudadami cascada. ³ Dai aapi giñaduñi ismaacada giñsoicaiña giñaa duiñdagara gdaanai aana issoicada aapi gooqui goovai giñsoiñacai gaaagidiña isSuusi Cristo arcagacara vuviadami amadu Quimiñtu dai aa ismaacada giñsoicaiña. Diuusi caoja vassicatai goovai taatarada galiivrugara ismaacalara oojai agai vassicatai taatarada ismaacada vascara oidaca agai agai amadu.

⁴ Vascara avar baiganliada aapima vaavoitudaitai gartaanadamiga Suusi Cristo. Apamu ganaagidi baigavar anliada. ⁵ Cagavar tuutiaca vasi oodami vui. Ataanadami Suusi Cristo caotoma divia agai.

⁶ Maitavar vuama anliada tomali amo istumaasicada. Baiyoma gaaagai masvascara apiamamadadagi dai taanadagi Diuusi vasi mastumaasi tagito. Baigavaranliada Diuusicada. ⁷ Ispoduucai ivuaada aapima Diuusi ganiibastudacan tadacamu dai poduucai sioma caga istutuidi aapima ismaivuama anliadagi tomali amo istumaasicada. Aatama gartatagitoidacada agi maitistutuidi isgariibastudacan tadacagi. Suusi Cristo ivueeyi gomaasi tomasi maimaata aatama isducatai.

⁸ Tatagitodavurai agilara ismaacada arvaavoi, dai agilara ismaacada arcagaducami, dai cagaducada voyara ismaacada Diuusi ganmamaacai.

⁹ Ivuaadavurai aapima vasi istumaasi ganmaatutuli aana dai istumaasi gantajai aana dai istumaasi aagaiña aana dai istumaasi ivuaadana aana poduucuiavar ivuaada aapima vai Diuusi ganiibastudacan tadacana.

¹⁰ Alia baigiñlidi aana Diuusicada apamu giñsoiñacai aapima. Aana maipotliya inlidi masai maitiñtatagitoitadai damos maitipucataidai isducatai giñsoiña aapima. ¹¹ Poduucai ganaagidi aana maisiu gantaanadami inlidityai apua. Aana maata isbaigiñliadagi istumaasicada viaacagi. ¹² Aana amo iimidagai maiviaacana istumaasi dai amo iimidagai caga viaacana aana. Aana istutuidi istomasduucai oidacagi, istasconacatai isbiuugimucatai apra. ¹³ Aana tomasduucai istutuidi isbaigiñliadagi, Suusi Cristo giñsoicai cascada. ¹⁴ Dai aapima alia caga idui giñootosdakai soñi aidasi soimaa taatacatadai aana.

¹⁵ Dai caga maata aapima aidasi ii aana Masedoniamu dai giñagacai gaaagidi aana isSuusi Cristo arcagacara vuviadami. Dai gooquilara amapacara ganmpaidiña vaavoitudadami. Dai aidasi ii aana Masedoniañdara mosacaasi aapima Filipinoosilara oidacami giñootosdiña istucada giñsoicada aana. ¹⁶ Aidasi quiaa daacataidai aana Tesalonicara aapima amo iimidagai giñootosdiña soñi. ¹⁷ Aana maitantaanadami inlidi vaamioma mosaipalidi aana isDiuusi cagacara gannlijadagi. ¹⁸ Aapima casi giñootosi mui naana maasi Epafaroditocada dai sivi camaitagito aana vaamioma. Alia baigiñlidi aana goovaicada ismaacada giñootosi dai Diuusi baigallidi apra. ¹⁹ Dai garDiuusiga

gΛnmaaquimu vΛΛsi istumaasi tΛgito aapimΛ. Λgai naana maasi viaa tΛvaagiΛrΛ aapimΛ vaavoitudai Suusi Cristo cascΛdΛ. ²⁰ GΛaagai isvΛΛscatai siaa duutuadagi Diuusi gΛrooga vΛΛscΛrΛ.

²¹ DiuuscΛdΛ viaatuldi aanΛ vΛΛscatai ismaacΛdΛ vaavoitudai Suusi Cristo. Garaaduñi ismaacΛdΛ tanai daraaja aanΛ giñΛΛmadu DiuuscΛdΛ gΛnviaatuldi ΛpΛ. ²² Dai vΛΛsi gogaa vaavoitudadami DiuuscΛdΛ gΛnviaatuldi ΛpΛ, sioma cΛΛga Λgai ismaacΛdΛ ΛgΛΛ raí quidiΛrΛ oidaga DiuuscΛdΛ gΛnviaatuldi.

²³ Vai gΛrtΛaanΛdamiga Suusi Cristo cΛΛgacΛrΛ gΛnnΛidiña dai gΛnΛΛmadu daacana. MosΛcaasi.

Idi oojai ooji Paavora ʌvaavoitudadami Coloosasi ʌ ʌ oidacami

¹⁻² Aan ʌ ʌ Paavora. Dai aan ʌ ʌ madu Timoteo gamviaatuldi aapima garaaduñi vaavoitudadami ismaacada vaavoitudai Suusi Cristo. Dai aan ʌ ganoojidi aapima Coloosasi ʌ ʌ oidacami ismaacada Diuusi ʌ covai vuvaida. Aan ʌ rootosada Suusi Cristo, Diuusi ipalidi cascada. Aatama ipalidi sai Diuusi garooga cʌagacara ganɲijadana dai ganiibastudacan tadacana. Diuusi ʌ roogada Suusi Cristo gartʌaanadamiga.

³ Vʌascara baigalidi aatama Diuusicada daanitai sai gansoicaiña aapima masai cʌagacara oidacana. ⁴ Baigalidi aatama Diuusicada maatacatai isaapima cʌaga vaavoitudai Suusi Cristo dai issallicada oigadai aapima aa vaavoitudadami, ⁵ nʌnaracatai aapima istuigaco iimi agai tavaagiamu dai Diuusi ʌ madu oidaca agai tomastuigaco. Aidasi tucamidara mai aapima isarvaavoi isSuusi Cristo arcʌagacara vuviadami, aapima vaavoitu isamo imidagai iimi agai Diuusi ʌ madu. ⁶ Dai idi vaa ñiooqui cʌagaducada ismaacada mai aapima gaaagidi Suusi Cristo oootosada vʌasi oidigara dai muidutai vaavoitu dai aa quiaa vaavoitudaimi dai ama duuca gantatagitoimi vai camaisoimaasi ivueeyi poduucai isduucai ʌ padui aapimacada. Aapima mai isDiuusi sʌallicada oigadai oodami. ⁷ Vʌasi gomaasi ganmamaatutuli garaduñi Epaafarasi. Agai ivueeyi Suusi Cristo aa duiñdada ʌ pan duuca aatama dai alia oigadai aatama agai. Agai sʌallicada gansoicaiña masai vaamioma cʌaga maatana Diuusi ñiooquida. ⁸ Agai vaa Epaafarasi garaagidi masai aapima aliisi ganoigadai aipacoga ganʌmadu daacatai Diuusi Ibada.

⁹ Cascada aida abiaadara simai aatama gomaasi apiadaanaiña Diuusi sai agai gansoicaiña masai cʌaga maatana istumaasi agai ipalidi isivuaada aapima dai masai cʌaga maata caacana vʌasi ñiooquida dai masai cʌaga maatana isducatai glaagai isoidacagi. ¹⁰ Mai poduucai sʌallicada cʌagacara oidacagi ivuaadatai istumaasi Diuusi ipalidi poduucai isduucai glaagai isivuaadagi vʌasi vaavoitudadami. Poduucai iduñia agai aapima naana maasi cacʌagaducami dai vaamioma cʌaga maatamu Diuusi. ¹¹ Dai daanai aatama Diuusi, agai sʌallicada viaa guvucadagai, sai agai ganmaacana guvucadagada vai poduucai siʌascada oodami soimaasi gantaatamituldadagi istutiada aapima issoimaasi taatamadagi dai apiacʌagacara oidacagi. ¹² Diuusi garoigali garsoimaascamiga cascada viaa aatama sʌallicami ʌ madu vʌasi aa vaavoitudadami isiimiagi tavaagiamu dai isDiuusi cʌagacara gɲɲijadagi. Cascada baigalidi aatama Diuusi garoogacada. ¹³ Agai cʌagacara garvuvaitu saida ʌ Diaavora camaitʌaanaiña gariibadaga vai poduucai camaiʌagidi aatama ʌ Diaavora baiyoma ʌ gidi aatama Suusi Cristo. Agai ʌ Diuusi marada dai Diuusi sʌallicada oigadai agai. ¹⁴ Suusi Cristo agai daida cʌagacara garvuvaitu muucucai curusiaba vai Diuusi oigaldi garsoimaascamiga.

¹⁵ Tomali amaadutai mainidi Diuusi. Damos Diuusi ootoi gamara tavaagiaiñdara tami oidigi daama vai poduucai oodami maatana istuiga Diuusi. Agai ʌ Suusi Cristo dai ʌ pan tuiga Diuusi gaoga. Suusi Cristo agai dai vaamioma viaa guvucadagai sitomasoor.

¹⁶ Suusi Cristo idui vʌasiaacatai tavaagiarai dai oidi daama siasi istumaasi maasi, ʌ caasi istumaasi maimaasi poduucai isduucai Diuusi ipali. Dai Diuusi marada idui vʌasi Diuusi tatʌaañicaruda sai agai siaa duutudaiña. ¹⁷ Diuusi marada tomastuigaco oidaga Diuusi ʌ madu. Dai agai cʌaga nuucada vʌasiaacatai sai maiugitana tomali oidigi, tomali tasai, tomali sisiaavugai, tomali amo istumaasi. ¹⁸ Dai Cristo ʌ rʌaanadamigada vʌasi vaavoitudadami. Agai maa ibadagai utudui ʌ vaavoitudadami. Dai agai ʌ ʌ baitcaacamigada vʌascatai ismaacada ʌ pamu duduaaca agai coidada

saagidaiñdarai dai agai vaamioma tlaanada agai istomasioora. ¹⁹ Agai poduucai ivueeyi. Agai arDiuusi cascada. Diuusi ipali isaCristo anpan tuigacagi agai. ²⁰ Diuusi ootoi gamara tami oidi daama tavaagiaiñdarai sai agai muucuna curusiaba sai poduucai cllagacara vuvacana oodami dai Diuusi oigaldi soimaascamigada. Dai muucucai Suusi Cristo poduucai vllascatai oidigi daama oidacami istutuidi iscamaivui vllacacagi Diuusi. Dai vllascatai oidigi daama dai tavaagiarai Diuusi utulda agai sai apa maascana aidasi tucamidara idui agai.

²¹ Damos aapima llaquioma maitarmamaaradacatadai Diuusi baiyoma vuidara vllacatadai aapima Diuusi soimaasi ivuaadatai. ²² Damos sivi camaivuidara vllata aapima Diuusi muucucai Suusi Cristo curusiaba dai poduucai Suusi Cristo ganvaidacaimu Diuusi vuitapi caoigaldacai gansoimaascamiga dai camaisoimaasi duucamicamu dai covai vuvaidadacamu masai ivuaadana Diuusi aa duiñdada. ²³ Suusi Cristo iduñia agai gomaasi isaapima apiavaavoitudadagi agai dai cllaga vaavoitudadagi ismaitipu amai vllasi oidigara ismaacada viaa guvucadagai iscclagacara vuviaadagi oodami dai apiavaavoitudadagi vllasi Diuusi ñiooquida. Agai vaa ñiooqui cllagaducada agai ismaacada gaaagidi vaavoitudadami vllasi oidigi daama dai ismaacada camai aapima dai ismaacada aan Paavora gaaagidi tomasiaacoga.

²⁴ Baigiñalidi aan soimaasi taatamaitai aapima ganvllatarai. Suusi Cristo soimaa taata vaavoitudadami vllatarai. Dai poduucai isduucai agai soimaasi taata aan lpra soimaasi taatamai soicitai vaavoitudadami. ²⁵ Diuusi giñmaa amo slllicami ansai aan gansoicaiña aapima llmadu aa vaavoitudadami masai vaamioma cllaga maatana Diuusi ñiooquida ²⁶ ismaacada llaquioma maitamaatcatadai. Damos sivi Diuusi garmaatutuli vllasi gomaasi. Aatama arcovai vuvaidada agai. ²⁷ Diuusi ipali isvllasi vaavoitudadami maatana isSuusi Cristo glllamadu daja aatama ismaacada vaavoitudai agai, dai cascada cll maat isiimia ragai Diuusi llmadu. Goñiooqui slllicada cllagadu daidara agai vllatarai lpra ismaacada maitarjudidíu. Llaquioma maimaatcatadai oodami goñiooqui damos sivi casi gmaata.

²⁸ Tomasiaaco siaaco ajioopada aatama aagidiña aatama vllasi oodami sai Suusi Cristo arcclagacara vuviaadami. Aagidiña aatama oodami sai glaagai isgajiaadara viaagi vllasi soimaascami dai cllaga maimaatutuli aatama vllascatai sai Suusi Cristo cllagacara vuvaidi tomasioora sioora vaavoitudagi. Aatama ipalidi issoicadagi oodami sai vaamioma cllaga vaavoitudana dai sai vaamioma maatana Diuusi ñiooquida dai sai vaamioma cllaga ivuaadana istumaasi Diuusi ipalidi vaavoitudaitai Suusi Cristo. ²⁹ Gomaasi argiñaa duiñdaga naida povueeyi aan vllasi giñguvucadagacada ismaacada giñmaacai Suusi Cristo.

2

¹ Aan ipalidi masai maatana aapima sai aan duudatai gantatagitai aapima llmadu vllasi vaavoitudadami Laodiseeara oidacami llmadu vllasi agaa ismaacada maiquiaa giñmaata. Dai slllicada daana aan Diuusi sai agai gansoicaiña aapima llmadu vllascatai ismaacada caagai aan masai apiavaavoitudaiña ñiooquida. ² Dai aan ipalidi masai aapima baiganalliatudaiña aipaco ganoigadaitai, dai masai cllaga maatana ñidíña Diuusi ñiooquida dai masai cllaga maatana vllasi istumaasi agai Diuusi ñiooquidara agaitai Suusi Cristo. Vllasi gomaasi llaquioma maimaatcatadai oodami. ³ Suusi Cristo agai dai vaamioma cllaga tatagitai sitomasioora dai agai garsoicai tsai cllaga maatana naana maasi istumaasi istumaasi maatana Diuusi dai poduucai alia sastuduacamu aatama. ⁴ Gomaasi gnaagidi aan vai tomali amaadutai maitanvupuiirumadaíña cll baimaasi ñiooqui gnaagidi masai agidi cacana. ⁵ Tomasi maiganallmadu daja aan vllascara gantatagitai aan aapima dai baigiñalidi aan maatcatai isaapima vllascatai viaa amo tagitoidagai slllicada cllaga vaavoitudaitai Suusi Cristo.

⁶ Poduucái isduucái cavaavoitu aapimá Suusi Cristo gartlaanadamiga cllagacarla gánvuvaidacái agái poduucái gaaagai isapiavaavoitudadagi aapimá sai agái apiagannuucada. ⁷ Dai gaaagai isdaanadagi aapimá Suusi Cristo sai gansoicaiña masái cllaga oidacana poduucái isduucái agái ipalidi poduucái isduucái gánmamaatatluli aaná dai vllascara baigavar anlialada Diuusicada vllasi istumaasicada istumaasi agái idui aapimá gánvllatará.

⁸ Maitavar dagitu aapimá isaa oodami gánvupuiirumadadagi vai poduucái maigajiaadara vipiaa aapimá mamaatatluldiaragada Suusi Cristo, gánmamaatatlulditai agái amái mamaatatluldaragai ismaacada maitarvaavoi. Istumaasi gánmamaatatluli agái aroodami mamaatatluldaragada dai oodami viituldarada, gomaasi maitarSuusi Cristo mamaatatluldaragada.

⁹ Suusi Cristo arDiuusi daida aroodami llpá agái tami oidigi daama oidacatadai. ¹⁰ Dai Suusi Cristo gánllamadu daja dai poduucái Diuusi gánllamadu daja llpá. Poduucái aapimá viaa vllasi istumaasi tagitu dai cllagacarla vuvauquiagi. Suusi Cristo agái dai tlaanai vllasiaacatai. Agái vaamioma tlaanai isDiuusi tatlanañicaruda dai vaamioma tlaanai siDiaavora tatlanañicaruda. ¹¹ Aidasi vaavoitu aapimá Suusi Cristo dai gánmaacacái agái guvucadagai masái camaisoimaasi ivuaadana gmaí isaapimá arSuusi Cristo mamaatardamigada maisiu iquitacitai gántuucuga poduucái isduucái gánviituli ajudidú. ¹² Aidasi gánvapacoñi aapimá vaavoitudacái Suusi Cristo araga vaapa aapimá suudara. Gomaasi arapan ducami isyaasapicamudai aapimá Suusi Cristo llamadu. Dai gooquiará vuvaja suudagaiñdara. Gomaasi arapan ducami isapan duduaaca vaavoitudaitai isDiuusi viaa guvucadagai dai agái agái dai duaacali Suusi Cristo coidada saagidiaiñdara gáguvucadagacada. ¹³ Llaquioma maiviaacatadai aapimá ibadagai utudui soimaasi ivuaadatai dai vui vllatcana Diuusi damos sivi Diuusi gánmaa ibadagai utudui dai oigali agái gánsoimaascamiga vaavoitudacái aapimá Suusi Cristo. ¹⁴ Dai tomasi aapimá gapiar vllatcatadai maiagiditai Diuusi sállicamigada vllascara Diuusi oigali gánsoimaascamiga, Suusi Cristo muu curusiaba cascada. ¹⁵ Aidasi Cristo muu curusiaba vaamioma istui isDiaavora llamadu aDiaavora tatlanañicaruda dai poduucái vllasi oodami istutuidi ismaatiagi isvaamioma viaa guvucadagai Suusi Cristo siDiaavora.

¹⁶ Isamaadutai gánaagiadagi sai maitaagái mascuaadagi llmo cuaadagai dai sai maitaagái isgaylladagi llmo istumaasi dai sai aliasi gaaagai issiaa duutuadagi llmo tasai siaa duudagaicatai agái siapá llmo ibastaraga tasara siapá tomastuma tasai maitavar llgiada aapimá agái. ¹⁷ Vllasi gomaasi aroodami llquidadá sállicamigadacatadai dai camaiñamaga aidasi abiaadara divia Suusi Cristo. Suusi Cristo mamaatatluldaragada agái dai namaga sivi. ¹⁸ Maitavar vaavoitudada aapimá agái ismaacada gánaagiadagi sai maicllagacarla vuvauquia agái aapimá ismaisaa duutuadagi Diuusi tatlanañicaruda tomasi agái gánaagiadagi sai naidi llmo istumaasi ismaacada mainidi aa oodami. Agái gaaagidi sai siorá maisiaa duutuadagi Diuusi tatlanañicaruda sai alia gágarducada gánalidi. Damos agái ismaacada pocaitiadagi gágarducada gánalidi tomasi maiviaa istuisida gágarducada gánaliadagi dai agái ivuaada alidi mosacaasi istumaasi llgi agái ipalidi. ¹⁹ Agái maicllaga vaavoitudai Suusi Cristo. Suusi Cristo argarbaitacacamiga daida agái soicai vllasi avavoitudadami sai vaamioma cllaga maatana istumaasi ipalidi Diuusi isivuaadagi dai sai llmo tagitoidagai viaacana vllascatai poduucái isduucái Diuusi ipalidi.

²⁰ Aidasi abiaadara vaavoitu aapimá Suusi Cristo mamaatatluldaragada cagajiaadara viaa aapimá oodami mamaatatluldaragada ismaacada gaaagidi sai siorá llgiadagi oodami sállicamigada dai oodami viituldaragada sai agái gia cllagacarla vuvauquia agái.

CascadΛ maitlaagai isapiaλλgiadagi loodami viituldaragadΛ ismaacadΛ maitarsoiñi. 21 loodami pocaiti sai maitlaagai iscuaadagi λλmo cuaadagai sai tomali maitlaagai isdλλcadagi, tomali istaatamadagi. 22 Vλλsi gomaasi λroodami mamaatλtuldaragadΛ maisiu Diuusi. λcuaadagai otoma uugiatλi. 23 loodami ismaacadΛ gamamaatλtuldi gomaasi polidi isλrsastudugami. λgai pocaiti sai λgaiacadΛ ismaacadΛ gamamaatλtuldi vaamioma cλλga siaa duutuadagi oodami Diuusi. Dai sai maicuaadatai λλmo cuaadagai λrsoiñi oodami vλλtarλ sai vaamioma cλλga oidacana dai sai maigλgλrducadΛ gλnλlidiña dλmos maitarvaavoi. Gomaasi maitarsoiñi oodami vλλtarλ isgajiaadλrλ viaagi istumaasi λλgi λgai ipλlidi isivuaadagi.

3

1 Aidasi abiaadλrλ vaavoitu aapimλ Suusi Cristo, Diuusi gλnmaa ibλdagai utudui ducami iscaduduaacamudai aapimλ poduucai isduucai Suusi Cristo duaaca, cascadΛ glaagai isvλλscarλ tλtλgitodagi istumaasi aagai Diuusi ñiooquidλrλ aagaitai λtλvaagi siaaco daja Suusi Cristo Diuusi λλmadu dai tλaanλi. 2 Tλtλgitodavurai istumaasi λrcλλgaducami maisiu istumaasi λrsoimaascami. 3 Dλmos sivi gajiaadλrλ viaa aapimλ soimaascami dai Diuusi gλnnuucada vaavoitudacai aapimλ Suusi Cristo. 4 Dai λgai gλrλλmadu daja cascadΛ tomastuigaco oidacamu aatλmλ. Dai siλλscadΛ Suusi Cristo λpamu diviagi dai tλaanλdagi aatλmλ λpλ tλaanλda agai λgai λλmadu.

5 CascadΛ gajiaadλrλ avλr vipiaada aapimλ vλλsi istumaasi soimaascami. Maitavλr googosi gλnducamica, dai maitavλr coimudadΛ tuutiaca, dai maitavλr ipλliada gavustuidaga. Sioorλ ipλliadagi gavustuidaga λgai gia maisλλlicadΛ siaa duutudai Diuusi baiyoma siaa duutudai tumiñsi dai naana maasi istumaasi. 6 CascadΛ sλλlicadΛ baamucui Diuusi λgai vui ismaacadΛ maiλλgidi dai soimaasi taatatuldia agai λgai. 7 Dai λλquioma aapimλ povuaadana, 8 dλmos sivi gajiaadλrλ avλr vipiaada vλλsi gomaasi. Maitavλr baacocoda, maitavλr soimaasi taatamituldiada λliada aa, dai maitavλr vui ñioocada aa, dai maitavλr sigal naasi ñioocada aa vui. 9 Dai maitavλr gλnyaatagiada aipacoga. Aapimλ cagajiaadλrλ viaa vλλsi gosomaascami ismaacadΛ λλquioma ivuaadana cascadΛ. 10 Sivi caviaa aapimλ ibλdagai utudui. Diuusi λgai daidλ idui oodami dai sivi Diuusi gλnsoicλi masai vaamioma λpan tuutiacana aapimλ λgai. Diuusi ipλlidi isaapimλ cλλga maata λgai cascadΛ. 11 λvaavoitudadami λmadugan duucai gλnnλidi vλλscatai tomasi λrjudidíu ismaitarjudidíu λpλ, tomasi iquitλquicagai tuucugadΛ ischo λpλ, tomasi λrtami oidacami siλrsibλλacoga oidacami λpλ, tomasi λrpipiooñi siλrtλtλaanλdami λpλ. Csiavλr maitλtλgitoda gomaasi, baiyomavλr tλtλgitoda isSuusi Cristo argλrbaitλcλaacamiga dai λgai vλλsi vaavoitudadami λλmadu daja.

12 Diuusi gλroigλdai daidλ λcovai gλrvuvaitu tλsaidλ λrmaamaradλcana. Soigavλr gλnλliada aacadΛ, dai cλλ tuutiaca, dai maigλgλrducadΛ gλnλliada, dai soicλdavurai aa oodami, dai maioomaliaca. 13 Dai maitavλr vui ñioocada aapimλ aa ismaacadΛ soimaasi gλntaatamituldadagi baiyomavλr oigλldada λgai poduucai isduucai Suusi Cristo gartλaanλdamiga gλroigλldi. 14 Dai vλλscarλ aliλsi gλnoigλada aipacoga poduucai viaacamu aapimλ λmo tλgitoidagai. 15 Diuusi λcovai vuvaitu vλλsi vaavoitudadami dai λgai ipλlidi isvλλscatai viaacagi λmo tλgitoidagai. CascadΛ aliλsi glaagai iscλλgacλrλ oidacagi dai poduucai camaitancocadamu. Dai baigavλr λnλliada DiuusicadΛ.

16 Aliλsi glaagai istλtλgitoda Suusi Cristo mamaatλtuldaragadΛ. Poduucai vaamioma sastuduacamu aapimλ gλnmamaatλtulditai aipacoga dai gλnmaacaitai ñiooqui aipacoga. Ganλλdavurai aapimλ Diuusi nλidadΛ dai baigλnλλliada DiuusicadΛ. 17 Vλλsi mastumaasi ivuaadagi siλpλ aagadagi vλλscarλ avλr ivuaada istumaasi oojoidi Suusi Cristo. Dai baigavλr λnλliada DiuusicadΛ Suusi Cristo gλnλλmadu daja cascadΛ.

dai siaa duutudai Diuusi. ¹⁶ SiΛΛscadΛ canΛidagi aapimΛ idi oojai vΛrai ooto-sda Λvaavoitudadami LaodiseeΛrΛ oidacami vai Λgai nΛidana ΛΛpΛ. Dai Λgai ΛΛpΛ gΛnootosdamu Λoojai ismaacΛdΛ ooji aanΛ vΛrai nΛida aapimΛ ΛΛpΛ. ¹⁷ Dai aagidavurai aapimΛ Arquipo ansai aanΛ ootosdi ñiooqui sai aliΛsi gΛaagai iscΛΛga ivuaadagi Λaa duiñdagai ismaacΛdΛ maa Diuusi vaavoitudaitai Λgai Suusi Cristo.

¹⁸ Sivi aanΛ, Paavora ΛΛgi giñnoovicΛdΛ gΛnoojidi cacugataΛrΛ dai DiuuscΛdΛ gΛmviaatuldi. Dai tΛtΛgitodavurai ismaisapi aanΛ. SΛΛlicΛdΛ ipΛlidi aanΛ sai Diuusi cΛΛgacΛrΛ gΛnnΛidiña aapimΛ.

MosΛcaasi.

Idi arɔpɔgadadɔ oojai ismaacɔdɔ ooji Paavora avaavitudadami Tesaloniicɔrɔ oidacami

¹ Garaaduñi vaavitudadami ismaacɔdɔ gɔnɔmpaidi Tesaloniicɔrɔ siaa duutudara-gai vaatarɔ Diiusi garooga ɔɔmadu Suusi Cristo gartɔaanɔdamiga, gɔnviaatuldi aana ɔɔmadu Silvaano dai Timoteo. Aana anarPaavora. Aatama ipɔlidi isDiiusi garooga ɔɔmadu gartɔaanɔdamiga Suusi Cristo cɔɔgacɔrɔ gɔnɔnijadagi dai gɔniibastudacan tadacagi.

² Aatama vaascɔrɔ alia baigɔrɔlidiña Diiusicɔdɔ gɔntatɔgitoitai aapima. Dai siɔscadɔ gamamadada aatama daana aatama Diiusi sai gɔnsoicɔiña. ³ Dai vaascɔrɔ tatɔgitoiña aatama isducatai ivueeyi aapima Diiusi aa duiñdada vaavitudaitai Suusi Cristo, dai isducatai aipaco gɔnsoicɔi aapima gɔnoigɔdaitai, dai isducatai apianɔnɔra aapima siɔscadɔ diviagi Suusi Cristo ɔpamu. ⁴ Giñaaduñi Diiusi aliasi gɔnoigɔdai aapima dai maata aatama isɔgai ɔɔcovai gɔnvuvaitu. ⁵ Aidasi gɔnaagidi aatama isSuusi Cristo arɔcɔɔgacɔrɔ vuviadami, aatama maisiu tomasduuca gɔnaagidi, aatama Diiusi guvucadadɔcɔdɔ gɔnaagidi. Gɔrɔɔmadu daacatai Diiusi Iɔadɔ dai cɔɔga maata aatama sai vaasi ismaacɔdɔ gɔnaagidi aatama arvaavoi. Aapima cɔɔga maata isducatai daraajatadai aatama gɔnsaagida aidatasi gɔndadiji masai poduucai oidacana aapima ɔpɔrɔ.

⁶ Daidɔ arvaavoi maspoduucai idui aapima dai ɔpan duuca oidacana aapima gartɔaanɔdamiga Suusi Cristo ɔpɔrɔ. Diiusi Iɔadɔ gɔnsoicɔiña mai aapima baigɔnɔliaracɔdɔ caɔcana Diiusi ñiooquidɔ tomasi aa soimaasi gɔntaatamituldiña. ⁷ Aidasi maí avavitudadami Masedooniɔrɔ dai Acaiyɔrɔ masducatai oidacataidai aapima poduucai maí ɔgai isducatai gɔaagai isoidacagi. ⁸ Dai poduucai aapimacɔdɔ maí Masedooniɔrɔ oidacami dai Acaiyɔrɔ oidacami ɔtaaanɔdamu Suusi Cristo ñiooquidɔ, Dai maisiu mosɔca ami vaasi aipaco gɔaagai gɔnvaavoidaraga. Cascadɔ aatama camaiviaa isgaaagiadagi siaaco casi gɔmaata gomaasi. ⁹ Baiyoma ɔgai vaa ismaacɔdɔ maí gomaasi aagaiña aidatasi gɔndadiji masai alia cɔɔga gɔrmiaadɔgi, dai masducatai dagito ɔmoomono dai vaavoi ismaacɔdɔ sɔɔlicadɔ arDiiusi dai duaaca daidɔ ivuaada ɔgai istumaasi Diiusi ipɔlidi. ¹⁰ Dai isducatai nanɔra aapima isdiviagi Suusi Diiusi maradɔ tɔvaagiaiñdarɔ. ɔgai vaa Suusi ismaacɔdɔ duaacali Diiusi coidadɔ saagidaiñdarɔ. Dai ɔgai ɔgai dai cɔɔgacɔrɔ gɔrvuvaida ɔgai soimaasi ivuaadami gɔgɔvituldaragadɔaiñdarɔ.

2

¹ Aapima giñaaduñi ɔɔgi maata isaatama maimosɔɔgicɔdɔ gɔndadiji. ² Tomasi ɔɔquoma Filipoosiɔrɔ aa soimaasi ñiooqui gɔraagidi dai soimaasi gartatɔtuli poduucai masduuca camaata aapima. Dai vaascɔrɔ aidatasi aayi aatama gɔndɔvaaragɔrɔ Diiusi garsoí tasai gɔnaagidana ñiooquidɔ maiduaadimudacɔdɔ tomasi ami oidacami ɔpɔrɔ gɔrvui vaatɔcatadai. ³ Aidasi gɔnaagidi aatama Diiusi ñiooquidɔ aatama gɔnaagidi mosɔcaasi ismaacɔdɔ arvaavoi, dai maisiu soimaasi tɔgitoidacɔdɔ gɔnaagidi aatama dai tomali maitɔnyaatagida arɔlidityai. ⁴ Baiyoma Diiusi ɔcovai gɔrvuvaitu dai gɔrootoi tasai gɔnaagidana Diiusi ñiooquidɔ dai gomaasi ɔgai ismaacɔdɔ gɔnaagidi aatama. Aatama ivueeyi istumaasi Diiusi ipɔlidi dai maisiu istumaasi ɔoodami ipɔlidi. Diiusi ɔgai dai maata gɔriibadaga iscɔcɔɔgadu ischo ɔpɔrɔ. ⁵ Cɔɔga maata aapima isaatama maitɔnvuiirumadai cɔɔ baimaasi ñiooqui gɔnaagidi masai garcaɔcana, dai aatama gɔnaagidi Diiusi ñiooquidɔ maisiu gamaitaa arɔlidityai tumiñsi. Diiusi cɔɔga maata vaasi gomaasi. ⁶ Tomali ɔmo imidagai maitɔnaagidi aatama aapima masai

sállicada siaa garduutudaiña dai tomali aa, cllaga istuidimudai aatama isgántlaanadagi tataanadami duucái ojootosadacatai Suusi Cristo. ⁷ Baiyoma cllaga gartaatacai ivuaadana aatama istumaasi aidasi gansaagida daraajatadai poduucái isduucái cllaga gartaatacai nunuucadaiña amo ooqui gamaamara. ⁸ Aliasí ganoigadaitadai aatama dai sállicada ipaliditadai isganaagidagi Diuusi ñiooquida. Baiyoma ipaliditadai aatama masgarcoodagi isdagitocái ganaagidagi Diuusi ñiooquida. Sállicada ganoigadaitadai aatama cascada. ⁹ Giñaaduñi cllaga tagito aapima siáasi gaaata vuaadana aatama dai gamaitacaiña cuaadagai aidasi gansaagida daraajatadai aatama dai ganaagidiña Diuusi ñiooquida. Tasara dai tucara gaaata vuaadana aatama maisiaa ganduiñda araliditai ganvustuidaga.

¹⁰ Aapima amadu Diuusi cllaga maata siá cllaga daraajatadai aatama aapima vaavoitudadami gansaagida maisoimaasi ivuaadatai dai poduucái tomali amaadutai maitistui isgariara garsuuligagi tomali amo istumaasicada. ¹¹ Dai maata aapima arpa isduucái cllaga gartaatacai ganmamaatatuldiña aatama aapima Diuusi ñiooquida, dai ganaapanaquidiña masai apiavaavoitudaiña, dai ganaagidiña arpa sai glaagai masallgiadagi Diuusi. Dai vasi gomaasi idui aatama arpan duucái amo gaoga ivuadana gamaamaracada. ¹² Dai gomaasi idui aatama arpa masai cllaga oidacana isducatai Diuusi ipalidi. Diuusi ganvai masai amadu oidacana malca siaaco gataañai lagi siaaco vascatai siaa duutudai Diuusi.

¹³ Aidasi aatama ganaagidi Diuusi ñiooquida aapima vaavoitu maisiu lagi garñiooqui duucái baiyoma Diuusi ñiooquida duucái dai poduuquiava lagi. Cascada alia baigaralidi aatama Diuusicada. Dai govaa Diuusi ñiooquida lagi dai gansoicai masai cllagacara oidacana aapima ismaacada vaavoitudagi. ¹⁴ Giñaaduñi aidamasi vaavoitu aapima ganaaduñi soimaasi gantaatatuli, arpan duucái ajudidíu ismaacada Judeera oidaga ismaacada ganampaidi siaa duutudaragai Diuusi vatar vaavoitudaitai Suusi Cristo. Lagi lagi vaa aduiñda soimaa taatamituldi arpa. ¹⁵ Dai lagi vaa judidíu ismaacada soimaasi taatatuli ganaaduñi lagi dai muaa asuusi dai soimaasi gartaatatuli aatama arpa. Poduucái idui arpa aduiñdacadu coi Diuusi ñiooquituldiadamigada ismaacada aagiditadai Diuusi ñiooquida. Lagi gia maitiveeyi istumaasi Diuusi ipalidi. Baiyoma mosvuidar vatlacana lagi vascatai. ¹⁶ Siascada aagida araliada aatama lagi ismaacada maitarjudidíu sai lagi arpa istutuidi iscagacara vuvaquiagi vaid ajudidíu garsobicaiña tsai maiaagidana. Dai poduucái vaamioma soimaasi ivueeyi lagi. Damos sivi gia casoimaasi taatatuldamu Diuusi lagi.

¹⁷ Aidasi guvucadacada gandagito aatama chialqui tasai aliasi gantatagitoiña aatama. Otoma garaaga aatama dai ganñidaragai dai maiquiaa istui. ¹⁸ Aatama gamu iimia ragaitadai dai ganñida ragaitadai, dai ana gia muiyoco gamu imia iñaagaiña damos vascara diaavora garsobicaiña. ¹⁹ Siascada apamu diviagi gartaanadamiga Suusi Cristo alia baigaraliadamu aatama amapai daraajatai, cllaga maata aatama isami daraajamu aapima arpa dai alia baigaraliadamu aatama tatagitaitai ismaimosallicada arpaui garaa duiñdaga gansaagida. ²⁰ Muidutai cllaga ñioocai aatama garvatar agaicada ismaacada idui aatama aapima gansaagida dai alia baigaralidi aatama aapimacada.

3

¹ Cascada aidasi camaitistui aatama isvaamioma nanaracagi maimaacatai masduucái daraajatadai aapima, ararali aatama isalagi viiyagi tamí Ateenasara ² dai ootosagi graduñi Timoteo sai ganñidana. Goovai aramoco ismaacada garsoicai Diuusi aa duiñdara. Goovai gaaagidiña Diuusi ñiooquida. Ttai cascada gaamucu ootoi sai ganavnaquidana dai gansoiñana masai vaamioma vaavoitudana aapima. ³ Sai tomali amaadutai maiojodaiña soimaa taatamaitai. Aapima cllaga maata tsavia

issoimaa taatamadagi. ⁴ Dai aidasi quiaa ganna madu daraajatadai aatama, aatama gnaagidiña tsai soimaa taata ragaitadai. Tai povadui masducatai camaata aapima. ⁵ Cascada aidasi camaitistui aana isnaracagi vaamioma ipiñalli aana isootosagi Timoteo maataca inlilitadai masabai molla caga vaavoitudai aapima. Polilitadai aana isadiaavora istutuidi issoimaasi ganduñituldagi isgaraa duiñdaga aapima gansaagida mosaggi duñimudai.

⁶ Dai goTimoteo cadvia apamu macadara dai cagaducami ñiooqui garvuaapi masai aapima molla caga vaavoitudai dai gnoigadai aipacoga. Dai povartadai masai aapima gartatagitoi dai quiaa garoigadai dai masai gnaida alidi poducaisduucais gnaida alidi aatama. ⁷ Cascada garaaduñi tomasi alia soimaa taatama aatama alia baigralidi maatacai isaapima quiaa caga vaavoitudai. ⁸ Cascada vaamioma sioma daraaja aatama maatacai masapiavaavoitudai gartaanadami Suusi Cristo. ⁹ Vasi gomaasicada alia baigralidi aatama Diuusicada. ¹⁰ Tasaara dai tucara daana aatama Diuusi sai garmaacana oigaragai tatai apamu gnaida aatama dai gansoiñagi mai vaamioma caga vaavoituda aapima.

¹¹ Daida ipalidi aatama isDiuusi garooga amadu gartaanadami Suusi Cristo otoma garootosagi gaamucu tatai gnaida aatama. ¹² Daida ipalidi aatama lara isDiuusi garsoiñagi mai vaamioma gnoigada aapima aipacoga dai alara. Poducaisduucais gnoigadai aatama. ¹³ Vai Diuusi gansoiñana mai vaamioma vaavoituda aapima dai poducais camaisoimaasi ivuaadagi Diuusi vuitapi dai maitarsoimaasi iducamicagi siascada diviagi gartaanadami Suusi Cristo amadu vascatai ismaacada vaavoitudai.

4

¹ Sivi gia garaaduñi taanadami Suusi Cristo garmaa sallicami isgnaagida aatama amo istumaasi. Casi gnaagidi aatama isducatai gaagai masoidacagi vai Diuusi baigalliadagi aapimacada dai aapima poducaisoidaga dai sivi gandaana aatama dai gnaagidi masai moducaisoidacana.

² Caga maata aapima isducatai gnaagidi aatama masaida ivuaadana taanadami Suusi Cristo garmaa sallicami cascada. ³ Diuusi ipalidi masaida ivuaadana mosacaasi istumaasi agai ipalidi dai masai maigoogosi ganducamicana. ⁴ Dai calalli gaagai issiaa duutuadagi gnooñiga dai maisoimaa taatamituldiadagi ⁵ dai maisiu ivuaadagi agaicada istumaasi ipalidi isducatai ivueeyi agai ismaacada maivaavoitudai Diuusi mosacaasi isducatai gaagai. ⁶ Dai tomali amaadutai maitaagai isasiadagi gaaduñi ooñigada, Diuusi alia soimaa taatamituldi siora pomaasi ivuaadagi poducaisducatai casi gnaagidi aatama. ⁷ Diuusi covai garvuvaitu aatama tsaida ivuaadana istumaasi cagaducami dai maisiu soimaasi. ⁸ Poducais siora gajiaadara viaagi idi maatatuldaragai gajiaadara vipieeyi Diuusi maisiu oodami. Diuusi agai ismaacada garmaacai agi galbadaga.

⁹ Damos aana gia camaiviaa isgnaagidagi isgaagai masoigadagi gnaaduñi, Diuusi casi gnaaatatuli isducatai gaagai masgnoigadagi aipacoga. ¹⁰ Aapima gia poducais ivueeyi vasi vaavoitudadami Masedooniara oidacami amadu. Dai gandaana aatama garaaduñi masai vaamioma gnoigadaiña. ¹¹ Cagacara avar oidaca, dai tagitocavurai agi gnaa duiñdagara, cagavar gaaata vuada tsduucais casi gnaagidi, ¹² vai siaa ganduutudaiña ismaacada maitarvaavoitudadami dai vai maivilagacana istumaasi ganquiyara.

¹³ Garaaduñi aatama ipalidi masmaatcagi isducatai apavueeyi acoidadacada mai aapima maisoigalliadagi apau duucais agai ismaacada maitagito isiimiagi Diuusi

ΛΛmadu. ¹⁴ Poduucai isducatai vaavoitudai aatΛMΛ isSuusi muu dai Δpamu duaaca poduucai ΛΛpΛ glaagai tΛsvaavoitudadagi sai Diuusi duduaacalda agai ismaacΛdΛ coiyagi vaavoitudaitai Suusi Cristo.

¹⁵ IsmaacΛdΛ gΛnaagidi aatΛMΛ ΔtΛaanΛdami Suusi Cristo gΛrmaatΛtuli sai aatΛMΛ ismaacΛdΛ maiquiaa coiyagi siΛΛscadΛ diviagi Suusi Cristo maibaitΛqui iimia ragai Δgai ismaacΛdΛ cacoiyagi. ¹⁶ Δgai ΛΔgi divia agai tΛvaagiañdΛrΛ dai tΛaañia agai Δmo tΛaanΛdamigadΛ Diuusi tΛtΛaañicarudΛ sai iññoοquidana Δvaavoitudadami trompeeta-gadΛcadΛ Diuusi siotoma duduaacamu Δvaavoitudadami ismaacΛdΛ coi ¹⁷ dai Δmapai iimimu ismaacΛdΛ maiquiaa coiyagi ΛΛmadu iicomai saagida dai vuidΛrΛ aimu ΔtΛaanΛdami siΔgai gΛrvaidacaimu tΛvaagiamu siVΛΛscΛrΛ ΛΛmadu daraajamu aatΛMΛ. ¹⁸ CascΛdΛ idi ñiiooquicΛdΛ avΛr gΛnaapΛnaquiada aipacoga.

5

¹ DΛmos giñaaduñi aapimΛ maitΛgito isgΛnaagida aanΛ siΛΛscadΛ tomali istuigaco ΔpΛduñia agai gomaasi. ² AapimΛ cΛΛga maatΛ sai ΔtΛaanΛdami divia agai siΛΛscadΛ sioma mainΛnΛracagi poduucai isduucai didivai Δmo Δsivogami tucarΛ. ³⁻⁴ SiΛΛscadΛ Δoodami ismaacΛdΛ maivaavoitudai Diuusi dai tomali maiΛΛgidi istumaasi ipΛlidi pocaitiadagi: “Sivi gia cΛΛga gΛriibastacan tada aatΛMΛ maitiipucatai istucΛdΛ vuaama ΔrΛliada aatΛMΛ”. Amaasi Δgai sitodian duucai Diuusi ugititudamu Δgai. Poduucai siatodian duucai coocorΛi Δmo oοqui siΛΛscadΛ duaadia agadagi. Poduucai ismaacΛdΛ maivaavoitudai maiviaacamu oigΛdaragai. DΛmos aapimΛ giñaaduñi maitΛrΛpan ducami Δgai ismaacΛdΛ mosΛcaasi soimaascami tΛtΛgitoiña dai mainΛnΛra istuigaco divia agai ΔtΛaanΛdami poduucai isduucai Δmo oodami ismaacΛdΛ mainΛnΛra Δmo Δsivogami. ⁵ VΛascatai aapimΛ gia vaavoitudai Diuusi dai ΛΔgidi istumaasi Δgai ipΛlidi, cascΛdΛ aapimΛ ΔrΛpan ducami Δmo cΛΛli ismaacΛdΛ tΛsarΛ aimarai siΛΛscadΛ cΛΛga maasi oidigi. AatΛMΛ maitΛrΛgai ismaacΛdΛ maivaavoitudai dai maiΛΛgidi istumaasi Diuusi ipΛlidi Δgai ΔrΛpan ducami Δmo cΛΛli ismaacΛdΛ tucapi aimarai. ⁶ CascΛdΛ aatΛMΛ maitΛaagai tΛsi ΔrΛpan ducamicagi Δgai ismaacΛdΛ tomali Δmo im-idagai maitΛtΛgitoi Diuusi Δgai ΔrΛpan ducami Δmo cΛΛli coosocami, aliΛsi glaagai isapiatΛtΛgitoda aatΛMΛ Diuusi dai cΛΛga gΛrtΛtΛgitodagi maisiu Δpan duucai Δmo navamudadΛ. ⁷ IsmaacΛdΛ maitΛtΛgitoi Diuusi dai ismaacΛdΛ aliΛsi Δrsoimaasi ivuaadami ducami istucapi ajioopadagi. ⁸ DΛmos aatΛMΛ ismaacΛdΛ vaavoitudai Suusi Cristo aliΛsi glaagai iscΛΛga gΛrtΛtΛgitodagi maisiu Δpan duucai Δmo navamudadΛ. Glaagai tΛsvΛΛscΛrΛ apiavaavoitudadagi Suusi Cristo dai oigΛadagi vΛascatai dai poduucai gΛrsoicΛdagi vai maitΛrmaitΛagi ΔDiaavora Δpan duucai Δmo sandaaru glaada Δmo tagiña giacarui covocami dai ΔgaicΛdΛ gΛsoicΛiña sai maituucugadΛrΛ vaacΛna mastagadΛ ΔsaayudΛ. Dai glaagai tΛsapiavaavoitudadagi isDiuusi cΛΛgacΛrΛ gΛrvuvaida agai dai gΛrvaavoidaragacΛdΛ gΛrsoicΛdagi Δpan duucai Δmo sandaaru gΛsoicΛi Δmo vaiñomi vanamoicΛdΛ. ⁹ Diuusi Δcovai gΛrvuvaitu dai maisiu gΛrgΛgΛvitulda agai baiyoma cΛΛgacΛrΛ gΛrvuvaida agai tΛsvaavoitudadagi gΛrtΛaanΛdamiga Suusi Cristo. ¹⁰ Δgai Δgai dai muu aatΛMΛ gΛrvΛΛtarΛ dai poduucai siΛΛscadΛ diviagi Δgai gΛrvaidacaimu tΛsai ΛΛmadu daraajana tomatΛscoiyagi siΛΛpΛ quiaa duduaacagi. ¹¹ CascΛdΛ apiagΛnaapΛnaquiadavurai aipacoga dai apiaaipacoga gΛnsoicΛdΛ poduucai mΛsducatai casi ivueeyi.

¹² GΛraaduñi gΛndaanΛi aatΛMΛ mΛsai siaa duutudaiña ismaacΛdΛ aata vueeyi aapimΛ gΛnsaagida dai vaamioma tΛaanΛi dai gΛnmaacai ñiiooqui isducatai glaagai mΛsoidacagi vaavoitudaitai. ¹³ Δgai ivueeyi Diuusi aa duiñdadΛ cascΛdΛ siaavΛr duutuada dai oigΛada. MaitavΛr gΛnvupui ñiioocada.

¹⁴ Garaaduñi, gnaagidi aatama masai bagaiña ismaacada maita aata vueeyi, dai aapanaquiadavurai ismaacada duduaadicui mosaa soimaa taatamitulditai agai oodami dai aapanaquiadavurai ismaacada camaicallaaga vaavoitudada dai maitavar oojoda tomali amaadutai.

¹⁵ Gannuucadacavurai dai maisoimaasi ivuiidiada ismaacada soimaasi ganvuiidiadagi baiyoma avar vaascara caga ivuiidiada vaascatai.

¹⁶ Dai vaascara avar baiganaliada. ¹⁷ Dai vaascara avar gamamadada. ¹⁸ Dai vaasicada istumaasi apavuaadagi gansaagida gaagai masbaiganaliadagi Diuusicada. Poduucai ipalidi Diuusi masivuaadagi aapima ismaacada vaavoitudai Suusi Cristo.

¹⁹ Dagitovurai Diuusi Ibada vai gansoiñana mai caga gnoigada aapima. ²⁰ Dai maitavar amapiadara vipiada ñiooquida amo Diuusi ñiooquituldiadamigada. ²¹ Damos caga avar gantagito caaca sabaiga arDiuusi ñiooquida masmacada gnaagiadagi. SiarDiuusi ñiooquidacagi varai vaavoituda. ²² Dai gajaadara avar viaa vaasi soimaascada.

²³ Diuusi agai dai gariibastudacan taadatudai. Dai sai Diuusi maitandadagitoiña massoimaasi ivuaadagi dai sai Diuusi nuucadacana ganiibadaga amadu gantatagitoidaga amadu gantuutucuga vai maitarsoimaasi iducamica aapima siascada diviagi gartaanadamiga Suusi Cristo. ²⁴ Agai ismaacada covai ganvuvaitu vaascara ivueeyi istumaasi agai aagai dai salicada gannuucadacamu agai.

²⁵ Garaaduñi gamamadadavurai aatama garvattara.

²⁶ Diuuscada avar viaatulda vaascatai garaaduñi.

²⁷ Ataanadami Suusi Cristo salicamigadacada gandaani aatama masai vaascatai vaavoitudadami vuitapi aagana idi oojai.

²⁸ Gartaanadamiga Suusi Cristo cagacara gannaidiña. Mosacaasi.

Idi aragotordada oojai ismaacada ooji Paavora avaavitudadami Tesaloniicara oidacami

¹ Garaaduñi vaavitudadami ismaacada ganampaidi Tesaloniicara siaa duutudaragai vaataran Diuusi garooga amadu Suusi Cristo gartaanadamiga. Ganviaatuldi aana amadu Silvaano dai Timoteo. Aana anarPaavora. ² Aatama ipalidi isDiuusi garooga amadu Suusi Cristo gartaanadamiga cagacara gannijadagi dai ganiibastudacan tadatudacagi.

³ Tomasiuu duucu siuu duucu gamamadada aatama viaa isvaascara alia baigariadagi Diuusicada gantatagitoitai aapima, dai poduucai gaagai tasivuaadagi, aapima apiavaamioma vaavitudai dai vaamioma ganoigadai aipacoga cascada. ⁴ Cascada aatama caga ñioocaiña aapima ganvaataran vaavitudadami ismaacada Diuusi covai vuvaitu saagida. Dai potadaiña aatama masai aapima apiavaavitudai dai maijojodai silascada oodami soimaasi gantaatamituldadagi. ⁵ Poduucai ivueeyi aapima gansoicitai Diuusi. Poduucai Diuusi gatagidi iscagacara gannidi dai agai ganvaidaquia agai maca siaaco taanai agai, cascada soimaasi taatamai aapima.

⁶ Diuusi maata isgaagai issoimaa taatatuldagi agai ismaacada soimaasi gantaatamituldi aapima goovai aramo istumaasi cagaducami. ⁷ Dai aapima ismaacada soimaa taatamai sivi Diuusi ganiibastudamu aatama garlamadu silascada diviagi gartaanadamiga Suusi Cristo vasi gomaasi arcagaducami. Agai tavaagiaiñdara divimu gatataañicaru gupucada amadu dai alia dadadaquidamu. ⁸ Dai soimaa taatatuldamu agai ismaacada maivaavitudai Diuusi dai tomali maiagidi Diuusi ñiooquida ismaacada aagai isSuusi Cristo arcagacara vuviadami. ⁹ Dai Suusi ugitudamu agai dai tomali amo imidagai maimaquimu oigaragai isDiuusi amadu iimia. Dai tomali maitagimu agai Diuusi guvucadada tomali isduucai dadadacai agai. ¹⁰ Silascada diviagi gartaanadamiga Suusi Cristo vascatai ismaacada agai covai vuvaitu soimaasi ivuaadami saagidaiñdara siaa duutuadamu. Dai tomali maitagimu isducatai gantatagituagi niditai ismaasi. Dai aapima ara ami daraajamu vaavituu aapima Diuusi ñiooquida aidasi ganaagidi aatama cascada.

¹¹ Apiadaanai aatama Diuusi sai agai gansoiñana mai aapima oidacagi isduucai agai ipalidi. Agai agai ismaacada ganvai masai iimana agai amadu. Dai daanai aatama Diuusi ara sai gansoicaiña gaguvucadagacada mai aapima ivuaadagi istumaasi cagaducami ismaacada aapima ipaliadagi, dai sai gansoicaiña istumaasira ismaacada ivuaada aapima vaavitudaitai Suusi Cristo. ¹² Vai poduucai aapimacada mui oodami siaa duutudaiña gartaanadamiga Suusi Cristo, dai Suusi Cristo caga ñioocadamu aapima ganvaataran. Gomaasi araduñia agai cagacara ganniditai Diuusi amadu gartaanadamiga Suusi Cristo.

2

¹ Sivi garaaduñi ganaagidamu aatama amo ñiooqui. Suusi Cristo divia agai dai garampaida agai tasai amadu daraajana. Gandaanai aatama garaaduñi ² masai maitandadagitoiña isganabacatadagi mosaa otoma agai ismaacada pocaiti sai cadivia gartaanadamiga. Tomasi amoco pocaitiadagi isarDiuusi ñiñiooquituldiadamigada tomasi amadutai pocaitiadagi isaanai aagidi, tomasi amadutai pocaitiadagi isaatama poduucai ganooji. ³ Maitavar gandadagitoda masganvupuiirumadadagi tomali amo istumaasicada. Maiquiaa diviacai gartaanadamiga muidutai vuidara vaataca agai

Diuusi. Dai divimu acalli ismaacada mosaca soimaasi ivueeyi, siDiuusi ootosamu Diaavora amadu. ⁴ Agai lagi tlaanadami duucaí gadaasa agai dai vuidara caataca agai Diuusi amadu vasi istumaasi aagada oodami siarDiuusi, amadu vasi istumaasi siaa duutuadagi oodami. Dai lagi aga quiuupaigadara judidíu daiva agai siaaco siaa duutudaiña ajudidíu Diuusi, dai pocaitiada agai sai lagi arDiuusi.

⁵ ¿Casi masmaitagito isvasi gomaasi ganaagidi ana aidasi gansaagida daacata dai ana? ⁶ Aapima camaata istumaasi lagi dai soobidaca sai maidiviana lagi maiquiaa acai istuigaco divia agai lagi. ⁷ Dai vascara vasi aipacoga alia soimaasi ivueeyi oodami astocai mui naana maasi istumaasi adiaavora ipalidi. Mosvialga iscaquivagi taagiñaiñara siora soobidaca. ⁸ Vaida diviagi asoimaasi ivuaadami vaida atlaanadami muua agai mosvustacai dai gadadadaquigacada. ⁹ Adiaavora lagi dai ootosa agai asoimaasi ivuaadami. Dai lagi alia viaaca agai guvucadagai. Daid ivuaada agai mui naana maasi ggarducami vupuiirumada aliditai oodami. ¹⁰ Mui naana maasi soimaascamicada vupuiirumadada agai lagi ismaacada iimia agai adiaavora amadu maioojoiditai ismaacada arvaavoi ismaacadacada istuidimudai lagi iscagacara vuvaquiagi. ¹¹ Cascada Diuusi dagitua agai isacacalli soimaasi ivuaadami vupuiirumadadagi, dai Diuusi dagitua agai sai vaavoitudana ismaacada maitarvaavoi. ¹² Dai poducaí vascatai ismaacada maivaavoitudai ismaacada arvaavoi oojoiditai issoimaasi ivuaadagi lagi Diaavora amadu iimimu.

¹³ Garaaduñi aliasi ganaigadai gartaanadamiga. Diuusi acovai ganvuvaitu tucamidara abiaadara dai cagacara ganvuvaida agai. Aapima cagacara vuvacai Diuusi Ibadacada dai ganvaavoidaragacada. Diuusi Ibadala lagi ismaacada acovai ganvuvaidi soimaasi ivuaadami saagidaiñara, cascada alia baigalidi aatama Diuusicada vasi imaasicada. ¹⁴ Diuusi ñiooquidacada ismaacada ganaagidi aatama Diuusi ganvai masai cagacara vuvacana dai poducaí iimana lagi amadu dai amadu daraajana an duucaí gartaanadamiga Suusi Cristo.

¹⁵ Vasi gomaasicada gaagai isapiavaavoitudada aapima Suusi Cristo. Mosavar tagitoca aapima vasi istumaasi ganmaatutuli aatama garñiooquicada dai ojaicada. ¹⁶⁻¹⁷ Vai gartaanadamiga Suusi Cristo amadu Diuusi garooga baiganalliatudaiña dai gansoicaiña mai aapima ivuaadagi dai aagadagi maiduduaadicuitai vasi istumaasi arcagaducami. Diuusi garooga lagi ismaacada garoigadai, dai vascara garsoicaiña tsai maisoigaralidiña dai maiduduaadicuiña. Dai Diuusi lagi ismaacada garsoicai tsai caga vaavoitudaiña naracatai silascada diviagi Suusi Cristo. Vasi gomaasi ivueeyi Diuusi aatama garvatarai maisiu maitacitai aatama mospoducaí ipalidi lagi cascada.

3

¹ Dai sivi garaaduñi ganaagidamu aatama ara amo ñiooqui. Daanadavurai aapima Diuusi aatama garvatarai vai lagi garsoicaiña tatai otoma gaaagida aatama ñiooquida aipacoga vai muidutai maana isaramo istumaasi cagaducami poducaí isduucaí pradui aapima gansaagida, ² dai gannucadacana vai maisoimaasi garvuiidiadagi oodami soimaasi ivuaadami, maisiu vascatai vaavoitudai gartaanadamiga Suusi Cristo cascada. ³ Diuusi gia vascara ivueeyi vasi istumaasi ismaacada aagai isiduiña agai. Agai gansoiñamu maicaga vaavoituda aapima dai lagi gannucadacamu vai maisoimaasi gannuiididiña adiaavora. ⁴ Dai aatama caga maata isDiuusi gansoicai maipaiivuaada istumaasi gantajai aatama. ⁵ Vaidala Diuusi gansoiñana mai aliasi tagitoda isDiuusi gansoicai dai isaCristo alia soimaa taata aatama garvatarai dai vascara maivui ñioo Diuusi.

⁶ Sivi g^{ra}aduñi g^{an}taanai aat^{am} s^{al}licamigad^{ac}ad^a g^{ar}taan^{ad}amiga Suusi Cristo m^{as}ai maisi urap^{ac}aiña sioor^a maitaaata v^{ua}ada ^{li}ada dai mai^{al}giada ^{li}ada ^{ag}ai ismaac^{ad}a g^{an}maat^{at}uli aat^{am}. ⁷ C^{al}ga maata aapim^a isducatai g^{al}agai isiv^{ua}adagi dai g^{ar}pan duucaⁱ oidacagi. Aat^{am} gaaata v^{ua}adana aid^{at}asi aapim^a g^{an}saagida daraajatadai. ⁸ Dai v^{al}scar^a aa nam^{al}quidiña aat^{am} sioor^a g^{ar}bibiadagi. Baiyoma ali^{as}i gaaata v^{ua}adana aat^{am} tas^{ar}a dai tucara^a maisiaa g^{an}vuiidiada ^{ar}aliditai g^{an}vustuidaga. ⁹ Tomasi aat^{am} viaacatadai s^{al}licami isg^{an}aaagidamudai m^{as}g^{ar}maacadamudai istumaasi t^{ag}itocatadai aat^{am}, baiyoma gaaata v^{ua}adana aat^{am} g^{an}maat^{at}ulda ^{ar}aliditai isducatai g^{al}agai isoidaca aapim^a. ¹⁰ Aid^{as}i g^{an}saagida daraajatadai aat^{am}, aat^{am} g^{an}aaagidi sai is^{al}maadutai maitaaata v^{ua}ada ^{li}ada sai maitacuaadana. ¹¹ Cajioma aat^{am} sai ^{al}madutai aapim^a maitaaata v^{ue}eyi dai v^{al}scar^a gacueeyi dai sai ali^{as}i g^{an}vapasaiña aa aa duiñdad^{ar}a dai maitiv^{ua}adana ^{al}gi g^{an}aa duiñdaga. ¹² ^{ag}ai ismaac^{ad}a poduuc^ai iv^{ue}eyi t^{aa}anai aat^{am} s^{al}licamigad^{ac}ad^a g^{ar}taan^{ad}amiga Suusi Cristo said^a iv^{ua}adana ^{al}gi g^{an}aa duiñdaga dai gaagaiña istumaasi t^{ag}ito dai mait^{al}vapasaiña aa aa duiñdad^{ar}a. ¹³ G^{ar}aduñi maitav^{ar} iibiocor^{ad}a iv^{ua}adatai istumaasi ^{ar}c^{al}gaducami. ¹⁴ Is^{al}maadutai mai^{al}gidagi istumaasi g^{an}aaagidi aat^{am} idi ooji^{ar}a, c^{al}gav^{ar} g^{an}t^{ag}ito n^{al}jada sioor^a ^{ag}ai dai maisi urap^{ac}ada vai siaa ^{ar}ana. ¹⁵ Damos maitav^{ar} g^{an}saayu duucaⁱ n^{al}jada, baiyomav^{ar} mamaacada ñiooqui g^{an}suculi duucaⁱ.

¹⁶ G^{ar}taan^{ad}amiga Suusi Cristo ^{ag}ai ismaac^{ad}a iib^{al}studacan taadatudai vaavoitudami. Dai ^{ag}ai v^{al}scar^a g^{an}iib^{al}studacan taadatudai aapim^a. V^{al}si^{ar}a istumaasi ^{ar}v^{ua}adagi vaid^a Diuusi g^{an}al^{al}madu daacana v^{al}scatai aapim^a.

¹⁷ Aan^a an^{ar}Paavora. Aan^a ang^{an}v^{ia}atuldi ^{al}gi giñ^{no}v^{ic}ad^a oojacai. ^{al}gi an^{po}duucaⁱ iv^{ue}eyi aan^a v^{al}scar^a si^{al}scad^a oojagi ^{al}mo oojai. ¹⁸ Vaid^a g^{ar}taan^{ad}amiga Suusi Cristo c^{al}gac^{ar}a g^{an}n^{al}idiña v^{al}scatai aapim^a.

Mos^{al}caasi.

Idi arapagadad oojai ismaacada ooji Paavora Timoteo

¹ Aana Paavora arootosada Suusi Cristo. Diuusi cagacaga garvuviaadami amadu Suusi Cristo gartaanadamiga giñtajai cascada. Caa maata aatama isSuusi Cristocada viaaca ragai naana maasi istumaasi cacagaducami istumaasi nanara aatama isDiuusi garmaquia agai. ² Gaoojidi aana aapi Timoteo. Aapi giñmara gaducami vaavoitudaitai aapi Suusi Cristo. Aana ipalidi sai Diuusi garooga amadu Suusi Cristo gartaanadamiga cagacaga ganlijadagi, dai soiganliadagi aapicada, dai ibastudacan tadacagi gaibadaga.

³ Aidasi ii aana Efeesoaindara Masedonio davarriamu aana gaaagidi pasai movaasi vana. Dai sivi ipalidi aana isquiaa movaasi daaca aapi dai aagiadagi amamaatatuldiadami yaatavogami ⁴ sai camaitamamaatatuldiña cuentogada ajudidii ismaacada gamamaatatuldi agai Diuusi ñiooquida duucai. Gamamaatatuldi agai mui naana maasi istumaasi istumaasi ivuaadana aiqui aaduñcardu. Vasi gomaasi maitarsoiñi ismaatcagi oodami isducatai Diuusi cagacaga vuvaidi oodami baiyoma mosganvupui ñioocaiña agai.

⁵ Gomaasi gaaagidi aana ipaliditai isagai aipacoga ganoigadagi gajiaadara viaacai vasi soimaascami, ivuaadatai moscaasi istumaasi acagaducami poduucai isduucai caga maata isgaaagai isivuaadagi, daida samicada caga vaavoitudaitai Diuusi. ⁶ Damos amoco cagajiaadara viaa istumaasi gnaagidi aana dai baiyoma mosaatagaiña istumaasi maitarsoiñi. ⁷ Agai ipalidi isoodami poliadagi isagai caga gamaatatuldi Moseesacaru mamaatatuldaragada. Agai guvucadagai viaacami duucai ñioocai maimaatcatali tomali agai agi istaiya alidi istumaasi gamamaatatuldi agai.

⁸ Caa maata aatama isMoseesacaru samicamigada alia cagadu damos gaaagai ismaata cacagi istaiya alidi. ⁹ Caa maata aatama sai goma samicami maitaracaga ivuaadami vatarai baiyoma aramaicaga ivuaadami vatarai ismaacada vudara vata dudunucami, dai maiagidi dudunucami tomali maiagidi Diuusi, daida arsoimaasi ivuaadami, dai maisiaa duutudai Diuusi tomali Diuusi mamaatatuldaragada, dai coodai gada siapa aa oodami, ¹⁰ daida argoogosi ganducami, dai galsidi oodami, daida aryaatavogami, dai vascatai ismaacada vudara vata Diuusi ñiooquida. ¹¹ Diuusi ñiooquida garaagidi cagacaga vuvaidaragai ismaacada Diuusi giñtajai sai aagidana aana oodami. Diuusi agai dai samicada viaa guvucadagai dai samicada caa tuiga.

¹² Baigiñalidi aana Suusi Cristo gartaanadamigacada. Agai cagacaga giñnidi daida giñmaacai guvucadagai ansai gaaagidiña ñiooquida. Agai agai dai covai giñvuusaitu ansaida arootosadacana ¹³ tomasi aiquioma cadaiña aana, dai galñaasi ñioocaiña aana agai vui, dai soimaasi taatamituldiña aana agai ismaacada agidiña ñiooquida. Damos Diuusi soigali aanacada. Aana maiquiaa vaavoitudaiña, cascada maimaatcana aana istuma vueeyi. ¹⁴ Samicada cagacaga giñnidi Diuusi dai giñsoi ansai caga vaavoitudaiña aana dai caga oigadaiña Diuusi dai giñaaduñi vaavoitudadami vaavoitudacai aana Suusi Cristo.

¹⁵ Samicada arvaavoi istumaasi gnaagidi aana dai vascatai aliasi gaaagai isvaavoitudadagi. Suusi Cristo divia tami oidi daama dai cagacaga vuvaida agai soimaasi ivuaadami. Dai aana vaamioma soimaasi ivuaadana sivascatai. ¹⁶ Damos Diuusi soigali aanacada sai poduucai gammaatana sai Suusi Cristo alia caa tuiga dai maitiñoojogi tomasi aana aliasi soimaasi ivuaadana agai vui. Dai poduucai gammaata ara sai Diuusi istutuidi iscagacaga vuvaidagi tomasioora siora vaavoitudadagi Suusi Cristo dai agai

istutuidi isiimiagi tavaagiamu. ¹⁷ Cascada aliasi gaaagai issiaa duutuadagi dai caga ñioocadagi Diuusi vatar tomastuigaco. Agai tomastuigaco taanai vasiaacatai dai tomastuigaco oidaga dai tomali amaadutai mainidi. Tiipu tomali amaadutai siora an tuigacagi agai. Dai agai vaamioma caga tatagitoi sitomasioorai.

¹⁸ Timoteo, aapi giñmara gducami dai aapi Diuusi sandaarugada gducami. Aliasi gaaagai ismaiduaadicuitai ivuaada aapi Diuusi aa duiñdada. Aliasi gaaagai isapiacaga vaavoitudadagi aapi Diuusi ñiooquida dai aliasi gaaagai iscaga ivuaada aapi istumaasi cagadu liada aapi poduucai isduucai aagai Diuusi ñiñiooquituldiadamigada aqumioma pasaid ivuaadana aapi. ¹⁹ Amoco maitivuaadana istumaasi maata iscagadu cascada camaicaga vaavoitudai. ²⁰ Poduucai apdui Imeneocada dai Alejandrocada. Dai ana potadai saida adiaavora soimaasi taatatuldana sai poduucai camaigalñasi ñioocaiña Diuusi vui.

2

¹ Gaaagida inlidi ana isducatai gaaagai masivuaadagi masiascada ganmpaidiadagi dai siaa duutuadagi Diuusi. Aliasi gaaagai isdaanadagi aapima Diuusi issoicadagi agai oodami vasiaacataicada, dai sai baiganalidiña aapima Diuusi vui nuucadatai agai oodami. ² Aliasi gaaagai isdaanadagi Diuusi sai soicaiña gartataanadamiga dai vasi tataanadami vasi oidi daama oidacami vai maioidacana cocoodi dai vai tiipucana siora garsoobicadagi siascada garmpaidiada aatama dai siaa duutuadagi Diuusi dai poduucai istutuidi aatama isvaamioma caga oidacagi dai aipacoga garsoicadagi. ³ Aliasi acagaa ispovuaada aatama dai Diuusi cagacaga garvviadamiga alia baiganalidiña gomaasicada. ⁴ Dai agai ipalidi sai vascatai cagacaga vuvacana dai caga maatacana istumaasi arvaavoi. ⁵ Mosalia amo Diuusi oidaga. Dai mosaliamaduga ismaacada soicai oodami sai camaivuidara vatacana Diuusi. Agai arsuusi Cristo ismaacada oodami duucai vusai. ⁶ Suusi Cristo aagi gadagito masmuaagi sai poduucai Diuusi oigaldana vasi oodami soimaascamigada. Vasi gomaasi gamai aidasi Diuusi ipali. ⁷ Cascada Diuusi acovai giñvusaitu ansaid arootosadacana Suusi Cristo ansai maatatuldana ana ismaacada maitarjudidu Diuusi ñiooquida ismaacada vaavoitudai aatama. Vasi istumaasi gaaagidi ana salicada arvaavoi. Ana maiyaatavoga.

⁸ Tomasiaaco siaaco ganmpaidiadagi vaavoitudadami ipalidi ana isacacali daanadagi Diuusi sai agai cagacaga nidiña. Dai siora daanadagi Diuusi maitaagai isbaacoicagi, tomali maitaagai issoimaasi tatagitodagi ganaaduñi vui, baiyoma gaaagai isgajiaadara viaa gosoimaascami dai gamamadadagi tai vapanigitai ganoonovi. ⁹ Daida looqui maitaagai isvupuiiruacagi dai tomali maitaagai iscaga bai ganvuaadagi oro nanacagicada dai oro babaivucaicada, dai yuucusi namacada tomali maitaagai isnaana duucai gangagasiuvadagi mosai ipaliditai siaa oodami caga antagito naijadagi. ¹⁰ Baiyoma gaaagai isivuaadagi naana maasi istumaasi cacagaducami. Gomaasi aliasi gaaagai isivuaadagi vasi looqui ismaacada siaa duutuadagi Diuusi. ¹¹ Looqui gaaagai isdodoli daraajatai cacagi siascada gamamaatatuldiadagi acacali Diuusi ñiooquida dai agiditai cacagi. ¹² Dai maitiipu oigaragai isooqui gamamaatatuldiadagi siascada ganmpaidiadagi vaavoitudadami. Dai looqui maitaagai istaanadagi acacali baiyoma gaaagai isdodoli daraajagi. ¹³ Diuusi apaga idui cali dai gooquilara ooqui cascada. ¹⁴ adiaavora maivuiirumagi Adán, baiyoma vuiirumagi agai Eva cascada soimaasi idui agai. ¹⁵ Daida looqui agai dai maamatai. Diuusi ipali cascada. Dai vascara ooqui istutuidi iscagacaga vuvaquiagi vaavoitudaitai Diuusi, dai oigaditai aa oodami, dai cagacaga oidacatai, dai maivupuiiruacatai.

3

1 Istumaasi gaaagidamu aan arvaavoi. Isamaadutai ipaliadagi isar baitacaaacamigadacagi vaavoitudadami agai gia iduunia alidi amo istumaasi cagaducami. 2 Vaavoitudadami baitacaaacamigad ali asi gaaagai iscagacara oidacagi vai poduucai tomali amaadutai maigapirara vuupadagi. Dai gaaagai isamaaduacagi ooñigada, dai maitaagai isvuiiruacagi, dai maitaagai ismosaraimardamicagi, dai gaaagai isbaigalliaracada miaadagiadagi gadaividacami, dai gaaagai iscaga gamamaatatuldiadagi Diuusi ñiooquida, 3 dai maitaagai isnavamutaracagi, dai maitaagai isoomaliacagi, dai maitaagai isgamaitacadagi tumiñsi vupuiirumadaitai oodami. Baiyoma ali asi gaaagai iscala tuigacagi, dai maitaagai iscocodataracagi, dai maitaagai ismuuquimudada tuigacagi tumiñsira. 4 Ali asi gaaagai iscaga gataaanadagi gquira, dai gaaagai iscaga mamaatatuldiada agai gamaamara vai siaa duutuada agai dai lagiadagi. 5 Siora maitistutiadagi isgataaanadagi gquira poduucai ara maitistutiadamu agai istaanadagi vaavoitudadami. 6 Siora utudama vaavoitudagi maitaagai isar baitacaaacamigadacagi vaavoitudadami agai gaducada galianan tada taanadamicatai, vai Diuusi soimaasi taatatuldiagi poduucai isduucai soimaasi taatatali agai diaavora gaducada galiditai agai. 7 Dai ali asi gaaagai isamaivaavoitudadami siaa duutuadagi ara vai maiviaacagi oodami istucada girar vuupadagi dai maitaagai isgadagitu agai isdiaavora soimaasi iduiñtuldagi.

8 Daida asonarguucacamigada taanadamigada vaavoitudadami ali asi gaaagai isvasi oodami siaa duutuadagi, dai maitaagai isaagadagi agai amo istumaasi dai ama maasi ivuaadagi, dai maitaagai isnavacoitaracagi agai, dai maitaagai isgamaitacadagi agai tumiñsi vupuiirumadaitai oodami. 9 Dai ali asi gaaagai isapiavaavoitudadagi Suusi Cristo mamaatatuldiaragada gomaasi alquioma maitamaatcatadai dai sivi gia caasi gamaata. Dai gaaagai iscaga maatacagi gatagitoidagara ismaisoimaasi ivueeyi. 10 Dai maitaagai masmamaacadagi amo cali amo sallicami asta maatacagi isagai cagacara oidacana poduucai isduucai gaaagidi aan isoidacagi. 11 Dai looqui ara ismaacada gasoicadagi ali asi gaaagai isvascatai siaa duutuadagi, dai maitaagai isñiooquidaracagi, dai maitaagai isvupuiiruacagi, dai gaaagai isvascara calga ivuaadagi gaa duiñdaga. 12 Amo sonarcacami gaaagai isamaaduacagi ooñigada, dai gaaagai iscaga taanadagi gquira dai gaaagai iscaga mamaatatuldiada agai gamaamara vai siaa duutuada agai. 13 Vasi sonarguucacami ismaacada calga ivueeyi ganaa duiñdaga vaamioma siaa duutudaina oodami dai poduucai vaamioma calga gaaagidina agai isducatai vaavoitudai.

14 Aan ipalidi isotoma malca ganidagi. Damos gloojidi aan idi oojai, 15 siaduñiada maiotoma imia aan, camaataca api isducatai gaaagai pasoidacagi maradcatai Diuusi ismaacada tomastuigaco oidaga. Api amadu aa vaavoitudadami agai dai calga ñioocai Diuusi ñiooquida vatar. 16 Idi ñiooqui ismaacada gamamaatatuldi aatama alquioma maitamaatcatadai dai goñiooqui alia calgadu dai pocaiti:
 Diuusi divia tami oidigi daama oodami duucai;
 Dai aidasi aran duaaca Diuusi Ibada, guvucadadacada poduucai calga gamaí isagai arDiuusi.
 Dai Diuusi talaañicaruda nidi caduaacacai agai.
 Dai mui naana maasi oodami saagida gaaagai isducatai aradi Suusi Cristocada.
 Dai vasi oidigi daama oidaga oodami ismaacada cavaavoitudai.
 Dai pamu ii agai tavaagiamu.
 Ascaiti goñiooqui.

4

1 Damos Diuusi Ibaada canga aagai sai cayoga ugitacai oidigi sai amoco gajiaadara viaa agai ganvaavoidaraga, dai baiyoma lagiada agai mamaatatuldiadami yaatavogami ismaacada gamamaatatuldi istumaasi adiaavora talaañicaruda ipalidi. 2 Lagiada agai agai amamaatatuldiadami yaatavogami ismaacada aagai amo istumaasi dai ama maasi ivueeyi. Tomasi amamaatatuldiadami cang maata issoimaasi ivueeyi vascara maiama duucacai antatagitua agai. 3 Agai daidi oodami iscuucuntadagi. Dai daidi ara iscuaadagi amo cuaadagai tomasi Diuusi idui cuaadagai sai baigaliaracada cuaadana ismaacada vaavoitudai Diuusi ñiooquida. 4 Vasi istumaasi idui Diuusi alia cagadu dai maitaagai tsgajiaadara vipiaadagi tomali amo istumaasi baiyoma gaagai isbaigaliaracada cuaadagi. 5 Diuusi cagacara naidi oodami ismaacada povuaadagi. Diuusi pocaiti gñiooquiara saida idui cuaadagai sai oodami cuaadana cascada. Daida oodami baigalidi Diuusi cascada.

6 Isaapi Timoteo mamaatatuldiadagi gomaasi garaaduñi vaavoitudadami aidaga canga ivueeyi aapi Suusi Cristo aa duiñada, dai Diuusi gasoicai isvaamioma cagacara oidaca aapi duudatai tatagitoitai gomamaatatuldaragai cagaducada ismaacada cavaavoitu aapi. 7 Damos maitaagai islagiditai cacagi aapi gocuentogada ajudidíu. Goovai mosaroodami cuentogada maisiu Diuusi mamaatatuldaragada cascada maitarsoiñi. Tatagitodañi duudatai Diuusi dai poduucacai vaamioma canga vaavoitudada. 8 Aaduiñdagai ga arsoiñi gatuucuga vatar poduucacai vaamioma babajai oodami guvucadagai. Dai tatagitoda duudatai Diuusi, dai apiacanga vaavoitudai Diuusi dai oigadai Diuusi dai poduucacai ga arsoiñi gaibadaga vatar tami oidigi daama dai siora povuaadagi imi agai tavaagiamu. 9 Gomaasi salicada arvaavoi dai vascatai aliasi gaagai isvaavoitudadagi. 10 Dai tomasi soi duucacai garnaidi oodami vascara ivueeyi aatama Diuusi aa duiñada vaavoitudaitai Diuusi. Agai agai dai tomastuigaco oidaga. Dai agai agai dai canga istutuidi iscagacara vuvaidagi vasi oodami. Dai siora vaavoitudagi Diuusi agai ga cagacara vuvaquia agai.

11 Vasi gomaasi mamaatatuldañi aapi vaavoitudadami dai taanadañi aapi agai saida ivuaadana vasi istumaasi ana gaagidi. 12 Maitigadagito isoiduucacai ganlijadagi aa galicatai aapi quiaa. Baiyoma aliasi gaagai iscanga ñioocadagi dai canga oidacagi, dai canga vaavoitudadagi Diuusi, dai gaagai passiaa duutuadagi vasi ooqui sipoduucacai canga maatamu vaavoitudadami isducatai gaagai isoidacagi. 13 Silascada ganampaidiadagi vaavoitudadami dai siaa duutuadagi Diuusi aagiadañi aapi Timoteo iscaiti oojai Diuusi ñiooquidara dai mamaatatuldiadañi gomaasi asta silascada mala diviagi ana. 14 Gatatagitodañi aapi Timoteo aidasi acacali talaanadamigada vaavoitudadami gamoo dan darai gannoonovi dai gaagidi istumaasi Diuusi ipalidi isivuaadagi aapi. Dai Diuusi gamaa gosalicami pasaida artaanadamigadacana vaavoitudadami dai pasaida amamaatatuldiadamigadacana. Dai sivi maitaagai pasgajiaadara viaagi gasalicamiga.

15 Baiyoma canga ivuaada aapi vasi istumaasi gaagidi ana isivuaadagi vai poduucacai najadagi vaavoitudadami sila canga ivueeyi aapi Diuusi aa duiñada. 16 Lagi ganuucadaca dai poduucacai cagacara oidacamu aapi. Dai apiacanga gamamaatatuldiada Diuusi ñiooquida. Ispoduucacai ivuaadagi aapi aidaga cagacara vuusaimu aapi dai agai ismaacada galagiditai ca, agai cagacara vuvaaquimu ara.

5

¹ Maitibaagada aapi amo caliodami baiyoma cllaga ñiooqui aagiada dai cllagacarla ñlijada ducami isagai argloogacagi. Dai cllagacarla ñlijada aapi gllalli ducami siagai argasisiaggicagi. ² Dai cllagacarla inlijada aapi oocodami poduucai isduucai ñidi aapi gldaada. Dai cllagacarla inlijada aapi ñaal tatlaji ducami siagai argasusuculicagi.

³ Soicadañi aapi avipiuudu ismaacada maiviaa siora soicadagi. ⁴ Damos isamo viuudu viaacagi gamaamara siappa gajuuli aidã gia agai aliasi gaaagai issoicadagi aviuudu. Agai nuucagi tai gaa agai cascada. Poduucai alia cllagadu dai Diuusi ipalidi ispovuaadagi cascada. ⁵ Avipiuudu ismaacada maitipu siora soicadagi daañiña Diuusi tasara dai tucara sai soicaiña. Agai gia vaavoitudadami aliasi gaaagai issoicadagi. ⁶ Damos isamo viuudu gogoosi gducamicagi maitaagai issoicadagi agai. Agai gia maiimu Diuusi amadu. ⁷ Aagidañi gomaasi vlassi vaavoitudadami vai cllaga maatacagi agai istumaasi gaaagai isivuaadagi dai poduucai ivuaadagi. ⁸ Ismaadutai vaavoitudadami maigaagiadagi gaaaduni agai camaitivueeyi istumaasi Diuusi ipalidi dai poduucai agai vaamioma soimaasi ivueeyi siaa ismaacada maiquiaa vaavoitudai.

⁹ Avipiuudu masmaacada acovai vuvaidagi sai soicaiña vaavoitudadami gaaagai isviaacagi vaamioma isvaic coobai uumigi, daida ismaaducatadai agai cunada. ¹⁰ Daida oodami gaaagai ismaatacagi appa isagai cllagacarla oidacana. Dai gaaagai ismaatã glliadagi aali, dai iscãga miaadagiadagi gndaividacami, dai gaaagai ismaigãrducada gllaliada agai soicaitai vaavoitudadami, dai gaaagai isgãmaatãcagi isbai soicaiña agai cococoidada dai isbai givuaadana agai ama maasi istumaasi cacãlgaducami gasoicaitai.

¹¹⁻¹² Dai avipiuudu ootãlioma iimadami maitaagai masmaacadagi gomaasi aa duiñdagai. Agai cucuuntan tada apamu dai dagituagi gnaa duiñdaga, dai poduucai camaicãga iduñian tada agai ñaa duiñdagai ismaacada aagai isivuaadagi Suusi Cristo vllatara. ¹³ Aipaco quiiquiara ajioopadan tada agai dai papartuagi dai ñiñoquidaracagi, dai ganvapaasadan tada agai siaaco maitarvllatara. ¹⁴ Cascada ipalidi aana isavipiuudu ootãlioma iimadami cucuuntadagi apamu dai maamaracagi dai nuucadacagi ganquii, vai poduucai ismaacada vuidara vllata Suusi Cristo maataatuldiaragada maitarñiooquiadagi aatama vaavoitudadami. ¹⁵ Amoco vipiuudu ootãlioma iimadami cagajiaadara viaa ganvaavoidaraga daida ivueeyi istumaasi adiaavora ipalidi.

¹⁶ Isamo cllali siara amo ooqui aduñda arviuuducagi aidã gia agai aliasi gaaagai issoicadagi dai poduucai agaa vaavoitudadami maiviaacagi issoicadagi ismaacada aadunu dai poduucai vaamioma cllaga istutuidi agai issoicadagi aa vipiuudu ismaacada sallicaada tagitu soiñi.

¹⁷ Alias gaaagai isvllascatai siaa duutuadagi acacãliodami tãlaanãdamigada vaavoitudadami dai gaaagai mascãga aa namãquidagi, vaamioma cllaga ismaacada artãlaanãdami daida armamaatuldiadami appa. ¹⁸ Gaaagai ispovuaadagi pocaitai Diuusi ñiooquidara: “Maitavar daacamidacartudada avopoisi siuu duucu caltapagada agai tãligi vai cuaajida agai”. Dai pocaiti appa Diuusi ñiooquidara: “Vllascatai siora gaaata vuaadagi gaaagai masaa namãquiadagi”. Gomaasicada ismaacada pocaiti Diuusi ñiooquidara cllaga gamaata isaliasi gaaagai isaa namãquiadagi siora gamamaatuldiadagi Diuusi ñiooquida.

¹⁹ Ismaadutai gapiar vuupadagi amo caliodami tãlaanãdami maitiãgiada asta siãscada oidacagi gooca siara vaica ñlijadami. ²⁰ Damos isarvaavoicagi issoimaasi idui agai aidã gia gaaagai masbagaidagi agai vlassi vaavoitudadami vuitapi vai poduucai duduaadimugi aa dai maisoimaasi ivuaadagi. ²¹ Vllascara alias gaaagai paspoduucai ivuaadagi vllascataicada ismaacada soimaasi ivuaadagi, tomasi argãamiigugacagi siargãaduñicagi siargãasiaggicagi tomasi siora agai, Diuusi gãrooga amadu Suusi Cristo gartãlaanãdamiga amadu Diuusi tãlaañicaruda ganãidi cascada. ²² Pãsiãscada daasa

aliadagi amo vaavoitudadami tlaanadamigada maitimostodian duucal daasa toma-sioora tadu dai aapi amo soimaasi ivuaadami dai loodami potian tada sai aapi bai lidi issoimaasi ivuaada agai baiyoma gaagai pascaga maatiagi apaga istuiga agai.

²³ Aapi Timoteo alia duudatai coocora gavooca cascada maitaagai pasgoal suudagi yadagi baiyoma gaagai pasyadagi laachi uuvasi varagada duaadigami vatar.

²⁴ Dai amoco otoma gamaata arsoimaasi ivuaadami dai aa maitaata tomasi arsoimaasi ivuaadami avnacai asta siascada Diuusi nidagi isaacada arcaga ivuaadami dai isaacada arsoimaasi ivuaadami. ²⁵ Dai amo oodami ivuaadana istumaasi cacagaducami soicaitai aa vai otoma gamamaatai. Damos ismaiotoma gamatiagi vascara amo imidagai gamaatamu.

6

¹ Dai pipiooni vaavoitudadami aliasi gaagai iscaga siaa duutuadaga gaamu vai poduucal isaacada vudara vata Diuusi maiñiooquiadagi Diuusi tomali Diuusi ma-maatatuldaragada. ² Isamo piooni amadu aamuda vaavoitudadamicagi vascara apiooni aliasi gaagai issiaa duutuadagi gaamu tomasi argansiagama ducami agai vaavoitudaitai. Apiooni gaagai isvaamioma caga soicada agai oigadaitai vaavoitudadamicatai agai. Gomaasi gaagai pasgamamaatuldiadagi.

³ Oidaga mamaatuldiadami yaatavogami isaacada vudara vata Suusi Cristo mamaatuldiaragada isaacada vaavoitudai aatama dai Suusi Cristo mamaatuldiaragada gia arvaavoi. ⁴ Amamaatuldiadami yaatavogami alia gagarducada ganalidina dai maicaa maata istumaasi gamamaatuldi. Dai agai oojoidi isaipacoga anvupui ñioocadagi. Gomaasiaindara vusacai muuquimudagai, dai baamudagai dai ñiooquidaragai dai maivaavoitudaina agai istumaasi cacagi, ⁵ dai gansasaayutaina agai aipacoga moscaasi soimaasi aagaitai agai maicacagadu tatagitoidada cascada, dai maimaata agai istumaasi arvaavoi. Agai polidina saida arcagai isgamaitacadagi agai tumiñsi gamamaatulditai ganvaavoidaraga. Maitiurapacada aapi agai. ⁶ Vaavuava issioora tatagitoda duudatai Diuusi, dai apiacaga vaavoitudai Diuusi, dai oigada Diuusi poduucal gia ivueeyi istumaasi Diuusi ipalidi, dai gomaasi arsoini gaibadaga vatar. Dai sioora povuaadagi agai gia sadicada baigalidi. ⁷ Aidasi dada aatama tami oidigi daama maiviaacatai aatama tomali amo istumaasi. Dai siascada coiya aatama maivuuquia ragai tomali amo istumaasi. ⁸ Cascada gaagai tasbai garliadagi viaacatai cuaadagai dai yuucusi. ⁹ Amo oodami ipaliditai isrirituagi soimaasi ivuaadana dai poduucal vaamioma vuudana tumiñsi. Damos agai vupuiirturaina ivuaadatai istumaasi maitarsoini baiyoma gomaasicada Diuusi soimaasi taatatulda agai. ¹⁰ Sioora mosgamaitacada aliada mui tumiñsi agai ivueeyi naana maasi istumaasi soimaasicami dai poduucal gamaitacai. Dai amoco mosgamaita lidina mui tumiñsi dai gajiaadara vipieeyina ganvaavoidaraga dai gooqilara aliasi soimaasi taatamaina.

¹¹ Damos aapi Timoteo caga vaavoitudai Diuusi cascada aliasi gaagai pasgajiaadara viaagi vasi gomaasi soimaascami. Gaagai pasapiacagacara oidacagi, dai pasapiasiaa duutuadagi Diuusi, dai apiavaavoitudada Diuusi, dai apiaoigada gaaduñi. Dai tomasi soimaasi gataatamituldiadagi agai isaacada vudara vata Diuusi maitivui baamucuda tomali maivui ñioocada Diuusi, dai maitiomaliaca. ¹² Aapi Diuusi sandaarugada gaducami cascada aliasi gaagai pasvudara caatacagi adiaavora caga vaavoitudaitai Diuusi dai poduucal tomastuigaco oidacamu aapi Diuusi amadu. Diuusi covai gavuusaitu pasai poduucal ivuaadana. Dai aapi mui oodami vuitapi aagai pasai vaavoitudai Suusi Cristo. ¹³ Diuusi agai dai maacai ibadagai oodami. Dai Suusi Cristo

Idi ArgotordadΛ oojai ismaacΛdΛ ooji Paavora Timoteo

¹ AanΛ arPaavora ootosadΛ Suusi Cristo. Poduucai ipΛlidi Diuusi cascΛdΛ. Diuusi aagai sai maaqui agai iibΛdagai uutudui vΛasi oodami ismaacΛdΛ vaavoitudagi Suusi Cristo cascΛdΛ giñootoi ansai gaaagidana aanΛ gomaasi. ² GΛoojidi aanΛ aapi Timoteo. Aapi argiñmara gΛducami dai aliasi gΛoigΛdai aanΛ. AanΛ ipΛlidi isDiuusi gΛrooga ΛΛmadu gΛrtΛaanΛdamiga Suusi Cristo cΛagacΛrΛ gΛnΛijadagi dai soigΛnΛliadagi aapicΛdΛ dai gΛiibΛstudacan tadacagi.

³ AanΛ ivueeyi Diuusi aa duiñdadΛ cΛlga Λlgiditai Diuusi ipΛlidityi isivuaadagi istumaasi Diuusi ipΛlidi poduucai isduucai ivuaadatadai giñΛΛqui aaduñicarΛ. Dai baigiñlidi aanΛ DiuusicΛdΛ vΛascΛrΛ gatΛtagitotai aapi iñsiuu duucu gamamadadagi. ⁴ VΛascΛrΛ tΛtagitotai aanΛ isducatai sosoa aapi aidΛsi gΛdiosagi aanΛ dai vΛascΛrΛ gΛnΛida iñlidiña aanΛ dai poduucai baigiñliadagi. ⁵ Dai tΛtagitotai aanΛ ΛprΛ siΛΛ cΛlga vaavoitudai aapi. ΛprΛga vaavoitu gΛuuli Loida dai gooquiΛrΛ gΛdaada Eunise. Dai Λgai cΛlga vaavoitudaiña cascΛdΛ maataΛ aanΛ isaapi cΛlga vaavoitudai ΛprΛ.

⁶ CascΛdΛ gatΛgitoñi isaidΛsi gΛdaama darai aanΛ giñoonovi Diuusi gasoi iscΛlga aagiada aapi oodami Diuusi ñiooquidΛ cascΛdΛ gΛaagai pasapiacΛlga aagiada Diuusi ñiooquidΛ. ⁷ Diuusi maitarMaacai duaadimudagai baiyoma garMaacai Λgai guvucadagai dai garsoicai tasai aipaco gΛroigΛdaiña dai cΛlga gΛrtΛtagitocana. ⁸ Maitisiaa Λraitai gaaagiada istumaasi ivueeyi gΛrtΛaanΛdamiga Suusi Cristo aapicΛdΛ dai maitisiaa Λrada maisapicatai aanΛ vaavoitudatai Suusi Cristo, baiyoma baigΛduucai issoimaa taatamadagi giñΛpan duucai vaavoitudaitai Diuusi ñiooquidΛ ismaacΛ aagai cΛagacΛrΛ vuvaidaragai. Dai tomasi soimaa taatamai aapi vΛascΛrΛ Diuusi gΛmaaquimu guvucadagai sipoduucai maidagitemu aapi gΛvaavoidaraga. ⁹ Diuusi cΛagacΛrΛ garvuvaitu dai Λcovai garvuvaitu tasai camaisoimaasi ivuaadana dai baiyoma ivuaadana mosΛcaasi istumaasi Λgai ipΛlidi. Diuusi idui gomaasi poduucai ipΛlidi Λgai dai gΛroigΛdai cascΛdΛ, maisiu iduucai aatΛmΛ Λmo istumaasi cΛlgaducami. Maiquiaa cΛquivacai oidigi abi-aadΛrΛ Diuusi gΛroigΛdai dai aagai sai Suusi Cristo cΛagacΛrΛ garvuvaida agaitadai. ¹⁰ Dai sivi cΛl maataΛ aatΛmΛ isgΛroigΛdai Diuusi. Λgai ootoi Suusi Cristo cΛagacΛrΛ garvuviadami cascΛdΛ. Suusi Cristo vaamioma istui simuuquigami dai garmaa ibΛdagai utudui ismaacΛ tomali Λmo imidagai maiugiatai. Suusi Cristo garaagidi isΛgai vaa cΛagacΛrΛ garvuvaida agai poduucai maataΛ aatΛmΛ isgΛroigΛdai Diuusi.

¹¹ Diuusi giñmaa sΛlicami ansaidΛ ΛrootosadΛcana dai aagidana ismaacΛdΛ maitarjudidú isSuusi Cristo arcΛagacΛrΛ vuviadami. ¹² CascΛdΛ alia soimaa taatamai aanΛ dai vΛascΛrΛ maisiaa Λrai. AanΛ cΛl maataΛ Suusi Cristo dai vaavoitudai aanΛ iscΛlga istutuidi Λgai isnuucadacagi giñibΛdaga asta siΛascΛdΛ Diuusi nΛidagi Λoodami ismaacΛdΛ arcΛlga ivuaadami dai ismaacΛdΛ arMaicΛlga ivuaadami.

¹³ Moduucai ioidaca aapi isducatai gΛmaatΛtuli aanΛ dai apiagamamaatΛtuliada isducatai gΛmaatΛtuli aanΛ, alia cΛlgadu gomaasi cascΛdΛ. Pomaasi ivuaada aapi api-avaavoitudaitai Cristo dai apiaoigΛada Cristo dai vΛasi oodami. ¹⁴ GamamaatΛtuldañi aapi Diuusi ñiooquidΛ istumaasi gΛmaatΛtuli aanΛ dai Diuusi IbΛadΛ ismaacΛdΛ gΛrΛma daja gΛsoicΛdamu.

¹⁵ CΛl maataΛ aapi isbaitoma vΛasi Λvaavoitudadami AasiΛrΛ oidajami giñdagito dai gooca Λgai arFigelo dai Ermogenes. AidΛsi Oniseforo divia RoomΛrΛ giñgaagaiña daida giñtΛΛ. ¹⁶⁻¹⁷ Dai alia duudatai giñdidiviñi nai aanΛ baigiñlidiña dai maisiaa Λraiña maisapicatai aanΛ. CascΛdΛ aanΛ ipΛlidi isDiuusi cΛagacΛrΛ nΛijadagi Λgai aaduñdΛ.

¹⁸ Sallidada ipalidi aan isSuusi Cristo apiasoigalliadagi Oniseforocada siascada diviagi Suusi Cristo. Caa maata aapi siasi garsi Oniseforo aidasi Efeesiaru daraacata dai aatama.

2

¹ Dai aapi giñmara gducami caga ivaavoitudada dai lagiada aapi Suusi Cristo lagi cagacaru ganidi cascada. ² Dai vasi ismaaca gamaatutuli aan mui oodami vuitapi maatatuldañi aapi aa ismaaca caa vaavoitudai dai sallidada ivueeyi istumaasi aagai dai istutuidi ismamaatutuliadagi gomaasi aa.

³ Masiascada soimaasi gataatamituldadagi vaavoitudaitai aapi Suusi Cristo vascara iapiacaga ivuaadagi Suusi Cristo aa duiñdada. Aapi arapan ducami sandaaru dai Suusi Cristo argataandamiga. Vasi sandaaru gaagai issoimaa taatamadagi. ⁴ Tomali amo sandaaru maitivueeyi aa duiñdagai ismaacada ivueeyi ismaacada maitarsandaaru. Asandaaru gaagai isbaigaduucagi daidi ivuaadagi istuma taanada taandamigada cascada. ⁵ Dai aapi Timoteo aliasi gaagai iscaa lagiada vasi ismaaca aagai Diuusi ñiooquidaru aran duucai amo utuisdami aliasi caga marai siaa salli gavopooyi ipaliditai isgamaitacadagi. ⁶ Dai aliasi gaagai iscavami aata vuaadagi aapi gaa duiñdagaru aran duucai amo asadami caga aata vueeyi dai Diuusi gamaaquimu aapi vasi istumaasi maacai lagi gapiPioñiga ismaacada ivueeyi aa duiñdada. ⁷ Tagitodañi istumaasi gaagidi aan daida garbaitacaacamiga gsoñamu pai maata caaca vasiaacatai.

⁸ Tagoñi isSuusi Cristo duaaca coidada saagidañdaru daida arcajiudadacata dai arai Davicaru. Gomaasi lagi istumaasi gaaagidiña aan. Gaaagidiña isSuusi Cristo arcagacaru vuviadami. ⁹ Dai cascada soimaasi taataca dai asta vuli aan cadeenacada ducami arsoimaasi iduucamicamudai aan. Damos Diuusi ñiooquida gia maivuli. ¹⁰ Dai aan soimaasi taatamai mui naana maasi vai lagi ismaaca Diuusi aco vuvaitu vaavoitudana Suusi Cristo dai poduucai cagacaru vuvacana. Lagi ismaacada vaavoitudagi vascara dadadacada lagi tavaagiaru.

¹¹ Sallidada arvaavoi ismaacada Diuusi ñiooquidaru icaiti:

Isamo vaavoitudadami baiga duucagi ismuuquiagi vaavoitudaitai Suusi Cristo, sallidada oidacamu lagi tavaagiaru Suusi Cristo amadu.

¹² Issoimaa taatamadagi vaavoitudadami dai maivui ñioocadagi Diuusi;

sallidada taanada lagi Suusi Cristo amadu siaaco taanai lagi.

Isamaadutai gajiaadaru viaagi Suusi Cristo, Suusi Cristo gajiaadaru vipieeyi aru.

¹³ Isamaadutai camaivaavoitudada Suusi Cristo,

Suusi Cristo vascara ivueeyi istumaasi aagai.

Lagi vascara aagai istumaasi arvaavoi.

Ascaiti Diuusi ñiooquidaru.

¹⁴ Tagitoldañi vaavoitudadami vasi gomaasi dai aagidañi sai maitancocodaiña aagaitai goagi vuuirudagai. Gomaasi maitarsoiñi cascada, baiyoma soimaasi ivueeyi lagi dai gajiaadaru vipieeyi ganvaavoidaraga. ¹⁵ Gaagañi dai caga ivuaada gaa duiñdaga sipoduucai Diuusi potimo isaapi araata vuaadami cagaducami. Dai poduucai maiviaacamu aapi istuisi siaa aradagi caga gamamaatutulditai Diuusi ñiooquida. Diuusi ñiooquida gia arvaavoi. ¹⁶ Gajiaadaru ivipiaada govuuirudagai dai gocuentogada ajudidú vasi gomaasi sobicai oodami sai maitatagitoiña dai maiagidiña Diuusi. ¹⁷ Dai gomamaatutuldaragada amamaatutuliadami maiccaa tutiacada vasi aipacoga aimarai vaavoitudadami saagida dai gomaasicada soimaasi ivueeyi amamaatutuldadami. Gooa amamaatutuldiadami maiccaa tuutiaca arImeneo dai Piletu ¹⁸ ismaacada aiquioma vaavoitudaiña dai sivi gajiaadaru vipieeyi ismaacada arvaavoi. Lagi pocaiti sai acoidada maiduduaacarai dai sai Diuusi maa oodami ibadagai utudui maisiuu

tuucuga utudui. ¹⁹ Damos Diuusi ñiooquida vallascaṛa aragai vaa. Dai Diuusi ñiooquidaṛa pocaiti: “Caa maata Diuusi gamaamara”, dai pocaiti ara: “Vallascaṛa ismaaca vaavoitu-dai Cristo gaaagai isgajiaadara vipiaadagi vassi soimaascami”.

²⁰⁻²¹ Isamaadutai caaga iduñia aliadagi Diuusi aa duiñdada aliassi gaaagai isgajiaadara vipiaadagi vassi soimaascami mosaggi poduucai istutuidi Diuusi isaa duiñtuldagi agai. Agai ismaaca poduucai ivueeyi arapan ducami oro ajaasocoli dai plaata ajaasocoli ismaacada vaamioma namaga isuusi ajaasocoli dai bidai ajaasocoli.

²² Gajiaadara ivipiaada vassi soimaascami ismaacada ivueeyi gaggalli dai apiacagacara oidaca dai apiacaga vaavoitudada dai apiaoigada vallascaṛa dai apiagabastacan tadaca amadu vallascaṛa ismaacada gamamadai maisoimaasi ivuaadatai. ²³ Dai gajiaadara ivipiaada govuiirudagai caa maata aapi isgomaasicada gancocodaina oodami. ²⁴ Dai sioora ivuaadagi garbaitacacacamiga aa duiñdada maitaagai isomaliacagi baiyoma gaaagai iscaṛa tuigacagi vallascaṛa vui, dai gaaagai iscaṛa gamamaatutuldiadagi, dai maitaagai isoojoadagi tomali amo istumaasi. ²⁵ Dai gaaagai pascaaga mamaatutuldiadagi ismaacada gavui ñioocadagi oigadaitai sabai poduucai soina Diuusi vai ama duucai gantatagitona vai poduucai matia agai istumaasi arvaavoi, ²⁶ vai poduucai caaga gantatagituagi agai apamu dai cacacara vuvaiyagi dai camaitivuaadagi istumaasi ipalidi adiaavora.

3

¹ Dai gaaagai pasmaatacagi ara sai cayoga ugitacai oidigi alia soimaasi taata agai vaavoitudadami. ² Aoodami ismaacada maivaavoitudadagi Diuusi ivuaada agai mosacaasi istumaasi ipalidi, vaamioma oojiada agai tumiñsi isoigada Diuusi, dai gagarducada ganaliada agai, dai mainajada dan vuaada agai aa oodami dai vui ñioocada agai Diuusi, dai maiaggiada agai gandada, dai maica tuutiaca agai, dai maisiaa duutuda agai Diuusi. ³ Dai maisoigandaliada agai aacada tomali maioigada agai, dai aagaraca agai istumaasi maitarvatar, dai googosi ganducamica agai, dai oomaliaca agai dai cadada agai vassi istumaasi arcaagaducami, ⁴ dai oodami tataggiada agai gnaaduñi sasaayuda, dai maiduduaadicuitai soimaasi ivuaada agai, mosaca tatavigai dai iidagai dai vassi istumaasi arvagimi ipaliadamu agai isivuaadagi baiyoma isaggiadagi Diuusi. ⁵ Agai ivuaada agai istumaasi ivueeyi ismaaca vaavoitudai Diuusi ñiooquida damos vuidara vataca agai Diuusi.

Maitiurapacada sioora potuutuiga. ⁶ Agai saagida oidaga amoco ismaaca vapacai ooqui vupuiirugami quiiquidara dai mamaatutuldiña oooqui ganmamaatutuldiaraga utuducada, dai poduucai vupuiirumadaina agai. Aooqui aliassi arsoimaasi ivuaadami dai alia oojoidi tomastuma mamaatutuldiaragai utuducami. ⁷ Dai alia oojoidi ismamaatardagi tomastuma mamaatutuldiaragai utuducami damos tomali amo imidagai maiquia vaavoitu agai istumaasi arvaavoi. ⁸ Dai aran duucai acacadaracami Janesicaru amadu Jambresicaru vuidara vatacatadai istumaasi aagai Moseesacaru poduucai agai ismaaca mamaatutuldi oooqui ara vuidara vata istumaasi arvaavoi. Alia soimaasi gantatagitoiña agai. Agai maicaga vaavoitudai Diuusi ñiooquida cascada Diuusi gajiaadara viaa. ⁹ Damos maitistuidimu agai ismamaatutuldagi mui oodami, vassi oodami maatamu isagai arvupuiirugami cascada maiaggidamu, aran duucai avaa goocai ismaaca vuidara vatacatadai Moseesacaru.

¹⁰ Damos aapi apiavaavoitudai giñmamaatutuldiaraga, dai aapi giñapan duucai ivueeyi, dai giñapan duucai tatagitoi, dai giñapan duucai vaavoitudai dai giñapan duucai soimaa taatamai dai apiaivueeyi Diuusi aa duiñdada giñapan duucai, dai aapi

oigadai vaaascatai giñapan duucai. ¹¹ Caa maata aapi isducatai apadi aanacada Antioquiara dai Icooniara dai Liistirara, isducatai soimaasi giñtaatatuli aoodami. Damos Diuusi caagacara giñvusaitu vaasi gomaasiañdara. ¹² Sallicada arvaavoi isvaascatai ismaacada ivuaada aliadagi istumaasi Suusi Cristo ipalidi agai alia soimaa taata agai. ¹³ Damos asoimaasi ivuaadami dai yaatavogami vaamioma soimaasi ivuiida agai, agai apiavupuiirumadada agai oodami dai aa vupuiirumada agai agai.

¹⁴ Damos aapi maidagitu vaasi pastumaasi camai mosglaagai pasiapiavaavoitudadagi. Aapi maata siorai gamaatatuli. ¹⁵ Dai aapi aliducatai abiaadara maata Diuusi ñiooquida. Diuusi ñiooquidara mamaatarai aapi isducatai caagacara vusiagi vaavoitudaitai Suusi Cristo. ¹⁶ Diuusi maa tagitoidagai oodami sai oojana ñiooquida. Dai Diuusi ñiooquidara gamamaatarai istumaasi glaagai isivuaadagi dai istumaasi maitaagai isivuaadagi dai gamamaatarai isducatai caagacara oidacagai dai aata vueeyi Diuusi vaatarara. ¹⁷ Poduucai tomastuma vaavoitudadami ismaacada camaatiagi gomaasi istutuidi isivuaadagi vaasi istumaasi caagaducami istumaasi Diuusi ipalidi.

4

¹⁻² Gataanai aan aapi Timoteo pasai apiagaaagidiña Diuusi ñiooquida. Caa maata Diuusi garooga dai gartaanadamiga Suusi Cristo istumaa vueeyi aatama. Suusi Cristo divia agai taanadami duucai dai naida agai ismaacada arcaga ivuaadami dai ismaacada armaicaga ivuaadami. Agai naida agai vaasi oidadai duduaacada. Vaascara ibaigaduuca dai gaaagiada Diuusi ñiooquida siascada oidacagi isducatai tomasi maicaca aliadagi oodami. Dai mamaatatuldañi oodami ismaacada arai istumaasi soimaascami ismaacada ivueeyi agai, dai aagiadañi sai camaisoimaasi ivuaadana. Dai daanadañi oodami sai ama duucai gantatagitona, dai maitiojoada aoodami dai apiamamaatatuldiada oodami Diuusi ñiooquida. ³ Aimu istuigaco aoodami maicaca aliadamu gomamaatatuldiaragai caagaducada baiyoma ivuaada aliadamu agai istumaasi ipalidi dai gaagadamu agai mui mamaatatuldiadami sai mamaatatuldiña mosca istumaasi caaca aliada agai. ⁴ Dai gajiaadara vipiaadamu agai ismaacada arvaavoi, dai caaga gantagito caacamu agai judidú cuentogada. ⁵ Damos aapi caaga gatatagitoda dai pasiascada soimaa taatamadagi apiavuaadagi Diuusi aa duiñdada apiagaaagiditai Diuusi ñiooquida ismaaca aagai caagacara vuvaidaragai dai caaga ivuaada glaa duiñdaga.

⁶ Polidi aan iscayoga aayi istuigaco muuquia iñagai aan. Dai imimu aan tavaagiamu. ⁷ Catavapi aata dui aan Diuusi aa duiñdada dai cayoga naato aan giñaa duiñdaga dai apiaquia vaavoitudai aan Diuusi dai Suusi Cristo. ⁸ Garbaitacaacami Suusi Cristo arataanadami caa tuigacada dai siascada divia agai agai giñmaaquimu istumaasi maacai agai siora caagacara oidacana tami oidi daama. Dai maisiu mosca aan giñmaaquimu agai. Agai maaquimu aapa vaascatai ismaacada baiganliaracada nana istuigaco divia agai agai.

⁹ Glaagañi dai otoma diviacai giñnaida. ¹⁰ Deemasi vaamioma oojoidi istumaasi oidaga tami oidigi daama cascada giñdagito dai ii Tesaloniicamu. Cresente ii Galaasia davalriamu. Dai Tito ii Dalmasia davalriamu. ¹¹ Mosca Ruucasi giñama daja. Gaagañi Marcusi dai vuaapa pasiascada diviagi. Agai istuidi isgiñsoiñagi giñaa duiñdagara. ¹² Atiiquico Efeesiamu ootoi aan. ¹³ Pasiascada diviagi pai giñvuaapida giñvaasaraga ismaacada Trooasara viaa aan Carpo quidara. Dai vuaapañi aapa giñlilivuga dai sioma caaga giñpapeliga.

¹⁴ Alejandro ismaaca ivueeyi vapaiñomi alia soimaasi giñvuididiña. Garbaitacaacamiga bai duuñimu gomaasi agai amadu. ¹⁵ Agai vui caata garmamaatatuldiaraga cascada gannucadacana aapi agaicada.

¹⁶ Aidamasi tucamidara vaama giñcai dudunucamiara vascatai giñdagito. Tomali amaadutai maitiñsoi. Antai anlagi giñsoi. Aan ipalidi isDiuusi maigapilara suuligagi agai ismaaca giñdagito. ¹⁷ Damos Diuusi giñsoi dai giñmaa guvucadagai antai aan istui isnaatocai gaaagidagi isSuusi Cristo arcagacara vuviadami sai poduucai maatana vascatai ismaacada maitarjudidú. Dai Diuusi cagacara giñvusaitu matai maitiñmuaa. ¹⁸ Dai cagacara giñvusaidamu agai vasi istumaasi soimaascamiaindara dai giñvaidacaimu agai tvaagiamu siaaco taanai agai. Aan ipalidi isvascatai siaa duutuadagi Diuusi tomastuigaco. Angia siaa duutudai Diuusi vascara.

¹⁹ Diuscada iviaatulda Prisca dai Aquila dai vascatai ismaacada Oniseforo quidara oidaga. ²⁰ Erasto Coriintara vii. Dai Trofimo coco antai Mileetara viaa. ²¹ Gaaagañi dai divia maiquiaa acai toomoco. Diuscada gviaatuldi Euvulo, dai Pudente, dai Lino, dai Claudia, dai vascatai gogaa garaaduñi vaavoitudadami.

²² Aan ipalidi isgarbaitacaacamiga Suusi Cristo gammadu daacagi dai gannuucadacagi vascatai aapima.
Moscaasi.

Idi oojai ooji Paavora Tito

¹ AanΛ arPaavora Diuusi piooñigada dai Suusi Cristo ootosada. Agai giñootoi ansai soñana aanΛ agai ismaacada Diuusi acovai vuvaitu sai vaamioma cΛaga vaavoitudana Diuusi ñiooquida dai cΛaga maatana Diuusi ñiooquida ismaacada arvavoi ismaacada garmamaatatluldi isducatai ipalidi Diuusi isoidaca aatama. ² Dai Diuusi giñootoi ansai soñana aanΛ lapa loodami sai nanaracana cΛaga vaavoitudaitai istuigaco vΛascara oidaca ragai aatama Diuusi lamadu. Λaqui aagai Diuusi ispoduucai apaduñi agai dai Diuusi tomali amo imidagai maiyaatagai. ³ Dai sivi caayai istuigaco Diuusi cΛagacara garvuviadamiga ipali ismatiagi oodami ñiooquida ismaacada aagai isagai ismaacada vaavoitudai isSuusi Cristo aracagacara vuviadami vΛascara oidaca agai Diuusi lamadu. Agai giñtajai sai gaaagidana aanΛ ñiooquida sai maatana loodami istumaasi aagai agai. ⁴ Aapi Tito angloojidi idi oojai. AanΛ gaaagidi isSuusi Cristo arcagacara vuviadami patai vaavoitu aapi cascada giñmara gducami aapi. AanΛ ipalidi isDiuusi garooga lamadu Suusi Cristo cΛagacara garvuviadamiga cΛagacara ganlijadagi dai galbastudacan tadacagi.

⁵ AanΛ caratarΛ gaviaa pasai bai duuna aapi istumaasi vΛagacatadai vaavoitudadami saagida dai pasai darasana vaavoitudadami tatanadamigada vΛasi amapacara poduucai isducatai gaaagidi aanΛ. ⁶ Amo tanaanadami aliasi gaaagai iscagacara oidacagi vai tomali amaadutai maigapilarΛ vuupadagi tomali amo istumaasicada. Dai agai gaaagai isaliamaaducagi ooñigada. Dai aliasi gaaagai ismaamarada arvavoitudadamicagi dai cΛaga lagiadagi gandada, dai maisoimaasilarΛ siaa vvaadagi gantumiñsiga vai tomali amaadutai maiñiooquiadagi. ⁷ Amo tanaanadamigada vaavoitudadami arDiuusi piooñigada cascada aliasi gaaagai iscagacara oidacagi vai tomali amaadutai maitistutuidiña isgapilarΛ vuupadagi tomali amo istumaasicada. Maitaaagai isivuaada aliada mosacaasi istumaasi ipalidi, dai maitaaagai isoomaliacagi, tomali mainavaamutaracagi, dai maicocodataracagi, dai maitaaagai isgavupuiirumadaitai gamaitacadagi tumiñsi. ⁸ Baiyoma gaaagai isbaigalliaragacada miaadagiadagi agai oodami galquiyara, dai oojiadagi isivuaadagi istumaasi cΛagaducami, dai cΛaga gatagitocagi, dai cΛagacara oidacagi ivuaadatai istumaasi Diuusi ipalidi, dai istutiadagi isgajiaadara vipiadagi asoimaascami. ⁹ Aliasi gaaagai iscΛaga vaavoitudadagi Diuusi ñiooquida ismaacada maatatluli aanΛ dai poduucai agai istutuidi iscΛaga maatatluldagi aa, dai maatatluldagi agai ismaacada vui ñioocai Diuusi ñiooquida isducatai maicΛagadu vaavoidaragada.

¹⁰ Oidaga mui oodami ismaacada maiagidi atananaanadami vaamioma giñaaduñi judidíu saagida ismaacada aagaiña istumaasi maitarsoiñi dai vupuiirumadaiña oodami.

¹¹ Agai gamamaatatluldi istumaasi maitaaagai isgamamaatatluldiadagi mosgamaitacada aliditai tumiñsi. Dai mui gadada moduucai maamarada dadagitoi gavnavaavoidaraga vaavoituda aliditai istumaasi mamaatatluldi agai cascada gaaagai ismaidagituagi isgamamaatatluldiada agai.

¹² CaratarΛ oidacami saagida oidacatadai amo mamaatatluldiadami ismaacada aagai gaaaduñi dai pocaiti: “CaratarΛ oidacami yaatavoga dai oomaliga dai paparaga mosgacuaada alidiña”, ascaiti. ¹³ DaidΛ arvavoi ispotutuiga agai cascada aagidañi aapi vaavoitudadami caratarΛ oidacami sai mamaatatluldaragada judidíu ismaacada maioidaga Diuusi ñiooquidara maitarvavoi cascada aliasi gaaagai isgajiaadara vipiadagi agai mamaatatluldaragada dai apiavaavoitudadagi mamaatatluldaragada Suusi Cristo, ¹⁴ dai tomali maiagidiña isducatai gataanañi agai ismaacada gajiaadara vipieeyi Diuusi ñiooquida. Agai pocaitiña sai lamoco cuaadagai maicΛagadu.

¹⁵ Damos agai ismaacada Diuusi caoigaldi soimaascamigada, agai vaatar vaasi cuaadagai cagadu. Damos ismaacada maivaavoitudai Cristo alia soimaasi tagitoidada agai maicaga maata istumaasi arcagaducami tomali maicagaducami cascada agai vaatar vaasi istumaasi maicagadu asta siuu duucu siaa duutuli agai. ¹⁶ Agai pocaiti sai vaavoitudai Diuusi damos matagia maasi agaicada ismaacada ivueeyi agai ismaitarvaavoi. Sallicada maioojoidi Diuusi istumaasi ivueeyi agai. Agai maiagidaraga, dai cascada maitistutuidi isiduniagi tomali amo istumaasi cagaducami.

2

¹ Damos gamamaatuldani aapi isducatai gaaagai isoidacagi vaascatai ismaacada vaavoitudai isSuusi Cristo arcagacaga vuviadami. ² Dai aagidani acacaliocoidada vaavoitudadami sai mainavacorina, dai cagacaga oidacana vai siaa duutuada oodami, dai caga gantatagiticagi, dai sai caga vaavoitudaini dai sai caga oigadaini vaascatai, dai sai maivui bacocoina agai ismaacada soimaa taatamituldiadagi. ³ Dai aagidani loocodami vaavoitudadami sai cagacaga oidacana siaa duutudaitai Diuusi dai sai mainiooquidina aa, dai sai mainavacorina ⁴ dai sai mamaatuldana istumaasi cagadu vai poduucai matiagi looqui utu iimadami vaavoitudadami isoigadagi gancuucuna dai ganmaamara, ⁵ dai caga gantatagiticagi, dai maigoogosi ganducamicagi dai tomali maitatagiticodagi gomaasi, dai caga ivuaadagi ganaa duiindaga ganquiyaga, dai soicaini aa, dai agidini gancuucuna vai maipocaitiadagi oodami sai Diuusi niooquida maitarsoini.

⁶ Dai poduucai aagida ara agagali vaavoitudadami sai caga gantatagiticana. ⁷ Dai caga ioidaca aapi vai poduucai oidacana agai ara. Dai pasilascada gamamaatuldadi Diuusi niooquida maitaagai psmui gamaitacada aliada tuminsi. Dai caga ivuaada vai siaa gduutudaini oodami. ⁸ Dai vaascaga igamamaatuldida mosacaasi istumaasi gamamaatuldina Suusi Cristo amadu mamaatardamigada vai tomali amaadutai pocaitiadagi ismaitarvaavoi. Vai silascada amaadutai gavui nioocadagi siaa ara agai maiviaacatai istucada gavui nioocadagi.

⁹⁻¹⁰ Dai aagidani apipiooni vaavoitudadami sai vaascaga caga agidini ganaamu, dai maivui niooquitaracana, dai maiasivucana, dai gaaagai isivuaadagi agai vaasi istumaasi aagadagi vai poduucai baiganliadagi aamuda vai poduucai silascada najadagi aa matiagi isDiuusi cagacaga garvuviadamiga niooquida cagadu.

¹¹ Diuusi ootoi gamara oidigi daama sai cagacaga vuvaidini oodami poduucai gartagi issallicada cagacaga nidi vaascatai. ¹² Dai poduucai Diuusi garmamaatuldi isgaaagai isgajiaadaga vipiaadagi vaasi soimaascami dai sai maitaagai isivuaadagi naana maasi soimaascami ismaacada ivueeyi agai ismaacada maivaavoitudai Diuusi, dai sai gaaagai iscaga tuutiacagi dai siaa duutuadagi Diuusi. ¹³ Dai garmamaatuldi ara sai gaaagai isbaigaliaracada naracagi istuigaco divia agai garDiuusiga Suusi Cristo ismaacada arcagacaga garvuviadamiga. Agai rbaitaacami tvaagiga dai oidigi daama alia dadadaquidamu agai silascada diviagi. ¹⁴ Suusi Cristo agi gadagito masmuaagi sai poduucai cagacaga vuvacana aatama garsoimaascamigaindaga tsaidama amaradacana caoigaldicatai garsoimaascamiga dai baigaliaracada ivuaadaitai naana maasi cacagaducami.

¹⁵ Vaasi gomaasi gaaagai pasgamamaatuldadi. Aapi apartaanadamigada govaavoitudadami daida armamaatuldadi cascada gaaagai pasaapnaquiadagi vai apiavaavoitudaini agai dai bagidani agai ismaacada maiagidaracagi. Dai maiti gadagito masgajiaadaga vipiaadagi gamamaatuldaraga.

3

¹ Dai tagitoldañi vavaoitudadami sai avaidiña ataanadami ismaacada viaa guvucadagai dai agiditai cacana dai sai gaagai isgasoicadagi aa duiñdagiara ismaacada avascatai vatar. ² Dai sai maisigalnaasi ñiooqui aagidiña tomali amaadutai, dai sai maoomaliacana dai sai oigaditai naidiña vascatai, dai sai maigarducada ganlidiña tomali amaadutai vui tomasi maitarvavaoitudadami siarvavaoitudadami ara.

³ Vavaoitudadami dai aatama ara alia soimaasi ivuaadatadai maiquiaa vavaoitudacai aran duucai agai ismaacada maivaavitudai. Aatama aequioma arvupuiirugamicatadai dai vavaoitudaiña istumaasi maitarvaavoi, dai googosi garducamicana, dai alia soimaascataidai gartagitoidaga cascada ivuaadana aatama istumaasi ipalidi naana maasi soimaascami. Dai coimudad tuutiacana aatama dai garcaldaiña oodami tatai aatama ara. ⁴ Damos aidasi Diuusi calgacara garvuviamiga divia oidigi daama dai calgacara vuvaida agai oodami poduucai gatagi isalia oigadai dai calgacara naidi vascatai. ⁵ Calga maata Diuusi isaatama tomasi calga ivueeyi maitamaitacai calgacara vuvaidaragai damos cascada Diuusi soigali aatamacada cascada calgacara garvuvaitu. Diuusi Ibada maigovai dai vasi garsoimaascamiga dai utuldan dui gariibadaga. ⁶ Poduucai idui agai aidasi Diuusi ootoi sai garlamadu daacana. Suusi Cristo calgacara garvuviamiga aagidi gaoga sai ootosana gibadaga cascada ootoi agai vai aliasi garsoicai tasai calga oidacana. ⁷ Vaida Diuusi calgacara gannidiña ducami istomali amo imidagai maisoimaasi iduñimudai aatama cascada viaa aatama sallicami isarmaamaradacagi dai isvascara oidacagi agai lamadu dai cananara aatama istuigaco oidaca ragai agai lamadu.

⁸ Vasi imaasi sallicada arvaavoi dai aan ipalidi iscala gamamaatatulda aapi vasi gomaasi vai agai ismaacada vavaoitudai Diuusi ganaagana dai calga ivuaadana istumaasi arsoiñi vascatai vatar aliasi calgadu ispovuaada agai daida arsoiñi agai vatar ara. ⁹ Damos maiti aatagada agai lamadu ismaacada armamaatatuldiadami yaatavogami ismaacada maamaatuldi mui cuentogada judidu Diuusi ñiooquida duucai dai tomali agai ismaacada cocotuldi oodami dai tomali agai lamadu ismaacada mosvupui ñioocada aliadagi tomasioora agaitai Moseesacaru maamaatuldaragada, vasi imaasi maicalgadu dai maitarsoiñi.

¹⁰ Isoidacagi amaadutai vavaoitudadami saagida ismaacada cocotuldiadagi oodami gamamaatatuldaragacada ismaacada maitarvaavoi bagidañi amo imidagai isgooca ara dai ismaitalagidagi agai pai camaidagito vavaoitudadami isuurapadagi agai. ¹¹ Calga maata aapi isamoco cocotuldiadagi oodami agai maicalga gatagito dai alia soimaasi ivueeyi dai agai lagi maata ara ismaicalga ivueeyi.

¹² Silascada gautosda aan Arteemasi siara Tiiquico pai gaaga dai giñdivida Nicopolisira ami daivuñda inlidi aan toomoco. ¹³ Dai soiñañi Seenasi ismaacada ñiooquituldi oodami lamadu Apoolosi vasicada pastucada istuidiagi, maacañi istumaasi tagito agai dai apiaimadagi vai maivilagacana tomali amo istumaasi. ¹⁴ Vai govaavitudadami maatana iscala ivuaadagi dai soicadagi aa silascada tagitocagi agai vai poduucai arsoiñicagi govaavitudadami.

¹⁵ Vascatai ismaacada aan giñlamadu daraaja Diuscada gaviaatuldi. Dai Diuscada viaatulda gaaaduñi vavaoitudadami Diuusi calgacara gannidiña vascatai. Mosacaasi.

Idi oojai ooji Paavora Filemón

¹ AanΛ arPaavora, dai aagidiña aanΛ oodami sai Suusi Cristo arcΛagacara vuviadami mai cascada giñmaisaca. AanΛ lamadu Timoteo gloojidi idi oojai aapi graduñi Filemón aapi garsoicai garaa duiñdagara. ² Dai idi oojai arvaavoitudadami vΛatarΛ arpa ismaacada ganampaidi gαquiiyara dai siaa duutudai Diuusi, dai graduñi Apia vΛatarΛ dai graduñi Aquipo vΛatarΛ ismaacada garsoicai garaa duiñdagara arpa. ³ Aatama ipalidi isDiuusi garooga lamadu qartaanadamiga Suusi Cristo cΛagacara ganaijadagi dai ganiibastudacan tadacagi.

⁴⁻⁵ Maí aanΛ isaliΛ cΛaga vaavoitudai aapi dai oigadai Suusi Cristo dai oigadai aapi vΛasi vaavoitudadami arpa cascada alia baigiñalidi aanΛ Diuusicada daanaitai sai gΛsoicaiña. ⁶ Daanai aanΛ Diuusi sai soicaiña agai ismaacada vaavoitu Suusi Cristo aidasi aapi aagidi Diuusi ñiooquida. Daanai aanΛ Diuusi sai soicaiña agai iscΛaga maatana vΛasi istumaasi cΛgaducami ismaacada Suusi Cristo ivueeyi vΛasi vaavoitudadami vΛatarΛ. ⁷ Maí aanΛ isaapi Filemón alia oigadai vaavoitudadami vai poducaí ganiibastacan tada agai dai poducaí baigiñaliatudai aapimΛ.

⁸⁻¹² VΛasi imaasicada aanΛ ñiooquiagi gapiooñigabaru Onésimo vΛatarΛ. Tomasi alia oigadai aanΛ goovai vΛascara movi angootosdi pai cΛaga miaadagida. AanΛ arootosada Suusi Cristo cascada viaa aanΛ sΛlicami isgΛtaañiagi aapi pasai cΛaga miaadagidana Onésimo dai aapi sΛlicada glaagai pasivuaadagi istumaasi glaagida aanΛ. Damos aliasi garoigadai aatama cascada maitataanaí aanΛ dai baiyoma gdaanaí pasai cΛaga miaadagidana Onésimo. AanΛ Paavora casi arcΛimudadΛ dai apiagaaagidiña sai Suusi Cristo arcΛagacara vuviadami cascada maisapi aanΛ. Λaquioma Onésimo maicΛaga gΛsoicaiña dai sivi gia arsoiñi goovai aapi gavΛatarΛ dai aanΛ giñvΛatarΛ. Onésimo giñdiviji tami maisacara dai aidasi aanΛ aagidi isSuusi Cristo arcΛagacara vuviadami goovai vaavoitu dai cascada giñmara gaducami goovai. ¹³ Alia baigiñaldamudai aanΛ istanasi viimudai goOnésimo dai giñsoicadamudai tami maisacaruana poducaí isduucaí giñsoicadamudai aapi istanai daacamudai. ¹⁴ Damos aanΛ maitipalidi isviiagi goovai maiquiaa giñmaacacai aapi oigaragai isviaa aanΛ cascada baiyoma glootosdi aanΛ. Damos sivi aapi istutuidi isgiñootosdagi pasipaliadagi maisiu guvucadagaicada. ¹⁵ GoOnésimo vaasΛqui ii gαquiiyaiñdara maitaaagidacai. Damos sivi apamu gΛlamadu daacamu goovai. AanΛ polidi sai Diuusi poducaí idui sai vaavoitudana goovai dai sivi tomastuigaco gΛlamadu daacamu ¹⁶ maisiu amo piooñi duucaí baiyoma amo gaduñi duucaí dai alia oigadamu aapi cavaavoitudacai agai. Dai poducaí sioma arcΛagai aapi gavΛatarΛ. AanΛ gia alia oigadai, damos aapi gia glaagai isvaamioma oigadagi, maisiu tomastuma cΛali duucaí sivi gia argaduñi vaavoitudadami goovai.

¹⁷ Pasaapi gaduñi duucaí giñaijadagi pai miaadagida goOnésimo ducami iñsiraanacagi. ¹⁸ Isoimaasi gaduñi goovai aidasida argapiooñiacatadai siarpa isgΛvuatuldiada goovai aanΛ angΛaa namΛquidagi. ¹⁹ AanΛ Paavora angloojidi giñnoovicada dai aanΛ gia gΛaa namΛquidamu. AanΛ gamaatutuli isSuusi Cristo arcΛagacara garvuviadami ptai poducaí cΛagacara vuusai aapi goovai aramo istumaasi ismaacada tomali amo imidagai maitistutuidi aapi isgiñaa namΛquidagi. ²⁰ SΛlicada giñaduñi aanΛ ipalidi isgiñsoiña aapi giñootosdacai Onésimo. Aatama argaraadunumΛ vaavoitudadami cascada. Iduuñiñi aapi istumaasi glaagidi aanΛ sipoducaí baigiñaliadamu aanΛ.

²¹ Aan Λ maat Λ isgiñ $\Lambda\Lambda$ gida agai aapi casc $\Lambda d\Lambda$ g Λ oojidi. Dai maat Λ aan Λ isvaamioma iduñia agai aapi maisiu mos Λ caasi istumaasi g Λ aagidi aan Λ . ²² Dai baigi duuca siaaco giñuuliña aan Λ . Aapim Λ daan Λi Diuusi ansai vuusaiña aan Λ tabiaad $\Lambda r\Lambda$ dai aan Λ po Λ lidi isDiuusi giñmaquia agai oigaragai isvusia aan Λ tabiaad $\Lambda r\Lambda$.

²³ Diuusc $\Lambda d\Lambda$ g Λ viaatuldi giñaduñi Epaafarasi ismaac $\Lambda d\Lambda$ giñ $\Lambda\Lambda$ madu maisapi gaaagid- itai $\Lambda p\Lambda$ isSuusi Cristo $\Lambda r c\Lambda\Lambda g\Lambda c\Lambda r\Lambda$ g Λr vuviadami. ²⁴ Dai Diuusc $\Lambda d\Lambda$ g Λ viaatuldi $\Lambda p\Lambda$ Marcusi, dai Aristarco, dai Deemasi, dai Ruucasi ismaac $\Lambda d\Lambda$ giñsoic Λi aa duiñdagi $\Lambda r\Lambda$.

²⁵ Vai q $\Lambda r t\Lambda$ aan Λd amiga Suusi Cristo c $\Lambda\Lambda g\Lambda c\Lambda r\Lambda$ g $\Lambda n n\Lambda$ idiña.
Mos Λ caasi.

Idi oojai arJudidíu vaavoitudadami vΛΛtarΛ

¹ ΛΛquioma Diuusi ñiooquidiña garaaduñicarú naana duucaí dai muiyoco. Diuusi ootosi ñiooqui garaaduñicarú gΛñiñiooquituldiadamigacΛdΛ. ² DΛmos diviacai ΛCristo Diuusi maradΛ tΛvaagiaiñdarΛ agai garaagidi vaamioma istumaasi Diuusi ipΛlidi ismaatΛca aatΛmΛ. Diuusi ΛΛmadu ΛCristo idui oidigi, dai Diuusi maa Cristo vΛΛsi istumaasi oidaga. ³ Diuusi maradΛ sΛΛlicadΛ cΛΛ tuiga. Agai tomali Λmo imidagai maisoimaasi ivueeyi daidΛ agai Λpan ducami gΛooga. AatΛmΛ cΛΛga istutuidi ismaatΛcagi istuiga Diuusi maatΛcatai isducatai oidacatai dai istumaasi ivuaadana Suusi Cristo. Agai nuucada vΛΛsi istumaasi oidaga. Agai vaamioma viaa guvucadagai istomasioorΛ dai vaamioma tΛaanΛi. AidΛsi muu Suusi Cristo curusiaba oigΛli agai garsoimaascamiga sai poduucai camaigΛpiar vΛΛtΛcana aatΛmΛ dai gotorΛ ii agai tΛvaagiamu dai daja Diuusi sΛΛlisia padΛrΛ.

⁴ Dai Diuusi maa agai Λmo sΛΛlicami vaamioma namΛacami isDiuusi tatΛaañicarudΛ sΛΛlicamigadΛ. ⁵ Diuusi tomali Λmo imidagai maipotΛtdai tomali Λmoco gatΛaañicarú: Aapi apΛrgiñmara. Sivi gΛmaa aanΛ Λmo sΛΛlicami.

DΛmos Diuusi gia potΛtdai gΛmara.

Tomali Λmo imidagai maiaagidi Diuusi tomali Λmoco gatΛaañicarú saidΛ ΛroogadΛ.

⁶ Dai siΛΛscadΛ Diuusi Λpamu ootosagi gΛmara tami oidigi daama saidΛ ΛrtΛaanΛdamigadΛcana oodami dai potΛΛdamu agai vΛΛsi gatΛtΛaañicarú:

Sai siaa duutudaiña maradΛ.

⁷ Dai Diuusi aagai gatΛtΛaañicarú dai pocaiti:

AanΛ idui giñtatΛaañicarú dai agai ΛvΛli gΛnducami dai otoma ivueeyi agai istumaasi tΛaanΛi aanΛ.

Ascaiti Diuusi. ⁸ Dai Diuusi potΛtdai gΛmara:

Aapi arDiuusi dai tomastuigaco viaacamu aapi gΛsΛΛlicamiga.

Dai vΛΛscΛrΛ ivueeyi aapi istumaasi ΛrsΛΛlicami.

⁹ Aapi oojoidi istumaasi ΛrsΛΛlicami dai sΛΛlicadΛ maioojoidi istumaasi maitΛrsΛΛlicami.

CascadΛ vaamioma baigΛliatu aanΛ aapi siaa.

AstΛtdai Diuusi. ¹⁰ Dai potΛtdai ΛpΛ gΛmara:

Aapi apΛrgΛΛ tΛaanΛdami dai aapi idui oidigi dai tΛvaagi.

¹¹ Oidigi dai tΛvaagi ugitimu dΛmos aapi tomastuigaco oidacamu.

Oidigi dai tΛvaagi cΛcΛΛliocoimu Λpan duucaí yuucusi.

¹² Dai aapi gajiaadΛrΛ viaamu ΛcΛcΛΛliocoidadΛ dai aa uutudui iduñimu.

DΛmos aapi tomastuigaco momaascamu dai tomastuigaco oidacamu.

AstΛtdai Diuusi. ¹³ Diuusi potΛtdai gΛmara:

Daacañi giñsΛΛlisia padΛrΛ, asta siΛΛscadΛ aanΛ voopoidagi sΛΛlicamigadΛ vΛΛsi gΛntΛtΛaanΛdamiga agai ismaacadΛ gΛvuidΛrΛ vΛΛtΛca.

Dai Λgi aapi gataaanΛda agai.

AstΛtdai Diuusi. Dai Diuusi tomali Λmo imidagai maipodu agidi tomali Λmoco gatΛtΛaañicarú. ¹⁴ VΛΛsi Diuusi tatΛaañicarudΛ iibΛdaga agai daidΛ ivueeyi vΛΛsi istumaasi Diuusi tΛaanΛi. Diuusi ootosai gatΛtΛaañicarú sai soicΛiña ismaacadΛ Diuusi cΛΛgacΛrΛ vuvaida agai.

2

¹ CascadΛ aliasi gΛaagai iscΛΛga Λlgiditai caΛcagi Diuusi ñiooquidΛ dai poduucai maigajiaadΛrΛ viaagi Diuusi mamaatΛtuldiaragadΛ. ² Λñiooqui ismaacadΛ ootoi Diuusi

ΛΛquioma γατΑτΑαα̃nicarucΑΔΑ ΔRvaavoi dai ismaacΑΔΑ soimaasi ivuaadana dai maiΛΛgi
 Λ̃niooqui Diuusi soimaasi taatatuli. Diuusi idui ΛgaicΑΔΑ istumaasi ΔRSΛΛlicami. ³ ΔΔpΛga
 Suusi Cristo γαRTΛaanΔdamiga aagai sai Diuusi cΛΛgacΑΓA vuvaidi oodami dai gooquiΔRΛ
 gΛraagidi Λgai vaa ñiooqui aa ismaacΑΔΑ caΛ. IsmaiΛΛgidityai caΛca aatΔMΛ Λ̃niooqui
 ismaacΑΔΑ aagai Λgai maitiipucamu isducatai cΛΛgacΑΓA vuvaquiagi. ⁴ Dai Diuusi ΔΔpΛ
 γαRTΛΑΛgidi isΔRvaavoi istumaasi aagai Cristo ivuaadatai naana maasi gΛgΔRducami.
 Dai Diuusi IbΛadΛ gΔRmaacai guvucadagai saidΛ ivuaadana naana maasi istumaasi
 poduucai isduucai Diuusi ipΛlidi.

⁵ Caaagai aatΔMΛ sai Diuusi iduuñia agai oidigi utudui dai tΛvaagi utudui ΔΔmos Diuusi
 maimaaquia agai sΛΛlicami γατΑτΑαãnicaru sai gataaanΛĩna oidigi utudiΔRΛ dai tΛvaagi
 utudiΔRΛ. ⁶ Davicaru ΔRΔmo Diuusi ñiooquituldiadamigadΛ dai potΛtΔdai Λgai Diuusi:
 GiñDiuusiga vΛΛsi oodami coiya agai dai maiviaa Λgai istuusi tΔtΛgitodagi sai aapi viaa
 iscΛΛgacΑΓA nΛijadagi dai nuucadacagi.

⁷ Bai tΔvΛpi aapi ipΛli sai oodami palΛpioma gataaanΛĩna sitΛtΛãnicaru.
 ΔΔmos gooquiΔRΛ maa aapi oodami Δmo sΛΛlicami ismaacΑΔΑ vaamioma namΛga sito-
 masmaascΑΔΑ.

Dai Diuusi maa oodami sΛΛlicami sai tΛaanΛĩna vΛΛsiaΛcatai istumaasi idui Λgai.

⁸ Poduucai oodami vaamioma gataaanΛi tami oidi daama sivΛΛsi gomaasi ismaacΑΔΑ
 idui Diuusi.

AstΛtΔdai Davicaru. AidΔsi Diuusi maa gosΛΛlicami oodami poduucai oodami tΛaanΛi
 vΛΛsiaΛcatai istumaasi oidaga oidigi daama. ΔΔmos vΛΛscΑΓA cΛΛga gamaatΛ ismai-
 siu vΛΛsi istumaasi oidaga Λgidi oodami. ⁹ ΔΔmos vΛΛsiaΛcatai Λgidi ΔSuusi Cristo
 tomali cΛΛga gamaatΛ isDiuusi ipΛli sai bai tΔvΛpi palΛpioma gataaanΛĩna Suusi Cristo
 istΛtΛãnicarudΛ. Diuusi cΛΛgacΑΓA nΛidi oodami cascΑΔΑ ipΛli Λgai sai Suusi Cristo
 muucuna curusiaba sai poduucai vΛΛscatai istutuidi iscΛΛgacΑΓA vuvaquiagi. Dai
 muucucai Suusi Cristo dai Δpamu duuaca Diuusi maa Δmo sΛΛlicami vai cascΑΔΑ vΛΛsi
 oodami dai Diuusi tΛtΛãnicarudΛ gΛaagai issiaa duutuadagi Λgai.

¹⁰ Diuusi Λgai daidΛ idui vΛΛsiaΛcatai dai tΛaanΛda agai Λgi Λgai. Dai aliasi ΔRCΛΛga
 isDiuusi ootoi gΔmara oidigi daama sai Λgai soimaasi taatana dai poduucai istutuidi
 iscΛΛgacΑΓA vuvaidiagi sioora vaavoitudagi. Dai poduucai Λgai ΔrbaitΛcΛaacamigadΛ
 vΛΛsi Δvaavoitudadami. Dai poduucai Diuusi vaidaquai agai muidutai oodami
 tΛvaagiamu vaavoitudacai Λgai Suusi Cristo. ¹¹ Suusi Cristo Λgai ismaacΑΔΑ ΔCO vuvaidi
 vaavoitudadami daidΛ Suusi ΔΛmadu ΔCO vuvaidadΛ Δmo oogacami. CascΑΔΑ Suusi
 Cristo maisiaa Δrai isgΛaaduñi aagadagi vaavoitudadami. ¹² CascΑΔΑ pocaiti Λgai Diuusi
 ñiooquidΔRΛ:

Aagidamu aanΛ giñaaduñi sai aliΛ cΛΛ tuiga Diuusi gΔrooga,
 dai Δmapai nΛΛdamu aatΔMΛ Diuusi nΛidadΛ siaa duutudaitai Diuusi.

Ascaiti Suusi Cristo. ¹³ Dai pocaiti ΔΔpΛ Diuusi ñiooquidΔRΛ:

AanΛ cΛΛ vaavoitudai sai Diuusi giñooga giñnuucada.

Ascaiti Suusi Cristo. Dai pocaiti ΔΔpΛ Diuusi ñiooquidΔRΛ:

Tan daja aanΛ daidΛ giñΛΛmadu daraaja mui aa Diuusi maamaradΛ ismaacΑΔΑ cΛΛgacΑΓA
 vuvaida aanΛ.

Ascaiti Suusi Cristo.

¹⁴ Oodami ΔΔra dai tuucuga poduucai ΔΔpΛ Suusi Cristo ΔΔra dai tuucuga. Suusi
 muuquia agaitadai tami oidigi daama cascΑΔΑ oodami duucai vuusai. AvΛnacai poduu-
 cai istui Suusi isvoopoidagi ΔDiaavora guvucadadΛ. ΔDiaavora ΔRduñidΛ iscooyi oodami.

¹⁵ Oodami ΔbΛidiñia muuquigami ΔΔmos muucucai ΔSuusi casi istutuidi issoicΔdagi
 oodami sai camaiΔbΛidiñia muuquigami. ¹⁶ Λgai divia dai soiñia agai Avraãnicaru
 cajiudadΛ maisiu Diuusi tΛtΛãnicarudΛ. ¹⁷ CascΑΔΑ gΛaagaitadai isoodami duucai vuusia
 Λgai dai poduucai istuidiagi isΔRpapaali baitΛcΛaacami ducamicagi dai poduucai Λgai

soigΛlidi oodamicΛdΛ dai cΛΛga ivueeyi gΛaa duiñdaga. Agai ivueeyi Diuusi aa duiñdadΛ. Agai muuquia agaitadai cascΛdΛ oodami duucaí vuusai dai muucucai poduucái istutuidi Λgai isoigΛldiadagi oodami soimascamigadΛ. ¹⁸ Dai Λgai soimaa taata daidΛ ΛDiaavora soimaasi iduiñtulda Λlidadai dΛmos maitistui, cascΛdΛ Suusi istutuidi isgarsoicΛdagi siΛscadΛ ΛDiaavora soimaasi garduiñtulda Λliadagi.

3

¹ CascΛdΛ tΛtΛgitodavurai aapimΛ istuiga Suusi Cristo. Agai ΛrDiuusi ootosadΛ daidΛ Λgai ΛrgΛrpaaliga ducami ismaacΛdΛ vaamioma tΛaanΛi. DaidΛ aatΛmΛ vaavoitudai Λgai. Giñaduñi Diuusi Λcovai gΛnvuvaitu aapimΛ mΛsai iimΛna tΛvaagiamu. ² Diuusi ootoi Suusi Cristo tami oidigi daama saidΛ iduuna aa duiñdadΛ tai Suusi cΛΛga idui poduucái isduucái Moseesacaru cΛΛga idui Diuusi aa duiñdadΛ Λjudidíu saagida. ³ DΛmos Suusi vaamioma namΛga isMoseesacaru poduucái isduucái ismaacΛdΛ idui oodami vaamioma namΛga sioodami. Diuusi Λgai daidΛ idui oodami. ⁴ Oodami dai vΛΛsi istumaasi oidaga maiΛΛgi ΛpΛdui. Diuusi Λgai daidΛ idui. ⁵ Moseesacaru cΛΛga idui Diuusi aa duiñdadΛ Λjudidíu saagida. Dai Λgai aagai naana maasi istumaasi ΛpΛduñia agaitadai gooquiΛrΛ. Agai mosΛrpiooñigadΛ Diuusi. ⁶ DΛmos Suusi Cristo ΛrDiuusi maradΛ ismaacΛdΛ tΛvaagiaiñdarΛ divia dai Λgai cΛΛga nuucada Λvaavoitudadami. Dai vΛΛsi aatΛmΛ vaavoitudadami ΛrDiuusi maamaradΛ ΛpΛ isapiacΛΛga vaavoitudadagi siΛsi ucami oidacagi tami oidigi daama dai baigΛrΛlidadai nΛnΛracagi istuigaco iimia ragai aatΛmΛ tΛvaagiamu.

⁷ CascΛdΛ aliΛsi gΛaagai iscΛΛga maata caΛcagi aatΛmΛ istumaasi oojisi Diuusi ñiooquidΛrΛ ismaacΛdΛ aagai Diuusi IbΛadΛ: Issivi caΛca aapimΛ isñioocadagi Diuusi ⁸ ΛΛgiadavurai dai maisiu vuidΛrΛ vΛΛtΛca poduucái isduucái idui Λjudidíu oidagana siaaco soimaasi taatacatadai Λgai.

Ascaiti Diuusi IbΛadΛ. ⁹ Dai pocaiti Diuusi:

Λjudidíu idui naana maasi soimaascami nΛida Λlidadai sabai soimaasi taatatuldiana aanΛ. Tomasi nΛidi naana maasi gΛgΛrducami istumaasi ivuaadana aanΛ goo coobai uumigi.

¹⁰ CascΛdΛ baamu aanΛ Λoodami vui daidΛ itΛtΛdai: “AapimΛ ivueeyi Λgi istumaasi ipΛlidiña dai maisiu istumaasi aanΛ ipΛlidi”. AntΛtΛdai aanΛ.

¹¹ CascΛdΛ baamu aanΛ Λgai vui daidΛ potΛtΛdai aanΛ Λgai sai sΛΛlicΛdΛ maiimi agai aan iñΛΛmadu siaaco istutuidi Λgai isgΛniibΛstacan tadacagi.

Ascaiti Diuusi.

¹² Giñaduñi gΛnnuucadacavurai dai maisoimaasi gΛntΛtΛgitoda. Baiyoma gΛaagai isapiavaavoitudadagi Diuusi ismaacΛdΛ tomastuigaco oidaga dai maigajiaadΛrΛ vipi-aadagi. ¹³ Dai vΛΛs tasai avΛr gΛnmaacada ñiooqui aipacoga mΛsiΛΛsi uucami oidacagi tami oidigi daama vai poduucái ΛDiaavora maitΛnvupuiirumadadagi tomali Λmaadutai aapimΛ mΛsai vuidΛrΛ vΛΛtΛcana Diuusi. ¹⁴ IsapiacΛΛga vaavoitudadagi aatΛmΛ Suusi Cristo siΛsi uucami oidacagi poduucái isduucái vaavoitudaiña tucamidΛrΛ aidΛ gia sΛΛlicΛdΛ ΛraaduñdΛ aatΛmΛ Suusi Cristo.

¹⁵ Pocaiti Diuusi ñiooquidΛrΛ:

Issivi caΛca aapimΛ isñioocadagi Diuusi ΛΛgiadavurai dai maisiu vuidΛrΛ vΛΛtΛca poduucái isduucái idui Λjudidíu oidigana siaaco soimaasi taatacatadai Λgai.

Ascaiti Diuusi ñiooquidΛrΛ. ¹⁶ VΛΛsi Λoodami ismaacΛdΛ vaidacai Moseesacaru Ejiip-ituaiñdarΛ caí Diuusi ñiooquidΛ dai vΛΛscΛrΛ vuidΛrΛ vΛΛtΛcana Diuusi. ¹⁷ Vai cascΛdΛ Diuusi goo coobai uumigi baamucataidai Λgai vui. Agai soimaasi ivuaadana cascΛdΛ coi

oidigana. ¹⁸ Diuusi caaagiditadai agai sai camaivaapaqui agaitadai Canaanara. Agai maiagidi Diuusi cascada. ¹⁹ Caa maata aatama isagai maivaavoitu cascada maivaapa.

4

¹ Dai sivi Diuusi garaagidi sai aatama ara istutuidi isiimiagi maa ca siaaco daja agai dai amadu oidacana dai aatama aliasi gaagai isgarnuucadacagi iscaaga vaavoitudadagi Diuusi dai poduucai sagicada iimiagi Diuusi amadu. ² Aatama ara cai amo ñiooqui caagaducami poduucai isduucai cai ajudidú amo ñiooqui caagaducami isDiuusi caagacara garvuvaida alidi damos agai mosca ñiooqui dai maiagi cascada maiaayi Canaanara siaaco istutuiditadai agai isoidacagi. ³ Damos aatama ismaacada cavaavoitu Diuusi iimia ragai tavaagiamu siaaco gariibastacan tadacamu aatama tomastuigaco. Damos pocaiti Diuusi agaitai ajudidú ismaacada maiaayi Canaanara maiagidacai Diuusi:

Alia baamu ana agai vui maitiñagidacai agai.

Cascada agidi ana sai tomali amo imidagai maiganiibastacan tadaca agai agai tavaagiar ana iñamadu.

Ascaiti Diuusi.

Agai caaga istuidimudai isiimiagi tavaagiamu isagidamudai agai Diuusi. Diuusi tavaagiar daacatai nana vaavoitudadami sai iimana dai amadu daraajana. Agai modaja ibastai aidasi abiaadara idui oidigi. ⁴ Caa maata aatama istavaagiar daja ibastai Diuusi. Diuusi ñiooquida pocaiti sai naadami tasaicada naato Diuusi oidigi:

Dai cuvaracami tasaicada camaitistuma dui, mosgabasi.

Ascaiti Diuusi ñiooquida. ⁵ Dai Diuusi ñiooquidara pocaiti ara:

Ismaacada maitiñagiada maiimia agai tavaagiamu ana iñamadu tomali maiganiibastacan tadaca agai.

Ascaiti Diuusi. ⁶ Dai muidutai vaavoituda agai quiaa dai iimia agai tavaagiamu siaaco ganiibastacan tadacamu. Damos agai ismaacada ara caa sai Diuusi caagacara vuvaidi oodami maiagi, cascada maiiji tavaagiamu. ⁷ Dai tavarpicada Diuusi agidi Davicaru sai caagacara vuvaidi oodami poduucai isduucai agidi agai ajudidú aequioma, dai potadai:

Issivi caa aapima istumaasi ganaagiadagi ana lagiadavurai.

Astadai Diuusi. ⁸ Aidasi Josué vaidacai ajudidú Canaaniamu agai ami oidatu. Damos Josué gia maitistui isvaidaquiagi ajudidú tavaagiamu siaaco ganiibastacan tadacamudai agai cascada tavarpicada Diuusi amamu agai sai caagacara vuvaidi oodami sai iimana tavaagiamu dai ganiibastacan tadacana. ⁹ Poduucai caaga gamaata sai Diuusi maamarada iimia agai tavaagiamu dai ganiibastacan tadaca agai. ¹⁰ Sioga iimiagi tavaagiamu maa camaitaata vuaada agai aran duucai tanai. Agai gia ganiibastacan tadaca agai. Aran duucai Diuusi aidasi idui oidigi naadami tasaicada dai gotora mosgabasi. ¹¹ Cascada aliasi gaagai iscaaga lagiadagi aatama Diuusi dai poduucai iimiagi tavaagiamu dai maa gariibastacan tadacamu aatama. Dai ismaiagiada aatama aran duucai ajudidú ismaacada maiagi Diuusi poduucai siadara iimana aatama tavaagiamu.

¹² Diuusi tomastuigaco oidaga dai istumaasi agada agai aravueeyi, agai alia viaa guvucadagai cascada. Diuusi ñiooquida soicai oodami sai maana isiarsoimaasi ivuaadami dai Diuusi ñiooquida soicai oodami sai caagacara oidacana. Diuusi tagida oodami vasi istumaasi tagitai agai. ¹³ Diuusi maata vasi istumaasi ivueeyi oodami dai amo imidagai Diuusi naidamu ismaacada arcaaga ivuaadami dai ismaacada armaicaga ivuaadami.

¹⁴ Suusi arDiuusi marada ismaacada tavai tavaagiaiñara. Aatama vaavoitudadami viaa amoco ismaacada papaali baitacaacamigada gaducami. Agai arSuusi. Agai

ii tavaagiamu dai Diuusi vuidara caquiva. Cascada aliasi gaaagai isapiavaavoituda aatama Suusi. ¹⁵ Dai agai samicada istutuidi issoigalliada aatamacada silascada Adiaavora soimaasi garduifultdia aliadagi. Tomasi soimaasi ivueeyi aatama agai vascara soigallidi aatamacada. Adiaavora soimaasi iduifultdia aliditadai Suusi apra cascada. Dai vascara Suusi maisoimaasi idui tomali amo imidagai. ¹⁶ Cascada aliasi gaaagai isdaanadagi aatama Diuusi grooga vaavoitudaitai isagai cagacara garnaidi dai garsoicai siuu duucu tagitoca aatama. Agai soigallidi aatamacada cascada. Agai tavaagiaru daja.

5

¹ Amo papaali baitacaacamigada maiangi gadadaasai. Diuusi agai dai dadaasai oodami saagidiaifura vai agai daanadagi Diuusi sai oigaldiana oodami soimaascamigada. Apapaali baitacaacamigada coodai vustaqui dai dadaasdi Diuusi sai Diuusi oigaldiana oodami soimaascamigada. ² Agai arsoimaasi ivuaadami apra cascada istutuidi agai issoigalliada oodamicada ismaacada soimaasi ivueeyi. ³ Dai cascada viaa agai iscodadagi vustaqui dai dadaasdiadagi Diuusi sai Diuusi oigaldiana soimaascamigada an duuca agaa oodami.

⁴ Tomali amo papaali baitacaacamigada maiangi gadadaasai. Diuusi agai dai dadaasai. Poduca isduuca dai agai Aarõnicaru saida arpapaali baitacaacamigadacana. ⁵ Poduca apra Suusi Cristo maiangi gada papaali baitacaacamigada duuca. Diuusi agai dai dai. Dai Diuusi potadai Suusi Cristo:

Aapi apargimara

sivi gamaa ana amo samicami.

Astadai Diuusi. ⁶ Dai gooquiaru potadai:

Aapi paali gaducami tomastuigaco

Melquisadeecacaru duuca.

Ascaiti Diuusi. ⁷ Aidasi Suusi Cristo tami oidigi daama aimaraina, daanaina agai Diuusi sai soicaina. Dai amo imidagai asta suaacaina dai iinacaina daanaitai Diuusi. Dai Diuusi caga istutuiditadai isvaidaquiagi tavaagiamu maiquiaa muuca agai. Dai Diuusi idui istumaasi agidina Suusi daanaitai. Suusi vascara idunia aliditadai istumaasi Diuusi ipalidi cascada. ⁸ Poduca Suusi Cristo tomasi arDiuusi marada ismaacada tavai tavaagiaifura vascara mai isangiadagi Diuusi, soimaasi taatamaina agai cascada. ⁹ Poduca samicada caga istutuidi iscagacara vuviadagi siora angiadagi vai poduca oidacagi Diuusi amadu tomastuigaco. ¹⁰ Diuusi dai Suusi Cristo saida arpapaali baitacaacamigada ducamica an duuca Melquisadeecacaru.

¹¹ Ana ipalidi isganaagidiagi mui naana maasi agaitai gomaasi damos aapima maimata ca cascada alia sijaiga isganmaatatuldiagi. ¹² Aapima caaqui abiaadara vaavoitu cascada casi gaaagai isgamamaatatuldiadamudai aapima. Damos aapima quiaa tagito siora ganmamaatatuldiagi agai vaa ñioqui ismaacada ganmaatatuli tucamidara. ¹³ Aapima an ducami aali ismaacada maiquiaa caga maata ca dai maiquiaa caga maata istumaasi arcagaducami dai istumaasi armaicagaducami. ¹⁴ Damos Diuusi ñioquida ismaacada vaamioma sijaiga ismata cacagi aragai vataru ismaacada camaata istumaasi arcagaducami dai istumaasi armaicagaducami. Agai cagacara oidaga cascada.

6

¹ Aapima casi gaaagai masganmaatatuldiagi aa ñioqui vaamioma sijiacami isagai ismaacada ganmamaatatuli aatama tucamidara. Aatama casi ganmaatatuli sai aliasi gaaagai isama duuca gantatagitua aapima dai camaisoimaasi ivuaadagi, dai sai

glaagai masvaavoitudagi Diuusi, ² dai sai glaagai masganvapaconagi, dai sai glaagai masdaama daraasa vaavoitudadami gannoonovi sai Diuusi soicaiña agai, dai sai amo imidagai duduaaca agai coidada, dai sai amo imidagai Diuusi naida agai ismaacada arcaga ivuaadami dai ismaacada armaicaga ivuaadami. Dai agai ismaacada arcaga ivuaadami iimia agai tavaagiamu dai Diuusi amadu daraaja agai tomastuigaco. Dai agai ismaacada armaicaga ivuaadami iimia agai adiaavora amadu dai amadu daraaja agai tomastuigaco. Vasi gomaasi camaitaagai isganmaatatuldia aatama apamu. ³ Dai isDiuusi ipaliadagi ganmaatatuldiamu aatama ama maasi.

⁴ Ismaacada camaata Diuusi ñiooquida dai maata caa isducatai cagacara vuvacai oodami dai Diuusi Ibada soicai sai tatagitoina vasi gomaasi, ⁵ dai caa maata agai isvasi gomaasi alia cagadu, dai naidi naana maasi ggarducami ismaacada ivueeyi vaavoitudadami Diuusi guvucadadacada, ⁶ isagai gajiaadara viaagi gomaasi camaititutiadamu isapamu ama duucai gantatagituagi. Sioga gajiaadara viaa gomaasi ducami isapamu curusiaba sisapadamudai Suusi Cristo dai parunadamudai agai vasi oodami vuitapi. ⁷ Diuusi ñiooquida arvvasi oodami vatar. Damos amoco gantagito caana dai cagacara oidacana. Dai Diuusi cagacara naidi agai. ⁸ Dai aa maitantagito caana dai mosapiasoimaasi ivuaadana. Dai Diuusi soimaasi taatatuldiamu agai.

⁹ Tomaasi poduucai ganoojidi aana vascara aana samicada vaavoitudai isaapima maigajiaadara viaagi Diuusi ñiooquida. Aana povai inalidi siarvaavoi isaapima cagacara oidaga poduucai isduucai glaagai isoidacagi vasi vaavoitudadami. ¹⁰ Diuusi vascara ivueeyi istumaasi rsamicami cascada agai mostagitoca istumaasi ivueeyi aapima soicitai aa vaavoitudadami poduucai caga gamaata isaapima oigadai Diuusi. ¹¹ Dai aatama ipalidi isaapima apiaoigada aa vaavoitudadami siasi uucami oidacagi tami oidigi daama, dai isapiavaavoitudadagi isDiuusi ganvaidaquia agai tavaagiamu. ¹² Poduucai maijooadamu aapima ivuaadatai istumaasi Diuusi ipalidi. Dai glaagai isapan duucai ivuaada aapima agai ismaacada caga vaavoitudaña istumaasi Diuusi aagidi isidunia agai. Agai maijoodaitadai nalaracatai istumaasi Diuusi aagidi isidunia agai. Cascada caviaa agai istumaasi Diuusi aagidi sai maquia agai.

¹³⁻¹⁶ Aisasi Diuusi aagidi Avraañicaru saida idunia agai mui naana maasi istumaasi agai vatar, potatadai: “Samicada iduunimu aana naana maasi istumaasi cacagaducami aapi gavatar dai samicada muidamu gacajiudaga”. Dai potatadai ara: “Istumaasi aagai aana arvaavoi”. Diuusi maitistutuidi ispotiyagi sai maata Diuusi, agai lagi arDiuusi cascada. Dai tiipu amai vaamioma namacami isagai. Damos Diuusi vaamioma namaga sioodami cascada oodami pocaitina sai maata Diuusi. Siascada pocaitiadagi amo oodami sai maata Diuusi camaitarsoini isapiaaagadagi agai vaa ñiooqui. Avraañicaru tavapi nara sai Diuusi iduuna istumaasi aagidi maivui ñioocaitai Diuusi. Dai poduucai Diuusi maa agai istumaasi aagidi sai maquia agaitadai. ¹⁷ Diuusi pocaiti sai istumaasi aagai agai arvaavoi. Diuusi ipaliditadai sai caga maatana Avraañicaru amadu cajiudadai sai agai samicada idunia agai istumaasi aagidi sai idunia agaitadai cascada. ¹⁸ Diuusi aagai sai idunia agai amo istumaasi Avraañicaru vatar dai pocaiti ara sai istumaasi aagai agai arvaavoi. Poduucai caa maata aatama sai samicada idunia agai istumaasi aagai. Agai maiyaatavoga cascada. Dai poduucai aatama ismaacada vaavoitudai sai Diuusi cagacara garvuvaidi baigalidi dai vaamioma caga vaavoitudai aatama Diuusi. ¹⁹ Dai poduucai caa maata aatama isiimia ragai tavaagiamu dai Diuusi amadu daraaja ragai maa siaaco daja asuusi. ²⁰ Dai Suusi Cristo arpapaali baitaacamigada ducami tomastuigaco Melquisedeeca duucai. Suusi Cristo muu curusiaba dai aasi arada dai gooqilara aran duaaca dai ii tavaagiamu dai Diuusi vuidara caquia sai poduucai Diuusi garoigaldiana garsoimaascamiga dai aatama istutuidi isiimiagi tavaagiamu.

7

1 Melquisedeecacaru arpaicatadai Saleemara. Daidla agai arpaalicatadai daidla ivuaadana Diuusi aa duiñdadla. Diuusi agai dai vaamioma tlaanai istomasioora tavaagiara dai oidigi daama. Avraañicaru sibaco cocoda aa talaanadami dai vaamioma istui Avraañicaru dai aidasi nora agai gadavalaragamu Saleemamu dai vuñi agaitadai tai ii Melquisedeeca dai voyara aayi dai daañimi Diuusi sai calgacara naidiña Avraañi. 2 Daidla Avraañi aa oi agai istumaasi voopoji agai agaa talaanadami. Melquisedeeca itaiya alidi amo raí ismaacada ivueeyi istumaasi arsallicami. Dai agai arpaicatadai Saleemara. Dai Saleema itaiya alidi maiomaliga cascada raí maiomaliacada aagaiña oodami Melquisedeeca. 3 Dai maitamaí soora ardadadacatadai Melquisedeeca tomali soora araduñdadadai tomali silaquida vuusai tomali silaquida muu. Diuusi marada ismaacada tavaagiaindara divia arpaali ducami tomastuigaco. Daidla tomali amaadutai maiviaacatadai Melquisedeeca sallicamigada cascada tomali amaadutai maitalgi agai gasallicamiga ara. Daidla Melquisedeeca arpaali tomastuigaco aran duucai Diuusi marada ismaacada tavaagiaindara divia.

4 Poduucai calga gamaata isvaamioma namlaacatadai Melquisedeeca siAvraañi. Garaduñi Avraañicaru aa oi Melquisedeecacaru istumaasi voopoji agai agaa talaanadami ismaacada cocoda. 5 Moseesacaru sallicamigadara pocaiti saida papaali Levícaru cajiudadla viaacatadai sallicami istaanadagi aa oodami maitaquida tomasi vascatai arAvraañicaru cajiudadla. 6 Damos Melquisedeecacaru maitaraduñdadadai Levícaru tai vascara Avraañicaru aa oi istumaasi voopoji agai agaa talaanadami. Dai Diuusi aagidi Avraañicaru sai cajiudadla muida agaitadai dai sai Diuusi iduñi agaitadai mui naana maasi acajiudadla vatarla. Tai vascara Melquisedeeca daañimi Diuusi sai calgacara naidiña Avraañi. 7 Dai vascatai calga maata sai ismaacada vaamioma namaga acovai vuvaidi ismaacada maisi namaga. 8 Tami aatama judidú saagida arpaali ismaacada taanai aa maitaquida oodami agai aroodami ismaacada ugiatái damos Diuusi ñiooquidara aagai Melquisedeeca ducami istomastuigaco oidacamudai. 9-10 Aidasi Avraañicaru maa Melquisedeeca aa istumaasi vuucaticatadai, Leví lamadu vasi acajiudadla ismaacada vuvaqui agaitadai ducami isaa maaquimudai ara ganvustuidaga. Agai arAvraañicaru cajiudadla cascada, tomasi aidla maiquiaa vuusai Levícaru. Dai sivi arLevícaru cajiudadla arpapaali dai gataanai aa maitaquida oodami.

11-12 Damos agai maitistui iscalgacara garvuvaidagi gansallicamigacada. Cascada Diuusi gajiaadara viaa arpaali Levícaru cajiudadla dai ootoi Suusi Cristo saida arcalgacara vuviadamicana dai paali ducamicana aran duucai Melquisedeeca dai maisiu aran duucai Aaróñi. Aaróñi aramo paali Levícaru cajiudadla. Dai caotoscai Diuusi amai paali cascada aliasi gaaagai ismaaquiagi Diuusi oodami amai sallicamiga. 13 Suusi Cristo maitarLevícaru cajiudadla agai arJudácaru cajiudadla dai tomali amoco amai Judácaru cajiudadla arpaali mosaca Suusi Cristo. 14 Calga gamaata isSuusi Cristo arJudácaru cajiudadla dai calga gamaata ara sai Moseesacaru maimaa sallicami tomali amoco Judácaru cajiudadla saida arpaalicana.

15 Dai vaamioma calga gamaata sai Diuusi gajiaadara viaa arpaali Levícaru cajiudadla maatacatai isSuusi Cristo divia dai paali gaducamicatadai aran duucai Melquisedeeca. 16 Moseesacaru sallicamigada pocaiti sai mosaca Levícaru cajiudadla arpaalicana damos Suusi Cristo maitarLevícaru cajiudadla dai vascara paali gaducami. Agai tomastuigaco oidaga dai alia viaa guvucadagai cascada paali gaducami. 17 Cascada pocaiti Diuusi aagaitai Suusi Cristo:

Aapi paali gaducami tomastuigaco,

maisiu Levícaru cajiudadla duucai baiyoma Melquisedeeca duucai.

Ascaiti Diuusi. ¹⁸⁻¹⁹ Papaali Levícaru cajiudad^Λ s^Λalicamigad^Λ ismaac^Λd^Λ maa Moseesacaru maitarsoi isc^Λagac^Λr^Λ vuvaquia aat^Λm^Λ tomali maitarsoi isc^Λagac^Λr^Λ oidacagi casc^Λd^Λ Diuusi gajiaad^Λr^Λ viaa Moseesacaru s^Λalicamigad^Λ daid^Λ g^Λrmaa ^Λmai s^Λalicami vaamioma c^Λagaducami ismaac^Λd^Λ g^Λrsoic^Λi iss^Λalic^Λd^Λ siaa duutuuda aat^Λm^Λ Diuusi.

²⁰⁻²¹ Apapaali Levícaru cajiudad^Λ viaacatadai s^Λalicamigad^Λ g^Λnaaduñicar^Λ. Aoodami t^Λagida s^Λalicamigad^Λ ^Λgai. D^Λmos Diuusi daí Suusi Cristo sai paali ducamicana dai pocaiti Diuusi ñiooquid^Λr^Λ sai Diuusi pot^Λt^Λdai Suusi Cristo:

C^Λl maata aana is^Λrvaavoi isaapi paali g^Λducami tomastuigaco,

maisiu Levícaru cajiudad^Λ duucai baiyoma Melquisedeeca duucai.

Ast^Λt^Λdai Diuusi. Dai Diuusi maiyaatagai. ²² Casc^Λd^Λ g^Λmaata sai vaamioma c^Λagadu utuduc^Λd^Λ s^Λalicami. Suusi Cristo pocaiti said^Λ ^Λs^Λalicami utuduc^Λd^Λ s^Λalic^Λd^Λ c^Λagadu dai ^Λgai ^ΛrDiuusi ñiooquituldiadamigad^Λ. ²³ Apapaali Levícaru cajiudad^Λ muiducatadai. Cooyiña ^Λamoco dai aa vuudana s^Λalicamigad^Λ. ²⁴ D^Λmos Suusi Cristo tomastuigaco oidaga casc^Λd^Λ mait^Λg^Λi ^Λgai ^Λmai g^Λs^Λalicamiga. ²⁵ Casc^Λd^Λ istutuidi isc^Λagac^Λr^Λ vuviadagi v^Λascatai ismaac^Λd^Λ vaavoitudai isiimia ^Λgai Diuusi ^Λmadu dai tomastuigaco oidacagi vaavoitudaitai Suusi Cristo. ^Λgai tomastuigaco oidaga casc^Λd^Λ, dai daan^Λi Diuusi sai soic^Λiña v^Λasi vaavoitudadami.

²⁶ Poduucai tudu Suusi ^Λrpaapaali bait^Λc^Λaacamigad^Λ ismaac^Λd^Λ t^Λgitocatadai aat^Λm^Λ. ^Λgai tomali ^Λmo imidagai maisoimaasi ivueeyi, v^Λasc^Λr^Λ ivueeyi mos^Λcaasi istumaasi ^Λr^Λc^Λagadu, dai Diuusi vaidacai t^Λvaagiamu vai ^Λgai vaamioma t^Λaan^Λi s^Λv^Λasi Diuusi t^Λt^Λaañicarud^Λ. ²⁷ Apapaali bait^Λguucacamigad^Λ Levícaru cajiudad^Λ ^Λgai viaa iscoodadagi vustaqui dai dadasdiadagi Diuusi. ^Λgai povueeyi sai Diuusi oig^Λldiana soimaascamigad^Λ ^Λgai ^Λr^Λga dai gotor^Λ oodami soimaascamigad^Λ. D^Λmos Suusi Cristo mai^Λpan duucai ivueeyi ^Λgai. Suusi Cristo tomali ^Λmo imidagai maisoimaasi ivueeyi casc^Λd^Λ maiviaacatadai iscoodadagi vustaqui sai Diuusi oig^Λldiana. Tomali maiviaa iscoodadagi vustaqui ^Λoodami v^Λatar^Λ sai Diuusi oig^Λldiana soimaascamigad^Λ baiyoma ^Λgai g^Λmuaatu curusiaba v^Λasi oodami v^Λatar^Λ. ^Λgai Diuusi dasdiarad^Λ ducami. Mos^Λmo imidagai podui Suusi Cristo. Daid^Λ ^Λrpaapaali bait^Λguucacamigad^Λ Levícaru cajiudad^Λ ivuaadatai g^Λaa duiñdagai v^Λas tasai. ²⁸ Moseesacaru s^Λalicamigad^Λr^Λ aagai sioor^Λ viaa is^Λrpaपालicagi d^Λmos v^Λasi ^Λrsoimaasi ivuaadami. D^Λmos gotor^Λ Diuusi daí g^Λmara Suusi Cristo papaali bait^Λc^Λaacamigad^Λ duucai dai pot^Λt^Λdai: “C^Λl maata aana isaapi ^Λrpaali ducami tomastuigaco”, ast^Λt^Λdai Diuusi. Dai Suusi Cristo tomali ^Λmo imidagai maisoimaasi ivueeyi.

8

¹ V^Λasi gomaasic^Λd^Λ c^Λaga g^Λmaata isSuusi Cristo vaamioma nam^Λga is^Λrpaपालi bait^Λguucacamigad^Λ Levícaru cajiudad^Λ. Dai Suusi Cristo tavaagiar^Λ daja s^Λalisia pad^Λr^Λ Diuusi. ² M^Λca t^Λvaagiar^Λ siaaco daja Diuusi Suusi Cristo ^Λgai daid^Λ ^Λr^Λrpaaliga. ^Λgai ivueeyi aa duiñdad^Λ papaali bait^Λguucacamigad^Λ. ³ Apapaali bait^Λguucacamigad^Λ g^Λdadaasai sai coodaiña vustaqui dai dadasdiña Diuusi. Dai dadasdiña ^Λr^Λ istumaasi v^Λapain^Λ oodami. Casc^Λd^Λ g^Λmaata isSuusi Cristo viaacatadai isdasdagi ^Λmo istumaasi Diuusi. ⁴ IsSuusi Cristo tami oidigi daama oidacamudai tomali mait^Λrpaalicamudai ^Λgai. Quiaa oidaga papaali tami oidi daama casc^Λd^Λ. Apapaali coodai vustaqui dai dadasdi Diuusi poduucai isduucai aagai Moseesacaru s^Λalicamigad^Λr^Λ ismaac^Λd^Λ maa Diuusi Moseesacaru. ⁵ Dai istumaasi ivueeyi ^Λrpaपालi tami oidi daama ^Λr^Λ maasi istumaasi ivueeyi Suusi Cristo t^Λvaagiar^Λ. Gomaasi c^Λaga g^Λmaata. Aid^Λi Moseesacaru iduñia agaitadai ^Λicuusi vaaqui Diuusi pot^Λt^Λdai: “C^Λl ^Λgai giduñi goicuus vaaqui ^Λrpa maasi ^Λgai ismaac^Λd^Λ g^Λt^Λg^Λi aana giidiana”, ast^Λt^Λdai Diuusi. ⁶ D^Λmos vaamioma

namaga garpaaliga. Agai tavaagiar ivueeyi gaa duiñdaga cascada. Vai agaa papaali
tami oidi daama ivueeyi istumaasi aagai Moseesacaru samicamigadara. Dai vaamioma
cagadu Suusi Cristo samicamigada isMoseesacaru samicamigada. Suusi Cristo agai dai
soicai oodami sai Diuusi oigaldiana soimaascamigada dai cagacara oidacagi cascada
vaamioma cagadu Suusi Cristo samicamigada.

⁷ Aoodami maitistui iscagacara vuvaquiagi Moseesacaru samicamigadacada cascada
Diuusi gajiaadara viaa Moseesacaru samicamigada daida maa oodami amo ñiooqui
utudui. ⁸ Daida ajudidíu maiagidi Moseesacaru samicamigada cascada Diuusi
ñiooquidara pocaiti aagaitai ajudidíu:

Amo imidagai ootodamu ana ajudidíu amo samicami utudui.

⁹ Asamicami maipaa maascamu agai ismaacada ootosi ana aaduñdardu,
Aidasi cavuvidia ñagaitadai ana agai Ejiipituaíñdara.

Damos agai maiagi samicami.

Cascada gajiaadara viaa ana agai.

Ascaiti Diuusi.

¹⁰ Dai vascara amo imidagai ootodamu ana ajudidíu samicami utudui dai poduucai
apduñimu:

Alisi caga maatatuldiamu ana agai giñsamicamiga siagai samicada maata cacamu
dai agiadamu.

Poduucai ana arDiuusigadacamu dai agai argiñmaamaracamu.

¹¹ Vascatai giñmaataca agai aaliducami dai gagarducami cascada tomali amaadutai
maiviaacamu: isaagiadagi aa istuiga ana.

¹² Dai ana oigaldiamu soimaascamigada.

Dai tomali amo imidagai maitatgitodamu ana soimaascamigada ismaacada idui agai.
Ascaiti Diuusi. ¹³ Podu caiti Diuusi aagaitai goutudui samicami dai poduucai
mañamacatu goaquida samicami.

9

¹ Aidasi Diuusi maa Moseesacaru apagadada samicami, Diuusi aagidi Moseesacaru
saidu iduuna amo icuusi vaaqui dai ami siaa duutudaiña Diuusi. Dai aagidi isducatai
siaa duutuada agai. ² Aicuusi vaaqui viaacataidai gooca tuutucavi dai maicuuparaga.
Mosquitaagiña va gooca tuutucavi saigicatadai amo icuusi apaan asi covocami amo
sueeyi. Atuucavi ismaacada quidiganioma caacataidai mo araana caacataidai amo
vaiñomi siaaco gatutusaiña cuvaracami vela, dai amo meesa vai daama darasaiña
apapaali paana Diuusi daasdarada. ³⁻⁴ Dai tuucavioma aicuusi goquirdada abagi
caacataidai agamai tuucavi ismaacada vaamioma namaga sigan tuucavi. Dai ami
gia alia amojoco vapacaiña papaali baitacaacamigada vasi uumigi. Dai ami araana
caacataidai amo altar siaaco gamamaidiña acubimidali, altar oorocada duñisicatadai.
Dai ami daacataidai apa acajoñi ismaacada viaacataidai oojodai ismaacadara oja
Diuusi gamasaigacada gasamicamiga, dai amo ali aayi oorocada duñisicami ismaacada
viaacataidai maná, dai Aaróñi uuchada ismaaca iipoi. Acajoñi argoa oorocataidai
quidigamadara. ⁵ Daida acajoñi daama guucataidai gooca querubiiñisi oorocada
duñisicami dai samicada dadadacaitadai. Dai taranacataidai ganaana acajoñi daama
vai ami vausidiña apapaali baitacaacamigada cañigu aradacada sai Diuusi oigaldiana
oodami soimaascamigada. Damos maitistutuidi ana isvaamioma ganaagidiagi go-
maasi.

⁶ Poduucai idui Moseesacaru isducatai Diuusi ipali. Daida apapaali vas tasai va-
pacaiña atuucavi quidiganioma caacada dai ami ivuaadana Diuusi aa duiñdada. ⁷ Dai
tuucavioma mosca apapaali baitacaacamigada vapacaiña mosalia amojoco vasi

uumigi. Dai ami vausidiña cañiiru ᵐradᵐcadᵐ sai Diuusi oigᵐldiana ᵐgai soimaascamigadᵐ ᵐmadu oodami sai maascamigadᵐ. ⁸ Gomaasicadᵐ gᵐrmamaatᵐtuldi Diuusi Ibᵐadᵐ saidᵐ ᵐtuucavi quidiᵐganioma cᵐaacadᵐarᵐ ivuaadana ᵐpapaali Diuusi aa duiñdadᵐ dᵐmos tuucavioma moᵐaca ᵐpapaali baitᵐcᵐaacamigadᵐ vapaacᵐiña quiaa namᵐacatai goᵐᵐquidᵐ sᵐᵐlicami. ⁹ Vᵐᵐsi istumaasi ivuaadana ᵐpapaali ᵐmadu ᵐbaitᵐcᵐaacamigadᵐ ᵐpan ducami istumaasi iduí Suusi Cristo diviacai tami oidi daama. Dᵐmos vᵐᵐsi ᵐgaicadᵐ ismaacadᵐ ivuaadana ᵐpapaali icuusi vaaquiᵐrᵐ maitistui issoiñagi oodami sai gᵐniibᵐstacan tadacana. ¹⁰ ᵐoodami maacaiñi ᵐpapaali naana maasi cuaadagai sai ᵐgai dadasdiña Diuusi dai viaacana ᵐgai sᵐᵐlicami istumaasi cᵐᵐgadu iscuadagai dai istumaasi cᵐᵐgadu isyᵐᵐdagi dai isducatai vapaconadagi gᵐnnoonovi dai gᵐnyuucusi. Dai vᵐᵐsi goᵐᵐlicami viaacatadai oodami isᵐᵐgiadagi asta aidᵐ uucami sidivia Suusi Cristo dai maa Diuusi ᵐsᵐlicami utudui.

¹¹ Dai sivi Suusi Cristo papaali baitᵐcᵐaacamigadᵐ ducami. Dai ᵐgai cᵐᵐgacᵐrᵐ gᵐrnᵐidi. Dai aidᵐsi camuu Suusi Cristo tai aasi ᵐradᵐ gooquiᵐrᵐ ii ᵐgai tᵐvaagiamu dai vuidᵐrᵐ cᵐquiiva Diuusi sai poduucai Diuusi oigᵐldiana oodami soimaascamigadᵐ. Dai poduucai gᵐmaatᵐ sai siaaco ivueeyi Suusi Cristo gᵐaa duiñdaga vaamioma cᵐᵐgadu ismᵐaca siaaco ivuaadana ᵐpapaali baitᵐcᵐaacamigadᵐ gᵐaa duiñdaga. ¹² Suusi Cristo maibᵐᵐcai vustaaqui ᵐradᵐ ᵐpan duucai ᵐpapaali baitᵐcᵐaacamigadᵐ. ᵐᵐgi Suusi Cristo aasi gᵐᵐᵐra cascᵐdᵐ. Dai moᵐamo imidagai podui dai ii tᵐvaagiamu. Dai poduucai isduucai Suusi Cristo casistutuidi vᵐᵐsi oodami iscᵐᵐgacᵐrᵐ vuvaquiagi dai tomastuigaco oidacagi Diuusi ᵐmadu. ¹³ Siᵐᵐscadᵐ ᵐjudidíu taatagi ᵐmo muuquiedᵐ siᵐᵐrᵐ siaaco yaasapi coidadᵐ maiviaacana oigaragai ᵐgai issiaa duutuadagi Diuusi asta siᵐᵐscadᵐ gᵐnvausi ᵐgai sivatu dai tuuru ᵐradᵐcadᵐ dai vaacasi baabiedᵐ maataigadᵐcadᵐ ᵐᵐgi poduucai gᵐnviidacatadai ᵐgai. Capovuaadatai ᵐgai cavuaañicam vii duucami istomali ᵐmo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai dai casistutuidiña isᵐpamu siaa duutuada Diuusi. ¹⁴ Suusi Cristo aasi ᵐradᵐ muucucai curusiaba Diuusi Ibᵐadᵐ guvucadadᵐcadᵐ gomaasi gᵐdaasdaraga Diuusi vᵐᵐtarᵐ. Tomali ᵐmo imidagai maisoimaasi ivueeyi Suusi Cristo cascᵐdᵐ sioorᵐ vaavoitudai ᵐgai vaamioma cᵐᵐga istutuidi isgᵐniibᵐstacan tadacagi oigᵐldacai Diuusi soimaascamigadᵐ dai poduucai viaacana oigaragai issiaa duutuadagi Diuusi daidᵐ ivuaadagi istumaasi Diuusi ipᵐlidi. Diuusi tomastuigaco oidaga.

¹⁵ Poduucai Suusi Cristo ᵐgai dai daanᵐi Diuusi aatᵐmᵐ gᵐrvᵐᵐtarᵐ ootoscai Diuusi sᵐᵐlicami utudui ᵐgaicadᵐ. Dai poduucai vᵐᵐscatai ismaacadᵐ vapaidi Diuusi istutuidi isiimiagi Diuusi ᵐmadu dai viaacamu vᵐᵐsi istumaasi ismaacadᵐ aagai Diuusi sai maquia ᵐgai vaavoitudadami. Suusi Cristo muu sai cᵐᵐgacᵐrᵐ vuvacana ᵐvapaidadᵐ ismaacadᵐ soimaasi ivuaadana maiquiaa diviacai Suusi Cristo tomasi cacoi ᵐgai, dai aidᵐ quiaa namᵐaacana Moseesacaru sᵐᵐlicamigadᵐ. ¹⁶⁻¹⁷ Siᵐᵐscadᵐ ᵐmo oodami iduñiagi ᵐmo oojai siaaco aagai sioorᵐ vᵐᵐtarᵐca ᵐgai vustuidadᵐ siᵐᵐscadᵐ muuquia ᵐgai dᵐmos tomali ᵐmaadutai maitistutuidi isbᵐiyagi tomali ᵐmo istumaasi asta siᵐᵐscadᵐ muuquiagi ismaacadᵐ iduí ᵐoojai. ¹⁸ Poduucai ᵐrᵐ aidᵐsi Diuusi maa Moseesacaru gᵐsᵐᵐlicamiga maiñamᵐaacana goᵐᵐlicami asta siᵐᵐscadᵐ Moseesa coi vustaaqui. ¹⁹ Aidᵐsi Moseesacaru caagidi ᵐoodami vᵐᵐsi ᵐsᵐlicami ismaacadᵐ maa Diuusi amaasi bᵐí ᵐgai voopoi vᵐᵐgicami dai ᵐmo uusi isopo tᵐᵐgiducami maamaradᵐ dai vadᵐitu vustaaqui ᵐradᵐcadᵐ ᵐmadu suudagi dai vausi ᵐliivru ismaacᵐdᵐrᵐ oojisicatadai ᵐsᵐlicami dai vᵐᵐsi oodami vausi ᵐgai ᵐrᵐ. ²⁰ Amaasi potᵐᵐdai: “Idi ᵐraicadᵐ canamᵐaacamu idi sᵐᵐlicami ismaacadᵐ giñmaa Diuusi aapimᵐ gᵐnvᵐᵐtarᵐ”, astᵐᵐdai Moseesacaru. ²¹ Daidᵐ Moseesacaru vausi ᵐrᵐ ᵐicuusi vaaqui ᵐmadᵐ vᵐᵐsi istumaasicadᵐ siaa duutudaiña ᵐgai Diuusi. ²² Moseesacaru sᵐᵐlicamigadᵐrᵐ pocaiti sai baitoma vᵐᵐsi istumaasi gᵐaagi isvausidicagi vustaaqui ᵐradᵐcadᵐ dai poduucai istutiadagi isᵐcadᵐ ivuaadagi Diuusi aa duiñdadᵐ. Diuusi maioigᵐldiña tomali ᵐmaadutai

soimaascamigadΛ asta siΛΛscadΛ coodaiña vustaqui vai bΛΛjΛiña ΛΛradΛ. Dai sivi Suusi Cristo aasi ΛΛradΛ muucucal dai poduucal Diuusi oigΛldi oodami soimaascamigadΛ.

²³ Poduucal glaagaitadai isbai vuaada Λgai istucadΛ ivuaada Diuusi aa duiñdadΛ poduucal isduucal Diuusi aagai Moseesacaru dai aliasi glaagai ΛΛpΛ isiduñi agaitadai Λmo istumaasi vaamioma namΛaacami sicoodai vustaqui vai poduucal oigΛldicagi oodami soimaascamigadΛ dai Λgai iimiagi tΛvaagiamu dai siaa duutuada agai Diuusi tΛvaagiΛrΛ. Istumaasi iduΛ Suusi Cristo vaamioma namΛga sistumaasi ivuaadana Λjudidíu coodaitai vustaqui. ²⁴ Suusi Cristo maivapacΛiña Λicuusi vaaquiΛrΛ ismaacΛdΛ iduΛ oodami Λgai tΛvaagiΛrΛ vaa dai vuidΛrΛ cΛquiΛva Diuusi dai daanΛi Diuusi aatΛmΛ garvΛΛtarΛ. Λjudidíu coodaiña vustaqui Λicuusi vaaquiΛrΛ dai bΛΛjΛiña ΛΛradΛ dai ΛgaicΛdΛ vausidiña tucavi siaaco ivuaadana Diuusi aa duiñdadΛ sai poduucal Diuusi oigΛldiana oodami poduucal isduucal Suusi Cristo gΛmuaatu dai ΛΛgi Λgai ii tΛvaagiamu dai mΛΛca ivueeyi Diuusi aa duiñdadΛ sai poduucal Diuusi oigΛldiana oodami. ²⁵ Λjudidíu papaali baitΛcΛaacamigadΛ vapacΛiña ali Λmojoco vΛΛsi uumigi Λtuucavi tuucavioma cΛaacΛdΛrΛ dai bΛΛcaticana vustaqui ΛΛradΛ dΛmos ΛSuusi Cristo mosaliΛ Λmo imidagai muu maisiu muiyoco. ²⁶ DΛmos aidasi divia Suusi Cristo ugidagai Moseesacaru sΛΛlicamigadΛ. Dai Suusi Cristo muu tai aasi ΛΛradΛ mosΛmo imidagai sai poduucal Diuusi oigΛldiana oodami soimaascamigadΛ. ²⁷ Oodami ali Λmojoco cooyi dai gooquiΛrΛ Diuusi nΛidamu ismaacΛdΛ arcΛΛga ivuaadami dai ismaacΛdΛ rmaicΛΛga ivuaadami. ²⁸ Poduucal ΛΛgi Suusi Cristo ali Λmo imidagai muu tai aasi ΛΛradΛ sai poduucal Diuusi oigΛldiana oodami soimaascamigadΛ. Dai gooquiΛrΛ Λpaamu divia agai Suusi Cristo dai vaidaquia agai vΛΛscatai ismaacΛdΛ nΛnΛra vaavoitudaitai.

10

¹ VΛΛsi istumaasi ivuaadana Λjudidíu Λicuusi vaaquiΛrΛ Λgai povuaadana sai maatΛna oodami tomasi palΛΛpi istumaasi iduñia agaitadai Suusi Cristo diviacal tami oidi daama. IsmaacΛdΛ vΛΛsi uumigi maacaiña vustaqui Λpapaali sai coodaiña dai poduucal siaa duutudai Diuusi maicΛΛgacΛrΛ vuvacal gomaasicΛdΛ. ² IsgomaasicΛdΛ istutiadamudai Λoodami iscΛΛgacΛrΛ vuvaquiagi aidΛ gia aliΛmo imidagai vuaapamudai Λgai vustaqui dai cascΛdΛ caoigΛldicamudai Λgai soimaascamigadΛ dai camaisoigΛnΛliadamudai soimaasi ivuaadatai. ³ DΛmos baiyoma coodaitai vustaqui vΛΛsi uumigi gΛntΛtΛgitoiña issoimaasi ivuaadana. ⁴ Vustaqui ΛΛradΛcΛdΛ maitomastuigaco oigΛldicana oodami soimaascamigadΛ.

⁵⁻⁶ CascΛdΛ aidasi Suusi Cristo divia tami oidi daama potΛtΛdai Λgai Diuusi gΛooga: Aapi maitipΛlidi isoodami moscoodadagi vustaqui dai gΛdadasdiagi naana maasi. Baiyoma aapi ipΛlidi saidΛ oodami Λma duucal gΛntΛtΛgitona dai camaisoimaasi ivuaadana dai gΛΛΛgidiña.

CascΛdΛ giñootoi aapi tami oidi daama ansai oodami duucal vuusaiña aanΛ dai muucuna dai poduucal aapi oigΛldi oodami soimaascamigadΛ.

⁷ Tami daja aanΛ daidΛ iduñia iñagai aanΛ istumaasi aapi ipΛlidi.

AanΛ iduñia iñagai vΛΛsi istumaasi oojisi gΛñiooquiΛrΛ giñaagaitai aanΛ.

AstΛtΛdai Suusi Cristo. ⁸ Moseesacaru sΛΛlicamigadΛrΛ pocaiti sai aliasi glaagai iscoodada vustaqui dai dadasdiagi Diuusi naana maasi dai vΛΛscΛrΛ potΛtΛdai Suusi Cristo gΛooga: “Aapi giñoooga maitipΛlidi gomaasi”, astΛtΛdai. ⁹ Dai Suusi Cristo pocaiti ΛpΛ saidΛ iduñia agai istumaasi Diuusi ipΛlidi. Aidasi pocaiti Λgai poduucal gajiaadΛrΛ viaa Moseesacaru sΛΛlicamigadΛ dai pocaiti sai Λgai sΛΛlicamigadΛ Λgai dai namΛga. ¹⁰ Suusi Cristo muu curusiaba Λmo imidaga sai poduucal cΛΛgacΛrΛ vuvacΛna oodami. Suusi Cristo podui iduñia Λlidityai istumaasi Diuusi ipΛlidi. CascΛdΛ Diuusi gΛroigΛldi dai Λcovai garvuvaitu tΛsai aatΛmΛ siaa duutudaiña.

¹¹ VΛasi Δpapaali judidíu ivueeyi gΛnaa duiñdaga vΛas tasai dai mui imidagai coodai vustaqui tomasi vustaquicΛΔ maitomastuigaco oigΛldicana oodami soimaascamigadΛ.

¹² DΛmos Suusi Cristo camuucucai dai aasi ΔradΛ sai poduucai Diuusi tomastuigaco oigΛldiana oodami soimaascamigadΛ ii tΛvaagiamu dai Diuusi vuitapi cΛquiva dai gooquiΛΓΛ sΛllisia padΛΛ Diuusi daiva. ¹³ Dai movasi nΛnaraca agai Suusi asta siΛscadΛ Diuusi voopoidagi sΛllcamigadΛ vΛasi tΛtΛaanΛdamigadΛ Δgai ismaacΛΔ vuidΛΓΛ vΛΛtΛca ΔSuusi dai Δagi Δgai gataaanΛda agai. ¹⁴ Iduucai Suusi Cristo vΛasi gomaasi poduucai cΛΛ tutiatu Δgai ismaacΛΔ Diuusi Δcovai vuvaitu dai Diuusi tomastuigaco cΛΛgacΛΓΛ nΛidi Δgai ducami istomali Δmo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai.

¹⁵ Dai Diuusi IbΛadΛ arnΛijadami vΛasi istumaasi iduí Suusi Cristo daidΛ icaiti Diuusi IbΛadΛ:

¹⁶ Δmo imidagai ootosdamu aanΛ Δjudidíu Δmo sΛllcamí utudui dai poduucai ΔpΛduuñimu.

Aliasi cΛΛga mamaatΛtuldiamu aanΛ Δgai giñsΛllcamiga siΔgai sΛllcΛΔΛ maata cΛcΛmu dai Δgiadamu.

Ascaiti Diuusi IbΛadΛ. ¹⁷ Dai gooquiΛΓΛ icaiti:

Tomali Δmo imidagai maitΛgitodamu aanΛ ΔsoimaascamigadΛ ismaacΛΔΛ iduí Δgai.

Ascaiti Diuusi IbΛadΛ. ¹⁸ CaoigΛldicatai ΔsoimaascamigadΛ Δjudidíu camaigΛagagai isapiacoodadagi vustaqui soimaasi ivuaadatai.

¹⁹ CascΛΔΛ giñaaduñi casistutuidi aatΛmΛ isdaanΛdagi Diuusi maisiaa Δraitai, vaavoitudaitai isSuusi Cristo muu curusiaba dai aasi ΔradΛ vai Diuusi gΛroigΛldi gΛrsoimaascamiga daidΛ Δgai gΛrmaa ΔsΛllcamí utudui. ²⁰ Dai duaaca Suusi Cristo dai tΛvaagiΛΓΛ daja dai cascΛΔΛ istutuidi aatΛmΛ isdaanΛdagi Diuusi sai gΛrsoicΛiña.

²¹ Suusi Cristo Δrpapaali baitcΛaacamigadΛ ducami tΛvaagiΛΓΛ. Dai Δgai aliΛ viaa guvucadagai. ²² CascΛΔΛ aliΛsi gΛagagai issiaa duutuadagi Diuusi cΛΛga vaavoitudaitai. Diuusi casi gΛroigΛldi gΛrsoimaascamiga cascΛΔΛ gΛriibΛstacan tada aatΛmΛ sivi. Dai cavapacoñi aatΛmΛ. ²³ Dai aatΛmΛ aliΛsi gΛagagai isapiavaavoitudadagi Suusi Cristo. Diuusi Δgai daidΛ gΛraagidi sai tomastuigaco oidaca agai vΛasi vaavoitudadami dai maiyaatavoga Δgai cascΛΔΛ aliΛsi gΛagagai isvaavoitudadagi aatΛmΛ Suusi Cristo. ²⁴ Dai aliΛsi gΛagagai aatΛmΛ isgΛrsoicΛda aipacoga dai poduucai vaamioma gΛroigΛada aipacoga dai vaamioma cΛΛgacΛΓΛ oidaca. ²⁵ MaitΛagagai tΛsΛpan duucai ivuaadagi Δgai ismaacΛΔΛ maidai vΛi siaaco gΛrΛmpaidi aatΛmΛ dai siaa duutudai Diuusi. Baiyoma gΛagagai iscΛΛga gΛrmaacadagi ñiooqui aipacoga. Vaamioma cΛΛga sivi camiaadimi istuigaco divi agai Suusi Cristo cascΛΔΛ.

²⁶ Isapiasoimaasi ivuaada aatΛmΛ Δagi poΛrΛliaracΛΔΛ camaatΛcatai aatΛmΛ isSuusi Cristo ΔrΛcΛΛgacΛΓΛ vuvaquiadami, camaitipu isduucatai isgΛroigΛldi gΛrsoimaascamiga. Maitipu tomali Δmo Δmai ismaacΛΔΛ muu aatΛmΛ gΛrvΛΛtΛra mosΛcaasi Suusi Cristo vai poduucai Diuusi gΛroigΛldi gΛrsoimaascamiga. ²⁷ Sivi mosgΛagagai isnΛnΛracagi istuigaco Diuusi soimaasi gΛrtaatatuldi agai isducatai ΔrsΛllcamí. SΛllcΛΔΛ ugitudada agai Diuusi vΛasi ismaacΛΔΛ vuidΛΓΛ vΛΛtΛcagi.

²⁸ SiΛscadΛ Δmaadutai maiΛΛgidagi Moseesacaru sΛllcamigadΛ dai isoidacagi gooca siΛpΛ vaica nΛijadami aidΛ gia Δdunucami gataaanΛiña muaragai dai maisoigΛllidiña ΔgaicΛΔΛ. ²⁹ DΛmos gΛagagai isDiuusi vaamioma soimaasi taatatuldiagi Δgai ismaacΛΔΛ mosparunai dai gajiaadΛΓΛ vipieeyi Suusi Cristo mamaatΛtuldiaragadΛ dai maivaavoitudai sai Suusi Cristo muu curusiaba sai cΛΛgacΛΓΛ vuvaquiana oodami tomaasi Suusi Cristo ΔrDiuusi Δcovai vusaidadΛ. Dai mosparunai Diuusi IbΛadΛ ismaacΛΔΛ cΛΛgacΛΓΛ nΛidi vaavoitudadami. ³⁰ CΛΛ maata aatΛmΛ iscaiti Diuusi: “AanΛ Δgai dai soimaasi taatamituldi soimaasi ivuaadami”, ascaiti Diuusi. Dai pocaiti ΔpΛ Diuusi: “Dai aanΛ nΛidamu oodami ismaacΛΔΛ ΔrcΛΛga ivuaadami dai ismaacΛΔΛ

armaicalla ga ivuaadami”, ascaiti Diuusi. ³¹ Si alla duduaadimumu asoimaasi ivuaadami si allascada ajiagi istuigaco Diuusi naidagi ismaacada arcalla ga ivuaadami dai ismaacada armaicalla ga ivuaadami.

³² Damos gantagitovurai aapima issi allquioma aidasi utudama mai aapima Diuusi ñiooquida dai vaavoitu, aa oodami alia soimaasi gantaatatuli mai aapima vallascara apiavaavoitudaiña. ³³ Dai allmadutai aapima ganparunai agai dai aa soimaasi taatatuli vassasi oodami vuitapi, dai aa soicaiña ismaacada soimaasi taatacatadai. ³⁴ Dai soigallidiña aapima ganaaduñicada ismaacada maamaisapicatadai dai dai-vidiña. Dai aidamasi ganallsidiña ganvustuidaga maivui ñioocaiña aapima Diuusi baiyoma baigallidiña aapima, maatacatai aapima isviaaca agai amo istumaasi callgaducamioma tavaagiara ismaacada maiugiatai tomali umo imidagai. ³⁵ Gaaagai masapiavaavoitudadagi Diuusi, poduucai Diuusi ganmaaquimu naana maasi istumaasi tavaagiara. ³⁶ Dai gaaagai masapiavuaadagi istumaasi Diuusi ipalidi maioojodaitai poduucai Diuusi ganmaaquimu istumaasi aagai agai sai maquia agai vaavoitudadami. ³⁷ Pocaiti Diuusi ñiooquidara:

Otoma divi agai acristo.

³⁸ Sioora vaavoitudai isSuusi Cristo arcallagacara vuviaadami

Diuusi callgacara naidiña ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai.

Damos isamaadutai gajiaadara viaagi gavaavoidaraga,

Diuusi maibaigallidiña agai vui.

Ascaiti Diuusi ñiooquidara. ³⁹ Damos aatama maitaragai ismaacada gajiaadara vipieeyi ganvaavoidaraga dai poduucai ajiopai Diaavora allmadu, baiyoma aatama aragai ismaacada apiavaavoitudai dai poduucai Diuusi callgacara garvuvaidi.

11

¹ Ismaacada vaavoitudai Diuusi callga maata issallicada viaaca agai istumaasi nanara dai issallicada apaduñia agai istumaasi aagidi Diuusi isiduñia agaitadai tomasi maiquiaa naidi gomaasi. ² Garaaduñicaru callga vaavoitudaiña Diuusi cascada Diuusi callgacara naidiña agai.

³ Vaavoitudai aatama isDiuusi iduí oidigi. Agai mosaagai saida apaduuna oidigi taida apaduí. Naidi aatama istumaasi Diuusi iduí tomasi mainaidi aatama istucada Diuusi iduí oidigi.

⁴ Abeelicaruru callga vaavoitudaiña Diuusi cascada istumaasi daasi agai Diuusi vaamioma callgadu siagai ismaacada daasi Cañacaru. Cascada Diuusi callgacara naidiña Abeelicaruru dai baigalli Diuusi agaicada ismaacada daasi agai. Tomasi camuu Abeelicaruru vallascara istumaasi iduí agai garsoicai tasai maatana aatama isducatai gaaagai isvaavoitudadagi Diuusi.

⁵ Enococaruru callga vaavoitudaiña Diuusi tai Diuusi duaacami ballcai tavaagiamu, cascada maitaa oodami oidigi daama. Dai pocaiti Diuusi ñiooquidara sai Diuusi alia baigallidiña Enoco vui allqui abiaadara. ⁶ Damos Diuusi maitistutuidi iscallgacara naijadagi sioora maivaavoitudadagi. Dai sioora siaa duutuada aliada Diuusi araga gaaagai isvaavoitudagi isoidaga Diuusi dai isDiuusi sallicada soicai sioora siaa duutuada aliadagi.

⁷ Noécaruru callga vaavoitudaiña Diuusi cascada aidasi Diuusi aagidi sai naana maasi istumaasi apaduñia agaitadai dai cascada gaaagaitadai isiduñia agai amo vaarcu gaducami dai agaicada callgacara vuusiagi agai allmadu aduñda, Noécaruru callga allgidiña Diuusi. Tomasi aoodami naiditadai aidasi Noé ivuaadatadai agaa vaarcu dai poduucai mai isanoé vaavoitudaiña Diuusi vallascara aoodami maivaavoitu dai poduucai gamaata

isagai arsoimaasi ivuaadami dai cascada baicoi agai aidasi tlvapi duudu. Damos Diuusi cllagacra naidiña Noé.

⁸ Avraañicaru cllaga vaavoitudaiña Diuusi, cascada aidasi Diuusi aagidi sai vuusaiña agai glandvllaragaiñdara, vuusai agai dai ii sibacoga siaaco Diuusi maaquia agaitadai amai dlvllarai tomasi Avraañi maimaatcatadai siaacoga. ⁹ Dai Avraañicaru aayi adlvllariara siaaco Diuusi vaidacai. Dai apiacllaga vaavoitudaiña Diuusi cascada ami oidatu sibaadara oidacami duucai. Dai icuusi vaaquiara oidacatadai. Dai Isaacaru dai Jacocararu llpa poduucai oidacatadai. Dai Diuusi aagidi agai llpa sai adlvllarai aragai vllataraca agaitadai. ¹⁰ Avraañicaru llgidiña Diuusi vaavoitudaitai isamo imidagai iimi agaitadai tlvagiamu dai Diuusi llmadu daaca agai.

¹¹ Saaracaru ooñigada Avraañicaru cllaga vaavoitudaiña Diuusi cascada marai tomasi casi arooquimudadcatadai Diuusi aagidi Saara sai maraata agaitadai tai agai vaavoitu cascada marai. ¹² Avraañicaru sallicada arcallimudadcatadai dai camaitistui ismaatagi damos vllascara maamarai dai sallicada muidu cajiudad agai. Avraañicaru muidu cajiudad lpan llquidu sisiaavugai. Tomali amaadutai maitistutuidi isacaldagi.

¹³ Vllasi agai ismaacada vaavoitudaiña Diuusi coi maiquiaa maacacai Diuusi vllasi istumaasi aagai sai maaquia agaitadai. Vllascara agai cllaga vaavoitudai vllasi ismaacada aagai Diuusi cascada maatacatadai isiduiña agai Diuusi vllasi istumaasi aagai isiduiña agaitadai. Daida loodami baiganlliaracada ttagitoiña. Dai agai maatacatadai isamo imidagai iimia agaitadai sibacoga dai maisiu vllascara anaasi oidaca agaitadai. ¹⁴ Cllaga gamaata sai siora poduucai vaavoitudadagi nllara istuigaco iimia agai tlvagiamu dai Diuusi llmadu oidaca agai tomastuigaco. ¹⁵ Istatagitodamudai agai glandvllaraga siaadara vuvaja cllaga istutiadamudai agai isiimiagi lpamu mllaca. ¹⁶ Damos agai baiyoma ipaliditadai isviaacagi amo dlvllarai vaamioma cllagaducami tlvagiarara. Cascada Diuusi baigallidiña giñooga aagaitai agai. Diuusi cabai duu siaaco oidaca agai tlvagiarara.

¹⁷⁻¹⁸ Avraañicaru cllaga vaavoitudaiña Diuusi cascada aidasi Diuusi aagidi sai muaana glamara dai daasdana, Avraañicaru gia muaa agaitadai glamara Isaa dai daasda agaitadai Diuusi tomasi mosaca amoco viaacatadai agai. Dai Diuusi caagiditadai Avraañi sai all muida agaitadai cajiudad Isaaaiñdara. Damos Diuusi mosnida llditadai sabai cllaga llgidi Avraañi dai maisiu issallicada muaagi Avraañi glamara. ¹⁹ Avraañicaru vaavoitu isDiuusi istutuidi isduduacaldigi coidada. Cascada siaduucai isDiuusi duaacaldiamudai Isaa coidada saagidiaiñdara.

²⁰ Isaacaru cllaga vaavoitudaiña Diuusi cascada maiquiaa muucucai agai aagidi gamaamara Jaco dai Esaú sai Diuusi cllagacra nlljada agaitadai. ²¹ Jacocararu cllaga vaavoitudaiña Diuusi cascada aidasi cayoga muu clllimucai aagidi glamara Osé maamarada sai Diuusi cllagacra nlljada agaitadai. Dai Jaco siaa duutuli Diuusi daagacatai gllgica. ²² Osécaru cllaga vaavoitudaiña Diuusi cascada aidasi camuquia agaitadai pocaiti sai glaaduñi lljudidíu vuvaaquia agaitadai gooquirioma Ejiipituiñdara. Dai aagai llpa masiaaco vuuquiagi ooda camuucucai agai.

²³ Moseesacaru dladada cllaga vaavoitudaiña Diuusi cascada aidasi vuusai Moseesa maata tll agai sidi arDiuusi lco vusaidada. Cascada vaica masaadai astocatadai agai, tomasi lraí gatjai coodaragai vllasi aali utu vuvaaquiala ismaacada arcacallicatadai judidíu maamarada. Vllascara Moseesa dladada mai llbñi lraí. ²⁴ Moseesacaru cllaga vaavoitudaiña Diuusi cascada aidasi cagll agai maitipli isloodami lraí baabadu duucai nlljadagi. ²⁵ Baiyoma ipali agai isloodami maatacagi isagai arjudíu. lljudidíu arDiuusi maamarada cascada. Tomasi vllasi lljudidíu arpipioñigadcatadai lraí Ejiipitara oida-cami dai soimaasi taatamituldiña. Moseesa baiyoma ipali issoimaasi taatagi dai maisiu baigallidagi chllqui tasai ivuaadatai istumaasi ipalidi lsoimaasi ivuaadami llmadu. ²⁶ lMoseesa vaavoitudaiña isDiuusi maquia agai amo istumaasi vaamioma

cΛagaducami tΛvaagiΛra cascΛΔ ipΛli isΛEjiipitΛra oidacami soi duucaí nΛijadagi poduucái mΛsduucaí soi duucaí nΛijada agaitadai ΔCristo goquiΛra diviacái. Moseesa poliditadai sai poduucái vaamioma baigΛΛlidi isviaacatai vΛΛsi Λraí EjiipituaiñdΛra vustuidadΛ. ²⁷ Moseesacaru cΛga vaavoitudaiña Diuusi cascΛΔ ii EjiipituaiñdΛra maiΛΛbΛñi Λgai Λraí tomasi Λraí aliΛ baamu ΔMoseesa vui. VΛascΛra Moseesa iduí vΛΛsi istumaasi Diuusi tΛjai saidΛ iduuna ducami isnΛijadamudai Λgai Diuusi tomasi maitΛrtΛΛgacarui.

²⁸ Moseesa cΛga vaavoitu isDiuusi iduñia agai istumaasi aagi isiduñia agaitadai cascΛΔ gatajΛi coodaragai cañiiru maamaradΛ dai aagidi sai vΛΛsi oodami vausidana gΛnquii quitaagiña sicoli cañiiru ΛradΛcΛΔ sai poduucái maivaacΛna Diuusi tΛañicΛrudΛ dai maicoodana judidíu maamaradΛ cΛcΛli ΛpΛgadadΛ. ²⁹ Λjudidíu cΛga vaavoitu Diuusi cascΛΔ dΛgavusai ΛgΛΛ suudagi ismaacΛΔ vΛΛgicΛΔ tΛΛgiducataidai ducami issiΛrdΛvΛΛrai gaquicamicamudai Λgai. Dai aidasi ΔEjiipitΛra oidacami dΛgavuñia Δlidadai ΛpΛ baicoi.

³⁰ Λjudidíu cΛga vaavoitu Diuusi cascΛΔ gΛí Δbidaviqui ismaacΛΔ sicoli cuupicatadai JericooΛra. Cuvaracami tasai sicoli dΛgavuscΛiña Λjudidíu JericooΛra bidaviqui ΔbΛgi, taida gΛí. ³¹ Raavacaru Λra mo ooqui ismaacΛΔ JericooΛra oidacataidai dai vaavoitu isDiuusi maaquia agaitadai ΔdΛvΛΛrai Λjudidíu cascΛΔ soí Λgai ΔcΛcΛli judidíu ismaacΛΔ vaapa JericooΛra dai nΛida agai ΔdΛvΛΛrai ismaasi cascΛΔ maimuu Δooqui aidasi coi Λgaa ismaacΛΔ maiΛΛgidi Diuusi. Raavacaru Λra mo ooqui tataligamicataidai.

³² Camitistutuidi aanΛ isaagagi vaamioma. CamaitiñaajΛi tasai isaagagi istumaasi ivuaadana gΛraaduñicaru Jedeona dai Baraca dai Sansona dai Jefete dai Davi dai Samueeli dai aa Diuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ. ³³ Λgai cΛga vaavoitudaiña Diuusi cascΛΔ ivuaadana naana maasi. Δmoco vuvaidiña oidacami dai Λgi ami dΛvΛΛragadΛra oidacana. DaidΛ ΔtΛtaaanΔdami cΛga ivuaadana gΛnaa duiñdaga. Dai Diuusi soí vΛascatai isducatai aagidi. Dai Diuusi nuucagi aa sai maiugaana mamavidi, ³⁴ dai aa sai maimΛΛna aidamasí gΛΛ taiyΛra suuli dai Diuusi soí aa masai maicoodana. Dai Diuusi soí ismaacΛΔ maiguupuacataidai sai guupucatura. Dai Diuusi soí aa sai cΛga maata cocodaiña dai voopoitudaiña gΛnsasaayu. ³⁵ Dai Δmo ooqui aaduñdΛ duduaaca.

Dai Δmoco gia soimaasi taatatuli sasaayudΛ dai coi. DΛmos Λgai baiyoma ipΛli mΛscoodagi dai maisiu gajiaadΛra viaa gΛnvaavoidaraga. Λgai maatacataidai isΛmo imidagai duduaaca agai dai iimi agai Diuusi Δmadu. Λgai maatacataidai isvaamioma sioma oidaca agai tΛvaagiΛra istami oidi daama. ³⁶ Dai ismaacΛΔ maivaavoitudaiña Diuusi soi vuaadana Λvaavoitudadami. Δmoco parunaiña Λgai dai aa gΛvaiña dai aa mamaisapaiña dai vupuuraiña cadeenacΛΔ. ³⁷ Dai Δmoco coodaiña ojoodaicΛΔ dai aa seruuchucΛΔ guicumaiña Λgai dai aa aagidiña Λgai sai gajiaadΛra viaana gΛnvaavoidaraga sai poduucái camaisoimaasi taatamituldiada agai dai amaasi coodaiña mastaicΛΔ. Dai aa mosaipaco ajioopaiña dai sisivatu oojogidΛcΛΔ dai cañiiru oojogidΛcΛΔ ivuaadana Λgai gΛnyuucusi. SΛlicΛΔ Δrsoituutuigami Λgai daidΛ Δoodami soi duucaí nΛidiña dai soimaasi taatamituldiña. ³⁸ Λgai ismaacΛΔ maivaavoitudai Diuusi aliΛ soimaasi ivuaadana cascΛΔ maitΛagaitadai isΛgai vaa dΛvΛΛriΛra oidaca Λgai Δmadu Λvaavoitudadami ismaacΛΔ oidigana ajioopaiña dai tΛtΛjovai oidacana. Λvaavoitudadami vaamioma namΛga cascΛΔ. ³⁹ Diuusi cΛgacΛra nΛidiña vΛΛsi Λgai ismaacΛΔ vaavoitudaiña. DΛmos vΛascΛra maimaa Λgai vΛΛsi istumaasi aagidi sai maquia agai. ⁴⁰ Diuusi ipΛlidadai isΛgai nΛnΛracagi asta istuigaco ootosda agaitadai Λgai Δmo sΛlicami vaamioma cΛagaducami dai Λgai ΔrasΛlicami ismaacΛΔ gΛrootosi Λgai aidasi divia Suusi Cristo. Dai poduucái Diuusi oigΛldi Λgai soimaascamigadΛ dai aatΛmΛ ΛpΛ. Dai Diuusi vΛascatai Δmapai gΛrmaquia agai vΛΛsi istumaasi aagai.

12

¹ Maatacatai iscaaga vaavoitudaiña muidutai garaaduñicaru aatama lapa gaaagai iscaaga vaavoitudadagi dai calagacala oidacagi dai gajiaadala vipiaadagi vlassi soimaascami dai vlassi istumaasi maitarsoicai iscalagacala oidacagi. ² Dai gaaagai isapiatlatagitoda aatama isSuusi argarbaitacaaacamiga dai sallycada vaavoitudai agai Diuusi. Suusi Cristo tavaagiala daacatadai Diuusi lamadu dai alia baigalliditadai agai mala. Dai vasscala divia tami oidigi daama ivuaadantai istumaasi Diuusi ipalidi dai muu curusiaba tomasi gomaasi aliasi arsiaa araragaicatadai ajudidiu vllatara. Dai gooquiala apamu ii tavaagiamu dai Diuusi sallysia padala daja. Dai aatama gaaagai isvaavoitudai Diuusi apan duucal Suusi vaavoitudai Diuusi.

³ Tlatagitodavurai aapima isducatai Suusi Cristo apiaivuaada istumaasi Diuusi ipalidi tomasi asoimaasi ivuaadami soimaasi taataturi cascada aliasi gaaagai isapiavaavoitudada aapima tomamasi soimaasi taatamai. Dai maivui ñioocada Diuusi tomasi aoodami soi duucal gannidi. ⁴ Aapima maiquiaa gancooditu vuidala vllatcatai adiaavora lamadu asoimaasi ivuaadami. ⁵ Gaaagai masiapiatlatagitodagi iscaiti Diuusi ñiooquiala siaaco pocaiti Diuusi maacaitai ñiooqui vaavoitudadami gamaamara duucal:

Giñmaamara maitaagai masbacocodagi tomali maitaagai isdagituagi isivuaadagi istumaasi aana ipalidi sallycada soimaasi gantaatamituldiada aana soimaasi ivuaadantai aapima.

⁶ Dai soimaasi taatamituldi aana vlassi giñmaamara, alia oigadai aana cascada. Ascaiti Diuusi. ⁷ Sallycada Diuusi soimaasi gantaatamituldiada maamaradacatai aapima maitaagai masvui ñioocadagi. Vlassi oodami ismaacada oigadai ganmaamara soimaasi taatamituldi sallycada maicalla ivuaadagi. ⁸ IsDiuusi maisoimaasi gantaatamituldiadagi sallycada soimaasi ivuaada aapima poduucal isduucal soimaasi taatamituldi agai gamaamara aida gia aapima maitarmaamarada agai. ⁹ Aidasi aaliducataidai aatama soimaasi gartaatamituldiña gardalada soimaasi ivuaadantai aatama dai vasscala siaa duutudaiña aatama. Damos vaamioma calaga gaaagai issiaa duutuadagi Diuusi tomasi soimaasi gartaatamituldiadagi agai soimaasi ivuaadantai aatama vai poduucal maisoimaasi ivuaada aatama dai tomastuigaco oidaca Diuusi lamadu. ¹⁰ Aidasi aaliducataidai aatama soimaasi gartaatamituldiña gardalada isducatai calagadu alidiña agai. Damos Diuusi soimaasi gartaatamituldi, agai sallycada calaga maata istumaasi arcallagai aatama garvllatara, vai poduucal maisoimaasi ivuaada aatama apan duucal agai tomali amo imidagai maisoimaasi ivueeyi. ¹¹ Sallycada arvaavoi sai tomali amaadutai maiojoidi issoimaasi taatamituldiadagi daladala damos ismaacada mamaatarai iscaaga tuutiacagi soimaasi taatamitai agai gia sallycada calagacala oidacana.

¹²⁻¹³ Aliasi gaaagai isapiadaanada aapima Diuusi sai gansoicaiña dai calagacala oidacagi isducatai Diuusi ipalidi vai poduucal aa oodami maigajiaadala vipiaadana Suusi Cristo mamaatatuldiaragada damos baiyoma vaavoitudana agai dai calagacala vuvacana. Dai aliasi gaaagai iscaaga gamamaatatuldiada aapima Suusi Cristo mamaatatuldiaragada vai poduucal aa oodami calaga maata calcana dai agiditai calcana dai maisoimaasi ivuaadana.

¹⁴ Maitavar vuidala vllataca aa oodami tomasi agai ganvuidala vllat dai maitavar soimaasi ivuaada. Ismaacada apiasoimaasi ivueeyi maitistutuidi isiimiagi Diuusi lamadu. ¹⁵ Gannucadacavurai aapima aipacoga vai tomali amaadutai maigajiaadala viaana Suusi Cristo mamaatatuldiaragada, isdagitua aapima Diuusi maicallagacala gannajadamu. Dai gannucadacavurai aapima aipacoga vai tomali amaadutai maitavapi bacocodagi poduucal baacoitudan tada aapima muidutai lapa. ¹⁶ Dai

gannuucadacavurai aapimΛ aipacoga vai tomali Λmaadutai maigoogosi gΛducamicana dai maigajiaadΛΛ vipiaadana istumaasi aagai Diuusi poduucai isduucai idui Esaúcaru. Esaúcaru gajiaadΛΛΛ viaa gΛSΛΛlicamiga ismaacΛΔΛ viaacatadai gΛooga vustuidadΛΛΛ. VΛΛsi maa Λgai gΛsuculi. VaidΛ suculidΛ maaquiagi laachi cuaadagai. ¹⁷ CΛΛ maata aapimΛ isgooquiΛΛΛ aidasi Esaú ipΛlidadai isΛoogadΛ daañiagi Diuusi sai cΛΛgacΛΛΛ nΛidiña maitistui oogadΛ. Esaú Λpamu viaaca Λlidadai gΛSΛΛlicamiga dai asta suaacatadai dΛmos camaibaigacatadai.

¹⁸ ΛΛquioma aidasi Diuusi maa Λjudidíu gΛSΛΛlicamiga Λgiidi SiñaíΛΛΛ aliΛ copoñimi oidigi dai ΛVΛΛrai dai tucagamu dai gΛΛpi mΛí taí ΛgiidiΛΛΛ. ¹⁹ Dai cavami caidatu Λmo piito dai caidatu Diuusi ñiooquidΛ taidΛ Λoodami sΛΛlicΛΔΛ duduaadimu dai daañimi Diuusi sai camañiooquidiña Λpamu. ²⁰ Λgai poΛlidadai ismaitistutuidi isΛΛgiadagi istumaasi aagidi Diuusi. Λgai potΛtΛdai sai isΛmaadutai siΛpΛ Λmo istumaasi taatagi Λgiidi gΛaagaitadai mΛsmuaagi ojodaicΛΔΛ siΛpΛ uusicΛΔΛ cascΛΔΛ duduaadimu Λgai. ²¹ SΛΛlicΛΔΛ sigalnascatadai oidigi cascΛΔΛ asta Moseesa Λgi pocaiti sai gigivuli du-aadimucai. VΛΛsi gomaasi tΛΛ dai caΛ Λjudidíu, dΛmos aapimΛ gia cho.

²²⁻²⁴ DΛmos Diuusi gΛnmaa aapimΛ Λmo sΛΛlicami utudui. Λgai ΛrSuusi Cristo sΛΛlicamigadΛ dai aapimΛ cavaavoitu. Suusi Cristo Λgai dai muu curusiaba dai aasi ΛΛradΛ vai poduucai oigΛldicana oodami soimaascamigadΛ tomastuigaco. Vaamioma cΛΛgadu istumaasi iduí Suusi Cristo sistumaasi iduí Aveelicaru. Aveelicaru muua Λmo cañiiru mara dai ΛΛradΛ daasi Diuusi. Dai aapimΛ vaavoitudai isDiuusi gΛnvaidaquia agai tΛvaagiamu siaaco daja Λgai. Λgai tomastuigaco oidaga dai nΛida agai ismaacΛΔΛ ΛrcΛΛga ivuaadami daidΛ ismaacΛΔΛ ΛrmaicΛΛga ivuaadami. Dai modaraaja ΛpΛ mui miil tΛtΛaañicarudΛ dai vΛΛsi siaa duutudai Diuusi. Dai mui miil Diuusi maamaradΛ ami daraaja ΛpΛ, Λgai vaa ismaacΛΔΛ Diuusi Λco vuvaitu. Λgai gia tomali Λmo imidagai camaisoimaasi ivuaada agai.

²⁵⁻²⁶ Gannuucadacavurai aapimΛ dai maigajiaadΛΛ vipiaada Diuusi baiyoma ΛΛgiadavurai. Aidasi Diuusi ñiooqui Λjudidíu SiñaíΛΛΛ aidasi maa gΛSΛΛlicamiga gigivuli ΛdΛVΛΛrai dΛmos vΛΛscΛΛΛ Λjudidíu maiΛΛgi Diuusi tai cascΛΔΛ Diuusi soimaasi taatatuli. Poduucai soimaasi gartaatatuldia agai Λgai ismaiΛΛgiadagi aatΛmΛ Suusi Cristo sΛΛlicamigadΛ. CascΛΔΛ pocaiti Diuusi sivi: “ΛpΛ Λmo imidagai gigivuquitudamu aanΛ dΛVΛΛrai dai tΛvaagi ΛpΛ”, ascaiti Diuusi. ²⁷ Aidasi Diuusi pocaiti sai ΛpΛ Λmo imidaga ΛpΛduñia agai gomaasi Λgai potΛiya Λlidi sai ugitudada agai vΛΛsi istumaasi idui Λgai tami oidigi daama, dai tasai, dai masaadai dai sisiaavugai ΛpΛ, dai viaa agai mosΛcaasi istumaasi maiugiatai. ²⁸ Aliasi gΛaagai isbaigΛrΛliada aatΛmΛ DiuusicΛΔΛ. Λgai vΛΛscΛΛΛ gΛroigΛdai dai gΛrnuucada dai gΛrsoicΛi tasai cΛΛgacΛΛΛ oidacana cascΛΔΛ. Dai vΛΛsi gomaasi maiugiatai. CascΛΔΛ gΛaagai tΛsbaigΛrΛliaracΛΔΛ ivuaadagi Diuusi aa duiñdadΛ dai siaa duutuadagi Diuusi cΛΛgacΛΛΛ oidacatai poduucai isduucai Diuusi ipΛlidi dai tΛtΛgitoitai isDiuusi vΛΛscΛΛΛ soimaasi taatamituldi sioraΛ maiΛΛgidi. ²⁹ Maatacatali isDiuusi gΛrooga sΛΛlicΛΔΛ soimaasi taatamituldi vΛΛsi soimaasi ivuaadami.

13

¹ GΛaagai mΛsapiagΛnoigΛadagi aipacoga. AapimΛ ΛrgΛnaadunumu vaavoitudadami cascΛΔΛ. ² VΛΛscΛΛΛ gΛaagai mΛsmiaadΛgiadagi gΛndaividacami. Λmoco cami-aadΛgidiña Diuusi tΛtΛaañicarudΛ dai vΛΛscΛΛΛ maimaatacana isΛrDiuusi tΛtΛaañicarudΛ.

³ SoicΛdΛvurai aapimΛ Λvaavoitudadami ismaacΛΔΛ maamaisapi ducami isaapimΛ ΛΛmadu maamaisapigai. Dai soicΛdΛvurai aapimΛ Λvaavoitudadami ismaacΛΔΛ soimaasi taatamai, tΛtΛgitodΛvurai isaapimΛ ΛpΛ istutuidi issoimaasi taatagi.

⁴ Siaavar gΛnduutuada aapimΛ cuucunacami aipacoga dai cΛΛgavar gΛntΛtΛgitoca dai maisoimaasi ivuaada. Maitavar googosi gΛnducamica tomali cΛΛli tomali ooqui.

VΛASCARΛ maisoimaasi ivueeyi sioorΛ mosΛcaasiga gΛooñiga ΛΛmadu voopodagi. Diuusi soimaasi taatatuldia agai vΛasi ismaacΛdΛ googosi gΛnducami.

⁵ MaitΛaagai mΛsmui Λmpaidiada Λliada tumiñsi. BaigavΛr gΛnΛliada aapimΛ ΛgaicΛdΛ mΛsmaacΛdΛ viaacagi, maatΛcatai sai Diuusi pocaiti: “AanΛ vΛASCARΛ gΛnsoicΛdamu dai gΛnΛΛmadu daacamu”, ascaiti Diuusi. ⁶ CascΛdΛ aatΛmΛ istutuidi ispocaitiadagi vaavoitudaitai Diuusi:

Diuusi Λgai dai garsoicΛi

CascΛdΛ maiΛΛbΛidi aatΛmΛ tomali Λmaadutai.

Iscaitiadamu aatΛmΛ.

⁷ DaanΛdavurai Diuusi sai soicΛiña ismaacΛdΛ gΛnmaatΛtuli Diuusi ñiooquidΛ tucamidΛrΛ. Agai cΛΛgacΛrΛ oidacana dai cΛΛga ivuaadana Diuusi aa duiñdadΛ. Dai aapimΛ gΛaagai mΛsΛpan duuca i vΛuaada Λgai dai Λpan duuca vaavoitudada Λgai.

⁸ Suusi Cristo ΛrΛgai vaa tomastuigaco. ⁹ MaitavΛr vaavoitudada aapimΛ itu-maasi gΛmamaatΛtuldiadagi aa ismaacΛdΛ maiΛpa maasi ismaacΛdΛ gΛnmamaatΛtuli tucamidΛrΛ. Diuusi garoigΛdai dai cΛΛgacΛrΛ garnΛidi poduucai istutuidi aatΛmΛ tASCΛΛgacΛrΛ oidacagi. DΛmos ΛΛmoco vaavoitudai sai maitΛaagai iscuaadagi ΛΛmo cuaadagai. Gomaasi maitΛrsoiñi. CascΛdΛ aatΛmΛ maitΛaagai tΛsvaavoitudada gomaasi.

¹⁰⁻¹³ AbaitΛcΛaacamigadΛ papaaligadΛ Λjudidíu coodaiña vustaqui Λmo altar daama dai bΛΛ aimΛraiña ΛrΛdΛ iicusi vaaqui Λraana tucavi tucavioma cΛaacΛdΛ dai dadaasdiña Diuusi sai poduucai Diuusi oigΛldiana oodami soimaascamigadΛ. Dai vustaqui tuucugadΛ bΛΛ aimΛraiña siaaco maitiipu baabaqui dai mΛmΛidiña. Dai poduucai ΛpΛ ΛSuusi gΛmuaatu siaaco maitiipu baabaqui. Suusi muu sai poduucai Diuusi oigΛldiana oodami soimaascamigadΛ gomaasi ΛrΛsΛΛlicami utudui ismaacΛdΛ gΛrmaa Diuusi ootosacai Suusi Cristo tami oidi daama. DΛmos Λgai ismaacΛdΛ apiavaavoitudadagi Moseesacaru sΛΛlicamigadΛ Λgai maioigΛldicamu soimaascamigadΛ. CascΛdΛ aatΛmΛ gΛaagai isgajiaadΛrΛ vipiaada Moseesacaru sΛΛlicamigadΛ dai apiavaavoitudadagi Suusi Cristo sΛΛlicamigadΛ tomasi soimaasi taatamai aatΛmΛ vaavoitudaitai. ¹⁴ CΛΛ maata aatΛmΛ sai istumaasi oidaga tami oidigi daama ugitia agai cascΛdΛ nΛnΛra aatΛmΛ istuigaco iimia ragai tΛvaagiamu siaaco daja Diuusi dai ΛΛmadu oidaca ragai tomastuigaco. ¹⁵ CascΛdΛ gΛaagai isvΛASCARΛ cΛΛga ñioocada aatΛmΛ Diuusi vΛΛtarΛ garsoicΛitai Suusi Cristo. Apapaali judidíu dadasdiña Diuusi naana maasi istumaasi dΛmos aatΛmΛ maitΛaagai isdadasdiagi tomali Λmo istumaasi mosgΛaagai tASCΛΛga ñioocada Diuusi vΛΛtarΛ. ¹⁶ TΛtΛgitodavurai isgΛaagai iscΛΛgacΛrΛ oidacagi vΛASCARΛ dai oidiadagi aa mΛstumaasi viaacagi. Poduucai baigΛΛlidiña Diuusi.

¹⁷ ΛgΛiadavurai aapimΛ gΛntΛtΛaanΛdamiga. Agai gΛnsoicΛda Λlidi mΛsai cΛΛgacΛrΛ oidacana maatΛcatai isΛmo imidagai vuidΛrΛ guuquiva agai Λgai Diuusi. CΛΛgacΛrΛ avΛr oidaca vai maisoigΛnΛlidiña gΛntΛtΛaanΛdamiga. IssoigΛnΛΛliada Λgai aapimΛ ΛpΛ soigΛnΛliadamu.

¹⁸ DaanΛdavurai Diuusi sai apiacΛΛgacΛrΛ oidacana aanΛ tomasi aanΛ polidi isivueeyi istumaasi Diuusi ipΛlidi. ¹⁹ Dai vaamioma ipΛlidi aanΛ isdaanΛda aapimΛ Diuusi nai vaamioma otoma istuidia aanΛ ismΛΛca gΛndividiagi.

²⁰ Diuusi Λgai dai gΛriibΛstudacan tadatudai. Dai Suusi Cristo gΛrtΛaanΛdamiga muu curusiaba dai aasi ΛrΛdΛ dai gotorΛ Diuusi duaacali coidadΛ saagidiaiñdΛrΛ poduucai isduucai aagai Diuusi gΛsΛΛlicamiga utuducΛdΛrΛ ismaacΛdΛ maiugitia agai tomali Λmo imidaga. Suusi Cristo Λgai dai aliΛsi oigΛdai dai nuucada vΛasi Λvaavoitudadami. ²¹ AanΛ ipΛlidi sai Diuusi gΛnmaacana guvucadagai mai cΛΛga ivuaada aapimΛ istumaasi Λgai ipΛlidi vaavoitudaitai aapimΛ Suusi Cristo. Dai aanΛ ipΛlidi ΛpΛ isaapimΛ dai vΛasi oodami siaa duutuadagi Diuusi dai cΛΛga ñioocadagi tomastuigaco.

²² Giñaaduñi gandanai aan masai maitiñvui baacocoiña ganmaacaitai aan ñiooqui idi ooji cavulicamiar. ²³ Garaduñi Timoteo cavuusai maisacaruaiñdar. Isotoma divia agai tami vaidacamu aan siascada maca gannidamuagi.

²⁴ Diuscada viaatuldi aan vasi gantataandamiga amadu aapim vaavoitudadami. Govaavoitudadami ismaacada tanai Itaaliar oidaca Diuscada gnviaatuldi.

²⁵ Aan ipalidi sai Diusi cagacar gnnidiña vascatai aapim. Moscaasi.

Idi oojai ooji Santiago Jacocarú cajiudad

¹ Aan Santiago arpiooñigad Diuusi dai taanadami Suusi Cristo. Viaatuldi aan baivustaama dan gooca Jacocarú maamarad cajiudad ismaacada aipaco oidaga vasi oidigara.

² Giñaaduñi ali asi gaaagai isbaigaliada aapim siascada soimaa taatamadagi naana maasi. ³ Moscaaga maat aapim issoimaasi taatamituldagi aapim caga vaavoitudaitai Diuusi aid gia vaamioma caga vaavoitudadamu aapim Diuusi soimaasi taatamaitai. ⁴ Ganaagavurai dai poduucái ivuaada. Aapim ismaacada mamaatari issoimaa taatamadagi dai vascara maivuí ñioocadagi Diuusi caga vaavoitudai, dai poduucái maitarsoimaasi iducamicamu aapim.

⁵ Ismaadutai aapim viagacagi maatdagai taañivurai Diuusi sigai ganmaaquimu. Agai maituu daayi dai maigaducada galidiña. ⁶ Damos caga vaavoitudaitai gaaagai mastaanadagi. Agai ismaacada maicaga vaavoitudai amo imidagai caga vaavoitudaña dai siaadiqui camaisi caga, agai arpan ducami uusi aagada ismaacada mosaipaco oiñidiña valli. ⁷ Siora povuaadagi agai maitaagai istagitodagi isDiuusi maquia agai istumaasi. ⁸ Agai amo imidagai tagitoña amo istumaasi dai siaadiqui ama maasi agai maimoduucái oidacana vascara.

⁹ Avaavoitudadami soitigami gaaagai isbaigaliadagi cagacara naiditai Diuusi agai dai maisiu soiduucái naidi. ¹⁰ Avaavoitudadami ricu ara gaaagai isbaigaliadagi siascada aoodami soiduucái najadagi vaavoitudaitai agai Suusi Cristo. Vasi vustuidad aricu ugiatari pan duucái yoosigada vasoí maitavari cavaca. ¹¹ Mosvusacari tasai dai totoiñdarari dai gaquistudai yoosigai vai suuligari vai camaisigimaascana. Poduucái ara todian duucái ugiatari vustuidad aricu quiaa aata vuaadaitai agai.

¹² Siora soimaa taatamadagi dai maivuí ñioocadagi Diuusi agai ali asi baigaliadamu. Agai ismaacada istutuidi ispoduucái oidacagi Diuusi maaquimu oigaragai isvascara oidacamu agai Diuusi amadu, poduucái isduucái aagai Diuusi siduñia agai agaicada ismaacada lagiadagi. ¹³ Siascada amaadutai soimaasi iduñia aliada maitaagai ispoliada agai isDiuusi poduucái tagitoituldi. Diuusi tomali amo imidagai maitagitoi issoimaasi ivuaadagi, dai tomali poduucái maitagitoituldi agai aa. ¹⁴ Baiyoma siascada amaadutai soimaasi iduñia aliada agai lagi poduucái tagitoi cascada. ¹⁵ Tagitoidagiañdarari vusacari soimaascami dai siascada caali asi arsoimaasi iducamicagi aoodami camaitistutuidi isimiagi Diuusi amadu.

¹⁶ Giñaaduñi maitavar lagi ganvupuiirumadada. ¹⁷ Vasi istumaasi cacagaducami ismaacada viaa aatama oidigi daama Diuusi garmaacai. Diuusi iduí tasai dai masaadai dai sisiaavugai dai alia caga dadadacari vasi agai, damos Diuusi vaamioma dadadacari. Gocuudagi ismaacada viaa Diuusi tomali amo imidagai maiugiatari tomali maitutucui. Diuusi vascara garmaacai istumaasi cacagaducami. ¹⁸ Diuusi cagacara garvuvaidi tasvaavoitudagi dai muidutai vaavoituda agai damos aatama araga vaavoitu. Poduucái ipali agai cascada poduucái ivueeyi.

¹⁹ Giñaaduñi sioma arcagai iscacagi isñioocadagi dai maitaagai isbacodagi. ²⁰ Oodami ismaacada bacocarari maitivueeyi istumaasi Diuusi ipalidi, ²¹ cascada casivar maisoimaasi ivuaada. Lagiadvurai aapim Diuusi. Caviaa aapim Diuusi ñiooquida ismaacada grootosi agai. Diuusi viaa guvucadagai daida istutuidi iscagacara ganvuvaidagi isvaavoitudagi aapim ñiooquida.

²² Ivuaadavurai istumaasi aagai Diuusi ñiooquidΛ maisiu moscaΛca. SioorΛ caΛcagi dai maitivuaadagi poduucai ΛΛgi gΛnvupuiirumadai Λgai. ²³ SioorΛ moscaΛcagi Diuusi ñiooquidΛ dai maiΛΛgiadagi Λgai ΛrΛpan ducami Λmo cΛΛli ismaacΛdΛ mΛΛ nΛnΛidi gΛΛasi ²⁴ dai casi gΛaagadagi tuitaragai vai Λgai mosimiagi abiaadΛrΛ dai camaitΛgituagi ismaasi ΛΛsidΛ. ²⁵ SioorΛ mostΛgitocagi istumaasi caΛ Diuusi ñiooquidΛ ismaacΛdΛ cΛΛgacΛrΛ gΛrvuvaidi dai cΛΛga tΛgito caΛcagi dai apiacΛΛga vaavoitudadagi daidΛ ivuaadagi istumaasi aagai Diuusi ñiooquidΛrΛ Λgai aliΛ baigΛΛliadamu.

²⁶ IsΛmaadutai pocaitiadagi siarvaavoitudadami dai vΛΛscΛrΛ vuí ñioocada aa ΛΛgi gΛnvupuiirumadai dai poduucai vaavoidaragadΛ maisoicΛi. ²⁷ Diuusi nΛidi sioorΛ soicΛi aali maidΛdΛcamΛ ΛΛmadu Λvipiudu siΛΛscadΛ soimaa taatamada Λgai dai mai soimaasi ivueeyi poduucai isduucai ivueeyi aa ismaacΛdΛ maiΛΛgidi Diuusi. Diuusi pocaiti sai sioorΛ poduucai ivueeyi Λgai giaa sΛΛlicΛdΛ cΛΛga vaavoitudai.

2

¹ Giñaaduñi aapimΛ ismaacΛdΛ vaavoitudai gartΛaanΛdamiga Suusi Cristo Λgai vaa ismaacΛdΛ sΛΛlicΛdΛ viaa guvucadagai aliΛsi gΛaagai aapimΛ isvΛascatai Λmadugan duucai nΛijadagi. MaitΛaagai issiooma cΛΛgacΛrΛ nΛijadagi ΛΛmoco siaa.

² Ducami isvaapaquiagi gooca cΛcΛΛli siaaco siaa duutuada aapimΛ Diuusi, Λmoco ΛrgΛvidacamicagi daidΛ Λroorocagi aaniyugadΛ dai cΛcΛΛgaducagi yuucusidΛ, daidΛ ΛgΛmai Λrsoitigamicagi dai cΛcΛΛliocoidadΛ yuucusucagi. ³ Amaasi mai aapimΛ cΛΛgacΛrΛ miaadΛgidagi Λgai ismaacΛdΛ cΛcΛΛgadu yuucusidΛ dai potΛdagi: “Tami daiva cΛΛgaducΛdΛ daicariΛrΛ”. DaidΛ Λsoitigami mospotΛdΛ aapimΛ: “MΛΛcai cΛca siΛpΛ daivañi tami dΛvΛΛrapi”. ⁴ Poduucai aapimΛ maiΛmadugan duucai nΛidi vΛascatai, baiyoma maicΛΛga tΛtΛgitoi aapimΛ.

⁵ Giñaaduñi caΛcavurai idi ñiooqui Diuusi Λcovai vuvaitu vaamioma mui soitutuigami dai chiΛΛquioma riricu oidigi daama oidacami saagidaiñdΛrΛ sai cΛΛga vaavoitudaiña Λgai. Dai vΛascΛrΛ vaamioma Λrsoiñi isvaavoitudagi oodami Diuusi siviaacagi mui tumiñsi. Diuusi maaquimu Λvaavoitudadami oigaragai sai gataaanΛiña Λgai ΛΛmadu. Poduucai isduucai aagai Diuusi siduñia agai ΛgaicΛdΛ ismaacΛdΛ ΛΛgiadagi.

⁶ DΛmos aapimΛ soiduucai nΛidi soitutuigami. TΛtΛgitodavurai aapimΛ isΛriricu Λgai dai soimaasi gΛnvuiididi aliΛ duudatai dai Λgai gΛntΛvaimaticana aapimΛ dai vaman tutusaiña dudunucamiΛrΛ. ⁷ Dai Λgai vaa Λgai dai vuí ñioocai Suusi Cristo ismaacΛdΛ gΛaagai issiaa duutuadagi. Suusi Cristo guvucadadΛcΛdΛ vapacoñi aapimΛ.

⁸ Aduucai oojisi Diuusi ñiooquidΛrΛ: “OigΛadavurai gΛnaaduñi poduucai masduucai gΛnoigΛdai aapimΛ ΛΛgi”. IssΛlicΛdΛ povuaada aapimΛ aidΛ gia cΛΛga ivueeyi aapimΛ. ⁹ DΛmos ismaiΛmadugan duucai nΛijada aapimΛ aidΛ gia soimaasi ivueeyi aapimΛ. Dai poduucai aapimΛ Λrsoimaasi ivuaadami maiΛΛgidacai Diuusi ñiooquidΛ.

¹⁰ TomasioorΛ ismaacΛdΛ ΛΛgidi istumaasi aagai Diuusi ñiooquidΛrΛ dai Λmo imidagai maicΛΛga iduñiagi tomasi Λmo istumaasiΛrΛ Λgai ducami ismaiΛΛgiada tomali Λmo istumaasi. ¹¹ Diuusi pocaiti sai maitΛaagai isgoogosi gΛnducamicagi oodami dai Λgai vaa pocaiti ΛpΛ sai maitacoodaiña. IsΛmaadutai maigoogosi gΛducamicagi tomasi mosgamuaa vΛascΛrΛ Λrsoimaasi ivuaadami maiΛΛgidacai Diuusi ñiooquidΛ. ¹² AapimΛ aliΛsi gΛaagai iscΛΛgacΛrΛ oidacagi Λpan duucai Λgai ismaacΛdΛ maata isΛmo imidagai Diuusi nΛida agai ismaacΛdΛ arcΛΛga ivuaadami dai ismaacΛdΛ ΛrmaicΛΛga ivuaadami. Diuusi cΛΛgacΛrΛ gΛrvuvaidi soimaascamiΛiñdΛrΛ cascΛdΛ istutuidi aatΛmΛ isΛΛgiadagi ñiooquidΛ. ¹³ IsΛmaadutai maisoigΛΛliadagi aacΛdΛ Diuusi maisoigΛΛliadamu ΛgaicΛdΛ ΛpΛ dΛmos sioorΛ soigΛΛliadagi aacΛdΛ Diuusi soigΛΛliadamu ΛgaicΛdΛ ΛpΛ.

⁸ Damos gananna gia tomali amaadutai maitistutuidi isbai tuigatudagi. Gananna aramo istumaasi ismaacada maibaiga isbai tuigatudagi. Ganannacada oodami ñioquidi aa oodami dai soigaliatu poduucai isduucai muuquigami. ⁹ Garnannacada siaa duutudai aatama Diuusi garooga dai agai vaacada ñioquidi aatama oodami ismaacada Diuusi idui pomaasi ismaasi Diuusi. ¹⁰ Gartañicada siaa duutudai aatama Diuusi dai agai vaacada soimaasi ñioocai. Giñaaduñi poduucai gia maitaagai isivuaadagi. ¹¹ ¿Isbai vuusaiña agai vaa vagacañañdara suudagi yoovicami dai sivucami? ¹² ¿Giñaaduñi isbai amo iigosi dadda iibatana uuvasi siapra amo uuvasi dadda bais iibatana iigosi? Poduucai apra amo vagacañañdara maivusacai suudagi yoovicami dai sivucami.

¹³ Isoidacagi amaadutai aapima gansaagida ismaacada caga gatagitocagi agai gaaagai iscaagacara oidacagi vai poduucai najadagi aa siarvaavoi iscaga gatagito dai maitaagai isgaducada galiadagi. Agai vaa maatdagada mamaatutldi ismaitaagai isgaducada galiadagi. ¹⁴ Damos isalia muuquimudada tuigacagi agai dai lagi ganvatar tagitocagi vasi dai maitatagitodagi aa maitaagai isgaducada galiadagi gamaatdagacada vasi gomaasi an ducami isyaatagadagi. ¹⁵ Googada maatdagai maitaragai ismaacada gamaacai Diuusi goovai mosaroodami oidigi daama oidacami tagitoidada dai goovai agai ismaacada gamaacai diaavora. ¹⁶ Siaaco coimudada tuutiacagi oodami dai lagi ganvatar tagitocagi vasi dai maitatagitodagi aa ami mosganvupui ñioocaiña oodami, daida ivuaadana mui naana maasi soimaascami. ¹⁷ Damos agai ismaacada viaa maatdagai ismaacada gamaacai Diuusi agai cagacara oidacana dai maioomaliacana, dai tatagitoina aa, dai lagiidina ganbaitaguucacamiga, dai soigalidina aacada dai soicaiña dai amadugan duucai najidina vascatai dai vasi isducatai aagai poduucai ivuaadana. ¹⁸ Dai maicocodaiña aa dai poduucai caga ivueeyi, agai ipalidina iscaagacara oidacagi oodami cascada.

4

¹ ¿Ducatai gancoodaiña aapima? Soimaasi tagitoidagai ganmaitacai dai poduucai maicaga ivueeyi aapima. ² Aapima aagaiña amo istumaasi dai masmaitanmaquiagi gacoodaiña aapima. Aapima viaaca alidina istumaasi viaaca ganaduñi dai masmaitanmaquiagi cocodaiña aapima. Aapima maiviaacana istumaasi ipalidi maitaanai aapima Diuusi cascada. ³ Dai mastaanadagi, Diuusi maitanmaacai. Lagi ganvatar taanina aapima cascada. Maitavar cagai ispoduucai taanadagi. ⁴ Aapima maiagidi Diuusi. ¿Maitamasmaata aapima sai siora ivuaadagi istumaasi ivueeyi agai ismaacada maiagidi Diuusi agai vuidara vata Diuusi? Mospoduucai siora ipaliadagi isivuaadagi istumaasi ivueeyi agai ismaacada maiagidi Diuusi agai vuidara vata Diuusi. ⁵ Maisiu mosagi pocaiti Diuusi ñioquidara: “Glabadaga ismaacada ootoi Diuusi sai garamadu daacana aliasi garsoicai dai alia soigalidi agai siascada soimaasi ivuaadagi aatama”. ⁶ Diuusi cagacara garnidi dai aliasi garsoicai cascada pocaiti Diuusi ñioquidara. “Diuusi vui caata ismaacada garducada ganlidi damos Diuusi soicai agai ismaacada maigarducada ganlidi”. ⁷ Lagiadvurai aapima Diuusi dai vuidara avrvataca diaavora sigai malimu. ⁸ Duudatai avrgamamadada siDiuusi gansoicadamu dai vaamioma cagacara gannajadamu. Dani aapima soimaasi ivuaadami, ama duuquivar gantatagito dai camaisoimaasi ivuaada. Dai aapima ismaacada lagiada aliada Diuusi dai soimaasi ivuaada aliada apra, dagitovurai gosoimaa tagitoidagai, ⁹ dai soigalialiada soimaasi ivuaadatai. Siora asadagi soimaasi ivuaadatai baiyoma gaaagai issuaanadagi, siora baigaliadagi soimaasi ivuaadatai baiyoma gaaagai isoigaliadagi. ¹⁰ Maitavar garducada ganliada vuitapi Diuusi siDiuusi ganoigaldamu dai gansoicadamu.

11 Giñaaduñi maitavar ganñiooquiada aipaco, soora ñiooquiadagi amoco gaduñi dai dunucami duucai gadvuaadagi taca aliditai gaduñi agai vúi ñioocai Diuusi ñiooquida ismaacada pocaiti sai gaagai isoigada gadaaduñi. Agai ducami ispocaitiadagi sai Diuusi ñiooquida maitarsoiñi. Damos isaapima pocaitiadagi sai Diuusi ñiooquida maitarsoiñi dai aapima maiagidi Diuusi ñiooquida aidai gia aapima agi gnaagidi isducatai gaagai masoidacagi ducami isaapima ardundunucamicagi. 12 Agi Diuusi gamaa ganñiooqui. Agai vaa agai daidai ardunducami. Agai istutuidi iscagacaga vuviadagi oodami siapra ugititudagi. ¿Dai aapima giñaaduñi, ¿moora dai dudunucami duucai daraiva alidi aa vatar?

13 Aapima gansaagida oidaga amoco ismaacada pocaiti: “Sivi siapra sioroco iimu aatama sibaaaco dai maca oidacamu amo uumigi dai gaaata vuaadamu dai gamaitadamu tumiñsi”. 14 Dai tomali maimaatatai istumaasi praduniagi siaadiqui aapima maimaata siascada coiya agai alia maitavapi capacarai oodami. 15 Baiyoma gaagai maspocaitiadagi: “IsDiuusi ipaliadagi oidacamu aatama daidai ivuaadamu imaasi siapra ama maasi”. 16 Damos aapima garducada ganalidi dai agi gntaanandan duucai ñioocai dai maitagitoi isDiuusi agai dai gntaanai. Poduucai gia maicagadu. 17 Siora maatai ivuaadagi istumaasi cagaducami dai maitivuaadagi agai maicaga ivueyi.

5

1 Caccavurai aapima riricu. Diuusi salicada soimaa gantaatamituldamu soimaasi ivuaadatai aapima cascada aliasi gaagai iscavami aijigadagi. 2 Vasi ganvustuidaga duva agai dai ganyuucusi cagaducada maamata agai. 3 Dai ganooroga dai ganplaataga biitama agai dai poduucai maatamu aa sialia maicaga tuutiadatadai aapima dai maisiaa doodai ganvustuidaga dai soiñamudai aa. Diuusi soimaasi gantaatatuldamu. Aapima mui apagi ganvustuidaga sivi cayoga aayi istuigaco Diuusi nada agai soora arcaaga ivuaadami dai soora armaicaga ivuaadami. 4 Aapima maiaa namqui ganpipioñiga soora yovaiña ganasi, vai agai aagidi dudunucami vai Diuusi ca istumaasi aagai agai. Diuusi agai dai taanai vassiacatai. 5 Aapima mui viaacana tumiñsi dai yuucusi cagaducami tami oidigi daama, dai mosgavagimataiña vasi go maasi ivueyi aapima vai camiaadimi istuigaco Diuusi gannada agai ismaacada arcaaga ivuaadami dai ismaacada armaicaga ivuaadami. 6 Aapima van tutusaiña ismaacada maitaristuma ducami dai gataañaiña coodaragai dai maidadagitoiña aapima isagi gansoiñagi agai.

7 Giñaaduñi maitavar vúi bacocoda ismaacada soimaasi gantaatamituldi poduquiavar ivuaada asta siascada diviagi Suusi Cristo maiojodaitai. Asadami gaagai isanaracagi duuqui maivui ñioocaitai Diuusi vaidai aiyagi yoovaragai. 8 Casia miaadimi istuigaco divia agai Suusi Cristo cascada salicada gaagai isanaracagi istuigaco diviagi dai mitaagai masvui bacocodagi ismaacada soimaasi gantaatamituldi. 9 Giñaaduñi maitavar ganvupui ñioocada vai Diuusi maisoimaasi gantaatatuldana. Casia miaadimi istuigaco Diuusi nada agai soora arcaaga ivuaadami dai soora armaicaga ivuaadami. 10 Giñaaduñi tagitovurai Diuusi ñiooquituldiadamigada agai alia soimaa taata dai maivui bacocoiña ismaacada soimaasi taatamituldiña poduquiavar ivuaada aapima apra. 11 Aatama polidi sai agai ismaacada soimaa taata dai maivui ñioo Diuusi agai alia baiganaliditadai. Aapima camaata isducatai Job alia soimaasi taata dai vascara maivui

ñioo Diuusi dai maatΛ aapimΛ ΛΛpΛ isducatai Diuusi cΛΛgacΛrΛ nΛidi gooquiΛrΛ. Diuusi aliΛ soigΛΛlidiña vΛΛscataiCΛdΛ.

¹² Sivi giñaaduñi gΛnaagidamu aanΛ Λmo ñiooqui ismaacΛdΛ aliΛsi gΛaagai ismaatΛca aapimΛ. MaitavΛr aagada Diuusi tomastumaasicΛdΛ. MaitΛaagai ispocaitiadagi sai cΛΛ maatΛ Diuusi isΛrvaavoi istumaasi aagai aapi dai ismaitΛrvaavoicagi vai Diuusi gΛmuaana.

¹³ IsΛmaadutai aapimΛ soimaa taatacagi gΛaagai isgamamadadagi. Dai isΛmaadutai baigΛΛliadagi gΛaagai isganΛΛdagi siaa duutudai Diuusi. ¹⁴ Dai isΛmaadutai coococagi gΛaagai isvaidagi ΛtΛtΛaanΛdamigadΛ vaavoitudadami vai gamamadana ΛcoocoadΛ vΛΛtarΛ dai tΛidana asaiti daañidatΛi Diuusi sai duaaidana. ¹⁵ Dai mΛsiΛΛscadΛ vaavoitudaitai gamamadadagi siDiuusi duaaidamu sivañigamu Λgai. Dai Diuusi oigΛldamu soimaascamigadΛ ΛΛpΛ. ¹⁶ CascΛdΛ baigavΛr vuaada ñiooqui mΛsiΛΛscadΛ soimaasi gΛnvuiidiadagi aipacoga, dai vΛΛscatai avΛr mamadada vai Diuusi duduaaidiana vΛΛsi ΛcococoidadΛ aapimΛ gΛnsaagida. AliΛ guvuca ΛmamadaragadΛ Λoodami ismaacΛdΛ caΛma ducai gΛtΛgito dai camaisoimaasi ivuaada agai dai Λgidi Diuusi. ¹⁷ Diuusi ñiooquituldiadamigadΛ Eliasi Λroodamicatadai gΛrΛpan duucai, dai aidΛsi daanΛi Λgai Diuusi sai maiduuduna tai maiduudu vaica uumigi dan tajucami. ¹⁸ Dai gooquiΛrΛ aidΛsi daanΛi Λgai Λpamu sai duuduna tai duudu tai baigΛdui ΛΛsicami.

¹⁹ Giñaaduñi isΛmaadutai aapimΛ gΛnsaagida dagituagi gΛvaavoidaraga vai Λmai Λpamu vaavoituldagi ²⁰ maatΛcavurai aapimΛ isΛgai ismaacΛdΛ vaavoituldagi Λgai ismaacΛdΛ dagituagi gΛvaavoidaraga sai Λgai cΛΛgacΛrΛ vusaitu ibΛadΛ Λsoimaasi ivuaadami gΛgΛvituldaragadΛaiñdΛrΛ dai poduucai oigΛldicamu soimaascamigadΛ tomasi aliΛsi Λrsoimaasi iducami.

MosΛcaasi.

Idi arΛapΛgadadΛ oojai ismaacΛdΛ ooji Piiduru Λvaavoitudadami vΛΛtarΛ

¹ Aana arPiiduru ootosadΛ Suusi Cristo dai ganoojidi aana aapimΛ ismaacΛdΛ JerusaleenΛra oidacatadai dai aidasi Λjudidíu soimaasi gantaatatuli aapimΛ Λmadu Λгаа vaavoitudadami, aapimΛ sibΛaco iji. Dai sivi aipacoga oidaga aapimΛ PoontΛra dai GalaasiΛra dai CapadoosiΛra dai AasiΛra dai BatiñiΛra. ² Diuusi garooga caΛcovai ganvuvaitu aapimΛ poduucai isduucai ipΛlidadai Λgai ΛΛqui abiaadΛra. Diuusi IbΛadΛ Λcovai ganvuvaitu masaidΛ ivuaadana aa duiñadΛ dai Λgai apiagansoicΛi iscΛΛgacΛra oidaca aapimΛ masai ΛΛgidiña aapimΛ Suusi Cristo. Suusi Cristo muu curusiaba tai aasi ΛrΛradΛ masai aapimΛ cΛΛgacΛra vuvacana masvaavoitudagi cascΛdΛ Diuusi apiagΛnoigΛldi gansoimaascamiga. Vai Diuusi sΛΛlicΛdΛ cΛΛgacΛra gannΛijadagi dai gΛniibΛstudacan tadacagi.

³ CΛΛgavar ñiocada aapimΛ Diuusi vui Λpan duucai aana. Λgai ΛroogadΛ gartaanΛdamiga Suusi Cristo. Λgai duucali ΛSuusi Cristo coidadΛ saagidaiñdΛra cascΛdΛ viaa aatΛmΛ ibadagai utudui. Λgai sΛΛlicΛdΛ soigΛlidi aatΛmacΛdΛ cascΛdΛ. Dai poduucai nanΛra aatΛmΛ vaavoitudaitai istuigaco vΛΛscΛra oidacamu aatΛmΛ Diuusi Λmadu. ⁴ Diuusi ganmaa oigaragai isiimia aapimΛ tΛvaagiamu dai Λgai Λmadu oidacagi vΛΛscΛra siΛascadΛ coiyadi. MΛΛca tΛvaagiΛra Diuusi Λmadu camaisoimaasi ivuaadamu tomali Λmaadutai. Dai vΛΛscΛra baiganΛliadamu vΛΛscatai aapimΛ. AapimΛ arDiuusi maamaradΛ cascΛdΛ. ⁵ AapimΛ vaavoitudai isDiuusi arcΛΛgacΛra ganvuviadami cascΛdΛ Λgai gannuucada aapimΛ gΛguvucadagacΛdΛ. SiΛascadΛ Λpamu diviagi Suusi Cristo cΛΛgacΛra ganvuvaidamu aapimΛ soimaasi ivuaadami saagidaiñdΛra dai maatΛmu aapimΛ istumaasi cΛΛgaducami istumaasi Diuusi iduñia Λgai aapimΛ ganvΛΛtarΛ.

⁶ VΛΛsi imaasicΛdΛ avΛr baiganΛliada aapimΛ tomasi sivi chiΛΛqui uumigi gΛaagai issoimaa taatagi aapimΛ mui naana maasi. ⁷ SiΛascadΛ soimaa taatamadagi oodami poduucai gΛmaata issΛΛlicΛdΛ vaavoitudai ischo ΛpΛ. Ganvaavoidaraga arΛpan ducami ooro gΛmΛmΛidi vai Λcovai vusacΛi goΛΛ ooro. Poduucai aapimΛ siΛascadΛ soimaasi taatamadagi apiaΛΛgigitai Diuusi cΛΛ maata issΛΛlicΛdΛ vaavoitudai. Dai poduucai gΛvaavoidaraga vaamioma cΛΛgadu sioro. Ooro gia uugiatai vai ganvaavoidaraga gia cho. Siora soimaasi taatamadagi dai apiaΛΛgiadagi Diuusi dai siΛascadΛ diviagi Suusi Cristo Λgai potΛΛdamu isaliΛ cΛΛga idui, dai aagidamu Λgai aa ΛpΛ.

⁸⁻⁹ AapimΛ mainΛiditai Suusi Cristo vΛΛscΛra siaa duutudai dai oigΛdai, tomasi maiquiaa nΛidi aapimΛ Λgai vΛΛscΛra vaavoitudai vai poduucai cΛΛgacΛra ganvuvaidana. Dai cascΛdΛ vaavoitudai aapimΛ sai Λgai cΛΛgacΛra ganvuvaidana. Dai cascΛdΛ aliΛ baiganΛlidi aapimΛ dai maitΛΛgai ñiooqui isducatai aagidagi aa, masaliΛ baiganΛlidi.

¹⁰ ΛΛquioma Diuusi ñiooquituldiadamigadΛ ismaacΛdΛ gaaagidi isDiuusi cΛΛgacΛra ganvuvaida Λgai aapimΛ gΛnaajagΛitadai ismaatiagi isducatai Diuusi cΛΛgacΛra ganvuvaida agaitadai. Λgai ΛΛgi caagaitadai gomaasi dΛmos maicΛΛga maata caΛcatadai. ¹¹ Diuusi IbΛadΛ, Λgai vaa ismaacΛdΛ Λmadu daja Suusi Cristo, maatΛtuli gΛñiñiooquituldiadamiga isducatai ΛCristo soimaa taata agaitadai dai goquiΛra Diuusi maquia agaitadai Λmo sΛΛlicami tΛvaagiΛra. Dai Diuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ aliΛsi gΛnaajagΛitadai ismaatiaga siora arCristoca agaitadai dai siΛascadΛ divia agaitadai. ¹² Dai Diuusi IbΛadΛ aagidi Λgai sai Λñiooqui vaamioma araatΛmΛ garvΛΛtarΛ siΛgai. Dai vΛΛsi imaasi ismaacΛdΛ gaaagidiña Diuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ arΛgai vaa

ismaacada casi ganaagidi Diuusi ñiñioquituldiadamigada sividada. Agai ganaagidi isSuusi Cristo arcagacaga vuviadami dai Diuusi ootoi glibadaga tavaagiaiñdara vai agai guvucadadacada aagaiña ñiñioquituldiadamigada. Dai Diuusi talaañicaruda tavaagiara ipaliditadai ismaat cacagi vasi istumaasi aagai aquida Diuusi ñiñioquituldiadamigada.

13 Cascada vasi imaasicada tatagitodavurai aapima isdivia agai Suusi Cristo bai ganduuca dai naraca vaavoitudaitai issallicada cagacaga gannajada agai agai siascada diviagi. Maitavar tatagitoda istumaasi soimaascami dai cagacaga avroidaca. 14 Agiadavurai aapima Diuusi dai camaitivuaada vasi istumaasi ivuaadana maiquiaa maatacai mamaatatuldaragada Suusi Cristo. 15 Diuusi acovai ganvuvaitu aapima cascada avar apan duucai ivuaada Diuusi. Agai tomali amo imidagai maisoimaasi ivueeyi. 16 Caa maata aapima iscaoja Diuusi ñiñioquituldiadamigada istumaasi aagai Diuusi dai pocaiti: “Cagacaga avroidaca aapima dai maisoimaasi ivuaada, aana tomali amo imidagai maisoimaasi ivueeyi cascada”, ascaiti Diuusi.

17 Diuusi agai dai nadi vasi istumaasi ivueeyi vascatai amadutai isbai caga ivueeyi ischo ara. Dai ismaacada maicaga ivueeyi Diuusi soimaasi taatamituldi tomasi arriricu sarsoitutuigami, saraaliducami, sargagarducami, dai oqui dai cacalli vasi soimaasi taatamituldi Diuusi dai agai argaroga cascada siaa duutuuda aapima Diuusi quiaa oidacatai tami oidigi daama. 18 Apan duucai oidacana aapima ganlqui aaduñicaru dai caga maata aapima sai istumaasi ivuaadana maitansoicaiña iscagacaga vuvaiquigi aapima. Damos Diuusi cacagacaga ganvuvaitu masai camaipoduucai oidacana. Caa maata aapima isSuusi Cristo gaa namqui cagacaga ganvuvaidaraga namgada aidamasi muaa curusiaba, dai maisiu oorocada tomali plaatacada istumaasi uugiatai. 19 Suusi Cristo gamuaatu maitarsoimaasi iducamicatai poduucai isduucai coodaiña ajudidiu aali cañiru ismaacada maitarsoococoidada sai Diuusi oigldana soimaascamigada. 20 Maiquiaa caquivacai oidigi abiaadara Diuusi camaatacatadai ispoduucai araduña agaitadai Suusi Cristocada damos agai cayoga ugitacai oidigi divia dai cagacaga ganvuvaida agai. 21 Diuusi duaacali Suusi Cristo coidada saagidaiñdara dai maa amo sallicami tavaagiara cascada caga vaavoitudai aapima Diuusi dai nara masiascada amadu oidaca agai.

22 Diuusi caigali gansoimaascamiga agiditai aapima ñioquida, Diuusi Ibadada gansoicai cascada, mai cascada aapima sallicada oigadai ganaaduñi. Apiavar caga ganoiglada aapima aipacoga. 23 Diuusi ganmaa ibadagai utudui aidasi vaavoitu aapima ñioquida. Gandadada maitanmaa idi ibadagai utudui. 24 Mospoduucai oja amo Diuusi ñioquituldiadamigada:

Vasi oodami arapan ducami vasoi. Vasoi gaquisarai daida oodami cooyi.

Dai vasi istumaasi viaa oodami arapan ducami yoosigai.

Yoosigai gaquisarai dai uugiatai vai istumaasi viaa oodami uugiatai.

25 Damos Diuusi ñioquida vascara arvaavoi.

Asduu oja amo Diuusi ñioquituldiadamigada. Dai agai vaa ñioqui agai masmaacada ganaagidi aapima.

2

1 Cascada casiavar maisoimaasi ivuaada, tomali maivupuiirumadada aa mastumaasi aagadagi varai gomaasi ivuaada, dai maitavar coimudad tuutiaca, dai maiñioquiada aa. 2-3 Caa maata aapima isDiuusi cagacaga gannadi cascada aliisi gaaagai ismaatcagi iscaiti Diuusi ñioquida dai agaidagi mospoduucai vaamioma caga oidacana oodami isducatai Diuusi ipalidi vai Diuusi cagacaga vuvaidagi.

4-8 Dañi poduucai ooja Diuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ Diuusi ñiooquidΛra iscaiti Diuusi: AanΛ ootosdi Λjudidíu Λmo sΛΛlicami viaacami ismaascΛdΛ Λcovai vusaitu aanΛ. SΛΛlicΛdΛ cΛΛ tuiga Λgai.

VΛΛsi soora vaavoitudagi Λgai maiviaacamu istuusi siaa Λradagi vaavoitudacai, ascaiti Diuusi.

Asduu ooja Diuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ. CascadΛ aliΛ cΛΛ tuiga Λgai aapimΛ gΛnvui ismaacΛdΛ vaavoitudai dΛmos aa vui ismaacΛdΛ maivaavoitudai Λgai aliΛ soimaa taatamituldi. Mospocaiti Diuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ:

ΛsΛΛlicami viaacami ismaacΛdΛ daí Diuusi muidutai gajiaadΛra vipieeyi.

Dai Λgai ΛraΛgai vaa ismaacΛdΛ vaamioma tΛaanΛi.

Dai pocaiti Λpa:

Soora gajiaadΛra vipiaadagi gosΛΛlicami viaacami sΛΛlicΛdΛ soimaa taatamu.

Dai iimia agai ΛDiaavora Λmadu.

Ascaiti Diuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ. VΛΛsi imaasicΛdΛ avΛrvaavoitudada dai Λgida aapimΛ Suusi Cristo. Λgai ΛraΛgaΛ guvucadagai viaacami ismaacΛdΛ vΛΛscara cΛΛ tuiga dai tomastuigaco oidaga. Diuusi cΛΛgacara nΛidi Λgai. Diuusi Λco vusaitu sai tΛaanΛiña oodami dΛmos muidutai gajiaadΛra viaa tomasi cΛΛ maatΛcatadai. AapimΛ Λmo siΛΛgama gΛnducami vaavoitudaitai Suusi Cristo. Dai Diuusi Λcovai gΛnvuvaitu aapimΛ dai gΛnmaa ibΛdagai utudui mΛsaidΛ ivuaadana Diuusi aa duiñdadΛ dai mΛsaidΛ ΛrpipiooñigadΛcana dai mΛsaidΛ ivuaadana istumaasi Λgai ipΛlidi dai mΛsaidΛ siaa duutudaiña aapimΛ Diuusi. AapimΛ cΛΛga istutuidi isivuaadagi vΛΛsi gomaasi. Suusi Cristo IbΛdadΛ gΛnΛmadu daja cascadΛ. VΛΛsi gomaasi aliΛ oojoidi Diuusi.

9 DΛmos aapimΛ ΛraΛmo oodami ismaacΛdΛ Diuusi Λcovai vuvaitu daidΛ ΛrmaamaradΛ Diuusi. DaidΛ ΛraΛpan ducami aapimΛ Λjudidíu papaaligadΛ ismaacΛdΛ ivuaadatadai Diuusi aa duiñdadΛ, mai aapimΛ gaaagiada istumaasi gΛgΛrducami ismaacΛdΛ ivueeyi Diuusi. Diuusi cΛΛgacara gΛnvuvaitu aapimΛ gΛnsoimaascamigaiñdΛra dai sivi maata aapimΛ ñiooquidΛ. 10 ΛΛquioma aapimΛ maitΛrmaamaradΛcatadai Diuusi dai sivi casi ΛrmaamaradΛ aapimΛ Diuusi. ΛΛquioma tomali Λmaadutai maisoigΛΛlidiña aapimΛcΛdΛ dΛmos sivi Diuusi soigΛΛlidi aapimΛcΛdΛ.

11 Giñaaduñi aapimΛ aliΛ tatΛgitoi mΛsiΛmo imidagai tΛvaagiana oidaca agai dΛmos aapimΛ quiaa tami oidigi daama oidaga, cascadΛ gΛndaanΛi aanΛ mΛsai maigoogosi gΛnducamicana. Camaata aapimΛ isgΛagagai isapiagΛnaajagΛdagai dai maisoimaasi ivuaadagi. 12 CΛΛgacara avΛroidaca aapimΛ Λgai saagida ismaacΛdΛ maivaavoitudai Diuusi vai siΛΛscadΛ gΛnvui ñioocada Λgai ducami siΛrsoimaasi ivuaadamica aapimΛ vΛΛscara nΛijadamu Λgai isaliΛ cΛΛgacara oidaga aapimΛ dai poduucai siΛΛscadΛ diviagi Diuusi dai nΛida agadagi ismaacΛdΛ ΛrcΛΛga ivuaadami dai ismaacΛdΛ ΛrmaicΛΛga ivuaadami Λgai siaa duutuadamu Diuusi.

13 CΛΛ maata aapimΛ isDiuusi ipΛlidi isvΛΛscatai Λgigidagi dudunucami cascadΛ avΛrΛΛgiada aapimΛ vΛΛsi ΛtΛtΛaanΛdami ismaacΛdΛ darasai Λoodami tomasi ΛrabaitΛcΛaacamigadΛ Λromamano. 14 SiΛ sonara guucacami ismaacΛdΛ tΛaanΛi ΛbaitΛcΛaacamigadΛ Λromamano sai soimaa taatatuldana Λgai ismaacΛdΛ soimaasi ivueeyi dai sai cΛΛgacara nΛidiña ismaacΛdΛ cΛΛga ivueeyi. 15 Diuusi ipΛlidi iscΛΛgacara oidaca aapimΛ vai poduucai Λgai ismaacΛdΛ vupuiiruga dai maivaavoituda Λlidi Diuusi ñiooquidΛ maitΛñiooquiadagi.

16 Dudunucami maivaamioma gataaanΛi siDiuusi dΛmos vΛΛscara gΛagagai mΛsΛΛgiadagi dai maisoimaasi ivuaadagi. Diuusi ΛraΛgai ismaacΛdΛ vaamioma gataaanΛi dai aapimΛ ΛrpipiooñigadΛ Diuusi. Λgigidavurai Λgai. 17 SiaavΛr duutuada aapimΛ vΛΛsi

oodami. Oigadavurai vlassi gnaaduñi vaavoitudadami. Labiadavurai Diuusi dai siaavar duutuada labitacaaacamigada aromamano.

18 Aapima ismaacada arpipiooñi lagiadavurai gnaamu dai siaavar duutuada mai-siuu mosacaasi lagi ismaacada clla tuutuiga, ismaacada talaañicui dai oomaliga lapa. 19 Diuusi cllagacara naidi vlasscatai ismaacada iduñia alidi istumaasi ipalidi Diuusi dai maisoimaasi ivuaadatai vai vlasscara aa soimaasi taatamituldi dai vlasscara maivui ñioocai Diuusi. 20 Damos isaapima soimaasi ivuaadagi mai cascada soimaasi gantaatatuldagi tomasi maivui ñioocai aapima Diuusi. ¿Tumaasi arcallagai gomaasi? Damos isaapima cllaga ivuaadagi mai vlasscara soimaasi gantaatamituldiadagi dai vlasscara maivui ñioocada aapima Diuusi lagi sallicada cllagacara gannajadamu. 21-23 Diuusi cllagacara gnvuvaitu masai poduucai ivuaadana aapima. Cristo sallicada soimaa taata masai cllagacara vuvacana aapima. Tomali amo imidagai maisoimaasi idui lagi dai tomali amo imidagai maiyaata dai aidasi loodami sigalnaasi ñiooqui aagidi lagi maiagidi tomali amo ñiooqui sigalnaascami. Dai aidasi loodami soimaa taatamitulditadai lagi maipotatadai issoimaasi taatatulda lagi lapa. Baiyoma lagi dagito sai Diuusi bai duuna clla maatacatai isDiuusi vlasscara cllaga ivueeyi. Dai Diuusi ipalidi masi aapima poduucai ivuaadagi lapa. 24 Aatama alia soimaasi ivueeyi cascada soimaa taataragaitadai damos Cristo soimaa taata curusiaba tasai aatama cllagacara vuvacana dai poduucai camaitarsoimaasi iducamicana aatama dai saida ivuaadana aatama istumaasi Diuusi ipalidi. Aidasi gamuaatu Suusi Cristo curusiaba poduucai cllagacara garvuvaitu garsoimaascamigaiñdara. 25 Moscall maata aatama tasmaiquiaa cllagacara vuvacacai aatama maivaavoitudaiña tomali maiagidiña Suusi Cristo damos sivi calama duucai gartatagito aatama dai camaisoimaasi ivuaadaragai dai cavaavoitudai dai lagiidi aatama Suusi Cristo. Suusi Cristo garnuucada aatama lpan duucai isduucai nucada amo pastuuru gasosoiga cañiru dai cllagacara garvuvaidi.

3

1-2 Poduucai lapa aapima ooqui cuucunacami lagiadavurai gancuucuna vai poduucai isamaadutai maivaavoitudadagi Diuusi ñiooquida vaavoitudagi naiditai mascalagacara oidaga aapima dai siaa duutudai tomasi aapima maiagidi Diuusi ñiooquida. 3 Maitavar mostatagitoda masducatai gangagasiuva lagi dai masmaasi gnaada lagi yuucusi dai masmaasi gnaada lagi babaivucai dai nanaacagi gomaasi maitarsoiñi. 4 Baiyoma glaagai mastatagitodagi masducatai oidaga. Maitavar gagarducada ganliada tomali maioomaliaca. Gomaasi lagi istumaasi alia oojoidi Diuusi. 5 Allquioma poduucai oidacana ooqui ismaacada lagiidiña Diuusi. Lagi sallicada vaavoitudaiña Diuusi dai lagiidiña gancuucuna. 6 Potuigacana Saara lapa lagi cllaga lagiidiña Avraañi dai siaa duutudaiña. Aapima potuutiacamumu lapa mascalagacara oidacagi dai maiabiadagi tomali amaadutai. 7 Dai aapima cacalli ooñiacami lapa cllagacara avar najada ganooñiga dai siaa duutuada maisiu mosacaasi maisi guupuacatai lagi. Diuusi cllagacara vuvaitu lagi lapa sai vlasscara oidacana lagi lamadu ganlpan duucai cascada. Poduucuiavar ivuaada vai tomali amo istumaasi maisobicaiña ganmamaraga.

8 Maitavar gancocoda. Dai soigavar ganliada gnaaduñicada dai aipaco ganoigada amo siagama duucai. Cllagavar tuutiaca vlasscatai vui dai maigagarducada ganliada. 9 Isamaadutai soimaasi gnvuiidiadagi aapima maitaagai ispoduucai ivuiidiadagi aadara. Dai isamaadutai ganñiooquiadagi aapima maitaagai isñiooquiadagi. Diuusi acovai gnvuvaitu aapima dai gansoiña lagi cascada daanadavurai Diuusi sai soiñana lagi lapa. 10 Pocaiti Diuusi ñiooquidara:

SioorΛ siooma oidaca λliadagi maitΛaagai issoimaasi ñioocadagi dai maiyaatagΛdagi.

¹¹ MaitΛaagai issoimaasi ivuaadagi mosΛca istumaasi cΛΛgaducami.

GΛaagai istomali Λmo imidagai maitacocoadagi.

¹² Diuusi nuucada ismaacΛdΛ maitΛrsoimaasi ivuaadami.

Dai caΛcana siuu duucu gamamadada Λgai.

Dai Λgai vuidΛrΛ caata ismaacΛdΛ Λrsoimaasi ivuaadami.

Ascaiti Diuusi ñiooquidΛrΛ.

¹³ IsvΛΛscΛrΛ cΛΛgacΛrΛ oidaca aapimΛ baitoma maitiipucamu sioorΛ soimaasi gΛntaatamituldiadagi, ¹⁴ dΛmos isvΛΛscΛrΛ soimaasi gΛntaatamituldiadagi ΛΛmoco

tomamas cΛΛgacΛrΛ oidaga maitavΛr ΛΛbiada dai maitavΛr vuamΛn λliada Diuusi cΛΛgacΛrΛ gΛnnΛijadamu cascΛdΛ vΛΛscΛrΛ baigΛnλliadamu aapimΛ. ¹⁵ Dai siaavΛr

duutuada aapimΛ gΛntaanΛdamiga Suusi Cristo. VΛΛscΛrΛ avΛr bai gΛnduuca dai aa noragida sioorΛ gΛntacacadagi mΛstuisi tΛgito isvΛΛscΛrΛ oidacagi Diuusi ΛΛmadu. Dai

maitavΛr gΛgΛrducΛdΛ gΛnλliada dai siaavΛr duutuada Λgai ismaacΛdΛ gΛntacacadagi.

¹⁶ CΛΛgacΛrΛ avΛr oidaca mΛsducatai maatΛcagi mΛsmαιοimaasi ivueeyi, vai poduucai sioorΛ gΛññiooquiadagi cΛΛgacΛrΛ oidacatai aapimΛ vaavoitudaitai Suusi Cristo siaa

ΛΛrana Diuusi vui. ¹⁷ SioomΛ ΛrcΛΛgai issoimaa taatamadagi cΛΛga ivuaadatai isDiuusi poduucai ipλliadagi issoimaa taatamadagi soimaasi ivuaadatai.

¹⁸ Tomasi Suusi Cristo maitΛrsoimaasi ivuaadami vΛΛscΛrΛ gΛmuaatu. Oodami Λrsoimaasi ivuaadami cascΛdΛ. Suusi Cristo gΛmuaatu sai oodami cΛΛgacΛrΛ vuvacΛnΛ

daidΛ ΛrDiuusi maamaradΛcana. ¹⁹ AidΛsi maiquiaa duaaca Suusi ibΛadΛ ii siaaco maa maisapi coidadΛ iibΛadΛ dai aagidi Λmo istumaasi istumaasi Diuusi ipλlidi ismaatΛca

Λgai. ²⁰ Agai maiΛΛgi Diuusi aidΛsi oidacatadai Noécaru. Diuusi maisoimaa taatatuli Λoodami aidΛsi Noé ivuaadatadai gΛΛ vaarcu asta aidΛsi naato Noé gΛΛ vaarcu is-

maacΛdΛrΛ vaa Λgai ΛΛmadu cuvaracami aaduñdΛ aidΛsi tΛvΛpi duudu vaidΛ Λvaarcu suudagi daama aimΛraiña poduucai cΛΛgacΛrΛ vuvaja Λgai. ²¹ Dai poduucai sivi aatΛmΛ

gΛrvapaconai suudagicΛdΛ dai cΛΛgacΛrΛ vuvacΛi vaavoitudaitai isSuusi Cristo duaaca coidadΛ saagidaiñdΛrΛ. VacuanaragaicΛdΛ maivuaanΛi gatucuraga baiyoma poduu-

cai cΛΛ maata oodami isaatΛmΛ daanΛi sai gΛroigΛldana gΛrsoimaascamiga. ²² Suusi Cristo caii tΛvaagiamu dai mΛΛca daja sΛΛlisa padΛrΛ Diuusi dai tΛaanΛi vΛΛsi Diuusi

tΛtΛaañicarudΛ dai vΛΛsi dudunucami ismaacΛdΛ ami daraaja.

4

¹ Poduucai isduucai soimaa taata Suusi Cristo aapimΛ ΛpΛ gΛaagai isbai gΛnducagi dai soimaa taatagi. Agai ismaacΛ soimaa taatamai gajiaadΛrΛ vipieeyi vΛΛsi istumaasi

soimaascami. ² Dai maitivuaadana mosΛcaasi istumaasi ΛΛgi Λgai ipλliadagi, baiyoma ivuaadana Λgai istumaasi Diuusi ipλlidi. ³ AapimΛ ΛΛquioma ivuaadana istumaasi

ipλlidiña Λpan duucai Λgai ismaacΛdΛ maiΛΛgidi Diuusi camaitΛaagai mΛspoduucai ivuaadagi. Aliasi Λrsoimaasi ivuaadamicana aapimΛ dai googosi gΛnducamicana dai

navacoitΛracana dai aapimΛ ivuaadana mui naana maasi ojoodaicΛdΛ dai uusicΛdΛ dai siaa duutudaiña gΛndidiuusiga duucai, gomaasi aliΛ daidi Diuusi vΛΛsi oidi daama

oidacami. ⁴ Agai ismaacΛdΛ maiΛΛgidi Diuusi maimaata istuisidΛ camaiΛpan duucai soimaasi ivueeyi aapimΛ Λgai ΛΛmadu cascΛdΛ gΛññiooquidi Λgai. ⁵ DΛmos aimu istuigaco

vuidΛrΛ guuquiva agai Λgai Diuusi, dai Diuusi aagidamu ismaacΛdΛ cΛΛga ivuaadana dai ismaacΛdΛ maicΛΛga ivuaadana. Diuusi cabai gΛduu dai aagida agai vΛΛsi duduaacΛdΛ

dai coidadΛ ismaacΛdΛ cΛΛga ivuaadana dai ismaacΛdΛ maicΛΛga ivuaadana. ⁶ Muidutai ismaacΛdΛ cacoi aidΛsi maiquiaa coi Λgai caΛ Diuusi ñiooquidΛ dai poduucai ismaacΛdΛ

vaavoitu vΛΛscΛrΛ oidaca agai Diuusi ΛΛmadu Λpan duucai Diuusi, Diuusi tomastuigaco oidaga. VΛΛsi oodami viaa iscoiyagi poduucai soimaa taatatuldi Diuusi cascΛdΛ.

7 Casi miaadimi istuigaco ugitia agai vΛasi istumaasi cascada cΛagacara avAr oidaca aapima dai maitaAgitoda istumaasi soimaascami ganuucadacavurai dai maisoimaasi ivuaada baiyoma avAr gamamadada. 8 Damos sioma glaagai masoigadagi ganaaduñi. Siora oigadai ganaaduñi cΛaga gaoigaldi Λpa massoimaasi ivuuiidadi. 9 Baiganliaracada avAr ganmiaadagiada aipaco ganquiquiara. 10 VΛasi oodami maata amo istumaasi dai poduucai istutuidi issoicadagi aa. Diuusi poduucai idui cascada. VΛscatai glaagai isaipacoga gansoicadagi isducatai istutiadagi. Poduucai vΛscatai ivueeyi Λaa duiñdagai ismaacada Diuusi ipalidi saida ivuaadana. 11 Siora Arñiooquituldiadamigadacagi Diuusi glaagai iscΛaga agadagi istumaasi Diuusi ipalidi. Siora soicadagi iscΛaga aagadagi vai poduucai vΛsicada istumaasicada ivueeyi aatama vΛscara siaa duutudai aatama Diuusi. Suusi Cristo aragai ismaacada garsoicai iscΛaga ivuaada aatama vΛasi istumaasi. Alias glaagai isvΛscatai siaa duutuadagi Diuusi. Diuusi aragai dai tomastuigaco tΛaanai oidi daama dai tavaagiara.

12 Giñaaduñi maitavar vΛaam anliada tomali maiduduaadicuda masiΛscada soimaasi taatamadagi. Diuusi agai dai soimaasi gantaatamituldi nΛida aliditai masabai sΛlicada vaavoitudai. Gomaasi glaagai siapaduñiagi vΛasi vaavoitudadamicada. 13 Baiyoma avAr baiganliada masiΛscada soimaa taatamadagi. Aapima soimaa taatamai Λpan duucai Suusi Cristo cascada. Dai poduucai baiganliadamu aapima Λpa siΛscada diviagi Suusi Cristo dai vΛscatai siaa duutuda agai. 14 Massoimaasi ñiooqui ganaagiadagi vaavoitudaitai aapima Suusi Cristo glaagai masbaiganliadagi. Diuusi Ibadali asi dadadacai dai ganama daja cascada glaagai masbaiganliadagi. Agai ismaacada soimaasi ñiooqui ganaagiadagi agai ñiooquidi Diuusi Ibadala, damos aapima siaa duutudai Diuusi Ibadala. 15 Aapima glaagai issoimaa taatamadagi damos maisiu soimaasi ivuaadatai tomali gacoodacamicatai tomali Λsivuacatai tomali gvapasaitai aa aa duiñdara. 16 Damos siora soimaa taatamadagi vaavoitudaitai Suusi Cristo agai maitaagai issiaa aradagi, baiyoma glaagai isiaa duutuadagi Diuusi, vaavoitudai agai Suusi Cristo cascada.

17 Caaayi istuigaco Diuusi nΛida agai loodami sabai cΛaga ivuaadana ismaicΛaga ivuaadana Λpa. Araga nΛida agai agai vaavoitudadami dai gooquiara agai ismaacada maitarvaavoitudadami dai soimaa taatatulda agai ismaacada maicΛaga ivuaadana. Damos isDiuusi soimaasi gartaatamituldi aatama ismaacada arvaavoitudadami, vaamioma soimaa taatatuldamu agai ismaacada maiΛagidi. 18 AcΛaga ivuaadami avanacai istutuidi iscΛagacara vuvacuigi dai Λsoimaasi ivuaadami siaadara cΛagacara vuvacana. 19 IsDiuusi ipaliadagi isvaavoitudadami soimaasi taatamadagi vΛscara glaagai isvaavoitudadami apiacΛagacara oidacagi, vaavoitudaitai isDiuusi nuucada. Diuusi idui oodami dai sΛlicada cΛagacara nΛidi ismaacada vaavoitudai.

5

1 Ganmaquia iñalidi aana ñiooqui aapima vaavoitudadami gantaΛaanadamiga. Aana Λpa artΛaanadami Λpan duucai agai. Daidala Arnaijadami isducatai soimaa taata Suusi Cristo dai aana Λpa Λmadu daacamu Suusi Cristo vΛasi vaavoitudadami Λmadu. 2 Aapima tΛaanadami nuucadacavurai govaavoitudadami ismaacala tΛaanai. Alias glaagai masbaiganliaragacada ivuaadagi isducatai Diuusi ipalidi, damos maisiu guvucadagaicada, tomali maisiu mosgamaitala aliditai tumiñsi. Baiganliaragacada avArivuaada ganaa duiñdaga, 3 maitavar soi duucai naijada dai maitavar soi vΛaada baiyomavar cΛagacara oidaca vai poduucai oidacana gogaa vaavoitudadami Λpa. 4 Dai poduucai siΛscada diviagi Suusi Cristo agai gandadadaquituda agai Λpan duucai agai dai vΛscatai siaa ganduutuadamu aapima Λpa.

⁵ Poduucai aapim gaggalli agiadavurai gantlaanadamiga aipacoga avar gansoicada maigagarducada ganliditai.

Diuusi soicai ismaacada maigagarducada ganlidi.

Dai agai vuidara caata ismaacada gagarducada ganlidi.

⁶ Dai maitavar gagarducada ganliada Diuusi vui. Agai alia viaa guvucadagai dai amo imidagai siascada agai ipaliadagi ganmaaquimu amo samicami. ⁷ Maitavar vuaam anliada tomali amo istumaasicada Diuusi agai dai gansoicai dai ganuucada.

⁸ Cagavar gantlagitoca. Gansaayu adiaavora tomasiaacoga aimarai dai gaagai sioora soimaasi iduiñdagi cascada ganuucadacavurai. ⁹ Dai maitandadagitoda issoimaasi ganduñtuldagi agai, baiyomavar apiacaga vaavoitudada maatacatai isvascatai ganaaduñi vaavoitudadami vasi oidigara soimaasi taatamai ganapan duucai. ¹⁰ Dai masiascada casoimaasi taatagi bai tavapi Diuusi bai duña agai ganiibadaga sipoducai caga ivuaadamu aapim ganaa duiñdaga dai Diuusi caga ganvaavoitulda agai dai caga ganmaquia agai tagitoidagai. Diuusi agai dai cagacara gannidi dai ganvai masai iimana tvaagiamu dai amadu daraajana agai dai Suusi Cristo tomastuigaco. ¹¹ Aliasi gaagai isvascatai siaa duutudagi Diuusi. Diuusi aragai dai tomastuigaco taanai oidigi daama dai tvaagiar.

¹² Aan ganooji idi ali ojai dai Silvaanocada ganootosi. Goovai argaraduñi vaavoitudadami dai caga tuiga. Dai idi oojar ganmaa aan ñiooqui dai ganaagidi sai Diuusi cagacara gannidi dai poduucai maatacamu aapim isDiuusi samicada ganoigadai. Dai apiavar caga vaavoitudada isDiuusi ganoigadai.

¹³ Idi vaavoitudami ismaacada tami Babilooniar daraaja Diuscada ganviaatuldi. Diuusi covai vuvaitu idi an duucai aapim. Marcusi ismaacada giñmara gducami Diuscada ganviaatuldi ara. ¹⁴ Baiganliaragacada ganviaatuldiada dai apiavar ganoigada aipacoga.

Aan ipalidi isvascatai aapim ismaacada vaavoitudai Suusi Cristo baiganliadagi. Moscaasi.

Idi arloojai gotordad ismaacada ooja Piiduru

¹ Aan arSimuñi Piiduru Suusi Cristo ootosada daida arpiooñigada. Aan ganoojidi idi oojai aapima vaavoitudadami ismaacada caga vaavoitudai garpan duucal. Diuusi garrooga amadu Suusi Cristo cagacara garvuviadamiga sallicaada ivueeyi amo istumaasi cagaducami aatamacada garsoñicai tasai arpan duucal vaavoitudana. Cascada gamaata isagai amadugan duucal garnadi. ² Aan ipalidi isDiuusi vaamioma cagacara gannaijadagi vai vaamioma ganiibastacan tadacagi ganiibadaga maatacatal Diuusi amadu Suusi gartaanadamiga.

³ Diuusi alia viaa guvucadagai. Dai agai casi garmaa vvasi istumaasi tagito aatama dai cagacara oidacagi dai siaa duutuadagi agai. Diuusi garsoi tasai maatana Suusi Cristo. Agai covai garvuvaitu. Dai agai alia viaa guvucadagai daida idui naana maasi istumaasi gagarducami. ⁴ Gomaasicada caa maata aatama isDiuusi vaamioma mui naana maasi istumaasi gagarducami iduñia agai aatama garvatar. Vai poduucal mosacaasi caga ivuaada aatama isduucal Diuusi mosacaasi caga ivueeyi. Dai poduucal istutuidi aatama isgajiaadara viaagi soimaascami dai maippan duucal ivuaadagi maivaavoitudadami ismaacada ivueeyi mosacaasi istumaasi agi agai ipalidi isivuaadagi. ⁵ Cascada aliasi gaaagai iscagacara oidacagi aapima cavaavoitudacal Diuusi. Dai aliasi gaaagai arpa isvaamioma caga matia liadagi istumaasi Diuusi ipalidi isivuaadagi, ⁶ dai aliasi gaaagai arpa ismaitivuaadagi istumaasi aapima agi ipalidi, dai siascada soimaasi taatamadagi aapima aliasi gaaagai isapiacaga vaavoitudadagi Diuusi ñiooquida, dai aliasi gaaagai arpa isivuaadagi vvasi istumaasi Diuusi ipalidi, ⁷ dai aliasi gaaagai arpa masaipacoga ganoigadagi aapima vaavoitudadami dai isoigadai vvasi oodami arpa.

⁸ Isivuaadagi aapima vvasi gomaasi aida gia vaamioma cagacara oidacamu aapima dai vaamioma caga ivuaadamu Diuusi aa duiñada agidital maatacatal aapima Suusi Cristo gartaanadamiga. ⁹ Damos ismaitivuaadagi aapima gomaasi aida gia maiquiaa caa maata aapima istumaasi arcagaducami maitatagitoital isDiuusi caoigali gansoimaascamiga. ¹⁰ Cascada giñaaduñi vaavoitudadami cagacara avar oidaca vai poduucal caga gamaatacana isDiuusi covai garvuvaitu dai gamaamara duucal gannadi. Iscagacara oidacagi aapima aida gia maigajiaadara viaamu aapima ganvaavoidaraga. ¹¹ Poduucal viaacamu aapima oigaragai isiimiagi tavaagiamu siaaco gataanai Suusi Cristo gartaanadamiga tomastuigaco. Agai agai daida arcagacara garvuviadami.

¹² Cascada apiagantatgitoldiadamu aan gomaasi tomasi camaata aapima dai caga vaavoitudai Diuusi ñiooquida ismaacada caviaa aapima dai gomaasi gia arvaavoi. ¹³ Dai aan polidi iscaga ivueeyi aan ganmaacaitai idi ñiooqui sivi maiquiaa muucucal. ¹⁴ Suusi Cristo gartaanadamiga casi giñaagidi sai caotoma muquia ñagai aan. ¹⁵ Cascada ganoojidi aan vai poduucal siascada camuquiyagi aan vvascara tatgitoda aapima gomaasi.

¹⁶ Casi ganaagidi aan sai Suusi Cristo gartaanadamiga alia viaa guvucadagai dai sai apamu divia agai tami oidigi daama. Gomaasi gia sallicaada arvaavoi. Gomaasi maitarceentogada oodami yaatavogami. Aatama agi garvuupuquicada nadi gartaanadamiga issallicaada viaa guvucadagai. ¹⁷⁻¹⁸ Aatama caa aidasi Diuusi garrooga tavaagiaiñara caga ñioo agai vatar dai pocaiti; “Idi Suusiava argiñmara nai aan alia oigadai dai baigiñalidi aan govaicada”, caiti Diuusi. Dai aatama amadu daraajatadai gartaanadamiga agiidara ismaacada Diuusi covai vuvaitu vai ami dadadacai Suusi sicoli. Cascada nadi aatama aidasi Suusi sicoli dadadacai.

19 Istumaasi naidi aatama dai caa caagaitadai Diuusi ñiñoquituldiadamigada llaquioma cascada aidasi naidi aatama dai caa, maí issallicada arvaavoi. Dai aapimalla aliá gaaagai masallgiadagi goñoiqui. Diuusi ñiooquidacada maata oodami mui naana maasi istumaasi maimaatacatadai. Aapimalla aliá gaaagai mascalga lligiditai caacagi Diuusi ñiooquida asta siascada apamu diviagi Suusi Cristo dai aapimalla madu daraajamu. 20 Damos sioma canga gaaagai masmaatcagi sai tomali amaadutai maiangi istutuidi isaagagi istiya lidi istumaasi aagai Diuusi ñiñoquituldiadamigada Diuusi ñiooquidara. 21 Diuusi ñiñoquituldiadamigada tomali amo imidagai maiaagai istumaasi lagi lagi ipalidi baiyoma lagi arcaalli ismaacada Diuusi covai vuvaitu dai lagi ñiooquituldiña Diuusi. Diuusi Ibadá mamaatuldiña istumaasi aagadagi lagi.

2

1 Damos ajudidíu saagida oidacatadai mamaatuldiadami yaatavogami lla. Dai aapimalla gansaagida lla oidaca lagi mamaatuldiadami yaatavogami. Lagi gamamaatuldiadamu Diuusi ñiooquida dai saagida agadamu istumaasi maitarvaavoi dai poduucái vupuiirumadadamu lagi oodami. Dai vui ñioocadamu lagi Suusi Cristo ismaacada cagacara vuvaidi oodami. Dai todian duucái Diuusi soimaasi taatatulda lagi lagi. 2 Dai muidutai soimaasi ivuaada lagi lpan duucái amamaatuldiadami yaatavogami. Lagi googosi ganducamicamu. Dai aa oodami parunadamu Suusi Cristo mamaatuldiaragada pomaasi ivuaadatai lagi. 3 Lagi coimudada tuutiacamucascada gantaanadamu tumiñsi anvupuiirumadaitai gnmamaatulditai yaatagi. Diuusi llaqui abiaadara aagai sai soimaasi taatatulda lagi lagi dai sallicada soimaasi taatatuldamu lagi.

4 Diuusi maioigali gatataañicarú ismaacada soimaasi idui baiyoma ootoi lagi malla siaaco tomastuigaco tucagamucana dai cadeenacada vuupu asta siascada aagagi lagi isducatai soimaasi taatatulda lagi tomastuigaco. 5 Dai Diuusi tomali llaqui oodami maioigali baiyoma ootosi lagi duuqui sai lagi baicoiña. Lagi arsoimaasi ivuaadami cascada. Damos Diuusi cagacara vuvaitu Noé lmadu cuvaracami aduñda. Noé gaaagidiña isaliá gaaagai iscagacara oidacagi. 6 Diuusi aagai sai soimaasi taatatulda lagi oodami Sodoomara dai Gomoorara oidacami soimaasi ivuaadamicatai lagi cascada tavaagiaiñdara daitu lagi taí dai maji vllasi oodami dai vllasiaacatai dai golla mataigada vii. Diuusi idui gomaasi sai aa oodami soimaasi ivuaadami ismaacada gooquiarioma oidaca lagi naidiña dai duduaadimuna dai camaisoimaasi ivuaadana. 7 Damos Diuusi cagacara vuusaitu Lot. Lagi aramo cali caa tuigajami. Lot aliá soigallidiña naiditai isaliá soimaasi ivuaadana laga oidacami. 8 Vllasi tasai Lot aliá soimaasi taatamaiña naiditai dai caacatai naana maasi istumaasi soimaascami ismaacada ivuaadana lagi. 9 Poduucái gamaata isDiuusi cagacara vuvaidi oodami ismaacada canga lligiadagi lagi soimaasi ivuaadami saagidaiñdara sai lagi maiapan duucái ivuaadana laga. Dai Diuusi apiasoimaasi taatamituldiadamu lsoimaasi ivuaadami asta siascada aagagi lagi isducatai soimaasi taatatulda lagi vai soimaasi taataca lagi tomastuigaco.

10 Diuusi vaamioma soimaasi taatatuldamu siora ivuaadagi istumaasi lagi lagi ipalidi. Lagi googosi ganducami dai lagi soiduucai naidi tomasmaaca sallicami viaacami. Lagi ivueeyi mosacaasi istumaasi ipalidi dai maiduduaadicuitai parunai lagi tomasmaaca sallicami viaacami. 11 Damos Diuusi tataañicaruda tomasi vaamioma viaa guvucadagai vllascara maisoimaasi ñioocai sallicami viaacami vui tomali maiaagidi Diuusi issoimaasi idui lagi.

12 Damos siora ivuaadagi mosacaasi istumaasi lagi lagi ipalidi lagi clclisi ganducami maicalla gantatagitocatai. Lagi ivueeyi mosacaasi istumaasi lagi lagi ipalidi lpan

duucaɪ cʌcʌisi. Oodami coodaiña cʌcʌisi ismaacʌdʌ cʌcʌidaga. Dai sioorʌ vui ñioocadagi istumaasi maicʌʌ maatʌ caʌ ʌgai maiiimi ʌgai Diuusi ʌʌmadu. ¹³ ʌgai soimaasi taatami-tuldiña oodami yaatagiditai dai vupuiirumadaitai cascʌdʌ soimaasi taata ʌgai. Dai ʌgai baigʌʌlidiña asta tasʌrʌ soimaasi ivuaadatai cascʌdʌ siaa ʌʌradamu aapimʌ isʌʌmadu gacuaadagi. ʌgai poduucʌi ivueeyi gʌnvupuiirumada ʌlilitai.

¹⁴ Dai ʌgai maisiaa duutudai tomali ʌmo ooqui. ʌgai maiibiocorʌi soimaasi ivuaadatai dai vupuiirumadaiña ʌʌmoco ismaacʌdʌ maicʌʌga vaavoitudai Diuusi. Dai ʌgai aliʌ coimudadʌ tuutuiga. Dai Diuusi sʌʌlicʌdʌ soimaasi taatatulda ʌgai ʌgai. ¹⁵ Dai ʌgai iimi ʌgai ʌDiaavora ʌʌmadu maiʌʌgigitai Diuusi ñiooquidʌ. ʌgai ʌpʌʌn duucaɪ ivueeyi Balaam Beor maradʌ. ʌgai gamaitʌcʌda ʌlidiña tumiñsi soimaasi ivuaadatai. ¹⁶ Dʌmos ʌmo asñitu ñioo dai bagaimi ʌBalaam dai ʌgai dagitu gʌvuiirudaga.

¹⁷ Dʌmos ʌmamaatʌtuldiadami yaatavogami maitarsoiñi. ʌgai tomastuigaco oidacamu siaaco sʌʌlicʌdʌ tucagamucana tomastuigaco. ¹⁸ ʌgai ʌʌgi cʌʌga ñioocai gʌnmamaatʌtuldiaraga vui dʌmos maitarsoiñi istumaasi gamamaatʌtuldi ʌgai. Gʌnmamaatʌtuldiaraga maicʌʌgaducamicʌdʌ vupuiirumagi ʌgai ismaacʌdʌ cayoga maiuurapʌcʌitadai ʌsoimaasi ivuaadami. ¹⁹ ʌmamaatʌtuldiadami yaatavogami gamamaatʌtuldiña sai tomasioorai istutuidi isivuaadagi istumaasi ipʌliadagi dai sai Diuusi maisoimaasi taatatulda ʌgai tomasi soimaasi ivueeyi. Dʌmos ʌmamaatʌtuldiadami yaatavogami maitistutuidi isdagitocai soimaasi ivuaadagi dai cascʌdʌ maitistutuidi isivuaadagi mosʌcaasi istumaasi ipʌliadagi. ²⁰ Dʌmos isʌmaadutai camaiuurapʌcʌdagi ʌsoimaasi ivuaadami dai cagajiaadʌrʌ viaagi naana maasi istumaasi soimaasicami maatʌcatai isSuusi Cristo gʌrtʌʌʌʌdamiga ʌrʌcʌʌʌgacʌrʌ vuviadami dai gooquiʌrʌ ʌpamu uuravagi ʌsoimaasi ivuaadami dai ʌpamu soimaasi ivuaadagi aidʌ gia Diuusi vaamioma soimaasi taatatulda ʌgai ʌgai. ²¹ Vaamioma ʌrcʌʌgaicamudai ʌgai vʌʌtarʌ ismaimaatʌmudai Diuusi ñiooquidʌ dai maisiu gajiaadʌrʌ viaamudai camaatʌcai. ²² Gomaasicʌdʌ casi ʌpʌdui istumaasi aagaiña oodami dai pocaitiña: “Googosi viotaiña dai ʌpamu cuaadana gʌvioso dai tomasi sociacami cʌʌga vapaʌʌsdiña gʌnsosoiga tataisoli vʌʌscʌrʌ ʌtataisoli gʌntuculimadaiña dʌvʌʌrai vaagicamiʌrʌ”, ascaitiña oodami.

3

¹ Giñaaduñi aliʌsi gʌnoigʌdai aanʌ. Idi ʌrgootordadʌ oojai ismaacʌdʌ gʌnoojidi aanʌ. Dai vʌgooquiʌrʌ gʌnmaacai aanʌ ñiooqui ipʌlilitai mʌscʌʌga gʌntʌʌgitodagi ² tʌʌgitoitai istumaasi ʌʌquioma aagai Diuusi ñiñiooquituldiadami gʌdʌ ismaacʌdʌ Diuusi ʌcovai vuvaitu dai Suusi Cristo mamaatʌtuldaragadʌ ismaacʌdʌ aatʌmʌ Suusi Cristo ojootosadʌ gʌnaagidi.

³ Dʌmos ʌpʌʌga gʌaagai mʌsmaatʌcagi sai cayoga uugitʌcai oidigi oidaca ʌgai oodami ismaacʌdʌ parunada ʌgai Diuusi ñiooquidʌ dai ʌgai ivuaada ʌgai istumaasi ʌʌgi ʌgai ipʌliadagi. ⁴ Dai ʌgai gatʌcacada ʌgai dai pocaitidada ʌgai: “¿Tadui ʌCristo dai camaidivia? ʌgai aagidi gʌraaduñicarʌ sai divia agaitadai. Dai gʌraaduñicarʌ cacʌcʌʌliocoi dai cacoitaidʌ ʌCristo camaidivia baiyoma momaasi oidigi aidʌsi abiaadʌrʌ cʌquiva”, ascaitiada ʌgai. ⁵⁻⁶ Dʌmos gomaasi maitarvaavoi. ʌgai mospoduucʌi tʌʌgitoda ʌgai cascʌdʌ pocaitiada ʌgai. Oidigi camaimomaasi. ʌmo imidagai Diuusi caugititu vʌʌsi istumaasi oidacatadai oidigi daama duuquicʌdʌ. Tucamidʌrʌ Diuusi gʌñiooquicʌdʌ idui tʌvaagi dai oidigi. Daidʌ idui suudagi dai ʌcovai dʌvʌʌrai gaquicami. Daidʌ idui iicomai sai duucuiña. Dai gooquiʌrʌ Diuusi ugiritu vʌʌsi istumaasi oidacatadai oidigi daama duuquicʌdʌ. ⁷ Dʌmos gotʌvaagi ʌʌmadu gooidigi ismaacʌdʌ oidaga sivi Diuusi caaagai sai ʌmo imidagai ugirituda ʌgai taicʌdʌ. Amaasi ʌgai vai Diuusi ootosa ʌgai ʌsoimaasi ivuaadami mʌʌca siaaco tomastuigaco soimaasi taataca ʌgai.

⁸ Damos aapim^Λ giñaaduñi mosav^Λr t^Λgitoca sai Diuusi v^Λatar^Λ amo tasai ^Λr^Λpan ducami amo mil uumigi dai amo mil uumigi ^Λr^Λpan ducami amo tasai. ⁹ Diuusi gia iduñia agai istumaasi aagai said^Λ iduñia agai, tomasi ^Λamoco po^Λlidi sai cat^Λv^Λpi daivusai. Damos Diuusi mait^Λroojodai baiyoma ip^Λlidi agai isv^Λascatai aat^Λm^Λ ama duucaⁱ g^Λr^Λt^Λagituagi vai poduucⁱ tomali amaadutai maiimiagi ^ΛDiaavora ^Λmadu.

¹⁰ Damos amo imidagai aimu istuigaco divia agai g^Λr^Λtaan^Λdamiga Suusi Cristo. Dai todian duucaⁱ divimu agai si^Λascad^Λ oodami main^Λn^Λracagi poduucⁱ isduucⁱ daivui ^Λasivogami si^Λascad^Λ oodami main^Λn^Λracagi. Amaasi ugitia agai got^Λvaagi taic^Λd^Λ dai cavami copoñdatai. Dai d^Λv^Λarai maia agai ^Λmadu v^Λasi istumaasi oidaga oidigi daama.

¹¹ Dai maat^Λcatai aapim^Λ isv^Λasia^Λcatai ugitia agai ali^Λsi g^Λaagai iss^Λalic^Λd^Λ c^Λagac^Λr^Λ oidacagi aapim^Λ dai c^Λaga siaa duutuadagi Diuusi. ¹² Dai aapim^Λ g^Λaagai isn^Λn^Λracagi ip^Λlidityai sai otoma aana istuigaco Diuusi iduñia agai v^Λasi gomaasi. Amaasi ugitia agai got^Λvaagi taic^Λd^Λ dai v^Λasia^Λcatai maia agai. ¹³ Damos aat^Λm^Λ n^Λn^Λra istuigaco Diuusi iduñia agai amai t^Λvaagi utudui dai oidigi utudui ismaac^Λd^Λ aagai agai said^Λ iduñia agai. Dai amaasi ^Λoodami ivuaadamu mos^Λcaasi istumaasi ^Λrc^Λagaducami dai istumaasi ^Λrs^Λalicami.

¹⁴ Casc^Λd^Λ aapim^Λ giñaaduñi n^Λn^Λracatai aapim^Λ gomaasi gaagadavurai isducatai c^Λagac^Λr^Λ oidacagi dai poduucⁱ mait^Λrsoimaasi iducamicamu aapim^Λ si^Λascad^Λ diviagi Diuusi, dai poduucⁱ c^Λagac^Λr^Λ g^Λnn^Λijadamu agai. ¹⁵ Ali^Λsi g^Λaagai ismaat^Λcagi aapim^Λ ismaiquiaa divia g^Λr^Λtaan^Λdamiga Suusi Cristo ip^Λlidityai agai ismuidutai c^Λagac^Λr^Λ v^Λvaquiagi. G^Λraduñi Paavora ismaac^Λd^Λ ali^Λsi oig^Λdai aat^Λm^Λ poduucⁱ g^Λnooji ^Λr^Λ. Diuusi maat^Λtuli agai istumaasi g^Λnoojida agai casc^Λd^Λ. ¹⁶ V^Λasc^Λr^Λ si^Λascad^Λ gaoojiada agai gaaagidiña gomaasi tomasi ^Λmap^Λc^Λr^Λ ali^Λ sijaiga ismaat^Λ ca^Λcagi. Dai ^Λamoco ismaac^Λd^Λ maic^Λ maat^Λ ca^Λ Diuusi ñiooquid^Λ dai maic^Λaga vaavoitudai Diuusi ñiooquid^Λ ama duucaⁱ aagaiña poduucⁱ isduucⁱ ama duucaⁱ aagaiña agai ^Λmap^Λc^Λr^Λ Diuusi ñiooquid^Λr^Λ dai poduucⁱ maiimimu agai Diuusi ^Λmadu.

¹⁷ Casc^Λd^Λ aapim^Λ giñaaduñi camaat^Λcatai gomaasi g^Λaagai m^Λsig^Λannuucadacagi vai mait^Λn^Λvupuiirumadadagi gomamaat^Λtuldiadami yaatavogami aid^Λ gia camaic^Λaga vaavoitudadan tada aapim^Λ Diuusi ñiooquid^Λ. ¹⁸ Damos ali^Λsi g^Λaagai isvaamioma c^Λaga maatia aapim^Λ g^Λr^Λtaan^Λdamiga Suusi Cristo ismaac^Λd^Λ c^Λagac^Λr^Λ g^Λr^Λvuvaidi. Dai ali^Λsi g^Λaagai isdagitoagi ^ΛSuusi vai agai g^Λnsoiña isvaamioma c^Λaga oidacana aapim^Λ. Ali^Λsi g^Λaagai isv^Λascatai c^Λaga ñioocadagi Suusi Cristo v^Λatar^Λ.

Mos^Λcaasi.

Idi arroojai apgadada ismaacada ooji Vuaana gaaaduñi vaavoitudadami

¹ Aan arVuaana daida ganoojidi aan aagaitai Suusi Cristo. Suusi Cristo agai daida garmaa ibadagai utudui. Aidasi abiaadara maiquiaa caquiva oidigi Suusi Cristo caoidacatadai tavaagiar Diuusi amadu. Dai aidasi divia agai tami oidigi daama naidi aan agai, dai caana aan ñiooquida, dai taata aan tuucugada. Dai siora maata istuiga Suusi Cristo poduucai maata istuiga Diuusi. ² Suusi Cristo divia ami siaaco daraajatadai aatama cascada gnaagidi aatama sai naidi. Dai sivi garaagidi aatama sai Suusi Cristo agai dai garmaacai ibadagai utudui dai agai tomastuigaco oidaga. Agai Diuusi garrooga amadu oidacatadai dai goquiara divia tami oidi daama dai aatama naidi agai. ³ Dai aatama gnaagidi istumaasi naidi dai ca vai poduucai aapima ara garapan duucai tatagitodagi dai vascatai aran duucai tatagitodagi aatama Diuusi garrooga amadu Suusi Cristo Diuusi marada. ⁴ Gomaasi ganoojidi aan masai vaamioma baiganalidina.

⁵ Sivi gnaagidamu aatama istumaasi Suusi Cristo garmaatuli sai Diuusi alia caa tuiga dai tomali amo imidagai maitivueeyi istumaasi soimaascami. ⁶ Ispocaitiada aatama tasai aran duucai tatagitoi Diuusi dai maitivuaadagi istumaasi arcagaducami aida gia yaatagai aatama dai saalicada soimaasi ivueeyi. ⁷ Damos iscagacara oidaca aatama dai caaga ivuaadagi poduucai isduucai ivueeyi Diuusi aida gia amo tagitoidagai viaacamu aatama. Dai Diuusi garoigaldi garsoimaascamiga muucucai Suusi Cristo Diuusi marada curusiaba.

⁸ Ispocaitiadagi aatama tasai maitarsoimaasi ivuaadami aida gia garvupuiirumadai aatama lagi daida aryaatavogami aatama. ⁹ Damos isaagiada aatama Diuusi asoimaascami ismaacada ivuaadagi aida gia Diuusi iduunimu aatamacada istumaasi arsaalicami. Agai garoigaldamu garsoimaascamiga dai cagacara garnaajadamu ducami istomali amo imidagai maisoimaasi iduunimudai aatama. ¹⁰ Damos ispocaitiadagi aatama tasai maisoimaasi ivueeyi aida gia ducami ispocaitiada aatama isDiuusi yaatavoga dai poduucai maivaavoitudai Diuusi ñiooquida.

2

¹ Giñaaduñi vaavoitudadami gnaagidi aan gomaasi masai maisoimaasi ivuaadana. Damos isamaadutai soimaasi ivuaadagi, caa maata aatama isoidaga amoco ismaacada garsoicai Diuusi garrooga vuitapi. Agai arSuusi Cristo. Dai agai ivueeyi istumaasi arsaalicami. ² Dai agai vaa agai dai muu curusiaba vai poduucai Diuusi garoigaldi aatama garsoimaascamiga dai vasi oidigi daama oidacami soimaascamigada.

³ Isagiada aatama istumaasi aagai Diuusi ñiooquidara aida gia caa maata aatama isarमारada Diuusi. ⁴ Damos isamaadutai pocaitiadagi sai maata Diuusi dai saida arDiuusi marada dai vascara maiagiadagi istumaasi aagai Diuusi ñiooquidara agai gia aryaatavogami dai maitarvaavoitudadami. ⁵ Baiyoma ismaacada caaga lagiadagi Diuusi ñiooquida agai gia oigadai Diuusi dai poduucai caa maata aatama isapan duucai tatagitoi Diuusi. ⁶ Siora pocaitiadagi isapan duucai tatagitoi Diuusi agai gia gaagai iscaaga oidacagi poduucai isduucai oidacatadai Suusi Cristo tami oidigi daama.

⁷ Giñaaduñi istumaasi ganoojidi aan maitaramo mamaatuldjaragai utuducami. Goovai aragai vaa ismaacada caa aapima aidasi abiaadara gaagacai gamamaatuldi

Suusi Cristo. ⁸ Damos vaascara ganaagidi aanamo ñiooqui ducami isaramo maatatuldiaragai utuducada damos vaascara aragai vaa ismaacada ganaagidi Suusi Cristo masai aipacoga ganoigadaiña. Suusi Cristo aliasi ganoigadai aapima dai poduucai ganoigadai aapima aipacoga. Siascada oodami aipacoga ganoigadagi aidaga gajiaadara viimu gosoimaascami dai calagacara oidacamu oodami.

⁹ Isamaadutai pocaitiadagi iscalagacara oidaca dai caldadagi gaduñi vaavoitudadami aragai quiaa soimaasi ivueeyi. ¹⁰ Damos siora oigadagi gaduñi aragai quiaa cacalagacara oidaga. Dai aragai maisoimaasi duiñtuldi aa. ¹¹ Damos siora caldadagi gaduñi aragai quiaa soimaasi ivueeyi dai maimaata isducatai calaga oidacagi maimaata calcatai Diuusi ñiooquida.

¹² Ganoojidi aan vaascatai aapima giñaaduñi vaavoitudadami caoigaldacai Diuusi gansoimaascamiga muucuca. Suusi Cristo aapima ganvatar. ¹³ Ganoojidi aan vaascatai aapima calalli oodami maatacatai aapima Suusi Cristo. Aragai caoidacatai maiquiaa calquivacai oidigi abiaadara. Ganoojidi aan vaascatai aapima gagalli calaga vaavoitudaitai aapima cavaamioma istui aapima isDiaavora.

Ganoojidi aan aapima aali vaavoitudaitai aapima Diuusi garooga. ¹⁴ Ganoojidi aan aapima calalliodami maatacatai aapima Suusi Cristo. Aragai caoidacatai maiquiaa calquiva oidigi abiaadara. Ganoojidi aan aapima gagalli calaga vaavoitudaitai aapima Diuusi ñiooquida dai cavaamioma istui aapima isDiaavora.

¹⁵ Maitavar oojiada isivuaadagi gosoimaascami ismaacada oidaga tami oidi daama. Dai maitavar viaaca aliada naana maasi istumaasi istumaasi oidaga tami oidi daama. Isamaadutai oojiada gomaasi aidaga maioigadai Diuusi. ¹⁶ Ismaacada maivaavoitudai Diuusi ivueeyi mui naana maasi soimaascami. Aragai ivueeyi mosacaasi istumaasi aragai ipalidi dai viaaca alidiña vasi istumaasi najjadagi, dai garducada ganalidiña naana maasi viacatai. Vasi gomaasi ivueeyi ismaacada maivaavoitudai Diuusi dai Diuusi maitipalidi ispomaasi ivuaadagi oodami. ¹⁷ Dai amo imidagai ugitimu vasi gomaasi dai oidigi ugitimu arpa. Damos siora ivuaadagi istumaasi ipalidi Diuusi aragai tomastuigaco oidacamu.

¹⁸ Giñaaduñi cayoga aayi istuigaco ugitia aragai oidigi. Camaí aapima isdivia aragai amo oodami ismaacada vuidara caataca aragai Cristo. Dai caoidaga mui oodami ismaacada vuidara vaata Cristo cascada cal maata aatama iscayoga aayi istuigaco ugitia aragai oidigi. ¹⁹ Ismaacada vuidara vaata Cristo aragai quiaa maitargaraaduñi vaavoitudadami cascada iji garsaagidaiñdara. Issallicada argaraaduñicamudai aidaga garlamadu daraacamudai aragai. Damos aragai iji sai vaamioma calaga gamaatana isaragai maitargaraaduñi.

²⁰ Damos Cristo ootoi Diuusi Ibada sai ganlamadu daacana. Dai aragai gansoicai masai calaga maatacana istumaasi arvaavoi dai istumaasi maitarvaavoi. ²¹ Ganoojidi aan maatacatai aapima istumaasi arvaavoi. Dai istumaasi maitarvaavoi.

²² Isalamadutai pocaitiadagi sai Diuusi maiotoi Suusi sai cascada maitarCristo aragai quiaa yaatagai. Aragai quiaa vuidara vaata Cristo. Aragai pocaiti sai Diuusi maitargarooga dai sai Suusi maitarDiuusi marad. ²³ Ispocaitiadagi oodami sai Suusi maitarDiuusi marad Diuusi garooga mallamadu daja aragai. Damos ispocaitiadagi oodami sai Suusi arDiuusi marad aidaga Diuusi lamadu daja aragai.

²⁴ Cascada apiavar calaga aragiada aapima Diuusi ñiooquida ismaacada cal aapima tucamidara abiaadara. Masiaapima apiacalaga vaavoitudada aidaga Diuusi garooga lamadu marad ganlamadu daraajamu. ²⁵ Dai Suusi Cristo garaagidi tasai tomastuigaco oidaca ragai aatama Diuusi lamadu.

²⁶ Aan ganoojidi gomaasi masai maatacana isoidaga oodami ismaacada ganvupuiirumadada alidi. ²⁷ Suusi Cristo ootoi Diuusi Ibada sai ganlamadu daacana, cascada maitagito aapima siora ganmamaatatuldiadagi istumaasi arcagaducami, aragai

gΛnmamaatΛtuldi vΛΛsiaΛcatai cascΛdΛ. Istumaasi gamamaatΛtuldi Λgai gia sΛΛlicΛdΛ Λrvaavoi. Dai poduucai apiacΛΛga ΛΛgidi aapimΛ Suusi Cristo poduucai isduucai gΛnmaatΛtuli Diuusi IbΛadΛ.

²⁸ Giñaaduñi apiavΛr cΛΛga ΛΛgiada aapimΛ Suusi Cristo dai poduucai maisiaa Λradamu aapimΛ siΛΛscadΛ diviagi Λgai tomali maiΛbiadamu aapimΛ Diuusi. ²⁹ CΛΛ maatΛ aapimΛ isSuusi Cristo tomali Λmo imidagai maisoimaasi ivueeyi cascΛdΛ cΛΛ maatΛ aapimΛ sai sioorΛ apiacΛΛgacΛrΛ oidacagi Λgai gia ΛrDiuusi maamaradΛ.

3

¹ SΛΛlicΛdΛ gΛroigΛdai Diuusi gΛrooga, cascΛdΛ gΛmaamara gΛraagai. Dai sΛΛlicΛdΛ Λrvaavoi isΛrmaamaradΛ aatΛmΛ. DΛmos ismaacΛdΛ maivaavoitudai Diuusi maimaata isΛrDiuusi maamaradΛ aatΛmΛ. Λgai maivaavoitudai Diuusi cascΛdΛ. ² Giñaaduñi sΛΛlicΛdΛ gΛnoigΛdai aanΛ. Vaavuava iscasi ΛrmaamaradΛ aatΛmΛ Diuusi dΛmos maiquiaa cΛΛ maatΛ aatΛmΛ istuutiaca ragai gooquiΛrioma. DΛmos cΛΛ maatΛ aatΛmΛ sai siΛΛscadΛ diviagi Suusi Cristo aatΛmΛ Λpan tuutiaca ragai Λgai maatΛcatai istuiga Λgai. ³ VΛΛscatai ismaacΛdΛ vaavoitudai isΛpan tuutiacagai Suusi Cristo gajiaadΛrΛ vipieeyi soimaascami cΛΛgacΛrΛ oidaca Λliditai Λpan duucai Suusi Cristo.

⁴ TomasioorΛ sioorΛ soimaasi ivuaadagi maiΛΛgidi Diuusi sΛΛlicamigadΛ. Asoimaasi ivuaadami vuidΛrΛ vΛΛtΛ sΛΛlicami. ⁵ CΛΛ maatΛ aapimΛ isSuusi Cristo divia tami oidi daama dai muu curusiaba dai poduucai oigΛldi Λgai soimaascamigadΛ oodami dai tomali Λmo imidagai maisoimaasi ivueeyi. ⁶ SioorΛ cΛΛga ΛΛgidi Suusi Cristo maisoimaasi ivueeyi. Dai sioorΛ apiasoimaasi ivueeyi Λgai maimaata istuiga Suusi tomali maivaavoitudai Λgai. ⁷ Giñaaduñi maitavΛr gΛndagito mΛsgΛnvupuiirumadadagi. SioorΛ cΛΛga ΛΛgiadagi Diuusi sΛΛlicΛdΛ cΛΛga ivueeyi Λpan duucai Suusi Cristo. ⁸ Dai sioorΛ apiasoimaasi ivueeyi Λgai ivueeyi istumaasi ΛDiaavora ipΛlidi ducami isΛrmaamaradΛcamudai Λgai. ΛDiaavora soimaasi ivueeyi maiquiaa cΛquivacai oidigi abiaadΛrΛ. Dai Diuusi maradΛ divia tami oidi daama dai ugilituda agai ΛDiaavora guvucadadΛ.

⁹ Diuusi maacai gΛmaamara ibΛdagai utudui dai Λgai maisoimaasi ivueeyi. Sivi maitipΛlidi Diuusi maamaradΛ issoimaasi ivuaadagi Diuusi maamaradΛcatai. ¹⁰ CΛΛga gΛmaata sioorΛ ΛrDiuusi maamaradΛ dai sioorΛ ΛrmaamaradΛ ΛDiaavora. TomasioorΛ sioorΛ maicΛΛga ivuaadagi dai maioigΛadagi gΛaaduñi Λgai gia maitΛrDiuusi maamaradΛ.

¹¹ AidΛsi abiaadΛrΛ caΛ aapimΛ Suusi Cristo mamaatΛtuldiaragadΛ aidΛ mai aapimΛ sai gΛaagai isgΛroigΛadagi aipacoga. ¹² Dai maitΛagai isΛpan duucai ivuaada aatΛmΛ Caïn. Λgai idui istumaasi ipΛli ΛDiaavora cascΛdΛ muua gΛsuculi. Caïn maicΛΛga idui dai suculidΛ cΛΛga idui cascΛdΛ vui baamu Λgai dai muua.

¹³ Giñaaduñi maitavΛr vuaam ΛnΛliada isgΛncΛΛdada Λgai ismaacΛdΛ maivaavoitudai Suusi Cristo. ¹⁴ Camaiimia ragai aatΛmΛ ΛDiaavora ΛΛmadu baiyoma iimia ragai aatΛmΛ Diuusi ΛΛmadu. Maata aatΛmΛ gomaasi oigΛdaitai gΛraaduñi. SioorΛ maioigΛadagi gΛaaduñi imia agai ΛDiaavora ΛΛmadu. ¹⁵ TomasioorΛ sioorΛ cΛΛdadagi gΛaaduñi ducami isΛrgamuaacami. Dai cΛΛ maatΛ aapimΛ isΛmo gamuaacami maitistutuidi isimiagi Diuusi ΛΛmadu. ¹⁶ Suusi Cristo muu curusiaba aatΛmΛ gΛrvΛΛtarΛ dai poduucai maatΛ aatΛmΛ isducatai ivueeyi sioor sΛΛlicΛdΛ oigΛdai aa. Poduucai aatΛmΛ ΛprΛ aliΛsi gΛaagai isoigΛadagi gΛraaduñi dai asta coiyagi Λgai vΛΛtarΛ isgΛaagadagi. ¹⁷ IsΛmaadutai viaacagi vΛΛsi istumaasi tΛgito dai isnΛijadagi Λgai isΛmo aduñdΛ maiviaacagi dai vΛΛscΛrΛ maisoigΛΛldiagi ΛgaicΛdΛ Λgai maitistutuidi ispotΛiyagi sai Diuusi soicΛi sai oigΛdaiña aa. ¹⁸ Giñaaduñi ispotaitadagi aatΛmΛ sai oigΛdai aa dai vΛΛscΛrΛ maisoicΛdagi

aidΛ gia maitarvaavoi isoigΛdai aa. Baiyoma aliΛsi gΛaagai issoicΛdagi aatΛmΛ aa poduucai gΛmaatΛ issΛlicΛdΛ oigΛdai aatΛmΛ.

¹⁹⁻²⁰ Dai poduucai cΛΛga maata aatΛmΛ isarDiuusi maamaradΛ. DΛmos isΛmo iim-idagai poΛliada aatΛmΛ tΛsai maitistutuidi isarDiuusi maamaradΛcagi aidΛ gia aliΛsi gΛaagai istΛtΛgitoda aatΛmΛ isDiuusi maata vΛΛsiaΛcatai. Λgai vaamioma maata isaatΛmΛ cascΛdΛ gΛaagai isgariibastacan tadaca dai baigΛrΛliadagi Diuusi vui. ²¹ Giñaaduñi aliΛsi gΛnoigΛdai aanΛ. IscΛΛ maataca aatΛmΛ ismaisoimaasi idui aidΛ gia maidodoad-icudamu aatΛmΛ Diuusi vuitapi. ²² Dai Λgai gΛrmaaquimu vΛΛsi istumaasi taañiagi aatΛmΛ Λgigitai aatΛmΛ sΛlicamigadΛ Λgai daidΛ ivuaadatai istumaasi ipΛlidi Λgai. ²³ Dai Λgai gΛraagidi tΛsai vaavoitudaiña Suusi Cristo Diuusi maradΛ dai tΛsai aipacoga gΛroigΛdaiña, poduucai isduucai Suusi Cristo gΛraagidi. ²⁴ Sioora Λgigidagi Diuusi sΛlicamigadΛ poduucai cΛΛga oidaca ivuaadatai istumaasi Diuusi ipΛlidi dai Diuusi ΛΛmadu daja Λgai.

Dai Diuusi ootoi gΛIbΛdaga sai gΛrΛΛmadu daacana cascΛdΛ maata aatΛmΛ isDiuusi gΛrΛΛmadu daja.

4

¹ Giñaaduñi aliΛsi gΛnoigΛdai aanΛ. Maitavar tomasioora vaavoitudada ismaacΛdΛ pocaitiadagi saidΛ arDiuusi ñiñoquituldiadamigadΛ. ΛpΛgavar cΛΛga gΛntΛgito caΛca sabaiga arDiuusi ñiñoquidΛ ismaacΛdΛ aagai Λgai. Oidaga mui mamaatΛtuldiadami yaatavogami cascΛdΛ. ² Tomasioora sioora gaaigidagi sai Suusi Cristo Diuusi maradΛ oodami duucai vuusai tami oidi daama Λgai gia gaaigidi Diuusi ñiñoquidΛ dai Diuusi IbΛadΛ ΛΛmadu daja Λgai. ³ DΛmos sioora maigamamaatΛtuldiadagi gomaasi maigaaigidi istumaasi Diuusi ipΛlidi, baiyoma Λgai vuidarΛ vΛΛtΛ ΛCristo. Camaí aapimΛ isvaamioma muidaimi ΛmamaatΛtuldiadami yaatavogami vΛΛsi oidi daama.

⁴ Giñaaduñi aapimΛ arDiuusi maamaradΛ. Dai aapimΛ vaamioma istui isΛmamaatΛtuldiadami yaatavogami. Diuusi IbΛadΛ ismaacΛdΛ gΛnΛΛmadu daja vaamioma viaa guvucadagai siΛDiaavora ismaacΛdΛ ΛmamaatΛtuldiadami yaatavogami ΛΛmadu daja cascΛdΛ. ⁵ Λgai ΛΛmadu ajioopai Λgai ismaacΛdΛ maivaavoitudai Suusi Cristo dai gaaigidi naana maasi istumaasi soimaascami ismaacΛdΛ ivueeyi Λmaivaavoitudadami dai Λgai baigΛnΛliaracΛdΛ caΛcana. ⁶ DΛmos aatΛmΛ arDiuusi maamaradΛ. Sioora maata Diuusi gΛntΛgito caΛcana istumaasi aagidagi aatΛmΛ. DΛmos sioora maimaata Diuusi maitΛntΛgito caΛcana. CascΛdΛ poduucai cΛΛga gΛmaatΛ sioora aagai Diuusi ñiñoquidΛ dai sioora mosyaatagai.

⁷ Giñaaduñi aliΛsi gΛnoigΛdai aanΛ dai ipΛlidi aanΛ isaipacoga gΛnoigΛadagi aapimΛ ΛpΛ. Diuusi Λgai dai gΛrsoicai tΛsai aipacoga gΛroigΛdaiña. Dai sioora sΛlicΛdΛ oigΛadagi gΛaaduñi Λgai gia maata Diuusi daidΛ arDiuusi maamaradΛ. ⁸ Sioora maioigΛadagi aa Λgai gia maimaata Diuusi. Diuusi Λgai dai oigΛdai vΛΛsi oodami oidi daama oidacami. ⁹ Diuusi gΛrmaatΛtuli isgΛroigΛdai ootosacai gΛmara tami oidi daama tomasi aliΛ Λmaduga, tΛsai poduucai viaacana aatΛmΛ ibΛdaga utudui muucucai Λgai. ¹⁰ Diuusi oigΛdai vΛΛsi oodami oidigi daama oidacami tomasi maicΛΛga oigΛdai aatΛmΛ Diuusi, Λgai sΛlicΛdΛ gΛroigΛdai ootosacai gΛmara sai muucuna curusiaba dai poduucai oigΛdiana gΛrsoimaascamiga.

¹¹ Giñaaduñi aliΛsi gΛnoigΛdai aanΛ. Dai maatacatai vΛΛscatai aatΛmΛ siΛsi gΛroigΛdai Diuusi aatΛmΛ ΛpΛ gΛaagai isaipacoga gΛroigΛadagi. ¹² Tomasi tomali Λmaadutai mainΛidi Diuusi vΛΛscarΛ issΛlicΛdΛ aipacoga gΛroigΛadagi aidΛ gia Diuusi gΛrΛΛmadu daja dai vaamioma cΛΛga oigΛdai aatΛmΛ Diuusi. ¹³ Dai Diuusi ootoi gΛIbΛdaga

sai garramadu daacana sai poduucai maatcana aatama isDiuusi garramadu daja. ¹⁴ Aatama gia taa Diuusi marada dai cascada gnaagidi aatama isDiuusi garooga ootoi gamara tami oidi daama sai lagi cagacara vuvaidana oodami. ¹⁵ Tomasioora soora pocaiti adagi sai vaavoitudai isSuusi arDiuusi marada aida gia Diuusi amadu daja lagi.

¹⁶ Caa maata aatama isDiuusi garoigadai dai sallowada vaavoitudai isDiuusi oigadai vvasi oodami oidi daama oidacami. Isaipacoga ganoigadagi oodami aida gia Diuusi amadu daja lagi. ¹⁷ Dai poduucai vaamioma caga oigadai aatama Diuusi dai siascada Diuusi naidagi oodami ismaacada arcaga ivuaadami dai ismaacada armaicaga ivuaadami aatama maiabiamu Diuusi maamaradacatai lagi poduucai isduucai Suusi Cristo maiabiamu Diuusi. ¹⁸ Tomasioora soora caga oigadagi Diuusi lagi maiabiamu isDiuusi soimaasi taatatuldiagi. Dai soora abiamu Diuusi caga gamaata ismaiquiaa caga oigadai.

¹⁹ Anquima abiaadara garoigadai Diuusi cascada aatama arpa oigadai. ²⁰ Isamaadutai pocaiti adagi sai oigadai Diuusi dai cadadagi gaaaduni lagi gia yaatagai. Isamaadutai maitistutuidi isoigadagi gaaaduni ismaacada naidi tomali maitistutuidi isoigadagi Diuusi ismaacada mainidi. ²¹ Diuusi garaagidi sai soora oigadagi Diuusi sai gaagai isoigadagi gaaaduni arpa.

5

¹ Tomasioora soora vaavoitudai isSuusi arCristo ismaacada Diuusi ootoi tami oidigi daama lagi gia arDiuusi maamarada. Tomasioora soora oigadai Diuusi garooga lagi gia oigadai vvasi vaavoitudadami lagi arDiuusi maamarada cascada. ² Tomasioora soora oigadagi Diuusi dai lagi adagi poduucai gamaata islagi oigadai Diuusi maamarada arpa. ³ Soora oigadai Diuusi lagi gia lagi Diuusi dai gomaasi gia maisijaiga ⁴ vaavoitudadami vatarara, lagi gajiaadara vipieeyi asoimaascami ismaacada oidaga tami oidigi daama cascada. Avaavoitudadami caga istutuidi isgajiaadara vipiaadagi asoimaascami vaavoitudaitai Suusi Cristo. ⁵ Mosacaasi soora vaavoitudai isSuusi arDiuusi marada istutuidi isgajiaadara vipiaadagi asoimaascami.

⁶⁻⁸ Dai caa maata aatama soora arSuusi Cristo. Aidasi Suusi gavacoi Diuusi nioo tavaagiaiñdara dai pocaiti saida armarada dai gooquira aidasi camuqui agaitadai Suusi Cristo Diuusi apamu nioo tavaagiaiñdara. Dai Diuusi Ibadada garmaatutldi lagi vaa niooqui dai lagi tomali amo imidagai maiyaatagai. Dai poduucai vaica padara maata aatama isSuusi arDiuusi marada. Diuusi Ibadada garramadu daja, dai Diuusi nioo tavaagiaiñdara aidasi Suusi gavacoi, dai arpara aidasi camuqui agaitadai Suusi. Dai vaa vaica padara maata aatama isSuusi Cristo arDiuusi marada. ⁹ Siascada arnlijadamicagi oodami amo istumaasi vascara vaavoitudaina aatama cascada vaamioma caga vaavoitudai aatama istumaasi aagai Diuusi. Dai Diuusi pocaiti sai Suusi armarada. ¹⁰ Soora vaavoitudai gomaasi caga maata isarvaavoi. Soora maivaavoitudai gomaasi lagi yaatavogami duucai naidi Diuusi maivaavoitudaitai istumaasi aagai Diuusi agaitai gamara. ¹¹ Diuusi aagai arpa sai lagi garmaacai ibadagai utudui dai poduucai tomas-tuigaco oidacamu aatama lagi amadu vaavoitudaitai aatama marada. ¹² Soora vaavoitudai Diuusi marada viaa ibadagai utudui damos soora maivaavoitudai Diuusi marada maiviaa ibadagai utudui.

¹³ Gomaasi ganoojidi aan aapima ismaacada vaavoitudai Diuusi marada masai maatcana masitomastuigaco oidaca lagi Diuusi amadu.

¹⁴ Caa maata aatama sai istaania aatama Diuusi amo istumaasi istumaasi lagi ipliadagi lagi gia garragiditai caa. ¹⁵ Poduucai isduucai maata aatama isDiuusi

garagiditai caa poduucai aapa maata aatama isagai garmaaquimu istumaasi taañiagi aatama.

¹⁶ Isamo vaavoitudadami najadagi amaadutai gaaduñi isivuaadagi amo istumaasi soimaascami istumaasi Diuusi gia istutuidi isoigaldiagi aidai gia gaagai isdaanadagi Diuusi agai vatarai dai Diuusi oigaldamu agai dai maaquimu guvucadagai sai caaga ivuaadana isgomaasi istumaasi idui agai Diuusi istutuidi isoigaldagi. Oidaga amo istumaasi soimaascami istumaasi maitaigaldi Diuusi maitaagidi aanai sai gaagai isdaanadagi Diuusi agai vatarai ismaacada ivuaadagi asoimaascami. ¹⁷ Sioorai maitivuaadagi istumaasi arcagaducami agai soimaasi ivueeyi. Damos oidaga soimaascami istumaasi Diuusi gia gaigaldi.

¹⁸ Maata aatama sai sioorai arDiuusi marada camaioijada gosomaasi. Diuusi marada nuucadacana agai cascada daidai adiaavora camaitistutuidi issoimaasi iduiñtuldiadagi.

¹⁹ Caa maata aatama isaatama armaamarada Diuusi dai vascatai ismaacada maivaavoitudai Suusi Cristo, adiaavora artaanadamigada agai.

²⁰ Caa maata aatama aapa iscadivia Diuusi marada dai garsoicai tsai caaga maatacana sioorai samicada arDiuusi. Dai sivi Diuusi garamadu daja vaavoitudaitai aatama Suusi Cristo Diuusi marada. Agai samicada arDiuusi dai agai garvaidacaimu tavaagiamu tsai tumastuigaco oidacana agai amadu.

²¹ Giñaduñi maitavar siaa duutuada aapimamomoono ismaacada ivueeyi oodami dai pocaiti saidai ardidiuusi.

Mosacaasi.

Idi oojai ooji Vuaana gaaaduñi vaavoitudadami

¹ AanΛ arVuaana Λvaavoitudadami tΛaanΛdamigadΛ daidΛ gΛnoojidi aanΛ aapimΛ giñaaduñi vaavoitudadami ismaacΛdΛ gΛnΛmpaidi dai siaa duutudai Diuusi. AapimΛ Λmo siΛΛgΛmΛ gΛnducami Λcovai gΛvuvaidacai Diuusi dai aanΛ sΛΛlicΛdΛ gΛnoigΛdai. Dai vΛΛscatai ismaacΛdΛ vaavoitudai Diuusi ñiooquidΛ ismaacΛdΛ arvaavoi gΛnoigΛdai ΛpΛ maisiu mosΛcaasi aanΛ. ² GΛnoigΛdai aatΛmΛ vaavoitudaitai Diuusi ñiooquidΛ dai tomas-tuigaco vaavoitudadamu aatΛmΛ. ³ CΛΛgacΛrΛ gΛnnΛijadamu Diuusi gΛrooga ΛΛmadu Suusi Cristo Diuusi maradΛ dai Λgai soigΛnΛliadamu aapimΛcΛdΛ dai iibΛstudacan tadacamu gΛniibΛdaga. GomaasicΛdΛ vaamioma cΛΛga vaavoitudadamu aapimΛ dai aipacoga gΛnoigΛadamu.

⁴ Dai sΛΛlicΛdΛ baigiñΛli aanΛ tΛagacai ΛΛmoco gΛnaaduñi ismaacΛdΛ cΛΛga Λgidi Diuusi ñiooquidΛ poduucai isduucai Diuusi gΛrooga gΛrtΛjai. ⁵ Dai sivi gΛndaanΛi aanΛ aapimΛ giñaaduñi tΛsai aipacoga gΛroigΛdaiña. Gomaasi maitΛrΛmo sΛΛlicami utuducami goovai ΛrΛgai vaa ismaacΛdΛ viaa aatΛmΛ aidΛsi abiaadΛrΛ gΛagacai gama-maatΛtuldi Suusi Cristo. ⁶ IsoigΛada aatΛmΛ Diuusi aidΛ gia ivuaadamu aatΛmΛ istumaasi Diuusi gatajajai. Λgai gΛrtΛjai tΛsai aipacoga gΛroigΛdaiña poduucai isduucai maí aapimΛ aidΛsi vaavoitu.

⁷ Tami oidi daama oidaga mui mamaatΛtuldiadami yaatavogami. Λgai gaaagidi sai Suusi Cristo maiodami duucai vuusai. Λgai gia Λryaatavogami daidΛ vuidΛrΛ vΛΛtΛ Suusi Cristo. ⁸ GΛnnuucadacavurai aapimΛ taduucai gΛnvupuiirumagi. Isvaavoituda aapimΛ Λgai aidΛ gia Diuusi maitΛnmaaquimu vΛΛsi istumaasi gΛnmaaqui agai.

⁹ Tomasioora siora Λma maasi gamamaatΛtuldiadagi istumaasi maitΛrmaatΛtuli Suusi Cristo aidΛ gia Diuusi maiΛΛmadu daja Λgai. DΛmos siora cΛΛga gama-maatΛtuldiadagi Suusi Cristo mamaatΛtuldiaragadΛ aidΛ gia Diuusi ΛΛmadu maradΛ ΛΛmadu daraaja Λgai. ¹⁰ IsΛmo mamaatΛtuldiadami yaatavogami gΛndividagi ismaacΛdΛ pocaitiadagi sai Suusi Cristo maiodami duucai vuusai maitavΛr dagito ismi-aadΛrΛ cΛΛcada Λgai siaaco gΛnΛmpaidi aapimΛ tomali maitΛagagai mΛspocaitiadagi sai Diuusi soñana. ¹¹ IsΛmaadutai pocaitiadagi aidΛ gia ducami ispomaasi ivuaadamudai Λgai ΛpΛ.

¹² Naana maasi gΛnaagida iñΛlidi aanΛ dΛmos maisiu oojaicΛdΛ baiyoma ipΛlidi aanΛ ismΛΛca gΛndividagi dai gΛnaatagidagi dai poduucai baigΛrΛliadamu aatΛmΛ.

¹³ GΛraaduñi vaavoitudadami ismaacΛdΛ tami oidaga ismaacΛdΛ Diuusi Λcovai vuvaitu DiuuscΛdΛ gΛmviaatuldi.

MosΛcaasi.

Idi oojai ooji Vuaana gΛaduñi Gaayo

¹ AanΛ arVuaana Λvaavoitudadami tΛaanΛdamigadΛ daidΛ gΛoojidi aanΛ aapi giñaduñi Gaayo sΛΛlicadΛ gΛoigΛdai aanΛ.

² DaanΛi aanΛ Diuusi sai Λgai cΛΛga gΛnuucadacana pΛsai maicocorΛiña maatacatai aanΛ isapiacΛΛga vaavoitudai aapi. ³ AliΛ baigiñΛΛli aanΛ dadacai Λmoco gΛraaduñi mΛΛcadΛrΛ. Λgai giñaagidi sai apiacΛΛga vaavoitudai aapi dai apiacΛΛgacΛrΛ oidaga. ⁴ AliΛsi baigiñΛlidi aanΛ maatacatai isΛgai ismaacΛdΛ mamaatΛtuli aanΛ Diuusi ñiooquidΛ apiacΛΛga vaavoitudai dai apiacΛΛga oidaga.

⁵ Giñaduñi Gaayo aliΛsi gΛoigΛdai aanΛ. Aapi aliΛ cΛΛga ivueeyi soicΛitai vΛΛsi gΛraaduñi vaavoitudadami tomasi Λmoco maimaatΛ aapi. ⁶ Λmoco ismaacΛdΛ daivui mΛΛcadΛrΛ gΛraagidiña siΛΛscadΛ gΛrΛmpaidiada aatΛmΛ pΛsai aapi aliΛsi oigΛdai. Sivi siΛΛscadΛ mΛΛ dadia goovai Λpamu soiñañi istumaasicΛdΛ tΛgitoca goovai voyΛrΛ, poduucai isduucai Diuusi ipΛlidi. ⁷ Λgai ivueeyi Diuusi aa duiñdadΛ dai Λgai maitipΛlidi isvuudagi istumaasi maacadagi ismaacΛdΛ maitarvaavoitudadami. ⁸ CascΛdΛ aatΛmΛ aliΛsi gΛaagai ismaacadagi istumaasi tΛgitoca Λgai dai poduucai soicΛdagi aatΛmΛ isapiagaaagiada Λgai Diuusi ñiooquidΛ.

⁹ AanΛ ooji Λmo oojai gΛraaduñi vaavoitudadami ismaacΛdΛ gΛnΛmpaidi dai siaa duutudai Diuusi movai siaaco daja aapi. DΛmos Diótrefesi maitiñΛΛgidi. Λgai aliΛsi ojoidi isΛrbaitΛcΛaacamigadΛcagi Λvaavoitudadami cascΛdΛ. ¹⁰ CascΛdΛ isgaamo imi aanΛ aagidamu aanΛ vΛΛscatai vuitapi astuisidΛ giñyaatagΛi dai giññiooquidi. Dai goovai maimiaadΛgidi aagiadami Diuusi ñiooquidΛ ismaacΛdΛ dΛgavuscaΛi tomali maidadag-itoi isaa miaadΛgidagi. Dai sioorΛ miaadΛgidagi maidadagitoiña goovai isΛΛmadu gΛnΛmpaidadagi. ¹¹ Giñaduñi Gaayo aliΛsi gΛoigΛdai aanΛ. MaitiΛpan duucai ivuaada Λgai ismaacΛdΛ maicΛΛga ivueeyi baiyoma ivuaada aapi Λpan duucai Λgai ismaacΛdΛ cΛΛga ivueeyi. SioorΛ ivueeyi istumaasi arcΛΛgaducami Λgai arDiuusi maamaradΛ, dΛmos sioorΛ soimaasi ivueeyi Λgai maimaatΛ Diuusi.

¹² VΛΛscatai cΛΛga ñioocai Demetrio vΛΛtarΛ daidΛ arvaavoi istumaasi aagai oodami. AanΛ ΛpΛ pocaiti sai Λgai cΛΛ tuiga dai aapimΛ cΛΛ maata iñsaanΛ maitΛnyaatagidi.

¹³ Naana maasi gΛaagida iñΛlidi aanΛ dΛmos maisiu oojaicΛdΛ ¹⁴ baiyoma otoma gΛdivida iñΛlidi aanΛ dai ΛΛgi gΛaatagidagi.

¹⁵ AanΛ ipΛlidi sai Diuusi ibΛstudacan tadcacana gΛibΛdaga. GΛraaduñi vaavoitudadami ismaacΛdΛ tami daraaja DiuuscΛdΛ gΛviaatuldi. DiuuscΛdΛ iviaatulda vΛΛscatai gΛraaduñi.

MosΛcaasi.

Idi oojai ooji Uudasi vaavoitudadami

¹ AanΛ arUudasi suculidΛ Jacovo daidΛ arpiooñigadΛ Suusi Cristo. GΛnoojidi aanΛ idi oojai aapimΛ gΛnvΛΛatarΛ ismaacΛdΛ Diuusi gΛrooga oigΛdai dai Λcovai vuvaitu sai ΛΛgidiña vai Suusi Cristo nuucada. ² AanΛ ipΛlidi isDiuusi soigΛΛiadagi aapimΛcΛdΛ dai gΛniibΛstudacan tadacagi, dai gΛnoigΛadagi.

³⁻⁴ Giñaaduñi aliΛsi ipΛlidadai aanΛ isgΛnoojidagi gΛnaagida iñΛlidi aanΛ isducatai cΛΛgacΛrΛ garvuvaitu Diuusi siΛΛsi aapimΛ Λcaasi aanΛ ΛpΛ. Dai sivi aliΛsi gΛaagai isgΛnoojida aanΛ gΛndaañΛidatΛi mΛsai maidagitona gΛnvaavoidaraga dai vuidΛrΛ avΛrvΛΛtΛca ΛmamaatΛtuldiadami yaatavogami ismaacΛdΛ gΛnsaagida vapacΛdagi. Diuusi gΛrmaatΛtuli istumaasi vaavoitudai aatΛmΛ. AatΛmΛ arDiuusi maamaradΛ dai maitΛaagai tΛsdagituagi garvaavoidaraga ismaacΛdΛ gΛrmaa Diuusi dai Λma maasi vaavoitudagi. AmamaatΛtuldiadami yaatavogami gΛnsaagida vaapa maitΛnaagidacai ismaitΛnΛpan duucΛi vaavoitudai Λgai. Λgai maicΛΛ tuutuiga dai googosi gΛnducami dai Λma duucΛi aagai Diuusi ñiiooquidΛ dai pocaiti sai Diuusi cΛΛgacΛrΛ nΛidi oodami dai sai soigΛΛlidi oodamicΛdΛ dai sai oigΛldi soimaascamigadΛ sai cascΛdΛ casistutuidi istomasduucΛi oidacagi. GΛrDiuusiga ismaacΛdΛ ΛΛgidi aatΛmΛ dai gΛrtΛaanΛdamiga Suusi Cristo Λgai gajiaadΛrΛ vipieeyi. ΛΛqui ooja Diuusi ñiñiiooquituldiadamigadΛ dai aagai isducatai Diuusi soimaasi taatatulda agai Λgai ismaacΛdΛ pomaasi ivueeyi.

⁵ Tomasi camaatΛ aapimΛ aanΛ vΛΛscΛrΛ gΛntΛgitolda iñΛlidi iducatai idui Diuusi ΛjudidíucΛdΛ Λgai cΛΛgacΛrΛ vuvaitu Ejiipitu dΛvΛΛriañdΛrΛ dai gooquiΛrΛ dagito sai coona oidigana Λgai ismaacΛdΛ maivaavoitu. ⁶ Dai gΛntΛgitolda iñΛlidi aanΛ ΛpΛ isducatai Diuusi tΛtΛaañicarudΛ dagito gΛnguvucadaga dai vuvuaaja tΛvaagiañdΛrΛ. Vai Diuusi maamaisaca dai tomali Λmo imidagai maivuvaida agai. Diuusi nΛnΛra isajigi ΛgΛΛ tasai siΛΛscadΛ soimaasi taatatuldia agai Λgai vΛΛsi gosoimaasi ivuaadami vai aaga agai Λgai isducatai soimaasi taatatulda agai. Diuusi maamaisaca Λgai siaaco tomastuigaco tucagamucana. ⁷ Dai gΛntΛgitolda iñΛlidi aanΛ ΛpΛ isducatai soimaa taatatuli Diuusi SodomΛrΛ dai GomoorΛrΛ oidacami dai sicoli oidacami. Agai googosi gΛnducamicana Λpan duucΛi ΛDiuusi tΛtΛaañicarudΛ ismaacΛdΛ maiΛΛgi Diuusi. CascΛdΛ Λgai ootoi Λoodami siaaco tomastuigaco taiyΛrΛ daraajagi Λgai. ImaasicΛdΛ gΛrtΛtΛgidi Diuusi isducatai ivueeyi Λgai soimaasi ivuaadamicΛdΛ.

⁸ AmamaatΛtuldiadami yaatavogami Λpan duucΛi ivueeyi Λjudidíu dai ΛDiuusi tΛtΛaañicarudΛ dai ΛSodomΛrΛ dai GomoorΛrΛ oidacami tomasi camaatΛ Λgai isducatai ΛpΛdui ΛgaicΛdΛ. VΛΛscΛrΛ googosi gΛnducami dai maiΛΛgidi tomali Λmo tΛaanΛdami, dai sigalnaasi ñiioocai Diuusi tΛtΛaañicarudΛ vui ismaacΛdΛ ΛΛgidi Diuusi. Agai pocaiti sai Diuusi mamaatΛtuldi coosigadΛrΛ sai cascΛdΛ poduucΛi ivueeyi Λgai. ⁹ DΛmos aidΛsi Migili Diuusi tΛtΛaañicarudΛ tΛaanΛdamigadΛ ΛΛmadu ΛDiaavora gΛnvupui ñiñio aagaitai soorΛ bΛquia agai Mosesacaru tuucugadΛ aidΛsi muu Λgai. ΛMigili siaa duutudai Diuusi ismaacΛdΛ artΛaanΛdami vΛΛscatai cascΛdΛ maisigalnaasi ñiioo Λgai ΛDiaavora vui, tomasi ΛDiaavora sigalnaasi ñiiooqui aagidi. DΛmos ΛMigili potΛtΛdai ΛDiaavora: “Diuusi gΛbagaidamu”. ¹⁰ DΛmos ΛmamaatΛtuldiadami yaatavogami siigalnaasi ñiiooqui aagai Diuusi tΛtΛaañicarudΛ vui, dai googosi gΛnducami dai aipaco gΛncocodaiña maitΛtΛgitoitai istumaasi ΛpΛduñia agai ΛgaicΛdΛ vai cascΛdΛ Diuusi soimaasi taatatulda agai.

¹¹ SiΛΛ soimaa taatamu Λgai. Agai maiΛΛgidi Diuusi Λpan duucΛi Caín maiΛΛgi Diuusi. DaidΛ ΛmamaatΛtuldiadami yaatavogami mosgamamaatΛtuldi istumaasi maitΛrvaavoivi. Goovai Λraa duiñdadΛ Λgai. PoduucΛi ivueeyi Λgai gamaitΛcΛda Λlidadai tumiñsi Λpan

duucaí Balaam gamamaatatluldiña istumaasi maitarvaavoi dai poduucái gamaitacñiña tumiñsi. Daidá amamaatatluldiadami yaatavogami maiagidi atataandami apan duucaí Coré amadu aa duiñda maiagi tataandami cascada ugidagai agai. Poduunimu apan amamaatatluldiadami ismaacada maiagidi atataandami. ¹² Siascada ganmpaidiada aapima dai amapai gacuaadagi gatagida aliditai masganoigadai aipacoga amamaatatluldiadami yaatavogami mosarsiaa araragai aapima ganvatará. Agai mosnavaacorai aapima gansaagida dai maisiaa duutudai tomali amaadutai. Dai agai mosagi gacuaadana dai maitantagito nidiña isviagacagi aa. Agai maitarsoiñi ¹³ dai naana maasi sigalnaascami ivueeyi siaa araraca maasi cascada agai maicagadu isgamamaatatluldiadagi dai Diuusi ootosamu maca siaaco tomastuigaco tucagamucana.

¹⁴ Añqui amo Diuusi ñioquituldiadamigada Enoco tagiducami aagai isducatai apduña agai amamaatatluldiadami yaatavogamicada. Enoco arcajiudadá Adán. Adán arvisiolida Enoco visiolida. Daidá Diuusi ñioquituldiadamigada pocaiti: “Diuusi divia agai amadu mui gatataañicaru, ¹⁵ dai potaiya agai sai vasi soimaasi ivuaadami maiimia agai Diuusi amadu agai ivueeyi mui naana maasi soimaascami dai aliñi vui ñioocaiña Diuusi cascada soimaa taatatulda agai agai. ¹⁶ Amamaatatluldiadami yaatavogami pocaiti sai maibaiganalidi dudunucami vui, dai isamo istumaasi soimaascami apduñiagi gaicada agai gapiar vuupaiña aa, dai agai ivueeyi vasi istumaasi soimaascami istumaasi iduñia aliada, dai gagra ñioocai dai pocaiti sai vasi istumaasi ivueeyi agai vaamioma cagadu siistumaasi ivueeyi aa, dai vaaamunaidana agai oodami dai poduucái voooidiña amo istumaasi”, ascaiti Diuusi ñioquituldiadamigada.

¹⁷ Damos aapima giñaaduñi gantagitovurai isañqui pocaiti Suusi Cristo ojootosada: ¹⁸ “Siascada cayoga ugitiagi oidigi amoco ganparunadamu daida ivuaadamu istumaasi soimaascami istumaasi ipaliadagi dai maitivuaadamu istumaasi Diuusi ipalidi”, ascaiti ojootosada. ¹⁹ Daidá amamaatatluldiadami yaatavogami aragai dai agai gancocotuldi aipacoga, daida ivueeyi istumaasi soimaascami istumaasi ipalidi, dai Diuusi Ibadá maiamadu daja agai.

²⁰ Damos aapima giñaaduñi cagavar vaavoitudada Diuusi ñioquida dai poduucái maata oidaca isducatai Diuusi ipalidi, dai gamamadavurai aapima siDiuusi Ibadá gansoicadamu. ²¹ Vascara avartagitoca isDiuusi ganoigadai dai baigavar anliada ganoigadaitai Diuusi, dai tagitovurai apan isamo imidagai ajia agai istuigaco vascara oidacamumu aatama Diuusi amadu. Suusi Cristo soigalidi aatamacada cascada.

²² Soigavar anliada gaicada ismaacada maicaga maata istumaasi arcagaducami tomali soimaascami, ²³ dai gnaagavurai dai cagacara vuvaida vai poduucái maiimia agai Diaavora amadu. Dai soigavar anliada apan asoimaasi ivuaadamicada dai maitaagai masbaiganliada gaicada ismaacada ivuaadagi agai, ganuucadacavurai dai maipomaasi ivuaada aapima apan.

²⁴⁻²⁵ Mosali amaadugava Diuusi dai alia saituduga agai. Dai agai cagacara garvuvaidi Suusi Cristo gartaaandamiga muu aatama garvatará cascada. Agai istutuidi isgansoiñagi vai camaisoimaasi ivuaadagi aapima dai ganvaidaquiagi siaaco daja agai caoigaldicami vasi gansoimaascamiga dai baiganliadamu aapima. Aana ipalidi isoodami vaavoitudagi isañqui abiaadara dai sivi dai vascara Diuusi aragala baitaacami tami oidigi daama dai tavaagiara, dai agai taanai vasiaacatai, dai aliñi gaagai issiaa duutuada aatama agai.

Mosacaasi.

Istumaasi Diuusi t_Λaañicarud_Λ ismaac_Λd_Λ ootoi Suusi Cristo t_Λagi _ΛVuaana

¹ Aan_Λ arVuaana dai g_Λnoojidi aan_Λ aapim_Λ vaavoitudadami ismaac_Λd_Λ g_Λampaidi dai siaa duutudai Diuusi cuvaracamip_Λr_Λ g_Λar quiiqui_Λr_Λ oidacami Asia d_Λv_Λari_Λr_Λ. Aan_Λ g_Λnoojidi dai g_Λnaagidi naana maasi istumaasi ismaac_Λd_Λ giñt_Λagi _Λmo Diuusi t_Λaañicarud_Λ. Agai giñt_Λagi istumaasi otoma ap_Λduñi agai t_Λvaagi_Λr_Λ dai oidigi daama. Diuusi agai dai t_Λagi v_Λasi gomaasi Suusi Cristo sai v_Λasi vaavoitudadami maat_Λna gomaasi. Casc_Λd_Λ Suusi Cristo ootoi _Λmo Diuusi t_Λaañicarud_Λ sai agai giñt_Λagidana v_Λasi gomaasi. ² G_Λnaagidamu aan_Λ v_Λasi istumaasi t_ΛΛ aan_Λ dai ca_Λ. Istumaasi ca_Λ aan_Λ arñiooquid_Λ Diuusi _ΛΛmadu Suusi Cristo dai istumaasi t_ΛΛ aan_Λ Diuusi _ΛΛmadu Suusi Cristo idui.

³ Diuusi s_Λallic_Λd_Λ c_Λagac_Λr_Λ n_Λijadamu sioor_Λ aagadagi idi oojai ismaac_Λd_Λ Diuusi giñmaa si_Λascad_Λ g_Λampaidiadagi vaavoitudadami dai sioor_Λ _Λgiditai ca_Λcagi _Λp_Λ Diuusi c_Λagac_Λr_Λ n_Λijadamu. Otoma ap_Λduñia agai v_Λasi istumaasi g_Λaagai idi oojia_Λ.

⁴ Aan_Λ ip_Λlidi isDiuusi _ΛΛmadu Suusi Cristo _ΛΛmadu Diuusi Ibad_Λ c_Λagac_Λr_Λ g_Λnn_Λijadagi dai g_Λniib_Λstudacan tadacagi aapim_Λ vaavoitudadami Asia d_Λv_Λari_Λr_Λ oidacami. Diuusi agai ismaac_Λd_Λ maiquiaa c_Λquivacai oidigi abiaad_Λr_Λ oidaga, dai quiaa oidaga, dai tomastuigaco oidaca agai. Diuusi Ibad_Λ agai dai g_Λnnuucada aapim_Λ vaavoitudadami cuvaracamip_Λr_Λ g_Λar quiiqui_Λr_Λ oidacami dai agai t_Λvaagi_Λr_Λ daja siaaco Diuusi daacatai gata_Λan_Λi. ⁵ Suusi Cristo agai dai gaaagidi v_Λasi istumaasi arvaavoi. Dai agai ar_Λap_Λgadad_Λ ismaac_Λd_Λ duaaca dai camaimuuquia agai tomali _Λmo imidagai. Dai agai vaamioma viaa guvucadagai istomasmaac_Λd_Λ t_Λaan_Λdami tami oidigi daama. Agai g_Λroig_Λdai dai g_Λroig_Λldi g_Λrsoimaascamiga muucucai curusiaba. ⁶ Dai agai acovai g_Λr_Λvuvaitu t_Λsai soiña t_Λaan_Λiña Diuusi raraí duucai dai t_Λsaid_Λ ivuaadana Diuusi aa duiñdad_Λ papaali duucai siaa duutudaitai Diuusi g_Λrooga. Aliasi g_Λaagai t_Λsca_Λga ñioocadagi aat_Λm_Λ Suusi Cristo v_Λatar_Λ. Agai viaa guvucadagai tomastuigaco.

⁷ Suusi Cristo iicomai saagida divia agai. V_Λascatai t_Λagimu asta agai ismaac_Λd_Λ curusiaba siisa. Dai v_Λasi oodami aipaco oidacami ismaac_Λd_Λ maivaavoitudagi suaañidamu t_Λagacai agai. S_Λallic_Λd_Λ arvaavoi isdivia agai agai.

⁸ Dai Diuusi g_Λr_Λtaan_Λdamiga agai ismaac_Λd_Λ maiquiaa c_Λquivacai oidigi abiaad_Λr_Λ oidaga, dai quiaa oidaga, dai tomastuigaco oidaca agai. Dai agai ali_Λsi viaa guvucadagai casc_Λd_Λ istutuidi isiduñiagi tomastumaasi. Dai pocaiti agai: “Aan_Λ oidaga maiquiaa c_Λquivacai oidigi abiaad_Λr_Λ dai si_Λascad_Λ ugitiagi oidigi aan_Λ apiaoidacamu”, ascaiti Diuusi.

⁹ Aan_Λ arVuaana dai aat_Λm_Λ arg_Λraadunumu vaavoitudadami. Aan_Λ _Λp_Λ soimaasi taatamai vaavoitudaitai Suusi Cristo poduucai isduucai aapim_Λ soimaasi taatamai vaavoitudaitai Suusi Cristo. Dai tomastuigaco oidacamu aat_Λm_Λ t_Λvaagi_Λr_Λ Diuusi _ΛΛmadu. Dai Suusi Cristo giñsoic_Λi aan_Λ _Λp_Λ ansai soimaasi taatamaiña maivui ñioocaitai agai poduucai isduucai g_Λnsoic_Λi agai aapim_Λ m_Λsai soimaasi taatamaiña aapim_Λ maivui ñioocaitai agai. Aan_Λ giñmaisatu _Λmap_Λc_Λr_Λ siaaco sicolimadi suudagi, ami Patmos t_Λagidu. Aan_Λ giñmaisatu gamamaat_Λtulitai Diuusi ñiooquid_Λ dai gaaagiditai Suusi Cristo mamaat_Λtuldiaragad_Λ. ¹⁰ _Λmo imidagai tumiñoco Diuusi Ibad_Λ giñmaa guvucadagai antai aan_Λ ca_Λ _Λmo ñiooqui giñ_Λab_Λgi ismaac_Λd_Λ _Λpan caiti _Λmo trompeta ¹¹ dai cavami ñioo dai povaiñtat_Λdai:

—AanΛ λrΛgai dai maiquiaa cΛquivacai oidigi abiaadΛrΛ oidaga dai tomastuigaco oidaca iñagai. Oojañi λmo liivruΛrΛ vΛasi pΛstumaasi tΛgia aagai dai ootosda λvaavoitudadami ismaacΛdΛ gΛnΛmpaidi dai siaa duutudai Diuusi Asia dΛvΛΛriΛrΛ EfeesoΛrΛ, dai EsmirnΛrΛ, dai PérgamoΛrΛ, dai TiatiiirΛrΛ, dai SardisiΛrΛ, dai FiladelfiΛrΛ, dai LaodiseΛrΛ —iñtΛtΛdai λñiooqui.

¹² Amaasi aja cΛquiva aanΛ dai nΛida iñagai soorΛ λgai dai giñiooquidi dai tΛΛ aanΛ cuvaracami veela daraasacarui λgai ooroCΛdΛ duñisi. ¹³ Dai goveela daraasacarui saagida cΛaacatadai Suusi Cristo. λgai gΛaadaca λmo vaasaragi tΛvΛΛducami. Dai taagiΛrΛ caatΛ λmo ooro givuurai. ¹⁴ Dai cuupadΛ cΛΛ tootoaja λpa maasi vopoi tuaacami dai cΛvai. Dai vuupuidΛ cavami dadadacΛi λpan duucai taí. ¹⁵ Dai λcasodΛ dadadacΛi λpan duucai λmo vaiñomi toñicami bronse tΛΛgiducami. Dai cavami ñioocai λpan caiti siΛascadΛ muiducagi ajaaqui cΛΛ daapacadicami. ¹⁶ Dai gΛnovi sΛΛlisa padΛrΛcΛdΛ daagΛ λgai cuvaracami sisiaavugai. Dai tΛñiaiñdΛrΛ vuusanΛca λmo mastai aipadΛrΛ muucacami. Dai vuivasadΛ cavami dadadacΛi λpan duucai tasai cavami dadadacΛi dan duucu.

¹⁷ Dai aidΛsi tΛΛ aanΛ λcasodΛ abaana gΛi muuquiadΛ duucai. DΛmos λgai giñdaama dai gΛnovi sΛΛlisa padΛrΛ dai povaiñtΛtΛdai:

—Maitiduaadicuda aanΛ λrΛgai dai maiquiaa cΛquivacai oidigi abiaadΛrΛ oidaga dai tomastuigaco oidaca iñagai. ¹⁸ AanΛ λrΛgai dai tomastuigaco oidaga. AanΛ muu λmo imidagai dΛmos sivi caduaaca aanΛ dai tomastuigaco oidaca iñagai. Dai aanΛ viaa sΛΛlicami isvaidaquiagi λvaavoitudadami iibΛadΛ tΛvaagiamu dai isootasagi λgai ismaacΛdΛ maivaavoitudai λDiaavor λΛmadu. ¹⁹ Oojañi aapi pΛstumaasi catΛΛ dai vΛasi istumaasi λpΛvuiida agai dai istumaasi λpΛduñia agai. ²⁰ λcuvaracami sisiaavugai ismaacΛdΛ tΛΛ aapi giñoviΛrΛ λrΛpan ducami λcuvaracami giñtΛtΛaañicarΛ ismaacΛdΛ ootoi aanΛ sai nuucadacana λvaavoitudadami ismaacΛdΛ gΛnΛmpaidi cuvaracamipΛrΛ Asia dΛvΛΛriΛrΛ. DaidΛ λcuvaracami veela daraasacarui λrΛpan ducami λvaavoitudami ismaacΛdΛ gΛnΛmpaidi cuvaracamipΛrΛ Asia dΛvΛΛriΛrΛ.

2

¹ Oojidañi aapi Vuaana λtΛaanΛdamigadΛ λvaavoitudadami ismaacΛdΛ gΛnΛmpaidi EfeesoΛrΛ dai povaitΛΛda: “PovaiñtΛtΛdai λcΛΛli ismaacΛdΛ gΛnovi sΛΛlisa padΛrΛ daagΛ cuvaracami sisiaavugai dai λcuvaracami veela daraasacarui saagida aimΛrai: ² CΛΛ maatΛ aanΛ vΛasi istumaasi ivueeyi aapimΛ, dai iscΛΛga ivueeyi aapimΛ giñaa duiñdaga, dai issoimaasi taatamai aapimΛ dai vΛascΛrΛ maivui ñioocai Diuusi. CΛΛ maatΛ aanΛ isaapimΛ maiuurapΛcΛi λsoimaasi ivuaadami. CΛΛ maatΛ aanΛ isaapimΛ gΛnsaagida ajioopai mamaatΛtuldiadami yaatavogami dai isaapimΛ cΛΛga tΛcacai λgai istumaasi vaavoitudai λgai dai poduucai maatΛ aapimΛ siλgai λryaatavogami. ³ Dai aliΛsi soimaasi taatamai aapimΛ giñvaavoitudaitai dΛmos vΛascΛrΛ maioojodaitai ivueeyi aapimΛ giñaa duiñdaga. ⁴ DΛmos aapimΛ ivueeyi λmo istumaasi ismaacΛdΛ maioojoidi aanΛ, camaitiñoigΛdai aapimΛ poduucai isduucai giñoiγΛdaiña aidΛsi tucamidΛrΛ giñvaavoitu aapimΛ. ⁵ CascadΛ aliΛsi gΛaagai iscΛΛga λma duucai gΛntΛtΛgituagi aapimΛ isducatai ivuaadana aapimΛ aidΛmΛsi tucamidΛrΛ giñvaavoitu dai aliΛsi gΛaagai isapamu giñoiγΛada aapimΛ poduucai isduucai giñoiγΛdaiña aidΛmΛsi tucamidΛrΛ giñvaavoitu. Dai isaapimΛ maiΛma duucai gΛntΛtΛgituagi aidΛ gia aanΛ imimu gaamucu siaaco daraaja aapimΛ dai gΛnvoopoidamu aanΛ gΛnveelaga daasacarui bovasdΛrΛ siaaco daja λgai vai poduucai gΛmaatΛcana iscamaiviaa aapimΛ sΛΛlicami isgamamaatΛtuldiadagi giñiooqui. ⁶ DΛmos vΛascΛrΛ aapimΛ ivueeyi λmo istumaasi cΛΛgaducami aapimΛ maioojoidi istumaasi ivueeyi λNicolaítasiΛrΛ oidacami poduucai isduucai maioojoidi aanΛ istumaasi ivueeyi λNicolaítasiΛrΛ oidacami. ⁷ CΛΛgavΛr λΛgiditai caΛca aapimΛ istumaasi aagidi

Diuusi Ibʼadʼa ʼvaavoitudadami: Sioorʼa maisoimaasi ivuaadagi siʼʼscadʼa ʼDiaavora soimaasi iduiñtulda ʼliadagi, ʼgai gia viaacamu oigaragai iscuucumiagi ʼuusi ibiadʼa ismaacʼadʼa oidaga tʼvaagiʼʼa dai ismaacʼadʼacʼadʼa viaacana oodami ibʼadʼagi utudui”.

8 Oojidañi aapi Vuaana ʼʼʼʼdamigadʼa ʼvaavoitudadami ismaacʼadʼa gʼʼʼmpaidi Esmirnʼʼʼʼ ʼʼʼʼ dai povaitʼʼʼʼda: “Povaiñtʼʼʼʼdai ʼʼʼʼli ismaacʼadʼa maiquiaa cʼʼquivacai oidigi abiaadʼʼʼʼ oidaga dai tomastuigaco oidaca ʼgai. ʼgai vaa muu ʼmo imidagai dʼʼmos sivi caduaaca. 9 Cʼʼʼ maataʼa aana vʼʼʼsi istumaasi ivueeyi aapimʼa. Cʼʼʼ maataʼa aana isaliʼasi soimaasi taatamai aapimʼa dai issʼʼʼlicʼadʼa ʼrsoituutuigami aapimʼa. Dʼʼmos vʼʼʼscʼʼʼʼ Diuusi cʼʼʼgacʼʼʼʼ gʼʼʼʼidai aapimʼa dai gʼʼʼsoicʼai masai cʼʼʼgacʼʼʼʼ oida-cana dai naana duucʼai gʼʼʼsoicʼai. Cʼʼʼ maataʼa aana isducatai gʼʼʼvui ñioocʼai ʼʼmoco ʼjudidíu ismaacʼadʼa pocaiti saidʼa ʼrDiuusi maamaradʼa dai maitʼʼvaavoi. Baiyoma ʼgai gʼʼʼmpaidi dai siaa duutudai ʼDiaavora. 10 Otoma aimu istuigaco aapimʼa soimaasi taata ʼgai. ʼmo oodami ismaacʼadʼa ivueeyi istumaasi ipʼʼlidi ʼDiaavora gʼʼʼmaamaisa ʼgai dai poduucʼai nʼida ʼgai sabai cʼʼʼga giñvaavoitudai aapimʼa ismaitiñvaavoitudai ʼʼʼʼ. Sʼʼʼlicʼadʼa soimaasi taata ʼgai aapimʼa baivustaan tasai. Dʼʼmos vʼʼʼsi gomaa-sicʼadʼa maitavʼʼr duduaadimu aapimʼa baiyomavʼʼr apiacʼʼʼga vaavoitudada Diuusi asta masiʼʼscadʼa coi dai aana gʼʼʼvaidacaimu tʼvaagiamu simʼʼʼca oidacamu aapimʼa Diuusi ʼʼmadu tomastuigaco. 11 Cʼʼʼgavʼʼr ʼʼgigitai caʼca aapimʼa istumaasi aagidi Diuusi Ibʼadʼa ʼvaavoitudadami. Sioorʼa maisoimaasi ivuaadagi siʼʼscadʼa ʼDiaavora soimaasi iduiñtulda ʼliadagi, ʼgai gia maisoimaasi taata ʼgai coocʼai ʼgai maiimia ʼgai ʼDiaavora ʼʼmadu cascʼadʼa”.

12 Oojidañi aapi Vuaana ʼʼʼʼdamigadʼa ʼvaavoitudadami ismaacʼadʼa gʼʼʼmpaidi Pérgamoʼʼʼʼ ʼʼʼʼ dai povaitʼʼʼʼda: “Povaiñtʼʼʼʼdai ʼʼʼʼli ismaacʼadʼa viaa ʼmastai aipadʼʼʼʼ muucacami: 13 Cʼʼʼ maataʼa aana vʼʼʼsi istumaasi ivueeyi aapimʼa. Maataʼa aana isaapimʼa ʼmapacʼʼʼʼ oidaga siaaco ʼoodami ivueeyi istumaasi ʼDiaavora ipʼʼlidi dai vʼʼʼscʼʼʼʼ apiacʼʼʼga siaa giñduutudai aapimʼa. Dai apiacʼʼʼga giñvaavoitudai aapimʼa aidasi ʼoodami Pérgamoʼʼʼʼ oidacami muua Antipasi ami siaaco ivueeyi ʼoodami istumaasi ʼDiaavora ipʼʼlidi. Antipasi ʼgai dai cʼʼʼga aagidi ʼoodami isgiñvaavoitudai. 14 Dʼʼmos vʼʼʼscʼʼʼʼ ivueeyi aapimʼa ʼmo istumaasi ismaacʼadʼa maiiojoidi aana. ʼmadutai gʼʼʼaduñi quiaa vaavoitudai Balaam mamaatʼʼtuldiaragadʼa. Balaam ʼgai dai avʼʼnaqui ʼBalaac sai ʼgai soimaasi iduiñtuldana ʼjudidíu. Cascʼadʼa Balaac aagidi ʼjudidíu sai ugana cuaadagai ismaacʼadʼa aa oodami cadaasi ʼmomoono dai sai googosi gʼʼnducamicana. 15 Dai ʼmadutai gʼʼʼaduñi vaavoitudadami quiaa vaavoitudai Nicolaítasi mamaatʼʼtuldiaragadʼa ismaacʼadʼa maiiojoidi aana. 16 Cascʼadʼa aliʼasi gʼʼʼagʼai isotoma ʼma duucʼai gʼʼʼʼʼʼgʼituagi ʼgai dai ismaiʼma duucʼai gʼʼʼʼʼʼgʼituagi ʼgai aidʼa gia gaamu imimu aana dai cocodamu aana ʼgai idi mastaicʼadʼa ismaacʼadʼa vuusai giñtʼʼñiʼiñdʼʼʼʼ. 17 Cʼʼʼgavʼʼr ʼʼgigitai caʼca aapimʼa istumaasi aagidi Diuusi Ibʼadʼa ʼvaavoitudadami. Sioorʼa maisoimaasi ivuaadagi siʼʼscadʼa ʼDiaavora soimaasi iduiñtulda ʼliadagi, maaquimu aana ʼgai gocuaadagai ismaacʼadʼa tʼvaagiʼʼa oidaga ismaacʼadʼa maitipu tami oidi daama. Dai maaquimu aana ʼgai ʼmo odai tojacami siaaco oojisi ʼmo tʼʼʼʼaragai ismaacʼadʼa maimaataʼa aa oodami mosʼca ʼgai sioorʼa maaquiagi aana”.

18 Oojidañi aapi Vuaana ʼʼʼʼdamigadʼa ʼvaavoitudadami ismaacʼadʼa gʼʼʼmpaidi Tiatirʼʼʼʼ ʼʼʼʼ dai povaitʼʼʼʼda: “Povaiñtʼʼʼʼdai Diuusi maradʼa. ʼgai vaa ʼgai dai cavami dadadacʼai vuupuidʼa ʼpan duucʼai taí dai ʼcasoda ʼpan duucʼai dadadacʼai ʼmo vaiñomi bronse tʼʼʼgʼiducami cʼʼʼ daapacadicami. 19 Cʼʼʼ maataʼa aana vʼʼʼsi istumaasi ivueeyi aapimʼa. Aapimʼa giñoigʼadai dai aipacoga gʼʼʼoigʼadai aapimʼa ʼʼʼʼ. Dai

maatΛ aanΛ iscΛΛga giñvaavoitudai aapimΛ dai iscΛΛga ivueeyi aapimΛ giñaa duiñdaga dai issoimaasi taatamai dai vΛΛscΛrΛ maivui ñioocai Diuusi. Dai maatΛ aanΛ issivi vaamioma cΛΛga ivueeyi aapimΛ Diuusi aa duiñdadaΛ situamidarΛ giñvaavoitudacai. ²⁰ DΛmos vΛΛscΛrΛ ivueeyi aapimΛ Λmo istumaasi istumaasi maioojoidi aanΛ. AapimΛ gΛnsaagida oidaga Λmo ooqui Jesabela tΛΛgiducami. Λgai pocaiti saidΛ arDiuusi ñiooquituldiadamigadaΛ dΛmos maitarvaavoi. Baiyoma Λgai vupuiirumadai ΛΛmoco ismaacΛdaΛ giñvaavoitudai mamaatΛtulditai Λgai isaliΛsi arcΛΛgai isgoogosi gΛnducamicagi daidΛ iscuaadagi cuaadagai ismaacΛdaΛ aa oodami cadaasi Λmomoono. Dai aapimΛ dadagitoi sai apiaquiaa gamamaatΛtuldiña gomaasi. ²¹ CatΛvΛpi nΛnΛra aanΛ Λooqui sai Λma duucai gΛtΛgitona dai sai gajiaadarΛ viaana gΛsoimaasicamiga dΛmos Λgai maitipΛlidi. ²² Sivi gia daituldamu aanΛ cocodagai Λgai dai sΛΛlicΛdaΛ soimaasi taatatuldiamu aanΛ vΛΛsi vipioolimadaΛ, ismaiΛma duucai gΛntΛtΛgituagi Λgai dai camaipomaasi ivuaadagi. ²³ Dai coodamu aanΛ sioorΛ vaavoitudai Λooqui mamaatΛtuldiaragadaΛ dai poduucai vΛΛsi oodami ismaacΛdaΛ giñvaavoitudai cΛΛga maatΛmu iñsaanΛ maatΛ vΛΛsi istumaasi tΛtΛgitoi oodami dai vΛΛsi istumaasi ipΛlidi isivuaadagi Λgai. Dai sioorΛ cΛΛga ivuaadagi aanΛ cΛΛgacΛrΛ nΛijadamu dai sioorΛ soimaasi ivuaadagi aanΛ soimaasi taatatuldiamu. ²⁴ DΛmos aapimΛ TiatiiarΛrΛ oidacami ismaacΛdaΛ maivaavoitudai Λooqui mamaatΛtuldiaragadaΛ tomasi maimaatΛ vΛΛsi istumaasi mamaatΛtuldi Λgai ismaacΛdaΛ ivueeyi istumaasi ΛDiaavora ipΛlidi aanΛ maiviaa isvaamioma gΛnmaacadagi ñiooqui aapimΛ. ²⁵ DΛmos gΛaagai mΛsiapiacΛΛga vaavoitudadagi aapimΛ asta siΛΛscadaΛ gaamu imiagi aanΛ. ²⁶ SioorΛ maisoimaasi ivuaadagi siΛΛscadaΛ ΛDiaavora soimaasi iduiñtuldi Λliadagi dai sioorΛ apiacΛΛga ivuaadagi istumaasi ipΛlidi aanΛ isivuaadagi asta siΛΛscadaΛ coiyagi, maaquimu aanΛ Λgai sΛΛlicami sai giñΛΛmadu tΛaanΛiña vΛΛsi oodami oidigi daama oidacami, ²⁷ poduucai isduucai giñoooga giñmaa sΛΛlicami ansai aanΛ tΛaanΛiña vΛΛsi oodami oidigi daama oidacami. Dai sΛΛlicΛdaΛ viaacamu Λgai guvucadagai dai vaamioma istutiadamu Λgai siΛgaa oodami. ²⁸ Dai vaidacamu aanΛ Λgai tΛvaagiamu sai aanΛ giñΛΛmadu oidacana tomastuigaco. AanΛ arΛpan ducami ΛgΛΛ siaavugai ismaacΛdaΛ ΛΛquiamoco vusacΛi. ²⁹ CΛΛgavΛr ΛΛgiditai caΛca aapimΛ istumaasi aagidi Diuusi IbΛada Λvaavoitudadami”.

3

¹ Oojidañi aapi Vuaana ΛtΛaanΛdamigadaΛ Λvaavoitudadami ismaacΛdaΛ gΛnΛmpaidi SardisiarΛ ΛpΛ dai povaitΛΛda: “PovaiñtΛtΛdai acΛΛli ismaacΛdaΛ ootoi Diuusi IbΛadaΛ sai nuucadacana Λvaavoitudadami cuvaracamiparΛ gΛgar quiiquiarΛ oidacami dai gΛnoviarΛ daagaΛ Λgai cuvaracami sisiaavugai: CΛΛ maatΛ aanΛ vΛΛsi istumaasi ivueeyi aapimΛ. MaatΛ aanΛ ismuidutai aapimΛ mospocaiti iscΛΛga vaavoitudai Diuusi daidΛ isΛgai gΛnmaa iibΛdagai utudui dΛmos maiviaacan vueeyi aapimΛ iibΛdaga utudui. ² CΛΛgavΛr gΛnnuucadaca aapimΛ dai poduucai cΛΛgacΛrΛ oidaca. Quiaa vaavoitudai aapimΛ palΛpi. VaamiomavΛr cΛΛga vaavoituda dai poduucai cΛΛgacΛrΛ oidacamu aapimΛ. MaitavΛr dagitu isugitia gΛnvaavoidaraga. CanΛidi aanΛ isaapimΛ maicΛΛgacΛrΛ oidaga Diuusi vui cascadaΛ pocaiti aanΛ. ³ CΛΛgavΛr tΛtΛgitoda aapimΛ Suusi Cristo mamaatΛtuldiaragadaΛ dai ΛΛgiadavurai gomaasi. Λma duuquiavΛr gΛntΛtΛgito dai camaidagitu gΛnvaavoidaraga. IsmaiΛma duucai gΛntΛtΛgituagi aapimΛ aidΛ gia todian duucai imimu aanΛ maimaatΛcatai aapimΛ siΛΛscadaΛ poduucai isduucai maimaatΛcana aapimΛ siuu duucu divia agadagi Λmo Λsivogami. Dai soimaasi gΛntaatatuldamu aanΛ. ⁴ DΛmos vΛΛscΛrΛ oidaga ami SardisiarΛ Λmo vaavoitudadami ismaacΛdaΛ maisoimaasi ivueeyi cascadaΛ giñΛΛmadu oidacamu Λgai tΛvaagiarΛ dai viaacamu Λgai yuucusi totoacami. ⁵ SioorΛ maisoimaasi ivuaadagi siΛΛscadaΛ ΛDiaavora soimaasi iduiñtulda Λliadagi Λgai gia gΛnaadamu yuucusi totoacami tΛvaagiarΛ. Dai aanΛ maisiaa

duaadamu taaaragada agai aliivruaiñdara siaaco oojisi. Aliivruara oojisi taaaragada agai ismaacada viaa iibadagai utudui. Dai aagidamu aana giñooga lamada giñooga taaañicaruda isagai argiñaaduñi. ⁶ Caa gavar aagiditai caaca aapima istumaasi aagidi Diuusi Ibadavaavoitudadami”.

⁷ Oojidañi aapi Vuaana taanadamigada vaavoitudadami ismaacada ganampaidi Filadelfara dai povaitada: “Povaiñtadai cali ismaacada tomali amo imidagai maisoimaasi ivueeyi dai vasi istumaasi aagai agai arvaavoi dai agai viaa salicamigada ara Davicaru, dai lagi agai aagai istumaasi araduña agai dai maitipu siora ama duucai aagidagi: ⁸ Caa maata aana vasi istumaasi ivueeyi aapima. Vascara caga giñvaavoitudai aapima daida agiditai caa giññoqui dai aagidi aa oodami isgiñvaavoitudai. Casada ganmaa aana guvucadagai masai caga gaaagidiña giññoqui dai maitipu tomali amoco ismaacada viaa guvucadagai isansobicadagi. ⁹ Ami Filadelfara oidaga amoco ismaacada pocaiti saida arDiuusi maamarada damos maitarvaavoi. Agai aryaatavogami daida ganampaidi dai siaa duutudai adiaavora. Dai aana taañimu ayaatavogami sai ganuravana aapima dai sai anvuidara gantootonacada guuquivana. Dai caa maatamu agai isganoigadai aana aapima. ¹⁰ Aapima caga giñlagidi dai maitiñvui ñioocai silascada taatamadagi casada ganuucadacamu aana aapima silascada salicada soimaasi taatagi aoodami vasi oidigi daama oidacami, dai nidamu aana sabai caga ivueeyi agai ischo ara. Damos aana gia caga ganuucadacamu aapima simaisoimaasi taatamu aapima. ¹¹ Otoma gaamu imimu aana. Apiavar caga giñvaavoitudada aapima dai apiavar caga oidaca vai poduucai maiviaacamu aa oodami istumaasi Diuusi ganmaquiagai tavaagira. ¹² Siora maisoimaasi ivuaadagi silascada adiaavora soimaasi iduiñtulda liadagi agai gia viaacamu amo salicami tavaagira siaaco oidaga Diuusi dai Diuusi lamadu oidacamu tomastuigaco. Dai agai coocovadara oojamu aana giñDiuusiga taaaragada, oojamu aana ara istalagidu Diuusi quida. Agai ara Jerusalén utuducada ismaacada idui Diuusi tavaagira dai tavaañdamu agai tami oidigi daama. Dai oojamu aana ara giñtaaaraga utuducada. ¹³ Caa gavar aagiditai caaca aapima istumaasi aagidi Diuusi Ibadavaavoitudadami”.

¹⁴ Oojidañi aapi Vuaana taanadamigada vaavoitudadami ismaacada ganampaidi Laodisera dai povaitada: “Povaiñtadai cali ismaacada salicada ivueeyi istumaasi aagai saida ivuaada agai. Dai vasi istumaasi aagai agai arvaavoi. Dai agai vaamioma gataanai istomasioora dai taanai ara vasi istumaasi idui Diuusi: ¹⁵ Caa maata aana vasi istumaasi ivueeyi aapima. Aapima maitipalidi isgajiaadara giñviaagi tomali maitipalidi iscaga giñvaavoitudagi. Sioma arcaga iscaga giñvaavoitudada aapima ismaitiñvaavoitudada tomalaachi ara. ¹⁶ Casada gajiaadara ganviaa iñagai aana. ¹⁷ Pocaiti aapima masai salicada riricuga dai sai caga aravueeyi vasiaacatai dai sai maivilaga tomali amo istumaasi. Damos maimaata aapima ismaiviaa naana maasi istumaasi istumaasi Diuusi ipalidi isviaaca aapima, maioojoidi Diuusi isduucai gantatagitoi aapima, dai Diuusi maicagacara ganlidi, dai maimaata caa aapima Diuusi mamaatatuldiaragada, dai aliisi gaaagai issiaa aradagi aapima maicaga ivuaadatai istumaasi Diuusi ipalidi. ¹⁸ Casada ganaagidi aana masai giñdaanaiña ansai gansoicadagi masai cagacara oidacana dai aana gia gansoicadamu masai cagacara oidacana. Dai ganaagidi aana ara masai giñdaanaiña ansai gansoicadana masai ivuaadana istumaasi aana ipalidi vai poduucai maisiaa aradamu aapima. Dai gansoicadamu aana iscaga maata caaca aapima giñmamaatatuldiaragada. ¹⁹ Aana gia bagai dai soimaasi taatamituldi siora oigadai aana silascada agai soimaasi ivuaadagi casada soimaasi gantaatatuldamu aana aapima masmaiama duucai gantatagituagi dai camaisoimaasi ivuaadagi. ²⁰ Aana gia gansoicada iñlidi. Isaapima ipaliadagi iñsaana gansoicadagi

aidΛ gia gΛnsoicΛdamu aanΛ dai gΛnΛΛmadu daacamu aanΛ dai aapimΛ giñΛΛmadu oidacamu. ²¹ SioorΛ maisoimaasi ivuaadagi siΛΛscadΛ ΛDiaavora soimaasi iduiñtulda Λliadagi aanΛ gia maaquimu sΛΛlicami sai aanΛ giñΛΛmadu gatΛaanΛiña poduucai isduucai gatΛaanΛiña aanΛ giñoooga ΛΛmadu. AanΛ daja giñoooga abaana gΛdaicarui gΛdocami daama maisoimaasi iduucai aanΛ aidΛsi ΛDiaavora soimaasi giñduiñtulda agaitadai. ²² CΛΛgavΛr Λgigitai caΛca aapimΛ istumaasi aagidi Diuusi IbΛadΛ Λvaavoitudadami” —iñtΛtdai ΛcΛΛli ismaacΛdΛ tΛΛ aanΛ dai caΛ.

4

¹ AidΛsi caΛpΛdui vΛΛsi gomaasi aidΛ nΛnΛava aanΛ tΛvaagiamu dai tΛΛ aanΛ Λmo cuparagai cupioquicami dai caΛ aanΛ isgiññiooqui Λgai vaa ismaacΛdΛ ΛpΛga giññiooqui ismaacΛdΛ ΛpΛan caiti Λmo trompeta dai povaiñtΛtdai:

—TΛsadiñi baigovai nai aanΛ gΛtΛΛgidana istumaasi ΛpΛduñia agai —iñtΛtdai Λgai.

² Dai todian duucai Diuusi IbΛadΛ giñmaa guvucadagai antai tΛΛ aanΛ Λmo daicarui gΛducami istΛvaagiΛrΛ cΛΛca. Dai godaicarui dan daja Diuusi. ³ Λgai sΛΛlicΛdΛ dadadacΛi poduucai isduucai dadadacΛi ojoodai namΛacami ismaacΛdΛ jaspε tΛΛgidu dai cornalina tΛΛgidu. Dai godaicarui sicoli cΛΛca Λmo quijonali dai dadadacΛi poduucai isduucai dadadacΛi Λmo odai namΛacami ismaacΛdΛ esmerelda tΛΛgidu. ⁴ Dai godaicarui gΛducΛdΛ sicoli tΛΛ aanΛ ΛpΛ Λmo coobai dai maacova daraicarui siaaco daraaja Λmo coobai dan maacova cΛcΛΛliodami tooto yuucuscami, dai vΛΛscatai gΛntuutusaca Λmo cooronai oorocΛdΛ duuñisicami. ⁵ DaidΛ daicaruiΛiñdarΛ vΛpΛdocΛi dai coponΛi, daidΛ Λdaicarui vuidarΛ daraaja cuvaracami cucuudagi. Λcucuudagi ΛrΛpan ducami Diuusi IbΛadΛ. Λgai Λgai dai nuucada Λvaavoitudadami ismaacΛdΛ gΛnΛmpaidi cuvaracamipΛrΛ quiiquiarΛ. ⁶ DaidΛ Λdaicarui vuidarΛ cΛΛ tΛpalica dai gΛΛ suudagi maasi dai vidrio maasi ΛpΛ.

DaidΛ Λdaicarui sicoli guuca maacova Diuusi tΛtΛaañicarudΛ ismaacΛdΛ vΛΛsi tuucugadarΛ daraaja vuupuidΛ. ⁷ ΛpΛgadatΛ ΛpΛa maasi Λmo mavidι, daidΛ ΛgΛmai ΛpΛa maasi Λmo tuuru, daidΛ ΛgΛmai viaa oodami vuivasadΛ, daidΛ ΛgΛmai ΛpΛa maasi Λmo baagai dai daigigi. ⁸ VΛΛ maacova viaa naanadami aanai. Dai daamadΛrΛ dai utadΛrΛ aanadΛ muumujidu vuupuidΛ. Dai tasΛrΛ dai tucarΛ Λgai mosñioocaiña dai pocaitiña:

Aapi gΛrDiuusiga sΛΛlicΛdΛ maisoimaasi ivueeyi.

Aapi gΛrDiuusiga sΛΛlicΛdΛ maisoimaasi ivueeyi.

Aapi gΛrDiuusiga sΛΛlicΛdΛ maisoimaasi ivueeyi.

Aapi gΛrDiuusiga sΛΛlicΛdΛ viaa guvucadagai.

Maiquiaa cΛquivacai oidigi abiaadΛrΛ oidaga aapi.

Dai quiaa oidaga aapi.

Dai tomastuigaco oidaca agai.

Pocaitimi ΛcΛcΛisi.

⁹ Dai siuu duucu ΛcΛcΛisi cΛΛga ñioocadagi Λgai vΛΛtarΛ ismaacΛdΛ ΛgΛΛ daicarui dan daja, ismaacΛdΛ tomastuigaco oidaga, dai siuu duucu ΛcΛcΛisi siaa duutudaiña Λgai, dai siuu duucu baigΛliaracΛdΛ ñioocadagi Λgai, ¹⁰ aidΛ gia ΛΛmo coobai dan maacova cΛcΛΛliodami gΛntootonacΛdΛ guguucaiña Λgai vuidarΛ ismaacΛdΛ tomastuigaco oidaga dai siaa duutudaiña Λgai. Dai Λgai vuidarΛ daraasaiña gΛncooronaiga dai pocaiti:

¹¹ GΛrDiuusiga, gΛrbaitΛcΛaacamiga aapi gia viaa sΛΛlicami isvΛΛsi oodami cΛΛga ñioocadagi aapi gΛvui,

daidΛ isvΛΛsi oodami gΛsiasa duutuadagi.

Aapi sΛΛlicΛdΛ viaa guvucadagai daidΛ idui vΛΛsiaΛcatai cascΛdΛ.

Aapi idui vΛΛsiaΛcatai dai nuucada aapi vΛΛsiaΛcatai poduucai ipΛlidi aapi cascΛdΛ.

Caiti ΛcΛcΛliodami.

5

1 Dai amaasi taa aanla Diuusi isdaja agaa daicarui daama daaga amo liivru ganooviarla salla isa padara. Aliivru aramo papeli tavaducami biisapicami dai aipadara oojisi dai calaga cuupi arastudi cuvaracamipara seeracada. 2 Dai taa aanla amo Diuusi taañicaruda ismaacada viaa guvucadagai dai agai cavami ñioocai dai tacacai:

—¿Voorla agai dai sallaicada cal tuiga dai cascada viaa sallaicami iscuupiocoagi idi liivru dai alligagi? —caiti Diuusi taañicaruda.

3 Damos maidada ami tomali amaadutai tomali tavaagiaiñdara tomali oidigi daamañdara tomali oidigi utadara ismaacada isistutuidi iscuupiocoagi aliivru dai naidagi loojai. 4 Aida gia cavami sosua aanla maitiipucatai tomali amaadutai ismaacada viaa sallaicami iscuupiocoagi aliivru dai naidagi loojai. 5 Amaasi amaadutai acacalliodami povaiñtadai:

—Casi maisuaacada aapi Vuaana. Cadivia amo calli cal tuigacami ismaacada vaamioma istutuidi isadiaavora dai goovai gia viaa sallaicami ismaigovai daasagi goseera vala cuvaracamiparañdara. Idi calli agai dai taañi Judeea davalariara oidacami dai idi vaa arcajudada arai Davicaru —iñtadai acalliodami.

6 Amaasi taa aanla amo calli masmaacada Cañiiru aagaiña. Dai ami calca agaa daicarui vai vaasoñioma guuca amaacova cacaisi dai arana daraaja amo coobai dan maacova cacalliodami vai ami saagida calca acalli. Dai cal maasi noonovidara dai acasodara masiaaco daldagarai claavocada dai cal maasi oonomadara masiaaco sai mastaicada dai muaa. Dai cuvaracamiga aagada agai dai cuvaracamiga vuupuida. Avuupuida arapan ducami Diuusi Ibada ismaacada ootoi Diuusi vansi oidigi daama. 7 Agai vaa calli miadara calquiva siaa daja Diuusi agaa daicarui daama dai daaga aliivru ganooviarla salla isa padara. Taida acalli bai aliivru. 8 Dai aidasi bai agai aliivru amaacova cacaisi amadu amo coobai dan maacova cacalliodami gantootonacada guuquiva acalli vuidara. Dai vascatai daadaga amo arpa agai ariivacarui. Dai daadaga amo aali ooro aasocoli susuudacami cubimidali. Agai arapan ducami amaamadaraagada avavoitudadami.

9 Daida agai ganai amo naidaga utuducami aagaitai Suusi Cristo dai pocaiti: Aapi viaa sallaicami isbaiyagi goliivru dai ismaigovai daraasagi aseera ismaacada acada arastudi goliivru.

Aoodami gamuaa aapi pasai poduucai calgacara vuvaidana aapi mui naana maasi oodamiñdara naana maasi ñioocadami, aipaco gagar quiquiara oidacami, dai vansi oidigaiñdara.

10 Dai aapi acovai arvuvaitu tasai soña taañiña Diuusi raraí duucai, dai tasai ivuaadana Diuusi aduñdada papaali duucai siaa duutudai Diuusi garooga. Dai taañadamu aatama oidigi daama oidacami. Caiti agai.

11 Amaasi gaamucu nanava aanla dai taa mui mil Diuusi taañicaruda ismaacada agaa daicarui sicoli daraaja amadu amaacovai cacaisi dai acacalliodami. Dai cal aanla isvascatai agai galgara ñioocai 12 dai pocaiti:

Muaa aoodami acalli ismaacada Cañiiru aagaiña avavoitudadami.

Agai vaa agai dai sallaicada viaa sallaicami, dai maata cal vasiaacatai. Daida artuidacami vasiaacatai.

Dai aliñi viaa guvucadagai dai aliñi gaagai isvasai oodami siaa duutuadagi agai, dai iscala ñioocadagi agai vui arpa.

13 Dai cal aanla isñioocai arpa vasiaacatai istumaasi Diuusi idui tavaagiarla dai oidigi daama dai davalariara uta dai agaa suudagiarla dai pocaiti agai:

Aliñi gaagai isvascatai siaa duutuadagi agai ismaacada agaa daicarui dan daja amadu agai ismaacada Cañiiru aagai avavoitudadami.

—GARBaitΛCΛAacamiga aapi gia tomali Λmo imidagai maisoimaasi ivueeyi dai aapi gia VΛASCARΛ ivueeyi VΛASI pASTumaasi aagai saidΛ ivuaada agai. ¿Asta siΛASCADΛ nΛidamu aapi Λoodami oidigi daama oidacami ismaacADΛ ARCΛΛga ivuaadami dai ismaacADΛ ARmaicΛΛga ivuaadami dai soimaasi taatatuldamu aapi Λgai ismaacADΛ gARcoi? —caiti Λgai.

¹¹ Amaasi baitΛCΛAacamigadΛ Λgai maa ΛVAavoitudadami iibΛadΛ yuucusi tootoacami dai potΛTADai sai gANIibASTana ΛAPΛ chΛΛqui tasai. Dai sai quiaa oidaga oidigi daama ΛΛmoco aaduñdΛ vaavoitudadami ismaacADΛ ivueeyi Suusi Cristo aa duiñdadΛ. Dai sai Λmaivaavoitudadami cooda agai Λgai ΛAPΛ poduucai isduucai gANCooditu Λgai sai cascADΛ gΛAagai isNANARaca Λgai ΛAPΛ chΛΛqui tasai.

¹² Dai nΛidi aanΛ aidΛsi Λgai ismaacADΛ Cañiiru aagaiña ΛVAavoitudadami maigo daí aseera ΛAPΛ ΛmapACARaiñdARΛ ismaacADΛCADΛ arastudi Λliivru. Dai tΛΛ aanΛ iscavami gigivuli oidigi daidΛ isATasai tucutu Λpan maasi icuusi tuucucami. DaidΛ Λmasaadai ΛARai gADui VΛASI, ¹³ daidΛ ASisiaavugai suuli mATAN dΛVΛΛrapi poduucai isduucai su- uligai uusi iibiadΛ siΛASCADΛ cavami ΛVARDagi. ¹⁴ Dai tΛVAagi gabiisa Λpan duucai Λmo papeli dai maitΛmaastu. Dai VΛASI gigiidi sibΛacoga guuquiva dai VΛASI ΛmapACARΛ siaaco sicolimadi suudagi sibΛacoga guuquiva. ¹⁵ DaidΛ ARaraí oidigi daama oida- cami gANASTO tΛTΛjovai dai vaapavuli saagida ΛΛmadu aa tΛTΛaanΛdami, dai ARiricu, dai ASandaaru tΛTΛaanΛdamigadΛ, dai ismaacADΛ viaa sΛΛlicami, dai APipiooñi, dai ismaacADΛ maitARpipiooñi ΛAPΛ. ¹⁶ Dai VΛASCatai Λgai potΛTADaiña Λgigiidi dai ΛVAapavuli:

—GARdaamAVAR suuligi dai gARASTO vai maitARTΛΛgana Diuusi ΛgΛΛ daicarui daama daja vai maisoimaasi gARtaatatuldana Λgai ismaacADΛ Cañiiru aagaiña ΛVAavoitudadami.

¹⁷ Caaayi istuigaco Diuusi soimaasi gARtaatatulda agai dai tomali Λmaadutai aatΛMΛ maitistutuidi iscΛΛgacARΛ vuvaquiagi —tΛTADai Λgai.

7

¹ Dai tΛΛ aanΛ maacova Diuusi tΛTΛaañicarudΛ isguuca maacovaparΛ oidigi soosonARΛ dai soobidaca ΛVΛΛli sai maivustaiña oidigi daama, tomali ΛgΛΛ suudagi daama, dai sai maioiñidiña tomali Λmo uusi. ² Dai tΛΛ aanΛ ΛAPΛ Λmoco Diuusi tΛaañicarudΛ vai siaali amadarΛ imΛi dai bACati Diuusi seeyogadΛ. Diuusi Λgai dai tomastuigaco oidaga. DaidΛ ADiuusi tΛaañicarudΛ gAGAR iñña dai potΛTADai Λgaa maacova Diuusi tΛTΛaañicarudΛ ismaacADΛ viaa sΛΛlicami issiaa duaadagi naana maasi istumaasi oidigi daama dai ΛgΛΛ suudagiARΛ:

³ —MaitAVAR siaa duaada tomali Λmo istumaasi oidigi daama tomali ΛgΛΛ suudagiARΛ tomali uusi asta siΛASCADΛ COCOVARΛ daraasi aatΛMΛ ΛVAavoitudadami Diuusi seeyo- gadΛ —tΛTADai Diuusi tΛaañicarudΛ.

⁴ Dai caΛ aanΛ isgΛAagai siΛΛquiatai viaa Diuusi seeyogadΛ. Λgai ajΛga Λmo sientu dan goo coobai dan maacova mil Λjudidíu cajiudadΛ saagidiaiñdARΛ. ⁵ Judá cajiudadΛ saagidiaiñdARΛ ajΛga baivustaama dan goo mil ismaacADΛ viaa Diuusi seeyogadΛ, dai Rubén cajiudadΛ saagidiaiñdARΛ ajΛga ΛAPΛ baivustaama dan goo mil ismaacADΛ viaa Diuusi seeyogadΛ, dai Gad cajiudadΛ saagidiaiñdARΛ ajΛga ΛAPΛ baivustaama dan goo mil, ⁶ dai Aser cajiudadΛ saagidiaiñdARΛ ajΛga ΛAPΛ baivustaama dan goo mil, dai Nefatalí cajiudadΛ saagidiaiñdARΛ ajΛga ΛAPΛ baivustaama dan goo mil, dai Manasés cajiudadΛ saagidiaiñdARΛ ajΛga ΛAPΛ baivustaama dan goo mil, ⁷ dai Simeón cajiudadΛ saagidiaiñdARΛ ajΛga ΛAPΛ baivustaama dan goo mil, dai Leví cajiudadΛ saagidiaiñdARΛ ajΛga ΛAPΛ baivustaama dan goo mil, dai Isacar cajiudadΛ saagidiaiñdARΛ ajΛga ΛAPΛ baivus- taama dan goo mil, ⁸ Dai Sebulón cajiudadΛ saagidiaiñdARΛ ajΛga ΛAPΛ baivus- taama dan goo mil, dai Osee cajiudadΛ saagidiaiñdARΛ ajΛga ΛAPΛ baivustaama dan goo mil, dai Benjamín cajiudadΛ saagidiaiñdARΛ ajΛga ΛAPΛ baivustaama dan goo mil.

⁹ Dai gooquiara gaamucu nanava aan dai taa mui naana maasi oodami naana maasi ñioocadami, aipaco gagar quiquiara oidacami vaaasi oidigiaiñdara. Dai agai moguuca agaa daicarui vuidara dai agai ismaacada Cañiiru aagaiña vaavoitudadami vuidara. Aoodami saalicada muidu tomali amaadutai maitistutuidi isacaldagi. Dai gaaadaca yuucusi tootoacami dai gannoonovira daaga palma aagada. ¹⁰ Dai vaascatai gagar iñacai dai pocaiti:

Diuusi agai dai gogaa daicarui daama daja.

Dai goovai amadu gogamai ismaacada Cañiiru aagaiña vaavoitudadami caagacara vuvaidi oodami.

Caiti agai. ¹¹ Dai taa aan isagaa daicarui sicoli guuca acacali odami amadu amaacova Diuusi taaañicaruda dai vaasi agai sicoli guuca vaaasi Diuusi taaañicaruda dai agai davanarapi cuiqui siaa duutudaitai Diuusi dai ¹² pocaiti:

Poduuquiava. Aliaasi ipalidi aatama isvaasi oodami caaga ñioocadagi

Diuusi vui baiganliaracada tomastuigaco.

Agiava agai dai saalicada caa maata caa vaasiaacatai,

dai saalicada viaa saalicami dai guvucadagai,

dai vaasi oodami gaaagai issiaa duutuadagi agai tomastuigaco.

Poduuquiava.

Caiti Diuusi taaañicaruda.

¹³ Amaasi amaadutai acacali odami giñtacacai dai povaiñtadai:

—¿Voorai idi dai gaaadaca yuucusi tootoacami dai vaadara dada goovai? —iñtadai.

¹⁴ Antai aan aa noragi dai potadai:

—Aapi gia maata aan gia cho —tadai aan.

Tai agai povaiñtadai:

—Idi agai dai oidigi daamaiñdara dada. Maa siaadara dada goovai saalicada soimaasi taatamai oodami dmos caagacara vuvaja idi vaavoitudacai acali ismaacada Cañiiru aagaiña vaavoitudadami. Goovai muu curusiaba tai aasi arada dai poduucai oigali goovai soimaascamigada vaavoitudadami. ¹⁵ Casada Diuusi vuidara guuca goovai dai tasara dai tucara ivueeyi Diuusi aa duiñdada tami siaaco oidaga Diuusi. Dai Diuusi nuucada goovai amadu daacatai. ¹⁶ Camaibiuugicoñicamu goovai tomali camaitonocoñicamu, tomali camaisoimaasi taatacamu goovai toiñdaligada tasai. ¹⁷ Goovai ismaacada Cañiiru aagaiña vaavoitudadami mocaa agaa daicarui vuidara siaaco Diuusi dajatai gataana. Goovai aragai dai apianuucadacamu govaavoitudadami vai baiganliaracada oidacana. Dai goovai taagidamu agai siaadara vusanai suudagi ismaacada viaacana oodami ibadagai utudui. Dai tomastuigaco oidacamu goovai amadu. Dai maitiipucamu istucada soiganliadagi oodami —iñtadai agai.

8

¹ Aidasi agai ismaacada Cañiiru aagaiña vaavoitudadami maigo dai aseera ara amapacraiñdara ismaacada arastudi aliivru aidai gia maitadatu tomali amo istumaasi tajucami ora tavaagira. ² Amaasi taa aan acucaracami Diuusi taaañicaruda ismaacada Diuusi vuidara guuca. Matai maa amoco trompepeta. ³ Dai gooquiara divia ara amai Diuusi taaañicaruda dai amo ooro aasocolira bcati cubimidali dai altar vuidara caquiava agai. Altar oorocada duñisi dai mocaa agaa daicaruda Diuusi vuidara. Matai maa Diuusi taaañicaruda gapi cubimidali sai maidana altar daama siuu duucu vaavoitudadami daanaidagi Diuusi. ⁴ Aidasi Diuusi caa isdaana vaavoitudadami tasai cubusigada acubimidali ismaacada maji Diuusi taaañicaruda dai Diuusi vivasadara aayi. ⁵ Amaasi Diuusi taaañicaruda bai asocoli ismaacada maimidi agai acubimidali

dai suudagi tutupali altar daamaĩndarai dai daitu agai asocoli oidigi daama dai oidigi cavami copoñimi dai vapadoquimi, dai gigivuli adavalarai.

6 Amaasi acucaracami Diuusi talaañicaruda ismaacada ganooviarai daadaga amo iivacarui baigandui dai gaiiva agai.

7 Daidi apaga iiva amaadutai Diuusi talaañicaruda gatompeta tai duudu taaayi dai tai dai arai oidigi daama. Dai baitoma tajucami oidigi daama mai vasi auusi amadu avasoi.

8 Tai gooquiarai mai Diuusi talaañicaruda iiva gaiivacarucada matai agaa suudarai daitu amo istumaasi ara maascami amo gaa giidi ismaacada majimi dai baitoma tajucami agaa suudagi arai gnaato. 9 Dai baitoma tajucami vasi avatopa amadu vasi acacaisi agaa suudarai oidacami coi, dai baitoma tajucami avaparcu ugidagai.

10 Amaasi mai Diuusi talaañicaruda iiva gaiivacarucada tai gai amo siaavugai gducami tvaagiaiñdarai dai majimi aran duucai amo cuudagi dai baitoma tajucami ajaaquiarai dai baitoma tajucami amapacari siaaco vusanai suudagi gai. 11 Asiaavugai Ajenjo tagidu. Agai aramo muuquigami dai sivu. Casca dai baitoma tajucami asuudagi oidigi daama sivutu dai mui oodami coi yacai asuudagi sivucada.

12 Tai gooquiarai mai Diuusi talaañicaruda iiva gaiivacarucada tai baitoma tajucami atasai tucagamutu dai baitoma tajucami amasaadai tucagamutu dai baitoma tajucami asiaavugai tucagamutu ara dai poduucai maisicaga tonoraga tarai dai vaamioma tucagamu tucara.

13 Amaasi gaamucu nanava ana dai ta ana istavaagiarai daigigi amo Diuusi talaañicaruda dai ca ana iscavami ñiooquimi dai pocaitimi:

—¡Salicada soimaasi taata agai vasi oodami oidigi daama oidacami siuu duucu iivagi gniivacarucada gogaa vaica Diuusi talaañicaruda! —caiti agai.

9

1 Tai mai Diuusi talaañicaruda iiva gaiivacarucada antai ta ana amo Diaavora talaañicaruda davalari daja ismaacada gai tvaagiaiñdarai aran duucai amo siaavugai. Matai maa agai amo yaave sai cupiocona acuparagada agaa dagai ismaacada salicada tuucavaga dai tucagamu. 2 Tai agai cupioco acuparagada agaa dagai tai abiaadarai vuusai cuubusi poduucai isduucai vusanai cuubusi amo gaa ooroñiaiñdarai. Dai maimaastu atasai salicada cubima oidigi casca. 3 Dai cuubusiaiñdarai vuvaaja soosoyi dai oidigi daama tuali nanayi. Matai maa asoosoyi guvucadagai sai cacayia oodami aran duucai nacasarai. 4 Matai maimaa asoosoyi oigaragai iscuaadagi vasoi tomali uusi mosviaa agai oigaragai iscacadagi oodami ismaacada maiviaa Diuusi seeyogada coocovadarai. 5 Damos maiviaa agai oigaragai iscoodadagi oodami gancicada moscoo-tuldiña agai taama masaadai. Dai caida aran tadaga nacasarai caida. 6 Amaasi coiya liadamu oodami taatacatai asoosoyi caida damos maitistutiadamu iscoiyagi.

7 Asoosoyi ara mamaasi caapayo ismaacada vuu ajioopai sandaru siascada gacocoda agadagi. Daidi asoosoyi gantuutusaca amo istumaasi oro coronai maasi. Dai vuivasada agai ara maasi oodami vuivasada. 8 Dai cuupada agai ara maasi ooqui cuupada. Dai taatamuda agai ara maasi mavididi taatamuda. 9 Dai agai gnaadaca vapaiñomi vapasaragai. Dai siuu duucu nandagi agai anada aran caitiña mui carru ismaacada vapaiñsacai caapayu vaidi oodami dadarai siascada gacocoda agadagi. 10 Daidi asoosoyi baabajida ara maasi nacasarai baabajida dai gambaabajicada gacacayai agai vai taama masaadai cococana caida. 11 Daidi asoosoyi viaa gantaanadamiga. Dai agai vaa viaa salicami isgataandagi agaa dagiarai siaaco salicada tuucavaga. Dai evreocada Abadón aagaiña oodami dai giliegocada Apolión aagaiña oodami ismaacada gamuaacami tiaiya lidi.

¹² Casi ap̄dui amo istumaasi soimaascami ismaac̄da ap̄duñi agaitadai d̄amos quiaa vīlga ap̄ gooca.

¹³ Tai amai Diuusi t̄aañicarud̄a iiva ḡatrompeta. Daid̄a aḡa daicarui vuid̄a c̄lca amo altar ooc̄da duñisicami dai v̄a maacova siisod̄a guuca uusi apa maasi vaacasi aagad̄a. Dai aid̄asi iiva ap̄Diuusi t̄aañicarud̄a ḡatrompeta antai cā aan̄a amo ñiooqui ismaac̄da altar aagad̄a saagidiaiñ̄d̄a caidatu. Diuusi vuid̄a daja altar. ¹⁴ Daid̄a ñiooqui pot̄adai ap̄Diuusi t̄aañicarud̄a ismaac̄da gaiivaitadai:

—Uupasañi amaacova Diuusi t̄aañicarud̄a ismaac̄da vuupuli aḡa aqui Eufatesi ugidana —t̄adai ñiooqui.

¹⁵ Tai aḡai upai amaacova Diuusi t̄aañicarud̄a sai coodana baitoma tajucami oodami oidigi daama oidacami. T̄v̄api n̄n̄ra aḡai taida aayi istuigaco gacoodi aḡai aḡai. Diuusi maatacatadai ismaac̄da umīra dai ismaac̄da masaad̄a dai ismaac̄da tas̄ra dai siuu duucu ap̄duñia agaitadai gomaasi. ¹⁶ Dai maí aan̄a sīlqui sandaaru caapayu daama daraitugai dai am̄adu ajioopai amaacova Diuusi t̄aañicarud̄a dai aḡai ajaga goo sientu mil mil.

¹⁷ Dai t̄a aan̄a ismaasi ac̄apayu am̄adu asandaaru. Asandaaru ḡantaagiana daraasaca amo ḡaḡar vapaiñomi cacaparacami aḡai laalachi v̄p̄lgi dai laalachi t̄t̄adogi dai laalachi vuaama. Daid̄a ac̄apayu moomod̄a apa maasi mamaavidi moomod̄a. Daid̄a ac̄apayu uusud̄aiñ̄d̄a vusan̄i taí am̄adu cubusi am̄adu asufre. ¹⁸ Dai baitoma tajucami oodami oidigi daama oidacami coi gotaí̄da dai gocubusic̄da dai goasufrec̄da ismaac̄da vusan̄i ac̄apayu uusud̄aiñ̄d̄a. ¹⁹ Ac̄apayu viaa guvucadagai ḡnuus̄ra dai ḡnbaabajiar̄a. Baabajid̄a aḡai apa mamaasi cocooyi moomod̄a vai aḡaic̄da c̄c̄aȳi aḡai oodami.

²⁰ D̄amos gogaa oodami ismaac̄da maicoi v̄asi gomaasic̄da ismaac̄da vusan̄i ac̄apayu uusud̄aiñ̄d̄a dai baabajid̄a c̄id̄ac̄da, maiama duuc̄ai ḡant̄agito dai camaisoimaasi ivuaadagi. Baiyoma apiasiaa duutudai aḡai ap̄Diaavora t̄aañicarud̄a am̄adu ooro momoona daid̄a aplata momoona daid̄a abronse momoona daid̄a oojodai momoona daid̄a auusi momoona ismaac̄da maiñ̄l̄ai tomali mait̄ac̄adaga tomali maiajioopai. ²¹ Daid̄a oodami apiaḡancoodaiña dai apiagataap̄idiña dai apiagoogosi ḡnducamicana dai apiaḡasidiña.

10

¹ Amaasi t̄a aan̄a amai Diuusi t̄aañicarud̄a. Alias̄i viaa guvucadagai aḡai dai t̄vañimi t̄vaaḡaiñ̄d̄a amo icomai saagida dai mood̄a daama c̄lca amo quijonali. Vuivasad̄a aḡai dadadac̄i ap̄n duuc̄ai atasai dai caacaid̄a apa maasi gooca ḡaḡar uusi m̄l̄dami. ² Dai ḡnooviar̄a bacati aḡai amo liivru cupioquiñ̄icami dai amaasi suudar̄a c̄isa aḡai ḡl̄caso s̄l̄lisa pad̄ac̄da dai aḡamaic̄da d̄v̄l̄rapi c̄isa. ³ Amaasi ap̄Diuusi t̄aañicarud̄a cavami iñ̄a ap̄n duuc̄ai amo mavidi. Dai aid̄asi iñ̄a aḡai aid̄a gia cavami copoi oidigi cuvaracamio. ⁴ Tai ac̄ovondami ñioo nai aan̄a ooja iñ̄agaitadai istumaasi aagai aḡai d̄amos cā aan̄a amo ñiooqui t̄vaaḡaiñ̄d̄a vai povaiñ̄t̄adai:

—Maitiaagada iscaiti ac̄ovondami dai maitiooja —iñ̄t̄adai ñiooqui.

⁵ Amaasi ap̄Diuusi t̄aañicarud̄a ismaac̄da aḡa suudar̄a dai d̄v̄l̄rapi c̄isaca taiyago vañigi ḡnovi s̄l̄lisa pad̄ra. ⁶⁻⁷ Dai aagai aḡai sai maata Diuusi aḡai ismaac̄da tomas̄tuigaco oidaga daid̄a idui at̄vaagi dai oidigi dai aḡa suudagi dai v̄l̄s̄iac̄atai istumaasi oidaga dai pocaiti:

—Casi ap̄duñia aḡai istumaasi Diuusi aagidi ḡñ̄iooquituldiadamiga said̄a ap̄duñia aḡai. Sīl̄scad̄a aiyagi istuigaco ac̄uugatar̄a ac̄uvaracamiñ̄d̄a Diuusi t̄aañicarud̄a iivagi gaiivacaruc̄da casi ap̄duñimu istumaasi aagidi Diuusi ḡñ̄iooquituldiadamiga.

⁸ Daid̄a ñiooqui ap̄amu giñ̄iooqui t̄vaaḡaiñ̄d̄a dai povaiñ̄t̄adai:

—Maa cai bai liivru cupioquiñicada ismaacada daaga Diuusi taañicaruda ismaacada agaa suudara dai davarapi calisaca —iñtadai ñiooqui.

⁹ Antai aana ii siaaco caacatadai Diuusi taañicaruda dai aagidi aana sai giñmaacana liivru tai agai povaiñtadai:

—Baiñi dai uga. Gatañiaru yoovicamu goovai anpan duucal saivoli damos gavoocara sivucamu goovai —iñtadai agai.

¹⁰ Antai aana bai liivru dai uu, vai giñtañiaru cal yoovi anpan caaca saivoli damos gooquiara sivutu giñvoocara. ¹¹ Tai agai povaiñtadai:

—Aapi viaa isapamu ñiooquituldiagi Diuusi oodami saagida, dai mui gagar quiiquiaru dai oodami naana maasi ñioocadami saagida dai mui raraí vuitapi —iñtadai agai.

11

¹ Maitai giñmaa amo tootoicami apavidacarui amo metro asitavdocami daida giñtajai Diuusi taañicaruda dai povaiñtadai:

—Cequivañi daida gototoicamicada apavida Diuusi quida. Dai apavidañi altar. Dai caldañi vasi ismaacada moguca dai siaa duutudai Diuusi. ² Damos quidigana gia maiapavida atuisiqui ami aragai vataru ismaacada maitarjudidiu. Dai vaic uumigi dan tajucami agai siaa vuada agai agagar quiiqui ismaacada Diuusi aco vuvaitu sai ami siaa duutudaiña oodami. ³ Dai Diuusi ootosa agai gooca gñiñiooquituldiadamiga sai gaaagidiña vaic uumigi dan tajucami istumaasi iduñia agai agai. Dai agai gnaadaca agai yuucusi tutuucucami —iñtadai agai.

⁴ Idi gooca cacalli Diuusi vuidaru guuca anpan duucal agooca oliivosi daida agooca veela daraasacarui. Diuusi agai dai taanli vasi oidigiaru. ⁵ Isloodami soimaasi taatatuldia aliadagi Diuusi ñiñiooquituldiadamigada aida gia tñiaiñdaru vusaimu tai dai coodamu agai. ⁶ Idi gooca ñiñiooquituldiadamia viaaca agai guvucadagai iscuupacagi avaaagi vai maiduucudagi sila tavapi ajioopada agai tami oidigi daama dai gaaagiadagi Diuusi ñiooquida. Dai viaaca agai guvucadagai arpa istaanaada suudagi sai arai gnanaatoñia, dai issoimaasi taatamituldiadagi oodami naana maasi istumaasicada silascada ipaliadagi agai. ⁷ Damos silascada naatuagi agai gnaa duiñdaga aida gia vusaimu gaa calisi omaligami gaa dlagiaiñdaru dai cocodamu Diuusi ñiñiooquituldiadamigada dai coodamu. ⁸ Daida vaic tasai dan tajucami acoidada tuutucugada mosvataru caayaru gaa quiiyaru siaaco gasiisatu curusiaba gartaanadamiga. Sodoma dai Ejiipitu aagaiña oodami gaa quii soimaasi ivuaadatai oidacami. ⁹ Dai vaic tasai dan tajucami oodami mui gagar quiiquiaiñdaru dai oodami naana maasi ñioocadami dai vasi oidigiaiñdaru najadamu tuutucugada agai dai maidagitamu agai isyaasagi tomali amaadutai. ¹⁰ Dai oodami vasi oidigi daama oidacami iduñimu vagimi coocai agooca Diuusi ñiñiooquituldiadamiga. Dai aipacoga gnoidamu naana maasi istumaasi baiganalidiacai. Idi gooca Diuusi ñiñiooquituldiadamigada sallicada soimaasi taatamituldiña oodami cascada baiganali oodami coocai agai. ¹¹ Damos vaic tasai dan tajucamicada Diuusi duduaacali agooca cacalli tai agai vaapañi. Dai vascatai ismaacada ta agai sallicada dodoaadimu niditai. ¹² Amaasi agooca Diuusi ñiñiooquituldiadamigada cai amo ñiooqui iscavami ñiooqui tavaagiaiñdaru dai potadai:

—Tatidivurai tan tavi —tadai ñiooqui.

Tai agai tatasai motavaagiamu amo icomai saagida vaida sasaayuda tagigi. ¹³ Tai otoma cavami gigivuli oidigi tai suuli mui baabaqui tai cuvaracami mil coi oodami. Daida gaa oodami ismaacada vii sallicada dodoaadimu dai pocaiti sai sallicada viaa guvucadagai Diuusi ismaacada tavaagiaru daja.

¹⁴ Casi aradi amo istumaasi soimaascami ismaacada araduñi agaitadai damos otoma araduñia agai arpa amoco istumaasi soimaascami.

15 TaidΛ acuugatΛrΛ acuvaracamiañdarΛ Diuusi tΛtΛañicarudΛ iiva gΛiivacarucΛdΛ tai caidatu ñioocadami tΛvaagiΛrΛ. Agai cavami ñioocai dai pocaiti: Sivi gia caaayi istuigaco gataaanΛda agai Diuusi garbaitΛcaacamiga Λmadu ΛCristo vΛasi oidigi daama siaaco tΛaanΛi oodami. Dai tomastuigaco tΛaanΛda agai Diuusi Λmadu ΛCristo. Caiti Λñiooqui.

16 Amaasi Λmo coobai dan maacova cΛcΛΛliodami ismaacΛdΛ gΛndaraicarudΛ daama daraaja Diuusi vuidΛrΛ dΛvΛΛrapi cuiqui dai siaa duutudaimi Diuusi 17 dai pocaitimi: BaigarΛlidi aatΛmΛ aapicΛdΛ garDiuusiga. SΛΛlicΛdΛ viaa aapi guvucadagai dai aapi maiquiaa cΛquivacai oidigi abiaadΛrΛ oidaga dai quiaa oidaga, dai tomastuigaco oidaca agai.

Aapi cabΛi gΛsΛΛlicamiga gΛducami dai casi tΛaanΛda agai oidigi daama.

18 Dai mui oodami muiyapΛcΛrΛ oidigi daama oidacami cabaacoι aapi gΛvui.

DΛmos caaayi istuigaco aapi baamu agai Λgai vui.

Dai caaayi istuigaco nΛidamu aapi vΛasi Λgai ismaacΛdΛ cacoi ismaacΛdΛ arcΛΛga ivuaadami dai ismaacΛdΛ maitΛrcΛΛga ivuaadami.

Dai caaayi istuigaco maaquiagi aapi naana maasi istumaasi cΛcΛΛgaducami gΛñiñiooquituldiadamiga Λmadu Λvaavoitudadami, ivuaadatai Λgai gΛaa duiñdaga.

Λmadu vΛascatai ismaacΛdΛ gΛsΛaa duutuadai tomasi Λrsoituutuigami siΛrriricugami.

Dai caaayi istuigaco ugititudamu aapi vΛasi Λgai ismaacΛdΛ siaa doodai naana maasi istumaasi oidigi daama.

Caiti Λmo coobai dan maacova cΛcΛΛliodami.

19 Amaasi gΛcupioco Diuusi quiidΛ ismaacΛdΛ tΛvaagiΛrΛ cΛΛca vai ami Λrana daja Λcajoñi ismaacΛdΛ viaa Λojoodai ismaacΛdarΛ ooja Diuusi gΛmasaigacΛdΛ gΛsΛΛlicamiga. Vai oidigi vΛpΛdoquimi dai covoñimi dai gigivuli oidigi dai gΛapi gΛi tΛaayi.

12

1 Amaasi tΛvaagiΛrΛ gΛmaasitu Λmo istumaasi. AgaicΛdΛ gΛmaatΛcatadai isΛpΛduñia agai Λmo istumaasi soimaascami. Agai ismaacΛdΛ gΛmaasitu ΛrΛmo ooqui dai Λgai gΛaadaca yuucusi dadadacΛdami ismaacΛdΛ dadadacΛi Λpan duucacai Λtasai. Agai masaadai daama cΛΛca dai gΛcΛΛsaca Λmo cooronai ismaacΛdΛ viaa baivustaama dan gooca sisiaavugai. 2 Λooqui noonoacatadai dai camaraata agaitadai dai iññacai cococatai.

3 Amaasi gΛmaasitu ΛpΛ Λmoco istumaasi ismaacΛdΛcΛdΛ gΛmaatΛcatadai isΛpΛduñia agai ΛpΛ Λmo istumaasi soimaascami. Agai ismaacΛdΛ gΛmasitu ΛrΛmo gΛΛ cΛisi omaligami vΛgicami. DaidΛ cuvaracami moomo dai baivustaamadΛ aagadΛ dai Λmo cooronai vΛasi moomodΛrΛ. 4 Dai gΛbajicΛdΛ tΛvaimΛ Λgai baitoma tajucami sisiaavugai ismaacΛdΛ tΛvaagiΛrΛ daraaja dai oidigi daama suuli. DaidΛ ΛcΛisi vuidΛrΛ cΛquiva Λooqui ismaacΛdΛ maraata agaitadai dai ugia agaitadai Λali siΛΛñi mosaivusaicai Λgai.

5 DaidΛ Λooqui marai, vaidΛ arcΛΛli maradΛ. Dai gΛΛracai Λgai tΛaañia agai vΛasi oodami oidigi daama oidacami dai soimaasi taatamitulda agai Λgai vΛasi soimaasi ivuaadami. Dai Diuusi bΛΛcai Λali siΛΛñi mΛΛca tΛvaagiana ami siaaco daacatai gataaanΛi gΛΛ daicarui daama. 6 TaidΛ Λooqui daivunu mΛΛ oidigamu ΛmapΛcΛrΛ siaaco cabaiduitadai Diuusi sai ami daacana vai ami Diuusi nuucadaca agai vaic uumiga dan tajucami.

7 Tai gooquiΛrΛ aliΛsi gΛncocoda tΛvaagiΛrΛ Diuusi tΛaañicarudΛ Migili Λmadu ΛcΛisi. ΛMigili viaacatadai gΛsΛndaaruga vaidΛ ΛcΛisi ΛpΛ. 8 DΛmos gΛΛ cΛisi Λmadu sandaarugadΛ Λgai maitistui ismaitΛagi ΛMigili ΛmadΛ sandaarugadΛ Λgai cascΛdΛ maitistui isami tΛvaagiΛrΛ daraacagi. 9 CascΛdΛ Diuusi mΛtan suuli tΛvaagiañdarΛ gΛΛ cΛisi moduucacai sandaarugadΛ. Agai vaa ΛrΛmo cooyi ismaacΛdΛ ΛΛqui abiaadΛrΛ oidigi daama

aimaraiña, dai Diaavora taa gidu dai Satanási vaa si. Agai vaa agai dai vupuiirumadai mui oodami vaa si oidigi daama oidacami saagida.

¹⁰ Amaasi cai aan amo ñiooqui tavaagiaiñdar ismaacada cavami ñioo dai pocaiti:

—Caaayi istuigaco Diuusi sallaicada cagaçara vuvaida agai oodami. Casi gartaa gi Diuusi issallaicada viaa guvucadagai agai dai isgataaanai agai tomasiaacoga dai isSuusi Cristo viaa guvucadagai. Camatan daitu Diuusi adiaavora tavaagiaiñdar. Adiaavora agai dai gapiar vuupai Diuusi vuitapi tasara dai tucara garaaduñi vaavoitudadami sai agai soimaasi ivueeyi. ¹¹ Adiaavora maitistui isvupuiirumadagi garaaduñi vaavoitudadami vaavoitudaitai agai acali ismaacada Cañiiru agaiña oodami ismaacada muu curusiaba dai aasi arada aatama garvatar, dai aagidacai vaavoitudadami sai vaavoitudai gomaasi. Dai maiduduaadimu vaavoitudadami tomasi cooda alidi aa oodami. ¹² Alias gaaagai isbaiganliadagi vaascatai ismaacada tavaagiara daraaja. Damos sioora oidaga oidigi daama sallaicada soimaasi taata agai amudu acacasi gla suudara oidacami. Catavanacai adiaavora oidigi daama. Dai sallaicada baamucu agai maacatai ismaitavapi aimarda agai agai oidigi daama.

¹³ Dai aidasi agaa çaisi vagicada mai isDiuusi daitu agai oidigi daama aid adaimaiña dai muaa agai oooqui ismaacada masaadai daama caacatadai dai marai amo çali. ¹⁴ Damos Diuusi maa oooqui baagai aanada sai agaicada daana oidigamu siaaco Diuusi baidui amapacara siaaco nuucadaca agaitadai vaic uumigi dan tajucami maaçasi abiaadara siaaco daja agaa cooyi. ¹⁵ Amaasi acooyi sisivai suudagi gatañiaiñdar daida idui amo gla aqui dai agaicada tavaima agai oooqui. ¹⁶ Damos adavaraai gla dagaçatadai tai ami vaa asuudagi dai maiaayi oooqui. ¹⁷ Amaasi sallaicada baamu acooyi oooqui vui. Dai ii dai cocoda agai oooqui cajiudad ismaacada agidi Diuusi sallaicamigada dai apiacaa ga vaavoitudai Suusi Cristo mamaat tuldiaragada.

13

¹ Antai aan agaa suudagi ugidana çaquiva. Dai taa aan isvuusai suudagaiñdar amo çaisi gducami dai cuvaracami moomo dai baivustaamadu aagada. Dai amo coronai viaa vaa si aagadara. Dai vaa si moomoda daama oojisi amo ñiooqui ismaacada parunai Diuusi. ² Daida acasi ismaacada taa aan apa maasi amo dadavali dai taatarada agai apa maasi voji taatarada dai usuda agai apa maasi mavidi usuda. Agaa çaisi vagicada maa gaguvucadaga dai gasallaicamiga agamai çaisi dai poduucai sallaicada viaacatadai guvucadagai. ³⁻⁴ Amo mooda acasi ismaacada agaa suudaiñdar vuusai dai dadavali maasi alia saasaquicatadai dai muuquiada maascataidamos dueeyi dai vaa si oodami oidigi daama oidacami maitaa istumaasi gantatagitoi dai vaavoitudai issallaicada viaa guvucadagai agai dai siaa duutudai agai. Dai siaa duutudai agaa çaisi vagicada arpa maacacai agai agamai çaisi mosaa si guvucadagai. Dai pocaiti aoodami:

—Maitipu amai apaan duucai idi çaisi tomali amaadutai maitistutuidi agai vui —caiti aoodami.

⁵ Dai Diuusi maa oigaragai acasi isçaa ga ñioocadagi aagi gavui daida issoimaasi ñioocadagi Diuusi vui dai viaa oigaragai isgataaanadagi vaic uumigi dan tajucami. ⁶ Tai povadi. Sallaicada ñiooquidi agai Diuusi dai parunai Diuusi amadu agai ismaacada Diuusi amadu oidaga. Dai maisiaa duutudai Diuusi quida. ⁷ Dai Diuusi maa oigaragai iscocoda agai Diuusi maamarada dai maa oigaragai isvaamioma istuidagi. Dai Diuusi maa agai oigaragai istaaanadagi vaa si oodami oidigi daama oidacami mui naana maasi oodami naana maasi ñioocadami dai aipaco gagar quiquiara oidacami. ⁸ Tai vaa si oodami oidigi daama oidacami ismaacada maioojisi tararada liivrugadara agai ismaacada Cañiiru aagaiña oodami, agai gia siaa duutuli acasi ismaacada vusai agaa suudagaiñdar. Cañiiru agai dai gamuaatu. Dai agai ismaacada oojisi tararagada

liivruura tomastuigaco oidaca agai. Maiquiaa ciquivacai oidigi abiaadara oojisi oodami tataragada liivura.

⁹ Cagavar agiditai caaca aapima istumaasi ganoojidi aana. ¹⁰ Isloodami gnvuiyagi daida gnmamaisa agadagi vaavoitudaitai aapima Diuusi mosavar dodoli iimada aapima dai dodoli daraaja ara maisacara. Tomasi loodami gncooda liadagi gnmamaastacada vascara apiacaga vaavoitudadagi aapima Diuusi.

¹¹ Antai gooquira taa aana ara amoco calsi ismaacada vuusai davarrai utaindara. Acalsi gooca aaga ara maasi caniru aagada damos aran duucai fioocai agai gaa calsi vagicada. ¹² Matai maa agai vasi guvucadada gamai calsi ismaacada suudagiaiindara vuusai dai dueeyi amooda. Taida acalsi ismaacada davarrai utaindara vuusai vuidara ciquiva acalsi ismaacada suudagiaiindara vuusai. Daida acalsi ismaacada davarrai utaindara vuusai goguaama taji vasi oodami sai siaa duutudana acalsi ismaacada suudagiaiindara vuusai. ¹³ Daida acalsi ismaacada davarrai utaindara vuusai ivuaadana naana maasi istumaasi ggarducami asta tai vasi taaapañiña agai tavaagiaiindara vai vasi oodami naidiña. ¹⁴ Dai gonaana maasi istumaasi ggarducamicada ismaacada viaa agai oigaragai isivuaadagi gamai calsi vuitapi vupuiirumagi agai loodami oidigi daama oidacami dai taji saida iduuna amo moono ara maasi acalsi ismaacada iiquiaquicadai mooda mastacada dai vascara dueeyi. ¹⁵ Matai maa guvucadagai gamai calsi ismaacada davarrai utaindara vuusai sai maacana ibadagai amo ismaacada ara maasi gamai calsi sai fioocana amo dai gataana coodaragai vasi oodami ismaacada maisiaa duutuadagi. ¹⁶ Dai gatajai ara tataragai loodami noonovira salla padara siara coocovadara. Vasi aali dai ggarducami, dai riricugami dai soituutuigami dai taanaanami dai pipioñi. ¹⁷ Dai tomali amoco maitistutuidiña isgasapadagi tomali isgagardagi ismaitapalicagi acalsi tataragadacada siara anumerogadacada. ¹⁸ Anumerogada agai arnaadan sienta dan vaic coobai dan naadami. Dai aliisi gaagai iscaga tgituagi dai maata cacagi istagidu acalsi mosmaatacai numerogada agai. Agai vaa numero arnumerogada oodami.

14

¹ Antai gooquira tavaagiamu naava aana dai taa isagai ismaacada Caniru aagaiña vaavoitudadami agiidi ismaacada Sion tagidu dan caacatadai. Dai agai amadu guccatadai amo sienta dan goo coobai dan maacova mil oodami ismaacada oojisi coocovadara tataragada agai ismaacada Caniru agaiña vaavoitudadami dai oojisi ara tatarada oogada agai. ² Amaasi cai aana isiaa caiti istumaasi tavaagira aran caiti mui ajaaqui dai aran caiti siuu duucu covondagi oidigi dai aran caiti siuu duucu gaiivadagi muidutai arpacada, agai iriivacaroi. ³ Dai agai gaa daicaruda Diuusi vuidara guccatadai siaaco guuca maacova cacalsi amadu acacalliodami dai ganlayi agai amo naidagai utudui. Dai mosacaasi amo sienta dan goo coobai dan maacova mil oodami ismaacada cagacara vuvaja loodami oidigi daama oidacami saagidaiindara istui ismaatiagi anaidagai utudui. ⁴ Agai gia maigoogosi ganducamicana dai maisoimaasi ivuaadana. Dai agai sallcada caga lagidiña agai ismaacada Caniru agaiña vaavoitudadami. Dai agai cagacara vuvaja oodami oidigi daama oidacami saagidaiindara daida arapan ducami amo oidaragai Diuusi vatarada daida agai vatarada ismaacada Caniru aagaiña vaavoitudadami. ⁵ Dai agai maiyaatagiña dai Diuusi cagacara naidi agai ducami istomali amo imidagai maisoimaasi iduunimudai.

⁶ Amaasi taa aana amai Diuusi taañicaruda ismaacada tavaagi raana daigigi. Agai cabaigadi isimiagi dai agidagi oodami oidigi daama oidacami istomastuigaco Diuusi ipalidi iscagacara vuviadagi oodami mui naana maasi oodamiaiindara naana maasi

ñioocadami aipaco g_Λg_Λr quiiqui_Λr_Λ oidacami dai v_Λasi oidigiaiñd_Λr_Λ. ⁷ Dai cavami ñioo _Λgai dai pocaiti:

—_Λbiadavurai aapim_Λ Diuusi dai c_Λga ñioocada _Λgai vui. Caaayi siuu duucu _Λgai soimaasi taatatulda _Λgai siora mai_Λg_Λiditai ca_Λ g_Λñiooqui. Siaav_Λr duutuada aapim_Λ _Λgai ismaac_Λd_Λ idui _Λt_Λv_Λaagi _Λmadu _Λoidigi _Λmadu _Λg_Λ suudagi _Λmadu v_Λasi _Λmap_Λc_Λr_Λ siaaco vusanai suudagi —caiti _ΛDiuusi t_Λaañicarud_Λ.

⁸ Dai gooqui_Λr_Λ divia _Λp_Λ _Λmai Diuusi t_Λaañicarud_Λ dai pocaiti:

—Caugidagai _Λg_Λ quii Babilonia t_Λg_Λiduc_Λr_Λ. _ΛBabiloni_Λr_Λ oidacami _Λgai dai vupui-
irumagi mui oodami aa g_Λg_Λr quiiqui_Λr_Λ oidacami sai _Λgai soimaasi ivuaadana _Λpan
duuc_Λi _ΛBabiloni_Λr_Λ oidacami. Poduuc_Λi isduuc_Λi _Λmo iit_Λr_Λc_Λami oidi _Λmai istumaasi
navamudaga —caiti _Λg_Λmai Diuusi t_Λaañicarud_Λ.

⁹ Dai gooqui_Λr_Λ divia _Λp_Λ _Λmai Diuusi t_Λaañicarud_Λ dai cavami ñioo dai pocaiti:

—Siora siaa duutuadagi _Λg_Λ c_Λisi ismaac_Λd_Λ d_Λv_Λarai utaiñd_Λr_Λ vuusai dai siora
siaa duutuadagi _Λmoonoo ismaac_Λd_Λ idui _Λoodami dai siora g_Λd_Λg_Λituagi masit_Λp_Λgi
coovad_Λr_Λ si_Λp_Λ noovi_Λr_Λ, ¹⁰ Diuusi s_Λlic_Λd_Λ baamucami _Λgai vui dai ali_Λsi soimaasi
taatatulda _Λgai _Λgai m_Λidac_Λi _Λgai _Λt_Λi_Λc_Λd_Λ _Λmadu asufrec_Λd_Λ Diuusi t_Λt_Λaañicarud_Λ
vuitapi dai _Λgai vuitapi ismaac_Λd_Λ Cañiiru aagaiña _Λv_Λaavoitudadami. ¹¹ Dai tomas-
tuigaco vusanai cubusi ami siaaco m_Λm_Λidi _Λgai. Tomastuigaco tas_Λr_Λ dai tucara
apiam_Λmiadamu siora siaa duutuadagi _Λc_Λisi _Λmadu _Λmoonoo dai siora dagitu-
agi masit_Λp_Λgi coovad_Λr_Λ si_Λp_Λ noovi_Λr_Λ t_Λp_Λacarud_Λc_Λd_Λ _Λgai. ¹² Casc_Λd_Λ siora
cavaavoitudai Suusi Cristo daid_Λ _Λrmaamarada Diuusi ali_Λsi g_Λaagai isapiac_Λg_Λ
_Λg_Λiadagi Diuusi s_Λlic_Λamigad_Λ dai isapiac_Λg_Λ vaavoitudadagi Suusi Cristo _Λp_Λ tomasi
soimaasi taatamadagi vaavoitudacai _Λgai —caiti Diuusi t_Λaañicarud_Λ.

¹³ Amaasi cai aan_Λ _Λmo ñiooqui t_Λv_Λaagiaiñd_Λr_Λ vai povaiñt_Λd_Λi:

—Oojañi istumaasi g_Λaagida iñagai aan_Λ: “S_Λlic_Λd_Λ baig_Λn_Λliadamu _Λgai ismaac_Λd_Λ
coiyagi vaavoitudacai Suusi Cristo”. Dai pocaiti Diuusi Ib_Λada, _Λgai s_Λlic_Λd_Λ
g_Λnib_Λastamu camaitaata vuaadatai. Diuusi c_Λga ñioocadamu _Λgai vui t_Λt_Λgitocatai
isc_Λg_Λ idui _Λgai Diuusi aa duiñdad_Λ oidigi daama —iñt_Λd_Λi ñiooqui.

¹⁴ Amaasi t_Λv_Λaagiamu n_Λn_Λaava aan_Λ dai t_Λl_Λ _Λmo icomai tojacami. Daid_Λ _Λicomai
daama daacatadai Suusi Cristo dai g_Λmoo dan c_Λasaca _Λmo ooro cooronai dai
g_Λn_Λoovi_Λr_Λ daaga _Λmo oos c_Λl_Λ muucacami. ¹⁵ Amaasi Diuusi quidi_Λiñd_Λr_Λ vuusai _Λp_Λ
_Λmoco Diuusi t_Λaañicarud_Λ dai cavami iñ_Λ dai pot_Λd_Λi _Λc_Λli ismaac_Λd_Λ _Λicomai daama
daacatadai:

—Casiata baig_Λdui _Λsicami. Yoovañi g_Λoosigac_Λd_Λ.

¹⁶ Amaasi _Λgai ismaac_Λd_Λ _Λicomai dan daacatadai gayoova g_Λoosigac_Λd_Λ. ¹⁷ Amaasi
_Λmai Diuusi t_Λaañicarud_Λ vuusai Diuusi quidi_Λiñd_Λr_Λ ismaac_Λd_Λ t_Λv_Λaagi_Λr_Λ c_Λca dai
daaga _Λmo oos muucacami. ¹⁸ Dai _Λp_Λ _Λmoco Diuusi t_Λaañicarud_Λ vuusai _Λaltaraiñd_Λr_Λ
ismaac_Λd_Λ viaa guvucadagai ism_Λidagi _Λoidigi taic_Λd_Λ dai cavami iñ_Λ _Λgai dai pot_Λd_Λi
_Λgai ismaac_Λd_Λ daaga _Λoos muucac_Λd_Λ:

—Casiata bai _Λuuvasi. Yoovañi g_Λoosigac_Λd_Λ —t_Λd_Λi _ΛDiuusi t_Λaañicarud_Λ.

¹⁹ Taid_Λ _ΛDiuusi t_Λaañicarud_Λ yoova _Λuuvasi dai _Λmo g_Λl_Λ piil_Λr_Λ tua sai ami g_Λv_Λac_Λana
_Λuuvasi iibiada. Gomaasic_Λd_Λ g_Λmaata isDiuusi s_Λlic_Λd_Λ soimaasi taatatulda _Λgai
_Λsoimaasi ivuaadami. ²⁰ _Λpiila siaaco g_Λv_Λac_Λaayi _Λuuvasi _Λg_Λl_Λ quii ugidana daacatadai
daid_Λ _Λpiilaiñd_Λr_Λ vuusai _Λr_Λi dai s_Λlic_Λd_Λ g_Λl_Λpi sicoli daiva naadan tasai imidagai _Λ
m_Λacasi uucami.

15

¹ Antai t_Λl_Λ aan_Λ t_Λv_Λaagi_Λr_Λ _Λp_Λ _Λmoco istumaasi duadimudaca maasi. T_Λl_Λ aan_Λ
cuvaracami Diuusi t_Λt_Λaañicarud_Λ ismaac_Λd_Λ viaa s_Λlic_Λami issoimaasi taatatulda

oodami. Dai cuvaracamioco soimaasi taatatulda agai agai oodami dai gomaasicada camaibaamucamu Diuusi oodami vui.

² Antai taa aanaa lapa amo istumaasi ismaacada apa maasi agaa suudagi. Agai arnanaidacarui tai vanaacamicatadai. Dai agai ismaacada maisiaa duutuli acasi ismaacada davalapai utaindara vuusai tomali maisiaa duutuli amoono ismaacada idui aoodami, tomali maitandagito mastatlapagi anumerogadacada acasi moguucacatadai siaaco apa maasi gaa suudagi abaana. Dai agai viaacatadai ammo arpa ismaacada maa Diuusi. ³ Dai ganlayi agai anaidagada Moseesa amadu acaniiru. Moseesa agai daida arpioonigada Diuusi. Dai pocaiti anaidagai:

Aapi garDiuusiga samicada viaa guvucadagai.

Samicada naana maasi istumaasi garducami ivueeyi aapi.

Vasara ivueeyi aapi mosacaasi istumaasi arsamiciami.

Dai mosacaasi istumaasi arvaavoi aagai aapi.

Aapi tomastuigaco argarbaitacacamiga.

⁴ Vasi oodami siaa gaduutuadamu aapi gartaanadamiga.

Vasi oodami calaga nioocadamu aapi gvui.

Mosacaasi aapi tomali amo imidagai maisoimaasi ivueeyi cascada.

Dai vasi oodami siaa gaduutuadamu maatacatai isca tuiga aapi.

Caiti anaidagi.

⁵ Antai gooquiara tvaagiamu nanlaava aanai dai taa isgacupioco acuparagada aquii siaaco caata adai ismaacadara Diuusi ooja gasamicamiga. ⁶ Tai quiiyaindara vuvaja acubaracami Diuusi tataañicaruda ismaacada viaa samiciami issoimaasi taatatulda oodami cuvaracamioco. Dai agai gnaadaca yuucusi totojacami dadadacadami. Dai taatagiara vataa ooro giigivurai. ⁷ Amaasi amoco amaaco Diuusi tataañicaruda ismaacada Diuusi daicaruda abaana guucacatadai maa amoco ooro ajaasocoli aaliducami avaa cuvaracami. Daida ajaasocoli araana daacatadai amo istumaasi ismaacadacada soimaasi taata agai oodami. Diuusi baamucu oodami vui cascada. Diuusi agai dai tomastuigaco oidaga. ⁸ Tai Diuusi quiidara suuda cubusi cavami dadadacatai Diuusi dai viaacatai guvucadagai. Dai tomali amaadudatai maiviaa oigaragai isami vaaquiagi asta siamscada naatocai soimaasi taatatulda acubaracami Diuusi tataañicaruda aoodami.

16

¹ Amaasi cai aanaa amo niooqui iscavami nioo Diuusi quiidara dai potadai acubaracami Diuusi tataañicaruda:

—Iimadavurai aapimaa dai oidigi daama asta istumaasi viaa gocubaracami ajaasocoli. Goovai aramo istumaasi ismaacadacada Diuusi soimaasi taatatulda agai oodami.

² Amaasi ii amo Diuusi taañicaruda dai oidigi daama aasi istumaasi viaacatadai gaaasocolira. Tai otoma vuvaja cacavusuli vasi aoodamiara ismaacada viaacatadai acasi tapacaruda dai ismaacada siaa duutudai amoono ismaacada gatajai agai. Dai samiciada coco cacavusuli.

³ Dai amai Diuusi taañicaruda aasi istumaasi viaacatadai gaaasocoliara agaa suudara taida asuudagi arai gnaato apa maasi coidada arada. Tai coi vasi cacasi ismaacada oidaga agaa suudara.

⁴ Dai amai Diuusi taañicaruda aasi istumaasi viaacatadai gaaasocoliara ajaaquiara dai siaaco vusanai suudagi taida asuudagi arai gnaato. ⁵ Amaasi cai aanaa Diuusi taañicaruda ismaacada viaa samiciami isivuaadagi istumaasi ipalidi suudagicada dai potadai agai Diuusi:

—Aapi garDiuusiga ismaacada tomali amo imidagai maisoimaasi ivueeyi, maiquiaa calquivacai oidigi abiaadara oidaga aapi dai quiaa oidaga. Aapi idui

istumaasi ʌrsʌʌlicami aidʌpʌsi poduucai soimaasi taatatuli ʌoodami. ⁶ ʌgai coi gʌñiñiooquituldiadamiga ismaacʌdʌ ʌco vuvaitu aapi. Dai sivi aapi iitu ʌʌrai poduucai gʌaagaitadai pʌsiduñiagi ʌgaicʌdʌ —tʌtʌdai ʌDiuusi tʌaañicarudʌ.

⁷ Dai cai aanʌ ʌmaadutai isñioo ʌaltaraiñdarʌ dai pocaiti:

—Aapi gʌrDiuusiga gʌrbaitʌcʌaacamiga sʌʌlicʌdʌ viaa guvucadagai. Aapi gia cʌʌga idui istumaasi ʌrsʌʌlicami soimaasi taatatuldacai ʌsoimaasi ivuaadami —caiti ʌgai.

⁸ Tai ʌmai Diuusi tʌaañicarudʌ aasi istumaasi viaacatadai gʌaasocoliarʌ ʌtasai daama dai poduucai viaa ʌtasai guvucadagai ismʌidagi oodami gʌtoiñdaligacʌdʌ. ⁹ Dai tomasi alia mʌmʌi vʌʌsi ʌoodami vʌʌscʌrʌ maiʌma duucai gʌntʌʌgito tomali maicʌʌga ñioocaiña Diuusi vʌʌtarʌ, baiyoma sigalnaasi ñiooquidi ʌgai Diuusi. Diuusi ʌgai dai viaa guvucadagai issoimaasi taatatuldiagi oodami.

¹⁰ Taidʌ ʌmai Diuusi tʌaañicarudʌ aasi istumaasi viaacatadai gʌaasocoliarʌ ʌgʌʌ cʌisi ismaacʌdʌ vuusai ʌgʌʌ suudagiaiñdarʌ daicarudʌ daama. Dai vʌʌsi siaaco tʌaanʌi ʌcʌisi tucapi vii. Daidʌ ʌoodami cʌcʌʌyiña gʌnnʌʌʌ cococoñicatai ¹¹ dʌmos vʌʌscʌrʌ tomali gomaasicʌdʌ maiʌma duucai gʌntʌʌgito dai camaisoimaasi ivuaadagi. Baiyoma sigalnaasi ñiooquidi ʌgai Diuusi ismaacʌdʌ tʌvaagiarʌ daja cococoñicatai ʌgai viaacatai cacavusali.

¹² Taidʌ ʌmai Diuusi tʌaañicarudʌ aasi istumaasi viaacatadai gʌaasocoliarʌ ʌgʌʌ aquiʌrʌ Eufresesi tʌʌgiducʌrʌ. Tai gaa ʌgʌʌ aqui sai ami dʌgavuscʌdagi ʌraraí ismaacʌdʌ dadia agaitadai siaalico padʌraiñdarʌ.

¹³ Amaasi tʌʌ aanʌ isvuvaja ʌʌmo vaica Diaavora tʌtʌaañicarudʌ ʌmoco usudʌaiñdarʌ vuusai ʌgʌʌ cʌisi vʌgicʌdʌ dai ʌmai usudʌaiñdarʌ vuusai ʌcʌisi ismaacʌdʌ vuusai ʌgʌʌ suudagiaiñdarʌ dai ʌmai usudʌaiñdarʌ vuusai ʌgai ismaacʌdʌ pocaiti saidʌ ʌrDiuusi ñiooquituldiadamigadʌ dai maitʌrvaavoi. Daidʌ vʌʌ vaica Diaavora tʌtʌaañicarudʌ ʌpa maasi baabadai. ¹⁴ ʌgai viaa guvucadagai isivuaadagi naana maasi istumaasi gʌgʌrducami. Dai dʌgavunu iji ʌgai dai ʌmpaida agai vʌʌsi ʌraraí oidigi daama oidacami dai cocooda agai Diuusi siʌʌscadʌ divia ʌgai tami oidigi daama dai soimaasi taatatuldiagi ʌsoimaasi ivuaadami. Diuusi ʌgai dai sʌʌlicʌdʌ viaa guvucadagai. ¹⁵ Dai pocaiti gʌrtʌaanʌdamiga Suusi Cristo:

—Todian duucai divimu aanʌ siuu duucu maitiñnʌʌraca aapimʌ. Poduucai isduucai didivai ʌmo ʌsivugami mainʌʌracatai oodami. Dʌmos aliasi baigʌʌliadamu ʌgai ismaacʌdʌ giñnʌʌracagi. ʌgai gia maisiaa ʌradamu siʌʌscadʌ diviagi aanʌ maiviʌʌgacatai tomali ʌmo istumaasi ismaacʌdʌ tʌgitu ʌgai —caiti gʌrtʌaanʌdamiga Suusi Cristo.

¹⁶ Daidʌ ʌDiaavora tʌtʌaañicarudʌ ʌmpagi vʌʌsi ʌraraí ʌmapʌcʌrʌ siaaco Armagedón tʌʌgidu ʌebreo ñiooquidʌcʌdʌ.

¹⁷ Taidʌ ʌmai Diuusi tʌaañicarudʌ aasi istumaasi viaacatadai gʌaasocoliarʌ ʌvʌʌltapai. Tai Diuusi cavami ñioo gʌquiiñdarʌ siaaco daja ʌgai gʌdaicaru daama, dai pocaiti:

—Casiʌpʌduñia agai istumaasi ʌpʌduñia agaitadai —caiti Diuusi.

¹⁸ Amaasi vʌpʌdoquimi, dai oidigi cavami covoñimi, dai cavamioma gigivuli oidigi sitomali ʌmo imidagai aidʌsi tucamidʌrʌ oidaga oodami oidiga daama abiaadʌrʌ.

¹⁹ ʌgʌʌ quii ismaacʌdʌ Babilonia tʌʌgidu vaicapʌrʌ taatapai daidʌ suuli ʌvaabaqui vʌʌsi gʌgʌgʌr quiiquiarʌ oidigi daama. Poduucai Diuusi soimaasi taatatuli ʌoodami ismaacʌdʌ oidacatadai ʌgʌʌ quiiyʌrʌ ismaacʌdʌ Babilonia tʌʌgidu baamucatai ʌgai vui. ²⁰ Dai vʌʌsi ʌmapʌcʌrʌ siaaco sicolimadi suudagi mosugititu dai vʌʌsi ʌgigiidi mostʌpalitu. ²¹ Dai tʌvaagiaiñdarʌ suuli tʌaayi gʌgʌrducami asta goo coobai kilo ʌsi vʌʌtʌ ʌmo tʌaayi. Dai oodami daama suuli vai cascʌdʌ ʌgai sigalnaasi ñiooquidi Diuusi aliasi soimaasi taatatuldacai.

17

¹ Amaasi divia λmaadutai λcuvaracami Diuusi tλtλaañicarudλ ismaacλdλ viaacatadai λcuvaracami ajaasocoli dai povaiñtλtλdai:

—Dimi, gλtλagidamu aanλ isducatai Diuusi soimaasi taatatulda agai λooqui tataacaligami ismaacλdλ agλgar suusudagi daama daja. ² Araraí oidigi daama oidacami λrvipiolimadλ λooqui daidλ λooqui vupuiirumagi mui oodami aa gλgar quiiquiλrλ oida-cami sai λgai soimaasi ivuaadana λpan duucaí λgai, poduucái isduucái λmo iitaracami oidi λmai istumaasi navamudaga.

³ Amaasi apiagiñtλtλgidi Diuusi Ibλadλ naana maasi istumaasi. Daidλ Diuusi tλaañicarudλ oidigamu giñvaidacai dai ami tλλ aanλ λmo ooqui λcλisi vλgicλdλ dan daitu-gai dai λcλisi tuucugadλrλ oojisi mui ñiooqui ismaacλdλ parunai Diuusi dai cuvaracami moomo dai baivustaamadu aagadλ. ⁴ λooqui gλaadaca yuucusi moraaduacami dai vλpλgicami. Dai gλaadaca ooro nanaacagi dai ooro babaivucai dai ooro mooan tuu-tusacarui dai ooro aniyo dai ojoodagadλ λrojoodai namλacami. Dai gλnooviλrλ daagλ λmo ooro aasocoli vai λgaicλdλ vapaidi λgai cλcλalli sai soimaasi ivuaadana λgai λλmadu. ⁵ Dai covadλrλ oojisi oojaicλdλ ismaacλdλ oodami maimaatλcatadai. Dai pocaiti λoojai: “Babilonia gλducami tλaanλdamigadλ vλλsi λtaatacaligami dai vλλsi λsoimaasi ivuaadami oidigi daama oidacami”, caiti λoojai. ⁶ Amaasi maata tλλ aanλ isnavamucu λooqui λλradλcλdλ λmaamaradλ Diuusi dai λgai ismaacλdλ gλncoodaditu gaaagiditai isSuusi λrλcλλgacλrλ vuviadami. Amaasi maitλλ aanλ istumaasi giñtλgituagi tλgaacai λooqui mosduaadimuan tada aanλ. ⁷ Amaasi λDiuusi tλaañicarudλ povaiñtλtλdai:

—¿Tuiρasi duaadimuan tada aapi? Gλaagidamu aanλ ooqui goovai dai istuma cλisi goovai ismaacλdλ cuvaracami moomo dai baivustaamadu aagadλ. ⁸ λcλisi ismaacλdλ tλλ aapi λλquioma oidacatadai dai camaitipu dλmos λmo imidagai vuusia agai agλλ dλgλacaiñdλrλ ismaacλdλ sλλlicλdλ tuucavaga dai tucagamu dai gooquiλrλ imia agai λgai λDiaavora λλmadu. Daidλ λoodami oidigi daama oidacami ismaacλdλ maioo-jisi tλtλaragadλ λliivruλrλ cλquivacai oidigi abiaadλrλ. λliivruλrλ oojisi vλλsi oodami tλtλaragadλ ismaacλdλ tomastuigaco oidaca agai Diuusi λλmadu. λoodami ismaacλdλ maioojisi tλtλaragadλ λliivruλrλ sλλlicλdλ duduaadimu agai tλλgacai λcλisi ismaacλdλ λλquioma oidacatadai dai camaitipu dai λpamu divia agai.

⁹ Aliasi gλaagai pλscλlga gλtλgitocagi dai poduucái maata caacagi istumaasi gλaagida iñagai aanλ: λcuvaracami moomodλ λcλisi λrλpan ducami cuvaracami gigiidi siaaco daja λooqui. ¹⁰ Daidλ λgai vaa moomodλ λrλpan ducami cuvaracami raraí. Taamatai λraraí camaitatλaanλi. Aliλ λmoco gataaanλi sivi dai agλmai maiquiaa divia. Daidλ siλλscadλ diviagi λgai maitvλpi gatλaanλda agai. ¹¹ λcλisi ismaacλdλ λλquioma oidacatadai dai camaitipu λrraí λpλ dai vλλscλrλ λraduñdλ λgaa cuvaracami. Dai gooquiλrλ λgai imi agai λDiaavora λλmadu.

¹² λbaivustaama aagadλ λcλisi ismaacλdλ tλλ aapi λrλpan ducami baivustaamadu raraí ismaacλdλ maiquiaa gatλaañλi. Dλmos gatλaañia agai λgai λcλisi λλmadu. Daidλ λraraí laalachi gatλaanλda agai. ¹³ λbaivustaama raraí cabaiduu gλññiooqui dai tλλgida agai λgai gλnsλλlicamiga λλmadu gλnguvucadaga λcλisi. ¹⁴ Dai vλλsi λgai λcλisi λλmadu co-cooda agai λgai ismaacλdλ Cañiiru agaiña λvaavoitudadami. Dλmos λCañiiru vaamioma istuidimu isλgai. λCañiiru λrtλaanλdamigadλ vλλsi tλtλaanλdami daidλ λrraígadλ vλλsi raraí, dai ismaacλdλ λgai λλmadu daraaca caλ isDiuusi ñiñiooquituldiadamigadλ aagidi mui oodami saidλ istutuidi iscλλgacλrλ vuvaquiagi dai Diuusi λco vuvaitu λgai dai λgai apiacλλga vaavoitudai —iñtλtλdai Diuusi tλaañicarudλ.

¹⁵ Taidλ λDiuusi tλaañicarudλ povaiñtλtλdai λpλ:

canela, dai aa naana maasi uuvadami cuaadagai vΛΛtarΛ dai aa naana maasi uuvadami coidadΛ vΛΛtarΛ dai aa naana maasi sigian uuvadami istumaasi gΛtΛidiña oodami, dai cubimadali, dai mirra, dai valienti, dai asaiti, dai tΛligi tui, dai tΛligi. Dai vuaapaiña ΛpΛ asñiñitu ΛΛmadu cameyu, dai cañiiru, dai caapayu, dai carros, dai vuaapaiña Λgai oodami dai gaagaraiña. ¹⁴ DaidΛ Λgaagardami pocaitiadamu:

—Camaitipu vΛΛsi naana maasi istumaasi namΛacami ismaacΛdΛcΛdΛ baigΛΛlidiña ΛBabiloniΛrΛ oidacami, caugidagai vΛΛsi gomaasi ismaacΛdΛ viaacatadai Λgai dai camaioidaca agai tomali Λmo imidagai —caitiadamu Λgaagardami.

¹⁵ Dai Λgai vaa gaagardami ismaacΛdΛ riricutu gaagalditai naana maasi istumaasi ΛBabiloniΛrΛ oidacami mΛΛcascdΛrΛ daraacamu duduaadimucaci tΛΛgacai isducatai Diuusi soimaasi taatatuli ΛBabiloniΛrΛ oidacami soigΛΛliadamu Λgai dai suaañidamu ¹⁶ dai pocaitiadamu:

—¡Aiji! Soogigi aapimΛ BabiloniΛrΛ oidacami. SΛΛlicΛdΛ Babilonia ΛrΛmo gΛΛ quicatadai. Dai aapimΛ gΛnaadaca yuucusi cΛcΛΛgaducami moraaduacami dai vΛpΛgicami dai gΛnaadacatadai aapimΛ ooro nanaacagi dai ooro baabaivucui dai ojoodagadΛ aliΛsi ΛrnamΛacami. ¹⁷ DΛmos todian duucaci ugidagai moSΛΛ naana maasi istumaasi sΛΛlicΛdΛ namΛacami —caitadamu Λgai.

Dai vΛΛscatai ismaacΛdΛ gaaata vuaadana ΛvaarcuΛrΛ dai tΛtΛaanΛdamigadΛ dai aa oodami ismaacΛdΛ ami iimΛiña mΛΛcascdΛrΛ guucaca agai ¹⁸ tΛΛgacai iscamΛajimi ΛgΛΛ quii Babilonia cavami ijiiña agai dai pocaitiada agai:

—Maitipu Λmai gΛΛ quii siaaco vaamioma gatΛaanΛi oodami —caitiada agai.

¹⁹ Dai gΛnmoomo daama daituada agai Λgai dΛvΛΛrai suaañitai dai soigΛΛliditai dai iññacaitai dai pocaitiada agai:

—¡Aiji! Soogigi aapimΛ BabiloniΛrΛ oidacami. GΛntumiñsigacΛdΛ riricutu vΛΛsi govΛarcu sociacami. Dai todian duucaci caugidagai gΛnvustuidaga —caitiada agai Λoodami.

²⁰ DΛmos aapimΛ ismaacΛdΛ tΛvaagiΛrΛ oidaga aliΛsi gΛaagaci mΛsbaigΛΛliadagi. Dai aapimΛ ΛpΛ Suusi Cristo ojootosadΛ, dai aapimΛ Diuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ, dai aapimΛ Diuusi maamaradΛ aliΛsi gΛaagaci mΛsbaigΛΛliadagi ΛpΛ. Soimaasi taatuldacai Diuusi ΛBabiloniΛrΛ oidacami idui Diuusi istumaasi ΛrsΛΛlicami aapimΛ gΛnvΛΛtarΛ, cascΛdΛ aliΛsi gΛaagaci mΛsbaigΛΛliadagi.

²¹ Amaasi Λmo Diuusi tΛaañicarudΛ sΛΛlicΛdΛ guvucami vañigi Λmo gΛΛ odai daidΛ ΛgΛΛ suudarΛ daitu dai pocaiti:

—Poduucaci ΛpΛ ugitimu ΛgΛΛ quii Babilonia dai tomali Λmo imidagai camainΛijadamu oodami. ²² Tomali Λmo imidagai maitiivadamu arpa tomali flauta tomali trompeta Babilonia cacaayΛrΛ. Tomali maitiipucami tomali Λmo aata vuaadami. Tomali maitiipucami sioorΛ gatuaadagi mataimadai. ²³ Camaitiipucami tomali Λmo cuudagi dai camaitiipucami vagimi ismaacΛdΛ ivuaadana Λoodami cuucuntaitai. ΛΛquioma Λgaagardami BabiloniΛrΛ oidacami vaamioma riricucana siaa gaagardami oidigi daama oidacami dai vaamioma viaacana guvucadagai dΛmos vupuiirumadaiña oodami aa gΛgΛr quiiquiΛrΛ oidigi daama oidacami taapΛiditai.

²⁴ ΛBabiloniΛrΛ oidacami coodaiña Diuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ dai Diuusi maamaradΛ. DaidΛ ΛBabiloniΛrΛ oidacami tΛaanΛdamigadΛ gatΛaanΛiña coodaragai Λvaavoitudadami vΛΛsi oidigi daama oidacami.

19

¹ Antai gooquiΛrΛ cai aanΛ iscavami ñiioocai mui oodami tΛvaagiΛrΛ dai pocaiti:

AliΛsi gΛaagaci iscΛΛga ñiioocadagi Diuusi vui.

Λgai cΛΛgacΛrΛ Λrvuvaidi.

Λgai sΛΛlicΛdΛ viaa sΛΛlicami.

Λgai sΛΛlicΛdΛ viaa guvucadagai.

² Agai vΛASCARΛ ivueeyi istumaasi ARSΛlicami.
 Dai vΛASCARΛ aagai mosACAasi istumaasi ARvaavoi.
 Agai soimaasi taatatuli Λooqui tataacaligami.
 IsmaacADΛ soimaasi iduiñtuli mui oodami oidigi daama oidacami.
 Diuusi soimaasi taatatuli Λooqui coodaitai Agai Diuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ.
 Caiti Λñiooqui.

³ Amaasi APamu ñiñioo Agai dai pocaiti:

—Aliasi gΛaagai iscΛΛga ñioocadagi Diuusi vui. Tomastuigaco cuubusada agai ΛBabilonia mΛΛcai —caiti Λñiooqui.

⁴ TaidΛ Λmo coobai dan maacova CACΛΛliodami Λmadu Λmaacova Diuusi tΛtΛaañicarudΛ cuiqui Diuusi vuidARΛ dai siaa duutuli Diuusi ismaacADΛ AgΛΛ daicarui daama daja, dai pocaiti:

—SΛΛlicADΛ ARvaavoi istumaasi aagai Λñiooqui. Aliasi gΛaagai iscΛΛga ñioocadagi Diuusi vui —caiti Agai.

⁵ Amaasi movasdarΛ siaaco daja Diuusi ñioo Λmo ñiooqui dai pocaiti:

Aliasi gΛaagai iscΛΛga ñioocadagi Diuusi vui vΛASCatai aapimΛ ismaacADΛ siaa duutudai Diuusi.

IsmaacADΛ ivueeyi Diuusi aa duiñdadΛ.

Tomasi ARaali siAPΛ gΛARDucami.

⁶ Dai cai aanΛ ΛpΛ Λmo ñiooqui vai APan caiti siΛΛscadΛ ñioocadagi mui oodami dai APan caiti mui ajaaqui dai APan caiti siΛΛscadΛ cavami copondagi dai pocaiti:

Aliasi gΛaagai iscΛΛga ñioocadagi Diuusi vui.

Diuusi gARBaitΛCΛaacamiga sΛΛlicADΛ viaa guvucadagai.

Dai Agai tomasiaacoga gatΛaanΛi cascADΛ aliasi gΛaagai iscΛΛga ñioocadagi Agai vui.

⁷ Dai aliasi gΛaagai isbaigARΛliadagi aatΛmΛ DiuusicADΛ cΛΛga ñioocaitai Diuusi vui.

Caaayi istuigaco dadia agai Λvaavoitudadami tami tΛvaagiARΛ.

Dai tomastuigaco Λmadu daraajamu Agai ismaacADΛ ACañiiru aagaiña oodami.

Agai cabaigΛnduuduna.

⁸ Agai gΛnaadaca yuucusi CACΛΛgaducami cΛΛ vuuañicami dai dadadacADami.

Caiti Λñiooqui.

Λyuucusi CACΛΛgaducami ARAPan ducami isduucui oidacana Diuusi maamaradΛ.

⁹ Amaasi ADiuusi tΛaañicarudΛ povaiñtΛtdai:

—Poduucui ooja aapi: “SΛΛlicADΛ baigANΛliadamu Λvapaidarsicami siΛΛscadΛ APΛduñiagi vagimi tΛvaagiARΛ aΛcai Λvaavoitudadami” —iñtΛtdai ADiuusi tΛaañicarudΛ.

Dai Agai povaiñtΛtdai APΛ.

—Istumaasi gΛaagidi aanΛ ARDiuusi ñiooquidΛ cascADΛ sΛΛlicADΛ ARvaavoi.

¹⁰ Antai aanΛ giñtootonacADΛ cΛquiiva ADiuusi tΛaañicarudΛ vuidARΛ dai siaa duutudaiña agaitadai aanΛ. DΛmos Agai povaiñtΛtdai:

—Maiti pomaasi iñvuiidiada aapi. AanΛ gia mosARDiuusi piooñigadΛ APan duucui aapi Λmadu gΛaaduñi ismaacADΛ apiacΛΛga gaaagidi Suusi ñiooquidΛ. Siaa iduutuda aapi Diuusi.

SiORΛ gaaagidi Suusi ñiooquidΛ Agai vaa ARDiuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ —iñtΛtdai ADiuusi tΛaañicarudΛ.

¹¹ Amaasi tΛΛ aanΛ isgΛcuupiojo ΛtΛvaagi. Tai gΛmaasitu Λmo cavaayu tojacami. Dai Agai ismaacADΛ dan daitugai tomali Λmo imidagai maivuidARΛ caatΛcana Diuusi dai vΛASCARΛ aagaiña Agai mosACAasi istumaasi ARvaavoi. Dai mosACAasi istumaasi ARSΛlicami ivueeyi Agai, dai cocoda Agai mosACAasi Λsoimaasi ivuaadami. ¹² Dai vuupuidΛ Agai APan duucui dadadacΛi tai. Dai gΛmoo daama mui tuutustugai coronai. Dai covadarΛ oojisi tΛtΛaradΛ Agai dΛmos mosΛΛgi Agai maatΛ iscaiti Λoojai. ¹³ GΛaadaca

yuucusi amadicami. Dai agai adiuusi ñiooquida tlagidu. ¹⁴ Dai oidi agai vlassi asandaaru tavaagiarla oidacami. Dai ganaadaca asandaaru yuucusi cacagaducami totoacami dai cal vuaañicami. Dai dan daraitugai agai caapayu totoacami. ¹⁵ Dai agai ismaacada Diuusi ñiooquida tlagidu tñiaiñdarla vuusai amo mastai muucacami vai agaicada cocoda agai agai oodami oidigi daama oidacami. Dai calga tlaanada agai agai oodami oidigi daama oidacami gaguvucadagacada. Dai cavami soimaasi taatatulda agai agai oodami sai poduucai maatana oodami issallicada baamucu Diuusi agai vui. Diuusi agai dai sallicada viaa guvucadagai. ¹⁶ Dai agai ismaacada Diuusi ñiooquida tlagidu cajiara dai yuucusida daama oojisi amo ñiooqui vai pocaiti oojai: “Raigada vlassi raraí dai tlaanadamigada vlassi tlaaanadami”, caiti oojai.

¹⁷ Amaasi tla aanalapa amoco Diuusi tlaañicaruda ismaacada tasapai calca dai cavami iña dai potatadai agai vlassi lujuurugi ismaacada vllaltapai nallayi:

—Dimivurai, vascataiavar ganampaida Diuusi iduñia agai amo vagimi, ¹⁸ dai ganbibiida agai raraí baabieda, dai sandaaru tlaaanadamigada baabieda, dai calalli maiduduaadicudami baabieda, dai caapayu baabieda, dai agai ismaacada dan daraitugai caapayu baabieda, dai vlassi oodami baabieda tomasi artlaanadami tomasi arpipioñi tomasi araali tomasi argarducami —tatadai adiuusi tlaañicaruda lujuurugi.

¹⁹ Amaasi tla aanalacaisi ismaacada agal suudagiaiñdarla vuusai dai tla aanalapa araraigada oidigi daama oidacami isampaidaca agai gansandaaruga dai cocoda agai agai ismaacada dan daitugai acavaayu tojacada amadu sandaarugada agai. ²⁰ Daida asandaarugada calli ismaacada dan daitugai acavaayu bai lacaisi amadu agai ismaacada pocaiti saida ardiuusi ñiooquituldiadamigada dai maitarvaavoi agai vaa ismaacada idui naana maasi istumaasi gagarducami lacaisi vuitapi dai gomaasicada vupuiirumagi agai oodami ismaacada gandagitu mastalapagi lacaisi talaragadacada dai ismaacada siaa duutudai amono ismaacada apa maasi lacaisi dai maamaisa. Amaasi matai duduaacami taiyara suuli lacaisi amadu agai ismaacada pocaiti saida ardiuusi ñiooquituldiadamigada dai maitarvaavoi. Atai masiaaco suuli agai vllanaga asufre. ²¹ Daida calli ismaacada acavaayu tojacada dan daitugai coi asandaarugada lacaisi amastaicada ismaacada tñiaiñdarla vuusai tai vlassi lujuurugi cal tataascovai baabiedacada agai.

20

¹ Antai gooquilarla tla aanal istavaagiaiñdarla tvañimi amo Diuusi tlaañicaruda dai bacati agai yavigada agal dagai tuucavacada dai ganoovilarla bacati amo cadena gaducami. ² Daida adiuusi tlaañicaruda bai lacaisi vagicada. Agai vaa aramo cooyi ismaacada llaqui abiaadara oidi daama aimaraiña dai Diaavora tlagidu dai Satanasi vlassi. Daida adiuusi tlaañicaruda vuu lacaisi vagicada sai amaasi vuulicana amo mil uumigi. ³ Daida agal dagai tuucavacara daitu dai cal cuu sai camaivupuiirumadaiña agai oodami oidigi daama oidacami asta silascada aayi amamo mil uumigi. Amaasi alcai alcaqui uumigi masiuupanamu chilalqui tasai.

⁴ Amaasi tla aanalagalara daraicarui vai daama daraaja agai masmaacada darai saida ardudunucamicana. Dai tla aanalapa iibada agai masmaacada guicuta moomoda gaaagiditai agai Suusi mamaatatuldiaragada dai vaavoitudaitai agai Diuusi ñiooquida. Agai maisiaa duutuli lacaisi vagicada tomali moonogada. Dai agai maitandagitu mastalapagi lacaisi talaragadacada cocovadara silpa noonovilarla. Dai tla aanal isduduaaca agai dai gatajai Cristo amadu amo mil uumigi. ⁵ Agai arlapagadada ismaacada duduaaca. Dai agaa coidada gia maiduduaaca asta alcai amamo mil uumigi. ⁶ Sallicada baiganalidi agai ismaacada apaga duduaaca Diuusi covai vuvaitu agai. Agai arpapaalicamu tavaagiarla Diuusi vuitapi dai gataanadamu Cristo amadu amo mil uumigi. Dai agai gia maiimia agai adiaavora amadu.

ismaacada viaacana agai ibadagai utudui dai maitaanai aan tomali amo sintavu. ⁷ Gomaasi iduñimu aan agai vatar siora maisoimaasi ivuaadagi siascada Diaavora soimaasi iduiñtulda liadagi. Dai aan arDiuusigadacamu agai dai agai argiñmaamaracamu. ⁸ Damos siora duduaadicudagi, dai siora maivaavoitudadagi Diuusi, dai siora dadadagi aa oodami, daida siora argacoodacami, dai siora googosi ganducami, daida siora arcadaracami, daida siora siaa duutudai amoomono, dai vasi yaatavogami, iimia agai ataiyamu ismaacada vanag asufre. Gomaasi arpan ducami ispanamu coiyagi.

⁹ Amaasi aayi maadutai acucaracamiñdar Diuusi taañicaruda ismaacada viacatadai acucaracami ajaasocoli. Ajaasocoli raana daacatadai amo istumaasi ismaacada soimaasi taata agai oodami. Daida Diuusi taañicaruda povaiñtadai:

—Dimi gatagidamu aan siaaco oidaca agai agai ismaacada tomastuigaco oidaca agai amadu masmaacada Cañiiru aagaiña.

¹⁰ Dai Diuusi Ibada apiagiñtagidimi naana maasi istumaasi cascada Diuusi taañicaruda giñvaidacai amo gaa giidiamu. Agiidi alia tucavaga. Dai abiaadara giñtagi gaa quii Jerusaleena tagiducada ismaacada tvañimi tvaagiaiñdar ismaacada Diuusi vuidara caacatadai ismaacada Diuusi covai vusaitu. ¹¹ Gaa quii cavami dadadacai modaacatai Diuusi. Arpan asi dadadacai amo odai namacami ismaacada jasper tagidu. Caa maasi raana agai vidrio maasi cascada. ¹² Vasi socoli curartudi gaa quii. Dai tucavaga acurarai dai baivustaama dan gooca cucuuparaga. Vai amo Diuusi taañicaruda guuca vasi cucuuparagara. Dai cucuuparagara oojisi Jacovo maamarada taragada. ¹³ Dai siaali apacoga guuca vaica cucuuparagai dai norte amacoga guuca arpa vaica cucuuparagai dai sur amacoga guuca arpa vaica cucuuparagai dai uruñi utamacoga guuca arpa vaica cucuuparagai. ¹⁴ Dai acurarai uta daraaca baivustaama dan gooca ooodai. Daida ooodara oojisi taragada agai masmaacada Cañiiru aagaiña.

¹⁵ Daida Diuusi taañicaruda ismaacada giñaatagidi bcati amo ooro apavidacarui amo metro asi tvaducami dai gaicada apavida agai gaa quii amadu cucuuparagada amadu curarada. ¹⁶ Gaa quii maacuadu siisoda dai aipadara mosamaduga muiduru. Amaasi Diuusi taañicaruda apavi gaa quii gaa pavidacarucada. Agai ajaga goo mil dan arpa goo sienta kilómetros. Dai agai amaduga muiduru aipadara dai tai acoga arpa. ¹⁷ Amaasi Diuusi taañicaruda apavi acurarai siuiduru gajiaacoga vai ajaga vaic coobai dan maacova metros. Apavidacarui ismaacada gaa pavididi Diuusi taañicaruda aroodami apavidacaruda.

¹⁸ Acurarai jaspecada duñisi. Daida gaa quii goa oocada duñisi. Dai salicada dadadacai arpan duucan vidrio. ¹⁹ Daida abivustaama dan gooca ooodai ismaacada uta daraaja acurarai daama arastudicatadai naana maasi ooodai namacami. Amoco viacatadai jasper. Dai amai viacatadai sifiro. Dai amai viacatadai ágata. Dai amai viacatadai esmeralda. ²⁰ Dai amai viacatadai ónise. Dai amai viacatadai cornalina. Dai amai viacatadai crisólito. Dai amai viacatadai berilo. Dai amai viacatadai topacio. Dai amai viacatadai crisoprasa. Dai amai viacatadai jasinto. Dai amai viacatadai amatista. ²¹ Abivustaama dan gooca cucuuparagai perladada duñisicatadai. Daida caayi gaducadioma goa oocada duñisi dai arpan duucan dadadacai vidrio.

²² Dai ami gaa quiiyara maitaa aan tomali amo quiuupai. Diuusi garbaitaacamiga agai dai salicada viaa guvucadagai. Dai agai amadu masmaacada Cañiiru aagaiña arpan ducami quiuupai cascada maitipu quiuupai. ²³ Gaa quiiyara maitaagai tasai cuudagida tomali masaadai Diuusi amadu agai masmaacada Cañiiru aagaiña cavami dadadacai cascada. ²⁴ Dai naana maasi oodami saagidiañdar ismaacada cacagara vuvaja ajioopada agai gaa quii cuudagidacada. Daida araragada oodami

cΛquivacai oidigi abiaadΛΓΛ oidaga dai tomastuigaco oidaca iñagai —iñtatΛdai Suusi Cristo.

¹⁴ SΛΛlicΛdΛ baigΛnΛlidi Λgai ismaacΛdΛ Diuusi oigΛldi soimaascamigadΛ vai poduucai viaacana Λgai oigaragai iscuucumiagi Λuusi ibiadΛ ismaacΛdΛcΛdΛ viaacana oodami iibΛdagai utudui dai poduucai viaaca Λgai oigaragai masvaapaquiagi ΛgΛΛ quiiyΛΓΛ.

¹⁵ DΛmos ΛgΛΛ quii quidiga madΛΓΛ viimu Λgai ismaacΛdΛ maivaavoitudai Suusi Cristo, ΛcΛcΛΛdaracami, daidΛ sioorΛ googosi gΛnducami, daidΛ gacoodacami, dai sioorΛ siaa duutuadagi moomono, daidΛ Λyaatavogami.

¹⁶ —AanΛ Suusi caotoi giñtΛaañicarΛ sai aagidana vΛΛsi gomaasi Λvaavoitudadami muiyapΛΓΛ oidacami. AanΛ ΛrcajiudadΛ Λraí DavicarΛ. AanΛ ΛΓΛpan ducami ΛgΛΛ siaavugai ismaacΛdΛ Λquiaamoco vusacΛi —iñtatΛdai Suusi Cristo.

¹⁷ Dai Diuusi IbΛadΛ ΛΛmadu Λoodami ismaacΛdΛ tomastuigaco oidaca agai Λgai ΛΛmadu masmaacΛdΛ Cañiiru aagaiña potΛtΛdai Λgai ΛSuusi Cristo.

—Dimi —tatΛdai.

Dai sioorΛ caΛcagi idi ñiiooqui aliΛsi gΛaagai ispotΛtΛadagi ΛSuusi Cristo sai diviana.

Dai sioorΛ sΛΛlicΛdΛ ipΛliadagi isDiuusi maaquiagi ibΛdagai utudui Λgai viaa isvaavoitudagi Diuusi ñiiooquidΛ vai Diuusi gΛnmaaquiagi suudagi ismaacΛdΛcΛdΛ viaacana ibΛdagai utudui dai maitataanΛi tomali Λmo istumaasi.

¹⁸ Dai aagidi aanΛ vΛΛscatai ismaacΛdΛ caΛcagi Diuusi ñiiooquidΛ ismaacΛdΛ oojisi idi liivruΛΓΛ sai maiΛma duucai oojaiña. SioorΛ vaamioma oojagi Diuusi gia soimaasi taatatuldia agai Λgai poduucai isduucai taatatuli Λgai Λsoimaasi ivuaadami ismaacΛdΛ gΛaagai idi liivruΛΓΛ. ¹⁹ Dai sioorΛ maigovai daraasagi aa ñiiooqui idi liivruaiñdΛΓΛ Diuusi maigovai daasamu tΛtΛaragadΛ Λgai ΛliivruaiñdΛΓΛ siaaco oojisi tΛtΛaragadΛ Λgai ismaacΛdΛ tomastuigaco oidaca agai Diuusi ΛΛmadu. Dai maiviaacamu oigaragai isoidacagi ΛgΛΛ quiiyΛΓΛ ismaacΛdΛ Diuusi Λcovai vusaitu.

²⁰ AanΛ ΛrSuusi Cristo dai pocaiti ansai sΛΛlicΛdΛ otoma divia iñagai aanΛ.

Dai aatΛmΛ vaavoitudadami ipΛlidi sai otoma diviana gΛrtΛaanΛdamiga Suusi.

²¹ AanΛ ipΛlidi sai Suusi Cristo gΛrtΛaanΛdamiga cΛΛgacΛrΛ gΛnnΛidiña vΛΛscatai aapimΛ.

MosΛcaasi.